

Manual práctico de Renda 2024. Parte 1

Esta publicación ten efectos meramente informativos.

Índice

- Número de identificación da publicación (NIPO)
- Presentación
- Guía das principais novidades do IRPF no exercicio 2024
 - Xestión do imposto
 - Exencións
 - Rendementos de traballo
 - Rendementos do capital inmobiliario
 - Rendemento de actividades económicas
 - Ganancias e perdas patrimoniais
 - Réximes especiais
 - Mínimo persoal e familiar
 - Cálculo do imposto: determinación das cotas íntegras
 - Deducións da cota íntegra
 - Cota diferencial
 - Regularización de situacións tributarias
 - Outras cuestións de interese
- Capítulo 1. Campaña da declaración de Renda 2024

- **Quen están obrigados a presentar declaración do IRPF 2024?**
- **Borrador da declaración do IRPF 2024: Acceso e modificación**
- **Confirmación do borrador e presentación das declaracións do IRPF 2024**
- **Pagamento da débeda tributaria do IRPF**
- **Devolucións derivadas da normativa do IRPF**
- **Rectificación dos erros ou omisións padecidos en declaracións xa presentadas**
- **Servizos de axuda Campaña Renda 2024**
- **Capítulo 2. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IRPF): cuestións xerais**
 - **O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IRPF)**
 - **Cesión parcial do IRPF ás Comunidades Autónomas**
 - **Suxeición ao IRPF: aspectos materiais**
 - **Suxeición ao IRPF: aspectos persoais**
 - **Suxeición ao IRPF: aspectos temporais**
- **Capítulo 3. Rendementos do traballo**
 - **Concepto**
 - **Rendementos estimados do traballo e operacións vinculadas**
 - **Rendementos do traballo en especie**
 - **Consideración fiscal das dietas e asignacións para gastos de viaxe**
 - **Rendemento neto do traballo a integrar na base imponible**
 - **Individualización dos rendementos do traballo**
 - **Imputación temporal dos rendementos do traballo**
 - **Caso práctico**
- **Capítulo 4. Rendementos do capital inmobiliario**
 - **Rendementos do capital inmobiliario**
 - **Rendementos íntegros**
 - **Rendementos do capital inmobiliario estimados e operacións vinculadas**
 - **Gastos deducibles**
 - **Gastos non deducibles**
 - **Rendemento neto**
 - **Reducións do rendemento neto**
 - **Rendemento mínimo computable en caso de parentesco**
 - **Rendemento neto reducido**
 - **Individualización dos rendementos do capital inmobiliario**
 - **Imputación temporal dos rendementos do capital inmobiliario**
 - **Declaración bens inmoables**
 - **Caso práctico**
- **Capítulo 5. Rendementos do capital mobiliario**
 - **Rendementos do capital mobiliario: cuestións xerais**

- Rendementos a integrar na base imponible do aforro
- Rendementos a integrar na base imponible xeral
- Valoración dos rendementos do capital mobiliario en especie
- Individualización dos rendementos do capital mobiliario
- Imputación temporal dos rendementos do capital mobiliario
- Caso práctico
- Cadro-resumo: Fiscalidade dos contratos de seguros de vida ou invalidez e operacións de capitalización
- **Capítulo 6. Rendementos de actividades económicas. Cuestións xerais**
 - Concepto de rendementos de actividades económicas
 - Delimitación dos rendementos de actividades económicas
 - Elementos patrimoniais afectos a unha actividade económica
 - Método e modalidades de determinación do rendimento neto das actividades económicas
 - Obrigas contables e rexistras dos contribuíntes titulares de actividades económicas
 - Criterios de imputación temporal dos compoñentes do rendimento neto de actividades económicas
 - Individualización dos rendementos de actividades económicas
- **Capítulo 7. Rendementos de actividades económicas. Método de estimación directa**
 - Concepto e ámbito de aplicación do método de estimación directa
 - Fase 1ª. Determinación do rendimento neto
 - Incentivos fiscais aplicables a empresas de reducida dimensión
 - Fase 2ª. Determinación do rendimento neto reducido
 - Fase 3ª. Determinación do rendimento neto reducido total
 - Cadro resumo
 - Tratamento das ganancias ou perdas patrimoniais derivadas de elementos afectos ao exercicio de actividades económicas
 - Caso práctico (determinación do rendimento neto derivado de actividade profesional en estimación directa, modalidade simplificada)
- **Capítulo 8. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva (I) (Actividades distintas das agrícolas, gandeiras e forestais)**
 - Concepto e ámbito de aplicación
 - Determinación do rendimento neto reducido
 - Determinación do rendimento neto reducido total
 - Caso Práctico
 - Apéndice: Rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización aplicable no exercicio 2024
- **Capítulo 9. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva (II) (Actividades agrícolas, gandeiras e forestais)**

- **Concepto e ámbito de aplicación**
- **Determinación do rendemento neto**
- **Determinación do rendemento neto reducido total**
- **Caso práctico**
- **Apéndice: Relación de produtos naturais, servizos e actividades accesorias realizados por agricultores, gandeiros e titulares de actividades forestais e índices de rendemento aplicable no exercicio 2024**
- **Capítulo 10. Réximes especiais: Imputación e atribución de rendas**
 - **Introdución: imputacións de rendas**
 - **Réxime de imputación de rendas inmobiliarias**
 - **Réxime de atribución de rendas**
 - **Imputación de rendas das agrupacións de interese económico, españolas e europeas, e das unións temporais de empresas**
 - **Imputación de rendas no réxime de transparencia fiscal internacional**
 - **Imputación de rendas pola cesión de dereitos de imaxe**
 - **Réxime especial de traballadores desprazados a territorio español**
 - **Imputación de rendas por socios ou partícipes de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa**
 - **Réxime especial: Ganancias patrimoniais por cambio de residencia**
 - **Caso práctico**
- **Capítulo 11. Ganancias e perdas patrimoniais**
 - **Concepto**
 - **Ganancias e perdas patrimoniais que non se integran na base imponible do IRPF**
 - **Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais**
 - **Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas específicas de valoración**
 - **Moedas virtuais**
 - **Declaración e tributación das ganancias e perdas patrimoniais**
 - **Ganancias excluídas de gravame en supostos de reinvestimento**
 - **Imputación temporal das ganancias e perdas patrimoniais**
 - **Individualización das ganancias e perdas patrimoniais**
 - **Réxime especial: Ganancias patrimoniais por cambio de residencia**
 - **Caso práctico**
 - **Cadro: Excesos de adxudicación na extinción do condominio. Resolución do TEAC do 7 de xuño de 2018**
 - **Cadros: usufruto sobre bens inmoables**
- **Capítulo 12. Integración e compensación de rendas**

- **Introdución**
- **Reglas de integración e compensación de rendas**
- **Reglas de integración e compensación en tributación conxunta**
- **Caso práctico**
- **Capítulo 13. Determinación da renda da contribuínte suxeita a gravame: base liquidable**
 - **Introdución**
 - **Reducións da base imponible xeral**
 - **Base liquidable xeral e base liquidable xeral sometida a gravame**
 - **Base liquidable do aforro**
 - **Caso práctico. Achegas a plan de pensións e patrimonio protexido de fillo con discapacidade**
- **Capítulo 14. Adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares do contribuínte: mínimo persoal e familiar**
 - **Mínimo persoal e familiar**
 - **Mínimo do contribuínte**
 - **Mínimo por descendentes**
 - **Mínimo por ascendentes**
 - **Mínimo por discapacidade**
 - **Cadro-resumo do mínimo persoal, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade**
 - **Importes do mínimo persoal e familiar aprobado polas Comunidades Autónomas para o cálculo do gravame autonómico**
 - **Exemplos prácticos**
 - **Cadro: Separacións xudiciais, divorcios ou nulidades (con fillos): Tributación conxunta e aplicación do mínimo por descendentes**
- **Capítulo 15. Cálculo do imposto: determinación das cotas íntegras**
 - **Introdución**
 - **Gravame da base liquidable xeral**
 - **Gravame da base liquidable do aforro**
 - **Exemplo práctico: cálculo das cotas íntegras estatais e autonómica**
 - **Gravame aplicable a contribuíntes do IRPF residentes no estranxeiro**
 - **Réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español**
 - **Especialidades na determinación da cota íntegra estatal e autonómica**
- **Capítulo 16. Deducións xerais da cota no exercicio 2024**
 - **Introdución**
 - **Dedución por investimento en vivenda habitual: Réxime transitorio**
 - **Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación**
 - **Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación directa**

- **Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación obxectiva**
- **Deducións por donativos e outras achegas**
- **Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla**
- **Dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma durante o exercicio 2024.**
- **Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial**
- **Dedución por arrendamento da vivenda habitual: Réxime transitorio**
- **Deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética en vivendas**
- **Deducións pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible e puntos de recarga**
- **Dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo**
- **Capítulo 17. Deducións autonómicas da cota aplicable no exercicio 2024**
- **Capítulo 18. Cota líquida, cota resultante da autoliquidación, cota diferencial e resultado da declaración**
 - **Introdución**
 - **Incremento das cotas líquidas, estatal e autonómica, por perda do dereito a deducións de exercicios anteriores**
 - **Deducións da cota líquido total**
 - **Cota resultante da autoliquidación**
 - **Cota diferencial**
 - **Resultado da declaración**
 - **Importe do IRPF que corresponde á Comunidade Autónoma de residencia do contribuínte no exercicio 2024**
 - **Regularización de situacións tributarias: a autoliquidación rectificativa**
- **ANEXO: Índice por capítulos dos esquemas e cadros resumos incluídos no Manual**
- **Normativa**
 - **Normativa básica estatal**
 - **Normativa consolidada a 31 de decembro de 2024**
 - **Normas autonómicas en relación ao IRPF (disposicións legais)**
- **Glosario de abreviaturas**

Número de identificación da publicación (NIPO)

Catálogo de Publicacións da Administración Xeral do Estado :

<https://cpage.mpr.gob.é>.

Aquí poderá consultar todo o catálogo.

NIPO: 226-25-004-8

Código pertencente á versión en castelán, galego, catalán, valenciano e inglés.

Presentación

A Axencia Estatal de Administración Tributaria ten entre os seus principais obxectivos o de minimizar os custos de cumprimento que debe soportar a cidadanía nas súas relacións coa Facenda Pública.

Fiel a este propósito, e co fin de facilitar aos contribuíntes o cumprimento das súas obrigas tributarias, a Axencia Tributaria pon á súa disposición a edición do Manual Práctico do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IRPF) do exercicio 2024, adaptada á linguaxe HTML que foi preparada polo Departamento de Xestión Tributaria.

O Manual responde á intención de divulgar o IRPF a través dunha visión rigorosa, total e actualizada do imposto. Para iso inclúe, ademais da recompilación dos criterios administrativos e xudiciais aplicables no exercicio, a explicación e descrición didáctica do contido do IRPF por materias, temas e conceptos, relacionando cada un deles coas normas que os regulan, ademais de esquemas e cadros que faciliten a comprensión de determinados aspectos técnicos do mesmo ou resumo de criterios así como de supostos prácticos que se consideren útiles para aclarar aquelas cuestións que revisten dúbidas ou que impliquen unha maior complexidade. Así mesmo, contén de forma detallada e completa os mínimos persoais e familiares, as escalas e deducións autonómicas que as Comunidades Autónomas aproban no exercicio das competencias normativas, cos criterios que as mesmas proporcionan para a súa aplicación.

Ademais, dado o volume que foi adquirindo o manual ao longo dos anos, e co desexo de facer máis accesible, manexable e sinxela de ler ou consultar a información que contén, introducíronse as seguintes melloras:

En primeiro lugar, ao considerar que teñen utilidade e interese para os contribuíntes, desde a edición de 2023 incluíuse un anexo que incorpora un índice por capítulos con todos os esquemas e cadros explicativos que inclúe o Manual, algúns dos que afectan a varios capítulos, para facilitar a súa busca e localización a través da súa ligazón coa parte do documento onde se sitúan.

En segundo lugar, como novidade deste exercicio, procedeuse a estruturar o seu contido en dous Partes diferenciadas: Parte 1, que recolle a parte xeral do Imposto, e Parte 2, que relaciona as disposicións específicas das Comunidades Autónomas, en concreto, as deducións autonómicas e a súa normativa aplicable. Nesta decisión de presentar o manual en dous Partes, tivo un peso significativo o notable incremento das deducións autonómicas nos últimos anos, o que puxo de manifesto a conveniencia de dedicar un volume independente ao estudo das mesmas. Non obstante a división efectuada, o contido da Parte 2 ten que ser posto en relación coa Parte 1, para unha visión completa e coherente da normativa aplicable.

Constitúe, en calquera caso e no marco da campaña de Renda 2024, unha boa oportunidade para quen desexen profundar no coñecemento do imposto.

Por outra banda, a súa confección neste formato dixital HTML persegue acadar tres obxectivos básicos que viñan sendo reiteradamente demandados polos contribuíntes.

O primeiro é a súa accesibilidade web, é dicir, lograr que o acceso ao mesmo sexa posible polo máximo número de persoas, independentemente dos seus coñecementos ou capacidades persoais ou físicas e independentemente das características técnicas do equipo utilizado para acceder á web.

O segundo, posibilitar e pór a disposición dos contribuíntes de forma simultánea os contidos do Manual noutros idiomas ou linguas cooficiais.

O terceiro e último obxectivo é o de optimizar a utilización do seu contido, isto é, unha explotación eficaz do contido do Manual que evite a duplicidade de documentos na web da Axencia Tributaria sobre os mesmos temas, reducindo o exceso de almacenaxe e a necesidade de estar actualizando unha pluralidade de documentos comparativamente coincidentes.

As vantaxes que achega o Manual en HTML e a necesidade de evitar discrepancias entre os contidos das versións en papel (foto fixa nun momento concreto) e en HTML do Manual levou na campaña de Renda 2020 a tomar a decisión de suprimir o Manual práctico de Renda en papel e manter unicamente a versión en HTML. Nesa decisión tivo un peso moi significativo a nova funcionalidade que se incorporou na versión HTML de xerar un arquivo en formato PDF do contido do Manual, permitíndose así mesmo o desprazamento e navegación polo mesmo. Este documento PDF, tanto pola súa estética visual (moi parecida á do Manual en papel) como por permitir a súa impresión en papel se así se desexa, cobre a demanda que poden propor os contribuíntes acostumados a manexar a edición impresa.

Ademais, atendendo á petición dun importante número de contribuíntes usuarios da aplicación, incluíronse xunto á normativa estatal, as normas autonómicas do IRPF de cada Comunidade Autónoma mediante ligazóns aos textos consolidados do BOE.

Departamento de Xestión Tributaria

Guía das principais novidades do IRPF no exercicio 2024

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «[Asistente virtual de Renda](#)», onde poderás propor as distintas dúbidas en relación co IRPF 2024 ou coa confección da súa declaración.

Xestión do imposto

Obriga de declarar

Con efectos 1 de xaneiro de 2024, elévase o límite excluín-te da obriga de declarar previsto no artigo 96.3 da Lei do IRPE para os contribuíntes que perciban rendementos íntegros do traballo de 15.000 a 15.876 euros nos seguintes supostos:

- Cando procedan de máis dun pagador agás as excepcións sinaladas no citado artigo 96.3 da Lei do IRPE.
- Cando perciban pensións compensatorias do cónxuxe ou anualidades por alimentos non exentas.
- Cando o pagador dos rendementos do traballo non estea obrigado a reter.
- Cando se perciban rendementos íntegros do traballo suxeitos a tipo fixo de retención.

Para os restantes contribuíntes que obteñan rendementos de traballo o límite para declarar pola percepción destes rendementos mántense en 22.000 euros anuais.

Campaña Renda 2024: Prazos, borrador e autoliquidación

Prazos

Desde o 2 de abril ata o día 30 de xuño de 2025.

Se se efectúa domiciliación bancaria do pagamento, o prazo finaliza o 25 de xuño de 2025.

Borrador de declaración

- Como na campaña anterior todos os contribuíntes, calquera que sexa a natureza das rendas que obtivesen durante o exercicio (de traballo, de capital mobiliaria ou inmobiliario, de actividades económicas, ganancias e perdas patrimoniais, así como as imputacións de renda), poderán obter o borrador da declaración a través do Servizo de tramitación do borrador/declaración (Renda WEB), tras achegar, se é o caso, determinada información que lles será solicitada para ese fin, ou outra información que o contribuínte puidese incorporar.
- Mántense o mecanismo de obtención do número de referencia para acceder ao borrador e / ou aos datos fiscais, a través da Sede electrónica da Axencia Tributaria, mediante o Servizo de tramitación do borrador/declaración, debendo consignar para iso o Número de Identificación Fiscal (NIF) do obrigado tributario ou obrigados tributarios, a data de expedición ou de caducidade do seu Documento Nacional de Identidade (DNI) e o importe do recadro **[0505]** da declaración do IRPE correspondente ao exercicio 2023, “Base liquidable xeral sometida a gravame”, non sendo que se trate dun contribuínte non declarante o ano inmediato anterior, en cuxo caso deberase achegar un código internacional de conta bancaria española (IBAN) en que figure como titular a 31 de decembro de 2024.
- Tamén como nas pasadas campañas poderase acceder ao borrador ou aos datos fiscais, a través do Servizo de tramitación do borrador/declaración do portal da Axencia Tributaria en <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, utilizando certificados electrónicos recoñecidos e o sistema Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), e mediante a aplicación para dispositivos móbiles.

Presentación das declaracións do IRPE 2024

- A través de Servizo de tramitación do borrador/declaración o contribuínte pode confeccionar a súa declaración do IRPE co produto Renda WEB e proceder á súa presentación por medios electrónicos a través de Internet, na Sede electrónica da Axencia Tributaria, a través do teléfono, nas oficinas da Axencia Tributaria, solicitando cita, así como nas oficinas habilitadas polas Comunidades Autónomas, cidades con Estatuto de Autonomía e Entidades Locais para a confirmación do borrador de declaración; se a declaración fóra a ingresar o contribuínte poderá domiciliar o ingreso ou, no seu defecto, obter unha carta de pagamento no momento da súa presentación que lle permitirá ingresar o importe resultante.
- Como nas campañas anteriores, a través do Servizo de tramitación do borrador/declaración da Axencia Estatal de Administración Tributaria, poderá obterse un documento para o seu ingreso na entidade colaboradora que debe imprimir e acudir a unha entidade financeira para realizar o pagamento.

Renda WEB e Modelo:

- O Real decreto 117/2024, do 30 de xaneiro modificou o artigo 67 bis do Regulamento de IRPE, para regular a figura das autoliquidacións rectificativas, como sistema único para a corrección de autoliquidacións, en substitución do actual sistema dual de autoliquidación complementaria e solicitude de rectificación.

Como consecuencia do anterior e a fin de lograr a súa aplicación efectiva, introducíronse cambios no modelo que implican tanto a incorporación de novos recadros coma a adición de novos apartados, que son:

- O apartado denominado "Autoliquidación rectificativa", ao que se incorporan os recadros necesarios para identificar a autoliquidación rectificativa así como, se é o caso, as causas que a motivan.
- No apartado M da declaración relativa ao "Cálculo do imposto e resultado da declaración", introdúcese un novo recadro cuxo importe se terá en conta no cálculo do resultado da declaración, con obxecto de permitir as modificacións que veñan motivadas por unha discrepancia de criterio administrativo e para as que non exista un recadro específico no modelo.
- Por último, no Documento de ingreso e devolución, créase un novo recadro para diferenciar nos casos de devolución, as que derivan da aplicación da normativa do Imposto, daquelas que poidan corresponder a unha solicitude de ingresos indebidos.
- Así mesmo, créase un novo apartado para informar o "Cambio da opción de tributación" consignada nunha declaración presentada con anterioridade. Para realizar a devandita modificación, o contribuínte deberá marcar o recadro creado para ese fin cunha "X" e, a continuación, consignar o Número de xustificante da autoliquidación cuxa rectificación pretenda.

Pagamento

- Se a declaración do IRPF resulta a ingresar, o contribuínte pode, de forma simultánea á presentación da declaración, domiciliar o ingreso, efectuar o inmediato pagamento electrónico, previa obtención do Número de Referencia completa (NRC), ou ben obter un documento de ingreso que lle permite efectuar o pagamento nunha entidade colaboradora.
- A diferenza dos exercicios anteriores, en 2024 permítense dúas novas formas de pagamento: mediante transferencias instantáneas efectuadas a través plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM) e tarxeta de crédito ou débito, en condicións de comercio electrónico seguro.
- Como na campaña anterior, mántense a posibilidade de **domiciliación do pagamento en contas abertas nunha entidade non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA)**, como consecuencia da modificación de efectuada pola Orde HFP/387/2023, do 18 de abril, pola que se modifica a Orde EHA/1658/2009, do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria.
- **Fraccionamento do pagamento** : os contribuíntes poderán fraccionar, sen interese nin recarga algún, o importe da débeda tributaria resultante da súa declaración do IRPF, en dous partes: a primeira, do 60 por 100 do seu importe, no momento de presentar a declaración, e a segunda, do 40 por 100 restante, ata o 5 de novembro de 2025, inclusive.

A falta de pagamento en prazo da primeira fracción, isto é, do 60 por 100 do importe da débeda tributaria resultante da autoliquidación, determina o inicio do período executivo pola totalidade do importe a ingresar resultante da autoliquidación.

Os contribuíntes que domicilien o pagamento do primeiro prazo poderán domiciliar o segundo prazo ata o 30 de setembro de 2025 e se non domicilian o primeiro poderán domiciliar o segundo ata o 30 de xuño de 2025.

No caso dos contribuíntes que, ao fraccionar o pagamento, non desexen domiciliar o segundo prazo en entidade colaboradora, deberán efectuar o ingreso do devandito prazo ata o día 5 de novembro de 2025, inclusive, mediante o modelo 102.

Exencións

Outras rendas exentas distintas das previstas no artigo 7 da Lei do IRPF

Exencións en rendementos do traballo

A disposición adicional terceira da Lei 7/2024, do 20 de decembro declarou exentas, con suxeición a determinados requisitos, as cantidades **satisfeitas entre o 29 de outubro de 2024 e o 31 de decembro de 2024** con carácter extraordinario polos empregadores aos seus empregados e / ou familiares que vaian destinadas a sufragar os danos persoais e danos materiais en vivenda, efectos e vehículos que sufrisen os empregados e / ou os seus familiares con ocasión da Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) acontecida en 2024.

Exencións en rendementos de actividades económicas

Están exentas as axudas percibidas tanto para a **reparación** dos danos sufridos en elementos patrimoniais como para compensar **o desaloxo temporal ou definitivo da vivenda habitual do contribuínte ou do local** en que o titular da actividade económica exercese a mesma como consecuencia dos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) nos termos establecidos no artigo 3 do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro (BOE do 6 de novembro).

Así mesmo, están exentas as axudas directas a empresarios e profesionais especialmente afectados pola DANA concedidas en virtude do artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro (BOE do 6 de novembro) nos municipios contidos no Anexo do citado Real decreto-lei.

Exencións en ganancias patrimoniais

Exención polas axudas excepcionais por danos persoais causados por desastres naturais (DANA)

De acordo co que se dispón no Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro (BOE do 6 de novembro), están exentas as axudas concedidas nos supostos de falecemento e de incapacidade causada directamente pola DANA (Depresión Illada en Niveis Altos) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro.

Axudas excepcionais por danos en elementos patrimoniais causados por desastres naturais (DANA)

Establécese a exención das axudas destinadas a paliar danos materiais en vivenda e efectos, e en establecementos industriais, mercantís e de servizos, e por prestacións persoais ou de bens de persoas físicas ou xurídicas, previstas no artigo 3.2 e 3.

Rendementos de traballo

Redución xeral por obtención de rendementos do traballo

O Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño, para o ano 2024 modificou o artigo 20 da Lei do IRPF para aumentar o importe máximo da redución por obtención de rendementos do traballo (que pasa de 6.498 euros anuais a 7.302 euros anuais), contía que irá decrecendo en dous tramos (tres en total) a medida que aumenten os citados rendementos netos do traballo.

Percepción das prestacións derivadas da dispoñibilidade anticipada de dereitos consolidados para contribuíntes afectados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA)

Co obxecto de facilitar que os afectados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) poidan atender as necesidades sobrevidas de liquidez, o artigo 51 do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes para o impulso do Plan de resposta inmediata, reconstrución e relanzamento fronte aos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 (BOE do 12 de novembro), estableceu, con carácter excepcional e exclusivamente durante o período comprendido entre o 13 de novembro de 2024 e o 12 de maio de 2025, a posibilidade de que os partícipes de plans de pensións, así como os asegurados dos plans de previsión asegurada e plans de previsión social empresarial e os mutualistas de mutualidades de previsión social poidan dispor anticipadamente en determinados supostos dos seus dereitos consolidados, fixando as condicións e un importe máximo de disposición.

A percepción de tales prestacións terá a consideración de rendementos do traballo de acordo co artigo 17.2.a) da Lei do IRPF.

Rendementos do capital inmobiliario

Reducións do rendemento neto

Redución por arrendamento de inmobles destinados a vivenda

A Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda (BOE do 25 de maio) modifica o artigo 23.2 da Lei do IRPF para estimular o alugamento de vivenda habitual a prezos accesibles, de xeito que, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, aos contratos subscritos desde o 26 de maio de 2023 resúltanlles de aplicación as novas porcentaxes de redución, que son:

- O 90 por 100, no caso de que se asinen novos contratos de arrendamento de vivenda en zonas de mercado residencial tensionado cunha redución de polo menos un 5 por 100 sobre o contrato anterior.
- O 70 por 100 cando, non cumpríndose os requisitos esixidos para a aplicación da redución do 90 por 100, concorra algunha das circunstancias seguintes: que se trate da incorporación ao mercado de vivendas destinadas ao alugamento en zonas de mercado residencial tensionado e alúguense a mozos de entre 18 e 35 anos nas devanditas áreas, ou ben, trátase de vivenda accesible incentivada ou protexida, arrendada á administración pública ou entidades do terceiro sector ou da economía social que teñan a condición de entidades sen fins lucrativos, ou acollida a algún programa público de vivenda que limite a renda do alugamento.
- O 60 por 100 sobre o rendemento neto cando, non procedendo ningunha das anteriores, efectuásemse obras de rehabilitación nos dous anos anteriores á data de celebración do contrato
- E, o 50 por 100, en calquera outro caso.

Non obstante, para contratos anteriores introdúcese unha disposición transitoria trixésimo oitava que mantén para estes a redución do 60 por 100 prevista na redacción vixente a 31 de decembro de 2021.

Rendemento de actividades económicas

Actividades económicas en estimación directa

Determinación do rendemento neto

- **Ingresos íntegros computables**

Con motivo das consecuencias acontecidas tras a DANA, apróbanse as seguintes axudas a titulares de actividades económicas, que terán a consideración de subvencións correntes:

1. As **axudas directas por destrución ou reparación de elementos patrimoniais ás que se refire o artigo 11 de Real Decreto-lei 6/2024**, exentas en virtude do apartado 1 c) da disposición adicional quinta da Lei do IRPF , e

2. Unha **axuda extraordinaria e temporal, de carácter complementario** á do artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024 referida no punto anterior, para compensar a perda de renda nas explotacións agrarias que sufrisen danos como consecuencia da DANA , nos municipios incluídos tanto no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro como no do anexo do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro, regulada polo **artigo 24** deste último. As devanditas axudas non se integrarán na base imponible do IRPF por aplicación da disposición adicional quinta da Lei do IRPF, en virtude da disposición adicional décimo sexta do Real Decreto-lei 8/2024, do 28 de novembro.

- **Gastos deducibles**

a) Gastos do titular da actividade en seguridade social e por achegas a mutualidades alternativas á Seguridade Social

A falta de aprobación da Lei de Orzamentos Xerais do Estado para 2024, mántense a cota máxima por continxencias comúns, que opera como límite para gastos deducibles en concepto de mutualidade alternativa ao réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos (RETA), en 15.266,72 euros. $[0,283 \times (4.495,50 \times 12)]$.

b) Gastos de difícil xustificación en estimación directa simplificada durante o período impositivo 2024

No período impositivo 2024 volve ser de aplicación a porcentaxe do 5 por 100 (en 2023, o 7 por 100) sobre o rendemento neto para o conxunto das provisións deducibles e os gastos de difícil xustificación, a que se refire o artigo 30 do Regulamento do IRPF.

- **Amortizacións**

a) Amortización de determinados vehículos e de novas infraestruturas.

Con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, o Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño (BOE do 27 de xuño), engadiu a disposición adicional quincuaxésimo novena á Lei do IRPF e modificou a disposición adicional décimo oitava da LIS substituíndo o existente sistema de amortización acelerada, consistente en aplicar o duplo do coeficiente de amortización lineal máximo segundo táboas oficialmente aprobadas, por un sistema de amortización libre, sempre que se trate de investimentos novos que entren en funcionamento nos períodos impositivos iniciados en 2024 e 2025, e cúmprense os restantes requisitos esixidos.

Así, poderanse amortizar libremente os vehículos eléctricos e infraestruturas de recarga que entren en funcionamento en 2024 e 2025, sempre que no primeiro caso o contribuínte non falecese antes do 28 de xuño de 2024. En caso contrario, resultará de aplicación o sistema de amortización acelerada.

b) Liberdade de amortización en investimentos que utilicen enerxía procedente de fonte renovable.

O artigo 18 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, modificou a disposición adicional décimo sétima da Lei 27/2014, do Imposto sobre Sociedades, para prorrogar un ano máis (ata 2024) este incentivo fiscal. Deste xeito, poderanse amortizar libremente no período impositivo 2024 os investimentos en instalacións destinadas a:

- Autoconsumo de enerxía eléctrica que utilicen enerxía procedente de fontes renovables de acordo co definido no Real decreto 244/2019, do 5 de abril.
- Uso térmico de consumo propio que utilicen enerxía procedente de fontes renovables, que substitúan instalacións que utilicen enerxía procedente de fontes non renovables fósiles.

Este incentivo fiscal, inicialmente previsto para os investimentos realizados en 2023, exclusivamente resultará de aplicación a aqueles investimentos cuxa entrada en funcionamento producísese no exercicio 2023 e 2024.

Determinación do rendemento neto reducido total

Actividades económicas en estimación obxectiva

1. Renuncia e consecuencias da renuncia:

Para o exercicio 2024 estableceuse un novo prazo para exercitar a renuncia ou revogación da renuncia á aplicación do método de estimación obxectiva que abarca desde o 29 de decembro de 2023 ata o 31 de xaneiro de 2024. Agora ben, as renunciias ou revogacións presentadas para o ano 2023, durante o mes de decembro de 2023, con anterioridade ao inicio do prazo sinalado previamente, entendéronse presentadas en período hábil. Non obstante, os contribuíntes poderán modificar a opción exercitada durante o mes de decembro, se é o caso, no prazo comprendido entre o 29 de decembro de 2023 e o 31 de xaneiro de 2024.

Exclusivamente para os contribuíntes que desenvolvan actividades económicas nos termos municipais afectados pola DANA e citados no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, que consideren que o método de estimación obxectiva non vai reflectir axeitadamente a súa situación tributaria, se articula un novo prazo extraordinario de renunciias ao devandito método, de maneira que poidan determinar no exercicio 2024 o rendemento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación directa sen que cumpra o cumprimento das obrigas formais previstas para o devandito método. En concreto, establécese a posibilidade de renunciar á aplicación do mesmo no devandito período impositivo 2024 durante o mes de decembro do devandito ano ou mediante a presentación no prazo regulamentario da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do cuarto trimestre de 2024 na forma disposta para o método de estimación directa (presentando, polo tanto, o modelo 130 en lugar do 131), sempre que non cesasen no exercicio da súa actividade con anterioridade a 29 de outubro de 2024.

Para estes contribuíntes, elimínase a vinculación obrigatoria que durante tres anos establécese legalmente para a renuncia ao método de estimación obxectiva do IRPF, de xeito que quen renuncien á aplicación do método de estimación obxectiva para o exercicio 2024 no prazo extraordinario sinalado anteriormente poderán volver determinar o rendemento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación obxectiva en 2025 ou 2026, sempre que cumpran os requisitos para a súa aplicación e revoguen a renuncia ao método de estimación obxectiva no prazo previsto na letra a) do apartado 1 do artigo 33 do Regulamento do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas ou mediante a presentación en prazo da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do primeiro trimestre do exercicio 2025 ou 2026, segundo corresponda, na forma disposta para o método de estimación obxectiva.

2. Límites excluíntes:

- O artigo 15 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro), modificou, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, a disposición transitoria trixésimo segunda da Lei do IRPF, para ampliar ao período impositivo 2024 a aplicación dos mesmos límites cuantitativos excluínates fixados para os exercicios 2016 a 2023: tanto os relativos ao volume de rendementos íntegros no ano inmediato anterior derivado do exercicio de actividades económicas (250.000 euros para o conxunto de actividades económicas, agás as agrícolas, gandeiras e forestais e 125.000 euros para as operacións en que exista obriga de expedir factura cando o destinatario sexa empresario) como ao volume de compras en bens e servizos (250.000 euros, excluídas as adquisicións de inmovilizado, para todas as actividades en estimación obxectiva-comprendidas tamén as actividades agrícolas, gandeiras e forestais-).
- Para actividades agrícolas, gandeiras e forestais aplícase o límite excluínate previsto no artigo 31 da Lei do IRPF para o volume de rendementos íntegros no ano inmediato anterior (250.000 euros anuais, para o conxunto das súas actividades agrícolas, gandeiras e forestais desenvolvidas polo contribuínte) e, para o volume de compras en bens e servizos, a cantidade de 250.000 euros, excluídas as adquisicións de inmovilizado, para todas as actividades en estimación obxectiva, prevista na disposición transitoria trixésimo segunda na Lei do IRPF e cuxa aplicación se amplía ao exercicio 2024.

3. Determinación do rendemento neto previo:

A Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva no IRPF mantén, en xeral, para o exercicio 2024 a contía dos signos, índices ou módulos aplicables en 2023 aos seguintes produtos derivados de actividades agrícolas:

- uva de mesa: ao 0,32
- flores e plantas ornamentais: ao 0,32, e
- tabaco: ao 0,26

Así mesmo, para o exercicio 2024 resulta igualmente aplicable o tratamento das axudas directas desensaixadas da Política Agraria Común, que foi obxecto de revisión na Orde de Módulos de 2023, de maneira que a súa tributación en proporción aos ingresos dos seus cultivos ou explotacións condiciónase á obtención dun mínimo de ingresos na actividade distinta do da propia axuda directa.

Por último, destacar que con motivo das consecuencias acontecidas tras a DANA, apróbanse as seguintes axudas a titulares de actividades económicas, que terán a consideración de subvencións correntes:

-As axudas directas por destrución ou reparación de elementos patrimoniais ás que se refire o artigo 11 de Real Decreto-lei 6/2024, exentas en virtude do apartado 1 c) da disposición adicional quinta da Lei do IRPF con certas matizacións, e

-Unha **axuda extraordinaria e temporal, de carácter complementario** á do artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024 referida no punto anterior, para compensar a perda de renda nas explotacións agrarias que sufrisen danos como consecuencia da DANA, nos municipios incluídos tanto no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro como no do anexo do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro, regulada polo **artigo 24** deste último, que a diferenza da anterior tributa está suxeita e non exenta, e concédese baixo o sistema de "axudas de minimeus da UE". Esta axuda considérase exenta pola disposición adicional quinta da Lei do IRPF en virtude da disposición adicional décimo sexta do Real Decreto-lei 8/2024, do 28 de novembro.

4. **Determinación do rendemento neto minorado:**

Do mesmo xeito que en 2022 e 2023, para as actividades agrícolas e gandeiras, establécese a posibilidade de aplicar sobre o rendemento neto previo, antes da amortización do inmovilizado material e intanxible, as seguintes reducións:

- Redución do 35 por 100 do prezo de adquisición do gasóleo agrícola.
- Redución do 15 por 100 do prezo de adquisición dos fertilizantes.

En ambos os dous casos, as adquisicións teñen que ser necesarias para o desenvolvemento das devanditas actividades.

Liberdade de amortización en determinados vehículos e en novas infraestruturas de recarga

Introdúcese unha nova disposición adicional quincuaxésimo novena á Lei do IRPE, de xeito que, con efectos a partir do 1 de xaneiro de 2024, os contribuíntes do IRPE que desenvolvan a súa actividade económica polo método de estimación obxectiva tamén poden aplicar a liberdade de amortización para determinados vehículos e novas infraestruturas de recarga prevista na disposición adicional décimo oitava da Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

5. **Determinación do rendemento neto de módulos:**

Como consecuencia do elevado impacto que tivo a seca, así como polo incremento de prezos mantéñense para 2024 os seguintes índices correctores aplicables sobre o rendemento neto minorado, que xa foron obxecto de modificación para 2023:

- O índice corrector por pensos adquiridos a terceiros se fixa no 0,50 por 100, e
- O índice por cultivos en terras de regadío que utilicen, para tal fin, enerxía eléctrica se fixa no 0,75 sobre o rendemento procedente dos cultivos realizados en terras de regadío por enerxía eléctrica.

6. **Determinación do rendemento neto da actividade: reducións aplicables:**

- Redución xeral: redúcese do 10 ao 5 por 100 a redución xeral aplicable sobre o rendemento neto de módulos obtidos no período impositivo 2024 polos contribuíntes en estimación obxectiva tanto con actividades agrícolas, gandeiras e forestais como

con actividades distintas destas .

- Redución DANA: como consecuencia dos danos producidos pola DANA , aprobouse a aplicación no exercicio 2024 dunha redución do 25 por 100 do rendemento neto de módulos ás actividades económicas desenvolvidas nos termos municipais citados no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro.

Esta redución aplícase tanto ás actividades agrícolas, gandeiras e forestais como ás distintas destas .

- Redución Lorca: mántense a redución do 20 por 100 do rendemento neto para actividades económicas desenvolvidas no termo municipal en Lorca (Murcia), aplicable solo para determinar o rendemento neto nas actividades distintas das agrícolas, gandeiras e forestais.
- Redución Illa da Palma: mántense en 2024 a redución do 20 por 100 do rendemento neto para os contribuíntes que desenvolvan actividades económicas na Illa da Palma.

Esta redución, a diferenza da de Lorca, aplícase a todas as actividades económicas que determinen o rendemento neto no método de estimación obxectiva, incluídas as actividades agrícolas, gandeiras e forestais.

Ganancias e perdas patrimoniais

Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais

Transmisión de vehículos ou instalacións de recarga que gozasen da liberdade de amortización

Con independencia do método de determinación do rendemento neto da actividade económica (estimación directa ou obxectiva), nos supostos de transmisión no exercicio 2024 de vehículos ou instalacións de recarga que gozasen da liberdade de amortización prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS, para o cálculo da ganancia ou perda patrimonial non se minorará o valor de adquisición no importe das amortizacións fiscalmente deducidas que excedan de que fosen fiscalmente deducibles de non haberse aplicado aquela.

O citado exceso (isto é, a diferenza entre a amortización practicada e a que correspondese) terá, para o transmitente, a consideración de rendemento íntegro da actividade económica no período impositivo en que se efectúe a transmisión.

Réximes especiais

Réxime de imputación de rendas inmobiliarias

Do mesmo xeito que no exercicio anterior, en 2024, con obxecto de evitar un incremento da tributación derivada da tenza de inmobles, respecto da que se aplicou en 2023, naqueles municipios en que os valores catastrais fosen revisados, modificados ou determinados mediante un procedemento de valoración colectiva de carácter xeral, de conformidade coa normativa catastral, sempre que entrasen en vigor a partir do 1 de xaneiro de 2012, seguirán aplicando a imputación ao 1,1 por cento en 2024.

Régime de imputación de rendas por socios ou partícipes de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa

A Orde [HFP/115/2023](#), do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas ([BOE](#) do 10 de febreiro), que comeza a aplicarse en 2024 actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo.

Na nova lista mantéñense países e territorios que xa figuran na lista en vigor do citado Real decreto 1080/1991 e, como novidade, incorpóranse os seguintes: Barbados, Guam, Palaos, Samoa Americana, Trinidad e Tobago e Samoa, no que fai ao réxime fiscal prexudicial (offshore business).

Mínimo persoal e familiar

Mínimo autonómico

- A Comunidade Autónoma de Cataluña, estableceu o mesmo importe do mínimo persoal do contribuínte que fixa, con carácter xeral, o artigo 57 da Lei do [IRPE](#), sen que se producise incremento ou diminución algunha na súa contía. Ademais, sinalar que a súa regulación se contén no artigo 611-2 do Texto Refundido aprobado por Decreto Legislativo 1/2024, do 12 de marzo, que integra por primeira vez todas as leis e normas con rango de lei que regulaban os diferentes tributos cedidos.
- Pola súa banda, a Comunidade Autónoma das Canarias fixou por primeira vez para 2024, no exercicio das súas competencias normativas, as contías correspondentes ao mínimo do contribuínte e aos mínimos por descendentes, ascendentes e discapacidade, que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da devandita comunidade autónoma para o cálculo do gravame autonómico.

Cálculo do imposto: determinación das cotas íntegras

Gravame da base liquidable xeral

Todas as Comunidades Autónomas teñen aprobadas as súas correspondentes escalas aplicables á base liquidable xeral.

Deducións da cota íntegra

Deducións por incentivos e estímulo ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación directa

Réxime económico fiscal das Canarias

Reserva para investimentos en Canarias

Con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, as dotacións á Reserva para investimentos nas Canarias terán que realizarse con cargo a beneficios obtidos dentro do período de vixencia do Regulamento (UE) 651/2014 da Comisión do 17 de xuño de 2014 polo que se declaran determinadas categorías de axudas compatibles co mercado interior en aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado, ou da norma que o substitúa.

Réxime fiscal especial das Illes Balears

O citado réxime fiscal especial para as Illes Balears continúa sendo aplicable nos exercicios 2023 a 2028, ambos os dous incluídos.

Con efectos para os períodos impositivos que se inicien entre o 1 de xaneiro de 2023 e o 31 de decembro de 2028 introduciuse a través da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023, un réxime fiscal especial para as Illes Balears, que dá dereito aos contribuíntes do IRPF que desenvolvan actividades económicas en estimación directa a unha dedución da cota íntegra polos rendementos netos de explotación destinada á reserva para investimentos e a unha bonificación correspondente aos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears por eles mesmos, propios de actividades agrícolas, gandeiras, industriais e pesqueiras.

A fin de permitir a plena aplicación destes incentivos fiscais da maneira máis eficaz e sinxela posible, así como dotar de seguridade xurídica aos operadores xurídicos, e concretar algúns conceptos xurídicos apróbase o Regulamento de desenvolvemento do Réxime fiscal especial das Illes Balears a través do Real decreto 710/2024, do 23 de xullo (BOE do 24 de xullo) con efectos no IRPF para os exercicios 2023 a 2028.

Deducións por donativos e outras achegas

Donativos, doazóns e achegas para actividades prioritarias de mecenado

Conceptos deducibles e base da dedución

O Real Decreto-lei 6/2023, do 19 de decembro (BOE do 20 de decembro) inclúe de forma expresa, entre as modalidades de doazóns que dan dereito á dedución, a cesión de uso dun ben moble ou inmobile realizado sen contraprestación, precisando tamén a valoración da citada cesión de uso de bens mobles ou inmobiles.

Porcentaxes de dedución

Co obxectivo de incrementar os incentivos fiscais ao mecenado, amplíase de 150 a 250 euros a contía do primeiro tramo da base de dedución sobre a que se aplica a porcentaxe do 80 por 100. Así mesmo, elévase a actual porcentaxe de dedución aplicable con carácter xeral do 35 por 100 ao 40 por 100.

Porén, a novidade máis importante que se introduce refírese á redución de 4 a 3 anos do número de exercicios en que se teñen que realizar os donativos a unha mesma entidade por importe igual ou superior aos do exercicio anterior, para que resulte de aplicación o incremento de 5 puntos na porcentaxe de dedución, que se eleva do 40 ao 45 por 100.

Dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma durante o exercicio 2024

O Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño, polo que se prorrogan determinadas medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo e adóptanse medidas urxentes en materia fiscal, enerxética e social, modifica a disposición adicional quincuaxésimo sétima na Lei do IRPE para ampliar a 2024 o ámbito temporal de aplicación da dedución prevista no artigo 68.4.1º da Lei do IRPE (dedución pola obtención de rendas en Ceuta e Melilla) aplicable aos contribuíntes con residencia habitual e efectiva na illa da Palma.

Dedución por obras de mellora da eficiencia enerxética de vivendas

Con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, modifícase a disposición adicional quincuaxésima da Lei do IRPE para ampliar o ámbito de aplicación temporal das deducións no IRPE por obras de mellora da eficiencia enerxética por un ano máis (ata o 31 de decembro de 2024 no caso de vivendas habituais e ata o 31 de decembro de 2025 no caso de edificios residenciais).

Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible e puntos de recarga

Continúan sendo aplicables ata o 31 de decembro de 2024 as dúas novas deducións que establece a disposición adicional quincuaxésimo oitava na Lei do IRPE, que son:

- Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible novo.
- Dedución para a instalación de puntos de recarga de baterías para os devanditos vehículos eléctricos.

Cota diferencial

Retencións e ingresos a conta

Tipo de retención aplicable a determinados rendementos do traballo

O Real decreto 142/2024, do 6 de febreiro, polo que se modifica o Regulamento do IRPF, en materia de retencións e ingresos a conta modifica polo seu artigo único.1, con efectos desde o 8 de febreiro de 2024, o apartado 1 do artigo 81 do Regulamento do Imposto indicando as novas contías dos rendementos de traballo a partir dos que se practica retención e ingreso a conta, en función do número de fillos e outros descendentes e da situación do contribuínte.

O devandito Real decreto 142/2024, introduce así mesmo unha disposición transitoria vigesimoprimeira no citado Regulamento, no referente ao cálculo do tipo de retención e ingreso a conta no período impositivo 2024.

Posteriormente, o Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño modificou a disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei do IRPF para ampliar a 2024 a dedución prevista no artigo 68.4 da Lei do IRPF (dedución por rendas obtidas en Ceuta e Melilla) aplicable aos contribuíntes con residencia habitual e efectiva na Illa da Palma. Como consecuencia, a porcentaxe de retención reducirase nun 60 por 100 para o exercicio 2024 cando os rendementos do traballo benefíciense da dedución prevista no artigo 68.4 da Lei do IRPF (dedución por rendas obtidas en Ceuta e Melilla) e para o exercicio 2024, tamén cando se trate de rendementos obtidos na illa da Palma por contribuíntes con residencia habitual e efectiva nesa illa, á que se refire a disposición adicional quincuaxésimo sétima da citada Lei.

Agora ben, para o período impositivo 2024, o anterior solo resulta aplicable para determinar:

- O tipo de retención ou ingreso a conta sobre os rendementos do traballo determinado mediante o procedemento xeral de retención prevista no artigo 82 do Regulamento de IRPF que se satisfagan ou aboen a partir do 28 de xuño de 2024, debendo regularizar, se é o caso, o tipo de retención ou ingreso a conta nos primeiros rendementos do traballo que se satisfagan ou aboen a partir da devandita data.

Non obstante, concédese a opción ao pagador de efectuar o sinalado con anterioridade nos primeiros rendementos do traballo que se satisfagan ou aboen a partir do mes de xullo, en cuxo caso o tipo de retención ou ingreso a conta sobre os rendementos do traballo satisfeito con anterioridade determinárase sen ter en conta a redución do importe dos devanditos pagamentos a conta.

- O tipo de pagamento fraccionado correspondente ás actividades económicas que teñan dereito á mesma cuxo prazo de presentación non se iniciase a 28 de xuño de 2024.

Regularización de situacións tributarias

O Real decreto 117/2024, do 30 de xaneiro modificou o artigo 67 bis do Regulamento de IRPF para establecer a autoliquidación rectificativa como sistema único para a corrección das autoliquidacións, en substitución do actual sistema dual de autoliquidación complementaria e solicitude de rectificación de autoliquidacións.

Desta forma, mediante a presentación dunha autoliquidación rectificativa o obrigado tributario, poderá rectificar, completar ou modificar a autoliquidación presentada con anterioridade, con independencia do resultado da mesma, sen necesidade de esperar, no caso de solicitude de rectificación, unha resolución administrativa.

Outras cuestións de interese

IPREM , xuro legal, xuros de mora e salario medio anual do conxunto dos declarantes do IRPF

- O importe do Indicador Público de Renda de Efectos Múltiples (IPREM) para 2024 mántense en 8.400 euros, de acordo co establecido pola disposición adicional nonaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro), xa que se prorrogan para 2024 de acordo co que se establece no artigo 134.4 da Constitución Española.
- De igual xeito, ao prorrogarse os Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023, e l xuro legal do diñeiro no exercicio 2024 fixouse no 3,25 por 100 e o xuro de mora a que se refire ao artigo 26.6 da Lei Xeral Tributaria no 4,0625 por 100, de acordo co que se establece na disposición adicional cuadraxésimo segunda da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).

Para 2025, mántense o xuro legal no 3,25 por 100 e o xuro de mora no 4,0625 por 100, que estarán vixentes ata que se aprobe e entre en vigor a Lei de Orzamentos Xerais do Estado para 2025, o que a data de peche deste Manual aínda non se produciu.

- O salario medio anual do conxunto dos declarantes do IRPF mántense en 22.100 euros para o exercicio 2024.

Capítulo 1. Campaña da declaración de Renda 2024

Quen están obrigados a presentar declaración do IRPF 2024?

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «Asistente virtual de Renda», onde poderá consultar [se está obrigado a declarar en función do tipo de rendas que obtivese e da súa contía](#), así como das [obrigas dos herdeiros no caso de contribuíntes falecidos](#).

Delimitación da obriga de declarar no IRPF

Importante: para os efectos da determinación da obriga de declarar non se teñen en conta as rendas exentas.

Delimitación positiva

Están obrigados a presentar a declaración polo IRPF do exercicio 2024, os seguintes [contribuíntes](#) :

Lembre: a disposición final primeira do Real Decreto-lei 13/2022, do 26 de xullo (BOE do 27 de xullo) modificou o artigo 96.2 da Lei do IRPF, establecendo desde o 1 de xaneiro de 2023 a obriga de declarar para todas aquelas persoas físicas que en calquera momento do período impositivo estivesen de alta, como traballadores por conta propia, no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma, ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar calquera que sexa a contía dos seus rendementos.

a. Os que obtivesen no exercicio rendas superiores ás contías que para cada clase ou fonte sinálanse máis embaixo.

b. Os que, con independencia da contía e natureza ou fonte das rendas obtidas, **tivesen** dereito a aplicar o réxime transitorio da **dedución por investimento en vivenda habitual**, a **dedución por dobre imposición internacional**, ou ben realizasen achegas a patrimonios

protexidos das persoas con discapacidade, plans de pensións, plans de previsión asegurada, plans de previsión social empresarial, seguros de dependencia ou mutualidades de previsión social **que reduzan a base imponible, cando exerciten o correspondente dereito.**

c. Los non obrigados a declarar por razón da contía e natureza ou fonte da renda obtida no exercicio, **que soliciten a devolución derivada da normativa do IRPF que, se é o caso, correspóndalles** (entre outros casos por razón das retencións e ingresos a conta soportados ou por razón das deducións por maternidade, familia numerosa ou persoas con discapacidade a cargo).

A liquidación provisional que, se é o caso, poida practicar a Administración tributaria a estes contribuíntes non poderá implicar ningunha obriga distinta da restitución do previamente devolto máis o xuro de mora a que se refire o artigo 26.6 da LGT. Todo iso sen prexuízo da posterior comprobación ou investigación que, se é o caso, poida realizar a Axencia Estatal de Administración Tributaria.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

d. A partir de 2023, todas aquelas persoas físicas que en calquera momento do período impositivo estivesen de alta, como traballadores por conta propia ou autónomos :

- **no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma, ou**
- **no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar**

En ambos os dous casos, calquera que sexa a contía dos seus rendementos.

Precisión: teñase en conta que tamén **e stán afectados** pola devandita obriga **os familiares colaboradores** dos traballadores por conta propia ou autónomos, que estean dados de alta nos réximes indicados (Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma, ou Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar).

Beneficiarios do ingreso mínimo vital: *de acordo co que se dispón no artigo 36.1.f) e 2.c) da Lei 19/2021, do 20 de decembro, pola que se establece o ingreso mínimo vital, as persoas titulares do ingreso mínimo vital e todas as persoas integrantes da unidade de convivencia están obrigadas, para manter a prestación do ingreso mínimo vital, a presentar anualmente a declaración correspondente ao IRPF, con independencia de que cumpran ou non os requisitos establecidos no artigo 96 da Lei do IRPF para a obriga de declarar.*

Con esta finalidade, a unidade de convivencia é a definida no artigo 6 da Lei 19/2021, do 20 de decembro.

Cando formen parte da unidade de convivencia do ingreso mínimo vital menor de idade, estes deberán presentar declaración de forma individual ou conxunta cos seus proxenitores (se é a opción de tributación da unidade familiar) e, para iso, poden acceder ao servizo de axuda Renda WEB, autenticándose da seguinte maneira:

(*) No caso de declaración conxunta, deberase consignar o NIF do menor pero non será necesaria a súa autenticación con número de referencia (RENØ) ou CI@ve, non sendo que o menor obteña renda.

- **Con referencia (RENØ).**

Teña en conta que se o menor non presentou declaración de IRPF no ano anterior, necesita ser titular ou cotitular dunha conta bancaria española (IBAN) aberta ao seu nome a 31 de decembro de 2024 (para Renda 2024) para poder ser identificado.

- Con **Cl@ve Móbil** (inclúe Cl@ve PIN).

*Para poder rexistrarse en **Cl@ve**, os menores de idade deben acudir co seu **DNI en vigor** expedido pola Dirección Xeral de Policía, acompañados de quen exerza a súa patria potestade coa **documentación que acredite a súa identificación e a patria potestade**.*

*Non poden rexistrarse en **Cl@ve** cun NIF K.*

A declaración destes menores de idade tamén poderá ser presentada no seu nome:

- **Polos representantes legais** (normalmente, os pais) co seu propio sistema de autenticación (certificado electrónico ou Cl@ve), se previamente se inscribiron no Rexistro de sucesións e representacións legais de menores e incapacitados.

Véxase a Resolución do 18 de maio de 2010, da Dirección Xeral da Axencia Estatal de Administración Tributaria, en relación co rexistro e xestión de apoderamento e o rexistro e xestión das sucesións e das representacións legais de menores e incapacitados para a realización de trámites e actuacións por Internet ante a Axencia Tributaria (BOE do 21 de maio).

- **Por un colaborador social ou por un funcionario público habilitado (atención presencial en oficinas)** onde non é necesaria a identificación con Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN) nin referencia porque o que sinatura é o colaborador ou o funcionario co seu certificado.
- **Por un funcionario público habilitado (atención telefónica)** previa identificación do menor con Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN) ou número de referencia para a súa atención (RENØ).

Delimitación negativa

Non están obrigados a presentar declaración pola contía e natureza das rendas obtidas:

1. Os contribuíntes cuxas rendas procedan exclusivamente das seguintes fontes, sempre que non superen ningún dos límites que en cada caso sinálanse, en tributación individual ou conxunta:

A. Rendementos íntegros do traballo (incluídas, entre outras, as pensións e haberes pasivos, comprendidos os procedentes do estranxeiro, así como as pensións compensatorias e as anualidades por alimentos non exentas) cuxo importe non supere a cantidade de:

- **22.000 euros anuais**, con carácter xeral.
- **15.876 euros anuais**, nos seguintes supostos:

a. Cando os rendementos do traballo procedan de máis dun pagador.

Non obstante, o **límite** será de **22.000 euros anuais nos seguintes supostos** :

1. Cando, procedendo de máis dun pagador, a suma das cantidades percibidas do segundo e restantes pagadores, por orde de contía, non superen no seu conxunto a cantidade de 1.500 euros anuais.

E iso con independencia de que as cantidades satisfeitas polo segundo e posteriores pagadores estean sometidas ao procedemento xeral de retención, sexan pensións compensatorias ou outras rendementos non sometidos a retención ou estean sometidas a tipo fixo de retención.

No caso concreto de percepción dunha pensión da Seguridade Social, por parte do INSS, e da pensión de Clases Pasivas, propia Administración Xeral do Estado, considérase que existen dous pagadores en tanto non se produza a total asunción da xestión do Réxime de Clases Pasivas do Estado polo INSS, isto é, ata que non se produza a integración da Subdirección Xeral de Xestión de Clases Pasivas no INSS.

2. Cando se trate de pensionistas cuxos únicos rendementos do traballo consistan nas prestacións pasivas a que se refire o artigo 17.2.a) da Lei do IRPF procedente de dous ou máis pagadores, sempre que o importe das retencións practicadas por estes fose determinado pola Axencia Tributaria, previa solicitude do contribuínte para ese fin, a través do modelo 146 e, ademais, cúmplanse os seguintes requisitos:

- Que non aumentase ao longo do exercicio o número dos pagadores de prestacións pasivas respecto dos inicialmente comunicados ao formular a solicitude.
- Que o importe das prestacións efectivamente satisfeitas polos pagadores non difira en máis de 300 euros anuais do comunicado inicialmente na solicitude.
- Que non se producise durante o exercicio ningunha outra das circunstancias determinantes dun aumento do tipo de retención prevista no artigo 87 do Regulamento do IRPF.

Precisión: con respecto ao Modelo 146 véxase a Resolución do 13 de xaneiro de 2003 (BOE do 14 de xaneiro), pola que se aproba o modelo 146 de solicitude de determinación do importe das retencións, que poden presentar os contribuíntes perceptores de prestacións pasivas procedentes de máis dun pagador, e determináanse o lugar, prazo e condicións de presentación.

b. Cando se perciban pensións compensatorias do cónxuxe ou anualidades por alimentos non exentas.

Teñase en conta que están exentas do IRPF as anualidades por alimentos percibidos dos pais en virtude de decisión xudicial ou do convenio regulador. Véxanse a respecto disto o Capítulo 2.

c. Cando o pagador dos rendementos do traballo non estea obrigado a reter.

Precisión: cando un obrigado tributario residente en España perciba como única renda unha pensión de fonte estranxeira e deba tributar por ela no IRPF, xa sexa porque así dispón o Convenio para eliminar a dobre imposición co país de procedencia da pensión ou porque non existe tal Convenio, débese ter en conta que o pagador non residente da pensión non está obrigado a reter a conta do IRPF sempre que non opere en España, sendo, en consecuencia, o límite determinante da obriga de declarar 15.000 euros (para os períodos impositivos 2024 e seguintes, 15.876 euros). (Resolución do TEAC do 28 de xuño de 2022, Reclamación número 00/02210/2022, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio).

d. Cando se perciban rendementos íntegros do traballo suxeitos a tipo fixo de retención.

Ten esta consideración en 2024 o tipo de retención do 35 por 100 ou do 19 por 100 (cando os rendementos procedan de entidades cun importe neto da cifra de negocios inferior a 100.000 euros) aplicable ás retribucións percibidas pola condición de administradores e membros dos Consellos de Administración, das Xuntas que fagan as súas veces e demais membros doutros órganos representativos, así como o tipo de retención do 15 por 100 aplicable aos rendementos derivados de impartir cursos, conferencias e similares, ou derivados da elaboración de obras literarias, artísticas ou científicas, sempre que se ceda o dereito á súa explotación. Non obstante, o tipo de retención sobre os rendementos do traballo derivado da elaboración de obras literarias, artísticas ou científicas será do 7 por 100 cando o volume de tales rendementos íntegros correspondente ao exercicio inmediato anterior sexa inferior a 15.000 euros e represente máis do 75 por 100 da suma dos rendementos íntegros de actividades económicas e do traballo obtido polo contribuínte no devandito exercicio.

Importante: en caso de tributación conxunta terán que terse en conta os mesmos límites cuantitativos sinalados anteriormente. Non obstante, para os efectos de determinar o número de pagadores atenderase á situación de cada un dos membros da unidade familiar individualmente considerado. Así, por exemplo, nunha declaración conxunta de ambos os dous cónxuxes, cada un dos que percibe as súas retribucións dun único pagador, o límite determinante da obriga de declarar é de 22.000 euros anuais.

B. Rendementos íntegros do capital mobiliario (dividendos de accións, intereses de contas, de depósitos ou de valores de renda fixa, etc.) e **ganancias patrimoniais** (ganancias derivadas de reembolsos de participacións en Fondos de Investimento, premios pola participación en concursos ou xogos, etc.), sempre que uns e outras estivesen **sometidos a retención ou ingreso a conta** e a súa contía global non supere a cantidade de **1.600 euros anuais**.

A normativa do IRPE non prevé a posibilidade de compensar os rendementos íntegros positivos e negativos do capital mobiliario para os efectos da obriga de declarar. En consecuencia, só computaranse para determinar se existe obriga de declarar os rendementos íntegros positivos.

Exclúese do límite conxunto de 1.600 euros anuais ás ganancias patrimoniais procedentes de transmisións ou reembolsos de accións ou participacións de institucións de investimento colectivo en que a base de retención non proceda determinara pola contía que hai que integrar na base imponible.

Importante: cando a base de retención non se determinase en función da contía a integrar na base imponible, a ganancia patrimonial obtida procedente de transmisións ou reembolsos de accións ou participacións de institucións de investimento colectivo non poderá computarse como ganancia patrimonial sometida a retención ou ingreso a conta para os efectos dos límites excluíntes da obriga de declarar.

C. Rentas inmobiliarias imputadas, rendementos íntegros do capital mobiliario non suxeitos a retención derivada de **Letras do Tesouro e subvencións para a adquisición de vivendas de protección oficial ou de prezo taxado e demais ganancias patrimoniais derivadas de axudas públicas**, co límite conxunto de **1.000 euros anuais**.

Por non dar lugar a imputación de rendas inmobiliarias, non se tomarán en consideración para estes fins a vivenda habitual do contribuínte, nin tampouco as prazas de garaxe adquiridas conxuntamente con esta ata un máximo de dous, así como o solo non edificado.

2. Os contribuíntes que obtivesen no exercicio 2024 exclusivamente rendementos íntegros do traballo, do capital (mobiliario ou inmobiliario) ou de actividades económicas, así como ganancias patrimoniais, sometidos ou non a retención, ata un importe máximo conxunto de 1.000 euros anuais e perdas patrimoniais de contía inferior a 500 euros, en tributación individual ou conxunta.

Especialidade: obriga de declarar para traballadores por conta propia no RETA

Non obstante, a partir do 1 de xaneiro de 2023, estarán **en calquera caso** obrigado a declarar todas aquelas persoas físicas que en calquera momento do período impositivo estivesen de alta, **como traballadores por conta propia**, no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma, ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar.

Comentarios:

- **Están afectados** pola devandita obriga os traballadores por conta propia ou autónomos, incluídos os **familiares colaboradores**, que estean dados de alta nos réximes indicados (Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma, ou Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar).
- A diferenza dos anteriores, **non están afectados** pola devandita obriga:
 - os traballadores **por conta allea** incluídos no Réxime Especial dos Traballadores do Mar.
 - os **relixiosos e membros de institutos de vida consagrada da Igrexa Católica** incluída no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma, que contan cunha regulación específica e non desenvolven ningunha actividade económica.

Teñase en conta que este último colectivo (o dos membros de institutos de vida consagrada da Igrexa Católica) ten unha regulación específica na disposición adicional segunda do Real Decreto-lei 13/2022, que indica que non lles é de aplicación a cotización en función dos rendementos da actividade económica ou profesional. A súa inclusión no Réxime Especial de Traballadores Autónomos viño motivado pola necesidade de outorgar aos mesmos unha cobertura dentro do sistema de Seguridade Social e non polo desenvolvemento dunha actividade a título lucrativo como traballador por conta propia ou autónomo.

Todo iso sen prexuízo da existencia de obriga de declarar naqueles casos en que nos membros do referido colectivo concorrese algún dos restantes supostos previstos no citado artigo 96 da Lei do IRPF.

Precisións aos puntos 1 e 2 anteriores:

Para determinar as contías sinaladas non se tomarán en consideración as rendas que estean exentas do IRPF, como, por exemplo, as bolsas públicas para cursar estudos en todos os niveis e graos do sistema educativo, as anualidades por alimentos recibidos dos pais por decisión xudicial etc.

Tampouco se terán en conta as rendas suxeitas ao Gravame especial sobre os premios de determinadas lotarías e apostas, regulado na disposición adicional trixésimo terceira da Lei do IRPF.

Ningunha das contías ou límites incrementarase ou ampliará en caso de tributación conxunta de unidades familiares.

Contribuíntes non obrigados a declarar-cadro resumo

Regra	Renda obtida	Límites	Outras condicións
1º	Rendementos do traballo	22.000	- Un pagador (2º e restantes ≤ 1.500 euros anuais). - Prestacións pasivas de dous ou máis pagadores cuxas retencións fosen determinadas pola Axencia Tributaria.
		15.876	- Máis dun pagador (2º e restantes > 1.500 euros anuais). - Pensións compensatorias do cónxuxe ou anualidades por alimentos non exentas. - Pagador dos rendementos non obrigados a reter. - Rendementos suxeitos a tipo fixo de retención
	- Rendementos do capital mobiliario. - Ganancias patrimoniais.	1.600	Suxeitos a retención ou ingreso a conta, agás ganancias patrimoniais procedentes de transmisións ou reembolsos de accións ou participacións de IIC en que a base de retención non proceda determinara pola contía que hai que integrar na base imponible.
	- Rendas inmobiliarias imputadas. - Rendementos de Letras do Tesouro. - Subvencións para a adquisición de vivendas de protección oficial ou de prezo taxado. - Outras ganancias patrimoniais derivadas de axudas públicas	1.000	-
2º	- Rendementos do traballo. - Rendementos do capital (mobiliario e inmobiliario). - Rendementos de actividades económicas agás contribuíntes no <u>RETA</u> ou <u>RETM</u>. - Ganancias patrimoniais.	1.000	Suxeitas ou non a retención ou ingreso a conta.

Regra	Renda obtida	Límites	Outras condicións
	Perdas patrimoniais.	< 500	Calquera que sexa a súa natureza.

Comentarios ao cadro:

A regra 2ª e os seus límites son independentes dos contidos na regra 1ª, actuando en todo caso como criterio corrector da regra 1ª para rendas de escasa contía. En consecuencia, se un contribuínte non está obrigado a declarar por razón da natureza e contía das rendas obtidas conforme aos límites e condicións da regra 1ª, non procederá a aplicación da regra 2ª.

Cando, da aplicación dos límites e condicións da regra 1ª, o contribuínte estivese obrigado a presentar declaración, debe acudirse á regra 2ª e os seus límites para verificar se opera a exclusión da obriga de declarar ao tratarse de rendas de escasa contía.

Teñase en conta que na regra 1ª non aparecen enunciadas as perdas patrimoniais entre os supostos exonerados da obriga de declarar.

De igual xeito, teñase en conta que na regra 2ª non aparece enumerada a imputación de rendas, nin se encontran comprendidos os contribuíntes que en calquera momento do período impositivo estivesen de alta, como traballadores por conta propia, no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou Autónoma (RETA), ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar (RETM) pois, a partir do 1 de xaneiro de 2023, **estarán en todo caso** obrigados a declarar con independencia da contía dos seus rendementos.

Exemplos de contribuíntes obrigados a declarar

A título de exemplo, están obrigados a declarar, entre outros, os seguintes contribuíntes:

- Os contribuíntes que percibisen rendementos íntegros do traballo procedente dun mesmo pagador por un importe superior a 22.000 euros anuais.
- Os contribuíntes que percibisen durante 2024 rendementos íntegros do traballo por un importe superior a 15.876 euros nos seguintes supostos:
 - a. Cando procedan de máis dun pagador, se a suma das cantidades procedentes do segundo e restantes pagadores, por orde de contía, supera a cifra de 1.500 euros anuais.
 - b. Cando se trate de pensionistas con varias pensións cuxas retencións non se practicasen de acordo coas determinadas pola Axencia Tributaria, previa solicitude do contribuínte para ese fin, por medio do modelo 146.
 - c. Cando se perciban pensións compensatorias do cónxuxe ou anualidades por alimentos non exentas.
 - d. Cando o pagador dos rendementos do traballo non estea obrigado a reter.
 - e. Cando se perciban rendementos íntegros do traballo suxeitos a tipo fixo de retención.

- Os contribuíntes que fosen titulares de bens inmobles de uso propio distinto da vivenda habitual e do solo non edificado, cuxas rendas imputadas canda os rendementos derivados de Letras do Tesouro e o importe das subvencións para a adquisición de vivenda de protección oficial ou de prezo taxado e demais ganancias patrimoniais derivadas de axudas públicas sexa superior a 1.000 euros anuais.
- Os contribuíntes titulares de actividades económicas, incluídas as agrícolas e gandeiras, sexa cal for o método de determinación do rendimento neto das mesmas, sempre que os rendementos íntegros canda os do traballo e do capital, así como o das ganancias patrimoniais sexa superior a 1.000 euros anuais.
- Os contribuíntes que obtivesen perdas patrimoniais en contía igual ou superior a 500 euros anuais.
- Os contribuíntes titulares de inmobles arrendados (pisos, locais, prazas de garaxe), cuxos rendementos totais, exclusivamente procedentes dos citados inmobles, ou conxuntamente cos rendementos do traballo, do capital mobiliario, de actividades económicas e ganancias patrimoniais excedan de 1.000 euros anuais.
- Os contribuíntes que, a partir do 1 de xaneiro de 2023, en calquera momento do período impositivo, estivesen de alta, como traballadores por conta propia, no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou **Autónoma**, ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos **Traballadores do Mar**.

Borrador da declaración do IRPF 2024: Acceso e modificación

Normativa: Arts. 98 Lei IRPF e 64 Regulamento IRPF

Introdución

No presente exercicio, como nos anteriores, aprobouse un único modelo de declaración (Modelo D-100) que deberán utilizar todos os contribuíntes obrigados a declarar polo IRPF.

A Administración tributaria poderá pór a disposición dos contribuíntes, a efectos meramente informativos, un borrador de declaración, sempre que obteñan rendas procedentes exclusivamente das seguintes fontes:

- a. Rendementos do traballo.
- b. Rendementos do capital mobiliario suxeitos a retención ou ingreso a conta, así como os derivados de letras do Tesouro.
- c. Ganancias patrimoniais sometidas a retención ou ingreso a conta, así como as subvencións para a adquisición de vivenda habitual.

- d. Imputación de rendas inmobiliarias e aquelas outras fontes de renda que estableza o ministro de Facenda e Administracións Públicas, de acordo coa información de que poida dispor de agora en adiante a Administración tributaria, cos límites e condicións sinaladas polo mesmo.

A tales efectos, a Administración tributaria poderá requirir aos contribuíntes a achega de información.

Cando a Administración tributaria careza da información necesaria para a elaboración do borrador de declaración, porá a disposición do contribuínte os datos que poidan facilitarlle a confección da declaración do IRPF.

O borrador de declaración elabórase para cada contribuínte a través do Servizo Renda WEB a partir dos datos económicos facilitados por terceiros a través de declaracións informativas e da información de carácter persoal en poder da AEAT.

Os datos fiscais e o propio borrador de declaración poderán ser modificados polo contribuínte, que tamén terá a opción de incorporar novos datos se cumpriše.

Actuacións previas ao acceso ao borrador de declaración

Antes de acceder ao borrador da declaración o contribuínte debe dispor dalgún dos medios de identificación, autenticación e sinatura que se sinalan a continuación, e ratificar ou, se é o caso, modificar o seu domicilio fiscal.

a. Sistemas de identificación para o acceso ao borrador e / ou os datos fiscais

Importante : o contribuínte deberá dispor de NIE e estar identificado, con carácter previo á presentación, no Censo de Obrigos Tributarios a que se refire o artigo 3 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado polo Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo. Para verificar o cumprimento deste requisito o obrigado tributario poderá acceder á opción «os meus datos censuais» dispoñibles na Sede electrónica da AEAT. No caso de declaración conxunta formulada por ambos os dous cónxuxes, as circunstancias anteriores deben concorrer en cada un deles .

- a. **Certificado electrónico** recoñecido, emitido de acordo ás condicións que establece a Lei 6/2020, do 11 de novembro, reguladora de determinados aspectos dos servizos electrónicos de confianza, que resulte admisible pola Axencia Estatal de Administración Tributaria segundo a normativa vixente en cada momento.

Teñase en conta que Lei 59/2003, do 19 de decembro, de sinatura electrónica, foi derogada con efectos do 13 de novembro de 2020, pola disposición derogatoria.a) da Lei 6/2020, do 11 de novembro, reguladora de determinados aspectos dos servizos electrónicos de confianza (BOE do 12 de novembro).

- b. **Sistema Cl@ve Móbil** (inclúe Cl@ve PIN) de identificación, autenticación e sinatura electrónica común para todo o Sector Público Administrativo Estatal, que permitirá ao cidadán relacionarse electronicamente cos servizos públicos a través dunha plataforma común mediante a utilización de claves concertadas previo rexistro como usuario da mesma.

O sistema ofrece, como novidade, permitir escanear un código QR que evita o usuario a necesidade de incorporar os seus datos identificativos na pantalla de acceso. Se non pode escanear o código QR poderá confirmar a petición de autenticación que lle chegará á APP Cl@ve.

Teñase en conta a Orde PRE/1838/2014, pola que se publica o Acordo de Consello de ministros, do 19 de setembro de 2014, polo que se aproba Cl@ve PIN, a plataforma común do Sector Público Administrativo Estatal para a identificación, autenticación e sinatura electrónica mediante o uso de claves concertadas (BOE do 9 de outubro).

Atención: teñase en conta que para esta campaña, na atención telefónica, por axilidade e facilidade, no caso de identificarse mediante Cl@ve está previsto enviar sempre unha Cl@ve PIN por SMS.

- c. **Número de referencia** previamente subministrado pola Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Para obter o número de referencia os contribuíntes deberán comunicar o seu Número de Identificación Fiscal (NIF), a data de caducidade do seu Documento Nacional de Identidade (DNI) ou o número de soporte do seu Número de Identidade de Estranxeiro (NIE), agás no caso de que o Documento Nacional de Identidade (DNI) sexa de carácter permanente (data de caducidade 01/01/9999) en cuxo caso deberá comunicarse a data de expedición ou no caso de que sexa un Número de Identificación Fiscal (NIF) que comece coas letras K, L, M en que deberá comunicarse a data de nacemento.

Ademais, deberá achegarse o importe do recadro **[0505]** da declaración do **IRPE** correspondente ao exercicio **2023**, “Base liquidable xeral sometida a gravame”, non sendo que se trate dun contribuínte non declarante o ano inmediato anterior, en cuxo caso deberase achegar un Código Internacional de Conta Bancaria (IBAN) dunha entidade bancaria española en que figure como titular a 31 de decembro de 2024.

O número de referencia poderá solicitarse por medios electrónicos a través de Internet na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, mediante un certificado electrónico recoñecido ou o sistema Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), sen necesidade de comunicar o recadro **[0505]**.

A Axencia Estatal de Administración Tributaria adoptará as medidas de control precisas que permitan garantir a identidade da persoa ou persoas que solicitan o número de referencia, así como, se é o caso, a conservación dos datos comunicados.

A obtención dun número de referencia invalida o número de referencia anterior que se solicitase, de tal forma que, no caso de que se solicitasen varios números de referencia, só será válido e polo tanto permitirá acceder ao borrador ou aos datos fiscais, modificar e se é o caso presentar o borrador ou a declaración do **IRPE**, o último número de referencia

solicitada.

Respecto ao número de referencia, véxase o apartado primeiro. 3.a) e o anexo I da Resolución do 17 de novembro de 2011 da Presidencia da Axencia Estatal de Administración Tributaria, pola que se aproban sistemas de identificación e autenticación distinta da sinatura electrónica avanzada para relacionarse electronicamente coa citada Axencia Tributaria.

d. eIDAS.

Como novidade para 2024, os cidadáns da UE tamén poden identificarse utilizando a autenticación eIDAS, sistema que permite aos cidadáns dun país da UE usar a súa identificación electrónica nacional para realizar trámites na Sede electrónica da Axencia tributaria, entre eles presentar a declaración do IRPF.

Véxase para estes fins o Regulamento (UE) nº 910/2014 do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de xullo de 2014, relativo á identificación electrónica e os servizos de confianza nas transaccións electrónicas no mercado interior e polo que se derroga a Directiva 1999/93/CE.

Importante : no caso de declaracións conxuntas formuladas por ambos os dous cónxuxes, cumprirá que o cónxuxe que figure como primeiro declarante dispoña de certificado electrónico recoñecido, **Cl@ve Móbil** (inclúe Cl@ve PIN) ou número de referencia, debendo dispor obrigatoriamente o outro cónxuxe de número de referencia ou **Cl@ve Móbil** (inclúe Cl@ve PIN). No caso de que o acceso ao Servizo de tramitación do borrador/declaración do IRPF a través da Sede electrónica realícese **por apoderados ou por colaboradores sociais debidamente autorizados**, serán estes quen deberán dispor do seu certificado electrónico.

b. Ratificación do domicilio habitual actual do contribuínte

Mántense a identificación do domicilio fiscal da contribuínte introducida en 2019, que ofrece a información do último domicilio fiscal dispoñible na base de datos da Axencia Estatal de Administración Tributaria **de forma separada ao resto da declaración e antes da descarga dos datos fiscais** para que o contribuínte ratifíqueo e, se é o caso, poida modificalo.

Non obstante, neste exercicio os contribuíntes do IRPF que estean dados de alta no censo de empresarios, profesionais ou retenedores, se desexan modificar o seu domicilio fiscal, deberán facero a través da **declaración censual correspondente**.

Obtención do borrador de declaración do IRPF e dos datos fiscais

Que inclúe o borrador da declaración do IRPF

O borrador de declaración elabórase para cada contribuínte a partir dos datos económicos facilitados por terceiros a través de declaracións informativas e da información de carácter persoal en poder da AEAT. Os devanditos **datos fiscais** ponse a disposición do contribuínte co fin de facilitar a confección da declaración do IRPF.

Para acceder ao borrador da declaración e os mencionados datos fiscais, o contribuínte dispón de calquera dos medios sinalados no punto anterior.

O prazo para obter o borrador e / ou os datos fiscais abarca desde o 2 de abril ata o 30 de xuño de 2025.

Unha vez obtido o borrador de declaración, se o contribuínte considera que reflicte a súa situación tributaria para os efectos do IRPE, poderá efectuar a [confirmación](#) do mesmo en cuxo caso, o borrador de declaración do IRPE debidamente confirmado terá a consideración de declaración do IRPE, ou ben instar a súa [modificación](#) por calquera dos medios que se sinalan no apartado seguinte cando considere que teñen que engadirse datos económicos ou persoais non incluídos ou advirta datos erróneos ou inexactos no mesmo.

A aplicación informática a disposición do contribuínte para a elaboración da declaración do IRPE denomínase Renda WEB.

Serán válidas as declaracións efectuadas a través dos servizos de axuda prestada nas oficinas da Axencia Tributaria ou nas habilitadas para tal fin polas Comunidades Autónomas, Cidades con Estatuto de Autonomía e Entidades locais para a prestación do devandito servizo e cuxa presentación se efectúe nas citadas oficinas a través da intranet da Axencia Tributaria.

Prazo para obter o borrador e / ou dos datos fiscais

Desde o 2 de abril ata o 30 de xuño de 2025.

Acceso ao borrador de declaración do IRPE e aos datos fiscais

Todos os contribuíntes, nos prazos e facendo uso dalgún dos sistemas de identificación indicada con anterioridade, poderán acceder ao seu borrador e aos seus datos fiscais por medios electrónicos na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, no Servizo de tramitación do borrador/declaración, desde onde poderán confirmar e presentar o mesmo ou, se é o caso, modificaro, confirmaro e presentaro. No suposto de obtención do borrador de declaración pola opción de tributación conxunta deberá facerse constar tamén o Número de Identificación Fiscal (NIF) do cónxuxe e, se é o caso, dos restantes membros da unidade familiar que perciban rendas, así como o seu número de referencia ou CI@ve Móbil (inclúe CI@ve PIN).

A este Servizo de tramitación do borrador/declaración pódese acceder a través do portal web da Axencia Tributaria en Internet no enderezo electrónico:

<https://sede.agenciatributaria.gob.es>.

Os datos fiscais da declaración do IRPE tamén estarán dispoñibles na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, no enderezo electrónico

<https://sede.agenciatributaria.gob.es>, accedendo a través do trámite de “Datos fiscais”.

Ademais, os contribuíntes tamén poderán acceder aos seus datos fiscais e ao resumo do borrador de declaración **a través dunha aplicación para dispositivos móbiles**, previo rexistro na mesma, utilizando o sistema CI@ve Móbil (inclúe CI@ve PIN) ou o número de

referencia aos que nos referimos nas letras b) e c) do apartado de sistemas de identificación para o acceso ao borrador e / ou os datos fiscais. Tamén poderán confirmar e presentar o borrador de declaración sempre que non teñan que modificar ou incluír algún dato adicional.

En calquera caso, a falta de obtención do borrador de declaración ou dos datos fiscais non exonerará ao contribuínte da súa obriga de declarar.

Importante: todos os contribuíntes, calquera que sexa a natureza das rendas que obtivesen durante o exercicio (de traballo, de capital mobiliaria ou inmobiliario, de actividades económicas, ganancias e perdas patrimoniais, así como as imputacións de renda) poderán obter o borrador da declaración a través do Servizo de tramitación do borrador/declaración (Renda WEB), tras achegar, se é o caso, determinada información que lles será solicitada para ese fin, ou outra información que o contribuínte puidese incorporar.

Como modifícase o borrador de declaración

O contribuínte poderá instar a modificación do borrador de declaración do **IRPE** cando considere que teñen que engadirse datos persoais ou económicos non incluídos no mesmo ou advirta que contén datos erróneos ou inexactos.

A modificación do borrador de declaración poderá realizarse a través dalgunha das seguintes vías:

1. Por medios electrónicos

a. A través da Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria

O contribuínte pode modificar o seu borrador a través da Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, accedendo ao Servizo de tramitación do borrador/declaración. Para iso, o contribuínte deberá facer uso dalgún dos sistemas de identificación indicada con anterioridade (certificado electrónico recoñecido, sistema Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), número de referencia ou eIDAS). No suposto de modificación do borrador de declaración pola opción de tributación conxunta deberá facerse constar tamén o Número de Identificación Fiscal (NIF) do cónxuxe e o seu número de referencia ou Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN).

b. A través do teléfono

O contribuínte pode modificar o seu borrador mediante chamada telefónica comunicando o seu Número de Identificación Fiscal (NIF) e o seu número de referencia, previamente solicitado pola Axencia Estatal de Administración Tributaria, exclusivamente para aqueles contribuíntes que cumpran os requisitos que consten na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria en Internet. Nos supostos de declaración conxunta formulada por ambos os dous cónxuxes cumprirá, ademais, comunicar o **NIF** así como o número de referencia do cónxuxe.

Con esta finalidade, pola Axencia Estatal de Administración Tributaria adoptaranse as medidas de control precisas que permitan garantir a identidade dos contribuíntes que efectúan a solicitude de modificación do borrador de declaración.

2. Persoalmente

O contribuínte pode modificar o seu borrador mediante a súa comparecencia, **solicitando cita**, en calquera **Delegación ou Administración da Axencia Estatal de Administración Tributaria**, para o cal terá que achegar a fin de acreditar a súa identidade, entre outros datos, o seu Número de Identificación Fiscal (NIF).

Tamén poderá solicitar a modificación do borrador da declaración persoalmente nas **oficinas das Administracións tributarias das Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía** que subscribisen coa Axencia Estatal de Administración Tributaria un convenio de colaboración para a implantación do sistema de portelo único tributario, nos termos previstos no devandito convenio.

Confirmación do borrador e presentación das declaracións do IRPF 2024

Prazo e forma de presentación das declaracións

Cando o contribuínte considere que o borrador da declaración reflicte a súa situación tributaria para os efectos deste imposto poderá confirmalo e presentalo tendo o mesmo, neste caso, a consideración de declaración do IRPF a todos os efectos.

Prazo de presentación do borrador e das declaracións do IRPF

O prazo de presentación do borrador e das declaracións do IRPF correspondente ao exercicio 2024, calquera que sexa o seu resultado, será o comprendido entre os días **2 de abril ata o 30 de xuño de 2025**, ambos os dous incluídos.

Todo iso, sen prexuízo do prazo de domiciliación bancaria das declaracións (ata o 25 de xuño de 2025) que se comenta neste mesmo capítulo.

Forma de presentación do borrador e das declaracións do IRPF

A confirmación do borrador e posterior presentación do mesmo (declaración) ou das declaracións do IRPF deberá realizarse por algunha das seguintes vías:

1. Por medios electrónicos a través de Internet na Sede electrónica da Axencia

Para iso, o contribuínte deberá facer uso dalgún dos sistemas de identificación seguinte: certificado electrónico recoñecido, sistema Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), número de referencia ou eIDAS. Tratándose de declaracións conxuntas formuladas por ambos os dous cónxuxes cumprirá, ademais, comunicar o NIE, así como o número de referencia ou Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN) do cónxuxe.

Quen poden efectuar a presentación electrónica por Internet?

A presentación electrónica por Internet a través da Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria poderá ser efectuada:

- a. Polos contribuíntes ou, se é o caso, os seus representantes legais.
- b. Por aqueles representantes voluntarios dos contribuíntes con poderes ou facultades para presentar electronicamente en nome das mesmas declaracións e autoliquidacións ante a Axencia Estatal de Administración Tributaria ou representarlles ante esta, nos termos establecidos en cada momento pola Dirección Xeral da Axencia Estatal de Administración Tributaria.
- c. Polas persoas ou entidades que, segundo o previsto no artigo 92 da LGT, ostenten a condición de colaboradores sociais na aplicación dos tributos e cumpran os requisitos e condicións que, para tal fin, estableza a normativa vixente en cada momento.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

Cando a presentación electrónica **se realice por apoderados ou por colaboradores sociais debidamente autorizados**, serán estes quen deberán dispor do seu certificado electrónico.

Para efectuar a presentación electrónica, **o contribuínte ou, se é o caso, as presentadoras autoliquidacións deberán** acceder ao Servizo de tramitación do borrador/declaración.

Pola súa banda, quen dispoñan dos apoderamentos xerais e específicos relacionados co modelo 100 e os colaboradores sociais poden utilizar o servizo Renda WEB para tramitar a declaración dos seus representados desde a opción dispoñible na páxina de trámites do modelo 100 na Sede electrónica.

Así mesmo, as persoas ou entidades autorizadas a presentar por vía electrónica declaracións en representación de terceiras persoas, poderán utilizar un programa informático para a obtención do ficheiro coas autoliquidacións que hai que transmitir desde a opción dispoñible na páxina de trámites do modelo 100 na Sede electrónica da Axencia Estatal da Administración Tributaria.

Se a declaración é aceptada, a Axencia Estatal de Administración Tributaria devolverá en pantalla os datos do modelo de declaración do IRPE correspondente á declaración presentada, xustificante de presentación, validado cun código seguro de verificación en que constará a data e hora de presentación que o declarante deberá imprimir ou archivar e conservar.

No suposto de que a autoliquidación fose rexeitada, mostraranse os erros detectados para que se proceda á súa emenda.

2. Por medios electrónicos a través do teléfono

Para tal fin, o contribuínte deberá comunicar, entre outros datos, o seu Número de Identificación Fiscal (NIF), o seu número de referencia ou Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), así como o Código Internacional de Conta Bancaria (IBAN), en que desexe efectuar a citada domiciliación. En caso de declaración conxunta formulada por ambos os dous cónxuxes cumprirá, ademais, comunicar o NIE, así como o número de referencia do cónxuxe ou Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN) do cónxuxe.

Realizada a presentación, a Axencia Estatal de Administración Tributaria devolverá o código seguro de verificación asociada á presentación.

Con esta finalidade, pola Axencia Estatal de Administración Tributaria adoptaranse as medidas de control precisas que permitan garantir a identidade dos contribuíntes que efectúan a comunicación, confirmación e presentación do borrador de declaración.

O contribuínte pode obter o xustificante da súa presentación accedendo á Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria en Internet, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, mediante o uso dalgún dos sistemas de identificación seguinte: certificado electrónico recoñecido, número de referencia ou sistema Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), eIDAS, ou ben mediante o servizo de cotexo de documentos electrónicos da Sede electrónica co código seguro de verificación que se lle haberá facilitado tras a presentación.

A vía telefónica **non poderá utilizarse** para confirmar o borrador da declaración e levar a cabo a súa presentación **cando o resultado do mesmo sexa a ingresar e o contribuínte non opte pola domiciliación bancaria** do importe resultante ou, se é o caso, do correspondente ao primeiro prazo. Non obstante, nestes casos, o contribuínte tamén poderá efectuar o pagamento a través do documento de ingreso nunha entidade colaboradora dentro do prazo establecido.

Nota: teñase en conta a Resolución do 15 de decembro de 2020, do Departamento de Xestión Tributaria da Axencia Estatal de Administración Tributaria, pola que se habilitan trámites e actuacións a través da canle telefónica, mediante determinados sistemas de identificación.

3. Persoalmente

a) Nas oficinas da Axencia Estatal de Administración Tributaria, exclusivamente para aqueles contribuíntes que cumpran os requisitos que consten no enderezo electrónico da Axencia Estatal de Administración Tributaria, <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, solicitando cita, así como nas **oficinas habilitadas polas Comunidades Autónomas, Cidades con Estatuto de Autonomía e Entidades locais** para a confirmación do borrador de declaración e a súa inmediata transmisión electrónica.

Neste caso entregarase ao contribuínte o seu exemplar do “Modelo 100. Documento de ingreso ou devolución da declaración do IRPF”, como xustificante da presentación realizada ou, se é o caso, o xustificante de presentación cos datos do modelo de declaración do IRPF correspondentes á declaración presentada, validado cun código seguro de verificación, en que constará a data e hora da presentación da declaración.

b) Nas oficinas das Administracións tributarias das Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía que subscribisen coa Axencia Estatal de Administración Tributaria un convenio de colaboración para a implantación de **sistemas de**

portelo único tributario, nos termos previstos no devandito convenio.

As declaracións do IRPE que se efectúen a través dos servizos de axuda prevista nos apartados a) e b) anteriores poderán presentarse, calquera que sexa o seu resultado, no devandito acto nas citadas oficinas para a súa inmediata transmisión electrónica á Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Importante : as formas de presentación previstas nos puntos 2 e 3 anteriores non poderán utilizarse para confirmar o borrador da declaración e levar a cabo a súa presentación **cando o resultado do mesmo sexa a ingresar e o contribuínte non opte pola domiciliación bancaria** do ingreso resultante ou, se é o caso, do correspondente ao primeiro prazo. Nestes casos, o contribuínte tamén poderá efectuar o pagamento a través do documento de ingreso nunha entidade colaboradora dentro do prazo establecido.

Tamén poderán presentarse deste xeito as declaracións do IRPE de cónxuxes non separados legalmente en que un deles solicite a suspensión do ingreso e o outro manifieste a renuncia ao cobramento da devolución, calquera que sexa o resultado final das súas declaracións, a ingresar, a devolver ou negativo.

Especialidades na presentación de declaracións

1. Contribuíntes do IRPE que se encontren acollidos ao sistema de conta corrente en materia tributaria

Os contribuíntes do IRPE que se encontren acollidos ao sistema de conta corrente en materia tributaria, regulado nos artigos 138 a 143 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado polo Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo, presentarán a súa declaración de acordo coas regras previstas nos números Un e Dous do apartado sexto da Orde do 30 de setembro de 1999, pola que se aproba o modelo de solicitude de inclusión no sistema de conta corrente en materia tributaria, establécese o lugar de presentación das declaracións tributarias que xeren débedas ou créditos que deban anotarse na devandita conta corrente tributaria e desenvólvese o que se dispón no Real decreto 1108/1999, do 25 de xuño, polo que se regula o sistema de conta corrente en materia tributaria.

2. Contribuíntes que están obrigados a presentar, ademais, declaración polo Imposto sobre Patrimonio

Os contribuíntes que presenten declaración polo Imposto sobre Patrimonio, estarán obrigados a utilizar a vía electrónica a través de Internet para a presentación da declaración do IRPE, debendo utilizar a vía electrónica, a través de Internet ou do teléfono para confirmar, se é o caso, o borrador da declaración do IRPE.

3. Contribuíntes con residencia habitual no estranxeiro ou desprazados fóra do territorio español

Os contribuíntes que teñan a súa residencia habitual no estranxeiro e aqueles que se encontren fóra do territorio nacional durante os prazos de presentación das declaracións do IRPE poderán confirmar e presentar o borrador de declaración e, se é o caso, realizar o ingreso ou solicitar a devolución por vía electrónica, a través de Internet ou do teléfono nos termos, condicións e de acordo co procedemento exposto con anterioridade.

4. **Declaracións do IRPE de cónxuxes non separados legalmente** en que un deles solicite a suspensión do ingreso e o outro manifeste a renuncia ao cobramento da devolución

No caso de declaracións de cónxuxes non separados legalmente en que, ao abeiro do que se dispón no artigo 97.6 da Lei do IRPE, un deles solicite a suspensión do ingreso e o outro manifeste a renuncia ao cobramento da devolución, as declaracións correspondentes a ambos os dous cónxuxes deberán presentarse de forma simultánea e conxuntamente no lugar que corresponda en función de que o resultado final das súas declaracións como consecuencia da aplicación do mencionado procedemento sexa a ingresar ou a devolver.

Supostos que requiren a presentación de documentación adicional canda a declaración do IRPF

1. **Os contribuíntes sometidos ao réxime de transparencia fiscal internacional** deberán presentar conxuntamente coa declaración do IRPF os datos e documentos sinalados no artigo 91.11 da Lei do IRPE, relativos a todas e cada unha das entidades non residentes cuxas rendas deban incluírse na base imponible do IRPE.

2. **Os contribuíntes que efectuasen no exercicio investimentos anticipados de futuras dotacións á Reserva para Investimentos nas Canarias** deberán presentar conxuntamente coa declaración do IRPE unha comunicación da materialización anticipada do exercicio e o seu sistema de financiamento, conforme ao previsto no artigo 27.11 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias.

3. **Os contribuíntes que efectuasen no exercicio investimentos anticipados de futuras dotacións á reserva para investimentos nas Illes Balears** deberán presentar conxuntamente coa declaración do IRPE unha comunicación da materialización anticipada do exercicio e o seu sistema de financiamento, conforme ao previsto no apartado 10 da disposición adicional septuaxésima de 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).

4. **Os contribuíntes que soliciten a devolución mediante cheque nominativo sen cruzar do Banco de España** : deberán presentar conxuntamente coa declaración do IRPE escrito contendo a devandita solicitude.

5. **Os contribuíntes que**, de acordo co que se dispón no artigo 89.1 da Lei do Imposto de Sociedades, **comuniquen a realización de operacións de fusión ou de escisión** nas que nin a entidade transmitente nin a entidade adquirente teñan a súa residencia fiscal en España e en que non sexa de aplicación o réxime establecido no artigo 84 da citada Lei do Imposto sobre Sociedades, por non dispor a transmitente dun establecemento permanente situado

neste país, deberán, ademais de consignar no recadro correspondente do modelo de declaración do IRPE a opción polo réxime especial, como socio residente afectado, presentar os seguintes documentos:

- Identificación das entidades participantes na operación e descrición da mesma.
- Copia da escritura pública ou documento equivalente que corresponda á operación.
- No caso de que as operacións se realizasen mediante unha oferta pública de adquisición de accións, tamén deberá achegarse copia do folleto informativo.

En todos os casos en que haxa que presentar documentación adicional, os documentos ou escritos e, en xeral, calquera outros non contemplados expresamente nos propios modelos de declaración que deban acompañarse a esta, poderán presentarse a través do **rexistro electrónico** da Axencia Estatal de Administración Tributaria que regula a Resolución do 28 de decembro de 2009 (BOE do 29 de decembro). Tamén poderán presentarse no **Rexistro presencial** da Axencia Estatal de Administración Tributaria e en calquera dos rexistros aos que se refire o apartado 4 do artigo 16 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas.

Os descendentes ou ascendentes que se relacionen nas deducións por familia numerosa ou persoas con discapacidade a cargo deberán dispor de número de identificación fiscal.

Cando sexa de aplicación a dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, cumprirá que os membros integrados na unidade familiar dispoñan de Número de Identificación Fiscal (NIF).

Outras cuestións

Asignación tributaria á Igrexa Católica

A disposición adicional décimo oitava da Lei 42/2006, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2007 (BOE do 29 de decembro), establece que, con vixencia desde o 1 de xaneiro de 2007 e con carácter indefinido, o Estado destinará ao sostemento da Igrexa Católica o 0,7 por 100 da cota íntegra do IRPE correspondente aos contribuíntes que manifesten expresamente a súa vontade en tal sentido.

Con esta finalidade, enténdese por cota íntegra do IRPE a formada pola suma da cota íntegra estatal e da cota íntegra autonómica, recadros **[0545]** e **[0546]**, respectivamente, da declaración.

En consecuencia, na declaración do IRPE do exercicio 2024 os contribuíntes poderán destinar o 0,7 por 100 da súa cota íntegra ao sostemento económico da Igrexa Católica, marcando cunha "X" o recadro **[105]** da declaración.

Asignación de cantidades a actividades de interese xeral consideradas de interese social

De acordo co que se establece na disposición adicional septuaxésimo segunda da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro), o Estado destinará a subvencionar actividades de interese xeral consideradas de interese social o 0,7 por cento da cota íntegra do IRPF do exercicio 2024, correspondente aos contribuíntes que manifesten expresamente a súa vontade en tal sentido.

Con esta finalidade, enténdese por cota íntegra do IRPF a formada pola suma da cota íntegra estatal e da cota íntegra autonómica, recadros **[0545]** e **[0546]**, respectivamente, do modelo de declaración.

Teñase en conta que, de acordo co que se establece no artigo 134.4 da Constitución Española, enténdense prorrogados para 2024 os Orzamentos Xerais do Estado para 2023.

En consecuencia, na declaración do IRPF do exercicio 2024, os contribuíntes poderán destinar un 0,7 por 100 da súa cota íntegra a actividades de interese xeral consideradas de interese social marcando cunha "X" o recadro **[106]** da declaración.

Segundo o artigo 2 do Real Decreto-lei 7/2013, do 28 de xuño, de medidas urxentes de natureza tributaria, orzamentaria e de fomento da investigación, o desenvolvemento e a innovación (BOE do 29 de xuño) son eixes das actividades de interese xeral consideradas de interese social, e como tales serán tidos en conta na determinación das bases reguladoras das axudas financiadas coa porcentaxe fixada do rendemento do IRPF a outros fins de interese xeral considerados de interese social, os seguintes:

- a. A atención ás persoas con necesidades de atención integral sociosanitaria.
- b. A atención ás persoas con necesidades educativas ou de inserción laboral.
- c. O fomento da seguridade cidadá e prevención da delincuencia.
- d. A protección do medio natural.
- e. A cooperación ao desenvolvemento.
- f. O fomento e modernización do Terceiro Sector de Acción Social.

No marco dos eixes fixados no apartado anterior, e en execución do previsto no artigo II do Acordo entre o Estado español e a Santa Sé sobre asuntos económicos, do 3 de xaneiro de 1979, as cantidades que hai que distribuír, obtidas da asignación da porcentaxe do rendemento do IRPF para outros fins de interese social destinaranse a actividades de interese xeral, entendendo por tales aquelas que contribúan a mellorar a calidade de vida das persoas e da sociedade en xeral e a protexer e conservar o medio, que poidan ser declaradas regulamentariamente como de interese social. A devandita porcentaxe será fixado anualmente na Lei de Orzamentos Xerais do Estado.

Para 2024 resulta aplicable a mencionada disposición adicional septuaxésimo segunda da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro), que establece que a contía total asignada nos orzamentos para actividades de interese xeral consideradas de interese social distribuirase aplicando as seguintes porcentaxes: O 77,72 por 100 ao Ministerio de Dereitos Sociais, Consumo e Axenda 2030, o 19,43 por 100 ao Ministerio de Asuntos Exteriores, Unión Europea e Cooperación e o 2,85 por 100 ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico. Estas porcentaxes serán de aplicación sobre a liquidación definitiva practicada no propio exercicio 2024.

Teñase en conta que, de acordo co que se establece no artigo 134.4 da Constitución Española, enténdense prorrogados para 2024 os Orzamentos Xerais do Estado para 2023.

Importante: a asignación tributaria á Igrexa Católica é independente e compatible coa asignación tributaria a actividades de interese xeral consideradas de interese social. Polo tanto, o contribuínte poderá marcar tanto o recadro **[105]** (asignación tributaria á Igrexa Católica) como a **[106]** (asignación de cantidades a actividades de interese xeral consideradas de interese social); ou unha soa ou ningunha delas .

A elección de calquera das opcións anteriores ou a ausencia de elección, non terá custo económico algún para o contribuínte, polo que a cantidade que hai que ingresar ou a devolver resultante da declaración non se verá, en ningún caso, modificada.

Procedemento para a presentación da declaración atendendo ao resultado: a ingresar ou a devolver

Unha vez realizada a declaración accedendo a través do Servizo de tramitación do borrador / declaración para a confirmación do borrador e / ou a presentación da declaración ou, se é o caso, desde a opción dispoñible na páxina de trámites do modelo 100 na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria para a presentación de declaracións en representación de terceiras persoas, deberá procederse, en función do resultado da mesma (a ingresar ou a devolver) e da domiciliación bancaria ou non do pagamento correspondente á totalidade do ingreso ou ao primeiro prazo, da seguinte forma:

a) Declaración con resultado a ingresar cuxo pagamento total non se realiza mediante domiciliación bancaria ou cando se realice o pagamento parcial con solicitude de adiamento ou fraccionamento, compensación, recoñecemento de débeda ou mediante entrega de bens do Patrimonio Histórico Español.

O declarante ou, se é o caso, o presentador deberá conectarse coa Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria en Internet, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, accedendo ao Servizo de tramitación do borrador/declaración. A continuación, cubrirá ou confirmará, se é o caso, as opcións de fraccionamento do pagamento e domiciliación do segundo prazo, ofrecendose no momento da súa presentación dúas alternativas:

1ª. Consignar o Número de Referencia Completo (NRC) previamente obtido tras efectuar o ingreso na entidade colaboradora e proceder á confirmación e presentación do borrador de declaración.

Con esta finalidade, o declarante ou o presentador poderá obter o Número de Referencia Completo (NRC) da entidade colaboradora por algunha das seguintes vías:

- De forma directa, ben nas súas oficinas ou ben a través dos servizos de banca electrónica que aquelas presten aos seus clientes.
- A través da Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, por vía electrónica, utilizando un certificado electrónico recoñecido ou mediante a utilización do sistema Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN).

2ª. Obter un documento de ingreso co que se pode efectuar o pagamento nunha entidade colaboradora.

En ambos os dous casos se a declaración é aceptada, a Axencia Estatal de Administración Tributaria devolverá en pantalla os datos do modelo de declaración do IRPF correspondente á declaración presentada, xustificante de presentación, validado cun código seguro de verificación en que constará a data e hora de presentación que o declarante deberá imprimir ou archivar e conservar.

No suposto de que a autoliquidación fose rexeitada, mostraranse os erros detectados para que se proceda á súa emenda.

b) Declaración con resultado a ingresar cuxo pagamento total ou o correspondente ao primeiro prazo realízase mediante domiciliación bancaria

Atención: os contribuíntes cuxa declaración resulte a ingresar poderán realizar a domiciliación bancaria nunha entidade non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA).

Véxase a respecto disto a Orde HFP/387/2023, do 18 de abril, pola que se modifica a Orde EHA/1658/2009, do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

A transmisión da declaración non precisará, con carácter previo, a comunicación coa Entidade colaboradora para a realización do ingreso e a obtención do NRC.

A transmisión da autoliquidación, en que se recollerá a correspondente orde de domiciliación, realizarase de acordo co comentado no apartado anterior.

O contribuínte poderá conservar ademais da declaración aceptada, así como o documento de ingreso ou devolución, modelo 100, o documento de ingreso do segundo prazo, modelo 102, validado cun código seguro de verificación de 16 caracteres en que constará, ademais da data e hora de presentación da declaración, a orde de domiciliación efectuada e, se é o caso, a opción de fraccionamento de pagamento elixido polo contribuínte.

Lembre: se a declaración resultase a ingresar, o contribuínte poderá, de forma simultánea á presentación da declaración, domiciliar o ingreso, efectuar o inmediato pagamento electrónico (previa obtención do Número de Referencia Completa-NRC-), ou ben poderá obter un documento de ingreso que lle permitirá efectuar o pagamento nunha entidade colaboradora.

c) Declaración con resultado a ingresar cando se presenten con solicitude de adiamento ou fraccionamento, compensación, recoñecemento de débeda ou solicitude de pagamento mediante entrega de bens do Patrimonio Histórico Español.

O procedemento de presentación electrónica das autoliquidacións ás que se refire esta letra comporta unicamente a particularidade de que, unha vez finalizada a presentación da declaración, o declarante ou a persoa ou entidade autorizada a presentar por vía electrónica declaracións en representación de terceiras persoas obterá, ademais do código seguro de verificación, unha clave de liquidación de dezasete caracteres coa que, se o desexa, poderá

solicitar nese mesmo momento, a través da ligazón habilitada para tal fin, o adiamento ou fraccionamento ou a compensación ou, se é o caso, o pagamento mediante entrega de bens do Patrimonio Histórico Español. Tamén poderá coa clave de liquidación presentar as devanditas solicitudes nun momento posterior na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria en Internet, no enderezo electrónico

«<https://sede.agenciatributaria.gob.es>», a través da opción "Pagar, aprazar e consultar", do apartado de Información e xestións.

Se se pretende efectuar o pagamento dunha parte da débeda total e, ao tempo, solicitar o adiamento ou fraccionamento, a compensación ou a solicitude de pagamento mediante entrega de bens do Patrimonio Histórico Español pola parte da débeda non ingresada, o contribuínte poderá obter o Número de Referencia Completo (NRC) da entidade colaboradora na forma prevista no apartado a) anterior para o suposto de autoliquidacións con resultado a ingresar, cando o pagamento non se realice mediante domiciliación bancaria. Cando confirme o borrador introducirá o NRC facendo constar, ademais, a opción ou opcións que exercerá posteriormente respecto da cantidade non ingresada.

Importante: en ningún caso, a presentación electrónica da declaración do IRPF terá, por si mesma, a consideración de solicitude de compensación, adiamento ou fraccionamento de débeda ou de solicitude de pagamento mediante a entrega de bens do Patrimonio Histórico Español.

d) Declaración con resultado a devolver ou negativo

O procedemento para a presentación destas declaracións é similar ao anteriormente comentado para as declaracións con resultado a ingresar, coa excepción de que non será preciso realizar a fase de comunicación coa Entidade colaboradora para a realización do ingreso e para a obtención do NRC asociado ao mesmo, nin a de domiciliación en Entidade colaboradora do ingreso.

O declarante deberá, se é o caso, cubrir ou confirmar o identificador único da conta, Código Internacional de Conta Bancaria (IBAN) e proceder á súa confirmación e presentación.

No caso de que se solicite a devolución nunha conta aberta no estranxeiro comunicaranse os datos identificativos da devandita conta bancaria.

Atención: en declaracións conxuntas formuladas por ambos os dous cónxuxes, para a súa presentación electrónica cumprirá, ademais, comunicar o NIE, así como o número de referencia ou "Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN)" do cónxuxe. Con esta finalidade a Axencia Estatal de Administración Tributaria adoptará o correspondente protocolo de seguridade que permita garantir a identidade dos contribuíntes que efectúan a presentación.

Pagamento da débeda tributaria do IRPF

Normativa: Arts. 97.2 Lei IRPF e 62.2 Regulamento IRPF

Atención: os contribuíntes cuxa declaración resulte a ingresar poderán realizar a domiciliación bancaria nunha entidade non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA).

Véxase a respecto disto a Orde HFP/387/2023, do 18 de abril, pola que se modifica a Orde EHA/1658/2009, do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Se como resultado final da declaración do IRPF óbtense unha cantidade a ingresar, o contribuínte deberá efectuar o ingreso do devandito importe no Tesouro Público. Para iso, poderá optar por efectuaro dunha soa vez (en Renda WEB, "pagamento Non fraccionado"), ou ben por fraccionar o seu importe (en Renda WEB, "pagamento fraccionado"), sen interese nin recarga algún, en dous prazos nas condicións que se indican no punto seguinte.

Para iso, poderá elixir algunha das seguintes modalidades de ingreso:

Modalidades de ingreso dispoñible segundo a opción elixida		Opcións dispoñibles para o pagamento	
		SEN fraccionamento	Con fraccionamento 60/40
Domiciliación do pagamento nunha entidade de crédito colaborador ou non colaboradora		Si.	Si, do primeiro e / ou o segundo prazo.
Pagamento electrónico: • Con cargo en conta • Con tarxeta ou mediante transferencias instantáneas efectuadas a través plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM) • Introducir un <u>NRC</u> dun pagamento xa realizado obtido dictamente en entidades de crédito ou en banca electrónica		Si.	Si.
Outras modalidades de ingreso	Acudindo presencialmente a un Banco/Caixa co documento de ingreso	Si.	Si.
	Recoñecemento de débeda (total ou parcial) con solicitude de adiamento	Si.	Non.
	Recoñecemento de débeda (total ou parcial) con solicitude de compensación	Si.	Non.
	Recoñecemento de débeda con solicitude de pagamento mediante entrega de bens do PHE	Si.	Non.
	Recoñecemento de débeda, e pagamento mediante transferencia bancaria	Si.	Non.
	Recoñecemento de débeda con imposibilidade de pagamento	Si.	Non.

Opcións de pagamento

Pagamento nunha soa vez

Atención: os contribuíntes cuxa declaración resulte a ingresar poderán realizar a domiciliación bancaria nunha entidade non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA).

Véxase a respecto disto a Orde [HFP/387/2023](#), do 18 de abril, pola que se modifica a Orde [EHA/1658/2009](#), do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

O pagamento nunha soa vez do importe resultante da declaración do IRPF correspondente a 2024 poderá realizarse en **efectivo, mediante cargo ou cargo en conta ou mediante domiciliación bancaria, en calquera das Entidades colaboradoras autorizadas (Bancos, Caixas de Aforro ou Cooperativas de Crédito) sitas en territorio español** facendo uso de calquera das modalidades de ingreso mencionado con anterioridade e cuxas especialidades se comentan no punto seguinte, ou en entidades non colaboradoras da Zona SEPA.

Pagamento en dous prazos: Fraccionamento especial 60 / 40 por 100

Importante: non poderá fraccionarse en dous prazos o ingreso das autoliquidacións complementarias do IRPF.

Para poder acollerse a este beneficio fiscal de fraccionar o pagamento resultante do IRPF en dous prazos: o primeiro, do 60 por 100 do seu importe, no momento de presentar a declaración, e o segundo, do 40 por 100 restante, é imprescindible:

- Que a declaración se presente dentro do prazo establecido e non se trate dunha autoliquidación complementaria.
- Que no momento da presentación da declaración efectúese o ingreso do 60 por 100 do importe resultante da mesma.

Precisión: nos supostos en que, ao abeiro do que se establece no artigo 97.6 da Lei do IRPF, a solicitude de suspensión do ingreso da débeda tributaria resultante da declaración realizada por un cónxuxe non acade a totalidade do devandito importe, o resto da débeda tributaria poderá fraccionarse.

Especialidade en caso de confirmación e presentación do borrador a través da App

O pagamento do importe da débeda tributaria resultante **deberá realizarse necesariamente en dous prazos** mediante domiciliación bancaria de ambos os dous prazos. A modificación deste xeito de pagamento na App só é posible mediante Renda WEB na Sede electrónica.

Consecuencias da falta de pagamento do primeiro prazo (60 por 100)

A falta de pagamento en prazo da primeira fracción, isto é, do 60 por 100 do importe da débeda tributaria resultante da autoliquidación, determina o **inicio do período executivo pola totalidade do importe a ingresar** resultante da autoliquidación.

Modalidades de ingreso ou pagamento

Se o resultado da declaración fóra a ingresar, o contribuínte poderá efectuar o pagamento por algunha das modalidades seguintes:

Domiciliación bancaria do pagamento

Os contribuíntes poderán efectuar a domiciliación bancaria da débeda tributaria resultante da declaración do IRPE, xa sexa do seu importe total ou, en caso de optar polo fraccionamento 60/40, dalgunha das fraccións ou de ambas as dúas. Neste último caso, se elixiron a domiciliación como forma de ingreso, deben ter en conta que a domiciliación do segundo prazo ou fracción deberá efectuarse na mesma entidade e conta en que se domiciliou o primeiro prazo.

A domiciliación deberá realizarse nunha entidade de crédito que actúe como colaboradora na xestión recadadora (banco, caixa de aforro ou cooperativa de crédito) sita en territorio español en que se encontre aberta ao seu nome a conta en que se domicilia o pagamento, con suxeición aos seguintes requisitos e condicións. Tamén poderá efectuarse nunha entidade de crédito non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA).

Atención: os contribuíntes cuxa declaración resulte a ingresar poderán realizar a domiciliación bancaria nunha entidade non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA).

Véxase a respecto disto a Orde HFP/387/2023, do 18 de abril, pola que se modifica a Orde EHA/1658/2009, do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Que contribuíntes poden optar pola domiciliación bancaria

- Os que efectúen a presentación electrónica da declaración do IRPE.
- Aqueles cuxa autoliquidación se efectúe a través dos servizos de axuda prestada nas oficinas da AEAT, nas oficinas das Administracións tributarias das Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía que subscribisen coa AEAT un

convenio de colaboración para a implantación de sistemas de portelo único tributario, e nas habilitadas para tal fin polos restantes Comunidades Autónomas, Cidades con Estatuto de Autonomía e Entidades Locais para a súa inmediata transmisión electrónica.

- c. Os que efectúen a confirmación do borrador de declaración do IRPF por medios electrónicos, por Internet ou por teléfono ou nas oficinas anteriormente citadas.

Prazo e condicións para efectuar a domiciliación bancaria e ingresar a débeda segundo a opción de pagamento elixido, fraccionado ou non fraccionado

Opcións de domiciliación	Pagamento fraccionado 60/40	Pagamento NON fraccionado
Se domicilia o total a ingresar	- Prazo para domiciliar: desde o 2 de abril ata o 25 de xuño de 2025, ambos os dous incluídos - Data de pagamento: - Primeira fracción (60 %): 30 de xuño de 2025. - Segunda fracción: 5 de novembro de 2025.	- Prazo para domiciliar: desde o 2 de abril ata o 25 de xuño de 2025, ambos os dous incluídos - Data de pagamento: 30 de xuño de 2025.
Se domicilia só o primeiro prazo (60 por 100)	- Prazo para domiciliar: desde o 2 de abril ata o 25 de xuño de 2025, ambos os dous incluídos. <i>Nota: sempre que domiciliase o primeiro, poderá domiciliar o segundo prazo ata o 30 de setembro de 2025, inclusive.</i> - Data de pagamento: - Primeira fracción (60 %): 30 de xuño de 2025. - Segunda fracción (40 %): ata o 5 de novembro de 2025. <i>Formas de ingreso do 2º prazo: por vía electrónica ou directamente en calquera entidade bancaria que cumpra os requisitos sinalados.</i>	-
Se domicilia só o segundo prazo (40 por 100)	- Prazo para domiciliar: ata o 30 de xuño de 2025, inclusive. - Data de pagamento: 5 de novembro de 2025.	-

Procedemento de realización do pagamento

As persoas ou entidades autorizadas a presentar por vía electrónica declaracións en representación de terceiras persoas, de acordo co que se dispón nos artigos 79 a 86 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado polo Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo, e na Orde [HAC/1398/2003](#), do 27 de maio, pola que se establecen os supostos e condicións en que poderá facerse efectiva a colaboración social na xestión dos tributos, e esténdese esta expresamente á presentación electrónica de determinados modelos de declaración e outros documentos tributarios, poderán, por esta vía, dar traslado das ordes de domiciliación que previamente comunicásenlles os terceiros aos que representan.

Os pagamentos entenderanse realizados na data de cargo en conta das domiciliacións, considerándose xustificante do ingreso realizado o que para tal fin expida a entidade de crédito onde se encontre domiciliado o pagamento.

O contribuínte poderá conservar ademais da declaración aceptada, así como o documento de ingreso ou devolución, modelo 100, o documento de ingreso do segundo prazo, modelo 102, validado cun código seguro de verificación de 16 caracteres en que constará, ademais da data e hora de presentación da declaración, a orde de domiciliación efectuada e, se é o caso, a opción de fraccionamento de pagamento elixido polo contribuínte.

No caso de que a domiciliación se realice nunha entidade non colaboradora da Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA), os pagamentos entenderanse realizados de acordo co disposto o apartado 5 do artigo 5 bis da Orde [EHA/1658/2009](#), do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria. Neste caso, o xustificante do ingreso deberá obterse de acordo co que se dispón no apartado 6 do artigo 5.bis da mencionada Orde [EHA/1658/2009](#), do 12 de xuño.

Pagamento electrónico (pagamento con cargo en conta; pagamento con tarxeta ou mediante transferencias instantáneas efectuadas a través plataformas de comercio electrónico seguro (bizum); e NRC dun pagamento xa realizado)

Enténdese por pagamento electrónico a transacción financeira realizada revés de medios dixitais sen necesidade de utilizar diñeiro en efectivo nin cheques.

A través do mesmo, o contribuínte poderá realizar o **pagamento inmediato** da débeda, dunha soa vez ou de maneira fraccionada (60/40 por 100) seleccionando no momento da presentación da declaración a opción de Pagamento electrónico, dispoñible para aquelas declaracións cuxo resultado supoña un ingreso e para as que non se seleccionase como forma de pagamento a domiciliación bancaria (cargo o 30 de xuño).

Baixo esta opción, Renda WEB ofrecen tres formas de pagamento, que se analizarán a continuación:

- Pagar con cargo en conta.
- Pagar con tarxeta ou mediante transferencias instantáneas efectuadas a través de plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM).
- Introducir NRC dun pagamento xa realizado, obtido directamente en entidades de crédito ou en banca electrónica.

Tanto para a realización do pagamento como para a obtención do NRC, é un requisito imprescindible que o ordenante do pagamento sexa o **titular** da conta en que se realizará o cargo, agás no caso de estar apoderado para ordenar cargos nunha conta de titularidade do obrigado.

Como novidade de 2024, permítese efectuar o pagamento mediante transferencias instantáneas efectuadas a través plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM) e tarxeta de crédito ou débito en condicións de comercio electrónico seguro.

Importante: se a presentación da declaración vaise a realizar con certificado electrónico, o certificado deberá ser do titular, un apoderado ou un colaborador social.

Como se sinalou, unha vez seleccionada como forma de ingreso a opción de Pagamento electrónico, poderase elixir entre as seguintes formas de pagamento:

1. Pagamento mediante cargo en conta:

No pagamento con cargo en conta deberá achegar o código IBAN en que se efectuará o cargo aínda que é posible que se ofrezca a posibilidade de efectuar o pagamento nunha conta que fose utilizada con anterioridade, en cuxo caso só se terá que marcar o recadro correspondente. Así mesmo, poderá consultar unha listaxe de Entidades Colaboradoras que ofrecen a opción de pagamento de autoliquidacións con cargo en conta.

En caso de estar realizando o pagamento en nome dun terceiro utilizando a conta bancaria do titular da declaración (obrigado ao pagamento), deberá estar apoderado polo obrigado a realizar esta operación.

O rexistro deste apoderamento pode realizarse a través de Internet sempre que o mandante (que deberá ser o obrigado tributario) dispoña de certificado electrónico ou Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN) se se trata de persoa física. O apoderamento concreto para realizar este tipo de trámites é "PAGOAPODECCC - Pagamento mediante cargo en conta".

A continuación, mostrarase un resumo dos datos introducidos, permitindo proceder a ordenar o pagamento. Como resultado, poderá visualizar o NRC asignado para os efectos de poder finalizar a presentación da declaración.

Unha vez obtido o NRC deberá finalizar a presentación da declaración pulsando o botón "Realizar Declaración".

2. Pagamento con tarxeta ou mediante transferencias instantáneas efectuadas a través de plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM)

- Pagamento con tarxeta

Neste caso, o contribuínte deberá introducir os datos da tarxeta coa que desexe efectuar o pagamento da débeda.

A continuación, mostrarase un resumo dos datos introducidos, permitindo proceder a ordenar o pagamento.

- Pagamento mediante transferencias instantáneas efectuadas a través plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM)

Como novidade deste exercicio 2024, nos casos en que a declaración resulte a ingresar, o contribuínte poderá efectuar o pagamento mediante transferencias instantáneas efectuadas a través plataformas de comercio electrónico seguro (BIZUM).

3. "NRC dun pagamento xa realizado", obtido directamnte en entidades de crédito ou en banca electrónica

Unha vez seleccionada como forma de ingreso o Pagamento electrónico, é posible que o declarante ou o presentador non dispoña de certificado electrónico, DNI electrónico ou Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN), en cuxo caso, poderá obter o Número de Referencia Completo (NRC) da entidade colaboradora por algunha das seguintes vías:

- De forma directa, acudindo a unha oficina da súa Entidade Bancaria e facilitando todos os datos relativos á autoliquidación (modelo, exercicio, período, NIF declarante, apelido e importe exacto do ingreso).
- A través dos servizos de banca electrónica que aquelas presten aos seus clientes.

Tras efectuar o ingreso na entidade colaboradora, o contribuínte poderá ultimar o trámite de confirmación e presentación do borrador de declaración introducindo, se é o caso, o NRC do pagamento xa realizado e facilitado pola súa entidade bancaria.

Lembre: en todo caso, unha vez realizado o pagamento, deberase presentar a declaración (agás en caso de modelo 102, que non admite presentación telemática).

Outras modalidades de ingreso

1. Pagamento presencial en oficina bancaria con documento de ingreso

Ao seleccionar a devandita forma de ingreso, o contribuínte efectuará a presentación da súa declaración a través da Sede electrónica da AEAT e deberá acudir a unha entidade colaboradora para efectuar o pagamento a través do documento de ingreso.

Se a declaración é aceptada, a Axencia Estatal da Administración Tributaria devolverá en pantalla os datos do modelo de declaración do IRPE correspondente á declaración presentada, xustificante de presentación, validado cun código seguro de verificación en que constará a data e hora de presentación que o declarante deberá imprimir ou archivar e conservar.

No suposto de que a autoliquidación fose rexeitada, mostraranse os erros detectados para que se proceda á súa emenda.

2. Recoñecemento de débeda (total ou parcial) con solicitude de adiamento

Esta opción de pagamento da débeda só está dispoñible por Internet e para os supostos en que o contribuínte non desexe fraccionar o pagamento da mesma.

Este procedemento ten a particularidade de que, unha vez finalizada a presentación da declaración, recoñecerase unha débeda polo importe total ou parcial da declaración, e o declarante ou a persoa autorizada presentar por vía electrónica declaracións en representación de terceiras persoas obterá, ademais do código seguro de verificación, unha clave de liquidación de dezasete caracteres da débeda que deberá utilizar para facer efectiva a devandita solicitude a través da ligazón habilitada para ese fin.

A devandita solicitude de adiamento poderá realizara no momento da presentación da declaración ou ben nun momento posterior na Sede electrónica da Axencia Estatal da Administración Tributaria a través de Internet, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, a través da opción "Pagar, aprazar e consultar", do apartado de Información e xestións.

3. Recoñecemento de débeda (total ou parcial) con solicitude de compensación

Do mesmo xeito que no caso anterior, esta opción de pagamento só está dispoñible por Internet e para os supostos en que o contribuínte non desexe fraccionar o pagamento da débeda.

Do mesmo xeito, no momento da presentación electrónica da declaración recoñecerase unha débeda polo importe total ou parcial da declaración manifestando a intención de solicitar unha compensación do pagamento, coa especialidade sinalada no caso anterior, isto é que, unha vez finalizada a presentación da declaración, o declarante ou a persoa autorizada presentar por vía electrónica declaracións en representación de terceiras persoas obterá, ademais do código seguro de verificación, unha clave de liquidación de dezasete caracteres da débeda que deberá utilizar para facer efectiva a devandita solicitude a través da ligazón habilitada para ese fin.

A devandita solicitude de compensación poderá realizara no momento da presentación da declaración ou ben nun momento posterior na Sede electrónica da Axencia Estatal da Administración Tributaria a través de Internet, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>, a través da opción "Pagar, aprazar e consultar", do apartado de Información e xestións.

4. Recoñecemento de débeda (total ou parcial) con pagamento mediante entrega de bens integrantes do Patrimonio Histórico Español

Normativa: Arts. 97.3 Lei IRPF e 62.3 Regulamento IRPF

O pagamento da débeda tributaria poderá realizarse mediante entrega de bens integrantes do Patrimonio Histórico Español que estean inscritos no Inventario Xeral de Bens Mobles ou no Rexistro Xeral de Bens de Interese Cultural, de acordo co que se dispón no artigo 73 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

O contribuínte que pretenda utilizar este medio de pagamento en especie como medio para satisfacer débedas polo IRPF á Administración deberá seguir o procedemento establecido para ese fin polo artigo 40 do Regulamento Xeral de Recadación, aprobado polo Real decreto 939/2005, do 29 de xullo (BOE do 2 de setembro). O procedemento para a presentación electrónica de autoliquidacións con resultado a ingresar con solicitude de pagamento mediante entrega de bens do Patrimonio Histórico Español regúlase no artigo 10 da Orde HAP/2194/2013, do 22 de novembro, pola que se regulan os procedementos e as condicións xerais para a presentación de determinadas autoliquidacións, declaracións informativas, declaracións censuais, comunicacións e solicitudes de devolución, de natureza tributaria.

Importante: en ningún caso, a presentación electrónica da declaración do IRPF terá, por si mesma, a consideración de solicitude de compensación, adiamento ou fraccionamento de débeda ou de solicitude de pagamento mediante a entrega de bens do Patrimonio Histórico Español.

5. Recoñecemento de débeda, e pagamento mediante transferencia bancaria

Atención: os contribuíntes cuxa declaración resulte a ingresar poderán realizar a domiciliación bancaria nunha entidade non colaboradora pertencente á Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA).

Véxase a respecto disto a Orde HFP/387/2023, do 18 de abril, pola que se modifica a Orde EHA/1658/2009, do 12 de xuño, pola que se establecen o procedemento e as condicións para a domiciliación do pagamento de determinadas débedas a través das entidades de crédito que prestan o servizo de colaboración na xestión recadadora da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

O contribuínte que non dispoña dunha conta aberta nalgunha das entidades de crédito que actúen como colaboradoras na xestión recadadora pode realizar o pagamento da totalidade da débeda tributaria resultante da declaración do IRPF, previo recoñecemento da mesma, mediante transferencia bancaria, de acordo co que se dispón na Resolución do 18 de xaneiro de 2021, da Dirección Xeral da Axencia Estatal de Administración Tributaria, pola

que se definen o procedemento e as condicións para o pagamento de débedas mediante transferencias a través de entidades colaboradoras na xestión recadadora encomendada á Axencia Estatal de Administración Tributaria.

No caso de que se detecte que a transferencia foi efectuada desde unha conta aberta nunha entidade colaboradora da AEAT, a devandita transferencia será devolta á súa conta de orixe e o pagamento realizado non producirá ningún efecto, coas consecuencias legais que iso puidese supor sobre a débeda liquidada/autoliquidada. Neste caso, debe elixir outra modalidade de pagamento.

Pódese consultar máis información sobre este [procedemento de pagamento por transferencia](#) na Sede electrónica da AEAT.

Así mesmo, como se avanzou, nos casos en que non dispoña de conta aberta en ningunha entidade de crédito que actúe como colaboradora na xestión recadadora, poderá efectuar o pagamento mediante domiciliación nunha conta aberta nunha entidade non colaboradora da Zona Única de Pagamentos en Euros (Zona SEPA) nos termos previstos na Orde EHA/1658/2009, do 12 de xuño.

6. Ingreso parcial con recoñecemento de débeda por imposibilidade de pagamento

O contribuínte que non desexe fraccionar o pagamento da débeda, poderá realizar o ingreso de parte do seu importe e solicitar o recoñecemento de débeda con imposibilidade de pagamento da contía restante.

Para iso, deberá indicar por un lado o importe que desexa pagar, achegando o Número de Referencia Completo (NRC) correspondente ao devandito importe, fornecido pola súa oficina bancaria ou obtido mediante calquera das formas de pagamento electrónico de impostos con entidades colaboradoras que se expuxeron con anterioridade e, por outro, o importe polo que desexa recoñecer débeda.

Deste xeito, no momento presentación electrónica da declaración recoñecerase unha débeda polo importe pendente de pagamento, e o declarante ou presentador obterá unha clave de liquidación da débeda de dezasete caracteres coa que poderá solicitar co adiamento ou compensación do importe anterior, nese mesmo momento ou con posterioridade a través da Sede electrónica da Axencia Estatal da Administración Tributaria a través da opción "Pagar, aprazar e consultar", do apartado de Información e xestións.

Outras formas de pagamento e / ou extinción das débedas tributarias

Extinción mediante anotación no sistema de conta corrente en materia tributaria

A débeda tributaria resultante da declaración do IRPF poderá extinguirse por compensación mediante anotación no sistema de conta corrente en materia tributaria.

Para iso, os contribuíntes do IRPF que se encontren acollidos ao sistema de conta corrente en materia tributaria regulado nos artigos 138 a 143 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado polo Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo, presentarán a súa declaración de acordo coas regras previstas no apartado sexto da Orde do 30 de setembro de 1999, pola que se aproba o modelo de solicitude de inclusión no sistema de conta corrente en materia tributaria, establécese o lugar de presentación das declaracións tributarias que xeren débedas ou créditos que deban anotarse na devandita conta corrente tributaria e desenvólvese o que se dispón no Real decreto 1108/1999, do 25 de xuño, polo que se regula o sistema de conta corrente en materia tributaria.

Extinción por compensación con créditos tributarios recoñecidos

As débedas tributarias resultantes das declaracións do IRPF poderán tamén extinguirse por compensación con créditos tributarios recoñecidos por acto administrativo a favor do mesmo obrigado tributario, nos termos previstos nos artigos 71 e seguintes da LGT e de acordo coas condicións e o procedemento establecido nos artigos 55 e seguintes do Regulamento Xeral de Recadación.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

Supostos de fraccionamento especial por falecemento e por perda da condición de contribuínte por cambio de residencia

Normativa: Arts. 97.5 Lei IRPF e 63 Regulamento IRPF

Ademais do suposto xeral anteriormente comentado, a normativa reguladora do IRPF contempla dous supostos de fraccionamento especial:

- a. Falecemento do contribuínte.
- b. Perda da condición de contribuínte por cambio de residencia.

En ambos os dous casos, todas as rendas pendentes de imputación deben integrarse na base impoñible do último período impositivo que deba declararse polo IRPF.

Por iso, os sucesores do causante ou o contribuínte poderán solicitar o fraccionamento da parte de débeda tributaria correspondente ás devanditas rendas.

O fraccionamento rexerase polas normas previstas polo Regulamento Xeral de Recadación, aprobado polo Real decreto 939/2005, do 29 de xullo, coas seguintes especialidades:

- a. As solicitudes deben formularse dentro do prazo regulamentario de declaración.
- b. O solicitante debe ofrecer garantía en forma de aval solidario de entidade de crédito ou sociedade de garantía recíproca ou certificado de seguro de caución.

Procedemento de suspensión do ingreso da débeda tributaria do IRPF sen xuros de demora

Normativa: Art. 97.6 Lei IRPF e 62.1 Regulamento IRPF

Os matrimonios non separados legalmente que opten por tributar de forma individual e en que unha das declaracións resulte a ingresar e a outra con dereito a devolución, poderán acollerse a este procedemento mediante o cal o contribuínte cuxa declaración sexa positiva pode solicitar a suspensión do ingreso da súa débeda tributaria, sen xuros de demora, na contía máxima que permita o importe da devolución resultante da declaración do seu cónxuxe, a condición de que este renuncie ao cobramento da mesma nunha cantidade igual ao importe da débeda cuxa suspensión fose solicitada por aquel.

A suspensión será provisional ata tanto a Administración tributaria recoñeza o dereito á devolución a favor do cónxuxe e a resultados do importe da mesma.

Requisitos para obter a suspensión provisional

- a. O contribuínte cuxa declaración resulte a devolver deberá renunciar ao cobramento da devolución ata o importe da débeda cuxa suspensión fose solicitada polo seu cónxuxe, aceptando así mesmo que a cantidade a cuxo cobramento renuncia aplíquese ao pagamento da devandita débeda.
- b. Ambas as dúas declaracións, a do contribuínte que solicita a suspensión e a do cónxuxe que renuncia á devolución, terán que corresponder ao mesmo período impositivo e deberán presentarse de forma simultánea e conxuntamente, dentro do prazo establecido.
- c. Ningún do cónxuxes poderá estar acollido ao sistema de conta corrente tributaria regulada nos artigos 138 a 140 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado por Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo (BOE do 5 de setembro).
- d. Ambos os dous cónxuxes deberán estar ao corrente no pagamento das súas obrigas tributarias, nos termos previstos no artigo 18 do Regulamento da Lei 38/2003, do 17 de novembro, Xeral de Subvencións, aprobado polo Real decreto 887/2006, do 21 de xullo (BOE do 25 de xullo).

Forma de solicitar a suspensión

Para solicitar a suspensión, o cónxuxe cuxa declaración resulte a ingresar deberá cubrir e subscribir o apartado correspondente da súa declaración. Ademais, ao encher o documento de ingreso (modelo 100), deberá marcar cunha "X" o recadro **[7]** do apartado "Resumo da declaración".

Así mesmo, o cónxuxe cuxa declaración resulte a devolver deberá cubrir e subscribir o apartado correspondente da súa declaración, debendo marcar tamén cunha "X" o recadro **[7]** do apartado "Resumo da declaración" do seu documento de ingreso ou devolución (modelo

100).

Posibilidade de domiciliar o pagamento da parte de débeda tributaria non suspendida

Se o resultado positivo da declaración fose superior ao importe cuxa suspensión se solicita, o pagamento do exceso poderá fraccionarse en dous prazos, do 60 e do 40 por 100, respectivamente, podendo así mesmo domiciliarse en conta o pagamento de cada un dos devanditos prazos, de acordo co procedemento xeral establecido no epígrafe anterior para o pagamento do IRPF.

Efectos das solicitudes de suspensión improcedente

Cando non proceda a suspensión por non reunirse os requisitos anteriormente sinalados, a Administración practicará liquidación provisional ao contribuínte que a solicitou por importe da débeda obxecto da solicitude canda o xuro de mora calculado desde a data de vencemento do prazo establecido para presentar a declaración ata agora da citada liquidación provisional.

Efectos sobre a débeda suspendida do recoñecemento do dereito á devolución a favor do cónxuxe

- a. Se a devolución recoñecida fose igual á débeda suspendida, esta quedará totalmente extinguida, do mesmo xeito que o dereito á devolución.
- b. Se a devolución recoñecida fose superior á débeda suspendida, esta declararase totalmente extinguida e a Administración procederá a devolver a diferenza entre ambos os dous importes.
- c. Se a devolución recoñecida fose inferior á débeda suspendida, esta declararase extinguida na parte concorrente, practicando a Administración liquidación provisional ao cónxuxe que solicitou a suspensión por importe da diferenza canda o xuro de mora calculado desde a data de vencemento do prazo establecido para presentar a declaración ata agora da citada liquidación provisional.

Importante : por expresa disposición legal, considerarase que non existe transmisión lucrativa a efectos fiscais entre o cónxuxes pola cantidade que, procedente da devolución dun deles , aplíquese ao pagamento da débeda do outro.

Devolucións derivadas da normativa do IRPF

En xeral: devolucións derivadas da normativa do IRPF

Normativa: Art. 103 Lei IRPF

Se como resultado final da declaración do IRPF, xa consista esta nunha autoliquidación ou no borrador de declaración debidamente confirmado, óbtense unha cantidade a devolver, o contribuínte pode solicitar a devolución do devandito importe.

De acordo co que se dispón no artigo 103 da Lei do IRPF, **este importe será, como máximo, a suma das retencións efectivamente practicadas, os ingresos a conta e pagamentos fraccionados realizados do IRPF**, así como das **cotas do Imposto sobre a Renda de non Residentes** satisfeitas por contribuíntes que adquirisen a devandita condición por cambio de residencia, máis o importe correspondente, se é o caso, á dedución por maternidade regulada no artigo 81 da Lei do IRPF e / ou á **dedución por familia numerosa ou persoas con discapacidade a cargo** prevista no artigo 81 bis da Lei do IRPF.

Como devólvese?

A devolución non é automática. O contribuínte deberá solicitara expresamente por medio do **“Documento de Ingreso ou Devolución” (modelo 100)** que acompaña aos impresos da declaración propiamente dita.

Con carácter xeral, a devolución efectúase mediante transferencia bancaria á conta que o contribuínte indique como da súa titularidade no mencionado documento de ingreso ou devolución, aínda que pode autorizarse o pagamento por cheque.

Por conseguinte, é de suma importancia que se cubran correctamente, no apartado correspondente do citado documento, os datos completos da conta en que se desexa recibir a devolución.

O pagamento da cantidade a devolver realizarase mediante transferencia bancaria á conta bancaria que o obrigado tributario ou o seu representante legal autorizado indiquen como da súa titularidade na autoliquidación tributaria, sen que o obrigado tributario poida esixir responsabilidade algunha no caso en que a devolución se envíe ao número de conta bancaria por el designado.

Véxase ao respecto o apartado 1 do artigo 132 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado por Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo, modificado polo artigo 1. Sete do Real decreto 1615/2011, do 14 de novembro, polo que se introducen modificacións en materia de obrigas formais no citado Regulamento (BOE do 26 de novembro).

Non obstante, cando o contribuínte non teña conta aberta en ningunha Entidade colaboradora ou concorra algunha circunstancia que o xustifique, poderá solicitar que a devolución se efectúe mediante cheque nominativo sen cruzar do Banco de España. Para iso, o contribuínte debe presentar un escrito contendo a devandita solicitude como documentación adicional da declaración, ben a través do rexistro electrónico da Axencia Estatal de Administración Tributaria, no enderezo electrónico da Axencia Estatal de Administración Tributaria, <https://sede.agenciatributaria.gob.es/>, accedendo ao trámite de achega de documentación complementaria correspondente á declaración, ou ben no rexistro presencial da Axencia Estatal de Administración Tributaria. Recibido o escrito e, previas as pertinentes comprobacións, poderase autorizar a realización da devolución que proceda mediante cheque nominativo non cruzado.

Cando devólvese?

A Administración dispón de seis meses, desde o termo do prazo de presentación das declaracións, ou desde a data da presentación se a declaración foi presentada fóra de prazo, para practicar a liquidación provisional que confirme, ou rectifique, o importe da devolución solicitada polo declarante.

Se a liquidación provisional non se practicase no mencionado prazo de seis meses, a Administración procederá a devolver de oficio o exceso de pagamentos a conta sobre a cota autoliquidada, sen prexuízo da práctica das liquidacións posteriores, provisionais ou definitivas, que puidesen resultar procedentes.

Transcorrido o prazo de seis meses sen que fose ordenado o pagamento da devolución por causa imputable á Administración tributaria, aplicarase á cantidade pendente de devolución o xuro de mora tributario desde o día seguinte ao da finalización do devandito prazo e ata agora en que se ordene o seu pagamento, sen necesidade de que o contribuínte reclámeo.

Finalmente, deberá terse en conta que, de apreciarse erros ou omisións na declaración, a Administración tributaria pode rectificar o resultado da liquidación efectuada polo contribuínte mediante a correspondente liquidación provisional, modificando a contía da devolución solicitada ou determinando a improcedencia da mesma.

No caso de que se produza a devandita liquidación provisional, esta seralle regulamentariamente notificada ao contribuínte, quen poderá interpor contra a mesma os recursos previstos na lexislación tributaria vixente. Todo iso, sen prexuízo de que con posterioridade á práctica da liquidación provisional poidan desenvolverse tanto novas actuacións de comprobación limitada polos órganos de Xestión Tributaria, como actuacións de inspección, en ambos os dous casos, cando se descubrisen novos feitos ou circunstancias que resulten de actuacións distintas das realizadas e especificadas na liquidación provisional.

Atención: non será imputable á Administración tributaria a demora cando a devolución non poida tramitarse dentro do prazo sinalado, por non estar a declaración correctamente cuberta en todos os seus extremos, non conter a documentación esixida, ou carecer, ou ser erróneos, os datos da conta á que deba ser transferido o seu importe.

Suposto especial: solicitude de devolución no caso de contribuíntes falecidos durante 2024

No caso de contribuíntes falecidos durante 2024, o IRPE se devengará na data do falecemento e o período impositivo resultará inferior ao ano natural.

Véxase ao respecto no Capítulo 2 deste Manual o apartado "[Devindicación e período impositivo](#)".

Neste caso, son os sucesores do falecido quen quedan obrigados a cumprir as obrigas tributarias pendentes polo IRPE, con exclusión das sancións, de conformidade co artigo 39.1 da LGT.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

Para iso, deben presentar a declaración do falecido na modalidade individual e integrar as rendas obtidas ata o momento do seu falecemento, realizando, se é o caso, o pagamento da débeda resultante.

Agora ben, se o resultado da devandita declaración é a devolver, para que se efectúe a devandita devolución aos sucesores, de acordo co artigo 107.6 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos aprobado polo Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo, debe acreditarse a proporción que a cada un corresponda de acordo co que se dispón na lexislación específica, para os efectos de proceder ao recoñecemento do dereito e ao pagamento ou compensación da devolución, agás cando se trate de herdanzas xacentes debidamente identificadas, en cuxo caso recoñecerase e aboará a devolución á herdanza xacente.

Para tramitar a devandita solicitude de devolución e obter o pagamento, a Axencia Estatal de Administración Tributaria pon a disposición dos herdeiros un formulario de carácter voluntario e cuxa finalidade é unicamente facilitar que se proporcione a información e a documentación que se considera necesaria para tramitar a solicitude de devolución de IRPF dun falecido. O devandito formulario potestativo é o impreso modelo H-100 ("Solicitude de pagamento de devolución a herdeiros"), dispoñible na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>.

Xunto coa solicitude, deberán achegar a seguinte documentación:

- **Para importes inferiores ou iguais a 2.000 euros:**

- Certificado de defunción.
- Libro de Familia completa ou rexistro electrónico Acreditativo da situación familiar.
- Certificado do Rexistro de Últimas Vontades.
- Testamento (só se figura no certificado de últimas vontades) ou Acta Notarial de Declaración de Herdeiros.
- No suposto de que haxa varios herdeiros e deséxese que o importe da devolución sexa abonado a un deles, autorización escrita e asinada con fotocopia do DNI de todos eles, e certificado bancario de titularidade dunha conta ao seu nome.
- No suposto de que haxa varios herdeiros e deséxese que o importe da devolución sexa abonado a todos os herdeiros, certificado bancario de titularidade da conta bancaria a nome de todos eles.

- **Para importes superiores a 2.000 euros:**

- Certificado de defunción.
- Libro de Familia completa ou rexistro electrónico Acreditativo da situación familiar.
- Certificado do Rexistro de Últimas Vontades.
- Testamento (só se figura no certificado de últimas vontades) ou Acta Notarial de Declaración de Herdeiros.
- Xustificante de declarar no imposto de sucesións e doazóns o importe da devolución.
- No suposto de que haxa varios herdeiros e deséxese que o importe da devolución sexa abonado a un deles, Poder Notarial autorizandolle para cobrar a devolución e certificado bancario de titularidade dunha conta ao seu nome.
- No caso de que haxa varios herdeiros e deséxese que o importe da devolución sexa abonado a todos os herdeiros, certificado bancario de titularidade da conta bancaria a nome de todos eles.

Rectificación dos erros ou omisións padecidos en declaracións xa presentadas

Pode acontecer que, unha vez presentada a declaración do **IRPF**, xa consista esta nunha autoliquidación ou no borrador de declaración debidamente confirmado, o contribuínte advirta erros ou omisións nos datos declarados. Pois ben, a partir do 14 de marzo, data de aprobación da Orde HAC/242/2025, do 13 de marzo, pola que se aproban os modelos de declaración do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e do Imposto sobre o Patrimonio, exercicio 2024, establécese, no ámbito do IRPF, a aplicación efectiva da autoliquidación rectificativa como sistema único para a corrección de autoliquidacións. Este novo sistema de rectificación configúrase como o procedemento xeral de modificación de declaracións de IRPF correspondente ao período impositivo 2024, para erros ou omisións que causen prexuízo á Facenda Pública ou ao propio contribuínte.

Polo tanto, como **regra xeral**, para rectificar, completar ou modificar as autoliquidacións presentadas de IRPF 2024, sexan no seu prexuízo ou non, os contribuíntes deberán presentar unha autoliquidación rectificativa, utilizando para estes fins o modelo de declaración de IRPF.

Como **excepción**, cando o motivo da rectificación da autoliquidación sexa exclusivamente a alegación razoada dunha eventual vulneración pola norma aplicada na autoliquidación previa dos preceptos doutra norma de rango superior legal, constitucional, de Dereito da Unión Europea ou dun Tratado ou Convenio internacional poderase instar a rectificación a través do procedemento previsto no artigo 120.3 da LGT, e desenvolvido nos artigos 126 a 128 do RGAT, ou ben presentar unha autoliquidación rectificativa.

No caso en que proceda instar o devandito procedemento pode consultar as [fases](#) do mesmo no Manual de Renda 2023 ou do exercicio a que se refira a modificación correspondente.

Agora ben, se este motivo concorrese con outros de distinta natureza, por estes últimos o obrigado tributario deberá presentar en todo caso unha autoliquidación rectificativa.

Este procedemento de regularización de declaracións xa presentadas coméntase no Capítulo 18 no apartado ["Regularización de situacións tributarias: a autoliquidación rectificativa"](#).

Importante: cando o contribuínte queira presentar unha segunda (ou posterior) declaración a través do programa de Renda WEB, que modifique unha declaración presentada previamente, con independencia do erro ou omisión de que se trate, deberá incorporar as modificacións que correspondan e marcar o recadro que se ofrece para tal fin desde a opción "Modificación dunha declaración presentada" avanzando a través do paxinado do programa ou ben desde o botón "Apartados da declaración", ao elixir a opción "Modificar declaración Renda 2024 xa presentada". Unha vez marcada, e incluído o resultado da declaración inicial, o programa, reconduciralle ao tipo de regularización que corresponda. Véxase o [capítulo 18](#) deste manual.

Servizos de axuda Campaña Renda 2024

A Axencia Estatal de Administración Tributaria pon a disposición dos contribuíntes os seguintes servizos de axuda na Campaña de Renda 2024 :

RENDA WEB. Na Sede electrónica da Axencia Tributaria en Internet

(<http://sede.agenciatributaria.gob.es>), accedendo a "Campaña de Renda 2024" a través do "Servizo de tramitación borrador / declaración (Renda WEB)", poderá obter o seu borrador de declaración, modificar e / ou confirmar o mesmo, así como cubrir e levar a cabo a presentación electrónica da autoliquidación.

Para acceder a este servizo necesítase certificado electrónico ou DNI electrónico, Cl@ve Móbil (inclúe Cl@ve PIN) ou o número de referencia que o contribuínte previamente terá que solicitar no Servizo RENØ (número de referencia) ou ben obtero a través da App da Axencia Tributaria .

RENDA INFORMACIÓN. No teléfono 91 554 87 70 ou 901 33 55 33 (de luns a venres, de 9 a 19 horas). Atención personalizada para aclarar as dúbidas que a formalización da súa declaración de Renda poidalle propor.

A través do Asistente virtual de Renda, accesible todo o ano na sede da Axencia en Internet, que ofrece respostas a consultas realizadas con linguaxe natural. Se o contribuínte necesita máis información pode acceder a un servizo de chat dispoñible de 9 a 19 horas de luns a venres e atendido por especialistas das ADI.

ASISTENCIA E CITA PARA RENDA 2024. Para confeccionar a declaración de Renda 2024 :

- **Por teléfono "chamámoslle" desde a Axencia Tributaria** desde o 6 de maio, con obtención de cita desde o 29 de abril ata o 27 de xuño de 2025 por algunha das seguintes **vías** :
 - **Internet**, na Sede electrónica da Axencia Tributaria ou na App da Axencia Tributaria.
 - **Teléfono 91 553 00 71 ou 901 22 33 44** (de luns a venres, de 9 a 19 horas). Atención personalizada.
 - **Teléfono 91 535 73 26 ou 901 12 12 24** (automático, 24 horas).
- **En oficinas** da Axencia Tributaria e de entidades colaboradoras (como comunidades autónomas e cidades con Estatuto de autonomía) desde o 2 de xuño, con obtención de cita desde o 29 de maio ata o 27 de xuño de 2025 por algunha das seguintes **vías** :
 - **Internet**, na Sede electrónica da Axencia Tributaria ou na App da Axencia Tributaria.
 - **Teléfono 91 553 00 71 ou 901 22 33 44** (de luns a venres, de 9 a 19 horas). Atención personalizada.

APP "AXENCIA TRIBUTARIA". Desde un dispositivo móbil e descargando gratuitamente a aplicación "Axencia Tributaria", o contribuínte terá acceso directo a diversas xestións e ao servizo de Renda WEB para presentar a súa declaración de Renda 2024.

Capítulo 2. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IRPF): cuestións xerais

O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IRPF)

Natureza do IRPF

Normativa: Art. 1 Lei IRPF

O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (de agora en diante, IRPF) é un tributo de carácter persoal e directo que grava, segundo os principios de igualdade, xeneralidade e progresividade, a renda das persoas físicas de acordo coa súa natureza e as súas circunstancias persoais e familiares.

Que enténdese por "renda" para os efectos do IRPF ?

Normativa: Art. 2 Lei IRPF

A renda do contribuínte, que constitúe o obxecto do IRPF, defínese legalmente como a totalidade dos seus **rendementos, ganancias e perdas patrimoniais**, así como as imputacións de renda establecidas por lei, con independencia do lugar onde se producen e calquera que sexa a residencia do pagador.

Tratamento das circunstancias persoais e familiares no IRPF

O mínimo persoal e familiar constitúe a parte da base liquidable que, por destinarse a cubrir as necesidades vitais do contribuínte e das persoas que del dependen, non se somete a tributación.

Ámbito de aplicación do IRPF

Normativa: Art. 4 e 5 Lei IRPF

O IRPF aplícase en todo o territorio español, coas especialidades previstas para Canarias, Ceuta e Melilla e sen prexuízo dos réximes tributarios forais de concerto e convenio económico en vigor, respectivamente, nos Territorios Históricos do País Vasco e na Comunidade Foral de Navarra.

Todo iso sen prexuízo do que se dispón nos tratados e convenios internacionais que pasasen a formar parte do ordenamento interno, de conformidade co artigo 96 da Constitución Española.

Cesión parcial do IRPF ás Comunidades Autónomas

Introdución

Normativa: Art. 3 Lei IRPF

Desde o 1 de xaneiro de 2009, a cesión parcial do IRPF ten como límite máximo o **50 por 100 do rendemento producido no territorio de cada Comunidade Autónoma**, de acordo co que se establece no artigo décimo primeiro da Lei Orgánica 8/1980, do 22 de setembro, de Financiamento das Comunidades Autónomas (LOFCA), modificada, por última vez, pola Lei Orgánica 9/2022, do 28 de xullo (BOE do 29 de xullo).

O actual sistema de financiamento das Comunidades Autónomas se articula na Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro).

Na citada lei establécense, con vixencia a partir do 1 de xaneiro de 2010, as competencias normativas que asumen as Comunidades Autónomas no IRPF e introdúcense, coa mesma vixencia temporal, as correspondentes modificacións na normativa deste imposto para adaptar a súa estrutura ao novo sistema de financiamento.

Competencias normativas das Comunidades Autónomas de réxime común no IRPF no exercicio 2024

De acordo co artigo 46 da Lei 22/2009, do 18 de decembro, as competencias normativas que poden asumir as Comunidades Autónomas de réxime común son as seguintes:

a. Importe do mínimo persoal e familiar aplicable para o cálculo do gravame autonómico

Con esta finalidade, as Comunidades Autónomas poderán establecer incrementos ou diminucións nas contías correspondentes ao mínimo do contribuínte e aos mínimos por descendentes, ascendentes e discapacidade a que se refiren os artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei 35/2006, do 28 de novembro, do IRPF, **co límite do 10 por 100 para cada unha das contías**. Véxase a respecto disto os mínimos aprobados polas Comunidades Autónomas no [Capítulo 14](#).

b. Escala autonómica aplicable á base liquidable xeral

De acordo co especificado no artigo 46.1 b) da Lei 22/2009, do 18 de decembro, o único requisito para a súa aprobación consiste en que a estrutura desta escala sexa progresiva. Véxase a respecto disto as escalas autonómicas aplicables á base liquidable xeral no

Capítulo 15.

c. Deducións na cota íntegra autonómica por

- **Circunstancias persoais e familiares, por investimentos non empresariais e por aplicación de renda**, sempre que non supoñan, directa ou indirectamente, unha minoración do gravame efectivo dalgunha ou algunhas categorías de renda.
- **Subvencións e axudas públicas non exentas** que se perciban da Comunidade Autónoma, con excepción de que afecten ao desenvolvemento de actividades económicas ou ás rendas que se integren na base do aforro.

En relación con estas deducións, as competencias normativas das Comunidades Autónomas abarcarán tamén a determinación de:

- A xustificación esixible para poder practicarlas.
- Os límites de dedución.
- A súa sometemento ou non ao requisito de comprobación da situación patrimonial.
- As regras especiais que, se é o caso, deban terse en conta nos supostos de tributación conxunta, período impositivo inferior ao ano natural e determinación da situación familiar. Se a Comunidade Autónoma non regulase algunhas destas materias aplicaranse as normas previstas para estes fins na Lei do IRPF.

As deducións autonómicas aplicables no exercicio 2024, recóllense na [Parte 2](#) deste Manual Práctico.

d. Aumentos ou diminucións nas porcentaxes do tramo autonómico da dedución por investimento en vivenda habitual (sen efecto desde o 1 de xaneiro de 2013)

Con efectos de 1 de xaneiro de 2013 suprimiuse a dedución por investimento en vivenda habitual establecendose, non obstante, un réxime transitorio para os contribuíntes que viñan gozando desta con anterioridade á indicada data. Este réxime permítelles seguir aplicando a citada dedución conforme ao que se dispón na normativa da Lei do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2012, sen prexuízo das porcentaxes de dedución que conforme ao que se dispón na Lei 22/2009 fosen aprobados pola Comunidade Autónoma.

Os porcentaxes de dedución aplicables no tramo autonómico da dedución por investimento en vivenda habitual na Comunidade Autónoma de Cataluña coméntanse no Capítulo 16 dentro do apartado relativo a "[Dedución por investimento en vivenda habitual: Réxime transitorio](#)" así como na Parte 2 deste Manual Práctico ao examinar as deducións da Comunidade Autónoma de Cataluña.

Participación das Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía na xestión do IRPF

A participación das Comunidades Autónomas na Axencia Estatal de Administración Tributaria, que constitúe a organización administrativa responsable en nome e por conta do Estado da aplicación efectiva do sistema tributario estatal e do aduaneiro, desenvólvese a través dos seguintes órganos, regulados nos artigos 65 e 66 da Lei 22/2009:

Consello Superior para o Enderezo e Coordinación da Xestión Tributaria

O Consello Superior para o Enderezo e Coordinación da Xestión Tributaria é o órgano colexiado, integrado por representantes da Administración Tributaria do Estado e das Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía, encargado de coordinar a xestión dos tributos cedidos.

Este órgano está presidido polo presidente da Axencia Estatal de Administración Tributaria e integrada pola directora Xeral da Axencia Estatal de Administración Tributaria, que ostentará a Vicepresidencia primeira, cinco representantes da Axencia Estatal de Administración Tributaria, os titulares da Secretaría Xeral de Facenda, da Secretaría Xeral de Financiamento Territorial e da Inspección Xeral do Ministerio de Economía e Facenda (actualmente, Ministerio de Facenda) e por un representante de cada unha das Comunidades Autónomas de réxime común e das Cidades con Estatuto de Autonomía, un dos que será designado por estas cada ano para ostentar a Vicepresidencia segunda.

Aquelas Comunidades e Cidades Autónomas que teñan encomendadas a dous órganos ou entes distintos as funcións de aplicación dos tributos e as de deseño ou interpretación da normativa autonómica poderán designar dous representantes, aínda que disporán dun só voto.

Precisión: teñase en conta que o artigo 1.8 do Real decreto 352/2011, do 11 de marzo ([BOE](#) do 12 de marzo) suprimiu a Secretaría Xeral de Financiamento Territorial e que o Real decreto 1887/2011, do 30 de decembro ([BOE](#) do 31 de decembro), suprimiu no seu artigo 4.3, entre outros órganos directivos, a Secretaría Xeral de Facenda e a Inspección Xeral do Ministerio de Economía e Facenda.

Así mesmo, o Real decreto 139/2020, do 28 de xaneiro, polo que se establece a estrutura orgánica básica dos departamentos ministeriais enténdese implicitamente derogado polo Real decreto 1009/2023, do 5 de decembro ([BOE](#) do 6 de decembro). Véxase para estes fins o citado Real decreto, que inclúe como órgano directivo da Secretaría de Estado de Facenda de que depende a Secretaría Xeral de Financiamento Autonómico e Local e, dentro da actual Subsecretaría de Facenda, á Inspección Xeral.

Consellos Territoriais para o Enderezo e Coordinación da Xestión Tributaria

Os Consellos Territoriais para o Enderezo e Coordinación da Xestión Tributaria son órganos colexiados integrados por representantes da Administración Tributaria do Estado e da Comunidade Autónoma ou da Cidade con Estatuto de Autonomía de que se trate aos que corresponde coordinar a xestión dos tributos cedidos no seu respectivo ámbito territorial.

Estes consellos están compostos por catro representantes da Axencia Estatal de Administración Tributaria e catro da respectiva Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía. Existirán tantos suplentes como titulares, que actuarán en caso de ausencia ou vacante dalgún destes últimos.

Participación das Comunidades Autónomas e Cidades con Estatuto de Autonomía na campaña do IRPF

As Comunidades Autónomas de réxime común e as Cidades con Estatuto de Autonomía, en exercicio da súa corresponsabilidade fiscal, participan e colaboran coa Axencia Estatal de Administración de Tributaria no desenvolvemento da campaña IRPF 2024, a través da habilitación de oficinas para a prestación de servizos de información tributaria e axuda para a confección de declaracións.

Nestas oficinas pode levarse a cabo tamén a presentación das declaracións confeccionadas cuxo resultado sexa a devolver ou negativo, así como de que resulten a ingresar e realizácese a domiciliación bancaria do seu pagamento.

Así mesmo, poderá presentarse a declaración do IRPF e confirmar e presentarse o borrador de declaración nas oficinas das Administracións tributarias das Comunidades Autónomas, nos termos previstos nos convenios de colaboración que se subscriban entre a Axencia Tributaria e as devanditas Administracións tributarias para a implantación de sistemas de portelo único tributario.

Suxeición ao IRPF: aspectos materiais

Delimitación positiva do feito imponible

Normativa: Art. 6 Lei IRPF

Constitúe o feito imponible do IRPF a obtención de renda polo contribuínte cuxos compoñentes son os seguintes:

- a. Os rendementos do traballo.
- b. Os rendementos do capital.
- c. Os rendementos das actividades económicas.
- d. As ganancias e perdas patrimoniais.
- e. As imputacións de renda establecidas por lei.

Non obstante, para os efectos da determinación da base imponible e do cálculo do IRPF, a renda clasifícase en xeral **e do aforro** .

Por expresa disposición legal, presúmense retribuídas, agás proba en contrario, as prestacións de bens, dereitos ou servizos susceptibles de xerar rendementos do traballo ou do capital.

Delimitación negativa do feito imponible: rendas exentas e non suxeitas

Rendas exentas artigo 7 da Lei de IRPF

Atención : para determinar o límite da obriga de declarar establecido para as persoas físicas residentes en territorio español non se terá en conta o importe das rendas relacionadas neste apartado.

Están exentas do imposto de acordo co artigo 7 da Lei do IRPF :

1. Prestacións e pensións por actos de terrorismo

Normativa: Art. 7.a) Lei IRPF

Están exentas:

- a. As prestacións públicas extraordinarias por actos de terrorismo e as pensións derivadas de medallas e condecoracións concedidas por actos de terrorismo.

Con esta finalidade teñen esta consideración, entre outras:

- As pensións extraordinarias motivadas por actos de terrorismo concedido no sistema da Seguridade Social que regula o Real decreto 1576/1990, do 7 de decembro (BOE do 8 de decembro).
- As pensións extraordinarias causadas por actos de terrorismo que regula o Real decreto 851/1992, do 10 de xullo (BOE do 1 de agosto).

Este Real decreto viño a regular as previsións legais en materia de pensións extraordinarias por actos terroristas que estaban pendentes de desenvolvemento regulamentario. Dunha parte, no Réxime de Clases Pasivas do Estado, para aqueles supostos en que a inutilidade ou o falecemento da vítima está desvinculado do acto de servizo, ou da súa condición de funcionario, así como no xestionado pola Mutualidade Nacional de Previsión da Administración Local, e doutra , establecendo o réxime xurídico das causadas por quen, non accedendo ao dereito a pensión extraordinaria en calquera réxime público de Seguridade Social, perdan a vida ou sufran lesións permanentes de carácter invalidante como consecuencia de accións de terrorismo. Xunto ao citado obxectivo fundamental, o Real decreto recompilou toda a lexislación vixente que se fora producindo en pensións extraordinarias por actos de terrorismo a fin de plasmar nunha mesma disposición o disperso marco normativo na materia dentro do Réxime de Clases Pasivas do Estado, en orde á súa racionalización e sistematización.

- As indemnizacións e axudas económicas contempladas na Lei 32/1999, do 8 de outubro, de Solidariedade coas Vítimas do Terrorismo (BOE do 9 de outubro) de acordo co que se establece no seu artigo 13.

A citada Lei 32/1999 crea, co fin de honrar ás vítimas do terrorismo, a Real Orde de Recoñecemento Civil ás Vítimas do Terrorismo, regulada nos artigos 4 e 4 bis, distinción honorífica respecto da que non se recoñece pensión algunha e que se concede aos falecidos, feridos ou secuestrados en actos terroristas. O Real decreto 1974/1999, do 23 de decembro, aprobou o Regulamento da Real Orde de Recoñecemento Civil ás Vítimas do Terrorismo.

O Real decreto 1912/1999, do 17 de decembro, aprobou o Regulamento de execución da Lei 32/1999, do 8 de outubro, de Solidariedade coas Vítimas do Terrorismo. Teñase en conta que o citado Real decreto encóntrase derrogado polo Real decreto 671/2013, do 6 de setembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 29/2011, do 22 de setembro, de Recoñecemento e Protección Integral ás Vítimas do Terrorismo.

O Real decreto 288/2003, do 7 de marzo, aprobou o Regulamento de axudas e resarcimentos ás vítimas de delitos de terrorismo, substituindo e derogando ao anterior Real decreto 1211/1997, do 18 de xullo.

O Real Decreto-lei 6/2006, do 23 de xuño, permitiu que puidesen ser beneficiarios de pensións extraordinarias por actos de terrorismo, tanto no Sistema de Seguridade Social como no Réxime de Clases Pasivas do Estado, aquelas persoas que aínda mantendo análoga relación de afectividade non tivesen a condición de cónxuxe do falecido por tal causa.

- As prestacións delimitadas no artigo 14 da Lei 29/2011, do 22 de setembro, de Recoñecemento e Protección Integral ás Vítimas do Terrorismo (BOE do 23 de setembro), en concepto danos persoais e materiais, responsabilidade civil, protección social e pensións extraordinarias, derivados de actos terroristas, en virtude do que se dispón no seu artigo 16 e no 7.a) da Lei do IRPF.

O ámbito temporal de aplicación da Lei 32/1999, do 8 de outubro, de Solidariedade coas Vítimas do Terrorismo (BOE do 9 de outubro) estendeuse, con vixencia indefinida, aos feitos acontecidos a partir do 1 de xaneiro de 2009. Véxase a disposición final décimo cuarta da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).

O Real decreto 671/2013, do 6 de setembro (BOE do 18 de setembro. Corrección de erros do 19 de setembro) aprobou o Regulamento da Lei 29/2011.

A pensión anexa á Cruz con distintivo vermello da Orde do Mérito da Garda Civil percibida por unha persoa física pode beneficiarse da exención do artigo 7.a) da Lei do IRPF, unicamente naqueles casos en que quede debidamente acreditado que tal condecoración foi outorgada por actos de terrorismo, xa sexa como consecuencia da execución de actos terroristas como a raíz das tarefas de prevención de tales actos. (Resolución do TEAC do 26 de abril de 2022, Reclamación número 00/08956/2021, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio).

- b. Así mesmo, decláranse exentas as **pensións excepcionais derivadas de atentados terroristas** recoñecidas no Real Decreto-lei 6/2006, do 23 de xuño (BOE do 24 de xuño).

2. Axudas de calquera clase percibida polos afectados polo VIH

Normativa: Art. 7.b) Lei IRPF

Están exentas as axudas de calquera clase percibida polos afectados polo Virus de inmunodeficiencia humana (VIH), reguladas no Real Decreto-lei 9/1993, do 28 de maio (BOE do 1 de xuño).

O artigo 2 do Real Decreto-lei 9/1993, do 28 de maio, fixa no seu apartado 1 o importe das axudas, establecendo no seu apartado 2 que os importes das mesmas terán a revalorización que o Goberno fixe anualmente nas correspondentes Leis de Orzamentos.

3. Pensións recoñecidas en favor daquelas persoas que sufriron lesións ou mutilacións, con ocasión ou como consecuencia da Guerra Civil 1936/1939

Normativa: Art. 7.c) Lei IRPF

Están exentas as pensións recoñecidas en favor daquelas persoas que sufriron lesións ou mutilacións, con ocasión ou como consecuencia da Guerra Civil 1936/1939 xa sexa polo Réxime de Clases Pasivas do Estado ou ao abeiro da lexislación especial ditada para ese fin: Lei 35/1980, do 26 de xuño, sobre pensións aos mutilados excombatentes da zona republicana (BOE do 10 de xullo); Lei 6/1982, do 29 de marzo, de pensións aos mutilados civís de guerra (BOE do 3 de abril); Decreto 670/1976, do 5 de marzo (BOE do 7 de abril).

4. Indemnizacións por danos persoais como consecuencia de responsabilidade civil e as derivadas de contratos de seguro de accidentes

Normativa: Art. 7.d) Lei IRPF

Podemos distinguir entre:

A) Indemnizacións por danos persoais como consecuencia de responsabilidade civil na contía legal ou xudicialmente recoñecida

Normativa: Disposición adicional primeiro Regulamento IRPF.

As indemnizacións como consecuencia de responsabilidade civil por danos persoais (concepto en que se consideran incluídos os danos físicos, psíquicos e morais), están exentas na contía legal ou xudicialmente recoñecida.

Contías legalmente recoñecidas

Esta circunstancia prodúcese cando unha norma determine a contía da indemnización, o que supón que está suxeito e non exento o exceso que puidese percibirse.

Con esta finalidade no caso de accidentes de circulación, teñen a consideración de contías legalmente recoñecidas as indemnizacións fixadas de acordo co que se dispón no artigo 1.4 do texto refundido da Lei sobre Responsabilidade Civil e Seguro na Circulación de Vehículos a Motor, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2004, do 29 de outubro (BOE do 5 de novembro), en tanto sexan abonadas por unha entidade aseguradora como consecuencia da responsabilidade civil do seu asegurado.

En relación coas devanditas contías hai que distinguir para a valoración dos danos e prexuízos causados ás persoas en accidentes de circulación entre:

- Os accidentes que se produzan a partir do 1 de xaneiro de 2016, aos que se aplicará o sistema de valoración que recolle o novo Título IV e o novo Anexo do Texto Refundido da Lei sobre responsabilidade civil e seguro na circulación de vehículos a motor, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2004, do 29 de outubro, que se introduce polo artigo único da Lei 35/2015, do 22 de setembro, de reforma do sistema para a valoración dos danos e prexuízos causados ás persoas en accidentes de circulación (BOE do 23 de outubro).

En aplicación do artigo 49.3 do texto refundido da Lei sobre Responsabilidade Civil e Seguro na Circulación de Vehículos a Motor, a Resolución do 18 de xaneiro de 2024 (BOE do 30 de xaneiro), a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións acorda facer públicas no seu sitio web <http://www.dgsfp.mineco.é/> as contías indemnizatorias vixentes durante o ano 2024, unha vez

actualizadas no 3,8 por cento.

- Os accidentes ocorridos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2016, aos que se aplicará o sistema recollido no Anexo do Texto Refundido da Lei sobre responsabilidade civil e seguro na circulación de vehículos a motor, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2004, do 29 de outubro, na súa redacción vixente ata 31 de decembro de 2015.

Estas contías foron actualizadas por última vez na Resolución da Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións, do 5 de marzo de 2014 ([BOE](#) do 15 de marzo).

Lembre : con data 28 de outubro de 2022 publicouse no BOE o Real decreto 907/2022, do 25 de outubro, polo que se modifican as contías de determinadas táboas do sistema para a valoración dos danos e prexuízos causados ás persoas en accidentes de circulación contida no anexo do texto refundido da Lei sobre responsabilidade civil e seguro na circulación de vehículos a motor, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2004, do 29 de outubro, e polo que se modificou o Real decreto 1060/2015, do 20 de novembro, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras, para a actualización de importes en euros en relación co réxime especial de solvencia.

Este Real decreto 907/2022 actualizou as contías indemnizatorias das táboas correspondentes á valoración do lucro cesante e a axuda de terceira persoa, así como as denominadas táboas técnicas de axuda para a tramitación de sinistros, cuxas bases técnicas foron previamente modificadas pola Orde ETD/949/2022, do 29 de setembro.

As novas contías das táboas do anexo que inclúe o Real decreto 907/2022 serán de aplicación aos accidentes ocorridos a partir o 29 de outubro de 2022 e aos lesionados en accidentes ocorridos anteriormente cuxas secuelas se haxan estabilizado a partir desa data.

Contías xudicialmente recoñecidas

Considéranse comprendidos nesta expresión dous supostos:

- a. Cuantificación fixada por un xuíz ou tribunal mediante resolución xudicial.
- b. Fórmulas intermedias. Con esta expresión faise referencia a aqueles casos en que existe unha aproximación voluntaria nas posturas das partes en conflito, sempre que haxa **algún tipo de intervención xudicial**. A título de exemplo, pódense citar os seguintes: acto de conciliación xudicial, aplanamento, renuncia, desistencia e transacción xudicial.

Estas cantidades están exentas na súa totalidade, aínda que superen os importes legais anteriormente sinalados.

Atención : non obstante, teñase en conta que a disposición adicional quincuaxésimo primeira da Lei do IRPF declara exentas, con efectos desde 31 de marzo de 2022 e exercicios anteriores non prescritos, as indemnizacións percibidas en concepto de

responsabilidade civil por danos persoais polos familiares das vítimas do accidente do voo GW19525, acontecido o 24 de marzo de 2015, así como as axudas satisfeitas pola compañía aérea afectada ou por unha entidade vinculada a esta última.

B) Indemnizacións por danos persoais derivadas de contratos de seguro de accidentes

Igualmente están exentas as indemnizacións por danos persoais derivadas de contratos de seguro de accidentes, agás aqueles cuxas primas puidesen reducir a base imponible ou ser consideradas como gasto deducible na determinación do rendemento neto da actividade económica realizada polo asegurado.

A exención unicamente esténdese ata a contía que resulte de aplicar, para o dano sufrido, o sistema para a valoración dos danos e prexuízos causados ás persoas en accidente de circulación distinguíndose:

- Os accidentes que se produzan a partir do 1 de xaneiro de 2016, aos que se aplicará o sistema de valoración que recolle o novo Título IV e o novo Anexo do Texto Refundido da Lei sobre responsabilidade civil e seguro na circulación de vehículos a motor, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2004, do 29 de outubro, que se introduce polo artigo único da Lei 35/2015, do 22 de setembro, de reforma do sistema para a valoración dos danos e prexuízos causados ás persoas en accidentes de circulación (BOE do 23 de setembro).

Teñase en conta que a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións, para facilitar o seu coñecemento e aplicación, publica no seu sitio web <http://www.dgsfp.mineco.es/>, as contías indemnizatorias vixentes durante o ano 2024, unha vez actualizadas no 3,8 por cento.

- Os accidentes ocorridos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2016, aos que se aplicará o sistema recollido no Anexo do Texto Refundido da Lei sobre responsabilidade civil e seguro na circulación de vehículos a motor, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2004, do 29 de outubro, na súa redacción vixente ata 31 de decembro de 2015.

Importante: os intereses indemnizatorios polo atraso no pagamento correspondente a unha indemnización exenta encóntranse tamén exentos de acordo co que se dispón no artigo 7 da Lei do IRPF. A razón é que os intereses fixados, en canto obriga accesorio, teñen que ter a mesma consideración que o concepto principal de que deriven e cualifícase, nestes supostos, como ganancia patrimonial exenta. Véxase ao respecto a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 10 de maio de 2018, Reclamación número 00/05260/2017, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio.

5. Indemnizacións por despedimento ou cesamento do traballador

Normativa: Arts. 7.e) Lei IRPF; 1 e 73 do Regulamento IRPF

Importante: en todos os casos, o gozo desta exención está condicionado á real e efectiva desvinculación do traballador coa empresa. Presumirase, agás proba en contrario, que non se dá a devandita desvinculación cando nos tres anos seguintes ao despedimento ou cesamento o traballador volva prestar servizos á mesma empresa ou a outra vinculada a aquela, nos termos previstos no artigo 18 da Lei do Imposto sobre Sociedades, sempre que no caso en que a vinculación se defina en función da relación dos socios ou partícipes coa entidade, a participación sexa igual ou superior ao 25 por 100 (Art. 1 Regulamento IRPF).

Precisións

- O artigo 1 do Regulamento do IRPF non circunscribe a presunción de desvinculación ao carácter ou natureza da relación, tanto pasada coma futura, senón que se refire de maneira xenérica á circunstancia de que o traballador "volva prestar servizos" á mesma empresa ou a outra vinculada a aquela, resultando por iso indiferente que a nova prestación de servizos enmárquese nunha relación laboral, común ou especial, ou nunha relación de carácter empresarial ou profesional. Polo tanto, en nada afecta que a anterior relación que se extingue e pola que se percibe a indemnización, sexa de carácter laboral e a posterior que manteña o traballador coa empresa sexa de carácter mercantil.
- Para a aplicación da presunción do artigo 1 de Regulamento basto con que nos tres anos seguintes ao seu despedimento ou cesamento o traballador volva prestar servizos á mesma empresa ou a outra empresa vinculada a aquela nos termos do citado precepto, sen que sexa necesaria a apreciación dunha finalidade fraudulenta na nova prestación de servizos. En consecuencia, a inexistencia de ánimo defraudatorio na nova relación coa mesma empresa ou outra vinculada, non comporta a aplicación automática da exención establecida no artigo 7.e) da Lei de IRPF (Resolución do TEAC de 22/04/2021, Reclamación número 00/02016 /2020, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio).
- Para os efectos de gozar da exención, a "real efectiva desvinculación do traballador coa empresa" comporta que, tras o seu despedimento ou cesamento, non volva prestar servizos á empresa que, directa ou indirectamente, garden relación coas responsabilidades anteriores asumidas, correspondendo a proba de tales circunstancias a quen fóra traballador da mesma, de acordo co criterio interpretativo fixado na Sentenza do Tribunal Supremo número 276/2022, do 4 de marzo, da Sección Segunda da Sala do Contencioso - Administrativo (ROJ: STS 986/2022).

A) Contía exenta: Límites

Están exentas as indemnizacións por despedimento ou cesamento do traballador, cos seguintes límites:

A. Ata a contía establecida como obrigatoria no Estatuto dos Traballadores, aprobado polo Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro, nas súas normas regulamentarias de desenvolvemento, ou se é o caso, na normativa reguladora da execución de sentenzas.

Non obstante, sinalar que o propio artigo 7.e) da Lei do IRPF establece, como se verá máis adiante, unha excepción no caso de despedimentos colectivos para os que se prevé unha exención maior á contía indemnizatoria establecida como obrigatoria no Estatuto dos Traballadores.

Agora ben, para declarar exentas as indemnizacións por despedimento improcedente ou cesamento ata a contía establecida como obrigatoria no Estatuto dos Traballadores debemos diferenciar entre os despedimentos producidos ata o 7 de xullo de 2012 e os que se orixinan con posterioridade á devandita data:

- Nos despedimentos producidos ata o **7 de xullo de 2012** están exentas as indemnizacións por despedimento cando o empresario así recoñeza no momento da comunicación do despedimento ou en calquera outro anterior ao acto de conciliación, sempre que a contía da indemnización non exceda de que correspondese no caso de que este fose declarado improcedente, e non se trate de extincións de mutuo acordo no marco de plans ou sistemas colectivos de baixas incentivadas (disposición transitoria vixésima segunda da Lei do IRPF).
- Nos despedimentos **producidos con posterioridade ao 7 de xullo de 2012**, só están exentas as indemnizacións recoñecidas en acto de conciliación ou en resolución xudicial.

Con esta finalidade debe terse en conta que o artigo 63 da Lei 36/2011, do 10 de outubro, reguladora da xurisdición social esixe, como requisito previo para a tramitación do proceso xudicial, que se leve a cabo un intento de conciliación ou, se é o caso, de mediación ante o servizo administrativo correspondente (que se estableza en cada Comunidade Autónoma) ou ante o órgano que asuma estas funcións que poderá constituírse mediante os acordos interprofesionais ou os convenios colectivos aos que se refire o artigo 83 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, así como mediante os acordos de interese profesional aos que se refiren o artigo 13 e o artigo 18.1 da Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do traballo autónomo (BOE do 12 de xullo).

Precisión: O texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, é o aprobado por Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro (BOE do 24 de outubro).

B. Non obstante, o importe da indemnización exenta **terá como límite máximo a cantidade de 180.000 euros**. Polo tanto, aínda que a indemnización total non exceda do estipulado no Estatuto dos Traballadores ou nas súas normas de desenvolvemento, se se superan os 180.000 euros, o exceso estará sometido tributación, coas excepcións que a continuación indícanse:

Excepcións:

Normativa: Disposición transitoria vixésima segunda.3 Lei IRPF.

Este límite de 180.000 euros non será aplicable:

- Ás indemnizacións por despedimentos ou cesamentos producidos con anterioridade **a 1 de agosto de 2014**.
- Ás indemnizacións polos despedimentos que se produzan a partir desa data cando deriven dun **expediente de regulación de emprego aprobado, ou un despedimento colectivo en que se comunicase a apertura do período de consultas á autoridade laboral, con anterioridade a 1 de agosto de 2014**.

Importante: cando o importe da indemnización que se perciba supere a contía que, en cada caso, teña o carácter de obrigatoria ou o límite máximo de 180.000 euros, o exceso non está exento do IRPF e deberá declararse como rendemento do traballo persoal, sen prexuízo de que poida resultar aplicable, se é o caso, a redución legalmente establecida para rendementos do traballo xerados nun prazo superior a dous anos.

B) Supostos que non se consideran amparados pola exención

Non se consideran amparadas pola exención, estando polo tanto plenamente suxeitas ao imposto e debendo declararse integramente:

a. As indemnizacións establecidas en virtude de convenio, pacto ou contrato.

Importante: non terán a consideración de indemnizacións establecidas en virtude de convenio, pacto ou contrato, as acordadas no acto de conciliación ante o Servizo administrativo ao que se refire o artigo 63 da Lei 36/2011, do 10 de outubro, reguladora da xurisdición social.

b. En xeral, as cantidades que, se é o caso, percíbanse como consecuencia da extinción do contrato de traballo, por calquera causa distinta do despedimento ou cesamento do traballador ou para a que non estea establecido con carácter obrigatorio no Estatuto dos Traballadores nin nas súas normas de desenvolvemento o dereito do traballador a percibir indemnización.

Entre estes supostos, cómpre mencionar os seguintes:

- A extinción, ao seu termo, dos contratos de traballo temporal ou de duración determinada ou por realización da obra ou servizo obxecto do contrato previsto no artigo 49.1 c) do Estatuto dos Traballadores por non producirse no mesmo despedimento ou extinción por vontade do traballador (cesamento).
- Os despedimentos disciplinarios que sexan cualificados como procedentes.
- A extinción do contrato por vontade do traballador (cesamento) que non estea motivado por ningunha das causas a que se refiren os artigos 41.3 e 50 do Estatuto dos Traballadores.

C) Indemnizacións exentas derivadas de despedimentos cualificados de improcedentes

Normativa: Art. 56 e a disposición transitoria undécimo Estatuto dos Traballadores.

Están exentas as indemnizacións que non superen os seguintes importes:

a. En despedimentos declarados con anterioridade ao 12 de febreiro de 2012: 45 días de salario, por ano de servizo, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano, ata un **máximo de 42 mensualidades**.

b. En despedimentos que se declaren desde o 12 de febreiro de 2012 hai que distinguir:

- **Para contratos subscritos a partir do 12 de febreiro de 2012: 33 días de salario** por ano de servizo, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano, ata un máximo de **24 mensualidades**.

- **Para contratos formalizados con anterioridade ao 12 de febreiro de 2012** : A suma das seguintes cantidades:

- i. Indemnización correspondente ao período anterior ao 12 de febreiro: **45 días de salario** por ano de servizo polo tempo de prestación de servizos anteriores á devandita data, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano.
- ii. Indemnización correspondente ao período posterior ao 12 de febreiro: **33 días de salario** por ano de servizo polo tempo de prestación de servizos posteriores, rateándose igualmente por meses os períodos de tempo inferiores a un ano.

O importe indemnizatorio resultante non poderá ser superior a **720 días de salario**, non sendo que do cálculo da indemnización polo período anterior ao 12 de febreiro de 2012 resultase un número de días superior, en cuxo caso aplicarase este como importe indemnizatorio máximo, sen que o devandito importe poida ser superior a **42 mensualidades, en ningún caso**.

Os *contratos de fomento da contratación indefinida* celebrados con anterioridade ao 12 de febreiro de 2012 continuarán rexendose pola normativa a cuxo amparo se concertaron.

O contrato para o fomento da contratación indefinida regulábase na derogada actualmente disposición adicional primeira da Lei 12/2001, do 9 de xullo, Medidas Urxentes de Reforma do Mercado de Trabajo

Non obstante, en caso de despedimento disciplinario, a indemnización por despedimento improcedente calcularase conforme ao sinalado anteriormente.

No Capítulo 3, pode consultarse no caso [práctico](#) un exemplo do tratamento da indemnización derivada de despedimento cualificado de improcedente.

D) Indemnizacións exentas derivadas de extinción do contrato por vontade do traballador (cesamento)

Normativa: Arts. 40, 41 e 50 Estatuto dos Traballadores

Hai que diferenciar os seguintes supostos:

1. Cando a extinción voluntaria estea motivada por algunha das seguintes causas (Art. 50 Estatuto dos Traballadores):
 - a. Modificacións substanciais nas condicións de traballo que redunden en menoscabo da dignidade do traballador.
 - b. Falta de pagamento ou atrasos continuados no aboamento do salario pactado.
 - c. Calquera outro incumprimento grave das súas obrigas contractuais por parte do empresario, agás nos supostos de forza maior, así como a negativa do mesmo a reintegrar ao traballador nas súas anteriores condicións de traballo nos supostos de

mobilidade xeográfica e modificacións substanciais de condicións de traballo previsto nos artigos 40 e 41 do Estatuto dos Traballadores, cando unha sentenza xudicial declarase os mesmos inxustificadas.

Nestes casos a indemnización exenta será a **fixada para os despedimentos improcedentes** que se comentaron no apartado anterior.

2. Cando a extinción do contrato por vontade do traballador é debida a modificacións substanciais de condicións de traballo (xornada de traballo, horario e distribución do tempo de traballo, réxime de traballo a quendas, sistema de remuneración e contía salarial, sistema de traballo e rendemento e, funcións, cando excedan dos límites previstos para a mobilidade funcional) polas que o traballador resultase prexudicado **pero que non redunden en menoscabo da súa dignidade do traballador** (Art. 41 Estatuto dos Traballadores).

Neste caso están exentas as indemnizacións que non excedan de **20 días de salario por ano traballado, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores ao ano, cun máximo de 9 mensualidades**.

3. De igual xeito, cando o empresario notifica ao traballador o seu traslado a un centro de traballo distinto da mesma empresa **que esixa un cambio de residencia**, o traballador terá dereito á extinción do seu contrato percibindo unha indemnización de **20 días de salario por ano de servizo, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano e cun máximo de 12 mensualidades** (Art. 40 Estatuto dos Traballadores).

E) Indemnizacións exentas derivadas de despedimentos colectivos por causas económicas, técnicas, organizativas, de produción ou por forza maior

Nos supostos de despedimentos colectivos realizados de conformidade co que se dispón no artigo 51 do Estatuto dos Traballadores que se deban a causas económicas, técnicas, organizativas, de produción ou por forza maior, **quedarán exentas a parte de indemnización percibida que non supere os límites establecidos** con carácter obrigatorio no mencionado Estatuto **para o despedimento improcedente** (33 días por ano de servizo ata un máximo de 24 mensualidades coa aplicación, se é o caso, do réxime transitorio para contratos formalizados con anterioridade ao 12 de febreiro de 2012), en vez da contía obrigatoria que fixa para cada un deles o propio Estatuto dos Traballadores.

Nota: para os despedimentos colectivos fundados en causas económicas, técnicas, organizativas ou de produción ou por forza maior, a indemnización que o Estatuto dos Traballadores fixos como obrigatoria é de 20 días por ano de servizo, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano e cun máximo de 12 mensualidades.

Importante: teñase en conta que, como veremos ao examinar os despedimentos obxectivos, cando estes prodúcense polas causas previstas na letra c) do artigo 52 do citado Estatuto, isto é, cando o despedimento fúndase nas causas económicas, técnicas, organizativas, de produción ou por forza maior que regula o artigo 51 do Estatuto dos Traballadores, tamén quedará exenta a parte de indemnización percibida

*que non supere os límites establecidos con carácter obrigatorio no mencionado Estatuto **para o despedimento improcedente**, en vez da contía obrigatoria que fixa o Estatuto dos Traballadores.*

O despedimento colectivo do artigo 51 do Estatuto dos Traballadores coñécese como **Expediente de Regulación de Empleo (ERE) de extinción** e debe distinguirse claramente do **Expediente de Regulación Temporal de Empleo** que teñen **un carácter meramente temporal** e implica a **obligatoria reincorporación do traballador** ao seu posto de traballo nas mesmas condicións que tiña con anterioridade á aplicación do ERTE, unha vez finalice este. Non existe, polo tanto, no **ERTE cesamento ou despedimento** dos traballadores e, en consecuencia, **o empregador non ten que indemnizar aos traballadores**, estando plenamente suxeitas ao IRPE as cantidades percibidas por este concepto.

Réxime transitorio:

Normativa: Disposición transitoria vixésimo segunda Lei IRPE

As indemnizacións por despedimento ou cesamento que sexan consecuencia dos expedientes de regulación de emprego **en tramitación ou con vixencia na súa aplicación a 12 de febreiro de 2012** aos que se refire a disposición transitoria décima do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, aprobado polo Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro (BOE do 24 de outubro), aprobados pola autoridade competente a partir do 8 de marzo de 2009, están exentas na contía que non supere **45 días de salario**, por ano de servizo, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano ata un **máximo de 42 mensualidades**.

Precisión: a disposición transitoria vixésimo segunda da Lei do IRPE refírese á disposición transitoria décima da Lei 3/2012 do 6 de xullo, de medidas urxentes para a reforma do mercado laboral, que foi derogada polo Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, e o seu contido recolleuse na disposición transitoria décima do citado Real decreto Lexislativo 2/2015.

Agora ben, tratándose de despedimento ou extinción por vontade do traballador que sexan consecuencia de expedientes de regulación de emprego, tramitados conforme ao artigo 51 do Estatuto dos Traballadores, aprobados **con anterioridade ao día 8 de marzo de 2009** e despedimentos producidos polas causas previstas na letra c) do artigo 52 do Estatuto dos Traballadores **con anterioridade á devandita data**, a contía exenta estará constituída polo importe de 20 días de salario por ano traballado, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores ao ano, cun máximo de 12 mensualidades.

Véxase o cadro sobre "[Despedimentos colectivos: indemnización exenta, redución por irregularidade do 30 por 100 do importe non exento e rescate anticipado](#)" no capítulo 3 deste Manual.

F) Indemnizacións exentas derivadas da extinción da relación laboral por morte, xubilación ou incapacidade do empresario ou por extinción da personalidade xurídica do contratante

Normativa: Art. 49.1.g) Estatuto dos Traballadores

Están exentas as indemnizacións por estas causas que non excedan do importe equivalente a un mes de salario.

Nos casos de extinción da personalidade xurídica do contratante deberán seguirse os trámites do **despedimento colectivo** do artigo 51 do Estatuto dos Traballadores.

G) Indemnizacións exentas derivadas da extinción do contrato de traballo por causas obxectivas**Normativa: Art. 52 Estatuto dos Traballadores**

Nos despedimentos por algunha das causas obxectivas a que se refire o artigo 52 do Estatuto dos Traballadores, estará exenta a indemnización percibida que non supere o importe de **20 días de salario** por ano traballado, cun **máximo de 12 mensualidades**.

Con esta finalidade, as causas obxectivas a que se refire o **artigo 52 do Estatuto dos Traballadores** e polas que o contrato pode extinguirse cunha indemnización exenta de **20 días de salario** por ano traballado, cun **máximo de 12 mensualidades** son as seguintes:

- Por ineptitude do traballador coñecida ou sobrevida con posterioridade á súa colocación efectiva na empresa. A ineptitude existente con anterioridade ao cumprimento dun período de proba non poderá alegarse con posterioridade ao devandito cumprimento.
- Por falta de adaptación do traballador ás modificacións técnicas operadas no seu posto de traballo, cando os devanditos cambios sexan razoables. Previamente o empresario deberá ofrecer ao traballador un curso dirixido a facilitar a adaptación ás modificacións operadas. O tempo destinado á formación considerárase en todo caso tempo de traballo efectivo e o empresario aboará ao traballador o salario medio que viñese percibindo. A extinción non poderá ser acordada polo empresario ata que transcorresen, como mínimo, dous meses desde que se introduciu a modificación ou desde que finalizou a formación dirixida á adaptación.
- No caso de contratos por tempo indefinido concertados directamente por entidades sen ánimo de lucro para a execución de plans e programas públicos determinados, sen dotación económica estable e financiada polas Administracións Públicas mediante consignacións orzamentarias ou extraorzamentarias anual consecuencia de ingresos externos de carácter finalista, pola insuficiencia da correspondente consignación para o mantemento do contrato de traballo de que se trate.

A diferenza do anterior, cando o contrato se extinga polas causas contempladas na letra c) do artigo 52 do Estatuto dos Traballadores, isto é, cando concorra algunha das causas económicas, técnicas, organizativas, de produción ou por forza maior prevista no artigo 51.1 do Estatuto dos Traballadores e afecte a un número inferior de traballadores do establecido no devandito artigo, **quedarán exentas a parte de indemnización percibida que non supere os límites establecidos con carácter obrigatorio no mencionado Estatuto para o despedimento improcedente** (33 días por ano de servizo ata un máximo de 24 mensualidades coa aplicación, se é o caso, do réxime transitorio para contratos formalizados con anterioridade ao 12 de febreiro de 2012).

Neste sentido, debe indicarse que o despedimento colectivo e o despedimento obxectivo responden ás mesmas causas económicas, técnicas, organizativas e de produción e natureza. A diferenza unicamente radica no número de traballadores afectados. Cando a extinción afecte a un número de traballadores iguais ou superiores ao establecido no artigo 51.1 do Estatuto dos Traballadores deberase seguir o procedemento previsto no devandito artigo para o despedimento colectivo.

H) Indemnizacións exentas derivadas da extinción de relacións laborais especiais

a. Persoal de alta dirección

Normativa: Arts. 2.1.a) Estatuto dos Traballadores e 11 Real decreto 1382/1985, do 1 de agosto, polo que se regula a relación laboral de carácter especial do persoal de alta dirección (BOE do 12 de agosto)

No caso de persoal de alta dirección o contrato de traballo pode extinguirse polas causas e mediante os procedementos previstos no Estatuto dos Traballadores, agás as seguintes especialidades que establece o artigo 11 do Real decreto 1382/1985, do 1 de agosto:

1. Extinción do contrato por desistencia do empresario.

Nestes casos o alto directivo terá dereito ás indemnizacións pactadas no contrato e, a falta de pacto, a indemnización será equivalente a sete días do salario en metálico por ano de servizo co límite de seis mensualidades.

A contía da indemnización fixada para estes supostos (**7 días cun máximo de 6 mensualidades**) considérase como mínima obrigatoria e, por iso, exenta no IRPF, de acordo co criterio interpretativo fixado na Sentenza do Tribunal Supremo número 1528/2019, do 5 de novembro, da Sección Segunda da Sala do Contencioso-administrativo (ROJ: STS 3678/2019) e reiterado na STS número 1139/2020, do 4 de setembro de 2020 (ROJ: STS 2799/2020).

Precisar que o fallo da Sentenza número 1528/2019 baséase na doutrina sentada na sentenza do Pleno da Sala do Social do Tribunal Supremo do 22 de abril de 2014 (Recurso de casación para a unificación de doutrina núm. 1197/2013) que considerou que a indemnización de sete días do salario en metálico por ano de servizo co límite de seis mensualidades que fixa o artigo 11.1 Real decreto 1382/1985, é un "mínimo de dereito necesario, non dispoñible" e, por iso, obrigatorio, incluso nos casos en que se pactase a extinción do contrato sen indemnización.

2. No suposto de despedimento declarado improcedente, e de acordo co criterio interpretativo anterior, considérase exenta a parte de indemnización que non supere a contía mínima obrigatoria prevista no apartado 2 do citado artigo 11 do Real decreto 1382/1985, do 1 de agosto (**20 días de salario en metálico por ano de servizo e ata un máximo de 12 mensualidades**).

b. Deportistas profesionais

Normativa: Arts. 2.1.d) Estatuto dos Traballadores e 15 Real decreto 1006/1985, do 26 de xuño polo que se regula a relación laboral especial dos deportistas profesionais (BOE do 27 de xuño)

En caso de despedimento improcedente, o deportista profesional con relación laboral especial (Real decreto 1006/1985, do 26 de xuño), teñen dereito a unha indemnización mínima garantida de **polo menos dúas mensualidades** das súas retribucións periódicas, máis a parte proporcional correspondente dos complementos de calidade e cantidade de traballo percibido durante o último ano, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano.

A indemnización percibida por estes considérase que goza da exención do artigo 7.e) da Lei do IRPF ata o importe que corresponda ao devandito límite (**dous meses por ano traballado**).

c. Empregados do servizo do fogar familiar

Normativa: Arts. 2.1.b) Estatuto dos Traballadores e 11 Real decreto 1620/2011, do 14 de novembro, polo que se regula a relación laboral de carácter especial do servizo do fogar familiar (BOE do 17 de novembro)

No caso empregados do servizo do fogar familiar (relación laboral de carácter especial regulada no Real decreto 1620/2011, do 14 de novembro) hai que distinguir a causa do cesamento ou despedimento:

Se o contrato se extingue por desistencia do empregador, a indemnización exenta é:

- Para os contratos celebrados a partir do 1 xaneiro de 2012, de **12 días** naturais por ano de servizo, co **límite de 6 mensualidades**.
- Para os contratos anteriores a esa data, de **7 días** por ano co **límite de 6 mensualidades**.

Se se trata de despedimento improcedente, a indemnización exenta será de **20 días** naturais por ano de servizo, co **límite de 12 mensualidades**.

Cadro resumo

Causa de extinción do contrato de traballo	Estatuto dos traballadores		Indemnización exenta <u>IRPE</u>
	Días de salario por cada ano de servizo	Máximo de mensualidades	
Despedimento improcedente			
Despedimento improcedente con contrato subscrito a partir de 12-02-2012	33	24	SI
Despedimento improcedente con contrato subscrito anterior ao 12-02-2012 (Réxime transitorio)	45/33	42	SI
Por vontade do traballador			
Cesamento do traballador	NON		NON
Rescisión do contrato por traslado de centro de traballo que implique cambio de residencia	20	12	SI
Rescisión do contrato por modificación prexudicial de xornada, horario ou réxime de traballo a quendas	20	9	SI
Rescisión de contrato por modificación que redunde en prexuízo da formación profesional ou menoscabo da dignidade do traballador	45/33	42	SI
Despedimentos colectivos (Causas económicas, técnicas, organizativas ou de produción e forza maior)			
<u>ERE</u> aprobado antes do 08-03-2009	20	12	SI
<u>ERE</u> en tramitación ou con vixencia na súa aplicación a 12 de febreiro de 2012 (Lei do <u>IRPE</u> , disposición transitoria 22ª)	45	42	SI: contía obrigatoria para o despedimento improcedente anterior a 12 de febreiro de 2012.
Despedimento colectivo desde 12-02-2012	33 45/33 (Réxime transitorio)	42	SI: contía obrigatoria para o despedimento improcedente (33 días/24 mensualidades ou réxime transitorio).

Causa de extinción do contrato de traballo	Estatuto dos traballadores		Indemnización exenta <u>IRPE</u>
	Días de salario por cada ano de servizo	Máximo de mensualidades	
Causas obxectivas			
Producidos antes do 08-03-2009	20	12	SI
Contrato de fomento á contratación indefinida celebrada con anterioridade ao 12-2-2012 (extinción por causas obxectivas, declarada ou recoñecida como improcedente) (Estatuto dos Traballadores, disposición transitoria 11ª)	33	24	SI
Despedimento obxectivo desde 12-02-2012 (artigo 52 Estatuto dos Traballadores agás letra c)	20	12	SI
Despedimento obxectivo por causas económicas, técnicas, organizativas ou de produción e forza maior (art. 52.c) Estatuto dos Traballadores)	20	12	SI: contía obrigatoria para o despedimento improcedente (33 días/24 mensualidades ou réxime transitorio).
Morte, invalidez ou xubilación do empresario	1 mes en total	NON	SI
Contratación temporal	8-12	NON	NON
Derivadas da extinción de relacións laborais especiais			
Persoal de alta dirección			
Desistencia do empresario	7	6	SI
Despedimento improcedente	20	12	SI
Deportistas profesionais	2 meses	NON	SI
Empregados do servizo do fogar familiar			
Desistencia con contrato concertado desde 01-01-2012	12	6	SI
Desistencia con contrato concertado	7	6	SI

Causa de extinción do contrato de traballo	Estatuto dos traballadores		Indemnización exenta <u>IRPF</u>
	Días de salario por cada ano de servizo	Máximo de mensualidades	
antes de 01-01-2012			
Despedimento improcedente	20	12	SI

6. Prestacións por incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez percibida da Seguridade social ou polas entidades que a substitúan

Normativa: Art. 7.f) Lei IRPF

A exención afecta ás prestacións percibidas da Seguridade Social na súa **modalidade contributiva**.

Actualmente, a falta do desenvolvemento regulamentario a que se refire o artigo 194 e a disposición transitoria vixésimo sexta do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado por Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro (BOE do 31 de outubro), a incapacidade permanente admite no ámbito da Seguridade Social catro graduacións, configuradas da seguinte forma:

- **Incapacidade permanente parcial para a profesión habitual:** aquela que, sen acadar o grao de total, ocasiona ao traballador unha diminución non inferior ao 33 por 100 no seu rendemento normal para a devandita profesión, sen impedirlle a realización das tarefas fundamentais da mesma.
- **Incapacidade permanente total para a profesión habitual:** a que inhabilita ao traballador para a realización de todas ou das fundamentais tarefas da devandita profesión habitual, sempre que poida dedicarse a outra distinta.
- **Incapacidade permanente absoluta para todo traballo:** que inhabilita por completo ao traballador para toda profesión ou oficio.
- **Gran invalidez:** situación que afecta o traballador e produce os mesmos efectos que a absoluta, pero que, ademais, como consecuencia de perdas anatómicas ou funcionais, necesítase a asistencia doutra persoa para os actos máis esenciais da vida, tales como vestirse, desprazarse, comer ou análogos.

Destas graduacións, exclusivamente as prestacións por **incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez** percibida da Seguridade social, dan dereito á exención.

No referente ás pensións **procedentes do estranxeiro** percibido por contribuíntes do IRPF e que deban someterse a tributación en España gozarán de exención, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- Que o grao de incapacidade recoñecido poida pararse nas súas características á incapacidade absoluta ou gran invalidez.
- Que a entidade que satisfai a prestación gozo, segundo a normativa do país de procedencia da pensión, do carácter de substitutiva da Seguridade Social.

Para os efectos da equiparación ou, se é o caso, homologación de prestacións por incapacidade permanente nos seus graos de absoluta ou gran invalidez, véxase os criterios interpretativos que fixos o Tribunal Supremo na Sentenza número 346/2019, do 14 de marzo ([ROJ](#): STS 810/2019).

Información adicional: con respecto aos documentos que a [AEAT](#) consegue dos perceptores de pensións por incapacidade de Estados estranxeiros que aleguen a aplicación da exención do artigo 7.f) da lei do [IRPF](#) son os que a continuación indícanse:

- Resolución pola que se lle recoñece a prestación ou renda de que se trate,
- Informe médico oficial, descritivo das patoloxías, lesións, secuelas e limitacións funcionais tomadas en consideración para a valoración da incapacidade laboral, e
- Ditame pericial oficial en que se concrete e determine o alcance e impacto das limitacións funcionais sobre a capacidade laboral.

A devandita documentación deberá ir acompañada da súa correspondente tradución ao castelán.

Así mesmo, decláranse exentas as **prestacións recoñecidas aos profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos polas Mutualidades de Previsión Social que actúen como alternativas ao réxime especial da Seguridade Social** mencionado, sempre que se trate de prestacións en situacións idénticas ás previstas para a incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez da Seguridade Social.

A contía exenta **ten como límite o importe da prestación máxima que recoñeza a Seguridade Social polo concepto que corresponda**. O exceso tributaría como rendemento do traballo, entendéndose producido, en caso de concorrencia de prestacións da Seguridade Social e das mutualidades antes citadas, na prestación destas últimas.

A diferenza do anterior, por non ter o carácter de prestacións públicas, **están suxeitas e non exentas do [IRPF](#) as prestacións satisfeitas por calquera outra entidade ou empresa**, aínda que se perciban como consecuencia de incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez.

7. Pensións por inutilidade ou incapacidade permanente do réxime de clases pasivas

Normativa: Art. 7.g) Lei [IRPF](#)

Están exentas as pensións por inutilidade ou incapacidade permanente do réxime de clases pasivas, sempre que a lesión ou enfermidade que for causa das mesmas inhabilitar por completo ao perceptor da pensión para toda profesión ou oficio.

De acordo co previsto na Orde da Presidencia de Goberno do 22 de novembro de 1996, pola que se establece o procedemento para a emisión dos ditames médicos para os efectos do recoñecemento de determinadas prestacións de Clases Pasivas ([BOE](#) do 23 de novembro), nos supostos de xubilación por incapacidade permanente para o servizo, debe constar se a lesión ou proceso patolóxico do funcionario, ademais de incapacitalo para as funcións propias do seu Corpo, inhabilitalle por completo para toda profesión ou oficio e, se é o caso, se necesita a asistencia doutra persoa para a realización dos actos máis esenciais da vida.

Vexanse en relación a estas pensións, o artigo 28.1 do texto refundido de Lei de Clases Pasivas do Estado, aprobado polo Real decreto Lexislativo 670/1987, do 30 de abril (BOE do 27 de maio) e o capítulo I do Título I (artigos 1 a 8) do Real decreto 710/2009, do 17 de abril, polo que se desenvolven as previsións da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para 2009, en materia de pensións de Clases Pasivas e de determinadas indemnizacións sociais (BOE do 30 de abril).

A citada Lei 2/2008, do 23 de decembro, na súa disposición adicional décimo terceira, prevé que o contribuínte poida solicitar unha **nova avaliación** do alcance da incapacidade permanente de xeito que se, con posterioridade ao recoñecemento da pensión de xubilación ou retiro por incapacidade permanente para o servizo, danse estas tres circunstancias:

- que se produza un **agravamento** da enfermidade ou lesións do pensionista,
- que a devandita enfermidade ou lesións inhabilitenlle para o desempeño de toda profesión ou oficio,
- que tal circunstancia aconteza antes do cumprimento da idade de xubilación ou retiro forzoso,

o órgano que recoñecese o dereito á pensión de xubilación ou retiro por incapacidade permanente para o servizo **podrá acordar o incremento da contía da pensión ata o 100 por 100** de que lle correspondese, previo ditame preceptivo e vinculante emitido para ese fin polo órgano médico pericial.

Pois ben, o Tribunal Supremo na súa Sentenza número 1706/2023, do 15 de decembro (ROJ: STS 5755/2023) declara como doutrina xurisprudencial que **están exentas** do IRPF, por aplicación do art. 7.g) da Lei do IRPF as cantidades percibidas pola pensión de xubilación por incapacidade permanente derivada de lesión ou enfermidade que inhabilita por completo ao perceptor da pensión para toda profesión ou oficio, con efectos **"desde o primeiro día do mes seguinte á presentación da solicitude que der lugar á resolución de incremento de incremento da pensión, nos termos previstos no art. 7 do Real decreto 710/2009, do 17 de abril"**.

8. Retribucións por maternidade ou paternidade e asimiladas e as familiares non contributivas

Normativa: Art. 7.h) Lei IRPF

Están exentas:

- **As prestacións por maternidade ou paternidade e as familiares non contributivas** reguladas, respectivamente, nos Capítulos VI e VII do Título II e no Capítulo I do título VI do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro (BOE do 31 de outubro), **e as pensións e os haberes pasivos de orfandade e a favor de netos e irmáns, menores de vinte e dous anos ou incapacitados para todo traballo**, percibidos dos réximes públicos da Seguridade Social e clases pasivas.
- Así mesmo, decláranse exentas **as prestacións recoñecidas aos profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos polas Mutualidades de Previsión Social que actúen como alternativas ao réxime especial da Seguridade Social** mencionado, sempre que se trate de prestacións en situacións idénticas ás previstas no parágrafo anterior pola Seguridade Social para os profesionais integrados no devandito réxime especial.

A contía exenta ten como límite o importe da prestación máxima que recoñeza a Seguridade Social polo concepto que corresponda. O exceso tributaría como rendemento do traballo, entendéndose producido, en caso de concorrencia de prestacións da Seguridade Social e das mutualidades antes citadas, nas prestacións destas últimas.

- No caso dos **empregados públicos encadrados nun réxime de Seguridade Social que non dea dereito a percibir a prestación por maternidade ou paternidade** a que se refire o primeiro parágrafo desta letra, **estarán exentas a retribución percibida durante os permisos por parto, adopción ou garda e paternidade** a que se refiren as letras a), b) e c) do artigo 49 do texto refundido da Lei do Estatuto Básico do Empregado Público, aprobado polo Real decreto Lexislativo 5/2015, do 30 de outubro ou a recoñecida pola lexislación específica que lle resulte de aplicación por situacións idénticas ás previstas anteriormente.

A contía exenta ten como límite o importe da prestación máxima que recoñeza a Seguridade Social polo concepto que corresponda. O exceso tributaría como rendemento do traballo.

Atendendo á forma de cálculo da prestación de maternidade e / ou paternidade, e para os efectos do límite que se indica no artigo 7.h) da Lei do IRPE, o importe mensual da prestación nunca poderá superar ao 100 por 100 da base máxima de cotización vixente en cada momento. A devandita base máxima de cotización fíxose para 2024 en 4.720,50 euros/mes, de acordo co que se establece nos artigos 2 e 4 da Orde PJC/51/2024, do 29 de xaneiro, pola que se desenvolven as normas legais de cotización á Seguridade Social, desemprego, protección por cesamento de actividade, Fondo de Garantía Salarial e formación profesional para o exercicio 2024 (BOE do 30 de xaneiro).

Igualmente están exentas **as demais prestacións públicas por nacemento, parto ou adopción múltiple, adopción, maternidade ou paternidade, fillos a cargo e orfandade**.

Importante: as prestacións públicas de maternidade percibida da Seguridade Social viñéronse considerando como suxeitas ao IRPF ata a sentenza do Tribunal Supremo núm. 1462/2018, do 3 de outubro de 2018 (ROJ : STS 3256/2018) que fixou como doutrina legal que a devandita prestacións están exentas do IRPF.

Como consecuencia da citada Sentenza do Tribunal Supremo, o artigo 1.Primeiro do Real Decreto-lei 27/2018, do 28 de decembro, polo que se adoptan determinadas medidas en materia tributaria e catastral (BOE do 29 de decembro), modificou, con efectos desde o 30 de decembro de 2018 e para exercicios anteriores non prescritos, a redacción da letra h) do artigo 7 da Lei do IRPF nos termos transcritos neste Manual, recolle a citada doutrina legal, estendendoa ás prestacións de paternidade satisfeito pola Seguridade Social e ampliando expresamente o ámbito da exención ás retribucións percibidas durante os permisos por parto, adopción ou garda e paternidade, polos empregados públicos encadrados nun réxime de Seguridade Social que non dea dereito a percibir prestación de maternidade ou paternidade, co límite da prestación máxima que recoñeza a Seguridade Social polo concepto que corresponda.

De acordo coa devandita modificación legal, os contribuíntes que durante o exercicio 2024 percibisen prestacións de maternidade ou paternidade ou retribucións durante os permisos por parto, adopción ou garda e paternidade, non teñen que declarar os importes exentos.

9. Prestacións públicas por acollemento de persoas con discapacidade, maiores de 65 anos ou menores

Normativa: Art. 7.i) Lei IRPF

Están exentas as **prestacións económicas** percibidas de institucións públicas **con motivo do acollemento de persoas con discapacidade, maiores de 65 anos ou menores**, sexa na modalidade simple, permanente ou preadoptivo ou os equivalentes previstos nos ordenamentos das Comunidades Autónomas, incluído o acollemento na execución da medida xudicial de convivencia do menor con persoa ou familia prevista na Lei Orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores.

Teñase en conta que a Lei 26/2015, do 28 de xullo, pola que se modifica o sistema de protección á infancia e á adolescencia (BOE do 29 de xullo) modificou, con efectos desde 18 de agosto de 2015, o artigo 173 bis do Código Civil que regula as modalidades de acollemento familiar. Actualmente son: acollemento familiar de urxencia, acollemento familiar temporal e acollemento familiar permanente.

Ademais, conforme á disposición adicional segunda da devandita Lei 26/2015 *"todas as referencias que nas leis e demais disposicións realizásen ao acollemento preadoptivo deberán entenderse feitas á delegación de garda para a convivencia preadoptiva prevista no artigo 176 bis do Código Civil. As que se realízaen ao acollemento simple deberán entenderse feitas ao acollemento familiar temporal previsto no artigo 173 bis do Código Civil; e cando o fosen ás Entidades colaboradoras de adopción internacional entenderanse feitas aos organismos acreditados para a adopción internacional"*.

Igualmente están exentas as **axudas económicas** outorgadas por institucións públicas a **persoas cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100 ou maiores de 65 anos para financiar a súa estancia en residencias ou centros de día**, sempre que o resto das súas rendas non excedan do dobre do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM), que para o exercicio 2024 ascende a 16.800 euros (8.400 x 2).

O "indicador público de renda de efectos múltiples" (IPREM) para 2024 queda fixado en 8.400 euros, de acordo co establecido pola disposición adicional nonaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro), prorrogados para 2024. Teñase en conta que, de acordo co que se establece no artigo 134.4 da Constitución Española, enténdense prorrogados para 2024 os Orzamentos Xerais do Estado para 2023.

10. Bolsas

Normativa: Arts. 7.j) Lei IRPF e 2 Regulamento IRPF

A) Bolsas para cursar estudos regrados

A.1. Bolsas que inclúe

Están exentas as seguintes bolsas :

- **As bolsas públicas.**
- **As bolsas concedidas polas entidades sen fins lucrativos** ás que sexa de aplicación o réxime especial regulado no título II da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado.
- **As bolsas concedidas polas fundacións bancarias** reguladas no Título II da Lei 26/2013, do 27 de decembro, de caixas de aforros e fundacións bancarias no desenvolvemento da súa actividade de obra social.

A.2. Finalidade para a que se concede

Cando sexan percibidas para cursar **estudos regrados**, tanto en España como no estranxeiro, **en todos os niveis e graos do sistema educativo**.

En España, as ensinanzas que ofrece o sistema educativo son as de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato, formación profesional (de grao básico, de grao medio e de grao superior), ensino universitario (que pola súa parte é de grao, máster ou doutoramento) e ensino de réxime especial que pode ser artística, de idiomas e deportiva. Véxase ao respecto o artigo 3 da Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación (BOE do 4 de maio) e Real decreto 822/2021, do 28 de setembro, polo que se establece a organización dos ensinos universitarios e do procedemento de aseguramento da súa calidade (BOE do 29 de setembro).

A.3. Requisitos e condicións para a súa aplicación

- **Tratandose de bolsas públicas percibidas para cursar estudos regrados**, a exención está condicionada a que a concesión das mesmas axústese aos principios de mérito e capacidade, xeneralidade e non discriminación nas condicións de acceso e publicidade da convocatoria.

En ningún caso están exentas as axudas para o estudo concedido por un Ente Público en que os destinatarios sexan exclusivos ou fundamentalmente os seus traballadores ou a seus cónxuxes ou parentes, en liña directa ou colateral, consanguínea ou por afinidade, ata o terceiro grao inclusive, dos mesmos.

- **Tratandose de bolsas concedidas polas entidades sen fins lucrativos e as fundacións bancarias** anteriormente mencionadas, entenderanse cumpridos os principios anteriores cando concorran os seguintes requisitos:
 - a. Que os destinatarios sexan colectividades xenéricas de persoas, sen que poida establecerse limitación algunha respecto dos mesmos por razóns alleas á propia natureza dos estudos a realizar e as actividades propias do seu obxecto ou finalidade estatutaria.
 - b. Que o anuncio da Convocatoria publíquese no Boletín Oficial do Estado ou da Comunidade Autónoma e, ben nun xornal de gran circulación nacional, ben na páxina web da entidade.
 - c. Que a adxudicación se leve a cabo en réxime de concorrencia competitiva.

A.4. Importes exentos

O **importe exento acadará** os custos de matrícula, ou cantidades satisfeitas por un concepto equivalente para poder cursar tales estudos, e de seguro de accidentes corporais e asistencia sanitaria de que sexa beneficiario o bolseiro e, se é o caso, o cónxuxe e fillo do bolseiro sempre que non posúan cobertura da Seguridade Social.

Adicionalmente, unha dotación económica, como máximo, de:

- **6.000 euros anuais**, con carácter xeral, se se trata de bolsas de estudos ata o segundo ciclo universitario.

- Este último importe elévase ata un **máximo de 18.000 euros anuais**, cando a dotación económica teña por obxecto compensar gastos de transporte e aloxamento.
- **21.000 euros anuais** cando os estudos ata o segundo ciclo universitario realícense no estranxeiro.

Se o obxecto da bolsa é a realización de estudos de terceiro ciclo, estará exenta a dotación económica ata un importe **máximo de** :

- **21.000 euros anuais**, con carácter xeral.
- **24.600 euros anuais**, cando se trate de estudos no estranxeiro.

Cando a duración da bolsa sexa inferior ao ano natural, a contía máxima exenta será a parte proporcional que corresponda.

B) Bolsas de formación de investigadores

B.1. Bolsas e finalidades para as que se concede a exención

Comprende

a) Bolsas concedidas para investigación no ámbito descrito polo Real decreto 63/2006, do 27 de xaneiro, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador en formación (BOE do 3 de febreiro) cando se trate de:

- **Bolsas públicas.**
- **Bolsas concedidas polas entidades sen fins lucrativos** ás que sexa de aplicación o réxime especial regulado no título II da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado.
- **Bolsas concedidas polas fundacións bancarias** reguladas no Título II da Lei 26/2013, do 27 de decembro, de caixas de aforros e fundacións bancarias no desenvolvemento da súa actividade de obra social.

Estas bolsas estarán exentas desde que o programa de axudas á investigación **fose recoñecido e inscrito no Rexistro xeral de programas de axudas á investigación** a que se refire o artigo 3 do citado Real decreto 63/2006.

En ningún caso terán a consideración de bolsa as cantidades satisfeitas no marco dun contrato laboral.

En relación con esta exención sinalar que o Real decreto 63/2006 (actualmente derogado) era de aplicación a calquera programa de axuda dirixida ao desenvolvemento de actividades de formación e especialización científica e técnica con independencia da natureza pública ou privada da entidade convocante e que, segundo o que se establece no seu artigo 2, o seu ámbito de aplicación viña delimitado polo cumprimento de determinados requisitos, entre outros, os seguintes:

- Esixíase que os bolseiros fosen graduados universitarios.
- As bolsas debían orientarse ao desenvolvemento de actividades de formación e especialización científica e técnica.
- As bolsas debían concederse respectando os principios de publicidade, igualdade, mérito e capacidade na concesión das axudas correspondentes.
- Os programas debían requirir a dedicación do persoal investigador en formación ás actividades de formación e especialización científica ou técnica obxecto das axudas, sen prexuízo do que se establece no artigo 7 c) do mencionado Real decreto.

Non estaban incluídas dentro da bolsa a actividade en entidades dos graduados universitarios beneficiarios de axudas dirixidas ao desenvolvemento e especialización científica e técnica non vinculados a estudos oficiais de doutoramento.

Engadir que o citado Real decreto 63/2006 foi derogado polo Real decreto 103/2019, do 1 de marzo, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador predoutoral en formación (BOE do 15 de marzo).

Segundo o seu artigo 1, o Real decreto 103/2019 “ten por obxecto desenvolver o réxime xurídico da relación laboral establecida mediante o contrato predoutoral previsto no artigo 21 da Lei 14/2011, do 1 de xuño, da Ciencia, a Tecnoloxía e a Innovación, cando se subscribe entre o persoal investigador predoutoral en formación e as entidades públicas recollidas no artigo 20.2 da devandita lei, ou as privadas a que se refire a disposición adicional primeira da mesma.”

Así mesmo, o artigo 2 do Real decreto 103/2019 dispón que:

“1. Este real decreto será de aplicación a calquera contratación doutoral segundo a modalidade e condicións definidas no artigo anterior, con independencia da natureza pública ou natureza privada da entidade contratante. Todas as contratacións axectaránse ás previsións do contrato predoutoral cuxa regulación básica se contén na Lei 14/2011, do 1 de xuño, e que se desenvolve neste real decreto.

2. A contratación doutoral segundo a modalidade e condicións definidas no artigo anterior deberá respectar os principios de publicidade, igualdade, mérito e capacidade na concesión das axudas ou nos procesos selectivos correspondentes.

3. Non estará incluída neste real decreto a actividade das persoas en posesión do título de licenciado, enxeñeiro, arquitecto ou grao universitario beneficiarias de axudas dirixidas ao desenvolvemento e especialización científica e técnicas non vinculadas a estudos oficiais de doutoramento, ou que fosen contratado baixo calquera outra modalidade diferente á modalidade doutoral do artigo 21 da Lei 14/2011, do 1 de xuño.”.

b) Bolsas outorgadas con fins de investigación a funcionarios e demais persoal ao servizo das Administracións Públicas e ao persoal docente e investigador das universidades, cando se trate de:

- **Bolsas públicas.**
- **Bolsas concedidas polas entidades sen fins lucrativos** ás que sexa de aplicación o réxime especial regulado no título II da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado.
- **Bolsas concedidas polas fundacións bancarias** reguladas no Título II da Lei 26/2013, do 27 de decembro, de caixas de aforros e fundacións bancarias no desenvolvemento da

súa actividade de obra social.

B.2. Requisitos para a súa aplicación

- Para as **bolsas sinaladas na letra a) do apartado anterior**, cando se trate de bolsas públicas a concesión ten que axustar aos principios de mérito e capacidade, xeneralidade e non discriminación nas condicións de acceso e publicidade da convocatoria
- Para as **bolsas sinaladas na letra b) do apartado anterior** as bases da convocatoria deberán prever como requisito ou mérito, de forma expresa, que os destinatarios sexan funcionarios, persoal ao servizo das Administracións Públicas e persoal docente e investigador das Universidades.

Isto non significa que todos os beneficiarios da bolsa teñen que ter a condición de funcionario ou persoal ao servizo das Administracións Públicas ou de persoal docente e investigador das universidades, aínda que serán só estes últimos os que se beneficiarán da exención.

O ente convocante, cando outorga a bolsa, coñece e valorou esta circunstancia. Neste sentido a exención non pode quedar condicionada á ulterior acreditación da pertenza a algunhas destas categorías, pois iso implicaría que a condición de beneficiario da bolsa pouco ou nada ten que ver coa condición de funcionario ou profesor de universidade.

- Para as bolsas tanto da **letra a) como da letra b) do apartado anterior**, cando sexan **concedidas polas entidades sen fins lucrativos e as fundacións bancarias** anteriormente mencionadas, teñen que concorrer os seguintes requisitos:
 - Que os destinatarios sexan colectividades xenéricas de persoas, sen que poidan establecerse limitación algunha respecto dos mesmos por razóns **alleas** á propia natureza as actividades propias do seu obxecto ou finalidade estatutaria.
 - Que o anuncio da Convocatoria publíquese no Boletín Oficial do Estado ou da Comunidade Autónoma e, ben nun xornal de gran circulación nacional, ben na páxina web da entidade.
 - Que a adxudicación se leve a cabo en réxime de concorrência competitiva.

B.3. Importe exento

A exención acadará a **totalidade da dotación económica** derivada do programa de axuda de que sexa beneficiario o contribuínte.

A dotación económica exenta incluírá as axudas complementarias que teñan por obxecto compensar os gastos de locomoción, manutención e estancia derivada da asistencia a foros e reunións científicas, así como a realización de estancias temporais en universidades e centros de investigación distinta aos da súa adscrición para completar, en ambos os dous casos, a formación investigadora do bolseiro.

Importante: "Bolsas para investigación no ámbito descrito polo Real decreto 63/2006, do 27 de xaneiro, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador en formación".

Teñase en conta que o Real decreto 103/2019, do 1 de marzo, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador predoutoral en formación, **derrogou**, con efectos desde o 16 de marzo de 2019, o Real decreto 63/2006, do 27 de xaneiro, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador en formación.

Cadro resumo da dotación económica máxima anual exenta das bolsas

Concepto		España	Estranxeiro
Estudos regrados ata o segundo ciclo universitario	Sen incluír gastos de transporte e aloxamento	6.000	--
	Incluídos gastos de transporte e aloxamento	18.000	21.000
Estudos regrados de terceiro ciclo universitario	Incluídas axudas complementarias	21.000	24.600
Bolsas para investigación	Incluídas axudas complementarias	Importe total que se perciba	
Nota ao cadro : cando a duración da bolsa sexa inferior ao ano natural, a contía máxima exenta será a parte proporcional que corresponda			

11. Anualidades por alimentos a favor dos fillos

Normativa: Art. 7.k) Lei IRPF

Están exentas as cantidades percibidas polos fillos dos seus pais en concepto de anualidades por alimentos en virtude de decisión xudicial.

Así mesmo, a partir das modificacións introducidas no Código Civil pola disposición final primeira da Lei 15/2015, do 2 de xullo, da Xurisdición Voluntaria, a exención aplícase ás cantidades percibidas por anualidades por alimentos acordados en:

- O Convenio regulador a que se refire o artigo 90 do Código Civil, aprobado pola autoridade xudicial ou formalizada ante o letrado ou a letrada da Administración de Xustiza ou en escritura pública ante Notario, con independencia de que o devandito convenio derive ou non de calquera medio axeitado de solución de controversias legalmente previsto.

- O Convenio equivalente previsto nos ordenamentos das Comunidades Autónomas, nas mesmas condicións anteriores. Isto é, aprobado pola autoridade xudicial ou formalizada ante o letrado da Administración de Xustiza ou Notario.

Estas cantidades tributan no pagador, sen que este poida reducir a súa base imponible no importe das mesmas. Non obstante, o contribuínte que satisfaga este tipo de prestacións, sen dereito á aplicación do mínimo por descendentes previstos no artigo 58 da Lei do IRPF, cando o seu importe sexa inferior á base liquidable xeral, aplicará as escalas do imposto separadamente ao importe das anualidades por alimentos aos fillos e ao resto da base liquidable xeral.

Con respecto aos contribuíntes que non teñen dereito á aplicación do mínimo por descendentes, as Resolucións do TEAC de 29 de maio de 2023, Reclamacións números 00/08646/2022/00/00 e 00/10590/2022, recaídas ambas as dúas en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio, estableceron os seguintes criterios:

- Os proxenitores que teñan asignada a garda e custodia compartida dos fillos terán dereito á aplicación do mínimo por descendentes, que se rateará por partes iguais, non sendo posible a aplicación do réxime previsto para as anualidades por alimentos polo proxenitor que, se é o caso, satisfágaas.
- O proxenitor que satisfaga anualidades por alimentos en favor dos fillos e que non teña asignada a garda e custodia destes, nin sequera de forma compartida, aplicará o réxime previsto para as anualidades por alimentos, pero non o mínimo por descendentes.
- O proxenitor que sen ter asignada a garda e custodia dos fillos, nin sequera de forma compartida, e sen satisfacer anualidades por alimentos en favor destes por decisión xudicial, **contribúe**, non obstante, ao mantemento económico daqueles, terá dereito á aplicación do mínimo por descendentes con base no criterio de dependencia ao que se refire o artigo 58 da Lei do IRPF, mínimo que deberá ser rateado por partes iguais co proxenitor que teña a garda e custodia.

Lembre : teñase en conta o [tratamento para o pagador das anualidades por alimentos a favor dos fillos que se comenta no Capítulo 15](#) e as [reducións por pensións compensatorias e anualidades por alimentos](#) que se comentan o Capítulo 13 deste Manual .

12. Premios literarios, artísticos ou científicos relevantes declarados exentos pola Administración tributaria e premios Princesa de Asturias

Normativa: Arts. 7.I) Lei IRPF e 3 Regulamento IRPF.

Véxase tamén Orde EHA/3525/2008, do 20 de novembro, pola que se establece o procedemento para a declaración da exención do IRPF de determinados premios literarios, artísticos ou científicos (BOE do 5 de decembro).

A. En xeral

Terá a consideración de premio literario, artístico ou científico relevante a concesión de bens ou dereitos a unha ou varias persoas, sen contraprestación, en recompensa ou recoñecemento ao valor de obras literarias, artísticas ou científicas, así como ao mérito da súa actividade ou labor, en xeral, en tales materias.

Para que se declaren exentos os premios deben cumprir as **seguintes condicións** :

a. A súa convocatoria deberá reunir os seguintes requisitos que establece o artigo 3.º do Regulamento do IRPF, que son:

- Ter carácter nacional ou internacional.
- Non establecer limitación algunha con respecto aos concursantes por razóns alleas á propia esencia do premio.
- Que o seu anuncio se faga público no Boletín Oficial do Estado ou da Comunidade Autónoma e en, polo menos, un xornal de gran circulación nacional (non sendo que se trate de premios que se convoquen no estranxeiro ou por Organizacións Internacionais).

b. O premio deberá concederse respecto de obras executadas ou actividades desenvolvidas con anterioridade á súa convocatoria, quedando por iso excluídas desta exención as bolsas, axudas e, en xeral, as cantidades destinadas ao financiamento previo ou simultánea de obras ou traballos relativos a materias literarias, artísticas ou científicas.

c. A exención dos premios literarios, artísticos ou científicos relevantes **deberá ser declarada de forma expresa polo director do Departamento de Xestión Tributaria da Axencia Estatal de Administración Tributaria** a través do procedemento que regula a Orde EHA/3525/2008, do 20 de novembro, pola que se establece o procedemento para a declaración da exención do IRPF de determinados premios literarios, artísticos ou científicos (BOE do 5 de decembro).

A declaración da exención terá validez para sucesivas convocatorias sempre que estas non modifiquen os termos que fosen tomados para os efectos de conceder a exención. Se nas sucesivas convocatorias modificásenos os devanditos termos, ou incumprísese algún dos requisitos esixidos para a súa aplicación declararase a perda do dereito á súa aplicación.

A relación de premios literarios, artísticos ou científicos declarados exentos pola Axencia Tributaria pode ser consultada na páxina sede.agenciatributaria.gob.es

B. Os premios "Princesa de Asturias"

Decláranse exentos os premios "Princesa de Asturias", nas súas distintas modalidades, outorgados pola Fundación Princesa de Asturias.

13. Axudas deportistas de alto nivel, co límite de 60.100 euros

Normativa: Arts. 7.m) Lei IRPF e 4 Regulamento IRPF

Están exentas, co límite de 60.100 euros anuais, as axudas económicas de formación e tecnificación deportiva, axustadas aos programas de preparación establecida polo Consello Superior de Deportes coas federacións deportivas españolas ou co Comité Olímpico Español, que cumbran os seguintes requisitos:

- Que os seus beneficiarios teñan recoñecida a condición de deportistas de alto nivel, conforme ao previsto no Real decreto 971/2007, do 13 de xullo, sobre deportistas de alto nivel e alto rendemento (BOE do 25 de xullo).

Teñase en conta que o citado Real decreto 971/2007 derogou, con efectos do 26 de xullo de 2007, o Real decreto 1467/1997, do 19 de setembro, sobre deportistas de alto nivel ao que se refire o artigo 4 do Regulamento do IRPF.

- Que sexan financiadas, directa ou indirectamente, polo Consello Superior de Deportes, pola Asociación de Deportes Olímpicos, polo Comité Olímpico Español ou polo Comité Paralímpico Español.

14. Prestacións por desemprego percibido na modalidade de pagamento único

Normativa: Art. 7.n) Lei IRPF

Están exentas, calquera que sexa o seu importe, as prestacións por desemprego recoñecido pola respectiva entidade xestora cando se perciban na modalidade de pagamento único establecida no Real decreto 1044/1985, do 19 de xuño, polo que se regula o aboamento da prestación por desemprego na súa modalidade de pagamento único (BOE do 2 de xullo), sempre que as cantidades percibidas se destinen ás finalidades e nos casos previstos na citada norma.

Teñase en conta que, con efectos 10 de outubro de 2015, o artigo 34.1 da Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do Traballo Autónomo (BOE do 12 de xullo) dispón que se manterá o previsto no Real decreto 1044/1985, do 19 de xuño, polo que se establece o aboamento da prestación por desemprego na súa modalidade de pagamento único, incluídas as modificacións incorporadas por normas posteriores, no que non se opoña ás regras que neste mesmo apartado 1 do artigo 34 indícanse.

Os supostos para os que se pode solicitar o pagamento único por desemprego son:

- O inicio dunha actividade como traballador autónomo.
- A incorporación a unha cooperativa, existente ou de nova creación, como socio traballador ou de traballo de carácter estable.
- A constitución dunha sociedade laboral ou a incorporación a unha xa existente, como socio traballador ou de traballo de carácter estable.
- Achega ao capital social dunha sociedade ou entidade mercantil de nova creación ou constituída nun prazo máximo de doce meses anteriores á achega, sempre que vaian posuír o control efectivo da mesma, e a exercer nela unha actividade profesional, encadrados no Réxime Especial de Traballadores Autónomos (RETA) ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar.

Esta exención **estará condicionada** ao mantemento da acción ou participación durante o prazo de cinco anos, no suposto de que o contribuínte se integrase en sociedades laborais ou cooperativas de traballo asociado ou realizase unha achega ao capital social dunha entidade mercantil, ou ao mantemento, durante idéntico prazo, da actividade, no caso do traballador autónomo.

15. Plans de Aforro a Longo Prazo

Normativa: Art. 7.ñ) e disposición adicional vixésimo sexta Lei IRPF

Están exentos os **rendementos positivos** do capital mobiliario procedentes dos seguros de vida, depósitos e contratos financeiros a través dos que se instrumenten os Plans de Aforro a Longo Prazo, a que se refire a disposición adicional vixésimo sexta da Lei do IRPF, **sempre que o contribuínte non efectúe disposición algunha** do capital resultante do Plan antes de finalizar o prazo de cinco anos desde a súa apertura.

Os [Plans de Aforro a Longo Prazo](#) se examinan con máis detemento no Capítulo 5.

Calquera disposición da citada capital ou o incumprimento de calquera outro requisito dos previstos na disposición adicional vixésimo sexta da Lei do IRPF antes da finalización do devandito prazo, **determinará a obriga de integrar os rendementos** a que se refire o parágrafo anterior xerado durante a vixencia do Plan no período impositivo en que se produza tal incumprimento.

A exención soa acada aos **rendementos positivos** do capital mobiliario. Os **rendementos negativos** que, se é o caso, obtéñanse durante a vixencia do Plan de Aforro a Longo Prazo, incluídos os que puidesen obterse con motivo da extinción do Plan, **imputaranse** ao período impositivo en que se produza a devandita extinción e unicamente na parte do importe total dos devanditos rendementos negativos que exceda da suma dos rendementos do mesmo Plan aos que resultase de aplicación a exención.

16. Gratificacións por participación en misións internacionais de paz ou humanitarias aos membros das devanditas misións e indemnizacións por operacións internacionais de paz e seguridade

Normativa: Arts. 7.o) Lei IRPF e 5 Regulamento IRPF

Están exentas as cantidades satisfeitas polo Estado español aos membros de misións internacionais de paz ou humanitarias polos seguintes motivos:

- a. As gratificacións extraordinarias de calquera natureza que respondan ao desempeño da misión internacional de paz ou humanitaria.
- b. As indemnizacións ou prestacións satisfeitas polos danos persoais que sufrisen durante as mesmas.

Tamén se declaran exentas as cantidades percibidas como consecuencia das **indemnizacións aos participantes en operacións internacionais de paz e seguridade** a que se refiren os artigos 1 e 2 do Real Decreto-lei 8/2004, do 5 de novembro (BOE do 10 de novembro), na redacción dada pola Lei Orgánica 7/2007, do 2 de xullo (BOE do 3 de xullo).

As indemnizacións establecidas no Real Decreto-lei 8/2004 son de aplicación a:

- a. Os militares españois que participen nas operacións de mantemento da paz, de asistencia humanitaria ou noutras de carácter internacional que fosen aprobadas especificamente polo Goberno para estes fins, con inclusión daqueles que, dependentes do Ministerio de Defensa, formen parte da tripulación dos medios de transporte en que se realicen os desprazamentos.
- b. Os membros das Forzas e Corpos de Seguridade do Estado que participen nas operacións mencionadas.
- c. O persoal ao servizo das Administracións Públicas, incluíndo o contratado en España a título individual polo Estado, que se desprace ao territorio en que se realice a operación para participar nela ou que se encontre destinado no devandito territorio.

Precisión: o artigo 7 do Real Decreto-lei 8/2004, do 5 de novembro, declaraba a exención no IRPF das cantidades percibidas como consecuencia das indemnizacións a que se refire o devandito Real Decreto-lei 8/2004 e a disposición derogatoria primeira.2. 16ª da Lei do IRPF declarou vixente o citado artigo 7.

17. Rendementos do traballo percibidos por traballos efectivamente realizados no estranxeiro, co límite de 60.100 euros anuais

Normativa: Arts. 7.p) Lei IRPF e 6 Regulamento IRPF

Requisitos

Están exentos os rendementos de traballo percibidos **por traballos efectivamente realizados no estranxeiro** cando se dean os seguintes requisitos:

a) Que os traballos se realicen para unha empresa ou entidade non residente en España ou un establecemento permanente radicado no estranxeiro .

En particular, cando a entidade destinataria dos traballos estea vinculada coa entidade empregadora do traballador ou con aquela en que preste os seus servizos, entenderanse que os traballos se realizaron para a entidade non residente cando de acordo co previsto no artigo 18.5 da LIS poida considerarse que se prestou un servizo intragrupo á entidade non residente porque o citado servizo produza ou poida producir unha vantaxe ou utilidade á entidade destinataria.

Nota: para a aplicación desta exención ás rendas obtidas no estranxeiro por funcionarios destacados en organismos internacionais véxase a sentenza do Tribunal Supremo núm. 428/2019, do 28 de marzo (ROJ: STS 1056/2019).

b) Que no territorio en que se realicen os traballos aplíquese un imposto de natureza idéntica ou análoga á do IRPF e non se trate dun país ou territorio cualificado regulamentariamente como paraíso fiscal (actualmente, xurisdición non cooperativa).

Considérase cumprido este requisito cando o país ou territorio en que se realicen os traballos teña subscrito con España un convenio para evitar a dobre imposición internacional que conteña cláusula de intercambio de información. Para o resto de países (cos que non exista Convenio), haberá que estar á existencia dun imposto idéntico ou análogo.

Pode acceder á listaxe de Convenios de dobre imposición asinada por España na web da [AEAT](https://sede.agenciatributaria.gob.es):
<https://sede.agenciatributaria.gob.es>.

Atención: aínda que o artigo 7.p) da Lei do IRPF refírese expresamente a "paraísos fiscais" ten que terse en conta que, segundo a nova disposición adicional décima da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, todas referencias efectuadas na normativa do IRPF a paraísos fiscais, a países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou de nula ou baixa tributación **entenderanse efectuadas á definición de xurisdición non cooperativa** que establece a disposición adicional primeira da mencionada Lei 36/2006, na súa redacción vixente a partir do 11 de xullo de 2021, e que se comenta na o capítulo 10 deste manual.

A disposición transitoria segunda da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal establece que en tanto non se determinen por Orde Ministerial os países ou territorios que teñen a consideración de xurisdición non cooperativa, terán a devandita consideración os países ou territorios previstos no Real decreto 1080/1991.

Pois ben, con entrada en vigor 11 de febreiro de 2023, publicouse a Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas (BOE do 10 de febreiro), que actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo, aínda que en IRPF non foi de aplicación ata este período impositivo, 2024.

Véxase a relación de países e territorios cualificados regulamentariamente como [xurisdición non cooperativa](#) e as notas sobre a citada relación de países e territorios que figuran no Capítulo 10 deste Manual.

Cuantificación do importe exento

A exención terá un límite máximo de 60.100 euros anuais.

Para o cálculo da retribución correspondente aos traballos realizados no estranxeiro, deberán tomarse en consideración os días que efectivamente o traballador estivo desprazado no estranxeiro, así como as retribucións específicas correspondentes aos servizos prestados no estranxeiro.

Con esta finalidade, a Sentenza do Tribunal Supremo núm. 274/2021, do 25 de febreiro de 2021, recaída en recurso de casación núm. 1990/2019 (ROJ : STS 607/2021), fixou como criterio interpretativo que deben entenderse comprendidos para o cómputo do importe da exención os días de desprazamento ao país de destino ou de regreso a España.

Para o cálculo do importe dos rendementos reportados cada día polos traballos realizados no estranxeiro, á marxe das retribucións específicas correspondentes aos citados traballos, aplicarase un criterio de reparto proporcional tendo en conta o número total de días do ano.

Precisión: con respecto ao **cálculo da renda exenta** correspondente a retribucións non específicas, o **TEAC** fixou os seguintes criterios:

- Nos casos en que durante todo o período impositivo existise **unha única relación de dependencia** (un só pagador):
 - Se durante todo o período impositivo existiu unha relación de ajenidad co pagador dos citados rendementos, para os efectos de realizar o cálculo proporcional dos rendementos reportados cada día polos traballos realizados no estranxeiro, á marxe das retribucións específicas correspondentes aos citados traballos, tomarase no denominador o número total de días do ano .
 - En caso contrario (duración inferior ao ano), deberase atender ao tempo de prestación do servizo co citado pagador durante o período impositivo analizado.
- No caso de que o contribuínte **mantivese dous ou máis relacións de dependencia ou ajenidad no período impositivo**, o cálculo da exención correspondente ás retribucións non específicas realizarase individualizadamente para cada un dos pagadores en cuxa relación de dependencia ou ajenidad producísese desprazamento ao estranxeiro, atendendo ás regras sinaladas no punto anterior, isto é, tendo en conta as retribucións por el abonadas así como o tempo de vixencia, en cada período impositivo, de cada relación de dependencia ou ajenidad, sen prexuízo da aplicación agregada do límite cuantitativo de 60.100 euros.

Véxase a Resolución do Tribunal Económico-administrativo (TEAC) do 19 de xullo de 2024, Reclamación número 00/08685/2023, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio.

Incompatibilidade co réxime de excesos

Finalmente, esta exención é incompatible, para os contribuíntes destinados no estranxeiro, co [réxime de excesos](#) excluídos de tributación por retribucións percibidas por empregados de empresas e funcionarios destinados no estranxeiro previstos no artigo 9.A.3.b) do Regulamento do IRPF, calquera que sexa o seu importe. O contribuínte poderá optar pola aplicación do réxime de excesos en substitución desta exención.

A diferenza do réxime de excesos do artigo 9.A.3.b) do Regulamento do IRPF, son compatibles coa exención por traballos realizados no estranxeiro, as cantidades percibidas en concepto de desprazamento e estancia ás que resulte de aplicación o réxime xeral de dietas exceptuadas de gravame do artigo 9.A.3.a) do Regulamento do IRPF.

Exemplo :

Don J.L.M. foi enviado pola súa empresa desde o día 1 de abril a 30 de xuño de 2024 a unha empresa situada no Canadá para participar nun proxecto consistente na enxeñaría, subministración, construción e posta en marcha dunha nova refinaría de base para a produción de combustibles limpos. Unha vez realizado o devandito traballo, don J.L.M. retornou a España, continuando na empresa no seu réxime normal de traballo e salario.

Como retribución específica polos servizos prestados no estranxeiro don J.L.M percibiu a cantidade de 15.200 euros.

Así mesmo, para cubrir os gastos correspondentes a desprazamento e manutención durante a súa estancia no Canadá a empresa comprou e pagou os billetes de avión e abooulle 80 euros ao día durante os tres meses que prestou os seus servizos na empresa

canadense para gastos de manutención.

Determinar o importe exento da retribución correspondente aos traballos realizados no estranxeiro, sabendo que o salario anual que percibe da súa empresa ascende a 75.000 euros.

Solución:

Ao cumprirse, segundo os datos do exemplo, os requisitos establecidos pola normativa do IRPF, procede aplicar a exención cuxa cuantificación efectúase da seguinte forma:

a) Retribucións reportadas durante os días de estancia no estranxeiro:

- Correspondente ao salario: $(75.000 \div 365) \times 91 = 18.698,63$
- Correspondente aos servizos prestados no estranxeiro [\(*\)](#) = 15.200
- Total $(18.698,63 + 15.200) = 33.898,63$

(*) Os billetes de avión e os gastos de manutención diarios están exentos porque non superan o límite legal. Véxase o apartado sobre [dietas e asignacións para gastos de viaxe exenta](#) no Capítulo 3 deste Manual.
[\(Volver\)](#)

b) Importe da exención: $(18.698,63 + 15.200) = 33.898,63$ [\(**\)](#)

(**) Este importe entra dentro do límite máximo de exención anual que son 60.100 euros.

18. Indemnizacións satisfeitas polas Administracións Públicas por danos persoais

Normativa: Art. 7.q) Lei IRPF

Están exentas as indemnizacións satisfeitas polas Administracións Públicas por danos persoais como consecuencia do funcionamento dos servizos públicos, cando veñan establecidas de acordo co procedemento previsto, tanto na Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas que regula nos seus artigos 65, 67, 81, 86.5, 91 e 92 as especialidades propias do procedemento de responsabilidade patrimonial como na Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público que, en concreto, destina o seu capítulo IV, artigos 32 a 37, ambos os dous incluídos á regulación do réxime da responsabilidade patrimonial das Administracións Públicas no referente aos seus principios, responsabilidade concorrente, alcance da indemnización, responsabilidade de Dereito Privado, existencia da responsabilidade patrimonial das autoridades e do persoal ao servizo das Administracións Públicas e responsabilidade penal.

Nota: a Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas (BOE do 2 de outubro) e Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público (BOE do 2 de outubro), derogou, con efectos do 2 de outubro de 2016, o Real decreto 429/1993, do 26 de marzo. polo que se aproba o Regulamento dos procedementos das Administracións Públicas en materia de responsabilidade patrimonial.

Importante: os intereses indemnizatorios polo atraso no pagamento correspondente a unha indemnización exenta encóntranse tamén exentos de acordo co que se dispón no artigo 7 da Lei do IRPF. A razón é que os intereses fixados, en canto obriga accesoria, teñen que ter a mesma consideración que o concepto principal de que deriven e cualifícase, nestes supostos, como ganancia patrimonial exenta. Véxase ao respecto a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 10 de maio de 2018, Reclamación número 00/05260/2017, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio.

19. Prestacións percibidas por enterro ou enterro

Normativa: Arts. 7.r) Lei IRPF e 12.1 d) Regulamento IRPF

Están exentas as prestacións percibidas por enterro ou enterro co límite do importe total dos gastos en que se incorrese polo devandito motivo.

As prestacións de traballadores ou funcionarios, tanto as de carácter público como as satisfeitas por colexios de orfos e institucións similares, empresas e por entes públicos, que excedan do límite exento consideraranse rendementos do traballo obtidos de forma notoriamente irregular no tempo e resultarálles aplicable a redución do 30 por 100, cando se imputen nun único período impositivo.

20. Axudas económicas ás persoas con hemofilia ou outras coagulopatías conxénitas que desenvolvesen a hepatitis C

Normativa: Art. 7.s) Lei IRPF

Están exentas as axudas económicas ás persoas con hemofilia ou outras coagulopatías conxénitas que desenvolvesen a hepatitis C, como consecuencia de recibir tratamento con concentrados de factores de coagulación no ámbito do sistema sanitario público, reguladas no artigo 2 da Lei 14/2002, do 5 de xuño (BOE do 6 de xuño).

A devandita axuda consiste na percepción, por unha soa vez, de 18.030,36 euros, e é compatible con calquera pensión pública que o beneficiario tivese dereito a percibir.

De acordo co artigo 1 da Lei 14/2002, do 5 de xuño, considéranse beneficiarios destas axudas sociais:

- a. As persoas hemofílicas ou con outras coagulopatías conxénitas que, desenvolvendo a hepatitis C como consecuencia de recibir tratamento con concentrados de factores de coagulación no ámbito do sistema sanitario público, estean incluídas no censo definitivo previsto no artigo 80 da Lei 55/1999, do 29 de decembro, de Medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- b. No caso de que falecesen as persoas incluídas no censo, poden percibir a axuda social:
 - os fillos menores de idade e maiores incapacitados, por partes iguais,

- en defecto deles , o cónxuxe non separado legalmente ou, se é o caso, a persoa que viñese convivindo co falecido de forma permanente con análoga relación de afectividade á do cónxuxe, durante polo menos os dous anos anteriores ao momento do falecemento,
- a falta dos anteriores, os pais das persoas falecidas.

O procedemento para a tramitación e concesión destas axudas económicas regúlase no Real decreto 377/2003, do 28 de marzo (BOE do 29 de marzo).

21. Instrumentos de cobertura por risco de incremento do tipo de xuro variable dos préstamos hipotecarios destinados á adquisición da vivenda habitual

Normativa: Art. 7.t) Lei IRPF

Están exentas as rendas derivadas da aplicación dos instrumentos de cobertura cando cubran exclusivamente o risco de incremento do tipo de xuro variable dos préstamos hipotecarios destinados á adquisición da vivenda habitual, regulados no artigo décimo noveno da Lei 36/2003, do 11 de novembro, de medidas de reforma económica (BOE do 12 de novembro).

Con respecto ao concepto de vivenda habitual véxase a disposición adicional vixésimo terceira da Lei do IRPF e artigo 41 bis do Regulamento.

22. Indemnizacións do Estado e das Comunidades Autónomas para compensar a privación de liberdade

Normativa: Art. 7.u) Lei IRPF

Están exentas as indemnizacións previstas na lexislación do Estado e das Comunidades Autónomas para compensar a privación de liberdade en establecementos penitenciarios como consecuencia dos supostos contemplados na Lei 46/1977, do 15 de outubro, de Amnistía.

O artigo 7 da Lei 52/2007, do 26 de decembro, pola que se recoñecen e amplían dereitos e establécense medidas en favor de quen padeceron persecución ou violencia durante a guerra civil e a ditadura (BOE do 27 de decembro) modificou o ámbito de aplicación das indemnizacións a favor de quen sufriron prisión como consecuencia dos supostos contemplados na Lei 46/1977, do 15 de outubro, de Amnistía, para dar entrada a supostos no seu día excluído da concesión de indemnizacións por tempos de estancia en prisión durante a Ditadura.

Debe terse en conta que a Lei 52/2007 foi derogada pola disposición derogatoria única da Lei 20/2022, do 19 de outubro, de Memoria Democrática (BOE do 21 de outubro), que conserva as medidas de reparación económica contempladas naquela e realiza as actualizacións precisas no seu contido.

23. Plans individuais de aforro sistemático

Normativa: Art. 7.v) e disposición adicional terceira Lei IRPF

Están exentas as rendas que se poñan de manifesto no momento da **constitución de rendas vitalicias aseguradas resultantes dos plans individuais de aforro sistemático** a que se refire a disposición adicional terceira da Lei do IRPF, así como na **transformación de determinados contratos de seguros de vida en plans individuais de aforro sistemático** nos termos e cos requisitos establecidos na disposición transitoria décimo cuarta da Lei do IRPF.

Véxase no capítulo 5 os comentarios aos [plans individuais de aforro sistemático](#).

24. Rendementos do traballo derivados das prestacións obtidas en forma de renda polas persoas con discapacidade correspondente ás achegas aos sistemas de previsión social e achegas a patrimonios protexidos

Normativa: Art. 7.w) Lei IRPF

Están exentos os rendementos do traballo derivado das prestacións obtidas en forma de renda polas persoas con discapacidade correspondente ás achegas aos sistemas de previsión social ás que se refire o artigo 53 da Lei do IRPF, ata un importe máximo anual de tres veces o indicador público de renda de efectos múltiples (para o ano 2024 a devandita contía é o resultado de $8.400 \times 3 = 25.200$ euros).

A contía anual do indicador público de rendas de efectos múltiples (IPREM) é de 8.400 euros, de acordo co previsto na disposición adicional nonaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro), xa que os devanditos orzamentos se entenden prorrogados para 2024.

Igualmente están exentos, co mesmo límite que o sinalado no parágrafo anterior, os rendementos do traballo derivado das achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade a que se refire a disposición adicional décimo oitava da Lei do IRPF.

Véxase ao respecto no capítulo 3 deste Manual o cadro sobre "[Achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade](#)" en que se establece quen pode ser beneficiario e aportante con dereito a redución, o tratamento fiscal aplicable en cada caso e a data de adquisición e valoración de bens e dereitos achegados.

Precisións:

Declárase a exención destes rendementos de traballo desde que tales prestacións deriven de achegas realizadas a plans de pensións constituídas a favor de persoas cun grao de discapacidade física ou sensorial igual ou superior ao 65 por 100, psíquico igual ou superior ao 33 por 100 ou cunha incapacidade declarada xudicialmente. Se no momento de percibir a prestación ten recoñecido un grao de discapacidade psíquica inferior ao 33 por 100, aínda que as achegas ao plan de pensións realizásense baixo o réxime especial, non resultará de aplicación a exención.

Así mesmo, ten que terse en conta que non se poderán acoller a esta exención as prestacións que deriven de achegas realizadas a plans de pensións conforme ao réxime xeral, aínda que o contribuínte teña recoñecida unha incapacidade. Neste sentido, os dereitos consolidados ou económicos xerados con achegas realizadas a plans de pensións do réxime xeral en ningún caso poden acollerse ao réxime especial previsto para plans de pensións a favor de persoas con discapacidade, xa que a opción do réxime especial debe ser previa á realización de achegas.

A exención acada aos rendementos do traballo derivado das prestacións obtidas en forma de renda polas persoas con discapacidade correspondente non só aos patrimonios protexidos constituídos ao abeiro da Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do

Código Civil, da Lei de Enxuízamento Civil e da Normativa Tributaria senón tamén aos constituídos de acordo coas leis autonómicas que regulen esta figura coa mesma finalidade nas distintas Comunidades Autónomas con competencias constitucionais para regular o seu propio dereito civil, foral ou especial, nesta materia.

Así mesmo, como consecuencia da introdución pola Lei 13/2023, do 24 de maio (BOE do 25 de maio) da disposición adicional terceira na Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Enxuízamento Civil e da Normativa Tributaria con esta finalidade, a exención acada aos rendementos do traballo derivado das achegas a patrimonios protexidos constituídos tanto ao abeiro da citada Lei 41/2003 como de acordo coas leis autonómicas que regulen esta figura coa mesma finalidade nas distintas Comunidades Autónomas con competencias constitucionais para regular o seu propio dereito civil, foral ou especial, nesta materia.

Ademais, na nova disposición adicional terceira introducida na Lei 41/2003 establécese a **presunción** de que a persoa con discapacidade a cuxo beneficio se constitúe o patrimonio protexido é o titular dos bens e dereitos que integran o devandito patrimonio e que as achegas realizadas ao mesmo por persoas distintas ao devandito titular constitúen transmisións a este a título lucrativo.

Importante: desde o 1 de xaneiro de 2015 o límite de exención deixou de ser conxunto e aplícase de forma individual e separada para cada un dos dous rendementos anteriores.

25. Prestacións económicas públicas vinculadas ao servizo, para coidados no medio familiar e de asistencia personalizada

Normativa: Art. 7.x) Lei IRPF

Están exentas as prestacións económicas públicas vinculadas ao servizo, para coidados no medio familiar e de asistencia personalizada que se derivan da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro).

Véxase o Real decreto 1051/2013, do 27 de decembro, polo que se regulan as prestacións do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia, establecidas na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 31 de decembro), modificado por Real decreto 675/2023, do 18 de xullo (BOE do 19 de xullo), que incrementa as contías máximas das prestacións económicas e establece a contía mínima das mesmas. Véxase tamén a disposición transitoria décima do Real Decreto-lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade (BOE de 14 xullo) que fixa as contías máximas das prestacións económicas por coidados no medio familiar, de asistencia persoal e da prestación vinculada ao servizo.

26. Ingreso mínimo vital, renda mínima de inserción e axudas vítimas de delitos violentos e de violencia de xénero

Normativa: Art. 7.y) Lei IRPF

Están exentas:

- A prestación da Seguridade Social do Ingreso Mínimo Vital regulada na Lei 19/2021, do 20 de decembro.

Precisión: teñase en conta que a Lei 19/2021, do 20 de decembro, pola que se establece o ingreso mínimo vital, que entrou en vigor o 1 de xaneiro de 2022, provén da tramitación como proxecto de lei do Real Decreto-lei 20/2020, do 29 de maio, e substitúeo.

Complemento de axuda á infancia para beneficiarios do ingreso mínimo vital

O artigo 11.6 da Lei 19/2021 establece un complemento de axuda para a infancia para aquelas unidades de convivencia que inclúan menores de idade entre os seus membros e cuxos ingresos computables no ano inmediatamente anterior ao da solicitude, sexan inferiores ao 300 por 100 da renda garantida e non superen o 150 por 100 do límite de patrimonio establecido para o ingreso mínimo vital.

O devandito complemento consiste nunha contía mensual por cada menor de idade membro da unidade de convivencia, que varía en función da idade cumprida polo menor o día 1 de xaneiro do correspondente exercicio, de acordo cos seguintes tramos:

- Menores de tres anos: 100 euros.
- Maiores de tres anos e menores de seis anos: 70 euros.
- Maiores de seis anos e menores de 18 anos: 50 euros

No referente á percepción do complemento de axuda para a infancia hai que distinguir:

1. Unidades de convivencia que sexan beneficiarias da prestación do ingreso mínimo vital. Para elas o complemento é unha contía que se engade, se é o caso, ao importe que corresponda en aplicación do artigo 13. 1 da Lei 19/2021 e que se calcula por diferenza entre a renda garantida correspondente e os ingresos da persoa beneficiaria ou dos membros da unidade de convivencia do exercicio anterior. Aínda que sexa un importe que supón unha contía fixa e independente do anterior ten natureza de prestación de ingreso mínimo vital,
2. Unidades de convivencia que NON sexan beneficiarias da prestación do ingreso mínimo vital, pero cumpran os requisitos para ter dereito ao complemento, isto é, que os seus ingresos non superen o 300 por 100 da renda garantida e o seu patrimonio sexa inferior ao 150 por 100 do límite de patrimonio establecido para o ingreso mínimo vital. Tamén neste caso ten natureza de prestación de ingreso mínimo vital.

O complemento de axuda para a infancia substitúe, ademais, á asignación por fillo ou menor a cargo sen discapacidade ou con discapacidade inferior ao 33 por 100, que se regulaba no Capítulo I do título VI do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social.

- As prestacións económicas establecidas polas Comunidades Autónomas en concepto de renda mínima de inserción para garantir recursos económicos de subsistencia ás persoas que carezan deles , así como as demais axudas establecidas por estas ou por entidades locais para atender, de acordo coa súa normativa, a colectivos en risco de exclusión social, situacións de emerxencia social, necesidades habitacionais de persoas sen recursos ou necesidades de alimentación, escolarización e demais necesidades básicas de menores ou persoas con discapacidade cando eles ou persoas ao seu cargo, carezan de medios económicos suficientes.

Límite conxunto: en todos estes casos (ingreso mínimo vital, en que estea, incluído, se é o caso, o complemento de axuda para a infancia; e as prestacións económicas que se relacionan no segundo punto, recollido con anterioridade) a exención acada ata un **importe máximo anual** conxunto de 1,5 veces o indicador público de rendas de efectos múltiples (para o ano 2024 o importe máximo é de 12.600 euros).

A contía anual do indicador público de rendas de efectos múltiples (IPREM) é de 8.400 euros, de acordo co previsto na disposición adicional nonaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 ([BOE](#) do 24 de decembro), xa que os devanditos presupostos enténdense prorrogados para 2024.

- Así mesmo as axudas concedidas ás vítimas de delitos violentos a que se refire a Lei 35/1995, do 11 de decembro, de axudas e asistencia ás vítimas de delitos violentos e contra a liberdade sexual, e as axudas previstas na Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de Medidas de Protección Integral contra a Violencia de Xero, e demais axudas públicas satisfeitas a vítimas de violencia de xénero por tal condición.

27. Prestacións e axudas familiares percibidas de calquera das Administracións públicas, xa sexan vinculadas a nacemento, adopción, acollemento ou coidado de fillos menores.

Normativa: Art. 7.z) Lei IRPF

Están exentas as prestacións e axudas familiares percibidas de calquera das Administracións Públicas, xa sexan vinculadas a nacemento, adopción, acollemento ou coidado de fillos menores.

Precisións:

- As prestacións reguladas polo Real decreto 1148/2011, do 29 de xullo, para a aplicación e desenvolvemento, no sistema da Seguridade Social, da prestación económica por coidado de menores afectados por cancro ou outra enfermidade grave, considéranse rendas exentas.

A diferenza do anterior, esta exención non resulta aplicable ás retribucións que perciben os funcionarios públicos aos que se lles concedeu o permiso por coidado de fillo menor afectado por cancro ou outra enfermidade grave, previsto no art. 49.e) da derogada Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto Básico do Empregado Público, e do vixente Texto Refundido da Lei do Estatuto Básico do Empregado Público, aprobado polo Real decreto Lexislativo 5/2015, do 30 de outubro.

A razón é que, mentres que o traballador non funcionario recibe realmente un subsidio ou axuda social en compensación á diminución do seu salario por redución da xornada de traballo, no caso do funcionario este continúa percibindo a totalidade das súas retribucións pese á redución da súa xornada de traballo. Resolución do TEAC, do 23 de xaneiro de 2013. Reclamación número 00/03071/2022/00/00, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio, que confirma o criterio administrativo que se viña aplicando.

- Considérase tamén exenta a prestación económica por exercicio corresponsable do coidado do lactante que regulan os artigos 183 a 185 do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro.

Para delimitar axeitadamente esta exención teñase en conta a exención que se prevé para as [retribucións por maternidade ou paternidade e asimiladas e as familiares non contributivas](#) no artigo 7.h) da Lei do IRPF.

Outras rendas exentas

Atención : para determinar o límite da obriga de declarar establecido para as persoas físicas residentes en territorio español non se terá en conta o importe das rendas relacionadas neste apartado.

Ademais das exencións establecidas no artigo 7 da Lei do IRPF anteriormente comentado, tanto nesta Lei do IRPF como noutras leis de contido tributario, establécense, entre outras, as seguintes exencións:

1. Exencións en rendementos de traballo

• Dietas

Normativa: Arts. 17.1.d) Lei IRPF e 9 Regulamento IRPF

As dietas e asignacións para gastos de viaxe exceptuada de gravame.

Véxase o apartado sobre "[Consideración fiscal das dietas e asignacións para gastos de viaxe](#)" no Capítulo 3 deste Manual.

• Rendementos de traballo en especie exenta

As rendas en especie que, de acordo co artigo 42.3 da Lei do IRPF, teñen a consideración de rendementos do traballo exento.

Véxase ao respecto o apartado sobre "[Rendementos de traballo en especie exenta](#)" no Capítulo 3 deste Manual.

• Rendementos de traballo dos tripulantes de buques canarios

Normativa: Arts 73.2 e 3; 75.1 e 3 Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias (BOE do 7 de xullo).

Está exenta o **50 por 100** dos ingresos íntegros procedentes do traballo persoal reportados con ocasión da navegación polos tripulantes de buques inscritos no Rexistro Especial de Buques e Empresas Navieiras das Canarias e de buques adscritos aos servizos regulares entre as Illas Canarias e entre estas e o resto do territorio nacional, sempre que os devanditos tripulantes sexan contribuíntes do IRPF.

Tratándose de buques adscritos a servizos regulares de pasaxeiros entre portos da Unión Europea, a exención anterior unicamente resultará de aplicación aos tripulantes que sexan nacionais dalgún Estado membro da Unión Europea ou dalgún dos Estados Parte no Acordo sobre o Espazo Económico Europeo.

Así mesmo, desde o 1 de xaneiro de 2021, este incentivo é aplicable tamén aos tripulantes, contribuíntes do IRPF, dos buques de empresas navieiras inscritas no Rexistro Especial de Buques e Empresas Navieiras que estivesen rexistrados noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, porque nestes casos, co fin de axeitar o Rexistro Especial de Buques e Empresas Navieiras ás Directrices comunitarias sobre axudas

prestadas ao transporte marítimo, contidas na Comunicación C (2004) 43 da Comisión Europea, estableceuse que os devanditos buques teñen a consideración de inscritos no Rexistro Especial, sempre que cumpran cos mesmos requisitos e condicións que os inscritos.

Importante: a aplicación da exención para os “Rendementos do traballo dos tripulantes de determinados buques de pesca”, que recolle a disposición adicional cuadraxésimo primeira da Lei do IRPF, está condicionada á súa compatibilidade co ordenamento comunitario, circunstancia que implica que a mesma debe aprobarse pola Unión Europea. Na medida en que este feito aínda non se produciu, non é aplicable en 2024.

- **Rendementos de traballo percibido da Organización Internacional de Comisións de Valores**

Normativa: Disposición adicional terceira Lei 55/1999, do 29 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social (BOE do 30 de decembro)

Están exentos os rendementos do traballo percibido da Organización Internacional de Comisións de Valores, na súa condición de asociación de utilidade pública, polo secretario xeral, o persoal directivo e o persoal laboral que desempeñen unha actividade directamente relacionada co obxecto estatutario da organización.

- **Rendementos de traballo percibido de Consello Internacional de Supervisión Pública de estándares de auditoría, ética profesional**

Normativa: Disposición adicional segunda Lei 4/2006, do 29 de marzo (BOE do 30 de marzo)

Están exentos os rendementos do traballo recibido do Consello Internacional de Supervisión Pública de estándares de auditoría, ética profesional e materias relacionadas percibidos polo secretario Xeral, o persoal directivo e o persoal laboral que desempeñen unha actividade directamente relacionada co seu obxecto estatutario.

Esta exención non resulta aplicable cando as persoas físicas ás que se refire a mesma ostenten a nacionalidade española ou tivesen a súa residencia en territorio español con anterioridade ao inicio do desempeño da actividade relacionada no Consello.

- **Rendementos do traballo derivada directa ou indirectamente de participacións, accións ou outros dereitos, que outorguen dereitos económicos especiais**

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo terceira Lei IRPF

A partir do 1 de xaneiro de 2023, integraranse na base imponible nun 50 por 100 do seu importe os rendementos do traballo que deriven directa ou indirectamente de participacións, accións ou outros dereitos, incluídas comisións de éxito, que outorguen dereitos económicos especiais nalgunha das entidades relacionadas no apartado 2 da citada disposición adicional

quincuaxésimo terceira da Lei do IRPF, obtidos polas persoas administradoras, xestoras ou empregadas das devanditas entidades ou das súas entidades xestoras ou entidades do seu grupo, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- a. Os dereitos económicos especiais das devanditas participacións, accións ou dereitos estean condicionados a que os restantes investidores na entidade ou fondo aos que se refire o apartado anterior, obteñan unha rendibilidade mínima definida no regulamento ou estatuto da mesma.
- b. As participacións, accións ou dereitos mantéñanse durante un período mínimo de cinco anos, non sendo que
 - prodúzase a súa transmisión mortis causa
 - liquídense anticipadamente
 - quédense sen efecto
 - pérdanse total ou parcialmente como consecuencia do cambio de entidade xestora.

Nestes casos, as participacións, accións ou dereitos deberán haberse mantido ininterrompidamente ata que se produzan as devanditas circunstancias.

Respecto da forma de tributación do outro 50 por 100 dos devanditos rendementos do traballo, véxase o [apartado correspondente](#) contido no Capítulo 3.

• Doazóns a traballadores afectados pola DANA por parte das empresas

Normativa: Disposición adicional terceira da Lei 7/2024, do 20 de decembro

Están exentas as cantidades **satisfeitas entre o 29 de outubro de 2024 e o 31 de decembro de 2024** con carácter extraordinario polos empregadores aos seus empregados e / ou familiares que vaian destinadas a sufragar os danos persoais e danos materiais en vivenda, efectos e vehículos que sufrisen os empregados e / ou os seus familiares con ocasión da Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) acontecida en 2024.

Precisións:

- Deberase acreditar a condición de afectado pola DANA e o importe dos danos mediante un certificado da empresa aseguradora (ou, se non existise seguro, dalgún Organismo Público) en que se indique a condición de afectado e cuantifíquense os danos.
- A exención quedará limitada exclusivamente ao importe dos danos certificados pola empresa aseguradora.

2. Exencións por rendementos de actividades económicas

• Subvencións da política agraria e pesqueira comunitaria e axudas públicas

Normativa: Disposición adicional quinta Lei IRPF

Están exentas:

- As **rendas positivas** que se poñan de manifesto como consecuencia da percepción de determinadas **subvencións** da política agraria e pesqueira comunitaria, así como doutras axudas públicas percibidas no exercicio de actividades económicas.

O tratamento tributario destas [subvencións e axudas](#) coméntanse con máis detalle no Capítulo 7. Non obstante, lembrar que teñen a consideración de exentas as axudas aos réximes en favor do clima e do medio natural (ecoréximes) da política agraria comunitaria.

- Tamén se declaran exentas as **axudas públicas** que teñan por obxecto **reparar a destrución**, por incendio, inundación ou afundimento, erupción volcánica ou outra causas naturais, **de elementos patrimoniais**.
- **As axudas públicas, distintas destas**, percibidas para a **reparación dos danos** sufridos en elementos patrimoniais por incendio, inundación, afundimento ou outras causas naturais, integraranse na base imponible unicamente na parte en que excedan do custo de reparación dos mesmos.

Teñase en conta que ás axudas previstas no artigo 11 do Real decreto 6/2024, do 5 de novembro, polo que se adoptan [medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos \(DANA\)](#) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 ([BOE](#) do 6 de novembro) serálles de aplicación a disposición adicional quinta da Lei do [IRPE](#).

Así mesmo, lembre que tamén gozarán deste beneficio as axudas concedidas por danos patrimoniais causados directamente polas erupcións volcánicas na illa da Palma conforme ao que se establece no Real Decreto-lei 20/2021, do 5 de outubro, polo que se adoptan medidas urxentes de apoio para a reparación dos danos ocasionados polas erupcións volcánicas e para a reconstrución económica e social da illa da Palma ([BOE](#) do 6 de outubro).

Atención: en ningún caso, os custos de reparación, ata o importe da citada axuda serán fiscalmente deducibles nin se computarán como mellora.

- **As axudas ao abandono da actividade de transporte por estrada** satisfeita polo Ministerio de Fomento (actualmente Ministerio de Transportes e Mobilidade Sostible) a transportistas.
- Así mesmo, decláranse exentas a percepción de **indemnizacións públicas a causa do sacrificio obrigatorio da cabana gandeira**, no marco de actuacións destinadas á erradicación de epidemias ou enfermidades. A exención soa afectará os animais destinados á reprodución.
- Finalmente, decláranse exentas **as axudas públicas** percibidas para compensar o **desaloxo temporal ou definitivo da vivenda habitual do contribuínte ou do local** en que o titular da actividade económica exerce a mesma como consecuencia de incendio, inundación, afundimento ou outras causas naturais.

Véxase ao respecto o Real decreto 6/2024, do 5 de novembro, polo que se adoptan [medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos \(DANA\)](#) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 ([BOE](#) do 6 de novembro)

Tamén resultan exentas, en idénticos termos, as axudas concedidas os Reais Decretos-leis 10/2021, do 18 de maio, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados pola borrasca "Filomena" (BOE do 19 de maio) e 20/2021, do 5 de outubro, polo que se adoptan medidas urxentes de apoio para a reparación dos danos ocasionados polas erupcións volcánicas e para a reconstrución económica e social da illa da Palma (BOE do 6 de outubro).

- **Subvencións forestais**

Normativa: Disposición adicional cuarta Lei IRPF.

As subvencións forestais concedidas a quen exploten predios forestais xestionadas de acordo con plans técnicos de xestión forestal, ordenación de montes, plans dasocráticos ou plans de repoboación forestal aprobados pola Administración forestal competente, sempre que o período de produción medio, segundo a especie de que se trate, determinado pola Administración forestal competente, sexa igual ou superior a 20 anos.

Cadro-resumo: medidas aprobadas como consecuencia da DANA que afectan ao IRPF: Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro e Real decreto 8/2024, do 28 de novembro

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
	NORMA QUE O REGULA	CUALIFICACIÓN E TRIBUTACIÓN	SUPOSTOS E IMPORTE	REQUISITOS
AXUDAS DIRECTAS A EMPRESAS E PROFESIONAIS ESPECIALMENTE AFECTADOS POLA DANA	<u>Art. 11</u> Real Decreto-lei 6/2024	Rendemento de actividades económicas exento polo D. A. quinta da Lei do IRPF coas matizacións seguintes (art. 11.13 Real Decreto-lei 6/2024).	Os empresarios ou profesionais persoas físicas percibirán un importe único de 5.000 euros.	- Que a 28 de outubro de 2024 tivesen en calquera dos municipios ou áreas relacionadas no Anexo do Real Decreto-lei 6/2024: - O seu domicilio fiscal, ou - O seu establecemento de explotación ou bens inmoables declarados como afectos á súa actividade. - Que estivesen dados de alta no censo de empresarios, profesionais e retenedores e mantéñana ata o 30 de xuño de 2025, ou, no caso de que se desen de alta no citado censo en 2024, que presentasen calquera autoliquidación de IVE ou de pagamentos fraccionados ou retencións no exercicio 2024 que estivesen obrigados a presentar antes do 28 de outubro.

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
				Que presentasen as autoliquidacións correspondentes ao exercicio 2023 do IRPF con actividades económicas declaradas.
AXUDA EXTRAORDINARIA E TEMPORAL, COMPLEMENTARIA Á ANTERIOR, PARA COMPENSAR A PERDA DE RENDA NAS EXPLOTACIÓNS AGRARIAS AFECTADAS	<u>Art. 24</u> Real Decreto-lei 7/2024	Rendemento de actividades económicas (subvención corrente) suxeito e exento polo D. A. quinta Lei 35/2006 (D.A décimo sexta do Real Decreto-lei 8/2024)	Contía : Equivalente a 30 % da media dos ingresos agrarios declarados nos exercicios fiscais 2021, 2022 e 2023, agás os que se incorporasen á actividade agraria con posterioridade, en cuxo caso tomarase en consideración a media dos anos en que declarasen ingresos agrarios nese período. Importe máximo: 25.000 euros por persoa beneficiaria. NOTA: se lle descontará, se é o caso, a axuda directa abonada polo artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, sen que poida sobrepasarse en ningún caso os topes que para as axudas de minimeus establece a normativa comunitaria nos Regulamentos (UE) 1408/2013,	Titulares dalgunha explotación agrícola, gandeira ou parcela agrícola localizada nos municipios dos Anexos incluídos nos Reais Decretos-lei 6/2024 e 7/2024: - Que sufrisen danos superiores ao 40 por 100 na súa produción, plantación, censo gandeiro ou sistema de protección de cultivos e infraestruturas, sempre que sexan susceptibles de aseguramento no Sistema de Seguros Agrarios Combinados, e cumpran os requisitos esixidos no artigo 24. - Que presentasen a declaración do IRPF.

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
			do 18 de decembro de 2013.	
AXUDA EXTRAORDINARIA E TEMPORAL PARA RENOVACIÓN DA MAQUINARIA AGRÍCOLA AFECTADA.	Art. 26 Real Decreto-lei 7/2024	Rendemento de actividades económicas suxeito e exento polo D. A.quinta Lei 35/2006.	Concedido baixo o sistema de axudas de minimeus, polo tanto, sometida aos topes establecidos en Regulamento (UE) 1408/2013, da Comisión.do 18 de decembro de 2013	Propietarios de maquinaria agrícola que estea: - Afectada, - Rexistrada no Rexistro oficial de maquinaria agrícola (ROMA) e que se determine na orde que aprobe o Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, e - Localizada nos municipios incluídos no anexo 1 do Real Decreto-lei 6/2024.
LIÑA DE AXUDAS DANA/ICO-MAPA-SAECA DESTINADA ÁS EXPLOTACIÓNS AGRARIAS AFECTADAS	Art. 27 Real Decreto-lei 7/2024	Rendemento de actividades económicas suxeito e NON exento: subvención corrente, ao concederse coa finalidade de fortalecer a viabilidade e normal funcionamento das explotacións do sector agrario, e que computa na súa totalidade como un ingreso máis do período en que se devindican.	Importe máx.: 20.000 euros. - Concedido baixo o sistema de axudas de minimeus, polo tanto, sometida aos topes establecidos en Regulamento (UE) 1408/2013, da Comisión.do 18 de decembro de 2013.	Art. 6 Real Decreto-lei 4/2022, de 15 de marzo: Titulares de explotacións agrarias inscritos no Rexistro Xeral de Explotacións Gandeiras regulado por Real decreto 479/2004, do 26 de marzo, ou no Rexistro Xeral da Produción Agrícola regulado por Real decreto 9/2015, do 16 de xaneiro, con domicilio social e fiscal en España, que teñan unha data de constitución anterior a 1 de marzo de 2022 e cuxos ingresos proveñan polo menos nun 50 %da actividade agraria no ano anterior ao da presentación da solicitude, ou nos tres anos anteriores ao da solicitude tendo en

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
				conta o dato medio, non sendo que iniciasen a actividade agraria dentro dos tres anos anteriores á convocatoria.
SUBVENCIONES DESTINADAS Á OBTENCIÓN DE AVAIS DO Saeca ÁS EXPLOTACIONES AGRARIAS AFECTADAS.	Art. 28 Real Decreto- lei 7/2024	Rendemento de actividades económicas suxeito e NON exento: subvención corrente, ao ir destinada a facilitar o acceso ao financiamento das citadas actividades, que se vexan afectadas por adversidades climáticas e situacións desfavorables de mercado. Computa na súa totalidade como un ingreso máis do período en que se devindican.	• Importe máximo: subvención do custo do aval ata 75.000 euros. (art.6.3 Real decreto 388/2021, do 1 de xuño). • Concedido baixo o sistema de axudas de minimeus, polo tanto, sometida aos topes establecidos en Regulamento (UE) 1408/2013, da Comisión.do 18 de decembro de 2013.	Art. 3. 1a) Real decreto 388/2021, do 1 de xuño: Titulares de explotacións agrarias inscritos no Rexistro Xeral de Explotacións Gandeiras regulado por Real decreto 479/2004, do 26 de marzo, ou no Rexistro Xeral da Produción Agrícola regulado por Real decreto 9/2015, do 16 de xaneiro, que obtivesen polo menos o 25 % dos seus ingresos de actividades agrarias no ano anterior ao da presentación da solicitude, ou nos tres anos anteriores ao da solicitude tendo en conta o dato medio, e subscriban avais co Saeca no marco de préstamos con entidades financeiras avalados pola devandita entidade. O requisito de obter polo menos o 25 % dos seus ingresos de actividades agrarias, ou nos tres anos anteriores ao da solicitude tendo en conta o dato medio, non se aplicará aos titulares de explotación que iniciasen a actividade agraria dentro dos tres anos anteriores á convocatoria. E que cumpran os requisitos do seu art.4.

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
AXUDA PLAN REINICIA AUTO +: sección «Cero» e sección «Eco/C.»	Art. 2 e ss Real Decreto-lei 8/2024	Se o vehículo está afecto á actividade, rendemento de actividade económica exento polo D. A.quinta Lei 35/2006.	• Obxecto: - Matriculación en España de vehículos novos, a partir do 30 de outubro de 2024 inclusive, - Adquisición directa, a partir desa mesma data, dun vehículo seminovo que, neste caso, deberá ser previamente titularidade dun concesionario e estar matriculado en España ao seu nome cunha data posterior ao 30 de outubro de 2021. • Contías: anexos I e II Real Decreto-lei 8/2024. *A subvención será compatible con outras subvencións, axudas, ingresos ou recursos para a mesma finalidade, procedentes de calquera administracións públicas, ou entes públicos ou privados, nacionais, da Unión Europea ou de organismos internacionais, incluídas as pensións non contributivas.	• Beneficiarios: autónomos, segundo art. 1 Lei 20/2007, do 11 de xullo, que cumpran as condicións e obrigas dos arts. 4 e 13, respectivamente, do Real Decreto-lei 8/2024. Tamén poderán ter a condición de beneficiarios os herdeiros dos citados autónomos, falecidos a consecuencia da DANA , nos termos do artigo 1, e poidan acreditar esta condición de herdeiro mediante a documentación que se indica no artigo 10.2. Esta condición situarálles na mesma posición que aqueles de non falecer, coas súas mesmas circunstancias agás, se é o caso, a prevista na letra b) do artigo 4.2. • Con carácter xeral cada solicitante de axuda soa poderá optar a unha subvención por vehículo sinistrado. Se acredita máis dunha titularidade de vehículo sinistro asegurado na Dirección Xeral de Tráfico poderá optar, no caso das persoas físicas, a un máximo de dúas subvencións.

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
				- Compatibilidade con outras axudas: - Subvencións sección CERO: non serán compatibles con outras axudas, de conformidade co artigo 9 do Regulamento (UE) 2021/241 do Parlamento Europeo e do Consello. - Sección ECO/C: compatibles con outras axudas sen que a suma total das axudas que reciba o beneficiario supere o 100 % do prezo do vehículo subvencionado. * Aplicable o réxime de axudas de mínimos: Regulamentos (UE) 2023/2831 e 1408/2013, da Comisión.
SUBVENCIONES PARA TITULARES DE SALAS DE EXHIBICIÓN CINEMATOGRAFICA SITUADAS EN LOCALIDADES AFECTADAS POLA DANA	Art.70 Real Decreto-lei 7/2024	Rendemento de actividades económicas suxeito e NON exento	Obxecto: os gastos de funcionamento e aqueles vinculados coa reactivación da actividade realizada polas salas de exhibición cinematográfica desde o 28 de outubro de 2024 e ata o 31 de maio de 2025. Os gastos subvencionables concretaranse na convocatoria das citadas	Persoas titulares de salas de exhibición cinematográfica situadas nalgún dos municipios incluídos no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, e que figuren, con anterioridade á publicación deste real decreto-lei, no Rexistro Administrativo de Empresas Cinematográficas do Instituto da Cinematografía e das Artes Audiovisuais, Ou.A.

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
			axudas por resolución da persoa titular da Dirección Xeral do Instituto da Cinematografía e as Artes Audiovisuais, Ou.A. • Contías: en función do número de pantallas de que dispoña cada sala de exhibición. Véxase o apartado 5 do art. 70 do Real Decreto-lei 7/2024. Non obstante, teñase en conta que l a contía máxima de cada axuda verase reducida en caso de ser beneficiarios da liña de axudas directas prevista no artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro por importe igual ao recibido.	
SUBVENCÍONS PARA TITULARES DE LIBRARÍAS AFECTADAS POLA DANA	Art.71 Real Decreto-lei 7/2024	Rendemento de actividades económicas suxeito e NON exento	• Obxecto: os gastos de funcionamento de fondos de libros vinculados coa perda de negocio e a nova posta en marcha da librería, realizados desde o 28 de outubro de 2024 ao 31 de decembro de 2025, nos	Librarías independentes que sexan titulares de establecementos abertos ao público xeral situado nalgunha das localidades do anexo ao Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, e que acrediten danos materiais derivados da DANA . Entenderase por tales aos efectos do previsto no artigo 71 e deste Imposto, as persoas físicas titulares de establecementos

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
			termos que estableza a Resolución de convocatoria. • Contías: a contía máxima de cada axuda será de 30.000 euros. A contía máxima de cada axuda verase reducida en caso de ser beneficiarios da liña de axudas directas prevista no artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, por importe igual ao recibido. Teñase en conta que estas axudas son compatibles con outras axudas ou subvencións públicas ou privadas, nacionais ou internacionais outorgadas para a mesma fin, sen que en ningún caso a suma de todas as axudas obtidas poida superar o custo da actividade realizada.	abertos ao público xeral, que figuren incluídas no epígrafe 4761 (Comercio polo miúdo de libros en establecementos especializados) da Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE-2009) con anterioridade á publicación do Real Decreto-lei 7/2024.
SUBVENCÍONS PARA ENTIDADES DO ÁMBITO DAS ARTES ESCÉNICAS E A MÚSICA	<u>Art. 48</u> Real Decreto-lei 8/2024	Rendemento de actividades económicas suxeito e NON exento	• Obxecto: sufragar os gastos de funcionamento para a recuperación da actividade, realizados desde o 28 de	Persoas cuxa actividade principal figure incluída nun ou varios dos seguintes códigos da Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE-2009) con anterioridade

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS				
			outubro de 2024 ao 31 de decembro de 2025. Importe máx. cada axuda: 25.000 euros. A contía máxima de cada axuda verase reducida en caso de ser beneficiarios da liña de axudas directas prevista no artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, por importe igual ao recibido. - Son compatibles con outras axudas ou subvencións públicas ou privadas, nacionais ou internacionais outorgadas para a mesma fin, sen que en ningún caso a suma de todas as axudas obtidas poida superar o custo do gasto realizado.	á publicación do presente real decreto-lei: 5920 (Actividades de gravación de son e edición musical). 9001 (Artes escénicas). 9002 (Actividades auxiliares ás artes escénicas). 9003 (creación artística e literaria). 9004 (Xestión de salas de espectáculos).
REDUCCIÓN EN 2024 DO RENDEMENTO NETO EN ESTIMACIÓN OBXECTIVA POR DANOS PRODUCIDOS POLA DANA : 25 POR 100.	<u>Art. 11</u> Real Decreto-lei 7/2024	- Redución do 25 por 100 sobre o rendemento neto de módulos aplicables tras a redución xeral do 5 por 100. - Para a determinación da contía do pagamento fraccionado do último trimestre de 2024, o rendemento neto para os efectos do pagamento fraccionado reducirase na parte proporcional do mesmo que corresponda ás actividades económicas desenvolvidas nos termos municipais afectados pola DANA .		

EXCLUSIVAMENTE PARA CONTRIBUÍNTES TITULARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS		
RENUNCIA EXTRAORDINARIA AO MÉTODO DE ESTIMACIÓN OBXECTIVA 2024	Art. 12 Real Decreto- lei 7/2024	Prazos excepcionais: - Durante o mes de decembro de 2024 ou - Mediante a presentación da declaración do pagamento fraccionado do cuarto trimestre de 2024 (é dicir, presentando, o modelo 130 en lugar do 131). Consecuencias: - A renuncia extraordinaria implicará que o rendemento neto da totalidade das súas actividades determinarase no exercicio 2024 de acordo coa modalidade simplificada do método de estimación directa. - Mantéñense as obrigas formais establecidas para o método de Estimación obxectiva (EO) no art. 68 6 e 7 Regulamento IRPF. - Elimínase a vinculación obrigatoria de 3 anos para a renuncia ao método de EO. poderán volver tributar en EO en 2025 ou 2026 sempre que cumpran os requisitos para a súa aplicación, revogando a renuncia anterior durante o mes de decembro de 2024 ou mediante a presentación en prazo da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do primeiro trimestre do exercicio 2025 ou 2026, segundo corresponda NOTA: esta medida non resulta aplicable no suposto de que o contribuínte cesase no exercicio da súa actividade con anterioridade a 29 de outubro de 2024.

NOTA: teñase en conta que o importe total das axudas das miñas concedidas por cada Estado membro a un único empresario non poderá exceder de 25.000 euros durante calquera período de tres exercicios fiscais (o ano de concesión e os dous anteriores).

3. Exencións en ganancias patrimoniais

Doazóns a determinadas entidades

Normativa: Art. 33.4 a) Lei IRPF

Están exentas as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión das doazóns efectuadas ás entidades citadas no artigo 68.3 da Lei do IRPF.

As entidades a que se refire o artigo 68.3 da Lei do IRPF son as que dan dereito a practicar a dedución por donativos. As devanditas [entidades beneficiarias do mecenado](#) relaciónanse no Capítulo 16.

Transmisión da súa vivenda habitual por maiores de 65 anos ou persoas en situación de dependencia

Normativa: Arts. 33.4 b) Lei IRPF e 41 bis Regulamento IRPF

Están exentas as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión da transmisión por maiores de 65 anos da súa vivenda habitual, así como polas persoas que se encontren en situación de dependencia severa ou de gran dependencia de conformidade coa Lei de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia. A exención tamén se aplica á transmisión da núa propiedade da vivenda habitual polo seu titular, reservándose este o usufruto vitalicio sobre a devandita vivenda.

Con respecto ao [concepto de vivenda](#), véxase a disposición adicional vixésimo terceira da Lei do [IRPF](#) e o artigo 41 bis do Regulamento do [IRPF](#).

Aos exclusivos efectos da aplicación desta exención, entenderase que o contribuínte está transmitindo a súa vivenda habitual cando a devandita edificación constituía a súa vivenda habitual nese momento ou tivese tal consideración ata calquera día dos dous anos anteriores á data de transmisión.

Teñase en conta o criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na súa sentenza [núm. 553/2023](#), do 5 de maio, recaída en recurso contencioso-administrativo [núm. 7851/2021](#) (ROJ: STS 2021/2023), segundo o cal "nas situacións de separación, divorcio ou nulidade do matrimonio que determinaren o cesamento da ocupación efectiva como vivenda habitual para o cónxuxe que ten que abandonar o domicilio habitual por tales causas, o requisito de ocupación efectiva da vivenda habitual no momento da transmisión ou en calquera día dos dous anos anteriores á mesma, que esixe o apartado 3 do art. 41 bis do Regulamento do [IRPF](#), entenderase cumprido cando tal situación concorra no cónxuxe que permaneceu na mesma ". Polo tanto, e aos exclusivos efectos da aplicación das exencións previstas nos artigos 33.4. b) e 38 da Lei do [IRPF](#), entenderase que o contribuínte que debeu abandonar a vivenda habitual familiar por atribución do uso ao outro cónxuxe, está transmitindo a vivenda habitual cando, para o cónxuxe que permaneceu na mesma constituía a súa vivenda habitual nese momento ou tivese tal consideración ata calquera día dos dous anos anteriores á data de transmisión.

Atención: a non suxeición ao [IRPF](#) das cantidades percibidas en determinados supostos de hipoteca inversa da vivenda habitual coméntase no subapartado "[Rendas non suxeitas](#)", deste mesmo Capítulo.

Pagamento das débedas tributarias con bens integrantes do Patrimonio Histórico Español

Normativa: Art. 33.4 c) Lei [IRPF](#)

Están exentas as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión do pagamento das débedas tributarias do [IRPF](#) e do Imposto sobre Sucesións e Doazóns mediante entrega de bens integrantes do Patrimonio Histórico Español de acordo co que se dispón no artigo 73 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

Dación en pagamento da vivenda habitual

Normativa: Art. 33.4 d) Lei [IRPF](#)

Están exentas as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión da dación en pagamento da vivenda habitual do debedor ou garante do debedor, para a cancelación de débedas garantidas con hipoteca que recaia sobre a mesma, contraídas con entidades de crédito ou de calquera outra entidade que, de maneira profesional, realice a actividade de concesión de préstamos ou créditos hipotecarios.

Precisión: a dación en pagamento non queda desnaturalizada nin muta a súa natureza polo feito de que se faga a favor dun terceiro, distinto do acredor hipotecario, sempre que sexa este o que impoña tal condición para acceder á dación e acéptea como extintiva da obriga.

Así mesmo, decláranse exentas as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión da transmisión da vivenda en que concorran os mesmos requisitos que para a dación en pagamento anterior, realizada en execucións hipotecarias xudiciais ou notariais.

En todo caso cumprirá que o propietario da vivenda habitual non dispoña doutros bens ou dereitos en contía suficiente para satisfacer a totalidade da débeda e evitar o alleamento da vivenda.

Con respecto ao concepto de vivenda habitual, véxase a disposición adicional vixésimo terceira da Lei do IRPF e artigo 41 bis do Regulamento.

Exención por reinvestimento en vivenda habitual

Normativa: Arts. 38.1 Lei IRPF e 41 Regulamento IRPF

Está exenta a ganancia patrimonial obtida pola transmisión da vivenda habitual, sempre que o reinvestimento do importe obtido prodúzase na adquisición doutra vivenda habitual ou na rehabilitación daquela que vaia a ter tal carácter, nas condicións e requisitos establecidos regulamentariamente, no mesmo exercicio en que se obtén a ganancia patrimonial, nos dous anteriores ou nos dous seguintes.

As condicións e requisitos para a aplicación desta [exención por reinvestimento en vivenda habitual](#) coméntanse no Capítulo 11.

Exención por reinvestimento noutra entidade de nova ou recente creación

Normativa: Arts. 38.2 Lei IRPF e 41 Regulamento IRPF

Está exenta a ganancia patrimonial obtida pola transmisión de accións ou participacións polas que se practicase a dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación prevista no artigo 68.1 desta Lei, sempre que o importe total obtido pola transmisión das mesmas reinvístase na adquisición de accións ou participacións das citadas entidades nas condicións que regulamentariamente se determinen.

As condicións e requisitos para a aplicación desta exención por reinvestimento noutra entidade de nova ou recente creación coméntanse no capítulo 11.

Exención por reinvestimento en rendas vitalicias

Normativa: Arts. 38.3 Lei IRPF e 42 Regulamento IRPF

Están exentas as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto na transmisión por contribuíntes maiores de 65 anos de elementos patrimoniais, sempre que o importe total obtido pola transmisión destínese no prazo de seis meses a constituír unha renda vitalicia asegurada ao seu favor, nas condicións establecidas regulamentariamente. A cantidade máxima total que para tal fin poderá destinarse a constituír rendas vitalicias será de 240.000 euros. Ten que destacarse que o devandito límite de investimento é por contribuínte, non por operación.

Cando o importe reinvestido sexa inferior ao total do percibido na transmisión, unicamente excluírase de tributación a parte proporcional da ganancia patrimonial obtida que corresponda á cantidade reinvestida.

A anticipación, total ou parcial, dos dereitos económicos derivados da renda vitalicia constituída, determinará a sometemento a gravame da ganancia patrimonial correspondente.

O tratamento dos rendementos que derivan da renda vitalicia non ten ningunha particularidade, tributando como rendementos do capital mobiliario.

O comentario detallado desta exención pola transmisión de elementos patrimoniais por contribuíntes [maiores de 65 anos con reinvestimento do importe](#) obtido en rendas vitalicias cóntense no Capítulo 11.

Transmisión de accións ou participacións de empresas de nova ou recente creación adquirida entre o 11 de xullo de 2011 e o 29 de setembro de 2013

Normativa: Véxase a disposición adicional trixésimo cuarta Lei do IRPF, na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2012.

Está exenta a ganancia patrimonial que se poñan de manifesto con ocasión da transmisión de accións ou participacións adquiridas polo contribuínte en empresas de nova ou recente creación entre o 11 de xullo de 2011 e o 29 de setembro de 2013, sempre que permanecesen no seu patrimonio por un período superior a tres anos (contados de data a data) desde a súa adquisición, e cúmplanse os requisitos e condicións establecidas na disposición adicional trixésimo cuarta da Lei do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2012.

Axudas excepcionais por danos persoais causados por desastres naturais

Están exentas as axudas excepcionais por danos persoais, concedidas en virtude do artigo 3.1 do Real decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro (BOE do 6 de novembro), nos supostos de falecemento e de incapacidade causada directamente pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) nos municipios incluídos no Anexo do citado Real decreto-lei. Véxase a respecto disto o [cadro-resumo](#) incluído ao final deste apartado.

Do mesmo xeito, están exentas as axudas concedidas por danos persoais causados directamente polas erupcións volcánicas na illa da Palma conforme ao que se establece no Real Decreto-lei 20/2021, do 5 de outubro, polo que se adoptan medidas urxentes de apoio para a reparación dos danos ocasionados polas erupcións volcánicas e para a reconstrución económica e social da illa da Palma (BOE do 6 de outubro).

Tamén resultan exentas, en idénticos termos, entre outras, as axudas excepcionais por danos persoais sufridos polas persoas afectadas por:

- Os movementos sísmicos acontecidos o 11 de maio de 2011 no municipio de Lorca (Murcia), conforme ao que se establece no artigo 2 do Real Decreto-lei 6/2011, do 13 de maio (BOE do 14 de maio. Corrección de erros do 18 e 19 de maio), modificado polos Reais Decretos-leis 17/2011, do 31 de outubro (BOE do 1 de novembro) e 15/2020, do 21 de abril (BOE do 22 de abril).
- Os incendios forestais e outros catástrofes naturais aos que sexa de aplicación a Lei 14/2012, do 26 de decembro (BOE do 27 de decembro). Véxanse tamén os Reais Decretos 1505/2012, do 2 de novembro

(BOE do 3 de novembro) e 389/2013, do 31 de maio (BOE do 15 de xuño), polo que se amplía o ámbito de aplicación da Lei 14/2012.

- As tormentas de vento e mar na fachada atlántica e a costa cantábrica en xaneiro e febreiro de 2014, conforme ao que se establece nos artigos 2 e 10 do Real Decreto-lei 2/2014, do 21 de febreiro, (BOE do 22 de febreiro).
- As inundacións e outros efectos dos temporais de chuva, neve e vento acontecido nos meses de xaneiro, febreiro e marzo de 2015, conforme ao que se establece nos artigos 2 e 10 do Real Decreto-lei 2/2015, do 6 de marzo (BOE do 7 de marzo) ou os temporais de chuva na Comunidade Autónoma das Canarias e no sur e este peninsular nos meses de setembro e outubro de 2015 de acordo cos artigos 2 e 10 do Real Decreto-lei 12/2015, do 30 de outubro (BOE do 31 de outubro).
- Os temporais de chuva, vento, nevaradas, pedrazo e fenómenos costeiros acontecidos nos meses de novembro e decembro de 2016 e en 2017 aos que sexa de aplicación o Real Decreto-lei 2/2017, do 27 de xaneiro, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados polos últimos temporais (BOE do 28 de xaneiro). Véxanse tamén os Reais Decretos 265/2017, do 17 de marzo e 1387/2018, do 19 de novembro (BOE do 20 de novembro), polo que se amplía o ámbito de aplicación do Real Decreto-lei 2/2017.
- Os temporais de chuvias torrenciais, neve, sarabia e vento, inundacións, desbordamentos de ríos e torrentes, pedrazo, fenómenos costeiros e tornados, así como incendios forestais ou outros feitos catastróficos acontecidos desde o mes de xaneiro de 2018 ata o 20 de setembro e demais situacións ás que son de aplicación o Real Decreto-lei 2/2019, do 25 de xaneiro, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados por temporais e outras situacións catastróficas (BOE do 26 de xaneiro) e o Real Decreto-lei 11/2019, do 20 de setembro, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados por temporais e outras situacións catastróficas (BOE do 21 de setembro).
- A borrasca “Filomena”, de acordo co que se dispón no Real decreto-lei 10/2021, do 18 de maio (BOE do 19 de maio), nos supostos de falecemento e de incapacidade causada directamente pola mesma.

Tamén, con efectos desde o 28 de decembro de 2022, están exentas do IRPE as axudas previstas na Lei 17/2015, do 9 de xullo, do Sistema Nacional de Protección Civil, por danos persoais ocasionados polos incendios forestais que tiveron lugar durante os meses de xuño, xullo e agosto nas Comunidades Autónomas que se declaran zonas afectadas gravemente por emerxencias de protección civil (Andalucía, Aragón, Illes Balears, Canarias, Castilla y León, Castela-A Mancha, Cataluña, Comunidade Valenciana, Extremadura, Galicia, Madrid, Rexión de Murcia, Navarra, País Vasco e La Rioja), no anexo do Acordo do Consello de ministros 23 de agosto de 2022, todo iso conforme ao que se establece no apartado 7 do artigo 94 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro, de medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína e de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade (BOE do 28 de decembro).

Axudas excepcionais por danos en elementos patrimoniais causados por desastres naturais

Normativa: Disposición adicional quinta.1 apartado c) Lei IRPE

Non se integrarán na base imponible do IRPE, as axudas públicas que teñan por obxecto reparar a destrución, por incendio, inundación, afundimento, erupción volcánica ou outra causas naturais, de elementos patrimoniais.

A respecto disto, teñanse en conta as axudas destinadas a paliar danos materiais en vivenda e efectos, e en establecementos industriais, mercantís e de servizos, e por prestacións persoais ou de bens de persoas físicas ou xurídicas, previstas no artigo 3.2 e 3, e as axudas directas a empresarios e profesionais especialmente

afectados pola [DANA](#), concedidas en virtude do artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro ([BOE](#) do 6 de novembro), polo que se adoptan medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) nos municipios contidos no Anexo do citado Real decreto-lei, así como as axudas destinadas a paliar danos persoais, vivenda, establecementos industriais, mercantís e de servizos, a corporacións locais, e a persoas físicas ou xurídicas, previstas no Real Decreto-lei 20/2021, do 5 de outubro, polo que se adoptan medidas urxentes de apoio para a reparación dos danos ocasionados polas erupcións volcánicas e para a reconstrución económica e social da illa da Palma ([BOE](#) do 6 de outubro).

Axudas para compensar os custos nas edificacións afectadas pola liberación do primeiro dividendo dixital

Normativa: Disposición adicional quinta.4 Lei [IRPF](#)

Non se integrarán na base imponible do [IRPF](#), as axudas concedidas en virtude do que se dispón no Real decreto 920/2014, do 31 de outubro, polo que se regula a concesión directa de subvencións destinadas a compensar os custos derivados da recepción ou acceso aos servizos de comunicación audiovisual televisiva nas edificacións afectadas pola liberación do dividendo dixital (primeiro dividendo dixital).

Atención : a diferenza da anterior, está suxeita e non exenta a axuda para compensar os custos derivados da recepción ou acceso aos servizos de comunicación audiovisual televisiva nas edificacións afectadas pola liberación do segundo dividendo dixital, regulada no Real decreto 392/2019, do 21 de xuño.

Subvencións e axudas para actuacións de rehabilitación enerxética en edificios

Normativa: Disposición adicional quinta.4 Lei [IRPF](#)

Non se integrarán na base imponible do [IRPF](#), no exercicio 2021 e seguintes as axudas concedidas en virtude dos distintos programas establecidos nos seguintes Reais Decretos:

- O Real decreto 691/2021, do 3 de agosto, polo que se regulan as subvencións que hai que outorgar a actuacións de rehabilitación enerxética en edificios existentes, en execución do Programa de rehabilitación enerxética para edificios existentes en municipios de reto demográfico (Programa PREE 5000), incluído no Programa de rexeneración e reto demográfico do Plan de rehabilitación e rexeneración urbana do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, así como a súa concesión directa ás comunidades autónomas;
- O Real decreto 737/2020, do 4 de agosto, polo que se regula o programa de axudas para actuacións de rehabilitación enerxética en edificios existentes e régulase a concesión directa das axudas deste programa ás comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla;
- O Real decreto 853/2021, do 5 de outubro, polo que se regulan os programas de axuda en materia de rehabilitación residencial e vivenda social do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

- O Real decreto 477/2021, do 29 de xuño, polo que se aproba a concesión directa ás comunidades autónomas e ás cidades de Ceuta e Melilla de axudas para a execución de diversos programas de incentivos ligados ao autoconsumo e á almacenaxe, con fontes de enerxía renovable, así como á implantación de sistemas térmicos de enerxías renovables no sector residencial, no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

Transmisión de inmoables urbanos adquiridos entre o 12 de maio de 2012 e o 31 de decembro de 2012

Normativa: Disposición adicional trixésima sétima Lei IRPF

Está exenta o **50 por 100** da ganancia patrimonial que se poña de manifesto con ocasión da transmisión de inmoables urbanos adquiridos a título oneroso a partir do 12 de maio de 2012 ata o 31 de decembro de 2012.

Este suposto coméntase dentro de [ganancias patrimoniais exentas](#) no Capítulo 11.

Rendas obtidas polo debedor en procedementos concursais

Normativa: Disposición adicional cuadraxésima terceira Lei IRPF

Están exentas as rendas obtidas polos debedores que se poñan de manifesto como consecuencia de quitacións e dacións en pagamento de débedas, establecidas en:

- Un convenio aprobado xudicialmente conforme ao procedemento fixado na Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, no Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.
- Un acordo de refinanciamento xudicialmente homologado ao que se refire o artigo 71 bis e a disposición adicional cuarta de Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, regulado no Título II do libro segundo, artigos 596 a 630, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.
- Un acordo extraxudicial de pagamentos a que se refire o Título X de Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, regulado no Título III do libro segundo, artigos 631 a 694, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal, ou
- Finalmente, como consecuencia de exoneracións do pasivo insatisfeito a que se refire o artigo 178 bis da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, o Capítulo II do Título XI do libro primeiro, artigos 486 a 502, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.

En todos os casos é requisito necesario para que as rendas se declaren exentas que **as débedas non deriven do exercicio de actividades económicas**.

Con respecto ao criterio de imputación no caso de perdas derivadas de créditos vencidos e non cobrados cando adquira eficacia unha quitación establecida nun acordo de refinanciamento xudicialmente homologable, ou nun acordo extraxudicial de pagamentos, véxase o artigo 14.2.k) da Lei do IRPF.

Indemnizacións percibidas en concepto de responsabilidade civil por danos persoais polos familiares das vítimas do accidente do voo GWI9525

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo primeira Lei IRPF

Con efectos desde 31 de marzo de 2022 e exercicios anteriores non prescritos, decláranse exentas as indemnizacións percibidas en concepto de responsabilidade civil por danos persoais polos familiares das vítimas do accidente do voo GWI9525, acontecido o 24 de marzo de 2015, así como as axudas satisfeitas pola compañía aérea afectada ou por unha entidade vinculada a esta última.

Novidade: *teñase en conta que o Real decreto-lei 6/2022, do 29 de marzo introduciu esta exención con efectos desde o 31 de marzo de 2022 e exercicios anteriores non prescritos.*

Cadro - resumo: medidas aprobadas como consecuencia da DANA que afectan ao IRPF: Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro e Real decreto 8/2024, do 28 de novembro

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL				
	NORMA QUE O REGULA	CUALIFICACIÓN E TRIBUTACIÓN	SUPOSTOS E IMPORTE	REQUISITOS
AXUDAS POR DANOS PERSOAIS	Art. 3.1 Real Decreto-lei 6/2024	Ganancia patrimonial exenta de IRPF polo art. 12.7 Real Decreto-lei 6/2024	Supostos : -Falecemento e -Incapacidade absoluta e permanente. Importe: 72.000 euros	Art.19 Real decreto 307/2005, do 18 de marzo, agás o de dependencia económica do art. 19.1 c) e d). No caso de falecemento poden ser beneficiarios os do art. 19 Real decreto 307/2005 sen necesidade de convivencia co falecido no momento da DANA .
AXUDAS POR DANOS MATERIAIS	Art. 3.2 e 3 Real Decreto-lei 6/2024	Ganancia patrimonial exenta de IRPF polo D. A.quinta.1c) Lei IRPF con matizacións *: - En caso de destrución : - Se axuda > V. adquisición do elemento patrimonial destruído: exenta 100% - Se axuda < V.adquisición do elemento patrimonial: PP computable. - En caso de reparación : só intégrase na base imponible a	Supostos : art. 15 Real decreto 307/2005 Importes máximos: os fixados no art. 3.2 d) Real Decreto-lei 6/2024	Arts. 15, 16 e 17 Real decreto 307/2005, do 18 de marzo, coas especialidades do Real Decreto-lei 6/2024 Non será de aplicación o disposto o artigo 17.b) e c) do Real decreto 307/2005 Se o único residente habitual da vivenda danada fóra unha persoa falecida poden solicitar estas axudas os beneficiarios por danos persoais do art. 19 Real decreto 307/2005

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL				
		parte da axuda que exceda do custo da reparación. NOTA: Os custos de reparación, ata o importe da axuda non son gasto deducible, nin se poderán computar como mellora para os efectos do valor de amortización ou de transmisións futuras.		
AXUDA PLAN REINICIA AUTO +: sección «Cero» e sección «Eco/C»	<u>Art. 2</u> e ss Real Decreto-lei 8/2024	Ganancia patrimonial exenta polo D. A. quinta Lei 35/2006.	• Obxecto : - Adquisición e matriculación en España de vehículos novos, a partir do 30 de outubro de 2024 inclusive, - Adquisición directa, a partir desa mesma data, dun vehículo seminovo que, neste caso, deberá ser previamente titularidade dun concesionario e estar matriculado en España ao seu nome cunha data posterior ao 30 de outubro de 2021. • Contías: - véxanse os anexos I e II do Real Decreto-lei 8/2024.	• Beneficiarios : - persoas físicas maiores de idade residentes en España que non entren dentro da categoría de autónomos segundo art. 1 Lei 20/2007, do 11 de xullo, que cumpran as condicións e obrigas dos arts. 4 e 13, respectivamente, do Real Decreto-lei 8/2024. Tamén poderán ter a condición de beneficiarios os herdeiros de persoas citadas, falecidas a consecuencia da DANA , nos termos do artigo 1, e poidan acreditar esta condición de herdeiro mediante a documentación que se indica no artigo 10.2. Esta condición situarálles na mesma posición

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL				
				que aquelas de non falecer, coas súas mesmas circunstancias agás, se é o caso, a prevista na letra b) do artigo 4.2. • Con carácter xeral cada solicitante de axuda soa poderá optar a unha subvención por vehículo sinistrado. Se acredita máis dunha titularidade de vehículo sinistro asegurado na Dirección Xeral de Tráfico poderá optar, no caso das persoas físicas, a un máximo de dúas subvencións. • Compatibilidade con outras axudas: - Subvencións sección CERO: non serán compatibles con outras axudas, de conformidade co artigo 9 do Regulamento (UE) 2021/241 do Parlamento Europeo e do Consello. - Subvencións sección ECO/C: compatibles con outras axudas sen que a suma total das axudas que reciba o beneficiario supere o 100 % do prezo do vehículo subvencionado.

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL				
SUBVENCÍONS PARA ESTUDANTES AFECTADOS POLA DANA	Art. 45 Real Decreto-lei 8/2024	Ganancia patrimonial exenta polo D. A. quinta Lei 35/2006 (Art.45.10 Real Decreto-lei 8/2024)..	• Contía : 600 euros/estudiante. • Obxecto: destinadas a sufragar gastos de reposición de libros de texto e material escolar ou de estudo. * Estas axudas son compatibles con outras axudas ou subvencións públicas ou privadas, nacionais ou internacionais outorgadas para a mesma fin, sen que, en ningún caso, a suma de todas as axudas obtidas poida superar o custo de adquisición dos libros de texto e material escolar ou de estudo que cumpra repor.	Os beneficiarios serán os estudantes e familias con fillo/as estudantes, que cumpran as seguintes condicións: a) Que cursen as ensinanzas comprendidas na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación; na Lei 1/2024, do 7 de xuño, pola que se regulan as ensinanzas artísticas superiores e establécese a organización e equivalencias das ensinanzas artísticas profesionais ou os graos D e E do sistema de formación profesional incluídos na Lei Orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de Ordenación e Integración da Formación Profesional. b) Que cumpran, ademais, unha das seguintes condicións: 1. Que residan en calquera dos municipios incluídos no anexo do Real Decreto-lei 6/2024; que reúnen, ben eles directamente ou a súa unidade familiar, os requisitos para ser beneficiarios das axudas para vivenda establecida no artigo 3.2 do Real Decreto-lei 6/2024, e que presentasen a solicitude das mesmas.

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL				
				2. Que, non tendo a súa residencia habitual afectada polos danos provocados pola DANA , os libros de texto, material escolar ou de estudo da súa propiedade, encontrásenos nos centros educativos situados nos municipios do anexo do Real Decreto-lei 6/2024, e quedasen inservibles.
AXUDAS PARA ESTUDANTES UNIVERSITARIOS AFECTADOS POLA DANA .	<u>Art. 46</u> Real Decreto-lei 8/2024	Ganancia patrimonial exenta polo D. A. quinta.3 Lei 35/2006 (Art.46.14 Real Decreto-lei 8/2024)..	• Contía : 600 euros/estudiante. • Obxecto: destinadas a sufragar gastos de material de estudo para a súa utilización por estudantes que cursen as ensinanzas. * Estas axudas son compatibles con outras axudas ou subvencións públicas ou privadas, nacionais ou internacionais outorgadas para a mesma fin, sen que, en ningún caso, a suma de todas as axudas obtidas poida superar o custo de adquisición dos libros de texto e material	Os beneficiarios serán estudantes universitarios que cumpran as seguintes condicións: a) Que cursen os estudos a que se refire a Lei Orgánica 2/2023, do 22 de marzo, do Sistema Universitario. b) Que residan en calquera dos municipios incluídos no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro. c) Que cumpran, ademais, unha das seguintes condicións: 1. Que, ben eles directamente ou ben a súa unidade familiar, cumpran os requisitos para ser beneficiarios das axudas para vivenda establecida no artigo 3.2 do Real Decreto-lei 6/2024, e que

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL				
			escolar ou de estudo que cumpra repor.	presentasen a solicitude das mesmas. 2. Que, non reunindo os requisitos do apartado 1.º anterior, perdesen o material de estudo da súa propiedade ou este quedase inservible.
AXUDAS EN MATERIA DE ACCESIBILIDADE PARA PERSOAS CON DISCAPACIDADE	Art. 51 Real Decreto-lei 8/2024	Ganancia patrimonial exenta de IRPF polo D. A.quinta Lei IRPF.	Importe máximo de 3 millóns aos municipios do art. 51.2. A subvención será compatible con outras subvencións, axudas, ingresos ou recursos para a mesma finalidade, procedentes de calquera administracións públicas, ou entes públicos ou privados, nacionais, da Unión Europea ou de organismos internacionais, incluídas as pensións non contributivas.	Beneficiarios: persoas con discapacidade que, como consecuencia da DANA producida entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024, sufrisen perdas ou danos irreparables no material ou produtos de que dispuxesen para a súa autonomía persoal. Requisitos: a) Que con anterioridade á DANA producida entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 dispuxesen de material ou produtos para a súa autonomía persoal. b) Que como consecuencia da citada DANA sufrisen perdas ou danos irreparables nese material ou produtos. c) Que estean empadroados nalgún dos municipios incluídos no ámbito de aplicación do Real Decreto-lei 6/2024, ou tivesen neses municipios o seu lugar de traballo ou o seu centro de asistencia.

PARA TODOS OS CONTRIBUÍNTES AFECTADOS EN XERAL

**DISPOSICIÓN
ANTICIPADA DE
DEREITOS
CONSOLIDADOS**

Art. 51
Real
Decreto-
lei
7/2024

- En todos estes casos, **con carácter excepcional e exclusivamente durante o período comprendido entre o 13 de novembro de 2024 e o 12 de maio de 2025**, os partícipes de plans de pensións, así como os asegurados dos plans de previsión asegurada e plans de previsión social empresarial e os mutualistas de mutualidades de previsión social, para os seus fondos complementarios, poderán dispor anticipadamente dos seus dereitos económicos:
 1. Cando sexan titulares de explotacións agrarias, forestais ou gandeiras, establecementos mercantís, industriais e de servizos, locais de traballo e similares, situados nos municipios incluídos no Anexo 1 do Real Decreto-lei 6/2024 e que sufrisen danos como consecuencia directa da DANA ;
 2. Cando sexan traballadores autónomos que se vexan obrigados a suspender ou cesar na actividade como consecuencia directa da DANA , por sinistros producidos nos citados municipios;
 3. No caso de persoas traballadoras afectadas por ERTE de acordo co previsto no art. 47.5 do texto refundido da Lei do ET , de empresas con domicilio de actividade nos municipios sinalados que sufrisen danos consecuencia directa da DANA ;
 4. No suposto de perda da vivenda habitual, ou de danos na citada vivenda, así como de danos nos efectos da devandita vivenda cando estes supostos producísense como consecuencia directa da DANA e a vivenda encóntrase situada nos devanditos municipios.
- **Importe máximo de disposición:**

O límite máximo de disposición por partícipe, asegurado ou mutualista, para o conxunto de plans de pensións, plans de previsión asegurada, plans de previsión social empresarial e mutualidades de previsión social de que sexa titular e por todas as situacións indicadas, será o resultado de ratear o Indicador Público de Renda de Efectos Múltiples (IPREM) anual para 12 pagas vixentes para o exercicio 2024 (que ascende a 7.200 euros) multiplicado por tres para un período máximo de seis meses computados desde o 13 de novembro de 2024.

$(7.200 \text{ euros} \times 3) \div 12 \times 6 = 10.800 \text{ euros}$
- **Reembolso de dereitos consolidados** : tributación como rendemento do traballo.

Gravame especial sobre os premios de determinadas lotarías e apostas: contías exentas

Normativa: Disposición adicional trixésimo terceira Lei IRPF

Premios

Non se integran na base imponible do IRPF, pero si están suxeitos ao devandito imposto mediante un gravame especial os seguintes premios:

- Os premios obtidos das lotarías e apostas organizadas pola Sociedade Estatal Loterías y Apuestas del Estado e polos órganos ou entidades das Comunidades Autónomas.
- Os premios obtidos dos sorteos organizados pola Cruz Vermella Española.
- Os premios obtidos das modalidades de xogos autorizados á Organización Nacional de Cegos Españóis (ONCE).
- Os premios organizados por organismos públicos ou entidades que exerzan actividades de carácter social ou asistencial sen ánimo de lucro establecido noutros Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo e que persigan obxectivos idénticos aos dos organismos ou entidades antes sinalados.

O resto de premios (distintos de que acabamos de enumerar) considéranse ganancias patrimoniais e integran a base imponible xeral do IRPF.

Contías exentas

No exercicio 2024 estarán exentos do gravame especial os premios cuye importe íntegro sexa **igual ou inferior a 40.000 euros**.

Os premios cuxo importe íntegro sexa **superior a 40.000 euros**, **someteranse a tributación do gravame especial respecto da parte do mesmo que exceda do devandito importe**.

Esta exención será de aplicación sempre que a contía do décimo, fracción, cupón de lotaría ou da aposta efectuada, sexa de, polo menos, 0,50 euros. No caso de que fóra **inferior a 0,50 euros**, a contía máxima exenta reducirase de forma proporcional.

No suposto de que o premio fóra de titularidade compartida, a contía exenta ratearase entre os cotitulares en función da cota que lles corresponda.

Rendas non suxeitas

1. En xeral

Entre as rendas non sometidas ao IRPF poden citarse as seguintes:

- **As rendas que se encontren suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns**

Normativa: Art. 6.4 Lei IRPF

Estas rendas están constituídas polas ganancias patrimoniais que se producen na persoa que recibe cantidades, bens ou dereitos por herdanza, legado ou doazón ou por ser beneficiarios de contratos de seguros sobre a vida, cando o contratante sexa persoa distinta do beneficiario, agás nos supostos en que por expresa disposición legal as cantidades percibidas dos devanditos seguros teñen a consideración de rendementos do traballo.

- **As ganancias ou perdas patrimoniais postas de manifesto nos supostos relacionados no artigo 33.3 da Lei do IRPF**

O artigo 33.3 da Lei do IRPF establece os [supostos en que, por expresa disposición legal, non existe ganancia ou perda patrimonial](#) que se comentan no Capítulo 11 ao que se remite.

- **Réxime transitorio aplicable ás ganancias patrimoniais derivadas de elementos patrimoniais adquiridos con anterioridade a 31 de decembro de 1994 (porcentaxes redutoras ou de abatemento)**

Normativa: disposición transitoria novena Lei do IRPF

A parte da **ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006** (non así as perdas patrimoniais) derivada de elementos patrimoniais non afectos ao desenvolvemento de actividades económicas que a 31 de decembro de 1996 tivesen un período de permanencia no patrimonio do contribuínte superior a:

- 10 anos, no suposto de bens inmobles ou dereitos sobre os mesmos.
- 5 anos, no suposto de accións admitidas a negociación, con excepción das accións representativas do capital social de Sociedades de Inversión Mobiliario e Inmobiliaria.
- 8 anos, no suposto dos demais bens ou dereitos.

Desde o 1 de xaneiro de 2015 establécese para todos os elementos patrimoniais aos que resulte de aplicación o anterior, un límite máximo e conxunto de 400.000 euros que opera sobre o valor de transmisión.

O comentario detallado deste [réxime transitorio](#) cóntense no Capítulo 11.

- **As perdas patrimoniais que, por expresa disposición contida no artigo 33.5 da Lei do IRPF, non se computan como tales**

A relación detallada destas [perdas patrimoniais que non se computan como tales](#) cóntense no Capítulo 11, ao que se remite.

- **Os rendementos do capital mobiliario que se poñan de manifesto con ocasión de transmisións lucrativas de activos financeiros por causa de morte do contribuínte**

Normativa: Art. 25.6 Lei IRPF

Cómpre pór de manifesto que este suposto completo o relativo á non suxeición das ganancias ou perdas patrimoniais producidas por transmisións lucrativas por causa de morte do contribuínte (plusvalía do morto) incluído dentro dos relacionados no artigo 33.3 da Lei do IRPF. En consecuencia, non terán a consideración de rendementos do capital mobiliario para o causante os derivados da transmisión lucrativa de activos financeiros por causa de morte.

- **A renda que se poña de manifesto como consecuencia do exercicio de dereito de rescate dos contratos de seguro colectivo que instrumenten compromisos por pensións**

Normativa: Disposición adicional primeira Lei IRPF

A devandita renda non estará suxeita ao IRPF do titular dos recursos económicos que en cada caso corresponda, nos seguintes supostos:

- Para a integración total ou parcial dos compromisos instrumentados na póliza noutro contrato de seguro que cumpra os requisitos da disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións.
- Para a integración noutro contrato de seguro colectivo, dos dereitos que correspondan ao traballador segundo o contrato orixinal no caso de cesamento da relación laboral.

Tampouco está suxeita ao IRPF a renda que se poña de manifesto como consecuencia da **participación en beneficios dos contratos de seguro que instrumenten compromisos por pensións** de acordo co previsto na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, cando a devandita participación en beneficios destínese ao aumento das prestacións aseguradas nos devanditos contratos.

- **Disposición de bens que conforman o patrimonio persoal para asistir as necesidades económicas da velez e da dependencia**

Normativa: Disposición adicional décimo quinta Lei IRPF e disposición adicional primeira Lei 41/2007, do 7 de decembro (BOE do 8 de decembro).

As cantidades percibidas como consecuencia das disposicións que se fagan da vivenda habitual (**hipoteca inversa**) polas persoas maiores de 65 anos, así como polas persoas que se encontren en situación de dependencia severa ou gran dependencia, a que se refire o artigo 26 da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro), sempre que se leven a cabo de conformidade coa regulación financeira relativa aos actos de disposición de bens que conforman o patrimonio persoal para asistir as necesidades económicas da velez e da dependencia.

Con respecto ao [concepto de vivenda habitual](#) véxase a disposición adicional vixésimo terceira da Lei do [IRPF](#) e o artigo 41 bis o Regulamento do [IRPF](#).

A hipoteca inversa regúlase na disposición adicional primeira da Lei 41/2007, do 7 de decembro, pola que se modifica a Lei 2/1981, do 25 de marzo, de Regulación do Mercado Hipotecario e outras normas do sistema hipotecario e financeiro, de regulación das hipotecas inversas e o seguro de dependencia e pola que se establece determinada norma tributaria (BOE do 8 de decembro). E de acordo coa devandita disposición enténdese por "hipoteca inversa" o préstamo ou crédito garantido mediante hipoteca sobre un ben inmovible que constitúa a vivenda habitual do solicitante, sempre que cumpran os seguintes requisitos:

- a. que o solicitante e os beneficiarios que este poida designar sexan persoas de idade igual ou superior aos 65 anos ou afectadas de dependencia ou persoas ás que se lles recoñece un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100,
- b. que o debedor dispoña do importe do préstamo ou crédito mediante disposicións periódicas ou únicas,
- c. que a débeda só sexa esixible polo acredor e a garantía executable cando faleza o prestameiro ou, se así se estipula no contrato, cando faleza o último dos beneficiarios,
- d. que a vivenda hipotecada fose taxada e asegurada contra danos de acordo cos termos e os requisitos que se establecen nos artigos 7 e 8 da Lei 2/1981, do 25 de marzo, de Regulación do Mercado Hipotecario."

Estas hipotecas só poderán ser concedidas polas entidades de crédito e polas entidades aseguradoras autorizadas para operar en España, sen prexuízo dos límites, requisitos ou condicións que, ás entidades aseguradoras, impoña a súa normativa sectorial.

• Axudas económicas que se concedan por gastos de enfermidade non cubertos

Tampouco teñen a consideración de renda suxeita aquelas **axudas económicas que se concedan por gastos de enfermidade non cubertos polo Servizo de Saúde ou Mutualidade correspondente**, que se destinen ao tratamento ou restablecemento da saúde.

2. Suposto especial: Cláusulas solo

Alcance da non suxeición

Non se integrará na base imponible deste [IRPF](#) a devolución, derivada de acordos celebrados con entidades financeiras, en efectivo ou a través doutras medidas de compensación, canda os seus correspondentes intereses indemnizatorios, das cantidades previamente satisfeitas a aquelas en concepto de intereses pola aplicación de cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos (a denominada "cláusula solo").

Importante: a declaración de non suxeición prové efectos desde 21 de xaneiro de 2017 e resulta aplicable a exercicios anteriores non prescritos.

De igual xeito ten que terse en conta que tampouco se integran na base imponible do [IRPF](#) a devolución de cantidades previamente satisfeitas polo contribuínte pola aplicación de cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos, canda os seus correspondentes intereses indemnizatorios, derivadas da execución ou cumprimento de sentenzas ou laudos arbitrais que declaran a nulidade das mesmas.

Tratamento fiscal de cantidades previamente satisfeitas polo contribuínte obxecto da devolución

As cantidades previamente satisfeitas polo contribuínte obxecto da devolución derivadas de acordos celebrados coas entidades financeiras ou de sentenzas ou laudos arbitrais, terán o seguinte tratamento fiscal:

a. Cando tales cantidades formasen parte, en exercicios anteriores, da base da dedución por investimento en vivenda habitual ou de deducións establecidas pola Comunidade Autónoma, débense diferenciar os seguintes supostos:

- Se a devolución destas cantidades prodúcese en efectivo o contribuínte perderá o dereito ás deducións practicadas en relación coas mesmas, debendo sumar á cota líquida estatal e autonómica, reportada no exercicio en que se celebre o acordo coa entidade financeira ou no da sentenza ou o laudo arbitral, exclusivamente as cantidades indebidamente deducidas en exercicios anteriores nos termos previstos no artigo 59 do Regulamento do IRPE, sen inclusión de xuros de mora.

A devandita regularización unicamente realizarase respecto dos exercicios en que non prescribise o dereito da Administración para determinar a débeda tributaria mediante a oportuna liquidación.

- Se a devolución destas cantidades prodúcese a través da compensación cunha parte do capital pendente de amortización non resultará de aplicación a adición anterior respecto da parte das cantidades que se destine directamente pola entidade financeira, tras o acordo co contribuínte afectado, a minorar o principal do préstamo, é dicir, non haberá que regularizar as deducións practicadas anteriormente correspondentes a eses importes.

Pola súa banda a redución do principal do préstamo tampouco xerará dereito a aplicar a dedución por investimento en vivenda habitual nin de dedución autonómica algunha.

b. Cando tales cantidades previamente satisfeitas polo contribuínte obxecto da devolución tivesen a consideración de gasto deducible en exercicios anteriores respecto dos que non prescribise o dereito da Administración para determinar a débeda tributaria mediante a oportuna liquidación, perderase tal consideración, debendo practicarse autoliquidación complementaria correspondente a tales exercicios, sen sanción, nin xuros de mora, nin recarga algún no prazo comprendido entre a data do acordo e a finalización do seguinte prazo de presentación de autoliquidación polo IRPE.

c. As cantidades que, pola aplicación de cláusulas solo, fosen satisfeitas polo contribuínte en 2024 e con respecto ás que antes de finalizar o prazo de presentación de autoliquidación do IRPE polo devandito exercicio acádese o acordo de devolución das mesmas coa entidade financeira ou sexa consecuencia dunha sentenza xudicial ou un laudo arbitral, non formarán parte da base de dedución por investimento en vivenda habitual nin de dedución autonómica algunha, nin terán a consideración de gasto deducible.

Importante: para os efectos das regularizacións que procedan teñase en conta que mentres que no suposto da existencia de acordo coa entidade financeira a regularización compútase desde a data en que este subscríbese, nos supostos de sentenza ou laudo arbitral a regularización debe computarse desde a data destes (a firmeza da sentenza, se é o caso).

Suxeición ao IRPF: aspectos persoais

Son contribuíntes polo IRPF

Normativa: Art. 8 Lei IRPF

1. As persoas físicas que teñan a súa residencia habitual en territorio español.
2. As persoas físicas que teñan a súa residencia habitual no estranxeiro por algunha das circunstancias previstas no artigo 10 da Lei do IRPF que máis adiante coméntanse.
3. As persoas físicas de nacionalidade española que acrediten a súa nova residencia fiscal nun país ou territorio cualificado regulamentariamente como paraíso fiscal (actualmente xurisdición non cooperativa). Estas persoas non perderán a súa condición de contribuíntes polo IRPF no período impositivo en que se produza o cambio de residencia e nos catro períodos impositivos seguintes.

Atención : teñase en conta que a partir do 11 de xullo de 2021 e, de acordo co que se dispón na disposición adicional décima da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, todas referencias efectuadas na normativa do IRPF a paraísos fiscais, a países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou de nula ou baixa tributación entenderanse efectuadas á definición de xurisdición non cooperativa que establece a disposición adicional primeira da citada Lei 36/2006, do 29 de novembro, na súa redacción vixente a partir do 11 de xullo de 2021.

A disposición transitoria segunda da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal establece que en tanto non se determinen por Orde Ministerial os países ou territorios que teñen a consideración de xurisdición non cooperativa, terán a devandita consideración os países ou territorios previstos no Real decreto 1080/1991.

Pois ben, con entrada en vigor 11 de febreiro de 2023, publicouse a Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas (BOE do 10 de febreiro), que actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo, aínda que en IRPF non foi de aplicación ata este período impositivo, 2024.

Véxase ao respecto a relación de países e territorios cualificados regulamentariamente como [xurisdicións non cooperativas](#) e as notas sobre a citada relación de países e territorios que figuran no Capítulo 10 deste Manual.

Residencia habitual en territorio español

Normativa: Art. 9 Lei IRPF

Entenderase, de acordo co artigo 9 da Lei do IRPF, que o contribuínte ten a súa residencia habitual en territorio español cando se dea calquera das seguintes circunstancias:

1. Que permaneza máis de 183 días, durante o ano natural, en territorio español.

Para determinar este período de permanencia computaranse as ausencias esporádicas, non sendo que o contribuínte acredite a súa residencia fiscal noutro país. Tratándose de países ou territorios cualificados regulamentariamente como paraísos fiscais, a Administración tributaria poderá esixir que se probe a permanencia no mesmo durante 183 días no ano natural.

Malia o anterior, para determinar o período de permanencia en territorio español non se computarán as estancias temporais en España que sexan consecuencia das obrigas contraídas en acordos de colaboración cultural ou humanitaria, a título gratuito, coas Administracións Públicas españolas.

Precisión:

Con respecto ao concepto de “permanencia” do artigo 9.1.a) da Lei do IRPF, o TEAC indicou en diversas resolucións que non se poida condicionar a permanencia a un elemento volitivo por varias razóns:

1. Porque a residencia fiscal non é unha cuestión que se determine de maneira unilateral (isto é, considerarse residente fiscal nalgunha xurisdición), senón unha cuestión xurídica que ten que ser probada e acreditada.
2. Porque o Tribunal Supremo xa rexeitou, en reiteradísima xurisprudencia, que se poida ter en conta a vontade dunha persoa física de volver a España para determinar que o seu tempo fóra de territorio español sexa directamente cualificado de “ausencia esporádica”. Véxase, entre outras, as Sentenzas do TS do 28 de novembro de 2017 (números 1.829/2017, 1.850/2017, 1.860/2017 e 1.834/2017), do 16 de xaneiro de 2018 (números 108/2018, 109/2018, 114/2018, 115/2018, 107/2018, 188/2018 e 305/2018), e do 18 de xaneiro de 2018 (números 110/2018 e 183/2018).

Do mesmo xeito, tampouco a presenza en España pode estar condicionada a que o obrigado tributario non teña intención de desprazar ao estranxeiro a súa residencia.

Partindo do anterior para o TEAC o concepto de permanencia do artigo 9.1.a) da Lei do IRPF intégrase polo cómputo agregado de tres estadios: presenza certificada, días presuntos e ausencias esporádicas:

- Presenza certificada: a acreditada mediante un medio de proba incuestionable. Acreditada a presenza un día polo pertinente medio de proba, compútase asepticamente, sen que sexa preciso que se probe (nin pola Administración nin polo contribuínte) unha estancia de varios días seguidos. O día compútase integramente, sen que se requira un número mínimo de horas. (Comentario 5 ao art. 15 do Modelo Convenio OCDE).

- Días presuntos: os que transcorren razoablemente entre dúas presenzaas certificadas; malia que non se coñece por proba certificada que o interesado estivese en España, ao tratarse dun número razoable de días consecutivos e encontrarse entre días de presenza certificada, poden computarse como días de permanencia do art. 9.1.a), non sendo que se probe unha presenza certificada fóra de territorio español.
- Ausencias esporádicas: como resulta do propio tenor literal do artigo 9.1 a) Lei do IRPE, as ausencias esporádicas son un elemento a adicionar aos días de presenza efectiva (integrados pola adición dos días de presenza certificada e os días presuntos) para, así, determinar se a permanencia agregada en España é superior aos 183 días. Son, en definitiva, un reforzo ás conclusións de permanencia en territorio español ou no estranxeiro, pero, claro está, non estritamente imprescindibles cando cos días de presenza efectiva xa se acadou o limiar mínimo esixido pola Lei de 184 días.

Véxanse ao respecto, entre outras, as Resolucións do TEAC do 28 de marzo 2023, Reclamación número 00-04045-2020 e 25 de abril de 2023, Reclamación número 00-04812-2020.

2. Que radique en España o núcleo principal ou a base das súas actividades ou intereses económicos, de forma directa ou indirecta.

Presumirase, agás proba en contrario, que o contribuínte ten a súa residencia habitual en territorio español cando, conforme aos criterios anteriores, residan habitualmente en España o seu cónxuxe non separado legalmente e os fillos menores de idade que dependan daquel .

Non se considerarán contribuínte s, a título de reciprocidade, os nacionais estranxeiros que teñan a súa residencia habitual en España pola súa condición de membros de misións diplomáticas ou oficinas consulares estranxeiras, ou por ser titulares de cargo ou emprego oficial de Estados estranxeiros, ou por ser funcionarios en activo que exerzan en España cargo ou emprego oficial que non teña carácter diplomático ou consular, sempre que, ademais, non proceda a aplicación de normas específicas derivadas dos tratados internacionais en que España sexa parte.

Lembre: a residencia fiscal dunha persoa física non só determínase en función do primeiro criterio de permanencia (máis de 183 días), senón que, o contribuínte tamén poderá ser considerado residente fiscal en España se ten neste país, de forma directa ou indirecta, o núcleo principal ou a base das súas actividades ou intereses económicos.

Residencia habitual no territorio dunha Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía para os efectos do IRPF

Normativa: Art. 72 Lei IRPF

Criterios para determinar a residencia habitual

Como principio xeral, os contribuíntes con residencia habitual en territorio español son residentes no territorio dunha Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía. Para determinar en cal das Comunidades Autónomas ou Cidades con Estatuto de Autonomía ten a súa residencia habitual o contribuínte residente, deberán aplicarse os seguintes criterios:

1. Criterio de permanencia

De acordo con este criterio, o contribuínte reside na Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía en cuxo territorio permanecese maior número de días do período impositivo (xeralmente, o ano natural), computándose para estes fins as ausencias temporais e presumíndose, agás proba en contrario, que a persoa permanece no territorio da Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía onde radica a súa vivenda habitual.

2. Criterio do principal centro de intereses

Cando non fóra posible determinar a residencia conforme ao criterio anterior, considerarase que o contribuínte reside na Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía onde teña o seu principal centro de intereses; é dicir, naquela en cuxo territorio obtívese a maior parte da base imponible do IRPF, determinada polos seguintes compoñentes de renda:

- a. Rendementos do traballo, que se entenderán obtidos onde radique o centro de traballo respectivo, se existe.
- b. Rendementos do capital inmobiliario e ganancias patrimoniais derivadas de bens inmoables, que se entenderán obtidos no lugar en que radiquen estes.
- c. Rendementos de actividades económicas, xa sexan empresariais ou profesionais, que se entenderán obtidos onde radique o centro de xestión de cada unha delas .

3. Criterio da última residencia declarada para os efectos do IRPF

En defecto dos anteriores criterios, a persoa considérase residente no territorio en que radique a súa última residencia declarada para os efectos do IRPF.

Importante: de acordo co que se establece no artigo 72.3 da Lei do IRPF, non producirán efecto os cambios de residencia que teñan por obxecto principal lograr unha menor tributación efectiva neste imposto, non sendo que a nova residencia prolónguese de maneira continuada durante, polo menos, tres anos. Nestes supostos deberán presentarse as [autoliquidacións rectificativas](#) que correspondan.

Teñase en conta que, a partir do 14 de marzo, data de aprobación da Orde HAC/242/2025, do 13 de marzo, pola que se aproban os modelos de declaración do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e do Imposto sobre o Patrimonio, exercicio 2024, establécese, no ámbito do IRPF, a aplicación efectiva da autoliquidación rectificativa como sistema único para a corrección de autoliquidacións, en substitución do actual sistema dual de autoliquidación complementaria e solicitude de rectificación. Véxase o Capítulo 18.

As persoas físicas residentes en territorio español, que non permanezan no devandito territorio máis de 183 días durante o ano natural, consideraranse residentes no territorio da Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía en que radique o núcleo principal ou base das súas actividades ou dos seus intereses económicos.

Finalmente, cando a persoa sexa residente en territorio español por presunción, é dicir, porque o seu cónxuxe non separado legalmente e os fillos menores de idade dependentes del residan habitualmente en España, considerarase residente no territorio da Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía en que estes residan habitualmente.

Declaracións conxuntas de unidades familiares cuxos membros residen en diferentes Comunidades Autónomas ou Cidades con Estatuto de Autonomía

Cando os contribuíntes integrados nunha unidade familiar tivesen a súa residencia habitual en Comunidades Autónomas ou Cidades con Estatuto de Autonomía distinta e optasen por tributar conxuntamente, no apartado "Comunidade Autónoma/Cidade Autónoma de residencia en 2024" indicárase aquela en que tivese a súa residencia habitual o membro da unidade familiar con maior base liquidable, determinada esta de acordo coas regras de individualización de rendas do IRPF.

Cando unha das distintas Comunidades Autónomas fóra de réxime foral (Navarra ou País Vasco), atenderase tamén a este criterio para determinar a competencia foral ou estatal en orde á exacción do IRPF.

Residencia habitual no estranxeiro

Normativa: Art. 10 Lei IRPF

Teñen a consideración de contribuíntes polo IRPF as persoas de nacionalidade española, o seu cónxuxe non separado legalmente e fillos menores de idade, que tivesen a súa residencia habitual no estranxeiro pola súa condición de:

- a. Membros de misións diplomáticas españolas, comprendendo tanto ao xefe da misión como aos membros do persoal diplomático, administrativo, técnico ou de servizos da mesma.
- b. Membros das oficinas consulares españolas, comprendendo tanto ao xefe das mesmas como ao persoal funcionario ou de servizos a elas adscrito, con excepción dos vicecónsules honorarios ou axentes consulares honorarios e do persoal dependente deles.
- c. Titulares de cargo ou emprego oficial do Estado español como membros das delegacións e representacións permanentes acreditadas ante organismos internacionais ou que formen parte de misións ou delegacións de observadores no estranxeiro.
- d. Funcionarios en activo que exerzan no estranxeiro cargo ou emprego oficial que non teña carácter diplomático ou consular.

Non obstante, non terán a consideración de contribuíntes :

- As persoas citadas anteriormente cando, non sendo funcionarios públicos en activo ou titulares de cargo ou emprego oficial, xa tivesen a súa residencia habitual no estranxeiro con anterioridade á adquisición de calquera das condicións enumeradas.

- O cónxuxes non separados legalmente ou fillos menores de idade, cando xa tivesen a súa residencia habitual no estranxeiro con anterioridade á adquisición polo cónxuxe, o pai ou a nai, de calquera das condicións enumeradas anteriormente.

Importante: como consecuencia do réxime de cesión de tributos do Estado ás Comunidades Autónomas debe cubrirse no apartado correspondente da páxina 1 do modelo de declaración a clave da Comunidade Autónoma ou Cidade con Estatuto de Autonomía en que o declarante tivese a súa residencia habitual no devandito exercicio. Non obstante, os funcionarios e empregados públicos españois residentes no estranxeiro no exercicio 2024, farán constar no devandito apartado a clave específica "20".

Non se consideran contribuíntes do IRPF

Normativa: Art. 8.3 Lei IRPF

Non teñen a consideración de contribuíntes polo IRPF as sociedades civís non suxeitas ao Imposto sobre Sociedades, herdanzas xacentes, comunidades de bens e demais entidades a que se refire o artigo 35.4 da LGT.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

As rendas correspondentes ás mesmas atribuiranse aos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes, respectivamente, de acordo co que se establece nos artigos 86 a 90 da Lei do IRPF.

O [réxime de atribución de rendas](#) coméntase con máis detalle no Capítulo 10.

A unidade familiar no IRPF

Modalidades

Para os efectos do IRPF, existen dúas modalidades de unidade familiar, a saber:

• En caso de matrimonio (modalidade 1ª)

A integrada polo cónxuxes non separados legalmente e, se os houber:

- a. Os fillos menores, con excepción dos que, co consentimento dos pais, vivan independentemente destes.
- b. Os fillos maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada, mentres non se dite unha nova resolución xudicial que a substitúa ou, se é o caso, os fillos maiores de idade con discapacidade para os que se estableza a curadoría representativa cando esta sexa exercida pola persoa ou persoas ás que lles correspondería a patria potestade se o fillo fóra menor de idade.

Importante:

A Lei 8/2021, do 2 de xuño, pola que refórmase a lexislación civil e procesual para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica (BOE do 3 de xuño) substituíu a prórroga ou rehabilitación da patria potestade acordada xudicialmente no caso de menores con discapacidade que acceden á maioría de idade, ou ben dos fillos maiores de idade solteiros que vivan cos seus pais e que sufrisen unha determinada discapacidade, polas medidas de apoio para o exercicio da súa capacidade xurídica que necesite o fillo con discapacidade cando alcance a maioría de idade (ou ben o fillo maior de idade con discapacidade que vive cos seus pais), do mesmo xeito e polo mesmo medio que a calquera adulto que os requira.

Non obstante, para quen ostentaban a patria potestade prorrogada ou rehabilitada á data da entrada en vigor da mencionada Lei 8/2021 a disposición transitoria segunda establece un réxime transitorio que permite continuar exercendoa ata que nun prazo máximo de tres anos prodúzase a revisión por parte da autoridade xudicial de oficio ou a instancia do Ministerio Fiscal desta situación.

Atendendo ao anterior, e tendo en conta as modificacións incorporadas pola Lei 8/2021 en materia de persoas con discapacidade, as referencias realizadas no artigo 82 da Lei do IRPF á patria potestade prorrogada ou rehabilitada, deben entenderse feitas ás seguintes medidas xudiciais:

- a. Resolucións xudiciais ditadas ao abeiro do réxime anterior á Lei 8/2021 polas que se establecía a prórroga ou rehabilitación da patria potestade, mentres non se ditase unha nova resolución xudicial que as substitúa por novas medidas adaptadas á Lei 8/2021.
- b. Resolucións xudiciais ditadas tras a entrada en vigor da Lei 8/2021 polas que se estableza a curadoría representativa para os mesmos supostos para os que, de acordo co réxime anterior á Lei 8/2021, establecíase a patria potestade prorrogada ou rehabilitada (anterior artigo 171 do Código Civil) que son os seguintes:
 - As resolucións en que se estableza a curadoría representativa sobre os fillos con discapacidade ao chegar aqueles á maior idade, exercida pola persoa ou persoas ás que correspondería a patria potestade se o fillo fóra menor de idade.
 - As resolucións en que se estableza a curadoría representativa para o fillo con discapacidade maior de idade solteiro que vivir en compañía dos seus pais ou de calquera deles, exercida así mesmo pola persoa ou persoas ás que correspondería a patria potestade se o fillo fóra menor de idade.

Lembre: a maioría de idade acádase ao cumprir os 18 anos.

En defecto de matrimonio ou nos casos de separación legal (modalidade 2ª)

A formada polo pai ou a nai e a totalidade dos fillos que convivan cun ou outra e reúnen os requisitos sinalados para a modalidade 1ª anterior.

Normas comúns ás dúas modalidades de unidade familiar

Da regulación legal das modalidades de unidade familiar, poden extraerse as seguintes conclusións:

- Calquera outra agrupación familiar, distinta das anteriores, non constitúe unidade familiar para os efectos do IRPF.
- Ninguén poderá formar parte de dúas unidades familiares ao mesmo tempo.

- A determinación dos membros da unidade familiar realizarase atendendo á situación existente o día 31 de decembro de cada ano.

Polo tanto, se un fillo cumprixe 18 anos durante o ano, xa non formará parte da unidade familiar nese período impositivo.

Tributación individual e opción pola tributación conxunta

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «[Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar as opcións de tributación, individual ou conxunta, en función das súas circunstancias persoais e familiares.

Formulación

- **Con carácter xeral**, a declaración do IRPF preséntase de forma individual. Non obstante, as persoas integradas nunha unidade familiar, nos termos anteriormente comentados, poden optar, se así deséxano, por declarar de forma conxunta, sempre que todos os seus membros sexan contribuíntes por este imposto.
- **Nas parellas de feito** sen vínculo matrimonial só un dos seus membros (pai ou nai) pode formar unidade familiar cos fillos que reúnen os requisitos anteriormente comentados e, en consecuencia, optar pola tributación conxunta. O outro membro da parella debe declarar de forma individual.

Non obstante, ten que terse en conta que o artigo 84.2.4º da Lei do IRPF (que establece as "Normas aplicables na tributación conxunta") sinala a improcedencia da redución de 2.150 euros anuais na segunda das modalidades de unidade familiar a que se refire o artigo 82 da Lei do IRPF, nos casos en que o contribuínte conviva co pai ou a nai dalgún dos fillos que forman parte da súa unidade familiar.

- **Nos supostos de separación ou divorcio matrimonial ou ausencia de vínculo matrimonial**, a opción pola tributación conxunta corresponderá a quen teña atribuída a garda e custodia dos fillos á data de devindicación do IRPF, ao tratarse do proxenitor que convive con aqueles. Nos supostos de garda e custodia compartida a opción da tributación conxunta pode exercitara calquera dos dous proxenitores, optando o outro por declarar de forma individual.

Teñase en conta que, segundo o criterio fixado polo TEAC na súa Resolución do 19 de xullo 2024, da reclamación núm. 00-02172-2023, ditada en unificación de criterio, "*en casos de separación legal ou ausencia de vínculo matrimonial en que a garda e custodia dos fillos sexa compartida, se non se xustifica a existencia de mutuo acordo entre os proxenitores para que á "tributación conxunta" se acolla un ou outro, mutuo acordo que deberá ser previo á presentación das declaracións, os dous proxenitores, e tamén todos os fillos, deberán tributar en réxime de "tributación individual", como obriga a imperativa redacción dos artigos 82.1 2ª e 82.2 da Lei do IRPF, non sendo por iso aplicable nestes casos a redución do artigo 84.2.4º da Lei do IRPF*".

- Unha vez exercitada a opción por tributar de forma individual ou conxunta, non é posible modificar despois dita opción presentando novas declaracións, non sendo que estas preséntense tamén dentro do prazo regulamentario de presentación de declaracións; finalizado o devandito prazo, non poderá cambiarse a opción de tributación para ese

período impositivo.

Novidade 2024: a partir de 2024, o cambio da opción de tributación elixida (individual ou conxunta) nunha autoliquidación anterior, realizarase marcando o recadro [124] da páxina 3 do modelo de declaración de IRPF.

A opción por declarar conxuntamente

- **Maniféstase ao presentar a declaración do IRPF correspondente ao exercicio** respecto do cal se opta. Unha vez exercitada a opción, só poderá modificarse dentro do prazo regulamentario de presentación de declaracións.

A partir de 2024, a modificación da opción de tributación elixida nunha autoliquidación xa presentada, esixirá marcar o recadro [124] do modelo de declaración. Iso requirirá tamén consignar o Número de xustificante da autoliquidación cuxa rectificación se solicita no recadro [104].

No caso de que non se presentase declaración, a Administración tributaria, ao practicar as liquidacións que procedan, aplicará as regras da tributación individual, non sendo que os membros da unidade familiar manifesten expresamente contráριο no prazo de dez días a partir do requirimento da Administración.

- **Non vincula á unidade familiar para exercicios sucesivos.**

Así, a declaración conxunta no exercicio 2023 non obriga a ter que declarar tamén conxuntamente en 2024 ; do mesmo xeito, a declaración conxunta en 2024 non vincula para o 2025.

- **Abarca obrigatoriamente a todos os membros da unidade familiar.**

Se un calquera dos membros da unidade familiar presenta declaración individual, os restantes membros deberán utilizar este mesmo réxime de tributación.

Importante: teñase en conta que no caso de unidades familiares a que se refire o artigo 82.1 de Lei do IRPF formadas por contribuíntes deste imposto e por residentes noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo estableceuse, desde o 1 de xaneiro de 2018, unha [dedución sobre a cota que se comenta no Capítulo 16](#) do Manual. Coa citada dedución preténdese, xa que tales unidades familiares non poden optar por declarar conxuntamente, equiparar a cota a pagar á que soportase o contribuínte no caso de que todos os membros da unidade familiar fosen residentes fiscais en España. Non obstante, esta dedución non é aplicable cando algún dos membros integrados na unidade familiar optase por tributar de acordo co réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español previsto no artigo 93 da Lei do IRPF ao que se fai referencia neste Capítulo.

Características xerais da tributación conxunta

Normativa: Art. 84 Lei IRPF

Con independencia doutras particularidades que se indicarán nos correspondentes capítulos deste Manual, o réxime de tributación conxunta presenta as seguintes características xerais:

- **Para determinar a existencia ou non da obriga de declarar**, o importe das rendas, a base imponible e liquidable e a débeda tributaria, **aplicaranse, con carácter xeral, as regras de tributación individual**, sen que proceda, agás nos casos expresamente previstos na norma que máis adiante coméntanse, a elevación ou multiplicación dos importes ou límites en función do número de membros da unidade familiar.
- **As rendas de calquera tipo** obtido por todos e cada un dos membros da unidade familiar someteranse a gravame **acumuladamente**.
- Todos os membros da unidade familiar quedarán sometidos ao imposto **conxunto e solidariamente**, de xeito que a débeda tributaria, resultante da declaración ou descuberta pola Administración, poderá ser esixida na súa totalidade a calquera deles .

Non obstante, recoñécese o dereito das persoas integrantes da unidade familiar a ratear internamente entre elas a débeda tributaria, segundo a parte da renda conxunta que a cada un correspóndalle, sen que o devandito rateo teña efectos fiscais.

- Aplícanse **as mesmas escalas de gravame que para a tributación individual**.
- Agás nos casos expresamente previstos na normativa do IRPF, a declaración conxunta **non supón a ampliación de ningún dos límites** que afectan a determinadas partidas deducibles.
- **As partidas negativas de períodos anteriores non compensadas polos contribuíntes compoñentes da unidade familiar poden compensarse** de acordo coas normas xerais do IRPF, con independencia de que proveñan dunha declaración anterior individual ou conxunta.

As partidas negativas determinadas en tributación conxunta serán compensables, en caso de tributación individual posterior, exclusivamente por aqueles contribuíntes a quen correspondan, de acordo coas regras sobre individualización de rendas contidas na Lei do IRPF.

- **As reducións na base imponible por achegas a sistemas de previsión social, incluídos os constituídos a favor de persoas con discapacidade, a patrimonios protexidos das persoas con discapacidade e á Mutualidade de previsión social de deportistas profesionais teñen o seguinte tratamento.**

Os límites máximos de redución por achegas aos citados sistemas de previsión social, aos patrimonios protexidos das persoas con discapacidade e á Mutualidade de previsión social de deportistas profesionais serán aplicados individualmente por cada partícipe, aportante, mutualista ou asegurado integrado na unidade familiar que teña dereito a calquera destas reducións.

Os límites máximos de redución por [achegas aos citados sistemas de previsión social](#) coméntanse no Capítulo 13.

- **Mínimo persoal do contribuínte.**

En calquera das modalidades de unidade familiar o **mínimo persoal aplicable na declaración conxunta será de 5.550 euros anuais**, con independencia do número de membros integrados na mesma.

O cómputo do incremento do mínimo persoal por idade do contribuínte realizarase de acordo coas circunstancias persoais de cada un dos cónxuxes integrado na unidade familiar.

- **Mínimo por discapacidade do contribuínte.**

O cómputo do mínimo por discapacidade do contribuínte efectuarase tendo en conta as circunstancias de discapacidade que, se é o caso, concorran en cada un dos cónxuxes integrado na unidade familiar.

Importante: o mínimo persoal e o mínimo por discapacidade do contribuínte non se aplicarán na declaración conxunta polos fillos, sen prexuízo da contía que proceda aplicar en concepto do mínimo por descendentes e por discapacidade.

- **Redución por tributación conxunta.**

a. En declaracións conxuntas de unidades familiares integradas por ambos os dous cónxuxes, non separados legalmente, **e os seus fillos**, se os houber (modalidade 1ª de unidade familiar), **aplicarase unha redución da base imponible de 3.400 euros anuais**, con carácter previo ás reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social, incluídos os constituídos a favor de persoas con discapacidade, así como a patrimonios protexidos das persoas con discapacidade e á Mutualidade de previsión social de deportistas profesionais previstas na Lei do IRPF.

Esta redución aplicarase, en primeiro lugar, á base imponible xeral sen que poida resultar negativa como consecuencia de tal minoración. O remanente, se o houbese, minorará a base imponible do aforro, que tampouco poderá resultar negativa.

b. En declaracións conxuntas de unidades familiares formadas polo pai ou a nai e todos os fillos que convivan cun ou outro (2ª modalidade de unidade familiar, nos casos de separación legal ou cando non exista vínculo matrimonial) aplicarase **unha redución da base imponible de 2.150 euros anuais**, con carácter previo ás reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social, incluídos os constituídos a favor de persoas con discapacidade, así como a patrimonios protexidos das persoas con discapacidade e á Mutualidade de previsión social de deportistas profesionais previstas na Lei do IRPF.

Esta redución aplicarase, en primeiro lugar, á base imponible xeral sen que poida resultar negativa como consecuencia de tal minoración. O remanente, se o houbese, minorará a base imponible do aforro, que tampouco poderá resultar negativa.

Importante: non se aplicará a redución por tributación conxunta cando o contribuínte conviva co pai ou a nai dalgún dos fillos que forman parte da súa unidade familiar.

Réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español e á súa familia

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Informador do Imposto sobre a Renda de non Residentes](#)», onde poderá consultar como opera o réxime especial de traballadores desprazados.

Normativa: Art. 93 Lei IRPF

Desde o 1 de xaneiro de 2023 o réxime fiscal especial previsto no artigo 93 da Lei do IRPF para traballadores desprazados a territorio español modificouse para dar cabida a novos colectivos (traballadores a distancia, emprendedores e profesionais cualificados, e quen leven a cabo actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación) e estender a posibilidade da súa aplicación ás persoas integrantes do núcleo familiar de tales contribuíntes como son cónxuxe, fillos con discapacidade ou menores e o proxenitor destes , no suposto de inexistencia de vínculo matrimonial.

O devandito réxime consiste en que as persoas físicas que adquiran a súa residencia fiscal en España como consecuencia do seu desprazamento a territorio español polos motivos que a continuación indícanse poden optar por tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes (con determinadas especialidades), mantendo, porén, a condición de contribuíntes polo IRPF.

Importante: se algún dos membros da unidade familiar optase por tributar de acordo con este réxime fiscal especial para os traballadores desprazados a territorio español, non será de aplicación a dedución establecida, a partir do 1 de xaneiro de 2018, pola disposición adicional cuadraxésimo oitava da Lei do IRPF, para unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, que se comenta no Capítulo 16.

A. En xeral: réxime aplicable a traballadores desprazados a territorio español

Ámbito de aplicación

Normativa: Art. 113 Regulamento IRPF

Para a aplicación deste réxime especial os contribuíntes deben cumprir as seguintes condicións:

1. Que non fosen residentes en España durante os cinco períodos impositivos anteriores a aquel en que se produza o seu desprazamento a territorio español.

En relación aos cinco períodos impositivos a computar para os efectos do cumprimento deste requisito, tómase como referencia o ano de adquisición de residencia e non o ano de desprazamento.

Con esta finalidade tamén, deberase estar ao disposto o artigo 9.1 da Lei do IRPF, que regula a residencia fiscal en España das persoas físicas.

Atención: desde o 1 de xaneiro de 2023 redúcese de dez a cinco anos o período previo de non residencia en España.

2. Que o desprazamento a territorio español, xa sexa no primeiro ano de aplicación do réxime ou no ano anterior, prodúzase como consecuencia dalgunha **das seguintes circunstancias:**

a. **Contrato de traballo**

Cando o desprazamento sexa consecuencia dun contrato de traballo, con excepción da relación laboral especial dos deportistas profesionais reguladas polo Real decreto 1006/1985, do 26 de xuño.

Entenderase cumprida esta circunstancia cando se cumpra **calquera das seguintes condicións:**

- Cando **se inicie** unha relación laboral, ordinaria ou especial distinta da anteriormente indicada (a dos deportistas profesionais), ou estatutaria cun empregador en España. É dicir, requírese a existencia dunha relación de causalidade entre o desprazamento a España e o inicio da relación laboral.

O cesamento da relación laboral coa empresa que motivou, de forma real e efectiva, o desprazamento a territorio español, dando lugar a unha situación temporal de desemprego ou inactividade por causas alleas á vontade do contribuínte, e o comezo a continuación dunha nova relación laboral en que se cumpran así mesmo os requisitos establecidos no artigo 93 da Lei do IRPF, non supón a exclusión do réxime tendo en conta de que a finalidade do réxime é atraer España aos suxeitos comprendidos na aplicación do réxime e que a devandita finalidade de ningún xeito resulta incompatible co feito anterior.

- Cando o desprazamento sexa **ordenado polo empregador** e exista unha carta de desprazamento deste .
- Cando o desprazamento, sen ser ordenado polo empregador, débese a que a actividade laboral **se preste a distancia**, mediante o uso exclusivo de medios e sistemas informáticos, telemáticos e de telecomunicación.

En particular, entenderase cumprida esta circunstancia no caso de traballadores por conta allea que contén co visado para teletraballo de carácter internacional previsto na Lei 14/2013, do 27 de setembro, de apoio aos emprendedores e a súa internacionalización.

Importante: poderán aplicar este réxime aos traballadores que se despracen a España para traballar a distancia.

b. Adquisición da condición de administrador dunha entidade

Cando o desprazamento sexa consecuencia da **adquisición da condición de administrador dunha entidade, con independencia da súa porcentaxe de participación** no capital social da mesma, **agás** no suposto de que a entidade **teña a consideración de entidade patrimonial**, en cuxo caso o administrador non poderá ter unha participación na devandita entidade que determine a súa consideración de entidade vinculada nos termos previstos no artigo 18 da LIS (é dicir, para poder acollerse a este réxime especial ten que ter unha participación inferior ao 25 por 100 no capital da mesma).

Con esta finalidade, entenderase por entidade patrimonial e que, polo tanto, non realiza unha actividade económica, aquela en que máis da metade do seu activo estea constituído por valores ou non estea afecto a unha actividade económica atendendo á media dos balances trimestrais do exercicio da entidade.

Véxase para estes fins o artigo 5 da LIS, que regula o concepto de actividade económica e entidade patrimonial.

c. Realización en España dunha actividade emprendedora

Cando o desprazamento sexa consecuencia da **realización en España dunha actividade económica cualificada como emprendedora**, de acordo co procedemento descrito no artigo 70 da Lei 14/2013.

Actividade emprendedora:

De acordo co artigo 70 da Lei 14/2013, do 27 de setembro, de apoio aos emprendedores e a súa internacionalización (BOE do 28 de setembro), ten a consideración de actividade emprendedora aquela actividade económica que reúne os seguintes requisitos:

1. Que teña **carácter innovador e / ou especial interese económico** para España.

Considerarase que ten o devandito carácter innovador cando a súa finalidade sexa resolver un problema ou mellorar unha situación existente mediante o desenvolvemento de produtos, servizos ou procesos novos ou mellorados substancialmente en comparación co estado da técnica e que leve implícito un risco de fracaso tecnolóxico, industrial ou no propio modelo de negocio. En concreto, entenderase cumprido este requisito cando se cumpra polo menos unha das condicións establecidas polo apartado 3 do artigo 4 da Orde PCM/825/2023, do 20 de xullo.

2. Que fose cualificada como tal por un **informe favorable emitido polo Enisa** (Empresa Nacional de Innovación, S.A.), nos termos previstos no mencionado artigo 70 da Lei 14/2013.

A respecto disto, no caso dos cidadáns da UE e estranxeiros aos que lles sexa de aplicación o dereito da UE por ser beneficiarios dos dereitos de libre circulación e residencia deberán solicitar o citado informe con carácter previo ao seu desprazamento a territorio español, a través da Dirección Xeral de Industria e da Pequena e Mediana Empresa. Este informe ten carácter preceptivo e será evacuado no prazo de 10 días hábiles desde que ENISA reciba a correspondente solicitude.

Igualmente deberán dispor do devandito informe os contribuíntes que optasen pola aplicación deste réxime especial, se con posterioridade **queren iniciar unha actividade económica que teña carácter emprendedor distinta**, se é o caso, daquela que motivou o seu desprazamento a territorio español.

3. Que o contribuínte que se despraza a territorio español para o exercicio da devandita actividade emprendedora, dispoña da **autorización de residencia con carácter previo ao devandito desprazamento**.

- d. **Realización en España dunha actividade económica por parte dun profesional altamente cualificado que preste servizos en empresas emerxentes** no sentido do artigo 3 da Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema de empresas emerxentes:

Para os efectos da consideración de [empresa emerxente](#), véxase o concepto previsto no Capítulo 3.

Precisión : entenderase como profesionais altamente cualificados a aqueles profesionais que contén coa titulación á que se refire o artigo 71 da citada Lei 14/2013. En particular, entenderase cumprida esta circunstancia cando o contribuínte dispoña da autorización de residencia con carácter previo ao seu desprazamento a territorio español.

- e. **Realización en España dunha actividade económica por parte dun profesional altamente cualificado que leve a cabo actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación**, percibindo por iso unha remuneración que represente en conxunto máis do 40 por 100 da totalidade dos seus rendementos empresariais, profesionais e do traballo persoal.

Precisión : considerarase que se levan a cabo actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación cando concorra algún dos supostos recollidos no artigo 72 da Lei 14/2013, do 27 de setembro, de apoio aos emprendedores e a súa internacionalización. En particular, entenderase cumprida esta circunstancia cando o contribuínte dispoña da autorización de residencia con carácter previo ao seu desprazamento a territorio español.

3. Que non obteña rendas que se cualificarían como obtidas mediante un establecemento permanente situado en territorio español agás nos supostos de realizar en España unha actividade emprendedora ou unha actividade económica por parte de profesionais altamente cualificados que dean dereito a acollerse a este réxime especial.

Precisión : conforme ao que se dispón no artigo 93.1 c) da Lei do IRPE, as únicas actividades económicas que poderán desenvolver os contribuíntes mediante establecemento permanente acollidos a este réxime son a actividade económica de carácter emprendedor, a prestación de servizos a empresas emerxentes ou as actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación prevista.

Conforme ao anterior, no caso particular dun socio que preste servizos á sociedade distinta dos derivados da súa condición de administrador, **se obtívese rendementos de actividades económicas (distintos dos citados no parágrafo anterior) mediante establecemento permanente situado en territorio español, incumprírase o requisito previsto no artigo 93.1.c) da Lei do IRPE.**

Contido do réxime especial

Normativa: Art. 114 Regulamento IRPE

A aplicación deste réxime especial implicará a determinación da débeda tributaria do IRPE de acordo coas normas establecidas no texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes, aprobado polo Real decreto Lexislativo 5/2004, do 5 de marzo (de agora en diante TRLIRNR), para as rendas obtidas sen mediación de establecemento permanente

coas seguintes especialidades:

a. Non resultará de aplicación o que se dispón nos artigos 5, 6, 8, 9, 10, 11 e 14 do citado TRLIRNR. Non obstante, estarán exentos os rendementos do traballo en especie aos que se refire a letra a) do artigo 14.1 do TRLIRNR.

O citado artigo 14 do TRLIRNR regula as rendas exentas e, na súa letra a), remítese, entre outras, ás rendas mencionadas no [artigo 7 da Lei do IRPF](#).

b. A totalidade dos rendementos de actividades económicas cualificadas como unha actividade emprendedora ou dos rendementos do traballo obtido polo contribuínte durante a aplicación do réxime especial entenderanse obtidos en territorio español.

Agora ben, non se consideran obtidos durante a aplicación do réxime especial os rendementos que deriven dunha actividade desenvolvida con anterioridade á data de desprazamento a territorio español ou con posterioridade á finalización do desprazamento que debe comunicarse no modelo 149, sen prexuízo da súa tributación polo Imposto sobre a Renda de non Residentes cando os citados rendementos enténdanse obtidos en territorio español.

c. Para os efectos da liquidación do IRPF, gravaranse acumuladamente as rendas obtidas polo contribuínte en territorio español durante o ano natural, sen que sexa posible compensación algunha entre aquelas.

d. Para a determinación da cota íntegra diferéncianse dúas bases liquidables ás que se aplicasen diferentes escalas:

- Base "A": Importe da base liquidable correspondente ás seguintes rendas a que se refire o artigo 25.1. f) do TRLIRNR:
 - Dividendos e outros rendementos derivados da participación nos fondos propios dunha entidade.
 - Intereses e outros rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias.
 - Ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión de transmisións de elementos patrimoniais.

A esta base se lle aplicarán en 2024 os tipos que se indican na seguinte escala:

Base liquidable do aforro Ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable do aforro Ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0	0	6.000	19
6.000	1.140	44.000	21
50.000	10.380	150.000	23

Base liquidable do aforro Ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable do aforro Ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
200.000	44.880	100.000	27
300.000	71.880	De agora en diante	28

- Base "B": Importe da base liquidable correspondente ao resto de rendas á que se lle aplicarán en 2024 os tipos que se indican na seguinte escala.

Parte da base liquidables euros	Tipo estatal aplicable Porcentaxe
Ata 600.0000 euros	24
Desde 600.000,01 euros de agora en diante	47

e. A cota diferencial será o resultado de minorar a cota íntegra do IRPF en:

- As deducións por donativos e as retencións e ingresos a conta que se practicasen sobre as rendas do contribuínte (incluídas as cotas satisfeitas a conta do Imposto sobre a Renda de non Residentes).

As retencións e ingresos a conta en concepto de pagamentos a conta do imposto practicaranse, nos termos que se establezan regulamentariamente, de acordo coa normativa do Imposto sobre a Renda de non Residentes para rendas obtidas sen mediación de establecemento permanente.

Malia o anterior, no caso de rendementos de actividades económicas soamente estarán suxeitos a retención ou ingresos a conta os rendementos de actividades cualificadas como profesionais.

A porcentaxe de retención ou ingreso a conta sobre rendementos do traballo será o 24 por 100. Agora ben, cando as retribucións satisfeitas por un mesmo pagador de rendementos do traballo durante o ano natural excedan de 600.000 euros, o porcentaxe de retención aplicable en 2024 ao exceso será o 47 por 100.

No caso de rendementos de actividades económicas suxeitos a retención ou ingreso a conta, nas facturas emitidas durante a aplicación deste réxime especial deberá consignarse o tipo de retención aplicable.

Nas transmisións de inmobles situados en territorio español, o adquirente estará obrigado a reter e ingresar o 3 por 100, ou a efectuar o ingreso a conta correspondente, da contraprestación acordada, en concepto de pagamento a conta do imposto correspondente a aqueles.

- A dedución por dobre imposición internacional a que se refire o artigo 80 da Lei do IRPF aplicable aos rendementos do traballo e de actividades económicas cualificadas como actividade emprendedora obtidos no estranxeiro, co límite do 30 por 100 da parte da cota íntegra correspondente á totalidade dos devanditos rendementos obtidos nese período impositivo.

Con esta finalidade, para calcular o tipo medio efectivo de gravame deberá terse en conta a cota íntegra e a base liquidable, excluída, en ambos os dous casos, a parte das mesmas correspondente ás rendas ás que se refire o artigo 25.1 f) do TRLIRNR.

Duración

Normativa: Art. 115 Regulamento IRPF

O réxime especial aplicarase durante o período impositivo en que o contribuínte adquira a súa residencia habitual en España e durante os cinco períodos impositivos seguintes.

Con esta finalidade, considerarase como período impositivo en que se adquire a residencia o primeiro ano natural en que, unha vez producido o desprazamento, a permanencia en territorio español sexa superior a 183 días.

Exercicio da opción polo réxime especial

Prazo para o exercicio da opción polo réxime especial

Normativa: Arts. 116 e 119, e disposición transitoria vixésima Regulamento IRPF

Réxime transitorio: desprazamentos anteriores á entrada en vigor da Orde HFP/1338/2023, do 13 de decembro (BOE do 15 de decembro)

Deberase exercitar a opción no prazo de 6 meses contado desde a data de entrada en vigor da Orde (16 de decembro de 2023) pola que se aproba o modelo de comunicación da opción (modelo 149) por este réxime especial, é dicir, ata o 16 de xuño de 2024, nos seguintes supostos:

- a. Cando os contribuíntes adquirisen a súa residencia fiscal en España no período impositivo 2023 como consecuencia do seu desprazamento a territorio español en 2022 ou 2023 con anterioridade á entrada en vigor da devandita Orde.
- b. Cando o seu desprazamento sexa debido ao inicio dunha relación laboral, ordinaria ou especial, ou estatutaria cun empregador en España por vir ordenado polo seu empregador.
- c. Cando sen ser ordenado polo empregador, a actividade laboral préstese a distancia.
- d. Cando o desprazamento se deba á adquisición da condición de administrador dunha entidade.

Non obstante, no suposto de que o desprazamento viñese determinado polas causas b), c) ou d), os contribuíntes tamén poderán exercer a opción con anterioridade á entrada en vigor da citada Orde

O exercicio da opción de tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes debe realizarse mediante a utilización do modelo de comunicación 149, aprobado pola Orde HFP/1338/2023, do 13 de decembro (BOE do 15 de decembro), cuxa presentación se efectuará no prazo máximo de seis meses desde a data de inicio da actividade que conste na alta na Seguridade Social en España ou na documentación que lle permita, se é o caso, o mantemento da lexislación de Seguridade Social de orixe ou, no caso de que non fóra obrigatoria a alta na Seguridade Social, na data de inicio da actividade que conste nun documento xustificativo. A devandita comunicación efectuarase de forma individual por cada contribuínte.

Polo tanto, a modo de resumo:

Data do desprazamento	Prazo para o exercicio da opción (presentación do modelo 149)
Desprazamentos anteriores ao 2 de xullo de 2022	Prazo de 6 meses desde a data de inicio da actividade
Desprazamentos desde o 3 de xullo de 2022 ata o 15 de decembro de 2023	O maior de: 6 meses desde o 16 de decembro de 2023 (polo tanto, ata o 16 de xuño de 2024) 6 meses desde a data de inicio da actividade
Desprazamentos a partir do 16 de decembro de 2023	6 meses desde a data de inicio da actividade

Teñase en conta que, en atención aos especiais requisitos esixidos para poder aplicar este réxime fiscal especial polos traballadores desprazados, teletraballadores, profesionais altamente cualificados e emprendedores, a vía de presentación deste modelo será electrónica.

Para presentar esta comunicación deberán estar incluídos no Censo de Obrigos Tributarios. En caso contrario, solicitarán previamente a alta no devandito Censo mediante a presentación da declaración censual correspondente.

Na devandita comunicación deberán facer constar, entre outros datos: a identificación do contribuínte incluíndo o seu número de identificación fiscal e a súa nacionalidade, así como, se é o caso, a do empregador do traballador, a da entidade correspondente ao administrador, a empresa emerxente en que presta servizos o profesional ou a entidade onde se leven a cabo as actividades de formación, investigación, desenvolvemento ou innovación, a data de

entrada en territorio español e a data de inicio da actividade que conste na alta na Seguridade Social en España ou na documentación que permita, se é o caso, o mantemento da lexislación de Seguridade Social de orixe.

O contribuínte tamén deberá comunicar no modelo 149 a finalización do seu desprazamento a territorio español sen perder a residencia fiscal en España no devandito exercicio no prazo dun mes desde que se producise esta circunstancia, para os efectos de que non se entendan obtidos durante a aplicación do réxime especial os rendementos que deriven dunha actividade desenvolvida con posterioridade á data de presentación da comunicación.

Finalmente, teñase en conta que, en atención aos especiais requisitos esixidos para poder aplicar este réxime fiscal especial polos traballadores desprazados, teletraballadores, profesionais altamente cualificados, persoas que realizan actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación e emprendedores, a vía de presentación deste modelo será electrónica.

Importante : *o contribuínte que opte pola tributación polo Imposto sobre a Renda de non Residentes quedará suxeito por obriga real no Imposto sobre o Patrimonio, polo que só tributará polos bens e dereitos que teña establecidos en España.*

Documentación a presentar canda a comunicación da opción

A comunicación da opción deberase acompañar da documentación xustificativa da alta na Seguridade Social en España ou a documentación que permita o mantemento da lexislación de Seguridade Social de orixe ou, no caso de que non fóra obrigatoria a alta na Seguridade Social, documento xustificativo da data de inicio da actividade, a autorización de residencia que corresponda, se é o caso, e da seguinte **documentación** :

1. Cando se inicie unha relación laboral, ordinaria ou especial, ou estatutaria cun empregador en España, un documento xustificativo emitido polo empregador en que se exprese o recoñecemento da relación laboral ou estatutaria co contribuínte, a data de inicio da actividade que conste na alta na Seguridade Social en España, o centro de traballo e o seu enderezo, así como a duración do contrato de traballo.
2. Cando se trate dun desprazamento ordenado polo seu empregador, copia da carta de desprazamento do empregador, así como un documento xustificativo emitido por este en que se exprese a data de inicio da actividade que conste na alta na Seguridade Social en España ou na documentación que permita, se é o caso, o mantemento da lexislación de Seguridade Social de orixe, o centro de traballo e o seu enderezo, así como a duración da orde de desprazamento.
3. Cando, sen ser ordenado polo empregador, a actividade laboral préstese a distancia mediante o uso exclusivo de medios e sistemas informáticos, telemáticos e de telecomunicación, un documento xustificativo emitido polo empregador en que se exprese o recoñecemento da relación laboral co contribuínte, a data de inicio da actividade que

conste na alta na Seguridade Social en España ou na documentación que permita, se é o caso, o mantemento da lexislación de Seguridade Social de orixe, así como a duración estimada da prestación da actividade laboral en España.

4. Cando se trate de desprazamentos como consecuencia da adquisición da condición de administrador dunha entidade, un documento xustificativo emitido pola entidade en que se exprese a data de adquisición da condición de administrador. No caso de que a entidade teña a consideración de entidade patrimonial nos termos do artigo 5.2 da LIS, un documento emitido pola mesma xustificativo de que a participación do contribuínte na entidade non determina a condición de entidade vinculada nos termos previstos no artigo 18 da Lei do Imposto sobre Sociedades.
5. Cando se trate de desprazamentos como consecuencia da realización en España dunha actividade económica cualificada como actividade emprendedora, o informe favorable emitido pola Empresa Nacional de Innovación, S.M.E. (ENISA), o cal será solicitado directamente polo contribuínte ao Enisa, a través da Dirección Xeral de Industria e da Pequena e Mediana Empresa, non sendo que a autorización de residencia achegada sexa a de residencia para emprendedores.
6. Cando se trate de desprazamentos como consecuencia da realización en España dunha actividade económica por parte dun profesional altamente cualificado que preste servizos a empresas emerxentes, a documentación xustificativa da condición de profesional altamente cualificado, non sendo que achegue a autorización de residencia de profesional altamente cualificado de que dispoña con carácter previo ao seu desprazamento, a acreditación da inscrición como empresa emerxente no Rexistro Mercantil ou no Rexistro de Cooperativa competente á que preste servizo, non sendo que exista un procedemento habilitado para a comprobación en liña desa circunstancia, así como un documento xustificativo da prestación de servizos á devandita empresa emerxente.
7. Cando se trate de desprazamentos como consecuencia da realización en España de actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación, un documento xustificativo da realización desas actividades a que se refire o artigo 113.2 deste Regulamento, non sendo que a autorización de residencia achegada sexa a de formación, investigación, desenvolvemento e innovación.

Renuncia e exclusión do réxime especial

Normativa: Arts. 117 e 118 Regulamento IRPF

Os contribuíntes que optasen polo réxime especial poderán renunciar á súa aplicación durante os meses de novembro e decembro anteriores ao inicio do ano natural en que a renuncia deba prover efectos. Os contribuíntes que renuncien a este réxime especial non poderán volver optar pola súa aplicación.

No caso de traballadores por conta allea, á comunicación da renuncia anexarase a copia selada da comunicación de datos ao retenedor a que se refire o artigo 88 do Regulamento do IRPF.

A exclusión do réxime especial prodúcese por incumprimento dalgunha das condicións anteriormente comentadas determinantes da súa aplicación, provendo estes efectos no período impositivo en que se produza o incumprimento. Os contribuíntes excluídos deberán comunicar tal circunstancia á Administración tributaria no prazo dun mes desde o incumprimento das condicións que determinaron a súa aplicación.

Tanto a renuncia coma a exclusión deberán ser comunicadas á Administración tributaria no modelo 149, aprobado pola Orde [HFP/1338/2023](#), do 13 de decembro ([BOE](#) do 15 de decembro). A respecto disto, teñase en conta que, en atención aos especiais requisitos esixidos para poder aplicar este réxime fiscal especial polos traballadores desprazados, teletraballadores, profesionais altamente cualificados, persoas que realizan actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación e emprendedores, a vía de presentación deste modelo será electrónica.

Efectos da exclusión do réxime especial

- Con carácter xeral, as retencións e ingresos a conta practicaranse de acordo coas normas do IRPF **a partir do momento en que o contribuínte incumpra as condicións** para a aplicación do réxime especial, agás no caso de rendementos do traballo, en que se practicarán desde o momento en que o contribuínte comunique ao retenedor que incumpriu as devanditas condicións, calculándose un novo tipo de retención sobre a base do total das retribucións anuais.

No caso de obtención de rendementos do traballo, sometidos ao procedemento xeral de cálculo do tipo de retención, o contribuínte deberá presentar a seu retenedor a comunicación de datos prevista no artigo 88 da Lei do [IRPF](#).

- Os contribuíntes excluídos deste réxime non poderán volver optar pola súa aplicación.

Modelo especial de declaración no IRPF

Os contribuíntes que opten por este réxime especial estarán obrigados a presentar e subscribir o modelo de declaración especial 151, aprobado na citada Orde [HFP/1338/2023](#), do 13 de decembro ([BOE](#) do 15 de decembro), no lugar e prazo establecido, con carácter xeral, para a presentación das declaracións do [IRPF](#) sen prexuízo do prazo especificamente establecido no artigo 4.2 da citada Orde [HFP/1338/2023](#) para a domiciliación bancaria do pagamento das débedas tributarias resultantes das declaracións.

Atendendo aos especiais requisitos esixidos para poder aplicar este réxime fiscal especial polos traballadores desprazados, teletraballadores, profesionais altamente cualificados, persoas que realizan actividades de formación, investigación, desenvolvemento e innovación e emprendedores, a vía de presentación deste modelo será electrónica.

Os contribuíntes do [IRPF](#) que opten pola aplicación deste réxime especial poderán solicitar o certificado de residencia fiscal en España regulada na disposición adicional segunda da Orde [HAC/3626/2003](#), do 23 de decembro ([BOE](#) do 30 de decembro), que figura no anexo 9 da devandita Orde.

B. Extensión do réxime especial a familiares de contribuíntes desprazados

Normativa: Art. 93.3 Lei IRPF e 113.3 Regulamento IRPF

Ámbito de aplicación para familiares de contribuíntes desprazados

1. Familiares aos que se pode estender a aplicación deste réxime

A partir do 1 de xaneiro de 2023, do mesmo xeito que os traballadores, profesionais emprendedores e investidores desprazados a territorio español aos que estean asociados, tamén poderán optar por tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes, mantendo a condición de contribuíntes polo IRPF:

1. o cónxuxe do contribuínte desprazado e os seus fillos, menores de vinte e cinco anos ou calquera que sexa a súa idade en caso de discapacidade, ou
2. o proxenitor destes , no suposto de inexistencia de vínculo matrimonial.

sempre que, en calquera destes supostos, cúmplanse as seguintes condicións que se especifican no apartado seguinte.

Teñase en conta que a determinación da vinculación destes contribuíntes co contribuínte desprazado que dá orixe á aplicación deste réxime especial, así como da idade e situación de discapacidade destes realizarase atendendo á situación existente no momento de exercer a súa opción polo réxime especial.

2. Requisitos que deben cumprir para poder aplicar o réxime especial

a. **Que se despracen** a territorio español co contribuínte (o impatriado ao que están asociados) ou nun momento posterior, **sempre que non finalizase o primeiro período impositivo** en que a este resúltelle de aplicación o réxime especial. Polo tanto, para a aplicación deste réxime especial aos familiares é imprescindible que o contribuínte desprazado aplique nese período impositivo este réxime especial.

b. Que adquiran a súa residencia fiscal en España como consecuencia do seu desprazamento a territorio español.

Con esta finalidade, poderanse desprazar a territorio español **con anterioridade** ao contribuínte ao que están asociados sempre que, como consecuencia do referido desprazamento, estes non adquiran a residencia fiscal en España antes do primeiro período impositivo en que a este resúltelle de aplicación o réxime especial.

Así mesmo, poderán desprazarse **con posterioridade** ao contribuínte ao que se encontran vinculados sempre que non finalizase o período de aplicación do réxime especial para este último.

c. Que **non fosen residentes en España** durante os **cinco períodos impositivos anteriores** a aquel en que se produza o seu desprazamento a territorio español.

d. Que **non obteñan rendas** que se cualificarían como obtidas mediante un **establecemento permanente** situado en territorio español.

- e. Que a suma de bases liquidables dos contribuíntes en cada un dos períodos impositivos en que sexa de aplicación este réxime especial **sexa inferior á base liquidable do contribuínte** que dá lugar á aplicación deste réxime especial e ao que están vinculados.

Contido do réxime especial para familiares de contribuíntes desprazados

Normativa: Art. 114 Regulamento IRPF

Aos familiares de contribuíntes desprazados que cumprindo os requisitos establecidos no punto anterior adhíranse a este réxime especial, se lles aplicarán as [especialidades](#) do mesmo.

Duración

Normativa: Art. 115 Regulamento IRPF

O réxime especial resultará de aplicación aos familiares do contribuínte desprazado durante os sucesivos períodos impositivos en que, cumpríndose as [condicións sinaladas](#), o mesmo resulte tamén de aplicación ao contribuínte desprazado, sen prexuízo da renuncia ou exclusión do réxime nos termos que máis adiante indícanse.

Exercicio da opción polo réxime especial

Normativa: Arts. 116.1.b) e 119.3 Regulamento IRPF

O exercicio da opción de tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes debe realizarse mediante a utilización do modelo de comunicación 149, aprobado pola Orde [HFP/1338/2023](#), do 13 de decembro ([BOE](#) do 15 de decembro), cuxa presentación se efectuará de forma individual por cada familiar que desexe optar polo réxime e como máximo no maior dos seguintes prazos:

- seis meses contado desde a data a súa entrada en territorio español, ou
- seis meses desde a data de inicio da actividade que conste na alta na Seguridade Social en España ou na documentación que permita, se é o caso, ao traballador desprazado, o que dá orixe á aplicación deste réxime especial, o mantemento da lexislación de Seguridade Social de orixe ou, no caso de que non fóra obrigatoria a alta na Seguridade Social, no documento xustificativo da data de inicio da actividade se fóra maior.

Teñase en conta que a determinación da vinculación destes contribuíntes co contribuínte desprazado que dá orixe á aplicación deste réxime especial, así como da idade e situación de discapacidade destes realizarase atendendo á situación existente no momento de exercitar a súa opción polo réxime especial.

Polo tanto, a modo de resumo:

Data do desprazamento	Prazo para o exercicio da opción (presentación do modelo 149)
Desprazamentos anteriores ao 2 de xullo de 2022	Non resulta aplicable aos contribuíntes asociados ao desprazado principal.
Desprazamentos desde o 3 de xullo de 2022 ata o 15 de decembro de 2023	O maior de: • 6 meses desde o 16 de decembro de 2023 (polo tanto, ata o 16 de xuño de 2024) • 6 meses desde a entrada en territorio español do contribuínte asociado • 6 meses desde a data de inicio da actividade do contribuínte desprazado principal
Desprazamentos a partir do 16 de decembro de 2023	O maior de: • 6 meses desde a data de entrada en territorio español do contribuínte asociado. • 6 meses desde a data de inicio da actividade do contribuínte desprazado principal

Na devandita comunicación faranse constar, entre outros datos: a identificación do contribuínte solicitante, incluíndo o seu número de identificación fiscal, e a do contribuínte desprazado ao que estea asociado, a identificación da comunicación da opción ao réxime efectuado por este último, a clase de vinculación co mesmo, así como a data de entrada en territorio español.

Así mesmo, anexarase a **documentación** que acredite a vinculación co contribuínte ao que están asociados, que determine o dereito á opción polo réxime especial.

A situación de discapacidade entenderase acreditada cando se solicítase o correspondente certificado ou resolución expedida polo Instituto de Migracións e Servizos Sociais ou o órgano competente das Comunidades Autónomas ao que se refire o artigo 72 do Regulamento do IRPF, aínda que o devandito certificado ou resolución non se emitise no momento de exercitar a opción, aínda que a aplicación do réxime especial quedará condicionada ao recoñecemento da situación de discapacidade.

O contribuínte tamén deberá comunicar no modelo 149 a finalización do seu desprazamento a territorio español no prazo dun mes desde que se producise esta circunstancia.

Por último, teñase en conta que, en atención aos especiais requisitos esixidos para poder aplicar este réxime fiscal especial polos traballadores desprazados, teletraballadores, profesionais altamente cualificados e emprendedores, a vía de presentación deste modelo será electrónica.

Importante: o contribuínte que opte pola tributación polo Imposto sobre a Renda de non Residentes quedará suxeito por obriga real no Imposto sobre o Patrimonio, polo que só tributará polos bens e dereitos que teña establecidos en España.

Renuncia e exclusión do réxime especial para familiares de contribuíntes desprazados

Normativa: Arts. 117.3 e 118.4 Regulamento IRPF

Réxime de renuncia

Os familiares de contribuíntes desprazados que tamén optasen polo réxime especial poderán renunciar, de forma individual, á súa aplicación durante os meses de novembro e decembro anteriores ao inicio do ano natural en que a renuncia deba prover efectos.

Os contribuíntes que renuncien a este réxime especial non poderán volver optar pola súa aplicación.

Réxime de exclusión

Quedarán **conxuntamente** excluídos da aplicación deste réxime os contribuíntes familiares de desprazados se a suma de bases liquidables dos mesmos en cada un dos períodos impositivos en que sexa de aplicación este réxime especial resultase superior ou igual á base liquidable do contribuínte ao que están vinculados.

Así mesmo, outras causas que determinarán a exclusión da aplicación deste réxime:

- O incumprimento de calquera dos restantes condicións que determinan a aplicación do réxime, ou
- O incumprimento dos requisitos de vinculación, idade, ou situación de discapacidade esixida para a opción.

Non se entenderán incumpridos os requisitos para a aplicación do réxime especial pola extinción do vínculo matrimonial por causa de divorcio ou nulidade do matrimonio.

Nestes supostos producirase a exclusión do réxime daquel contribuínte que causase a infracción, podendo os demais continuar coa súa aplicación.

En todo caso, a exclusión proverá efectos no período impositivo en que se produza o incumprimento de calquera das causas sinaladas con anterioridade ou provea efectos a renuncia ou exclusión do contribuínte ao que están asociados.

Os contribuíntes excluídos deberán comunicar tal circunstancia á Administración tributaria no prazo dun mes desde o incumprimento das condicións que determinaron a súa aplicación, agás no caso en que o contribuínte ao que están asociados comuniquese a súa renuncia ou exclusión, en cuxo caso non cumprirá que estes comuníquena.

Tanto a renuncia coma a exclusión deberán ser comunicadas á Administración tributaria no modelo 149, aprobado pola Orde HFP/1338/2023, do 13 de decembro (BOE do 15 de decembro). A respecto disto, teñase en conta que, atendendo aos especiais requisitos esixidos para poder aplicar este réxime fiscal especial polos traballadores desprazados, teletraballadores, profesionais altamente cualificados e emprendedores, a vía de presentación deste modelo será electrónica.

Cadro resumo

RÉXIME FISCAL ESPECIAL APLICABLE AOS TRABALLADORES DESPRAZADOS A TERRITORIO ESPAÑOL A PARTIR DO 1 DE XANEIRO DE 2015

(Artigo 93 Lei do IRPF, redacción dada pola Lei 26/2014)

Ámbito de aplicación	A) Para traballadores, profesionais, emprendedores e investidores desprazados a territorio español. a. Que non fosen residentes en España durante os cinco períodos impositivos anteriores a aquel en que se produza o seu desprazamento a territorio español. b. Que non sexan deportistas profesionais. c. Que o desprazamento a territorio español, xa sexa no primeiro ano de aplicación do réxime ou no ano anterior, prodúzase como consecuencia dalgunha das seguintes circunstancias: • Dun contrato de traballo (incluídos traballadores a distancia con visado para teletraballo de carácter internacional). • Da adquisición da condición de administrador dunha entidade con independencia da súa porcentaxe de participación na mesma agás se se trata dunha entidade patrimonial (en cuxo caso a súa participación na mesma non pode determinar a consideración de entidade vinculada nos termos previstos no artigo 18 da <u>LIS</u>). • Da realización en España dunha actividade económica cualificada como emprendedora nos termos do artigo 70 da Lei 14/2013, ou • Da realización en España dunha actividade económica que sexa exercida por un profesional altamente cualificado que preste servizos a empresas emerxentes ou que leve a cabo actividades de formación ou I+D+i. d. Que non obteña rendas que se cualificarían como obtidas mediante un establecemento permanente situado en territorio español agás, desde o 1 de xaneiro de 2023, en caso de realizar en España unha actividade emprendedora ou unha actividade económica por parte de profesionais altamente cualificados que dean dereito a acollerse a este réxime especial. B) Para familiares vinculados aos anteriores, aplicable a partir do 1 de xaneiro de 2023. Ten que tratarse de: • O cónxuxe do contribuínte desprazado • Os seus fillos, menores de vinte e cinco anos ou calquera que sexa a súa idade en caso de discapacidade, ou • O proxenitor destes , no suposto de inexistencia de vínculo matrimonial

	Sempre que cumpran os seguintes requisitos: • Desprácese a territorio español co contribuínte (o impatriado ao que están asociados) ou nun momento posterior, sempre que non finalizase o primeiro período impositivo en que a este resúltelle de aplicación o réxime especial. • Que adquiran a súa residencia fiscal en España como consecuencia do seu desprazamento a territorio español. • Que non fosen residentes en España durante os cinco períodos impositivos anteriores a aquel en que se produza o seu desprazamento a territorio español • Que non obteñan rendas que se cualificarían como obtidas mediante un establecemento permanente situado en territorio español. • Que a suma de bases liquidables dos contribuíntes en cada un dos períodos impositivos en que sexa de aplicación este réxime especial sexa inferior á base liquidable do contribuínte que dá lugar á aplicación deste réxime especial e ao que están vinculados.
Contido: regras para determinar a débeda en ambos os dous casos	A débeda determínase conforme ás normas do <u>IRNR</u> coas seguintes especialidades: • A totalidade dos rendementos de actividades económicas cualificadas como unha actividade emprendedora ou dos rendementos do traballo obtido polo contribuínte durante a aplicación do réxime especial enténdense obtidos en territorio español. • Grávanse acumuladamente as rendas obtidas polo contribuínte en territorio español durante o ano natural, sen que sexa posible compensación algunha entre aquelas. • Para a determinación da cota íntegra aplícanse as dúas escalas específicas que establece o artigo 93 da Lei do <u>IRPE</u>: ◦ Unha escala para a parte da base correspondente ás rendas a que se refire o artigo 25.1. f) do <u>TRLIRNR</u> (dividendos, intereses e ganancias patrimoniais). ◦ Unha escala para a parte da base correspondente ao resto de rendas. • A cota diferencial será o resultado de minorar a cota íntegra do imposto en: ◦ A dedución por donativos, nos termos previstos na Lei do <u>IRPE</u> e as retencións practicadas a conta (incluídas as cotas satisfeitas a conta do <u>IRNR</u>). ◦ A dedución por dobre imposición internacional a que se refire o artigo 80 da Lei do <u>IRPE</u> aplicable sobre os rendementos do traballo e de actividades económicas cualificadas como actividade emprendedora obtidos no estranxeiro.

Réxime opcional de tributación polo IRPF de contribuíntes residentes noutros Estados membros da Unión Europea

Condicións de aplicación

Normativa: Art. 46 TRLIRNR e 21 do Regulamento IRNR

Poden solicitar a aplicación deste réxime opcional de tributación polo IRPF os contribuíntes polo Imposto sobre a Renda de non Residentes (IRNR) que sexan persoas físicas e que cumpran as seguintes condicións:

- a. Que acrediten ser residentes nun Estado membro da Unión Europea ou ser residentes nun Estado membro do Espazo Económico Europeo co que exista un efectivo intercambio de información tributaria.
- b. Que o contribuínte acredite algunhas destas circunstancias:
 - Que obtivese durante o exercicio en España por rendementos do traballo e por rendementos de actividades económicas, como mínimo, o 75 por cento da totalidade da súa renda, ou ben,
 - Que a renda obtida durante o exercicio en España fose inferior ao 90 por 100 do mínimo persoal e familiar que lle correspondese de acordo coas súas circunstancias persoais e familiares de ser residente en España e que a renda obtida fóra de España fose, así mesmo, inferior ao devandito mínimo.
- c. Que estas rendas obtidas durante o exercicio en España tributasen efectivamente polo IRNR.

Exercicio da opción

O exercicio da opción de tributar polo IRPF debe realizarse mediante o modelo de solicitude aprobada pola Orde HAP /2474/2015, do 19 de novembro (BOE do 24 de novembro), que se presentará no prazo de catro anos contados a partir do 2 de maio ou inmediato hábil posterior do ano natural seguinte correspondente ao período impositivo respecto do cal se solicita a aplicación do devandito réxime.

Importante: se algún dos membros da unidade familiar opta por tributar de acordo con este réxime non será de aplicación a dedución establecida, a partir do 1 de xaneiro de 2018, pola disposición adicional cuadraxésimo oitava da Lei do IRPF, para unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, que se comenta no [Capítulo 16](#) deste Manual.

Contido do réxime

De acordo co que se dispón no artigo 46 do TRLIRNR, aprobado por Real decreto Lexislativo 5/2004, do 5 de marzo, e no 21 a 24 do Regulamento do IRNR, aprobado no artigo único do Real decreto 1776/2004, do 30 de xullo, o contido do réxime opcional é o seguinte:

- A renda gravable estará constituída pola totalidade das rendas obtidas en España polo contribuínte no período impositivo.
- O tipo de gravame aplicable será o tipo medio, expresado con dous decimais, resultante de aplicar as normas do IRPF á totalidade de rendas obtidas polo contribuínte durante o período impositivo, con independencia do lugar onde se producen e calquera que sexa a

residencia do pagador, tendo en conta as circunstancias persoais e familiares do contribuínte que fosen debidamente acreditadas.

- A cota tributaria será o resultado de aplicar o tipo medio de gravame á parte de base liquidable correspondente ás rendas obtidas polo contribuínte en territorio español.
- Se o resultado das operacións anteriores guinda unha cantidade inferior ao importe global das cantidades satisfeitas durante o período impositivo polo contribuínte non residente en concepto de IRNR sobre as rendas obtidas en territorio español, procederá devolver o exceso.

Importante: o contribuínte ao que resulte de aplicación este réxime opcional non perderá a súa condición de contribuínte polo Imposto sobre a Renda de non Residentes.

Suxeición ao IRPF: aspectos temporais

Devindicación e período impositivo

Normativa: Arts. 12 e 13 Lei IRPF

Con carácter xeral, o período impositivo é **o ano natural**, devindicándose o IRPF o día 31 de decembro de cada ano.

Por conseguinte, a declaración do IRPF do exercicio 2024 terá que comprender a totalidade dos feitos e circunstancias con transcendencia fiscal para os efectos do devandito imposto que resulten imputables ao devandito ano natural.

O período impositivo é inferior ao ano natural exclusivamente cando se produza o falecemento do contribuínte nun día distinto ao 31 de decembro, finalizando entón o período impositivo e devindicándose nese momento o imposto.

Ningún outro suposto diferente ao falecemento do contribuínte (matrimonio, divorcio, separación matrimonial, etc.) **dará lugar a períodos impositivos inferiores ao ano natural**. Polo tanto, para un mesmo contribuínte non pode haber máis dun período impositivo dentro dun mesmo ano natural.

Unicamente nas declaracións que correspondan a períodos impositivos inferiores ao ano natural, deberá cubrirse o apartado “Devindicación”, do modelo de declaración.

Importante : no suposto de falecemento dun contribuínte integrado nunha unidade familiar, os restantes membros poderán optar pola tributación conxunta, pero sen incluír as rendas do falecido na devandita declaración.

Exemplo :

Matrimonio formado polo cónxuxes "A" e "B" cos que convive o seu fillo "C" menor de idade. No mes de xuño prodúcese o falecemento do cónxuxe "A".

Determinar o período impositivo e formas de tributación dos compoñentes da unidade familiar.

Solución:

Os membros da unidade familiar poden optar por tributar da seguinte forma:

Tributación individual.

- Declaración individual do cónxuxe "A" con período impositivo inferior ao ano natural.
- Declaración individual do cónxuxe "B" con período impositivo igual ao ano natural.
- Declaración individual do fillo "C" con período impositivo igual ao ano natural.

Tributación individual e conxunta.

- Declaración individual do cónxuxe "A" con período impositivo inferior ao ano natural.
- Declaración conxunta dos restantes membros da unidade familiar ("B" e "C") por todo o ano.

Regras xerais de tributación nos períodos impositivos inferiores ao ano natural

Obriga de declarar

Os importes que determinan a existencia da obriga de declarar, aplicaranse nas súas contías íntegras, con independencia do número de días que comprenda o período impositivo do falecido, e sen que proceda a súa elevación ao ano.

Rendas que deben incluírse na declaración

Normativa: Art. 14.4 Lei IRPE

As rendas que deben incluírse na declaración, serán as reportadas no período comprendido entre o 1 de xaneiro e a data de falecemento, incluídas as pendentes de imputación, de acordo coas normas de imputación temporal de rendas contidas na normativa reguladora do IRPE.

As rendas inmobiliarias imputadas (inmóbles non arrendados, excluída a vivenda habitual e o solo non edificado) deberán cuantificarse en función do número de días que integre o período impositivo que é obxecto de declaración.

Importante: todas as rendas pendentes de imputación que tiver o falecido deberán integrarse na base imponible da declaración do último período impositivo. Neste caso, os sucesores do falecido poderán solicitar, dentro do prazo regulamentario de declaración, o fraccionamento da parte de débeda tributaria correspondente ás

devanditas rendas, en función dos períodos impositivos aos que correspondese imputar as rendas, co límite máximo de 4 anos, de acordo co que se dispón no artigo 63 do Regulamento do IRPF.

Redución por obtención de rendementos do traballo

A redución que proceda practicar sobre os rendementos netos do traballo persoal aplicarase na contía íntegra que corresponda ao importe dos citados rendementos netos, sen ratear a devandita contía en función do número de días que integre o período impositivo.

Véxanse, dentro do [Capítulo 3](#), as contías e requisitos desta redución.

Mínimo persoal, familiar e por discapacidade

Sexa cal for a duración do período impositivo, as contías do mínimo persoal, familiar e por discapacidade aplicaranse nos importes que correspondan, sen ratear en función do número de días do período impositivo.

Véxanse, dentro do [Capítulo 14](#), as contías e requisitos dos devanditos mínimos.

Reducións na base imponible por achegas a sistemas de previsión social

Dentro das reducións por achegas aos sistemas de previsión social, están incluídos os constituídos a favor de persoas con discapacidade, así como a patrimonios protexidos das persoas con discapacidade e á Mutualidade de previsión social de deportistas profesionais.

Os límites máximos de redución por achegas aos citados sistemas de previsión social, así como aos patrimonios protexidos das persoas con discapacidade e á mutualidade de previsión de deportistas profesionais, aplicaranse nos seus importes íntegros, sexa cal for a duración do período impositivo.

Deducións da cota

Os límites máximos establecidos para determinadas deducións da cota aplicaranse na súa contía íntegra, con independencia do número de días do período impositivo.

Importante: *no suposto de matrimonios en que se produza o falecemento dun do cónxuxes, o mínimo por descendentes ratearase por partes iguais entre ambos os dous cónxuxes se, á data de devindicación do IRPF, ambos os dous tivesen dereito á súa aplicación, con independencia de que o cónxuxe supérstite presente declaración conxunta cos fillos.*

Capítulo 3. Rendementos do traballo

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar como calcular os rendementos derivados do traballo incluíndo os seus diferentes conceptos (nóminas, pensións, indemnizacións, anualidades por alimentos ou subsidios por exemplo), os gastos, reducións e retencións aplicables, así como situacións excepcionais que poidan producirse como atrasos.

Concepto

Concepto xeral e notas características

Normativa: Art. 17 Lei IRPF

Teñen a consideración fiscal de rendementos íntegros do traballo *"todas as contraprestacións ou utilidades, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, monetarias ou en especie, que deriven, directa ou indirectamente, do traballo persoal ou da relación laboral ou estatutaria e non teñan o carácter de rendementos de actividades económicas"*.

De acordo coa definición legal transcrita, os rendementos do traballo caracterízanse polas seguintes **notas** :

- Comprenden a totalidade das contraprestacións ou utilidades, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, monetarias ou en especie.
- Que deriven, directa ou indirectamente, do traballo persoal ou da relación laboral ou estatutaria do contribuínte.
- Que non teñan o carácter de rendementos de actividades económicas. Exclúense, pois, os rendementos procedentes de actividades en que, con independencia da achega do seu traballo persoal, o contribuínte efectúe a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos, ou dun só de ambos os dous factores, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos.

O concepto fiscal de rendementos de actividades económicas e a súa delimitación fronte aos rendementos do traballo, coméntase no [Capítulo 6](#).

Rendementos de traballo por natureza

Normativa: Art. 17.1 Lei IRPF

En particular, compréndense entre os rendementos íntegros do traballo:

a. Os soldos e salarios.

DANA 2024: axudas percibidas polos traballadores damnificados pola DANA por parte da empresa ou entidade á que prestan servizos

A disposición adicional terceira da Lei 7/2024, do 20 de decembro declarou [exentas ata o importe dos danos certificados](#) pola empresa aseguradora (ou, alternativamente, por algún Organismo Público) as cantidades satisfeitas entre o 29 de outubro de 2024 e o 31 de decembro de 2024 con carácter extraordinario polos empregadores aos seus empregados que vaian destinadas a sufragar os danos persoais e danos materiais en vivenda, efectos e vehículos que sufrisen os empregados con ocasión da Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) acontecida en 2024.

Con esta finalidade, terán carácter extraordinario aquelas cantidades que sexan satisfeitas polos empregadores aos seus empregados para sufragar os danos ocasionados pola DANA e que sexan adicionais ao salario percibido polo empregado.

Véxase a respecto disto o capítulo 2, no seu apartado relativo a [Outras rendas exentas](#) como rendementos do traballo.

O exceso *satisfeito polo empregador aos seus empregados, respecto dos danos certificados pola empresa aseguradora ou organismo público, terá a consideración de **rendemento de traballo non exento**, na medida en que responde á relación laboral que existe entre empregado e empregador e, polo tanto, estará sometido a retención.*

b. As prestacións por desemprego.

As devanditas prestacións percibidas por desemprego na [modalidade de pagamento único](#) decláranse exentas no artigo 7 da Lei do [IRPE](#).

c. As remuneracións en concepto de gastos de representación.

d. As dietas e asignacións para gastos de viaxe, agás os de locomoción e os considerados normais de manutención e estancia en establecementos de hostalaría cos límites regulamentariamente establecidos que máis adiante coméntanse.

Véxase ao respecto as dietas e asignacións para [gastos de locomoción e gastos normais de manutención e estancia](#) exceptuada de gravame a que se refire o artigo 9 do Regulamento do [IRPE](#).

e. As contribucións ou achegas satisfeitas polos promotores de plans de pensións previstas no texto refundido da Lei de regulación dos plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro ([BOE](#) de 13 de decembro), ou polas empresas promotoras previstas na Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello do 14 de decembro de 2016, relativa ás actividades e a supervisión de fondos de pensións de emprego.

Precisión: aínda que o artigo 17.1.e) da Lei do IRPF refírese á Directiva 2003/41/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 3 de xuño de 2003, esta foi derogada con efectos 13 de xaneiro de 2019, pola Directiva (UE) 2016/2341, que ademais establece que as referencias á Directiva 2003/41/CE entenderanse feitas a ela.

- f. As contribucións ou achegas satisfeitas polos empresarios para facer fronte aos compromisos por pensións nos termos previstos pola disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de regulación dos plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, anteriormente citado, e na súa normativa de desenvolvemento, **cuando aquelas sexan imputadas ás persoas a quen se vinculen as prestacións.**

Esta imputación fiscal terá **carácter voluntario** nos contratos de seguro colectivo distinto dos plans de previsión social empresarial, debendo manterse a decisión que se adopte respecto do resto de primas que se satisfagan ata a extinción do contrato de seguro.

Non obstante, a imputación fiscal pasa a ter **carácter obrigatorio** nos seguintes casos:

- Nos contratos de **seguro de risco** (como, por exemplo, seguros que cubran a contingencia de falecemento ou invalidez).
- Cando os contratos de seguro cubran **conxuntamente** as continxencias de xubilación e de falecemento ou incapacidade, na parte das primas satisfeitas que corresponda ao capital en risco por falecemento ou incapacidade, sempre que o importe da devandita parte exceda de 50 euros anuais.

Con esta finalidade, considérase capital en risco a diferenza entre o capital asegurado para fallecemento ou incapacidade e a provisión matemática.

- Nos contratos de seguro en que a imputación fiscal de primas sexa voluntaria, a imputación será obrigatoria **polo importe que exceda de 100.000 euros anuais** por contribuyente e respecto do mesmo empresario, agás nos seguros colectivos contratados a consecuencia de despedimentos colectivos realizados de conformidade co que se dispón no artigo 51 do Estatuto dos Traballadores.

Agora ben, nos seguros colectivos contratados antes do 1 de decembro de 2012, en que figuren primas de importe determinado expresamente, e o importe anual destas supere este límite de 100.000 euros, establécese un réxime transitorio que determina que nestes casos non será obrigatoria a imputación por ese exceso (Véxase a disposición transitoria vixésimo sexta Lei do IRPF).

Rendementos de traballo por expresa disposición legal

Normativa: Art. 17.2 e disposición adicional quincuaxésimo terceira Lei IRPF

Por expresa disposición legal teñen, en todo caso, a consideración de rendementos do traballo:

a) Prestacións derivadas dos sistemas de previsión social

Entre as prestacións derivadas dos sistemas de previsión social que se consideran rendementos de traballo están as seguintes:

• **Seguridade Social e Clases Pasivas**

Son rendementos do traballo as pensións e haberes pasivos percibidos dos réximes públicos da Seguridade Social e clases pasivas, calquera que sexa a persoa que haxa generado o dereito á súa percepción. Así mesmo, constitúen rendementos do traballo as demais prestacións públicas por situacións de incapacidade, xubilación, accidente, enfermidade, viudedad, ou similares.

Non obstante, decláranse exentas do IRPF as prestacións percibidas por incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez, as pensións por inutilidade ou incapacidade permanente do réxime de clases pasivas, sempre que a lesión ou enfermidade inhabilite ao perceptor por completo para toda profesión ou oficio, así como as prestacións familiares a que se refire a letra h) do artigo 7 da Lei do IRPF.

Atención: teñase en conta que o Ingreso Mínimo Vital constitúe unha prestación non contributiva da Seguridade Social de acordo co que se dispón no artigo 2.2 da Lei 19/2021, do 20 de decembro, *que o regula. Polo tanto, terá a consideración de rendemento do traballo na parte que exceda da exención prevista no [artigo 7.y\) da Lei do IRPF](#).*

A Lei 19/2021, do 20 de decembro, pola que se establece o ingreso mínimo vital substitúe, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2022, ao Real Decreto-lei 20/2020, do 29 de maio.

• **Mutualidades xerais obrigatorias de funcionarios (MUFACE, MUGEJU, ISFAS), colexios de orfos e outras entidades similares**

Constitúen rendementos do traballo as prestacións percibidas polos beneficiarios das citadas mutualidades, colexios de orfos e outras entidades similares.

• **Plans de pensións**

Son rendementos do traballo as prestacións percibidas polos beneficiarios dos plans de pensións e as percibidas dos plans de pensións reguladas na Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello, do 14 de decembro de 2016, relativa ás actividades e a supervisión de fondos de pensións de emprego, calquera que sexa a continxencia cuberta polos mesmos.

No caso de plans de pensións, as continxencias polas que se satisfan as prestacións son as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro.

Estas continxencias son:

a. Xubilación:

Para a determinación da continxencia de xubilación estarase ao previsto no Réxime de Seguridade Social correspondente.

Cando non sexa posible o acceso dun partícipe á xubilación, a continxencia entenderase producida a partir de que cumpra os 65 anos de idade, no momento en que o partícipe non exerza ou cesase na actividade laboral ou profesional, e non se encontre cotizando para a continxencia de xubilación para ningún Réxime da Seguridade Social. Non obstante, poderá anticiparse a percepción da prestación correspondente a partir dos 60 anos de idade, nos termos que se establezan regulamentariamente.

Ademais, os plans de pensións poderán prever o pagamento da prestación correspondente á xubilación no caso de que o partícipe, calquera que sexa a súa idade, extinga a súa relación laboral e pase a situación legal de desemprego nos seguintes casos:

- Por morte, xubilación ou incapacidade do empresario ou por extinción da personalidade xurídica do contratante (artigo 49.1.g) do Texto Refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores).
- Despedimento colectivo (artigo 51 do Texto Refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores).
- Extinción do contrato por causas obxectivas (artigo 52 do Texto Refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores).
- En caso de concurso (artigo 57 do Texto Refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores).

De acordo co anterior, o cobramento anticipado da prestación correspondente á xubilación prévese legalmente como unha forma de percibir a prestación pola continxencia da xubilación.

b. Incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez, determinadas conforme ao Réxime correspondente de Seguridade Social.

c. Morte do partícipe ou beneficiario, que pode xerar dereito a prestacións de viuvez, orfandade ou a favor doutros herdeiros ou persoas designadas.

d. Dependencia severa ou gran dependencia do partícipe, regulada na Lei de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.

A súa consideración como rendementos de traballo mántense, calquera que sexa a forma de cobramento da devandita prestación: renda, capital ou en forma mixta, renda e capital.

Tamén teñen a consideración de rendementos do traballo as cantidades percibidas pola disposición dos dereitos consolidados dos plans de pensións nos supostos excepcionais de liquidez aos que se refire o artigo 8.8 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (nos supostos de enfermidade grave ou desemprego de longa duración). As devanditas cantidades terán o mesmo tratamento fiscal que as prestacións dos plans de pensións.

Considerando que a finalidade primordial dos plans de pensións é atender as continxencias de xubilación, incapacidade, morte ou dependencia, así como o carácter excepcional dos supostos de liquidez (enfermidade grave ou desemprego de longa duración), no caso de que puidese cobrarse a prestación polo acaecemento dunha continxencia e simultaneamente cumprísense os requisitos esixidos para o cobramento dos dereitos consolidados por un suposto excepcional de liquidez, a efectos fiscais téñen que se percibe a prestación con motivo do acaecemento da continxencia de xubilación, incapacidade, morte ou dependencia.

• Mutualidades de previsión social

Son rendementos do traballo as prestacións percibidas polos beneficiarios de contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social, calquera que sexa a contingencia cuberta polos mesmos (xubilación, invalidez, falecemento, dependencia severa ou gran dependencia e o desemprego para os socios traballadores), cuxas achegas puidesen ser, polo menos en parte, gasto deducible para a determinación do rendimento neto de actividades económicas (actuando a mutualidade, neste caso, como sistema alternativo ao réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos) ou obxecto de redución na base imponible do IRPE (actuando a mutualidade, neste suposto, como complementaria ao sistema de Seguridade Social obrigatoria).

As mutualidades de previsión social son entidades aseguradoras que exercen unha modalidade aseguradora de carácter voluntario complementaria ao sistema de Seguridade Social obrigatoria, cuxa regulación legal se encontra nos artigos 43 e seguintes da Lei 20/2015, do 14 de xullo, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras (BOE do 15 de xullo). Na denominación destas entidades debe figurar necesariamente a indicación de "Mutualidade de previsión social". Pola súa especial relevancia fiscal poden destacarse, entre outras, as mutualidades de profesionais establecidas polos colexios profesionais e as mutualidades que actúan como instrumento de previsión social empresarial a favor dos traballadores. Véxase tamén a disposición adicional novena da Lei do IRPE.

Os requisitos que deben cumprir as achegas para a súa consideración como [gasto deducible](#) ou como [redución na base imponible](#) coméntanse, respectivamente, nos Capítulos 7 e 13.

A integración na base imponible das prestacións percibidas das Mutualidades de Previsión Social, debe realizarse, en función da natureza da continxencia cuberta, de acordo cos seguintes criterios:

1. Prestacións por xubilación ou invalidez

Estas prestacións intégranse na base imponible do perceptor, como rendementos do traballo, exclusivamente na medida en que a súa contía exceda das achegas que non puidesen ser obxecto de redución ou minoración na base imponible por incumprir algún dos requisitos subxectivos legalmente previstos para ese fin.

Por iso, as achegas rescatadas polos beneficiarios de contratos de seguros concertados con mutualidades de previsión social cando, con ocasión da regularización practicada pola Administración tributaria, tales achegas non puideron en ningún momento ser obxecto de redución nin de minoración da base imponible do imposto, non poden considerarse rendementos íntegros do traballo e, por iso, non están sometidas a tributación no IRPE como rendementos do traballo.

Tratándose de **achegas realizadas con anterioridade a 1 de xaneiro de 1999**, cando non pudiera acreditarse a contía das achegas que non puidesen ser obxecto de redución ou minoración na base imponible, integrárase o 75 por 100 das prestacións por xubilación ou invalidez percibida.

Véxase ao respecto a disposición transitoria segunda da Lei do IRPE.

Malia o anterior, están exentas do IRPE as prestacións por incapacidade permanente ou gran invalidez, percibidas por profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos, que deriven de contratos de seguro subscrito con mutualidades de previsión social que actúen como alternativas ao

devandito régimen da Seguridade Social, sempre que se trate de prestacións en situacións idénticas ás previstas para a incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez da Seguridade Social.

Véxase ao respecto a exención por "Prestacións por [incapacidade permanente absoluta ou gran invalidez](#) percibida da Seguridade social ou polas entidades que a substitúan" no Capítulo 2.

2. Restantes prestacións

Os restantes prestacións, incluídas as percibidas por falecemento, tributan como rendementos do traballo na súa integridade.

3. Disposición de dereitos consolidados

A disposición anticipada de dereitos económicos dos mutualistas é posible nos mesmos supostos previstos para os plans de pensións. As cantidades percibidas pola disposición anticipada, total ou parcial, dos dereitos consolidados tributan como rendementos do traballo.

• Plans de previsión social empresarial e outra contratos de seguros colectivos que instrumenten os compromisos por pensións asumidas polas empresas

Hai que distinguir:

a. Plans de previsión social empresarial:

As prestacións percibidas polos beneficiarios dos plans de previsión social empresarial teñen en todo caso a consideración de rendementos do traballo.

Teñase en conta que a disposición anticipada de dereitos económicos dos asegurados nestes casos é posible nos mesmos supostos previstos para os plans de pensións (desemprego de longa duración ou enfermidade grave).

Para máis información o concepto e os requisitos que deben cumprir os [plans de previsión social empresarial](#) coméntanse no Capítulo 13.

b. Contratos de seguros colectivos, distintos dos plans de previsión social, que instrumenten os compromisos por pensións asumidas polas empresas.

As prestacións de xubilación e invalidez percibida polos beneficiarios de contratos de seguro colectivo, distintos dos plans de previsión social empresarial, que instrumenten os compromisos por pensións asumidas polas empresas, nos termos previstos na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de regulación dos Plans e Fondos de Pensións, e na súa normativa de desenvolvemento integraranse como rendementos de traballo na base impoñible na medida en que a súa contía exceda das contribucións imputadas fiscalmente e das achegas directamente realizadas polo traballador.

Teñase en conta tamén que, conforme á disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións na redacción dada pola Lei 27/2011, do 1 de agosto (BOE do 2 de agosto), admítense, desde o 1 de xaneiro de 2013, os seguros colectivos de dependencia como contratos de seguros aptos para instrumentar os compromisos por pensións asumidas polas empresas. Véxase o punto relativo a seguros de dependencia neste mesmo apartado.

No referente ao dereito de rescate nos contratos de seguro colectivo que instrumentan os compromisos por pensións asumidas polas empresas véxase a disposición adicional primeira da Lei do IRPE.

As prestacións percibidas polos herdeiros como consecuencia do falecemento do traballador asegurado **non constitúen** rendementos do traballo persoal ao estar suxeita a súa percepción ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

• Plans de previsión asegurada

As prestacións percibidas polos beneficiarios dos plans de previsión asegurada teñen en todo caso a consideración de rendementos do traballo.

O concepto e requisitos dos [plans de previsión asegurada](#) coméntanse no Capítulo 13.

• Seguros de dependencia

Teñen a consideración de rendementos do traballo as prestacións percibidas polos beneficiarios dos seguros de dependencia conforme ao que se dispón na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro).

b) Cantidades abonadas por razón do cargo

Considéranse rendementos do traballo as cantidades que se aboen, por razón do seu cargo, aos **deputados españois no Parlamento Europeo, aos deputados e senadores das Cortes Xerais, aos membros das asembleas lexislativas autonómicas, concelleiros de concello e membros das deputacións provinciais, cabidos insulares ou outros entidades locais**, con exclusión, en todo caso, da parte daquelas que as devanditas institucións asignen para gastos de viaxe e desprazamento.

c) Rendementos por cursos, conferencias, coloquios, seminarios e similares

Cualifícanse como rendementos do traballo os rendementos derivados de impartir cursos, conferencias, coloquios, seminarios e similares, sempre que as devanditas actividades non supoñan a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos ou dun de ambos os dous, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos, en cuxo caso cualificaranse como rendementos de actividades económicas.

A consideración destas rendas como rendementos de actividades económicas dependerá da existencia da devandita ordenación por conta propia de factores produtivos, o que terá que determinarse en cada caso concreto, á vista das circunstancias concorrentes. Porén, e con carácter xeral, cabe falar da existencia de ordenación por conta propia cando o contribuínte interveña como organizador dos cursos, conferencias ou seminarios, ofrecendoos ao público e concertando, se é o caso, cos profesores ou conferenciantes a súa intervención en tales eventos, ou cando participe nos resultados prósperos ou adversos que deriven dos mesmos.

Igualmente, cabe entender que se obteñen rendas de actividades económicas cando o contribuínte xa viñese exercendo actividades económicas e participe na impartición das clases ou cursos en materias relacionadas directamente co obxecto da súa actividade, de maneira que poida entenderse que se trata dun servizo máis dos que se prestan a través da ordenación por conta propia configuradora da actividade económica que xa

viña desenvolvendo.

d) Rendementos por elaboración de obras literarias, artísticas ou científicas

Considéranse rendementos de traballo os derivados da elaboración de obras literarias, artísticas ou científicas, sempre que se **ceda o dereito á** súa explotación e os devanditos rendementos non deriven do exercicio dunha actividade económica.

De acordo cos artigos 17 e seguintes do Real decreto Lexislativo 1/1996, do 12 de abril, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Propiedade Intelectual, o dereito á explotación da obra, comprende a reprodución, distribución, comunicación pública e transformación da mesma.

Non obstante, cando os dereitos de autor percíbaos un **terceiro distinto ao autor**, constituirán para os perceptores rendementos do capital mobiliario.

Por outra banda, teñase en conta que o artigo 95.2.b).1º do Regulamento do IRPE considera como rendementos profesionais os obtidos polos autores ou tradutores de obras, provenientes da propiedade intelectual ou industrial. Engadindo ademais que cando os autores ou tradutores editen directamente as súas obras os seus rendementos comprenderanse entre os correspondentes ás actividades empresariais.

e) Retribucións dos administradores e membros de órganos de representación de sociedades

Terán a consideración de rendementos do traballo as retribucións dos administradores e membros dos Consellos de Administración, das Xuntas que fagan as súas veces e demais membros doutros órganos representativos.

Nestes casos a súa cualificación como rendimento de traballo vén determinada pola pertenza a un órgano que teña encomendadas a función ou funcións de administración e xestión do patrimonio dunha entidade, calquera que sexa a natureza da mesma e sen circunscribira aos casos de entidades mercantís.

f) Pensións compensatorias recibidas do cónxuxe e anualidades por alimentos

Considéranse rendementos do traballo as pensións compensatorias recibidas do cónxuxe e as anualidades por alimentos, exceptuadas as percibidas dos pais en virtude de decisión xudicial que se declaran exentas.

Teñase en conta que as anualidades percibidas dos pais que se declaran exentas no artigo 7.k) da Lei do IRPE comprenden tanto as fixadas en virtude do convenio regulador a que se refire o artigo 90 do Código Civil ou do convenio equivalente previsto nos ordenamentos das Comunidades Autónomas, aprobado pola autoridade xudicial ou formalizada ante o letrado ou a letrada da Administración de Xustiza ou en escritura pública ante Notario, como as percibidas por decisión xudicial en supostos distintos aos do convenio.

Ambas as dúas reducen a base imponible de quen sátsfaías.

As [reducións na base imponible por pensións compensatorias e anualidades por alimentos](#) coméntanse no capítulo 13 deste Manual.

g) Dereitos especiais de contido económico que se reserven os fundadores ou promotores dunha sociedade

Normativa: véxase tamén o art. 47 Regulamento IRPF

Considéranse rendementos do traballo os dereitos especiais de contido económico que se reserven os fundadores ou promotores dunha sociedade como remuneración de servizos persoais.

Con esta finalidade os dereitos especiais de contido económico que se reserven os fundadores ou promotores dunha sociedade como remuneración de servizos persoais, cando consistan nunha porcentaxe sobre os beneficios da entidade, **valoraranse, como mínimo**, no 35 por 100 do valor equivalente de capital social que permita a mesma participación nos beneficios que a recoñecida aos citados dereitos.

h) Bolsas non exentas

Son rendementos de traballo as bolsas ás que non resulte aplicable a [exención comentada](#) no Capítulo 2.

Lembre: o artigo 7.j) da Lei do IRPF declara exentas as bolsas públicas, as bolsas concedidas polas entidades sen fins lucrativos ás que sexa de aplicación o réxime especial regulado no Título II da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado, e as bolsas concedidas polas fundacións bancarias reguladas no Título II da Lei 26/2013, do 27 de decembro, de caixas de aforros e fundacións bancarias no desenvolvemento da súa actividade de obra social, percibidas para cursar estudos regrados, tanto en España como no estranxeiro, en todos os niveis e graos do sistema educativo, nos termos que regulamentariamente se establezan.

Así mesmo, tamén se consideran exentas, nos termos que establece o artigo 2 do Regulamento do IRPF, as bolsas públicas e as concedidas polas entidades sen fins lucrativos e fundacións bancarias mencionadas anteriormente para investigación no ámbito descrito polo Real decreto 63/2006, do 27 de xaneiro, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador en formación, así como as outorgadas por aquelas con fins de investigación aos funcionarios e demais persoal ao servizo das Administracións Públicas e ao persoal docente e investigador das universidades.

Teñase en conta que o citado Real decreto 63/2006 foi derogado polo Real decreto 103/2019, do 1 de marzo, polo que se aproba o Estatuto do persoal investigador predoutoral en formación (BOE do 15 de marzo).

i) Retribucións a colaboradores en actividades humanitarias ou de asistencia social

Considéranse rendementos do traballo as retribucións percibidas por quen colaboren en actividades humanitarias ou de asistencia social promovidas por entidades sen ánimo de lucro.

Debe entenderse por asistencia social "o conxunto de accións e actividades desenvolvidas polo Sector Público ou por Entidades ou persoas privadas fóra do marco da Seguridade Social, destinando medios económicos, persoais ou organizatorios a atender, fundamentalmente, estados de necesidade e outras carencias de determinados colectivos (anciáns, menores e mozos, minorías étnicas, drogadictos, refuxiados e asilados, etc.) ou outras persoas en estado de necesidade, marxinación ou risco social".

j) Retribucións derivadas de relacións laborais de carácter especial

Teñen a consideración de rendementos do traballo as retribucións derivadas de relacións laborais de carácter especial.

Con esta finalidade, se consideran relacións laborais especiais, de acordo co artigo 2 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, aprobado polo Real decreto Legislativo 2/2015, do 23 de outubro (BOE do 24 de outubro), as seguintes:

- Persoal de alta dirección (Real decreto 1382/1985, do 1 de agosto).
- Persoal ao servizo do fogar familiar (Real decreto 1620/2011, do 14 de novembro).
- Penados en Institucións Penitenciarias (Real decreto 782/2001, do 6 de xullo).
- Deportistas profesionais (Real decreto 1006/1985, do 26 de xuño).
- Artistas que desenvolven a súa actividade nas artes escénicas, audiovisuais e musicais, así como as persoas que realizan actividades técnicas ou auxiliares necesarias para o desenvolvemento da devandita actividade (Real decreto 1435/1985, do 1 de agosto).
- Persoas que interveñan en operacións mercantís por conta dun ou máis empresarios sen asumir o risco e ventura daquelas (Real decreto 1438/1985, do 1 de agosto).
- Traballadores con discapacidade que presten os seus servizos nos centros especiais de emprego (Real decreto 1368/1985, do 17 de xullo).
- Menores sometidos á execución de medidas de internamento para o cumprimento da súa responsabilidade penal (Real decreto 1774/2004, do 30 de xullo).
- Actividade de residencia para a formación de especialistas en Ciencias da Saúde (Real decreto 1146/2006, do 6 de outubro).
- Actividade profesional dos avogados que prestan servizos en despachos de avogados, individuais ou colectivos (disposición adicional primeira da Lei 22/2005, do 18 de novembro, e Real decreto 1331/2006, do 17 de novembro).
- Calquera outro traballo que sexa expresamente declarado como relación laboral de carácter especial por unha lei.

Importante: cando os rendementos derivados das relacións laborais especiais de artistas e dos axentes comerciais e comisionistas supongan a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos ou dun de ambos os dous, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos, cualifícaranse como rendementos de actividades económicas (Art. 17.3 Lei IRPF).

k) Achegas realizadas ao patrimonio protexido das persoas con discapacidade

Atención: teñase en conta que a Lei 13/2023, do 24 de maio (BOE do 25 de maio) modificou a citada Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade, para equiparar os patrimonios protexidos das persoas con discapacidade formalizada de acordo co dereito civil propio autonómico cos constituídos de acordo coa citada Lei 41/2003, para os efectos da aplicación, nos mesmos termos e condicións, de todos os beneficios fiscais que lles afecten.

Véxase o cadro sobre [achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade](#) ao final deste apartado.

Por expresa disposición legal teñen, en todo caso, a consideración de rendementos do traballo as achegas realizadas ao patrimonio protexido das persoas con discapacidade regulado na Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Enxuízamento Civil e da Normativa Tributaria con esta finalidade (BOE do 19 de novembro), ou nas respectivas leis que regulen esta figura coa mesma finalidade nas distintas Comunidades Autónomas con competencias constitucionais para regular o seu propio dereito civil, foral ou especial, nesta materia, nos termos que a continuación indícanse.

Achegas a patrimonios protexidos que constitúen rendementos do traballo para o titular do devandito patrimonio.

Normativa: Disposición adicional décimo oitava Lei IRPF.

- As achegas realizadas ao patrimonio protexido teñen a consideración de rendementos do traballo para a persona con discapacidade titular do devandito patrimonio, cos seguintes límites e condicións:
 1. Cando os aportantes son contribuíntes do IRPF, ata o importe de 10.000 euros anuais por cada aportante e de 24.250 euros anuais para o conxunto de todos os aportantes.
 2. Cando os aportantes son contribuíntes do Imposto sobre Sociedades, sempre que as achegas fosen gasto deducible no Imposto sobre Sociedades, co límite de 10.000 euros anuais. Este límite é independente dos indicados no número 1º anterior.

As cantidades que, nos termos anteriormente comentados, teñan a consideración de rendementos do traballo non están suxeitas a retención ou ingreso a conta.

- Valoración no caso de achegas non monetarias. Hai que distinguir:
 - Ata o importe da achega **que non exceda** os límites fixados (que ten a consideración de rendementos de traballo) a persoa con discapacidade titular do patrimonio protexido subrogarase na posición do aportante respecto da data e o valor de adquisición dos bens e dereitos achegados, sen que, para os efectos de posteriores transmisións, resulten de aplicación, se é o caso, os coeficientes redutores previstos na disposición transitoria novena da Lei do IRPF.
 - O importe da achega **que exceda** os límites comentados (que non teñen a consideración de rendementos do traballo) suxeito ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns valorarase de acordo as normas do devandito imposto.

Non obstante, con independencia do valor polo que tribute o ben no Imposto sobre Sucesións e Doazóns, debe terse en conta que o valor de adquisición da parte do ben suxeito ao devandito Imposto determinarase, para os efectos do IRPF e de futuras transmisións, de acordo co que se establece no artigo 36 da Lei IRPF, polo que, aos devanditos efectos, o valor determinado segundo as regras do Imposto sobre Sucesións e Doazóns (ISD) terá como límite o valor de mercado.

Atención: teñase en conta que, para o aportante das achegas non monetarias, para os efectos da redución que este pode practicar na súa base imponible pola achega ao patrimonio protexido, tómase como importe da achega o que resulte do previsto no artigo 18 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro). Art. 54.3 Lei IRPF.

Integración dos rendementos do traballo na base imponible da persoa con discapacidade

A integración dos rendementos do traballo na base imponible do IRPF do contribuínte con discapacidade, titular do patrimonio protexido, efectuarase só polo importe en que estes rendementos excedan de tres veces o indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM), importe este que no exercicio 2024 ascende a 25.200 euros (8.400 euros x 3).

Véxase ao respecto a [exención prevista no artigo 7.w](#) da Lei do IRPF para os rendementos do traballo derivado das prestacións obtidas en forma de renda polas persoas con discapacidade correspondente ás achegas aos sistemas de previsión social que se comenta no Capítulo 2.

Disposición das achegas polo titular do patrimonio protexido

Normativa: Art. 54.5 Lei IRPF

A disposición no período impositivo en que se realiza a achega ou nos catro seguintes de calquera ben ou dereito achegado ao patrimonio protexido da persoa con discapacidade determinará as seguintes obrigas fiscais para o seu titular:

1. **Se o aportante foi un contribuínte do IRPE**, o titular do patrimonio protexido que recibiu a achega deberá integrar na base imponible a parte da achega recibida que hubiera deixado de integrar no período impositivo en que recibiu a achega como consecuencia da regra de integración comentada no punto anterior.

Para tal fin, deberá presentar a correspondente autoliquidación complementaria con inclusión dos xuros de mora que procedan, no prazo que medie entre a data en que se produza a disposición e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a devandita disposición.

2. **Se o aportante foi un contribuínte do Imposto sobre Sociedades**, deben distinguirse dous casos:

- No caso de que o titular do patrimonio protexido sexa o traballador da sociedade que realiza a achega, será este (o traballador) como titular do patrimonio protexido o que deberá integrar na súa base imponible a parte da achega recibida que hubiera deixado de integrar no período impositivo en que recibiu a achega como consecuencia da aplicación da exención prevista no artigo 7.w) da Lei do IRPE e presentar a correspondente autoliquidación complementaria nos termos antes indicados.

Con esta finalidade o devandito traballador titular do patrimonio protexido deberá comunicar ao empregador que efectuou as achegas as disposicións que se realizase no período impositivo.

- No caso en que a achega se realizase ao patrimonio protexido dos parentes, cónxuxes ou persoas a cargo dos traballadores en réxime de tutela ou acollemento, a obriga descrita no caso anterior deberá ser cumprida polo traballador da sociedade aportante, correspondendolle a este comunicar ao seu empregador as disposicións que se realizasen no período impositivo.

Na disposición de bens ou dereitos homoxéneos entenderase que foron dispostos os achegados en primeiro lugar. A regularización comentada non se producirá no caso de falecemento do titular do patrimonio protexido, do aportante ou dos traballadores da sociedade.

Atención: no referente á repercusión fiscal que a [disposición anticipada](#) das achegas realizadas polo titular do patrimonio protexido ten para os **aportantes** véxase o Capítulo 13.

Cadro: achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade

Quen pode ser	Tratamento fiscal aplicable	Data de adquisición e valoración de bens e dereitos achegados
BENEFICIARIO (Art. 2 da Lei 41/2003, do 18 de novembro). Persoa titular do patrimonio protexido con: • Discapacidade psíquica en grao igual ou superior ao 33 por 100. • Discapacidade física ou sensorial en grao igual ou superior ao 65 por 100.	IRPE : • Cualificación: as achegas a que se refire o D.A.18ª Lei <u>IRPE</u> considéranse rendementos do traballo (RT) para a persoa titular do patrimonio protexido ata os seguintes límites : a. Achegas de contribuíntes do IRPE : límite anual de 10.000 euros por cada aportante (e cun límite anual de 24.250 euros no seu conxunto). b. Achegas de contribuíntes do IS favor dos patrimonios protexidos dos parentes, cónxuxes ou persoas a cargo dos empregados do aportante : límite anual independente do anterior de 10.000 euros sempre que fose gasto deducible. • Exención: das achegas co citados límites estarán exentos os <u>RT</u> que non superen un importe máximo anual igual ata 3 veces o <u>IPREM</u> conforme ao artigo 7.w) Lei <u>IRPE</u>. ISD: o exceso sobre os límites que establece o D.A.18ª estará suxeito ao <u>ISD</u> . ITPAJD: exento polo artigo 45.B).21del <u>TR</u> da Lei do <u>ITPAJD</u> con respecto a <u>AJD</u> porque as achegas deben contar en escritura pública.	Achegas non monetarias: IRPE : D.A. 18ª Lei <u>IRPE</u>. Pola parte que NON exceda dos límites anuais que establece o <u>D.A. 18ª Lei IRPE</u> (10.000 euros por aportante ou 24.250 euros en conxunto) A persoa con discapacidade titular do patrimonio protexido subrogarase na posición do aportante respecto da data e o valor de adquisición dos bens e dereitos achegados s, sen que, para os efectos de ulteriores transmisións, resúltelle de aplicación o previsto no D. T.9ª de Lei <u>IRPE</u> (coeficientes de redución). ISD: Art. 9 Lei <u>ISD</u> : Pola parte da achega non monetaria que exceda dos límites que establece o D.A. 18ª suxeita a <u>ISD</u> a valoración farase polas normas aplicables deste imposto. • En xeral o seu valor de mercado, non sendo que o declarado polos interesados sexa superior. • Para os bens inmoables, o seu valor de referencia. non sendo que o declarado polos interesados sexa superior. Non obstante, con independencia do valor polo que tribute o ben no <u>ISD</u>, debe terse en conta que o valor de adquisición da parte do ben suxeito ao devandito Imposto, determinarase, para os efectos do <u>IRPE</u> e de futuras transmisións, de acordo co que se establece no artigo 36 da Lei do <u>IRPE</u>, polo que, aos devanditos efectos, o valor determinado segundo as regras do ISD terá como límite o valor de mercado.

Quen pode ser	Tratamento fiscal aplicable	Data de adquisición e valoración de bens e dereitos achegados
APORTANTE CON DEREITO A REDUCCIÓN Art. 54.1 da Lei <u>IRPF</u>: - O que teña coa persoa con discapacidade unha relación de parentesco en liña directa ou colateral ata o terceiro grao inclusive. - O cónxuxe da persoa con discapacidade. - O que tivese ao seu cargo á persoa con discapacidade en réxime de tutela ou acollemento.	<u>IRPF</u>: Cualificación : as achegas realizadas por persoas distintas do titular constitúen transmisións a este a título lucrativo (<u>D.A.</u> 3ª Lei 41/2003) pero non existirá ganancia ou perda patrimonial [Art. 33.3.e) da Lei <u>IRPF</u>]. Reducións da base imponible xeral por achegas a patrimonios protexidos (Art. 54 da Lei <u>IRPF</u>) Límite anual por aportante da redución en seu <u>BI</u>: 10.000 euros. Límite anual polo conxunto de reducións: 24.250 euros polo conxunto das reducións practicadas por todas as persoas que efectúen achegas a favor dun mesmo patrimonio protexido. E l exceso sobre estes límites anuales (10.000 euros por aportante ou 24.250 euros en conxunto) dará dereito a reducir a <u>BI</u> dos 4 períodos impositivos seguintes ata esgotar, se é o caso, en cada un deles os importes máximos de redución.	Achegas non monetarias para os efectos da redución en seu BI pola achega ao patrimonio protexido (A rt. 54.3 da Lei <u>IRPF</u>) : Tómase como importe da achega o que resulte do previsto no artigo 18 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado: - O valor contable que tivesen o ben ou dereito no momento da transmisión e, no seu defecto, - O valor determinado conforme ás normas do <u>IP</u>. No caso concreto de Bens inmuebles no IP será o maior de: valor catastral, o determinado (valor de referencia) ou comprobado pola Administración para os efectos doutros tributos e o prezo, contraprestación ou valor de adquisición.

I) Rendementos obtidos pola xestión de fondos vinculados ao emprendemento, á innovación e ao desenvolvemento da actividade económica

Normativa: disposición adicional quincuaxésimo terceira Lei IRPF

- Desde o 1 de xaneiro de 2023, cualifícanse como rendementos do traballo os obtidos polas persoas administradoras, xestoras ou empregadas das entidades que a continuación indícanse ou das súas entidades xestoras ou entidades do seu grupo, **cando deriven directa ou indirectamente de participacións, accións ou outros dereitos, incluídas comisións de éxito, que outorguen dereitos económicos especiais nalgunha das devanditas entidades.**

A devandita cualificación mántense aínda cando os citados rendementos cóbrense nun momento en que as persoas administradoras, xestoras ou empregadas deixasen de exercer a actividade ou as funcións referidas por calquera causa, como puidese ser a xubilación, o despedimento ou cesamento por calquera motivo, a invalidez ou a incapacidade. E o cherna feito de que a percepción dos devanditos rendementos prodúzase nun momento posterior, en que se deixasen de exercer tales actividades ou funcións, non impediría a aplicación do citado réxime, sempre que os dereitos económicos especiais outorgásenlle ás persoas administradoras, xestoras ou empregadas pola súa condición de tales e no momento en que as devanditas persoas se encontrasen efectivamente no exercicio da súa actividade ou das súas funcións como administradoras, xestoras ou empregadas, e cúmplanse todos os requisitos previstos na devandita disposición adicional.

- As entidades a que se refire o apartado anterior son as seguintes:
 - Fondos de Investimento Alternativo de carácter pechado** definidos na Directiva 2011/61/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 8 de xuño de 2011, relativa aos xestores de fondos de investimento alternativo e pola que se modifican as Directivas 2003/41/CE e 2009/65/CE e os Regulamentos (CE) n.º 1060/2009 e (UE) n.º 1095/2010 incluídos nalgunha das seguintes categorías:
 - Entidades definidas no artigo 3 da Lei 22/2014, do 12 de novembro, pola que se regulan as entidades de capital risco, outras entidades de investimento colectivo de tipo pechado e as sociedades xestoras de entidades de investimento colectivo de tipo pechado, e pola que se modifica a Lei 35/2003, do 4 de novembro, de Institucións de Investimento Colectivo.
 - Fondos de capital risco europeos regulados no Regulamento (UE) n.º 345/2013, do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de abril de 2013, sobre os fondos de capital risco europeos.
 - Fondos de emprendemento social europeos regulados no Regulamento (UE) n.º 346/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de abril de 2013, sobre os fondos de emprendemento social europeos, e
 - Fondos de investimento a longo prazo europeos regulados no Regulamento (UE) 2015/760 do Parlamento Europeo e do Consello, do 29 de abril de 2015, sobre os fondos de investimento a longo prazo europeos.

2. Outros organismos de investimento análogo aos anteriores .

- Os rendementos do traballo **integraranse na base imponible nun 50 por 100 do seu importe**, sen que resulten de aplicación exención ou redución algunha, cando se cumpran os **seguintes requisitos** :
 1. Os dereitos económicos especiais das devanditas participacións, accións ou dereitos estean condicionados a **que os restantes investidores** na entidade á que se refire o apartado anterior, **obteñan unha rendibilidade mínima** definida no regulamento ou estatuto da mesma.
 2. As participacións, accións ou dereitos **mantéñanse durante un período mínimo de cinco anos, non sendo que:**
 - prodúzase a súa transmisión mortis causa
 - liquídense anticipadamente ou
 - quédense sen efecto
 - pérdase total ou parcialmente como consecuencia do cambio de entidade xestora,

Nestes casos, as participacións, accións ou dereitos **deberán haberse mantido ininterrompidamente** ata que se produzan as devanditas circunstancias.

Precisión: cobramentos parciais anteriores ao transcurso do prazo de cinco anos

Se antes de que transcorran os cinco anos prodúcense cobramentos parciais que deriven destes dereitos económicos especiais (por exemplo, da comisión de éxito), o contribuínte poderá integrar estes na base imponible nun 50 por 100 do seu importe como rendementos do traballo. Agora ben, as participacións, accións ou outros dereitos deberanse manter posteriormente durante o tempo necesario para completar o período mínimo de cinco anos e cumprirse o resto de requisitos e condicións esixidas.

No caso de que o contribuínte perciba un deses cobramentos e intégrese como rendementos do traballo na súa base imponible nun 50 por 100 do seu importe, e con posterioridade prodúzase a perda do dereito a aplicar este réxime fiscal por non haberse completado o período mínimo de cinco anos de mantemento das participacións, accións ou outros dereitos, sen que concorra ningunha das circunstancias que excepcionan o cumprimento do período mínimo (de xeito que se produza a súa transmisión mortis causa, ou que se liquiden anticipadamente ou queden sen efecto ou pérdase total ou parcialmente como consecuencia do cambio de entidade xestora), aplicarase o que se dispón no parágrafo segundo do artigo 122.2 da LGT, isto é, o obrigado tributario deberá incluír na autoliquidación correspondente ao período impositivo en que se producise o incumprimento a cota ou cantidade derivada da exención aplicada de forma indebida nos períodos impositivos anteriores canda os xuros de mora.

Véxase esta exención no apartado "[Rendementos do traballo derivada directa ou indirectamente de participacións, accións ou outros dereitos, que outorguen dereitos económicos especiais](#)" no Capítulo 2.

Excepción: non será de aplicación este tratamento fiscal cando os dereitos económicos especiais procedan directa ou indirectamente dunha entidade residente nun país ou territorio cualificado como xurisdición non cooperativa ou co que non exista normativa sobre asistencia mutua en materia de intercambio de información tributaria nos termos previstos na LGT, que sexa de aplicación.

Rendementos estimados do traballo e operacións vinculadas

Rendementos estimados de traballo

Normativa: Arts. 6.5 e 40 Lei IRPF

As prestacións de servizos susceptibles de xerar rendementos do traballo presúmense retribuídas, agás proba en contrario.

En defecto de proba en contrario, a valoración dos devanditos rendementos efectuarase polo valor normal no mercado dos mesmos, entendéndose por valor normal no mercado a contraprestación que se acordaría entre suxeitos independentes, agás proba en contrario. Non obstante, a valoración de determinadas retribucións estimadas satisfeitas en especie efectuarase aplicando as regras especiais de valoración que no próximo epígrafe ([Rendementos do traballo en especie](#)) coméntanse.

Rendementos do traballo en operacións vinculadas

Normativa: Art. 41 Lei IRPF

Nos supostos en que a prestación do traballo persoal realícese a unha sociedade coa que se dean relacións de vinculación, nos termos previstos no artigo 18 da LIS, as operacións entre persoas ou entidades vinculadas valoraranse polo seu valor de mercado. Entenderase por valor de mercado aquel que se acordaría por persoas ou entidades independentes en condicións de libre competencia.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Conforme ao artigo 18 da LIS as relacións de vinculación danse nas operacións realizadas entre:

- Unha entidade e os seus socios ou partícipes,
- Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores de dereito e de feito,
- Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores,
- Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.

Cando a vinculación se defina en función da relación sociosociedade, a participación do socio deberá ser igual ou superior ao 25 por 100.

No suposto de retribucións polo exercicio das súas funcións de conselleiros ou administradores de entidades, non se seguen as regras das relacións de vinculación, porque así establécese expresamente o artigo 18.2 da LIS, e polo tanto as devanditas retribucións quedan excluídas do ámbito das operacións vinculadas que se regula no artigo 41 da Lei IRPF.

A Administración tributaria poderá comprobar que as operacións realizadas entre persoas ou entidades vinculadas valoráronse polo seu valor normal de mercado e efectuará, se é o caso, as correccións valorativas que procedan respecto das operacións suxeitas ao Imposto sobre Sociedades, ao IRPF ou ao Imposto sobre a Renda de non Residentes que non fosen valoradas polo seu valor normal de mercado. Para tal fin, o contribuínte do IRPF deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

Rendementos do traballo en especie

Concepto

Normativa: Art. 42.1 Lei IRPF

Constitúen rendementos do traballo en especie a utilización, consumo ou obtención, para fins particulares, de bens, dereitos ou servizos de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado, aínda cando non supoñan un gasto real para quen concédaos, sempre que deriven, directa ou indirectamente, do traballo persoal ou dunha relación laboral ou estatutaria.

Simple mediación no pagamento

Os rendementos do traballo en especie deben distinguirse daqueles outros supostos en que se produce unha simple mediación de pagamento por parte da empresa respecto de gastos efectuados polo empregado. É dicir, supostos en que a empresa se limita a aboar unha cantidade por conta e orde do empregado. Nestes casos, a contraprestación esixible polo traballador á empresa non consiste na utilización, consumo ou obtención de bens, dereitos ou servizos, senón que se trata dunha contraprestación que a empresa ten a obriga de satisfacer de forma monetaria, aínda que en virtude do mandato realizado polo empregado, o pagamento realízase a un terceiro sinalado por este. É dicir, que o traballador destina parte das súas retribucións monetarias á adquisición de determinados bens, dereitos ou servizos, pero o pagamento dos mesmos realízase directamente polo empregador. Nestes casos, tratarase dunha aplicación dos rendementos do traballo monetario.

Non obstante, debe sinalarse que non sempre que o empregador satisfaga ou aboe cantidades a terceiros para que estes proporcionen ao seu traballador o ben, dereito ou servizo de que se trate, esteamos en presenza de retribucións monetarias, por considerar que existe mediación de pagamento, xa que por veces a retribución en especie instruméntase mediante un pagamento directo do empregador ao terceiro en cumprimento dos compromisos asumidos cos seus traballadores, xa sexa no convenio colectivo ou no propio contrato de traballo e, en tal suposto, as cantidades pagas pola empresa aos subministradores non se considerarían como un suposto de mediación de pagamento, nos termos anteriormente sinalados, senón como retribucións en especie acordada no contrato de traballo, polo que resultaría de aplicación todas as previsións que con respecto ás retribucións en especie recóllense no artigo 42 da Lei do IRPF.

Plans de Retribución Flexible

A implantación por unha empresa dun «plan de compensación flexible» ou “plan de retribución flexible”, en virtude do que a entidade e os seus empregados acordan xa sexa en virtude de convenio colectivo ou mediante modificación ou novación do contrato de traballo existente, un cambio na composición do sistema retributivo, de tal forma que se substitúen retribucións monetarias por retribucións en especie ou substitúense retribucións en especie por outras diferentes. Nestes casos, non estariamos ante un suposto de mediación no pagamento, senón ante retribucións en especie acordada no contrato de traballo ou por convenio colectivo.

Os traballadores suxeitos a este tipo de plans poden, segundo as súas necesidades e preferencias, elixir unha serie de produtos de entre unha listaxe previamente establecido que pode chegar a incluír bens dereitos ou produtos tan diferentes como: seguros médicos, gardaría, vales comida, transporte, accesos a clubs deportivos, descontos especiais para o gozo de produtos e servizos – billetes de avión, hoteis, servizos de saúde, ...-, prestacións formativas, vehículos, cesión de uso de vivenda, móbiles, tablets PC ou outros soportes informáticos, opcións sobre accións, etc...

Neste caso a tributación dos produtos ou servizos que ofrece a empresa aos seus empregados en aplicación dun Plan de retribución flexible, rexerase polo que se dispón nos artigos 42 e 43 da Lei do IRPF. O límite máximo das retribucións en especie non poderá superar o 30 por 100 da retribución íntegra anual do traballador (artigo 26.1 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, aprobado polo Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro).

Agora ben, para que teñan a condición de retribucións en especie e non supoña unha simple mediación de pagamentos realizados pola empresa respecto de gastos efectuados polo empregado, cómpre que a retribución en especie estea así pactada cos traballadores xa sexa no convenio colectivo ou no contrato de traballo, é dicir, que a empresa veña obrigada (en función do convenio ou contrato) a subministrarlles o ben, dereito ou servizo.

Importante: cando o pagador do rendemento do traballo entregue ao contribuínte importes en metálico para que este adquira os bens, dereitos ou servizos, o rendimento terá a consideración de monetario, polo que non lle resultan aplicables as regras especiais das retribucións en especie que se comentan neste epígrafe.

Supostos que non constitúen rendementos do traballo en especie

Normativa: Art. 42.2 Lei IRPF

Non se consideran rendementos do traballo en especie:

- **Gastos de estudo para a actualización, capacitación ou reciclaxe do persoal empregado**

Normativa: Art. 44 Regulamento IRPF

Inclúense dentro deste concepto os estudos dispostos por institucións, empresas ou empregadores e financiados directamente ou indirectamente por eles, aínda que a súa prestación efectiva se efectúe por outras persoas ou entidades especializadas, sempre que, ademais, déanse os seguintes requisitos:

- Teñan por finalidade a actualización, capacitación ou reciclaxe do seu persoal.
- Os estudos veñan esixidos polo desenvolvemento das actividades do persoal ou as características dos postos de traballo.

Nestes casos, os gastos de locomoción, manutención e estancia que se exceptúan de gravamen rexeranse polas regras xerais que se comentan no epígrafe seguinte ([dietas e asignacións para gastos de viaxe](#)).

Desde o 1 de xaneiro de 2017, enténdese que os estudos foron dispostos e financiados **indirectamente** polo empregador cando se financien por outras empresas ou entidades que comercialicen produtos para os que resulte necesario dispor dunha axeitada formación por parte do traballador, sempre que o empregador autorice tal participación.

- **Gastos por primas ou cotas de seguros de accidente laboral ou de responsabilidade civil do traballador**

As primas ou cotas satisfeitas pola empresa en virtude de contrato de seguro, que cubra única e exclusivamente o risco de accidente laboral ou de responsabilidade civil sobrevido aos empregados no exercicio das súas ocupacións laborais, non teñen a consideración de retribucións en especie.

Precisións:

Constitúe retribución en especie, toda póliza de seguros que contrate a empresa en favor dos seus empregados que cubra riscos ou continxencias fóra da actividade laboral e, que ampare, doutra banda, non só ao propio traballador senón tamén, se é o caso, ao cónxuxe e fillos.

Requírese que o seguro cubra única e exclusivamente o risco de accidente laboral ou de responsabilidade civil sobrevido aos seus traballadores no exercicio das súas actividades laborais. A cobertura do contrato debe acadar ao traballador, entendendo o devandito termo ou expresión – “traballador”- como persoa que presta servizos retribuídos por conta allea e dentro do ámbito de organización e enderezo doutra persoa, física e xurídica, denominado empregador ou empresario”.

Así mesmo, para os efectos da cobertura de seguros que se subscriba para cubrir as continxencias de incapacidade ou morte derivada de accidentes de traballo, faise preciso sinalar que a enfermidade profesional se considera un accidente de traballo ou unha variedade do mesmo, e en tanto non se faga unha expresa exclusión na relación xurídica convencional o concepto accidente de traballo inclúe a enfermidade profesional, sendo a única variación que a enfermidade profesional se asenta sobre unha presunción legal xurdida dun dobre listaxe de actividades e enfermidades (Sentenzas do TS de 25-11-92; 19-7-91; 25-9-91).

- **Préstamos concertados con anterioridade a 1 de xaneiro de 1992**

Normativa: Disposición adicional segunda Lei IRPF

Non teñen a consideración de retribucións en especie, os préstamos con tipo de xuro inferior ao legal do diñeiro concertado con anterioridade a 1 de xaneiro de 1992, sempre que o principal fose posto a disposición do prestameiro con anterioridade á devandita data.

Rendementos de traballo en especie exenta

Normativa: Art. 42.3 Lei IRPF

Están exentos do IRPF os seguintes rendementos de traballo en especie:

a) Entregas a empregados de produtos a prezos rebaixados que se realicen en comedores de empresa, cantinas ou economatos de carácter social

Normativa: Arts. 42.3.a) Lei IRPF e 45 Regulamento IRPF

Están exentas do IRPF as entregas a empregados de produtos a prezos rebaixados que se realicen en comedores de empresa, incluídas as fórmulas indirectas de prestación do devandito servizo admitidas pola lexislación laboral (como, por exemplo, a entrega de vales comida ou documentos similares, tarxetas ou calquera outro medio electrónico de pagamento), sempre que se cumpran os requisitos que a continuación detállanse.

Requisitos xerais:

1. Que a prestación do servizo teña lugar durante días hábiles para o empregado ou traballador.
2. Que a prestación do servizo non teña lugar durante os días en que o empregado ou traballador devindique cantidades exceptuadas de gravame en concepto de dietas por manutención, con motivo de desprazamentos a municipio distinto do lugar de traballo habitual.

Requisitos adicionais para as fórmulas indirectas (vales comida ou documentos similares, tarxetas ou outros medios electrónicos de pagamento)

Ademais dos requisitos anteriores, válelos comida ou documentos similares, tarxetas ou calquera outro medio electrónico de pagamento deben cumprir os seguintes:

1. Que a súa contía non supere a cantidade de 11 euros diarios. Se a contía diaria fose superior, existirá retribución en especie polo exceso.
2. Que estean numerados, expedidos de forma nominativa e que neles figure, a empresa emisora e, cando se entreguen en soporte papel, ademais, o seu importe nominal.
3. Que sexan intransmisibles e que a contía non consumida nun día non poida acumularse a outro día.
4. Que non poida obterse, nin da empresa nin de terceiro, o reembolso do seu importe.
5. Que só poidan utilizarse en establecementos de hostalaría, con independencia de que o servizo se preste no propio local do establecemento de hostalaría ou fóra deste, previa recolleita polo empregado ou mediante a súa entrega no seu centro de traballo ou no lugar elixido por aquel para desenvolver o seu traballo nos días en que este realícese a distancia ou mediante teletraballo.
6. Que a empresa que os entregue, leve e conserve relación dos entregados a cada un dos seus empregados ou traballadores, con expresión de:

- No caso de vales comida ou documentos similares, número de documento, día de entrega e importe nominal.
- No caso de tarxetas ou calquera outro medio electrónico de pagamento, número de documento e a contía entregada cada un dos días con indicación destes últimos.

b) Utilización dos bens destinados aos servizos sociais e culturais do persoal empregado

Teñen esta consideración, entre outros, os espazos e locais, debidamente homologados pola Administración Pública competente, destinados polas empresas ou empregadores a prestar o servizo de primeiro ciclo de educación infantil aos fillos dos seus traballadores, así como a **contratación directa ou indirectamente deste servizo con terceiros** debidamente autorizados.

Teñase en conta que, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2018, increméntase a dedución por maternidade do artigo 81 da Lei do IRPE ata en 1.000 euros adicionais, cando o contribuínte que teña dereito á mesma satisfíxese no período impositivo gastos de custodia do fillo menor de tres anos en gardarías ou centros de educación infantil autorizados. Porén, das cantidades satisfeitas por este concepto quedan excluídas as que tivesen a consideración de rendementos do traballo en especie exenta por aplicación do que se dispón nas letras b) ou d) do artigo 42.3 da Lei do IRPE.

c) Gastos por seguros de enfermidade

Normativa: Art. 46 Regulamento IRPE

Están exentos os rendementos de traballo en especie correspondente ás primas ou cotas satisfeitas pola empresa a entidades aseguradoras para a cobertura de enfermidade, cando se cumplan os seguintes requisitos e límites:

1. Que a cobertura de enfermidade alcance ao propio traballador, podendo ademais acadar ao seu cónxuxe e descendentes.
2. Que as primas ou cotas satisfeitas non excedan de **500 euros anuais** por cada unha das persoas sinaladas ou de **1.500 euros** para cada unha delas cando sexan persoas con discapacidade.

O exceso sobre as citadas contías constituirá retribución en especie do traballo.

d) Prestación de determinados servizos de educación aos fillos dos empregados de centros educativos autorizados

Está exenta a prestación do servizo de educación preescolar, infantil, primaria, secundaria obrigatoria, bacharelato e formación profesional por centros educativos autorizados, aos fillos dos seus empregados, con carácter gratuíto ou por prezo inferior ao normal do mercado.

Teñase en conta que, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2018, increméntase a dedución por maternidade do artigo 81 da Lei do IRPE ata en 1.000 euros adicionais, cando o contribuínte que teña dereito á mesma satisfíxese no período impositivo gastos de custodia do fillo menor de tres anos en gardarías ou centros de

educación infantil autorizados. Porén, das cantidades satisfeitas por este concepto quedan excluídas as que tivesen a consideración de rendementos do traballo en especie exenta por aplicación do que se dispón nas letras b) ou d) do artigo 42.3 da Lei do IRPE.

e) Cantidades satisfeitas pola empresa para o transporte colectivo dos seus empregados entre o seu lugar de residencia e o centro de traballo

Normativa: Art. 46 bis Regulamento IRPE

Están exentas as cantidades satisfeitas ás entidades encargadas de prestar o servizo público de transporte colectivo de viaxeiros para favorecer o desprazamento dos empregados **entre o seu lugar de residencia e o centro de traballo**, co límite de **1.500 euros anuais** para cada traballador.

A entrega pola empresa aos empregados do "aboamento transportes" (título de transportes, personal e intransferible, que permite realizar un número ilimitado de viaxes dentro do seu ámbito de validez espacial - zonas de transporte - e temporal-anual ou mensual - nos servizos de transporte público colectivo concertado polo correspondente Consorcio de Transportes), sempre que o ámbito de validez espacial do mesmo teña en consideración as situacións correspondentes á residencia e ao centro de traballo do empregado e co límite dos 1.500 euros anuais que establece o artigo 46 bis do Regulamento do IRPE, estará amparado por esta exención. Pola contra, cando a empresa entregue ao traballador importes en metálico para que este adquira (ou reembólselle o gasto efectuado pola compra) os títulos de transporte, considérase como unha retribución monetaria, plenamente suxeita ao imposto e ao seu sistema de retencións.

Fórmulas indirectas

Tamén terán a consideración de **fórmulas indirectas** de pagamento de cantidades ás entidades encargadas de prestar o citado servizo público, a entrega aos traballadores de **tarxetas ou calquera outro medio electrónico de pagamento que cumpra os seguintes requisitos** (Art. 46 bis Regulamento IRPE):

1. Que poidan utilizarse exclusivamente como contraprestación para a adquisición de títulos de transporte que permitan a utilización do servizo público de transporte colectivo de viaxeiros.
2. A cantidade mensual que se pode aboar coas mesmas non poderá exceder de 136,36 euros mensuais por traballador, co límite de 1.500 euros anuais.
3. Que estean numerados, expedidos de forma nominativa e neles figure a empresa emisora.
4. Que sexan intransmisibles.
5. Que non poida obterse, nin da empresa nin de terceiro, o reembolso do seu importe.
6. A empresa que entregue as tarxetas ou o medio electrónico de pagamento, deberá levar e conservar relación dos entregados a cada un dos seus traballadores, con expresión do número de documento e da contía anual posta a disposición do traballador.

No suposto de entregas de tarxetas ou medios de pagamento electrónico que non cumpran os requisitos anteriormente sinalados, existirá retribución en especie pola totalidade das cuantías postas a disposición do traballador. Non obstante, en caso de incumprimento do límite sinalado no número 2º anterior, unicamente existirá retribución en especie polo exceso.

f) Entrega aos traballadores de accións ou participacións da propia empresa ou doutras de grupo de sociedades

En xeral

Normativa: Art. 43 Regulamento IRPE

- Está exenta do IRPE a entrega aos traballadores en activo, de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado, de accións ou participacións **da propia empresa ou doutras de grupo de sociedades**, na parte que non exceda, para o conxunto das entregadas a cada traballador, de 12.000 euros anuais, sempre que a oferta se realice nas mesmas condicións para todos os traballadores da empresa, grupo ou subgrupos de empresa.
- No caso de que a empresa en que presta os seus servizos o traballador **forme parte dun grupo de sociedades** en que concorran as circunstancias previstas no artigo 42 do Código de Comercio, **os beneficiarios poden ser os traballadores das sociedades que formen parte do mesmo grupo coas seguintes condicións** :
 1. Cando se entreguen accións ou participacións dunha sociedade do grupo, os beneficiarios poden ser os traballadores das sociedades que formen parte do mesmo subgrupo.
 2. Cando se entreguen accións ou participacións da sociedade dominante do grupo, os beneficiarios poden ser os traballadores de calquera sociedade do grupo.
- En ambos os dous casos, a entrega poderá efectuarse tanto pola propia sociedade en que preste os seus servizos o traballador, como por outra sociedade pertencente ao grupo ou polo ente público, sociedade estatal ou Administración Pública titular das accións.
- Para que a entrega das mencionadas accións ou participacións estea exenta en especie deberán cumprirse, ademais, **os seguintes requisitos** :
 - Que a oferta se realice nas **mesmas condicións** para todos os traballadores da empresa e **contribúa á participación destes na empresa** . No caso de grupos ou subgrupo de sociedades, o citado requisito deberá cumprirse na sociedade á que preste servizos o traballador ao que lle entreguen as accións.

Non obstante, non se entenderá incumplido este requisito cando para recibir as accións ou participacións esíxase aos traballadores unha antigüidade mínima, que deberá ser a mesma para todos eles, ou que sexan contribuíntes polo IRPE.

- Que cada un dos traballadores, conxuntamente coa seus cónxuxes ou familiares ata o segundo grao, **non teñan unha participación**, directa ou indirecta, na sociedade en que prestan os seus servizos ou en calquera outra do grupo, superior ao 5 por 100.
- Que os títulos se manteñan, polo menos, **durante tres anos**.

O incumprimento deste prazo dará lugar á obriga a cargo do traballador de presentar unha autoliquidación complementaria, cos correspondentes xuros de mora, no prazo que media entre a data en que se incumpra o requisito e a finalización do prazo reglamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o incumprimento.

Valoración:

O valor de adquisición das accións entregadas ao traballador que foron rendemento de traballo en especie exenta, para os efectos do cálculo da ganancia patrimonial obtida na súa posterior venda, será o mesmo que se a devandita entrega tributase como rendemento do traballo en especie, sendo en ambos os dous casos o valor normal de mercado das devanditas accións no momento da súa entrega que, no caso de accións dunha sociedade cotizada, é o seu valor de cotización.

Especialidade: entrega de accións ou participacións a traballadores de empresas emerxentes

A entrega de accións ou participacións concedidas aos traballadores dunha empresa emerxente ás que se refire a Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, presenta as seguintes especialidades.

- A exención, para o conxunto das accións entregadas a cada traballador, **será de 50.000 euros anuais**.
- Non cumprirá que a oferta se realice mesmas condicións para todos os traballadores, pero si efectuarse dentro da política retributiva xeral da empresa e contribuír á participación dos traballadores nesta última.
- No caso de que a entrega de accións ou participacións sociais derive do exercicio de **opcións de compra sobre accións ou participacións previamente concedidas aos traballadores pola empresa emerxente**, os requisitos para a consideración como empresa emerxente deberán cumprirse no momento da concesión da opción.

Valoración:

Véxanse as regras especiais de valoración destas accións e participacións no apartado "[Cómputo de rendementos de traballo en especie](#)" deste capítulo.

Imputación temporal do importe non exento

Establécese unha regra especial de imputación para os rendementos do traballo en especie derivada da entrega de accións ou participacións dunha empresa emerxente que, cumprindo os requisitos esixidos, non estean exentos por superar para o conxunto das entregadas a cada traballador, de 50.000 euros anuais.

Véxase dentro do apartado “[imputación temporal dos rendementos de traballo](#)” a regra específica de imputación para este suposto e o [cadro resumo do tratamento fiscal da entrega de accións de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado pola empresa aos seus traballadores](#).

Empresas emerxentes

De acordo coa Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, enténdese por “*empresa emerxente*” toda persoa xurídica, incluídas as empresas de base tecnolóxica creadas ao abeiro da Lei 14/2011, do 1 de xuño, da Ciencia, a Tecnoloxía e a Innovación, que reúne simultaneamente as seguintes condicións:

1. **Ser de nova creación ou, non sendo de nova creación cando se dean as seguintes circunstancias,**
 - Con carácter xeral, cando non transcorresen máis de cinco anos desde a data de inscrición no Rexistro Mercantil, ou Rexistro de Cooperativa competente, da escritura pública de constitución, ou
 - No caso de empresas de biotecnoloxía, enerxía, industriais e outros sectores estratéxicos ou que desenvolvesen tecnoloxía propia, deseñada integramente en España, que se determinarán a través da orde á que fai referencia o artigo 4.1 da Lei 28/2022, cando non transcorresen máis de sete anos.
2. **Non xurdir dunha operación de fusión, escisión ou transformación** de empresas que non teñan consideración de empresas emerxentes. Os termos concentración ou segregación considéranse incluídos nas anteriores operacións.
3. **Non distribuír nin distribuír dividendos**, ou retornos no caso de cooperativas.
4. **Non cotizar** nun mercado regulado.
5. **Ter a súa sede social, domicilio social ou establecemento permanente en España.**
6. **Ter ao 60 por 100 do cadro de persoal cun contrato laboral en España.** Nas cooperativas computaranse dentro do cadro de persoal, aos sos efectos da citada porcentaxe, os socios traballadores e os socios de traballo, cuxa relación sexa de natureza societaria.
7. **Desenvolver un proxecto de emprendemento innovador** que conte cun modelo de negocio escalable, segundo o previsto no artigo 4 da Lei 28/2022.

Cando a empresa pertenza a un grupo de empresas definido no artigo 42 do Código de Comercio, o grupo ou cada unha das empresas que o compoñen deberá cumprir cos requisitos anteriores.

Os emprendedores que queiran acollerse aos beneficios e especialidades desta lei deberán obter a “certificación do emprendemento innovador e escalable do modelo de negocio” a que se refire o artigo 4 da Lei e estar inscrita como tal no Rexistro Mercantil ou no Rexistro de Cooperativa competente.

Cómputo dos rendementos do traballo en especie

Regra xeral de valoración e ingreso a conta

Regra xeral de valoración

Normativa: Art. 43.1 Lei IRPF

Con carácter xeral, as retribucións en especie deben valorarse polo seu valor normal no mercado. Non obstante, na valoración de determinadas retribucións do traballo en especie deben aplicarse as [normas especiais de valoración](#) que máis adiante coméntanse.

Ingreso a conta

Normativa: Arts. 43.2 Lei IRPE e 102 Regulamento IRPE

Ao importe da valoración da retribución en especie do traballo se lle adicionará o ingreso a conta que corresponda realizar ao pagador das devanditas retribucións, con independencia de que o devandito ingreso a conta fose efectivamente realizado. A contía do ingreso a conta será a que resulte de aplicar a porcentaxe de retención que corresponda sobre a valoración da retribución en especie.

Malia o anterior, non procederá adicionar o ingreso a conta nos seguintes supostos:

- a. Cando non exista obriga de efectuar ingresos a conta sobre retribucións en especie do traballo, como é o caso das contribucións satisfeitas polos promotores de plans de pensións, de plans de previsión social empresarial e de mutualidades de previsión social que reduzan a base imponible.
- b. Cando o ingreso o ingreso a conta fose repercutido ao traballador.

En definitiva, nas retribucións en especie o rendemento íntegro do traballo obténse mediante a suma da valoración da retribución en especie máis o importe do ingreso a conta non repercutido ao traballador. Así pois:

$$\text{Rendemento íntegro} = \text{Valoración} + \text{Ingreso a conta non repercutido}$$

Regras especiais de valoración

Normativa: Art. 43.1.1º Lei IRPE

1. Utilización de vivenda

A regra de valoración da retribución en especie derivada da utilización de vivenda, vén determinada en función de que a vivenda sexa ou non propiedade do pagador:

a. Se a vivenda utilizada é propiedade de pagador

Deben distinguirse os seguintes casos:

- En xeral, a valoración efectuarase polo importe que resulte de aplicar a porcentaxe do **10 por 100** sobre o valor catastral da vivenda
- No caso de inmobles localizados en municipios en que os valores catastrais fosen revisados ou modificados, ou determinados mediante un procedemento de valoración colectiva de carácter xeral, e entrasen en vigor no período impositivo ou no prazo dos dez

períodos impositivos anteriores, a porcentaxe aplicable sobre o valor catastral será do **5 por 100**.

- No caso de que á data de devindicación do IRPF os inmobles carecesen de valor catastral ou este non fose notificado ao titular, a porcentaxe será do **5 por 100** e aplicarase sobre o **50 por 100** do maior dos seguintes valores: o comprobado pola Administración para os efectos doutros tributos ou o prezo, contraprestación ou valor da adquisición.

Límite: A valoración resultante da retribución en especie correspondente á utilización de vivenda que sexa propiedade do pagador, **non poderá exceder do 10 por 100 dos restantes contraprestacións do traballo**.

Precisión:

Os consumos de electricidade e gas, en canto poidanse determinar de forma individualizada con respecto á vivenda, non se encontran comprendidos na valoración do rendimento do traballo en especie consistente na utilización de vivenda propiedade do pagador, polo que os gastos deses consumos (en canto asumidos polo pagador) constitúen un rendimento adicional do traballo para o empregado.

b. Se a vivenda utilizada non é propiedade do pagador

Neste caso a retribución en especie vén determinada polo **custo para o pagador** da vivenda, incluídos os tributos que graven a operación, sen que esta valoración poida ser inferior á que correspondese de haberse aplicado a regra anterior prevista para as vivendas propiedade do pagador (o 10 ou o 5 por 100 sobre o valor catastral da vivenda co límite do 10 por 100 dos restantes contraprestacións do traballo).

Utilización de vivenda polo empregado

Situación da vivenda	Regras de valoración			
	Casuística	Base de cálculo	Porcentaxe a aplicar	Límite
Se é propiedade da empresa	<u>VC</u> non revisado no período impositivo ou nos 10 períodos impositivos anteriores	<u>VC</u>	10%	A valoración fiscal non poderá exceder do 10 %dos restantes contraprestacións do traballo
	<u>VC</u> revisado no período impositivo ou nos 10 períodos impositivos anteriores	<u>VC</u>	5%	
	Carece de <u>VC</u> ou non se notificou	50 % do maior valor entre: • Valor de adquisición • Valor comprobado pola Administración	5%	
Se é arrendada pola empresa	O maior de: • Custo para o pagador + tributos inherentes • Valor resultante de aplicar as regras para vivendas en propiedade (véxase regra anterior)			

Nota ao cadro :

Abreviaturas utilizadas: VC, valor catastral.

En calquera caso, terá que sumarse á valoración fiscal que corresponda o ingreso a conta non repercutido con obxecto de determinar o rendemento íntegro do traballo.

Exemplo 1: vivenda propiedade do pagador

No exercicio 2024, don A.P.G., solteiro, percibiu como soldo íntegro 45.000 euros, residindo nunha vivenda nova, propiedade da empresa, cuxo valor catastral, que foi obxecto de revisión en 2014, ascende a 80.000 euros.

Como debe valorarse esta retribución, se os ingresos a conta efectuados pola empresa no exercicio 2024 pola devandita retribución en especie, que non foron repercutidos ao traballador, ascenderon a 928 euros?

Solución:**Soldo íntegro** = 45.000**Retribución en especie** : (Resultado de sumar á valoración fiscal da retribución en especie por utilización de vivenda os ingresos a conta efectuados pola empresa): 4.928

- Valoración fiscal por utilización vivenda ($5\% \times 80.000$) = 4.000
- Límite máximo de valoración fiscal ($10\% \times 45.000$) = 4.500
- Valoración fiscal que prevalece = 4.000
- Ingresos a conta = 928

Nota: xa que os ingresos a conta non foron repercutidos ao traballador, deben sumarse á valoración fiscal con obxecto de determinar o rendimento íntegro do traballo .

- Importe íntegro ($4.000 + 928$) = 4.928

Totais Ingresos Íntegros do traballo: 45.000 + 4.928 = 49.928**Exemplo 2: vivenda que non é propiedade do pagador**

Don R.J. percibe un soldo íntegro anual de 33.000 euros. Ademais, percibe unha retribución en especie correspondente á utilización dunha vivenda arrendada pola súa empresa en que traballa e pola que satisfai un alugamento que ascende a 600 euros mensuais.

A vivenda arrendada ten un valor catastral de 120.000 euros, que foi obxecto de revisión en 2015.

Como debe valorarse esta retribución, se os ingresos a conta efectuados pola empresa no exercicio 2024 pola devandita retribución en especie, que non foron repercutidos ao traballador, ascenderon a 1.385 euros?

Solución:**Soldo íntegro** = 33.000**Retribución en especie** : (Resultado de sumar á valoración fiscal da retribución en especie por utilización de vivenda os ingresos a conta efectuados pola empresa) = 8.585

- Custo para o pagador (600×12) = 7.200
- Valoración fiscal en caso de vivenda propiedade da empresa ($5\% \times 120.000$), cun límite máximo de valoración fiscal ($10\% \times 33.000 = 3.300$) = 3.300
- Valoración fiscal que prevalece = 7.200

Nota: Prevalece o custo para o pagador ao ser a devandita valoración superior á que correspondese de aplicar a regra de valoración pola utilización de vivendas propiedade do pagador.

- Ingresos a conta = 1.385

Nota: Xa que os ingresos a conta non foron repercutidos ao traballador, deben sumarse á valoración fiscal con obxecto de determinar o rendemento íntegro do traballo.

- Importe íntegro $(7.200 + 1.385) = 8.585$

Totais Ingresos Íntegros do traballo: $33.000 + 8.585 = 41.585$

2. Entrega ou utilización de vehículos automóbiles

• No suposto de entrega do vehículo

Neste caso a retribución valorarase no custo de adquisición do vehículo para o empregador, incluídos os gastos e tributos que graven a operación, como son: O IVE, o Imposto sobre Matriculación (IEDMT), dereitos arancelarios, etc. En consecuencia, deberá incluírse a totalidade do IVE satisfeito, con independencia de que resulte ou non deducible para o pagador.

• No suposto de utilización do vehículo

No suposto de utilización, hai que distinguir:

- Vehículo que sexa propiedade do pagador* : o valor será o **20 por 100** anual do custo de adquisición do vehículo para o empregador, incluídos os gastos e tributos que graven a operación.
- Vehículo que non sexa propiedade do pagador* : o valor será o **20 por 100** anual sobre o valor de mercado, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición, que correspondería ao vehículo se fose novo.

Precisión en caso de utilización ou entrega de vehículos automóbiles

O criterio de valoración exposto con anterioridade comprenderá todos os gastos satisfeitos pola empresa que permitan pór o vehículo en condicións de uso para o empregado, como é o caso dos seguros, os impostos municipais ou os gastos de mantemento, polo que estes conceptos non constitúen unha retribución en especie adicional ou independente para o traballador. Non ocorre o mesmo cos gastos derivados do consumo de carburantes, que constituirían retribución en especie separada e independente se fosen satisfeitos pola empresa.

- Vehículo pertencente a empresas que teñan como actividade habitual a cesión de uso de vehículos automóbiles*: a valoración non poderá ser inferior ao prezo ofertado ao público do servizo de que se trate.

Reducións aplicables na valoración de vehículos automóbiles eficientes enerxeticamente

Normativa: Art. 48 bis Regulamento IRPF

Nos supostos a, b e c anteriores de cesión de uso de vehículo a valoración resultante poderase reducir **ata nun 30 por 100** cando se trate de vehículos considerados eficientes enerxeticamente, nos termos e condicións que se indican a continuación:

Cando se trate de vehículos considerados eficientes enerxeticamente por cumprir os límites de emisións Euro 6 previstos no anexo I do Regulamento (CE) nº 715/2007 do Parlamento Europeo e do Consello, do 20 de xuño de 2007, sobre a homologación de tipo dos vehículos de motor polo que se refire ás emisións procedentes de turismos e vehículos comerciais lixeiros (Euro 5 e Euro 6) e sobre o acceso á información relativa á reparación e o mantemento dos vehículos, a valoración das rendas en especie pola utilización **poderase reducir nas seguintes porcentaxes** :

- Redución do 15 por 100 do importe que resulte, cando o vehículo cumpra as seguintes condicións:
 1. As súas emisións oficiais de CO² non sexan superiores a 120 g/km e
 2. O valor de mercado que correspondería ao vehículo se fóra novo, antes de impostos, non sexa superior a 25.000 euros.
- Redución do 20 por 100 do importe que resulte, cando o vehículo cumpra as seguintes condicións:
 1. As súas emisións oficiais de CO² non sexan superiores a 120 g/km.
 2. Trátase de vehículos híbridos ou propulsados por motores de combustión interna que poidan utilizar combustibles fósiles alternativos (autogás – GLP – e Gas Natural) e
 3. O valor de mercado que correspondería ao vehículo se fóra novo, antes de impostos, non sexa superior a 35.000 euros.
- Redución do 30 por 100 do importe que resulte, cando se trate de calquera das seguintes categorías de vehículos:
 1. Vehículo eléctrico de batería (BEV).
 2. Vehículo eléctrico de autonomía estendida (E-REV).
 3. Vehículo híbrido enchufable (PHEV) cunha autonomía mínima de 15 kilómetros sempre que, neste caso, o valor de mercado que correspondería ao vehículo se fóra novo, antes de impostos, non sexa superior a 40.000 euros.

• No caso de utilización mixta do vehículo (fins da empresa e fins particulares do empregado)

Cando se trate de utilización mixta do vehículo, para fins da empresa e para fins particulares do empregado, só procederá imputar ao contribuínte unha retribución en especie na medida en que este teña a facultade de dispor do vehículo para fins particulares, con independencia de que exista ou non unha utilización efectiva para os devanditos fins. En definitiva, nestes supostos, o parámetro determinante da valoración da retribución en especie debe ser a dispoñibilidade do vehículo para fins particulares.

• No suposto de utilización e posterior entrega

Neste caso a valoración desta última (a entrega) efectuarase tendo en conta a valoración resultante do uso anterior. Con esta finalidade, a valoración do uso deberá estimarse no 20 por 100 anual, con independencia de que a dispoñibilidade do automóbil para fins particulares fose total ou parcial.

Vehículos automóviles

Supostos		Regras de valoración
Entrega en propiedade ao empregado		Custo de adquisición + gastos e tributos inherentes
Utilización polo empregado	Vehículo propiedade da empresa	20% anual x (custo de adquisición+ gastos e tributos inherentes)
	Vehículo NON propiedade da empresa	20% anual x valor de mercado (vehículo novo)
Utilización e posterior entrega ao empregado	Durante o período de utilización	Regra para caso de utilización: - Vehículo propiedade da empresa: 20% anual x (custo de adquisición+ gastos e tributos inherentes) - Vehículo NON propiedade da empresa: 20% anual x valor de mercado (vehículo novo)
	Entrega posterior	Valor de mercado (momento de entrega) – valoración utilización (*)

(*) A valoración de utilización debe estimarse nun 20 por 100 anual con independencia da dispoñibilidade para usos particulares. [\(volver\)](#)

Aclaracións :

- En calquera caso, terá que sumarse á valoración fiscal que corresponda o ingreso a conta non repercutido con obxecto de determinar o rendemento íntegro do traballo.
- Con carácter xeral, só procederá imputar ao contribuínte unha retribución en especie **na medida en que teña a facultade de dispor do vehículo para fins particulares**, exista ou non unha utilización efectiva para tales fins.

Exemplo 1: utilización mixta do vehículo

Don A.P.L. ten cedido pola súa empresa un automóbil que utiliza para fins laborais e para usos particulares. Tendo en conta a natureza e características das funcións desenvolvidas polo traballador na súa empresa, a porcentaxe de utilización do vehículo para fins laborais da empresa estímase nun 30 por 100. O custo de adquisición para a empresa do devandito vehículo ascendeu a un importe de 30.000 euros. O automóbil é un vehículo híbrido (non eléctrico) que cumpre os límites de emisións Euro 5 e Euro 6 previstos no Regulamento (CE) nº 715/2007.

Determinar o importe da retribución en especie correspondente á utilización do automóbil no exercicio 2024 se os ingresos a conta efectuados pola empresa no devandito exercicio por esta retribución en especie, que non foron repercutidos ao traballador, ascenderon a 1.300 euros.

Solución:

Utilización do automóbil para fins laborais (30 por 100): Non constitúe retribución en especie.

Dispoñibilidade do automóbil para fins particulares: Constitúe retribución en especie, con independencia de que exista ou non utilización efectiva do mesmo para fins particulares (100 por 100) – (30 por 100) = 70 por 100.

Valor da retribución en especie:

- Valoración total anual antes de redución: (20% s/30.000) = 6.000,00
- Redución por vehículos automóbiles eficientes enerxeticamente (20% s/6.000) = 1.200
- Valoración total anual (6.000 – 1.200) = 4.800

Dispoñibilidade para fins particulares: (4.800 x 70 %) = 3.360

Ingreso a conta non repercutido = 1.300,00

Total retribución en especie (3.360 + 1.300) = 4.660,00

Exemplo 2: utilización e posterior entrega

Don A.A.P. ten á súa disposición para uso particular desde o 1 de xaneiro de 2021 un vehículo propiedade da empresa, que o adquiriu na devandita data por un importe de 23.000 euros. O 1 de xaneiro de 2024, a empresa entrega gratuitamente o vehículo ao traballador.

Determinar o importe da retribución en especie derivada da entrega do vehículo automóbil no exercicio 2024, supondo que o ingreso a conta efectuado pola empresa en relación coa devandita retribución en especie, que non foi repercutido ao traballador, ascende a 4.300 euros.

Solución:

- Valoración da entrega do vehículo: (23.000 – 13.800) [\(1\)](#) = 9.200
- Ingreso a conta non repercutido = 4.300

Total retribución en especie: (9.200 + 4.300) = 13.500

Nota ao exemplo: A valoración da entrega o 01-01-2024 debe realizarse descontando a valoración da utilización correspondente aos exercicios 2021, 2022 e 2023. A devandita valoración estímase nun 20 por 100 anual do valor de adquisición do automóbil (23.000 x 60 %) = 13.800 euros.

3. Outras regras especiais

a. Préstamos con tipos de xuro inferiores ao legal do diñeiro, concertados con posterioridade ao 1 de xaneiro de 1992

A valoración realizarase pola diferenza entre o importe dos intereses efectivamente pagados e o que resultaría de aplicar o xuro legal do diñeiro vixente para cada exercicio. Para o ano 2024, o xuro legal do diñeiro foi fixado no 3,25 por 100.

Véxase a disposición adicional cuadraxésimo segunda da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 ([BOE](#) do 24 de decembro), cuxos orzamentos se entenden prorrogados para 2024.

Porén, non teñen a consideración de retribucións en especie os préstamos con tipo de xuro inferior ao legal do diñeiro concertado con anterioridade ao 1 de xaneiro de 1992 e cuxo principal fose posto a disposición do prestameiro tamén con anterioridade á devandita data. Véxase ao respecto a disposición adicional segunda da Lei do [IRPF](#).

b. Outras retribucións en especie que se valoran polo custo para o empregador, incluídos os tributos que graven a operación

- As prestacións en concepto de **manutención, hospedaxe, viaxes e similares**.
- As primas ou cotas satisfeitas en virtude de **contrato de seguro ou outro similar**.
- As cantidades destinadas a satisfacer **gastos de estudos e manutención do contribuyente ou doutras persoas ligadas ao mesmo** por vínculo de parentesco, incluídos os afíns, ata o cuarto grao inclusive.

c. Contribucións satisfeitas por promotores de plans de pensións, contribucións satisfechas por empresas promotoras reguladas na Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello do 14 de decembro de 2016, cantidades satisfeitas por empresarios para facer fronte a compromisos por pensións e cantidades satisfeitas por empresarios a seguros de dependencia

A valoración coincidirá co importe das contribucións ou cantidades satisfeitas que fosen imputadas ao perceptor.

Precisión : teñase en conta que, con efectos desde o 13 de xaneiro de 2019, a Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello do 14 de decembro de 2016, derrogou a Directiva 2003/41/CE a que se refire o artigo 43.1.1ª.e) da Lei do [IRPF](#).

d. Dereitos especiais de contido económico que se reserven os fundadores ou promotores dunha sociedade como remuneración de servizos persoais

Normativa: Arts. 47 Regulamento [IRPF](#)

Cando os dereitos consistan nunha porcentaxe sobre os beneficios da entidade se valorarán, como mínimo, no 35 por 100 do valor equivalente do capital social que permita a mesma participación nos beneficios que a recoñecida aos citados dereitos. Porén, as posteriores retribucións pola tenza deses dereitos constituirán rendementos do capital mobiliario.

O valor conxunto destes dereitos especiais non poderá exceder do 10 por 100 dos beneficios netos obtidos segundo balance, unha vez deducida a cota destinada a reserva legal e por un período máximo de 10 anos, de acordo co disposto polo artigo 27 do texto refundido da Lei de Sociedades de Capital, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2010, do 2 de xullo.

e. Regra preventiva de valoración: prezo ofertado ao público

Normativa: Art. 43.1.1º f) Lei IRPF e 48 Regulamento IRPF

Cando o rendimento do traballo en especie sexa satisfeito por empresas que teñan como actividade habitual a realización das actividades que dan lugar ao mesmo, a valoración non poderá ser inferior ao prezo ofertado ao público do ben, dereito ou servizo de que se trate.

Considerarase prezo ofertado ao público o previsto no artigo 60 do texto refundido da Lei Xeral para a Defensa dos consumidores E usuarios e outras leis complementarias, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2007, do 16 de novembro (BOE do 30 de novembro), deduciendo os descontos ordinarios ou comúns. Teñen esta consideración os seguintes:

- a. Os descontos que sexan ofertados a outros colectivos de similares características aos traballadores da empresa.
- b. Os descontos promocionais que teñan carácter xeral e encóntrense en vigor no momento de satisfacer a retribución en especie.
- c. Calquera outro distinto dos anteriores, sempre que non excedan do 15 por 100 nin de 1.000 euros anuais.

Véxase ao respecto a disposición adicional segunda do Regulamento do IRPF en que se regulan os acordos previos de valoración de retribucións en especie do traballo persoal para os efectos da determinación do ingreso a conta do IRPF.

No caso de cesión do uso de **vehículos considerados eficientes enerxeticamente**, a valoración resultante poderase **reducir ata nun 30 por 100**, nos termos e condicións que se comentaron neste Capítulo.

f. Entrega de accións ou participacións concedidas aos traballadores dunha empresa emerxente

Normativa: Art. 43.1.1º g) Lei IRPF

No caso de entrega de accións ou participacións concedidas aos traballadores dunha empresa emerxente que poidan beneficiarse da exención prevista no artigo 42 da Lei do IRPF, o rendimento de traballo en especie computarase:

- **Se realizou unha ampliación de capital no ano anterior a aquel en que se entreguen as accións ou participacións sociais:** polo valor das accións ou participacións sociais subscritas por un terceiro independente nesa última ampliación.

- **Se non se produciu a referida ampliación:** polo valor de mercado que tivesen as accións ou participacións sociais no momento da entrega ao traballador.

Teñase en conta a posibilidade de que sexa aplicable a exención de ata 50.000 euros previstos no artigo 42.3.f) da Lei do IRPE para a entrega de accións ou participacións a traballadores de empresas emerxentes.

Así mesmo, teñase en conta ao criterio especial de imputación temporal na parte non exenta destes rendements previstos no artigo 14.2.m) da Lei do IRPE que se examina máis adiante.

Atención: véxase o [cadro: entrega de accións de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado pola empresa aos seus traballadores](#).

Cadro: entrega de accións de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado pola empresa aos seus traballadores

Atención: analízase no seguinte cadro o tratamento no IRPF de:

- A entrega gratuíta de accións e participacións da empresa aos seus traballadores.
- O stock options non transmisibles -supoñen a concesión da empresa aos seus traballadores dun dereito de opción de compra por número determinado de accións da empresa, a un prezo acordado inferior a mercado e que poderá exercitarse durante un determinado prazo, sen que o devandito dereito de opción de compra pode ser transmitido polo traballador-.

Entrega de accións de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado pola empresa aos seus traballadores

Cualificación	Valoración en IRPF	Beneficios fiscais	Imputación RT suxeitos e non exentos
Rendementos de Traballo (RT) en especie Sometidos a ingreso a conta	A. EN XERAL • Entrega gratuíta accs ◦ Valor de mercado no momento da súa entrega. ◦ No caso de accións cotizadas valor de cotización • Stocks options non transmisibles Diferenza entre o valor de Mercado/valor cotización das accións no momento do exercicio da opción – Prezo en que pode exercitar a opción (prezo efectivo de adquisición).	A. EN XERAL • Exención ata a 12.000 euros anuais ◦ Mesmas condicións para todos os traballadores. ◦ Cos requisitos esixidos art. 42.3.f) Lei <u>IRPF</u>. • Redución do 30 %sobre o importe non exento se se tivese que xerado nun período superior a 2 anos e sempre que nos 5 anos anteriores non se obtivese outros <u>RT</u> aos que se aplicase a redución (art. 18, parágrafos 1º e 3ª Lei <u>IRPF</u>).	A. EN XERAL Art. 14.1.a) Lei <u>IRPF</u> . Cando sexa esixible o <u>RT</u> . É dicir, cando se entregan. No caso de opcións de compra intransmisible inter vivo (stocks options non transmisibles), o <u>RT</u> se devengará no momento en que o beneficiario exercite o seu dereito de opción de compra. Isto é, tamén cando se entregan accións. Se, en ningún momento chega a exercitarse a opción, non existirá rendemento de ningún tipo a imputar.
	B. EMPRESAS EMERXENTES (a partir do 1 de xaneiro de 2023)	B. EMPRESAS EMERXENTES (a partir do 1 de xaneiro de 2023)	EMPRESAS EMERXENTES (a partir do 1 de xaneiro de 2023)

Cualificación	Valoración en IRPF	Beneficios fiscais	Imputación RT suxeitos e non exentos
	• Entrega gratuíta accs Diferenza entre: ◦ Se hai ampliación : valor das accs . subscritas por un 3º independente na última ampliación de capital realizada no ano anterior a aquel en que se entreguen. ◦ Se non hai ampliación : valor de mercado no momento da súa entrega. • Stocks options non transmisibles Igual que na entrega descontando o prezo en que pode exercitar a opción.	• Exención ata 50.000 euros anuais Cos requisitos esixidos art. 42.3.f) Lei <u>IRPF</u> agás que Non cómpre que a oferta se faga nas mesmas condicións para todos os traballadores da empresa, pero si efectuarse dentro da política retributiva xeral da empresa e que contribúa á participación destes na empresa. Parágrafo 2º do art. 42.3.f) Lei <u>IRPF</u> <u>Stock options non transmisibles</u> : para ter dereito á exención a condición de ser unha empresa emerxente deberá cumprirse no momento da concesión da opción. Non cando se exercite e entréguese as accións. Parágrafo 2º do art. 42.3.f) Lei <u>IRPF</u>. • Redución do 30 %sobre o importe non exento se se tivese que xerado nun período superior a 2 anos e nos 5 anos anteriores non se obtivese outros <u>RT</u> aos que se aplicase a redución (art. 18, parágrafos 1º e 3ª Lei <u>IRPF</u>).	Art. 14.2.m) Lei <u>IRPF</u>. Impútanse e declaran no período impositivo en que conorra algunha das <u>ss</u>. circunstancias: • As accs da sociedade emerxente admítanse a negociación en mercados regulados. • As accs saian do patrimonio do contribuínte. • En calquera caso, no período impositivo en que se produza o transcurso do prazo de 10 anos desde a entrega cando non se dean os anteriores. Aínda que os ingresos a conta practíquense cando se entregan (en caso de stock options non transmisibles cando se exercite a opción de compra) imputaranse cando se declaren os rendementos. (art. 79 Regulamento <u>IRPF</u>.)

Consideración fiscal das dietas e asignacións para gastos de viaxe

Normativa: Arts. 17.1 d) Lei IRPE e 9 Regulamento IRPE

Atención: con relación aos gastos de locomoción, manutención e estancia exceptuada de gravame ten que terse en conta que **non é ao empregado** ao que corresponde probar a realidade dos desprazamentos e gastos de manutención e estancia, **senón ao empregador**. Polo tanto, é este último o obrigado a acreditar, se é o caso, ante a Administración que as cantidades abonadas por aqueles conceptos responden a desprazamentos realizados en determinado día e lugar, por motivo ou por razón do desenvolvemento da súa actividade laboral (Sentenzas do Tribunal Supremo núm. 429/2020, do 18 de maio- ROJ: STS 954/2020 - e 1080/2021, do 22 de xullo- ROJ: STS 3185/2021-).

Gastos de locomoción exceptuados de gravame

Exceptúanse de gravame e, polo tanto, non terán que incluírse entre os rendementos íntegros do traballo, as cantidades que, nas condicións e importes que máis adiante sinálanse, perciba o empregado ou traballador coa finalidade de compensar os gastos de locomoción ocasionados polo desprazamento fóra da fábrica, taller, oficina, ou centro de traballo, para realizar o seu traballo en lugar distinto, con independencia de que este último estea situado no mesmo ou en distinto municipio que o centro de traballo habitual.

Pola contra, están plenamente suxeitas ao imposto, e terán que ser incluídas na declaración como rendementos íntegros do traballo, as cantidades percibidas polo desprazamento do empregado ou traballador desde o seu domicilio ao lugar de traballo, aínda cando ambos os dous estean situados en distintos municipios.

Malia o anterior, están exentas as cantidades satisfeitas ás entidades encargadas de prestar o servizo público de transporte de viaxeiros para o desprazamento dos empregados entre o seu lugar de residencia e o centro de traballo co límite de 1.500 euros anuais para cada traballador, incluídas as fórmulas indirectas de pagamento que cumpran as condicións establecidas no artigo 46 bis do Regulamento do IRPE. Véxase esta exención no apartado "[Rendementos de traballo en especie exenta](#)" deste capítulo.

Exceptúanse de gravame e, polo tanto, non terán que computarse entre os ingresos procedentes do traballo persoal, as cantidades destinadas pola empresa para este fin nas seguintes condicións e importes:

- Se o empregado ou traballador utiliza medios de transporte público, **o importe do gasto que se xustifique** mediante factura ou documento equivalente.
- Noutro caso, sempre que se xustifique a realidade do desprazamento, a cantidade que resulte de computar **0,26 euros por quilómetro percorrido**, máis os gastos de peaxe e aparcadoiro que se xustifiquen.

Precisión : o artigo único.1 da Orde [HFP/792/2023](#), do 12 de xullo de 2023 ([BOE](#) do 17 de xullo), con efectos desde o 17 de xullo de 2023, elevou de 0,19 euros a 0,26 euros por quilómetro percorrido a cantidade exceptuada de gravame destinado pola empresa que hai que compensar os gastos de locomoción do empregado ou traballador que se desprace fóra da fábrica, taller, oficina, ou centro de traballo, para realizar o seu traballo en lugar distinto sempre que se xustifique a realidade do desprazamento.

Importante: o exceso percibido, se é o caso, sobre as cantidades indicadas está plenamente suxeito a gravame en concepto de rendementos do traballo.

Gastos de manutención e estancia exceptuada de gravame

a) Concepto

Exceptúanse de gravame e, polo tanto, non terán que computarse entre os rendementos íntegros do traballo, as cantidades percibidas polo empregado ou traballador en concepto de dietas e asignacións para gastos de viaxe destinada a compensar os gastos normais de manutención e estancia en restaurantes, hoteis e demais establecementos de hostalaría, devengadas por gastos en municipio distinto do lugar do traballo habitual do perceptor e de que constituía a súa residencia.

Cando se trate de desprazamento e permanencia por un período continuado superior a nove meses nun mesmo municipio, non se exceptuarán de gravame o devandito asignacións. Con esta finalidade, non se descontará o tempo de vacacións, enfermidade ou outras circunstancias que non impliquen alteración do destino nun mesmo municipio.

Para considerar que deixan de quedar exceptuadas de gravame as asignacións para gastos de viaxe, o artigo 9.A.3) do Regulamento do IRPF esixe que o desprazamento se realice de forma ininterrompida, sen solución de continuidade, mantendose o desprazamento por un período superior a nove meses, con independencia da actividade que se realice e as características desta. Criterio fixado polo Tribunal Supremo na Sentenza [núm. 229/2022](#), do 23 de febreiro ([ROJ](#): STS 668/2022).

b) Regras xerais

Funcionarios e empregados con destino en España

Considéranse como asignacións para gastos normais de manutención e estancia en hoteis, restaurantes e demais establecementos de hostalaría exclusivamente as cantidades que se recogen no cadro seguinte sobre "*Asignacións para gastos de manutención e estancia exceptuada de gravame*".

Importante : para os efectos da aplicación da exención, o pagador deberá acreditar o día e o lugar do desprazamento, así como a súa razón ou motivo. O exceso sobre as cantidades indicadas está suxeito a gravame en concepto de rendementos do traballo.

Asignacións para gastos de manutención e estancia exceptuada de gravame

1. Pernoitando en municipio distinto do lugar de traballo e de residencia do perceptor	España	Estranxeiro
Gastos de estancia, con carácter xeral	O importe dos gastos que se xustifiquen	
Gastos de estancia (condutores de vehículos de transporte de mercadorías por estrada sen xustificación de gastos)	15 euros/día	25 euros/día
Gastos de manutención	53,34 euros/día	91,35 euros/día

2. Sen pernoitar en municipio distinto do lugar de traballo e de residencia do perceptor	España	Estranxeiro
Manutención, con carácter xeral	26,67 euros/día	48,08 euros/día
Manutención (persoal de voo)	36,06 euros/día (*)	66,11 euros/día (*)

Nota aos cadros:

(*) Se nun mesmo día producísense desprazamentos en territorio español e ao estranxeiro, a contía aplicable será a que corresponda segundo o maior número de voos realizados.[\(Volver\)](#)

Exemplo:

Durante tres días do mes de abril de 2024, don L.G.R. foi enviado pola súa empresa desde o municipio en que reside e traballa a outro, distante 500 Km, para realizar determinadas xestións comerciais, acreditando o pagador tales circunstancias. En concepto de dietas e gastos de locomoción percibiu 760 euros, pernoitando dous días da viaxe.

Como xustificantes dos gastos, conserva o billete de ida e volta de avión cuxa contía ascende a 210 euros e a factura do hotel que ascende a 195 euros.

Que cantidade da percibida en concepto de dietas e gastos de desprazamento deberá declarar don L.G.R. en concepto de ingresos íntegros para os efectos do IRPF ?

Solución

Importe percibido = 760

Gastos exceptuados de gravame:

- Locomoción: xustificados (billete de avión) = 210
- Estancia: xustificados (factura do hotel) = 195
- Manutención $[(53,34 \times 2) + 26,67] = 133,35$
- Total = 538,35

Ingresos íntegros fiscalmente computables: $(760 - 538,35) = 221,65$

Funcionarios e empregados con destino no estranxeiro

Réxime de excesos

Nos termos establecidos no artigo 9.A.3.b) do Regulamento do IRPE, ten a consideración de dieta exceptuada de gravame o exceso que perciban sobre as retribucións totais que obterían, no suposto de acharse destinados en España, as seguintes persoas con destino no estranxeiro, sempre que sexan contribuíntes polo IRPE.

- Funcionarios públicos españois.
- Persoal ao servizo da Administración do Estado.
- Funcionarios e persoal ao servizo doutras Administracións Públicas.
- Empregados de empresas con destino no estranxeiro.

Importante : nestes supostos non se esixe o requisito de que o desprazamento e permanencia do perceptor sexa por un período continuado inferior a nove meses. Así mesmo, a aplicación deste réxime de dietas exceptuadas de gravame é incompatible coa exención para os rendementos percibidos por traballos realizados no estranxeiro [art.7.p) Lei IRPE].

Cálculo do importe exento

- Tratándose de funcionarios públicos españois con destino no estranxeiro, o importe exento será o «exceso» que perciban sobre as retribucións totais que obterían no suposto de acharse destinados en España, como consecuencia da aplicación dos módulos e da percepción das indemnizacións previstas nos artigos 4, 5 e 6 do Real decreto 6/1995, do 13 de xaneiro, polo que se regula o réxime de retribucións dos funcionarios destinados no estranxeiro, e calculando o devandito exceso na forma prevista no devandito Real decreto, e a indemnización prevista no artigo 25.1 e 2 do Real decreto 462/2002, do 24 de maio, sobre indemnizacións por razón do servizo.
- No suposto de persoal ao servizo da Administración do Estado con destino no estranxeiro, o importe exento será o «exceso» que perciban sobre as retribucións totais que obtería por soldos, trienios, complementos ou incentivos, no suposto de acharse destinado en España. Con esta finalidade, o órgano competente en materia retributiva acordará as equiparacións retributivas que poidan corresponder ao devandito persoal se estivese destinado en España.
- No caso de empregados de empresas, con destino no estranxeiro, o importe exento será o «exceso» que perciban sobre as retribucións totais que obterían por soldos, xornais, antigüidade, pagas extraordinarias, incluso a de beneficios, axuda familiar ou calquera outro concepto, por razón de cargo, emprego, categoría ou profesión no suposto de acharse destinados en España.

Incompatibilidade

O contribuínte **poderá optar pola aplicación deste réxime de excesos en substitución da exención** para os rendementos percibidos por [traballos efectivamente realizados no estranxeiro](#) que se comenta no Capítulo 2.

Polo tanto, o contribuínte pode optar, ao efectuar a súa declaración de IRPE, por aplicar o réxime de excesos regulado no artigo 9. A.3.b.2º do Regulamento de IRPE ou a exención do artigo 7p) da Lei do IRPE. E iso con independencia de que o pagador calcular as retencións a conta do IRPE aplicando o réxime de excesos.

Centros de traballo móbil ou itinerante

O réxime xeral de dietas e gastos de viaxe exceptuada de gravame tamén resulta aplicable ás asignacións para gastos de locomoción, manutención e estancia que perciban os traballadores contratados especificamente para prestar os seus servizos en empresas con centros de traballo móbil ou itinerante, sempre que aquelas asignacións correspondan a desprazamentos a municipio distinto de que constitúa a residencia habitual do traballador.

Considérase empresa móbil ou itinerante aquela que, polas características propias da actividade que realiza, require un desprazamento necesario dos seus traballadores aos lugares onde os seus servizos son requiridos. A definición de centro de traballo móbil ou itinerante está asociada co desprazamento dos traballadores aos distintos lugares en que a empresa debe prestar os seus servizos, de tal forma que neste tipo de contratos de traballo é consubstancial a aceptación, por parte do traballador, da indeterminación do Centro onde teñen que prestarse os servizos. En definitiva, o traballador realizando a súa actividade no mesmo centro de traballo, desprázase con el. Teñen esta consideración, por exemplo, os circos e determinadas empresas de montaxes e instalacións eléctricas e telefónicas.

c) Regras especiais

Relacións laborais especiais de carácter dependente

Nestes supostos, é preciso distinguir entre:

- Os gastos de estancia, que seguen a regra xeral exposta anteriormente (só deducible do rendimento íntegro na medida en que sexan resarcidos de forma específica pola súa empresa), e
- Os gastos de locomoción e manutención, aos que se aplica unha regra especial conforme á cal, cando os gastos de locomoción e manutención non lles sexan resarcidos especificamente polas empresas a quen presten os seus servizos, os contribuíntes que obteñan rendementos do traballo que se deriven deste tipo de relacións laborais poderán minorar os seus ingresos íntegros, para a determinación dos seus rendementos netos, nas seguintes cantidades, sempre que xustifiquen a realidade dos seus desprazamentos:

a. Por gastos de locomoción.

Cando se utilicen medios de transporte público, o importe do gasto que se xustifique mediante factura ou documento equivalente.

Noutro caso, a cantidade que resulte de computar **0,26 euros por quilómetro percorrido**, máis os gastos de peaxe e aparcadoiro que se xustifiquen.

Precisión : teñase en conta que, con efectos desde o 17 de xullo de 2023, o art. único.2 da Orde HEP/792/2023, do 12 de xullo de 2023 (BOE do 17 de xullo), elevou de 0,19 euros a 0,26 euros por quilómetro percorrido a cantidade exceptuada de gravame para os contribuíntes que obteñan rendementos do traballo que se deriven de relacións laborais especiais de carácter dependente cando os gastos de locomoción e manutención non lles sexan resarcidos especificamente polas empresas a quen prestan os seus servizos.

b. Por gastos de manutención.

Desprazamentos en territorio español: 26,67 euros diarios.

Desprazamentos ao estranxeiro: 48,08 euros diarios.

Exemplo:

Don D.M.M. é contratado por unha empresa de Zaragoza como representante de comercio, establecendose unha relación laboral especial de carácter dependente conforme ao Real decreto 1438/1985, do 1 de agosto. Os gastos de locomoción, estancia e manutención corren pola súa conta, non sendolle resarcidos de forma específica pola empresa. A zona asignada para o seu traballo está situada ao norte da provincia de Teruel, efectuando os desprazamentos no seu propio vehículo.

Ao longo de 2024 percibiu polos seus servizos un total de 27.400 euros, efectuando desprazamentos durante 110 días en que percorreu un total de 20.000 quilómetros. Os gastos debidamente xustificadas orixinados nos devanditos desprazamentos son os seguintes:

- Gastos de aparcadoiro = 96
- Gastos de estancia en hoteis = 1.500
- Gastos de manutención en restaurantes = 3.300

Determinar o importe dos ingresos íntegros fiscalmente computables por don D.M.M. na súa declaración do IRPF do exercicio 2024.

Solución:

Remuneracións brutas = 27.400

Ingresos non computables:

Gastos de locomoción (20.000 kms x 0,26 euros) = 5.200

Gastos de aparcadoiro = 96

Gastos de manutención (26,67 euros x 110 días) = 2.933,70

Gastos de estancia: (*) --

Total = 8.133,70

Ingresos íntegros fiscalmente computables (27.400,00 – 8.133,70) = 19.266,30

Nota o exemplo:

(*)Ao non serlle resarcidos especificamente pola empresa os gastos de estancia, non resulta deducible cantidade algunha por este concepto. [\[Volver\]](#)

Traslado de posto de traballo a municipio distinto

Teñen a consideración de asignacións para gastos de viaxe exonerada de gravame as cantidades recibidas con motivo do traslado de posto de traballo a municipio distinto, sempre que, ademais:

- O devandito traslado esixa o cambio de residencia.
- As cantidades recibidas correspondan exclusivamente a:
 - a. Gastos de locomoción e manutención do empregado ou traballador e os seus familiares durante o traslado.
 - b. Gastos de traslado do mobiliario e efectos.

Exemplo:

No mes de marzo de 2024, don P.L.L. foi trasladado de posto de traballo pola súa empresa de Madrid a Barcelona, recibindo polo devandito traslado unha compensación por importe de 3.000 euros. Como xustificantes dos gastos do traslado conserva:

- Factura da empresa de mudanzas por un importe de 1.293 euros.
- Km percorridos: 600 (o seu cónxuxe e el viaxaron co seu propio automóbil, sen pernoitar).

Solución:

Importe recibido: 3.000,00

Importe exonerado de gravame.

- Gastos de locomoción: $(600 \text{ Km} \times 0,26) = 156$
- Gastos de manutención sen pernoitar $(26,67 \times 2) = 53,34$
- Factura de mudanza: 1.293
- Total: 1.502,34

Ingresos íntegros fiscalmente computables $(3.000,00 - 1.502,34) = 1.497,66$ (*)

Nota ao exemplo:

(*) Sobre a devandita cantidade procederá aplicar unha redución do 30 por 100, ao considerarse este rendimento obtido de forma notoriamente irregular no tempo. Véxase neste mesmo Capítulo a [redución especial](#) aplicable sobre determinados rendimentos íntegros do traballo. [\(Volver\)](#)

Candidatos a xurado, xurados e membros de mesas electorais

Están exceptuadas de gravame as cantidades percibidas en concepto de desprazamentos, aloxamento e manutención polos candidatos a xurados e polos xurados titulares e suplentes como consecuencia do cumprimento das súas funcións, segundo o previsto no Real decreto 385/1996, do 1 de marzo, polo que se establece o réxime retributivo e indemnizatorio do

desempeño das funcións do xurado (BOE do 14 de marzo). As contías fixadas no mesmo foron actualizadas pola Resolución do Ministerio da Presidencia do 21 de xullo de 2006 (BOE do 26 de xullo).

Tamén están exceptuadas de gravame as cantidades percibidas polos membros das Mesas Electorais, de acordo co que se establece na Orde INT/212/2023, do 1 de marzo, de regulación da dieta dos membros das mesas electorais. (BOE do 6 de marzo).

Rendemento neto do traballo a integrar na base impoñible

Esquema xeral

Fase 1ª:

- (+) Importe íntegro reportado (retribucións monetarias).
- (+) Valoración fiscal máis ingreso a conta non repercutido (retribucións en especie).
- (+) Contribucións empresariais a sistemas de previsión social (importes imputados).
- (+) Achegas ao patrimonio protexido de persoas con discapacidade.
- (-) Reducións aplicables sobre os seguintes rendementos:
 - Xerados nun prazo superior a dous anos.
 - Obtidos de forma notoriamente irregular no tempo.
 - Prestacións percibidas de réximes públicos de previsión social.
 - Prestacións percibidas de sistemas privados de previsión social (réxime transitorio).
- (=) Rendemento íntegro do traballo.

Fase 2ª:

- (-) Gastos deducibles:
 - Cotizacións á Seguridade Social ou a mutualidades obrigatorias de funcionarios.
 - Detracciones por dereitos pasivos.
 - Cotizacións a colexios de orfos ou institucións similares.
 - Cotas satisfeitas a sindicatos e cotas satisfeitas a Colexios profesionais, se a colexiación é obrigatoria.
 - Gastos de defensa xurídica en litixios co empregador.
- (=) Rendemento neto previo do traballo.
 - Outros gastos:
 - a. Contía fixa aplicable con carácter xeral: 2000 euros.
 - b. Incremento por mobilidade xeográfica.
 - c. Incremento para traballadores activos con discapacidade.
- (=) Rendemento neto do traballo.

Fase 3ª:

- (-) Redución dos rendementos acollidos ao réxime especial "XXXVII Copa América Barcelona".
- (-) Redución por obtención de rendementos de traballo (só para contribuíntes con rendementos netos de traballo inferiores a 19.747,50 euros e rendas distintas ás de traballo que non superen 6.500 euros).
- (=) Rendemento neto reducido do traballo.

Fase 1ª: Determinación do rendemento íntegro do traballo

Os rendementos monetarios do traballo deben computarse polo importe íntegro ou bruto reportado, é dicir, sen descontar as cantidades que fosen deducidas polo pagador en concepto de gastos deducibles nin as retencións a conta do IRPE practicado sobre os devanditos rendementos.

Para os efectos de cubrir a autoliquidación, se os rendementos se perciben nunha unidade monetaria distinta do euro deberán converterse nesta última moeda aplicando o tipo de cambio oficial. Con esta finalidade, e segundo o que se dispón no artigo 36 da Lei 46/1998, de 17 de decembro de 1998, sobre introdución do Euro, terá a consideración de cambio oficial da moeda nacional fronte a outras divisas o que publique para o euro o Banco Central Europeo, por si ou a través do Banco de España.

Os rendementos do traballo en especie deben computarse pola cantidade que resulte de sumar ao valor da retribución recibida, determinado conforme ás regras indicadas no epígrafe correspondente deste mesmo Capítulo, o ingreso a conta que correspondese realizar ao pagador da mesma, sempre que o seu importe non fose repercutido ao traballador.

Como regra xeral, os rendementos íntegros compútanse na súa totalidade de acordo co que acabamos de indicar, agás que sexa de aplicación algunha das reducións que se comentan a continuación:

Reducións aplicables sobre determinados rendementos íntegros

As reducións aplicables sobre os rendementos íntegros que a continuación relaciónanse teñen por obxecto paliar os efectos negativos que a progresividade das escalas do IRPE pode orixinar naqueles rendementos cuxo período de xeración non se corresponde co da súa obtención. En concreto, estas reducións son as seguintes:

A) Redución por rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular

Normativa: Art. 18.2 Lei IRPE

Atención: estas reducións non resultarán de aplicación cando a prestación se perciba en forma de renda.

1. Rendementos con período de xeración superior a dous anos, distintos dos derivados de sistemas de previsión social: redución do 30 por 100

En xeral

Aplicarase unha redución do **30 por 100** do importe dos rendementos íntegros cando se dean todos e cada un dos seguintes requisitos:

- Que se trate de rendementos íntegros distintos dos previstos no artigo 17.2. a) da Lei do IRPF.

Atención: teñase en conta que aos rendementos previstos no artigo 17.2. a) da Lei do IRPF resúltalles de aplicación a redución do apartado 3 do artigo 18 da Lei do IRPF.

- Que os rendementos teñan un período de xeración **superior a dous anos**.

O período de xeración do rendimento debe entenderse como o tempo transcorrido desde o inicio da existencia do dereito a percibir o rendimento ata que este materialízase, producíndose a devindicación do rendimento. O período de xeración así entendido debe ser superior a dous anos, computados de data a data.

Caso particular: prestación por desemprego na modalidade de pagamento único

De acordo co artigo 7.n) da Lei do IRPF estarán exentas "as prestacións por desemprego recoñecido pola respectiva entidade xestora cando se perciban na modalidade de pagamento único establecida no Real decreto 1044/1985, do 19 de xuño, polo que se regula o aboamento da prestación por desemprego na súa modalidade de pagamento único, sempre que as cantidades percibidas se destinen ás finalidades e nos casos previstos na citada norma." Esta exención está condicionada ao mantemento da acción ou participación durante o prazo de cinco anos, no suposto de que o contribuínte se integrase en sociedades laborais ou cooperativas de traballo asociado ou realizase unha achega ao capital social dunha entidade mercantil, ou ao mantemento, durante idéntico prazo, da actividade, no caso do traballador autónomo.

Pois ben, nos casos en que se produza o incumplimento da esixencia de manter a situación de que se trate durante o prazo de cinco anos e, polo tanto, non proceda aplicar a citada exención, o contribuínte deberá incluír na autoliquidación correspondente ao período impositivo en que se producise o incumplimento a cantidade percibida no seu día como "pagamento único", e pola que non tributou cando a percibiu. En relación a estes supostos, o TEAC fixou como criterio interpretativo que cando o importe así percibido traia como causa última o ter un período de ocupación cotizada de máis de dous anos, a ese importe caberá aplicarlle a redución por plurianualidade que contempla o art. 18.2. Véxase a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 21 de outubro de 2024, Reclamación número 00-08822-2023, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio

- Que os rendementos se imputen nun **único** período impositivo.
- Que no prazo dos **cinco períodos impositivos anteriores** a aquel en que resulten esixibles, o contribuínte non obtivese outros rendementos con período de xeración superior a dous anos, aos que aplicase a redución.

En particular: rendementos derivados da extinción dunha relación laboral, común ou especial

Cando se trate de indemnizacións derivadas da extinción dunha relación laboral, común ou especial, teran en contase para aplicar a redución do **30 por 100**, as seguintes particularidades:

- Considerarase como período de xeración o **número de anos de servizo** do traballador.
- Estes rendementos poden cobrarse tamén de **forma fraccionada**.

Agora ben, no caso de que se cobren de forma fraccionada, só será aplicable a redución do 30 por 100 cando o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous.

Con esta finalidade, deberán terse en conta, como períodos impositivos de fraccionamento, todos aqueles en que se perciba a indemnización, incluídos os exercicios en que a indemnización estea exenta.

O contribuínte **pode aplicar a redución**, aínda que no prazo dos cinco períodos impositivos anteriores obtivese outros rendementos con período de xeración superior a dous anos, aos que aplicase a redución prevista neste apartado.

Véxase o cadro sobre "[despedimentos colectivos: indemnización exenta, redución por irregularidade do 30 por 100 do importe non exento e rescate anticipado](#)".

Réxime transitorio:

Normativa: Disposición transitoria vixésimo quinta Lei IRPF

- **Para rendementos que se viñesen percibindo de forma fraccionada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 e NON procedan de indemnizacións por extinción da relación laboral, común ou especial, ou da relación mercantil.**
 1. Ten que tratarse de **rendementos distintos dos procedentes de indemnizacións por extinción da relación laboral, común ou especial, ou da relación mercantil a que se refire o artigo 17.2 e) da Lei** (administradores e membros dos Consellos de Administración, das Xuntas que fagan as súas veces e demais membros doutros órganos representativos).
 2. Ten que tratarse de **rendementos que se viñesen percibindo de forma fraccionada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015.**
 3. Ten que tratarse de rendementos con dereito á aplicación da **redución do artigo 18.2 da Lei do IRPF, na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014.**

Cando se cumpran estas condicións o contribuínte **poderá aplicar a redución actual do 30 por 100**, a cada unha das fraccións que se imputen a partir do 1 de xaneiro de 2015, sempre que o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous.

Non obstante, cando se trate de **rendementos derivados de compromisos adquiridos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015** que tivesen previsto o inicio da súa percepción de forma fraccionada en períodos impositivos que se inicien a partir da devandita data, a substitución da forma de percepción inicialmente acordada pola súa percepción nun único período impositivo non alterará o inicio do período de xeración do rendemento.

- **Para rendementos que se perciban de forma fraccionada e deriven da extinción con anterioridade a 1 de agosto de 2014 da relación mercantil con administradores e membros dos Consellos de Administración, e demais membros doutros órganos representativos.**

Tratándose de rendementos do traballo procedentes de indemnizacións por extinción da relación mercantil con administradores e membros dos Consellos de Administración e demais membros doutros órganos representativos con período de xeración superior a dous anos, poderase aplicar a **redución do 30 por 100** cando o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous, **sempre que a data da extinción da relación sexa anterior a 1 de agosto de 2014.**

- **Para rendementos que deriven do exercicio de opcións de compra sobre accións ou participacións polos traballadores concedidos antes a 1 de xaneiro de 2015.**

No caso dos rendementos do traballo que deriven do exercicio de opcións de compra sobre accións ou participacións polos traballadores **que fosen concedidas con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 e exercítnse transcorridos máis de dous anos** desde a súa concesión, se, ademais, non se concederon anualmente, poderase aplicar esta redución do **30 por 100**, aínda cando no prazo dos cinco períodos impositivos anteriores a aquel en que se exerciten, o contribuínte obtivese outros rendementos con período de xeración superior a dous anos aos que aplicase a redución.

2. Rendementos cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo: redución do 30 por 100

Normativa: Art. 12.1 Regulamento IRPF

Poderase aplicar unha redución do **30 por 100** aos rendementos que se cualifiquen regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, sempre que se imputen nun único período impositivo.

Con esta finalidade o artigo 12.1 do Regulamento do IRPF considera rendementos do traballo obtidos de forma notoriamente irregular no tempo exclusivamente os seguintes:

1. As cantidades satisfeitas pola empresa aos empregados con motivo do **traslado a outro centro de traballo**, que excedan dos importes previstos no artigo 9 do Regulamento do IRPF.

Con respecto ás cantidades exoneradas de gravame véxase este suposto no apartado [Regras especiais](#), dos "Gastos de manutención e estancia" deste Capítulo.

2. As indemnizacións derivadas dos réximes públicos de Seguridade Social ou Clases Pasivas, así como as prestacións satisfeitas por colexios de orfos e institucións similares, nos supostos de **lesións non invalidantes**.
3. As prestacións satisfeitas por **lesións non invalidantes ou incapacidade permanente**, en calquera dos seus graos, por empresas e por entes públicos.

4. As **prestacións por falecemento; e os gastos por enterro** ou enterro que excedan do límite declarado exento de traballadores ou funcionarios, tanto as de carácter público como as satisfeitas por colexios de orfos e institucións similares, empresas e por entes públicos.

Véxase no Capítulo 2, a exención relativa ás prestacións percibidas por [enterro ou enterro](#).

5. As cantidades satisfeitas en **compensación ou reparación de complementos salariais, pensións ou anualidades de duración indefinida ou pola modificación das condicións de traballo**.
6. As cantidades satisfeitas pola empresa aos traballadores pola **resolución, de mutuo acordo, da relación laboral**.
7. Os **premios literarios, artísticos ou científicos que non gocen de exención** neste imposto. Non se consideran premios, para estes fins, as contraprestacións económicas derivadas da cesión de dereitos de propiedade intelectual ou industrial ou que substitúan a estas.

3. Límite xeral: importe máximo do rendemento ao que se aplica a redución

Límite anual conxunto

A contía do rendemento íntegro sobre a que se aplicará a redución do 30 por 100 non poderá superar o importe de **300.000 euros anuais**.

Este límite opera sobre a suma dos rendementos íntegros que teñan un período de xeración superior a dous anos, así como daqueles que se cualifiquen regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo.

No caso de que se obteñan varios rendementos irregulares da mesma natureza, e que o seu importe supere o límite de 300.000 euros de contía máxima sobre a que aplicar a redución do 30 por 100, a redución máxima distribuirase proporcionalmente entre todos os rendementos desa natureza.

4. Límites específicos

4.1. Para rendementos derivados da extinción dunha relación laboral, común ou especial ou da relación mercantil con administradores e membros dos Consellos de Administración e demais membros doutros órganos representativos

Sen prexuízo do límite xeral anual conxunto de 300.000 euros, nos casos de extinción da relación laboral, común ou especial, ou da relación mercantil con administradores e membros dos Consellos de Administración, e demais membros doutros órganos representativos, ou de ambas as dúas, producidas a partir do 1 de xaneiro de 2013 en que o importe dos rendementos do traballo derivado da extinción supere os 700.000 euros establécense para a aplicación da redución do 30 por 100 os seguintes límites **adicionais** específicos.

Contía dos rendementos de traballo irregular	Límite sobre o que aplicar a redución do 30 por 100
Ata 700.000 euros	Límite xeral anual conxunto = 300.000 euros
Entre 700.000,01 e 1.000.000 euros	$300.000 - (RT - 700.000)$ (*)
Máis de 1.000.000 euros	0 euros
Nota ao cadro: (*) RT = suma aritmética de tales rendementos do traballo procedentes dunha mesma empresa, ou doutras empresas do grupo con independencia do número de períodos impositivos aos que se imputen. (Volver)	

Para a aplicación destes límites a contía total do rendimento do traballo a computar virá determinada pola suma aritmética dos rendementos do traballo anteriormente indicado procedentes da propia empresa ou doutras empresas do grupo de sociedades en que concorran as circunstancias previstas no artigo 42 do Código de Comercio, **con independencia do número de períodos impositivos aos que se imputen.**

Lembre : estes límites adicionais específicos non son aplicables aos rendementos do traballo que deriven da extinción de relacións laborais ou mercantís, producidas con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 (disposición transitoria vixésimo quinta da Lei do IRPF).

Teñase en conta tamén que, tratándose de rendementos derivados da extinción dunha relación laboral, común ou especial, para os efectos de aplicar os límites específicos adicionais, a contía do rendimento a computar será o exceso sobre o límite exento.

Exemplo:

Don R.T.L foi despedido o 3 de xaneiro de > 2024. Como consecuencia do anterior percibiu da empresa unha indemnización de 550.000 euros de que 200.000 euros corresponden á contía establecida con carácter obrigatorio no Estatuto dos Traballadores para o despedimento improcedente. Calcular a redución aplicable.

Solución :

Importe recibido: 550.000

Importe exonerado de gravame: 180.000

O menor de:

- Importe establecido como obrigatorio polo Estatuto dos Traballadores: 200.000
- Importe máximo indemnización exenta: 180.000

Ingresos íntegros fiscalmente computables $(550.000 - 180.000) = 370.000$

Nota: os excesos indemnizatorios sobre o límite exento (isto é, os 370.000 euros) están sometidos a tributación como rendementos do traballo.

Redución aplicable (30% s/ 300.000) = 90.000

Nota: ao ser a contía dos rendementos suxeitos inferior a 700.000 euros, a redución aplícase co límite xeral anual conxunto de 300.000 euros.

Rendemento a incluír na base imponible (370.000 – 90.000) = 280.000

4.2. Para rendementos que deriven do exercicio de opcións de compra sobre accións ou participacións polos traballadores concedidos antes do 1 de xaneiro de 2015

Neste caso (rendementos do traballo derivados de todas as opcións de compra concedidas con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015), sen prexuízo da aplicación do límite anual conxunto (300.000 euros), será de aplicación o límite previsto no artigo 18.2.b) 1º de Lei do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014.

O devandito límite consistía en que a contía do rendemento sobre a que se aplicaba a redución non podía superar o importe que resulte de multiplicar o salario medio anual do conxunto dos declarantes no IRPF, que será de 22.100 euros, polo número de anos de xeración do rendemento.

Con respecto ao salario medio anual do conxunto de declarantes do IRPF, véxase a disposición transitoria décimo sexta do Regulamento do IRPF.

Este límite duplicábase cando os devanditos rendementos cumprían os seguintes requisitos:

1. As accións ou participacións adquiridas mantivésense, polo menos, durante tres anos, contado desde o exercicio da opción de compra.
2. A oferta de opcións de compra realizábase nas mesmas condicións a todos os traballadores da empresa, grupo ou subgrupos de empresa.

Nos plans xerais de entrega de opcións de compra sobre accións ou participacións, o incumprimento do requisito de mantemento das accións ou participacións adquiridas, polo menos, durante tres anos, motivará a obriga de presentar unha autoliquidación complementaria, con inclusión dos xuros de mora, no prazo que medie entre a data en que se incumpra o requisito e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento (disposición transitoria décimo sétima do Regulamento do IRPF).

B) Prestacións en forma de capital derivada de réximes públicos de previsión social

Normativa: Art. 18.3 Lei IRPF e 12.3 Regulamento IRPF

Os contribuíntes poderán aplicar unha **redución do 30 por 100** sobre as seguintes prestacións, sempre que se perciban en forma de **capital**, consistan nunha percepción de **pagamento único** e transcorresen **máis de dous anos desde a primeira achega**. O prazo de dous anos non resulta esixible no caso de prestacións por invalidez:

- a. As **pensións e haberes pasivos** percibidos dos réximes públicos da Seguridade Social e Clases Pasivas e demais prestacións públicas **non exentas por situacións de incapacidade, xubilación, accidente, enfermidade, viuvez ou similares**.

Precisión: non obstante, cando se perciban pensións ou prestacións asimiladas de períodos anteriores, ou complementos ou recargas das mesmas de tales períodos, porque unha sentenza xudicial así recoñecéso, ás cantidades percibidas de períodos anteriores, cando os períodos concernidos superen os dous anos, non lles resulta de aplicación a redución do artigo 18.3 da Lei 35/2006, pero si a do artigo 18.2 da Lei do IRPF. Véxase a Resolución do Tribunal Económico-administrativo (TEAC) do 1 de xuño de 2020, Reclamación número 00/03228/2019, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio.

De acordo co anterior, a redución do artigo 18.2 da Lei do IRPF resulta operativa con respecto ás pensións e haberes pasivos dos réximes públicos da Seguridade Social e clases pasivas e demais prestacións públicas por situacións de incapacidade, xubilación, accidente, enfermidade, viuvez, ou similares, cando veñan recoñecidas por sentenza xudicial e abarquen máis de dous anos.

- b. As prestacións percibidas polos **beneficiarios de mutualidades xerais obrigatorias de funcionarios, colexios de orfos e outras entidades similares**.

No caso de prestacións mixtas, que combinen rendas de calquera tipo cun único cobramento en forma de capital, a redución referida soa resultará aplicable ao cobramento efectuado en forma de capital.

C) Réxime transitorio de reducións aplicables sobre prestacións percibidas en forma de capital derivada de sistemas privados de previsión social

Importante : a partir do 1 de xaneiro de 2007 ás prestacións en forma de capital derivada dos sistemas privados de previsión social non lles resulta aplicable o réxime xeral de reducións, agás as que procedan do réxime transitorio que a continuación coméntase, cos límites temporais que no mesmo indícanse.

C 1. Prestacións percibidas en forma de capital derivada de contratos de seguros colectivos que instrumentan compromisos por pensións das empresas

Normativa: disposición transitoria undécima Lei IRPF

Os beneficiarios de prestacións percibidas en forma de capital derivada de continxencias acontecidas con posterioridade a 1 de xaneiro de 2015, de seguros contratados antes do 20 de xaneiro de 2006, poden aplicar o réxime financeiro e fiscal vixente a 31 de decembro de 2006, pero só á parte da prestación correspondente a achegas realizadas ata a devandita data (31 de decembro de 2006), así como polas primas ordinarias previstas na póliza orixinal do contrato satisfeito con posterioridade á devandita data.

O anterior tamén deberá entenderse aplicable ás prestacións derivadas de continxencias acontecidas a partir do 1 de xaneiro de 2015 que corresponden a seguros colectivos contratados con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006, cando, a renovación automática anual da póliza de seguro comporte unha novación meramente

modificativa que non extinga a relación de seguro nin a reinicie con ocasión de cada renovación, prórroga ou alteración. Criterio fixado polo Tribunal Supremo na Sentenza núm. 545/2020, do 25 de maio (ROJ: STS 1665/2020)

Este réxime é o seguinte:

a. Achegas empresariais non imputadas aos traballadores.

A redución aplicable sobre o importe da prestación percibida é do **40 por 100** nos seguintes supostos:

- Cando correspondan a primas satisfeitas con máis de dous anos de antelación á data en que se perciban.
- Cando se trate de prestacións por invalidez, sexa cal for o período de tempo transcorrido desde a primeira achega.

b. Achegas empresariais imputadas aos traballadores

As porcentaxes de redución que se indican a continuación deben aplicarse sobre o importe resultante de minorar a prestación percibida na contía das contribucións empresariais imputadas ao traballador, así como no importe das achegas, se é o caso, efectuadas polo propio traballador.

Redución 75 por 100	Redución 40 por 100
Rendementos correspondentes a primas con máis de cinco anos de antelación	Rendementos correspondentes a primas con máis de dous anos de antelación
Prestacións por invalidez permanente absoluta ou gran invalidez	Restantes prestacións por invalidez

Non obstante, **poderá aplicarse unha redución única do 75 por 100 sobre a totalidade do rendemento** se se cumpren os seguintes requisitos:

- Que se trate de contratos de seguro concertado a partir do 31 de decembro de 1994.
- Que transcorresen máis de oito anos desde o pagamento da primeira prima.
- Que o período medio de permanencia das primas fose superior a catro anos. O devandito período medio é o resultado de calcular o sumatorio das primas multiplicadas polo seu número de anos de permanencia e dividiro entre a suma total das primas satisfeitas. É dicir:

$$\Sigma (\text{Primas} \times n^{\circ} \text{ anos de permanencia}) / \Sigma (\text{primas satisfeitas})$$

No suposto de que existisen **primas periódicas ou extraordinarias**, para os efectos de determinar a parte do rendemento total obtido que corresponde a cada prima, multiplicarase o devandito rendemento total polo coeficiente de ponderación que resulte do seguinte

cociente: no numerador, o resultado de multiplicar a prima correspondente polo número de anos transcorridos desde que foi satisfeita ata o cobramento da prestación e no denominador, a suma dos produtos resultantes de multiplicar cada prima polo número de anos transcorridos desde que foi satisfeita ata o cobramento da percepción. É dicir:

Prima x nº anos transcorridos desde o seu pagamento ata o cobramento/

$$\sum (cada\ prima\ x\ n^o\ anos\ transcorridos\ desde\ o\ seu\ pagamento\ ata\ o\ cobramento)$$

Finalmente indicar que este réxime fiscal tamén resulta aplicable aos contratos de seguro colectivo que instrumentan a exteriorización de compromisos por pensións pactadas en convenios colectivos de ámbito supraempresarial baixo a denominación "premios de xubilación" ou outras, que consistan nunha prestación pagadoira por unha soa vez no momento do cesamento por xubilación, subscritos antes do 31 de decembro de 2006.

Importante : a partir do 1 de xaneiro de 2015 a aplicación das reducións do réxime transitorio límtase ás prestacións en forma de capital que se perciban nos prazos que se indican no apartado "[Límites temporais para a aplicación das reducións do réxime transitorio](#)".

C 2. Prestacións percibidas en forma de capital derivada doutros sistemas privados de previsión social (plans de pensións, mutualidades de previsión social e plans de previsión asegurada)

Normativa: Disposición transitoria duodécima Lei **IRPF**

Importante: a partir do 1 de xaneiro de 2015 a aplicación das reducións do réxime transitorio límtase ás prestacións en forma de capital que se perciban nos prazos que se indican no apartado "[Límites temporais para a aplicación das reducións do réxime transitorio](#)".

Os beneficiarios de prestacións derivadas de continxencias acontecidas con posterioridade a 1 de xaneiro de 2014, poden aplicar o réxime de reducións vixente a 31 de decembro de 2006 pero só á parte da prestación correspondente ás achegas realizadas ata a devandita data (31 de decembro de 2006).

Este réxime consiste na posibilidade de aplicar as seguintes reducións:

a. O 40 por 100 de redución nos seguintes supostos:

- Cando transcorresen máis de dous anos desde a primeira achega.
- Cando correspondan a prestacións por invalidez, sexa cal for o período de tempo transcorrido desde a primeira achega.

b. O 50 por 100 de redución para as prestacións percibidas en forma de capital por persoas con discapacidade dos sistemas de previsión social constituídos ao seu favor, sempre que transcorresen máis de dous anos desde a primeira achega.

Precisións:

- A redución aplicable ás prestacións en forma de capital derivada de plans de pensións ou de plans de previsión asegurada **refírese ás que se reciban respecto da mesma continxencia**.

Cando se reciban prestacións de diversos plans de pensións, as reducións do 40 ou o 50 por 100 antes indicadas poderán aplicarse a todas as cantidades percibidas en forma de capital (pagamento único) no exercicio en que aconteza a continxencia correspondente e nos dous exercicios seguintes, e non soamente nun exercicio, pola parte que corresponda ás achegas realizadas ata o 31 de decembro de 2006. Véxase a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 24 de outubro de 2022, Reclamación número 00-08719-2021, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio.

- No suposto de percibir en forma de capital **prestacións derivadas dun plan de pensións e dunha mutualidade de previsión social pola mesma continxencia**, a aplicación da redución referirase á prestación do plan de pensións e á da mutualidade de previsión social de forma independente.
- Tratándose de **prestacións por xubilación ou invalidez percibida de mutualidades de previsión social**, a porcentaxe de redución aplícase pola parte da cantidade íntegra percibida correspondente a achegas realizadas ata o 31 de decembro de 2006 (para as prestacións derivadas de continxencias acontecidas con posterioridade a 1 de xaneiro de 2013), agás naqueles supostos en que o rendemento íntegro do traballo vén determinado por diferenza entre o importe recibido e as achegas que non puidesen ser obxecto de redución ou minoración na base imponible do IRPE.
- Se as **prestacións dos plans de pensións percíbense en forma mixta (renda e capital)**, o beneficiario poderá identificar ou decidir libremente que parte da prestación percibida en forma de capital corresponde a achegas realizadas con anterioridade ao 31 de decembro de 2006, con inclusión da súa rendibilidade, e cal corresponde a achegas realizadas con posterioridade a esta data.

Suposto de rescate parcial dun plan de pensións en supostos excepcionais de disposición de dereitos consolidados e, posteriormente, por xubilación

O artigo 9 do Regulamento de plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto 304/2004, do 20 de febreiro, establece que, excepcionalmente, os dereitos consolidados nos plans de pensións poderán facerse efectivos na súa totalidade ou en parte nos supostos de enfermidade grave ou desemprego de longa duración de acordo co previsto neste artigo, sempre que o contemplen expresamente as especificacións do plan de pensións e coas condicións e limitacións que estas establezan.

A posibilidade de aplicar a redución do 40 por 100 condiciónase a que as prestacións se perciban nun determinado prazo cuxa finalización depende do exercicio en que acontece a continxencia.

Con esta finalidade, o suposto excepcional de liquidez debe entenderse producido no momento do cumprimento do conxunto dos requisitos esixidos pola normativa de plans de pensións para poder facer efectivos os dereitos consolidados (encontrarse en situación legal de desemprego, esgotar as prestacións por desemprego no seu nivel contributivo ou non ter dereito a elas e estar inscrito como demandante de emprego). No caso de xubilación debe entenderse que, con carácter xeral, a continxencia de xubilación acontece no momento de acceder á xubilación no réxime da Seguridade Social correspondente.

Polo tanto, xa que a xubilación é unha continxencia distinta aos supostos excepcionais de disposición de dereitos consolidados dos plans de pensións, a citada redución do 40 por 100 resulta aplicable en ambos os dous casos, agás nos casos en que, a efectos fiscais, entendécese anticipado o cobramento da prestación de xubilación.

C 3. Límites temporais para a aplicación das reducións do réxime transitorio

**Normativa: Disposición transitoria undécima.3 e disposición transitoria duodécima.4
Lei IRPF**

A posibilidade de aplicar as reducións dos réximes transitorios comentados nos apartados 1 e 2 anteriores (tanto dos derivados contratos de seguros colectivos que instrumentan compromisos por pensións como das derivadas de plans de pensións, mutualidades de previsión social e plans de previsión asegurada), condiciónase a que as prestacións se perciban en forma de capital no exercicio en que aconteza a continxencia correspondente, ou nos dous exercicios seguintes.

Atención: *se a continxencia de xubilación se produciu en 2024 poderá aplicarse o réxime transitorio ás prestacións que se perciban ese exercicio e nos dous seguintes.*

Con esta finalidade debe entenderse que, con carácter xeral, a continxencia de xubilación acontece no momento de acceder á xubilación no réxime da Seguridade Social correspondente.

Non obstante, se se trata de prestacións que perciban os beneficiarios do plan de pensións no caso de falecemento do partícipe, será o exercicio en que aconteza o falecemento o que determine o límite temporal de aplicación da redución, sempre que se cumpran os requisitos.

Importante: *se a prestación en forma de capital percíbese unha vez finalizados estes prazos, o contribuínte non poderá aplicar redución algunha por este concepto.*

Cadros resumo: Reducións aplicables sobre determinados rendementos íntegros

Redución por rendementos de traballo con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular

Rendementos con período de xeración superior a dous anos, distintos dos derivados de sistemas de previsión social: Redución do 30 %	Rendementos cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo: Redución do 30 %
En xeral • Que os rendementos teñan un período de xeración superior a 2 anos. • Que os rendementos se imputen nun único período impositivo. • Que no prazo dos 5 períodos impositivos anteriores a aquel en que resulten esixibles o contribuínte non obtivese outros rendementos con período de xeración superior a dous anos aos que aplicase a redución. Para rendementos derivados da extinción dunha relación laboral, común ou especial: • Considerarase como período de xeración o número de anos de servizo do traballador. • Estes rendementos poden cobrarse tamén de forma fraccionada. Neste caso só será aplicable a redución do 30 % cando o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous. • O contribuínte pode aplicar a redución, aínda que no prazo dos 5 períodos impositivos anteriores obtivese outros rendementos con período de xeración superior a 2 anos, aos que aplicase a redución prevista neste apartado. Réxime transitorio • Para rendementos percibidos de forma fraccionada antes do 1 de xaneiro de 2015 que non procedan de indemnizacións por extinción da relación laboral, común ou especial, ou da	• As cantidades satisfeitas pola empresa aos empregados con motivo do traslado a outro centro de traballo, que excedan dos importes previstos no artigo 9 do Regulamento do IRPF. • As indemnizacións derivadas dos réximes públicos de Seguridade Social ou Clases Pasivas, así como as prestacións satisfeitas por colexios de orfos e institucións similares, nos supostos de lesións non invalidantes. • As prestacións satisfeitas por lesións non invalidantes ou incapacidade permanente, en calquera dos seus graos, por empresas e por entes públicos. • As prestacións por falecemento, e os gastos por enterro ou enterro que excedan do límite declarado exento, de traballadores ou funcionarios, tanto as de carácter público como as satisfeitas por colexios de orfos e institucións similares, empresas e por entes públicos. • As cantidades satisfeitas en compensación ou reparación de complementos salariais, pensións ou anualidades de duración indefinida ou pola modificación das condicións de traballo. • As cantidades satisfeitas pola empresa aos traballadores pola resolución, de mutuo acordo, da relación laboral. • Os premios literarios, artísticos ou científicos que non gocen de exención neste imposto.

Rendementos con período de xeración superior a dous anos, distintos dos derivados de sistemas de previsión social: Redución do 30 %	Rendementos cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo: Redución do 30 %
relación mercantil. • Para rendementos percibidos de forma fraccionada derivados da extinción anterior a 1 de agosto de 2014 da relación mercantil con administradores e membros dos Consellos de Administración, e demais membros doutros órganos representativos. • Para rendementos que deriven do exercicio de opcións de compra sobre accións ou participacións polos traballadores concedidos antes a 1 de xaneiro de 2015.	
Límites cuantitativos	
A) Límite anual conxunto: 300.000 euros anuais. Este límite opera sobre a suma dos rendementos íntegros que teñan un período de xeración superior a dous anos, así como daqueles que se cualifiquen regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo. B) Límites específicos adicionais para determinados rendementos con período de xeración superior a dous anos, distintos dos derivados de sistemas de previsión social, sen prexuízo do límite xeral que se sinala na letra A): • Para rendementos derivados da extinción dunha relación laboral, común ou especial ou da relación mercantil con administradores e membros dos Consellos de Administración e demais membros doutros órganos representativos: O límite sobre o que aplicar a redución en función da contía dos rendementos de traballo irregular obtidos será: ◦ Ata 700.000 euros aplícase o límite anual conxunto de 300.000 euros. ◦ Entre 700.000,01 e 1.000.000 euros: 300.000 - (Rendementos de Traballo - 700.000). ◦ Máis de 1.000.000 euros: 0 euros. • Para rendementos que deriven do exercicio de opcións de compra sobre accións ou participacións polos traballadores concedidos antes do 1 de xaneiro de 2015: A contía do rendimento non poderá superar 300.000 euros, ou, se é inferior, o importe que resulte de multiplicar o salario medio anual do conxunto dos declarantes no IRPF (22.100 euros), polo número de anos de xeración do rendimento, podendo duplicarse o devandito límite nos casos reflectidos no apartado correspondente dos límites.	

Réxime transitorio: reducións aplicables sobre prestacións percibidas en forma de capital derivada de sistemas privados de previsión social

	Prestacións		Reducións	Límites temporais
De contratos de seguros colectivos que instrumentan compromisos por pensións das empresas	Prestacións percibidas en forma de capital derivada de continxencias acontecidas con posterioridade a 1 de xaneiro de 2014 de seguros contratados antes do 20 de xaneiro de 2006. Este réxime fiscal de reducións aplícase ás prestacións percibidas en forma de capital nun mesmo período impositivo e só será aplicable á parte da prestación correspondente ás primas satisfeitas ata 31 de decembro de 2006 , así como as primas ordinarias previstas na póliza orixinal satisfeita con posterioridade a esta data.	Achegas empresariais non imputadas aos traballadores A redución aplícase sobre a prestación percibida.	Redución 40 por 100 nos seguintes supostos: Prestacións por invalidez. Prestacións correspondentes a primas satisfeitas con máis de dous anos de antelación á data en que se perciban.	O réxime transitorio será de aplicación, se é o caso, ás prestacións percibidas no exercicio en que aconteza a continxencia correspondente, ou nos dous exercicios seguintes . <i>Se a prestación en forma de capital percíbese unha vez finalizados estes prazos, o contribuínte non poderá aplicar redución algunha por este concepto</i>
		Achegas empresariais imputadas aos traballadores A redución aplícase sobre: (+) Prestación percibida (–) Contribucións empresariais imputadas ao traballador (–) Achegas, se é o caso, efectuadas polo propio traballador	Redución 75 por 100 nos seguintes supostos: - Rendementos correspondentes a primas con máis de cinco anos de antelación. - Prestacións invalidez permanente absoluta ou gran invalidez.	
			Redución 40 por 100 nos seguintes supostos: - Rendementos correspondentes a primas con máis de dous anos de antelación. - Restantes prestacións por invalidez.	
De plans de pensións, mutualidades	Prestacións percibidas en forma de capital derivada de continxencias acontecidas con posterioridade a 1		Redución 40 por 100 cando se dean as seguintes	O réxime transitorio será de aplicación, se é o caso, ás

	Prestacións	Reducións	Límites temporais
de previsión social e plans de previsión asegurada	de xaneiro de 2014. A redución soa poderá outorgarse ás cantidades percibidas en forma de capital nun mesmo período impositivo pola parte correspondente a achegas realizadas ata 31 de decembro de 2006. A redución refírese ás prestacións que se reciban respecto da mesma continxencia. No suposto de percibir en forma de capital prestacións derivadas dun plan de pensións e dunha mutualidade de previsión social pola mesma continxencia, a aplicación da redución referirase á prestación do plan de pensións e á da mutualidade de previsión social de forma independente.	circunstancias: • Cando transcorresen máis de dous anos desde a primeira achega. • Cando correspondan a prestacións por invalidez, sexa cal for o período de tempo transcorrido desde a primeira achega.	prestacións percibidas no exercicio en que aconteza a continxencia correspondente, ou nos dous exercicios seguintes. <i>Se a prestación en forma de capital percíbese unha vez finalizados estes prazos, o contribuínte non poderá aplicar redución algunha por este concepto</i>
		Redución 50 por 100 para: Prestacións percibidas en forma de capital por persoas con discapacidade dos sistemas de previsión social constituídos ao seu favor, sempre que transcorresen máis de dous anos desde a primeira achega.	

Cadro: despedimentos colectivos: indemnización exenta, redución por irregularidade do 30 por 100 do importe non exento e rescate anticipado

Atención: o cadro refírese á extinción da relación laboral por despedimento colectivo realizado de conformidade co que se dispón no artigo 51 do Estatuto dos Traballadores (que se coñecen como Expediente de Regulación de Emprego de extinción-ERE-), cuxo período de consultas iniciábase con posterioridade a 1 de agosto de 2008.

Indemnización exenta-Art. 7.e) Lei IRPE -	Redución por irregularidade do 30 %do importe non exento-Art. 18.2 Lei IRPE -	Rescate anticipado en forma de capital de plans de pensións por desemprego e aplicación da redución do 40 %do D.T. 12ª Lei IRPE
A menor de: a) 180.00 euros b) A contía que corresponda en función do contrato do traballador afectado polo despedimento colectivo: • Para contratos posteriores ao 12-02-2012: 33 días por ano de servizo, cun máximo de 24 mensualidades. • Para contratos anteriores a 12-02-2012 (D.T. 22ª Lei IRPE): 45 días por ano de servizo desde a data de inicio do contrato ata o 12 de febreiro de 2012 e 33 días por ano de servizo polo período comprendido entre o 12 de febreiro de 2012 e a data do despedimento. O importe non poderá ser superior a 720 días de salario, non sendo que o cálculo da indemnización polo período anterior ao 12 de febreiro de 2012 resultase un número de días superior, en cuxo caso aplicarase este como importe indemnizatorio máximo, sen que o	Para iso considerárase como período de xeración o número de anos de servizo do traballador. Estes rendementos poden cobrarse : • dunha soa vez ou • de forma fraccionada (cando nº de anos de xeración ÷ entre o nº de períodos de fraccionamento sexa > a 2) Deben terse en conta todos os exercicios en que se perciba a indemnización, incluídos os correspondentes á indemnización estea exenta. Pódese aplicar a redución, aínda que nos 5 últimos exercicios anteriores aplicábase esta redución. Límite da redución : O límite sobre o que aplicar a redución está en función da contía da indemnización non exenta obtida: • Ata 700.000 euros: 300.000 euros. • Entre 700.000,01 e 1.000.000 euros : 300.000 -	Redución : 40 por 100 • Se a prestación se percibe en forma de capital pola totalidade do importe do plan, poderá aplicara á parte da prestación que corresponda a achegas realizadas ata o 31-12-2006. • Se a prestación se percibe en forma mixta, combinando rendas de calquera tipo cun pagamento en forma de capital, poderá aplicarse a citada redución á parte da prestación que se cobre en forma de capital, nos termos expostos para a prestación en forma de capital. Límites temporais: poderá aplicarse a todas as cantidades percibidas en forma de capital (pagamento único) no exercicio en que aconteza a continxencia correspondente e nos dous seguintes. Resolución do TEAC en unificación de criterio (nº 00/08719/2021/00/00). Se se ten varios plans poderá, polo tanto, rescatare cada un en forma de capital nun exercicio distinto dentro do citado prazo. Continxencias a ter en conta para o rescate <u>anticipado</u> en caso de <u>desemprego</u> :

Indemnización exenta-Art. 7.e) Lei <u>IRPF</u> -	Redución por irregularidade do 30 %do importe non exento-Art. 18.2 Lei <u>IRPF</u> -	Rescate anticipado en forma de capital de plans de pensións por desemprego e aplicación da redución do 40 %do <u>D.T.</u> , 12ª Lei <u>IRPF</u>
devandito importe poida ser superior a 42 mensualidades.	(Total indemnización non exenta - 700.000). • Máis de 1.000.000 euros: 0 euros. Teñase en conta que o devandito límite, referido ao importe total da indemnización por despedimento, é independente da aplicación do límite de 300.000 euros anuais correspondente á suma de todos os rendementos íntegros que teñan un período de xeración superior a dous anos, e dos cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo.	1. Suposto de despedimento colectivo como continxencia asimilable á xubilación. Se as especificacións do plan de pensións prevén o pagamento anticipado da prestación correspondente á xubilación nos casos de despedimento colectivo (*), cando se produza o despedimento colectivo e o traballador pase a situación legal de desemprego, nese momento (pase a situación de desemprego) considérase producida a continxencia de xubilación calquera que sexa a súa idade, para os efectos do rescate anticipado e do cómputo dos prazos para aplicar a redución. 2. Suposto de desemprego de longa duración (continxencia non ligada directamente á existencia dun despedido colectivo) Cando, non dándose o suposto 1 anterior, contémplese esta continxencia expresamente no plan de pensións colectivo, permítese o rescate anticipado e iníciase o cómputo dos prazos para aplicar a redución. Polo tanto, se se dá o suposto anterior (o 1º) non procede rescate anticipado neste caso. Esíxense os seguintes requisitos: encontrarse en situación legal de desemprego, esgotar as prestacións por desemprego no seu nivel contributivo ou non ter dereito a elas e estar inscrito como demandante de emprego.

(*) Teñase en conta que as especificacións do plan de pensións poden prever o pagamento anticipado da prestación correspondente á xubilación tamén cando o traballador pase a situación legal de desemprego nos casos contemplados nos artigos 49.1.g) [por morte, xubilación ou incapacidade do empresario], 52 [por causas obxectivas] e 57 [procedemento concursal] do Estatuto dos Traballadores (ET).[\(Volver\)](#)

Fase 2ª: Determinación do rendemento neto

Normativa: Artigo 19 Lei IRPF

Gastos deducibles do artigo 19 da Lei do IRPF

Unha vez determinado o rendemento íntegro do traballo, debe procederse á dedución dos gastos que a Lei do IRPF cualifica como deducibles para determinar o rendemento neto. Con esta finalidade teñen a consideración de gastos fiscalmente deducibles exclusivamente os seguintes:

- a. As cotizacións á Seguridade Social ou a mutualidades xerais obrigatorias de funcionarios.

Atención: tamén terán a consideración de gasto deducible para a determinación do rendemento neto do traballo as cotizacións a sistemas que, segundo a normativa do país de procedencia, sexan análogos á Seguridade Social ou ás Mutualidades noutros Estados e realícense con motivo do desenvolvemento do seu traballo por conta allea no devandito país, sempre que as cotizacións estean vinculadas directamente aos rendementos íntegros do traballo declarado no IRPF.

- b. As detracciones por dereitos pasivos.

- c. Cotizacións aos colexios de orfos ou Institucións similares.

- d. As cotas satisfeitas a sindicatos e as cotas satisfeitas a colexios profesionais.

As cotas satisfeitas a colexios profesionais serán deducibles como gasto cando a colexiación teña carácter obrigatorio para o desempeño do traballo, na parte que corresponda aos fins esenciais destas institucións, e co límite de 500 euros anuais (Véxase art. 10 Regulamento IRPF).

- e. Os gastos de defensa xurídica derivados directamente de litixios suscitados na relación do contribuínte coa persoa de que recibe os rendementos, co límite de 300 euros anuais.

O concepto de defensa xurídica delimitase arredor da intervención de profesionais do Dereito que defenden os intereses do contribuínte (perceptor de rendementos do traballo) nos desacordos ou desconformidades que poida ter coa persoa de quen percibe os rendementos. Polo tanto, soamente os honorarios destes profesionais serán os que se consideren incluídos neste concepto de gasto e sempre dentro do límite dos 300 euros anuais.

- f. Outros gastos distintos dos anteriores.

En particular, análise dos gastos do artigo 19.2.f) da Lei do IRPF

Normativa: Artigo 19.2.f) Lei IRPF

Atención: os gastos deducibles do artigo 19.2.f) da Lei do IRPF aplícanse por unidade familiar no suposto de tributación conxunta.

Baixo este concepto inclúense as seguintes cantidades deducibles como gastos:

a. Por obtención de rendementos

2000 euros anuais, con carácter xeral, para todos os contribuíntes que obteñan rendementos de traballo.

b. Incremento por mobilidade xeográfica

- A contía anterior **incrementarase 2000 euros anuais adicionais** cando se trate de contribuíntes en quen concorran os requisitos que a continuación enuméranse:
 1. Que se trate de desempregados inscritos na oficina de emprego.
 2. Que acepten un posto de traballo situado nun municipio distinto ao da súa residencia habitual.
 3. Que o novo posto de traballo esixa o traslado da súa residencia habitual a un novo municipio.

Teñase en conta que o artigo 19.2.f) da Lei do IRPF non contén, para a aplicación do incremento por mobilidade xeográfica, ningún requisito de carácter temporal, nin no referente á permanencia no posto de traballo que se acepta nin no referente á permanencia no municipio ao que traslada a súa residencia con motivo da aceptación do posto de traballo.

No caso do incremento do gasto deducible por mobilidade xeográfica, ao aplicarse o mesmo no exercicio en que se produza o cambio de residencia e no seguinte, o límite debe calcularse individualmente en cada un dos dous exercicios e virá determinado polo rendemento íntegro do traballo que xerou os devanditos gastos en cada un deles, unha vez aplicada, se é o caso, a redución do 30 por 100 sobre rendementos íntegros xerados en máis de dous anos ou que sexan notoriamente irregulares correspondente a ese rendemento e minorado o seu importe, en cada período impositivo, tanto polo resto de gastos deducibles vinculados exclusivamente a tal rendemento, como pola parte proporcional dos restantes gastos deducibles que corresponda á duración do contrato de traballo aceptado. De non obterse rendemento do traballo algún no segundo exercicio do traballo que motivou o cambio de residencia, a cantidade que hai que computar do gasto deducible no devandito exercicio será cero.

- O importe de 2000 euros anuais adicionais **aplicarase no período impositivo en que se produza o cambio de residencia e no seguinte**.

Se en tributación conxunta hai máis dun contribuínte con dereito a aplicar o gasto deducible por ese concepto, o importe total que poderá ser obxecto de dedución será de 2000 euros, co límite dos rendementos netos do traballo derivado dos postos de traballo aceptados por todos os contribuíntes que teñan dereito á aplicación dese gasto.

c. Incremento para traballadores activos con discapacidade

Tratándose de persoas con discapacidade que obteñan rendementos do traballo como traballadores activos, a contía xeral incrementarase nas cantidades que se sinalan no cadro seguinte:

A condición de [persoa con discapacidade e a súa acreditación](#), coméntase no Capítulo 14.

Grado de discapacidade	Contía (euros)
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100	3.500
Igual ou superior ao 65 por 100 ou que acrediten necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, aínda que non acaden o 65 por 100 de discapacidade	7.750

Para a aplicación destes gastos deducibles en concepto de traballador activo con discapacidade requírese que concorran simultaneamente, durante calquera día do período impositivo, as seguintes circunstancias:

1. Ser traballador en activo.

Pola expresión "traballador en activo" recollido no artigo 19.2.f) da Lei do IRPE debe entenderse a aquel que percibe rendementos de traballo como consecuencia da prestación efectiva dos seus servizos retribuídos, por conta allea e dentro do ámbito de organización e enderezo doutra persoa, física ou xurídica, denominada empregadora ou empresario.

Precisións:

Non pode entenderse como traballador activo a un contribuínte en situación legal de desemprego, que desenvolva unha actividade económica, que estea prexubilado, etc.

Equipásense as persoas que perciben unha prestación por incapacidade laboral transitoria cos traballadores activos. Sentenza do Tribunal Supremo núm. 1381/2020, do 22 de outubro (ROJ : STS 3518/2020).

De igual xeito, non é esixible a habitualidade na prestación laboral para a cualificación de "traballador activo", abondando, que a persoa co grao de discapacidade recoñecido sexa, durante un só día do período impositivo, perceptor de rendas do traballo pola prestación efectiva de servizos (que poden ser a tempo parcial) retribuídos, por conta allea (de carácter fixo ou temporal), dentro do ámbito de organización e enderezo doutra persoa (física ou xurídica). Sentenza do Tribunal Supremo núm. 1356/2020, do 20 de outubro (ROJ : STS 3265/2020).

2. Ter o grao de discapacidade esixido, que deberá acreditarse conforme ao previsto no artigo 72 do Regulamento do IRPE.

Con esta finalidade no IRPE teñen a consideración de persoa con discapacidade aqueles contribuíntes cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por cento.

No referente á acreditación do grao de discapacidade deberá efectuarse mediante certificado ou resolución expedida polo Instituto de Migracións e Servizos Sociais ou o órgano competente das Comunidades Autónomas.

Non obstante, considerarase acreditado un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por cento no caso dos pensionistas da Seguridade Social que teñan recoñecida unha pensión de incapacidade permanente total, absoluta ou gran invalidez e no caso dos pensionistas de clases pasivas que teñan recoñecida unha pensión de xubilación ou retiro por incapacidade permanente para o servizo ou inutilidade.

Igualmente, considerarase acreditado un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por cento, cando se trate de persoas cuxa incapacidade sexa declarada xudicialmente, aínda que non acade o devandito grao.

Importante: teñase en conta que, a partir do 3 de setembro de 2021, data de entrada en vigor da Lei 8/2021, do 2 de xuño, que reforma a lexislación civil e procesual para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica, as referencias realizadas á incapacitación xudicial, esténdense ás resolucións xudiciais en que se establece a curadoría representativa das persoas con discapacidade.

No suposto de tributación conxunta de unidades familiares en que existan varios traballadores activos que teñan a consideración de persoa con discapacidade, o importe total do gasto deducible por ese concepto será a **contía que corresponda ao contribuínte con maior grao de discapacidade**, co límite da suma dos rendementos netos do traballo correspondente aos períodos en que os contribuíntes, con dereito a aplicar este concepto de gasto, sexan traballadores en activo e con discapacidade.

d. Límite dos gastos deducibles en concepto doutros gastos distintos

Os gastos deducibles en concepto doutros gastos distintos terán como límite o rendimento íntegro do traballo que xerou os devanditos gastos, unha vez aplicadas se é o caso as reducións do artigo 18 da Lei do IRPE correspondente a ese rendimento, e minorado no resto de gastos deducibles establecidos no artigo 19 da Lei do IRPE que corresponden, exclusiva ou proporcionalmente, a eses rendementos.

Para os efectos da aplicación deste límite, cando o contribuínte obteña no mesmo período impositivo rendementos derivados dun traballo que permita computar un maior gasto deducible no concepto de mobilidade xeográfica e no de traballador activo con discapacidade, e outros rendementos do traballo, o incremento do gasto deducible atribuirase exclusivamente aos rendementos íntegros do traballo sinalado en primeiro lugar.

En consecuencia, o límite dos gastos incrementados regulados nos parágrafos segundo e terceiro da letra f) do artigo 19.2) da Lei de IRPE é o rendimento íntegro vinculado a eles, unha vez aplicadas se é o caso as reducións do artigo 18 da Lei do IRPE, menos os gastos deducibles vinculados exclusivamente ao rendimento obtido e a parte proporcional dos restantes que corresponda á duración do contrato de traballo aceptado ou do número de días en que concorran as circunstancias de traballador en activo e con discapacidade.

No caso de que, en tributación individual ou conxunta, coincidan o incremento de gasto deducible por mobilidade xeográfica e por traballador activo con discapacidade, os rendementos que limitan a contía que hai que deducir por ambos os dous conceptos é a resultante da suma dos rendementos que xeran o dereito a deducir por un ou ambos os dous conceptos.

Exemplo:

Don J.F.T cunha discapacidade recoñecida do 34 por 100 durante 2024 estivo traballando o mes de xaneiro nunha empresa obtendo uns rendementos netos de 1.000 euros. Posteriormente, estivo desempregado ata o mes decembro en que aceptou un posto de traballo que lle esixiu cambiar a súa residencia a outro municipio e polo que obtivo uns rendementos netos de 800 euros. Durante o tempo que estivo desempregado estivo inscrito na oficina de emprego e cobrou 6.000 euros.

Determinar os gastos deducibles en concepto de incremento por mobilidade xeográfica e por traballador activo con discapacidade.

Solución

Importe total dos gastos deducibles por ambos os dous conceptos $(2000 + 3.500) = 5.500$

Por mobilidade xeográfica: 2000

Por traballador activo con discapacidade: 3.500

Límite dos gastos incrementados $(1.000 + 800)$ [\(1\)](#) = 1.800

Importe a deducir [\(2\)](#) = 1.800

Notas ao exemplo:

(1) Os rendementos netos totais correspondentes a mobilidade xeográfica e traballador activo con discapacidade: 1.000 euros do mes de xaneiro e 800 euros polo posto de traballo que lle esixiu trasladar a súa residencia habitual. [\(Volver\)](#)

(2) O contribuínte poderá deducir 1.800 euros optando ben por deducir 1.800 euros por traballador activo con discapacidade e non deducir nada por mobilidade xeográfica, ou ben por deducir 800 euros por mobilidade xeográfica e 1.000 euros por traballador activo con discapacidade. [\(Volver\)](#)

Fase 3ª: Determinación do rendemento neto reducido

Redución dos rendementos acollidos ao réxime especial "XXXVII Copa América Barcelona"

Normativa: Disposición final trixésimo sexta Lei 31/2022, do 23 de decembro

As persoas físicas que adquiran a condición de contribuíntes polo IRPE como consecuencia do seu desprazamento a territorio español con motivo do acontecemento "XXXVII Copa América Barcelona", poderán aplicar unha redución do 65 por 100 sobre a contía dos rendementos netos do traballo que perciban da entidade organizadora ou dos equipos participantes na "XXXVII Copa América Barcelona", durante a celebración do devandito acontecemento e na medida en que estean directamente relacionados coa súa participación no mesmo.

Non obstante, non se considerarán obtidas en España a devandita rendas cando se perciban por persoas físicas que non sexan residentes en España.

Redución xeral por obtención de rendementos do traballo

Normativa Art. 20 Lei IRPE

Esta redución, que se aplica aos contribuíntes que obteñan uns rendementos netos do traballo en 2024 inferiores a **19.747,5 euros**, sempre que non teñan rendas, excluídas as exentas, distintas das do traballo superior a **6.500 euros**, minorará o rendemento neto do traballo nas seguintes contías:

Rendemento neto positivo	Importe da redución
14.852 euros ou menos	7.302 euros
Entre 14.852 e 17.673,52 euros	$7.302 - [1,75 \times (RNT - 14.852)]$
Entre 17.673,52 e 19.747,5 euros	$2.364,34 - [1,14 \times (RNT - 17.673,52)]$

(*) RNT = rendemento neto do traballo que será o resultado de minorar o rendemento íntegro cos gastos previstos nas letras a), b), c), d) e e) do artigo 19.2 da Lei do IRPE [\(Volver\)](#)

Novidade 2024 : teñase en conta que para o exercicio 2024 aumentouse o importe máximo da redución por obtención de rendementos do traballo (que pasa de 6.498 euros anuais a 7.302 euros anuais) distinguíndose para estes fins tres tramos.

O concepto de rendas, excluídas as exentas, distintas das do traballo inclúe a suma alxebrica dos rendementos netos (do capital mobiliario e inmobiliario, e de actividades económicas), de imputacións de rendas e das ganancias e perdas patrimoniais computadas no ano, sen aplicar as regras de integración e compensación. Agora ben, os rendementos deben computarse polo seu importe neto, isto é, unha vez deducidos os gastos, pero sen aplicación das reducións correspondentes.

No suposto de **tributación conxunta** de unidades familiares en que varios dos seus membros obteñan rendementos do traballo, o importe da redución determinarase en función da contía conxunta dos rendementos netos do traballo de todos os membros da unidade familiar e, se é o caso, das rendas distintas das do traballo, sen que proceda multiplicar o importe da redución resultante en función do número de membros da unidade familiar perceptor de rendementos do traballo.

Importante : como consecuencia da aplicación desta redución o saldo resultante **non poderá ser negativo**.

Individualización dos rendementos do traballo

De acordo co que se dispón no artigo 11.2 da Lei do IRPE, os rendementos do traballo corresponden exclusivamente á **persoa que, co seu traballo, xerase o dereito a percibiros**.

Non obstante, as pensións, haberes pasivos e demais prestacións percibidas dos sistemas de previsión social corresponderán integramente á **persoa en cuxo favor estean recoñecidos**.

Polo tanto, as prestacións derivadas dos plans de pensións tributan no IRPE exclusivamente en sede do beneficiario, como rendementos do traballo, e polo importe total percibido.

Imputación temporal dos rendementos do traballo

Regra xeral

Normativa: Art. 14.1 a) Lei IRPF

Os rendementos do traballo, tanto os ingresos coma os gastos, imputanse ao período impositivo en que sexan esixibles polo seu perceptor.

Regras especiais

A. Rendementos pendentes de resolución xudicial

Normativa: Art. 14.2 a) Lei IRPF

Cando non se satisfíxese a totalidade ou parte dunha renda, por encontrarse pendente de resolución xudicial a determinación do dereito á súa percepción ou a súa contía, os importes non satisfeitos imputaranse ao período impositivo en que aquela adquiera firmeza.

Malia o anterior, se os rendementos do traballo non se perciben no exercicio en que adquirise firmeza a resolución xudicial, non procederá incluílos na declaración correspondente ao devandito exercicio, senón que, por aplicación das normas relativas aos "atrasos" que se comentan a continuación, deberán declararse os mesmos mediante a autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio en que a resolución xudicial adquiriu firmeza. A devandita declaración debe realizarse no prazo que media entre a data en que se perciban os rendementos e o final do prazo inmediato seguinte de presentación de declaracións polo IRPE.

Teñase en conta que, a partir do 14 de marzo, data de aprobación da Orde HAC/242/2025, do 13 de marzo, pola que se aproban os modelos de declaración do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e do Imposto sobre o Patrimonio, exercicio 2024, establécese, no ámbito do IRPF, a aplicación efectiva da autoliquidación rectificativa como sistema único para a corrección de autoliquidacións. Este novo sistema de rectificación configúrase como o procedemento xeral de modificación de declaracións de IRPF correspondente ao período impositivo 2024. Polo tanto, a partir do 1 de xaneiro de 2024, as modificacións de declaracións correspondentes a períodos impositivos anteriores a 2024 efectuaranse de acordo co sistema anterior (autoliquidación complementaria). Véxase a respecto disto o apartado de Regularización de situacións tributarias no [manual correspondente ao período impositivo afectado](#).

En todo caso, por aplicación desta regra especial de imputación temporal, se se inclúen na declaración dun exercicio rendementos que corresponden a un período de xeración superior a dous anos, sobre os mesmos resultará aplicable a porcentaxe redutora do 30 por 100.

B. Atrasos

Normativa: Art. 14.2 b) Lei IRPF

Cando por circunstancias xustificadas non imputables ao contribuínte, os rendementos derivados do traballo percíbense en períodos impositivos distintos a aqueles en que fosen esixibles, deberán declararse cando se perciban, pero imputandoos ao período en que foron esixibles, mediante a correspondente autoliquidación rectificativa, sen sanción nin xuros de mora nin recarga algún.

A autoliquidación presentarase no prazo que media entre a data en que se perciban os atrasos e o final do prazo inmediato seguinte de presentación de autoliquidacións polo IRPF.

Polo tanto, en función de se os atrasos se perciben antes do inicio do prazo de presentación das declaracións do IRPF correspondente ao exercicio 2024, durante o devandito prazo ou con posterioridade ao mesmo e dependendo de se se trata de atrasos de exercicios anteriores a 2024 ou do propio exercicio 2024, encontrámonos coas seguintes situacións:

a. **Se os atrasos se perciben entre o 1 de xaneiro de 2025 e o 1 de abril de 2025, isto é, antes do inicio do prazo de presentación das declaracións do IRPF correspondente ao exercicio 2024 podemos distinguir:**

- Cando se trate de atrasos dun exercicio anterior ao 2024, a autoliquidación complementaria do exercicio ao que correspondan deberá presentarse no devandito ano antes de finalizar o prazo de presentación (ata o 30 de xuño de 2025).
- Cando se trate de atrasos do propio exercicio 2024, estes débense incluír na propia autoliquidación do devandito exercicio.

• Se os atrasos se perciben entre o 2 de abril e o 30 de xuño de 2025, isto é, durante o prazo de presentación das declaracións do IRPF c orrespondiente ao exercicio 2024 podemos distinguir:

- Cando se trate de atrasos dun exercicio anterior ao 2024, a autoliquidación complementaria do exercicio ao que correspondan deberá presentarse no prazo existente entre a percepción dos atrasos e o final do prazo de declaración do exercicio 2025.

Lembrese para estes fins que as modificacións de declaracións correspondentes a períodos impositivos anteriores a 2024 efectuaranse de acordo co sistema anterior, isto é, mediante a presentación da autoliquidación complementaria do exercicio ao que correspondan os citados atrasos.

- Cando se trate de atrasos do propio exercicio 2024, estes poderán incluírse na propia autoliquidación do devandito exercicio ou incluíros nunha autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 que deberá presentarse antes do final do prazo de declaración do exercicio 2025.

- Se os atrasos se perciben con posterioridade ao fin do prazo de presentación das declaracións do IRPF c orrespondiente ao exercicio 2024 (é dicir, despois do 30 de xuño de 2025), a autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 (poderían ser de exercicios anteriores a 2024; autoliquidacións complementarias de exercicios anteriores a 2024) deberá presentarse no prazo existente entre a percepción dos atrasos e o final do prazo de declaración do exercicio 2025.

Véxase ao respecto a regularización mediante presentación de autoliquidación rectificativa en caso de ["Percepción de atrasos de rendementos de traballo"](#) do Capítulo 18.

A respecto disto, teñase en conta o artigo 67 LGT, que dispón que o prazo de prescrición no caso a) do artigo 66 (o dereito da Administración para determinar a débeda tributaria mediante a oportuna liquidación) comezará a contarse “desde o día seguinte a aquel en que finalice o prazo regulamentario para presentar a correspondente declaración ou autoliquidación”. Polo tanto, o cómputo do prazo de prescrición non se inicia ata a finalización do citado prazo para presentar a autoliquidación rectificativa.

Importante : a autoliquidación rectificativa deberá axustarse á tributación individual ou conxunta pola que se optou na declaración orixinaria.

C. Rendimientos derivados da cesión da explotación dos dereitos de autor

Normativa: Art. 7.3 Regulamento IRPE

No caso de rendementos derivados da cesión da explotación dos dereitos de autor que se devindiquen ao longo de varios anos, o contribuínte poderá optar por imputar o anticipo a conta dos mesmos a medida que vaian devindicándose os dereitos.

Para estes casos (anticipos a conta derivados da cesión da explotación de dereitos de autor que se vaian a devengar ao longo de varios anos) a porcentaxe de retención, desde o 7 de decembro de 2023, é do 7 por 100. Art. 101 Regulamento IRPE.

Atención : se o contribuínte opta por imputar o anticipo a conta a medida que vaian devindicándose os dereitos de autor deberá marcar o recadro [0002] da declaración.

D. Rendementos estimados do traballo

Normativa: Art. 14.2 f) Lei IRPE

Os rendementos estimados do traballo deben imputarse ao período impositivo en que se realizase a prestación do traballo ou servizo que xera os devanditos rendementos.

E. Os rendementos do traballo en especie derivada da entrega de accións ou participacións dunha empresa emerxente

Normativa: Art. 14.2 m) Lei IRPE

Os rendementos do traballo en especie derivada da entrega de accións ou participacións dunha empresa emerxente ás que se refire a Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, que, cumprindo os requisitos establecidos no artigo 42.3.f) da Lei do IRPE non estean exentos por superar a contía prevista no devandito artigo, imputaranse no período impositivo en que concorra algunha das seguintes circunstancias:

- Que o capital da sociedade sexa obxecto de admisión a negociación en bolsa de valores ou en calquera sistema multilateral de negociación, español ou estranxeiro.
- Que se produza a saída do patrimonio do contribuínte da acción ou participación correspondente.

Non obstante, transcorrido o prazo de dez anos contado desde a entrega das accións ou participacións sen que se producise algunha das circunstancias sinaladas anteriormente, o contribuínte deberá imputar os rendementos do traballo a que se refire este apartado a tales accións ou participacións, no período impositivo en que se cumprise o referido prazo de dez anos.

Véxase dentro de “Rendementos de traballo en especie exenta” deste capítulo, a exención por [“Entrega aos traballadores de accións ou participacións da propia empresa”](#).

F. Prestacións derivadas de plans de pensións

Os rendementos do traballo derivado destas prestacións deben imputarse ao período impositivo en que se perciban, aínda que este non corresponda con aquel en que se produciu a continxencia.

Caso práctico

Don L.M.H. cunha discapacidade do 33 por 100 e contratado indefinidamente pola empresa “XXX” o 1 de xaneiro de 2000, foi despedido o 12 de marzo de 2024. O devandito despedimento foi cualificado xudicialmente de improcedente. Os datos facilitados pola empresa no correspondente certificado de retencións e ingresos a conta do IRPE son os seguintes:

Retribucións ordinarias (ingresos íntegros monetarios): 10.100

Indemnización por despedimento: 75.000

Descontos: Cotizacións á Seguridade Social: 3.600

Don L.M.H. ten dereito a dous anos de prestación de desemprego a partir do día 1 de abril de 2024; porén, con obxecto de integrarse nunha cooperativa de traballo asociado, decide acollerse á modalidade de pagamento único para o cobramento da devandita prestación, ascendendo a cantidade percibida a 16.800 euros.

Os restantes rendas non exentas do IRPE obtido polo contribuínte no ano 2024 ascenderon a 5.500 euros.

Determinar o rendemento neto reducido do traballo, tendo en conta que, para o cálculo da indemnización por despedimento ou cesamento do traballador ata a contía establecida como obrigatoria no Estatuto dos Traballadores, o salario regulador diario que ten que tomarse en consideración é de 90 euros.

NOTA: a contía das retencións estableceuse sobre uns ingresos anuais aproximados, calculados a 1 de xaneiro, de 60.000 euros. Así mesmo, o importe das cotizacións sociais fíxose en termos anuais de forma aproximada.

Solución:

1. Tratamento da indemnización recibida por despedimento.

Ao tratarse dun despedimento improcedente producido o 12 de marzo de 2024, para determinar a indemnización exenta, ten que terse en conta que a disposición transitoria undécima.2 do Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores (BOE do 24 de outubro).

A devandita disposición transitoria undécima.2 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores establece que a indemnización por despedimento improcedente dos contratos formalizados con anterioridade ao 12 de febreiro de 2012 calcularase a razón de 45 días de salario por ano de servizo polo tempo de prestación de servizos anteriores á devandita data, rateándose por meses os períodos de tempo inferiores a un ano, e a razón de 33 días de salario por ano de servizo polo tempo de prestación de servizos posteriores, rateándose igualmente por meses os períodos de tempo inferiores a un ano.

O importe indemnizatorio resultante non poderá ser superior a 720 días de salario, non sendo que do cálculo da indemnización polo período anterior ao 12 de febreiro de 2012 resultase un número de días superior, en cuxo caso aplicarase este como importe indemnizatorio máximo, sen que o devandito importe poida ser superior a 42 mensualidades, en ningún caso.

Determinación do importe exento conforme á disposición transitoria undécima.2 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores :

- **Período 11-01-2000 ao 11-02-2012** (12 anos e 1 mes de antigüidade):

Días traballados na empresa:

$45 \text{ días} \times 12 \text{ anos} = 540 \text{ días}$

$(45 \text{ días} \times 1 \text{ mes}) / 12 \text{ meses} = 3,75 \text{ días}$

Total $(540 + 3,75) = 543,75 \text{ días}$

- **Período 12-02-2012 ao 12-03-2024** (12 anos e 1 mes)

Días traballados na empresa:

$33 \text{ días} \times 12 \text{ años} = 396 \text{ días}$

$(33 \text{ días} \times 1 \text{ mes}) \div 12 \text{ meses} = 2,75 \text{ días}$

Total $(396 + 2,75): 398,75 \text{ días}$

Importe da indemnización exento:

Na medida en que os días tomados en conta para o cálculo da indemnización polos dous períodos é de 942,5 días (543,75 días + 398,75 días) e o importe da indemnización non pode superar os 720 días de salario, a contía establecida como obrigatoria polo Estatuto dos Traballadores será de 64.800 euros (90 euros x 720 días).

A contía da indemnización por despedimento improcedente establecido como obrigatorio polo Estatuto dos Traballadores (64.800 euros) non supera o límite de 180.000 euros que fixa o artigo 7.e) da Lei do IRPE polo que está exenta na súa totalidade.

Importe da indemnización non exento:

O exceso da cantidade percibida sobre o importe exento ($75.000 - 64.800$) = 10.200 euros está suxeito a gravame en concepto de rendements do traballo. Non obstante, sobre a devandita cantidade deberá aplicarse a porcentaxe de redución do 30 por 100 por entenderse xerada nun período de tempo superior a 2 anos.

Véxanse ao respecto dentro deste Capítulo en Fase 1ª: Determinación do rendimento íntegro do traballo o apartado destinado a examinar a redución por "[Rendements con período de xeración superior a dous anos](#)".

2. Prestación de desemprego na súa modalidade de pagamento único.

A prestación por desemprego na modalidade de pagamento único calquera que sexa o seu importe está exenta do IRPF.

3. Declaración dos rendements obtidos.

Rendements íntegros: $(10.100 + 10.200) = 20.300$

Redución artigo 18.2 Lei do IRPF: $(30\% \text{ s/ } 10.200) = 3.060$

Totais ingresos computables $(20.300 - 3.060) = 17.240$

Gastos deducibles: (Seguridade Social) artigo 19.2.a) Lei do IRPF: 3.600

Rendemento neto previo $(17.240 - 3.600) = 13.640$

Outros Gastos deducibles artigo 19.2.f) Lei do IRPF:

- Por obtención de rendements de traballo: 2000
- Traballadores activos con discapacidade [\(2\)](#): 3.500

Rendemento neto: $(13.640 - 2000 - 3.500) = 8.140$

Redución por obtención de rendements do traballo [\(3\)](#) 7.302

Rendemento neto reducido: $(8.140 - 7.302) = 838$

Notas ao exemplo:

(1) Os gastos deducibles en concepto doutros "gastos distintos" do artigo 19.2.f) da Lei do IRPF teñen como límite o rendimento íntegro do traballo unha vez minorado polo resto de gastos deducibles. Por iso débese calcular o rendimento neto previo que fixe o límite que non poderá excederse polos devanditos gastos. [\(Volver\)](#)

(2) No presente caso todos os rendements íntegros do traballo están vinculados á súa condición de traballador con discapacidade polo que o límite do gasto incrementado por traballadores activos con discapacidade será o rendimento neto previo calculado (13.640 euros). [\(Volver\)](#)

(3) Ao resultar o rendimento neto previo do traballo inferior a 14.852 euros e non ter rendas, excluídas as exentas, distintas das do traballo superior a 6.500 euros (en concreto ten 5.500 euros), a contía da redución por obtención de rendements do traballo aplicando o artigo 20 da Lei do IRPF, coa nova redacción establecida para 2024, será: 7.302 euros. [\(Volver\)](#)

Capítulo 4. Rendementos do capital inmobiliario

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar como calcular os rendementos derivados do alugamento dun inmovible nas súas diferentes modalidades (vivenda habitual, uso turístico, local de negocio..) e gastos deducibles do alugamento.

Rendementos do capital inmobiliario

Introdución: rendementos do capital

Normativa: Art. 21 Lei IRPF

Concepto

Teñen a consideración de rendementos íntegros do capital "*a totalidade das utilidades ou contraprestacións, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, monetarias ou en especie, que proveñan, directa ou indirectamente, de elementos patrimoniais, bens ou dereitos, cuxa titularidade corresponda ao contribuínte e non se achen afectos a actividades económicas realizadas por este*".

Non obstante, as rendas derivadas da transmisión da titularidade dos elementos patrimoniais, aínda cando exista un pacto de reserva de dominio, tributarán como ganancias ou perdas patrimoniais, non sendo que pola propia Lei do IRPF cualifíquense como rendementos do capital.

De acordo coa definición legal transcrita, os rendementos do capital caracterízanse polas **seguintes notas** :

- Comprenden a totalidade das contraprestacións ou utilidades, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, monetarias ou en especie.
- Teñen que derivar, directa ou indirectamente, de elementos patrimoniais xa sexa un ben, un dereito de natureza real ou persoal ou unha facultade.
- Os elementos patrimoniais, bens ou dereitos, de que derivan os rendementos de capital teñen que ser de titularidade do contribuínte.

- d. Non poden proceder da transmisión da titularidade dos elementos patrimoniais, non sendo que pola propia Lei do IRPE cualifíquense como rendementos do capital como acontece no caso da transmisión, reembolso, amortización, troco ou conversión de calquera clase de activos financeiros (véxase o artigo 25.2 Lei IRPE).

Véxase ao respecto o apartado sobre "[Rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propios](#)" no Capítulo 5 deste Manual.

- e. Os elementos patrimoniais de que derivan non poden estar afectos a actividades económicas realizadas polo contribuínte.

O concepto de [elementos patrimoniais afectos a unha actividade económica](#) examínase no Capítulo 6 deste Manual.

Clasificación:

En función da natureza do elemento patrimonial de que procedan, a Lei do IRPE clasifica os rendementos do capital en:

- a. **Rendementos do capital inmobiliario**, que inclúe os provenientes de bens inmoables, tanto rústicos coma urbanos que non se achen afectos a actividades económicas realizadas polo contribuínte.
- b. **Rendementos do capital mobiliario**, que inclúe os que proveñan dos restantes bens e dereitos de que sexa titular o contribuínte e non se encontren afectos a actividades económicas realizadas por este.

O presente capítulo dedícase aos rendementos do capital inmobiliario, comentándose no seguinte os rendementos do capital mobiliario.

Concepto de rendementos do capital inmobiliario

Normativa: Art. 22.1 Lei IRPE

Teñen a consideración de rendementos íntegros de capital inmobiliaria os que deriven do **arrendamento ou da constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre bens inmoables rústicos e urbanos ou de dereitos reais que recaian sobre eles**, cuxa **titularidade** corresponda ao contribuínte e **non se achen afectos** a actividades económicas realizadas polo mesmo.

Son dereitos reais de uso ou gozo sobre o inmoable, entre outros, o usufruto, o dereito de uso e o de cuarto, o dereito real de aproveitamento por quenda de bens inmoables, o dereito de superficie, servidumes, censos e censo enfitéutico.

A titularidade, plena ou compartida, do dereito de propiedade ou de dereitos reais de gozo sobre bens inmoables que non estean arrendados nin cedidos a terceiros, nin tampouco estean afectos a actividades económicas, non xera rendementos do capital inmobiliario, senón que dá lugar á aplicación do réxime especial de imputación de rendas inmobiliarias, con excepción da vivenda habitual, os terreos non edificadas e os inmoables de natureza rústica.

Véxanse ao respecto, dentro do Capítulo 10, o epígrafe "[Régime de Imputación de rendas inmobiliarias](#)", e os artigos 6.2.e) e 85 da Lei do [IRPF](#).

Outras precisións en relación co concepto de rendementos do capital inmobiliario

1. Arrendamento de inmovible como rendimento do capital inmobiliario

Normativa: Art. 27.2 Lei [IRPF](#)

Os rendementos derivados do **arrendamento de bens inmovibles** teñen a consideración de rendementos do capital inmobiliario, non sendo que o **arrendamento se realice como actividade económica**.

Con esta finalidade, enténdese que o arrendamento de bens inmovibles se realiza como actividade económica unicamente cando para a ordenación desta utilícese, polo menos, unha persoa empregada con contrato laboral e a xornada completa.

Para que os rendementos derivados do arrendamento cualifíquense como rendementos de capital inmobiliaria, o alugamento tense que limitar á mera posta a disposición dun inmovible durante períodos de tempo, sen que vaia acompañado da prestación de servizos propios da industria hoteleira como poden ser: servizos periódicos de limpeza, de cambio de roupa, de restauración, de lecer ou outros de natureza análoga. Se vai acompañado deste tipo de servizos complementarios estamos ante unha actividade empresarial e os rendementos derivados da mesma terán a consideración de rendementos de actividades económicas, de acordo co previsto no artigo 27.1 da Lei do [IRPF](#).

Cando se presten servizos complementarios polos titulares dos establecementos para uso exclusivo dos seus clientes, consistentes noutro tipo de servizos como, por exemplo, a realización de rutas de sendeirismo ou visitas turísticas guiadas e o servizo de transporte aos inmovibles, as rendas derivadas dos servizos mencionados terán a consideración de rendementos de actividades económicas de conformidade co artigo 27.1 da Lei do [IRPF](#), constituíndo unha actividade independente da actividade de arrendamento.

En consecuencia, se se prestan servizos propios da industria hoteleira polo arrendador encontrámonos ante rendementos derivados de actividades económicas e se non se prestan tales servizos ante rendementos do capital inmobiliario, non sendo que concorran as circunstancias previstas no artigo 27.2 da Lei do [IRPF](#) (isto é, que se dispoña dunha persoa con contrato laboral e xornada completa para a ordenación da actividade), en cuxo caso, tamén os rendementos derivados do arrendamento terán a consideración de rendementos de actividades económicas.

2. Subarrendamento

Normativa: Art. 25.4.c) Lei [IRPF](#)

No suposto de subarrendamentos, as cantidades percibidas polo **subarrendador** considéranse **rendementos do capital mobiliario**.

Porén, a participación do **propietario ou usufrutuario** do inmovible no prezo do subarrendo ten a consideración de **rendementos do capital inmobiliario**, sen que proceda aplicar sobre o rendimento neto a redución por arrendamento de bens inmovibles destinados a vivenda, establecida no artigo 23.2 da Lei do [IRPF](#), que máis adiante coméntase.

3. Arrendamento de negocios ou minas

Normativa: Art. 25.4.c) Lei IRPF

As cantidades percibidas por arrendamentos de negocios ou minas teñen a consideración fiscal de **rendementos do capital mobiliario**.

Porén, se o arrendamento unicamente é dun **local de negocio**, os rendementos obtidos deben cualificarse como do capital **inmobiliario** e cuantificarse aplicando as regras que se comentan neste Capítulo.

Debe distinguirse entre arrendamento dun local de negocio e o arrendamento de negocio: se o obxecto do contrato de arrendamento non son só os bens mobles e inmoables, senón tamén unha unidade económica con entidade propia susceptible de ser inmediatamente explotada, ou pendente para ser de meras formalidades administrativas, o rendimento percibido computarase entre os procedentes do capital mobiliario; se o obxecto do arrendamento é unicamente o local de negocio, o rendimento considerarase procedente do capital inmobiliario.

4. Indemnización por resolución anticipada do contrato de arrendamento

A indemnización satisfeita como consecuencia da resolución anticipada do contrato de arrendamento ten para o **propietario-arrendador a consideración de mellora** e non a de gasto deducible para a determinación do rendimento neto do capital inmobiliario. Para o **arrendatario que a percibe constitúe unha ganancia patrimonial** cuxo período de xeración será o que corresponda en función da antigüidade do contrato de arrendamento.

Cadro resumo: Tratamento da indemnización por resolución anticipada do contrato

Rescisión anticipada de contrato	Arrendador	Arrendatario
Vontade do arrendador	Indemnización satisfeita: Mellora	Indemnización percibida: Ganancia patrimonial
Vontade do arrendatario	Indemnización percibida: Rendemento de capital inmobiliaria	Indemnización satisfeita: Perda patrimonial

5. Inmable con uso ou destino simultáneo no mesmo período (arrendado e a disposición dos seus titulares)

Cando un inmable sexa obxecto no mesmo período impositivo de utilizacións sucesivas ou simultáneas diferentes, é dicir, arrendado durante parte do ano e a disposición do seu titular o resto, a renda derivada do arrendamento constitúe rendimento do capital inmobiliario e a correspondente ao período non arrendado ou á parte non arrendada ten a consideración de renda imputada pola titularidade do inmable, sempre que este non se converta na vivenda habitual do contribuínte.

A [imputación de rendas polos inmoables](#) que estivesen durante o exercicio, total ou parcialmente, a disposición dos seus propietarios ou usufrutuarios coméntase no Capítulo 10.

O importe dos rendementos e da renda imputada determinarase en proporción ao número de días que se encontrasen arrendados ou sen arrendar, respectivamente, os inmobles dentro do exercicio.

As rendas procedentes de bens inmobles, que non se encontran arrendados nin subarrendados, pero que están destinados a sero (inmobles en expectativa de alugamento), tributan como rendas imputadas e non cabe deducir gastos correspondentes a ese período, na medida en que durante el non se obteñen rendementos de capital inmobiliaria. Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na súa Sentenza núm. 270/2021, do 25 de febreiro (ROJ: STS 910/2021).

6. O arrendamento de elementos comúns dun edificio

O arrendamento de elementos comúns dun edificio como, por exemplo, parte da fachada ou da cuberta, pola comunidade de propietarios dá lugar a rendementos do capital inmobiliario que se atribuirán aos copropietarios segundo a súa participación na comunidade.

O [régime de atribución de rendas](#) obtidas por determinadas entidades, incluídas as comunidades de propietarios, coméntase no Capítulo 10.

Rendementos íntegros

Arrendamento de bens inmobles ou constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre os mesmos

Normativa: Art. 22.2 Lei [IRPF](#)

Constitúen rendementos íntegros do capital inmobiliario as cantidades que por todos os conceptos deba satisfacer o adquirente ou cesionario dos dereitos ou facultades de uso ou gozo constituído sobre os bens inmobles ou, se é o caso, as que deba satisfacer o arrendatario ou subarrendatario de tales inmobles.

As cantidades que o arrendador ten dereito a percibir tras a interposición dunha demanda de desafiuzamento por falta de pagamento da renda ou de cantidades asimiladas á mesma, -demanda á que acumula a acción de reclamación das cantidades que se devindiquen con posterioridade á presentación desta e ata a entrega da posesión efectiva do predio-, teñen a cualificación de rendimento de capital inmobiliario, a imputar ao período impositivo en que sexan esixibles polo seu perceptor. Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo (Sala do Contencioso-administrativo) no Fundamento de Dereito Terceiro da súa Sentenza núm. 1467/2021, do 14 de decembro, recaída no recurso de casación núm. 5253/2020 (ROJ : STS 4649/2021).

Ademais, deben incluírse entre os rendementos do capital inmobiliario as **cantidades percibidas ou que corresponda percibir por razón dos restantes bens cedidos co inmovible** como, por exemplo, o mobiliario e efectos, excluído o Imposto sobre o Valor Engadido (IVE) ou, se é o caso, o Imposto Xeral Indirecto Canario (IXIC).

Atención: para o cálculo do rendimento neto do capital inmobiliario debe terse en conta que as modificacións no importe fixado como prezo do alugamento (calquera que sexa o importe da redución), determinan que o rendimento íntegro do capital inmobiliario correspondente aos períodos aos que afecte sexa o correspondente aos novos importes acordados polas partes.

Ademais, nos casos en que se pacte o adiamento dos pagamentos polo alugamento, non procederá reflectir un rendimento de capital inmobiliario nos meses en que se diferiu o devandito pagamento ao haberse diferido a exigibilidade da renda (non procede a imputación da renda porque esta non é esixible), en aplicación do que se establece no artigo 14.1.a) da Lei do IRPF, que dispón que os rendementos do traballo e do capital imputaranse ao período impositivo en que sexan esixibles polo seu perceptor.

Distinto é o caso en que o arrendador non acorda a modificación ou redución do importe fixado como prezo do alugamento (calquera que sexa o importe da redución) nin acorda o adiamento do seu pagamento, producíndose o non-pagamento das rendas do alugamento ao seu vencemento. Nese caso, deberase imputar como rendimento íntegro do capital inmobiliario, as cantidades correspondentes ao arrendamento do inmovible, incluso aínda que non fosen percibidas.

Subarrendo ou traspaso

Nos supostos de subarrendamento ou traspaso, o propietario ou usufrutuario do inmovible deberá computar como rendementos íntegros do capital inmobiliario as cantidades percibidas en concepto de participación no prezo de tales operacións.

As cantidades percibidas polo arrendatario nos supostos de traspaso ou cesión dos dereitos de arrendamento teñen a consideración de ganancias de patrimonio, pero as que perciba no suposto de subarrendamento son rendementos do capital mobiliario.

Rendementos do capital inmobiliario estimados e operacións vinculadas

Rendementos estimados do capital inmobiliario

Normativa: Arts. 6.5 e 40.1 Lei IRPF

As prestacións de bens ou dereitos susceptibles de xerar rendementos do capital inmobiliario presúmense retribuídas, agás proba en contrario.

En defecto de proba en contrario, a valoración dos devanditos rendementos efectuarase polo valor normal no mercado dos mesmos, entendéndose por valor normal no mercado a contraprestación que se acordaría entre suxeitos independentes, agás proba en contrario.

Non obstante, tratándose de arrendamentos ou subarrendamentos de bens inmovibles ou de constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso sobre os mesmos realizados a familiares, ata o terceiro grao inclusive, o rendimento neto total non poderá ser inferior á renda imputada derivada do devandito inmovible. Esta regra especial de valoración coméntase no apartado "Rendemento mínimo computable en caso de parentesco" deste mesmo Capítulo.

Rendementos do capital inmobiliario e operacións vinculadas

Normativa: Art. 41 Lei IRPF

No suposto de que o arrendamento ou subarrendamento de bens inmobles ou de constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre os mesmos realícese a unha sociedade coa que se dean relacións de vinculación, nos termos previstos no artigo 18 da LIS o contribuínte do IRPF deberá efectuar a súa valoración polo valor de mercado. Entenderase por valor de mercado aquel que se acordaría por persoas ou entidades independentes en condicións de libre competencia.

Para tal fin, o contribuínte do IRPF deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Gastos deducibles

Para a determinación do rendemento neto do capital inmobiliario, poden deducirse dos rendementos íntegros **todos os gastos necesarios** para a súa obtención, así como as **cantidades destinadas á amortización** do inmovle e dos demais bens cedidos co mesmo, sempre que respondan á súa depreciación efectiva.

Tratándose de arrendamentos de inmobles suxeitos e non exentos do Imposto sobre o Valor Engadido (IVE) ou do Imposto Xeral Indirecto Canario (IXIC), os gastos deducibles computaranse excluído o IVE ou, se é o caso, o IXIC.

Intereses e demais gastos de financiamento e de conservación e reparación do inmovle

Normativa: Arts. 23.1 a) 1ª Lei IRPF e 13 a) Regulamento IRPF

Considéranse incluídos entre os gastos necesarios para a obtención dos rendementos, entre outros, os seguintes:

1. Intereses e demais gastos de financiamento

Son deducibles os intereses e demais gastos de financiamento dos capitais alleos investidos na adquisición ou mellora do ben, dereito ou facultade de uso ou gozo, así como, se é o caso, dos bens cedidos co mesmo.

Entre os gastos de financiamento considéranse incluídas as primas do seguro de vida contratada coa entidade financeira que concedeu o préstamo para a adquisición do inmovle, sempre que a contratación do citado seguro figure entre as condicións do prestamista para a súa concesión. É dicir, a consecuencia da non contratación do referido seguro de vida debe ser a imposibilidade de acceder ao devandito préstamo.

A deducibilidade destes gastos, só opera (debido á necesaria correlación dos gastos cos ingresos) con respecto á parte do período impositivo en que a vivenda se encontre alugada, isto é, que se calculan de forma proporcional ao número de días do período impositivo en

que a vivenda se encontre arrendada.

Por iso, os intereses e demais gastos de financiamento correspondente ao período de tempo previo á formalización do contrato de arrendamento, non serán deducibles.

Importante :os intereses que, pola aplicación de cláusulas solo, fosen satisfeitos polo contribuínte en 2024 e con respecto aos que, antes de finalizar o prazo de presentación de autoliquidación do **IRPF** polo devandito exercicio (30 de xuño de 2025), acádese o acordo de devolución do seu importe coa entidade financeira ou como consecuencia dunha sentenza xudicial ou un laudo arbitral, non poderán deducirse como gasto. Véxase o [Capítulo 2](#).

2. Conservación e reparación

Son deducibles os gastos de conservación e reparación dos bens produtores dos rendementos. Con esta finalidade, teñen esta consideración:

- a. Os efectuados regularmente coa finalidade de manter o uso normal dos bens materiais, como o pintado, revogo ou arranxo de instalacións.
- b. Os de substitución de elementos, como instalacións de calefacción, ascensor, portas de seguridade ou outros.

Non son deducibles por este concepto as cantidades destinadas á ampliación ou mellora dos bens, ao constituír as mesmas un maior valor de adquisición cuxa recuperación se efectúa a través das correspondentes amortizacións.

A deducibilidade dos gastos anteriores ao arrendamento está condicionada á obtención duns ingresos, é dicir, duns rendementos íntegros do capital inmobiliario: os procedentes do arrendamento ou da constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo de bens inmobles ou de dereitos reais que recaian sobre os mesmos.

A existencia dunha correlación entre os gastos de conservación e reparación, e os ingresos derivados do posterior arrendamento da vivenda supón que os gastos de conservación e reparación efectuada nun inmovible coa finalidade de arrendar (isto é, os efectuados no período de tempo previo á formalización do contrato de arrendamento) terán a consideración de deducibles para a determinación do rendemento neto do capital inmobiliario, sempre que vaian dirixidos exclusivamente á futura obtención de rendementos do capital inmobiliario (a través do arrendamento ou da constitución ou cesión de dereitos de uso e goce) e non ao gozo, sequera temporal, do inmovible polo titular. Se no exercicio en que realiza os gastos o contribuínte non obtén rendementos do capital inmobiliario derivados do inmovible, os gastos de reparación e conservación poderán ser deducidos nos catro anos seguintes, respectando cada ano o límite legalmente establecido.

Límite máximo de dedución polos dous conceptos de gastos necesarios anteriores

Debe terse en conta o seguinte:

a) O importe total máximo a deducir polos intereses e demais gastos de financiamento e polos gastos de conservación e reparación non poderá exceder, para cada ben ou dereito, da contía dos rendementos íntegros obtidos.

O exceso poderase deducir nos catro anos seguintes, sen que poida exceder, conxuntamente cos gastos por estes mesmos conceptos correspondentes a cada un destes anos, da contía dos rendementos íntegros obtidos en cada un dos mesmos, para cada ben ou dereito.

b) O importe pendente de deducir dos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023 aplicarase na declaración de 2024 con prioridade aos importes que correspondan ao propio exercicio **2024** por estes mesmos conceptos. A contía que proceda deducir farase constar no recadro **[0104]** da declaración.

Pola súa banda, o importe correspondente ao exercicio **2024** que se aplica na declaración indicárase no recadro **[0107]** e o importe que, por aplicación do límite máximo de dedución, quede pendente de deducir farase constar no recadro **[0108]** para os efectos da súa dedución nos catro exercicios seguintes.

No caso de que existan varios contratos de arrendamento no ano sobre un mesmo inmovible, o límite máximo da cantidade a deducir por intereses e gastos de conservación e reparación debe computarse tomando en consideración as cantidades satisfeitas no ano e os ingresos íntegros obtidos nel, polo que, para algún dos contratos de arrendamento, a cantidade deducida por intereses e gastos de conservación e reparación podería exceder dos ingresos obtidos.

Outros gastos necesarios para a obtención dos rendementos

Normativa: Arts. 23.1 a) 2º a 4ª Lei IRPF e 13 b) a g) Regulamento IRPF

1. Tributos, recargas e taxas

Son deducibles os tributos e recargas non estatais, así como as taxas e recargas estatais como, por exemplo, o IBI, as taxas por limpeza, recollida do lixo, iluminación, etc., sempre que:

- a. Incidan sobre os rendementos computados ou sobre os bens ou dereitos produtores dos mesmos.
- b. Non teñan carácter sancionador.

2. Cantidades reportadas por terceiros como consecuencia de servizos persoais

Son deducibles as cantidades reportadas por terceiros en contraprestación directa ou indirecta ou como consecuencia de servizos persoais, tales como os de administración, vixilancia, portaría, coidado de xardíns, etc.

En particular, as cotas da comunidade de propietarios cando se trata de inmoables en réxime de propiedade horizontal.

3. Gastos de formalización do contrato e defensa xurídica

Son deducibles os gastos ocasionados pola formalización do contrato de arrendamento, subarrendo, cesión ou constitución do dereito e os de defensa de carácter xurídico relativo aos bens, dereitos ou rendementos.

4. Saldos de dubidoso cobramento

Son deducibles en 2024 os saldos de dubidoso cobramento, sempre que esta circunstancia quede suficientemente xustificada. Enténdese suficientemente xustificada tal circunstancia:

- a. Cando o debedor se ache en situación de concurso.
- b. Cando entre o momento da primeira xestión de cobramento realizado polo contribuínte e o da finalización do período impositivo transcorrese máis de seis meses, e non se producise unha renovación de crédito.

A operatividade da deducibilidade dos saldos de dubidoso cobramento está condicionada á previa inclusión do seu importe como rendementos íntegros do capital inmobiliario, pois estes rendementos impútanse ao período impositivo en que sexan esixibles polo seu perceptor, tal como dispón o artigo 14.1.a) da Lei do IRPF.

Cando un saldo dubidoso fose cobrado posteriormente á súa dedución, computarase como ingreso no exercicio en que se produza o devandito cobramento.

5. Primas de contratos de seguro

Son deducibles as primas de contratos de seguro, ben sexa de responsabilidade civil, incendio, roubo, rotura de cristais ou outros de natureza análoga sobre os bens ou dereitos produtores dos rendementos.

6. Servizos ou subministracións

Son deducibles as cantidades destinadas a servizos ou subministracións (auga, luz, gas e Internet, etc.)

Os devanditos gastos sos serán deducibles **na medida en que sexan soportados e pagos de forma efectiva polo arrendador**, de tal forma que, se fóra o arrendatario o que a paga e soporta, o arrendador non podería deducirse ningunha cantidade. Non obstante, hai que ter en conta que, se os importes destes gastos repercútense ao inquilino, os mesmos computaranse como rendimento íntegro do capital inmobiliario, sendo pola súa parte, deducibles do devandito rendimento.

7. Outros gastos necesarios fiscalmente deducibles

Ademais dos conceptos especificamente enumerados anteriormente, teñen a consideración de fiscalmente deducibles calquera outro gasto sempre que cumpra para a obtención dos correspondentes ingresos.

Importante: en relación cos gastos anuais aos que se fixo referencia con anterioridade, única e exclusivamente serán deducibles os gastos correspondentes ao período de tempo en que o inmovible estea alugado e xere rendas, na proporción que corresponda en virtude do principio de correlación de ingresos e gastos. En consecuencia, non teñen a consideración de gastos deducibles para os efectos do artigo 23.1 da Lei do IRPE, os xerados durante o tempo en que o inmovible non está alugado, incluso aínda que estea en disposición de poder arrendarse (en expectativa de alugamento). Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na Sentenza núm. 270/2021, do 25 de febreiro (ROJ: STS 910/2021).

Cantidades destinadas á amortización

Normativa: Arts. 23.1 b) Lei IRPE e 13 h) e 14 Regulamento IRPE

Teñen a consideración de gastos deducibles as cantidades destinadas á amortización do inmovible e dos demais bens cedidos co mesmo, sempre que respondan á súa depreciación efectiva.

A amortización é a forma de ter en conta a depreciación que sofren os inmovibles xeradores dos rendementos polo uso ou transcurso do tempo.

No referente á forma de cálculo para considerar que a amortización responde á depreciación efectiva debemos distinguir:

• Bens inmovibles

Tratandose de bens inmovibles considerarase que as amortizacións cumpren o requisito de efectividade cando, en cada ano, non excedan do resultado de aplicar a porcentaxe do **3 por 100 sobre o maior dos seguintes valores:**

1. Custo de adquisición satisfeita, que será:

- No caso de inmovibles adquiridos a **título oneroso**: o prezo de adquisición, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición (notaría, rexistro, IVE non deducible, Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, gastos de axencia, etc.) sen incluír no cómputo o valor do solo, así como o custo dos investimentos e melloras efectuadas nos bens adquiridos.
- No caso de inmovibles adquiridos a **título gratuito** por herdanza ou doazón: o valor do ben adquirido en aplicación das normas do Imposto sobre Sucesións ou Doazóns ou o seu valor comprobado nestes gravames (excluído do cómputo o valor do solo), máis os gastos e tributos inherentes á adquisición que corresponda á construción e, se é o caso, a totalidade dos investimentos e melloras efectuadas nos bens adquiridos.

Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo (Sala do Contencioso-administrativo) na súa Sentenza núm. 1130/2021, do 15 de setembro (ROJ : STS 3483/2021).

2. Valor catastral, excluído o valor do solo.

Cando non se coñeza o valor do solo, este calcularase rateando o custo de adquisición satisfeito entre os valores catastrais do solo e da construción de cada ano reflectido no correspondente recibo do Imposto sobre Bens Inmóbles (IBI).

Límite da amortización acumulada dos inmoables

O límite da amortización acumulada será o valor de adquisición do inmoable xerador dos rendementos. Polo tanto:

- No caso de bens adquiridos **a título oneroso**, a amortización acumulada non poderá superar o seu valor de adquisición conforme ao artigo 35 da Lei do IRPE (excluído do cómputo o valor do solo).

Conforme ao citado artigo 35 da Lei do IRPE o valor de adquisición estará formado pola suma de:

- a. O importe real polo que a devandita adquisición se efectuase.
 - b. O custo dos investimentos e melloras efectuadas nos bens adquiridos e os gastos e tributos inherentes á adquisición, excluídos os intereses, que fosen satisfeitos polo adquirente.
- No caso dos inmoables adquiridos **a título lucrativo**, o límite da amortización acumulada, en cómputo global, non poderá superar o valor de adquisición nos termos do artigo 36 da Lei de IRPF (excluído do cómputo o valor do solo).

Segundo o artigo 36 da Lei do IRPF, nestes casos tomarase por importe real dos valores respectivos aqueles que resulten da aplicación das normas do Imposto sobre Sucesións e Doazóns, sen que poidan exceder do valor de mercado.

Exemplo:

Don R.R.R. adquiriu por herdanza un inmoable cuxo valor atribuído na liquidación do Imposto sobre Sucesións e Doazóns (ISD) e que consta na escritura pública de adxudicación de herdanza foi de 100.000 euros.

Os gastos e tributos inherentes á adquisición (notaria, rexistro, ISD) ascenden a 2000 euros.

O valor catastral do inmoable herdado: 80.000 euros.

A porcentaxe que representa o valor do solo con respecto ao valor total do inmoable é do 20 por 100.

Unha vez herdado, o inmoable destinouse ao arrendamento a terceiros.

Calcular a amortización que corresponde a un ben inmoable que se encontra alugado e o límite de amortización acumulada deducible.

Solución:

1. Cálculo da amortización.

Tomarase para o cálculo da amortización o maior dos seguintes valores

- Custo de adquisición satisfeita: $80\% \text{ s}/(100.000 + 2000) = 81.600$
- Valor catastral excluído o valor do solo: $(80\% \text{ s}/ 80.000) = 64.000$

O importe da amortización deducible como gasto para determinar o rendemento de capital inmobiliario non poderá exceder do resultado de aplicar a porcentaxe do 3 por 100 sobre o maior dos valores anteriores. Neste caso será o custo de adquisición satisfeito que inclúe o valor atribuído na liquidación do Imposto sobre Sucesións e Doazóns máis os gastos e tributos inherentes á adquisición (excluído do cómputo o valor do solo).

Polo tanto, neste caso o importe da amortización anual máxima deducible será o 3% s/81.600 euros = 2.448 euros

2. Límite amortización acumulada.

O contribuínte poderá amortizar o inmovible ata que o importe da amortización acumulada alcance o valor de adquisición do inmovible que, conforme ao que establece o artigo 36 da Lei do IRPF, é o valor do inmovible para os efectos do ISD (excluíndo do cómputo o valor do solo) máis tributos e gastos inherentes á transmisión, isto é, $80\% \times (100.000 + 2000) = 81.600$ euros.

Lembre: no suposto de que o inmovible non estivese arrendado durante todo o ano, a amortización deducible, os intereses e demais gastos de financiamento, os gastos en primas de seguros, comunidade, Imposto sobre Bens Inmóveis, subministracións etc., serán os que correspondan ao número de días do ano en que o inmovible estivo arrendado.

Nos períodos en que o inmovible non estivese arrendado deberase imputar como renda inmobiliaria a cantidade que resulte de aplicar o 2 por 100 ou o 1,1 por 100, segundo proceda, ao valor catastral do inmovible, que proporcionalmente corresponda ao número de días comprendidos no devandito período, de acordo co previsto no artigo 85 da Lei do IRPF.

• Bens de natureza mobiliaria cedidos conxuntamente co inmovible

Serán amortizables sempre que sexan susceptibles de utilización por un período de tempo superior a un ano.

Entenderase que a amortización anual deducible por cada un dos bens cedidos cumpre o requisito de efectividade, cando o seu importe non exceda do resultado de aplicar aos seus respectivos custos de adquisición satisfeita os coeficientes de amortización que lle corresponda de acordo coa [táboa de amortizacións simplificada](#) aprobada por Orde do 27 de marzo de 1998.

Dentro desta táboa recóllese, entre outros, o seguinte coeficiente máximo de amortización, que para **Instalacións, mobiliario e efectos** é o **10 por 100**.

• Dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre bens inmuebles

Serán amortizables sempre que a súa adquisición supuxese un custo para o contribuínte. Nestes casos é preciso distinguir:

- Se o dereito ou facultade ten prazo de duración determinada**, a amortización anual deducible será a que resulte de dividir o custo de adquisición satisfeito entre o número de anos de duración do mesmo.
- Se o dereito ou facultade fose vitalicio**, a amortización computable será o resultado de aplicar o coeficiente do 3 por 100 sobre o custo de adquisición satisfeita.

En ambos os dous casos, o importe das amortizacións deducibles no exercicio non poderá superar a contía dos rendementos íntegros derivados de cada dereito.

Exemplo:

Don A.S.T adquiriu mediante compravenda por un período de 10 anos o dereito de usufruto sobre un inmovible pagando por iso a cantidade de 100.000 euros. Durante 2024 o devandito inmovible estivo arrendado percibindo unha renda anual 20.000 euros.

Calcular a amortización que corresponde a un ben inmovible que se encontra alugado.

Solución:

Amortización

- Custo de adquisición/duración do usufruto $(100.000 \div 10 \text{ anos}) = 10.000$
- Límite rendementos íntegros do dereito: Renda anual do alugamento = 20.000

Plena propiedade e usufruto sobre un inmovible: nos casos en que un contribuínte é titular do 50 por 100 da plena propiedade dun inmovible destinado ao arrendamento e sobre o restante 50 por 100 ten o usufruto, o gasto por amortización calcularase de forma diferente para a parte do inmovible de que é pleno propietario e a parte de que é usufrutuario, atendendo ás regras que para cada un deles foron indicadas con anterioridade.

Compensación para contratos de arrendamento anterior a 9 de maio de 1985

Normativa: Disposición transitoria terceira Lei IRPF

Na determinación dos rendementos do capital inmobiliario derivados de contratos de arrendamento celebrado con anterioridade ao 9 de maio de 1985, que non gocen do dereito á revisión de renda do contrato, incluírase adicionalmente como gasto deducible, mentres subsista esta situación e en concepto de compensación, a cantidade que corresponda á amortización do inmovible. Así pois, nestas situacións, poderá computarse dúas veces o gasto de amortización: unha vez como gasto fiscalmente deducible conforme ás regras de determinación do rendimento neto derivado de inmovibles arrendados anteriormente comentadas, e outra vez, en concepto de compensación.

Gastos non deducibles

Non serán deducibles como gasto, entre outros:

- Os pagamentos efectuados por razón de sinistros ocorridos nos bens inmovibles que dean lugar a diminucións no valor do patrimonio do contribuínte.
- O importe das melloras efectuadas nos bens inmovibles, sen prexuízo da recuperación do seu custo por vía das amortizacións.

O concepto de mellora non aparece contemplado expresamente na normativa do IRPF. Agora ben, a Resolución do 1 de marzo de 2013, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se ditan normas de rexistro e valoración do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias, na súa norma segunda entende por “mellora” o conxunto de actividades mediante as que se produce unha alteración nun elemento do inmovilizado, aumentando a súa anterior eficiencia produtiva.

Polo tanto, debe entenderse que constitúen reparacións e conservacións as destinadas a manter a vida útil do inmovible e a súa capacidade produtiva ou de uso, mentres que cabe considerar como melloras as que redundan ben nun aumento da capacidade ou habitabilidade do inmovible, ben nun alongamento da súa vida útil.

Rendemento neto

O rendemento neto está constituído pola diferenza entre os ingresos íntegros e os gastos deducibles nos termos anteriormente comentados, tal e como se representa no seguinte esquema:

(+) Rendementos íntegros:

- O importe que por todos os conceptos deba satisfacer o adquirente, cesionario, arrendatario ou subarrendatario, incluído, se é o caso, o correspondente a todos aqueles bens cedidos co inmovible
- A falta de proba ou no caso de operacións vinculadas a valoración dos devanditos rendementos efectuarase polo valor normal no mercado dos mesmos
- Cando se perciban de familiares, sexa o cónxuxe ou parentes, incluídos afíns, ata o terceiro grao inclusive, o rendemento neto total non poderá ser inferior á renda imputada derivada do devandito inmovible

(-) Gastos necesarios para a obtención dos ingresos (excluído IVE ou IXIC se o arrendamento está suxeito e non exento de IVE):

- Intereses e demais gastos de financiamento
- Gastos de conservación e reparación
 - **Límite dos dous gastos anteriores:** Non poden exceder, para cada ben ou dereito, da contía dos rendementos íntegros obtidos
 - **Exceso sobre o límite:** O exceso poderase deducir nos catro anos seguintes
- Tributos, recargas e taxas
- Saldos de dubidoso cobramento
- Primas de contratos de seguro
- Subministracións
- Gastos de formalización do contrato
- Gastos de defensa xurídica.
- Cantidades reportadas por terceiros como consecuencia de servizos persoais (incluíndo administración, portaría).
- Outros gastos necesarios fiscalmente deducibles

(-) Cantidades destinadas á amortización:

- Bens inmovibles: 3 por 100 sobre o maior dos seguintes valores:
 - a. Custo de adquisición satisfeita que corresponda á construción
 - b. Valor catastral, excluído o valor do solo
 - Bens mobles cedidos conxuntamente co inmovible: Orde do 27 de marzo de 1998
 - Dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre bens inmovibles
 - a. De duración determinada: custo de adquisición entre o nº de anos de duración.
 - b. De duración vitalicia: 3 por 100 do custo de adquisición satisfeita
- Límite do gasto en amortización neste caso :** os rendementos íntegros derivados de cada dereito ou facultade

(=) Rendemento neto do capital inmobiliario

Lembre: o importe total a deducir polos intereses dos capitais alleos investidos na adquisición ou mellora do ben, dereito ou gozo de que procedan os rendementos, e demais gastos de financiamento, así como os de reparación e conservación non poderá exceder, para cada ben ou dereito, da contía dos rendementos íntegros obtidos.

Reducións do rendemento neto

Arrendamento de inmobles destinados a vivenda

Normativa: Art. 23.2 Lei IRPE

Delimitación de "arrendamento dun ben inmovible destinado a vivenda":

Considérase que se trata dun arrendamento dun ben inmovible destinado a vivenda cando, de acordo co que se dispón no artigo 2 da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de Arrendamentos Urbanos (LAU), o arrendamento recaia “sobre unha edificación habitable cuxo destino primordial sexa satisfacer a necesidade permanente de vivenda do arrendatario”.

Pola súa banda, ten que terse en conta que o artigo 3 da LAU dispón que “se considera arrendamento para uso distinto do de vivenda, aquel arrendamento que recaendo sobre unha edificación teña como destino primordial un distinto do establecido no artigo anterior”. Engadindo ademais que “en especial, terán esta consideración os arrendamentos de predios urbanas celebrados por tempada, sexa esta do verán ou calquera outra”. Por iso, en ningún caso resultará aplicable a redución sinalada cando o arrendamento do inmovible celébrese por tempada, sexa esta do verán, ou calquera outra.

Precisión: a rendamiento de vivenda a unha persoa xurídica

Como regra xeral, non resulta aplicable a citada redución na medida en que, ao tratarse dunha persoa xurídica, non se cumpren os requisitos consistentes en que o inmovible se destine á vivenda e que o uso exclusivo da mesma recaia na persoa física determinada no contrato de arrendamento.

Tampouco resulta aplicable a devandita redución cando o arrendamento do inmovible realícese a unha sociedade para un destino xenérico de utilización polos “seus empregados”.

Porén, a redución si resultará aplicable sobre os rendementos netos derivados do arrendamento de bens inmobles cando sendo o arrendatario unha persoa xurídica, quede acreditado que o inmovible se destina á vivenda de determinadas persoas físicas. Isto é, cando desde o primeiro momento quede plenamente identificada a finalidade do arrendamento nos termos esixidos pola Lei do IRPE constando o uso exclusivo da vivenda para unha persoa física determinada (Criterio fixado polo Tribunal Económico-administrativo Central, na súa Resolución do 8 de setembro de 2016, en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio).

Nos supostos de **arrendamento de bens inmobles destinados a vivenda, o rendemento neto positivo**, calculado por diferenza entre a totalidade de ingresos íntegros e os gastos necesarios que teñan a consideración de deducibles nos termos anteriormente comentados,

reducirase nalgún das porcentaxes que seguintes, atendendo á data en que se celebre o contrato:

Atención: de acordo coa disposición final novena da Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda (BOE do 15 de maio) as novas porcentaxes de redución por arrendamento de inmobles destinados a vivenda son aplicables a partir do 1 de xaneiro de 2024 para os contratos celebrados con posterioridade ao 26 de maio de 2023.

A. Contratos de arrendamento de vivenda celebrada a partir do 26 de maio de 2023

Con carácter xeral, se fixa unha redución do **50 por 100**.

Non obstante, no seu lugar, poderá aplicarse algún das seguintes porcentaxes incrementadas se no momento de celebrar o contrato cúmprense todos os requisitos que se sinalan a continuación:

- a. Nun **90 por 100** cando se formalizase polo mesmo arrendador un novo contrato de arrendamento sobre unha vivenda situada en **zonas de mercado residencial tensionado**, en que **a renda inicial se rebaixase en máis dun 5 por 100** en relación coa última renda do anterior contrato de arrendamento da mesma vivenda, unha vez aplicada, se é o caso, a cláusula de actualización anual do contrato anterior.
- b. Nun **70 por 100** cando, non cumpríndose os requisitos da letra anterior, concorra algunha das seguintes circunstancias:

- Cando o arrendatario sexa unha **persoa física** :
 - Que o arrendador alugue por primeira vez a vivenda, e
 - Que a vivenda estea situada nunha zona de mercado residencial tensionado e,
 - Que o arrendatario teña unha idade comprendida entre 18 e 35 anos.

Cando existan varios arrendatarios dunha mesma vivenda, esta redución aplicarase sobre a parte do rendimento neto que proporcionalmente corresponda aos arrendatarios que cumpran os requisitos previstos nesta letra.

- Cando o arrendatario sexa unha **Administración Pública ou entidade sen fins lucrativos** ás que sexa de aplicación o réxime especial regulado no título II da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado, que destine a vivenda a algún dos seguintes fins:
 - Ao alugamento social cunha renda mensual inferior á establecida no programa de axudas ao alugamento do plan estatal de vivenda, ou
 - Ao aloxamento de persoas en situación de vulnerabilidade económica a que se refire a Lei 19/2021, do 20 de decembro, pola que se establece o ingreso mínimo vital, ou

- cando a vivenda estea acollida a algún programa público de vivenda ou cualificación en virtude do que a Administración competente estableza unha limitación na renda do alugamento.

c. Nun **60 por 100** cando, non cumpríndose os requisitos das letras anteriores, a vivenda fose obxecto dunha actuación de rehabilitación que finalizase nos dous anos anteriores á data de celebración do contrato.

Con esta finalidade, estarase ao concepto de rehabilitación prevista no apartado 1 do artigo 41 do Regulamento do IRPF.

Precisións:

- A redución será aplicable mentres se sigan cumprindo os requisitos establecidos con anterioridade.
- As zonas de mercado residencial tensionado ás que poderá resultar de aplicación esta redución serán as recolleitas na resolución que, de acordo co que se dispón na lexislación estatal en materia de vivenda, aprobe o Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda urbana.

Pode consultar as devanditas zonas de mercado residencial tensionado na seguinte ligazón:
<https://www.mivau.gob.é/vivenda/alquila-bien-es-tu-derecho/serpavi/consultar-zonas-de-mercado-residencial-tensionado>

- En ningún caso resultarán de aplicación estas reducións en relación cos contratos de arrendamento que incumpran o que se dispón no apartado 6 do artigo 17 da Lei de Arrendamentos Urbanos.

B. Contratos de arrendamento de vivenda celebrada con anterioridade ao 26 de maio de 2023

Aos rendementos netos de capital inmobiliaria derivados destes contratos resultarálles de aplicación a redución do **60 por 100**, prevista no apartado 2 do artigo 23 da Lei do IRPF na súa redacción vixente a 31 de decembro de 2021.

Estas reducións só resultarán aplicables sobre os rendementos netos positivos que fosen calculados polo contribuínte nunha autoliquidación presentada antes de que se iniciase un procedemento de verificación de datos, de comprobación limitada ou de inspección que inclúa no seu obxecto a comprobación de tales rendementos.

En ningún caso resultará de aplicación a redución respecto da parte dos rendementos netos positivos derivados de **ingresos non incluídos ou de gastos indebidamente deducidos** na autoliquidación do contribuínte e **que se regularicen** nalgún dos procedementos citados no parágrafo anterior, incluso cando esas circunstancias fosen declaradas ou aceptadas polo contribuínte durante a tramitación do procedemento .

Teñase en conta que a sentenza do TS 1312/2020 (recurso de casación 1434/2019), sobre a base da distinción entre declaración e autoliquidación, fixou como criterio interpretativo en relación coa redacción anterior ao 11 de xullo de 2021, que dispuña que a redución do 60 por 100 "só resultaba aplicable respecto dos rendementos declarados polo contribuínte ", que a devandita redución non se perdía por non incluír os rendementos na autoliquidación e, por iso, que os contribuíntes podían, ao ser regularizados, incluír rendas non declaradas e solicitar a aplicación da redución do 60 por 100 sobre o rendemento neto resultante.

Como consecuencia do citado criterio interpretativo fixado pola sentenza do TS 1312/2020 e, co fin de aclarar de forma definitiva que a redución polo arrendamento de bens inmobles destinados a vivenda non pode aplicarse sobre o rendemento neto positivo calculado durante a tramitación dun procedemento de

comprobación, procedeuse a modificar neste sentido, con efectos desde o 11 de xullo de 2021, a redacción do artigo 23.2 da Lei do IRPE polo artigo.3.tres da Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de evasión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo.

Alugamentos turísticos:

Nos alugamentos turísticos non resultan aplicables as reducións previstas no artigo 23.2 da Lei de IRPF, xa que non teñen por finalidade satisfacer unha necesidade permanente de vivenda senón cubrir unha necesidade de carácter temporal. Véxase ao respecto a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 8 de marzo de 2018, Reclamación número 00/05663/2017, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

Ata o 31 de xaneiro de 2024, o artigo 54 ter do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado polo Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo, na redacción dada pola disposición final segunda do Real decreto 366/2021, do 25 de maio, regulaba de forma independente a obriga de informar sobre a cesión do uso de vivendas con fins turísticos, dirixida, en particular, ás plataformas colaboradoras que intermedian na cesión.

A declaración presentábase a través do modelo 179, aprobado por Orde HAC/612/2021, do 16 de xuño, con periodicidade anual, no prazo comprendido entre o 1 e o 31 de xaneiro de cada ano, en relación coa información e operacións que correspondesen ao ano natural inmediato anterior.

Desde o 1 de febreiro de 2024, esta obriga de información inclúese dentro dos supostos da nova obriga de información de determinadas actividades polos operadores de plataformas. Por este motivo, aprobáronse a través da Orde HAC/72/2024, do 1 de febreiro, o modelo 040 "Declaración censual de alta, modificación e baixa no rexistro de operadores de plataforma estranxeira non cualificados e no rexistro doutros operadores de plataforma obrigada a comunicar información" e o modelo 238 "Declaración informativa para a comunicación de información por parte de operadores de plataformas", de xeito que para o exercicio 2024 e seguintes, elimínase a obriga de presentar a declaración informativa sobre a cesión de uso de vivendas con fins turísticos (modelo 179).

Cadro-resumo: reducións por arrendamento de vivendas do artigo 23.2 da Lei do IRPF aplicable en 2024

Data do contrato	Porcentaxe sobre o RN positivo	Requisitos para a aplicación de cada porcentaxe de redución
Contratos anteriores a 26 de maio de 2023	60 por 100	En xeral. Redacción vixente a 31-12-2021
Contratos a partir do 26 de maio de 2023	90 por 100	• Que sexa un novo contrato sobre unha vivenda que xa fose alugada, • Que a vivenda estea situada nunha zona de mercado residencial tensionado, e • Que renda rebaíxese máis de 5 % en relación coa última do anterior contrato unha vez aplicada a actualización anual.
	70 por 100	Cando non cumpríndose requisitos anteriores, concorra algunha das seguintes circunstancias: a. Se o arrendatario é unha persoa física: • Que contribuínte alugue por primeira vez a vivenda, • Que a vivenda estea situada nunha zona de mercado residencial tensionado, e • Que o arrendatario teña unha idade comprendida entre 18 e 35 anos. b. Se o arrendatario é unha Administración Pública ou entidade sen fins lucrativos da Lei 49/2002, que o arrendamento teña algún dos seguintes destinos: • Alugamento social con renda mensual inferior á do programa de axudas ao alugamento do plan estatal de vivenda • Aloxamento de persoas en situación de vulnerabilidade económica • Vivenda acollida a algún programa público de vivenda ou cualificación en virtude do que a Administración competente estableza unha limitación na renda do alugamento.
	60 por 100	Cando non cumpríndose requisitos anteriores, realícense actuacións de rehabilitación do artigo 41.1 do Regulamento do <u>IRPE</u> finalizado con 2 anos de antelación á sinatura do contrato.
	50 por 100	Para o resto de arrendamentos.

Rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular no tempo

Normativa: Arts. 23.3 Lei IRPF e 15 Regulamento IRPF

Rendementos aos que se aplica e porcentaxe de redución

Unha vez practicada, se procede, a redución por arrendamento de inmobles destinados a vivenda, poderá efectuarse a **redución do 30 por 100** do rendimento neto resultante nos seguintes supostos:

- a. **Rendementos netos cuxo período de xeración sexa superior a dous anos, sempre que se imputen a un único período impositivo.**
- b. **Rendementos netos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, cando se imputen nun único período impositivo.**

Teñen a consideración de rendementos do capital inmobiliario *obtidos de forma notoriamente irregular* no tempo. exclusivamente os seguintes:

- Importes obtidos polo **traspaso ou a cesión** do contrato de arrendamento de locais de negocio.

Nos supostos de traspaso ou cesión do contrato de arrendamento de locais de negocio, debe precisarse que a cantidade que reciba o titular do inmovble, é dicir, o propietario ou o titular dun dereito de gozo sobre este, ten a consideración de rendimento do capital inmobiliario obtido de forma notoriamente irregular no tempo.

Porén, a cantidade que percibe o arrendatario polo traspaso ou a cesión do contrato de arrendamento, ao non ser titular de ningún dereito real sobre o inmovble, non constitúe rendimento do capital inmobiliario, senón ganancia patrimonial. Véxase o exemplo que se contén no Capítulo 11 de determinación da ganancia patrimonial nos supostos de [traspaso ou cesión do contrato de arrendamento de locais de negocio](#).

- **Indemnizacións** percibidas do arrendatario, subarrendatario ou cesionario por danos ou desperfectos no inmovble.
- Importes obtidos pola constitución ou cesión de **dereitos de uso ou gozo** de carácter vitalicio.

Importe máximo do rendimento ao que se aplica a redución

Unha vez aplicada, se procede, a redución por arrendamento de vivenda a contía do rendimento neto resultante sobre a que se aplicará a redución do 30 por 100 non poderá superar o importe de **300.000 euros anuais**.

Teñase en conta que no caso de que existan rendementos irregulares positivos e negativos a base máxima da redución será a súa suma alxébrica.

No caso de que se obteñan varios rendementos irregulares da mesma natureza, e que o seu importe supere o límite de 300.000 euros de contía máxima sobre a que aplicar a redución do 30 por 100, a redución máxima distribuirase **proporcionalmente** entre todos os rendementos desa natureza.

Rendementos percibidos de forma fraccionada antes do 1 de xaneiro de 2015. Réxime transitorio

Normativa: Disposición transitoria vixésimo quinta. 3 Lei IRPF

Os rendementos que se viñesen percibindo de forma fraccionada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 con dereito á aplicación da redución por rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular no tempo previsto no artigo 23.3 da Lei do IRPF, na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014, poderán aplicar a redución actual do 30 por 100 co límite da base máxima de redución de 300.000 euros, a cada unha das fraccións que se imputen a partir do 1 de xaneiro de 2015, sempre que o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous.

Non obstante, cando se trate de rendementos derivados de compromisos adquiridos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 que tivesen previsto o inicio da súa percepción de forma fraccionada en períodos impositivos que se inicien a partir da devandita data, a substitución da forma de percepción inicialmente acordada pola súa percepción nun único período impositivo non alterará o inicio do período de xeración do rendemento.

Rendemento mínimo computable en caso de parentesco

Normativa: Arts. 24 e 85 Lei IRPF

Cando o adquirente, cesionario, arrendatario ou subarrendatario do ben inmovible ou do dereito real que recaia sobre o mesmo, sexa o cónxuxe ou un parente do contribuínte, incluídos os aíns, ata o terceiro grao inclusive, o rendemento neto total computable non poderá ser inferior á contía que resultaría da aplicación do réxime especial de imputación de rendas inmobiliarias ao inmovible ou dereito real de que se trate.

De acordo co devandito réxime especial, **o rendemento neto total mínimo non poderá ser inferior** ao que resulte de aplicar:

- O **2 por 100** ao valor catastral que corresponda ao inmovible en cada período impositivo.
- O **1,1 por 100** do valor catastral durante 2024 se se trata de inmoables urbanos localizados en municipios en que os valores catastrais fosen revisados ou modificados, ou determinados mediante un procedemento de valoración colectiva de carácter xeral, de conformidade coa normativa catastral, sempre que entrasen en vigor a partir do 1 de xaneiro de 2012, do mesmo xeito que en 2023.

- Aplicarase, así mesmo, a porcentaxe do **1,1 por 100** no suposto de que, á data de devindicación do IRPF (normalmente o 31 de decembro), o inmovible careza de valor catastral ou o devandito valor non fose notificado ao seu titular, aínda que a devandita porcentaxe se aplicará sobre o 50 por 100 do maior dos seguintes valores:

a. Valor comprobado pola Administración para os efectos doutros tributos.

b. O prezo, contraprestación ou valor da adquisición.

Se os arrendatarios do inmovible son varios, este réxime especial aplícase á parte do rendimento neto que corresponda aos familiares que teñan o grao de parentesco legalmente establecido.

Se o rendimento neto correspondente ao arrendamento ou cesión do inmovible, unha vez aplicadas sobre o mesmo, se é o caso, as reducións anteriormente comentadas, fose inferior ao rendimento mínimo, farase constar este último importe no recadro **[0152]** da declaración.

Rendemento neto reducido

O rendimento neto reducido do capital inmobiliario correspondente a cada un dos inmovibles produtores dos devanditos rendementos é, con carácter xeral, o resultado de practicar sobre o rendimento neto as [reducións](#) que correspondan das anteriormente comentadas e que, a continuación, represéntanse no seguinte esquema:

(=) RENDEMENTO NETO PREVIO

(-) **Redución por alugamento de vivenda (90 %, 70%, 60% ou 50%, segundo o caso %)**, só aplicable:

- No caso de **inmovibles destinados a vivenda**.
- Para **rendementos netos positivos** que fosen calculados polo contribuínte **nunha autoliquidación presentada** antes de que se iniciase un procedemento de verificación de datos, de comprobación limitada ou de inspección que inclúa no seu obxecto a comprobación de tales rendementos.

(-) **Redución rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio (30 %).**

- **Base redución máxima: 300.000 euros.**
- Réxime transitorio: percepción fraccionada dos rendementos con anterioridade a 1-1-2015.

(=) RENDEMENTO NETO REDUCIDO

Cando o adquirente, cesionario, arrendatario ou subarrendatario do ben inmovible ou do dereito real que recaia sobre o mesmo sexa un familiar, nos termos anteriormente comentados, o rendimento neto reducido será o maior das dúas cantidades seguintes:

- Rendemento neto correspondente ao arrendamento ou cesión do inmovible, unha vez aplicadas sobre o mesmo, se é o caso, as reducións que procedan das anteriormente comentadas.
- O rendimento mínimo computable polo citado inmovible en caso de parentesco.

Exemplo:

Don S.P.T. tivo arrendados durante todo o ano un local comercial e dúas vivendas da súa propiedade, ascendendo os respectivos ingresos íntegros e gastos deducibles do exercicio 2024 ás seguintes cantidades:

Información	Vivenda 1	Vivenda 2	local
Ingresos íntegros	6.865	7.980	10.230
Reparación e conservación	2.150	9.210	5.890
Tributos, recargas e taxas (IBI)	500	900	350
Comunidade de propietarios	580	1.385	540
Amortización do ben inmovible (*)	200	300	320

(*) As cantidades destinadas á amortización dos inmoables calculáronse aplicando o 3% do valor catastral dos inmoables. [\(Volver\)](#)

Determinar o rendemento neto reducido do capital inmobiliario correspondente ao exercicio 2024, sabendo que os contratos de arrendamento se celebraron o 1 de setembro de 2023.

Solución:

1. Determinación do rendemento neto do capital inmobiliario dos inmoables arrendados.

Información	Vivenda 1	Vivenda 2	local
Ingresos íntegros	6.865	7.980	10.230
Reparación e conservación	2.150	7.980 (1)	5.890
Tributos, recargas e taxas (IBI)	500	900	350
Comunidade de propietarios	580	1.385	540
Amortización do ben inmovible	200	300	320
Rendemento neto	3.435	-2.585	3.130

2. Redución sobre os rendementos derivados do arrendamento das vivendas 1 e 2:

Información	Vivenda 1	Vivenda 2
Rendemento neto	3.435	-2.585
Redución do artigo 23.2 Lei <u>IRPE</u>	1.717,5	0 (2)
Rendemento neto reducido	1.717,5	-2.585

3. Suma de rendementos netos reducidos do capital inmobiliario: $[1.717,5 + (-2.585) + 3.130] = 2.262,5$

Notas ao exemplo:

(1) O importe total a deducir polos gastos de reparación e conservación da "vivenda 2" non pode exceder da contía dos rendementos íntegros obtidos pola devandita vivenda. O exceso ($9.210 - 7.980 = 1.230$) poderá deducirse nos catro exercicios seguintes, sen que a dedución poida superar, conxuntamente cos gastos por estes mesmos conceptos correspondentes a cada un destes anos, da contía dos rendementos íntegros obtidos polo alugamento da devandita vivenda. [Volver](#)

(2) Ao tratarse dun contrato celebrado o 1 de setembro de 2023 (isto é, con posterioridade a 26 de maio de 2023) e non cumprirse ningún dos requisitos esixidos para a aplicación das reducións do 90, 70 ou 60 por 100, se é o caso, procedería aplicar a redución do 50 por 100. Agora ben, a citada redución aplícase no suposto de que o rendemento neto derivado da vivenda sexa positivo, polo que neste caso, ao ser o rendemento neto derivado do inmovible ou dereito negativo, a redución non será aplicable. [Volver](#)

Individualización dos rendementos do capital inmobiliario

Normativa: Art. 11.3 Lei IRPE.

Os rendementos do capital inmobiliario corresponden ás persoas que sexan **titulares dos bens inmoables, ou dos dereitos reais sobre os mesmos**, dos que procedan. Polo tanto, serán os mencionados titulares quen deberán incluír os correspondentes rendementos na súa declaración do IRPE.

No suposto de dereitos reais de gozo, o rendemento íntegro debe imputarse ao titular do mesmo. Así pois, se existe un usufruto, o rendemento íntegro debe declaralo o usufrutuario e non o nó propietario.

Cando non **resulte debidamente acreditada a titularidade** dos bens ou dereitos, a Administración tributaria terá dereito a considerar como titular a quen figure como tal nun rexistro fiscal ou en calquera outro rexistro de carácter público.

Nos supostos en que a titularidade corresponda a varias persoas, os rendementos correspondentes ao ben inmovible ou dereito de que se trate, consideraranse obtidos por cada unha delas en proporción á súa participación na devandita titularidade. Por conseguinte, cada un dos cotitulares deberá declarar como rendemento a cantidade que resulte de aplicar ao rendemento total producido polo inmovible ou dereito a porcentaxe que represente a súa participación na titularidade do mesmo.

Matrimonios: en caso de matrimonio, os rendementos procedentes dos bens e dereitos que, de acordo coas disposicións reguladoras do réxime económico do matrimonio, sexan comúns a ambos os dous cónxuxes, corresponderán por metade a cada un deles (non sendo que se xustifique outra cota distinta de participación). Os rendementos procedentes de bens ou dereitos que, de acordo coas mesmas normas, sexan de titularidade privativa dun calquera do cónxuxes, corresponderán integramente a este.

Con esta finalidade, consultense os artigos 1.346 e 1.347 do Código Civil.

Imputación temporal dos rendementos do capital inmobiliario

Regra xeral

Normativa: Art. 14.1 a) Lei IRPF

Como regra xeral, os rendementos do capital inmobiliario, tanto os ingresos coma os gastos, deben imputarse ao período impositivo en que sexan **esixibles** polo seu perceptor, con independencia do momento en que se producise o cobramento dos ingresos e o pagamento dos gastos.

Regras especiais

1. Rendementos estimados do capital inmobiliario

Normativa: Art. 14.2 f) Lei IRPF

As rendas estimadas do capital inmobiliario e as derivadas de operacións vinculadas imputaranse ao **período impositivo en que se entendan producidas**. O devandito exercicio será aquel en que se realizasen as prestacións de bens ou dereitos susceptibles de xerar os rendementos desta natureza.

2. Rendementos pendentes de resolución xudicial

Normativa: Art. 14.2 a) Lei IRPF

Malia o anterior, cando non se satisfíxese a totalidade ou parte dunha renda por encontrarse pendente de resolución xudicial a determinación do dereito á súa percepción ou a súa contía (non a mera falta de pagamento), os importes non satisfeitos **imputaranse ao período impositivo en que a sentenza xudicial adquira firmeza**, aínda que non se cobrasen no devandito exercicio.

Supostos especiais de integración de rendas pendentes de imputación

1. Perda da condición de contribuínte por cambio de residencia

Normativa: Art. 14.3 Lei IRPF

No suposto de que o contribuínte perda a súa condición por cambio de residencia, todas as rendas pendentes de imputación deberán integrarse na base imponible correspondente ao último período impositivo que deba declararse por este imposto, nas condicións que se fixen regulamentariamente, practicándose, se é o caso, autoliquidación complementaria, sen sanción nin xuros de mora nin recarga algún.

Non obstante, cando o traslado de residencia se produza a outro Estado membro da Unión Europea, o contribuínte poderá optar por imputar as rendas pendentes conforme ao que se dispón no parágrafo anterior, ou por presentar a medida en que se vaian obtendo cada unha das rendas pendentes de imputación, unha autoliquidación complementaria sen sanción, nin xuros de mora nin recarga algún, correspondente ao último período que deba declararse polo IRPF. A autoliquidación presentarse no prazo de declaración do período impositivo en que correspondese imputar as devanditas rendas en caso de non haberse producido a perda da condición de contribuínte.

2. Falecemento do contribuínte**Normativa: Art. 14.4 Lei IRPF**

No caso de falecemento do contribuínte todas as rendas pendentes de imputación deberán integrarse na base imponible do último período impositivo que deba declararse.

Declaración bens inmuebles

Consideracións xerais

Os bens inmuebles de que sexa propietario ou usufrutuario o contribuínte poden ter un ou distintos usos ou destinos durante o exercicio e os devanditos usos condicionan tanto a obtención ou non de rendas suxeitas ao IRPF como o tipo de rendas suxeitas que debe declararse (así por exemplo, un inmovible que, en todo ou en parte, estivo durante o exercicio arrendado, subarrendado ou cedido a terceiros, dando lugar por iso á obtención de rendementos do capital inmobiliario, e que tamén permanece sucesiva ou simultaneamente, a disposición do contribuínte, dando lugar a imputación de rendas inmobiliarias).

Por esta razón o apartado “C” da declaración baixo o título “Relación de bens inmuebles e rendas derivadas dos inmuebles a disposición dos seus titulares, arrendados ou cedidos a terceiros, ou afectos a actividades económicas” destínase a identificar cada inmovible, propiedade do contribuínte ou de que ostente o dereito de usufruto, e os seus usos durante o exercicio, recollendo a información necesaria para declarar os rendementos do capital inmobiliario e as [rendas inmobiliarias imputadas](#) que lles correspondan.

Datos particulares de cada inmovible

En xeral

- a. **Indicación do contribuínte titular do inmovible, recadro [0062].** En declaracións conxuntas, se o inmovible pertence por partes iguais a ambos os dous cónxuxes, consignarase no devandito recadro a expresión "Común". En caso contrario, farase constar o membro da unidade familiar que ostenta a titularidade total ou parcial do inmovible, "Primeiro declarante", "Cónxuxe", "Fillo 1º", "Fillo 2º", etc.
- b. **Porcentaxe de propiedade, recadro [0063].** As porcentaxes de propiedade que proceda consignar expresaranse en números enteiros con dous decimais.
- c. **Porcentaxe de usufruto, recadro [0064].** As porcentaxes de usufruto que proceda consignar expresaranse en números enteiros con dous decimais.
- d. **Situación, recadro [0065].** Farase constar a clave indicativa que en cada caso corresponda á situación do inmovible, segundo a seguinte relación:

Clave	Situación
1	Inmovible con referencia catastral situado en calquera punto do territorio español, con excepción da Comunidade Autónoma do País Vasco e Comunidade Foral de Navarra.
2	Inmovible con referencia catastral situado na Comunidade Autónoma do País Vasco.
3	Inmovible con referencia catastral situado na Comunidade Foral de Navarra.
4	Inmovible situado en calquera punto do territorio español, pero sen ter asignada referencia catastral.
5	Inmovible situado no estranxeiro.

- e. **Referencia catastral, recadro [0066].** De haberse consignado no recadro correspondente a "Situación" a "Clave 1", a "Clave 2" ou a "Clave 3", deberá facerse constar no recadro correspondente a referencia catastral do inmovible. Este dato figura no recibo do Imposto sobre Bens Inmobles (IBI). Tamén pode obterse a referencia catastral na Sede electrónica da Dirección Xeral do Catastro, no enderezo "<http://www.sedecatastro.gob.é>", ou ben chamando á Liña Directa do Catastro (teléfono 902 373 635).
- f. **Natureza.** Marcarase cunha "X" o recadro que corresponda á natureza ou carácter do inmovible urbano ou rústico:

Recadro [0067] Inmovible urbano.

Recadro [0068] Inmovible rústico.

Para determinar o carácter urbano ou rústico dos inmobles atenderase ao que se establece no artigo 7 do texto refundido da Lei do Catastro Inmobiliario, aprobado polo Real decreto legislativo 1/2004, do 5 de marzo ([BOE](#) do 8 de marzo).

g. **Enderezo, recadro [0069].** Consignarase neste recadro o enderezo do inmovible consignado neste apartado.

h. **Uso ou destino do inmovible .** Marcarase cunha "X" todos os usos que tivese o inmovible durante 2024. Estes usos poden ser:

- **Vivenda habitual do contribuínte en 2024, recadro [0070].** Neste caso deberá consignarse no recadro [0076] o número de días en que a vivenda tivo esta consideración.
- **Vivenda en que, nos casos de separación ou divorcio, residen os fillos e / ou o excónxuxe, recadro [0071].** Inmovible de que o contribuínte é total ou parcialmente titular, pero que constitúe a vivenda habitual do seu anterior cónxuxe por haberlle sido asignado a este o uso exclusivo do mesmo na resolución ou sentenza de separación legal ou divorcio.

Neste caso deberá consignarse no recadro [0077] o NIF ou o NIE do anterior cónxuxe e, se non ten, marcarase no recadro [0078] cunha X esta circunstancia. Ademais, terá que indicarse no recadro [0079] o número de días en que a vivenda tivo este uso.

- **Inmovible afecto a actividades económicas, recadro [0072].** Inmovible que tivese nalgún momento do exercicio a consideración de elementos patrimoniais afectos a actividades económicas ou fose obxecto de arrendamento de negocios, xa sexa de forma directa ou como consecuencia da participación nunha entidade en réxime de atribución de rendas (dando lugar neste último caso á obtención de rendementos do capital mobiliario a integrar na base imponible xeral).

Sinalado este uso ou destino o contribuínte deberá indicar no recadro [0080] cando se trate dun inmovible afecto a actividades económicas o número de días en que tivo este uso e no recadro [0081] o contribuínte que realiza a actividade económica.

Porén, se se trata dun ben inmovible obxecto de arrendamento de negocio, indicarse o número de días en que tivo este uso no recadro [0082].

- **A disposición dos seus titulares, recadro [0073].** Inmovible que permaneceu a disposición dos seus titulares, dando lugar por iso a imputación de rendas inmobiliarias.
- **Arrendamento como inmovible accesorio, recadro [0074].** Inmovible arrendado, subarrendado ou cedido a terceiros, conxuntamente con outro inmovible que constitúe o obxecto principal do arrendamento, subarrendamento ou cesión, cando non estea especificada a parte da contraprestación que corresponde individualmente a cada un deles (por exemplo, a praza de garaxe arrendada conxuntamente cunha vivenda por un único importe).
- **Arrendamento, recadro [0075].** Inmovible que estivo arrendado, subarrendado ou cedido a terceiros, dando lugar por iso á obtención de rendementos do capital inmobiliario.

En particular

Inmoables a disposición dos seus titulares

Tratándose de inmoables a disposición dos seus titulares, deberán consignarse os seguintes datos por cada un deles :

- a. Parte do inmoable que está a disposición, recadro **[0087]**: se a totalidade do inmoable permanece a disposición do contribuínte no exercicio, consignarase a porcentaxe do 100 por 100.

Cando debido a un uso ou destino simultáneo do inmoable só unha parte do mesmo como, por exemplo, unha única planta do edificio, permanecese a disposición do contribuínte, indicarse a porcentaxe, expresado con dous decimais, que representa a superficie da devandita parte en relación coa superficie total do inmoable.

- b. Período computable (nº de días), recadro **[0085]**: consignarase 365 cando o inmoable permanecese a disposición do contribuínte durante todo o ano. En caso contrario, expresarse o número de días que o inmoable estivo a disposición do contribuínte.

No caso excepcional de que o inmoable estea, nos mesmos días, parte a disposición do contribuínte e parte destinado a outros usos, marcácese unha X no recadro **[0086]**, indicándose o número de días que estivo a disposición do contribuínte no recadro **[0088]**.

- c. Importe da [renda inmobiliaria imputada](#), recadro **[0089]** .

Amortización de inmoables accesorios arrendados

Debe cubrirse este apartado unicamente naqueles casos en trátase de inmoables que se aluguen canda o inmoable principal nun único contrato en que non se distinga que parte do prezo corresponde a cada un deles . Por exemplo, cando se alugue nun único contrato e por un prezo único unha vivenda canda o rocho e o garaxe, o rocho e o garaxe serán inmoables accesorios.

A finalidade é identificar que é o inmoable accesorio, conseguir a información do inmoable principal de que depende e determinar que a amortización deducible que, se é o caso, corresponda ao inmoable accesorio axústase ao disposto no artigo 14.2.a) do Regulamento do IRPF.

Inmoables arrendados ou cedidos a terceiros e constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre os mesmos

A declaración dos ingresos íntegros computables, gastos deducibles, rendemento neto, reducións do rendemento neto, así como, se é o caso, o rendemento mínimo computable en caso de parentesco que proceda efectuarse nos recadros **[0102]** a **[0154]** de acordo co comentado para cada un deles nos epígrafes respectivos deste mesmo Capítulo.

Para cada un dos inmoables agás no caso de alugamento con fins turísticos ou arrendamento de locais, farase constar o NIF/NIE do arrendatario ou arrendatarios e a data do contrato de arrendamento. Se é o caso, se consignou un NIF do arrendatario doutro país, indicarse marcando o recadro correspondente.

Ademais, para axilizar a tramitación das devolucións a que poidan ter dereito os contribuíntes e de reducir o número de requirimentos, pódese utilizar o Anexo “D”, de formalización voluntaria, en que os contribuíntes poderán consignar o NIF dos provedores de determinados gastos, así como o seu importe.

Importante: non se incluírán no apartado C da declaración os bens inmobles arrendados ou cedidos a terceiros por entidades en réxime de atribución de rendas de que o contribuínte fose, durante o exercicio 2024, socio, comuneiro ou partícipe.

Estes inmobles deberán reflectirse na rúbrica “Relación de bens inmobles arrendados ou cedidos a terceiros por entidades en réxime de atribución de rendas” do epígrafe “Réxime de atribución de rendas” do apartado E da declaración, onde se fará constar con respecto a cada inmovible o contribuínte titular do inmovible (recadro **[1614]**), a porcentaxe de titularidade (recadro **[1615]**), natureza urbana ou rústica (recadros **[1616]** e **[1617]**), situación (recadro **[1619]**), referencia catastral (recadro **[1620]**) e NIF da entidade en réxime de atribución de rendas (recadro **[1621]**).

Caso práctico

O matrimonio composto por don R.J.R. e dona M.A.T., residente en Barcelona, tivo arrendadas en 2024 tres vivendas da súa propiedade nas condicións que expomos a continuación. A relación de ingresos, gastos e outros datos de interese para a determinación do rendemento neto son os sinalados en cada un dos supostos.

Pídese determinar o rendemento neto reducido do capital inmobiliario correspondente ás devanditas vivendas no exercicio 2024, en caso de tributación conxunta.

1. Vivenda arrendada en zona non tensionada.

A devandita vivenda estivo alugada desde o 1 de xaneiro de 2021 ata o 31 de maio de 2024, que se marcharon os seus inquilinos, por unha renda mensual de 900 euros. O 1 de xuño de 2024 celebrou un novo contrato pactando unha renda mensual de 1.000 euros.

A vivenda foi adquirida no ano 2000 por un importe equivalente a 120.000 euros máis 9.000 euros de gastos. Para a súa adquisición solicitaron un préstamo hipotecario do Banco “Z” polo que pagaron ao longo de 2024 a cantidade de 400 euros de intereses e 2.200 euros de amortización de capital. O valor catastral da devandita vivenda que foi revisado en 2012 ascende a 76.200 euros, de que 37.080 euros corresponden ao valor do solo e 39.120 euros ao valor de construción, de acordo cos datos figura o recibo do IBI do exercicio 2024, sendo a súa referencia catastral 5661402VK4757B0033LR.

O custo de adquisición do mobiliario de que está dotada a vivenda, segundo factura de 2016, ascende a 8.500 euros. Os gastos satisfeitos en 2024 pola devandita vivenda foron os seguintes::

- Imposto sobre Bens Inmobles (IBI): 320
- Comunidade: 900

- Revogo da fachada: 500

Solución ao caso de vivenda arrendada en zona NON tensionada:

Atención: de acordo coa disposición final novena da Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda (BOE do 15 de maio) as novas porcentaxes de redución por arrendamento de inmobles destinados a vivenda son aplicables a partir do 1 de xaneiro de 2024 para os contratos celebrados con posterioridade ao 26 de maio de 2023.

Ingresos íntegros correspondentes ao primeiro contrato (desde o 1 de xaneiro ata o 31 de maio de 2024) $(900 \times 5) = 4.500$

Ingresos íntegros correspondentes ao novo contrato (desde o 1 de xuño ata o 31 de decembro de 2024) $(1.000 \times 7) = 7.000$

NOTA: para a súa formalización no programa de Renda web deberá dar de alta tantos arrendamentos como contratos tivese sobre o mesmo inmovible durante o exercicio, consignando os datos que correspondan a cada un individualizadamente.

Totais ingresos: $4.500 + 7.000 = 11.500$

Gastos deducibles :

- Intereses dos capitais investidos na adquisición da vivenda (préstamo hipotecario) (1): 400
- Gastos de reparación e conservación (1): 500
- Tributos, recargas e taxas (IBI): 320
- Gastos de Comunidade: 900
- Amortización:
 - * Vivenda $(3\% \times 66.228,60)$ (2) = 1.986,86
 - * Mobles $(10\% \text{ s/}8.500)$ (3) = 850

Totais gastos deducibles: 4.956,86

Rendemento neto $(11.500 - 4.956,86) = 6.543,14$

- Desde o 1 de xaneiro ata o 31 de maio de 2024: $4.500 - (4.956,86 \times 5/12) = 2.434,64$
- Desde o 1 de xuño ata o 31 de decembro de 2024: $7.000 - (4.956,86 \times 7/12) = 4.108,50$

Redución por arrendamento vivenda:

- Respecto do rendemento obtido baixo a vixencia do primeiro contrato (anterior a 26 de maio de 2023): $(60\% \times 2.434,64) = 1.460,78$
- Respecto do rendemento obtido como consecuencia do contrato actual: $(50\% \times 4.108,50) = 2.054,25$

Rendemento neto reducido: $(6.543,14 - 1.460,78 - 2.054,25) = 3.028,11$

Importante: como consecuencia da nova disposición transitoria trixésimo oitava da Lei do IRPF, introducida pola Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda, aos rendementos netos positivos de capital inmobiliaria derivados de contratos de arrendamento de vivenda que se celebrasen **con anterioridade ao 26 de maio de 2023**, resultarálles de aplicación a redución prevista no apartado 2 do artigo 23 desta lei na súa redacción vixente a 31 de decembro de 2021, polo tanto, no suposto exposto, corresponde un 60% á parte do rendimento obtido como consecuencia do contrato celebrado en 2021, ata o 31 de maio de 2024.

Ao rendimento obtido tras a sinatura do contrato do 1 de xuño de 2024, isto é, con posterioridade ao 26 de maio de 2023, resúltalle aplicable a porcentaxe do 50 por 100 ao non cumprir os requisitos esixidos para a aplicación das porcentaxes de redución incrementada.

De continuar vixente o contrato anterior (o celebrado con anterioridade a 26 de maio de 2023), a porcentaxe aplicable sobre o rendimento neto positivo fose durante todo o período impositivo 2024 o do 60 por 100 (redacción vixente a 31-12-2021).

Notas á solución de vivenda arrendada en zona NON tensionada:

(1) O importe total a deducir por intereses dos capitais alleos investidos na adquisición do inmovible e os gastos de reparación e conservación do inmovible terá como límite a contía dos rendementos íntegros obtidos. O exceso poderase deducir nos catro anos seguintes (artigo 23.a).1º da Lei do IRPF). Neste caso o importe total (400 + 500 = 900 euros) é moi inferior aos rendementos íntegros (11.500 euros). [\(Volver intereses\)](#) [\(Volver gastos reparación\)](#)

(2) Para determinar as cantidades destinadas á amortización do ben inmovible en conta os seguintes datos:

- Valor catastral: 76.200 euros
- Valor catastral de construción: 39.120 euros
- % valor catastral de construción/valor catastral $[39.120 \div 76.200] \times 100 = 51,34\%$
- Custo de adquisición (incluíndo gastos asociados á compra) $(120.000 + 9.000) = 129.000$ euros
- Custo de adquisición, excluído o valor do solo $(129.000 \times 51,34 \%) = 66.228,60$ euros

De acordo co artigo 14.2.a) do Regulamento de IRPF a amortización non poderá exceder, en cada ano, do resultado de aplicar o 3 por 100 sobre ao maior dos seguintes valores: valor catastral de construción (39.120 euros) ou custo de adquisición, excluído o solo (66.228,60 euros). [\(Volver\)](#)

(3) De acordo co artigo 14.2.b) do Regulamento do IRPF a amortización non poderá exceder, en cada ano, do resultado de aplicar aos custos de adquisición satisfeita pola adquisición do mobiliario (cedido conxuntamente coa vivenda) os coeficientes de amortización determinados de acordo coa táboa de amortizacións simplificada aprobada por Orde do 27 de marzo de 1998 a que se refire o artigo 30.1.ª do citado Regulamento, isto é, un 10 por 100. [\(Volver\)](#)

2. Vivenda arrendada en zona tensionada

A vivenda sita en Granollers (Barcelona), estivo arrendada desde o 1 de abril de 2024 por 650 euros mensuais.

A mesma foi adquirida en 2003 por un importe equivalente a 70.000 euros, máis 3.000 euros de gastos. Para a súa adquisición solicitaron un préstamo hipotecario do Banco "Z" polo que pagaron ao longo de 2024 a cantidade de 200 euros de intereses e 1.200 euros de amortización de capital. O valor catastral da devandita vivenda que foi revisado en 2011

ascende a 46.200 euros, de que 17.080 euros corresponden ao valor do solo e 29.120 euros ao valor de construción, de acordo cos datos que figuran no recibo do IBI do exercicio 2024, sendo a súa referencia catastral 4927802TG3442F0088ZR.

O custo de adquisición do mobiliario instalado na vivenda, segundo factura de 2017, ascende a 6.900 euros. Os gastos satisfeitos en 2024 pola devandita vivenda foron os seguintes:

- Imposto sobre Bens Inmóbles (IBI): 260
- Comunidade: 850
- Revogo da fachada: 210

A devandita vivenda estivo arrendada durante os tres anos anteriores ata o 31 de decembro de 2023 por unha renda que ascendía a 700 euros mensuais (polo tanto, estivo a disposición dos seus propietarios de xaneiro a marzo de 2024). Don R.J.R. e dona M.A.T, coñecedores dos novos incentivos fiscais para os arrendamentos de inmoables destinados a vivenda, aproveitaron a formalización do novo contrato para reducir a renda mensual ao novo inquilino a 650 euros ao mes, co fin de aproveitarse se é o caso da aplicación dunha porcentaxe de redución máis elevado.

Solución ao caso de vivenda arrendada en zona tensionada:

Ingresos íntegros $(650 \times 9) = 5.850$

Gastos deducibles :

- Intereses dos capitais investidos na adquisición da vivenda (préstamo hipotecario) (1) : $200 \times 9/12 = 150$
- Gastos de reparación e conservación (1): Gastos de reparación e conservación: $210 \times 9/12 = 157,50$
- Tributos, recargas e taxas (IBI): $260 \times 9/12 = 195$
- Gastos de Comunidade: $850 \times 9/12 = 637,50$
- Amortización:
 - * Vivenda $(3\% \times 45.990) \times 9/12$ (2) = 1.034,78
 - * Mobles $[(10\% \text{ s/} 6.900)] \times 9/12$ (3) = 388,13

Totais gastos deducibles: 2.562,91

Rendemento neto $(5.850 - 2.562,91) = 3.287,09$

Redución por arrendamento vivenda $(90\% / 3.287,09) = 2.958,38$

Rendemento neto reducido: $(3.287,09 - 2.958,38) = 328,71$

Notas á solución de vivenda arrendada en zona tensionada:

(1) O importe total a deducir por intereses dos capitais alleos investidos na adquisición do inmovible e os gastos de reparación e conservación do inmovible terá como límite a contía dos rendementos íntegros obtidos. O exceso poderase deducir nos catro anos seguintes (artigo 23.a).1º da Lei do IRPF). Neste caso o importe total (200 + 210 = 410 euros) é moi inferior aos rendementos íntegros (5.850 euros). [\(Volver intereses\)](#) [\(Volver gastos reparación\)](#)

(2) Para determinar as cantidades destinadas á amortización do ben inmovible en conta os seguintes datos:

- Valor catastral: 46.200 euros
- Valor catastral de construción: 29.120 euros
- % valor catastral de construción/valor catastral $[29.120 \div 46.200] \times 100 = 63\%$
- Custo de adquisición (incluíndo gastos asociados á compra) $(70.000 + 3.000) = 73.000$ euros
- Custo de adquisición, excluído o valor do solo $(73.000 \times 63\%) = 45.990$ euros

De acordo co artigo 14.2.a) do Regulamento de IRPF a amortización non poderá exceder, en cada ano, do resultado de aplicar o 3 por 100 sobre ao maior dos seguintes valores: valor catastral de construción (29.120 euros) ou custo de adquisición, excluído o solo (45.990 euros). [\(Volver\)](#)

(3) De acordo co artigo 14.2.b) do Regulamento do IRPF a amortización non poderá exceder, en cada ano, do resultado de aplicar aos custos de adquisición satisfeita pola adquisición do mobiliario (cedido conxuntamente coa vivenda) os coeficientes de amortización determinados de acordo coa táboa de amortizacións simplificada aprobada por Orde do 27 de marzo de 1998 a que se refire o artigo 30.1.ª do citado Regulamento, isto é, un 10 por 100. [\(Volver\)](#)

Polos meses de **xaneiro, febreiro e marzo que non estivo arrendado** deberá declarase a renda inmobiliaria imputada. Neste caso ao non estar revisado o valor catastral:

$$2\% (46.200 \text{ euros} \times (90/366)) = 227,21$$

NOTA: a deducibilidade destes gastos sos opera con respecto á parte do período impositivo en que se encontra alugada. En consecuencia, non teñen a consideración de gastos deducibles para os efectos do artigo 23.1 da Lei do IRPF, os xerados durante o tempo en que o inmovible non está alugado, incluso aínda que estea en disposición de poder arrendarse (en expectativa de alugamento). Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na Sentenza núm. 270/2021, do 25 de febreiro (ROJ : STS 910/2021).

Importante: teñase en conta que Granollers encóntrase entre as zonas de mercado residencial tensionado que foron declaradas de acordo co procedemento previsto no artigo 18 da Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda como consecuencia da Resolución do 14 de marzo de 2024, da Secretaría de Estado de Vivenda e Axenda Urbana (BOE do 15 de marzo), cun período de vixencia comprendido entre o 16 de marzo de 2024 e o 16 de marzo de 2027. Como consecuencia do anterior, e habendose cumprido o requisito de rebaixar a renda máis dun 5 % en relación coa última do anterior contrato unha vez aplicada a actualización anual, teñen dereito á aplicación da porcentaxe de redución do 90 por 100.

3. Vivenda arrendada a familiar.

A vivenda foi adquirida no ano 2009 por 45.000 euros, incluídos os gastos inherentes á devandita adquisición, e téñena arrendada desde o ano 2020 a un irmán de dona M.A.T. por 300 euros mensuais.

O valor catastral da vivenda ascende a 13.800 euros, de que 4.830 euros corresponden ao valor do solo e 8.970 euros ao valor da construción. O devandito valor catastral foi revisado por última vez en 2011. A referencia catastral da devandita vivenda é

4927802TG3442F0134YK.

Os gastos desta vivenda ao longo de 2024 foron os seguintes:

- Imposto sobre Bens Inmóbles (IBI): 91
- Intereses préstamo: 4.200
- Amortización capital: 1.202
- Comunidade: 720
- Instalación de aire acondicionado (01-07-24): 1.500

Solución ao caso dunha vivenda arrendada a familiar

Deberá computarse como rendemento neto total mínimo o maior valor de:

3.1. A diferenza entre ingresos íntegros e gastos deducibles.

- Intereses dos capitais investidos na adquisición da vivenda (préstamo hipotecario) [\(1\)](#) : 3.600
 - * Límite: ingresos íntegros: 3.600 euros
 - * Importe de 2024 pendente de deducir nos 4 anos seguintes: $4.200 - 3.600 = 600$
- Tributos, recargas e taxas (IBI): 91
- Gastos de Comunidade: 720
- Amortización de vivenda e aire acondicionado: $3\% \times (29.250 \text{ [\(2\)](#) } + 1.500 \times 6/12) \text{ [\(3\)](#) } = 900$

Totais gastos deducibles: 5.311

Rendemento neto $(3.600 - 5.311) = -1.711$

Redución por arrendamento vivenda [\(4\)](#) : 0

Rendemento neto reducido: -1.711

3.2. O 2 por 100 do valor catastral $(2\% \times 13.800) = 276$

Rendemento neto:

Declararase o maior valor dos dous calculados nas letras a) e b). É dicir, 276.

Notas á solución da vivenda arrendada a un familiar :

(1) O importe total a deducir por intereses dos capitais alleos investidos na adquisición do inmovible e os gastos de reparación e conservación do inmovible terá como límite a contía dos rendementos íntegros obtidos. O exceso poderase deducir nos catro anos seguintes (artigo 23.a).1º da Lei do IRPF). [\(Volver\)](#)

(2) Para determinar as cantidades destinadas á amortización do ben inmovible en conta os seguintes datos:

- Valor catastral: 13.800 euros
- Valor catastral de construción: 8.970 euros
- % valor catastral de construción/valor catastral $[8.970 \div 13.800] \times 100 = 65\%$

Custo de adquisición, excluído o valor do solo ($45.000 \times 65 \%$) = 29.250 euros [\(Volver\)](#)

(3) A instalación dun sistema de aire acondicionado nun inmovle destinado á obtención de rendementos de capital inmobiliaria debe cualificarse como mellora, integrándose como maior valor de adquisición do inmovle e amortizándose ao 3 por 100 conforme ao que se dispón no artigo 14.1 e 2 do Regulamento do IRPF. [\(Volver\)](#)

(4) Non se aplica a redución por arrendamento de inmovles destinados a vivenda por ser o rendimento neto negativo. Non obstante, teñase en conta que, no caso de ser positivo o rendimento neto, de acordo coas novas porcentaxes de reducións por arrendamento de vivendas do artigo 23.2 da Lei do IRPF aplicable desde 2024, corresponderíalle unha redución do 60 por 100 por tratarse dun contrato de arrendamiento celebrado o ano 2020. [\(Volver\)](#)

3. Suma de rendementos netos reducidos do capital inmobiliario

A suma de rendementos netos reducidos do capital inmobiliario dos tres arrendamentos:
 $(3.440,61 + 315,80 + 276) = \mathbf{4.032,41}$

Capítulo 5. Rendementos do capital mobiliario

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar como calcular os rendementos derivados do capital mobiliario incluíndo a definición dos seus diferentes conceptos (dividendos, intereses, alugamento de negocios por exemplo), os gastos deducibles e os criterios de imputación entre outras moitas cuestións.

Rendementos do capital mobiliario: cuestións xerais

Concepto

Delimitación positiva e negativa

A. Delimitación positiva

Normativa: Art. 21 Lei IRPF

Teñen a consideración fiscal de rendementos do capital mobiliario todas as utilidades ou contraprestacións, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, monetarias ou en especie, que proveñan, directa ou indirectamente, do capital mobiliario e, en xeral, de bens ou dereitos non clasificados como inmobiliarios, de que sexa titular o contribuínte e non se achen afectos a actividades económicas realizadas por el mesmo.

Os rendementos correspondentes aos elementos patrimoniais, bens ou dereitos, que se achen afectos de maneira exclusiva a actividades económicas realizadas polo contribuínte comprenderanse entre os procedentes das indicadas actividades.

Importante : en ningún caso teñen a consideración de [elementos patrimoniais afectos a actividades económicas](#), os activos representativos da participación en fondos propios dunha entidade e da cesión de capitais a terceiro [Art. 29.1 c) Lei IRPF].

B. Delimitación negativa

Non se consideran rendementos do capital mobiliario, entre outros:

- Os derivados da **entrega de accións liberadas**.

Normativa: Arts. 25.1 b) e 37.1 a) e b) Lei IRPF

O tratamento fiscal da recepción de accións liberadas tanto no caso de valores [admitidos a negociación](#) como de valores [non admitidos a negociación](#) coméntase no Capítulo 11.

Atención : desde o 1 de xaneiro de 2017, o importe obtido pola transmisión tanto de dereitos de subscripción procedente de valores [admitidos a negociación](#) como de dereitos de subscripción procedente de valores [non admitidos a negociación](#) nun mercado organizado ten a consideración de ganancia patrimonial suxeita a retención. Véxase o Capítulo 11.

- Os **dividendos e participacións en beneficios** distribuídos por sociedades que procedan de **períodos impositivos durante os cales as devanditas sociedades se achasen en réxime de transparencia fiscal**.

Normativa: Art. 91.9 e disposición transitoria décima Lei IRPF ; disposición transitoria cuarta Regulamento IRPF

- A contraprestación obtida polo **adiamento ou o fraccionamento do prezo das operacións** realizadas no desenvolvemento dunha actividade económica habitual do contribuínte.

Normativa: Art. 25.5 Lei IRPF

- Os derivados das **transmisións lucrativas, por causa de morte** do contribuínte, dos activos representativos da captación e utilización de capitais alleas. Tampouco se computará o rendimento do capital mobiliario **negativo** derivado da **transmisión lucrativa de activos representativos da captación e utilización de capitais alleas por actos "inter vivo"**.

Normativa: Art. 25.6 Lei IRPF

- Os **dividendos e participacións en beneficios** a que se refire o artigo 25.1 a) e b) Lei IRPF que procedan de beneficios obtidos en **períodos impositivos durante os cales a entidade que os distribúe tributase no réxime das sociedades patrimoniais**

Normativa: Disposición transitoria décima Lei IRPF

- A **distribución dos beneficios** a que se refire o artigo 25.1 a) e b) Lei IRPF obtidos durante os períodos impositivos en que fose de aplicación o réxime de atribución de rendas por sociedades civís que levasen contabilidade axustada ao código de comercio nos exercicios 2014 e 2015 e que pasaron a ter a consideración de contribuíntes do Imposto sobre Sociedades a partir do 1 de xaneiro de 2016, non se integrarán na base impoñible do perceptor que sexa contribuínte do IRPF, nin estarán suxeitos a retención e ingreso a conta.

Normativa: Disposición transitoria trixésimo segunda.3 LIS

Rendementos estimados do capital mobiliario e operacións vinculadas

Normativa: Arts. 6.5, 40 e 41 Lei IRPF

As prestacións de bens ou dereitos susceptibles de xerar rendementos do capital mobiliario **presúmense retribuídas, agás proba en contrario**. En defecto de proba en contrario, a valoración dos rendementos estimados efectuarase polo valor de mercado, entendéndose por este a contraprestación que se acordaría entre suxeitos independentes, agás proba en contrario, doutro valor inferior.

Se se trata de **préstamos e operacións de captación de capitais alleas en xeral**, entenderase por valor normal no mercado **o tipo de xuro legal do diñeiro** que se ache en vigor o último día do período impositivo, o **3,25 por 100** para o exercicio 2024.

Tratandose de operacións entre persoas ou entidades vinculadas, a valoración realizarase polo valor de mercado, nos termos previstos no artigo 18 da LIS. Neste mesmo Capítulo coméntase a integración na base imponible dos rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias procedentes de entidades vinculadas.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Conforme ao artigo 18 da LIS as relacións de vinculación danse nas operacións realizadas entre:

- Unha entidade e os seus socios ou partícipes,
- Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores de dereito e de feito, agás no correspondente á retribución polo exercicio das súas funcións,
- Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores,
- Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.

Cando a vinculación se defina en función da relación sociosociedade, a participación do socio deberá ser igual ou superior ao 25 por 100.

A Administración tributaria poderá comprobar que as operacións realizadas entre persoas ou entidades vinculadas valoráronse polo seu valor de mercado e efectuará, se é o caso, as correccións valorativas que procedan respecto das operacións suxeitas ao Imposto sobre Sociedades, ao IRPF ou ao Imposto sobre a Renda de non Residentes que non fosen valoradas polo seu valor de mercado. Para tal fin, o contribuínte do IRPF deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

Clasificación segundo a súa orixe ou fonte

Normativa: Art. 25 Lei IRPF

Atendendo aos elementos patrimoniais dos que procedan, os rendementos do capital mobiliario clasifícanse, para os efectos do IRPF, nos catro grupos seguintes:

1. **Rendementos obtidos pola participación nos fondos propios de calquera tipo de entidade.**
2. **Rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias.**
3. **Rendementos procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez, agás cando deban tributar como rendementos do traballo, e de rendas derivadas da imposición de capitais.**

Agora ben, tributan como **rendementos do traballo** as prestacións derivadas dos contratos de seguro concertado no marco da previsión social. Teñen esta consideración os seguintes:

- Contratos de seguros concertados con mutualidades de previsión social cuxas achegas puidesen ser, polo menos en parte, gasto deducible ou obxecto de redución na base imponible.
- Plans de previsión social empresarial e seguros colectivos que instrumenten compromisos por pensións asumidas polas empresas, nos termos previstos na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado por Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (BOE do 13 de decembro).
- Plans de previsión asegurada.
- Seguros de dependencia conforme ao que se dispón na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro).

4. **Outros rendementos do capital mobiliario.**

Clasificación segundo a súa integración na base imponible

Normativa: Arts. 45 e 46 Lei IRPF

A actual Lei do IRPF, con obxecto de outorgar un tratamento neutral ás rendas derivadas do aforro, establece a incorporación de todas as rendas así cualificadas, calquera que sexan os instrumentos financeiros en que se materialicen e o prazo da súa xeración, nunha base única denominada base imponible do aforro.

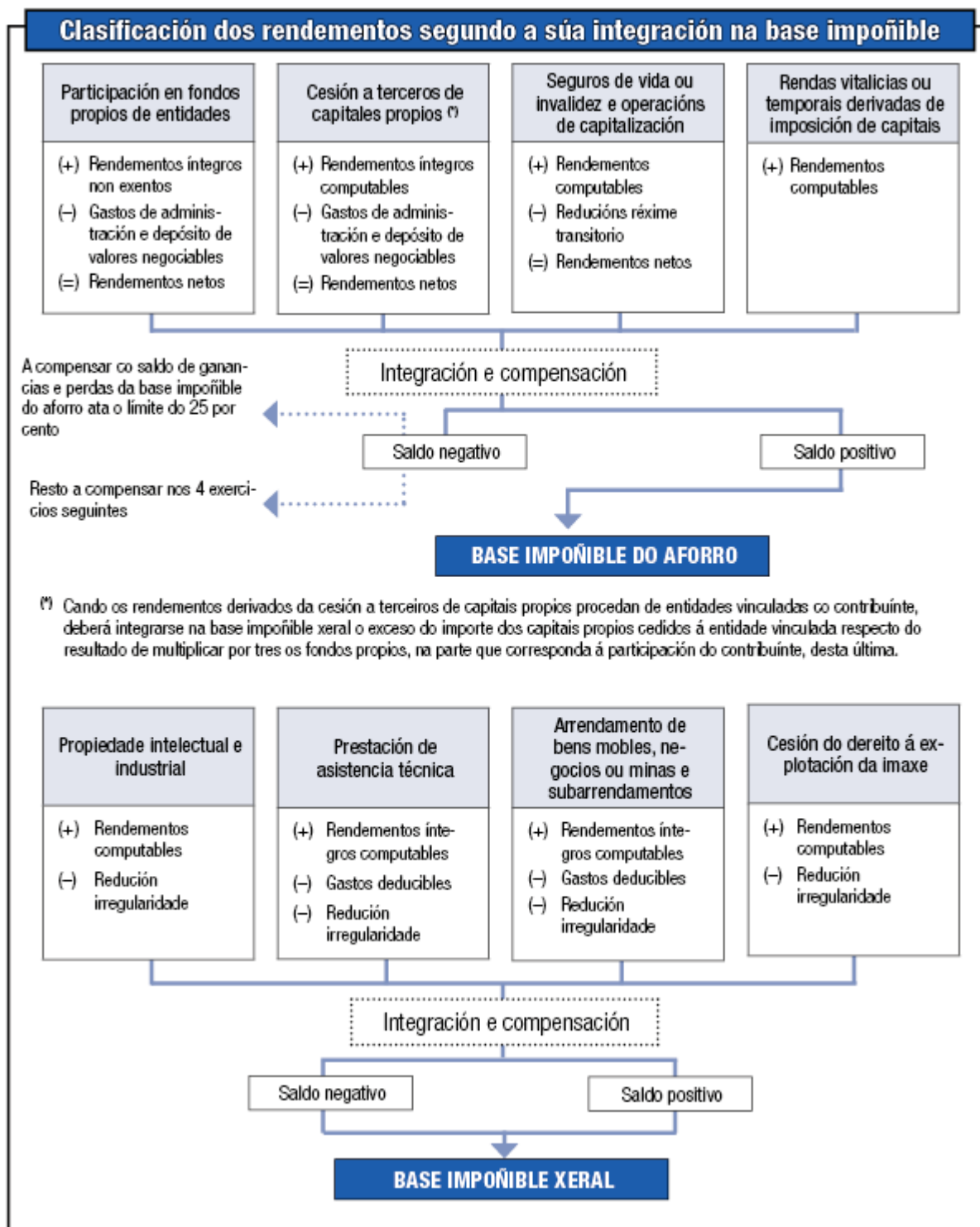
A base imponible do aforro cómpóñese dos seguintes rendementos:

- Os derivados da participación de fondos propios de entidades.
- Os derivados da cesión a terceiros de capitais propias.
- Os derivados de seguros de vida ou invalidez e operacións de capitalización.
- Os procedentes de rendas vitalicias ou temporais derivados da imposición de capitais.

Na base imponible xeral inclúense, entre outros, os seguintes rendementos:

- Os derivados da propiedade intelectual e industrial cando o contribuínte non sexa o autor, e da prestación de asistencia técnica.
- Os derivados do arrendamento de bens mobles, negocios ou minas e subarrendamentos e da cesión do dereito á explotación da imaxe.

Na seguinte imaxe represéntase graficamente a clasificación dos rendements do capital mobiliario segundo a súa integración na base imponible:

Cadro: Clasificación dos rendementos segundo a súa procedencia

Procedencia	Clase de rendementos	Exemplos
Valores de renda variable (Accións e outras participacións nos fondos propios de calquera tipo de entidade)	Rendementos obtidos pola participación en fondos propios de entidades	• Dividendos, primas de asistencia a xuntas e participacións en beneficios de entidades • Constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo de accións e participacións • Calquera utilidade derivada da condición de socio, accionista, asociado ou partícipe • Distribución da prima de emisión e redución de capital con devolución de achegas en valores negociados cuxos importes superen o valor de adquisición das respectivas accións
Valores de renda fixa e outros instrumentos financeiros Capitais propias cedidos a terceiros	Rendementos pactados ou estimados pola cesión a terceiros de capitais propias	• Intereses de contas ou depósitos • Intereses e outros rendementos de títulos de renda fixa (obrigas, bonos) • Intereses de préstamos concedidos
	Rendementos derivados de operacións realizadas sobre activos financeiros	• Transmisión, amortización, troco ou reembolso de activos financeiros, tales como: ◦ Valores de Débeda Pública (Letras do Tesouro, Bonos e Obrigas do Estado, etc.) ◦ Outros activos financeiros ◦ Participacións preferentes e débeda subordinada • Cesión temporal de activos financeiros e cesións de créditos
Contratos de seguro de vida ou invalidez e operacións de capitalización	Rendementos de contratos de seguros de vida ou invalidez e de operacións de capitalización	• Prestacións de supervivencia • Prestacións de xubilación • Prestacións de invalidez • Rendas temporais ou vitalicias por imposición de capitais
Outros elementos patrimoniais de natureza mobiliaria non afectos (Bens ou dereitos)	Outros rendementos do capital mobiliario	• Propiedade intelectual (se o perceptor é persoa distinta do autor) • Propiedade industrial (*) • Asistencia técnica (*) • Arrendamento de bens mobles, negocios ou minas • Subarrendamento percibido polo

Procedencia	Clase de rendementos	Exemplos
		subarrendador (*) • Cesión dereita explotación imaxe (*)

Nota:

(*) Sempre que os rendementos non deriven de elementos afectos nin se obteñan no ámbito dunha actividade económica. [\(Volver\)](#)

Rendementos a integrar na base imponible do aforro

Rendementos obtidos participación fondos propios calquera entidade

Normativa: Art. 25.1 Lei IRPF

En xeral, rendementos monetarios e en especie obtida pola participación en fondos propios de calquera tipo de entidade

Inclúense dentro desta categoría os seguintes rendementos, monetarios ou en especie:

- Os **dividendos, primas de asistencia a xuntas e participacións nos beneficios** de calquera tipo de entidade.
- Os **rendementos procedentes de calquera clase de activos**, agás a entrega de accións totais ou parcialmente liberadas que, estatutariamente ou por decisión dos órganos sociais, faculten para participar nos beneficios, vendas, operacións, ingresos ou conceptos análogos dunha entidade por causa distinta da remuneración do traballo persoal.
- Os rendementos que se deriven da **constitución ou cesión de dereitos de uso ou gozo**, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, **sobre os valores ou participacións que representen a participación nos fondos propios da entidade**.
- Calquera outra utilidade**, distinta das anteriores, procedente dunha entidade **pola condición de socio, accionista, asociado ou partícipe**.
- A **distribución da prima de emisión e a redución de capital con devolución de achegas**. O seu exame realízase no seguinte [apartado](#) dos "Rendementos obtidos participación fondos propios calquera entidade" deste Capítulo.

En concreto: Distribución da prima de emisión e a redución de capital con devolución de achegas

Normativa: Arts. 25.1.e) e 33.3.a) Lei IRPE

Hai que distinguir entre:

1. Valores admitidos a negociación nalgún dos mercados de valores da Unión Europea

Neste caso **os importes obtidos** da distribución da prima de emisión e a redución de capital con devolución de achegas correspondentes a valores admitidos a negociación **minorarán, ata a súa anulación, o valor de adquisición** das accións ou participacións afectadas e **os excesos** que puidesen resultar tributarán como **rendementos do capital mobiliario** non suxeitos a retención ou a ingreso a conta.

Non obstante, **cando a redución de capital proceda de beneficios non distribuídos, a totalidade do percibido por este concepto tributará como dividendo**. Con esta finalidade, considerarase que as reducións de capital, calquera que sexa a súa finalidade, afectan en primeiro lugar á parte do capital social que non proveña de beneficios non distribuídos, ata a súa anulación.

2. Valores non admitidos a negociación nalgún dos mercados de valores da Unión Europea

Son os valores non admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores definidos na Directiva 2014/65 / UE (Unión Europea) do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, e representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades.

No caso de distribución da prima de emisión e de redución de capital que teña por finalidade a devolución de achegas **e non proceda de beneficios non distribuídos**, correspondente a estes valores non admitidos a negociación deberá terse en conta o signo positivo ou negativo da **diferenza** entre o valor dos fondos propios das accións ou participacións correspondentes ao último exercicio cerrado con anterioridade á data da distribución da prima ou á da redución de capital e o seu valor de adquisición.

- a. Se a diferenza fóra **positiva**, o importe obtido ou o valor normal de mercado dos bens ou dereitos recibidos **considerarase rendimento do capital mobiliario co límite da citada diferenza positiva**.

Sinalar que, aínda que os artigos 25.1.e) e 33.3.a) Lei IRPE fan referencia á Directiva 2004/39/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, a devandita directiva foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65 / UE (Unión Europea) do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94 dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

- b. Se a diferenza fóra **negativa ou cero**, o percibido minorará o valor de adquisición das accións ou participacións ata anularo.

Para os efectos do cálculo da diferenza positiva, o valor dos fondos propios minorarase se é o caso, nos seguintes importes:

- No importe dos beneficios repartidos **con anterioridade** á data da distribución da prima de emisión ou á da redución de capital, procedentes de reservas incluídas nos citados fondos propios.
- No importe das **reservas legalmente indispoñibles** incluídas nos devanditos fondos propios que se xerasen con posterioridade á adquisición das accións ou participacións.

O exceso sobre este límite, isto é, a diferenza entre o valor dos fondos propios e o valor de adquisición das accións ou participacións minorará o valor de adquisición destas últimas ata anularo e a parte do devandito exceso que supere o valor de adquisición tributará como rendemento do capital mobiliario non suxeito a retención ou a ingreso a conta.

Así mesmo, con obxecto de evitar supostos de dobre imposición, se o reparto da prima de emisión ou a redución de capital que teña por finalidade a devolución de achegas e non proceda de beneficios non distribuídos determinaron rendementos do capital mobiliario pola referida diferenza entre o valor de adquisición e o dos fondos propios, e con posterioridade o contribuínte obtivese dividendos ou participacións en beneficios da mesma entidade en relación con accións ou participacións que permanecesen no seu patrimonio desde a distribución da prima de emisión ou desde a redución de capital, o importe destes minorará o valor de adquisición das mesmas, co límite dos rendementos do capital mobiliario previamente computados polo reparto da prima de emisión ou pola redución de capital con devolución de achegas.

En resumo: se os fondos propios atribuíbles ao contribuínte persoa física (minorado nas reservas indispoñibles incluídas nos devanditos fondos propios que se xerasen con posterioridade á adquisición das accións ou participacións e no importe dos beneficios repartidos con anterioridade á data da distribución da prima de emisión ou á da redución de capital procedente de reservas incluídas nos citados fondos propios) superan o valor de adquisición das súas accións ou participacións, o percibido (o reparto da prima de emisión ou a redución de capital nos termos comentados con anterioridade), ata a devandita diferenza positiva tributa como rendemento do capital mobiliario. O resto do percibido reduce o valor de adquisición das accións ou participacións ata a súa anulación e a parte que supere o valor de adquisición tributa como rendemento do capital mobiliario non suxeito a retención ou a ingreso a conta.

A continuación, recóllese un suposto práctico sobre este tema:

Exemplo: Distribución da prima de emisión e a redución de capital con devolución de achegas en valores non admitidos a negociación

Don R.G.M. adquiriu no ano 2009 a cantidade de 300 accións da sociedade "Max, S.A." que non cotiza en Bolsa por un importe total de 3.000 euros. O 15 de outubro de 2024 percibiu, como consecuencia da ampliación de capital que a citada sociedade realizou o ano anterior, unha prima de emisión de 2 euros por acción.

O capital social da entidade "Max, S.A" no último exercicio cerrado con anterioridade á data de distribución da prima estaba formado por 2.500 accións de valor nominal de 10 euros, e existían reservas constituídas por importe de 2.500 euros, de que 1.250 euros correspondían a reservas indispoñibles.

Solución:

Valor Fondos Propios

- Capital social (2.500 accs. x 10): 25.000
- Reservas totais: +2.500
- Reservas indispoñibles: -1.250
- Valor fondos propia sociedade "Max, S.A." $(25.000 + 2.500 - 1.250) = 26.250$
- Valor Fondos Propios correspondentes ás accións de Don R.G.M. $(10,5 \text{ euros} \times 300 \text{ accs.}) \text{ (1)} = 3.150$

Nota (1) O valor dos fondos propios por acción será de 10,5 euros [resultado de dividir o valor dos fondos propios da sociedade correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á data da distribución da prima entre o número total de accións da devandita sociedade, isto é, 26.250 euros / 2.500 accións].[\(Volver\)](#)

Límite tributación

- Valor fondos propios das accións: 3.150
- Valor de adquisición das accións: 3.000
- Diferenza positiva: 150

Tributación da prima de emisión

- Prima de emisión $(300 \text{ accs.} \times 2) = 600$
- Límite $(3.150 - 3.000) = 150$

Importe que tributa como rendimento de capital mobiliaria [\(2\)](#): 150

Nota (2) Será a diferenza positiva entre o valor dos fondos propios correspondente ás accións e o valor de adquisición destas, xa que o rendimento do capital mobiliario a computar nestes casos ten como límite a citada diferenza positiva e non está suxeito a retención.[\(Volver\)](#)

Exceso que minora o valor de adquisición $(600 - 150) \text{ (3)} = 450$

Nota (3) Virá determinado polo exceso entre a diferenza positiva entre o valor fondos propios correspondente ás accións e o valor de adquisición destas e o importe da prima percibida, isto é, 450 euros $(600 - 150)$. Como consecuencia do anterior, o novo valor de adquisición das accións será de 2.550 euros $(3.000 - 450)$.

Se con posterioridade o contribuínte obtivese dividendos ou participacións en beneficios da mesma entidade en relación con estas accións, o importe destes co límite dos rendementos do capital mobiliario previamente computados polo reparto da prima de emisión a consecuencia da referida diferenza entre o valor de adquisición e o dos fondos propios, minorará tamén o valor de adquisición das accións.[\(Volver\)](#)

Supostos especiais

A. Redución de capital e distribución da prima de emisión efectuada con posterioridade ao 23 de setembro de 2010 por sociedades de investimento de capital variable (SICAV)

Normativa: Art. 94.1.c) e d) e 94.2.b) Lei IRPF

a. Nos supostos de redución de capital de sociedades de investimento de capital variable que teñan por finalidade a devolución de achegas, o importe desta ou o valor normal de mercado dos bens ou dereitos percibidos cualificarase como rendemento de capital mobiliaria, de acordo co previsto no artigo 25.1 a) da Lei do IRPF, **co límite maior das seguintes contías** :

1. **O aumento do valor liquidativo das accións** desde a súa adquisición ou subscrición ata o momento da redución do capital social.
2. Cando a redución de capital proceda de beneficios non distribuídos, **o importe dos devanditos beneficios**. Con esta finalidade, considerarase que as reducións de capital, calquera que sexa a súa finalidade, afectan en primeiro lugar á parte do capital social que proveña de beneficios non distribuídos, ata a súa anulación.

O exceso sobre o citado límite **minorará o valor de adquisición das accións afectadas ata a súa anulación**, nos termos establecidos no artigo 33.3 a) da Lei do IRPF.

Pola súa parte, o exceso que puidese resultar integrárase como rendemento do capital mobiliario procedente da participación nos fondos propios de calquera tipo de entidade, na forma prevista para a distribución da prima de emisión correspondente a valores admitidos a negociación nalgún dos mercados de valores da Unión Europea.

b. Nos supostos de distribución da prima de emisión de accións de sociedades de investimento de capital variable, a totalidade do importe obtido terá a consideración de rendemento de capital mobiliaria, sen que resulte de aplicación a minoración anteriormente comentada do valor de adquisición das accións admitidas a negociación nalgún dos mercados de valores da Unión Europea, previsto no artigo 25.1 e) da Lei do IRPF.

O disposto para a SICAV aplicarase igualmente a organismos de investimento colectivo equivalentes ás sociedades de investimento de capital variable que estean rexistrados noutro Estado, con independencia de calquera limitación que tivesen respecto de grupos restrinxidos de investidores, na adquisición, cesión ou rescate das súas accións; en todo caso resultará de aplicación ás sociedades amparadas pola Directiva 2009/65/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo, pola que se coordinan as disposicións legais, regulamentarias e administrativas sobre determinados organismos de investimento colectivo en valores mobiliarios [Art. 94.2.b) Lei IRPF].

Teñase en conta que a Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, en relación co Imposto sobre Sociedades estableceu requisitos adicionais para que as sociedades de investimento de capital variable (SICAV) poidan aplicar o tipo de gravame do 1 por 100.

Esta modificación vai acompañada dun réxime transitorio para as SICAV que acorden a súa disolución e liquidación, que ten por finalidade permitir que os seus socios e socias poidan trasladar o seu investimento a outras institucións de investimento colectivo que cumpran os requisitos para manter o tipo de gravame do 1 por cento no Imposto sobre Sociedades.

B. Dividendos e participacións en beneficios procedentes de determinados valores tomados en préstamo

Os dividendos, participacións en beneficios e demais rendementos derivados dos valores tomados en préstamo a que se refire a disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social (BOE do 31 de decembro) integraranse na renda do prestameiro de acordo co que se establece na citada disposición.

No referente ao réxime tributario para o [prestamista](#) das remuneracións e, se é o caso, das compensacións polos dereitos económicos que se deriven dos valores prestados durante a vixencia do préstamo coméntase neste mesmo Capítulo.

Precisión: teñase en conta que a [LIS](#), derrogou canto a só ao devandito imposto, con efectos 1 de xaneiro de 2015, o apartado 2 da disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003, do 30 de decembro, que establece o réxime tributario aplicable ás operacións de préstamo de valores. Polo tanto, o tratamento fiscal previsto na citada disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003 cando o prestamista ou prestameiro sexa un contribuínte polo [IRPF](#) mántense vixente.

Con respecto á [LIS](#) véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

En particular, o prestameiro deberá integrar na súa base imponible a totalidade do importe percibido que derive dos valores tomados en préstamo. En especial, debe integrarse a totalidade do percibido con ocasión dunha distribución da prima de emisión ou dunha redución de capital con devolución de achegas que afecte aos valores prestados, así como o valor de mercado correspondente aos dereitos de subscripción ou asignación gratuíta adxudicados nos supostos de ampliación de capital.

O réxime fiscal aplicable ás adquisicións ou transmisións de [valores homoxéneos aos tomados en préstamo](#) realizado polo prestameiro durante a vixencia do préstamo, coméntase no Capítulo 11.

Gastos deducibles: de administración e depósito

Normativa: Art. 26.1 a) Lei [IRPF](#)

Para a determinación do rendemento neto do capital mobiliario correspondente a este tipo de rendementos, poderán deducirse exclusivamente os de administración e depósito das accións ou participacións que representen a participación en fondos propios de entidades, sen que resulte admisible a dedución de ningún outro concepto de gasto.

Con esta finalidade, **consideraranse como gastos de administración e depósito** aqueles importes que repercutan as empresas de servizos de investimento, entidades de crédito ou outras entidades financeiras que, de acordo coa Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento ([BOE](#) do 18 de marzo), teñan por finalidade

retribuír a prestación derivada da realización, por conta dos seus titulares, do servizo de depósito de valores representados en forma de títulos ou da administración de valores representados en anotacións en conta.

Precisión: aínda que o artigo 26.1.a) da Lei do IRPE alude á Lei 24/1988, do 28 de xullo, do Mercado de Valores, a devandita referencia debe entenderse realizada á Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento (BOE do 18 de marzo).

Non serán deducibles:

As contías que supoñan a contraprestación dunha xestión discrecional e individualizada de carteiras de investimento, onde prodúzase unha disposición dos investimentos efectuados por conta dos titulares de acordo cos mandatos conferidos por estes.

Exemplo: Rendementos obtidos pola participación en fondos propios de calquera entidade

Don L.H.L. percibiu no exercicio 2024 os seguintes rendementos pola súa condición de accionista de determinadas sociedades que cotizan en bolsa.

1. Da sociedade "Alfa, SA", percibiu as seguintes cantidades:

Dividendos:

Importe íntegro: 1.020 euros

Primas de asistencia a xuntas:

Importe íntegro: 300 euros

Accións liberadas procedentes dunha ampliación de capital:

Valor de mercado: 3.005 euros

2. O día 10 de febreiro de 2024, constituíu un usufruto temporal a 10 anos a favor da entidade "Beta, SA" sobre un paquete de accións da sociedade "Gamma, SA" por un importe total de 21.000 euros, que percibirá de maneira fraccionada a razón de 2.100 euros o día 13 de febreiro de cada un dos respectivos anos de duración do usufruto.

Polo servizo de administración e depósito das accións, a entidade de crédito cargoulle 31 euros. Determinar o importe dos rendementos netos computables e as retencións soportadas.

Solución:

Sociedade "Alfa SA":

Importe dividendos = 1.020

Importe primo de asistencia a xuntas = 300

Accións liberadas [\(1\)](#) = --

Retención soportada $(193,8 + 57)$ [\(2\)](#) = 250,80

Constitución usufruto:

Rendemento computable: 2.100

Retención soportada (19% s/2.100): 399

Totais ingresos íntegros (1.020 + 300 + 2.100) = 3.420

Gastos deducibles = 31

Rendemento neto a integrar na base imponible do aforro (3.420 - 31) = 3.389

Notas ao exemplo:

(1) A recepción de accións totalmente liberadas non constitúe rendemento do capital mobiliario. O tratamento fiscal aplicable á recepción de [accións totalmente liberadas](#) (de valores admitidos a negociación) coméntase no Capítulo 11 do presente Manual. [\(Volver\)](#)

(2) O tipo de retención aplicable aos rendementos derivados da participación en fondos propios de entidades para o exercicio 2024 é o 19 por 100.

En consecuencia, as retencións soportadas foron as seguintes:

Dividendo (19% s/1.020) = 193,80

Prima asistencia a xuntas (19% s/300) = 57

Importe das retencións: 193,80 + 57 = 250,80 [\(Volver\)](#)

Rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propias

Normativa: Art. 25.2 Lei IRPF

Supostos

Teñen esta consideración as contraprestacións de todo tipo, calquera que sexa a súa denominación ou natureza, tanto se son monetarias como en especie, obtidas como retribución pola cesión a terceiros de capitais propias, así como as derivadas da transmisión, reembolso, amortización, troco ou conversión de calquera clase de activos representativos da captación e utilización de capitais alleas.

Dentro desta categoría de rendementos, poden distinguirse os catro grupos seguintes:

a) Rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias

Como exemplos poden citarse, entre outros, os seguintes:

- Intereses de contas en toda clase de institucións financeiras, incluídas as baseadas en operacións sobre activos financeiros.
- Intereses, cupóns e outros rendementos xornais derivados de valores de renda fixa.
- Intereses de activos financeiros con retención efectiva do 1,2 por 100 por aplicación da bonificación prevista na disposición transitoria sexta da LIS.

As particularidades das [retencións deducibles](#) correspondentes aos devanditos rendementos coméntanse no Capítulo 18.

- Intereses derivados de préstamos concedidos a terceiros.
- Rendas derivadas das operacións de cesión temporal de activos financeiros con pacto de recompra (REPOS). Denomínanse así as operacións de venda que inclúen un compromiso de recompra, opcional ou non opcional, que se realiza nun momento intermedio entre a data de venda e a data de amortización. Os "REPOS" máis comúns realízanse sobre Obrigas e Bonos do Estado.
- Rendas satisfeitas por unha entidade financeira como consecuencia da transmisión, cesión ou transferencia, total ou parcial, dun crédito titularidade daquela. A renda obtida polo cesionario ou adquirente cualifícase en todo caso como rendemento do capital mobiliario.

b) Contraprestacións derivadas da transmisión, reembolso, amortización, troco ou conversión de calquera clase de activos financeiros, con independencia da natureza do rendemento que produzan, implícito, explícito ou mixto

Teñen a consideración de "**activos financeiros**" os valores negociables representativos da captación e utilización de capitais alleas, con independencia da forma en que se documenten. Tamén teñen esta consideración, os instrumentos de xiro, incluso os orixinados por operacións comerciais, a partir do momento en que se endosen ou transmitan, non sendo que o endoso ou cesión fáganse como pagamento dun crédito de provedores ou subministradores.

A título de exemplo constitúen activos financeiros, entre outros, os seguintes valores:

- Valores da Débeda Pública (Letras do Tesouro, Obrigas e Bonos do Estado).
- Letras financeiras.
- Obrigas de pagamento financeiras ou de empresa emitida ao desconto.
- Obrigas ou bonos con devindicación periódica de cupóns ou con primas de emisión, amortización ou reembolso.
- En xeral, calquera activo emitido ao desconto.

O artigo 91 do Regulamento do IRPE distingue entre activos financeiros con rendemento implícito, con rendemento explícito e con rendemento mixto, para os efectos da sometemento destes rendementos ao sistema de retencións ou ingresos a conta sen que a devandita distinción comporte relevancia algunha na cualificación fiscal dos rendementos obtidos.

- Teñen a consideración de **activos financeiros con rendemento implícito** aqueles en que o rendemento se xera mediante diferenza entre o importe satisfeito na emisión, primeira colocación ou endoso e o comprometido a reembolsar ao vencemento da operación. Inclúense como rendementos implícitos as primas de emisión, amortización ou

reembolso.

- Considéranse **activos financeiros con rendemento explícito** aqueles que xeran intereses e calquera outra forma de retribución pactada como contraprestación á cesión a terceiros de capitais propias e non estea comprendida no concepto de rendemento implícito nos termos comentados no parágrafo anterior.
- Os **activos financeiros con rendemento mixto** son os que xeran rendementos implícitos e explícitos. Estes valores seguirán o réxime dos activos financeiros con rendemento explícito cando o efectivo anual que produzan desta natureza sexa igual ou superior ao tipo de referencia vixente no momento da emisión, aínda que nas condicións de emisión, amortización ou reembolso fixásese, de forma implícita, outro rendemento adicional. Seguirán o réxime dos activos financeiros con rendementos implícitos cando o efectivo anual sexa inferior ao de referencia.

Importante : todos os rendementos derivados de operacións realizadas sobre activos financeiros xeran, sen excepción, rendementos do capital mobiliario. Non obstante, nas transmisións lucrativas de activos financeiros por causa de morte do contribuínte (a denominada "plusvalía do morto "), estimárase que non existe rendemento do capital mobiliario. Tampouco se computa o rendemento do capital mobiliario negativo derivado da transmisión lucrativa daqueles por actos "inter vivo" (Art. 25.6 Lei IRPF).

c) Rendementos derivados de determinados préstamos de valores

Normativa: Disposición adicional décimo oitava Lei 62/2003, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social (BOE do 31 de decembro)

O préstamo de valores é aquela operación que cumpre os restantes requisitos establecidos na disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003 e, pola que unha parte (o prestamista), a cambio dunha remuneración monetaria, transfire temporalmente a outra parte (o prestameiro) títulos-valores. O prestameiro obtén os importes monetarios correspondentes aos dereitos económicos que por calquera outro concepto derívense dos valores prestados durante a vixencia do préstamo coa obriga de devolver ao vencemento do mesmo outros tantos valores homoxéneos aos prestados. Os dividendos e participacións en beneficios procedentes dos valores tomados en préstamo constitúen para el [rendementos obtidos participación fondos propios calquera entidade](#), tal e como se explica no apartado anterior.

No referente ao **prestamista** a remuneración do préstamo, así como o importe das compensacións polos dereitos económicos que se deriven dos valores prestados durante a vixencia do préstamo, terán para este a consideración de **rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias**.

Atención: teñase en conta que a disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003 foi derogada no tocante á o Imposto sobre Sociedades, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2015, pola Lei 27/2014, do 27 de novembro (BOE do 28 de novembro), pero mántense vixente para IRPF.

Non obstante, os importes das compensacións pola distribución da prima de emisión, por reducións de capital con devolución de achegas ou por dereitos de subscripción preferente ou de asignación gratuíta xerados durante a duración do préstamo, terán para o prestamista o tratamento aplicable aos mesmos que se comenta no [Capítulo 11](#).

d) Rendementos derivados de participacións preferentes e débeda subordinada

Concepto

Teñen a consideración de rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias as rendas derivadas de valores de débeda subordinada ou de participacións preferentes emitidas nas condicións establecidas na disposición adicional segunda da Lei 13/1985, do 25 de maio, de coeficientes de investimento, recursos propios e obrigas de información dos intermediarios financeiros ([BOE](#) do 28 de maio) e, desde o 28 de xuño de 2014, na disposición adicional primeira da Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito ([BOE](#) do 27 de xuño).

Teñase en conta que, con efectos desde 28 de xuño de 2014, a Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito ([BOE](#) do 27 de xuño), derogou a Lei 13/1985, do 25 de maio, de coeficientes de investimento, recursos propios e obrigas de información dos intermediarios financeiros, regulando na súa disposición adicional primeira tanto o réxime fiscal aplicable ás participacións preferentes e a determinados instrumentos de débeda (concretamente, débeda subordinada) como os requisitos que deben cumprir. Non obstante, a entrada en vigor desta Lei 10/2014 non modifica o réxime fiscal aplicable ás participacións preferentes e outras instrumentos de débeda que se emitisen con anterioridade á devandita data, de acordo co que se establece na disposición transitoria segunda da citada Lei.

Regra opcional especial de cuantificación de rendas derivadas de débeda subordinada ou de participacións preferentes para compensacións percibidas por acordos celebrados coas entidades emisoras

Normativa: Disposición adicional cuadraxésimo cuarta Lei [IRPF](#)

Para aqueles contribuíntes que perciban en 2024 compensacións como consecuencia de acordos celebrados coas entidades emisoras de débeda subordinada e de participacións preferentes, a Lei do [IRPF](#) establece unha regra especial de cuantificación que permite computar, de forma voluntaria, no exercicio en que se perciban as compensacións un único rendimento do capital mobiliario por diferenza entre a compensación percibida e o investimento realizado, deixando sen efectos fiscais as operacións intermedias de recompra e subscripción ou troco de valores.

Ao ter carácter voluntario, o contribuínte pode, en calquera caso, decidir non aplicar a regra especial e aplicar as regras xerais do [IRPF](#), dando a cada unha das operacións realizadas o tratamento que proceda.

Se opta por esta regra especial **o tratamento fiscal que debe seguir é o seguinte :**

- No exercicio en que se perciban as compensacións derivadas do acordo **computarase como rendimento do capital mobiliario a diferenza entre a compensación percibida e o investimento inicialmente realizada**. Esta compensación incrementarase nas

cantidades que se obtivesen previamente pola transmisión dos valores recibidos. No caso de que os valores recibidos no troco non se transmitisen previamente ou non se entregasen con motivo do acordo, a citada compensación incrementarase na valoración dos devanditos valores que se tivese en conta para a cuantificación da compensación.

- **Non terán efectos tributarios a recompra e subscrición ou troco por outros valores, nin a transmisión destes últimos realizados antes ou con motivo do acordo**, debendo practicarse, se é o caso, autoliquidación complementaria sen sanción, nin xuros de mora, nin recarga algún no prazo comprendido entre a data do acordo e os tres meses seguintes á finalización do prazo de presentación da autoliquidación en que se imputen as compensacións a que se refire o punto anterior, isto é, no prazo comprendido **entre a data do acordo e o 30 de setembro de 2025**.

Se se opta por aplicar esta regra especial de cuantificación, inmediatamente despois da presentación, se é o caso, destas autoliquidacións complementarias, o contribuínte está obrigado a comunicar os exercicios das autoliquidacións afectadas pola nova cuantificación para o cal debe cubrir un formulario específico que pode presentar de forma electrónica, a través de Internet (Sede electrónica da [AEAT](#)), ou nas oficinas de rexistro da Axencia Tributaria.

Importante: a diferenza dos contribuíntes que reciben compensacións como consecuencia de acordos celebrados coas entidades emisoras de débeda subordinada e de participacións preferentes, os titulares de débeda subordinada ou participacións preferentes cuxos contratos fosen declarados nulos mediante sentenza xudicial, e que consignasen rendementos das mesmas na súa autoliquidación correspondente ao IRPF, poderán solicitar a rectificación das devanditas autoliquidacións e solicitar e, se é o caso, obter a devolución de ingresos indebidos, aínda que prescribise o dereito a solicitar a devolución.

Cando prescribise o dereito a solicitar a devolución, a rectificación da autoliquidación a que se refire o parágrafo anterior só afectará aos rendementos da débeda subordinada e das participacións preferentes, e ás retencións que se puidesen practicar por tales rendementos.

Determinación do rendimento íntegro

Hai que distinguir:

a. No suposto de intereses e outras retribucións pactadas ou estimadas pola cesión a terceiros de capitais propias

Se a retribución é **monetaria**, a integración na base imponible destes rendementos efectuarase polo importe íntegro, sen descontar a retención practicada sobre o devandito rendimento.

Se a retribución é **en especie**, integrárase na base imponible a valoración do rendimento (valor de mercado do ben, dereito ou servizo recibido) máis o ingreso a conta, non sendo que este fose repercutido ao titular do rendimento (Art. 43.2 Lei IRPF).

As prestacións de bens ou dereitos susceptibles de xerar rendementos do capital mobiliario presumíranse retribuídas, agás proba en contrario. En defecto de proba en contrario, a valoración da renda estimada no suposto de préstamos e operacións de captación ou utilización de capitais alleas en xeral, efectuarase aplicando o xuro legal do diñeiro que se ache en vigor o último día do período impositivo, o 3,25 por 100 para o exercicio 2024.

b. No suposto de operacións sobre activos financeiros

A integración na base imponible dos rendementos derivados da transmisión, reembolso, amortización, troco ou conversión de calquera clase de activos financeiros (rendementos implícitos), efectuarase de acordo coas seguintes regras:

1. O cómputo de cada rendimento debe efectuarse, individualmente, por cada título ou activo, por diferenza entre os valores de alleamento, amortización ou reembolso e de adquisición ou subscrición.
2. Os gastos accesorios de adquisición e alleamento, sempre que sexan satisfeitos polo adquirente (valor de adquisición) ou transmitente (valor de alleamento ou reembolso) e xustifíquense axeitadamente, deberán computarse para a cuantificación do rendimento obtido.
3. Os rendementos negativos intégraranse cos rendementos positivos, agás no suposto de que o contribuínte adquirise activos financeiros homoxéneos dentro dos dous meses anteriores ou posteriores ás devanditas transmisións, en cuxo caso, os devanditos rendementos negativos intégraranse a medida que se transmitan os activos financeiros que permanezan no patrimonio do contribuínte [Art. 25.2 b) Lei IRPF].

Véxase tamén en relación con esta última regra o artigo 8 do Regulamento IRPF "Concepto de valores ou participacións homoxéneas".

En consecuencia, o importe do rendimento do capital mobiliario determinarase efectuando a seguinte operación:

Rendemento = Valor alleamento ou reembolso - Valor adquisición ou subscrición

Con esta finalidade, considerarase como maior valor de adquisición ou subscrición, ou como menor valor de transmisión, reembolso ou amortización, o importe dos gastos e tributos inherentes ás devanditas operacións satisfeitas, que se xustifiquen axeitadamente, sen que teñan tal consideración as retencións ou ingresos a conta efectuados.

No referente á retención:

Como regra xeral, os rendementos do capital mobiliario derivados dos activos financeiros **están suxeitos a retención ou a ingreso a conta**.

Malia o anterior, **non existe obriga de practicar retención ou ingreso a conta sobre os seguintes rendementos** (Art. 75.3 Regulamento IRPE):

- Rendementos dos valores emitidos polo Banco de España que constitúan instrumento regulador de intervención no mercado monetario e os rendementos das Letras do Tesouro. Non obstante, están suxeitos a retención ou ingreso a conta os rendementos derivados de contratos de contas baseadas en operacións sobre Letras do Tesouro que se formalicen con entidades de crédito e demais institucións financeiras.
- Os rendementos de contas no exterior satisfeitos ou abonados por establecementos permanentes no estranxeiro de entidades de crédito e establecementos financeiros residentes en España.
- As primas de conversión de obrigas en accións.
- Os rendementos derivados da transmisión ou reembolso de activos financeiros con rendimento explícito, sempre que cumpran os requisitos seguintes:
 - a. Que estean representados mediante anotacións en conta.
 - b. Que se negocien nun mercado secundario oficial de valores españois.

Porén, están suxeitos a retención ou ingreso a conta os rendementos derivados de contratos de contas baseadas en operacións sobre os valores anteriores que se formalicen con entidades de crédito e demais institucións financeiras.

Esquema do Réxime fiscal da Débeda Pública do Estado

Modalidades	Cuantificación do rendimento	Retención
Letras do Tesouro	Valor de alleamento - Valor adquisición	Non
Bonos do Estado	Cupón: importe íntegro	Si
	Valor de alleamento - Valor adquisición	Non
Obrigas do Estado	Cupón: importe íntegro	Si
	Valor de alleamento - Valor adquisición	Non
Contas financeiras en Letras, Bonos e Obrigas	Valor de alleamento - Valor adquisición	Si

(*) Está suxeita a retención a parte do rendimento que equivalla ao cupón corrido nas transmisións dos valores mencionados cando se realicen durante os 30 días inmediatamente anteriores ao vencemento do cupón por un contribuínte do IRPE a un contribuínte do Imposto sobre Sociedades ou a unha persoa ou entidade non residente en territorio español. [\(Volver\)](#)

Gastos deducibles: de administración e depósito

Normativa: Art. 26.1 Lei IRPF

Teñen a consideración de gastos deducibles para a determinación do rendemento neto do capital mobiliario, exclusivamente os de administración e depósito de valores negociables, sen que resulte admisible a dedución de ningún outro concepto de gasto.

Con esta finalidade, **consideraranse como gastos de administración e depósito** aqueles importes que repercutan as empresas de servizos de investimento, entidades de crédito ou outras entidades financeiras que, de acordo coa Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento (BOE do 18 de marzo), teñan por finalidade retribuír a prestación derivada da realización, por conta dos seus titulares, do servizo de depósito de valores representados en forma de títulos ou da administración de valores representados en anotacións en conta.

Precisión: aínda que o artigo 26.1.a) da Lei do IRPF alude á Lei 24/1988, do 28 de xullo, do Mercado de Valores, a devandita referencia debe entenderse realizada á Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento (BOE do 18 de marzo).

Non serán deducibles:

As contías que supoñan a contraprestación dunha xestión discrecional e individualizada de carteiras de investimento, onde prodúzase unha disposición dos investimentos efectuados por conta dos titulares de acordo cos mandatos conferidos por estes.

Determinación do rendemento neto

O rendemento neto vén determinado pola diferenza entre os rendementos íntegros e os gastos de administración e depósito de valores negociables.

As operacións necesarias para determinar a contía do rendemento neto do capital mobiliario que se integra na base imponible do aforro represéntanse no seguinte esquema:

(+) RENDEMENTO ÍNTEGRO**a. Intereses e outras retribucións pactadas ou estimadas**

- Retribución **monetaria** : Importe íntegro
- Retribución **en especie**: Valoración + Ingreso a conta non repercutido
- Rendementos **estimados**. En defecto de proba en contrario, o 3,25 por 100 (xuro legal do diñeiro vixente) para o exercicio 2024 sobre o valor dos bens e / ou dereitos.

b. Operacións sobre activos financeiros (rendementos implícitos):

$RCM = \text{Valor de alleamento ou reembolso} - \text{Valor adquisición ou subscrición}$

(*) Ten en cónctase o importe dos gastos e tributos inherentes ás devanditas operacións satisfeitas, que se xustifiquen axeitadamente, sen que teñan tal consideración as retencións ou ingresos a conta efectuados.

(-) GASTOS DE ADMINISTRACIÓN E DEPÓSITO DE VALORES NEGOCIABLES

(=) RENDEMENTO NETO

Suposto especial de integración dos rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias procedentes de entidades vinculadas

Normativa: Art. 46 a) Lei IRPF

Cando os rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias procedan de entidades vinculadas co contribuínte, ten que terse en conta o seguinte:

A valoración destes rendementos deberá efectuarse polo valor de mercado.

Os devanditos rendementos intégranse na base xeral e na do aforro seguindo as seguintes regras:

- **Base imponible xeral:** formarán parte da base imponible xeral os correspondentes ao **exceso** do importe dos capitais propios cedidos a unha entidade vinculada **respecto do** resultado de multiplicar por tres os fondos propios, na parte que corresponda á participación do contribuínte, desta última.

Para os efectos de computar o devandito exceso, ten que terse en consideración o importe dos fondos propios da entidade vinculada reflectido no balance correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á data de devindicación do IRPF e a porcentaxe de participación do contribuínte existente nesta data.

- **Base imponible do aforro:** Intégranse na base imponible do aforro a diferenza entre o valor de mercado destes rendementos e o importe da parte do rendimento a integrar na base imponible xeral conforme ao antes indicado.

Persoas ou entidades vinculadas:

Para determinar cando hai vinculación ten que atenderse ao que se dispón no artigo 18.2 da LIS, en que se consideran persoas ou entidades vinculadas:

- Unha entidade e os seus socios ou partícipes.
- Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores, agás no correspondente á retribución polo exercicio das súas funcións.
- Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco, en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores.
- Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.

Nos supostos en que a vinculación se defina en función da relación dos socios ou partícipes coa entidade, a participación deberá ser igual ou superior ao 25 por 100. A mención aos administradores incluírá aos de dereito e aos de feito. Nos supostos en que a vinculación non se defina en función da relación socios ou partícipes-entidade, a porcentaxe de participación a considerar será o 25 por 100.

Nestes supostos, o contribuínte do IRPF deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

Véxase a aplicación práctica deste suposto no [exemplo](#) sobre cálculo do rendimento neto do capital mobiliario no caso de obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias que figura no apartado seguinte.

Exemplo: Rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propias

Don M.L.H., solteiro, obtivo durante o ano 2024 os seguintes rendementos:

- O día 10 de xaneiro percibe 400 euros en concepto de intereses dun depósito a oito anos e un día (data de imposición 9 de xaneiro de 2013; capital imposta 20.000 euros).
- O día 26 de maio subscribe obrigas de "M, S.A.", a cinco anos, por importe efectivo de 10.800 euros, con pagamento anual do cupón (o 25 de maio). O día 3 de outubro transmite a metade das obrigas por 5.800 euros, soportando gastos de transmisión de 30 euros. "M, S.A." cotiza en Bolsa e as obrigas están representadas mediante anotacións en conta.
- O 30 de outubro percibe 5.000 euros en concepto de intereses anuais de "Z, S.A." de que é administrador único e socio maioritario, polo préstamo que, con data 29 de outubro de 2017 e por importe de 70.000 euros, realizou á mesma. O devandito préstamo amortizarase integramente o 30 de outubro de 2024. O importe dos intereses responde ao valor de mercado.

No balance do exercicio 2023, cerrado o 31 de xullo do 2024, "Z, S.A." tiña fondos propios por valor de 50.000 euros e a porcentaxe de participación do contribuínte a 31 de decembro era do 40 por 100.

- O día 12 de decembro vende 100 obrigas de "T, S.A." por 7.210 euros, descontados os gastos inherentes á devandita transmisión satisfeita polo transmitente. As devanditas obrigas adquiriuas en marzo de 2013 por 7.815 euros. O día 28 de decembro volve comprar 100 obrigas da mesma empresa por 8.414 euros.
- O día 18 de decembro percibiu 210 euros en concepto de intereses de obrigas bonificadas dunha sociedade concesionaria de autoestradas de peaxe ás que resulta aplicable a bonificación do 95 por 100 no Imposto sobre as Renditas da Capital. A retención efectivamente soportada ascende a 2,52 euros.

- O día 28 de decembro transmite obrigas do Estado por un importe efectivo de 30.050 euros. As devanditas obrigas foron adquiridas por un importe equivalente a 27.600 euros, incluídos os gastos inherentes á devandita adquisición.

Determinar o rendimento neto do capital mobiliario a integrar na base imponible do IRPE e as retencións deducibles, supondo que a entidade financeira lle cargou en conta 41 euros por gastos de administración e depósito de valores negociables.

Solución:

1. Intereses do depósito a oito anos e un día

Rendemento íntegro = 400
Retención (19% s/400) = 76

2. Transmisión obrigas "M, S.A."

(+) Valor de transmisión (5.800 – 30) = 5.770
(-) Valor de adquisición (1/2 x 10.800) = 5.400
(=) Rendemento íntegro = 370

Retención = 0

3. Intereses de préstamo a entidade vinculada

Rendemento íntegro = 5.000

Dos que:

a) Parte do rendimento a integrar na base imponible xeral: [\(1\)](#)

$70.000 - [40\% (50.000 \times 3)] = 70.000 - 60.000 = 10.000$

$10.000 / 70.000 \times 100 = 14,29\%$

$5.000 \times 14,29\% = 714,50$

b) Parte do rendimento a integrar na base imponible do aforro: [\(2\)](#)

$5.000 - 714,50 = 4.285,50$

Retención (19% s/5.000) [\(3\)](#) = 950

Notas:

(1) Ao proceder os rendementos dun préstamo realizado a unha entidade vinculada co contribuínte, deben integrarse na base imponible xeral os intereses correspondentes ao exceso do importe dos capitais propios cedidos á entidade vinculada (70.000 euros) respecto do resultado de multiplicar por tres os fondos propios na parte que corresponda á participación do contribuínte, desta última $[40\% (50.000 \times 3) = 60.000]$. O importe do exceso, que ascende a 10.000 euros (70.000 – 60.000), supón o 14,29 por 100 do préstamo, polo que os intereses que deben integrarse na base imponible xeral serán o resultado de aplicar esta porcentaxe ao total dos intereses percibidos ($5.000 \times 14,29\% = 714,50$). [\(Volver\)](#)

(2) O resto dos intereses ($5.000 - 714,50 = 4.285,50$) integraranse na base liquidable do aforro. Ao non existir gastos deducibles nos rendementos que hai que integrar na base imponible xeral, o importe íntegro coincide co neto. [\(Volver\)](#)

(3) O tipo de retención aplicable en 2024 aos rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propias é o 19 por 100. [\(Volver\)](#)

4. Transmisión de obrigas "T, S.A."

(+) Valor de transmisión = 7.210
(-) Valor de adquisición = 7.815
(-) Rendemento íntegro = [\(4\)](#) -605
Retención = 0

Nota (4) Ao adquirir dentro do prazo de dous meses obrigas da mesma empresa, o rendemento negativo obtido non poderá computarse ata a venda das obrigas. [\(Volver\)](#)

5. Intereses de obrigas bonificadas

Rendemento íntegro = 210
Retencións efectivamente soportadas ($1,2\% \text{ s/}210$) = 2,52
Retencións deducibles non practicadas ($22,8\% \text{ s/}210$) = [\(5\)](#) 47,88

Nota(5) Ademais das retencións efectivamente soportadas (2,52 euros), o contribuínte pode deducir da cota as retencións non practicadas efectivamente pero que teñen dereito á bonificación do 95 por 100. Xa que o tipo de gravame aplicable sobre os intereses no derogado Imposto sobre as Rendas da Capital era o 24 por 100 e a bonificación aplicable é do 95 por 100, as retencións deducibles non practicadas ascenden a = ($22,8\% \text{ s/}210$) = 47,88 euros. Este tipo é o resultante de aplicar ao 24 por 100 a bonificación do 95 por 100 ($24\% \times 95\%$) = 22,8 por 100. [\(Volver\)](#)

6. Transmisión de Obrigas do Estado

Valor de transmisión = 30.050
menos Valor de adquisición = 27.600
Rendemento íntegro = 2.450
Retención = 0

7. Totais rendementos íntegros a integrar na base imponible do aforro ($400 + 370 + 4.285,50 + 210 + 2.450$) = **7.715,50**

Gastos deducibles = 41
Rendemento neto = 7.674,50

8. Totais rendementos íntegros e netos a integrar na base imponible xeral = 714,50

Rendementos procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez

Introdución

Normativa: Art. 25.3 Lei IRPE

Os rendementos, monetarios ou en especie, procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez xeran rendementos do capital mobiliario suxeitos ao IRPE, sempre que coincidan contratante e beneficiario nunha mesma persoa, agás no suposto dos seguros de invalidez cuxo beneficiario é o **acredor hipotecario** en que as rendas terán o mesmo tratamento fiscal que correspondese de ser o beneficiario o propio contribuínte.

En caso contrario (isto é, cando non coincidan contratante e beneficiario) a percepción normalmente tributará no Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

Exceptúanse desta cualificación como rendementos de capital mobiliaria, as operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez cando, de acordo co artigo 17.2.a) da Lei do IRPE, **deban tributar como rendementos do traballo**.

Prestacións de contratos de seguro que tributan como rendementos de traballo

Normativa: Art. 17.2 a) Lei IRPE

Tributan como rendementos do traballo as prestacións derivadas dos seguintes contratos de seguro concertado no marco da previsión social:

- Contratos de seguros concertados con mutualidades de previsión social cuxas achegas puidesen ser, polo menos en parte, gasto deducible ou obxecto de redución na base imponible.
- Plans de previsión social empresarial, así como os seguros colectivos que instrumenten os compromisos por pensións asumidas polas empresas, nos termos previstos na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado por Real decreto lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (BOE do 13 de decembro).
- Plans de previsión asegurada.
- Seguros de dependencia conforme ao que se dispón na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro).

Como veremos ao longo deste apartado, para os efectos de someter a gravame os rendementos do capital mobiliario procedentes das operacións de capitalización e dos contratos de seguros de vida ou invalidez, a Lei do IRPE establece distincións en función da forma de percepción das prestacións (renda ou capital), o prazo das operacións e a cobertura das continxencias, como, por exemplo, a xubilación ou a invalidez.

Teñen a consideración de operacións de capitalización as baseadas en técnica actuarial, que consistan en obter compromisos determinados no referente á súa duración e ao seu importe a cambio de desembolsos únicos ou xornais previamente fixados. Véxase o Anexo da Lei 20/2015, do 14 de xullo, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras, (BOE do 15 de xullo), apartado B).b).2.

O contrato de seguro de vida é o contrato en que o asegurador se obriga, mediante o cobramento da prima estipulada e dentro dos límites establecidos na Lei e no contrato, a satisfacer o beneficiario unha capital, unha renda ou outras prestacións convidas, no caso de morte ou ben de supervivencia do asegurado, ou de ambos os dous eventos conxuntamente. O seguro sobre a vida pode estipularse sobre a vida propia ou a dun terceiro, tanto para caso de morte como para caso de supervivencia ou ambos os dous conxuntamente, así como sobre unha ou varios cabezas (artigo 83 Lei 50/1980, do 8 de outubro, de Contrato de Seguro).

1. Seguros de capital diferida

Normativa: Art. 25.3 a) 1ª Lei IRPF

Determinación do rendemento íntegro e neto

Regras xerais

O capital **diferido** é unha modalidade de **seguro de vida** pola que o asegurador se compromete a entregar o capital asegurado á expiración do prazo convido como duración do contrato, desde que a persoa asegurada siga con vida nese momento sinalado.

a) Rendemento íntegro

Para determinar o rendemento íntegro aplícanse as seguintes regras:

En xeral:

Cando se perciba unha capital diferida, o rendemento do capital mobiliario virá determinado pola diferenza entre o capital percibido e o importe das primas satisfeitas que xerasen o capital que se percibe. O devandito rendemento está suxeito a retención a conta.

$$\text{Rendemento} = \text{Capital percibida} - \sum \text{Primas por supervivencia}$$

En caso de rescates parciais, entenderase que o importe rescatado corresponde ás primas máis antigas incluída a súa correspondente rendibilidade.

En particular:

- **Nos seguros que combinan a supervivencia co falecemento ou a incapacidade**

Tratándose de contrato de seguro que combina a continxencia de supervivencia coas de falecemento ou incapacidade e o capital percibido corresponde á continxencia de supervivencia, poderá detraerse tamén a parte das primas satisfeitas que corresponda ao capital en risco por falecemento ou incapacidade que se consumise ata o momento, sempre que, durante toda a vixencia do contrato, o capital en risco sexa igual ou inferior ao 5 por 100 da provisión matemática. Con esta finalidade, considérase capital en risco a diferenza entre o capital asegurado para falecemento ou incapacidade e a provisión matemática.

$$\text{Rendemento} = \text{Capital percibida} - \sum \text{Primas por supervivencia} - \sum \text{Primas capitais en risco por falecemento ou incapacidade consumida}^{(*)}$$

(*) co límite do 5 %da provisión matemática

- **Nos seguros anuais renovables**

Tratándose de seguros anuais renovables, só tera en contase o importe da prima do ano en curso, ao ser esta a que determina o importe do capital a percibir.

$$\text{Rendemento} = \text{Capital percibida} - \text{Prima do ano}$$

b) Determinación do rendemento neto

Xa que para esta categoría de rendementos non se contempla a posibilidade de aplicar gastos deducibles, o rendemento íntegro coincide co rendemento neto.

Supostos especiais

• Seguros de capital diferida que se destinen á constitución de rendas

Normativa: Art. 25.3 a) 6ª Lei IRPF

Os seguros de vida ou invalidez que prevexan prestacións en forma de capital e a devandita capital destínese á constitución de rendas vitalicias ou temporais non tributarán no momento de producirse a continxencia cuberta polo seguro, senón que o farán no momento de constitución das rendas vitalicias ou temporais de acordo co réxime das mesmas que máis adiante coméntase. Para iso é preciso que a posibilidade de conversión se recolla no contrato de seguro e que o capital non se poña a disposición do contribuínte por ningún medio.

• Seguros de invalidez cuxo beneficiario é o acredor hipotecario

Normativa: Disposición adicional cuadraxésima Lei IRPF

As rendas derivadas da prestación pola continxencia de incapacidade cuberta nun seguro, terán o mesmo tratamento fiscal que correspondese de ser o beneficiario o propio contribuínte, isto é, consideraranse rendementos de capital mobiliaria, cando se dean os seguintes requisitos:

- Que sexa percibida polo acredor hipotecario do contribuínte como beneficiario do mesmo.
- Que o acredor hipotecario do contribuínte teña a obriga de amortizar total ou parcialmente a débeda hipotecaria do contribuínte.
- Que o acredor hipotecario sexa unha entidade de crédito, ou outra entidade que, de maneira profesional realice a actividade de concesión de préstamos ou créditos hipotecarios.

Non obstante, estas rendas en ningún caso someteranse a retención.

Polo tanto, neste caso, ao darse a continxencia cuberta, a cancelación do préstamo hipotecario por unha entidade aseguradora coa que o contribuínte subscribise un seguro de vida que cubra o risco de invalidez absoluta, orixina para este un rendemento do capital mobiliario pola diferenza entre o importe total da prestación do seguro correspondente á

entidade de crédito (acredor hipotecario) e o importe das primas satisfeitas no ano en curso. O importe do remanente percibido polo contribuínte terá así mesmo a consideración de rendemento do capital mobiliario conforme ao artigo 25.3 a) da Lei do IRPF.

Importante : a condición para que as percepcións derivadas dun seguro de vida ou invalidez tributen no IRPF é que coincidan o tomador que contrata e paga a prima do seguro (ou o asegurado se o seguro é colectivo), e o beneficiario da prestación, agás neste suposto especial de seguros en que o beneficiario é o acreedor hipotecario; en caso contrario a percepción normalmente tributará no Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

Réxime transitorio de redución dos contratos de seguros de vida concertada antes do 31 de decembro de 1994

Normativa: Disposición transitoria cuarta Lei IRPF e art. 93.5 Regulamento IRPF

De acordo coa derogada Lei 18/1991, do IRPF, as prestacións derivadas dos contratos de seguro de vida xeraban incrementos ou diminucións de patrimonio (agás os procedentes de operacións de capitalización e daqueles contratos de seguro que non incorporaban o compoñente mínimo de risco e duración determinada no artigo 9 do Regulamento do IRPF vixente nese momento) e a estes incrementos e diminucións éranlles aplicables as porcentaxes de redución que establecía a disposición transitoria oitava da citada Lei 18/1991.

Coa entrada en vigor o 1 de xaneiro de 1999 da Lei 40/1998, do 9 de decembro, desaparece este tratamento fiscal, pero introdúcese un réxime transitorio que mantén a aplicación desas porcentaxes de redución á parte do rendemento correspondente a primas satisfeitas con anterioridade a 31 de decembro de 1994. O devandito réxime transitorio mantívose na actual Lei do IRPF nos termos que pasamos a comentar a continuación.

Cando se perciba unha capital diferida, a parte do rendemento neto total correspondente a **primas satisfeitas con anterioridade a 31 de decembro de 1994, que se xerase con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006**, poderá reducirse da seguinte forma:

1. Cálculo do rendemento neto total

Determinarase a parte do rendemento neto total obtido que corresponde a cada unha das primas satisfeitas con anterioridade a 31 de decembro de 1994.

Para iso, multiplicarase o devandito rendemento total obtido polo coeficiente de ponderación que resulte do seguinte cociente:

- No numerador, o resultado de multiplicar a prima correspondente polo número de anos transcorridos desde que foi satisfeita ata o cobramento da percepción.
- No denominador, a suma dos produtos resultantes de multiplicar cada prima polo número de anos transcorridos desde que foi satisfeita ata o cobramento da percepción.

De forma resumida:

$$(Prima \times n^{\circ} \text{ de anos transcorridos ata o cobramento}) \div \sum (cada \text{ prima } \times n^{\circ} \text{ anos transcorridos ata o cobramento})$$

2. Cálculo do rendimento neto reducible

Determinarase a parte do rendimento neto correspondente a cada unha das primas satisfeitas con anterioridade a 31 de decembro de 1994, que se xerou con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006.

Para tal fin, multiplicarase a contía resultante da operación comentada en número 1. anterior polo coeficiente de ponderación que resulte do seguinte cociente:

- No numerador, o tempo transcorrido entre o pagamento da prima e o 20 de xaneiro de 2006.
- No denominador, o tempo transcorrido entre o pagamento da prima e a data de cobramento da prestación.

De forma resumida:

$$\text{Coeficiente de ponderación} = \frac{\text{Días transcorridos desde o pagamento da prima ata o 20-01-2006}}{\text{Días transcorridos entre o pagamento da prima e a data de cobramento}}$$

3. Límite máximo conxunto e porcentaxes de redución aplicable

Calcularase o importe total dos capitais diferidos correspondentes aos seguros de vida a cuxo rendimento neto se lle aplicase o réxime transitorio, obtidos desde o 1 de xaneiro de 2015 ata o momento da imputación temporal do capital diferido, distinguíndose as seguintes situacións para os efectos da aplicación das porcentaxes de redución (denominados tamén coeficientes de abatemento):

- Que o importe calculado** (incluído o importe do capital diferido obtido ao que se pretenda aplicar o réxime transitorio) **sexa inferior a 400.000 euros**.

Neste caso aplicarase a cada unha das partes do rendimento neto calculadas de acordo co que se dispón no número 2 anterior a porcentaxe de redución do 14,28 por 100 por cada ano transcorrido entre o pagamento da correspondente prima e o 31 de decembro de 1994.

Cando transcorresen máis de seis anos entre as devanditas datas, a porcentaxe que hai que aplicar será o 100 por 100.

- b. **Que o importe calculado** (incluído o importe do capital diferido ao que se pretenda aplica o réxime transitorio) **sexa superior a 400.000 euros, pero o importe do capital diferido obtido ao que se pretenda aplicar o réxime transitorio sexa inferior a 400.000 euros.**

Neste caso practicarase a redución a cada unha das partes do rendimento neto xeradas con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 que proporcionalmente correspondan á parte do capital diferido que sumado aos capitais diferidos obtidos con anterioridade non supere 400.000 euros.

- c. **Que o importe correspondente aos capitais diferidos obtidos con anterioridade sexa superior a 400.000 euros.**

Neste caso non se practicará redución algunha.

2. Seguros de rendas

Normativa: Art. 25.3 a) Lei IRPF

a) Seguros de rendas inmediatas, vitalicias ou temporais

1. Seguros de rendas vitalicias inmediatas

Normativa: Art. 25.3 a) 2ª Lei IRPF

No caso de rendas vitalicias inmediatas, que non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, considerarase rendimento de capital mobiliaria o resultado de aplicar a cada anualidade as seguintes porcentaxes en función da idade do rendeiro no momento da constitución da renda e que permanecerán constantes durante toda a vixencia da mesma:

Idade do perceptor	Porcentaxe aplicable
Menos de 40 anos	40 por 100
Entre 40 e 49 anos	35 por 100
Entre 50 e 59 anos	28 por 100
Entre 60 e 65 anos	24 por 100
Entre 66 e 69 anos	20 por 100
70 ou máis anos	8 por 100

Nota: de acordo coa disposición transitoria quinta da Lei do IRPF estas porcentaxes son aplicables ás prestacións en forma de renda que se perciban a partir do 1 de xaneiro de 2007, aínda cando a constitución das rendas producísese con anterioridade á devandita data.

A parte da renda que teña a consideración de rendimento de capital mobiliaria, por aplicación da porcentaxe que corresponda, se suxeita en 2024 ao tipo de retención do 19 por 100.

Importante: enténdese que as rendas foron adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, cando a adquisición das mesmas fose motivada polo falecemento do contratante, se o seguro é individual, ou do asegurado se o seguro é colectivo contratado pola empresa.

Este mesmo réxime tributario resultará aplicable ás rendas vitalicias que se perciban dos plans individuais de aforro sistemático que cumpran os requisitos establecidos na disposición adicional terceira da Lei do IRPE, incluso nos supostos en que os citados plans individuais de aforro sistemático sexan o resultado da transformación de determinados contratos de seguros de vida formalizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2007 en que o contratante, asegurado ou beneficiario sexa o propio contribuínte.

Véxase a disposición transitoria décimo cuarta da Lei do IRPE relativo á transformación de determinados contratos de seguros de vida en plans individuais de aforro sistemático. Véxase, así mesmo, a disposición adicional quinta do Regulamento do IRPE relativo á mobilización total ou parcial entre plans individuais de aforro sistemático.

2. Seguros de rendas temporais inmediatas

Normativa: Art. 25.3 a) 3ª Lei IRPE

Tratándose de rendas temporais inmediatas, que non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, nos termos comentados no apartado anterior, considerarase rendimento de capital mobiliaria o resultado de aplicar a cada anualidade as seguintes porcentaxes en función da duración da renda:

Duración da renda	Porcentaxe aplicable
Inferior ou igual a 5 anos	12 por 100
Superior a 5 e inferior ou igual a 10 anos	16 por 100
Superior a 10 e inferior ou igual a 15 anos	20 por 100
Superior a 15 anos	25 por 100

Nota: de acordo coa disposición transitoria quinta da Lei do IRPE estas porcentaxes son aplicables ás prestacións en forma de renda que se perciban a partir do 1 de xaneiro de 2007, aínda cando a constitución das rendas producísease con anterioridade á devandita data.

A parte da renda que se considere rendimento do capital mobiliario por aplicación da porcentaxe que corresponda estará suxeita a retención a conta.

b) Seguros de rendas diferidas, vitalicias ou temporais

Réxime xeral

Normativa: Arts. 25.3 a) 4ª Lei IRPE (primeiro parágrafo) e 18 Regulamento IRPE

Cando se perciban rendas diferidas, vitalicias ou temporais, que non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, o rendimento do capital mobiliario será o resultado de aplicar a cada anualidade a porcentaxe que corresponda dos previstos para as rendas inmediatas, vitalicias ou temporais.

Con esta finalidade, considérase que a renda diferida se constitúe no momento a partir do que, conforme ás estipulacións contratadas, a entidade aseguradora resulta obrigada a pagar as prestacións convidas.

As devanditas porcentaxes analizadas no apartado anterior (seguros de rendas inmediatas, vitalicias ou temporais) son os seguintes:

1. Rendas vitalicias inmediatas:

Idade do perceptor	Porcentaxe aplicable
Menos de 40 anos	40 por 100
Entre 40 e 49 anos	35 por 100
Entre 50 e 59 anos	28 por 100
Entre 60 e 65 anos	24 por 100
Entre 66 e 69 anos	20 por 100
70 ou máis anos	8 por 100

Estas porcentaxes serán os correspondentes á idade do rendeiro no momento da constitución da renda e permanecerán constantes durante toda a vixencia da mesma.

2. Rendas temporais inmediatas:

Duración da renda	Porcentaxe aplicable
Inferior ou igual a 5 anos	12 por 100
Superior a 5 e inferior ou igual a 10 anos	16 por 100
Superior a 10 e inferior ou igual a 15 anos	20 por 100
Superior a 15 anos	25 por 100

O **resultado obtido incrementarase** na rendibilidade obtida ata a constitución da renda, cuxa determinación virá dada pola diferenza entre o valor actual financeiro actuarial da renda que se constitúe e o importe das primas satisfeitas. A devandita rendibilidade repartirase linearmente durante os 10 primeiros anos de cobramento da devandita renda se a mesma é vitalicia ou entre os anos de duración da mesma, co máximo de 10 anos, se a renda é temporal (Art. 18 Regulamento IRPF). Para a súa determinación pode utilizarse a seguinte fórmula:

$$(VAI - PS) \div N^{\circ} \text{ anos}$$

Sendo:

- "VAI" o valor actual financeiro actuarial da renda que se constitúe.
- "PS" o importe das primas satisfeitas.
- "Nº anos" o número de anos de duración da renda temporal, cun máximo de 10 anos. Se a renda é vitalicia, tomarase como divisor 10 anos.

Excepción: Cando as rendas fosen adquiridas por doazón ou calquera outro negocio xurídico a título gratuito e inter vivo, o rendimento do capital mobiliario será, exclusivamente, o resultado de aplicar a cada anualidade a porcentaxe que corresponda dos previstos para as rendas inmediatas vitalicias ou temporais, xa que a constitución da renda tributou no Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

A parte da renda que se considere rendimento do capital mobiliario, por aplicación da porcentaxe que corresponda, estará suxeita a retención a conta.

Lembre: os seguros de vida ou invalidez que prevexan prestacións en forma de capital e a devandita capital destínese á constitución de rendas vitalicias ou temporais, sempre que esta posibilidade de conversión se recolla no contrato de seguro, tributarán no momento de constitución das rendas de acordo co comentado neste número. En ningún caso, resultará de aplicación este réxime de tributación cando o capital pónase a disposición do contribuínte por calquera medio.

Exemplo:

Don G.A.M. subscribiu un contrato de seguro de vida de renda vitalicia diferida o día 3 de xaneiro de 2015, satisfacendo unha prima anual de 6.000 euros pagadoiros o 5 de xaneiro de cada un dos anos 2015 a 2024, ambos os dous incluídos.

O 23 de outubro de 2024, coincidindo co seu 68 aniversario, comezou a cobrar unha renda vitalicia de 10.000 euros anuais.

Determinar o rendimento neto de capital mobiliaria sabendo que, segundo certificación do actuario da compañía aseguradora, o valor actual financeiro actuarial da renda vitalicia a cobrar ascende a 70.000 euros.

Solución:

O rendemento neto de capital mobiliaria virá dado pola suma de:

Porcentaxe aplicable sobre a anualidade: 20 por 100 s/10.000 = 2000

Rendibilidade ata a constitución da renda: $(70.000 - 60.000) \div 10 = 1.000$

Rendemento de capital mobiliaria: 2000 + 1.000 = 3.000

Nota ao exemplo:

(*) A rendibilidade obtida ata a constitución da renda, diferenza entre o valor actual financeiro actuarial da renda que se constitúe (70.000 euros) e o importe das primas satisfeitas ($6.000 \times 10 = 60.000$), repártese linealmente durante os dez primeiros anos de cobramento da renda, polo que a partir do ano undécimo o rendemento do capital mobiliario estará constituído exclusivamente por 2000 euros, xa que a porcentaxe aplicable en función da idade do rendeiro no momento de constitución da renda (68 anos) permanece constante durante toda a vixencia da renda. [\(Volver\)](#)

Réxime especial de prestacións por xubilación e invalidez

Normativa: Arts. 25.3 a) 4ª Lei IRPE (segundo parágrafo) e 19 Regulamento IRPE

As prestacións por xubilación e invalidez percibida en forma de rendas polos beneficiarios de contratos de seguro de vida ou invalidez en que non existise ningún tipo de mobilización das provisións do contrato de seguro durante a súa vixencia, integranse na base imponible como rendementos do capital mobiliario, a partir do momento en que **a súa contía exceda das primas que fosen satisfeitas** en virtude do contrato.

No suposto de que a renda fose adquirida por doazón ou calquera outro negocio xurídico, a título gratuito e inter vivo, integranse na base imponible como rendementos do capital mobiliario, a partir do momento en que a súa contía exceda do valor actual actuarial das rendas no momento da constitución das mesmas.

En ambos os dous supostos, **non serán de aplicación** as porcentaxes previstas para rendas inmediatas vitalicias ou temporais. A aplicación deste réxime está condicionada, ademais, ao cumprimento dos seguintes requisitos (Art. 19 Regulamento IRPE):

1. Que o contrato de seguro se concertase, polo menos, con dous anos de antelación á data de xubilación.
2. As continxencias cubertas deben ser as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (BOE do 13 de decembro).

De acordo co que se dispón no citado artigo, as continxencias cubertas polos Plans de Pensións e polas que se satisfarán as prestacións son as seguintes: xubilación; incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual, ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez, determinadas conforme ao Réxime correspondente de Seguridade Social; morte do partícipe ou beneficiario, que pode xerar dereito a prestacións de viuvez ou orfandade, ou a favor doutros herdeiros ou persoas designadas e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe regulada na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro).

3. Entenderase que se produciu algún tipo de mobilización das provisións do contrato de seguro cando se incumpran as limitacións que, en relación co exercicio dos dereitos económicos, establecen a disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, e a súa normativa de desenvolvemento, con respecto aos seguros colectivos que instrumenten compromisos por pensións das empresas.

Importante: *cumpríndose os anteriores requisitos, este réxime especial aplícase con preferencia ao réxime xeral anteriormente comentado.*

Exemplo:

Don J.P.N. subscribiu un contrato de seguro de vida de renda vitalicia diferida o 10 de maio do ano 2016, satisfacendo unha prima anual de 5.000 euros pagadoiros o día 10 de maio de cada un dos anos 2016 a 2024, ambos os dous incluídos.

O día 13 de maio de 2024, coincidindo co seu 65 aniversario e coa súa data de xubilación, comezou a cobrar unha renda vitalicia de 4.500 euros anuais.

Determinar o rendemento neto de capital mobiliaria sabendo que, segundo certificación do actuario da compañía aseguradora, o valor actual financeiro actuarial da renda vitalicia a cobrar ascende a 65.000 euros.

Solución:

Aplicando o réxime especial de prestacións por xubilación, resulta:

Rendementos de capital mobiliaria durante os 10 primeiros anos de cobramento da renda:

Rendas percibidas $(4.500 \times 10) = 45.000$

Primas satisfeitas $(5.000 \times 9) = 45.000$

Rendementos do capital mobiliario durante os dez primeiros anos do cobramento da renda $(45.000 - 45.000) = 0$

Rendemento do capital mobiliario a partir do ano undécimo de cobramento da renda = 4.500 euros cada ano.

c) Extinción de rendas temporais ou vitalicias no exercicio do dereito de rescate

Normativa: Art. 25.3 a) 5ª Lei IRPF

O rendemento do capital mobiliario nestes supostos, sempre que as rendas non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, será o resultado da seguinte operación:

(+) Importe do rescate

(+) Rendas satisfeitas ata o momento do rescate

(-) Primas satisfeitas

(-) Contías que tributasen como rendementos do capital mobiliario, de acordo co indicado nos números anteriores

(-) Rendibilidade acumulada ata a constitución das rendas (*)

(=) Rendemento do capital mobiliario

(*) Unicamente nos supostos en que as rendas fosen adquiridas por doazón ou calquera outro negocio xurídico a título gratuito e inter vivo e cando se trate de rendas cuxa constitución se producise con anterioridade á entrada en vigor da Lei 40/1998, do 9 de decembro, do IRPF (1 de xaneiro de 1999) pola rendibilidade que xa tributou con anterioridade. [\(Volver\)](#)

Cando a extinción da renda prodúzase como consecuencia do falecemento do perceptor, non se xera rendemento do capital mobiliario para o mesmo.

As prestacións percibidas en forma de renda por falecemento do beneficiario están suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns, polo cal non tributan no IRPF.

3. Rendas vitalicias ou temporais derivados da imposición de capitais

Normativa: Art. 25.3 b) Lei IRPF

Nas rendas vitalicias ou outras temporais que teñan por causa a imposición de capitais, agás cando fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, o rendemento do capital mobiliario será o resultado de aplicar a cada anualidade as porcentaxes previstas, respectivamente, para as [rendas inmediatas vitalicias ou temporais](#) derivados de contratos de seguros de vida.

Lembre

- **No caso de rendas vitalicias inmediatas** derivadas de contratos de seguro de vida, que non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, considerarase rendemento de capital mobiliaria o resultado de aplicar a cada anualidade as seguintes porcentaxes en función da idade do rendeiro no momento da constitución da renda:

Idade do perceptor	Porcentaxe aplicable
Menos de 40 anos	40 por 100
Entre 40 e 49 anos	35 por 100

Entre 50 e 59 anos	28 por 100
Entre 60 e 65 anos	24 por 100
Entre 66 e 69 anos	20 por 100
70 ou máis anos	8 por 100

Estas porcentaxes que serán os correspondentes á idade do rendeiro no momento da constitución da renda permanecerán constantes durante toda a vixencia da mesma.

- **No caso de rendas temporais inmediatas** derivadas de contratos de seguro de vida, que non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, considerarase rendemento de capital mobiliaria o resultado de aplicar a cada anualidade as seguintes porcentaxes en función da duración da renda:

Duración da renda	Porcentaxe aplicable
Inferior ou igual a 5 anos	12 por 100
Superior a 5 e inferior ou igual a 10 anos	16 por 100
Superior a 10 e inferior ou igual a 15 anos	20 por 100
Superior a 15 anos	25 por 100

4. Suposto especial: "Unit Linked "(contratos de seguros de vida en que o tomador asuma o risco do investimento)

Normativa: Art.14.2. h) da Lei IRPF

Os "unit linked" son seguros de vida en que o tomador do seguro pode decidir e modificar os activos financeiros en que desexa materializar as provisións técnicas correspondentes ao seu seguro, asumindo o risco do investimento.

Tributación

En función de que estes contratos de seguros cumpran ou non as condicións que indicamos máis adiante poden resultarlles aplicables dous réximes tributarios diferentes:

a) Se o contrato de seguro cumpre algunha das condicións legalmente establecidas para ese fin durante toda a vixencia do contrato: o réxime fiscal aplicable é o dos contratos de seguro de vida exposta nos apartados anteriores dentro de "[Rendementos procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez](#)", sen que os trasposos realizados entre os activos aptos para materializar os investimentos teñan relevancia fiscal algunha.

b) Se o contrato de seguro non cumpre as condicións legalmente establecidas para ese fin durante toda a vixencia do contrato: o tomador do seguro **deberá imputar en cada período impositivo** como rendemento do capital mobiliario **a diferenza entre o valor liquidativo dos activos afectos á póliza ao final e ao comezo do período impositivo**.

Neste suposto, o importe imputado minorará o rendemento derivado da percepción de cantidades destes contratos.

Condicións legais que deben cumprirse durante toda a vida do contrato para que resulta aplicable o réxime xeral dos contratos de seguros de vida:

1º. Que non se outorgue ao tomador a facultade de modificar os investimentos afectos á póliza.

2º. Que as provisións matemáticas se encontren investidas en:

- a. Accións ou participacións de institucións de investimento colectivo, predeterminadas nos contratos, sempre que:
 - Trátase de institucións de investimento colectivo adaptadas á Lei 35/2003, do 4 de novembro, de Institucións de Inversión Colectiva (BOE do 5 de novembro).
 - Trátase de institucións de investimento colectivo amparadas pola Directiva 2009/65/CE, do 13 de xullo, do Parlamento Europeo e do Consello.

b. Conxuntos de activos reflectidos de forma separada no balance da entidade aseguradora, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- A determinación dos activos deberá corresponder, en todo momento, á entidade aseguradora.
- O investimento das provisións de cada conxunto de activos deberá efectuarse en activos que cumpran as normas establecidas no artigo 89 do Real decreto 1060/2015, do 20 de novembro, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras. En ningún caso poderá tratarse de bens inmoables ou dereitos reais inmobiliarios.

Non obstante, entenderase que cumpren tales requisitos aqueles conxuntos de activos que traten de desenvolver unha política de investimento caracterizada por reproducir un determinado índice bolsista ou de renda fixa representativo dalgún dos mercados secundarios oficiais de valores da Unión Europea.

- O tomador unicamente terá a facultade de elixir, entre os distintos conxuntos separados de activos en cales debe investir a entidade aseguradora a provisión matemática do seguro, sen que en ningún caso poida intervir na determinación dos activos concretos en que, dentro de cada conxunto separado, invístanse as provisións.

Nestes contratos, o tomador ou o asegurado poderá elixir, de acordo coas especificacións da póliza, entre as distintas institucións de investimento colectivo ou conxuntos separados de activos, expresamente designados nos contratos, sen que poidan producirse especificacións singulares para cada tomador ou asegurado.

Atención: con que concorra unha soa das circunstancias anteriores non resultará de aplicación a regra especial de imputación temporal contemplada no artigo 14.2.h) da Lei do IRPF.

5. Plans individuais de aforro sistemático (PIAS)

Normativa: Disposición adicional terceira Lei IRPF

Os Plans Individuais de Aforro Sistemático (PIAS) son contratos celebrados con entidades aseguradoras para constituír cos recursos achegados unha renda vitalicia asegurada, aos que a Lei do IRPF outorga un tratamento fiscal máis beneficioso, cando se cumpran os seguintes requisitos:

Instrumentación e forma de percepción das prestacións

Instrumentación

Os recursos achegados deben instrumentarse a través de seguros individuais de vida en que o contratante, asegurado e beneficiario sexa o propio contribuínte.

Os seguros de vida aptos para esta fórmula contractual non serán os seguros colectivos que instrumentan compromisos por pensións conforme á disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, nin os instrumentos de previsión social que reducen a base imponible do IRPF.

No condicionado do contrato farase constar de forma expresa e destacada que se trata dun plan de aforro individual sistemático e as súas siglas quedan reservadas aos contratos que cumpran os requisitos previstos na Lei do IRPF.

Forma de percepción das prestacións

A renda vitalicia constituirase cos dereitos económicos procedentes dos devanditos seguros de vida. Nos contratos de renda vitalicia poderán establecerse mecanismos de reversión ou períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento unha vez constituída a renda vitalicia.

O **mecanismo de reversión** nos contratos de seguros é o procedemento polo que o asegurado (que, no caso do PIAS, é o primeiro beneficiario) pode trasladar, tras o seu falecemento, a un novo beneficiario a totalidade ou unha parte da renda vitalicia.

Os contratos de seguros de renda vitalicia con **períodos certos de prestación** son aqueles en que se garante que a renda se percibirá durante un número mínimo de anos aínda cando faleza o asegurado e beneficiario inicial da renda (loxicamente no caso de falecemento do asegurado a renda percibiraa o beneficiario designado para tal fin).

Finalmente, as **fórmulas de contraseguro** (as máis utilizadas na práctica aseguradora) son aquelas que garanten ao beneficiario designado unha capital no caso de falecemento do asegurado.

Agora ben, co fin de asegurar que a aplicación da exención prevista no artigo 7.v) da Lei do IRPF cumpre coa finalidade pretendida, esíxese aos contratos celebrados con posterioridade **a 1 de abril de 2019** en que se establezan mecanismos de reversión, períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento, o cumprimento dos seguintes requisitos (disposición adicional noveno Regulamento IRPF):

- a. No suposto de mecanismos de reversión no caso de falecemento do asegurado, **unicamente poderá existir un potencial beneficiario da renda vitalicia que reverta.**
- b. No suposto de períodos certos de prestación, os devanditos períodos non poderán exceder de **10 anos** desde a constitución da renda vitalicia.
- c. No suposto de fórmulas de contraseguro, a contía total a percibir con motivo do falecemento do asegurado **en ningún momento poderá exceder das seguintes porcentaxes respecto do importe destinado á constitución da renda vitalicia:**

Anos desde a constitución da renda vitalicia	Porcentaxe
1.º	95 por 100

Anos desde a constitución da renda vitalicia	Porcentaxe
2.º	90 por 100
3.º	85 por 100
4.º	80 por 100
5.º	75 por 100
6.º	70 por 100
7.º	65 por 100
8.º	60 por 100
9.º	55 por 100
10.º de agora en diante	50 por 100

Importante : Os requisitos que se establecen para os supostos en que existan mecanismos de reversión, períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento sobre contratos de rendas vitalicias aseguradas non resultará de aplicación aos contratos de seguro de vida celebrada con anterioridade a 1 de abril de 2019, con independencia de que a constitución da renda vitalicia realícese con posterioridade á devandita data.

Período mínimo de achegas. Achega anual máxima e importe total das primas acumuladas

Período mínimo de achegas

- **En xeral:**

A primeira prima satisfeita deberá ter unha **antigüidade superior a cinco anos** no momento da constitución da renda vitalicia.

- **Réxime transitorio: Requisito de antigüidade para os efectos de tratamento de Plans Individuais de Aforro Sistemático de contratos de seguro formalizado antes do 1 de xaneiro de 2015.**

Normativa: Disposición transitoria trixésimo primeira Lei IRPF

Aos Plans Individuais de Aforro Sistemático formalizados con anterioridade ao 1 de xaneiro de 2015, serálles tamén de aplicación o requisito de cinco anos (e non o de máis dez anos que se esixiu ata o 31 de decembro de 2014).

Non obstante, a transformación dun Plan Individual de Aforro Sistemático formalizado antes do 1 de xaneiro de 2015, ou dun contrato de seguro dos regulados na disposición transitoria décimo cuarta desta Lei, mediante a modificación do vencemento do mesmo, coa exclusiva finalidade de anticipar a constitución da renda vitalicia a unha data que cumpra co requisito de antigüidade de cinco anos desde o pagamento da primeira prima esixida polas citadas disposicións, non terá efectos tributarios para o tomador.

Achega anual máxima e importe total das primas acumuladas

- O **límite máximo anual** satisfeito en concepto de primas a este tipo de contratos será de **8.000 euros**, e será independente dos límites de achegas de sistemas de previsión social.
- Así mesmo, o **importe total das primas acumuladas** nestes contratos non poderá superar a contía total de **240.000 euros por contribuínte**.

Disposición de dereitos económicos e tributación da renda vitalicia asegurada

Disposición de dereitos económicos

No suposto de disposición, total ou parcial, polo contribuínte antes da constitución da renda vitalicia dos dereitos económicos acumulados tributarase conforme ao previsto na Lei do IRPF en proporción á disposición realizada. Con esta finalidade, considerarase que a cantidade recuperada corresponda ás primas satisfeitas en primeiro lugar, incluída a súa correspondente rendibilidade.

Os tomadores dos plans individuais de aforro sistemático poderán, mediante decisión unilateral, mobilizar a súa provisión matemática a outro plan individual de aforro sistemático de que sexan tomadores. A mobilización total ou parcial dun plan de aforro sistemático a outro seguirá, en canto séxalle de aplicación, o procedemento relativo aos plans de previsión asegurada (disposición adicional quinto Regulamento IRPF).

No caso de anticipación, total ou parcial, dos dereitos económicos derivados da renda vitalicia constituída, o contribuínte deberá integrar no período impositivo en que se produza a anticipación, a renda que estivo exenta por aplicación do que se dispón na letra v) do artigo 7 da Lei do IRPF.

Tributación da renda vitalicia asegurada

- a. **A rendibilidade** que se poña de manifesto na constitución da renda vitalicia asegurada (diferenza entre o valor actual actuarial da renda e a suma das primas satisfeitas) **encóntrase exenta do IRPF**, de acordo co previsto no artigo 7.v) da Lei do IRPF.
- b. **A renda vitalicia** que se perciba **tributará** de conformidade coas porcentaxes establecidos para as rendas vitalicias inmediatas.

A eses efectos cabe lembrar que, no caso de rendas vitalicias inmediatas que non fosen adquiridas por herdanza, legado ou calquera outro título sucesorio, considérase rendemento de capital mobiliaria o resultado de aplicar a cada anualidade as seguintes porcentaxes:

Idade do perceptor	Porcentaxe aplicable
Menos de 40 anos	40 por 100
Entre 40 e 49 anos	35 por 100
Entre 50 e 59 anos	28 por 100
Entre 60 e 65 anos	24 por 100
Entre 66 e 69 anos	20 por 100
70 ou máis anos	8 por 100

Estas porcentaxes serán os correspondentes á idade do rendeiro no momento da constitución da renda e permanecerán constantes durante toda a vixencia da mesma.

6. Plans de Aforro a Longo Prazo

Normativa: Disposición adicional vixésimo sexta Lei IRPF

Os Plans de Aforro a Longo Prazo configúranse como contratos celebrados entre o contribuínte e unha entidade aseguradora ou de crédito que cumpran os seguintes requisitos:

Instrumentación

Os Plans de Aforro a Longo Prazo poden ser instrumentados de dúas formas:

a. Seguros Individuais de Vida

O Seguro Individual de Aforro a Longo Prazo (SIALP) configúrase como un seguro individual de vida distinta dos previstos no artigo 51 desta Lei (sistemas de previsión social: plans de pensións, mutualidades de previsión social, plans de previsión asegurada, plans de previsión social empresarial e seguros privados que cubran exclusivamente o risco de dependencia severa ou de gran dependencia), que non cubra continxencias distintas de supervivencia ou falecemento, en que o propio contribuínte sexa o contratante, asegurado e beneficiario agás no caso de falecemento.

No condicionado do contrato farase constar de forma expresa e destacada que se trata dun Seguro Individual de Aforro a Longo Prazo e as súas siglas (SIALP) quedan reservadas aos contratos celebrados a partir do 1 de xaneiro de 2015 que cumpran os requisitos previstos nesta Lei.

Os Plans de Aforro a Longo Prazo pódense instrumentar a través dun ou sucesivos Seguros Individuais de Vida a Longo Prazo.

b. Depósitos e contratos financeiros

Os Plans de Aforro a Longo Prazo tamén se poden instrumentar a través de depósitos e contratos financeiros integrados na denominada **Conta Individual de Aforro a Longo Prazo**.

A **Conta Individual de Aforro a Longo Prazo** (CIALP) configúrase como un contrato de depósito de diñeiro celebrado polo contribuínte cunha entidade de crédito, con cargo á que se poderán constituír un ou varios depósitos de diñeiro, así como contratos financeiros dos definidos no último parágrafo do apartado 1 do artigo segundo da Orde [EHA/3537/2005](#), do 10 de novembro, pola que se desenvolve o artigo 27.4 da Lei 24/1988, do 28 de xullo, do Mercado de Valores, en cuxas condicións se prevexa que tanto a achega coma a liquidación ao vencemento efectuarase en todo caso exclusivamente en diñeiro.

Os contratos financeiros, anteriormente referidos, son contratos non negociados en mercados secundarios oficiais polos que unha entidade de crédito recibe diñeiro ou valores, ou ambas as dúas cousas, da súa clientela asumindo unha obriga de reembolso consistente ben na entrega de determinados valores cotizados, ben no pagamento dunha suma de diñeiro, ou ambas as dúas cousas, en función da evolución da cotización dun ou varios valores, ou da evolución dun índice bolsista, sen compromiso de reembolso íntegro do principal recibido.

Teñase en conta que o Real decreto 814/2023, do 8 de novembro, sobre instrumentos financeiros, admisión a negociación, rexistro de valores negociables e infraestruturas de mercado derogou con efectos desde 29 de novembro de 2023 tanto a Orde [EHA/3537/2005](#), do 10 de novembro, como o Real decreto 1310/2005, do 4 de novembro, polo que se desenvolve parcialmente a Lei 24/1988, do 28 de xullo, do Mercado de Valores, en materia de admisión a negociación de valores en mercados secundarios oficiais, de ofertas públicas de venda ou subscripción e do folleto esixible a tales efectos.

Os devanditos depósitos e contratos financeiros deberán contratarse polo contribuínte coa mesma entidade de crédito en que se abra a Conta Individual de Aforro a Longo Prazo. Os rendementos integraranse obrigatoriamente na Conta Individual e non se computarán para os efectos do límite de 5.000 euros ao que nos referimos dentro do apartado de características e requisitos dos Plans de Aforro a Longo Prazo.

A Conta Individual de Aforro a Longo Prazo deberá estar identificada singularmente e separada doutras formas de imposición. Así mesmo, os depósitos e contratos financeiros integrados na Conta deberán conter na súa identificación a referencia a esta última.

No condicionado do contrato farase constar de forma expresa e destacada que se trata dunha Conta Individual de Aforro a Longo Prazo e as súas siglas (CIALP) quedan reservadas aos contratos celebrados a partir do 1 de xaneiro de 2015 que cumpran os requisitos previstos nesta Lei e integrarán depósitos e contratos financeiros contratados a partir da devandita data.

Características e requisitos

a. Número de plans por contribuínte

Un contribuínte **só poderá ser titular de forma simultánea dun Plan de Aforro a Longo Prazo** (seguro ou conta), sen prexuízo da posibilidade de mobilizar os dereitos económicos de seguros individuais de aforro a longo prazo e dos fondos constituídos en contas individuais de aforro a longo prazo dun Plan a outro.

b. Apertura e extinción

- **A apertura do Plan de Aforro a Longo Prazo producirase no momento en que se satisfaga a primeira prima** ao Seguro Individual de Aforro a Longo Prazo (SIALP), **ou realícese a primeira achega** á Conta Individual de Aforro a Longo Prazo (CIALP), segundo proceda.
- **A extinción**, no momento en que o contribuínte efectúe calquera disposición ou incumpra o límite máximo de achegas anuais.

Con esta finalidade, no caso de Seguros Individuais de Aforro a Longo Prazo, non se considera que se efectúan disposicións cando chegado o seu vencemento, a entidade aseguradora destine, por orde do contribuínte, o importe íntegro da prestación a un novo Seguro Individual de Aforro a Longo Prazo contratado polo contribuínte coa mesma entidade.

Nestes casos, a achega da prestación ao novo seguro non computará para os efectos do límite de 5.000 euros sinalados en apartado seguinte, e para o cómputo do prazo de 5 anos previstos no artigo 7.ñ) da Lei do IRPF para a aplicación da exención dos rendementos positivos de capital mobiliaria tomarase como referencia a primeira prima satisfeita ao primeiro seguro polo que se instrumentou as achegas ao Plan.

c. Achega máxima

As achegas ao Plan de Aforro a Longo Prazo **non poden ser superiores a 5.000 euros anuais** en ningún dos exercicios de vixencia do Plan.

Se se supera esta cantidade en calquera dos exercicios pérdese o dereito á exención.

d. Forma de percepción

A disposición polo contribuínte do capital resultante do Plan **unicamente poderá producirse en forma de capital, polo importe total** do mesmo, non sendo posible que o contribuínte realice disposicións parciais.

e. Capital asegurada

A entidade aseguradora ou, se é o caso, a entidade de crédito, deberá garantir ao contribuínte a percepción ao vencemento do seguro individual de vida ou ao vencemento de cada depósito ou contrato financeiro de, **polo menos, unha capital equivalente ao 85 por 100 da suma das primas satisfeitas ou das achegas efectuadas** ao depósito ou ao contrato financeiro.

Malia o anterior, se a citada garantía fóra inferior ao 100 por 100, o produto financeiro contratado deberá ter un vencemento de polo menos un ano.

Tributación e mobilización de dereitos económicos

Tributación

a. Rendementos capitais mobiliario positivo: exención

- Cualificación dos rendementos capital mobiliaria dos Plans de Aforro a longo prazo:
 - Seguro Individual de Aforro a Longo Prazo (SIALP): Rendementos procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez (Art. 25.3 Lei IRPF).
 - Conta Individual de Aforro a Longo Prazo e as súas siglas (CIALP): Rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propias (Art. 25.2 Lei IRPF).
- Os rendementos positivos do capital mobiliario procedentes dos seguros de vida, depósitos e contratos financeiros a través dos que se instrumenten os Plans de Aforro a Longo Prazo estarán exentos sempre que o contribuínte non efectúe disposición algunha do capital resultante do Plan antes de finalizar o prazo de 5 anos desde a súa apertura.
- Se con anterioridade á finalización do prazo de 5 anos prodúcese calquera disposición do capital resultante ou incúmprese o límite de achegas anuais, o contribuínte estará obrigado a integrar os rendementos xerados durante a vixencia do Plan no período impositivo en que se produza tal incumprimento.

Nestes casos a entidade de crédito ou aseguradora coa que o contribuínte tivese contratado o plan de aforro a longo prazo estará obrigada a practicar retención ou pagamento a conta, que foi en 2024 do 19 por 100 sobre os rendementos do capital mobiliario positivo obtido desde a apertura do Plan, incluídos os que puidesen obterse con motivo da extinción do mesmo (Art.75.4 Regulamento IRPF).

b. Rendementos capitais mobiliario negativo

Os rendementos do capital mobiliario negativos que, se é o caso, obtéñanse durante a vixencia do Plan de Aforro a Longo Prazo, incluídos os que puidesen obterse con motivo da extinción do Plan, imputaranse ao período impositivo en que se produza a devandita **extinción** e unicamente na parte do importe total dos devanditos rendementos negativos que **exceda** da suma dos rendementos do mesmo Plan aos que resultase de aplicación a exención.

Mobilización de dereitos económicos

O titular dun Plan de Aforro a Longo Prazo poderá mobilizar integramente os dereitos económicos do seguro individual de aforro a longo prazo e os fondos constituídos na conta individual de aforro a longo prazo a outro Plan de Aforro a Longo Prazo de que será titular sen que iso implique a disposición dos recursos e, en consecuencia, sen perda do beneficio

fiscal da exención dos rendementos de capital mobiliaria positivos, sempre que a mobilización cumpra determinados requisitos que establece a disposición adicional oitava do Regulamento do IRPE.

Non será posible a mobilización naqueles casos en que sobre os dereitos económicos ou sobre os fondos recaia algún embargo, carga, peñoramento ou limitación de disposición legal ou contractual.

Rendementos a integrar na base imponible xeral

Normativa: Art. 25.4 Lei IRPE

Supostos

Os rendementos que deben incluírse na base imponible xeral, e cuxa tributación se efectúa ao tipo marxinal que corresponda das escalas do IRPE, son os seguintes:

- **Rendementos procedentes da propiedade intelectual cando o contribuínte non sexa o autor**

Este suposto pode darse naqueles casos en que o beneficiario ou perceptor dos rendementos derivados da propiedade intelectual sexa un terceiro **distinto do autor** como, por exemplo, un herdeiro.

O tipo de retención e ingreso a conta aplicable aos rendementos do capital mobiliario procedentes da propiedade intelectual cando o contribuínte non sexa o autor, é en 2024 o 15 por 100. Non obstante, será de aplicación o tipo do 7 por 100:

- Cando os dereitos se xeren por un contribuínte cuxos rendementos íntegros correspondentes ao exercicio inmediato anterior por tal concepto fosen inferiores a 15.000 euros e representen máis do 75 por 100 da suma dos rendementos íntegros de actividades económicas e do traballo obtido polo mesmo no devandito exercicio (isto é, constitúan a súa principal fonte de renda).
- Cando se trate de anticipos a conta derivados da cesión da explotación de dereitos de autor que se vaian a devengar ao longo de varios anos.

Rendementos percibidos polos propios autores: os rendementos da propiedade intelectual percibido polos **propios autores** teñen a consideración fiscal de rendementos do traballo, sempre que **se ceda** o dereito á súa explotación. Non obstante, cando esta actividade supoña a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos ou dun de ambos os dous, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos, cualifícanse como rendementos de actividades profesionais ou artísticas.

Finalmente, cando non **se ceda** o dereito á súa explotación, cualifícaranse como rendementos derivados de actividades empresariais.

- **Rendementos procedentes da propiedade industrial**

Para que os rendementos derivados da propiedade industrial teñan a consideración de rendementos do capital mobiliario, é preciso que a propiedade industrial **non estea afecta** a actividades económicas realizadas polo contribuínte, xa que neste caso os rendementos deberán incluírse entre os procedentes das devanditas actividades.

- **Rendementos procedentes da prestación de asistencia técnica**

Do mesmo xeito que no suposto anterior, a consideración destes rendementos como derivados do capital mobiliario está condicionada ao feito de que a asistencia técnica **non se preste no ámbito dunha actividade económica**, en cuxo caso os rendementos comprenderanse entre os procedentes da actividade económica desenvolvida.

- **Rendementos procedentes do arrendamento de bens mobles, negocios ou minas**

Cualifícanse como rendementos de capital mobiliaria sempre que o arrendamento non constitúa en si mesmo unha actividade económica.

Agora ben, en relación co arrendamento de bens mobles, debe sinalarse que se estes arréndanse conxuntamente co ben inmovible en que se sitúan, o rendimento obtido computarase integramente entre os procedentes do capital **inmobiliario**.

Así mesmo, debe diferenciarse entre o arrendamento dun negocio e o dun local de negocio:

- a. **Arrendamento de negocio:** se o obxecto do contrato de arrendamento non son só os bens mobles e inmovibles, senón tamén unha unidade económica con entidade propia susceptible de ser inmediatamente explotada, ou pendente para ser de meras formalidades administrativas, trátase dun arrendamento de negocio e o rendimento percibido computarase entre os procedentes do capital mobiliario.
- b. **Arrendamento de local de negocio:** se o obxecto do arrendamento é unicamente o local de negocio, o rendimento considerarase procedente do capital inmobiliario.

- **Rendementos procedentes do subarrendamento percibido polo subarrendador**

Teñen a consideración de rendementos do capital mobiliario os procedentes do subarrendamento que sexan percibidos polo subarrendador, **sempre que non constitúan actividade económica**. Os rendementos percibidos polo titular do inmovible ou do dereito real sobre o mesmo teñen a consideración de rendementos de capital inmobiliaria.

- **Rendementos procedentes da cesión do dereito á explotación da imaxe**

As cantidades percibidas polo contribuínte pola cesión do dereito á explotación da súa imaxe ou do consentimento ou autorización para a súa utilización, teñen a consideración de rendementos do capital mobiliario, **non sendo que a cesión teña lugar no ámbito dunha actividade económica**, en cuxo caso, cualifícase como rendimento da actividade económica.

Cando os rendementos se perciban por persoas ou sociedades cesionarias do dereito á explotación da imaxe ou do consentimento ou autorización para a súa utilización resulta aplicable o [régime de imputación de rendas pola cesión de dereitos de imaxe](#) cuxo comentario se realiza no Capítulo 10.

Lembre: os rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias que procedan de entidades vinculadas co contribuínte nos termos establecidos no artigo 18 da LIS que correspondan ao exceso do importe dos capitais propios cedidos á entidade vinculada respecto do resultado de multiplicar por tres os fondos propios, na parte que corresponda á participación do contribuínte, desta última, forman parte da base imponible xeral.

Gastos deducibles

Normativa: Arts. 26.1 b) Lei IRPF e 20 Regulamento IRPF

Nos seguintes supostos:

- Rendementos procedentes da prestación de asistencia técnica.
- Rendementos procedentes do arrendamento de bens mobles, negocios ou minas.
- Rendementos procedentes do subarrendamento percibido polo subarrendador.

Serán deducibles dos rendementos íntegros os gastos necesarios para a súa obtención, así como o importe da deterioración sufrida polos bens ou dereitos de que procedan os ingresos.

Con esta finalidade, teñen a consideración de gastos deducibles os previstos como tales para os [rendementos do capital inmobiliario](#), comentados no capítulo anterior, **coa excepción de que non resulta de aplicación** o límite previsto para intereses e demais gastos de financiamento e gastos de reparación e conservación, polo que neste caso poden dar lugar a rendementos negativos.

Así mesmo, na determinación dos gastos deducibles non ten cabida a amortización do ben inmovible que se vai a subarrendar, xa que cómpre que a amortización recaia sobre inmoables propiedade do contribuínte, o que non acontece no caso subarrendo.

Redución por rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular no tempo

Normativa: Arts. 26.2 Lei IRPF e 21 Regulamento IRPF

Redución 30 por 100

Poderá efectuarse a redución do 30 por 100 do importe neto dos rendementos que se integran na base imponible xeral nos seguintes supostos:

- **Rendementos netos cuxo período de xeración sexa superior a dous anos, sempre que se imputen a un único período impositivo.**
- **Rendementos netos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, cando se imputen nun único período impositivo.**

Con esta finalidade, considéranse rendementos do capital mobiliario, obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, exclusivamente os seguintes, sempre que, ademais, impúntense nun único período impositivo:

- a. Importes obtidos polo traspaso ou a cesión do contrato de arrendamento.
- b. Indemnizacións percibidas do arrendatario ou subarrendatario por danos ou desperfectos, nos supostos de arrendamento.
- c. Importes obtidos pola constitución ou cesión de dereitos de uso ou gozo de carácter vitalicio.

Importe máximo do rendimento ao que se aplica a redución

A contía do rendimento neto sobre a que se aplicará a redución non poderá superar o importe de **300.000 euros anuais**.

No caso de que se obteñan varios rendementos irregulares da mesma natureza, e que o seu importe supere o límite de 300.000 euros de contía máxima sobre a que aplicar a redución do 30 por 100, a redución máxima distribuirase proporcionalmente entre todos os rendementos desa natureza.

Réxime transitorio: Rendementos percibidos de forma fraccionada antes do 1 de xaneiro de 2015

Normativa: Disposición transitoria vixésimo quinta Lei IRPF

Os rendementos do capital mobiliario, cun período de xeración superior a dous anos, que se viñesen percibindo de forma fraccionada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, con dereito á aplicación da redución do artigo 26.2 da Lei do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014, poderán seguir aplicando a redución por irregularidade prevista no citado artigo, coa redución actual do 30 por 100 e o límite da base máxima de redución de 300.000 euros, a cada unha das fraccións que se imputen a partir do 1 de xaneiro de 2015, sempre que o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous.

Non obstante, cando se trate de rendementos derivados de compromisos adquiridos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 que tivesen previsto o inicio da súa percepción de forma fraccionada en períodos impositivos que se inicien a partir da devandita data, a substitución da forma de percepción inicialmente acordada pola súa percepción nun único período impositivo non alterará o inicio do período de xeración do rendimento.

Valoración dos rendementos do capital mobiliario en especie

O perceptor deberá computar, en concepto de ingresos íntegros, **o resultado de sumar ao valor de mercado do ben, dereito ou servizo recibido o importe do ingreso a conta**, agás nos supostos en que o devandito ingreso a conta fóselle repercutido (Art. 43.2 Lei [IRPF](#)).

O ingreso a conta deberá determinarse pola persoa ou entidade pagadora deste tipo de retribucións aplicando a porcentaxe que corresponda ao resultado de **incrementar nun 20 por 100 o valor de adquisición ou custo para o pagador do ben, dereito ou servizo entregado** (Art. 103 Regulamento IRPF).

Os citados datos terán que figurar na certificación que, para estes fins, a persoa ou entidade pagadora está obrigada a facilitar ao perceptor. En definitiva, os ingresos íntegros correspondentes a este tipo de retribucións determinaranse da seguinte forma:

$$\text{Ingresos íntegros} = \text{Valor de mercado} + \text{Ingreso a conta non repercutido}$$

Exemplo:

O 30 de xuño de 2024, a entidade financeira “XX” entrega a dona B.L.H., pola imposición de 150.000 euros a prazo fixo durante 3 anos, un equipo informático cuxo custo de adquisición para a entidade bancaria ascendeu a 1.200 euros. A entrega do ordenador realízase no momento de efectuar a imposición. O valor de mercado do devandito ordenador ascende a 1.800 euros.

Determinar o rendimento íntegro que dona B.L.H. deberá consignar na declaración por este concepto.

Solución:

O rendimento íntegro fiscalmente computable pola entrega do equipo informático será:

Valor de mercado: 1.800,00
máis: Ingreso a conta (19% s/1.440) ⁽¹⁾: 273,60
Ingresos íntegros: 2.073,60

Nota ao exemplo:

(1) O ingreso a conta foi determinado pola entidade financeira de acordo co seguinte detalle:

- Custo de adquisición: 1.200,00
- Incremento do 20 %: 240,00
- Base do ingreso a conta: 1.440,00
- Importe do ingreso a conta (19% s/1.440): 273,60

O tipo do ingreso a conta aplicable en 2024 aos rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propias é o 19 por 100. [\(Volver\)](#)

Individualización dos rendementos do capital mobiliario

Normativa: Art. 11.3 Lei IRPF

Os rendementos do capital mobiliario corresponden aos contribuíntes que sexan titulares dos elementos patrimoniais, bens ou dereitos, dos que proveñan os devanditos rendementos. Polo tanto, serán os mencionados titulares os que deberán incluír os correspondentes rendementos na súa declaración do IRPF.

Cando non resulte debidamente acreditada a titularidade dos bens ou dereitos, a Administración Tributaria terá dereito a considerar como titular a quen figure como tal nun rexistro fiscal ou en calquera outro rexistro de carácter público.

Nos supostos en que a titularidade dos bens ou dereitos corresponda a varias persoas, os rendementos consideraranse obtidos por cada unha delas en proporción á súa participación na devandita titularidade. Por conseguinte, cada un dos cotitulares deberá declarar como ingresos íntegros e gastos deducibles as cantidades que resulten de aplicar, respectivamente, sobre os ingresos e gastos totais producidos polo ben ou dereito do que se trate, a porcentaxe que represente a súa participación na titularidade deste.

Lembre : *no caso de matrimonios, os rendementos procedentes de bens e dereitos que, de acordo coas disposicións reguladoras do réxime económico do matrimonio, sexan comúns a ambos os dous cónxuxes, corresponderán por metade a cada un deles (agás que se xustifique outra cota distinta de participación). Pola contra, os rendementos procedentes de bens ou dereitos que, de acordo coas mesmas normas, sexan de titularidade privativa dun calquera do cónxuxes, corresponderán integramente a este.*

Imputación temporal dos rendementos do capital mobiliario

a) Regra xeral

Normativa: Art. 14.1 a) Lei IRPF

Os rendementos do capital mobiliario, tanto os ingresos coma os gastos, deben imputarse ao período impositivo en que sexan esixibles polo seu perceptor, con independencia do momento en que se producise o cobramento dos ingresos e o pagamento dos gastos.

b) Regras especiais

- **Rendementos pendentes de resolución xudicial**

Normativa: Art. 14.2.a) Lei IRPF

Cando non se satisfíxese a totalidade ou parte dun rendimento por encontrarse pendente de resolución xudicial a determinación do dereito á súa percepción ou a súa contía (non a mera falta de pagamento), os importes non satisfeitos imputaranse ao período impositivo en que a sentenza xudicial **adquira firmeza**.

- **Rendementos estimados do capital mobiliario**

Normativa: Art. 14.2.f) Lei IRPF

Os rendementos estimados do capital mobiliario imputaranse ao período impositivo **en que se entendan producidos**. O devandito período coincidirá con aquel en que se realizou a prestación do ben ou dereito xerador do rendimento.

- **Rendementos derivados da cesión da explotación dos dereitos de autor**

Normativa: Art. 7.3 Regulamento IRPF

No caso de rendementos de capital mobiliaria derivados da cesión da explotación dos dereitos de autor que se devindiquen ao longo de varios anos, o contribuínte poderá optar por imputar o **anticipo a conta dos mesmos a medida que vaian devindicándose os dereitos**.

Atención: se o contribuínte opta por imputar o anticipo a conta a medida que vaian devindicándose os dereitos de autor deberá marcar o recadro **[0049]** da declaración.

- **Rendementos negativos derivados da transmisión de activos financeiros**

Normativa: Art. 25.2 Lei IRPF

Cando o contribuínte adquirise activos financeiros homoxéneos dentro dos dous meses anteriores ou posteriores ás devanditas transmisións, integranse na base impoñible do aforro **a medida que se transmitan os activos financeiros** que permanezan no patrimonio do contribuínte.

• Prestacións derivadas de contratos de seguro de vida e invalidez

As prestacións derivadas de contratos de seguro de vida e invalidez que xeren rendementos do capital mobiliario imputaranse ao período impositivo que corresponda ao momento en que, **unha vez acontecida a continxencia cuberta** no contrato, **a prestación resulte esixible** polo beneficiario do seguro.

Caso práctico

Matrimonio formado por don L.C.A. e dona D.Z.H., de 76 e 75 anos de idade, respectivamente, casados en réxime de gananciais.

Durante o ano 2024 tiveron lugar os seguintes feitos con transcendencia fiscal:

- O 2 de maio de 2010 subscribiron 100 **obrigas convertibles** e emitidas a 14 anos da **Sociedade "P.S."** polo seu importe nominal equivalente a 6.000 euros, máis o equivalente a 60 euros de comisións e gastos.

O tipo de xuro pactado é do 7,5 por 100, pagadoiro anualmente durante o mes de maio, estando adicionalmente prevista unha prima de conversión, consistente nunha rebaixa do 20 por 100 sobre a cotización en Bolsa das accións da Sociedade "P.S." no día da conversión.

O día 2 de maio de 2024 convertéronse as obrigas en accións, recibindo 500 accións de 6 euros, que se valoraron para estes fins ao 200 por 100. O cambio medio na sesión de Bolsa daquel día foi do 250 por 100.

- En 1997 adquiriron unhas **accións de "T.P.S"**, para cuxa financiamento solicitaron un préstamo bancario. En marzo de 2024 percibiron **dividendos** da devandita sociedade por un importe íntegro de 1.502 euros, aboando como gastos de administración e depósito destes valores a cantidade de 90 euros.
- O 31 de decembro de 2024 o **banco TZ** comunícalles que, durante o devandito ano, aboou na súa conta corrente 37 euros, en concepto de **intereses** producidos pola conta corrente. Sobre os devanditos intereses abonados en maio consta unha retención de 7,03 euros.
- O 10 de xullo de 2007 subscribiron por importe íntegro de 40.000 euros valores emitidos polo **banco "ZZ"** que tiñan natureza de **participacións preferentes** conforme á Lei 13/1985. O 15 de outubro de 2024 convertéronse os devanditos valores en obrigas do propio banco por un importe nominal equivalente a 38.100 euros, facendose cargo a entidade bancaria das comisións e gastos inherentes á operación.

O 25 de novembro de 2024 as obrigas trocáronse por 5.000 accións do banco "ZZ". O valor de cotización das accións recibidas no momento do troco era de 8,10 euros/acción.

- Desde que don L.C.A. deixou a súa explotación directa ao xubilarse, o matrimonio ten cedido en **arrendamento un establecemento de cafetaría**, propiedade de ambos os dous. O canon arrendaticio durante o ano 2024 foi de 1.300 euros mensuais, practicando o arrendatario a correspondente retención a conta ao efectuar cada un dos pagamentos. No arrendamento da cafetaría inclúense tanto o local coma a totalidade das instalacións e o mobiliario, sendo a cargo do arrendatario a reposición do enxoval, a vaixela e a roupa de mesa, así como as compras e os gastos correntes producidos polo funcionamento ordinario do negocio. A depreciación efectiva do local, adquirido en 1988 e destinado desde entón ao negocio de cafetaría que o matrimonio ten agora arrendado, cífrase nun importe de 900 euros durante o ano 2024.

O mobiliario foi adquirido o 31 de decembro de 2017 por un importe de 15.000 euros, sendo fiscalmente admisible en 2024 practicar unha amortización do 10 por 100.

Os gastos satisfeitos polo matrimonio en relación coa cafetaría durante o exercicio 2024, guindan os importes seguintes:

- 1.100 euros, por unha reparación da instalación de aire acondicionado.
- 800 euros, do recibo do Imposto sobre Bens Inmóveis (Urbana).
- 360 euros, por gastos de administración.

Don L.C.A. e Dona D.Z.H. optan por presentar declaración conxunta no IRPF.

Determinar o rendemento neto do capital mobiliario a integrar na base imponible xeral e na base imponible do aforro.

Solución:

Nota previa: Ao tratarse dun matrimonio en réxime de gananciais e proceder todos os ingresos de elementos patrimoniais cuxa titularidade pertence en común a ambos os dous cónxuxes, os rendementos corresponderán por metade a cada un deles. Polo tanto, no suposto de que optasen por presentar declaracións individuais, cada un incluíría na súa declaración a metade dos ingresos fiscalmente computables e a metade dos gastos fiscalmente deducibles que máis embaixo determínanse.

Porén, ao optar por declarar conxuntamente deberán acumular a totalidade dos ingresos e gastos producidos.

A. Rendementos do capital mobiliario a integrar na base imponible do aforro

1. Rendementos das obrigas convertibles da sociedade "P.S.":

A rendibilidade obtida en 2024 cómpóñse de dous partes: intereses (parte explícita) e prima de conversión (parte implícita). Polo tanto, as obrigas de “P.S.” constitúen un activo financeiro con rendemento mixto.

a. Cupón maio 2024:

Ingresos íntegros (7,5% s/6.000) = 450

Retencións (19% s/450) (*) = 85,50

(*) O tipo de retención aplicable en 2024 é o 19 por 100. As retencións soportadas sobre os rendementos do capital mobiliario deben incluírse no recadro **[0597]** da páxina 21 da declaración. [\(Volver\)](#)

b. Conversión:

Valor en Bolsa accións recibidas (500 x 6 x 250/100) = 7.500

menos: Custo obrigas entregadas (6.000 + 60 de gastos) = 6.060

Ingresos íntegros (7.500 – 6.060) = 1.440

Retencións (Non suxeito a retención)

2. Dividendos de accións de “T.P.S.”:

Ingresos íntegros = 1.502

Retencións (19% s/1.502) (*) = 285,38

(*) O tipo de retención aplicable en 2024 é o 19 por 100. As retencións soportadas sobre os rendementos do capital mobiliario deben incluírse no recadro **[0597]** da declaración. [\(Volver\)](#)

3. Intereses de conta corrente no banco TZ:

Ingresos íntegros = 37

Retención (19% s/37) (*) = 7,03

(*) O tipo de retención aplicable en 2024 é o 19 por 100. As retencións soportadas sobre os rendementos do capital mobiliario deben incluírse no recadro **[0597]** da declaración. [\(Volver\)](#)

4. Participacións preferentes ou doutros valores recibidos en substitución destas :

a. Conversión de participacións preferentes en obrigas:

Valor de conversión = 38.100

menos: valor de adquisición participacións preferentes = 40.000

Rendementos negativos (38.100 – 40.000) = – 1.900

b. Troco de obrigas en accións:

Valor en Bolsa accións recibidas (5.000 x 8,10) = 40.500

menos Custo obrigas entregadas = 38.100

Rendementos positivos (40.500 – 38.100) = 2.400

Retencións (Non suxeito a retención)

Total a computar (2.400-1.900) = 500

Determinación do rendemento neto total a integrar na base imponible do aforro

Totais ingresos íntegros $[450 + 1.440 + 1.502 + 37 + 500] = 3.929$

Gastos fiscalmente deducibles (gastos de administración e depósito das accións T.P.S.)
= 90

Rendemento neto $(3.929 - 90) = 3.839$

Totais retencións soportadas $(85,50 + 285,38 + 7,03) (*) = 377,91$

(*) O tipo de retención aplicable en 2024 é o 19 por 100. As retencións soportadas sobre os rendements do capital mobiliario deben incluírse no recadro **[0597]** da declaración. [\(Volver\)](#)

B. Rendements do capital mobiliario a integrar na base imponible xeral (Arrendamento da cafetería)

Trátase do arrendamento dun negocio en funcionamento, en que conxuntamente co local cédense as instalacións, o mobiliario, a clientela, etc. Por conseguinte, o rendemento do capital obtido debe integrarse na base imponible xeral.

A determinación do rendemento neto efectúase de acordo co seguinte detalle:

a. Ingresos íntegros:

Canon arrendaticio $(1.300 \times 12 \text{ meses}) = 15.600$

b. Gastos deducibles:

Recibo I.B.I. = 800

Reparación aire acondicionado = 1.100

Gastos de administración = 360

Amortización local = 900

Amortización mobiliaria $(10\% \text{ s/ } 15.000) = 1.500$

Total $(800 + 1.100 + 360 + 900 + 1.500) = 4.660$

c. Rendemento neto $(15.600 - 4.660) = 10.940$

d. Reducción= 0

e. Rendemento neto reducido = 10.940

f. Retencións soportadas $(19\% \text{ s/ } 15.600) (*) = 2.964$

(*) O tipo de retención aplicable en 2024 é o 19 por 100. As retencións soportadas sobre os rendements do capital mobiliario deben incluírse no recadro **[0597]** da declaración. [\(Volver\)](#)

Cadro-resumo: Fiscalidade dos contratos de seguros de vida ou invalidez e operaci3ns de capitalizaci3n

Fiscalidade dos contratos de seguros de vida ou invalidez e operaci3ns de capitalizaci3n

Concepto	Rendemento neto do capital mobiliario	Reduci3ns de rendemento neto
Prestaci3ns en forma de capital derivada de seguros de vida	En seguro de vida (CP - PS) sendo: CP = Capital percibida PS = Primas satisfeitas por supervivencia	R3xime transitorio de contratos xeradores de incrementos ou diminuci3ns de patrimonio con anterioridade a 01-01-1999 (<u>D.T.</u> 4ª Lei IRPE): A parte do rendemento neto total correspondente a primas satisfeitas con anterioridade a 31-12 - 1994, xerado con anterioridade a 20-01-2006, reducirase a porcentaxe do 14,28 % por cada ano que medie entre o aboamento da prima e o 31-12-1994.
	En seguros que combinan a supervivencia co falecemento ou a incapacidade (CP - PS - PCR) sendo: CP = Capital percibida PS = Primas satisfeitas por supervivencia PCR = Primas satisfeitas que corresponda ao capital en risco por falecemento ou incapacidade co l3mite de 5% da provisi3n matemática	Para determinar a devandita parte do rendemento deberán aplicarse sucesivamente os seguintes coeficientes de ponderaci3n: (Prima x Nº anos ata o cobramento) ÷ Σ (cada prima x Nº anos ata o cobramento) D3as desde pagamento primo ata 20-01-2006 ÷ D3as desde pagamento primo ata data cobramento L3mite m3ximo conxunto do capital diferido percibido desde o 1 de xaneiro de 2015: 400.000 euros
Prestaci3ns de invalidez en forma de capital	(CP - PS) * D3ase este mesmo tratamento ás prestaci3ns derivadas de seguros cuxo beneficiario 3 o acredor hipotecario, con certos requisitos	Non

Concepto	Rendemento neto do capital mobiliario	Reducións de rendemento neto
Prestacións derivadas de operacións de capitalización en forma de capital diferida	(CP - PS)	Non
Rendas vitalicias inmediatas derivadas de seguros de vida ou invalidez	• anualidade x 40 % se perceptor < 40 anos • anualidade x 35 % se perceptor 40-49 anos • anualidade x 28 % se perceptor 50-59 anos • anualidade x 24 % se perceptor 60-65 anos • anualidade x 20 % se perceptor 66-69 anos • anualidade x 8 % se perceptor 70 ou máis anos	Non
Rendas temporais inmediatas derivadas de seguros de vida ou invalidez	• anualidade x 12 % se d.r. ≤ 5 anos • anualidade x 16 % se d.r. > 5 ≤ 10 anos • anualidade x 20 % se d.r. > 10 ≤ 15 anos • anualidade x 25% se d.r. > 15 anos sendo d.r. = duración da renda	Non
Rendas temporais ou vitalicias diferidas	$a + [(VAI - PS) \div N]$ sendo: a = anualidade x porcentaxe segundo idade do perceptor ou duración da renda (o mesmo de rendas temporais ou vitalicias inmediatas) VAI = Valor actual financeiro actuarial da renda que se constitúe PS = Importe das primas satisfeitas N = nº de anos de duración da renda temporal, co máximo de 10 anos. Se a renda é vitalicia, tomarase como divisor 10 anos	Non

Concepto	Rendemento neto do capital mobiliario	Reducións de rendemento neto
	Nota: Cando as rendas fosen adquiridas a título gratuito inter vivo, o RCM será, exclusivamente, o resultado de aplicar a cada anualidade a porcentaxe que corresponda as rendas temporais ou vitalicias inmediatas.	
Rendas diferidas percibidas como prestacións por xubilación e invalidez, cando non existise mobilización das provisións durante a vixencia do seguro	Exceso da prestación sobre as primas satisfeitas (a partir do momento en que a contía da prestación exceda do importe total das devanditas primas) Nota: no suposto de que a renda fose adquirida a título gratuito inter vivo, o RCM será o exceso da prestación sobre o valor actual actuarial das rendas no momento de constitución das mesmas.	Non
Extinción de rendas temporais ou vitalicias polo exercicio do dereito de rescate	Importe do rescate + rendas satisfeitas ata o momento rescate - primas satisfeitas - contías que tributasen como RCM conforme aos apartados anteriores Nota: cando as rendas fosen adquiridas a título gratuito inter vivo ou trátase de rendas constituídas antes de 01-01-1999, restarase adicionalmente a rendibilidade acumulada ata a constitución das rendas.	Non
Seguros de vida en que o tomador asume o risco do investimento "unit linked"	A. Se non resulta de aplicación a regra especial de imputación temporal (art.14.2.h, Lei <u>IRPE</u>): En función de que a percepción se perciba en forma de capital ou de renda, aplicaranse as regras comentadas nos anteriores apartados. B. Se resulta de aplicación a regra especial de imputación temporal (art.14.2.h, Lei <u>IRPE</u>):	Non

Concepto	Rendemento neto do capital mobiliario	Reducións de rendemento neto
	Rendemento neto anual = diferenza do valor liquidativo entre os activos afectos á póliza ao final e ao comezo do período impositivo	
Nota ao cadro: (1) Cando as devanditas rendas se constituísen con anterioridade a 01-01-1999, a rendibilidade é unicamente o resultado de aplicar as porcentaxes sinaladas para as rendas vitalicias ou temporais inmediatos, segundo corresponda. Véxase o <u>D.T.</u> quinta da Lei do <u>IRPE</u> . (Volver)		

Capítulo 6. Rendementos de actividades económicas. Cuestións xerais

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar como calcular os rendementos derivados do a súa actividade económica, incluíndo información sobre os bens afectos a empresa, os distintos métodos de estimación de renda (incluíndo información sobre as incompatibilidades e renuncias entre eles) así como sobre pagamentos fraccionados retencións.

Concepto de rendementos de actividades económicas

Normativa: Art. 27.1 e 2 Lei IRPE

A. En xeral

Consideraranse rendementos íntegros de actividades económicas, segundo o artigo 27.1 da Lei do IRPE, aqueles que, procedendo do traballo persoal e do capital conxuntamente, ou dun só destes factores, supoñan por parte do contribuínte a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos ou dun de ambos os dous, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos.

De acordo con esta redacción legal, o concepto de rendementos de actividades económicas vén delimitado pola concorrencia das dúas seguintes notas:

- **Existencia dunha organización autónoma de medios de produción ou de recursos humanos.**
- **Finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos.**

B. En particular

En particular, teñen a consideración de rendementos de actividades económicas, os que procedan do exercicio de:

- Actividades extractivas.
- Actividades de comercio.
- Actividades de prestación de servizos.
- Actividades de artesanía.

- Actividades agrícolas, gandeiras e forestais.
- Actividades de fabricación.
- Actividades pesqueiras.
- Actividades de construción.
- Actividades mineiras.
- Profesións liberais, artísticas ou deportivas.

C. Socios de sociedades dedicadas á prestación de servizos profesionais

Consideraranse rendementos de actividades económicas os rendementos obtidos polo socio contribuínte que cumpran os seguintes requisitos:

1. Que procedan dunha entidade en cuxo capital participe, isto é, en que o contribuínte teña a condición de socio.
2. Que deriven da realización de actividades profesionais.

Teñen que tratarse das actividades realizadas polo socio a favor da sociedade ou prestadas pola sociedade por medio dos seus socios. Na devandita actividade deben distinguirse con carácter xeral a efectos fiscais dúas relacións xurídicas: a establecida entre o socio e a sociedade, en virtude da que o socio presta os seus servizos a aquela, constituíndo a retribución da sociedade ao socio renda do socio a integrar no seu IRPE, e a relación mantida entre o cliente e a sociedade, cuxa retribución satisfeita polo cliente á sociedade constitúe renda da sociedade a integrar no Imposto sobre Sociedades.

3. Que as devanditas actividades profesionais estean incluídas na Sección Segunda das Tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas, aprobadas polo Real decreto Lexislativo 1175/1990, do 28 de setembro.

No referente á actividade profesional que debe desenvolver a sociedade inclúense tanto ás sociedades profesionais da Lei 2/2007, de 15 marzo, de sociedades profesionais (BOE do 16 de marzo), como calquera outra sociedade cuxo obxecto social comprenda a prestación dos servizos profesionais incluídos na sección segunda das tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas.

Ademais, cumprirá que a actividade desenvolvida polo socio na sociedade sexa precisamente a realización dos servizos profesionais que constitúen o obxecto da entidade, debendo entenderse incluídas, dentro de tales servizos, as tarefas comercializadoras, organizativas ou de enderezo de equipos, e servizos internos prestados á sociedade dentro da devandita actividade profesional.

4. Que o contribuínte estea incluído, para tal fin, no réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos, ou nunha mutualidade de previsión social que actúe como alternativa ao citado réxime especial conforme ao previsto na disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1995, do 8 de novembro, de ordenación e supervisión dos seguros privados.

Teñase en conta que a disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1995 foi derogada pola disposición derogatoria única.3 do Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, que na súa disposición adicional décimo oitava regula o encadramento dos profesionais colexiados para os efectos da súa integración na Seguridade Social en termos similares á citada disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1995.

Véxase o artigo 305 do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado por Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro (BOE do 31 de outubro), que delimita o campo de aplicación do Réxime Especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos.

En caso contrario (isto é, se está incluído no réxime xeral da Seguridade Social), a cualificación de tales servizos deberá ser a de traballo persoal conforme ao que se establece no artigo 17.1 da Lei do IRPF.

Sen prexuízo do anterior e con independencia da natureza que corresponda á retribución correspondente aos devanditos servizos, debe terse en conta que ao tratarse de operacións entre persoas ou entidades vinculadas realizárase polo seu valor de mercado, nos termos previstos no artigo 18 da LIS.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Operacións vinculadas

Conforme ao artigo 18 da LIS as relacións de vinculación danse nas operacións realizadas entre:

- Unha entidade e os seus socios ou partícipes,
- Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores de dereito e de feito,
- Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores,
- Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.

Cando a vinculación se defina en función da relación sociosociedade, a participación do socio deberá ser igual ou superior ao 25 por 100.

No suposto de retribucións polo exercicio das súas funcións de conselleiros ou administradores de entidades, non se seguen as regras das relacións de vinculación, porque así establécese expresamente o artigo 18.2 da LIS, e polo tanto as devanditas retribucións quedan excluídas do ámbito das operacións vinculadas que se regula no artigo 41 da Lei IRPF.

D. Arrendamento de bens inmuebles

Considérase que o arrendamento de inmuebles se realiza como actividade económica, unicamente cando para a ordenación desta utilícese, polo menos, unha persoa empregada con contrato laboral e a xornada completa.

Delimitación dos rendementos de actividades económicas

Introdución

Malia ser única a definición legal dos rendementos de actividades económicas a que recolle no artigo 27.1 da Lei do IRPE, é preciso diferenciar dentro dos mesmos os derivados do exercicio de actividades empresariais e profesionais e, dentro das primeiras (actividades empresariais), as de natureza mercantil e non mercantil.

A importancia destas distincións radica no diferente tratamento fiscal duns e outros rendementos, en aspectos tan sinalados como son a suxeición a retención ou a ingreso a conta, as obrigas de carácter contable e rexistral a cargo dos titulares das devanditas actividades e a declaración separada dos mesmos.

Non obstante, o modelo de declaración do IRPE atendendo a necesidade reclamada por parte do colectivo de contribuíntes titulares de actividades económicas e dos colaboradores sociais, adoptou desde o exercicio 2021 unha codificación ou nomenclatura de tipos de actividades, única e común para as principais figuras tributarias, coa finalidade de harmonizar e homoxeneizar os códigos utilizados para o rexistro dos datos e facilitar o fluxo de información, indispensables para optimizar a xestión dos diferentes impostos que lles afectan, a súa axeitada coordinación cos censos tributarios e rexistros esixidos para o cumprimento das súas obrigas fiscais e, finalmente, mellorar a asistencia a este colectivo no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.

Por iso, desde o exercicio 2021 incluíronse na formalización da declaración do IRPE novo códigos e tipos de actividades económicas, co propósito de estendero gradualmente a outras declaracións tributarias. Véxanse ao respecto os [tipos e claves de actividades económicas](#) no IRPE que se comentan no apartado correspondente deste Capítulo.

Distinción entre rendementos de actividades empresariais e profesionais e entre actividades empresariais mercantís e non mercantís

A. Distinción entre rendementos de actividades empresariais e profesionais

A normativa reguladora do IRPE establece como regras de diferenciación as seguintes:

1. Regras xerais

- **Son rendementos de actividades profesionais** os que deriven do exercicio das actividades incluídas nas Seccións Segunda (actividades profesionais de carácter xeral) e Terceira (actividades profesionais de carácter artístico ou deportivo) das Tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE), aprobadas polo Real decreto Legislativo

1175/1990, do 28 de setembro (BOE do 29 de setembro); mentres que **son rendementos de actividades empresariais** os que procedan de actividades incluídas como tales na Sección Primeira das mencionadas Tarifas [Art. 95.2 a) Regulamento IRPF].

En relación coas actividades profesionais desenvolvidas por entidades en réxime de atribución de rendas debe matizarse que, malia que as devanditas entidades deban tributar pola Sección Primeira das Tarifas do IAE polo exercicio de tales actividades, estas manteñen para os efectos do IRPF o seu carácter de actividades profesionais e non empresariais, de acordo co que se dispón no apartado 3 da regra 3ª da Instrución de aplicación do Real decreto Lexislativo 1175/1990, do 28 de setembro, polo que se aproban as tarifas e a instrución do Imposto sobre Actividades Económicas.

De acordo con este criterio, **son rendementos de actividades profesionais os obtidos, mediante o exercicio libre da súa profesión**, sempre que o devandito exercicio supoña a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos ou dun de ambos os dous, entre outros, por: veterinarios, arquitectos, médicos, avogados, notarios, rexistradores, actuarios de seguros, axentes e corredores de seguros, cantantes, mestres e directores de música, expendedores oficiais de lotarías, apostas deportivas e outras xogos incluídos na rede da entidade pública empresarial Loterías y Apuestas del Estado.

- **Non se consideran rendementos de actividades profesionais**, as cantidades que perciban as persoas que, a soldo dunha empresa polas funcións que realizan na mesma, veñan obrigadas a inscribirse nos seus respectivos colexios profesionais e, en xeral, as derivadas dunha relación de carácter laboral ou dependente. As devanditas cantidades compréndense entre os rendementos do traballo, en cuxo apartado deben declararse (Art. 95.3 Regulamento IRPF).
- **Son rendementos empresariais os derivados, entre outras, das seguintes actividades** : extractivas, mineiras, de fabricación, confección, construción, comercio por xunto, comercio polo miúdo, servizos de alimentación, de transporte, de hostalaría, de telecomunicación, etc.

2. Regras particulares

As dificultades que poden presentarse á hora de cualificar correctamente determinados supostos concretos de rendementos propiciaron que a normativa reguladora do IRPF contemple e regule especificamente os seguintes casos particulares:

2.1. Autores ou tradutores de obras

Normativa: Arts. 17.2 d) Lei IRPF e 95.2 b) 1º Regulamento IRPF

Os rendementos derivados da elaboración de obras literarias, artísticas ou científicas, sempre que se ceda o dereito á súa explotación, constitúen **rendementos do traballo** , agás cando a devandita actividade supoña a ordenación por conta propia dos medios de produción e de recursos humanos, ou dun de ambos os dous, coa finalidade de intervir na produción de bens ou servizos, en cuxo caso os rendementos cualifícanse como **derivados de actividades económicas**. No suposto de que así aconteza os rendementos son

- **empresariais** cando os propios autores ou tradutores editan directamente as súas obras,
e

- **profesionais** se os autores ou tradutores ceden a explotación das mesmas a un terceiro.

Finalmente, cando o beneficiario ou perceptor dos dereitos de autor sexa un terceiro distinto do autor ou tradutor (por exemplo, herdeiros), constitúen para os perceptores **rendementos do capital mobiliario**.

2.2. Comisionistas

Normativa: Art. 95.2 b) 2º Regulamento IRPF

Son rendementos profesionais os obtidos polos comisionistas cando a súa actividade límitese a achegar ou a aproximar ás partes interesadas para a celebración dun contrato.

Pola contra, cando, ademais da función descrita anteriormente, asuman o risco e ventura das operacións mercantís en que participen, **o rendimento** deberá cualificarse como **empresarial**.

Constitúen **rendementos do traballo** os derivados da relación laboral especial coa empresa á que os comisionistas ou axentes comerciais representan e que non supoñen unha ordenación por conta propia de medios de produción e / ou recursos humanos.

2.3. Profesores

Normativa: Art. 95.2 b) 3º Regulamento IRPF

Teñen a consideración de **rendementos** derivados de actividades **profesionais** os obtidos por estas persoas, calquera que sexa a natureza das ensinanzas que impartan, sempre que exerzan esta actividade, ben no seu domicilio, en casas particulares ou en academia ou establecemento aberto, sen relación laboral ou estatutaria.

Se a relación de que procede a remuneración fose laboral ou estatutaria, os **rendementos** comprenderanse entre os derivados do **traballo**.

Pola súa banda, o ensino en academias ou establecementos propios terá a consideración de **actividade empresarial**.

2.4. Conferencias, coloquios, seminarios e similares

Normativa: Arts. 17.2 c) e 17.3 Lei IRPF

Os rendementos derivados de impartir cursos, conferencias, coloquios, seminarios e similares teñen a consideración de **rendementos do traballo**, incluso cando as devanditas actividades se presten á marxe dunha relación laboral ou estatutaria.

Non obstante, cando tales actividades supoñan a ordenación por conta propia de medios de produción e de recursos humanos ou dun de ambos os dous, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos (por exemplo, cando o contribuínte xa viñese exercendo actividades económicas e a súa participación nas conferencias, coloquios ou cursos correspóndase con materias relacionadas directamente co obxecto da actividade, de maneira que poida entenderse que se trata dun servizo máis da súa actividade, ou nos supostos en que se interveña como organizador dos cursos ou participese nos resultados prósperos ou adversos que deriven dos mesmos), os rendementos obtidos cualifícaranse como rendementos derivados do exercicio de actividades profesionais.

B. Distinción entre rendementos de actividades empresariais mercantís e non mercantís

De acordo coa normativa mercantil, non teñen a consideración de actividades empresariais mercantís as agrícolas, as gandeiras e as actividades de artesanía, sempre que neste último caso as vendas dos obxectos construídos ou fabricados polos artesáns realícense por estes nos seus talleres. O resto de actividades empresariais se reputan mercantís.

Cadro: cualificación fiscal dos rendementos obtidos no desenvolvemento de determinadas actividades

Cualificación fiscal dos rendementos obtidos no desenvolvemento de determinadas actividades

Actividade	Situacións	Cualificación
Profesores	En academia propia	Empresarial
	A domicilio, clases particulares	Profesional
	En Institutos, Colexios, Universidades, etc., con relación laboral ou estatutaria	Traballo
Axentes comerciais e comisionistas	Achegan ou aproximan ás partes interesadas sen asumir o risco e ventura das operacións	Profesional
	Asumen o risco e ventura das operacións mercantís ou operan en nome propio	Empresarial
	Con relación laboral (de carácter común ou especial) coa empresa que representan sen ordenación por conta propia de medios de produción e / ou recursos humanos	Traballo
Avogados	Cantidades percibidas en quenda de oficio	Profesional
	Cantidades percibidas no exercicio libre da súa profesión	Profesional
	Cantidades percibidas a soldo dunha empresa (aínda que figuren inscritos nos seus respectivos Colexios profesionais)	Traballo
Propiedade intelectual ou industrial	Autores que editan as súas propias obras	Empresarial
	Autores que non editan as súas propias obras e ordenan por conta propia medios de produción	Profesional

Actividade	Situacións	Cualificación
	Autores que non editan as súas obras e non ordenan medios de produción	Traballo
Conferencias, coloquios, seminarios e similares	Con carácter xeral	Traballo
	Se existe ordenación por conta propia de medios de produción	Profesional
Mensaxeiros		Traballo
Axentes, subaxentes e corredores de seguros e os seus colaboradores mercantís (1)		Profesional
Vendedores do cupón da <u>ONCE</u>		Traballo
Expendedores oficiais da rede comercial da entidade pública empresarial das Loterías y Apuestas del Estado (LAE)		Profesional
Farmacéuticos	Venda de produtos farmacéuticos	Empresarial
	Análise e elaboración de fórmulas maxistrais	Profesional
Notarios, Rexistradores e Axentes de Aduanas		Profesional

(1) Os traballadores de entidades aseguradoras ou dos mediadores anteriores, aínda que produzan excepcionalmente algún seguro, perciben rendementos do traballo. [\(Volver\)](#)

Claves de actividades económicas en IRPF

Actualmente, a nomenclatura que os obrigados tributarios deben utilizar para determinar o seu tipo de actividade económica varía dunha declaración tributaria a outra. Así, ata o exercicio 2021, na declaración do IRPF a clasificación destas actividades atendía ao tratamento fiscal que correspondía a cada unha en función da súa suxeición a retención ou a ingreso a conta ou as obrigas de carácter contable e rexistral a cargo dos titulares das devanditas actividades, e difería da ofrecida, por exemplo, nas declaracións do Imposto sobre o Valor Engadido ou na declaración censual de alta no censo de empresarios profesionais e retenedores, de maneira que unha mesma actividade rexistrábase de maneira distinta segundo a declaración tributaria de que se tratase.

Co fin de harmonizar a nomenclatura utilizada para estes fins na formalización das distintas declaracións tributarias, e atendendo así a petición formulada de maneira reiterada polo colectivo de contribuíntes titulares de actividades económicas, implementouse na declaración do IRPF 2021 unha nova codificación das mesmas co obxectivo de facera extensiva progresivamente ás demais declaracións tributarias.

Desde esta última perspectiva, desde o exercicio 2021 o modelo de declaración distingue os seguintes tipos e claves de actividades económicas en estimación directa:

Clave	Tipo de actividade
A01	Arrendadores de bens inmobles urbanos
A02	Gandaría independente
A03	Resto de actividades empresariais non incluídas noutros apartados
A04	Actividades profesionais de carácter artístico ou deportivo
A05	Resto de actividades profesionais
B01	Actividade agrícola
B02	Actividade gandeira dependente
B03	Actividade forestal
B04	Produción de mexillón en batea
B05	Actividade pesqueira, agás a actividade de produción de mexillón en batea

Elementos patrimoniais afectos a unha actividade económica

Criterios de afectación de bens e dereitos ao exercicio dunha actividade económica

Normativa: Arts. 29 Lei IRPF e 22 Regulamento IRPF

De acordo coa normativa do IRPF, os criterios de afectación de bens e dereitos ao exercicio dunha actividade económica son os seguintes:

1. Son bens e dereitos afectos a unha actividade económica os necesarios para a obtención dos rendementos empresariais ou profesionais.

Conforme a este criterio, considéranse expresamente afectos os seguintes elementos patrimoniais:

- a. Os bens inmoables en que se desenvolve a actividade.
- b. Os bens destinados aos servizos económicos e socioculturais do persoal ao servizo da actividade.
- c. Calquera outros elementos patrimoniais necesarios para a obtención dos respectivos rendementos.

De acordo co exposto, non poden considerarse afectos aqueles bens destinados ao **uso particular** do titular da actividade, como os de espaxemento ou recreo.

Importante: en ningún caso, teñen a consideración de elementos patrimoniais afectos a unha actividade económica os activos representativos da participación en fondos propios dunha entidade (accións ou participacións) e da cesión de capitais a terceiros como, por exemplo, todo tipo de contas bancarias.

2. Os elementos afectos teñen que utilizarse só para os fins da actividade.

De acordo con esta nota característica, non poden considerarse afectos aqueles bens e dereitos que se utilicen **simultaneamente** para actividades económicas e para necesidades privadas, non sendo que a utilización para estas últimas sexa **accesoria e notoriamente irrelevante**.

Ao respecto, **considéranse utilizados para necesidades privadas de forma accesoria e notoriamente irrelevante**, os bens do inmovilizado adquiridos e utilizados para o desenvolvemento da actividade económica que se destinen ao uso persoal do contribuínte en días ou horas inhábiles durante os cales se interrompa o exercicio da actividade.

Esta excepción non é aplicable aos automóbiles de turismo e os seus remolques, as motocicletas e as aeronaves ou embarcacións deportivas ou de recreo. Estes bens unicamente terán a consideración de elementos patrimoniais afectos ao desenvolvemento dunha actividade económica cando se utilicen exclusivamente para os fins da mesma, sen que en ningún caso poidan considerarse afectos no suposto de utilizarse tamén para necesidades privadas, nin sequera aínda que a devandita utilización sexa accesoria e notoriamente irrelevante.

Porén, como excepción da excepción, admítase a utilización para necesidades privadas (sempre que sexa de forma accesoria e notoriamente irrelevante) sen perder por iso a súa condición de bens afectos, dos automóbiles de turismo e demais medios de transporte que, estando incluídos na enumeración do parágrafo anterior, relaciónanse a continuación:

- a. Os vehículos mixtos destinados ao transporte de mercadorías.
- b. Os destinados á prestación de servizos de transporte de viaxeiros mediante contraprestación.
- c. Os destinados á prestación de servizos de ensino de condutores ou pilotos mediante contraprestación.
- d. Os destinados a desprazamentos profesionais de representantes ou axentes comerciais.
- e. Os destinados a ser obxecto de cesión de uso con habitualidade e onerosidad.

Con esta finalidade, considéranse automóbiles de turismo, remolques, ciclomotores e motocicletas, os definidos como tales no Anexo do Real decreto legislativo 339/1990, do 2 de marzo, polo que se aproba o texto articulado da Lei sobre Tráfico, Circulación de Vehículos a Motor e Seguridade Viaria e a partir do 31 de xaneiro de 2016 no Anexo I do Real decreto Legislativo 6/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei sobre Tráfico, Circulación de Vehículos a Motor e Seguridade Viaria., así como os definidos como vehículos mixtos nos devanditos anexos e, en todo caso, os denominados vehículos todo terreo ou tipo "jeep".

3. A utilización necesaria e exclusiva para os fins da actividade dun ben divisible pode recaer unicamente sobre unha determinada parte do mesmo (afectación parcial) e non necesariamente sobre a súa totalidade.

Cando se trate de elementos patrimoniais que sirvan só parcialmente ao obxecto da actividade, a afectación entenderase limitada a aquela parte dos mesmos que realmente se utilice na actividade de que se trate. Neste sentido, só consideraranse afectadas aquelas partes dos elementos patrimoniais que sexan susceptibles dun aproveitamento separado e independente do resto, sen que en ningún caso sexan susceptibles de afectación parcial os elementos patrimoniais indivisibles.

A afectación parcial dun elemento patrimonial comporta importantes consecuencias fiscais xa que, os ingresos e gastos correspondentes á devandita parte do ben deben incluírse entre os correspondentes á actividade económica a que estea afecto.

Precisións:

Para o cálculo do rendemento neto dunha actividade económica en estimación directa, no caso de utilización dun inmovible en parte como vivenda habitual, en parte para o exercicio da actividade, debe diferenciarse entre os gastos derivados da titularidade da vivenda e os gastos correspondentes ás subministracións do inmovible.

Tratándose dos gastos derivados da titularidade da vivenda, tales como amortizacións, IBI, comunidade de propietarios, etc, si resultan deducibles en proporción á parte da vivenda afectada ao desenvolvemento da actividade e á súa porcentaxe de titularidade no inmovible referido.

No caso dos gastos correspondentes a subministracións debe terse en conta a regra 5.ª do apartado 2 do artigo 30 da Lei do IRPE relativo aos gastos deducibles por determinadas subministracións cando o empresario ou profesional exerza a súa actividade na súa propia vivenda habitual cuxo comentario figura no Capítulo 7 deste Manual.

4. Non se entenden afectados aqueles elementos patrimoniais que, sendo da titularidade do contribuínte, non figuren na contabilidade ou rexistros oficiais da actividade económica (libro rexistro de bens de investimento) que estea obrigado a levar o contribuínte, agás proba en contrario.

5. En caso de matrimonio, a afectación dun elemento patrimonial está condicionado a que a súa titularidade sexa privativa do cónxuxe que exerce a actividade, ou ben, que sexa ganancial ou común a ambos os dous cónxuxes.

Se se utiliza un elemento común ou ganancial, o titular debe consideraro plenamente afectado á actividade, aínda que o citado ben pertenza a ambos os dous cónxuxes. Por contra, os bens privativos do cónxuxe que non exerce a actividade económica non poden considerarse afectos á mesma, senón que teñen a consideración de elementos patrimoniais cedidos.

Polo tanto, terán a consideración de elementos patrimoniais afectos na súa totalidade á actividade económica do cónxuxe empresario, os elementos cuxa titularidade sexa común a ambos os dous cónxuxes (non necesariamente elementos gananciais), aínda que un deles non desenvolva a actividade.

E como consecuencia da devandita regra de afectación, a utilización de bens ou dereitos propiedade de ambos os dous, polo cónxuxe empresario ou profesional no desenvolvemento da súa actividade, non dará lugar a gasto deducible neste nin a rendemento de capital no outro cónxuxe, pola **cesión de uso** efectuada sobre a parte do ben correspondente a esoutro cónxuxe. (art. 30.2.regra 3^a, segundo parágrafo da Lei do IRPE).

De acordo co anterior, os elementos patrimoniais comúns terán para cada un do cónxuxes o seguinte tratamento:

- O cónxuxe, titular da actividade, poderá deducir, como gastos deducibles, todos os gastos que xeren os mesmos, incluídas as amortizacións.
- No cónxuxe non exercente, estes elementos patrimoniais comúns non terán incidencia algunha, é dicir, que non terá que imputar ningún ingreso nin ningún gasto.

Cadro - resumo: criterios de afectación a fins da actividade económica

Elementos patrimoniais	Uso dos elementos patrimoniais	Regras sobre a afectación no IRPF	Excepcións
Divisibles (exemplo, bens inmobles)	Parcial Cando parte de elementos patrimoniais sexan susceptibles dun aproveitamento separado e independente do resto.	A afectación entenderase limitada a aquela parte dos mesmos que realmente se utilice na actividade de que se trate.	Non hai excepcións.
Indivisibles	Alternativo Aqueles elementos patrimoniais que, polos seus característicos materiais, non son susceptibles de destinarse simultaneamente (senón alternativamente) a unha actividade privada e a unha económica.	Só admítase a súa utilización para necesidades privadas do contribuínte sempre que sexa de forma accesoria e notoriamente irrelevante (isto é, en días ou horas inhábiles durante os cales se interrompe o exercicio da actividade económica).	Excepción : non se aplica, agás certos supostos, aos automóviles de turismo e os seus remolques, ciclomotores, motocicletas, aeronaves ou embarcacións deportivas ou de recreo". Art. 22.4 Regulamento <u>IRPF</u>

Exemplos:

1. Don V.R.V., avogado en exercicio, utiliza o ordenador do seu despacho profesional para asuntos particulares en determinados días festivos.

A utilización do ordenador, que obxectivamente ten o carácter de inmovilizado adquirido e utilizado para o desenvolvemento da actividade profesional, en días inhábiles está expresamente recollida no Regulamento como unha excepción ao requisito da exclusividade da afectación, polo que, neste caso, o ordenador pode considerarse na súa totalidade como un ben afecto.

2. Don S.A.M., taxista, adoita utilizar o seu vehículo en certos días de descanso para ir ao campo coa súa familia.

A utilización do taxi para necesidades privadas en días inhábiles en que se interrompe o normal exercicio da actividade, non impide considerar o devandito vehículo plenamente afecto á actividade empresarial desenvolvida polo seu titular, ao tratarse dun vehículo destinado ao transporte de viaxeiros mediante contraprestación e aparecer expresamente exceptuado do requisito de exclusividade absoluta aplicable con carácter xeral aos automóviles de turismo.

3. Don A.A.R., medico oftalmólogo, utiliza dous cuartos da súa vivenda exclusivamente como consulta. Os devanditos cuartos, que teñen 40 m² e así consta na correspondente alta do Imposto sobre Actividades Económicas, representan o 30 por

100 da superficie total da vivenda habitual. Pode considerarse afectada á actividade profesional a superficie utilizada para consulta e, conseguintemente, deducirse dos rendementos da actividade os gastos correspondentes á devandita superficie?

A parte da vivenda utilizada exclusivamente como consulta pode considerarse afectada á actividade profesional desenvolvida polo seu titular; polo tanto, os gastos propios e específicos desta parte da vivenda poden deducirse dos rendementos íntegros da actividade profesional.

Traspaso de elementos patrimoniais do patrimonio persoal ao patrimonio empresarial ou profesional: afectación

Normativa: Arts. 28.3 Lei IRPF e 23 Regulamento IRPF

O patrimonio empresarial ou profesional está constituído por todos aqueles bens ou dereitos integrados no ámbito organizativo dunha actividade económica desenvolvida polo seu titular.

Pola súa banda, o patrimonio particular comprende o resto de bens ou dereitos cuxa titularidade corresponde igualmente ao contribuínte, pero que non están afectos ao desenvolvemento de ningunha actividade económica.

Os **principios e regras** que rexen a afectación de bens ou dereitos son os seguintes:

- a. A incorporación dun ben á actividade económica desde o patrimonio persoal do contribuínte titular da mesma **non produce alteración patrimonial a efectos fiscais mentres o ben continúe formando parte do seu patrimonio.**
- b. O elemento patrimonial incorpórase á contabilidade do contribuínte polo **valor de adquisición que tivese o mesmo no momento da afectación**.

O devandito valor está formado por:

- Cando a adquisición do elemento patrimonial producíse a **título oneroso** pola suma do importe real polo que se efectuou a adquisición, o custo dos investimentos e melloras efectuadas no elemento patrimonial e os gastos e tributos inherentes á adquisición, excluídos os intereses, satisfeitos polo adquirente. O devandito valor minorarase no importe das amortizacións fiscalmente deducibles, computándose en todo caso a amortización mínima, con independencia da efectiva consideración desta como gasto.
- Cando a adquisición do elemento patrimonial producíse a **título lucrativo** polo titular da actividade, aplicaranse as regras anteriores, aínda que como importe real da adquisición tomarase o valor de adquisición para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns, sen que poida exceder do valor de mercado.

Nota: os compoñentes do [valor de adquisición](#) coméntanse con maior detalle no Capítulo 11 deste Manual.

- c. Entenderase que **non existiu afectación se o elemento patrimonial se allea antes de transcorridos 3 anos desde esta.**

Traspaso de elementos patrimoniais do patrimonio empresarial ou profesional ao patrimonio persoal: desafectación

Normativa: Arts. 28.3 Lei IRPE e 23 Regulamento IRPE

Principios e regras da desafectación

Os principios e regras da desafectación de bens ou dereitos son os seguintes:

- O traspaso de activos fixos desde o ámbito empresarial ao persoal do contribuínte **non produce alteración patrimonial mentres o elemento patrimonial continúa formando parte do seu patrimonio.**
- A incorporación do ben ou dereito ao patrimonio persoal efectúase polo **valor neto contable do mesmo á data do traspaso**.

Os compoñentes do [valor contable](#) coméntanse no Capítulo 11.

- A desafectación **non precisa transcurso de tempo algún para que se entenda consumada** desde o momento en que esta realízase.

Malia o anterior, se o elemento patrimonial desafectado alléase antes de que transcorresen 3 anos desde a desafectación, incluso canto esta producísease como consecuencia do cesamento na actividade, **non resultarán aplicables as porcentaxes redutoras** a que se refire a disposición transitoria novena da Lei do IRPE na determinación da ganancia patrimonial obtida.

A disposición transitoria novena da Lei do IRPE, establece un réxime especial de redución aplicable ás ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais non afectos e aos desafectados con máis de tres anos de antelación á data de transmisión, adquiridos antes do 31 de decembro de 1994. O comentario detallado deste [réxime transitorio de redución](#) das ganancias patrimoniais cóntense no Capítulo 11.

Exemplo:

Don F.R.G., médico estomatólogo, instala a súa consulta o 1 de xaneiro de 2024 nun local da súa propiedade que permanece alugado desde a súa adquisición ata o 31 de decembro de 2017 e entre 31/12/17 e 31/12/19 destinouse a uso propio, constando a devandita data recollida no seu libro rexistro de bens de investimento.

O citado local foi adquirido por don F.R.G. o día 1 de maio de 1985 polo equivalente a 60.000 euros, aboando o titular ademais en concepto de Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, notaria e Rexistro da Propiedade, o equivalente a 5.000 euros.

Durante os anos en que o local estivo alugado o valor de adquisición do inmovible foi superior ao valor catastral do mesmo.

Para determinar a base da amortización, o valor do solo estímase que ascende a un importe equivalente a 18.000 euros.

O día 31 de maio de 2024 traslada a súa consulta a outro local, procedendo a alugar de novo o local anterior por 900 euros mensuais.

Determinar o tratamento fiscal das devanditas operacións e se o local pode considerarse afecto á actividade durante o exercicio 2024.

Solución:

1. Afectación do local (01-01-2024):

A afectación do local comercial á actividade profesional enténdese producida o día 1 de xaneiro de 2024, ao cumprirse a partir da devandita data os requisitos de utilización necesaria e exclusiva do local para o desenvolvemento da actividade e de contabilización.

A incorporación do local ao libro rexistro de bens de investimento debe realizarse polo seguinte valor:

Importe real da adquisición: 60.000

Gastos e tributos inherentes á adquisición: 5.000

Total: 65.000

Menos: Amortización fiscalmente deducible (01-05-1985 a 31-12-2017) [\(1\)](#)

Ano 1985: $(47.000 \times 1,5 \%) \times 8/12 = 470$

Anos 1986 a 1998: $(47.000 \times 1,5 \%) \times 13 = 9.165$

Anos 1999 a 2002: $(47.000 \times 2 \%) \times 4 = 3.760$

Anos 2003 a 2017: $(47.000 \times 3 \%) \times 15 = 21.150$

Totais amortizacións: 34.545

Valor de afectación $(65.000 - 34.545) = 30.455$

Nota:

(1) Para os efectos de determinar a base da amortización, descontouse o valor do solo (18.000 euros). Así mesmo, tomouse como porcentaxe de amortización para os anos 1985 a 1998, a porcentaxe do 1,5 por 100, que foi o fiscalmente deducible mentres o local estivo arrendado nos citados anos. Para os exercicios 1999 a 2002, a porcentaxe utilizable é o 2 por 100 [Artigo 13.2, letra a) do Regulamento do IRPE vixente nos citados exercicios]. Para os exercicios 2003 a 2017, a porcentaxe aplicable é o 3 por 100 [para os exercicios 2003 a 2006, artigo 13.2, letra a), do Regulamento do IRPE na redacción dada ao mesmo polo Real decreto 27/2003, do 10 de xaneiro, e para os exercicios 2007 a 2017, artigo 14.2, letra a) do Regulamento do IRPE]. [\(Volver\)](#)

2. Desafectación do local (31-05-2024) [\(2\)](#)

Ao producirse a desafectación do local o día 31 de maio do ano 2024, a incorporación do mesmo ao patrimonio persoal do titular efectuarase polo valor neto contable do local á devandita data. Este valor determínase da seguinte forma:

Valor de afectación = 30.455

Menos: Amortizacións (01-01-2024 a 31-05-2024) [\(3\)](#)

Ano 2024: $(12.455 \times 3 \%) \times 5/12 = 155,69$

Totais amortizacións: 155,69

Valor neto contable $(30.455 - 155,69) = 30.299,31$

Notas:

(2) O traslado da consulta a outro local o 31 de maio de 2024 implica a súa desafectación da actividade económica realizada polo seu titular. Porén, o alugamento posterior do local non impide que o mesmo considérese como plenamente afecto durante o período en que estivo instalada a consulta (desde o 1 de xaneiro de 2024 ao 30 de maio de 2024). [\(Volver\)](#)

(3) As amortizacións fiscalmente computables coinciden coas practicadas polo titular da actividade e corresponden ao coeficiente lineal máximo de amortización para este tipo de elemento patrimonial, supondo que determina o rendimento neto por estimación directa simplificada. Coeficiente máximo para edificios, segundo táboa simplificada: 3 por 100. O valor do solo (18.000 euros) non é obxecto de amortización. En consecuencia, o valor amortizable é 12.455, diferenza entre 30.455 (valor de afectación) e 18.000 (valor do solo). [\(Volver\)](#)

Transmisións de elementos patrimoniais afectos

Normativa: Arts. 37.1 n) Lei IRPF e 40.2 e 42 Regulamento IRPF

A transmisión de elementos patrimoniais afectos pertencentes ao inmovilizado material ou intanxible da actividade económica orixina ganancias ou perdas patrimoniais que **non se inclúen no rendimento neto da actividade**.

A cuantificación do seu importe e a súa tributación efectiva realízase de acordo coas regras contidas na Lei do IRPF para as **ganancias e perdas patrimoniais, coa seguinte especialidade**: Non se poden aplicar os coeficientes redutores aplicables aos bens adquiridos con anterioridade a 31 de decembro de 1994.

Véxase no Capítulo 11 o apartado dedicado á [transmisión de elementos patrimoniais afectos](#).

Método e modalidades de determinación do rendemento neto das actividades económicas

Normativa: Art. 16 Lei IRPF

Introdución

Os métodos de determinación do rendemento neto das actividades empresariais, mercantís ou non mercantís, e das profesionais son os seguintes:

- Estimación directa, que admite dúas modalidades: normal e simplificada.
- Estimación obxectiva, que se aplica como método voluntario a cada unha das actividades económicas, illadamente consideradas, que determine o ministro de Facenda.

Sen prexuízo do comentario detallado de cada un dos métodos e modalidades de determinación do rendemento neto nos capítulos correspondentes do Manual, os cadros dos apartados seguintes recollen as notas máis significativas de cada un dos devanditos métodos e modalidades.

Importante: con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, o artigo 15 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca modificou a disposición transitoria trixésimo segunda da Lei do IRPF, prorrogando para o período impositivo 2024 os límites cuantitativos excluíntes fixados nos exercicios 2016 a 2023 para a aplicación de método de estimación obxectiva, con excepción das actividades agrícolas, gandeiras e forestais que teñen o seu propio límite cuantitativo por volume de ingresos.

Cadros: Métodos e modalidades de determinación do rendemento neto de actividades económicas: estimación directa

Estimación directa (Véxase Capítulo 7)

Información	Modalidade normal (EDN)	Modalidade simplificada (EDS)
Ámbito de aplicación	Empresarios e profesionais en que concorran algunha destas dúas circunstancias: - Que o importe neto da cifra de negocios do conxunto das súas actividades supere 600.000 euros anuais no ano anterior. - Que renunciaren ás EDS.	Empresarios e profesionais en que concorran algunha destas dúas circunstancias: - Que a súa actividade non sexa susceptible de acollerse á <u>EO</u>. - Que renunciaren ou estean excluídos da EO. Sempre que, ademais, o importe neto da cifra de negocios de todas as súas actividades non supere a cantidade de 600.000 euros anuais no ano anterior e non renunciaren ás EDS.
Determinación do rendemento neto	(+) Ingresos íntegros. (-) Gastos deducibles. (-) Amortizacións. (=) Rendemento neto. (-) Redución rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio (30 %). Base redución máxima: 300.000 euros. <u>Réxime transitorio</u> : aplicación desta redución a rendementos que viñesen percibíndose de forma fraccionada con anterioridade a 1-1-2015. (-) Redución dos rendementos acollidos ao réxime especial "XXXVII Copa América Barcelona" (65 %) (=) Rendemento neto reducido. (-) Redución para traballadores autónomos economicamente dependentes con único cliente non vinculado: Redución xeral: 2000 euros.	(+) Ingresos íntegros. (-) Gastos deducibles (agás provisiones e amortizacións). (-) Amortizacións táboa simplificada. (=) Diferenza. (-) Gastos de difícil xustificación: 5% s/diferenza positiva (Máximo 2000 euros). (incompatible con redución para traballadores autónomos) (=) Rendemento neto. (-) Redución rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio (30 %). Base redución máxima: 300.000 euros. <u>Réxime transitorio</u> : aplicación desta redución a rendementos que viñesen percibíndose de forma fraccionada con anterioridade a 1-1-2015.

Información	Modalidade normal (EDN)	Modalidade simplificada (EDS)
	- Incremento adicional para contribuíntes con rendemento neto da actividade inferior a 19.747,5 euros e rendas distintas das anteriores, excluídas as exentas, inferiores a 6.500 euros. - Incremento adicional por discapacidade. (-) Redución para contribuíntes con rendas totais inferiores a 12.000 euros, incluídas as da actividade (incompatible coa redución anterior). (-) Redución por inicio de actividade. (=) Rendemento neto reducido total.	(-) Redución dos rendementos acollidos ao réxime especial "XXXVII Copa América Barcelona" (65 %) (=) Rendemento neto reducido. (-) Redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado (incompatible con gastos de difícil xustificación). - Redución xeral: 2000 euros. - Incremento adicional para contribuíntes con rendemento neto da actividade inferior a 19.747,5 euros e rendas distintas das anteriores, excluídas as exentas, inferiores a 6.500 euros. - Incremento adicional por discapacidade. (-) Redución para contribuíntes con rendas totais inferiores a 12.000 euros, incluídas as da actividade (incompatible coa redución anterior). (-) Redución por inicio de actividade. (=) Rendemento neto reducido total.
Obrigas rexistrais	1. Actividades mercantís: - Contabilidade axustada ao Código de Comercio. 2. Actividades non mercantís: a. <u>En xeral, libros rexistros de:</u> - Libro rexistro de vendas e ingresos. - Libro rexistro de compras e gastos. - Libro rexistro de Bens de investimento. b. <u>Actividades profesionais:</u> - Libro rexistro de vendas e ingresos. - Libro rexistro de compras e gastos. - Libro rexistro de Bens de investimento. - Libro rexistro de provisións de	1. En xeral (aínda cando leven contabilidade axustada ao que se dispón no Código de Comercio) - Libro rexistro de vendas e ingresos. - Libro rexistro de compras e gastos. - Libro rexistro de Bens de investimento. 2. Actividades profesionais : - Libro rexistro de vendas e ingresos. - Libro rexistro de compras e gastos. - Libro rexistro de Bens de investimento. - Libro rexistro de provisións de fondos e suplidos

Información	Modalidade normal (EDN)	Modalidade simplificada (EDS)
	fondos e suplidos.	

Cadros: Métodos e modalidades de determinación do rendemento neto de actividades económicas: estimación obxectiva

Estimación obxectiva (Véxanse Capítulos 8 e 9)

Ámbito de aplicación	Empresarios e profesionais en que concorran: • Que a súa actividade estea entre as relacionadas na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, e non excluídas da súa aplicación • Que o volume de rendementos íntegros no ano inmediato anterior, non supere calquera dos seguintes importes: ◦ 250.000 euros para o conxunto das actividades, agás as agrícolas, gandeiras e forestais. ◦ 125.000 euros cando corresponda a operacións polas que estean obrigados a expedir factura ao ser o destinatario un empresario ou profesional que actúe como tal. ◦ 250.000 euros para o conxunto de actividades agrícolas, gandeiras e forestais. • Que o volume de compras en bens e servizos no exercicio anterior, excluídas as adquisicións de inmovilizado, non supere a cantidade de 250.000 euros anuais (IVE excluído). • Que a actividade non se desenvolva fóra do ámbito de aplicación do IRPE. • Que non renunciase ou estean excluídos do réxime simplificado do IVE e do réxime especial simplificado do Imposto Xeral Indirecto Canario (IXIC). Que non renunciase ao réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE, nin ao réxime especial da agricultura e gandería do IXIC. • Que ningunha actividade exercida polo contribuínte encóntrase en estimación directa, en calquera das súas modalidades.	
Determinación do rendemento neto	ACTIVIDADES DISTINTAS DAS AGRÍCOLAS, GANDEIRAS E FORESTAIS Nº unidades dos módulos (x) Rendemento anual por unidade (=) Rendemento neto previo (-) Minoracións por incentivos ao emprego e ao investimento (=) Rendemento neto minorado (x) Índices correctores (=) Rendemento neto de módulos	ACTIVIDADES AGRÍCOLAS, GANDEIRAS E FORESTAIS Volume total de ingresos (x) Índice de rendemento neto (=) Rendemento neto previo (-) Redución por adquisición de gasóleo agrícola: 35% (-) Redución por adquisición de fertilizantes: 15% (-) Amortización do inmovilizado material e intanxible (excluídas actividades forestais)

	(-) Redución xeral (5 %) (-) Redución especial DANA (25 %) (-) Redución especial Lorca (20 %) (-) Redución especial illa da Palma (20 %) (-) Gastos extraordinarios (+) Outras percepcións empresariais (=) Rendemento neto da actividade (-) Redución (30 %) cunha base redución máxima de 300.000 euros • Por rendementos con período de xeración superior a dous anos cando se imputen nun só exercicio • Por rendementos obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio <i>Réxime transitorio</i> : aplicación desta redución a rendemento que viñesen percibíndose de forma fraccionada con anterioridade a 01-01-2015. (-) Redución para contribuíntes con rendas totais inferiores a 12.000 euros incluídos as da actividade (=) Rendemento neto reducido	(=) Rendemento neto minorado (x) Índices correctores (=) Rendemento neto de módulos (-) Redución xeral (5 %) (-) Redución especial DANA (25 %) (-) Redución especial illa da Palma (20 %) (-) Redución agricultores mozos (-) Gastos extraordinarios (=) Rendemento neto da actividade (-) Redución (30 %) cunha base redución máxima de 300.000 euros. • Por rendementos con período de xeración superior a dous anos cando se imputen a un só exercicio • Por rendementos obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio <i>Réxime transitorio</i>: aplicación desta redución a rendemento que viñesen percibíndose de forma fraccionada con anterioridade a 01-01-2015. (-) Redución para contribuíntes con rendas totais inferiores a 12.000 euros incluídos as da actividade (=) Rendemento neto reducido
Obrigas rexistras	Facturas emitidas, facturas recibidas e xustificantes documentais. <i>Se se practican amortizacións :</i> – Libro rexistro de bens de investimento <i>Para as actividades cuxo rendemento neto se fixa en función do volume de operacións (agrícolas, gandeiras, forestais e de transformación de produtos naturais):</i> – Libro rexistro de vendas e ingresos	

Obrigas contables e rexistrais dos contribuíntes titulares de actividades económicas

Atención: ao final deste apartado ofrécese o acceso a un cadro resumo das obrigas contables e rexistrais que se comentan a continuación.

En xeral

Normativa: Arts. 104.2 Lei IRPF e 68 Regulamento IRPF

No ámbito do IRPF as obrigas contables e rexistrais dos titulares de actividades económicas estrutúranse de acordo co seguinte detalle:

A. Empresarios que desenvolvan actividades mercantís en estimación directa normal :

- Contabilidade axustada ao disposto no Código de Comercio e ao Plan Xeral de Contabilidade.

Precisión: de acordo co que se dispón no Código de Comercio e no Plan Xeral de Contabilidade, aprobado este último polo Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro), os libros específicos que deben levarse son os seguintes: Libro de inventarios e Contas anuais, que se abrirá co balance inicial e en que deben facerse constar, polo menos trimestralmente, os balances de comprobación con sumas e saldos, así como o inventario de peche do exercicio e as contas anuais, e Libro Diario, que ten que rexistrar, día a día, todas as operacións relativas á actividade da empresa. O Real decreto 1515/2007, do 16 de novembro (BOE do 21 de novembro) aproba, como norma complementaria do Plan Xeral de Contabilidade, o Plan Xeral de Contabilidade das Pemes e os criterios contables específicos para microempresas.

B. Empresarios que desenvolvan actividades de carácter non mercantil en estimación directa normal e todos os empresarios en estimación directa simplificada :

- Libro rexistro de vendas e ingresos.
- Libro rexistro de compras e gastos.
- Libro rexistro de bens de investimento.

C. Profesionales en estimación directa, en calquera das súas modalidades :

- Libro rexistro de ingresos.
- Libro rexistro de gastos.
- Libro rexistro de bens de investimento.
- Libro rexistro de provisións de fondos e suplidos.

D. Empresarios e profesionais en estimación obxectiva.

- Libro rexistro de bens de investimento (unicamente os contribuíntes que deduzan amortizacións).
- Libro rexistro de vendas e ingresos (unicamente os titulares de actividades cuxo rendimento neto se determine en función do volume de operacións, é dicir, titulares de actividades agrícolas, gandeiras, forestais accesorias e de transformación de produtos naturais).

En todo caso, os titulares deberán conservar, numeradas por orde de datas e agrupadas por trimestres, as facturas emitidas de acordo co previsto no Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación, aprobado polo Real decreto 1619/2012, do 30 de novembro (BOE do 1 de decembro), e as facturas ou xustificantes documentais doutro tipo recibidos, así como os xustificantes dos signos, índices ou módulos aplicados.

Teñase en conta a recente modificación operada no citado Real decreto 1619/2012 polo Real decreto 1007/2023, do 5 de decembro, polo que se aproba o Regulamento que establece os requisitos que deben adoptar os sistemas e programas informáticos ou electrónicos que soporten os procesos de facturación de empresarios e profesionais, e a estandarización de formatos dos rexistros de facturación.

As [entidades en réxime de atribución de rendas](#) que desenvolvan actividades económicas deben levar uns únicos libros obrigatorios correspondentes á actividade realizada, sen prexuízo da atribución de rendementos que corresponda efectuar en relación cos seus socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes.

Importante: agás os contribuíntes que desenvolvan actividades empresariais de carácter mercantil cuxo rendimento se determine na modalidade normal do método de estimación directa, o resto de contribuíntes do IRPF que realicen actividades económicas están obrigados a levar os libros rexistros que en cada caso determina a normativa do IRPF, aínda cando leven contabilidade axustada ao que se dispón no Código de Comercio.

Cadro-resumo: Obrigas contables e rexistrais

Estimación directa (modalidade normal) (EDN)	Actividades mercantís	Contabilidade axustada ao Código de Comercio e ao <u>PXC</u> .
	Actividades non mercantís	En xeral , libros rexistros de: • Vendas e ingresos. • Compras e gastos. • Bens de investimento.
		Actividades profesionais: Libros rexistros de: • Ingresos. • Gastos. • Bens de investimento. • Provisións de fondos e suplidos.
Estimación directa (modalidade simplificada) (EDS)	Actividades mercantís e non mercantís	En xeral , libros rexistros de: • Vendas e ingresos. • Compras e gastos. • Bens de investimento.
		Actividades profesionais: Libros rexistros de: • Ingresos. • Gastos. • Bens de investimento. • Provisións de fondos e suplidos.
Estimación obxectiva (EO)	Actividades distintas das agrícolas, gandeiras e forestais	• Conservar as facturas emitidas, facturas recibidas e xustificantes documentais. • Libro rexistro de bens de investimento (se se practican amortizacións).
	Actividades agrícolas, gandeiras, forestais e de transformación de produtos naturais	• Libro rexistro de vendas e ingreso. • Conservar as facturas emitidas, facturas recibidas e xustificantes documentais. • Libro rexistro de bens de investimento (se se practican

amortizacións).

Criterios de imputación temporal dos compoñentes do rendimento neto de actividades económicas

Criterio xeral de imputación fiscal: principio da devindicación

Normativa: Arts.14.1b) Lei IRPF e 7 Regulamento IRPF; 11.1 e 3.1º LIS

A Lei do IRPF establece como principio inspirador básico nesta materia a remisión á normativa reguladora do Imposto sobre Sociedades, sen prexuízo de determinadas especialidades contidas no propio Regulamento do imposto.

De acordo co artigo 11.1 da IS, o criterio xeral de imputación fiscal está constituído polo principio de devindicación, conforme ao cal os ingresos e gastos derivados das transaccións ou feitos económicos imputaranse ao período impositivo en que se produza a súa devindicación, de acordo coa normativa contable, con independencia da data do seu pagamento ou do seu cobramento, respectando a debida correlación entre uns e outros.

Caso particular: subvención do kit dixital

A subvención por kit dixital, na medida en que ten por obxecto o financiamento de gastos ou de investimentos de titulares de actividades económicas, ten a cualificación de rendementos de actividades económicas, conforme o que se dispón no artigo 27.1 da Lei do IRPF.

No referente á súa imputación temporal, o artigo 14.1.b) da Lei do IRPF remite á normativa do Imposto sobre Sociedades e as normas específicas contidas no Regulamento do IRPF. A falta de normas específicas, resulta de aplicación o que se establece na normativa mercantil de carácter contable. En concreto, a Norma de valoración 18ª do Plan Xeral de Contabilidade, en virtude da que, unha vez recoñecida a subvención como non reintegrable (isto é, cando exista un acordo individualizado da súa concesión, cumprísense as condicións establecidas para a súa concesión e non existan dúbidas razoables sobre a recepción), establécese o criterio de imputación atendendo á súa finalidade:

- Se se concede para garantir unha rendibilidade mínima ou compensar perdas ocasionadas na actividade, tratarase como subvención corrente, polo que se computará na súa totalidade como un ingreso máis do período en que se devindican. É dicir, cando se recoñeza en firme a concesión da subvención e cuantifíquese a mesma, con independencia do momento en que se perciba a mesma.
- Se vai destinada a favorecer investimentos en inmovilizado ou gastos de proxección plurianual tratarase como subvención de capital, polo que se imputará na mesma medida en que se amorticen os investimentos realizados con cargo ás mesmas.

Criterios especiais de imputación fiscal previstos en Lei do Imposto sobre Sociedades e na Lei do IRPF

A Lei LIS e a Lei do IRPF establecen, en determinados supostos, criterios especiais de imputación fiscal diferentes do criterio xeral da devindicación anteriormente comentada. Estes supostos son, entre outros, os seguintes:

- **Imputación das axudas públicas para a primeira instalación de mozos agricultores previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural de España**

Normativa: Art. 14.1.b) Lei IRPF

Desde o 1 de xaneiro de 2020, as axudas públicas para a primeira instalación de mozos agricultores previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural de España poderán imputarse como rendemento de actividades económicas por cuartas partes, no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

A modificación do artigo 14.1.b) da Lei do IRPF polo artigo 2 do Real Decreto-lei 5/2020, do 25 de febreiro, polo que se adoptan determinadas medidas urxentes en materia de agricultura e alimentación (BOE do 26 de febreiro), respondeu á necesidade de dar solución á preocupación xeneralizada que existía no sector agrario polo cambio de cualificación fiscal das subvencións á incorporación de mozos agricultores derivadas do Marco Nacional de Desenvolvemento Rural. Cualificación que estaba dificultando o acceso a unha parte dos agricultores mozos ás devanditas subvencións, e con iso desincentivando unha medida esencial no proceso de renovación do proceso produtivo. Mentres no Marco Nacional do período 2007-2013 contemplábanse as axudas á instalación de mozos agricultores, como medidas destinadas a investimentos e gastos de instalación, o Marco Nacional 2014-2020 condiciónaas directamente ao desenvolvemento dun plan empresarial. Como consecuencia do anterior, fiscalmente pasaron de considerarse subvencións de capital a subvencións correntes como axuda á renda, obrigando o perceptor a ter que computara na súa totalidade como un ingreso máis do período en que se devindica (isto é, cando se recoñece e cuantifica) sen posibilidade de fraccionamento do pagamento ao longo do período cuadrienal de percepción. Con esta medida, que entrou en vigor o 1 de xaneiro de 2020, permítese independentemente da súa cualificación, a súa imputación en cuartas partes, o que dá resposta ao problema exposto.

- **Supostos especiais de integración de rendas pendentes de imputación**

Normativa: Art. 14.3 e 4 Lei IRPF

No suposto de que o contribuínte perda a súa condición por cambio de residencia, todas as rendas pendentes de imputación deberán integrarse na base imponible correspondente ao último período impositivo que deba declararse por este imposto, practicándose, se é o caso, autoliquidación rectificativa sen sanción nin xuros de mora nin recarga algún.

Agora ben, se o traslado de residencia se produce a outro Estado membro da Unión Europea, o contribuínte poderá optar por imputar as rendas pendentes conforme ao que se dispón no parágrafo anterior, ou por presentar a medida en que se vaian obtendo cada unha das rendas pendentes de imputación, unha autoliquidación rectificativa sen sanción, nin xuros de mora nin recarga algún, correspondente ao último período que deba declararse polo IRPF. A autoliquidación presentarase no prazo de declaración do período impositivo en que correspondese imputar as devanditas rendas en caso de non haberse producido a perda da condición de contribuínte.

Polo tanto, de acordo con esta última regra, cando o contribuínte perda a súa condición en 2025, o período impositivo ao que corresponderá a autoliquidación rectificativa será o 2024, por ser o último período en que tivo a condición de contribuínte do IRPF.

Atención: teñase en conta que, a partir do 14 de marzo, data de aprobación da Orde HAC/242/2025, do 13 de marzo, pola que se aproban os modelos de declaración do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e do Imposto sobre o Patrimonio, exercicio 2024, establécese, no ámbito do IRPF, a aplicación efectiva da autoliquidación rectificativa como sistema único para a corrección de autoliquidacións. Este novo sistema de rectificación configúrase como o procedemento xeral de modificación de declaracións de IRPF correspondente ao período impositivo 2024. Pode consultar máis información ao respecto no apartado denominado “Regularización de situacións tributarias: a autoliquidación rectificativa” incluído no Capítulo 18 deste Manual.

Agora ben, no suposto en que a situación que motiva a regularización sexa a perda da condición de contribuínte en 2024, iso afecta necesariamente a períodos impositivos anteriores a 2024 (o último exercicio en que tivo a condición de contribuínte, se é o caso, sería 2023), consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao período impositivo que corresponda (no suposto exposto, 2023).

• Operacións a prazos

Normativa: 14.2.d) Lei **IRPF** e 11.4 **LIS**

No caso de operacións a prazos ou con prezo adiado, as rendas entenderanse obtidas proporcionalmente a medida que sexan esixibles os correspondentes cobramentos, non sendo que o contribuínte decida imputaras ao momento do nacemento do dereito (criterio da devindicación).

En consecuencia, a imputación débese facer a medida que vaian vencendo os prazos inicialmente pactados e sexa esixible o pagamento, con independencia de que unha vez acadado o vencemento, prodúzase ou non o cobramento dos mesmos.

Enténdense por operacións a prazos ou con prezo adiado, aquelas cuxa contraprestación sexa esixible, total ou parcialmente, mediante pagamentos sucesivos ou mediante un só pagamento, sempre que o período transcorrido entre a devindicación e o vencemento do último ou único prazo sexa superior ao ano.

En caso de producirse o endoso, desconto ou cobramento anticipado dos importes adiados, entenderase obtida no devandito momento a renda pendente de imputación.

Non resultará fiscalmente deducible o gasto correspondente á deterioración do valor do dereito de crédito non-pagado respecto daquel importe que non fose obxecto de integración na base imponible ata que esta realícese.

Polo tanto, só resulta fiscalmente deducible o gasto correspondente ao importe vencido e non cobrado, sempre que concorran as causas que se dispón para iso no artigo 13.1 da **LIS**.

O previsto neste apartado aplicárase calquera que for a forma en que se contabilizaren os ingresos e gastos correspondentes ás rendas afectadas.

Reversión de gastos que non fosen fiscalmente deducibles

Normativa: Art. 11.5 LIS

Non se integrarán na base impoñible aqueles ingresos que proceden da reversión de gastos que non fosen fiscalmente deducibles.

Reversión da deterioración de elementos que fosen obxecto de correccións de valor**Normativa: Art. 11.6 LIS**

A reversión dunha deterioración ou corrección de valor de calquera elemento patrimonial que fose fiscalmente deducible, imputarase na base impoñible do período impositivo en que se producise a devandita reversión.

A mesma regra aplicarase no suposto de perdas derivadas da transmisión de elementos patrimoniais que foren novamente adquiridos.

Criterios especiais de imputación fiscal do Regulamento do IRPF**Criterio de imputación de cobramentos e pagamentos****Normativa: Art. 7.2 Regulamento IRPF****a. En xeral**

Os contribuíntes que desenvolvan actividades económicas, con excepción dos titulares de actividades empresariais mercantís cuxo rendemento neto se determine mediante o método de estimación directa, modalidade normal, obrigados a levar contabilidade axustada ao que se dispón no Código de Comercio, así como de que, sen estar obrigados a iso, leven voluntariamente dita contabilidade, poderán optar polo criterio de "cobramentos e pagamentos" para imputar temporalmente os ingresos e gastos derivados de todas as súas actividades.

O devandito criterio entenderase aprobado pola Administración tributaria polo solo feito de así manifestaro na correspondente declaración polo IRPF.

A opción polo devandito criterio, cuxa duración mínima é de tres anos, perderá a súa eficacia se, con posterioridade á devandita opción, o contribuínte desenvolvese algunha actividade empresarial de carácter mercantil no método de estimación directa, modalidade normal, ou levase contabilidade de acordo co que se dispón no Código de Comercio e demais normas de desenvolvemento do mesmo.

Precisión: as subvencións de capital imputaranse como ingresos do exercicio en proporción á dotación á amortización efectuada nese período para os citados elementos ou, se é o caso, cando se produza o seu alleamento, corrección valorativa por deterioración ou baixa en balance, aínda que o contribuínte optase previamente polo criterio de imputación temporal de cobramentos e pagamentos ou criterio de caixa, dada a súa especialidade e a remisión que a Lei do IRPF efectúa á normativa específica do Imposto sobre Sociedades e esta, pola súa parte, ao resultado contable. Véxase ao respecto o Fundamento de Dereito Terceiro da Sentenza do Tribunal Supremo núm. 398/2022, do 30 de marzo (Sala do Contencioso), recaída no recurso de casación núm. 8193/2020 (ROJ : STS 1285/2022).

Atención : os contribuíntes que determinen o rendemento neto por estimación directa normal cando non estean obrigados a levar contabilidade axustada ao Código de Comercio (profesionais e empresarios que desenvolvan actividades que non teñan carácter mercantil), así como os contribuíntes en estimación directa simplificada ou en estimación obxectiva que opten en 2024 polo criterio de cobramentos e pagamentos para a imputación temporal dos ingresos e gastos de todas as súas actividades, manifestarán a devandita opción consignando unha "X" no recadro **[0169]** (no caso de actividades económicas en estimación directa), no recadro **[1443]** (se se trata de actividades económicas, agás agrícolas, gandeiras e forestais, en estimación obxectiva) e no recadro **[1487]** (en actividades agrícolas, gandeiras e forestais en estimación obxectiva). Igualmente, marcarán esta/s recadro/s **[0169]**, **[1443]** e **[1487]** os contribuíntes que optaron por este criterio de imputación temporal en períodos impositivos anteriores e manteñen no presente período impositivo a devandita opción.

b. Entidades en réxime de atribución de rendas

No caso de entidades en réxime de atribución de rendas, o cumprimento dos requisitos para determinar o método de estimación do rendemento da actividade económica aplicable determínase en sede da entidade, e o devandito método será aplicable á entidade con independencia de que corresponda aos comuneiros, socios ou partícipes polas actividades económicas desenvolvidas por estes individualmente ou a través doutras entidades (Arts. 31 e 39 Regulamento IRPF).

Como consecuencia diso , a contabilidade ou os libros rexistro correspondente á actividade económica desenvolvida pola entidade en réxime de atribución de rendas serán únicos para cada entidade, sen que os socios, comuneiros ou partícipes deban levar unha contabilidade ou libros rexistro correspondentes á súa participación na entidade; sendo así mesmo a contabilidade ou libros rexistro levados pola entidade independente de que corresponda levar os comuneiros, socios ou partícipes polas actividades económicas desenvolvidas por estes individualmente ou a través doutras entidades (Art. 68.8 Regulamento IRPF).

De acordo co anterior, na medida en que os requisitos esixidos para a aplicación do criterio de cobramentos e pagamentos, relativos ao método de estimación do rendemento da actividade económica e obrigas formais, deben cumprirse pola entidade, a aplicación do criterio de cobramentos e pagamentos corresponderá á entidade, polo que cumprirá que todos os seus membros opten pola devandita aplicación, sen que en consecuencia sexa posible a súa aplicación parcial pola entidade para algún ou algúns dos seus membros.

Así mesmo, ao poder cumprirse os referidos requisitos pola entidade, pero non por cada un dos seus membros, e viceversa, a aplicación do criterio de cobramentos e pagamentos pola entidade será independente do criterio de imputación temporal que corresponda aos comuneiros, socios ou partícipes polas actividades económicas desenvolvidas por estes individualmente ou por medio doutras entidades en atribución de rendas en que participen.

Criterio de imputación do anticipo a conta da cesión da explotación dos dereitos de autor

Normativa: Art. 7.3 Regulamento IRPF

No caso de rendementos de actividades profesionais derivados da cesión da explotación de dereitos de autor que se devindiquen ao longo de varios anos, o contribuínte poderá optar por imputar o anticipo a conta dos mesmos a medida que vaian devindicándose os dereitos.

Outros criterios de Imputación propostos polo contribuínte

Normativa: Arts.11.2 LIS; 1 e 2 do Regulamento IS

A eficacia fiscal de criterios de imputación temporal de ingresos e gastos distintos ao da devindicación, utilizados excepcionalmente polo contribuínte para conseguir a imaxe fiel do patrimonio, da situación financeira e dos resultados da súa actividade económica, está supeditada á aprobación dos mesmos pola Administración tributaria.

Para tal fin, os contribuíntes deberán presentar unha solicitude ante a Delegación correspondente ao seu domicilio fiscal, en que conste a descrición do criterio utilizado, así como a súa adecuación ao principio de imaxe fiel que deben proporcionar as contas anuais resultantes da súa contabilidade.

Así mesmo, o contribuínte deberá expor a incidencia, a efectos fiscais, do criterio de imputación temporal.

Importante: a utilización de criterios de imputación fiscal diferentes á devindicación ou o cambio do criterio de imputación non poderá alterar a cualificación fiscal dos ingresos computables e gastos deducibles, nin orixinar o que algún cobramento ou pagamento deixe de computarse ou que se compute novamente noutro exercicio.

Individualización dos rendementos de actividades económicas

Normativa: Art. 11.4 Lei IRPF

Conforme ao artigo 11.4 da Lei do IRPF, os rendementos das actividades económicas considéranse obtidos por quen realicen de forma habitual, persoal e directa as devanditas actividades, presumíndose para estes fins, agás proba en contrario, que os devanditos requisitos concorren en quen figuren como titulares das mesmas.

No suposto de unidades familiares en que algún dos seus membros desenvolva actividades económicas, a normativa do IRPF delimita o tratamento fiscal das relacións que poden darse entre os membros da mesma unidade familiar en relación coas seguintes cuestións:

A. Prestacións de traballo entre membros da mesma unidade familiar

Normativa: Art. 30.2 2ª Lei IRPF

As retribucións polo traballo do cónxuxe ou dos fillos menores na actividade económica desenvolvida polo contribuínte, teñen a consideración de rendementos do traballo dependente para o perceptor e de gasto deducible para o pagador, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- Acreditación suficiente de que o cónxuxe, ou fillo menor non emancipado, do titular da actividade económica traballa habitualmente e con continuidade na mesma.
- Convivencia do cónxuxe, ou fillo menor, co titular da actividade.
- Existencia de contrato laboral.
- Afiliación do cónxuxe, ou fillo menor, ao réxime correspondente da Seguridade Social.
- Existencia de retribucións estipuladas polo traballo desenvolvido, que non poden ser superiores (aínda que si inferiores) ás de mercado correspondente á cualificación profesional e traballo desempeñado polo cónxuxe ou fillos menores. Se fosen superiores, o exceso sobre o valor de mercado non será gasto deducible para o pagador.

B. Cesións de bens ou dereitos entre membros da mesma unidade familiar

Normativa: Art. 30.2 3ª Lei IRPF

Cando o cónxuxe ou os fillos menores do contribuínte que convivan con el, realicen cesións de bens ou dereitos que sirvan ao obxecto da actividade económica de que se trate, o **titular da devandita actividade poderá deducir**, para a determinación dos rendementos da mesma, a contraprestación estipulada pola devandita cesión, sempre que non exceda do valor de mercado e, a falta daquela, poderá deducirse este último.

Correlativamente, a contraprestación estipulada ou o valor de mercado consideraranse rendemento do capital do cónxuxe ou os fillos menores a todos os efectos tributarios.

Importante : a utilización de elementos patrimoniais comúns a ambos os dous cónxuxes por parte do cónxuxe que desenvolva unha actividade económica, non ten a consideración fiscal de cesión nin xera retribución algunha entre eles.

C. Particularidades nas actividades acollidas ao método de estimación obxectiva

Cando o titular da actividade económica determine o rendemento neto da súa actividade mediante o método de estimación obxectiva, non resultan en ningún caso deducible as retribucións estipuladas co seu cónxuxe ou fillos menores polo traballo que estes realicen ao servizo da actividade, xa que no citado método o rendemento neto determínase en función de signos, índices ou módulos obxectivos que xa prevén esta circunstancia.

Porén, se o cónxuxe ou fillos menores teñen a consideración de persoal asalariado para os efectos do citado método, as retribucións estipuladas teñen para eles o carácter de rendementos do traballo suxeitos ao IRPF.

De xeito análogo, tampouco resultan deducibles as contraprestacións (ou o valor de mercado, no seu defecto) correspondentes ás cesións de bens ou dereitos que o cónxuxe ou os fillos menores realicen para a súa utilización na actividade. Pola súa banda, as contraprestacións percibidas polo cónxuxe ou fillos menores teñen a consideración de rendementos do capital e como tales deben declararas.

Capítulo 7. Rendimientos de actividades económicas. Método de estimación directa

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar como calcular os rendimentos derivados da súa actividade económica, mediante o método de estimación directa (normal ou simplificada) incluíndo información sobre os gastos deducibles.

Concepto e ámbito de aplicación do método de estimación directa

Normativa: Arts. 16.2 a) e 30.1 Lei IRPF

A estimación directa constitúe o método xeral para a determinación da contía dos distintos compoñentes da base imponible do IRPF, entre os cales se inclúen, obviamente, os derivados do exercicio de actividades económicas. Este método baséase nas declaracións presentadas polo contribuínte, así como nos datos consignados nos libros e rexistros contables que está obrigado a levar, comprobados pola Administración tributaria.

Cando se trata da determinación do rendemento de actividades económicas no IRPF o método de estimación directa admite dúas modalidades : normal e simplificada.

Ámbito de aplicación da modalidade normal

A modalidade normal do método de estimación directa debe aplicarse obrigatoriamente no exercicio 2024 para a determinación do rendemento neto de todas as actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte, non sendo que o rendemento neto de todas elas determínese mediante o método de estimación obxectiva, sempre que se cumpra calquera dos dous seguintes requisitos:

- **Que o importe neto da cifra de negocios do ano anterior**, correspondente ao conxunto das actividades desenvolvidas polo contribuínte , **supere os 600.000 euros anuais**.

Cando no ano inmediato anterior iniciáse unha actividade, o importe neto da cifra de negocios elevarase ao ano, a estes únicos efectos.

- **Que se renuncie á modalidade simplificada do método de estimación directa.**

Para os efectos da delimitación do ámbito de aplicación da modalidade normal do método de estimación directa, teñase en conta que as actividades económicas susceptibles de acollerse ao método de estimación obxectiva e os requisitos para a súa inclusión poden consultarse nos Capítulos [8](#) e [9](#).

Ámbito de aplicación da modalidade simplificada

Normativa: Art. 28 Regulamento IRPE

Requisitos

A modalidade simplificada do método de estimación directa ten **carácter voluntario**, polo que o contribuínte **pode renunciar á súa aplicación**. En ausencia de renuncia, esta modalidade debe aplicarse no exercicio 2024 para a determinación do rendemento neto de todas as actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte, sempre que:

a. Non determine o rendemento neto de todas as súas actividades polo **método de estimación obxectiva**.

Con esta finalidade sinalar que as actividades económicas susceptibles de acollerse ao método de estimación obxectiva e os requisitos para a súa inclusión poden consultarse nos Capítulos [8](#) e [9](#).

b. O importe neto da cifra de negocios do ano anterior, correspondente ao conxunto das actividades desenvolvidas polo contribuínte, **non supere os 600.000 euros anuais**.

Aos efectos da determinación deste límite excluínse, non se computarán como ingreso o IVE reportado e, se é o caso, o recarga de equivalencia repercutido, nos casos de que a actividade desenvolvida tribute polo réxime xeral ou polo réxime especial simplificado do IVE, tendo en conta que nestes réximes os contribuíntes están obrigados a presentar as correspondentes liquidacións do mesmo.

Agora ben, cando as actividades tributen polo réxime especial da recarga de equivalencia ou polo réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE, as cotas de IVE teoricamente repercutidas polo réxime da recarga de equivalencia ou as compensacións derivadas do réxime especial da agricultura, gandería e pesca deberán incluírse dentro do volume de ingresos das mencionadas actividades, xa que nestes réximes os contribuíntes afectados non teñen que facer ningunha liquidación de IVE, sendo este imposto, en todo caso, un maior ingreso ou un maior gasto da actividade.

Cando no ano inmediato anterior iniciáse a actividade, o importe neto da cifra de negocios elevarase ao ano, a estes únicos efectos.

Cando no ano inmediato anterior non se exercese actividade algunha, determinarase o rendemento por esta modalidade, non sendo que se renuncie á mesma nos termos que máis adiante coméntanse.

c. Ninguna actividade desenvolvida polo contribuínte encóntrase **na modalidade normal** do método de estimación directa.

Importante: con excepción das actividades incluídas no método de estimación obxectiva, no **primeiro ano** de exercicio da actividade, o rendimento neto determinarase por esta modalidade, agás renuncia expresa á mesma, sexa cal for o importe neto da cifra de negocios resultante ao final do exercicio.

Determinación do importe neto da cifra de negocios

O importe neto da cifra de negocios está constituído pola diferenza entre as seguintes partidas positivas e negativas:

Partidas positivas

- O importe da venda de produtos e da prestación de servizos ou outros ingresos derivados da actividade ordinaria da empresa, entendendo como tal a actividade que a empresa realiza regularmente e pola que obtén os seus ingresos de carácter xornal.

Teñase en conta que, en determinadas ocasións, na realidade empresarial prodúcese a realización simultánea de varias actividades, o que podería denominarse multiactividade. Neste caso, en relación á determinación do "importe neto da cifra de negocios", hai que entender que os ingresos producidos polas diferentes actividades da empresa consideraranse no cómputo das actividades ordinarias, na medida en que se obteñan de forma regular e periódica e derívense do ciclo económico de produción, comercialización ou prestación de servizos propios da empresa, é dicir, da circulación de bens e servizos que son obxecto do tráfico da mesma.

En ningún caso inclúense no importe da cifra anual de negocios os produtos para a venda consumida pola propia empresa, nin os traballos realizados para si mesma.

- O prezo de adquisición ou custo de produción dos bens ou servizos entregados a cambio de activos non monetarios ou como contraprestación de servizos que representen gastos para a empresa.

Non forman parte e, por iso, exclúense desta partida, as permutas de elementos **homoxéneos**, como as permutas de materias primas funxibles entre dúas empresas ou as permutas de produtos terminados, ou mercadorías intercambiables entre dous comercializadores.

- O importe das subvencións que se concedan á empresa individualizadamente en función e formando parte do prezo das unidades de produto vendido ou polo nivel dos servizos prestados.

Non se inclúe nin o importe dos restantes subvencións nin os ingresos financeiros.

Polo tanto, as "subvencións" en xeral non se inclúen para determinar o importe neto da cifra de negocios, admitíndose só para casos excepcionais que se producen no marco dalgunhas actividades concretas, en que a subvención se concede de forma individualizada, en función de unidades de produto vendido ou servizos prestados.

Partidas negativas

Ao importe obtido conforme ao previsto no apartado anterior, deducíranse en todo caso as seguintes partidas:

- Os importes das devolucións de vendas.

- Os "rappels" sobre vendas ou prestacións de servizos.
- Os descontos comerciais efectuados sobre ingresos computados na cifra anual de negocios.
- Os descontos por pronto pagamento concedido fóra de factura.
- O IVE e os Impostos Especiais (que gravan a fabricación ou importación de certos bens), se fosen computados dentro do importe das vendas ou da prestación de servizos e deban ser obxecto de repercusión.

Véxase o artigo 35.2 do Código de Comercio; a Norma de elaboración das contas anuais (NECA) 11ª do Plan Xeral de Contabilidade, aprobado por Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro) e a NECA 9ª do Plan Xeral de Pequenas e Medianas Empresas e os criterios contables específicos para microempresas, aprobado polo Real decreto 1515/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro), así como o artigo 34 da Resolución do 10 de febreiro de 2021 (BOE do 13 de febreiro), do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas (ICAC).

Renuncia ou exclusión da modalidade simplificada

• Renuncia á modalidade simplificada e revogación á renuncia

Normativa: Art. 29.1 Regulamento IRPF

Tal e como se indicou o método de estimación directa simplificada é un **método voluntario, o que implica que o contribuínte pode renunciar** á aplicación do mesmo para a determinación do rendemento neto das súas actividades económicas.

A renuncia deberá efectuarse durante o **mes de decembro anterior ao inicio do ano natural** en que deba producir efecto. No ano en que se inicia a actividade, a renuncia debe efectuarse con anterioridade ao exercicio efectivo da mesma.

Unha vez presentada, a renuncia terá **efectos para un período mínimo de tres anos**. Transcorrido este prazo, entenderase prorrogada tacitamente para cada un dos anos seguintes en que puidese resultar aplicable a modalidade, non sendo que no prazo citado anteriormente **revóguese** aquela.

Tanto a renuncia como a súa revogación se efectuarán na correspondente declaración censual, de acordo co previsto nos artigos 9 e seguintes do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado por Real decreto 1065/2007, do 27 de xullo (BOE do 5 de setembro).

A declaración poderá presentarse nos modelos de declaración censual 036/037 aprobados pola Orde EHA/1274/2007, do 26 de abril (BOE do 10 de maio), modificada por última vez recentemente pola Orde HFP/1397/2023, do 26 de decembro (BOE do 29 de decembro).

• Exclusión da modalidade simplificada

Normativa: Art. 29.2 Regulamento IRPF

A exclusión da modalidade simplificada prodúcese polo feito de que **o importe neto da cifra de negocios** correspondentes ao conxunto das actividades desenvolvidas polo contribuínte **supere a contía de 600.000 euros anuais**.

A exclusión producirá efectos desde o inicio do ano inmediato posterior a aquel en que se produza a devandita circunstancia. En consecuencia, no ano en que se supera o importe de 600.000 euros anuais, permanécese na modalidade simplificada do método de estimación directa.

- **Consecuencias da renuncia ou exclusión da modalidade simplificada**

Normativa: Art. 29.3 Regulamento IRPF

A renuncia ou exclusión da modalidade simplificada ten como consecuencia que o rendimento neto de todas as actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte deba determinarse **durante un período mínimo dos tres anos seguintes pola modalidade normal deste método**.

Incompatibilidade entre métodos e modalidades de determinación do rendimento neto

Normativa: Art. 28.3 Regulamento IRPF

O sistema de relacións entre os métodos de determinación do rendimento neto, estimación directa e estimación obxectiva, caracterízase por unha rixida incompatibilidade entre eles. Así, se o contribuínte determina o rendimento neto dalgunha das súas actividades económicas polo método de estimación directa, modalidade simplificada, deberá determinar o rendimento neto de todos os seus restantes actividades por este mesmo método, aínda que se trate de actividades susceptibles de estar incluídas no método de estimación obxectiva.

De forma similar, se o contribuínte determina o rendimento neto dalgunha das súas actividades económicas pola modalidade normal do método de estimación directa, deberá determinar o rendimento neto de todas as súas actividades por esta mesma modalidade.

Non obstante, **cando se inicie durante o ano algunha actividade económica pola que se renuncie á modalidade simplificada**, a incompatibilidade non proverá efectos para ese ano respecto das actividades que se viñan realizando con anterioridade, co que o devandito ano se simultaneará o método de estimación directa, modalidade normal, para a determinación do rendimento neto da nova actividade e o método de estimación directa, modalidade simplificada, para o resto de actividades, tributando todas elas no seguinte exercicio por estimación directa, modalidade normal, como consecuencia da renuncia.

Entidades en réxime de atribución de rendas

Normativa: Art. 31 Regulamento IRPF

As entidades en réxime de atribución de rendas que desenvolvan actividades económicas aplicarán a modalidade simplificada do método de estimación directa, agás renuncia expresa á mesma, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- a. **Que todos os seus socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes sexan persoas físicas contribuíntes polo IRPF.**
- b. **Que a entidade cumpra os requisitos anteriormente comentados, determinantes da aplicación da modalidade.**

En consecuencia, a aplicación do método de estimación directa a estas entidades non depende das circunstancias que concorran individualmente en cada un dos seus membros, polo que a entidade poderá determinar o seu rendemento de acordo con este método, calquera que sexa a situación dos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes en relación coas actividades que persoalmente desenvolvan.

A renuncia á modalidade simplificada do método de estimación directa deberá efectuarse por todos os socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes. Porén, a revogación da devandita renuncia non require unanimidade, nos termos previstos pola normativa reguladora da declaración censual.

O rendemento neto determinado pola [entidade en réxime de atribución de rendas](#) atribuirase aos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes, segundo as normas ou pactos aplicables en cada caso e, se estes non constasen á Administración en forma fidedigno, atribuirase por partes iguais.

Teñase en conta que, con efectos para os períodos impositivos iniciados a partir do 1 de xaneiro de 2016, as sociedades civís con obxecto mercantil son contribuíntes do Imposto sobre Sociedades, polo que deixa de resultarlles de aplicación o réxime de atribución de rendas.

Exemplos

Exemplo 1:

Don S.M.G. avogado, ademais do exercicio libre da súa profesión que vén desenvolvendo desde 1990, iniciou en 2024 o exercicio dunha actividade agrícola susceptible de estar incluída no método de estimación obxectiva.

Como determinará os rendementos netos de ambas as dúas actividades en 2024, sabendo que o importe neto da cifra de negocios da súa actividade profesional non superou no exercicio 2023 o importe de 600.000 euros anuais?

Solución:

O rendemento neto da actividade profesional debe determinarse na modalidade simplificada do método de estimación directa, ao non superar no exercicio inmediato anterior (2023) o importe neto da cifra de negocios os 600.000 euros anuais. Así mesmo, dada a incompatibilidade entre o método de estimación directa e o de estimación obxectiva, a determinación do rendemento neto da actividade agrícola debe efectuarse tamén na modalidade simplificada do método de estimación directa.

Exemplo 2:

Don J.J.C., empresario, determina o rendemento neto da súa actividade económica na modalidade simplificada do método de estimación directa. O día 5 de maio de 2024 inicia unha nova actividade económica non incluída no ámbito de aplicación do método de estimación obxectiva e para a que renuncia á modalidade simplificada do método de estimación directa.

Como determinará os rendementos netos de ambas as dúas actividades nos exercicios 2024 e 2025?

Solución:

No exercicio 2024 determinará o rendemento neto da nova actividade na modalidade normal do método de estimación directa, permanecendo na modalidade simplificada a actividade económica que viña desenvolvendo. A incompatibilidade entre ambas as dúas modalidades do método de estimación directa non proverá efectos ata o ano seguinte, 2025, en que o rendemento neto derivado de ambas as dúas actividades deberá determinarse na modalidade normal do método de estimación directa.

Exemplo 3:

Don A.V.C. inicia o día 1 de xullo de 2024 unha actividade empresarial á que non resulta aplicable o método de estimación obxectiva. O importe neto da cifra de negocios en 2024 ascendeu a 425.000 euros.

Como determinará o rendemento neto da actividade nos exercicios 2024 e 2025?

Solución:

No exercicio 2024 determinará o rendemento neto na modalidade simplificada do método de estimación directa, ao non renunciar expresamente á súa aplicación.

No exercicio 2025 deberá aplicar a modalidade normal do método de estimación directa, xa que o importe neto da cifra de negocios elevados ao ano supera os 600.000 euros anuais ($425.000 \times 12/6 = 850.000$).

Fase 1ª. Determinación do rendemento neto

Introdución

Normativa: Arts. 28.1 e 30 Lei IRPF, 30 Regulamento IRPF; 12 a 16 LIS e 3 a 7 Regulamento IS

A determinación do rendemento neto das actividades económicas no método de estimación directa realízase de acordo coas normas do Imposto sobre Sociedades (IS), sen prexuízo das regras contidas para estes fins na propia Lei e Regulamento do IRPF.

En virtude desta remisión ao bloque normativo do Imposto sobre Sociedades, a determinación do rendemento neto debe realizarse corrixindo, mediante a aplicación dos criterios de cualificación, valoración e imputación establecida na citada normativa, o resultado contable determinado de acordo coas disposicións do Código de Comercio e das súas normas de desenvolvemento, especialmente, as contidas no Plan Xeral de Contabilidade.

Non obstante, xa que no ámbito do IRPF a obriga de leva de contabilidade axustada ao Código de Comercio e demais normas de desenvolvemento non afecta a todos os contribuíntes titulares de actividades económicas, as correccións ou axustes de natureza fiscal deben practicarse da seguinte forma:

- **Contribuíntes obrigados a levar contabilidade axustada ao Código de Comercio** (titulares de actividades empresariais de carácter mercantil cuxo rendemento neto se determine na modalidade normal do método de estimación directa): deben aplicar as correccións e axustes de natureza fiscal sobre os compoñentes do resultado contable, é dicir, sobre os ingresos e sobre os gastos.
- **Contribuíntes que non estean obrigados á leva de contabilidade axustada ao Código de Comercio** (titulares de actividades empresariais de carácter non mercantil, profesionais, artistas ou deportistas, sexa cal for o método de determinación dos seus rendementos netos e titulares de actividades empresariais cuxo rendemento neto se determine na modalidade simplificada do método de estimación directa): deben aplicar estes mesmos principios fiscais ás anotacións rexistras de ingresos e gastos que constan nos seus libros rexistro para formular o rendemento neto da actividade.

En definitiva, a determinación do rendemento neto no método de estimación directa, en calquera das súas modalidades, debe efectuarse a partir dos conceptos fiscais de ingresos íntegros e gastos fiscalmente deducibles que figuran no modelo de declaración.

Para iso, deberán aplicarse os criterios fiscais de imputación, cualificación e valoración que a continuación detállanse en cada unha das partidas que teñen a consideración de ingresos computables e gastos deducibles, así como os [incentivos fiscais establecidos para as empresas de reducida dimensión](#).

Importante: para os efectos da declaración do rendemento neto no método de estimación directa, considéranse actividades económicas independentes a totalidade das realizadas polo contribuínte que pertencen a cada un dos seguintes grupos:

A01 Arrendadores de bens inmuebles urbanos

A02 Gandaría independente

A03 Resto de actividades empresariais non incluídas noutros apartados

A04 Actividades profesionais de carácter artístico ou deportivo

A05 Resto de actividades profesionais

B01 Actividade agrícola

B02 Actividade gandeira dependente

B03 Actividade forestal

B04 Producción de mexillón en batea

B05 Actividade pesqueira, agás a actividade de produción de mexillón en batea

Cadro-resumo: Determinación do rendemento neto (Ingresos - Gastos)

Cadro-resumo: Determinación do rendemento neto (Ingresos - Gastos)

	Estimación directa (modalidade normal)	Estimación directa (modalidade simplificada)
Ingresos	(+) Ingresos de explotación (+) Ingresos financeiros derivados do adiamento ou fraccionamento de operacións realizadas en desenvolvemento da actividade. (+) Ingresos de subvencións correntes (+) Imputacións de ingresos por subvencións de capital (+) Autoconsumo de bens e servizos (+) IVE reportado (por exemplo, recarga de equivalencia e recarga de agricultura, gandería e pesca) (+) Outros ingresos (+) Transmisión elementos patrimoniais que gozasen liberdade amortización: exceso amortización deducido respecto amortización deducible. (+) Variación de existencias (só se hai un aumento de existencias ao final do exercicio)	(+) Ingresos de explotación (+) Ingresos financeiros derivados do adiamento ou fraccionamento de operacións realizadas en desenvolvemento da actividade. (+) Ingresos de subvencións correntes (+) Imputacións de ingresos por subvencións de capital (+) Autoconsumo de bens e servizos (+) IVE reportado (por exemplo, recarga de equivalencia e recarga de agricultura, gandería e pesca) (+) Outros ingresos (+) Transmisión elementos patrimoniais que gozasen liberdade amortización: exceso amortización deducido respecto amortización deducible. (+) Variación de existencias (só se hai un aumento de existencias ao final do exercicio)
Gastos	(-) Compra de mercadorías (-) Variación de existencia de mercadorías (só se hai unha diminución de existencias ao final do exercicio) (-) Outros consumos de explotación (-) Soldos e salarios (-) Seguridade Social a cargo da empresa	(-) Compra de mercadorías (-) Variación de existencia de mercadorías (só se hai unha diminución de existencias ao final do exercicio) (-) Outros consumos de explotación (-) Soldos e salarios (-) Seguridade Social a cargo da empresa

	Estimación directa (modalidade normal)	Estimación directa (modalidade simplificada)
	(-) Seguridade Social ou achegas a mutualidades alternativas do titular da actividade (-) Indemnizacións (-) Dietas e asignacións de viaxe do persoal asalariado (-) Achegas a sistemas de previsión social constituídos a favor de traballadores (-) Outros gastos de persoal (-) Gastos de manutención do titular no desenvolvemento da súa actividade (-) Arrendamentos e canons (-) Reparacións e conservación (-) Subministración (luz, auga, gas, telefonía e Internet) (-) Outras subministracións (-) Servizos de profesionais independentes (-) Primas de seguro (-) Outros servizos exteriores (-) Gastos financeiros (-) IVE soportado (por exemplo, recarga de equivalencia e recarga de agricultura, gandería e pesca) (-) Outros tributos fiscalmente deducibles (-) Dotacións do exercicio para amortización do inmovilizado material (-) Dotacións do exercicio para amortización do inmovilizado inmaterial (-) Perdas por insolvencia de debedores (-) Incentivos fiscais ao mecenado: convenios de colaboración en actividades de interese xeral	(-) Seguridade Social ou achegas a mutualidades alternativas do titular da actividade (-) Indemnizacións (-) Dietas e asignacións de viaxe do persoal asalariado (-) Achegas a sistemas de previsión social constituídos a favor de traballadores (-) Outros gastos de persoal (-) Gastos de manutención do titular no desenvolvemento da súa actividade (-) Arrendamentos e canons (-) Reparacións e conservación (-) Subministración (luz, auga, gas, telefonía e Internet) (-) Outras subministracións (-) Servizos de profesionais independentes (-) Primas de seguro (-) Outros servizos exteriores (-) Gastos financeiros (-) IVE soportado (por exemplo, recarga de equivalencia e recarga de agricultura, gandería e pesca) (-) Outros tributos fiscalmente deducibles (-) Dotacións do exercicio para amortización do inmovilizado material (-) Dotacións do exercicio para amortización do inmovilizado inmaterial (-) Perdas por insolvencia de debedores (-) Incentivos fiscais ao mecenado: convenios de colaboración en actividades de interese xeral (-) Incentivos fiscais ao mecenado: gastos en actividades de interese xeral

	Estimación directa (modalidade normal)	Estimación directa (modalidade simplificada)
	(-) Incentivos fiscais ao mecenado: gastos en actividades de interese xeral (-) Outros gastos fiscalmente deducibles (agás provisións)	(-) Outros gastos fiscalmente deducibles (agás provisións)
Provisións	(-) Provisións fiscalmente deducibles	(-) Conxunto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación (5% sobre a diferenza positiva entre ingresos e gastos anteriores cun máximo de 2000 euros)
= RENDEMENTO NETO		

Ingresos íntegros computables

Teñen a consideración de ingresos íntegros computables derivados do exercicio de actividades económicas, empresariais ou profesionais, os seguintes:

1. Ingresos de explotación

Teñen esta consideración a totalidade dos ingresos íntegros derivados da venda de bens ou prestacións de servizos que constitúan o obxecto propio da actividade, incluídos, se é o caso, os procedentes de servizos accesorios á actividade principal.

Véxase a norma de rexistro e valoración 14ª do Plan Xeral de Contabilidade, aprobado por Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro), dedicada a ingresos por vendas e prestación de servizos.

De acordo coa devandita norma os ingresos procedentes da venda de bens e da prestación de servizos valoraranse polo **valor razoable da contrapartida**, recibida ou por recibir, derivada dos mesmos, que, agás evidencia en contrario, será o prezo acordado para os devanditos bens ou servizos, deducido o importe de calquera desconto, rebaixa no prezo ou outras partidas similares que a empresa poida conceder, así como os intereses incorporados ao nominal dos créditos. Non obstante, poderán incluírse os intereses incorporados aos créditos comerciais con vencemento non superior a un ano que non teñan un tipo de xuro contractual, cando o efecto de non actualizar os fluxos de efectivo non sexa significativo.

Os impostos que gravan as operacións de venda de bens e prestación de servizos que a empresa debe repercutir a terceiros como o Imposto sobre o Valor Engadido e os Impostos Especiais, así como as cantidades recibidas por conta de terceiros, **non formarán parte dos ingresos**.

Cando medie contraprestación e esta sexa notoriamente inferior ao valor de mercado dos bens vendidos e dos servizos prestados, a valoración dos mesmos efectuarase polo seu valor normal no mercado.

Nas operacións económicas realizadas cunha sociedade coa que se dean relacións de vinculación nos termos previstos no artigo 18 da LIS, as operacións entre persoas ou entidades vinculadas valoraranse polo seu valor de mercado. Entenderase por valor de mercado aquel que se acordaría por persoas ou entidades independentes condicións que respecten o principio de libre competencia.

Nestes casos o titular da actividade deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V do título I (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

Persoas ou entidades vinculadas:

Para determinar cando hai vinculación ten que atenderse ao que se dispón no artigo 18.2 da LIS, en que se consideran persoas ou entidades vinculadas:

- Unha entidade e os seus socios ou partícipes.
- Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores, agás no correspondente á retribución polo exercicio das súas funcións.
- Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco, en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores.
- Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.

Nos supostos en que a vinculación se defina en función da relación dos socios ou partícipes coa entidade, a participación deberá ser igual ou superior ao 25 por 100. A mención aos administradores incluírá aos de dereito e aos de feito. Nos supostos en que a vinculación non se defina en función da relación socios ou partícipes-entidade, a porcentaxe de participación a considerar será o 25 por 100.

Nestes supostos, o contribuínte do IRPE deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

2. Ingresos financeiros derivados do adiamento ou fraccionamento de operacións realizadas en desenvolvemento da actividade

Enténdese incluída nesta rúbrica a contraprestación obtida polo contribuínte polo adiamento ou fraccionamento do prezo das operacións realizadas en desenvolvemento da súa actividade económica habitual.

3. Ingresos por subvencións correntes e por subvencións de capital

Especialidades fiscais de determinadas subvencións e axudas públicas

A. Subvencións da Política Agrarias Comunitarias e outras axudas públicas (subvencións correntes)

Normativa: Disposición adicional quinta Lei IRPE e art.11 Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro

Non se integrarán na base imponible as rendas positivas que se poñan de manifesto como consecuencia de:

- **A percepción das seguintes axudas da política agraria comunitaria:**

1. Abandono definitivo do cultivo de viñedo.
2. Prima ao arranque de plantacións de maceiras.
3. Prima ao arranque de bananeiras.
4. Abandono definitivo da produción leiteira.
5. Abandono definitivo do cultivo de peras, pexegos e nectarinas.
6. Arranque de plantacións de peras, pexegos e nectarinas.
7. Abandono definitivo do cultivo da remolacha azucreira e da cana de azucre.
8. A partir do 1 de xaneiro de 2023, axudas aos réximes en favor do clima e do medio natural (ecoréximes).

- **A percepción das seguintes axudas da política pesqueira comunitaria:**

1. Paralización definitiva da actividade pesqueira dun buque e pola súa transmisión para a constitución de sociedades mixtas en terceiros países.
2. Abandono definitivo da actividade pesqueira.

- **A percepción de axudas públicas que teñan por obxecto reparar a destrución, por incendio, inundación, afundimento, erupción volcánica ou outra causas naturais, de elementos patrimoniais.**

Véxase a respecto disto o sinalado no capítulo 2 deste manual no apartado relativo a "[Exencións por rendementos de actividades económicas](#)".

Como consecuencia da erupción do volcán de Cimeira Vella na illa da Palma modifícase, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2021, a redacción do apartado 1.c) da disposición adicional quinta da Lei do IRPE polo artigo 4.1 do Real Decreto-lei 25/2021, do 8 de novembro, Real Decreto-lei 25/2021, do 8 de novembro, de medidas en materia de Seguridade Social e outra medidas fiscais de apoio social da illa da Palma (BOE do 9 de novembro), para incluír especificamente a erupción volcánica como causa para declarar exenta a percepción de axudas públicas que teñan por obxecto reparar a destrución que ocasione a mesma en elementos patrimoniais.

- **A percepción de axudas ao abandono da actividade de transporte por estrada** satisfeita polo Ministerio de Fomento (actualmente, Ministerio de Transportes e Mobilidade Sostible) a transportistas que cumpran os requisitos establecidos na normativa reguladora da concesión das devanditas axudas.

Véxase a Orde [FOM/3218/2009](#), do 17 de novembro (BOE do 30 de novembro) modificada pola Orde [FOM/2835/2012](#), do 17 de novembro (BOE do 1 de xaneiro de 2013), e a Orde [FOM/64/2017](#), do 30 de xaneiro, pola que se modifican as anteriores e regúlase a tramitación electrónica dos procedementos.

- **A percepción de indemnizacións públicas, a causa do sacrificio obrigatorio de animais destinados á reprodución** da cabana gandeira, no marco de actuacións destinadas á erradicación de epidemias ou enfermidades.
- **As axudas públicas** distintas das anteriormente relacionadas **percibidas para a reparación dos danos sufridos en elementos patrimoniais** por incendio, inundación, afundimento ou outras causas naturais, só integraranse na base imponible na parte que excedan do custo de reparación dos mesmos.

En ningún caso os custos de reparación, ata o importe da citada axuda, serán fiscalmente deducibles nin se computarán como mellora.

Tampouco se integrarán na base imponible do IRPF as axudas públicas percibidas para compensar o **desaloxo temporal ou definitivo** por idénticas causas do local en que o titular da actividade económica exerce a mesma.

Teñase en conta o que se establece en relación a este tipo de axudas no apartado de "[Exencións por rendementos de actividades económicas](#)" do capítulo 2 deste manual.

Regras para calcular a renda que non se integra na base imponible do IRPF

Aínda que a subvención ou axuda pública trata de absorber a posible perda experimentada nos elementos patrimoniais, naqueles supostos en que o importe destas subvencións ou axudas sexa inferior ao das perdas ou diminucións de valor que, se é o caso, producísense nos elementos patrimoniais, a diferenza negativa poderá consignarse na declaración como perda patrimonial.

Cando non existan perdas, só excluírase de gravame o importe das axudas.

O seguinte cadro recolle o tratamento fiscal destas subvencións e axudas públicas en función do importe percibido e do resultado producido (ganancia ou perda patrimonial) nos elementos aos que a axuda ou subvención refírese.

Signo da alteración patrimonial producida	Importe da subvención ou axuda percibida	Renda que debe incluírse na declaración
Perda	Maior que a perda patrimonial	Ningunha
	Menor que a perda patrimonial	Perda patrimonial (diferenza entre a subvención ou axuda percibida e a perda experimentada)
Ganancia (**)	Calquera	Só a ganancia patrimonial obtida
Notas ao cadro: (*) Determinado conforme ás regras xerais do <u>IRPE</u> para o cálculo do importe das ganancias e perdas patrimoniais, sen computar o importe da axuda ou subvención. (Volver) (**) Este suposto pode darse naqueles casos en que o valor de realización dos elementos patrimoniais danados ou destruídos sexa superior ao valor neto contable dos mesmos elementos. (Volver)		

Así mesmo, teñase en conta que as **axudas directas a empresarios e profesionais especialmente afectados pola DANA , concedidas en virtude do artigo 11 do Real decreto-lei 6/20 24**, do 5 de novembro (BOE do 6 de novembro), estarán exentas de tributación con determinadas [matizacións](#), e que as axudas concedidas para compensar a perda de renda nas explotacións agrarias afectadas ás que se refire o artigo 24 do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro están exentas por aplicación da disposición adicional quinta da Lei do IRPE. Véxase a respecto disto o [cadro-resumo](#) contido no Capítulo 2 deste Manual.

B. Subvencións forestais

Normativa: Disposición adicional cuarta Lei IRPE

Non se integrarán na base imponible as subvencións concedidas a quen exploten predios forestais xestionadas de acordo con plans técnicos de xestión forestal, ordenación de montes, plans dasocráticos ou plans de repoboación forestal aprobados pola Administración forestal competente, sempre que o período de produción medio, segundo a especie de que se trate, sexa igual ou superior a 20 anos.

C. Ayudas económicas a deportistas de alto nivel

Normativa: Art. 4 Regulamento IRPE

En virtude da súa exención que establece o artigo 7.m) da Lei do IRPE para estas axudas, non se incluírán entre os ingresos das actividades profesionais que, se é o caso, poidan desenvolver quen teñan recoñecida a condición de deportistas de alto nivel as axudas

económicas de formación e tecnificación deportiva, co límite de 60.100 euros anuais.

A exención está condicionada ao cumprimento dos seguintes requisitos:

- Que os seus beneficiarios teñan recoñecida a condición de deportistas de alto nivel, conforme ao previsto no Real decreto 971/2007, do 13 de xullo, sobre deportistas de alto nivel e alto rendimento (BOE do 25 de xullo).
- Que sexan financiadas, directa ou indirectamente, polo Consello Superior de Deportes, pola Asociación de Deportes Olímpicos, polo Comité Olímpico Español ou polo Comité Paralímpico Español.

Subvencións correntes e de capital: distinción

As axudas públicas dan lugar a un distinto tratamento tributario segundo a cualificación que proceda outorgar ás mesmas: Subvencións correntes e de capital.

Subvencións de capital

As subvencións de capital son aquelas que teñen como finalidade primordial a de favorecer a instalación ou inicio da actividade, así como a realización de investimentos en inmovilizado (edificios, maquinaria, instalacións, etc.), ou gastos de proxección plurianual e impútanse como ingreso na mesma medida en que se amorticen os investimentos ou os gastos realizados con cargo ás mesmas.

Polo tanto, a subvención terá o carácter de subvención de capital sempre que teña como finalidade o financiamento de inmovilizado ou capital fixa do empresario ou profesional. Non obstante, se o seu obxecto é garantir, durante o inicio da actividade, uns ingresos mínimos ou compensar gastos do exercicio, deberá tratarse como unha subvención corrente.

As subvencións de capital imputaranse como ingresos do exercicio en proporción á dotación á amortización efectuada nese período para os citados elementos ou, se é o caso, cando se produza o seu alleamento, corrección valorativa por deterioración ou baixa en balance, aínda que o contribuínte optase previamente polo criterio de imputación temporal de cobramentos e pagamentos ou criterio de caixa, dada a súa especialidade e a remisión que a Lei do IRPF efectúa á normativa específica do Imposto sobre Sociedades e esta, pola súa parte, ao resultado contable. Sentenzas do Tribunal Supremo núm. 392/2022, do 29 de marzo, e 398/2022, do 30 de marzo, recaídas, respectivamente, nos recursos de casación núm. 3679/2020 (ROJ : STS 1456/2022) e 8193/2020 (ROJ : STS 1285/2022).

Non obstante, naqueles casos en que os bens non sexan susceptibles de amortización, a subvención aplicárase como ingreso íntegro do exercicio en que se produza o alleamento ou baixaa en inventario do activo financiado coa devandita subvención, aplicando a redución do 30 por 100 propia dos [rendementos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo](#).

Caso particular: subvención do kit dixital

De acordo coa Orde ETD/1498/2021, do 29 de decembro, o Programa kit Dixital ten por obxecto a concesión de axudas a pequenas empresas, microempresas e persoas en situación de autoemprego para a adopción de solucións de dixitalización dispoñible no mercado, incluídas no Catálogo de Solucións de Dixitalización do Programa recollido na plataforma Acelera peme.

Os beneficiarios recibirán unha axuda en función do seu tamaño, medindo este segundo o seu número de empregados. O dereito de cobramento que nace da resolución de concesión desta axuda denomínase “bono dixital”.

O beneficiario deberá empregar a axuda concedida, na contratación dunha ou varias solucións de dixitalización das dispoñibles nun Catálogo de Solucións de Dixitalización do Programa recollido na plataforma Acelera peme, formalizando para iso Acordos de Prestación de Solucións de Dixitalización cos Axentes Dixitalizadores Adheridos.

A subvención por kit dixital percibida, na medida en que ten por obxecto o financiamento de gastos ou de investimentos de titulares de actividades económicas, ten a cualificación de rendementos de actividades económicas, conforme o que se dispón no artigo 27.1 da Lei do IRPE.

No que fai á súa imputación temporal, véxase o [apartado](#) correspondente do Capítulo 6.

Subvencións correntes

As subvencións correntes son aquelas que se conceden normalmente para garantir unha rendibilidade mínima ou compensar perdas ocasionadas na actividade e compútanse na súa totalidade como un ingreso máis do período en que se devindican. É dicir, cando se recoñeza en firme a concesión da subvención e cuantifíquese a mesma, con independencia do momento en que se perciba a mesma.

A respecto disto, teñase en conta o cadro recollido no capítulo 2 relativo ás [axudas concedidas a titulares de actividades económicas afectados pola DANA](#).

Malia o anterior, se o contribuínte optase polo criterio de cobramentos e pagamentos, nos termos previstos no artigo 7.2 do Regulamento do IRPE, que establece a opción de utilizar o criterio de cobramentos e pagamentos para imputar temporalmente os ingresos e gastos derivados de rendementos de actividades económicas, a subvención deberá imputarse no período impositivo en que se produza o correspondente cobramento da mesma.

Importante: teña en conta que tributan como subvencións correntes as seguintes **axudas percibidas durante 2024**, en virtude da regra especial de imputación contida no artigo 14.2.c) da Lei do IRPE, e que foron concedidas co fin de mitigar o impacto da guerra de Ucraína na escalada do prezo dos carburantes:

- **Axuda directa extraordinaria e temporal para as empresas de transporte por estrada *que teñen dereito* á devolución parcial do Imposto sobre Hidrocarburos polo gasóleo de uso profesional do artigo 52 bis da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais, prevista nos artigos 34 e seguintes do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro, de medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína e de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade (BOE do 28 de decembro).**
- **Axuda directa extraordinaria e temporal para sufragar o prezo de determinados produtos enerxéticos para as empresas de transporte por estrada *que non se benefician* da devolución parcial do Imposto sobre Hidrocarburos polo gasóleo de uso profesional, do artigo 52 bis da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais, prevista nos artigos 38 e seguintes do Real Decreto-lei 5/2023, do 28 de xuño, polo que se adoptan e prorrogan determinadas medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína, de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade; de transposición de directivas da Unión Europea en materia de modificacións estruturais de sociedades**

mercantís e conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os coidadores; e de execución e cumprimento do Dereito da Unión Europea (BOE do 29 de xuño).

- Axuda directa extraordinaria e temporal para sufragar o prezo do gasóleo consumido polos produtores agrarios que teñen dereito á devolución parcial do Imposto sobre Hidrocarburos polo gasóleo de uso profesional do artigo 52 ter da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais ou do Imposto Especial da Comunidade Autónoma das Canarias sobre Combustibles Derivados do Petróleo, prevista nos artigos 200 e seguintes do Real Decreto-lei 5/2023, do 28 de xuño, polo que se adoptan e prorrogan determinadas medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína, de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade; de transposición de directivas da Unión Europea en materia de modificacións estruturais de sociedades mercantís e conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os coidadores; e de execución e cumprimento do Dereito da Unión Europea (BOE do 29 de xuño).*
- O mesmo tratamento terán as axudas directas aos produtores de leite e carne, en compensación das perdas e o incremento dos custos de produción provocada pola guerra de Ucraína por efecto do aumento do prezo de combustibles, pensos e demais insumos e a escaseza de precipitacións en determinadas zonas do país establecido polo artigo 4 do Real Decreto-lei 4/2023, do 11 de maio, pola que se adoptan medidas urxentes en materia agraria e de augas en resposta á seca e ao agravamento das condicións do sector primario derivado do conflito bélico de Ucraína e das condicións climatolóxicas, así como de promoción do uso do transporte público colectivo terrestre polos mozos e de prevención de riscos laborais en episodios de elevadas temperaturas (BOE do 12 de maio).*

4. Autoconsumo de bens e servizos

Normativa: Art. 28.4 Lei IRPF

Dentro desta expresión compréndense as entregas de bens e prestacións de servizos cuxo destino sexa o patrimonio privado do titular da actividade ou da súa unidade familiar (autoconsumo interno), así como as entregas de bens ou prestacións de servizos realizados a outras persoas de forma gratuíta (autoconsumo externo).

A valoración a efectos fiscais dos ingresos correspondentes ás devanditas operacións debe realizarse imperativamente polo valor normal de mercado dos bens ou servizos cedidos, ou que fosen obxecto de autoconsumo.

Lembre: cando exista contraprestación e esta sexa notoriamente inferior ao valor normal de mercado dos bens cedidos ou dos servizos prestados, tomarase como criterio de valoración dos ingresos o prezo normal de mercado dos mesmos.

5. IVE reportado

Non deberá computarse dentro dos ingresos íntegros derivados das vendas ou prestacións de servizos realizados no ámbito da actividade empresarial ou profesional, o IVE reportado cuxas cotas deban incluírse nas declaracións-liquidacións correspondentes a este imposto.

Pola contra, deberán incluírse entre os ingresos íntegros derivados das vendas ou prestacións de servizos, o IVE reportado e, se é o caso, as compensacións percibidas cuxas cotas non deban incluírse en declaracións-liquidacións correspondentes a este imposto.

Entre outros supostos, a devandita circunstancia ocorrerá cando a actividade económica desenvolvida encóntrase nalgún dos seguintes réximes especiais do IVE:

- Réxime Especial da Recarga de Equivalencia.

Neste réxime os provedores repercuten na factura ao comerciante retalista en recarga de equivalencia, o IVE correspondente máis a recarga de equivalencia, e ingrésano.

Pola súa banda, o comerciante retalista en recarga de equivalencia debe repercutir aos seus clientes a cota resultante de aplicar o tipo impositivo á base imponible correspondente ás vendas e demais operacións que realicen pero, en ningún caso, poden incrementar a devandita porcentaxe no importe da recarga de equivalencia. Teñase en conta que o comerciante repercutirá a cota resultante conforme ao anteriormente indicado, que corresponda exclusivamente ás operacións de carácter comercial, así como ás transmisións de bens ou dereitos utilizados exclusivamente na actividade sometida a este réxime especial.

Por iso, só o IVE que repercuta será o que se inclúa como ingreso.

- Réxime Especial da Agricultura, Gandaría e Pesca.

Os suxeitos pasivos acollidos ao réxime especial non están obrigados a liquidar, repercutir e ingresar o IVE.

Perciben unha compensación a prezo fixado nas entregas de produtos naturais obtidos nas súas explotacións a outros empresarios non acollidos ao réxime agrícola e que non realicen exclusivamente operacións interiores exentas. Esta compensación que reciben é a que debe incluírse como ingreso.

6. Transmisión elementos patrimoniais que gozasen liberdade amortización: exceso amortización deducido respecto amortización deducible

Normativa: Disposicións adicionais trixésima e quincuaxésimo novena Lei IRPF

Cando o exercicio 2024 prodúzase a transmisión de vehículos ou instalacións de recarga que gozasen da liberdade de amortización prevista na disposición adicional décimo oitava do texto refundido da LIS así como no caso de transmisión de elementos patrimoniais que gozasen da liberdade de amortización prevista na disposición adicional undécima do texto

refundido da LIS para o cálculo da ganancia ou perda patrimonial a que, se é o caso, poida dar lugar a transmisión o valor de adquisición non se minorará no importe das amortizacións fiscalmente deducidas que excedan de que fosen fiscalmente deducibles de non haberse aplicado aquela.

O citado exceso isto é, a diferenza entre a amortización practicada e a que correspondese terá, para o transmitente, a consideración de rendimento íntegro da actividade económica no período impositivo en que se efectúe a transmisión.

7. Variación de existencias (só se hai un aumento de existencias ao final do exercicio)

A variación de existencias é a diferenza que se produce entre as existencias (mercadorías e materias primas) iniciais e os finais do exercicio contable, valoradas estas polo seu prezo de adquisición.

A variación de existencias ten por obxecto determinar o consumo de existencias do exercicio e axustar o resultado. Por iso, cando a valoración das existencias ao inicio do exercicio é menor que ao final deste, a devandita diferenza ten que reflectirse como ingreso xa que significa que parte das existencias adquiridas no exercicio non se consumiron ao finalizar este.

A diferenza do anterior, cando a valoración das existencias iniciais é maior que a valoración das existencias finais, a devandita variación negativa ten que reflectirse como gasto. Neste caso o devandito variación significa que se consumiron no exercicio máis existencias que as adquiridas ao longo do mesmo, considerando tamén as existencias que figuraban no inventario a 1 de xaneiro.

Véxase dentro dos "Gastos fiscalmente deducibles" o apartado sobre "[Variación de existencias](#)" así como a norma de rexistro e valoración 10ª do Plan Xeral de Contabilidade, aprobado por Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro), dedicada á valoración das existencias. Tamén véxase a Resolución do 14 de abril de 2015, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se establecen criterios para a determinación do custo de produción.

Exemplo:

Don P.X.R dedicado á venda de electrodomésticos dispón no seu almacén de existencias valoradas ao inicio do exercicio 2024 por importe 40.000 euros. Ao final do exercicio o recuento e inventario das existencias que existen no seu almacén acada unha valoración de 60.000 euros.

Determinar se a valoración de existencias debe figurar como ingreso ou gasto do exercicio para determinar o rendimento neto da actividade.

Solución :

Existencias finais: Valoración: 60.000

Existencias iniciais: Valoración 40.000

Variación de existencias $(60.000 - 40.000) = + 20.000$

Ao ser o inventario final de existencias superiores ao inicial, a diferenza (20.000 euros) figurará como un ingreso do exercicio por este concepto. Iso significa que durante o exercicio se consumiron 20.000 euros menos das existencias que se adquiriron ao longo do exercicio, o que supón ao final un aumento das existencias finais por importe de 20.000 euros.

8. Outros ingresos

Dentro desta rúbrica deben computarse, entre outros, os seguintes conceptos:

a) Traballos realizados para a empresa, valorados de acordo co custo de produción dos activos fixos producidos pola propia empresa.

b) Excesos e aplicacións de provisións e de perdas por deterioración.

c) Outros ingresos de xestión.

Como, por exemplo, contraprestacións por servizos de mediación realizada de maneira accidental, ou pola prestación eventual de certos servizos (transporte, reparacións, asesoría, informes ...), ou ingresos por servizos ao persoal.

d) Indemnizacións percibidas de entidades aseguradoras por sinistros que afectasen produtos da explotación (existencias de mercadorías, materias primas, envases, embalaxes, etc.), sempre que se produza a **destrución** dos mesmos.

Así mesmo, debe terse en conta que:

- Se o que se produce é un **desperfecto reparable**, a indemnización percibida da compañía de seguros **será un ingreso da actividade** que contrarresta o gasto da reparación.
- Se as indemnizacións afectasen elementos **do activo fixo afecto**, o seu importe non se computará como ingreso, senón que deberá **formar parte do valor de alleamento** dos mesmos para os efectos de determinar a ganancia ou perda patrimonial resultante.

Gastos fiscalmente deducibles

Atención: a declaración dos gastos deducibles efectuarase consignando os que, habendose producido no desenvolvemento da actividade, teñan a consideración de fiscalmente deducibles. Aqueles gastos deducibles que non aparezan expresamente recollidos nas seguintes rúbricas da declaración, reflectiranse na correspondente a "Outros conceptos fiscalmente deducibles (agás provisións)".

1. Requisitos para considerar un gasto como deducible

Teñen a consideración fiscal de deducibles os gastos que cumpran os seguintes requisitos:

- a. Que estean vinculados á actividade económica desenvolvida. É dicir, que sexan propios da actividade.

A deducibilidade dos gastos está condicionada polo **principio da súa correlación cos ingresos**, de tal sorte que aqueles respecto dos que se acredite que se ocasionaron no exercicio da actividade, que estean relacionados coa obtención dos ingresos, serán deducibles, nos termos previstos nos preceptos legais antes sinalados, mentres que cando non exista esa vinculación ou non se probase suficientemente non poderían considerarse como fiscalmente deducibles da actividade económica.

Para o caso de **actividade de tempada** (restaurante), o importe do alugamento do local satisfeito no período de tempo en que a actividade está pechada, dado o seu carácter estacional, debe considerarse que ten correlación co desenvolvemento da actividade de restaurante, pois efectúanse coa intención de volver a reiniciar a actividade na tempada seguinte.

En relación á **deducibilidade dos gastos incorridos con carácter previo** ao inicio da actividade, teñase en conta que, o artigo 9.4 do RGAT establece que:

- a declaración de alta no censo de empresarios, profesionais e retenedores deberá presentarse con anterioridade ao inicio das correspondentes actividades, e
- entenderase producido o comezo dunha actividade empresarial ou profesional desde o momento que se realicen calquera entregas, prestacións ou adquisicións de bens ou servizos, efectúense cobramentos ou pagamentos ou contrátase persoal laboral, coa finalidade de intervir na produción ou distribución de bens ou servizos.

Conforme ao anterior, só será posible a deducibilidade dos gastos en que o contribuínte incorrese con posterioridade á alta e inicio da súa actividade.

b. Que se encontren convenientemente xustificadas.

De acordo co que se dispón no artigo 106.4 da LGT, os gastos deducibles e as deducións que se practiquen, cando estean orixinados por operacións realizadas por empresarios ou profesionais, deberán xustificarse, de forma prioritaria, mediante a **factura** entregada polo empresario ou profesional que realízase a correspondente operación que cumpra os requisitos sinalados na normativa tributaria.

Agora ben, e sen prexuízo do anterior, a factura **non constitúe** un medio de proba privilexiado respecto da existencia das operacións, polo que unha vez que a Administración cuestiona fundadamente a súa efectividade, corresponde ao obrigado tributario achegar probas sobre a realidade das operacións.

c. Que se achen rexistrados na contabilidade ou nos libros-rexistro que con carácter obrigatorio deben levar os contribuíntes que desenvolvan actividades económicas.

2. Compra, Variación de existencias e Outros consumos de explotación

Inclúense dentro desta categoría os seguintes conceptos que aparecen diferenciados na declaración do IRPF.

a. Compra de existencias (mercadorías e materias primas)

Dentro desta categoría recóllense as adquisicións correntes de bens efectuados a terceiros, sempre que cumpran os dous seguintes requisitos:

1. Que se realicen para a obtención dos ingresos.
2. Que se trate de bens integrantes do activo corrente.

No prezo de adquisición deben incluírse os gastos adicionais, tales como os de transportes, seguro, carga e descarga e outros atribuíbles directamente á adquisición, así como os impostos que recaian sobre as mesmas **agás** o IVE soportado deducible.

Polo tanto, o IVE soportado non deducible formará parte do prezo de adquisición. Esta regra é igualmente aplicable, se é o caso, ao IXIC e a calquera outro imposto indirecto soportado na adquisición de activos ou servizos, que non sexa recuperable directamente da Facenda Pública.

O devandito prezo é o importe facturado polo vendedor (despois de calquera desconto, rebaixa no prezo ou similar, así como os intereses incorporados ao nominal dos débitos), onde se incluírán os gastos adicionais que se produzan ata que os bens estean situados para a súa venda (transportes, aranceis, seguros...).

b. Variación de existencias (só se existe diminución de existencias ao final do exercicio)

Para determinar o consumo de existencias producido durante o exercicio cómpre que, ademais de ter en conta as compras realizadas, determínense as existencias non consumidas no exercicio, é dicir, a variación de existencias. Deste xeito, cando as existencias iniciais sexan maiores que as existencias finais, é dicir cando hai unha diminución destas últimas, a devandita variación reflectirase como gasto do exercicio.

A diferenza do anterior, cando as existencias ao inicio do exercicio son menores que ao final deste , é dicir, cando hai un aumento de existencias reflectiranse como ingreso.

No que fai aos criterios valorativos das existencias , debe subliñarse que o valor dos finais, que debe coincidir co valor das iniciais do exercicio seguinte, pode determinarse polo seu prezo de adquisición ou custo de produción, admitíndose como criterios valorativos para grupos homoxéneos de existencias o custo medio ponderado e a FIFO.

Véxase dentro dos "Ingresos íntegros computables" o apartado sobre "[Variación de existencias](#)" así como a norma de rexistro e valoración 10ª do Plan Xeral de Contabilidade, aprobado por Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro), dedicada á valoración das existencias. Tamén véxase a Resolución do 14 de abril de 2015, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se establecen criterios para a determinación do custo de produción.

c. Outros consumos de explotación

Incluírase aquí o consumo doutros aprovisionamentos (distintos das mercadorías e materias primas) destinados ao proceso de produción ou utilizados na prestación de servizos (elementos e conxuntos incorporables, combustibles, repostos, materiais diversos, envases, embalaxes, material de oficina, etc.).

Tratamento fiscal da devolución parcial polo gasóleo de uso profesional e polo gasóleo empregado en agricultura, gandería e pesca

Xa que aos contribuíntes do IRPF se lles teñen que aplicar as normas previstas para os suxeitos pasivos do IS, téñase que se ter en conta a norma de rexistro e valoración 10ª (Existencias), que establece no seu apartado 1 que os impostos indirectos que gravan as existencias só se incluírán no prezo de adquisición ou custo de produción cando non sexan recuperables directamente da Facenda Pública.

O Imposto sobre Hidrocarburos é un imposto indirecto recuperable directamente da Facenda Pública, polo que a parte que se devolva non forma parte do prezo de adquisición do carburante, é dicir, non sería gasto fiscalmente deducible nin ingreso da actividade.

Se excepcionalmente non fose directamente recuperable, o pagamento do Imposto sería gasto deducible e a devolución de parte do mesmo constituiría un ingreso da actividade.

Por elementos e conxuntos incorporables enténdense os fabricados normalmente fóra da empresa e adquiridos por esta para incorporalos a súa produción sen someteros a transformación.

No caso dos combustibles incluírase unicamente o consumo de materias enerxéticas susceptibles de almacenaxe.

Son repostos as pezas destinadas a ser montadas en instalacións, equipos ou máquinas en substitución doutras semellantes.

Por materiais diversos enténdense outras materias de consumo que non teñen que incorporarse o produto fabricado.

O consumo do exercicio será o resultado de sumar ás existencias iniciais de tales bens, as adquisicións realizadas durante o exercicio, e de minorar a devandita suma no valor das existencias finais do período.

Importante: a diferenza das existencias de mercadorías e materias primas, no caso doutros “consumos de explotación” unicamente vaise a reflectir o consumido no exercicio.

3. Gastos de persoal

Dentro desta categoría pódense incluír os seguintes conceptos que aparecen perfectamente diferenciados na declaración do IRPF.

a. Soldos e salarios

Débense incluír as cantidades reportadas por terceiros en virtude dunha relación laboral. Entre as mesmas, inclúense os soldos, pagas extraordinarias, retribucións en especie (incluído o ingreso a conta que corresponda realizar polas mesmas, sempre que non se

repercutise aos perceptores), así como os premios.

Especialidades no IRPF das prestacións de traballo entre membros da mesma unidade familiar

Normativa: Art. 30.2.2ª Lei IRPF

Teñen a consideración de gasto deducible as retribucións satisfeitas a outros membros da unidade familiar do titular, sempre que se cumpran todos os requisitos seguintes:

- Que o cónxuxe ou os fillos menores traballen habitualmente e con continuidade nas actividades empresariais ou profesionais desenvolvidas polo titular das mesmas.
- Que o cónxuxe ou o fillo menor do titular da actividade convivan con este último.
- Que exista o oportuno contrato laboral, de calquera das modalidades establecidas no Estatuto dos Traballadores e demais disposicións de desenvolvemento.
- Que exista afiliación do cónxuxe ou fillo menor ao réxime correspondente da Seguridade Social.
- Que as retribucións estipuladas con cada un deles, correspondentes á súa cualificación profesional e ao traballo realizado, non sexan superiores ás de mercado. Se fosen superiores, o exceso sobre o valor de mercado non será gasto deducible para o pagador.

As retribucións estipuladas teñen a consideración de rendementos do traballo para os seus perceptores a todos os efectos tributarios.

Non obstante, se o titular da actividade puidese probar que o cónxuxe ou os fillos menores traballan na actividade en réxime de dependencia laboral e cúmprense os restantes requisitos do mencionado artigo 30, en tales casos as retribucións ao cónxuxe ou fillos menores terían a consideración de gasto deducible. Polo tanto, o titular da actividade poderá deducir, como gasto da actividade, as cotas do RETA satisfeito polo seu cónxuxe ou fillos menores. En correspondencia con esta cualificación, as retribucións obtidas polo cónxuxe ou fillos menores terán para estes a consideración de rendementos do traballo.

En consecuencia, se de acordo co exposto as retribucións ao cónxuxe non tivesen a consideración de deducibles, as mesmas tampouco terían a consideración de rendementos para o perceptor.

b. Seguridade Social a cargo da empresa

Incluíranse as cantidades satisfeitas á Seguridade Social por cotizacións sociais a cargo da empresa de acordo cos soldos e salarios do seu persoal.

c. Indemnizacións

Comprende as cantidades que se entregan ao persoal da empresa para resarcirle dun dano ou prexuízo, aínda que resulten exentas para o perceptor. Inclúense especificamente neste apartado as indemnizacións por despedimento e xubilacións anticipadas.

d. Dietas e asignacións de viaxes do persoal empregado

Incluíranse as cantidades que aboe a empresa para sufragar ou compensar os gastos de manutención e estancia en restaurantes, hoteis e demais establecementos de hostalaría, así como os gastos de locomoción en que incorran os seus traballadores por desprazamentos a municipios distintos do seu lugar de traballo habitual (aínda que resulten exentos do IRPF para o perceptor).

e. Achegas a sistemas de previsión social constituídos a favor dos traballadores

• Contribucións a plans de pensións ou a plans de previsión social empresarial

De acordo co que se dispón no artigo 14.2 da LIS, serán deducibles as contribucións ou achegas efectuadas polo empresario ou profesional en calidade de promotor dun plan de pensións regulados no texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, así como as realizadas a plans de previsión social empresarial de que resulten partícipes ou asegurados os seus empregados, sempre que as mesmas impúntense a cada partícipe ou asegurado na parte correspondente, non sendo que se trate das realizadas a favor de beneficiarios de maneira extraordinaria cando sexa preciso para garantir as prestacións en curso ou os dereitos dos partícipes de plans que inclúan réximes de prestación definida para a xubilación e puxésese de manifesto, a través das revisións actuariais, a existencia dun déficit no plan de pensións.

Desde o 1 de xaneiro de 2013 admítense os seguros colectivos de dependencia como contratos de seguros aptos para instrumentar os compromisos por pensións asumidas polas empresas.

Véxase ao respecto a disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións na redacción dada pola Lei 27/2011, do 1 de agosto (BOE do 2 de agosto).

• Contribucións efectuadas para a cobertura de continxencias análogas ás dos plans de pensións

De acordo co que se dispón no artigo 14.2 da LIS, serán deducibles as contribucións empresariais efectuadas para a cobertura de continxencias análogas ás dos plans de pensións, sempre que cumpran os seguintes requisitos:

- Que sexan imputadas fiscalmente ás persoas a quen se vinculan as prestacións.
- Que o pagador transmita de forma irrevogable o dereito á percepción das prestacións futuras.
- Que o pagador transmita a titularidade e a xestión dos recursos en que consistan as devanditas contribucións.

Así mesmo, serán deducibles as contribucións efectuadas polas empresas promotoras previstas na Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello, do 14 de decembro de 2016, relativa ás actividades e a supervisión dos fondos de pensións de

emprego (FPE), sempre que se cumpran os requisitos enumerados anteriormente e as continxencias cubertas sexan as previstas para os plans de pensións na súa normativa reguladora.

Atención: teñase en conta que a Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello do 14 de decembro de 2016, derogou a Directiva 2003/41/CE a que se refire o artigo 51 da Lei do IRPF, con efectos a partir do 13 de xaneiro de 2019, establecendo que as referencias á indicada Directiva 2003/41/CE entenderanse feitas á citada Directiva (UE) 2016/2341.

Finalmente indicar en relación coas achegas a sistemas de previsión social constituídos a favor dos traballadores que, de acordo co que se dispón no artigo 14.1 da LIS, **non serán deducibles os gastos por provisións e fondos internos** para a cobertura de continxencias idénticas ou análogas ás que son obxecto do Texto Refundido da Lei Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro. Estes gastos serán fiscalmente deducibles no período impositivo en que se aboan as prestacións.

f. Outros gastos de persoal

Dentro desta rúbrica poden incluírse os gastos de formación do persoal, tanto de carácter habitual como esporádico, primas por contratos de seguros sobre a vida, accidentes, enfermidade, etc., agás as cotas da Seguridade Social e calquera outro relacionado co persoal ao servizo da actividade que non poida ser considerado como pura liberalidade.

Os gastos que de acordo cos usos e costumes efectúense con respecto ao persoal da empresa (obsequios, cestas de Nadal, etc.) non se consideran como puras liberalidades, polo que poden constituír gastos deducibles.

DANA: cantidades entregadas por parte das empresas aos seus traballadores afectados

A disposición adicional terceira da Lei 7/2024, do 20 de decembro (BOE do 21 de decembro) declarou exentas de IRPF para os traballadores, ata o límite dos danos certificados, as cantidades satisfeitas con carácter extraordinario polos seus empregadores entre o 29 de outubro de 2024 e o 31 de decembro de 2024, que vaian destinadas a sufragar os danos persoais e danos materiais en vivenda, efectos e vehículos que sufrisen con ocasión da Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) acontecida en 2024.

Terán carácter extraordinario aquelas cantidades que sexan satisfeitas polos empregadores aos seus empregados para sufragar os danos ocasionados pola DANA e que sexan adicionais ao salario percibido por estes últimos.

Teñase en conta que para a aplicación da citada disposición, deberase acreditar a condición de afectado pola DANA e o importe dos danos mediante un certificado da empresa aseguradora en que se indique a condición de afectado e cuantifíquense os danos, ou alternativamente se non existise seguro, dalgún Organismo Público.

*Xa que o aboamento destas cantidades responde á relación laboral que existe entre empregado e empregador, para o pagador (o empregador) terán a consideración de **gasto de persoal fiscalmente deducible**, con independencia de que para o traballador que as recibe unha parte poida estar exenta (ata o importe dos danos certificados; o exceso tributaría como rendimento do traballo suxeito a retención).*

*A citada disposición adicional terceira da Lei 7/2024 tamén contempla a exención das cantidades que entreguen os empregadores **aos familiares** dos seus traballadores, aínda que neste caso, teñen un tratamento distinto ás anteriores: xa que para os familiares, trátase dunha doazón suxeita e exenta do ISD ata o importe dos danos certificados (polo tanto, non suxeita a IRPF polo artigo 6.4 da Lei do IRPF), para os empregadores a entrega de tales cantidades aos familiares dos seus empregados ten a consideración de gasto fiscalmente **NON deducible** (artigo 15 da LIS), en tanto que responden a unha verdadeira liberalidade.*

4. Gastos do titular da actividade

Inclúense dentro desta categoría os seguintes conceptos a que aparecen diferenciados na declaración do IRPF:

a. Seguridade social ou achegas a mutualidades alternativas do titular da actividade

Inclúense:

1. As cotizacións do titular da actividade ao Réxime Especial de Traballadores Autónomos (RETA) ou,

Importante : regularización das cotas do RETA satisfeito no exercicio anterior.

Teñase en conta que o Real Decreto-lei 13/2022, do 26 de xullo, polo que se establece un novo sistema de cotización para os traballadores por conta propia ou autónomos e mellórase a protección por cesamento de actividade (BOE do 27 de xullo), modificou o artigo 308 do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro (BOE do 31 de outubro).

O Real Decreto-lei 13/2022, do 26 de xullo, polo que se establece un novo sistema de cotización para os traballadores por conta propia ou autónomos e mellórase a protección por cesamento de actividade (BOE do 27 de xullo), *modificou* o artigo 308 do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado polo Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro (BOE do 31 de outubro).

Como consecuencia desta modificación, **a partir do 1 de xaneiro de 2023**, todas as persoas traballadoras por conta propia ou autónomas incluídas neste réxime especial **cotizarán en función dos rendementos anuais obtidos no desenvolvemento** das súas actividades económicas, empresariais ou profesionais, debendo elixir a base de cotización mensual que corresponda en función da súa previsión de rendementos netos

anuais, dentro da táboa xeral fixada na respectiva Lei de Orzamentos Xerais do Estado e limitada por unha base mínima de cotización en cada un dos seus tramos e por unha base máxima en cada tramo para cada ano, aínda que coa posibilidade, cando prevexan que os seus rendementos van ser inferiores ao salario mínimo interprofesional en cómputo anual, de elixir base de cotización dentro dunha táboa reducida.

As bases elixidas terán carácter provisional, ata que se proceda á súa regularización en función dos rendementos anuais obtidos e comunicados pola Administración tributaria a partir do exercicio seguinte con respecto a cada traballador autónomo.

Partindo do anterior, as cantidades calculadas no exercicio anterior terán a consideración de cantidades legalmente debidas aínda que provisionais, motivo polo que non procederá a presentación dunha rectificación de autoliquidación ou dunha declaración complementaria con respecto á declaración realizada no devandito exercicio.

Se como consecuencia da regularización das cotas do RETA efectuado no exercicio seguinte, en función dos rendementos reais obtidos, resultase un **importe adicional** a satisfacer ou a devolver en concepto de cotas do RETA, o devandito importe terá o seguinte tratamento fiscal no IRPE:

- Se resultase un importe adicional **a satisfacer** polo contribuínte no exercicio seguinte, o devandito pagamento adicional deberase tratar como **maior gasto deducible** por cotizacións á Seguridade Social **nese exercicio seguinte**.
- Se, pola contra, resultase unha cantidade **a devolver** ao contribuínte, tratarase como **menor gasto deducible** por cotas satisfeitas á Seguridade Social **nese exercicio seguinte**, e se o importe supera o das cotas satisfeitas á Seguridade Social, **o exceso deberá reflectirse como un maior rendemento nese exercicio**.

Caso particular: deducibilidade da cota no caso dun contribuínte que obtén rendementos do traballo (por exemplo, como administrador dunha sociedade) e rendementos dunha actividade económica

De acordo co apartado 3 do Regulamento xeral sobre inscrición de empresas e afiliación, altas, baixas e variacións de datos de traballadores na Seguridade Social, aprobado polo Real decreto 84/1996, do 26 de xaneiro. "cando os traballadores autónomos realicen simultaneamente dous ou máis actividades que dean lugar á inclusión neste réxime especial, **a súa alta nel será única**, debendo declarar todas as súas actividades na solicitude de alta ou, de producirse a pluriactividade despois dela, mediante a correspondente variación de datos (...)"

Con esta configuración das cotas do réxime especial da Seguridade Social dos Traballadores por Conta Propia ou Autónoma (RETA)-que establece a obriga de declarar a pluriactividade neste réxime-, para determinar a incidencia do gasto correspondente a estas cotas no IRPE do contribuínte debe terse en conta que estas responden á alta neste réxime exercendo máis dunha actividade, polo que a súa deducibilidade no IRPE poderá realizara o contribuínte ben na determinación do rendemento neto do traballo (polas súas retribucións como administrador da sociedade) ou ben na determinación do rendemento neto da actividade económica, pois en cada un destes casos ten obriga de cotizar ao RETA, **lo que lle permite decidir ao contribuínte onde incorporar esa cota única**.

Covid-19: a exención da obriga de cotizar a favor de traballadores autónomos que percibisen a prestación extraordinaria por cesamento de actividade prevista no apartado dous do artigo 26 do Real Decreto-lei 11/2022, do 25 de xuño a que se

refire o artigo 97 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro, de medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína e de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade determina a súa falta de incidencia no IRPE, ao non corresponder a ningún dos supostos de obtención de renda establecida no artigo 6 da Lei do IRPE, non tendo polo tanto a natureza de rendimento íntegro nin correlativamente a de gasto deducible para a determinación dos rendementos.

Teñase en conta que desde o 1 de xaneiro de 2024, os traballadores autónomos que viñesen percibindo o 31 de decembro de 2023 as prestacións por cesamento de actividade como consecuencia directa da erupción volcánica rexistrada na zona de Cimeira Vella da Palma, prevista nos apartados Un, Dous e Tres do artigo 176 do Real Decreto-lei 5/2023, do 28 de xuño, polo que se adoptan e prorrogan determinadas medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína, de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade; de transposición de directivas da Unión Europea en materia de modificacións estruturais de sociedades mercantís e conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os coidadores; e de execución e cumprimento do Dereito da Unión Europea., seguirán percibindoas na forma establecida polo os artigos 76 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, e 36.2 e 3 do Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño, respectivamente.

2. Se é o caso, as achegas que realice o titular da actividade ás Mutualidades de Previsión Social cando actuen como alternativas ao citado réxime especial da Seguridade Social.

Especialidades no IRPF das achegas a Mutualidades de Previsión Social do propio empresario ou profesional

Normativa (Art. 30.2.1ª Lei IRPE)

Como regra xeral, as achegas a mutualidades de previsión social do empresario ou profesional, non constitúen gasto deducible para a determinación do rendimento neto da actividade, xa que as mesmas poden reducir a base imponible do contribuínte de acordo cos requisitos e límites establecidos para tal fin.

Véxase ao respecto no Capítulo 13 as [reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social](#).

Non obstante, teñen a consideración de gasto deducible da actividade as cantidades abonadas en virtude de contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social por profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos, cando, para os efectos de dar cumprimento á obriga prevista na disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1995, do 8 de novembro, de Ordenación e Supervisión dos Seguros Privados, actuen como alternativas ao réxime especial da Seguridade Social, na parte que

teña por obxecto a cobertura de continxencias atendidas polo devandito réxime especial, co límite da cota máxima por continxencias comúns que estea establecida en cada exercicio económico.

A disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1995 foi derogada polo Real decreto Lexislativo 8/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, e integrada na disposición adicional décimo oitava do devandito texto refundido. Polo tanto, a referencia efectuada á disposición derogada entenderase realizada á disposición correspondente do texto refundido.

Ademais, debe terse en conta para os efectos do límite da cota máxima por continxencias comúns que estea establecida en cada exercicio económico que, para 2024, os artigos 2 e 4 da Orde PJC/51/2024, do 29 de xaneiro, pola que se desenvolven as normas legais de cotización á Seguridade Social, desemprego, protección por cesamento de actividade, Fondo de Garantía Salarial e formación profesional para o exercicio 2024 (BOE do 30 de xaneiro), establecen un tope máximo da base de cotización de 4.720,50 euros mensuais e fixan un tipo máximo de cotización para continxencias comúns do 28,30 por 100. Polo tanto, a cota máxima por continxencias comúns en 2024 é de 16.030,82 euros $[0,283 \times (4.720,50 \times 12)]$.

Cando as achegas excedan deste límite, o exceso poderá ser obxecto de redución na base imponible do IRPF, aínda que só na parte que teña por obxecto a cobertura das mesmas continxencias que os plans de pensións e cos límites e requisitos que se sinalan no Capítulo 13 no apartado correspondente a "Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social".

b. Gastos de manutención do propio contribuínte incorrido no desenvolvemento da actividade económica

Normativa: Art. 30.2.5ª.c) Lei IRPF

Os contribuíntes poderán deducir para a determinación do rendemento neto da actividade económica en estimación directa os gastos de manutención que cumpran os seguintes requisitos:

- Que sexan gastos do propio contribuínte.
- Que se realicen no desenvolvemento da actividade económica. É dicir, que sexan propios da actividade.

Con esta finalidade, teñase en conta que a circunstancia de que os gastos de manutención correspondan a un día laborable – con independencia de que en actividades empresariais ou profesionais non poida farse con carácter xeral da existencia dun calendario laboral - non implica por si soa a consideración de que os devanditos gastos son gastos incorridos no desenvolvemento dunha actividade económica.

- Que se produzan en establecementos de restauración e hostalaría.
- Que se aboen utilizando calquera medio electrónico de pagamento.
- Que non superen os límites cuantitativos que regulamentariamente se establece o artigo 9.A.3.a) do Regulamento do IRPF para as dietas e asignacións para gastos normais de manutención dos traballadores.

A remisión que a Lei do IRPE realiza para os gastos de manutención de empresarios ou profesionais á regulación regulamentaria establecida para as dietas e asignacións para gastos normais de manutención dos traballadores contida no artigo 9 do Regulamento do IRPE, circunscríbese aos límites cuantitativos establecidos para os devanditos gastos de manutención, sen que, en consecuencia, na devandita remisión contémpense gastos distintos aos de manutención, como os gastos de estancia, nin outros aspectos regulados no artigo 9 con respecto aos gastos de manutención distinta aos seus límites cuantitativos, dada a súa distinta natureza.

Nese sentido mentres que as dietas constitúen asignacións efectuadas polo empresario ao traballador por conta allea que, en virtude do poder de organización que asiste o empresario, debe desprazarse fóra do seu centro de traballo para desenvolver o mesmo; os gastos deducibles por manutención do empresario ou profesional a que se refire o artigo 30.2.5ª da Lei do IRPE, son gastos en que incorre o propio empresario ou profesional, en desenvolvemento da súa actividade económica.

Os devanditos límites son:

Información	España	Estranxeiro
Pernoitando en municipio distinto 	53,34 euros/día	91,35 euros/día
Sen pernoitar en municipio distinto	26,67 euros/día	48,08 euros/día
(*) Debe tratarse dun municipio distinto do lugar de traballo habitual do contribuínte e de que constitúa a súa residencia. (Volver)		

O exceso sobre os devanditos importes non poderá ser obxecto de dedución.

Importante: o contribuínte deberá conservar, durante o prazo máximo de prescrición, achegando cando sexa requirido para ese fin, os xustificantes dos gastos para comprobar o cumprimento dos requisitos esixidos pola norma.

5. Servizos exteriores

Dentro desta categoría pódense incluír os seguintes conceptos que aparecen perfectamente diferenciados na declaración do IRPE.

a. Arrendamentos e canons

En xeral

Enténdense incluídos nesta rúbrica os gastos orixinados en concepto de alugamentos, canons, asistencia técnica, etc., pola cesión ao contribuínte de bens ou dereitos que se achen afectos á actividade, cando non se adquira a titularidade dos mesmos.

Polo concepto de “**canons**” incluíranse as cantidades fixas ou variables que se satisfan polo dereito ao uso ou á concesión de uso das distintas manifestacións da propiedade industrial.

Polo concepto de “**arrendamento**”, as cantidades satisfeitas polo alugamento ou arrendamento operativo ou por cesión de bens mobles e inmobles para o uso ou a disposición da empresa.

Especialidades

Sen prexuízo do anterior teñen que terse en conta para os efectos de determinar as cantidades deducibles por este concepto as especialidades que se comentan nos seguintes apartados.

1. Contratos de arrendamento financeiro "leasing"

Normativa: Art. 106 LIS

Establécese un réxime fiscal específico para os contratos de arrendamento financeiro en que se dean os seguintes requisitos:

- Que o arrendador sexa unha entidade de crédito ou un establecemento financeiro de crédito.
- Que teñan unha duración mínima de 2 anos cando teñan por obxecto bens mobles e de 10 anos cando teñan por obxecto bens inmobles ou establecementos industriais.

Non obstante, regulamentariamente, para evitar prácticas abusivas, poderanse establecer outros prazos mínimos de duración en función das características dos distintos bens que poidan constituír o seu obxecto.

- Que as cotas de arrendamento financeiro aparezan expresadas nos respectivos contratos diferenciando a parte que corresponda á recuperación do custo do ben pola entidade arrendadora, excluído o valor da opción de compra e a carga financeira esixida por ela, todo iso sen prexuízo da aplicación do gravame indirecto que corresponda.
- Que o importe anual da parte das cotas de arrendamento financeiro correspondente á recuperación do custo do ben debe permanecer igual ou ter carácter crecente ao longo do período contractual.

Concepto de contratos de arrendamento financeiro: con efectos a partir do 28 de xuño de 2014, a Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito (BOE do 27 de xuño) define na súa disposición adicional terceira o concepto de operacións de arrendamento financeiro como "aqueles contratos que teñan por obxecto exclusivo a cesión do uso de bens mobles ou inmobles, adquiridos para a devandita finalidade segundo as especificacións do futuro usuario, a cambio dunha contraprestación consistente no aboamento xornal de cotas. Os bens obxecto de cesión terán que quedar afectados polo usuario unicamente ás súas explotacións agrícolas, pesqueiras, industriais, comerciais, artesanais, de servizos ou profesionais. O contrato de arrendamento financeiro incluírá necesariamente unha opción de compra, ao seu termo, en favor do usuario".

Cumpridos estes requisitos o seu **réxime de deducibilidade fiscal** é o seguinte:

- a. A totalidade da parte das cotas correspondentes á carga financeira satisfeita á entidade arrendadora ten a consideración de gasto fiscalmente deducible.

b. A parte das cotas de arrendamento financeiro satisfeitas á entidade arrendadora que corresponda á recuperación do custo do ben ten a consideración de gasto deducible coas dúas limitacións seguintes:

1. A cantidade deducible non poderá ser superior ao resultado de aplicar ao custo do ben o dobre do coeficiente de amortización lineal máximo segundo as táboas de amortización oficialmente aprobadas.

No caso de contribuíntes (empresarios ou profesionais) que teñan a consideración fiscal de [empresa de reducida dimensión](#), o coeficiente de amortización lineal segundo táboas multiplicarase por tres para estes fins.

A táboa de coeficientes de amortización aplicable na modalidade normal do método de estimación directa cóntense no artigo 12.1.a) LIS. Na modalidade simplificada do citado réxime, a táboa de amortización aplicable cóntense na Orde do 27 de marzo de 1998 ([BOE](#) do 28 de marzo).

Para o cálculo do citado límite tera en contase o momento da posta en condicións de funcionamento do ben. Os excesos que, como consecuencia desta limitación, non sexan deducibles poderán deducirse nos períodos impositivos seguintes, co mesmo límite dobre ou triplo do coeficiente de amortización anteriormente sinalado.

2. No suposto de que o obxecto do contrato sexa terreos, solares e outros activos non amortizables, esta parte da cota non constitúe gasto deducible. No caso de que tal condición concorra só nunha parte do ben obxecto da operación, poderá deducirse unicamente a proporción que corresponda aos elementos susceptibles de amortización, que deberá ser expresada diferenciadamente no respectivo contrato.

Atención: no caso de que o contrato non reúne os requisitos previstos no artigo 106 da LIS, terá a consideración de gasto fiscalmente deducible a carga financeira satisfeita, así como un importe equivalente ás cotas de amortización que, de acordo cos sistemas de amortización establecidos o artigo 12.1 da LIS, corresponderían ao ben obxecto do contrato.

Exemplo:

Don S.TV exerce a actividade de fabricación de calzado e determina o rendemento neto da devandita actividade polo método de estimación directa, modalidade normal.

O día 30 de xuño de 2024 adquire unha furgoneta de reparto nova en réxime de arrendamento financeiro ("leasing") de acordo coas seguintes condicións:

- Duración do contrato: 2 anos.
- Cotas anuais: 8.000 euros, de que 600 euros representan a carga financeira e o resto corresponde á recuperación do custo do ben.
- Opción de compra: 1.200 euros á finalización do segundo ano.
- Custo do elemento: 16.000 euros.

Determinar as cantidades que don S.TV poderá deducir no exercicio as satisfeitas polo contrato de arrendamento financeiro efectuado, sabendo que o coeficiente de amortización lineal segundo táboas da furgoneta é o 16 por 100, que a furgoneta foi posta a disposición e entrou en funcionamento o día 1 de xullo de 2024 e que a actividade económica de que é titular ten o exercicio 2024 a consideración de empresa de reducida dimensión.

Solución:

Ao ter a actividade económica desenvolvida a consideración fiscal de empresa de reducida dimensión no exercicio 2024, o titular poderá deducir dos seus rendementos íntegros os seguintes gastos fiscalmente deducibles:

Carga financeira $(600/12 \text{ meses}) \times 6 \text{ meses} = 300$

Recuperación do custo do ben (cantidade satisfeita deducible) $[(8.000/12 \text{ meses}) \times 6 \text{ meses}] - 300 = 3.700$

Totais gastos deducibles $(300 + 3.700) = 4.000$

Nota: A cantidade satisfeita correspondente á recuperación do custo do ben ten na súa totalidade a consideración de gasto deducible, ao non superar os límites legalmente establecidos. A determinación do devandito límite realízase da seguinte forma:

Coeficiente lineal máximo aplicable segundo táboas: 16%

Coeficiente lineal máximo aplicable en 2024: $(16 \times 3) = 48\%$

Importe máximo de amortización fiscal: $(48\% \text{ s}/16.000) \times 6/12 = 3.840$

2. Especialidades no IRPF das cesións á actividade económica de bens e dereitos pertencentes de forma privativa a membros da unidade familiar

Normativa: Art. 30.2.3ª Lei IRPF

Cando o cónxuxe ou os fillos menores do contribuínte que convivan con el, realicen cesións de bens ou dereitos que sirvan ao obxecto da actividade económica de que se trate, o titular da devandita actividade poderá deducir, para a determinación dos rendementos da mesma, a contraprestación estipulada pola devandita cesión, sempre que non exceda do valor de mercado e, a falta daquela, poderá deducirse este último.

Correlativamente, a contraprestación estipulada, ou o valor de mercado, consideraranse rendemento do capital do cónxuxe ou os fillos menores a todos os efectos tributarios.

Importante: a diferenza do anterior, a utilización de elementos patrimoniais comúns a ambos os dous cónxuxes por parte do cónxuxe que desenvolva unha actividade económica non ten a consideración fiscal de cesión nin xera retribución algunha entre eles. Polo tanto, aínda que se estipulase contraprestación, esta non será deducible.

b. Reparacións e conservación

Considéranse gastos de conservación e reparación do activo material afecto:

- Os efectuados regularmente coa finalidade de manter o uso normal dos bens materiais.
- Os de substitución de elementos non susceptibles de amortización e cuxa inutilización sexa consecuencia do funcionamento ou uso normal dos bens en que estean integrados.
- Os de adaptación ou readaptación de elementos materiais do inmovilizado, cando non supoñan incremento do seu valor ou capacidade produtiva.

Non se considerarán gastos de conservación ou reparación, os que supoñan ampliación ou mellora do activo material e sexan, polo tanto, amortizables.

Véxase ao respecto a Resolución do 1 de marzo de 2013, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se ditan normas de rexistro e valoración do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias (BOE do 8 de marzo).

c. Subministracións

Normativa: Art. 30.2.5ªb) Lei IRPF

Debe incluírse dentro deste concepto o importe dos gastos correspondentes a electricidade e calquera outro abastecemento (auga, gas, telefonía, Internet, etc.) que non tiver a calidade de almacenable.

Atención: os gastos derivados do uso dunha liña de telefonía móbil serán deducibles na medida en que esta liña se utilice **exclusivamente** para o desenvolvemento da actividade económica. Entre os devanditos gastos encontrarase o da adquisición do propio teléfono móbil, aínda que a devandita dedución deberá realizarse pola vía da amortización, aplicando ao seu valor de adquisición o coeficiente de amortización correspondente.

Sen prexuízo do anterior teñen que terse en conta para os efectos de determinar as cantidades deducibles por este concepto a seguinte regra especial do IRPF que se comenta a continuación.

IRPF por gastos de subministracións da vivenda habitual do contribuínte que estea parcialmente afecta ao desenvolvemento da actividade económica

Normativa: Art. 30.2.5ª.b) Lei IRPF

Desde 1 de xaneiro de 2018, cando o contribuínte afecte parcialmente a súa vivenda habitual ao desenvolvemento da súa actividade económica, os gastos de subministracións da devandita vivenda, tales como auga, gas, electricidade, telefonía e Internet, serán deducibles na porcentaxe resultante de aplicar o 30 por 100 á proporción existente entre os metros cadrados da vivenda destinados á actividade con respecto á súa superficie total, non sendo que se probe unha porcentaxe superior ou inferior.

Observación: con anterioridade á modificación levada a cabo polo artigo 11 da Lei 6/2017, do 24 de outubro, de Reformas Urxentes do Traballo Autónomo (BOE do 25 de outubro) só considerábanse plenamente deducibles nestes casos os gastos derivados da titularidade da vivenda, como poden ser amortizacións, IBI, comunidade de propietarios, etc, en proporción á parte da vivenda afectada ao desenvolvemento da actividade e á súa porcentaxe de titularidade no inmovible, non sendo que o contribuínte fose arrendatario da vivenda, en cuxo caso podía deducir o gasto correspondente ás rendas satisfeitas polo arrendamento da vivenda en proporción á parte exclusivamente afectada á actividade económica en relación coa totalidade da mesma. Pola contra, esixíase que os gastos derivados das subministracións (auga, luz, calefacción, teléfono, conexión a Internet, etc.) destinásense exclusivamente ao exercicio da actividade, non podendo utilizarse en relación con estes a mesma regra de rateo que se aplicaba aos gastos derivados da titularidade ou do arrendamento da vivenda.

Exemplo:

Don J.C.P., para o exercicio da actividade profesional de avogado, destina un cuarto de 40 m² da súa vivenda habitual.

Determinar o importe deducible dos gastos de subministracións correspondentes á parte da vivenda afectada á actividade profesional tendo en conta que a vivenda habitual do contribuínte ten 100 m² e os gastos anuais por subministracións ascenden a 5.000 euros.

Solución:

Proporción entre os m² da vivenda habitual destinados á actividade con respecto á súa superficie total: $40 \text{ m}^2 / 100 \text{ m}^2 = 40\%$

Porcentaxe de dedución $(30\% \times 40\%) = 12\%$

Gastos deducibles $(12\% \text{ s/} 5.000 \text{ euros}) = 600 \text{ euros}$

d. Servizos de profesionais independentes

Inclúese dentro deste concepto o importe que se satisfai aos profesionais polos servizos prestados á actividade económica. Comprende os honorarios de economistas, avogados, auditores, notarios, etc., así como as comisións de axentes mediadores independentes.

e. Primas de seguros

Debe incluírse dentro deste concepto as cantidades satisfeitas en concepto de primas de seguros, agás as que se refiren ao personal da empresa.

Ademais, para os efectos de determinar as cantidades deducibles ten que terse en conta a seguinte regra especial do IRPE por gastos por primas de seguro de enfermidade que comentamos a continuación.

Especialidades no IRPE dos gastos por primas de seguro de enfermidade do contribuínte e a súa familia

Normativa: Art. 30.2.5ª.a) Lei IRPE

De acordo co artigo 30.2.5ª.a) da Lei do IRPF teñen a consideración de gasto deducible para a determinación do rendimento neto en estimación directa, as primas de seguro de enfermidade satisfeita polo contribuínte na parte correspondente á súa propia cobertura e á do seu cónxuxe e fillos menores de vinte e cinco anos que convivan con el.

No caso de fillos con discapacidade non se prevé ningunha excepción á idade, polo que cómpre que convivan co contribuínte e que teñan menos de 25 anos.

O límite máximo de dedución será de:

- 500 euros por cada unha das persoas sinaladas anteriormente
- 1.500 euros por cada unha delas con discapacidade

f. Outros servizos exteriores

Inclúense dentro deste concepto aqueloutros servizos de natureza diversa adquiridos para a actividade económica que non formen parte do prezo de adquisición do inmovilizado.

Dentro dos devanditos servizos poden sinalarse, entre outros, os seguintes:

- Gastos en investigación e desenvolvemento.
- Transportes.
- Servizos bancarios e similares.
- Publicidade, propaganda e relacións públicas.

Importante: os gastos por atencións a clientes ou provedores serán deducibles co límite do 1 por 100 do importe neto da cifra de negocios do período impositivo.

6. Tributos fiscalmente deducibles

Inclúese dentro desta categoría os seguintes conceptos que aparecen diferenciados na declaración do IRPF

a. IVE soportado

Non se incluírá dentro dos gastos deducibles da actividade económica desenvolvida o IVE soportado nas devanditas operacións, cuxas cotas resulten deducibles nas autoliquidacións deste imposto.

Pola contra, deberá incluírse dentro dos gastos deducibles da actividade económica desenvolvida o IVE, incluído, se é o caso, a recarga de equivalencia, soportado nas devanditas operacións, cuxas cotas non resulten deducibles nas autoliquidacións do propio

IVE deste imposto. Entre outros supostos, a devandita circunstancia producirase cando a actividade económica desenvolvida estea sometida aos seguintes réximes especiais do IVE:

- Réxime Especial da Recarga de Equivalencia.

O réxime especial de recarga de equivalencia é obxecto de regulación no Capítulo VII do Título IX da Lei 37/1992, artigos 148 a 163.

Os suxeitos pasivos sometidos a este réxime especial non están obrigados a efectuar a liquidación nin o pagamento do IVE reportado correspondente ás súas vendas. O devandito pagamento realízase a través da “recarga de equivalencia” que deben repercutirlles os seus provedores, canda a cota ordinaria do IVE.

Polo tanto, son os provedores os que repercuten ao comerciante retalista en recarga de equivalencia na factura, o IVE correspondente máis a recarga de equivalencia e ingrésano.

Tampouco poden deducir as cotas soportadas polas adquisicións ou importacións de bens de calquera natureza ou polos servizos que lles fosen prestados, na medida en que os devanditos bens ou servizos utilícense na realización das actividades ás que afecte este réxime especial.

Por iso, o IVE soportado e a recarga de equivalencia será gastos deducibles.

- Réxime Especial da Agricultura, Gandaría e Pesca.

Os suxeitos pasivos acollidos ao réxime especial non están obrigados a liquidar, repercutir e ingresar o IVE, por iso non poden deducir as cotas soportadas polas adquisicións e importacións de bens e servizos que se utilicen na realización das actividades ás que sexa de aplicación este réxime.

Pola súa banda, o IVE soportado correspondente á adquisición de elementos do inmovilizado afecto á actividade que non resulte deducible neste último imposto, debe integrarse como maior valor de adquisición dos devanditos elementos, polo que a súa consideración como gasto no IRPE efectuarase **a través das correspondentes amortizacións**.

b. Outros tributos fiscalmente deducibles

Dentro deste concepto compréndense os tributos e recargas non estatais, as exaccións parafiscais, taxas, recargas e contribucións especiais estatais non repercutibles legalmente, sempre que incidan sobre os rendementos computados, non teñan carácter sancionador e correspondan ao mesmo exercicio que os ingresos. Son exemplos de tributos non estatais o Imposto sobre Actividades Económicas (IAE) e o Imposto sobre Bens Inmóveis (IBI) correspondentes á actividade económica desenvolvida.

Non teñen a consideración de gastos deducibles as sancións penais e administrativas, as recargas do período executivo e a recarga por declaración extemporánea sen requirimento previo.

7. Gastos financeiros

Delimitación dos gastos financeiros deducibles ou non deducibles:

Inclúense todos os gastos derivados da utilización de recursos financeiros alleos, para o financiamento das actividades da empresa ou dos seus elementos de activo. Entre outros, teñen tal consideración os seguintes:

- Gastos de desconto de efectos e de financiamento dos créditos de funcionamento da empresa.
- Recargas por adiamento de pagamento de débedas correspondentes á actividade.
- Intereses correspondentes a adiamentos e fraccionamentos de débedas tributarias, sempre que estean directamente relacionados coa actividade e correspondan ao exercicio.
- Xuros de mora tributarios procedentes de liquidacións practicadas en procedementos de comprobación e os reportados pola suspensión da execución do acto administrativo impugnado (intereses suspensivos).

A Sentenza do Tribunal Supremo núm. 1091/2023, do 24 de xuño (Sala do Contencioso), recaída no recurso de casación núm. 515/2022 (ROJ : STS 3511/2023) fixou como criterio interpretativo que a deducibilidade dos xuros de mora tributarios no IS, resulta extrapolable ao IRPE, no caso de que o contribuínte desenvolva unha actividade económica.

Pola contra, **non teñen a consideración de gastos financeiros deducibles** :

- Os que supoñan un maior custo de adquisición de elementos patrimoniais.
- Os que se deriven da utilización de capitais propias.

Limitación á deducibilidade dos gastos financeiros netos

O límite á deducibilidade dos gastos financeiros netos será a **maior** das seguintes cantidades:

a. O 30 por 100 do beneficio operativo do exercicio.

O beneficio operativo determinarase a partir do resultado de explotación da conta de perdas e ganancias do exercicio determinado de acordo co Código de Comercio e demais normativa contable de desenvolvemento, eliminando a amortización do inmovilizado, a imputación de subvencións de inmovilizado non financeiro e outras, a deterioración e resultado por alleamentos de inmovilizado, conceptos que figuran recollidos no modelo de contas de perdas e ganancias. A este resultado se adicionan os ingresos financeiros de participacións en instrumentos de patrimonio, sempre que se correspondan con dividendos ou participacións en beneficios de entidades en que, ou ben a porcentaxe de participación, directo ou indirecto, sexa polo menos o 5 por 100, agás que as devanditas participacións fosen adquiridas con débedas cuxos gastos financeiros non resulten deducibles. Véxase a respecto disto o artigo 16 da LIS.

b. 1 millón de euros cando o límite anterior supera o millón de euros

Ata o devandito importe, isto é, ata 1 millón de euros, os gastos financeiros netos serán, en todo caso , deducibles.

Non obstante, cando a duración da actividade sexa inferior ao ano, o importe, en todo caso, deducible será o que resulte de multiplicar un millón de euros pola proporción existente entre o tempo de duración da actividade no período impositivo respecto do ano.

Véxase a Resolución do 16 de xullo de 2012, da Dirección Xeral de Tributos, en relación coa limitación na deducibilidade de gastos financeiros no Imposto sobre Sociedades (BOE do 17 de xullo).

8. Perdas por deterioración dos créditos derivados das posibles insolvencias dos debedores

Concepto de perdas por deterioración

A deterioración é a expresión contable da perda estimada de valor dun activo, distinta, para o caso dos elementos amortizables, á súa depreciación sistemática polo funcionamento, uso, obsolescencia ou gozo (isto é, do gasto por amortización).

Desde o punto de vista contable, un activo considérase deteriorado cando o seu valor contable é superior ao seu importe recuperable, circunstancia que obriga a recoñecer unha perda por deterioración na conta de perdas e ganancias e a correspondente corrección valorativa.

Véxase a Resolución do 18 de setembro de 2013, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se ditan normas de rexistro e valoración e información a incluír na memoria das contas anuais sobre a deterioración do valor dos activos (BOE do 25 de setembro).

Agora ben, a efectos fiscais a **regra xeral é a non deducibilidade de perdas por deterioración cunha excepción**: as perdas por deterioración dos créditos derivados das posibles insolvencias dos debedores.

Non obstante, teñase en conta que o artigo 13 da LIS non se pronuncia en relación cos deterioracións de existencias, polo que se asumen os criterios contables e si resultarían deducibles.

Perdas por deterioración dos créditos derivados das posibles insolvencias dos debedores

Normativa: Arts. 13.1 LIS

Serán deducibles en 2024 as perdas por deterioración dos créditos derivados das posibles insolvencias dos debedores, cando no momento da devindicación do IRPE (normalmente, o 31 de decembro) concorra algunha das seguintes circunstancias:

- Que transcorrese o prazo de seis meses desde o vencemento da obriga.
- Que o debedor estea declarado en situación de concurso.
- Que o debedor estea procesado polo delito de ocultación de bens.

- d. Que as obrigas fosen reclamadas xudicialmente ou sexan obxecto dun litixio xudicial ou procedemento arbitral de cuxa solución dependa o seu cobramento.

Non serán deducibles as seguintes perdas por deterioración de créditos:

1. As correspondentes a créditos debidos por entidades de dereito público, agás que sexan obxecto dun procedemento arbitral ou xudicial que verse sobre a súa existencia ou contía.
2. As correspondentes a créditos debidos por persoas ou entidades vinculadas, non sendo que estean en situación de concurso e producísese a apertura da fase de liquidación polo xuíz, nos termos establecidos na Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, no Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.
3. As correspondentes a estimacións globais do risco de insolvencias de clientes e debedores.

Nota: véxase ao respecto a Resolución do 18 de setembro de 2013, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se ditan normas de rexistro e valoración e información a incluír na memoria das contas anuais sobre a deterioración do valor dos activos ([BOE](#) do 25 de setembro).

Importante: os titulares de empresas de reducida dimensión poderán, ademais, deducir a perda por deterioración dos créditos por posibles insolvencias de debedores ata o límite do 1 por 100 sobre os debedores existentes á conclusión do período impositivo, exceptuados aqueles sobre os que se recoñece de forma individualizada a perda por insolvencias e aqueles respecto dos que as perdas por deterioración non teñan o carácter de deducibles. A determinación do importe deducible correspondente a estas [perdas por deterioración para titulares de empresas de reducida dimensión](#) coméntase neste mesmo Capítulo.

Réxime transitorio para a reversión da deterioración de valor de determinados elementos patrimoniais

Normativa: Disposición transitoria décimo quinta LIS

A reversión das perdas por deterioración do inmovilizado material e investimentos inmobiliarios, inmovilizado intanxible que resultasen fiscalmente deducibles en períodos impositivos iniciados con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, integraranse como ingreso no período impositivo en que se produza a recuperación do seu valor no ámbito contable.

No caso de inmovilizado intanxible de vida útil indefinida, a referida reversión integrárase co límite do valor fiscal que tería o activo intanxible tendo en conta que no artigo 13.3 da LIS, vixente ata 31 de decembro de 2015, establecía que as cantidades deducidas minorarían, a efectos fiscais, o valor do correspondente inmovilizado intanxible.

Atención: ata o 31 de decembro de 2015 os intanxibles de vida útil indefinida, incluído o fondo de comercio, non se amortizaban contablemente, pero se se tiña en conta a súa deterioración permitíndose deducir, a efectos fiscais, o seu prezo de adquisición co límite anual máximo da vinteava parte do seu importe. Esta dedución que corruxía o seu valor fiscal non estaba condicionada á súa imputación contable na conta de perdas e ganancias.

9. Incentivos fiscais ao mecenado: convenios de colaboración en actividades de interese xeral

Normativa: Art. 25 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

Ten a consideración de convenio de colaboración empresarial en actividades de interese xeral aquel polo que as [entidades beneficiarias do mecenado](#), a cambio dunha axuda económica para a realización das actividades que efectúen en cumprimento do obxecto ou finalidade específica da entidade, comprométense por escrito a difundir por calquera medio, a participación do colaborador nas devanditas actividades.

Con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, a axuda económica pode ser monetaria, en especie ou consistir nunha prestación de servizos realizada no exercicio da actividade económica propia do colaborador.

A citada difusión da participación do colaborador no marco dos citados convenios non constitúe unha prestación de servizos.

As cantidades satisfeitas ou os gastos realizados teñen a consideración de gastos deducibles para determinar o rendemento neto da actividade económica dos contribuíntes acollidos ao método de estimación directa en calquera das súas dúas modalidades, normal ou simplificada.

As rendas positivas que, se é o caso, puidesen pórse de manifesto con ocasión das axudas económicas sinaladas estarán exentas dos impostos que graven a renda do colaborador.

O réxime fiscal aplicable ás cantidades satisfeitas en cumprimento dos citados convenios de colaboración será incompatible cos demais incentivos fiscais previstos na Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado.

O [réxime fiscal](#) establecido na Lei 49/2002 para os donativos realizados ás entidades beneficiarias do mecenado coméntase no Capítulo 16.

10. Incentivos fiscais ao mecenado: gastos en actividades de interese xeral

Normativa: Art. 26 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

Son deducibles para a determinación do rendemento neto da actividade económica desenvolvida por contribuíntes acollidos ao método de estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, normal ou simplificada, os gastos realizados para os fins de interese xeral a que se refire o artigo 3.1º da citada Lei 49/2002.

De acordo con este artigo teñen tal consideración, entre outros, os de defensa dos dereitos humanos, das vítimas do terrorismo e actos violentos, os de asistencia social e inclusión social, cívicos, educativos, culturais, científicos, deportivos, sanitarios, laborais, de fortalecemento institucional, de cooperación para o desenvolvemento, de promoción do voluntariado, de promoción da acción social, de defensa do medio natural, de promoción e atención ás persoas en risco de exclusión por razóns físicas, económicas e culturais, de promoción dos valores constitucionais e defensa dos principios democráticos, de fomento da tolerancia, de fomento da economía social, de desenvolvemento da sociedade da información, ou de investigación científica, desenvolvemento ou innovación tecnolóxica e de transferencia da mesma cara ao tecido produtivo como elemento impulsor da produtividade e competitividade empresarial.

A dedución dos gastos en actividades de interese xeral a que se refire este apartado será incompatible cos demais incentivos fiscais previstos na Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado.

11. Outros gastos fiscalmente deducibles (agás provisións)

Poderán incluírse dentro deste concepto os demais gastos que, tendo o carácter de fiscalmente deducibles, non figuren expresamente recollidos nas anteriores rúbricas.

Sempre que exista unha axeitada correlación cos ingresos da actividade poden citarse a título de exemplo, entre outros, os seguintes gastos:

- Adquisición de libros, subscrición a revistas profesionais e adquisición de instrumentos non amortizables, sempre que teñan relación directa coa actividade.
- Gastos de asistencia a cursos, conferencias, congresos, etc., relacionados coa actividade.
- Determinadas cotas satisfeitas polo empresario ou profesional a corporacións, cámaras e asociacións empresariais legalmente constituídas.

12. Provisións

Hai que diferenciar entre as modalidades (normal e simplificada) do método de estimación directa xa que esta última (a modalidade simplificada) ten para estes gastos un tratamento específico no IRPF.

Modalidade normal

Normativa: Art. 14 da LIS

Serán deducibles polo concepto de provisións os seguintes gastos:

- Os correspondentes a actuacións ambientais cando se correspondan a un plan formulado polo contribuínte e aceptado pola Administración tributaria.
- Os gastos inherentes aos riscos derivados das garantías de reparación e revisión serán deducibles ata o importe necesario para determinar un saldo da provisión non superior ao resultado de aplicar ás vendas con garantías vivas á conclusión do período impositivo a porcentaxe determinada pola proporción en que se achasen os gastos realizados para facer fronte ás garantías habidas no período impositivo e nos dous anteriores en relación coas vendas con garantías realizadas nos devanditos períodos impositivos.

Esta mesma regra aplicárase ás dotacións para a cobertura de gastos accesorios por devolucións de vendas.

As entidades de nova creación tamén poderán deducir as dotacións comentadas anteriormente por riscos derivados das garantías de reparación e revisión, mediante a fixación da porcentaxe alí referida, respecto dos gastos e vendas realizadas nos períodos impositivos que houbesen transcorridos.

Non serán deducibles polo concepto de provisións os seguintes gastos:

- Os gastos por provisións e fondos internos para a cobertura de continxencias idénticas ou análogas ás que son obxecto do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (Art. 14.1 LIS).

Estes gastos serán fiscalmente deducibles no período impositivo en que se aboan as prestacións.

- Os gastos relativos a retribucións a longo prazo ao persoal mediante sistemas de achega definida ou prestación definida (Art. 14.2 LIS).

Non obstante, **serán deducibles** as contribucións dos promotores de plans de pensións reguladas no texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, así como as realizadas a plans de previsión social empresarial. Igualmente serán deducibles as contribucións para a cobertura de continxencias análogas ás dos plans de pensións.

Véxase o comentario sobre estas contribucións neste mesmo Capítulo dentro "[Gastos de persoal](#)".

- Os seguintes gastos asociados a provisións:
 - a. Os derivados de obrigas implícitas ou tácitas.
 - b. Os concernentes aos custos de cumprimento de contratos que excedan aos beneficios económicos que se esperan recibir dos mesmos.
 - c. Os derivados de reestruturacións, agás se se refiren a obrigas legais ou contractuais e non meramente tácitas.
 - d. Os relativos ao risco de devolucións de vendas.
 - e. Os de persoal que se correspondan con pagamentos baseados en instrumentos de patrimonio, utilizados como fórmula de retribución aos empregados, e satisfáganse en efectivo.

Importante: os gastos que, de conformidade cos dous apartados anteriores, non resultasen fiscalmente deducibles, integraranse na base impositiva do período impositivo en que aplíquese a provisión ou destínese o gasto á súa finalidade.

Modalidade simplificada

Normativa: Art. 30.2ª Regulamento IRPE

Para o período impositivo 2024, o **conxunto das provisións deducibles e os gastos de difícil xustificación** cuantificaranse exclusivamente aplicando a porcentaxe do **5 por 100 sobre o rendemento neto positivo** con carácter xeral (a diferenza positiva entre os ingresos íntegros e os demais gastos fiscalmente deducibles incluídas as amortizacións), excluído este concepto, sen que a contía resultante poida superar 2000 euros anuais.

A porcentaxe do 5 por 100 aplícase actividade por actividade, pero o importe máximo que se pode deducir o contribuínte en todas as súas actividades por este concepto non pode superar 2000 euros.

No suposto de tributación conxunta, o límite máximo de 2000 euros aplícase para todos membros da unidade familiar que determinen o rendemento neto por estimación directa simplificada.

No caso **actividades desenvolvidas a través de entidades en réxime de atribución de rendas** a dedución en concepto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación aplicarase individualmente por cada contribuínte ou socio, herdeiro, comuneiro ou partícipe sobre o rendemento neto da actividade económica que lle corresponde en función da súa porcentaxe de participación na entidade, aplicándose o límite de 2000 euros sobre a devandita cantidade. Agora ben, se o contribuínte desenvolve outras actividades económicas en estimación directa simplificada, o límite de 2000 euros aplicarase á suma das deducións correspondentes a cada unha das devanditas actividades, reducíndose o exceso de forma proporcional ao rendemento neto de cada unha delas .

Importante: a porcentaxe do 5 por 100 en concepto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación é incompatible coa aplicación da redución polo exercicio de determinadas actividades económicas contempladas no artigo 32.2.1º da Lei do IRPE e 26.1 do Regulamento do citado imposto, que máis adiante coméntase. En consecuencia, cando o contribuínte opte por aplicar a citada redución non resultará aplicable a porcentaxe do 5 por 100 e á inversa.

Gastos fiscalmente non deducibles

Normativa: Arts. 15 e 15 bis LIS

Non teñen a consideración de gastos fiscalmente deducibles:

- Os que representen unha **retribución dos fondos propios**

Terá a consideración de retribución de fondos propios, a correspondente aos valores representativos do capital ou dos fondos propios de entidades, con independencia da súa consideración contable.

Así mesmo, terán a consideración de retribución de fondos propios a correspondente aos **préstamos participativos** outorgados por entidades que formen parte do mesmo grupo de sociedades segundo os criterios establecidos no artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas.

- **As multas e sancións penais e administrativas**, as **recargas** do período executivo e a recarga por declaración extemporánea sen requirimento previo.
- **As perdas do xogo.**
- **Os donativos e liberalidades.**

Non teñen tal consideración, e polo tanto serán deducibles, os gastos por atencións a clientes ou provedores nin os que de acordo cos usos e costumes efectúense con respecto ao persoal da empresa nin os realizados para promover, directa ou indirectamente, a venda de bens e prestación de servizos, nin os que se achen correlacionados cos ingresos.

Así mesmo, terán o carácter de deducibles todas aquelas que non comprendidas expresamente entre as anteriores respondan á mesma estrutura e estean correlacionadas coa actividade empresarial dirixida a mellorar o resultado empresarial, directa ou indirectamente, de presente ou de futuro, sempre que non teñan como destinatarios a socios ou partícipes. Neste sentido, a doutrina fixada polo Tribunal Supremo na súa Sentenza número 458/2021, do 30 de marzo, (F.J.3º) da Sección Segunda da Sala do Contencioso-administrativo, recaída no recurso de casación núm. 458/2021 (ROJ: STS 1233/2021).

Non obstante, os gastos por atencións a clientes ou provedores serán deducibles co límite do 1 por 100 do importe neto da cifra de negocios do período impositivo.

- Os gastos de actuacións **contrarias ao ordenamento xurídico**.
- Os gastos de servizos correspondentes a operacións realizadas, directa ou indirectamente **con persoas ou entidades residentes en países ou territorios cualificados regulamentariamente como paraísos fiscais**, ou que se paguen a través de persoas ou entidades residentes nestes, agás que o contribuínte probe que o gasto reportado responde a unha operación ou transacción efectivamente realizada.
- Os **gastos financeiros** reportados no período impositivo, derivados de débedas con **entidades do grupo** segundo os criterios establecidos no artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas, destinadas á adquisición, a outras entidades do grupo, de participacións no capital ou fondos propios de calquera tipo de entidades, ou á realización de achegas no capital ou fondos propios doutras entidades do grupo, non sendo que o contribuínte acredite que existen motivos económicos válidos para a realización das devanditas operacións.
- Os **gastos derivados da extinción da relación laboral, común ou especial, ou da relación mercantil** a que se refire o artigo 17.2.e) da Lei do IRPE, ou de ambas as dúas, aínda cando se satisfagan en varios períodos impositivos, que excedan, para cada

perceptor, do maior dos seguintes importes:

1. 1.000.000 de euros, ou
2. O importe establecido con carácter obrigatorio no Estatuto dos Traballadores, na súa normativa de desenvolvemento ou, se é o caso, na normativa reguladora da execución de sentenzas, sen que poida considerarse como tal a establecida en virtude de convenio, pacto ou contrato.

Non obstante, nos supostos de despedimentos colectivos realizados de conformidade co que se dispón no artigo 51 do Estatuto dos Traballadores, ou producidos polas causas previstas na letra c) do artigo 52 do citado Estatuto, sempre que, en ambos os dous casos, débense a causas económicas, técnicas, organizativas, de produción ou por forza maior, será o importe establecido con carácter obrigatorio no mencionado Estatuto para o despedimento improcedente.

- As **achegas a mutualidades de previsión social do propio empresario ou profesional que dean dereito a reducir a base imponible** do contribuínte de acordo cos requisitos e límites establecidos para tal fin (artigo 30.2.1º Lei IRPF).

Véxanse ao respecto, no Capítulo 13, as [reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social](#). Véxase tamén en relación con gastos fiscalmente deducibles as [especialidades das achegas a Mutualidades de Previsión Social do propio empresario ou profesional](#) que se comentan neste Capítulo.

Amortizacións: dotacións do exercicio fiscalmente deducibles

As amortizacións constitúen unha das partidas de gasto deducible na determinación do resultado contable.

Son deducibles as amortizacións do inmovilizado material, intanxible e dos investimentos inmobiliarias que correspondan á **depreciación efectiva** que sufran os distintos elementos por funcionamento, uso, gozo ou obsolescencia.

A deducibilidade fiscal das amortizacións, de acordo co que se dispón no artigo 12 LIS e nos artigos 3 a 7 do seu Regulamento, está condicionada ao cumprimento dunha serie de requisitos e regras xerais que se examinan nos apartados seguintes:

Requisitos xerais

Contabilización das dotacións

Para os empresarios non mercantís e os profesionais este requisito referirase á anotación no seu libro rexistro de bens de investimento da cota de amortización anual correspondente a cada un dos devanditos bens.

Efectividade da amortización: Sistemas de amortización

A amortización anual debe recoller a efectiva depreciación do elemento nese mesmo período.

Distínguense os seguintes sistemas:

1. Por coeficientes de amortización lineal

Normativa: Arts. 12.1.a) LIS e 4 Regulamento IS

Será o resultado de aplicar os coeficientes de amortización lineal que establece, a partir do 1 de xaneiro de 2015. a seguinte táboa de amortización:

Táboa de coeficientes de amortización lineal [artigo 12.1.a) da LIS]

Tipo de elemento		Coeficiente lineal máximo	Período máximo
Obra civil	Obra civil xeral	2 por 100	100 anos
	Pavimentos	6 por 100	34 anos
	Infraestruturas e obras mineiras	7 por 100	30 anos
Centrais	Centrais hidráulicas	2 por 100	100 anos
	Centrais nucleares	3 por 100	60 anos
	Centrais de carbón	4 por 100	50 anos
	Centrais renovables	7 por 100	30 anos
	Outras centrais	5 por 100	40 anos
Edificios	Edificios industriais	3 por 100	68 anos
	Terreos dedicados exclusivamente a entulleiras	4 por 100	50 anos
	Almacéns e depósitos (gasosos, líquidos e sólidos)	7 por 100	30 anos
	Edificios comerciais, administrativos, de servizos e vivendas	2 por 100	100 anos
Instalacións	Subestacións. Redes de transporte e distribución de enerxía	5 por 100	40 anos
	Cables	7 por 100	30 anos
	Resto instalacións	10 por 100	20 anos

Tipo de elemento		Coefficiente lineal máximo	Período máximo
	Maquinaria	12 por 100	18 anos
	Equipos médicos e asimilados	15 por 100	14 anos
Elementos de transporte	Locomotoras, vagóns e equipos de tracción	8 por 100	25 anos
	Buques, aeronaves	10 por 100	20 anos
	Elementos de transporte interno	10 por 100	20 anos
	Elementos de transporte externo	16 por 100	14 anos
	Autocamións	20 por 100	10 anos
Mobiliario e efectos	Mobiliario	10 por 100	20 anos
	Lenzaría	25 por 100	8 anos
	Cristalaría	50 por 100	4 anos
	Útiles e ferramentas	25 por 100	8 anos
	Moldes, matrices e modelos	33 por 100	6 anos
	Outros efectos	15 por 100	14 anos
Equipos electrónicos e informáticos. Sistemas e programas	Equipos electrónicos	20 por 100	10 anos
	Equipos para procesos de información	25 por 100	8 anos
	Sistemas e programas informáticos	33 por 100	6 anos
	Produccións cinematográficas, fonográficas, vídeos e series audiovisuais	33 por 100	6 anos
	Outros elementos	10 por 100	20 anos

Réxime transitorio

Normativa: disposición transitoria décimo terceira LIS

Os elementos patrimoniais para os que, en períodos impositivos iniciados con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, estivesen aplicando un coeficiente de amortización distinto ao que lles correspondese por aplicación da nova táboa de amortización prevista no artigo 12.1 da LIS, amortizaranse durante os períodos impositivos que resten ata completar a súa nova vida útil, de acordo coa referida táboa, sobre o valor neto fiscal do ben existente ao inicio do primeiro período impositivo que comece a partir do 1 de xaneiro de 2015.

Así mesmo, aqueles contribuíntes que estivesen aplicando un método de amortización distinto ao resultante de aplicar os coeficientes de amortización lineal en períodos impositivos iniciados con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 e, en aplicación da táboa de amortización prevista nesta Lei correspondérlles un prazo de amortización distinto, poderán optar por aplicar o método de amortización lineal no período que reste ata finalizar a súa nova vida útil, sobre o valor neto fiscal existente ao inicio do primeiro período impositivo que comece a partir do 1 de xaneiro de 2015.

Finalmente, para as adquisicións de activos novos realizadas entre o 1 de xaneiro de 2003 e o 31 de decembro de 2004 aplicaranse os coeficientes de amortización lineal máximos previstos nesta Lei, multiplicados por 1,1.

2. Outros sistemas de amortización

Outros sistemas de amortización son:

- **Segundo porcentaxe constante**

Normativa: Art. 5 Regulamento IS

Enténdese que a depreciación é efectiva cando sexa o resultado de aplicar unha porcentaxe constante sobre o valor pendente de amortización. A devandita porcentaxe constante determinarase ponderando o coeficiente de amortización lineal obtido a partir do período de amortización segundo táboas de amortización oficialmente aprobadas, polos seguintes coeficientes:

- **1,5**, se o elemento ten un período de amortización inferior a 5 anos.
- **2**, se o elemento ten un período de amortización igual ou superior a 5 anos e inferior a 8 anos.
- **2,5**, se o elemento ten un período de amortización igual ou superior a 8 anos.

A porcentaxe constante así determinado non poderá ser inferior ao 11 por 100.

O importe pendente de amortizar no período impositivo en que se produza a conclusión da vida útil amortizarase no devandito período impositivo.

Os edificios, mobiliario e efectos non poderán amortizarse mediante o método de amortización segundo porcentaxe constante.

Este sistema de amortización regúlase no artigo 5 do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo.

- **Segundo números díxitos**

Normativa: Art. 6 Regulamento IS

Enténdese que a depreciación é efectiva cando sexa o resultado de aplicar o método dos números díxitos.

A suma de díxitos determinarase en función do período de amortización que poderá ser calquera dos comprendidos entre o período máximo e o que se deduce do coeficiente de amortización lineal máximo segundo a táboa de amortización oficialmente aprobada.

Os edificios, o mobiliario e os efectos non poderán acollerse á amortización mediante números díxitos.

Este sistema de amortización regúlase no artigo 6 do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo.

- **Segundo Plan especial**

Normativa: Art. 7 Regulamento IS

Axústese a un plan formulado polo contribuínte e aceptado pola Administración tributaria.

As características condicións e requisitos establécense no artigo 7 do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo.

- **Por xustificación da amortización**

Enténdese que a depreciación é efectiva cando o contribuínte xustifique o seu importe.

Regras de amortización

A. Base de amortización

A base da amortización está constituída polo prezo de adquisición do elemento, incluídos os gastos adicionais que se produzan ata a súa posta en condicións de funcionamento, ou polo seu custo de produción, excluído, se é o caso, o valor residual. No suposto de adquisición de bens e posterior afectación á actividade económica desenvolvida, a amortización tomará como base o valor de adquisición que tivesen os bens no momento da afectación.

B. Inicio do cómputo da amortización

A amortización efectuarase a partir da posta en condicións de funcionamento do elemento se pertence ao inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios, ou desde o momento en que estean en condicións de producir ingresos se pertence ao inmovilizado intanxible.

Con esta finalidade, teñase en conta o apartado 3.6.2 da Resolución do 1 de marzo de 2013, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se ditan normas de rexistro e valoración do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias (BOE do 8 de marzo), que establece que “con carácter xeral

entenderase que a posta en condicións de funcionamento producírase no momento en que os bens do inmovilizado, despois de superar unha montaxe, instalación e probas necesarias, estean en condicións de participar normalmente no proceso produtivo ao que están destinados”.

C. Amortización do inmovilizado intanxible

A partir do 1 de xaneiro de 2016 todos os inmovilizados intanxibles pasan a considerarse activos de vida útil definida e son amortizables aplicándose os seguintes criterios:

- Con carácter xeral, o inmovilizado intanxible amortizarase atendendo á súa vida útil.
- Non obstante, cando a mesma non poida estimarse de maneira fiable, a amortización será deducible co límite anual máximo da vinteava parte do seu importe (o 5 por 100).

Así mesmo, a amortización do fondo de comercio será deducible co límite anual máximo da vinteava parte do seu importe (o 5 por 100).

Agora ben ten que terse en conta que o artigo 39 do Código de Comercio na redacción dada pola disposición final primeira da Lei 22/2015, do 20 de xullo, de Auditoría de Contas (BOE do 21 de xullo) aplicable aos exercicios que comezan a partir do 1 de xaneiro de 2016, dispón que os inmovilizados intanxibles son activos de vida útil definida e que cando a vida útil destes activos non poida estimarse de maneira fiable amortízanse nun prazo de 10 anos, non sendo que outra disposición legal ou regulamentaria estableza un prazo diferente.

No caso do fondo de comercio, o citado artigo 39 do Código de Comercio sinala que unicamente poderá figurar no activo do balance cando se adquira a título oneroso e presumírase, agás proba en contrario, que a vida útil do fondo de comercio é de dez anos.

Como consecuencia do anterior nos inmovilizados intanxibles en que non poida estimarse de maneira fiable a súa vida útil e no caso do fondo de comercio, a amortización **contable** será do 10 por 100 mentres que a amortización **fiscal** será do 5 por 10, polo que nos exercicios undécimo ao vixésimo non haberá gasto contable por amortización, pero si amortización fiscal.

Atención: téngase en conta que ata o 31 de decembro de 2015 a deducibilidade fiscal dos activos inmateriais **de vida útil indefinida**, incluído o fondo de comercio, realizábase non a través da amortización senón a través das correccións valorativas que procedía practicar pola súa posible “deterioración”. Por iso, cando se produce a reversión dunha deterioración ou corrección de valor que fose fiscalmente deducible, débese incluír o importe correspondente á reversión da deterioración ou corrección de valor co límite que establece a disposición transitoria décima quinta da LIS, cuxo comentario se realiza no apartado sobre “[Perdas por deterioración do valor dos elementos patrimoniais](#)” deste Capítulo.

D. Elementos patrimoniais usados

Tratándose de elementos patrimoniais do inmovilizado material e investimentos inmobiliarios que se adquiran usados, é dicir, que non sexan postos en condicións de funcionamento por primeira vez, o cálculo da amortización a aqueles casos en que se utiliza a amortización por táboas efectuarase de acordo cos seguintes criterios:

- a. Se se toma como base da amortización o valor de adquisición do elemento usado, o coeficiente máximo utilizable será o dobre do coeficiente de amortización lineal máximo fixado na táboa de amortización.
- b. Se se toma como base de amortización o prezo de adquisición ou custo de produción orixinaria, aplicarase o coeficiente de amortización lineal máximo fixado nas táboas de amortización para o devandito elemento.
- c. Se non se coñece o prezo de adquisición ou custo de produción orixinaria, o contribuínte poderá determinar aquel pericialmente, e unha vez fixado, procederase de acordo co previsto na letra anterior.

Con esta finalidade, non terán a consideración de elementos patrimoniais usados os edificios cuxa antigüidade sexa inferior a dez anos.

E. Exceso de amortizacións

A dotación nun exercicio de amortizacións superiores ás permitidas fiscalmente non constitúe gasto deducible, sen prexuízo de que o exceso poida sero en períodos posteriores.

Importante: o artigo 7 da Lei 16/2012, do 27 de decembro, pola que se adoptan diversas medidas tributarias dirixidas á consolidación das finanzas públicas e ao impulso da actividade económica (BOE do 28 de decembro) estableceu para os contribuíntes que non cumprían os requisitos para ser considerados de empresas de reducida dimensión, unha limitación á deducibilidade da amortización contable do inmovilizado material, intanxible e dos investimentos inmobiliarias nos exercicios 2013 e 2014 de ata o 70 por 100 do importe que resultase fiscalmente deducible por aplicación dos sistemas xerais de amortización ou o previsto para elementos do inmovilizado intanxible con vida útil definida. A amortización contable que non resultou fiscalmente deducible (o 30 por 100) pódese deducir desde 2015 de forma lineal durante un prazo de dez anos ou, opcionalmente, durante a vida útil do elemento patrimonial.

Precisión: a disposición derogatoria 2.z) da LIS declara vixente o artigo 7 da Lei 16/2012 canto ao Imposto sobre Sociedades.

Supostos de liberdade de amortización

Dentro dos incentivos fiscais establecidos en relación coas amortizacións para os contribuíntes que determinen o rendemento neto da súa actividade económica no método de estimación directa, modalidade normal ou simplificada, a liberdade de amortización resulta aplicable nos seguintes supostos:

a) Liberdade de amortización en elementos novos do activo material fixo. Réxime transitorio para as cantidades pendentes de aplicar a 31 de marzo de 2012

Normativa: disposición adicional trixésima Lei IRPF e disposición transitoria décimo terceira LIS

Ámbito de aplicación

O réxime transitorio é aplicable polos contribuíntes do IRPF que a 31 de marzo de 2012 tivesen cantidades pendentes de aplicar polos seguintes investimentos que gozasen da liberdade de amortización da disposición adicional undécima do texto refundido da LIS:

- **Investimentos realizados nos anos 2009 e 2010** ás que resulte aplicable a liberdade de amortización **con** mantemento de emprego da disposición adicional undécima do texto refundido da LIS, segundo redacción dada polo Real Decreto-lei 6/2010, do 9 de abril, de medidas para o impulso da recuperación económica e o emprego (BOE do 13 de abril).
- **Investimentos realizados desde o 1 de xaneiro de 2011 ata o 30 de marzo de 2012** ás que resulte aplicable a liberdade de amortización **sen** mantemento de emprego da disposición adicional undécima do texto refundido da LIS, segundo redacción dada polo Real Decreto-lei 13/2010, do 3 de decembro, de actuacións no ámbito fiscal, laboral e liberalizadoras para fomentar o investimento e a creación de emprego (BOE do 3 de decembro). Este último réxime de liberdade de amortización tamén era aplicable aos investimentos realizados entre o 3 de decembro de 2010 e o 31 de decembro de 2010 cando a entidade non cumprise co requisito de mantemento do emprego.

Contido do réxime transitorio

Os contribuíntes que, a 31 de marzo de 2012, non amortizasen na súa totalidade o investimento realizado por este concepto poderán seguir aplicando as cantidades que teña pendentes nas condicións e cos requisitos establecidos pola disposición adicional undécima do texto refundido da LIS, segundo redacción dada polo Real Decreto-lei 6/2010, do 9 de abril e polo Real Decreto-lei 13/2010.

Límite na aplicación das cantidades pendentes

As cantidades pendentes de amortizar poderán aplicarse co límite do rendemento neto positivo da actividade económica á que se afectasen os elementos patrimoniais previos á dedución das cantidades pendentes e, se é o caso, á minoración do 5 por 100 por provisións e gastos de difícil xustificación prevista para a modalidade simplificada de estimación directa.

Importante : este límite tamén resulta aplicable aos investimentos realizados ata o 31 de marzo de 2012 que correspondan a elementos novos encargados en virtude de contratos de execución de obras ou proxectos de investimento cuxo período de execución, en ambos os dous casos, requira un prazo superior a dous anos entre a data de encargo ou inicio do investimento e a data da súa posta a disposición ou en funcionamento, ás que resulte de aplicación calquera dos réximes da liberdade de amortización da disposición adicional undécima do texto refundido da LIS .

Consecuencias de aplicación da liberdade de amortización na transmisión de elementos patrimoniais

A transmisión en 2024 de elementos patrimoniais que gozasen da liberdade de amortización da disposición adicional undécima do texto refundido da LIS, ten dúas consecuencias:

1. No cálculo da ganancia ou perda patrimonial o valor de adquisición non se minorará no importe das amortizacións fiscalmente deducidas que excedan de que fosen fiscalmente deducibles de non haberse aplicado a liberdade de amortización.

En relación co [cálculo da ganancia ou perda patrimonial de elementos afectos](#) á actividade véxase o Capítulo 11.

2. O exceso entre o importe das amortizacións fiscalmente deducidas e o importe das amortizacións que fosen fiscalmente deducibles de non haberse aplicado aquela terá, para o transmitente, a consideración de rendimento íntegro da actividade económica no período impositivo en que se efectúe a transmisión.

Véxase dentro do apartado "Ingresos íntegros computables" o que se indica sobre a [transmisión elementos patrimoniais que gozasen liberdade amortización](#) neste Capítulo 7 e a disposición adicional trixésima da Lei do IRPE.

b) Liberdade de amortización para investimentos xeradores de emprego realizado por empresas de reducida dimensión

Normativa: Arts. 102 LIS

Véxase o comentario da [liberdade de amortización aplicable aos titulares de empresas que teñan a consideración de reducida dimensión](#), que se contén neste mesmo Capítulo.

c) Liberdade de amortización nos supostos contemplados no artigo 12.3 da Lei do Imposto sobre Sociedades

De acordo co que se establece no artigo 12.3 da LIS poderán amortizarse libremente:

- Os elementos do **inmovilizado material e intanxible**, excluídos os edificios, afectos ás actividades de investigación e desenvolvemento. Os edificios poderán amortizarse de forma lineal durante un período de 10 anos, na parte que se achen afectos ás actividades de investigación e desenvolvemento.
- Os **gastos de investigación e desenvolvemento** activado como inmovilizado intanxible, excluídas as amortizacións dos elementos que gocen de liberdade de amortización.
- Os elementos do **inmovilizado material ou intanxible das entidades que teñan a cualificación de explotacións asociativas prioritarias** de acordo co que se dispón na Lei 19/1995, do 4 de xullo, de modernización das explotacións agrarias, adquiridos durante os cinco primeiros anos a partir da data do seu recoñecemento como explotación prioritaria.

- Os **elementos do inmovilizado material novo**, cuxo **valor unitario non exceda de 300 euros**, ata o límite de 25.000 euros referidos ao período impositivo. Se o período impositivo tivese unha duración inferior a un ano, o límite sinalado será o resultado de multiplicar 25.000 euros pola proporción existente entre a duración do período impositivo respecto do ano. As cantidades aplicadas á liberdade de amortización minorarán, a efectos fiscais, o valor dos elementos amortizados.

Liberdade de amortización en fontes renovables

Normativa: disposición adicional décimo sétima LIS

Atención: este incentivo fiscal exclusivamente resultará de aplicación a aqueles investimentos cuxa entrada en funcionamento producísese no exercicio 2023 e 2024.

Ámbito de aplicación

Poderanse amortizar libremente no período impositivo 2024 os investimentos en instalacións destinadas a:

- Autoconsumo de enerxía eléctrica que utilicen enerxía procedente de fontes renovables de acordo co definido no Real decreto 244/2019, do 5 de abril.
- Uso térmico de consumo propio que utilicen enerxía procedente de fontes renovables, que substitúan instalacións que utilicen enerxía procedente de fontes non renovables fósiles.

Precisións:

- Considerarase **enerxía renovable** a procedente de fontes renovables non fósiles, é dicir, enerxía eólica, enerxía solar (solar térmica e terreo fotovoltaica) e enerxía xeotérmica, enerxía ambiente, enerxía mareomotriz, enerxía undimotriz e outros tipos de enerxía oceánica, enerxía hidráulica e enerxía procedente de biomasa, gases de vertedreiro, gases de plantas de depuración, e biogás, tal e como se definen na Directiva (UE) 2018/2001 do Parlamento Europeo e do Consello do 11 de decembro de 2018, relativa ao fomento do uso de enerxía procedente de fontes renovables.
- No caso de **instalacións de produción de enerxía eléctrica** : só considerarase enerxía renovable aquela que proceda de instalacións da categoría b) do artigo 2.1 do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovable, coxeración e residuos.
- No suposto de **instalacións que empreguen bombas de calor** accionadas electricamente: só considerarase enerxía renovable o seu uso para calor a partir dun rendemento de factor estacional (SCOPnet) de 2,5 de acordo coa Decisión 2013/114/UE da Comisión do 1 de marzo de 2013, pola que se establecen as directrices para o cálculo polos Estados membros da enerxía renovable procedente das bombas de calor de diferentes tecnoloxías, conforme ao que se dispón no artigo 5 da Directiva 2009/28/CE do Parlamento Europeo e do Consello.
- Tratandose de **instalacións que usen bombas para frío** : só considerarase que producen enerxía renovable cando o sistema de refrixeración funcione por riba do requisito de eficiencia mínima expresado como factor de rendemento estacional primario e este sexa polo menos 1,4 (SPF_plow), de

conformidade co que se dispón no Regulamento delegado (UE) 2022/759 da Comisión do 14 de decembro de 2021.

- No caso de sistemas de xeración de enerxía renovable térmica (calor e frío) para climatización ou xeración de auga quente sanitaria, unicamente entenderase que **se mellorou o consumo de enerxía primaria non renovable** cando se reduza polo menos un 30 por cento o indicador de consumo de enerxía primaria non renovable, ou ben se consiga unha mellora da cualificación enerxética das instalacións para obter unha clase enerxética “A” ou “B”, na mesma escala de cualificación.

Excepcións

Non poderán acollerse a este réxime de liberdade de amortización:

- Os edificios.
- Aquelas instalacións que teñan carácter obrigatorio en virtude da normativa do Código técnico da Edificación, aprobado polo Real decreto 314/2006, do 17 de marzo, non sendo que a instalación teña unha potencia nominal superior á mínima esixida, en cuxo caso poderá ser obxecto da liberdade de amortización aquela parte do custo da instalación proporcional á potencia instalada por riba dese mínimo esixido.

Requisitos

Para poder aplicar este incentivo no exercicio 2024 esíxese o cumprimento dos requisitos que se sinalan a continuación:

- Que as instalacións se teñen que pór **a disposición do contribuínte a partir do 20 de outubro de 2022.**
- Que a **entrada en funcionamento** das novas instalacións deberá producirse no ano 2023 ou 2024.
- **Que durante os 24 meses seguintes á data do inicio do período impositivo en que os elementos adquiridos entren en funcionamento, o cadro de persoal media total da empresa mantéñase respecto da cadro de persoal medio dos 12 meses anteriores.**

Para o cálculo do cadro de persoal media total da entidade tomaranse as persoas empregadas, nos termos que dispoña a lexislación laboral, tendo en conta a xornada contratada en relación á xornada completa.

- Que o contribuínte estea en posesión de documentación que acredite que o investimento utiliza enerxía procedente de fontes renovables, que se indica a continuación.

Cumpridos os requisitos anteriores, a **contía máxima** do investimento que poderá beneficiarse do réxime de liberdade de amortización será de **500.000 euros**.

Importante: este incentivo fiscal só resulta de aplicación nos períodos impositivos que se inicien ou conclúan en 2023 (cando a entrada en funcionamento dos elementos a que se refire teña lugar en 2023) ou que se inicien ou conclúan en 2024 (cando a entrada en funcionamento prodúzase en 2024). Polo tanto, de non amortizarse na súa totalidade neses períodos impositivos, a parte non amortizada non poderá amortizarse libremente en períodos impositivos seguintes.

Documentación acreditativa

Para a aplicación da liberdade de amortización regulada nesta disposición, os contribuíntes deberán estar en posesión, segundo proceda, da seguinte documentación que acredite que o investimento utiliza enerxía procedente de fontes renovables, distinguíndose os seguintes supostos en función do tipo de enerxía renovable de que se trate:

a. Instalacións de enerxía eléctrica:

- No caso de xeración: a Autorización de Explotación.
- Nas instalacións con excedentes de autoconsumo: a acreditación da inscrición no Rexistro administrativo de instalacións de produción de enerxía eléctrica (RAIPREE) ou,
- En instalacións de menos de 100 kW: o Certificado de Instalacións Eléctricas (CIE) de acordo co Regulamento Electrotécnico de Baixa Tensión, de conformidade co que se establece no Real decreto 244/2019, do 5 de abril.

b. Sistemas de produción de gases renovables (biogás, biometano, hidróxeno renovable):
acreditación de inscrición no Rexistro de instalacións de produción de gas procedente de fontes renovables regulado no artigo 19 do Real decreto 376/2022, do 17 de maio.

c. Sistemas de xeración de enerxía renovable térmica (calor e frío) industrial ou de proceso:
acreditación da inscrición en rexistro ou informe do órgano competente na Comunidade Autónoma.

d. Sistemas de xeración de enerxía renovable térmica (calor e frío) para climatización ou xeración de auga quente sanitaria: certificado de eficiencia enerxética expedido polo técnico competente despois da realización dos investimentos, que indique a incorporación destes sistemas respecto do certificado expedido antes do inicio das mesmas.

Incompatibilidade

O contribuínte poderá optar pola aplicación deste incentivo ou polo réxime de liberdade de amortización prevista para as empresas de reducida dimensión para investimentos con creación de emprego cando este último resúltelle aplicable.

Consecuencias do incumprimento da obriga de manter o cadro de persoal

No suposto de que con posterioridade á aplicación do beneficio fiscal incumprísese a obriga de mantemento do cadro de persoal, deberase proceder a ingresar a cota íntegra que corresponder á cantidade deducida en exceso, máis os xuros de mora correspondentes. O ingreso da cota íntegra e dos xuros de mora realizarase conxuntamente coa autoliquidación correspondente ao período impositivo en que se incumprise a obriga.

Especialidades fiscais das amortizacións na modalidade simplificada

Normativa: Art. 30. 1º Regulamento IRPF

Sen prexuízo do anteriormente comentado para a liberdade de amortización, as amortizacións do inmovilizado **material practícaranse de forma lineal**, en función da táboa de amortizacións simplificadas aprobada por Orde do 27 de marzo de 1998 (BOE do 28 de marzo), que se reproduce a continuación:

Táboa de amortizacións simplificadas

Grupo	Descrición	Coefficiente lineal máximo	Período máximo
1	Edificios e outras construcións	3 por 100	68 anos
2	Instalacións, mobiliario, efectos e resto do inmovilizado material	10 por 100	20 anos
3	Maquinaria	12 por 100	18 anos
4	Elementos de transporte	16 por 100	14 anos
5	Equipos para tratamento da información e sistemas e programas informáticos	26 por 100	10 anos
6	Útiles e ferramentas	30 por 100	8 anos
7	Gando vacún, porcino, ovino e cabrún	16 por 100	14 anos
8	Gando equino e froiteiros non cítricos	8 por 100	25 anos

(*) Para os activos novos adquiridos entre o 01-01-2003 e o 31-12-2004, os coeficientes de amortización lineais máximos aplicables son o resultado de multiplicar por 1,1 os sinalados no cadro. Estes coeficientes así determinados resultan aplicables durante a vida útil dos activos novos adquiridos no período antes indicado.

[\(Volver\)](#)

Grupo	Descrición	Coefficiente lineal máximo	Período máximo
9	Froiteiros cítricos e viñedos	4 por 100	50 anos
10	Olivar	2 por 100	100 anos

(*) Para os activos novos adquiridos entre o 01-01-2003 e o 31-12-2004, os coeficientes de amortización lineais máximos aplicables son o resultado de multiplicar por 1,1 os sinalados no cadro. Estes coeficientes así determinados resultan aplicables durante a vida útil dos activos novos adquiridos no período antes indicado.

[\(Volver\)](#)

Amortización de determinados vehículos e de novas infraestruturas de recarga

Normativa: disposición adicional décimo oitava LIS e disposición adicional quincuaxésimo novena Lei IRPF

Atención : teñase en conta que o Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño (BOE do 27 de xuño), con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, engadiu a disposición adicional quincuaxésimo novena á Lei do IRPF e modificou a disposición adicional décimo oitava da LIS substituíndo o existente sistema de amortización acelerada, consistente en aplicar o duplo do coeficiente de amortización lineal máximo segundo táboas oficialmente aprobadas, por un sistema de amortización libre.

Hai que diferenciar entre:

A. Contribuíntes falecidos con anterioridade ao 28 de xuño de 2024

A partir do 1 de xaneiro de 2023, permítese amortizar en función do **coeficiente que resulte de multiplicar por 2 o coeficiente de amortización lineal máximo** previsto nas táboas de amortización oficialmente aprobadas en dous supostos:

1. Inversións en vehículos novos FCV, FCHV, BEV, REEV ou PHEV, sempre que se cumpran os requisitos e condicións que se indican a continuación:
 - Que se trate de vehículos **novos** FCV, FCHV, BEV, REEV ou PHEV, definidos no anexo II do Regulamento Xeral de Vehículos, aprobado por Real decreto 2822/1998, do 23 de decembro.
 - Que se achen **afectos** a actividades económicas.
 - Que **entren en funcionamento** nos períodos impositivos que se inicien **en 2023 e 2024**.

Precisión:

De acordo co citado Anexo II teñen tal consideración os vehículos seguintes:

- a. Vehículo eléctrico de células de combustible (FCV): vehículo eléctrico que utiliza exclusivamente enerxía eléctrica procedente dunha pila de combustible de hidróxeno embarcado.
- b. Vehículo eléctrico híbrido de células de combustible (FCHV): vehículo eléctrico de células de combustible que equipa, ademais, baterías eléctricas recargables.
- c. Vehículo eléctrico de baterías (BEV): vehículo eléctrico que utiliza como sistemas de almacenaxe de enerxía de propulsión exclusivamente baterías eléctricas recargables desde unha fonte de enerxía eléctrica exterior. Non se exclúe a posibilidade de incluír, ademais, un sistema de freado rexenerativo que cargue as baterías durante as retencións e freadas.
- d. Vehículo eléctrico de autonomía estendida (REEV): vehículo eléctrico que, reunindo todas as condicións dun vehículo eléctrico de baterías, incorpora ademais un motor de combustión interna
- e. Vehículo eléctrico híbrido enchufable (PHEV): vehículo eléctrico híbrido, provisto de baterías que poden ser recargadas dunha fonte de enerxía eléctrica exterior, que a vontade pode ser propulsado só por seu (s) motor (é) eléctrico (s).

2. Inversións en novas infraestruturas de recarga de vehículos eléctricos, sempre que se cumpran as condicións seguintes:

- Que se trate de infraestruturas **novas de recarga de vehículos eléctricos, de potencia normal ou de alta potencia**, nos termos definidos no artigo 2 da Directiva 2014/94/UE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, relativa á implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos.
- Que se encontren **afectas** a actividades económicas.
- Que **entren en funcionamento nos** períodos impositivos que se inicien nos anos **2023 e 2024**.

Para a súa aplicación esixírase, ademais, o cumprimento dos seguintes requisitos:

- a. ###10008195####10008195##Achega da documentación técnica preceptiva, segundo as características da instalación, en forma de Proxecto ou Memoria, prevista no Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, polo que se aproba o Regulamento electrotécnico para baixa tensión, elaborada polo instalador autorizado debidamente rexistrado no Rexistro Integrado Industrial, regulado no título IV da Lei 21/1992, do 16 de xullo, de Industria, e na súa normativa regulamentaria de desenvolvemento.
- b. ###10008195####10008195##Obtención do certificado de instalación eléctrica dilixenciado pola Comunidade Autónoma competente.

Precisión:

De acordo co citado artigo 2 da Directiva 2014/94/UE, entenderase por:

- Punto de recarga de potencia normal: un punto de recarga que permita a transferencia de electricidade a un vehículo eléctrico cunha potencia inferior ou igual a 22 kW, con exclusión daqueles equipos cunha potencia inferior ou igual a 3,7 kW, que estean instalados en vivendas privadas ou cuxo obxectivo primordial non sexa a recarga de vehículos eléctricos, e que non sexan accesibles ao público.
- Punto de recarga de alta potencia: un punto de recarga que permita a transferencia de electricidade a un vehículo eléctrico cunha potencia superior a 22 kW.

B. Resto de contribuíntes

Con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, permítese amortizar libremente en dous supostos:

1. Investimentos en vehículos novos FCV, FCHV, BEV, REEV ou PHEV, sempre que se cumpran os requisitos e condicións que se indican a continuación:

- Que se trate de vehículos **novos** FCV, FCHV, BEV, REEV ou PHEV, definidos no anexo II do Regulamento Xeral de Vehículos, aprobado por Real decreto 2822/1998, do 23 de decembro.

Véxase no apartado A. anterior, que vehículos teñen tal consideración.

- Que se achen **afectos** a actividades económicas.
- Que **entren en funcionamento** nos períodos impositivos que se inicien **en 2024 e 2025**.

2. Investimentos en novas infraestruturas de recarga de vehículos eléctricos, sempre que se cumpran as condicións seguintes:

- Que se trate de infraestruturas **novas de recarga de vehículos eléctricos, de potencia normal ou de alta potencia**, nos termos definidos no artigo 2 da Directiva 2014/94/UE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, relativa á implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos.

Consulte no punto anterior que enténdese por tales para estes fins.

- Que se encontren **afectas** a actividades económicas.
- Que **entren en funcionamento nos** períodos impositivos que se inicien nos anos **2024 e 2025**.

Para a súa aplicación esixirase, ademais, o cumprimento dos seguintes requisitos:

a. ##10008195####10008195##Achega da documentación técnica preceptiva, segundo as características da instalación, en forma de Proxecto ou Memoria, prevista no Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, polo que se aproba o Regulamento electrotécnico para baixa tensión, elaborada polo instalador autorizado debidamente rexistrado no Rexistro Integrado Industrial, regulado no título IV da Lei 21/1992, do 16 de xullo, de Industria, e na súa normativa regulamentaria de desenvolvemento.

- b. ###10008195####10008195##Obtención do certificado de instalación eléctrica dilixenciado pola Comunidade Autónoma competente.

Incentivos fiscais aplicables a empresas de reducida dimensión

Normativa: Arts. 101 a 104 e 106.6 LIS

Cuestión previa: concepto de empresa de reducida dimensión

Normativa: Art. 101 LIS

En xeral

Aos efectos da aplicación dos beneficios fiscais que se comentan no presente epígrafe, **considéranse empresas de reducida dimensión no exercicio 2024 aquelas en que o importe neto da cifra de negocios no período impositivo inmediato anterior (exercicio 2023) fose inferior a 10 millóns de euros**, calquera que sexa o importe neto da cifra de negocios no propio exercicio.

Regras especiais

- Cando a empresa fóra de nova creación, o importe neto da cifra de negocios referirase ao primeiro período impositivo en que se desenvolva efectivamente a actividade, elevandose a devandita cifra proporcionalmente ao ano se o tempo de exercicio fose inferior a 12 meses.
- Se o período impositivo inmediato anterior tivese unha duración inferior ao ano, ou a actividade desenvolvese durante un prazo tamén inferior, o importe neto da cifra de negocios elevarase proporcionalmente ao ano.
- Grupo sociedades: no suposto de que unha persoa física, por si soa ou conxuntamente co cónxuxe ou outras persoas físicas unidas por vínculos de parentesco en liña directa ou colateral, consanguínea ou por afinidade, ata o segundo grao inclusive, encóntrese con relación ás entidades de que sexan socios nalgún dos casos a que se refire o artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da residencia das entidades e da obriga de formular contas anuais consolidadas, o importe neto da cifra de negocios referirase ao conxunto das entidades ou empresas pertencentes ao devandito grupo tendo en conta as eliminacións e incorporacións que correspondan por aplicación da normativa contable.
- No suposto de que unha mesma persoa física desenvolva varias actividades económicas, o importe neto da cifra de negocios referirase ao conxunto de todas as realizadas.
- Entidades en réxime de atribución de rendas: o importe neto da cifra de negocios determinárase tendo en conta exclusivamente o conxunto das actividades económicas exercidas polas devanditas entidades.

Ámbito temporal de aplicación dos incentivos fiscais cando a empresa de reducida dimensión supere os 10 millóns de euros de cifra de negocios

As empresas de reducida dimensión que nun período impositivo acaden ou superen a cifra de negocios de 10 millóns de euros poderán, non obstante, seguir aplicando os incentivos fiscais do seu réxime fiscal especial durante os tres períodos impositivos inmediatos e seguintes a aquel, sempre que cumprisen as condicións para ser consideradas como de reducida dimensión tanto naquel período (en que alcance ou supere o límite dos 10 millóns) como nos dous períodos impositivos anteriores a este último.

Esta medida tamén se aplica ao suposto en que o devandito límite se sobrepase a resultados dunha reestruturación empresarial acollida ao réxime fiscal establecido no capítulo VII do título VII da LIS, sempre que as entidades intervenientes que realizasen tal operación cumpran as condicións para ser consideradas como de reducida dimensión tanto no período impositivo en que se realice a operación como nos dous períodos impositivos anteriores a este último.

Exemplos

- a. Dona V.G.C. é titular desde 1996 dunha empresa cuxo importe neto da cifra de negocios foi:
 - Exercicio 2021: 3.700.000 euros.
 - Exercicios 2022 e 2023 : 8.300.000 euros.
 - Exercicio 2024: 10.045.000 euros.
- b. Don J.L.T. é titular dunha empresa cuxa cifra neta de negocios en 2023 foi de 10.100.000 euros.
- c. Don S.M.G. é titular desde o 1 de xullo de 2023 dunha empresa cuxa cifra neta de negocios ata 31 de decembro do devandito ano foi de 4.600.000 euros.
- d. Dona A.B.M. é titular desde o 30 de setembro de 2024 dunha empresa cuxa cifra neta de negocios ata 31 de decembro do devandito ano foi de 60.000 euros.

Determinar as empresas que no exercicio 2024 teñen a consideración de empresa de reducida dimensión.

Solucións:

- a. A empresa descrita é de reducida dimensión no exercicio 2024, pois o importe neto da súa cifra de negocios no ano 2023 é inferior a 10 millóns de euros. Ademais, aínda que no exercicio 2024 superábase os 10 millóns de euros de cifra de negocios poderá seguir aplicando os beneficios fiscais deste réxime especial nos exercicios 2025, 2026 e 2027 tendo en conta que tanto no exercicio 2023, como nos dous anteriores, 2022 e 2021, cumpría os límites de importe neto de cifra de negocios para ser consideradas como de reducida dimensión (inferior a 10 millóns de euros en 2023, 2022 e 2021).
- b. A empresa descrita non é de reducida dimensión no exercicio 2024, sexa cal for o importe neto da súa cifra de negocios neste exercicio.

- c. A empresa descrita é de reducida dimensión no exercicio 2024, xa que o importe neto da súa cifra de negocios no exercicio 2023 elevado ao ano foi de 9.200.000 euros, polo que non supera a cifra establecida de 10 millóns de euros.
- d. A empresa descrita é de reducida dimensión no exercicio 2024. Así mesmo, debe notarse que esta cualificación fiscal tamén será aplicable no exercicio 2025, porque ao elevar ao ano o importe neto da cifra de negocios a cantidade resultante (240.000 euros) non supera a cantidade máxima fixada de 10 millóns de euros.

Atención: a determinación do importe neto da cifra de negocios efectúase de acordo co comentado ao respecto neste mesmo Capítulo.

Liberdade de amortización con creación de emprego

Normativa: Art. 102 LIS

Requisitos

Poderán acollerse a este incentivo os titulares de actividades económicas cuxo rendemento neto se determine en estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, e en que concorran todos e cada un dos requisitos que a continuación enuméranse.

- a. **Que a actividade económica teña a consideración fiscal de empresa de reducida dimensión no exercicio en que se realice o investimento.**

Con esta finalidade, entenderase realizada o investimento cando os bens se poñan a disposición do titular da actividade.

- b. **Que se trate de elementos novos do inmovilizado material e de investimentos inmobiliarios, afectos a actividades económicas**, postos a disposición do contribuínte no período impositivo en que a actividade económica teña a consideración de empresa de reducida dimensión.

O investimento tamén poderá realizarse en elementos encargados en virtude dun contrato de execución de obra subscrita no período impositivo, sempre que a súa posta a disposición sexa dentro dos 12 meses seguintes á súa conclusión.

O investimento tamén poderá realizarse en elementos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias construídas pola propia empresa, sempre que a finalización da construción teña lugar dentro dos 12 meses seguintes ou no período impositivo en que a actividade económica teña a consideración de empresa de reducida dimensión.

Se os elementos do inmovilizado material novo e os investimentos inmobiliarias adóquense mediante un contrato de arrendamento financeiro, cumprirá que se exercite a opción de compra.

- c. **Que durante os 24 meses seguintes á data do inicio do período impositivo en que os bens adquiridos entren en funcionamento, o cadro de persoal media total da empresa increméntese respecto da cadro de persoal medio dos 12 meses anteriores, e o devandito incremento mantéñase durante un período adicional doutros 24 meses.**

Para o cálculo do cadro de persoal media total da actividade económica e para a determinación do incremento tomaranse as persoas empregadas nos termos que dispoña a lexislación laboral, tendo en conta a xornada contratada en relación coa xornada completa. Deben incluírse, pois, os traballadores con contrato indefinido, de duración limitada, temporais, de aprendizaxe, para a formación e a tempo parcial.

- d. **Que a contía máxima do investimento que se amortice libremente non supere o importe resultante de multiplicar a cifra de 120.000 euros polo incremento do cadro de persoal media total da actividade económica calculado con dous decimais.**

Cumpríndose todos e cada un dos anteriores requisitos, a liberdade de amortización poderá aplicarse desde a entrada en funcionamento dos elementos susceptibles de acollerse á mesma.

Incompatibilidade

Os traballadores contratados que dean dereito á dedución por creación de emprego para traballadores con discapacidade (artigo 38 da LIS) non se computarán para os efectos da liberdade de amortización con creación de emprego para empresas de reducida dimensión do artigo 102 da LIS. Tampouco se computarán os traballadores contratados que desen dereito a unha das deducións previstas no artigo 37 da LIS (deducións por creación de emprego).

Consecuencias do incumprimento da obriga de incrementar ou manter o cadro de persoal

No suposto de que con posterioridade á aplicación do beneficio fiscal incumprísese a obriga de incrementar ou manter o cadro de persoal, deberá ingresarse a cota íntegra que corresponder á cantidade deducida en exceso, máis os xuros de mora correspondentes. O ingreso da citada cota e dos xuros de mora realizarase conxuntamente coa autoliquidación correspondente ao período impositivo en que se incumprise unha ou outra obriga.

Importante: a liberdade de amortización para investimentos de escaso valor que o anterior texto refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades regulaba no seu artigo 110 só para entidades de reducida dimensión foi substituído na actual LIS por un beneficio similar aplicable a todos os contribuíntes do citado imposto.

Amortización acelerada de elementos novos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias e do inmovilizado intanxible

Normativa: Art. 103 LIS

Os titulares de actividades económicas, cuxo rendemento neto se determine mediante o método de estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, en que concorran todos e cada un dos requisitos que a continuación sinálanse, poderán amortizar de forma acelerada, a efectos fiscais, os elementos novos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias e do inmovilizado intanxible, nos termos que a continuación sinálanse.

Requisitos

a) Que a actividade económica teña a consideración fiscal de empresa de reducida dimensión no exercicio en que se produza a posta a disposición dos elementos a que se refire este beneficio fiscal.

b) Que se trate de elementos novos do inmovilizado material e de investimentos inmobiliarios, así como de elementos do inmovilizado intanxible, afectos a actividades económicas.

Con esta finalidade, enténdese que un elemento é novo cando sexa utilizado ou posto en condicións de funcionamento por primeira vez polo contribuínte.

Se os elementos son encargados en virtude dun contrato de execución de obra subscrita no período impositivo, cómpre que a súa posta a disposición sexa dentro dos 12 meses seguintes á súa conclusión.

O investimento tamén poderá realizarse en elementos do inmovilizado material, intanxible e dos investimentos inmobiliarias, construídos ou producidos pola propia empresa, sempre que a finalización da construción ou produción teña lugar no período impositivo en que a actividade económica teña a consideración fiscal de empresa de reducida dimensión ou nos 12 meses seguintes á conclusión do período impositivo.

Amortización acelerada deducible

Elementos novos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias, así como os elementos do inmovilizado intanxible poderán aplicar a porcentaxe que resulte de **multiplicar por 2 o coeficiente lineal máximo** previsto nas táboas de amortización oficialmente aprobadas.

Teñase en conta ao respecto que a táboa de coeficientes de amortización aplicable na modalidade normal do método de estimación directa recóllese no [artigo 12.1.a\) da LIS](#). Na modalidade simplificada do citado método, a táboa de amortización aplicable cónténse na [Orde do 27 de marzo de 1998](#) (BOE do 28 de marzo).

Agora ben, dentro dos inmovilizados intanxibles aqueles cuxa vida útil non poida estimarse de maneira fiable, así como o fondo de comercio, poderán aplicar a porcentaxe do 150 por 100 ao importe que resulte deducible de aplicar para eles o que se establece no artigo 12.2 da LIS.

O artigo 12.2 da LIS establece que os activos intanxibles cuxa vida útil non poida estimarse de maneira fiable, así como o fondo de comercio serán deducible co límite anual máximo da vinteava parte do seu importe (o 5 por 100).

Teñase en conta que con efectos para períodos impositivos 2016 e seguintes, todos os elementos inmovilizados intanxibles son activos de vida útil definida, polo que todos, incluído o fondo de comercio, amortizaranse nesa vida útil.

Sen prexuízo do anterior, para os elementos patrimoniais aos que sexa aplicable o réxime transitorio previsto na disposición transitoria décimo terceira da LIS, isto é, para aqueles que, en períodos impositivos iniciados con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, estivesen aplicando un coeficiente de amortización distinto ao que lles correspondese por aplicación da táboa de amortización prevista no artigo 12.1 da LIS, a nova vida útil do elemento debe determinarse en función do coeficiente lineal máximo previsto na táboa establecida na LIS, para, unha vez determinada, multiplicar por 2 o coeficiente polo que se terá que amortizar durante os períodos impositivos que resten ata completar a súa nova vida útil, sobre o valor neto fiscal existente ao inicio do primeiro período impositivo que comece a partir do 1 de xaneiro de 2015.

Compatibilidade

Este réxime de amortización será compatible con calquera beneficio fiscal que puidese proceder por razón dos elementos patrimoniais suxeitos á mesma. Ademais, este réxime é subsidiario do de liberdade de amortización con creación de emprego, polo que poderá aplicarse á parte de investimento en activos fixos materiais novos que exceda do límite máximo fixado para este último.

Exemplo: Amortización acelerada de elementos novos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias e do inmovilizado intanxible

Don A.S.T. é titular dunha actividade económica dedicada á fabricación de artigos de cerraría e de forxa artística cuxo rendemento neto se determina polo método de estimación directa, modalidade normal.

No exercicio 2023 o importe neto da cifra de negocio da actividade ascendeu a 2.800.000 euros.

No mes de xullo de 2024 adquiriu para a súa actividade unha máquina nova de dobrar e curvar chapa e barras cuxo prezo de adquisición, incluídos os gastos accesorios, ascendeu a 36.000 euros.

A citada máquina foi posta a disposición de don A.S.T. no mes de novembro de 2024 e entrou en funcionamento o día 1 de decembro de 2024.

Determinar a amortización acelerada deducible correspondente á devandita máquina durante o exercicio 2024.

Solución:

Ao ter a actividade económica no exercicio 2023 a consideración de empresa de reducida dimensión e ser este exercicio en que se entende realizada o investimento, ao pórse a disposición do titular a citada máquina, poderá practicarse no devandito exercicio a amortización acelerada.

O cálculo da devandita amortización efectúase da seguinte forma:

- Coeficiente lineal máximo de amortización segundo táboas: 12 por 100

- Coeficiente de amortización acelerada: $(12 \times 2) = 24$ por 100
- Importe da amortización acelerada: $(24\% \text{ s}/36.000) \times 1/12 = 720$ euros

Perdas por deterioración de créditos por posibles insolvencias de debedores

Normativa: Art. 104 LIS

Requisitos

Ademais das [perdas individualizadas](#) por deterioración dos créditos por insolvencias de debedores a que se refire o artigo 13.1 da LIS, os titulares de actividades económicas cuxo rendemento neto se determine no método de estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, poderán deducir a perda por deterioración sobre o saldo de debedores non afectados pola provisión individualizada de acordo cos seguintes requisitos:

- a. Que o contribuínte teña a consideración fiscal de empresa de reducida dimensión no exercicio en que se deduce a perda.
- b. Que a perda por deterioración dos créditos por posibles insolvencias de debedores non supere o límite do 1 por 100 sobre os existentes á conclusión do período impositivo.

Con esta finalidade, **non se incluírán os seguintes debedores:**

- a. Os debedores sobre os que se recoñecese de forma individualizada a perda por deterioración dos créditos por insolvencias establecidas no artigo 13.1 da LIS.
- b. Os debedores cuxas perdas por deterioración non teñan o carácter de deducibles segundo o que se dispón no artigo 13.1 da LIS. De conformidade co citado artigo, no suposto de entidades de reducida dimensión non resultan deducibles as seguintes perdas por deterioración de créditos:
 - As correspondentes a créditos debidos por entidades de dereito público, agás que sexan obxecto dun procedemento arbitral ou xudicial que verse sobre a súa existencia ou contía.
 - As correspondentes a créditos debidos por persoas ou entidades vinculadas, non sendo que estean en situación de concurso e producísease a apertura da fase de liquidación polo xuíz, nos termos establecidos na Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, no Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.

Pode consultarse, con efectos meramente informativos, a táboa de correspondencias dos preceptos da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal, cos do texto refundido da Lei Concursal, aprobado por Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, en virtude da disposición adicional terceira do mesmo, a través da seguinte [ligazón](#).

Nos períodos en que a actividade económica deixase de cumprir as condicións para ser considerada empresa de reducida dimensión, as perdas por deterioración dos créditos por posibles insolvencias de debedores non serán deducibles fiscalmente ata que non superen o

importe da perda global dotada nos períodos en que a actividade económica tivo a devandita consideración.

Importante: teñase en conta que as empresas de reducida dimensión que nun período impositivo acaden ou superen a cifra de negocios de 10 millóns de euros poderán seguir aplicando os incentivos fiscais do seu réxime fiscal especial durante os tres períodos impositivos inmediatos e seguintes a aquel, sempre que cumprisen as condicións para ser consideradas como de reducida dimensión tanto naquel período (en que alcance ou supere o límite dos 10 millóns) como nos dous períodos impositivos anteriores a este último.

Réxime transitorio: Amortización de elementos patrimoniais obxecto de reinvestimento por empresas de reducida dimensión

Normativa: Disposición transitoria vixésimo oitava LIS

Os titulares de actividades económicas que determinen o rendemento neto polo método de estimación directa e estivesen aplicando con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 a amortización de elementos patrimoniais obxecto de reinvestimento que regulaba para as empresas de reducida dimensión o artigo 113 do texto refundido da LIS, aprobado polo Real decreto Lexislativo 4/2004, do 5 de marzo, poderán continuar a súa aplicación, cos requisitos e condicións establecidas naquel artigo.

Con esta finalidade, o citado artigo permitía amortizar os elementos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias afectas á explotación económica en que se materializase o reinvestimento do importe total obtido na transmisión onerosa **de elementos do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias** tamén afectos, en función do coeficiente que resulte de **multiplicar por 3 o coeficiente de amortización lineal máximo previsto nas táboas de amortización oficialmente aprobadas**.

Os requisitos que se esixían no artigo 113 do texto refundido da LIS para aplicar este incentivo eran os seguintes:

- Que no exercicio en que se transmitía o elemento do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias, o empresario ou profesional fose titular dunha empresa de reducida dimensión.
- Que o elemento transmitido fóseo a título oneroso, non sendo de aplicación este beneficio ás transmisións lucrativas.
- Que o investimento se realizase no prazo comprendido entre o ano anterior á data de entrega ou posta a disposición do elemento transmitido e os tres anos posteriores.

O reinvestimento entendíase efectuada na data en que se producía a posta a disposición dos elementos patrimoniais en que se materializou o importe obtido na transmisión.

- d. Que se reinvestise o importe total obtido na transmisión. Cando o importe investido fose inferior ou superior ao obtido na transmisión, a amortización acelerada aplicábase só sobre o importe da devandita transmisión que foi obxecto de reinvestimento.

Atención: teñase en conta a particularidade que o artigo 106 da LIS establece para as entidades de reducida dimensión nos contratos de arrendamento financeiro que se comenta no apartado destinado a [arrendamentos e canons](#) dentro de "Gastos fiscalmente deducibles" deste Capítulo.

Fase 2ª. Determinación do rendimento neto reducido

Para determinar rendimento neto reducido aplicarase sobre o rendimento neto calculado de acordo co indicado na [Fase 1ª](#) anterior as seguintes reducións:

A) Redución por rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular

Normativa: Arts. 32.1 Lei IRPF e 25 Regulamento IRPF

Sobre o rendimento neto calculado poderá aplicarse cando proceder esta redución cuxos aspectos máis destacados son os seguintes:

1. Rendementos aos que se aplica e porcentaxe de redución

Reduciranse nun 30 por 100 os seguintes rendementos:

- Rendementos netos cuxo período de xeración sexa superior a dous anos, sempre que se imputen a un único período impositivo.**
- Rendementos netos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo.**

Considéranse rendementos de actividades económicas obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, exclusivamente, os seguintes, **cando se imputen nun único período impositivo** :

- Subvencións de capital para a adquisición de elementos do inmovilizado non amortizables.
- Indemnizacións e axudas por cesamento de actividades económicas.
- Premios literarios, artísticos ou científicos que non gocen de exención neste imposto. Non se consideran premios, para estes fins, as contraprestacións económicas derivadas da cesión de dereitos de propiedade intelectual ou industrial ou que substitúan a estas.

d. Indemnizacións percibidas en substitución de dereitos económicos de duración indefinida.

2. Importe máximo do rendemento ao que se aplica a redución

A contía do rendemento neto sobre a que se aplicará a redución do 30 por 100 non poderá superar o importe de **300.000 euros anuais**.

No caso de que se obteñan varios rendementos irregulares da mesma natureza, e que o seu importe supere o límite de 300.000 euros de contía máxima sobre a que aplicar a redución do 30 por 100, a redución máxima distribuirase proporcionalmente entre todos os rendementos desa natureza.

Importante : *non resultará de aplicación esta redución a aqueles rendementos que, aínda cando individualmente puidesen derivar de actuacións desenvolvidas ao longo dun período que cumprise os requisitos anteriormente indicados, procedan do exercicio dunha actividade económica que de forma regular ou habitual obteña este tipo de rendementos.*

3. Rendementos percibidos de forma fraccionada antes do 1 de xaneiro de 2015: Réxime transitorio

Normativa: Disposición transitoria vixésimo quinta.3 Lei IRPF

Os rendementos que se viñesen percibindo de forma fraccionada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 con dereito á aplicación da redución do artigo 32.1 da Lei do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014, **poderán aplicar a redución actual do 30 por 100 co límite da base máxima de redución de 300.000 euros, a cada unha das fraccións que se imputen a partir do 1 de xaneiro de 2015**, sempre que o cociente resultante de dividir o número de anos de xeración, computados de data a data, entre o número de períodos impositivos de fraccionamento, sexa superior a dous.

Non obstante, **cando se trate de rendementos derivados de compromisos adquiridos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 que tivesen previsto o inicio da súa percepción de forma fraccionada en períodos impositivos que se inicien a partir da devandita data**, a substitución da forma de percepción inicialmente acordada pola súa percepción nun único período impositivo non alterará o inicio do período de xeración do rendemento.

B) Redución por rendementos acollidos ao réxime especial “XXXVII Copa América Barcelona”

As persoas físicas que adquiran a condición de contribuíntes polo IRPF como consecuencia do seu desprazamento a territorio español con motivo do acontecemento “XXXVII Copa América Barcelona”, poderán aplicar **unha redución do 65 por 100 sobre a contía neta dos rendementos obtidos** da entidade organizadora ou dos equipos participantes na “XXXVII Copa América Barcelona”, na medida en que estean directamente relacionados coa súa participación no devandito acontecemento.

Importante: a redución por rendementos acollidos ao réxime especial “XXXVII Copa América Barcelona” será de aplicación sobre o rendimento neto previo da actividade económica en método de estimación directa, unha vez aplicada, se é o caso, a redución por rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, comentada na letra A) anterior.

Fase 3ª. Determinación do rendimento neto reducido total

Reducións xerais polo exercicio de determinadas actividades económicas

1. Redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado

Normativa: Arts. 32.2.1º e 2ª Lei IRPE e 26 Regulamento IRPE

Requisitos para ter dereito a esta redución

Teñen dereito a esta redución os contribuíntes, que cumpran todos e cada un dos seguintes requisitos:

a) Que o rendimento neto da actividade económica determínese de acordo co método de estimación directa.

Non obstante, se o rendimento neto se determina de acordo coa modalidade simplificada do método de estimación directa, a redución será incompatible coa aplicación da porcentaxe do 5 por 100 deducible (cunha contía máxima de 2000 euros) polo conxunto das provisións deducibles e gastos de difícil xustificación a que se refire o artigo 30.2.4ª da Lei do IRPE.

Precisións:

En tributación conxunta, se só un do cónxuxes cumpre os requisitos para aplicar a redución, o feito de que opte pola súa aplicación non impide que o outro cónxuxe aplique a dedución do 5 por 100 en concepto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación (co límite de 2000 euros).

Se ambos os dous cónxuxes cumpren os requisitos para aplicar a redución, o feito de que un deles opte pola súa aplicación tampouco impide que o outro cónxuxe aplique a dedución do 5 por 100 polo conxunto das provisións deducibles e gastos de difícil xustificación (co límite de 2000 euros). Non obstante, neste caso o importe da redución non poderá ser superior ao rendimento neto das actividades do cónxuxe que optase pola aplicación da redución.

b) Que a totalidade das entregas de bens ou prestacións de servizos efectúense a unha única persoa, física ou xurídica, non vinculada nos termos do artigo 18 da LIS, ou que o contribuínte teña a consideración de traballador autónomo economicamente

dependente conforme ao que se dispón na Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do Traballo Autónomo (BOE do 12 de xullo) e o cliente de que dependa economicamente **non sexa unha entidade vinculada** nos termos anteriormente comentados.

Con esta finalidade, de acordo co artigo 11 da sinalada Lei 20/2007, ten a consideración de traballador autónomo economicamente dependente aquel que realiza unha actividade económica ou profesional a título lucrativo e de forma habitual, persoal, directa e predominante para unha persoa física ou xurídica, denominado cliente, de que depende economicamente por percibir del, polo menos, o 75 por cento dos seus ingresos por rendementos de traballo e de actividades económicas ou profesionais.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Persoas ou entidades vinculadas:

Para determinar cando hai vinculación ten que atenderse ao que se dispón no artigo 18.2 da LIS, en que se consideran persoas ou entidades vinculadas:

- *Unha entidade e os seus socios ou partícipes.*
- *Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores, agás no correspondente á retribución polo exercicio das súas funcións.*
- *Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco, en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores.*
- *Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.*

Nos supostos en que a vinculación se defina en función da relación dos socios ou partícipes coa entidade, a participación deberá ser igual ou superior ao 25 por 100. A mención aos administradores incluírá aos de dereito e aos de feito. Nos supostos en que a vinculación non se defina en función da relación socios ou partícipes-entidade, a porcentaxe de participación a considerar será o 25 por 100.

Nestes supostos, o contribuínte do IRPF deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

c) Que o conxunto de gastos deducibles correspondentes a todas as actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte **non exceda do 30 por 100 dos rendementos íntegros declarados**.

d) Que, durante o período impositivo, cúmplanse todas as obrigas formais previstas no artigo 68 do Regulamento do IRPF.

As obrigas formais contables e rexistrals dos contribuíntes titulares de actividades económicas coméntanse no Capítulo 6.

e) Que non se perciban rendementos do traballo no período impositivo.

Non obstante, non se entenderá que se incumpre este requisito cando se perciban durante o período impositivos prestacións por desemprego ou calquera das prestacións derivadas dos sistemas de previsión social a que se refire o artigo 17.2 da Lei do IRPE, sempre que o seu importe non sexa superior a 4.000 euros anuais.

Nestes supostos e sempre que se cumpra a totalidade dos requisitos establecidos, procederá aplicar tanto a redución por obtención de rendementos do traballo como a redución polo exercicio de determinadas actividades económicas.

Teñase en conta que as prestacións da Seguridade Social en concepto de incapacidade temporal teñen a cualificación no IRPE de rendementos do traballo, de acordo ao artigo 17.2.a) 1ª da Lei IRPE, que como tal comprende non só a totalidade da prestación recibida, senón tamén o importe das cotizacións ao Réxime Especial de Traballadores Autónomos da Seguridade Social (RETA) que, se é o caso, satisfíxese a mutua colaboradora da Seguridade Social.

f) Que polo menos o 70 por 100 dos ingresos do período impositivo estean suxeitos a retención ou ingreso a conta.

g) Que non se realice actividade económica algunha a través de entidades en réxime de atribución de rendas.

Importante: cando o contribuínte opte pola tributación conxunta, terá dereito á redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado cando individualmente cumpra cos requisitos anteriormente sinalados para ter dereito á súa aplicación e o seu importe non poderá superar o rendemento neto das actividades económicas dos membros da unidade familiar que xeren o dereito á súa aplicación.

Importe da redución

Contía fixa: 2000 euros

Cando se cumpran os requisitos anteriores, os contribuíntes, poderán reducir o rendemento neto das actividades económicas en 2000 euros.

Redución adicional para contribuíntes con rendementos netos inferiores a 19.747,5 euros

Con efectos desde o 1 de xaneiro de 2023 e vixencia indefinida, cando os rendementos netos de actividades económicas sexan inferiores a 19.747,5 euros, e o contribuínte non teña rendas, **excluídas as exentas, distintas das de actividades económicas superiores a 6.500 euros** establécense as seguintes reducións adicionais:

Importe da redución adicional para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado

Rendemento neto	Importe da redución
14.047,5 euros ou menos	6.498 euros
Entre 14.047,5 e 19.747,5 euros	$6.498 - [1,14 \times (RN - 14.047,5)]^{(*)}$
(*) RN=rendimiento neto das actividades económicas.	

No suposto de tributación conxunta de unidades familiares en que varios dos seus membros obteñan rendementos das actividades económicas, o importe da redución determinarase en función da contía conxunta dos rendementos netos da actividade económica de todos os membros da unidade familiar e, se é o caso, das rendas distintas das de actividade económica, sen que proceda multiplicar o importe da redución resultante en función do número de membros da unidade familiar perceptor de rendementos de actividades económicas.

Atención: o concepto de "rendas excluídas as exentas, distintas das de actividades económicas" a que se refire o artigo 32.2.3ª, inclúe a suma alxébrica dos rendementos netos (do traballo e do capital mobiliario e inmobiliario), de imputacións de rendas e das ganancias e perdas patrimoniais computadas no ano, sen aplicar as regras de integración e compensación. Agora ben, os rendementos deben computarse polo seu importe neto, isto é, unha vez deducidos os gastos, pero sen aplicación das reducións correspondentes, agás no caso de rendementos do traballo, en que se poderán ter en conta a redución prevista no artigo 18 da Lei do IRPF ao aplicarse con carácter previo á dedución de gastos.

Redución adicional para persoas con discapacidade

Adicionalmente, as [persoas con discapacidade](#) que obteñan rendementos netos derivados do exercicio efectivo dunha actividade económica poderán aplicar, a cantidade que corresponda das seguintes:

- 3.500 euros anuais, con carácter xeral.
- 7.750 euros anuais, para as persoas con discapacidade que acrediten necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

2. Redución para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros

Normativa: Arts. 32.2.3º Lei IRPF e 26 Regulamento IRPF

Importe da redución

Cando non se cumpran os requisitos para aplicar a anterior redución, os contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros, incluídas as da propia actividade económica, poderán reducir o rendimento neto das actividades económicas nas seguintes contías:

Importe da redución para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros

Rendas non exentas	Importe da redución
8.000 euros ou menos	1.620 euros
Entre 8.000,1 euros e 12.000 euros	$1.620 - [0,405 \times (\text{Rendas} - 8.000)]$

Atención: enténdese por renda, para estes fins, a suma alxébrica dos rendementos netos (do traballo, capital mobiliaria e inmobiliario, e de actividades económicas), de imputacións de rendas e das ganancias e perdas patrimoniais computadas no ano, sen aplicar as regras de integración e compensación. Agora ben, os rendementos deben computarse polo seu importe neto, isto é, unha vez deducidos os gastos, pero sen aplicación das reducións correspondentes, agás no caso de rendementos do traballo, en que se poderán ter en conta a redución prevista no artigo 18 da Lei do IRPF ao aplicarse con carácter previo á dedución de gastos.

Límite da redución

Esta redución ten como límite a contía dos rendementos das actividades económicas dos contribuíntes que xeren o dereito á súa aplicación.

Precisións

- Esta redución é única para o contribuínte con independencia do número de actividades económicas exercidas por el e do método polo que se determine o rendimento neto, polo que, se se realizan varias, haberá que distribuír o seu importe de forma proporcional entre todas elas.
- Os requisitos para a aplicación desta redución son esixidos e veñen referidos ao contribuínte polo que se este reúne os devanditos requisitos poderá aplicar a citada redución, con independencia de que os rendementos de actividades económicas deriven da súa participación nunha entidade en réxime de atribución de rendas. Pola contra, non cabe a aplicación desta redución para determinar o rendimento neto das actividades económicas de entidades en réxime de atribución de rendas.
- A redución é compatible co gasto estimado en concepto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación que regula o artigo 30 do Regulamento do IRPF.

- No suposto de tributación conxunta, se un dos contribuíntes integrantes da unidade familiar aplicase a redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado prevista no artigo 32.2.1º da Lei do IRPF, o resto de membros da unidade familiar aos que non lle resultará de aplicación a devandita redución non poderá aplicar esta redución, dada a incompatibilidade entre ambas as dúas.

3. Límite máximo e incompatibilidades das reducións xerais polo exercicio de determinadas actividades económicas

Límite máximo

- Como consecuencia da aplicación das reducións polo exercicio de determinadas actividades económicas antes comentadas, previstas no artigo 32.2 da Lei do IRPF, o saldo resultante do rendemento neto das actividades económicas **non poderá ser negativo**.
- No caso de **tributación conxunta** debe terse en conta o seguinte:
 - a. A redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado do artigo 32.2.1º da Lei de IRPF ten como límite a contía dos **rendementos netos das actividades económicas dos contribuíntes que xeren o dereito á súa aplicación**.
 - b. A redución para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros ten como límite o saldo da **suma de rendementos netos** de actividades económicas dos **membros da unidade familiar**, de maneira que non poida ser negativo por aplicación da redución.

Ademais, **esta redución** para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros **conxuntamente coa redución** por obtención de rendementos do traballo **do artigo 20 da Lei do IRPF non poderá exceder de 3.700 euros**.

Incompatibilidades

A redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado e redución para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros son incompatibles entre si.

Redución no rendemento neto por inicio dunha actividade económica

Normativa: Art. 32.3 Lei IRPF

Requisitos

Ten dereito a esta redución o contribuínte que cumpra todos e cada un dos seguintes requisitos:

- a. **Que inicie o exercicio dunha actividade económica e determine o rendemento o rendemento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación directa.**

Para o cumprimento deste requisito teñen que terse en conta todas as actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte, tanto as desenvolvidas individualmente como as que realice a través de entidades en réxime de atribución de rendas.

- b. **Que a actividade económica se iniciase a partir do 1 de xaneiro de 2013.**
- c. **Que non se exercese ningunha outra actividade no ano anterior á data de inicio da nova actividade.**

Con esta finalidade entenderase que se inicia unha actividade económica cando non se exercese actividade económica algunha no ano anterior á data de inicio da mesma, sen ter en consideración aquelas actividades en cuxo exercicio se cesase sen chegar a obter rendementos netos positivos desde o seu inicio.

Importe da redución

- Cumpridos os anteriores requisitos, o contribuínte poderá reducir un **20 por 100 do importe do rendemento neto positivo** declarado de todas as súas actividades, previamente minorado, se é o caso, por aplicación da redución por rendementos netos cun período de xeración superior a dous anos, ou obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, e pola redución que corresponda polo exercicio de determinadas actividades económicas a que se refire o artigo 32.2 da Lei do IRPE.
- A redución aplicarase no **primeiro período impositivo en que o rendemento sexa positivo e no seguinte**.
- Naqueles casos en que se inicie unha actividade que xere o dereito a aplicar esta redución e posteriormente iníciase outra, sen cesar na anterior, a redución empezase a aplicar no período impositivo en que a **suma dos rendementos netos positivos de ambas as dúas actividades sexa positiva**, aplicándose sobre a devandita suma.

Límite máximo da redución

A contía dos rendementos netos sobre a que se aplicará a citada redución non pode superar o importe de **100.000 euros anuais**.

Exclusión

A redución non resulta de aplicación no período impositivo en que **máis do 50 por 100 dos ingresos do mesmo** procedan dunha persoa ou entidade de que o contribuínte obtivese rendementos do traballo no ano anterior á data de inicio da actividade.

Cadro resumo

Cadro resumo: Cálculo do rendemento neto a integrar na base imponible

Fase	Estimación directa (modalidade normal) (EDN)	Estimación directa (modalidade simplificada) (EDS)
Fase 1^a	(+) Ingresos íntegros (-) Gastos deducibles (-) Amortizacións (=) Rendemento neto	(+) Ingresos íntegros (-) Gastos deducibles (agás provisións e amortizacións) (-) Amortizacións táboa simplificada (-) Diferenza (+) Gastos de difícil xustificación: 5% s/diferenza positiva (Máximo 2000 euros) * <i>Nota (*): É incompatible coa redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado</i> (=) Rendemento neto
Fase 2^a	(-) Redución rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio (30 %). Base redución máxima: 300.000 euros. <u>Réxime transitorio</u>: aplicación desta redución a rendementos que viñesen percibíndose de forma fraccionada con anterioridade a 1-1-2015. (-) Redución dos rendementos acollidos ao réxime especial "XXXVII Copa América Barcelona" (65 %). (=) Rendemento neto reducido	(-) Redución rendementos con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular cando se imputen nun só exercicio (30 %). Base redución máxima: 300.000 euros. <u>Réxime transitorio</u>: aplicación desta redución a rendementos que viñesen percibíndose de forma fraccionada con anterioridade a 1-1-2015. (-) Redución dos rendementos acollidos ao réxime especial "XXXVII Copa América Barcelona" (65 %). (=) Rendemento neto reducido
Fase 3^a	(-) Redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado: - Redución xeral. - Incremento adicional para contribuíntes con rendemento neto da actividade inferior a	(-) Redución para traballadores autónomos economicamente dependentes ou con único cliente non vinculado * <i>Nota (*): É incompatible con gastos de difícil xustificación</i>

Fase	Estimación directa (modalidade normal) (EDN)	Estimación directa (modalidade simplificada) (EDS)
	19.747,5 euros e rendas distintas das anteriores, excluídas as exentas, inferiores a 6.500 euros. • Incremento adicional por discapacidade. (-) Redución para contribuíntes con rendas totais inferiores a 12.000 euros, incluídas as da actividade económica (incompatible coa redución anterior) (-) Redución por inicio de actividade (=) Rendemento neto reducido total	• Redución xeral. • Incremento adicional para contribuíntes con rendemento neto da actividade inferior a 19.747,5 euros e rendas distintas das anteriores, excluídas as exentas, inferiores a 6.500 euros. • Incremento adicional por discapacidade. (-) Redución para contribuíntes con rendas totais inferiores a 12.000 euros, incluídas as da actividade económica (incompatible coa redución anterior) (-) Redución por inicio de actividade (=) Rendemento neto reducido total

Tratamento das ganancias ou perdas patrimoniais derivadas de elementos afectos ao exercicio de actividades económicas

Normativa: Art. 28.2 Lei IRPF

Con obxecto de equiparar o tratamento fiscal aplicable ás ganancias ou perdas patrimoniais derivadas da totalidade de bens ou dereitos cuxa titularidade corresponde ao contribuínte, a Lei do IRPF establece no seu artigo 28.2 como principio xeral que as ganancias ou perdas patrimoniais derivadas de elementos afectos ás actividades económicas non se inclúen no rendemento neto das mesmas, senón que tributan como tales canda o resto de ganancias ou perdas patrimoniais.

Véxase ao respecto dentro do Capítulo 11 dedicado a "Ganancias e perdas patrimoniais" deste Manual as normas específicas de valoración que se comentan en relación cos ["Elementos patrimoniais afectos ou desafectados con menos de tres anos de antelación"](#).

Caso práctico (determinación do rendemento neto derivado de actividade profesional en estimación directa, modalidade simplificada)

Don H.A.V., casado con dona E.S.M. en réxime de gananciais, é médico radiólogo e exerce a súa actividade profesional exclusivamente nunha consulta privada situada nun local adquirido polo matrimonio.

Para a determinación dos seus rendementos netos vén utilizando o método de estimación directa (simplificada) e o criterio de devindicación para a imputación dos ingresos e gastos da súa actividade.

O cadro de persoal no exercicio 2024 é dunha persoa empregada. Segundo os datos que constan nos seus libros rexistros, os ingresos e gastos correspondentes a 2024, son os seguintes:

Ingresos íntegros

- Honorarios por prestación de servizos: 124.000
- Conferencias e publicacións: 10.800

Gastos

- Soldos e salarios: 18.900
- Seguridade Social: 5.900
- Réxime especial da Seguridade Social dos traballadores por conta propia ou autónomos do titular da actividade (RETA): 3.300
- Compras material radiolóxico e sanitario: 19.000
- Gastos financeiros: 1.100
- Amortización do local: 2.900
- Amortización do equipamento radiolóxico: 5.000
- IVE soportado en gastos correntes: 1.600
- Tributos non estatais: 1.700
- Asistencia VI Congreso Radiolóxico: 1.000
- Adquisición libros e revistas médicas: 1.300
- Subministración eléctrica: 4.000
- Subministración de auga: 300
- Subministración de gas: 1.000
- Subministración de telefonía e Internet: 2.500
- Limpeza do local: 4.500
- Reparacións e conservación: 3.800
- Recibo de comunidade (local consulta): 1.700

Así mesmo, en concepto de "ingresos e gastos extraordinarios", figuran as seguintes partidas:

- Ingreso extraordinario (consecuencia da venda do local destinado a consulta): 80.900
- Gasto extraordinario (consecuencia da venda equipos raios X): 7.200

Outros datos de interese

- Dentro das cantidades consignadas na rúbrica "Honorarios por prestación de servizos" non figura contabilizada cantidade algunha por 10 radiografías practicadas ao seu fillo en marzo de 2024. O prezo medio de mercado por cada radiografía similar é de 60 euros.
- As "Conferencias e publicacións" supoñen por parte do contribuínte a ordenación por conta propia de medios de produción coa finalidade de intervir na produción e distribución de servizos, existindo no que fai ás publicacións a cesión dos dereitos de

autor.

- En "Soldos e salarios" figuran 1.200 euros entregados ao seu cónxuxe polos servizos prestados como auxiliar na clínica durante o mes de vacacións da empregada que presta os seus servizos na clínica desde o ano 2002.
- As amortizacións practicadas corresponden á depreciación efectiva dos elementos do inmovilizado material.
- As existencias iniciais de produtos inventariables ascendían a 13.100 euros, sendo os finais de 16.100 euros.
- Os "Ingresos e gastos extraordinarios" responden, respectivamente, á ganancia obtida na venda do local en que estaba instalada a consulta e á perda derivada da venda dun aparello de raios X.
- Os restantes rendas non exentas do IRPE obtido polo contribuínte no ano 2024 ascenderon a 1.500 euros.

Solución:

Información	Concepto	Valores rexistrados	Valores fiscais
Ingresos	Honorarios	124.000	124.000
	Autoconsumo	--	600 (1)
	Conferencias	10.800	10.800 (2)
	Variación de existencias	3.000	3.000 (3)
	Totais ingresos	137.800	138.400
Gastos	Soldos e salarios	18.900	17.700 (4)
	Seguridade Social	5.900	5.900
	Réxime Especial de Traballadores Autónomos	3.300	3.300
	Compras	19.000	19.000 (5)
	Adquisición libros e revistas	1.300	1.300
	Gastos financeiros	1.100	1.100
	Dotacións do exercicio para amortización de inmovilizado material (local e equipamento radiolóxico)	7.900	7.900 (6)

Información	Concepto	Valores rexistrados	Valores fiscais
	IVE soportado	1.600	1.600 (7)
	Tributos non estatais	1.700	1.700
	Subministración (electricidade, auga, gas, telefonía e Internet	7.800	7.800
	Reparación conservación	3.800	3.800
	Limpeza do local (outros servizos exteriores)	4.500	4.500
	Recibos comunidade/consulta (outros servizos exteriores)	1.700	1.700
	Asistencia VI Congreso (Outros conceptos fiscalmente deducibles)	1.000	1.000
	Totais gastos	79.500	78.300 (8)
	Conxunto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación	--	2000 (9)
Rendemento neto		58.300	58.100
Rendemento neto reducido			58.100 (10)
Rendemento neto reducido total			58.100 (11)

Notas á táboa:

(1) Dentro dos ingresos deben figurar 600 euros, en concepto de autoconsumo, ao valorar a prezo de mercado as 10 radiografías efectuadas ao seu fillo. [\(Volver\)](#)

(2) As cantidades percibidas en concepto de "Conferencias e publicacións" teñen a consideración de rendementos da actividade profesional realizada polo contribuínte. [\(Volver\)](#)

(3) A variación entre as existencias iniciais (13.100) e os finais (16.100) determina un aumento de 3.000 euros ao peche do exercicio respecto do inicio, isto é, unha variación positiva que deberá figurar como ingreso íntegro dentro da rúbrica "Variación de existencias (incremento de existencias finais)". [\(Volver\)](#)

(4) Da cantidade rexistrada en "saldos e salarios", non teñen o devandito carácter 1.200 euros entregados ao seu cónxuxe pola prestación de traballos na consulta durante o mes de xullo, ao non cumprirse os requisitos legalmente esixibles para iso. Os devanditos requisitos refírense especialmente á habitualidade e continuidade na prestación do traballo, así como á existencia de contrato laboral e afiliación ao réxime correspondente da Seguridade Social. [\(Volver\)](#)

(5) As compras figuran polo seu importe total como gasto deducible. Non obstante, para determinar o material radiolóxico e sanitario consumido no exercicio o devandito rúbrica se completa coa de "Valoración de existencias" (que figurará como ingreso cando o valor das existencias finais sexa maior que o valor das iniciais e como gasto cando se produza o contrario, isto é, a valoración das existencias finais sexa menor que o das iniciais).

Con esta finalidade debe terse en conta que para determinar o material radiolóxico e sanitario consumido no exercicio debe efectuarse a seguinte operación: 13.100 (existencias iniciais) + 19.000 (compras realizadas) – 16.100 (existencias finais) = 16.000 euros (compras consumidas).

Neste caso incluíuse a variación de existencias ao ser positiva como ingreso (+3.000) e as compras de material como gasto (-19.000) o que determina por diferenza o material consumido (-16.000). [\(Volver\)](#)

(6) As amortizacións practicadas corresponden á depreciación efectiva dos elementos do inmovilizado, polo que o seu importe constitúe gasto fiscalmente deducible. [\(Volver\)](#)

(7) Dedúcese como gasto o IVE soportado por tratarse dunha actividade exenta deste imposto que non dá dereito a deducir as cotas soportadas. [\(Volver\)](#)

(8) Malia ter a consideración de bens afectos tanto o local da consulta como o aparello de raios X, a venda dos devanditos bens orixina ganancias ou perdas patrimoniais que como tales non se inclúen na determinación do rendimento neto da actividade económica. A cuantificación e tributación das ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de bens afectos coméntase no Capítulo 11 "Ganancias e perdas patrimoniais" deste Manual. [\(Volver\)](#)

(9) Ao estar na modalidade simplificada de estimación directa pode deducir en concepto de provisións deducibles e gastos de difícil xustificación 5 por 100 sobre o rendimento neto positivo con carácter xeral (a diferenza positiva entre os ingresos íntegros e os demais gastos fiscalmente deducibles), co límite de 2000 euros anuais. Neste caso poderá deducir 2000 euros ao superar o 5 por 100 dos seus rendementos netos os devanditos contía: $5\% (138.400 - 78.300) = 3.005$ euros. [\(Volver\)](#)

(10) Ao non haber rendementos con período de xeración superior a dous anos ou que teñan a consideración de obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, o rendimento neto reducido da actividade coincide co rendimento neto que ascende a 61.400 euros. [\(Volver\)](#)

(11) O rendimento neto reducido total coincide co rendimento neto reducido que ascende a 61.400 euros xa que non cumpre os requisitos para a aplicación da redución polo exercicio de determinadas actividades económicas do artigo 32.2.1º da Lei do IRPE que, se é o caso, fose incompatible coa dedución do 5 por 100 (cunha contía máxima de 2000 euros) polo conxunto das provisións deducibles e gastos de difícil xustificación a que se refire o artigo 30.2.4ª da Lei do IRPE). Tampouco cumpre os requisitos para aplicar as reducións do artigo 32.2.3º e 32.3 da Lei do IRPE. [\(Volver\)](#)

Capítulo 8. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva (I) (Actividades distintas das agrícolas, gandeiras e forestais)

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#) », onde poderá consultar como calcular os rendementos derivados do a súa actividade económica, distinta da agrícola, gandeira ou forestal, mediante o método de estimación obxectiva (“módulos”), incluíndo información sobre as actividades accesorias e os conceptos que aumentan e diminúen o resultado da actividade.

Concepto e ámbito de aplicación

Normativa: Arts. 16. 2 b), 31 e disposicións adicionais trixésimo sexta e transitoria trixésimo segunda Lei IRPF; 32 e ss. Regulamento IRPF e Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

O método de estimación obxectiva para a determinación do rendimento neto das actividades económicas distintas das agrícolas, gandeiras e forestais, presenta como principal característica a de prescindir dos fluxos reais de ingresos e gastos producidos no desenvolvemento da actividade. No seu lugar, aplícanse determinados indicadores obxectivos que representan as características económicas estruturais básicas de cada sector de actividade económica (signos, índices ou módulos), que son aprobados previamente mediante Orde do ministro de Facenda (ministra de Facenda, na actualidade).

Actividades económicas desenvolvidas directamente por persoas físicas

Circunstancias que deben concorrer para a aplicación do método de estimación obxectiva

O método de estimación obxectiva resulta aplicable en 2024 ás actividades económicas, excluídas as agrícolas, gandeiras e forestais cuxo comentario se realiza no Capítulo seguinte, desenvolvidas directamente por persoas físicas, en que concorran as seguintes circunstancias:

1. Trátase de actividades incluídas na relación contida na Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro), que máis adiante reproducése.
2. Que o contribuínte titular da actividade non renunciase, de forma expresa ou tácita, á aplicación do método de estimación obxectiva nin aos réximes especiais: simplificado e da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido ([IVE](#)) ou simplificado e da agricultura e gandería do Imposto Xeral Indirecto Canario ([IXIC](#)).
3. Que o contribuínte non incorra en ningunha causa de exclusión do método de estimación obxectiva.

Cada unha destas circunstancias examínase nos apartados seguintes.

1. Actividades incluídas na relación contida na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro

Véxase o apartado “[Actividades incluídas no exercicio 2024 no método de estimación obxectiva](#)” deste Capítulo.

2. Renuncia á aplicación do réxime de estimación obxectiva e ao réxime especial simplificado do IVE ou do IXIC

Renuncia expresa

Normativa: Arts. 33.1 a) e 4 Regulamento [IRPF](#).

Véxase tamén art. 5 Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro), disposición transitoria segunda Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro ([BOE](#) do 28 de decembro), e art. 12 Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro ([BOE](#) do 12 de novembro)

- A renuncia expresa tanto ao método de estimación obxectiva como aos réximes especiais simplificados e da agricultura, gandería e pesca do [IVE](#) ou simplificado e da agricultura e gandería do [IXIC](#), deberá efectuarse, como regra xeral, mediante a presentación da declaración censual no mes de decembro anterior ao inicio do ano natural en que deba producir efecto.

Excepcionalmente para o exercicio 2024, a disposición transitoria segunda do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca ([BOE](#) do 28 de decembro), permitiu exercitar a renuncia ou revogación da renuncia ampliando o prazo desde o 29 de decembro de 2023 ata o 31 de xaneiro de 2024. Agora ben, as renunciacións ou revogacións presentadas para o ano 2024, durante o mes de decembro de 2023, con anterioridade ao inicio do prazo sinalado previamente, entendéronse presentadas en período hábil. Non obstante, os contribuíntes poderán modificar a opción exercitada durante o mes de decembro, se é o caso, no prazo comprendido entre o 29 de decembro de 2023 e o 31 de xaneiro de 2024.

- **Non obstante, excepcionalmente para o exercicio 2024**, adoptáronse con respecto á renuncia expresa ao método de estimación obxectiva as seguintes medidas para os **contribuíntes do IRPF que desenvolvan actividades económicas nos termos municipais afectados pola DANA** :

Os contribuíntes do IRPF que desenvolvan actividades económicas nos termos municipais citados no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 e que viñesen determinando o rendemento neto no período impositivo 2024 polo método de estimación obxectiva, poderán renunciar á aplicación do mesmo no devandito período impositivo 2024 durante o mes de decembro do devandito ano ou mediante a presentación no prazo regulamentario da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do cuarto trimestre de 2024.

O sinalado no parágrafo anterior non resultará de aplicación no suposto de que o contribuínte cesase no exercicio da súa actividade con anterioridade a 29 de outubro de 2024.

Para iso, os contribuíntes poderán renunciar ao método de estimación obxectiva durante o mes de decembro de 2024 ou mediante a presentación d o pagamento fraccionado correspondente ao cuarto trimestre de 2024 conforme ao método de estimación directa (é dicir, presentando o modelo 130, en lugar do 131).

Neste caso, tributarán en 2024 de acordo coa modalidade simplificada do método de estimación directa aínda que deberán cumprir as obrigas formais correspondentes ao devandito período impositivo previsto nos apartados 6 e 7 do artigo 68 do Regulamento para os contribuíntes que desenvolven as súas actividades polo método de estimación obxectiva.

Adicionalmente, para o ano 2025 ou 2026, estableceuse de forma excepcional que estes contribuíntes poidan volver tributar no réxime de estimación obxectiva sempre que cumpran os requisitos para a súa aplicación, revogando a renuncia anterior durante o mes de decembro de 2024 ou 2025, ou mediante a presentación en prazo da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do primeiro trimestre do exercicio 2025 ou 2026, segundo corresponda, na forma disposta para o método de estimación obxectiva. É dicir, elimínase a vinculación obrigatoria de tres anos para a renuncia ao método de estimación obxectiva.

- **No suposto de inicio de actividade**, a renuncia efectuarase no momento de presentar a declaración censual de inicio de actividade.

A renuncia deberá presentarse mediante o modelo 036 de declaración censual de alta, modificación e baixa no Censo de empresarios, profesionais e retenedores ou no modelo 037 de declaración censual simplificada de alta, modificación e baixa no citado Censo de empresarios, profesionais e retenedores, aprobados pola Orde [EHA/1274/2007](#), do 26 de abril.

Renuncia tácita

Normativa: Art. 33.1 b) Regulamento IRPF.

Véxase tamén art. 5 Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Enténdese efectuada a renuncia ao método de estimación obxectiva pola presentación no prazo regulamentario (ata o 20 de abril) da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do primeiro trimestre do ano natural en que deba prover efectos na forma disposta para o método de estimación directa.

En caso de inicio da actividade, entenderase efectuada a renuncia cando se realice no prazo regulamentario o pagamento fraccionado correspondente ao primeiro trimestre de exercicio da actividade na forma disposta para o método de estimación directa.

Consecuencias da renuncia

Normativa: Arts. 33.2 e 3 Regulamento IRPF e 12 Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro (BOE do 12 de novembro)

A renuncia ao método de estimación obxectiva en relación cunha actividade calquera orixina, para os efectos do IRPF, que o contribuínte quede sometido obrigatoriamente ao método de estimación directa, na modalidade do mesmo que corresponda, para a determinación do rendemento neto da totalidade das actividades que desenvolva, durante un período mínimo de tres anos.

DANA 2024: non obstante, para o ano 2024, como consecuencia dos danos provocados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) nos municipios relacionados no Anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, permitiuse a [renuncia extraordinaria](#) ao método de estimación obxectiva eliminando a vinculación obrigatoria ao prazo de tres anos, de xeito que en 2025 o contribuínte que renunciase, de acordo co que establecido no artigo 12 do Real Decreto-lei 7/2024, poderá volver tributar no método de estimación obxectiva sempre que cumpran os requisitos para a súa aplicación, revogando a renuncia anterior.

Transcorrido este prazo, entenderase prorrogada tacitamente para cada un dos anos seguintes en que puidese resultar aplicable o método de estimación obxectiva, non sendo que se proceda formalmente á **revogación da renuncia** no mes de decembro anterior ao inicio do ano natural en que deba producir efecto ou excepcionalmente para 2024, no prazo ampliado sinalado con anterioridade.

En todo caso, se no ano inmediato anterior a aquel en que a renuncia ao método de estimación obxectiva deba producir efecto, superásense os límites que determinan o seu ámbito de aplicación, a devandita renuncia terase por non presentada.

3. Causas de exclusión do método de estimación obxectiva

Normativa: Disposición transitoria trixésimo segunda Lei IRPF e art. 32.2 Regulamento IRPF

3.1 Límites cuantitativos excluíntes

Importante: o artigo 15 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro) modificou, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, a disposición transitoria trixésimo segunda da Lei do IRPF, para ampliar ao período impositivo 2024 a aplicación dos mesmos límites cuantitativos excluíntes fixados para os exercicios 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 e 2023.

Constitúen causas de exclusión do método de estimación obxectiva os seguintes límites cuantitativos:

A. Acadar no exercicio anterior (2023), un volume de rendementos íntegros derivados do exercicio de actividades económicas **que supere os seguintes importes:**

Normativa: Disposición transitoria trixésimo segunda Lei IRPF e art. 32.2 a) Regulamento IRPF

- **250.000 euros anuais**, considerando todas as operacións desenvolvidas polo contribuínte, agás as agrícolas, gandeiras e forestais

Con esta finalidade, computarase a totalidade das operacións con independencia do destinatario das mesmas, isto é, de que exista ou non obriga de expedir factura de acordo co que se dispón no Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación, aprobado polo Real decreto 1619/2012, do 30 de novembro.

Para este cómputo non se teñen en conta o volume de ingresos das actividades agrícolas, gandeiras e forestais.

- **125.000 euros anuais**, cando corresponda a operacións polas que estean obrigados a expedir factura ao ser o destinatario un empresario ou profesional que actúe como tal de acordo co que se dispón no artigo 2.2.a) do Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación.

O artigo 2.2.a) do Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación establece que deberá expedirse factura e copia desta en todo caso nas seguintes operacións: "a) Aquelas en que o destinatario sexa un empresario ou profesional que actúe como tal, con independencia do réxime de tributación ao que se encontre acollido o empresario ou profesional que realice a operación, así como calquera outras en que o destinatario así esíxao para o exercicio de calquera dereito de natureza tributaria".

Cando no ano inmediato anterior iniciáse unha actividade, o volume de ingresos elevarase ao ano.

En ningún caso computaranse as subvencións correntes ou de capital nin as indemnizacións, así como tampouco o Imposto sobre o Valor Engadido e, se é o caso, a recarga de equivalencia que grave a operación, para aquelas actividades que tributen polo réxime simplificado do Imposto sobre o Valor Engadido.

Precisión: como regra xeral, a magnitude por volume de ingresos do método de estimación obxectiva avaliarase de forma independente por cada contribuínte que exerza a actividade.

B. Superar no exercicio anterior (2023) o volume de compras en bens e servizos a cantidade de 250.000 euros anuais, excluídas as adquisicións do inmovilizado.

Normativa: Art. 32.2 b) Regulamento IRPF.

Atención : para determinar este límite tamén se ten en conta o volume de compras das actividades agrícolas, gandeiras e forestais.

No suposto de obras ou servizos subcontratados, o importe dos mesmos tera en contase para o cálculo deste límite.

Cando no ano inmediato anterior iniciáse unha actividade, o volume de compras elevarase ao ano.

Regras de determinación do volume de rendementos íntegros e de compras

Para a determinación do volume de rendementos íntegros e o de compras en bens e servizos anteriormente comentados, deberán computarse non só as operacións correspondentes ás actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polo cónxuxe, descendentes e ascendentes, así como polas entidades en réxime de atribución de rendas en que participen calquera dos anteriores, en que concorran as seguintes circunstancias:

- **Que as actividades económicas desenvolvidas sexan idénticas ou similares.**

Con esta finalidade, entenderanse que son idénticas ou similares as actividades económicas clasificadas no mesmo grupo no Imposto sobre Actividades Económicas.

- **Que exista un enderezo común de tales actividades, compartíndose medios persoais ou materiais.**

No suposto de operacións realizadas con entidades vinculadas, nos termos previstos no artigo 18 da LIS, deberán valorarse de forma imperativa polo seu valor normal de mercado, entendéndose como tal o que se acordaría por persoas ou entidades independentes en condicións de libre competencia.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Nestes supostos, o contribuínte debe cumprir as obrigas de documentación das devanditas operacións nos termos e condicións establecidas nos artigos 13 a 16, Capítulo V ("Información e documentación sobre entidades e operacións vinculadas") do Título I do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado polo Real

decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

3.2 Outras causas de exclusión do método de estimación obxectiva

a. Desenvolver a actividade económica, total ou parcialmente, fóra do territorio español

Normativa: Art. 32.2 c) Regulamento IRPF.

Véxase tamén art. 3.2 Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Con esta finalidade, entenderase que as actividades de transporte urbano colectivo e de viaxeiros por estrada, de transporte por autotaxi, de transporte de mercadorías por estrada e de servizos de mudanzas, desenvólvense, en calquera caso, dentro do territorio español.

b. Superar durante o ano anterior (2023) a magnitude específica máxima (número de persoas empregadas ou de vehículos ou de bateas utilizados) establecida para cada actividade no artigo 3.1. d) da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), que se recollen na [relación de actividades](#) que se reproduce neste Capítulo.

Normativa: Art. 34.1 Regulamento IRPF.

No primeiro ano de exercicio da actividade unicamente tera en contase para estes fins o número de persoas empregadas, de vehículos afectos ou de bateas utilizadas o día de inicio da actividade.

Deberá computarse non só a magnitude específica correspondente á actividade desenvolvida polo contribuínte, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polo cónxuxe, descendentes e ascendentes, así como as entidades en réxime de atribución de rendas en que participen calquera das persoas anteriores, cando se dean as circunstancias antes indicadas nas "Regras de determinación do volume de rendementos íntegros e de compras".

Importante : para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva, teñen a consideración de actividades independentes cada unha de que figuran na relación que máis adiante reproducese, á marxe de que a actividade se desenvolva nun ou varios locais ou que se corresponda cun só ou con varios grupos ou epígrafes do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE) (Art. 38.1 Regulamento IRPF).

c. Determinar o rendemento neto dalgunha actividade económica no método de estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades

Normativa: Arts. 34.2 e 35 Regulamento IRPF.

Véxase tamén art. 3.1 Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

A normativa reguladora do IRPE establece como principio xeral a incompatibilidade da estimación obxectiva coa estimación directa. Conforme a este principio, os contribuíntes que determinen o rendemento neto dalgunha actividade económica polo método de estimación directa, en calquera das súas modalidades, están obrigados a determinar o rendemento neto de todas as súas actividades económicas polo devandito método, na modalidade que corresponda.

Non obstante, cando se inicie durante o ano algunha actividade non incluída ou pola que se renuncie ao método de estimación obxectiva, a incompatibilidade non proverá efectos para ese ano respecto das actividades que se viñan realizando con anterioridade, senón a partir do ano seguinte.

d. A exclusión do réxime especial simplificado do IVE ou do IXIC

Normativa: Arts. 34.2 e 36 Regulamento IRPE.

En virtude do principio de coordinación do método de estimación obxectiva co Imposto sobre o Valor Engadido (IVE) ou co Imposto Xeral Indirecto Canario (IXIC), a exclusión do réxime especial simplificado no IVE ou no IXIC (IXIC) supón a exclusión do método de estimación obxectiva por todas as actividades económicas exercidas polo contribuínte.

Consecuencias da exclusión do método de estimación obxectiva

Normativa: Art. 34.3 Regulamento IRPE

A exclusión do método de estimación obxectiva por calquera das circunstancias anteriormente comentadas produce os seus efectos unicamente no ano inmediato posterior a aquel en que se produza a devandita circunstancia e suporá a inclusión durante os tres anos seguintes no ámbito de aplicación da modalidade simplificada do método de estimación directa, agás renuncia ao mesmo.

Importante : se se supera o volume de rendementos íntegros ou de compras previstas no artigo 32.2 do Regulamento do IRPE o contribuínte quedará excluído do ámbito de aplicación do método de estimación obxectiva para todas as súas actividades económicas durante, polo menos, os tres anos seguintes, con independencia do tipo de actividades que se desenvolvan nestes anos.

Actividades económicas desenvolvidas a través de entidades en réxime de atribución de rendas

Normativa: Art. 39 Regulamento IRPE

O método de estimación obxectiva para a determinación do rendemento neto das actividades económicas desenvolvidas a través de [entidades en réxime de atribución de rendas](#) aplicaráse con independencia das circunstancias que concorran individualmente nos seus socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes, sempre que, ademais das condicións de carácter xeral sinaladas anteriormente para as actividades económicas realizadas directamente por persoas físicas, cúmplanse os seguintes requisitos:

- **Que todos os socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes sexan persoas físicas contribuíntes polo IRPE.**
- **Que non se renunciase en tempo e forma á aplicación do método de estimación obxectiva.**

A renuncia deberá formularse por unanimidade de todos os socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes integrantes da entidade; porén, a revogación da renuncia poderá ser presentada por un só deles .

Importante : para a definición do ámbito de aplicación do método de estimación obxectiva ás entidades en réxime de atribución de rendas, deberán computarse non só as operacións correspondentes ás actividades desenvolvidas pola propia entidade, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polos seus socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes, o cónxuxes, descendentes e ascendentes destes , así como por outras entidades en réxime de atribución en que participen calquera das persoas anteriores en que concorran as circunstancias expresadas nas regras de determinación do volume de rendementos íntegros e de compras.

Así mesmo deberá computarse non só a magnitude específica correspondente á actividade económica desenvolvida pola propia entidade en réxime de atribución, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polos seus socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes; o cónxuxes, descendentes e ascendentes destes ; así como por outras entidades en réxime de atribución de rendas en que participen calquera das persoas anteriores cando se dean as circunstancias indicadas nas regras de determinación do volume de rendementos íntegros e de compras.

Actividades incluídas no exercicio 2024 no método de estimación obxectiva

Relación de actividades coa indicación do Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE) que lle corresponde e os signos ou módulos previstos para cada actividade

Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	Actividade	Magnitude máxima
---	Produción de mexillón en batea	5 bateas
419.1	Industrias do pan e da bolaría	6 empregados
419.2	Industrias da bolaría, pastelería e galletas	6 empregados
419.3	Industrias de elaboración de masas fritas	6 empregados
423.9	Elaboración de patacas fritas, flocos de millo de millo e similares	6 empregados
641	Comercio polo miúdo de froitas, verduras, hortalizas e tubérculos	5 empregados
642.1, 2, 3 e 4	Comercio polo miúdo de carne e despoños; de produtos e derivados cárnicos elaborados	5 empregados
642.5	Comercio polo miúdo de ovos, aves, coellos de granxa, caza; e de produtos derivados dos mesmos	4 empregados
642.6	Comercio polo miúdo, en casquerías, de vísceras e despoños procedentes de animais de abasto, frescos e conxelados	5 empregados
643.1 e 2	Comercio polo miúdo de peixes e outros produtos da pesca e da acuicultura e de caracois	5 empregados
644.1	Comercio polo miúdo de pan, pastelería, confeitaría e similares	6
(*) Calquera día do ano.		

Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	Actividade	Magnitude máxima
	e de leite e produtos lácteos	empregados
644.2	Despachos de pan, pans especiais e bolaría	6 empregados
644.3	Comercio polo miúdo de produtos de pastelería, bolaría e confeitaría	6 empregados
644.6	Comercio polo miúdo de masas fritas, con ou sen coberturas ou recheos, patacas fritas, produtos de aperitivo, froitos secos, lambetadas, preparados de chocolate e bebidas refrescantes	6 empregados
647.1	Comercio polo miúdo de calquera clase de produtos alimenticios e de bebidas en establecementos con vendedor	5 empregados
647.2 e 3	Comercio polo miúdo de calquera clase de produtos alimenticios e bebidas en réxime de autoservizo ou mixto en establecementos cuxa sala de vendas teña unha superficie inferior a 400 metros cadrados	4 empregados
651.1	Comercio polo miúdo de produtos téxtiles, confeccións para o fogar, alfombras e similares e artigos de tapizaría	4 empregados
651.2	Comercio polo miúdo de toda clase de pezas de roupa para o vestido e toucado	5 empregados
651.3 e 5	Comercio polo miúdo de lenzaría, lenzaría e pezas de roupa especiais	3 empregados
651.4	Comercio polo miúdo de artigos de mercería e paquetería	4 empregados
651.6	Comercio polo miúdo de calzado, artigos de pel e imitación ou produtos substitutivos, cintos, carteiras, bolsos, maletas e artigos de viaxe en xeral	5 empregados
652.2 e 3	Comercio polo miúdo de produtos de drogaría, perfumaría e cosmética, limpeza, pinturas, vernices, disolventes, papeis e outros produtos para a decoración e de produtos químicos, e de artigos para a hixiene e o aseo persoal	4 empregados
653.1	Comercio polo miúdo de mobles	4
(*) Calquera día do ano.		

Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	Actividade	Magnitude máxima
		empregados
653.2	Comercio polo miúdo de material e aparellos eléctricos, electrónicos, electrodomésticos e outros aparellos de uso doméstico accionados por outro tipo de enerxía distinta da eléctrica, así como mobles de cociña	3 empregados
653.3	Comercio polo miúdo de artigos de enxoval, ferraxaría, adorno, agasallo ou reclamo (incluíndo bixutería e pequenos electrodomésticos)	4 empregados
653.4 e 5	Comercio polo miúdo de materiais de construción, artigos e mobiliario de saneamento, portas, xanelas, persianas, etc.	3 empregados
653.9	Comercio polo miúdo doutros artigos para o equipamento do fogar <u>n.c.o.p.</u>	3 empregados
654.2	Comercio polo miúdo de accesorios e pezas de recambio para vehículos terrestres	4 empregados
654.5	Comercio polo miúdo de toda clase de maquinaria (agás aparellos do fogar, de oficina, médicos, ortopédicos, ópticos e fotográficos)	3 empregados
654.6	Comercio polo miúdo de cubertas, bandas ou bandaxes e cámaras de aire para toda clase de vehículos	4 empregados
659.2	Comercio polo miúdo de mobles de oficina e de máquinas e equipos de oficina	4 empregados
659.3	Comercio polo miúdo de aparellos e instrumentos médicos, ortopédicos, ópticos e fotográficos	3 empregados
659.4	Comercio polo miúdo de libros, xornais, artigos de papelería e escritorio e artigos de debuxo e belas artes, agás en quioscos situados na vía pública	3 empregados
659.4	Comercio polo miúdo de prensa, revistas e libros en quioscos situados na vía pública	2 empregados
659.6	Comercio polo miúdo de xoguetes, artigos de deporte, pezas de roupa deportivas de vestido, calzado e toucado, armas,	3 empregados
(*) Calquera día do ano.		

Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	Actividade	Magnitude máxima
	cartuchería e artigos de pirotecnia	
659.7	Comercio polo miúdo de sementes, aboamentos, flores e plantas e pequenos animais	4 empregados
662.2	Comercio polo miúdo de toda clase de artigos, incluíndo alimentación e bebidas, en establecementos distintos dos especificados no grupo 661 e no epígrafe 662.1	3 empregados
663.1	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de produtos alimenticios, inclusas bebidas e xeados	2 empregados
663.2	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de artigos téxtiles e de confección	2 empregados
663.3	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de calzado, peles e artigos de coiro	2 empregados
663.4	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de artigos de drogaría e cosméticos e de produtos químicos en xeral	2 empregados
663.9	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente doutras clases de mercadorías <u>n.c.o.p.</u>	2 empregados
671.4	Restaurantes de dous garfos	10 empregados
671.5	Restaurantes dun garfo	10 empregados
672.1, 2 e 3	Cafeterías	8 empregados
673.1	Cafés e bares de categoría especial	8 empregados
673.2	Outros cafés e bares	8 empregados
675	Servizos en quioscos, caixóns, barracas ou outros locais	3
(*) Calquera día do ano.		

Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	Actividade	Magnitude máxima
	análogos	empregados
676	Servizos en chocolatarías, xeadarías e horchaterías	3 empregados
681	Servizo de hospedaxe en hoteis e moteis dunha ou dúas estrelas	10 empregados
682	Servizo de hospedaxe en hostais e pensións	8 empregados
683	Servizo de hospedaxe en fondas e casas de hóspedes	8 empregados
691.1	Reparación de artigos eléctricos para o fogar	3 empregados
691.2	Reparación de vehículos automóbiles, bicicletas e outros vehículos	5 empregados
691.9	Reparación de calzado	2 empregados
691.9	Reparación doutros bens de consumo <u>n.c.o.p.</u> (agás reparación de calzado, restauración de obras de arte, mobles, antigüidades e instrumentos musicais)	2 empregados
692	Reparación de maquinaria industrial	2 empregados
699	Outras reparacións <u>n.c.o.p.</u>	2 empregados
721.1 e 3	Transporte urbano colectivo e de viaxeiros por estrada	5 vehículos (*)
721.2	Transporte por autotaxis	3 vehículos (*)
722	Transporte de mercadorías por estrada	4 vehículos (*)
751.5	Engraxamento e lavado de vehículos	5 empregados
(*) Calquera día do ano.		

Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	Actividade	Magnitude máxima
757	Servizos de mudanzas	4 vehículos (*)
849.5	Transporte de mensaxaría e recadería, cando a actividade se realice exclusivamente con medios de transporte propio	5 vehículos (*)
933.1	Ensino de condución de vehículos terrestres, acuáticos, aeronáuticos, etc.	4 empregados
933.9	Outras actividades de ensino, tales como idiomas, corte e confección, mecanografía, taquigrafía, preparación de exames e oposicións e similar <u>n.c.o.p.</u>	5 empregados
967.2	Escolas e servizos de perfeccionamento do deporte	3 empregados
971.1	Tintura, limpeza en seco, lavado e pasado de roupas feitas e de pezas de roupa e artigos do fogar usados	4 empregados
972.1	Servizos de salón de peiteado de señora e cabaleiro	6 empregados
972.2	Salóns e institutos de beleza	6 empregados
973.3	Servizos de copias de documentos con máquinas fotocopadoras	4 empregados
(*) Calquera día do ano.		

Actividades independientes e operacións accesorias

Normativa: Art. 38 Regulamento IRPF

Aos efectos do método de estimación obxectiva, considéranse actividades económicas **independentes** cada unha das recollidas especificamente na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro) que regula este método para o exercicio 2024.

A determinación das operacións económicas incluídas en cada actividade das relacionadas no [punto anterior deste apartado](#) deberá efectuarse de acordo coas normas do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE) na medida en que resulten aplicables.

Véxase ao respecto o Real decreto Lexislativo 1175/1990, do 28 de setembro, polo que se aproban as tarifas e a instrución do Imposto sobre Actividades Económicas (BOE do 29 de setembro).

Así mesmo, comprenderanse en cada actividade as operacións económicas que se desenvolvan con **carácter accesorio** á actividade principal.

Con esta finalidade ten a consideración de actividade accesorio á actividade principal aquela cuxo volume de ingresos non supere o 40 por 100 do volume correspondente á actividade principal.

Finalmente indicar que para o cómputo da magnitude máxima de exclusión deberán terse en conta as persoas empregadas ou vehículos ou bateas que se utilicen para o desenvolvemento da actividade principal e de calquera actividade accesorio incluída no método de estimación obxectiva.

As actividades económicas accesorias que se entendan comprendidas en cada unha das actividades incluídas no método de estimación obxectiva indícanse na rúbrica "Nota" dentro do [Apéndice](#) "Rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización aplicable no exercicio 2024", que se reproduce neste mesmo Capítulo.

Reglas de cómputo da magnitude máxima de exclusión

Reglas xerais

Normativa: Véxase art.3.1. d) Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Para os efectos de determinar para cada actividade se a magnitude correspondente a esta excede ou non das cantidades máximas indicadas na anterior relación, deberán terse en conta as seguintes particularidades:

a. A magnitude “empregados” comprenderá todas as persoas, asalariadas ou non asalariadas, que traballen efectivamente na actividade principal e en calquera outra actividade accesorio incluída no réxime. A súa contía determinarase pola media ponderada correspondente ao período en que se exerce a actividade durante o ano inmediato anterior.

Para determinar a media ponderada aplicaranse exclusivamente as seguintes regras:

- Só tomarase en conta o número de horas traballadas durante o período en que se exerce a actividade durante o ano inmediato anterior.
- Computarase como **unha persoa non asalariada**, a que traballe na actividade polo menos 1.800 horas/ano. Cando o número de horas de traballo ao ano sexa inferior a 1.800, estimarase como contía da persoa non asalariada a proporción existente entre o número de horas efectivamente traballadas no ano e 1.800.

Non obstante, o empresario computarase como unha persoa non asalariada. Naqueles supostos en que poida acreditarse unha dedicación inferior a 1.800 horas/ano por causas obxectivas, tales como xubilación, incapacidade, pluralidade de actividades ou peche temporal da explotación, computarase o tempo efectivo dedicado á actividade. Nestes supostos, para a cuantificación das tarefas de enderezo, organización e planificación da

actividade e, en xeral, as inherentes á titularidade da mesma, computarase ao empresario en 0,25 persoas/ano, agás cando se acredite unha dedicación efectiva superior ou inferior.

- Computarase como unha persoa asalariada, a que traballe o número de horas anuais por traballador fixado no convenio colectivo correspondente ou, no seu defecto, 1.800 horas / ano. Cando o número de horas de traballo ao ano sexa inferior ou superior, estimarase como contía da persoa asalariada a proporción existente entre o número de horas efectivamente traballadas e as fixadas no convenio colectivo ou, no seu defecto, 1.800.

b. As magnitudes “vehículos” e “bateas” refírese, respectivamente, ao número máximo de vehículos ou bateas que se utilicen en calquera día do ano para o desenvolvemento da actividade principal e de calquera outra actividade accesoria incluída no método.

***Importante** : no primeiro ano de exercicio da actividade tera en contase o número de persoas empregadas ou vehículos ou bateas ao inicio da mesma.*

Cando nun ano natural se supere a magnitude máxima nalguna actividade, o contribuínte **quedará excluído, a partir do ano inmediato seguinte**, do método de estimación obxectiva, debendo determinar o seu rendemento neto polo método de estimación directa, modalidade simplificada, sempre que se reúnen os requisitos establecidos para a devandita modalidade e non se renuncie á súa aplicación, en cuxo caso resultará aplicable a modalidade normal do devandito método.

Os requisitos establecidos para aplicación da modalidade simplificada do método de estimación directa, e os efectos da renuncia á mesma, coméntanse no [Capítulo 7](#).

Regras especiais

Para a determinación das magnitudes excluíntes do método de estimación obxectiva deberá computarse non só a magnitude específica correspondente ás actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polo cónxuxe, descendentes e ascendentes, así como polas entidades en réxime de atribución de rendas en que participen calquera dos anteriores, en que concorran as circunstancias seguintes:

a. Que as actividades económicas desenvolvidas sexan idénticas ou similares.

Con esta finalidade, entenderanse que son idénticas ou similares as actividades económicas clasificadas no mesmo grupo no Imposto sobre Actividades Económicas.

b. Que exista un enderezo común de tales actividades, compartíndose medios persoais ou materiais.

Cando se trate de entidades en réxime de atribución de rendas deberán computarse non só a magnitude específica correspondente á actividade económica desenvolvida pola propia entidade en réxime de atribución, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polos seus socios, herdeiros, comeneiros ou partícipes; o cónxuxes, descendentes e ascendentes

destes ; así como por outras entidades en réxime de atribución de rendas en que participen calquera das persoas anteriores, en que concorran as circunstancias anteriormente sinaladas.

Determinación do rendemento neto reducido

Introdución: esquema

Normativa; Véxanse o Anexo II e instrucións da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

No método de estimación obxectiva as operacións necesarias para a determinación do rendemento neto, se é o caso, reducido realízanse de forma illada e separada para cada actividade que teña a consideración de independente, aínda que o mesmo contribuínte desenvolva varias ás que resulte de aplicación a devandita método.

Para 2024 a determinación do rendemento neto reducido anual correspondente a cada actividade efectúase, unha vez transcorrido o ano, mediante as operacións sucesivas que se indican no seguinte esquema:

Fase1^a:

UNIDADES DE MÓDULO EMPREGADAS, UTILIZADAS Ou INSTALADAS

(x) RENDEMENTO ANUAL POR UNIDADE DE MÓDULO (antes de amortización)

= RENDEMENTO NETO PREVIO

Fase 2^a

(-) MINORACIÓN POR INCENTIVOS AO EMPREGO

(-) MINORACIÓN POR INCENTIVOS AO INVESTIMENTO

= RENDEMENTO NETO MINORADO

Fase 3^a

(x) ÍNDICES CORRECTORES (segundo a actividade e determinadas circunstancias)

= RENDEMENTO NETO DE MÓDULOS

Fase 4^a

(-) REDUCCIÓN DE CARÁCTER XERAL: 5 POR 100

(-) REDUCCIÓN ESPECIAL PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS POLOS DANOS PRODUCIDOS POLA DANA : 25 POR 100

(-) REDUCCIÓN ESPECIAL PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS EN LORCA: 20 POR 100

(-) REDUCCIÓN ESPECIAL PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS NA ILLA DE LA PALMA: 20 POR 100

(-) GASTOS EXTRAORDINARIOS POR CIRCUNSTANCIAS EXCEPCIONAIS (Incendios, inundacións, afundimentos, etc., comunicadas á [AEAT](#) en tempo e forma)

(+) OUTRAS PERCEPCIÓNS EMPRESARIAIS

= RENDEMENTO NETO DA ACTIVIDADE

Fase 5ª

(-) REDUCCIÓN POR IRREGULARIDADE [\(*\)](#) : 30 POR 100

= RENDEMENTO NETO REDUCIDO DA ACTIVIDADE

(*) Aplicable unicamente respecto do compoñente "Outra percepcións empresariais" con período de xeración superior a dous anos ou que se cualifiquen regulamentariamente como obtidas de forma notoriamente irregular no tempo. [\(Volver\)](#)

Fase 1ª: Determinación do rendemento neto previo

Normativa: Véxanse Anexo II e instrución 2.1 do citado Anexo II Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro)

O rendemento neto previo da actividade está constituído pola suma dos produtos obtidos de multiplicar o número de unidades empregadas, utilizadas ou instaladas na actividade de cada un dos módulos, polo rendemento anual antes de amortización asignada a cada unidade de módulo.

Os rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización aplicable en 2024 a cada unha das actividades incluídas no método de estimación obxectiva reproducense como [apéndice](#) ao final do presente Capítulo.

Polo tanto, para a determinación do rendemento neto previo hai que ter en conta:

1. Cuantificación do número de unidades empregadas, utilizadas ou instaladas na actividade dos distintos signos ou módulos

A primeira operación que debe realizarse para determinar o rendemento neto previo consiste en cuantificar o número de unidades empregadas, utilizadas ou instaladas de cada un dos módulos fixados para cada actividade que teña a consideración de independente.

A Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro), establece no seu Anexo II en apartado 2.1 das súas Instrucións as regras para cuantificación do número de unidades dos distintos signos ou módulos que pasamos a examinar a continuación.

Reglas para o cómputo dos módulos

Normativa: Instrución 7 para a aplicación dos signos, índices ou módulos no [IRPF](#) do anexo II Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Na Orde que desenvolve o método de estimación obxectiva fíxanse unha serie de regras que debe aplicar o contribuínte para calcular o termo medio dos signos, índices ou módulos relativos a todo o período en que exercese a actividade durante o devandito ano natural para o cálculo do rendimento neto que corresponda, cando se produzan durante o exercicio algunha das seguintes circunstancias:

- Inicio da actividade con posterioridade ao día 1 de xaneiro do ano natural.
- Cesamento na actividade antes do día 31 de decembro do ano natural.
- Exercicio discontinuo da actividade (sen que teñan esta consideración os períodos vacacionais).
- Haberse producidas variacións durante o ano na contía das variables ou módulos correspondentes á actividade.

O cálculo do termo medio dos signos, índices ou módulos determínase:

- a. Nos **módulos “persoais asalariados” e “persoais non asalariado”** en función das horas traballadas.
- b. Nos **módulos “distancia percorrida” e “consumo de enerxía eléctrica”** teran en contase, respectivamente, os quilómetros percorridos ou os quilovatios/hora consumida.
- c. **Nos restantes casos**, en función dos días de efectivo emprego, utilización ou instalación, tendo en conta que os mesmos comprenden os días normais de descanso e vacacións, xa que as contías que se fixan na Orde teñen carácter anual.
- d. Cando do termo medio calculado non resulte un número enteiro, expresarase con **dúas cifras decimais**.

Módulos comúns a varias actividades : cando exista utilización parcial dun módulo na actividade ou sector de actividade, o valor que hai que computar será o que resulte do seu rateo en función da súa utilización efectiva. Se non fóra posible determinar esta, imputarase por partes iguais a cada unha das utilizacións do módulo.

Módulo "Persoal non asalariado"

Normativa: Instrución 2.1.1^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no **IRPF** do anexo II Orde **HFP/1359/2023**, do 19 de decembro (**BOE** do 21 de decembro).

Persoal non asalariado é o **empresario**.

Tamén terán esta consideración, o seu **cónxuxe e os fillos menores que convivan con el**, cando, traballando efectivamente na actividade, non constitúan persoal asalariado por non concorrer algún dos **requisitos seguintes** :

- Que traballen habitualmente e con continuidade na actividade empresarial.

- Que exista o correspondente contrato laboral.
- Que estean afiliados ao réxime xeral da Seguridade Social.

Regras para o cómputo do módulo "Persoal non asalariado"

A. Regras xerais

a. Empresario:

Computarase como unha persoa non asalariada o empresario. Naqueles supostos en que poida acreditarse unha dedicación inferior a 1.800 horas/ano por causas obxectivas, tales como xubilación, incapacidade, pluralidade de actividades ou peche temporal da explotación, computarase o tempo efectivo dedicado á actividade.

Nestes supostos, para a cuantificación das tarefas de enderezo, organización e planificación da actividade e, en xeral, as inherentes á titularidade da mesma, computarase ao **titular da actividade en 0,25 persoas/ano**, agás cando se acredite unha dedicación efectiva superior ou inferior.

No caso de exercicio dunha actividade económica de tempada, o cómputo do módulo persoal non asalariado realizarase en función das horas dedicadas á actividade, entre as que deberán incluírse as dedicadas ás tarefas de enderezo, organización e planificación da actividade e, en xeral, as inherentes á titularidade da mesma, que polo menos deberán valorarse na parte proporcional que corresponda a 0,25 persoa/ano e o período temporal en que se desenvolva a actividade.

b. Cónxuxe e fillos menores do empresario:

Computarase como unha persoa non asalariada, o cónxuxe e fillos menores do titular da actividade que convivan con el, cando traballen na actividade, polo menos, 1.800 horas/ano.

Cando o número de horas de traballo ao ano sexa inferior a 1.800, estimarase como contía da persoa non asalariada a proporción existente entre o número de horas efectivamente traballadas no ano e 1.800.

O número de unidades do módulo "persoal non asalariado" **expresarase con dous decimais**.

Importante : o persoal non asalariado cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 computarase ao 75 por 100. Con esta finalidade, tomarase en consideración a situación existente na data de devindicación do imposto (normalmente, o 31 de decembro).

B. Regra especial do cómputo do cónxuxe e fillos menores do empresario

Cando o cónxuxe ou os fillos menores do empresario teñan a consideración de non asalariados, **computaranse ao 50 por 100**, sempre que o titular da actividade compútese por enteiro, antes de aplicar, se é o caso, a redución prevista para persoas con

discapacidade anteriormente comentada, e non haxa máis dunha persoa asalariada.

Aos efectos da cuantificación ao 50 por 100 do módulo persoal non asalariado para o cónxuxe e fillos menores cando o titular se compute por enteiro e non haxa máis dunha persoa asalariada no método de estimación obxectiva do IRPE, a magnitude consistente nun máximo de 1 traballador debe computarse en función do **número de horas anuais** rateadas por traballadores fixados no convenio colectivo correspondente. Criterio aplicado como consecuencia da doutrina fixada pola Sentenza do Tribunal Supremo número 1667/2023, do 13 de decembro, da Sección Segunda da Sala do Contencioso-administrativo, recaída no recurso de casación núm. 2702/2022 (ROJ: STS 5697/2023) en relación ao cómputo do índice corrector 0,90 das empresas de pequena dimensión.

A redución do 50 por 100 practicarase despois de aplicar, se é o caso, a correspondente por grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100.

Exemplo: Determinación do número de unidades do módulo "persoal non asalariado" empregadas na actividade

Don R.G.C., que ten recoñecido un grao de discapacidade do 33 por 100, é titular dun bar en que unicamente traballan el e o seu cónxuxe, constando a afiliación de ambos os dous ao réxime de traballadores autónomos da Seguridade Social.

Ademais, dedica parte da xornada (en 2024, 409 horas) ao seu traballo como conserxe do predio contigua.

Determinar as unidades do módulo "persoal non asalariado" empregadas na actividade no ano 2024.

Solución:

Ao non darse o requisito da afiliación do cónxuxe do titular da actividade ao réxime xeral da Seguridade Social, este ten a consideración de "persoal non asalariado".

Módulo "persoal non asalariado":

a. **Horas non traballadas:** 409 horas

b. **Horas traballadas polo titular e polo seu cónxuxe:** $1.800 - 409 = 1.391$ horas cada un.

c. **Horas computables:**

- Titular : $75\% \text{ s/ } 1.391 \text{ horas} = 1.043 \text{ horas}$
- Cónxuxe: 1.391 horas
- Totais Horas computables: $1.043 + 1.391 = 2.434 \text{ horas}$

Notas:

Títular: o peche da actividade como consecuencia da existencia desta circunstancia obxectiva (traballo por conta allea como conserxe do titular) considérase unha causa obxectiva que permite que poida acreditarse unha dedicación inferior a 1.800 horas/ano. Neste caso o tempo efectivo dedicado á actividade é de 1.391 horas de que se computarán o 75 por 100 ao ter o contribuínte un grao de discapacidade de 33 por 100.

Cónxuxe: ao non computarse o titular da actividade por enteiro (por ser o número de horas de traballo ao ano inferior a 1.800 horas) por unha causa obxectiva ao cónxuxe non se lle aplica a redución do 50 por 100 previsto na instrución 2.1.1ª do anexo II da Orde HFP/1359/2023.

d. Cálculo Nº de unidades (termo medio):

$$2.434 \text{ horas} \div 1.800 \text{ horas/ano} = \mathbf{1,35 \text{ persoa}}$$

Módulo "Persoal asalariado"

Normativa: Instrución 2.1.2ª para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPE do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Teñen a condición de persoal asalariado:

- a. As persoas que traballen na actividade e non teñan a condición de persoal non asalariado, incluídos, se é o caso, os traballadores contratados a través de Empresas de Traballo Temporal (ETT).
- b. O cónxuxe e os fillos menores do titular da actividade que convivan con el, sempre que, existindo o oportuno contrato laboral e a afiliación ao réxime xeral da Seguridade Social, traballen habitualmente e con continuidade na actividade económica desenvolvida polo contribuínte.

Importante : non se computarán como persoas asalariadas os alumnos de formación profesional específica que realicen o módulo obrigatorio de formación en centros de traballo. A diferenza dos anteriores o persoal contratado como bolseiro debe computarse como persoal asalariado.

Regras para o cómputo do módulo "Persoal asalariado"

A determinación do número de unidades do módulo "persoal asalariado" realízase mediante a aplicación das seguintes regras:

1º. Regra xeral

- a. **Se existe convenio colectivo**, computarase como unha persoa asalariada a que traballe o número de horas anuais por traballador que fose fixado no devandito convenio.
- b. **Se non existe convenio colectivo**, estimarase que unha persoa asalariada equivale a 1.800 horas/ano.

Cando o número de horas sexa **inferior ou superior** ao indicado, estimarase como contía da persoa asalariada a proporción existente entre o número de horas efectivamente traballadas e as fixadas no convenio colectivo ou, no seu defecto, 1.800 horas.

O número de unidades do módulo "persoal asalariado" **expresarase con dous decimais**.

ERTE: debe terse en conta que, na medida en que o módulo "persoal asalariado" cuantifícase en función do número de horas efectivamente traballadas anualmente por cada traballador na actividade, cando se aprobe un expediente temporal de regulación de emprego (ERTE) deberán cuantificarse as horas anuais traballadas polo persoal asalariado en función das condicións en que cada un deles encóntrese no ERTE, computandose, exclusivamente, as horas de traballo efectivo. Por iso, **NON** se computarán as horas que correspondan ao tempo en que o contrato de traballo se encontre suspendido temporalmente (ERTE de suspensión do contrato de traballo) ou, se é o caso, as horas que son obxecto de redución temporalmente (ERTE de redución de xornada).

2º. Computarase nun 60 por 100 ao persoal asalariado **menor de 19 anos** e ao que preste os seus servizos baixos un contrato de aprendizaxe ou para a formación.

3º. Computarase nun 40 por 100 ao persoal asalariado que sexa unha **persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100**.

Nestes dous últimos casos, cando unha persoa asalariada cumpra 19 anos ou se lle recoñeza un grao de discapacidade do 33 por 100 ou superior durante o período impositivo, o cómputo do 60 por 100 ou, se é o caso, do 40 por 100 efectuarase unicamente **respecto da parte do período en que se dean calquera destas circunstancias**.

Importante : as reducións do 60 por 100 e do 40 por 100 anteriormente comentadas son incompatibles entre si.

4º. Nas actividades en que así aparece indicado, o módulo "persoal asalariado" analízase en dous:

- Persoal asalariado de fabricación.
- Resto do persoal asalariado.

Nestes casos, o cómputo de cada un dos dous módulos citados deberá efectuarse de forma independente. Cando un mesmo traballador desenvolva labores de fabricación e doutro tipo, o número de unidades que debe computarse en cada un dos devanditos módulos determinarase en función do número de horas efectivas de traballo en cada labor. Se non fóra posible determinar o devandito número, imputarase o total por partes iguais a cada un dos devanditos módulos.

Exemplo: Determinación do número de unidades do módulo "persoais asalariadas" empregadas na actividade

Don A.C.M. é titular dun establecemento de comercio polo miúdo de produtos alimenticios e bebidas, epígrafe 647.1 do IAE, que vén determinando o rendemento neto da súa actividade polo método de estimación obxectiva.

Desde o ano 2004 traballan a xornada completa no devandito establecemento, ademais do titular, dúas persoas empregadas fixas maiores de 19 anos.

No exercicio 2024 producíronse as seguintes alteracións no cadro de persoal de traballadores do mesmo:

- O 1 de xaneiro contratáronse como aprendices, a xornada completa e por un período de 6 meses, dúas persoas maiores de 19 anos, que totalizaron 900 horas anuais cada un.
- O día 2 de maio contrátase, por tempo indefinido e a xornada completa, unha persoa cun grao de discapacidade do 33 por 100, que totalizou 1.100 horas anuais.

Determinar o número de unidades dos módulos "persoais non asalariado" e "persoal asalariado" correspondente ao exercicio 2024, supondo que o número de horas anuais establecidas no correspondente convenio colectivo é de 1.800 horas/ano.

Solución:

Módulo "persoal non asalariado":

Titular da actividade: 1,00 persoa

Total: 1,00 persoa

Módulo "persoal asalariado":

2 persoas empregadas todo o ano: 2,00 persoas

2 aprendices (60% s/2 x 900/1800): 0,60 persoas

1 persoa con grao de discapacidade do 33 % (40% s/1.100/1.800): 0,24 persoas

Total: 2,84 persoas

Módulo "Superficie do local "

Normativa: Instrución 2.1.3^a e 4ª para a aplicación dos signos, índices ou módulos no **IRPF** do anexo II Orde **HFP/1359/2023**, do 19 de decembro (**BOE** do 21 de decembro).

Para os efectos da aplicación do módulo, enténdese por locais as construcións, edificacións ou instalacións, así como as superficies, cubertas ou sen cubrir, abertas ou non ao público, que se utilicen para o desenvolvemento da actividade.

A unidade do módulo "Superficie do local "é o metro cadrado (m²).

Por superficie do local tomarase a definida na Regra 14^a.1.F, letras a), b), c) e h), da Instrución para a aplicación das Tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE), aprobada por Real decreto Lexislativo 1175/1990, do 28 de setembro (**BOE** do 29 de

setembro e 1 e 2 de outubro), así como na disposición adicional cuarta, letra f), da Lei 51/2002, do 27 de decembro, de reforma da Lei 39/1998, do 28 de decembro, Reguladora das Facendas Locais (BOE do 28 de decembro).

Nas actividades en que así figure indicado, dentro da magnitude superficie do local será preciso distinguir e determinar por separado algún, ou varios, dos seguintes módulos:

- Superficie local independente.
- Superficie local non independente.
- Superficie do local de fabricación.

A unidade de cada un destes módulos é, igualmente, o metro cadrado (m²).

Definicións

Enténdese por:

- **Local independente**

O que dispón de sala de vendas para atención ao público. Considéranse así mesmo locais independentes aqueles que deban tributar segundo o que se dispón na Regra 14^a.1.F, letra h), da Instrución para a aplicación das tarifas do IAE, aprobada por Real decreto Lexislativo 1175/1990, do 28 de setembro.

- **Local non independente**

O que non dispoña de sala de vendas propias para atención ao público por estar situado no interior doutro local, galería comercial ou mercado.

- **Local de fabricación**

O local, ou parte do mesmo, dedicado á realización das operacións de fabricación.

Módulo "Consumo de enerxía eléctrica"

Normativa: Instrución 2.1.5^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Por consumo de enerxía eléctrica entenderase a facturada pola empresa subministradora, cuxa unidade é 100 quilovatios por hora (kWh). Cando na factura se distinga entre enerxía "activa" e "reactiva", só computarase a primeira.

Módulo "Potencia eléctrica"

Normativa: Instrución 2.1.6^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Entenderase por potencia eléctrica a contratada coa empresa subministradora da enerxía, cuxa unidade é o quilovatio contratado (kW).

Módulo "Superficie do forno "

Normativa: Instrución 2.1.7^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Por superficie do forno entenderase a que corresponda ás características técnicas do mesmo. A unidade do módulo "superficie do forno "é 100 decímetros cadrados (dm²).

Módulo "Mesas"

Normativa: Instrución 2.1.8^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Nos bares e cafeterías, así como nos restaurantes, a unidade "mesa" entenderase referida á susceptible de ser ocupada por catro persoas. As mesas de capacidade superior ou inferior aumentarán ou reducirán a contía do módulo na proporción correspondente.

Mesas que se utilizan soamente durante determinados períodos do ano . O número de unidades do módulo "mesas" determinarase en proporción á duración do período, computado en días, durante o que se utilizasen as mesas ao longo do ano.

Taboleiros que se utilizan ocasionalmente como mesas. Computarase unha unidade do módulo "mesas" por cada catro persoas susceptibles de ocupar os taboleiros. Unha vez determinado de acordo con este criterio o número de unidades, este ratearase en función do período, computado en días, de utilización dos taboleiros durante o ano.

Barras adaptadas para servir comidas. Estas barras non se computarán para os efectos de determinar o número de unidades do módulo "mesas".

Módulo "Número de habitantes"

Normativa: Instrución 2.1.9^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

O número de habitantes será o da poboación de dereito do municipio, constituída polo total dos residentes inscritos no Padrón Municipal de Habitantes, presentes e ausentes. A condición de residentes adquirese no momento de realizar tal inscrición.

Módulo "Carga do vehículo "

Normativa: Instrución 2.1.10^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

A capacidade de carga dun **vehículo ou conxunto de vehículos** será igual á diferenza entre a masa total máxima autorizada determinada tendo en conta as posibles limitacións administrativas, que se é o caso, indíquense nas Tarxetas de Inspección Técnica, co límite

de 40 toneladas, e a suma das taras correspondentes aos vehículos portantes (peso en baleiro do camiión, remolque, semiremolque e cabeza tractor), expresada, segundo proceda, en quilogramos ou toneladas, estas últimas con dúas cifras decimais.

No caso de cabezas tractores que utilicen distintos semiremolques, a súa tara avaliarase en oito toneladas como máximo.

Cando o transporte se realice exclusivamente con colectores, a tara destes avaliarase en tres toneladas.

Módulo "Prazas"

Normativa: Instrución 2.1.11^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Nas actividades de servizo de hospedaxe, entenderase por "prazas" o número de unidades de capacidade de aloxamento do establecemento.

Módulo "Asentos"

Normativa: Instrución 2.1.12^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Nas actividades de **transporte urbano colectivo e de viaxeiros por estrada**, entenderase por "asentos" o número de unidades que figura na Tarxeta de Inspección Técnica do vehículo, excluídos o do condutor e o do guía.

Vehículos adaptados especificamente para **transporte escolar**. O cómputo de unidades do módulo asento destes vehículos deberá efectuarse polo número equivalente de asentos de persoas adultas. Con esta finalidade, considerarase que cada tres asentos para nenos menores de 14 anos equivalen a dous asentos de persoas adultas.

Módulo "Máquinas recreativas"

Normativa: Instrución 2.1.13^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Unicamente computaranse as máquinas recreativas instaladas **que non sexan propiedade** do titular da actividade.

Esta magnitude comprende dous módulos: máquinas tipo "A" e máquinas tipo "B" de acordo co que se dispón nos artigos 4º e 5º, respectivamente, do Regulamento de Máquinas Recreativas e de Azar, aprobado polo Real decreto 2110/1998, do 2 de outubro (BOE do 16 de outubro).

- **Máquina recreativa tipo "A".** Son máquinas tipo "A" todas aquelas de mero pasatempo ou recreo que se limitan a conceder ao usuario un tempo de uso ou de xogo a cambio do prezo da partida, sen que poidan conceder ningún tipo de premio en metálico, en especie ou en forma de puntos cambiiables por obxectos ou diñeiro.

Inclúense tamén neste grupo de máquinas de tipo «Ás» que ofrezan como único aliciente adicional e por causa da habilidade do xogador a posibilidade de continuar xogando polo mesmo importe inicial en forma de prolongamento da propia partida ou doutras adicionais, que en ningún caso poderá ser trocada por diñeiro ou especie.

Véxanse os apartados 1 e 2 do artigo 4 do Real decreto 2110/1998, do 2 de outubro, polo que se aproba o Regulamento de Máquinas Recreativas e de Azar.

- **Máquina recreativa tipo "B".** Son máquinas tipo "B" aquelas que, a cambio do prezo da xogada, conceden ao usuario un tempo de uso ou de xogo e, eventualmente, de acordo co programa de xogo, un premio en metálico.

Atención: teñase en conta que as máquinas propiedade do titular constitúen unha actividade independente, clasificada no epígrafe 969.4 do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE) e que a devandita actividade non está entre as actividades incluídas no método de estimación obxectiva polo que, en principio, os rendementos derivados da mesma non poden determinarse por este método, senón polo de estimación directa.

Módulo "Lonxitude de barra"

Normativa: Instrución 2.1.15^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Nas actividades de cafés e bares que teñen asignado o módulo "lonxitude de barra", entenderase por barra o mostrador onde se serven e apoian as bebidas e alimentos solicitados polos clientes.

A lonxitude de barra medirase polo lado do público e dela excluírase a zona reservada ao servizo de camareiros. Se existisen barras auxiliares de apoio adosadas ás paredes, piares, etc., dispoñan ou non de tallos, incluírase a súa lonxitude para o cálculo do módulo.

A unidade deste módulo é o metro lineal (m.l.). O número de unidades expresarase, se é o caso, con dous decimais.

Módulo "Potencia fiscal do vehículo "

Normativa: Instrución 2.1.14^a para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Nas actividades que o teñen asignado, este módulo vén definido pola potencia fiscal que figura na Tarxeta de Inspección Técnica do vehículo, expresada en cabalos fiscais (CVF).

Módulo "Distancia percorrida"

Normativa: Instrución 7 para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF do anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

A actividade de transporte por autotaxis ten como módulo asignado a "distancia percorrida" por cada vehículo afecto á actividade, debendo computarse a totalidade dos percorridos no ano. A unidade está constituída por 1.000 km.

2. Importes dos rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización

En xeral

Para o exercicio 2024 os importes dos rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización correspondente a cada actividade son os que figuran no Anexo II da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro) e recóllense no "[Apéndice](#) : Rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización aplicable no exercicio 2024" deste Capítulo.

Redución do rendimento anual por unidade de módulo por circunstancias excepcionais

Normativa: Art 37.4.1º e 2º Regulamento [IRPF](#). Véxase tamén Anexo III Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

En situacións de normalidade económica, o rendimento neto previo da actividade vén determinado polo resultado de multiplicar o número de unidades empregadas, utilizadas ou instaladas na actividade de cada un dos módulos aplicables polo rendimento anual por unidade antes de amortización asignada a cada unidade. Porén, cando se produzan as circunstancias excepcionais que se indican a continuación, poderase acordar pola Administración a redución do o devandito rendimento anual por unidade en relación cos módulos que procedan, con indicación do período de tempo a que resulte de aplicación. As devanditas circunstancias agrúpanse nos seguintes supostos:

- Cando o desenvolvemento da actividade económica véxase afectado por incendios, inundacións ou outras circunstancias excepcionais que afecten un sector ou zona determinada.
- Cando o desenvolvemento da actividade económica véxase afectado por incendios, inundacións, afundimentos ou grandes avarías no equipo industrial, que supoñan alteracións ou anomalías graves no desenvolvemento da actividade.
- Cando o titular da actividade encóntrase en situación de incapacidade temporal e non teña outro persoal empregado.

No primeiro caso, a redución dos signos, índices ou módulos deberá ser autorizada pola ministra de Facenda e poderá afectar os contribuíntes dun determinado sector ou zona.

Debido ás consecuencias dos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024, aprobouse a aplicación no exercicio 2024 dunha [redución do 25 por 100 do rendimento neto de módulos](#) ás actividades desenvolvidas nos devanditos municipios, detallados no Anexo do citado Real decreto-lei.

Nos restantes casos, os interesados que desexen que se reduzan os signos, índices ou módulos, deberán presentar, no prazo de 30 días contado desde a data en que se producen as alteracións ou a situación de incapacidade temporal, escrito ante a Administración ou, no seu defecto, Delegación da Axencia Estatal de Administración Tributaria, en que se poña de manifesto o feito de haberse producidas as devanditas circunstancias, achegando ao mesmo tempo as probas que se estimen oportunas e facendo mención, se é o caso, das indemnizacións a percibir por razón das alteracións producidas. Acreditada a efectividade das mesmas, o titular da Administración ou Delegación da Axencia Estatal de Administración Tributaria acordará a redución dos módulos que procedan, con indicación do período de tempo a que resulte de aplicación.

Atención: no suposto de que o contribuínte teña recoñecido o dereito á redución dalgún ou varios dos módulos aplicables á actividade, a declaración cubrirase de acordo coas contías reducidas acordadas pola Administración tributaria.

Fase 2ª: Determinación do rendemento neto minorado

Normativa: Véxanse Anexo II e instrución 2.2 do citado Anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

O rendemento neto minorado é o resultado de reducir o rendemento neto previo no importe dos incentivos ao emprego e ao investimento, na forma que se establece a continuación:

1. Minoración por incentivos ao emprego

Cálculo do importe correspondente a esta minoración por incentivos ao emprego

1.1. Coeficientes minoración

Para determinar o importe correspondente a esta minoración, deberá multiplicarse a contía do "rendemento anual por unidade antes de amortización" establecida para o módulo "persoal asalariado" polo coeficiente de minoración que corresponda, o cal está constituído, pola súa parte, pola suma dos dous coeficientes seguintes:

- **Coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas.**
- **Coeficiente por tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado".**

De forma resumida:

Minoración = RA x (Coeficiente por incremento do nº de persoas asalariadas + Coeficiente por tramos)

Sendo RA o importe do rendemento anual por unidade antes de amortización do módulo "persoal asalariado" correspondente á actividade de que se trate.

1.2. Determinación do coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas

A aplicación deste coeficiente está condicionada ao cumprimento dos seguintes requisitos:

- Que no ano 2024 incrementáse, en termos absolutos, o número de persoas asalariadas empregadas na actividade en relación co ano 2023.
- Que, ademais, o número de unidades do módulo "persoal asalariado" de 2024 sexa superior ao número de unidades dese mesmo módulo correspondente a 2023.

Cumpríndose ambos os dous requisitos, a diferenza positiva entre o número de unidades do módulo "persoal asalariado" de 2024 e o correspondente a 2023 multiplicarase por 0,40. O resultado obtido é o **coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas**.

Con esta finalidade, terán en contase exclusivamente as persoas asalariadas que se computasen na Fase 1ª, de acordo coas regras anteriormente comentadas para o cómputo do módulo "persoal asalariado". Se no ano anterior non se estivese acollido ao método de estimación obxectiva, tomarase como número de unidades correspondentes ao devandito ano o que correspondese, de acordo coas regras establecidas para o cómputo do "persoal asalariado".

Atención: en ningún caso terán en contase, para os efectos de determinar o coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas, aquelas que non se computasen, para determinar o rendemento neto previo da actividade, como é o caso dos alumnos de formación profesional específica que realicen o módulo obrigatorio de formación en centros de traballo.

1.3. Determinación do coeficiente por tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado"

A cada un dos tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado" utilizado para determinar o rendemento neto previo correspondente ao exercicio 2024, excluída, se é o caso, a diferenza positiva sobre a que se aplicase o coeficiente 0,40 anterior, se lle aplicará o coeficiente que corresponda da seguinte táboa:

Tramo	Coeficiente
Ata 1,00	0,10
Entre 1,01 e 3,00	0,15

Tramo	Coeficiente
Entre 3,01 e 5,00	0,20
Entre 5,01 e 8,00	0,25
Máis de 8,00	0,30

O resultado da aplicación da citada táboa é o **coeficiente por tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado"**.

A minoración por incentivos ao emprego será o resultado de multiplicar a contía do "rendemento anual por unidade antes de amortización", establecido para o módulo "persoal asalariado" polo resultado de sumar os dous coeficientes anteriores.

Exemplo: Minoración por incentivos ao emprego

Don A.A.A. desenvolve a actividade de restaurante de dous garfos, epígrafe 671.4 do IAE .

Durante o exercicio 2023, traballaron na actividade 3 empregados con contrato fixo e a xornada completa, cada un dos que totalizou 2.100 horas/ano. No mes de xuño, contratouse por un período de 6 meses un aprendiz que totalizou 1.050 horas de traballo.

No exercicio 2024 a situación do cadro de persoal foi a seguinte:

- Permanecen na empresa os 3 empregados con contrato fixo, realizando a mesma xornada laboral anual que no ano anterior.
- O 2 de xaneiro, contratouse por tempo indefinido a un traballador que totalizou 2.100 horas/ano.
- O día 1 de agosto, contratáronse temporalmente por un período de 6 meses a 2 novas persoas, cada un dos que totalizou 1.000 horas/ano de traballo.

Determinar a minoración por incentivos ao emprego correspondente ao exercicio 2024, supondo que o número de horas anuais establecidas no correspondente convenio colectivo é de 1.800.

Solución:

1. Determinación do coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas.

a. Incremento do número de persoas asalariadas en 2024 respecto de 2023 en termos absolutos:

- Persoas asalariadas no ano 2023: 4 persoas
- Persoas asalariadas no ano 2024: 6 persoas

- Incremento do número de persoas asalariadas: 2 persoas

b. Incremento do número de unidades do módulo "persoal asalariado" en 2024 respecto de 2023:

- Número de unidades do módulo "persoal asalariado" en 2023.

$$(3 \times 2.100/1.800) + (60\% \text{ s}/1.050/1.800) = 3,5 + 0,35 = 3,85 \text{ persoas}$$

- Número de unidades do módulo "persoal asalariado" en 2024

$$(4 \times 2.100/1.800) + (2 \times 1.000/1.800) = 4,67 + 1,11 = 5,78 \text{ persoas}$$

- Incremento do número de unidades: $5,78 - 3,85 = 1,93$ persoas

Ao cumprirse ambos os dous requisitos, a diferenza positiva entre o número de unidades do módulo "persoal asalariado" de 2024 respecto de 2023 multiplicarase por 0,40.

Coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas: $0,40 \times 1,93 = 0,772$

2. Determinación do coeficiente por tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado", excluída a diferenza positiva sobre a que se aplicou o coeficiente 0,4 anterior.

$$5,78 - 1,93 = 3,85$$

Tramo	Persoal asalariado	Coeficiente por tramo	Totais
Ata 1,00	1	0,10	0,10
Entre 1,01 e 3,00	2	0,15	0,30
Entre 3,01 e 5,00	0,85	0,20	0,17
Total	3,85		0,57

3. Coeficiente de minoración: $0,772 + 0,57 = 1,342$

4. Importe da minoración por incentivos ao emprego.

É o resultado de multiplicar o rendemento anual por unidade antes de amortización do módulo "persoal asalariado" (3.709,88) polo coeficiente de minoración (suma do coeficiente por incremento do número de asalariados máis o coeficiente por tramos: 1,342). É dicir, $3.709,88 \times 1,342 = 4.978,66$ euros.

2. Minoración por incentivos ao investimento

Este incentivo permite reducir o rendemento neto previo da actividade no importe correspondente á depreciación efectiva experimentada polo inmovilizado, material ou intanxible, afecto á mesma por funcionamento, uso, gozo ou obsolescencia.

Táboa de amortización

O importe da depreciación efectiva determínase utilizando a táboa de amortización incluída na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), que se reproduce a continuación:

Grupo	Descrición	Coeficiente lineal máximo	Período máximo
1	Edificios e outras construcións	5 por 100	40 anos
2	Útiles, ferramentas, equipos para o tratamento da información e sistemas e programas informáticos	40 por 100	5 anos
3	Batea	10 por 100	12 anos
4	Barco	10 por 100	25 anos
5	Elementos de transporte e resto de inmovilizado material	25 por 100	8 anos
6	Inmovilizado intanxible	15 por 100	10 anos

Reglas particulares para a aplicación da táboa de amortización

Normativa: disposición adicional quincuaxésimo novena Lei IRPF

Novidade 2024:posibilidade de aplicar o sistema de liberdade de amortización en determinados vehículos e novas infraestruturas de recarga

O Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño, polo que se prorrogan determinadas medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo e adóptanse medidas urxentes en materia fiscal, enerxética e social (BOE do 27 de xuño) introduciu unha nova disposición adicional quincuaxésimo novena na Lei do IRPF en virtude da que se posibilita a aplicación da liberdade de amortización prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS aos contribuíntes do IRPF que determinen o rendemento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación obxectiva.

Como consecuencia do anterior, desde o 1 de xaneiro de 2024, os contribuíntes que determinen o rendemento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación obxectiva, poderán aplicar esta liberdade de amortización, previsto na disposición adicional décimo oitava da LIS, respecto das investimentos en vehículos e

instalacións de recarga afecta á mesma.

- **O coeficiente de amortización utilizable pode ser calquera porcentaxe entre o máximo e o mínimo.** Esta última porcentaxe é o resultado de dividir 100 entre o período máximo que figura na táboa para cada grupo de elementos.
- **O coeficiente de amortización aplícase sobre o prezo de adquisición ou custo de produción** se o elemento foi producido pola propia empresa, excluíndo:
 - O valor residual, se é o caso, para todos os elementos.

De acordo co Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro, polo que se aproba o Plan Xeral de Contabilidade (BOE do 20 de novembro), o valor residual dun activo é o importe que a empresa estima que podería obter no momento actual pola súa venda ou outra forma de disposición, unha vez deducidos os custos de venda, tomando en consideración que o activo acadase a antigüidade e demais condicións que se espera que teña ao final da súa vida útil.

- O valor do solo para as edificacións. Cando non se coñeza a parte do prezo de adquisición correspondente ao valor do solo, este valor determinarase rateando o prezo de adquisición entre os valores catastrais do solo e da construción no ano de adquisición.
- O IVE soportado na súa adquisición ou produción cando o ben se afecte a unha actividade económica incluída no réxime simplificado do citado imposto.
- **A amortización deberá practicarse elemento por elemento**, aínda que cando se trate de elementos patrimoniais integrados no mesmo Grupo da Táboa de Amortización, a amortización poderá practicarse sobre o conxunto deles, sempre que en todo momento poida coñecerse a amortización correspondente a cada elemento patrimonial.
- **Os elementos patrimoniais do inmovilizado material** empezarán a amortizarse desde a súa posta en condicións de funcionamento e os do inmovilizado intanxible desde o momento en que estean en condicións de producir ingresos.
- **A vida útil non pode exceder do período máximo** de amortización establecida na táboa para cada tipo de elementos.
- Tratándose de elementos patrimoniais do inmovilizado material que se adquiran usados, a amortización efectuarase sobre o prezo de adquisición, ata o límite resultante de multiplicar por dous a cantidade derivada de aplicar o coeficiente de amortización lineal máximo.
- **No suposto de cesión de uso de bens con opción de compra ou renovación**, cando polas condicións económicas da operación non existan dúbidas razoables de que se exercerá unha ou outra opción, será deducible para o cesionario, en concepto de amortización, un importe equivalente ás cotas de amortización que corresponderían aos citados bens, aplicando os coeficientes previstos na Táboa de Amortización sobre o prezo de adquisición ou custo de produción do ben.

- **Os elementos do inmovilizado material novo**, postos a disposición do contribuínte no exercicio 2024, cuxo valor unitario non exceda de 601,01 euros, poderán amortizarse libremente, ata o límite de 3.005,06 euros anuais.
- En todo caso, deberá disporse dos **xustificantes documentais** da adquisición dos elementos amortizables e que os mesmos consten debidamente rexistrados no correspondente libro rexistro de bens de investimento.
- **Para as adquisicións de activos novos realizadas entre o 1 de xaneiro de 2003 e o 31 de decembro de 2004**, os coeficientes de amortización lineais máximos aplicables serán o resultado de multiplicar por 1,1 os sinalados no cadro. O novo coeficiente así determinado será aplicable durante a vida útil dos activos novos adquiridos no citado período.
- **Desde o 1 de xaneiro de 2024**, os contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica polo método de estimación obxectiva poderán aplicar a **liberdade de amortización** prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS **para determinados vehículos e novas infraestruturas de recarga afecta á citada actividade económica**, con suxeición a determinados requisitos.

Véxase para estes fins o apartado dedicado á [“Amortización de determinados vehículos e de novas infraestruturas de recarga”](#) do Capítulo 7 deste manual, en concreto, o subapartado correspondente “B. Resto de contribuíntes”

Fase 3ª: Determinación do rendemento neto de módulos

Normativa: Véxanse Anexo II e instrución 2.3 do citado Anexo II Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Sobre o rendemento neto minorado da actividade cuxo importe sexa positivo aplicaranse, cando corresponda, os índices correctores que a continuación sinálanse

Atención: se o rendemento neto minorado da actividade é unha cantidade negativa, non se aplicarán os índices correctores.

1. Índices correctores especiais

Unicamente teñen asignado índice corrector especial as seguintes actividades:

Actividade de comercio polo miúdo de prensa, revistas e libros en quioscos situados na vía pública (epígrafe IAE: 659.4)

Normativa: Instrución 2.3 a.1) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Situación dos quioscos	Índice aplicable
Madrid e Barcelona	1,00
Municipios de máis de 100.000 habitantes	0,95
Resto de municipios	0,80

Cando, por exercerse a actividade en varios municipios, exista a posibilidade de aplicar máis dun índice dos anteriormente sinalados, aplicarase un único índice, que será o correspondente ao municipio de maior poboación.

Actividade de transporte por autotaxis (epígrafe IAE: 721.2)

Normativa: Instrución 2.3 a.2) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Poboación do municipio en que se exerce a actividade	Índice aplicable
Ata 2000 habitantes	0,75
De 2001 ata 10.000 habitantes	0,80
De 10.001 ata 50.000 habitantes	0,85
De 50.001 ata 100.000 habitantes	0,90
Máis de 100.000 habitantes	1,00

Cando, por exercerse a actividade de transporte por autotaxis en varios municipios, exista a posibilidade de aplicar máis dun índice dos anteriormente sinalados, aplicarase un único índice, que será o correspondente ao municipio de maior poboación.

Teñase en conta que a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC) do 20 de setembro de 2022, Reclamación número 00-09398-2021, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio, sinalou que a actividade económica de alugamento de vehículo con condutor a través dunha licenza VTC compréndese no Epígrafe 721.2 do IAE, baixo o título "Transporte por autotaxis" e, por iso, considérase incluída no método de estimación obxectiva do IRPF.

Actividade de transporte urbano colectivo e de viaxeiros por estrada (epígrafes IAE: 721.1 e 3)

Normativa: Instrución 2.3. a.3) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Se o titular dispón dun único vehículo, o índice aplicable é o 0,80.

Actividades de transporte de mercadorías por estrada e servizos de mudanzas (epígrafes IAE: 722 e 757)

Normativa: Instrución 2.3 a.4) Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Características da actividade	Índice aplicable
Actividade en que o titular dispoña dun único vehículo	0,80
Actividade desenvolvida con tractores camiós e sen semiremolques	0,90
Actividade desenvolvida cun único tractor camión e sen semiremolques	0,75

Actividade de produción de mexillón en batea

Normativa: Instrución 2.3 a.5) Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Características da actividade	Índice aplicable
Empresa cunha soa batea e sen barco auxiliar	0,75
Empresa cunha soa batea e cun barco auxiliar de menos de 15 toneladas de rexistro bruto (TR B.)	0,85
Empresa cunha soa batea e cun barco auxiliar de 15 a 30 TR B.	0,90
Empresa cunha soa batea e cun barco auxiliar de máis de 30 TR B.	0,95
Empresa con dous bateas e sen barco auxiliar	0,90
Empresa con dous bateas e cun barco auxiliar de menos de 15 TR B	0,95

2. Índices correctores xerais

Os índices correctores xerais son os que a continuación indícanse:

Índice corrector para empresas de pequena dimensión

Normativa: Instrución 2.3 b.1) Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Este índice corrector resulta aplicable ás empresas que cumpran os seguintes **requisitos** :

1. Que o titular da actividade sexa persoa física.
2. Que exerza a actividade nun único local.
3. Que non dispoña de máis dun vehículo afecto á actividade e este non supere os 1.000 kg de capacidade de carga.
4. Que a actividade se exerza sen persoal asalariado ou con persoal asalariado ata un máximo de dous traballadores.

Concorrendo estes requisitos, a contía do índice corrector será a que, en función do número de persoas asalariadas e, se é o caso, a poboación do municipio en que se exerce a actividade, indícase a continuación:

- **Se a actividade se exerce sen persoal asalariado:**

Poboación do municipio en que se exerce a actividade	Índice aplicable
Ata 2000 habitantes	0,70
De 2001 ata 5.000 habitantes	0,75
Máis de 5.000 habitantes	0,80

Cando, por exercerse a actividade en varios municipios, exista a posibilidade de aplicar máis dun índice dos anteriormente sinalados, aplicarase un único índice, que será o correspondente ao municipio de maior poboación.

- **Se a actividade se exerce con persoal asalariado, ata un máximo de dous traballadores, aplicarase o índice 0,90** calquera que sexa a poboación do municipio en que se desenvolva a actividade.

Aos efectos de aplicar o índice corrector do 0,90 por 100 para empresas de pequena dimensión con ata dous traballadores no método de estimación obxectiva do IRPE, a magnitude consistente nun máximo de 2 traballadores debe computarse en función do número de horas anuais rateadas por traballador fixado no convenio colectivo correspondente. Doutrina fixada na Sentenza do Tribunal Supremo número 1667/2023, do 13 de decembro, da Sección Segunda da Sala do Contencioso-administrativo, recaída no recurso de casación núm. 2702/2022 (ROJ : STS 5697/2023).

Índice corrector de tempada

Normativa: Instrución 2.3 b.2) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Nas actividades que habitualmente se desenvolvan só durante certos días do ano, continuos ou alternos, sempre que o total non exceda de 180 días por ano, aplicarase un índice corrector multiplicador, cuxa contía está en función da duración da tempada en que se realiza a actividade.

Duración da tempada	Índice aplicable
Ata 60 días	1,50
De 61 días a 120	1,35
De 121 días a 180 días	1,25
Máis de 180 días (non constitúe actividade de tempada)	---

Índice corrector de exceso

Normativa: Instrución 2.3 b.3) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Se o rendemento neto minorado, rectificado, se é o caso, pola aplicación dos índices anteriores, supera as contías que para cada actividade indícanse na relación que segue, **ao exceso seralle de aplicación o índice multiplicador 1,30**.

Epígrafe IAE	Actividade	Contía
--	Produción de mexillón en batea	40.000,00
419.1	Industrias do pan e da bolaría.	41.602,30
419.2	Industrias da bolaría, pastelería e galletas	33.760,53
419.3	Industrias de elaboración de masas fritas	19.670,55
423.9	Elaboración de patacas fritas, flocos de millo de millo e similares	19.670,55
641	Comercio polo miúdo de froitas, verduras, hortalizas e tubérculos.	16.867,67
642.1, 2, 3 e 4	Comercio polo miúdo de carne e despoxos; de produtos e derivados cárnicos elaborados	21.635,71
642.5	Comercio polo miúdo de ovos, aves, coellos de granxa, caza; e de produtos derivados dos mesmos.	20.136,65
642.6	Comercio polo miúdo, en casquerías, de vísceras e despoxos procedentes de animais de abasto, frescos e conxelados	16.237,81
643.1 e 2	Comercio polo miúdo de peixes e outros produtos da pesca e da acuicultura e de caracois.	24.551,97

Epígrafe IAE	Actividade	Contía
644.1	Comercio polo miúdo de pan, pastelería, confeitaría e similares e de leite e produtos lácteos	43.605,26
644.2	Despachos de pan, pans especiais e bolaría.	42.925,01
644.3	Comercio polo miúdo de produtos de pastelería, bolaría e confeitaría.	33.760,53
644.6	Comercio polo miúdo de masas fritas, con ou sen coberturas ou recheos, patacas fritas, produtos de aperitivo, froitos secos, lambetadas, preparados de chocolate e bebidas refrescantes.	19.670,55
647.1	Comercio polo miúdo de calquera clase de produtos alimenticios e de bebidas en establecementos con vendedor	15.822,10
647.2 e 3	Comercio polo miúdo de calquera clase de produtos alimenticios e de bebidas en réxime de autoservizo ou mixto en establecementos cuxa sala de vendas teña unha superficie inferior a 400 metros cadrados.	25.219,62
651.1	Comercio polo miúdo de produtos téxtiles, confeccións para o fogar, alfombras e similares e artigos de tapizaría	23.638,67
651.2	Comercio polo miúdo de toda clase de pezas de roupa para o vestido e toucado	24.848,00
651.3 e 5	Comercio polo miúdo de lenzaría, lenzaría e pezas de roupa especiais.	19.626,46
651.4	Comercio polo miúdo de artigos de mercería e paquetaría	14.862,05
651.6	Comercio polo miúdo de calzado, artigos de pel e imitación ou produtos substitutivos, cintos, carteiras, bolsos, maletas e artigos de viaxe en xeral.	24.306,32
652.2 e 3	Comercio polo miúdo de produtos de drogaría, perfumaría e cosmética, limpeza, pinturas, vernices, disolventes, papeis e outros produtos para a decoración e de produtos químicos, e de artigos para a hixiene e o aseo persoal.	25.333,00
653.1	Comercio polo miúdo de mobles.	30.718,31
653.2	Comercio polo miúdo de material e aparellos eléctricos, electrónicos, electrodomésticos e outros aparellos de uso doméstico accionados por outro tipo de enerxía distinta da eléctrica, así como mobles de cociña.	26.189,61
653.3	Comercio polo miúdo de artigos de enxoval, ferraxaría, adorno, agasallo, ou reclamo (incluíndo bixutería e pequenos electrodomésticos).	24.470,09
653.4 e 5	Comercio polo miúdo de materiais de construción, artigos e mobiliario de saneamento, portas, xanelas, persianas, etc.	26.454,15

Epígrafe IAE	Actividade	Contía
653.9	Comercio polo miúdo doutros artigos para o equipamento do fogar <u>n.c.o.p.</u>	32.765,35
654.2	Comercio polo miúdo de accesorios e pezas de recambio para vehículos terrestres.	32.815,74
654.5	Comercio polo miúdo de toda clase de maquinaria (agás aparellos do fogar, de oficina, médicos, ortopédicos, ópticos e fotográficos).	31.367,06
654.6	Comercio polo miúdo de cubertas, bandas ou bandaxes e cámaras de aire para toda clase de vehículos, agás as actividades de comercio por xunto dos artigos citados.	26.970,63
659.2	Comercio polo miúdo de mobles de oficina e de máquinas e equipos de oficina	30.718,31
659.3	Comercio polo miúdo de aparellos e instrumentos médicos, ortopédicos, ópticos e fotográficos	35.524,14
659.4	Comercio polo miúdo de libros, xornais, artigos de papelería e escritorio e artigos de debuxo e belas artes, agás en quioscos situados na vía pública	25.207,02
659.4	Comercio polo miúdo de prensa, revistas e libros en quioscos situados na vía pública (1)	28.860,22
659.6	Comercio polo miúdo de xoguetes, artigos de deporte, pezas de roupa deportivas de vestido, calzado e toucado, armas, cartuchería e artigos de pirotecnia.	24.948,78
659.7	Comercio polo miúdo de sementes, aboamentos, flores e plantas e pequenos animais.	23.978,80
662.2	Comercio polo miúdo de toda clase de artigos, incluíndo alimentación e bebidas, en establecementos distintos dos especificados no Grupo 661 e no epígrafe 662.1.	16.395,27
663.1	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de produtos alimenticios, inclusas bebidas e xeados.	14.379,72
663.2	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de artigos téxtiles e de confección.	19.059,58
663.3	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de calzado, peles e artigos de coiro	17.081,82
663.4	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de artigos de drogaría e cosméticos e de produtos químicos en xeral.	16.886,56
663.9	Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente doutras clases de mercadorías <u>n.c.o.p.</u>	18.354,14

Epígrafe IAE	Actividade	Contía
671.4	Restaurantes de dous garfos	51.617,08
671.5	Restaurantes dun garfo.	38.081,38
672.1,2 e 3	Cafeterías.	39.070,26
673.1	Cafés e bares de categoría especial.	30.586,03
673.2	Outros cafés e bares.	19.084,78
675	Servizos en quioscos, caixóns, barracas ou outros locais análogos.	16.596,83
676	Servizos en chocolatarías, xeadarías e horchaterías	25.528,25
681	Servizos de hospedaxe en hoteis e moteis dunha ou dúas estrelas.	61.512,19
682	Servizos de hospedaxe en hostais e pensións.	32.840,94
683	Servizos de hospedaxe en fondas e casas de hóspedes	16.256,70
691.1	Reparación de artigos eléctricos para o fogar	21.585,33
691.2	Reparación de vehículos automóbiles, bicicletas e outros vehículos.	33.729,04
691.9	Reparación de calzado (2)	16.552,74
691.9	Reparación doutros bens de consumo <u>n.c.o.p.</u> (agás reparación de calzado, restauración de obras de arte, mobles, antigüidades e instrumentos musicais). (3)	24.803,91
692	Reparación de maquinaria industrial.	30.352,99
699	Outras reparacións <u>n.c.o.p.</u>	23.607,18
721.1 e 3	Transporte urbano colectivo e de viaxeiros por estrada	35.196,62
722	Transporte de mercadorías por estrada.	33.640,86
751.5	Engraxamento e lavado de vehículos.	28.280,74
757	Servizos de mudanzas.	33.640,86
849.5	Transporte de mensaxaría e recadería, cando a actividade se realice	33.640,86

Epígrafe IAE	Actividade	Contía
	exclusivamente con medios de transporte propio.	
933.1	Enseño de condución de vehículos terrestres, acuáticos, aeronáuticos, etc.	47.233,25
933.9	Outras actividades de ensino, tales como idiomas, corte e confección, mecanografía, taquigrafía, preparación de exames e oposicións e similar n.c.o.p.	33.697,55
967.2	Escolas e servizos de perfeccionamento do deporte	37.067,30
971.1	Tintura, limpeza en seco, lavado e pasado de roupas feitas e de pezas de roupa e artigos do fogar usados.	37.224,77
972.1	Servizos de salón de peiteado de señora e cabaleiro.	18.051,81
972.2	Salóns e institutos de beleza	26.945,44
973.3	Servizos de copias de documentos con máquinas fotocopiadoras.	24.192,95

Notas ao cadro do índice corrector de exceso :

(1) En quioscos situados na vía pública. [\(Volver\)](#)

(2) Reparación de calzado. [\(Volver\)](#)

(3) Reparación doutros bens de consumo n.c.o.p. (agás reparación de calzado, restauración de obras de arte, mobles, antigüidades e instrumentos musicais). [\(Volver\)](#)

Índice corrector por inicio de novas actividades

Normativa: Instrución 2.3 b.4) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

- a. Os **contribuíntes que iniciasen novas actividades**, poderán aplicar no exercicio 2024 **un índice corrector do 0,80** se se trata do primeiro ano de exercicio da actividade, **ou do 0,90** se se trata do segundo.

Con esta finalidade, no exercicio da actividade deberán concorrer as seguintes circunstancias:

- Que se trate de novas actividades cuxo exercicio se iniciase a partir do 1 de xaneiro de 2023.
- Que non se trate de actividades de tempada.
- Que non se exercesen anteriormente baixo outra titularidade ou cualificación.

- Que se realicen en local ou establecemento dedicado exclusivamente á devandita actividade, con total separación do resto de actividades empresariais ou profesionais que, se é o caso, puidese realizar o contribuínte.

b. **Cando o contribuínte sexa unha persoa con discapacidade**, con grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 os índices correctores aplicables serán do **0,60 se se trata do primeiro ano** de exercicio da actividade ou do **0,70 se se trata do segundo** .

Reglas para a aplicación dos índices correctores: orde de aplicación e incompatibilidades

Os índices correctores aplícanse na orde en que acaban de indicarse, que é a orde en que aparecen na declaración, sempre que non sexan incompatibles entre si, sobre o rendimento neto minorado ou, se é o caso, sobre o rectificado por aplicación dos mesmos.

As **incompatibilidades** entre os diferentes índices correctores son as seguintes:

- O índice corrector para empresas de pequena dimensión non será aplicable ás actividades para as que estean previstos índices correctores especiais, a excepción do aplicable á actividade de comercio polo miúdo de prensa, revistas e libros en quioscos situados na vía pública (epígrafe IAE: 659.4).
- Cando resulte aplicable o índice corrector para empresas de pequena dimensión non se aplicará o índice corrector de exceso.
- Cando resulte aplicable o índice corrector de tempada non se aplicará o índice corrector por inicio de novas actividades.

Fase 4ª: Determinación do rendimento neto da actividade

A determinación do rendimento neto da actividade é o resultado de diminuír o rendimento neto de módulos na contía das reducións xerais (se é o caso, se procede, na contía da redución específica para actividades económicas desenvolvidas nos municipios afectados pola DANA , ou no termo municipal de Lorca, segundo corresponda se é o caso) e na dos gastos extraordinarios por circunstancias excepcionais. O saldo resultante desta operación deberá incrementarse no importe correspondente a outras percepcións empresariais.

1. Redución xeral: 5 por 100

Normativa: disposición adicional quincuaxésimo cuarta Lei IRPF e disposición adicional primeira Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Para 2024 estableceuse unha redución do rendimento neto de módulos do 5 por 100 aplicable con carácter xeral a todos os contribuíntes que determinen o rendimento neto da súa actividade polo método de estimación obxectiva.

Atención: a disposición adicional primeira da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva do IRPF, reduciu do 10 ao 5 por 100 a redución xeral prevista na disposición adicional primeira da Orde HFP/1172/2022.

Redución para actividades económicas polos danos producidos pola DANA : 25 por 100

Normativa: art. 11 Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro (BOE do 12 de novembro) e disposición adicional quinta Orde HAC/1347/2024, do 28 de novembro

Unha vez aplicada a redución xeral do 5 por 100 e, unicamente para aqueles contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica nos termos municipais citados no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024, e determinen o rendemento neto da devandita actividade polo método de estimación obxectiva, **poderase reducir o rendemento neto de módulos de 2024 correspondente a tales actividades nun 25 por 100**. A redución deberase consignar no recadro **[0161]** da declaración.

Véxase tamén para estes fins o [cadro-resumo](#) contido no Capítulo 2.

Atención: debido ás consecuencias dos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024, o artigo 11 do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes para o impulso do Plan de resposta inmediata, reconstrución e relanzamento fronte aos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 (BOE do 12 de novembro), estableceu para as actividades económicas desenvolvidas nos devanditos municipios, detallados no Anexo do citado Real Decreto-lei, unha redución especial, similar á establecida para a illa da Palma tras a erupción volcánica de Cimeira Vella .

2. Redución para actividades económicas desenvolvidas no termo municipal de Lorca: 20 por 100

Normativa: Disposición adicional quinta Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Unha vez aplicada a redución xeral e, unicamente para aqueles contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica no termo municipal de Lorca e determinen o rendemento neto da devandita actividade polo método de estimación obxectiva, **poderase reducir o rendemento neto de módulos de 2024 correspondente a tales actividades nun 20 por 100**. A redución deberase consignar no recadro **[1476]** da declaración.

3. Redución para actividades económicas desenvolvidas na Illa da Palma: 20 por 100

Normativa: Disposición adicional sexta Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Unha vez aplicada a redución xeral e, unicamente para aqueles contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica na Illa da Palma e determinen o rendimento neto da devandita actividade polo método de estimación obxectiva, **poderase reducir o rendimento neto de módulos de 2024 correspondente a tales actividades nun 20 por 100.**

A redución deberase consignar no recadro **[0157]** da declaración.

Atención: debido ás consecuencias das erupcións volcánicas ocorridas na Illa da Palma, a disposición adicional sexta da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva, estableceu para as actividades económicas desenvolvidas na devandita illa, unha redución especial, similar á establecida para o termo municipal de Lorca, a causa do terremoto acontecido no devandito municipio. Estas reducións xa se aplicaron tanto en 2022 como en 2023.

4. Gastos extraordinarios por circunstancias excepcionais

Normativa: Art. 37.4.3º Regulamento IRPF.

Véxase tamén norma común 2 do Anexo III Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Cando o desenvolvemento da actividade vísese afectado por incendios, inundacións, afundimentos ou outras circunstancias excepcionais, que determinasen gastos extraordinarios alleos ao proceso normal do exercicio daquela, os interesados poderán minorar o rendimento neto resultante no importe dos devanditos gastos.

Para iso, os contribuíntes deberán pór a devandita circunstancia en coñecemento da Administración ou Delegación da Axencia Estatal de Administración Tributaria correspondente ao seu domicilio fiscal, no prazo de 30 días contado desde a data en que se produza, achegando, para tal fin, a xustificación correspondente e facendo mención, se é o caso, das indemnizacións a percibir por razón de tales alteracións. A Administración tributaria verificará a certeza da causa que motiva a redución do rendimento e o importe da mesma.

5. Outras percepcións empresariais

Normativa: Véxase norma común 3 do Anexo III Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

O rendemento neto de módulos deberá incrementarse no importe correspondente a outras percepcións empresariais tales como as subvencións correntes e de capital.

Os criterios de imputación temporal das [subvencións correntes e de capital](#) coméntanse no Capítulo 7 deste Manual.

Importante: teña en conta que tributan como subvencións correntes as seguintes axudas directas:

- As axudas directas **ao sector de transportes por estrada** prevista nos artigos 34 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro ([BOE](#) do 28 de decembro) e 156 e seguintes do Real Decreto-lei 5/2023, do 28 de xuño ([BOE](#) do 29 de xuño).
- As axudas directas concedidas **aos titulares de actividades económicas especialmente afectados pola DANA por destrución ou reparación de elementos patrimoniais recollidas no artigo 11 de Real Decreto-lei 6/2024**, coas seguintes matizacións.

-Cando se trate de axudas públicas que teñan por obxecto compensar **a destrución en elementos patrimoniais**, a axuda percibida estará exenta na súa totalidade de acordo co apartado 1 c) da disposición adicional quinta da Lei do IRPF se o seu importe é superior a valor de adquisición do elemento patrimonial destruído. Pero se o seu importe é inferior integrárase na base imponible a diferenza negativa.

-Cando as axudas teñan por obxecto **reparar os danos sufridos nos elementos patrimoniais**, unicamente integrárase na base imponible a parte da axuda que, se é o caso, exceda do custo de reparación dos citados elementos. En ningún caso, os custos de reparación, ata o importe da citada axuda, serán fiscalmente deducibles nin se computarán como mellora.

A diferenza das anteriores, as prestacións percibidas da Seguridade Social por incapacidade temporal, risco durante o embarazo ou invalidez provisional, se é o caso, tributan como rendementos do traballo.

Importante : en caso de concesión de axudas ou subvencións polas Comunidades Autónomas, tras a crise da pandemia de Covid-19, co obxectivo de favorecer o mantemento da actividade económica dos autónomos ante os efectos das medidas adoptadas para facer fronte á devandita epidemia, en canto non teñen encaixe noutros conceptos do [IRPF](#) e o seu obxecto é compensar a diminución de ingresos obtidos na actividade económica, cualifícaranse como rendementos de actividades económicas (subvencións correntes) e deben imputarse ao exercicio en que se conceden, non sendo que se optase polo criterio de cobramentos e pagamentos para a imputación temporal dos rendementos da actividade.

Fase 5ª: Determinación do rendemento neto reducido da actividade

Normativa: Arts. 32.1 Lei IRPF e 25 Regulamento IRPF

O rendemento neto reducido da actividade é o resultado de minorar a contía do rendemento neto da actividade no importe equivalente ao 30 por 100 do concepto "outro percepcións empresariais" cuxo período de xeración sexa superior a dous anos, así como daquelas que se cualifiquen regulamentariamente como obtidas de forma notoriamente irregular no tempo, cando estes impútnense nun único período impositivo

Con esta finalidade, considéranse obtidas de forma notoriamente irregular no tempo, exclusivamente, as seguintes, cando se imputen nun único período impositivo:

- Subvencións de capital para a adquisición de elementos do inmovilizado non amortizables.
- Indemnizacións e axudas por cesamento de actividades económicas.
- Indemnizacións percibidas en substitución de dereitos económicos de duración indefinida.

Importe máximo do rendemento ao que se aplica a redución:

A contía do rendemento neto a que se refire este apartado sobre a que se aplicará a citada redución non poderá superar o importe de **300.000 euros anuais**.

No caso de que se obteñan varios rendementos irregulares da mesma natureza, e que o seu importe supere o límite de 300.000 euros de contía máxima sobre a que aplicar a redución do 30 por 100, a redución máxima distribuirase proporcionalmente entre todos os rendementos desa natureza.

Determinación do rendemento neto reducido total

Para determinar o rendemento neto reducido total, ao rendemento neto reducido da actividade calculada conforme ao explicado no apartado anterior poderá aplicarse a seguinte redución cuxas condicións, contía e límite desta redución están recollidos no Capítulo 7:

Redución polo exercicio de determinadas actividades económicas para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros.

Normativa: Art. 32.2.3º da Lei IRPF

Caso Práctico

Bar de categoría especial (epígrafe IAE: 673.1), situado nun local alugado en que desde a súa apertura no ano 1995 traballaron co titular 3 persoas asalariadas a xornada completa segundo o Convenio Colectivo do sector, que fixa unha xornada laboral de 1.800 horas anuais. O titular non desenvolve ningunha outra actividade económica.

No exercicio anterior (2023), o número de unidades do módulo "persoal asalariado" ascendeu a 3 persoas.

No exercicio 2024 os datos que hai que ter en conta son os seguintes.

- a. O 1 de setembro contratáronse 2 novos traballadores maiores de 19 anos que permanecían na empresa a 31 de decembro de 2024, cada un dos que totalizou 600 horas de traballo no devandito ano. As retribucións totais satisfeitas ao persoal no exercicio 2024 ascenderon a 41.500 euros.
- b. A lonxitude da barra do bar é de 10 metros e no mesmo hai autorizadas 8 mesas para catro persoas.
- c. A potencia eléctrica contratada é de 35 quilovatios e no local hai instalada unha máquina recreativa tipo "B".
- d. Do inmovilizado afecto á actividade o titular unicamente conserva facturas da cafeteira, unha vitrina térmica, a instalación de aire acondicionado e as 8 mesas coas súas cadeiras. Os datos que figuran no seu libro rexistro de bens de investimento son os seguintes:

Elemento	Comezo de utilización	Valor de adquisición	Amortización acumulada a 31-12-2023
Mobiliario (mesas e cadeiras)	01-06-2019	1.500 euros	1.500 euros
Cafeteira	01-06-2020	9.400 euros	8.400 euros
Vitrina térmica	01-07-2021	4.000 euros	2.500 euros
Instalación de aire acondicionado	01-08-2021	6.600 euros	3.900 euros

- e. Para substituír as mesas e cadeiras do establecemento, o titular o día 1 de febreiro de 2024 adquiriu 8 mesas e 32 cadeiras novas por 2.400,00 euros, sen que o valor unitario de ningún dos devanditos mobles supere a cantidade de 601,01 euros.

O devandito mobiliario foi instalado no bar o día 15 do citado mes. O mobiliario vello vendeu por 510,00 euros.

f. O día 10 de agosto de 2024 produciuse unha inundación no bar, ocasionando danos cuxa reparación ascendeu a 1.200,00 euros, sen que a póliza de seguro do titular cubrise o mencionado risco. O día 1 de setembro, o titular da actividade presentou escrito na Administración da Axencia Tributaria correspondente ao seu domicilio fiscal, comunicando os referidos feitos e achegando factura das reparacións efectuadas xunto ao documento acreditativo da inundación expedida polo servizo de bombeiros da localidade. Polos servizos competentes da Administración da Axencia Tributaria verificouse a certeza da causa que motivou o gasto extraordinario e a súa contía.

g. O contribuínte non obtivo outras rendas no exercicio.

Solución

1ª Fase: Determinación do rendemento neto previo.

1. Determinación do número de unidades computables de cada un dos módulos aplicables á actividade .

Módulo 1. Persoal asalariado

Nota previa: o persoal asalariado cuantifícase en función do número de horas efectivamente traballadas anualmente por cada traballador na actividade.

- 3 persoas todo o ano: $(3 \times 1.800 \text{ horas} \div 1.800) = 3,00$ persoas.
- 2 persoas contratadas o 01-09-2024: $(2 \times 600 \text{ horas} \div 1.800) = 0,66$ persoas
- Total: 3,66 persoas.

Módulo 2. Persoal non asalariado: O titular: 1,00 persoa

Módulo 3. Potencia eléctrica. quilovatios contratados: 35,00 kWh

Módulo 4. Mesas. Mesas para 4 persoas: 8 mesas

Módulo 5. Lonxitude de barra. Metros lineais: 10,00 m.l.

Módulo 6. Máquinas recreativas tipo "A".

O local non dispón de ningunha máquina recreativa tipo "A". Polo tanto, número de unidades = 0,00

Módulo 7. Máquinas recreativas tipo "B".

O local ten instalada 1 de máquina recreativa tipo "B": Polo tanto, o número de unidades é: 1,00 maquina.

2. Aplicación ao número de unidades de cada módulo do rendemento anual por unidade antes de amortización establecida na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Módulo	Nº unidades	Rendemento por unidade	Rendemento por módulo
1. Persoal asalariado	3,66	4.056,30	14.846,06
2. Persoal non asalariado	1,00	15.538,66	15.538,66
3. Potencia eléctrica	35,00	321,23	11.243,05
4. Mesas	8,00	233,04	1.864,32
5. Lonxitude de barra	10,00	371,62	3.716,20
6. Maquinas tipo "A"	0,00	957,39	0,00
7. Maquinas tipo "B"	1,00	2.903,66	2.903,66
Rendemento neto previo (suma)			50.111,95

2ª Fase: Determinación do rendemento neto minorado.

1. Minoración por incentivos ao emprego .

a. Coeficiente de minoración por incremento do número de persoas asalariadas.

-Incremento do número de unidades do módulo "persoal asalariado" en 2024 respecto de 2023:

Número de unidades do módulo "persoal asalariado" en 2023: 3,00 persoas

Número de unidades do módulo "persoal asalariado" en 2024: 3,66 persoas

Incremento do número de unidades: $3,66 - 3,00 = 0,66$ persoas

Ao cumprirse ambos os dous requisitos, a diferenza positiva entre o número de unidades do módulo "persoal asalariado" de 2024 respecto de 2023 multiplicarase por 0,40.

Coeficiente por incremento do número de persoas asalariadas: $0,40 \times 0,66 = 0,264$.

b. Coeficiente de minoración por tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado".

O coeficiente por tramos aplícase sobre 3,00 ($3,66 - 0,66$) unidades do módulo da seguinte forma:

Ata 1,00: $1,00 \times 0,10 = 0,10$

Entre 1,01 e 3,00: $2,00 \times 0,15 = 0,30$

Coeficiente de minoración por tramos: $(0,10 + 0,30)$: **0,40**

c. Coeficiente de minoración por incentivos ao emprego.

É o resultado de sumar os coeficientes de minoración por incremento do número de persoas asalariadas e por tramos do número de unidades do módulo "persoal asalariado": $0,264 + 0,40 = \mathbf{0,664}$

d. Importe da minoración por incentivos ao emprego.

É o resultado de multiplicar o coeficiente minorador polo rendimento anual por unidade do módulo "persoal asalariado": $0,664 \times 4.056,30 = 2.693,38$ euros.

2. Minoración por incentivos ao investimento .

Utilizando a táboa de amortización contida na Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), e aplicando os coeficientes lineais máximos de amortización fixada na mesma, o importe da minoración por incentivos ao investimento determínase como segue:

Elemento patrimonial	Valor adquisición	Coeficiente máximo	Período amortizable	Amortización
Mobiliario (mesas e cadeiras)	1.500	---	---	--- (2)
Cafeteira	9.400	25%	Todo o ano	1.000 (3)
Vitrina térmica	4.000	25%	Todo o ano	1.000
Aire acondicionado	6.600	25%	Todo o ano	1.650
Minoración por incentivos ao investimento (suma)				6.050

Nota ao cadro:

(1) No valor de adquisición dos elementos do inmovilizado non está incluído o [IVE](#) soportado, xa que a actividade está suxeita ao réxime simplificado do [IVE](#). [\(Volver\)](#)

(2) Malia estar en funcionamento na empresa ata seu baixa por venda, non cabe amortizar en 2024 as mesas e cadeiras vellas, xa que a 31-12-2023 os devanditos elementos xa estaban completamente amortizados. [\(Volver\)](#)

(3) Como o importe que resultaría da aplicación do coeficiente máximo é superior á cantidade pendente de amortizar a 31-12-2023, que ascende a 1.000 euros (valor de adquisición 9.400 - Amortización acumulada 8.400), a amortización efectuouse por esta última cantidade. [\(Volver\)](#)

(4) As mesas e cadeiras novas poden amortizarse libremente por ser o seu valor unitario inferior a 601,01 euros e porque, ademais, o importe global dos elementos patrimoniais novos adquiridos no ano 2024 non supera a cantidade de 3.005,06 euros. [\(Volver\)](#)

Elemento patrimonial	Valor adquisición	Coeficiente máximo	Período amortizable	Amortización
Mesas e cadeiras novas (amortizadas libremente)	2.400	100%(4)	Irrelevante	2.400
Minoración por incentivos ao investimento (suma)				6.050

Nota ao cadro:

(1) No valor de adquisición dos elementos do inmovilizado non está incluído o IVE soportado, xa que a actividade está suxeita ao réxime simplificado do IVE. [\(Volver\)](#)

(2) Malia estar en funcionamento na empresa ata seu baixa por venda, non cabe amortizar en 2024 as mesas e cadeiras vellas, xa que a 31-12-2023 os devanditos elementos xa estaban completamente amortizados. [\(Volver\)](#)

(3) Como o importe que resultaría da aplicación do coeficiente máximo é superior á cantidade pendente de amortizar a 31-12-2023, que ascende a 1.000 euros (valor de adquisición 9.400 - Amortización acumulada 8.400), a amortización efectuouse por esta última cantidade. [\(Volver\)](#)

(4) As mesas e cadeiras novas poden amortizarse libremente por ser o seu valor unitario inferior a 601,01 euros e porque, ademais, o importe global dos elementos patrimoniais novos adquiridos no ano 2024 non supera a cantidade de 3.005,06 euros. [\(Volver\)](#)

3. Determinación do rendemento neto minorado

Rendemento neto previo: 50.111,95

menos: Minoración por incentivos ao emprego: 2.693,38

menos: Minoración por incentivos ao investimento: 6.050,00

igual a: Rendemento neto minorado $(50.111,95 - 2.693,38 - 6.050) = 41.368,57$

3ª Fase: Determinación do rendemento neto de módulos.

O único índice corrector aplicable neste exemplo é o índice corrector de exceso, debido a que o rendemento neto minorado supera a cantidade de 30.586,03 euros. Por conseguinte:

Rendemento neto de módulos $= 30.586,03 + [1,30 \times (41.368,57 - 30.586,03)] = 44.603,33$ euros.

4ª Fase: Determinación do rendemento neto da actividade.

Procede aplicar, en primeiro lugar, a redución xeral do 5 por 100.

Nota: a disposición adicional primeira da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva do IRPF, reduciu do 10 ao 5 por 100 a redución xeral prevista na disposición adicional primeira da Orde HFP/1172/2022.

Así mesmo, ao cumprirse todos os requisitos establecidos para ese fin, procede deducir o importe dos gastos extraordinarios ocasionados pola inundación acontecida o día 10 de agosto.

Por conseguinte:

Rendemento neto de módulos = 44.603,33

menos: Redución xeral (5% s/44.603,33) = 2.230,17

menos: Gastos extraordinarios por circunstancias excepcionais: 1.200

igual a: Rendemento neto da actividade (44.603,33 – 2.230,17 – 1.200) = 41.173,16

5ª Fase: Determinación do rendemento neto reducido da actividade.

1. Redución por irregularidade

Ao non haber rendementos con período de xeración superior a dous anos ou que teñan a consideración de obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, o rendemento neto reducido da actividade coincide co determinado na fase 4 anterior, que ascende a 41.173,16 euros.

Comentario : as ganancias ou perdas patrimoniais obtidas como consecuencia da transmisión dos elementos patrimoniais afectos á actividade (cadeiras e mesas) deberán declararse no apartado F2 da declaración.

2. Redución polo exercicio de determinadas actividades económicas

Ao ser rendementos da actividade económica superior a 12.000 euros non procede aplicar a redución do artigo 32.2.3. da Lei do IRPF.

Determinación do rendemento neto reducido total da actividade.

O rendemento neto reducido total coincide co rendemento neto reducido total da actividade = **41.173,16 euros**

Apéndice: Rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización aplicable no exercicio 2024

Módulos aplicables a cada unha das actividades, incluídos no Anexo II da Orde HFP/1359/2023, con indicación do seu correspondente epígrafe no Imposto de Actividades Económicas (IAE)

Notas comúns a todas as actividades :

O rendimento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos inclúe, se é o caso, o derivado do comercio polo miúdo de labores de tabaco, realizado en réxime de autorizacións de venda con recarga, incluso o desenvolvido a través de máquinas automáticas.

As contías que figuran baixo a rúbrica "**Rendemento anual por unidade**" corresponden ao rendimento anual por unidade de módulo **antes de amortización**.

Producción de mexillón en batea

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	5.500
2	Persoal non asalariado	Persoa	7.500
3	Bateas	Batea	6.700
Nota.- O rendimento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de fazula, do arrendamento de maquinaria ou barco, así como da realización de traballos de encordado, desdobre, recolleita ou embolsado para outro produtor.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 40.000 euros			

Epígrafe IAE: 419.1 - Industrias do pan e da bolaría

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	6.248,22
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.530,89
3	Superficie do local	m ²	49,13
4	Superficie do forno	100 dm ²	629,86
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 41.602,30 euros			

Epígrafe IAE: 419.2 - Industrias da bolaría, pastelería e galletas

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	6.657,63
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.485,32
3	Superficie do local	m ²	45,35
4	Superficie do forno	100 dm ²	541,68
Nota.- O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da fabricación e comercio polo miúdo de produtos de pastelería salgada e pratos precociñados, sempre que estas actividades se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.760,53 euros			

Epígrafe IAE: 419.3 - Industrias de elaboración de masas fritas

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.238,96
2	Persoal non asalariado	Persoa	12.301,18
3	Superficie do local	m ²	25,82
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 19.670,55			

Epígrafe IAE: 423.9 - Elaboración de patacas fritas, flocos de millo de millo e similares

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.390,12
2	Persoal non asalariado	Persoa	12.723,18
3	Superficie do local	m ²	26,45
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 19.670,55 euros			

Epígrafe IAE: 641 - Comercio polo miúdo de froitas, verduras, hortalizas e tubérculos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.387,18
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.581,66
3	Superficie local independente	m ²	57,94
4	Superficie local non independente	m ²	88,18
5	Carga elementos de transporte	quilogramo	1,01
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.867,67 euros			

Epígrafe IAE: 642.1, 2, 3 e 4 - Comercio polo miúdo de carne e despoxos; de produtos e derivados cárnicos elaborados

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.355,68
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.991,07
3	Superficie local independente	m ²	35,90

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
4	Superficie local non independente	m ²	81,88
5	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	39,05
Nota.- O rendemento neto derivado da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da elaboración de pratos precociñados, sempre que se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 21.635,71 euros			

Epígrafe IAE: 642.5 - Comercio polo miúdo de ovos, aves, coellos de granxa, caza; e de produtos derivados dos mesmos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.382,36
2	Persoal non asalariado	Persoa	11.337,49
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	25,19
4	Superficie local independente	m ²	27,08
5	Superficie local non independente	m ²	58,57
Nota.- O rendemento neto derivado da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado do asado de polos, sempre que se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 20.136,65 euros			

Epígrafe IAE: 642.6 - Comercio polo miúdo, en casquerías, de vísceras e despoños procedentes de animais de abasto, frescos e conxelados

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.254,90

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
2	Persoal non asalariado	Persoa	11.098,14
3	Superficie local independente	m ²	27,71
4	Superficie local non independente	m ²	69,28
5	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	35,90
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.237,81 euros			

Epígrafes IAE: 643.1 e 2 - Comercio polo miúdo de peixes e outros produtos da pesca e da acuicultura e de caracois

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.823,25
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.296,36
3	Superficie local independente	m ²	36,53
4	Superficie local non independente	m ²	113,37
5	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	28,98
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.551,97 euros			

Epígrafe IAE: 644.1 - Comercio polo miúdo de pan, pastelería, confeitaría e similares e de leite e produtos lácteos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado de fabricación	Persoa	6.248,22
2	Resto persoal asalariado	Persoa	1.058,17
3	Persoal non asalariado	Persoa	14.530,89
4	Superficie do do local de	m ²	49,13

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
	fabricación		
5	Resto superficie local independente	m ²	34,01
6	Resto superficie local non independente	m ²	125,97
7	Superficie do forno	100 dm ²	629,86
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da fabricación e comercio polo miúdo de produtos de pastelería salgada e pratos precociñados, da degustación dos produtos obxecto da súa actividade acompañada de calquera tipo de bebidas, cafés, infusións ou solubles, as actividades de «catering» e do comercio polo miúdo de queixos, embutidos e emparedados, así como de lotarías, sempre que estas actividades se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 43.605,26 euros			

Epígrafe IAE: 644.2 - Despachos de pan, pans especiais e bolaría

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado de fabricación	Persoa	6.134,85
2	Resto persoal asalariado	Persoa	1.039,27
3	Persoal non asalariado	Persoa	14.266,34
4	Superficie do do local de fabricación	m ²	48,50
5	Resto superficie local independente	m ²	33,38
6	Resto superficie local non independente	m ²	125,97
7	Superficie do forno	100 dm ²	629,86
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal.			

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 42.925,01 euros			

Epígrafe IAE: 644.3 - Comercio polo miúdo de produtos de pastelería, bolaría e confeitaría

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado de fabricación	Persoa	6.367,89
2	Resto persoal asalariado	Persoa	1.014,08
3	Persoal non asalariado	Persoa	12.912,15
4	Superficie do do local de fabricación	m ²	43,46
5	Resto superficie local independente	m ²	34,01
6	Resto superficie local non independente	m ²	113,37
7	Superficie do forno	100 dm ²	522,78
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da fabricación e comercio polo miúdo de produtos de pastelería salgada e pratos precociñados, da degustación dos produtos obxecto da súa actividade acompañada de calquera tipo de bebidas, cafés, infusións ou solubles, das actividades de "catering" e do comercio polo miúdo de queixos, embutidos e emparedados, así como de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.760,53 euros			

Epígrafe IAE: 644.6 - Comercio polo miúdo de masas fritas, con ou sen coberturas ou recheos, patacas fritas, produtos de aperitivo, froitos secos, lambetadas, preparados de chocolate e bebidas refrescantes

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado de fabricación	Persoa	6.852,88
2	Resto persoal asalariado	Persoa	2.254,90
3	Persoal non asalariado	Persoa	13.214,47
4	Superficie do do local de fabricación	m ²	27,71
5	Resto superficie local independente	m ²	21,41
6	Resto superficie local non independente	m ²	36,53
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 19.670,55 euros			

Epígrafe IAE: 647.1 - Comercio polo miúdo de calquera clase de produtos alimenticios e de bebidas en establecementos con vendedor

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.026,67
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.839,90
3	Superficie do local independente	m ²	20,15
4	Superficie do local non independente	m ²	68,65
5	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	8,81
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á			

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 15.822,10 euros			

Epígrafes IAE: 647.2 e 3 - Comercio polo miúdo de calquera clase de produtos alimenticios e de bebidas en réxime de autoservizo ou mixto en establecementos cuxa sala de vendas teña unha superficie inferior a 400 metros cadrados

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.788,80
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.827,31
3	Superficie do local	m ²	23,31
4	Consumo de enerxía eléctrica	<u>kWh</u>	32,75
Nota.- O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 25.219,62euros			

Epígrafe IAE: 651.1 - Comercio polo miúdo produtos téxtiles

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.010,74
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.812,85
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	38,42
4	Superficie do local independente	<u>m</u> ²	35,28
5	Superficie do local non independente	<u>m</u> ²	107,07

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 23.638,67 euros			

Epígrafe IAE: 651.2 - Comercio polo miúdo de toda clase de pezas de roupa para o vestido e toucado

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.569,83
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.995,51
3	Superficie do local	m ²	49,13
4	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	56,69
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.848 euros			

Epígrafes IAE: 651.3 e 5 - Comercio polo miúdo de lenzaría, lenzaría e pezas de roupa especiais

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.198,21
2	Persoal non asalariado	Persoa	11.998,85
3	Superficie do local	m ²	47,87
4	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	75,58
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 19.626,46 euros			

Epígrafe IAE: 651.4 - Comercio polo miúdo de artigos de mercería e paquetería

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.902,18

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.291,93
3	Superficie do local	m ²	28,98
4	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	58,57
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 14.862,05 euros			

Epígrafe IAE: 651.6 - Comercio polo miúdo de calzado, artigos de pel e imitación ou produtos substitutivos, cintos, carteiras, bolsos, maletas e artigos de viaxe en xeral

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.130,41
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.453,83
3	Superficie do local	m ²	27,71
4	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	52,27
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.306,32 euros			

Epígrafes IAE: 652.2 e 3 - Comercio polo miúdo de produtos de drogaría, perfumaría e cosmética, limpeza, pinturas, vernices, disolventes, papeis e outros produtos para a decoración e de produtos químicos, e de artigos para a hixiene e o aseo persoal

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.722,48
2	Persoal non asalariado	Persoa	12.786,18
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	31,49
4	Superficie do local independente	m ²	18,27

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
5	Superficie do local non independente	<u>m</u> ²	55,43
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 25.333 euros			

Epígrafe IAE: 653.1 - Comercio polo miúdo de mobles

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.075,20
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.200,02
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	50,39
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	16,38
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 30.718,31 euros			

Epígrafe IAE: 653.2 - Comercio polo miúdo de material e aparellos eléctricos, electrónicos, electrodomésticos e outros aparellos de uso doméstico accionados por outro tipo de enerxía distinta da eléctrica, así como mobles de cociña

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento, anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.884,77
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.656,86
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	100,78
4	Superficie do local independente	<u>m</u> ²	36,53
5	Superficie do local non independente	<u>m</u> ²	113,37

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento, anual por unidade (euros)
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 26.189,61 euros			

Epígrafe IAE: 653.3 - Comercio polo miúdo de artigos de enxoval, ferraxaría, adorno, agasallo, ou reclamo (incluíndo bixutería e pequenos electrodomésticos)

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.709,88
2	Persoal non asalariado	Persoa	15.116,66
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	51,02
4	Superficie do local	m ²	21,41
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.470,09 euros			

Epígrafes IAE: 653.4 e 5 - Comercio polo miúdo de materiais de construción, artigos e mobiliario de saneamento, portas, xanelas, persianas, etc.

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.061,12
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.527,55
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	94,48
4	Superficie do local	m ²	8,81
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 26.454,15 euros			

Epígrafe IAE: 653.9 - Comercio polo miúdo doutros artigos para o equipamento do fogar n.c.o.p.

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.950,71
2	Persoal non asalariado	Persoa	20.061,07
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	81,88
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	39,68
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 32.765,35 euros			

Epígrafe IAE: 654.2 - Comercio polo miúdo de accesorios e pezas de recambio para vehículos terrestres

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.098,92
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.018,84
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	201,55
4	Potencia fiscal vehículo	<u>CVE</u>	617,26
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 32.815,74 euros			

Epígrafe IAE: 654.5 - Comercio polo miúdo de toda clase de maquinaria (agás aparellos do fogar, de oficina, médicos, ortopédicos, ópticos e fotográficos)

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	9.422,71
2	Persoal non asalariado	Persoa	18.858,03
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	39,05
4	Potencia fiscal vehículo	<u>CVE</u>	132,27
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 31.367,06 euros			

Epígrafe IAE: 654.6 - Comercio polo miúdo de cubertas

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.746,19
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.222,25
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	119,67
4	Potencia fiscal vehículo	<u>CVE</u>	377,92
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 26.970,63 euros			

Epígrafe IAE: 659.2 - Comercio polo miúdo de mobles de oficina e de máquinas e equipos de oficina

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.157,08
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.521,25
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	56,69
4	Superficie do local	<u>m²</u>	17,01
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 30.718,31 euros			

Epígrafe IAE: 659.3 - Comercio polo miúdo de aparellos e instrumentos médicos, ortopédicos, ópticos e fotográficos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	7.174,12
2	Persoal non asalariado	Persoa	19.273,74
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	119,67

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
4	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	1.070,76
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado do servizo de recollida de negativos e outro material fotográfico impresionado para o seu procesado en laboratorio de terceiros e a entrega das correspondentes copias e ampliacións, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal de comercio polo miúdo de aparellos e instrumentos fotográficos			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 35.524,14 euros			

Epígrafe IAE: 659.4 - Comercio polo miúdo de libros, xornais, artigos de papelería e escritorio e artigos de debuxo e belas artes, agás en quioscos situados na vía pública

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.648,37
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.176,30
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	57,94
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	30,86
5	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	535,38
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da venda de artigos de escaso valor tales como doces, artigos de fumador, etc., os servizos de comercialización de tarxetas de transporte público, tarxetas para uso telefónico e outro similares, así como lotarías, sempre que estas actividades se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 25.207,02 euros			

Epígrafe IAE: 659.4 - Comercio polo miúdo de prensa, revistas e libros en quioscos situados na vía pública

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.476,83
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.220,39
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	403,11
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	844,02
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da venda de artigos de escaso valor tales como doces, artigos de fumador, etc., os servizos de publicidade exterior e comercialización de tarxetas de transporte público, tarxetas para uso telefónico e outro similares, así como lotarías, sempre que estas actividades se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal. Departamento de Xestión Tributaria			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 28.860,22 euros			

Epígrafe IAE: 659.6 - Comercio polo miúdo de xoguetes, artigos de deporte, pezas de roupa deportivas de vestido, calzado e toucado, armas, cartuchería e artigos de pirotecnia

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.916,26
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.258,56
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	138,57
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	32,75
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.948,78 euros			

Epígrafe IAE: 659.7 - Comercio polo miúdo de sementes, aboamentos, flores e plantas e pequenos animais

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.988,50

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.124,43
3	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	258,24
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 23.978,80 euros			

Epígrafe IAE: 662.2 - Comercio polo miúdo de toda clase de artigos, incluíndo alimentación e bebidas, en establecementos distintos dos especificados no Grupo 661 e no epígrafe 662.1

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.868,82
2	Persoal non asalariado	Persoa	9.429,01
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	28,98
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	37,79
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.395,27 euros			

Epígrafe IAE: 663.1 - Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de produtos alimenticios, inclusas bebidas e xeados

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.398,29
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.989,21
3	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	113,37
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 14.379,72 euros			

Epígrafe IAE: 663.2 - Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de artigos téxtiles e de confección

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.991,84
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.982,91
3	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	239,34
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 19.059,58 euros			

Epígrafe IAE: 663.3 - Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de calzado, peles e artigos de coiro

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.613,92
2	Persoal non asalariado	Persoa	11.186,32
3	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	151,16
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 17.081,82 euros			

Epígrafe IAE: 663.4 - Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente de artigos de drogaría e cosméticos e de produtos químicos en xeral

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.678,39
2	Persoal non asalariado	Persoa	12.641,30
3	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	113,37

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.886,56 euros			

Epígrafe IAE: 663.9 - Comercio polo miúdo fóra dun establecemento comercial permanente doutras clases de mercadorías n.c.o.p.

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	5.448,29
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.537,57
3	Potencia fiscal vehículo	<u>CVE</u>	283,44
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 18.354,14 euros			

Epígrafe IAE: 671.4 - Restaurantes de dous garfos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.709,88
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.434,55
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	201,55
4	Mesas	Mesa	585,77
5	Máquinas tipo "A"	Máquina tipo "A"	1.077,06
6	Máquinas tipo "B"	Máquina tipo "B"	3.810,65
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado de máquinas de recreo tales como billar, fútbolín, dardos, etc., así como dos expositores de cintas, vídeos, compact-disc, expendedores de bolas, etc., máquinas de xogos infantís, máquinas reprodutoras de compact-disc e vídeos musicais, lotarías, máquinas de apostas deportivas e o servizo de uso do teléfono, sempre que se realicen con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 51.617,08 euros			

Epígrafe IAE: 671.5 - Restaurantes dun garfo

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.602,80
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.174,82
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	125,97
4	Mesas	Mesa	220,45
5	Máquinas tipo "A"	Máquina tipo "A"	1.077,06
6	Máquinas tipo "B"	Máquina tipo "B"	3.810,65
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado de máquinas de recreo tales como billar, fútbolín, dardos, etc., así como dos expositores de cintas, vídeos, compact-disc, expendedores de bólas, etc., máquinas de xogos infantís, máquinas reprodutoras de compact-disc e vídeos musicais, lotarías, máquinas de apostas deportivas e o servizo de uso do teléfono, sempre que se realicen con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 38.081,38 euros			

Epígrafes IAE: 672.1, 2 e 3 - Cafeterías

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.448,68
2	Persoal non asalariado	Persoa	13.743,56
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	478,69
4	Mesas	mesa	377,92
5	Máquinas tipo "A"	Máquina tipo "A"	957,39
6	Máquinas tipo "B"	Máquina tipo "B"	3.747,67
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado de máquinas de recreo tales como billar, fútbolín, dardos, etc., así como dos expositores de cintas, vídeos, compact-disc, expendedores de bólas, etc., máquinas de xogos infantís, máquinas reprodutoras de			

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
compact-disc e vídeos musicais, lotarías, máquinas de apostas deportivas e o servizo de uso de teléfono, sempre que se realicen con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 39.070,26 euros			

Epígrafe IAE: 673.1 - Cafés e bares de categoría especial

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.056,30
2	Persoal non asalariado	Persoa	15.538,66
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	321,23
4	Mesas	Mesa	233,04
5	Lonxitude de barra	Metro	371,62
6	Máquinas tipo "A"	Máquina tipo "A"	957,39
7	Máquinas tipo "B"	Máquina tipo "B"	2.903,66
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado de máquinas de recreo tales como billar, fútbolín, dardos, etc., así como dos expositores de cintas, vídeos, compact-disc, expendedores de bólas, etc., máquinas de xogos infantís, máquinas reprodutoras de compact-disc e vídeos musicais, lotarías, máquinas de apostas deportivas e o servizo de uso de teléfono, sempre que se realicen con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 30.586,03 euros			

Epígrafe IAE: 673.2 - Outros cafés e bares

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.643,93
2	Persoal non asalariado	Persoa	11.413,08
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	94,48

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
4	Mesas	Mesa	119,67
5	Lonxitude de barra	Metro	163,76
6	Máquinas tipo "A"	Máquina tipo "A"	806,23
7	Máquinas tipo "B"	Máquina tipo "B"	2.947,75
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado de máquinas de recreo tales como billar, fútbolín, dardos, etc., así como dos expositores de cintas, vídeos, compact-disc, expendedores de bólas, etc., máquinas de xogos infantís, máquinas reprodutoras de compact-disc e vídeos musicais, lotarías, máquinas de apostas deportivas e o servizo de uso de teléfono, sempre que se realicen con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 19.084,78 euros			

Epígrafe IAE: 675 - Servizos en quioscos, caixóns, barracas ou outros locais análogos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.802,88
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.461,60
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	107,07
4	Superficie do local	<u>m</u> ²	26,45
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.596,83 euros			

Epígrafe IAE: 676 - Servizos en chocolatarías, xeadarías e horchaterías

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.418,67
2	Persoal non asalariado	Persoa	20.016,97
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	541,68
4	Mesas	Mesa	220,45
5	Máquinas tipo "A"	Máquina tipo "A"	806,23
Nota: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe se é o caso, o derivado das actividades de elaboración de chocolates, xeados e orchatas, o servizo ao público de xeados, orchatas, chocolates, infusións, café e solubles, bebidas refrescantes, así como produtos de bolaría, pastelería, confeitaría e repostaría que normalmente se acompañan para a degustación dos produtos anteriores, e de máquinas de recreo tales como bambáns, caballitos, animais falantes, etc., así como da comercialización de lotarías, sempre que se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 25.528,25 euros			

Epígrafe IAE: 681 - Servizo de hospedaxe en hoteis e moteis dunha ou dúas estrelas

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	6.223,02
2	Persoal non asalariado	Persoa	20.438,98
3	Número de prazas	Plaza	371,62
Nota.- O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe se é o caso, o derivado da comercialización de lotarías, sempre que esta actividade se desenvolva con carácter accesorio á actividade principal			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 61.512,19 euros			

Epígrafe IAE: 682 - Servizos de hospedaxe en hostais e pensións

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	5.145,96

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.541,62
3	Número de prazas	Plaza	270,85
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 32.840,94 euros			

Epígrafe IAE: 683 - Servizos de hospedaxe en fondas e casas de hóspedes

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.478,31
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.587,57
3	Número de prazas	Plaza	132,27
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.256,70 euros			

Epígrafe IAE: 691.1 - Reparación de artigos eléctricos para o fogar

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.314,54
2	Persoal non asalariado	Persoa	15.538,66
3	Superficie do local	m ²	17,01
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 21.585,33 euros			

Epígrafe IAE: 691.2 - Reparación de vehículos automóbiles, bicicletas e outros vehículos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.157,08

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.094,42
3	Superficie do local	m ²	27,08
NOTA : O rendemento neto derivado da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado das actividades profesionais relacionadas cos seguros do ramo do automóbil, sempre que se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.729,04 euros			

Epígrafe IAE: 691.9 - Reparación de calzado

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.845,50
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.014,78
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	125,97
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 16.552,74 euros			

Epígrafe IAE: 691.9 - Reparación doutros bens de consumo n.c.o.p. (agás reparación de calzado, restauración de obras de arte, mobles, antigüidades e instrumentos musicais)

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.094,10
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.187,42
3	Superficie do local	m ²	45,35
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.803,91 euros			

Epígrafe IAE: 692 - Reparación de maquinaria industrial

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.409,02
2	Persoal non asalariado	Persoa	18.146,29
3	Superficie do local	m ²	94,48
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 30.352,99 euros			

Epígrafe IAE: 699 - Outras reparacións n.c.o.p.

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.703,58
2	Persoal non asalariado	Persoa	15.230,03
3	Superficie do local	m ²	88,18
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 23.607,18 euros			

Epígrafe IAE: 721.1 e 3 - Transporte urbano colectivo e de viaxeiros por estrada

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.981,02
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.016,97
3	Número de asentos	Asento	121,40
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 35.196,62 euros			

Epígrafe IAE: 721.2 - Transporte por autotaxis

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.346,27

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
2	Persoal non asalariado	Persoa	7.656,89
3	Distancia percorrida	1000 quilómetros	45,08
NOTA : O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado da prestación de servizos de publicidade que utilicen como soporte o vehículo, sempre que se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal.			
A esta actividade non lle resulta aplicable o índice corrector de exceso			

Epígrafe IAE: 722 - Transporte de mercadorías por estrada

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.728,59
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.090,99
3	Carga vehículos	Tonelada	126,21
NOTA : O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado das actividades auxiliares e complementarias do transporte, tales como axencias de transportes, depósitos e almacenaxe de mercadorías, etc., sempre que se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.640,86 euros			

Epígrafe IAE: 751.5 - Engraxamento e lavado de vehículos

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade antes (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.667,27
2	Persoal non asalariado	Persoa	19.191,86
3	Superficie do local	m ²	30,23
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 28.280,74 euros			

Epígrafe IAE: 757 - Servizos de mudanzas

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.566,32
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.175,13
3	Carga vehículos	Tonelada	48,08
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.640,86 euros			

Epígrafe IAE: 849.5 - Transporte de mensaxaría e recadería, cando a actividade se realice exclusivamente con medios de transporte propio

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	2.728,59
2	Persoal non asalariado	Persoa	10.090,99
3	Carga vehículos	Tonelada	126,21
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.640,86 euros			

Epígrafe IAE: 933.1 - Ensino de condución de vehículos terrestres, acuáticos, aeronáuticos, etc.

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.067,42
2	Persoal non asalariado	Persoa	20.596,45
3	Número de vehículos	Vehículo	774,72
4	Potencia fiscal vehículo	<u>CVF</u>	258,24
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 47.233,25 euros			

Epígrafe IAE: 933.9 - Outras actividades de ensino, tales como idiomas corte e confección, mecanografía, taquigrafía, preparación de exames e oposicones e similar n.c.o.p.

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.253,49
2	Persoal non asalariado	Persoa	15.727,62
3	Superficie do local	m ²	62,36
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 33.697,55 euros			

Epígrafe IAE: 967.2 - Escolas e servizos de perfeccionamento do deporte

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	7.035,55
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.215,95
3	Superficie do local	m ²	34,01
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 37.067,30 euros			

Epígrafe IAE: 971.1 - Tintura, limpeza en seco, lavado e pasado de roupas feitas e de pezas de roupa e artigos do fogar usados

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.553,90
2	Persoal non asalariado	Persoa	16.773,19
3	Consumo de enerxía eléctrica	100 kWh	45,98
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 37.224,77 euros			

Epígrafe IAE: 972.1 - Servizos de salón de peiteado de señora e cabaleiro

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	3.161,90
2	Persoal non asalariado	Persoa	9.649,47
3	Superficie do local	m ²	94,48
4	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>Kwh</u>	81,88
NOTA : O rendimento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado do comercio polo miúdo de artigos de cosmético capilar e produtos de salón de peiteado, así como dos servizos de manicura, depilación, pedicura e maquillaxe, sempre que estas actividades se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 18.051,81 euros			

Epígrafe IAE: 972.2 - Salóns e institutos de beleza

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	1.788,80
2	Persoal non asalariado	Persoa	14.896,21
3	Superficie do local	m ²	88,18
4	Consumo de enerxía eléctrica	100 <u>kWh</u>	55,43
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado do comercio polo miúdo de artigos de cosmética e beleza, sempre que este comercio se limite aos produtos necesarios para a continuación de tratamentos efectuados no salón.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 26.945,44 euros			

Epígrafe IAE: 973.3 - Servizos de copias de documentos con máquinas fotocopiadoras

Módulo	Definición	Unidade	Rendemento anual por unidade (euros)
1	Persoal asalariado	Persoa	4.125,59
2	Persoal non asalariado	Persoa	17.044,03
3	Potencia eléctrica	<u>kW</u> contratado	541,68
NOTA: O rendemento neto resultante da aplicación dos signos ou módulos anteriores inclúe, se é o caso, o derivado dos servizos de reprodución de planos e a encadernación dos seus traballos, sempre que estas actividades se desenvolvan con carácter accesorio á actividade principal de servizos de copias de documentos con máquinas fotocopadoras.			
Contía para os efectos do índice corrector de exceso: 24.192,95 euros			

Capítulo 9. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva (II) (Actividades agrícolas, gandeiras e forestais)

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#) », onde poderá consultar como calcular os rendementos derivados da súa actividade agrícola, gandeira ou forestal, mediante o método de estimación obxectiva incluíndo información sobre as actividades accesorias e os ingresos da explotación como as subvencións e os conceptos que diminúen o resultado da actividade.

Concepto e ámbito de aplicación

Normativa: Arts. 16.2 b), 31 e disposición transitoria trixésimo segunda Lei IRPF; art. 32 e ss. Regulamento IRPF e Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

O método de estimación obxectiva resulta aplicable no exercicio 2024 ás actividades agrícolas, gandeiras e forestais, incluídos os traballos, servizos e actividades accesorias realizados polos titulares das devanditas actividades, así como aos procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais realizadas polos titulares das explotacións de que se obteñan os devanditos produtos, sempre que concorran as circunstancias que máis adiante indícanse.

Actividades económicas desenvolvidas directamente por persoas físicas

Circunstancias que deben concorrer para a aplicación do método de estimación obxectiva

O método de estimación obxectiva resulta aplicable en 2024 ás actividades agrícolas, gandeiras e forestais desenvolvidas directamente por persoas físicas en que concorran as seguintes circunstancias:

1. Trátase de actividades incluídas na relación contida na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), que máis adiante reproducése.

2. Que o contribuínte titular da actividade non renunciase, de forma expresa ou tácita, á aplicación do método de estimación obxectiva nin aos réximes especiais: simplificado e da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido (IVE) ou simplificado e da agricultura e gandería do Imposto Xeral Indirecto Canario (IXIC).
3. Que o contribuínte non incorra en ningunha causa de exclusión do método de estimación obxectiva.

1. Actividades incluídas na relación contida na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro

Véxase o apartado “[Actividades agrícolas, gandeiras, forestais e de transformación de produtos naturais](#)” ás que resulta de aplicación no exercicio 2024 o método de estimación obxectiva”, dentro deste capítulo.

2. Renuncia á aplicación do réxime de estimación obxectiva e ao réxime especial simplificado do IVE ou do IXIC

Renuncia expresa

Normativa: Arts. 33.1 a) e 4 Regulamento IRPF.

Véxanse tamén art. 5 Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro) e disposición transitoria segunda Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro (BOE do 28 de decembro), e art. 12 Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro (BOE do 12 de novembro)

- A renuncia expresa tanto ao método de estimación obxectiva como aos réximes especiais simplificados e da agricultura, gandería e pesca do IVE ou simplificado e da agricultura e gandería do IXIC, deberá efectuarse, como regra xeral, mediante a presentación da declaración censual no mes de decembro anterior ao inicio do ano natural en que deba producir efecto.

Excepcionalmente para o exercicio 2024, a disposición transitoria segunda do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro), permitiu exercitar a renuncia ou revogación da renuncia ampliando o prazo desde o 29 de decembro de 2023 ata o 31 de xaneiro de 2024. Agora ben, as renunciadas ou revogacións presentadas para o ano 2024, durante o mes de decembro de 2023, con anterioridade ao inicio do prazo sinalado previamente, entendéronse presentadas en período hábil. Non obstante, os contribuíntes poderán modificar a opción exercitada durante o mes de decembro, se é o caso, no prazo comprendido entre o 29 de decembro de 2023 e o 31 de xaneiro de 2024.

- **Non obstante, excepcionalmente para o exercicio 2024**, adoptáronse con respecto á renuncia expresa ao método de estimación obxectiva as seguintes medidas para os **contribuíntes do IRPF que desenvolvan actividades económicas nos termos**

municipais afectados pola DANA :

Os contribuíntes do IRPF que desenvolvan actividades económicas nos termos municipais citados no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 e que viñesen determinando o rendemento neto no período impositivo 2024 polo método de estimación obxectiva, poderán renunciar á aplicación do mesmo no devandito período impositivo 2024 durante o mes de decembro do devandito ano ou mediante a presentación no prazo regulamentario da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do cuarto trimestre de 2024.

O sinalado no parágrafo anterior non resultará de aplicación no suposto de que o contribuínte cesase no exercicio da súa actividade con anterioridade a 29 de outubro de 2024.

Para iso, os contribuíntes poderán renunciar ao método de estimación obxectiva durante o mes de decembro de 2024 ou mediante a presentación d o pagamento fraccionado correspondente ao cuarto trimestre de 2024 conforme ao método de estimación directa (é dicir, presentando o modelo 130, en lugar do 131).

Esta renuncia extraordinaria implicará que determinarán o rendemento neto da totalidade das súas actividades en 2024 de acordo coa modalidade simplificada do método de estimación directa aínda que deberán cumprir as obrigas formais correspondentes ao devandito período impositivo previsto nos apartados 6 e 7 do artigo 68 do Regulamento para os contribuíntes que desenvolven as súas actividades polo método de estimación obxectiva.

Adicionalmente, para o ano 2025 ou 2026, estableceuse de forma excepcional que estes contribuíntes poidan volver tributar no réxime de estimación obxectiva sempre que cumpran os requisitos para a súa aplicación, revogando a renuncia anterior durante o mes de decembro de 2024 ou 2025, ou mediante a presentación en prazo da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do primeiro trimestre do exercicio 2025 ou 2026, segundo corresponda, na forma disposta para o método de estimación obxectiva. É dicir, elimínase a vinculación obrigatoria de tres anos para a renuncia ao método de estimación obxectiva.

- **No suposto de inicio de actividade**, a renuncia efectuarase no momento de presentar a declaración censual de inicio de actividade.

A renuncia deberá presentarse mediante o modelo 036 de declaración censual de alta, modificación e baixa no Censo de empresarios, profesionais e retenedores ou no modelo 037 de declaración censual simplificada de alta, modificación e baixa no citado Censo de empresarios, profesionais e retenedores, aprobados pola Orde [EHA/1274/2007](#), do 26 de abril.

Renuncia tácita

Normativa: [Art. 33.1 b\) Regulamento IRPF](#). Véxase tamén [art. 5 Orde HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro)

Enténdese efectuada a renuncia ao método de estimación obxectiva pola presentación no prazo regulamentario (ata o 20 de abril) da declaración correspondente ao pagamento fraccionado do primeiro trimestre do ano natural en que deba prover efectos na forma disposta para o réxime de estimación directa.

En caso de inicio da actividade, entenderase efectuada a renuncia cando se realice no prazo regulamentario o pagamento fraccionado correspondente ao primeiro trimestre de exercicio da actividade na forma disposta para o método de estimación directa.

Consecuencias da renuncia

Normativa: Arts. 33.2 e 3 Regulamento IRPF e 12 Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro (BOE do 12 de novembro)

A renuncia ao método de estimación obxectiva en relación cunha actividade calquera orixina, para os efectos do IRPF, que o contribuínte quede sometido obrigatoriamente ao método de estimación directa, na modalidade do mesmo que corresponda, para a determinación do rendemento neto da totalidade das actividades que desenvolva, durante un período mínimo de tres anos.

DANA 2024: non obstante, para o ano 2024, como consecuencia dos danos provocados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) nos municipios relacionados no Anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, permitiuse a renuncia extraordinaria ao método de estimación obxectiva eliminando a vinculación obrigatoria ao prazo de tres anos, de xeito que en 2025 o contribuínte que renunciase, de acordo co que establecido no artigo 12 do Real Decreto-lei 7/2024, poderá volver tributar no método de estimación obxectiva sempre que cumpran os requisitos para a súa aplicación, revogando a renuncia anterior.

Transcorrido este prazo, entenderase prorrogada tacitamente para cada un dos anos seguintes en que puidese resultar aplicable o método de estimación obxectiva, non sendo que se proceda formalmente á **revogación da renuncia** no mes de decembro anterior ao inicio do ano natural en que deba producir efecto ou, excepcionalmente para 2024, no prazo ampliado sinalado con anterioridade.

En todo caso, se no ano inmediato anterior a aquel en que a renuncia ao método de estimación obxectiva deba producir efecto, superásense os límites que determinan o seu ámbito de aplicación, a devandita renuncia terase por non presentada.

3. Causas de exclusión do método de estimación obxectiva

Normativa: Disposición transitoria trixésimo segunda Lei IRPF e art. 32.2 Regulamento IRPF

3.1 Límites cuantitativos excluíntes

Constitúen causas de exclusión do método de estimación obxectiva os seguintes límites cuantitativos:

A. Acadar no exercicio anterior (2023) un volume de ingresos superior a 250.000 euros anuais, para o conxunto das súas actividades agrícolas, gandeiras e forestais desenvolvidas polo contribuínte

Normativa: Art. 32.2 a) Regulamento IRPF. Véxase tamén art. 3.1 b) Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Cando no ano inmediato anterior iniciáse a actividade, o volume de ingresos elevarase ao ano.

Para determinar estes límites computaranse as seguintes operacións:

- As que deban anotarse no libro rexistro de vendas ou ingresos previstos no artigo 68.7 do Regulamento do IRPF.
- As que deban anotarse no libro rexistro previsto no artigo 40.1 (libro rexistro de facturas recibidas) do Regulamento do IVE, aprobado polo Real decreto 1624/1992, do 29 de decembro (BOE do 31 de decembro).

B. Superar no exercicio anterior (2023) o volume de compras en bens e servizos para o conxunto de actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte a cantidade de 250.000,00 euros anuais, excluídas as adquisicións do inmovilizado

Normativa: Disposición transitoria trixésimo segunda Lei IRPF e art. 32.2 b) Regulamento IRPF

No suposto de obras ou servizos subcontratados, o importe dos mesmos tera en contase para o cálculo deste límite.

Cando no ano inmediato anterior iniciáse unha actividade, o volume de compras elevarase ao ano.

Importante: o artigo 15 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro) modificou, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, a disposición transitoria trixésimo segunda da Lei do IRPF, para ampliar ao período impositivo 2024 a aplicación dos mesmos límites cuantitativos excluíntes fixados para os exercicios 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 e 2023.

Regras de determinación do volume de rendementos íntegros e de compras:

Para a determinación do volume de rendementos íntegros e o de compras en bens e servizos anteriormente comentados, deberán computarse non só as operacións correspondentes ás actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte, senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polo cónxuxe, descendentes e ascendentes, así como polas entidades en réxime de atribución de rendas en que participen calquera dos anteriores, en que concorran as seguintes circunstancias:

- **Que as actividades económicas desenvolvidas sexan idénticas ou similares.** Con esta finalidade, entenderanse que son idénticas ou similares as actividades económicas clasificadas no mesmo grupo no Imposto sobre Actividades Económicas.
- **Que exista un enderezo común de tales actividades, compartíndose medios persoais ou materiais.**

No suposto de operacións realizadas con entidades vinculadas, nos termos previstos no artigo 18 da LIS, deberán valorarse de forma imperativa polo seu valor normal de mercado, entendéndose como tal o que se acordaría por persoas ou entidades independentes en condicións de libre competencia.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Nestes supostos, o contribuínte debe cumprir as obrigas de documentación das devanditas operacións nos termos e condicións establecidas nos artigos 13 a 16, Capítulo V ("Información e documentación sobre entidades e operacións vinculadas") do Título I do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado polo Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

3.2 Outras causas de exclusión do método de estimación obxectiva

Ademais dos límites cuantitativos excluíntes, son causas de exclusión do método de estimación obxectiva as seguintes:

- a. **Desenvolver a actividade económica, total ou parcialmente, fóra do territorio español**

Normativa: Art. 32.2 c) Regulamento IRPF

- b. **Determinar o rendimento neto dalgunha actividade económica en método de estimación directa, en calquera das súas modalidades**

Normativa: Arts. 34.2 e 35 Regulamento IRPF

Non obstante, cando se inicie durante o ano algunha actividade non incluída ou pola que se renuncie ao método de estimación obxectiva, a exclusión non proverá efectos para ese ano respecto das actividades que viñan realizándose con anterioridade, senón a partir do ano seguinte.

c. A exclusión do réxime especial simplificado do IVE ou do IXIC

Normativa. Art. 36.2 e 4 Regulamento IRPF

A exclusión do réxime especial simplificado do Imposto sobre o Valor Engadido ou do Imposto Xeral Indirecto Canario suporá a exclusión do método de estimación obxectiva por todas as actividades económicas exercidas polo contribuínte.

Consecuencias da exclusión do método de estimación obxectiva

Normativa: Art. 34.3 Regulamento IRPF

A exclusión do método de estimación obxectiva por calquera das circunstancias anteriormente comentadas produce os seus efectos unicamente no ano inmediato posterior a aquel en que se produza a devandita circunstancia e suporá a inclusión durante os tres anos seguintes no ámbito de aplicación da modalidade simplificada do método de estimación directa, agás renuncia ao mesmo.

Actividades económicas desenvolvidas a través de entidades en réxime de atribución de rendas

Normativa: Art. 39 Regulamento IRPF

As [entidades en réxime de atribución de rendas](#) que desenvolvan actividades agrícolas, gandeiras ou forestais aplicarán o método de estimación obxectiva para a determinación do rendemento neto das devanditas actividades con independencia das circunstancias que concorran individualmente nos seus socios, herdeiros, comeneiros ou partícipes, sempre que, ademais das condicións de carácter xeral sinaladas anteriormente para as actividades económicas desenvolvidas por persoas físicas, cumpранse os seguintes requisitos:

- **Que todos os socios, herdeiros, comeneiros ou partícipes sexan persoas físicas contribuíntes polo IRPF.**
- **Que non se renunciase en tempo e forma á aplicación do método de estimación obxectiva.**

A renuncia deberá formularse por unanimidade de todos os socios, herdeiros, comeneiros ou partícipes integrantes da entidade; porén, a revogación da renuncia poderá ser presentada por un só deles .

Importante: para a definición do ámbito de aplicación do método de estimación obxectiva ás entidades en réxime de atribución de rendas, deberán computarse non só as operacións correspondentes ás actividades desenvolvidas pola propia entidade,

senón tamén as correspondentes ás desenvolvidas polos seus socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes; o cónxuxes, descendentes e ascendentes destes ; así como por outras entidades en réxime de atribución en que participen calquera das persoas anteriores en que concorran as circunstancias expresadas nas Regras de determinación do volume de rendementos íntegros e de compras.

En todo caso, o rendimento neto determinado pola entidade en réxime de atribución de rendas atribuirase aos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes, segundo as normas ou pactos aplicables en cada caso e, se estes non constasen á Administración en forma fidedigno, atribuirase por partes iguais.

Actividades agrícolas, gandeiras, forestais e de transformación de produtos naturais ás que resulta aplicable o método de estimación obxectiva en 2024

Cadro: Relación de Actividades

Normativa: Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro)

Actividade	Clave
Agrícola ou gandeira susceptible de estar incluída no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido	1
Forestal susceptible de estar incluída no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido	2
Gandería independente clasificada na División 0 do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE)	3
Servizos de cría, garda e engorde de gañado	4
Outros traballos, servizos e actividades accesorias realizados por agricultores ou gandeiros, que estean excluídos ou non incluídos no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido	5
Outros traballos, servizos e actividades accesorias realizados por titulares de actividades forestais, que estean excluídos ou non incluídos no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido	6
Aproveitamentos que correspondan ao cedente nas actividades agrícolas desenvolvidas en réxime de parzaría	7
Aproveitamentos que correspondan ao cedente nas actividades forestais desenvolvidas en réxime de parzaría	8
Procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais, vexetais ou animais, que requiran a alta nun epígrafe correspondente a actividades industriais nas tarifas do IAE e realícense polos titulares das explotacións das que se obteñan directamente ditos produtos naturais	9

Importante: cada unha das nove actividades enumeradas anteriormente teñen a consideración de independentes entre si para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva, polo que, en caso de desenvolverse varias, a determinación do rendemento neto debe efectuarse de forma separada para cada unha delas .

Delimitación de cada unha das actividades

A continuación, detállase a caracterización de cada unha das mencionadas actividades agrícolas, gandeiras e forestais incluídas no método de estimación obxectiva no exercicio 2024.

Atención: as actividades numeradas coas claves 5 e 6 só quedan sometidas ao método de estimación obxectiva cando o volume de ingresos conxunto imputable ás mesmas resulte inferior ao correspondente ás actividades agrícolas, gandeiras ou forestais desenvolvidas con carácter principal.

Actividade 1: Agrícola ou gandeira susceptible de estar incluída no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE

Considéranse actividades agrícolas e gandeiras para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva aquelas actividades agrarias mediante as cales se obteñen directamente das explotacións produtos naturais, vexetais ou animais, que non se someten a procesos de transformación, elaboración ou manufactura para cuxo exercicio sexa preceptiva a alta nun epígrafe correspondente a actividades industriais das tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas ([IAE](#)).

Así mesmo, no método de estimación obxectiva considérase como unha única actividade o conxunto das de natureza agrícola ou gandeira desenvolvida por un mesmo titular que sexan susceptibles de estar incluídas no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido.

En consecuencia, enténdense imputables a esta única actividade, ademais das vendas ou ingresos procedentes ou relacionados coas explotacións agrícolas ou gandeiras propiamente ditas, os ingresos derivados da realización para terceiros doutros traballos ou servizos accesorios cos medios ordinariamente empregados nas devanditas explotacións, sempre que o importe dos mesmos non superase no ano inmediato anterior o 20 por 100 do volume total das operacións procedentes do conxunto das mencionadas explotacións.

Gandería que se considera incluída nesta actividade para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva:

Polo que se refire á gandería que se considera incluída nesta actividade, debe matizarse que se trata daquela que non teña a consideración de gandería independente, tal como esta defínese no epígrafe relativo á actividade 3 ([gandería independente clasificada na división 0 do IAE](#)).

Actividade 2: Forestal susceptible de estar incluída no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE

Considérase actividade forestal, para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva, aquela actividade agraria mediante a cal se obteñen directamente da explotación produtos naturais, que non se someten a procesos de transformación, elaboración ou

manufactura para cuxo exercicio sexa preceptiva a alta nun epígrafe correspondente a actividades industriais das tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE).

Tamén se entenden imputables a esta actividade, ademais das vendas ou ingresos procedentes ou relacionados coas explotacións forestais propiamente ditas, os ingresos derivados da realización para terceiros doutros traballos ou servizos accesorios cos medios ordinariamente empregados nas devanditas explotacións, sempre que o importe dos mesmos non superase no ano inmediato anterior o 20 por 100 do volume total das operacións procedentes do conxunto das mencionadas explotacións.

Actividade 3: Gandaría independente clasificada na división 0 do IAE

O concepto de gandería independente recóllese nos apartados Un e Dous da Regra 3ª da Instrución para a aplicación das tarifas da División 0 do IAE, aprobadas polo Real decreto Lexislativo 1259/1991, do 2 de agosto (BOE do 6 de agosto), a teor dos cales, teñen a consideración de actividades de gandería independente, as que teñan por obxecto a explotación dun conxunto de cabezas de gañado que se encontre comprendido nalgún dos seguintes casos:

a. Que paste ou aliméntese fundamentalmente en terras que non sexan explotadas agrícolas ou forestalmente polo dono do gañado.

Con esta finalidade entenderase, en todo caso, que as terras están explotadas polo dono do gañado cando concorra algunha das circunstancias seguintes:

- Que o dono do gañado sexa o titular catastral ou propietario da terra.
- Cando realice pola súa conta a calquera título actividades tales como abonado de pastos, segas, henificación, empacado, barbeito, recolleita, podas, ramoneo, aproveitamento a dente, etc., necesarias para a obtención dos feos, pallas ou pensos con que se alimenta fundamentalmente o gando.

b. O estabulado fóra das propiedades rústicas, non considerandose como tal, o gando que sexa alimentado fundamentalmente con produtos obtidos en explotacións agrícolas ou forestais do seu dono, aínda cando as instalacións pecuarias se encontren situadas fóra das terras.

c. O transhumante ou trasterminante, non considerandose como tal, o gando que se alimente fundamentalmente con pastos, silos, feos ou pensos obtidos en terras explotadas polo dono do gañado.

d. O gando que se alimente fundamentalmente con pensos non producidos no predio en que se críe.

Con esta finalidade, enténdese que o gando aliméntase fundamentalmente con pensos non producidos no predio en que se críe, cando a proporción destes sexa superior ao 50 por 100 do consumo total de pensos, expresado en quilogramos.

Sectores diferenciados dentro da actividade de gandería independente

Non obstante, a consideración da gandaría independente como unha única actividade para os efectos do método de estimación obxectiva, para a aplicación dos índices de rendimento neto é preciso distinguir entre os ingresos procedentes, ou imputables aos mesmos, dos seguintes tipos de explotacións ou sectores diferenciados:

- Porcino de carne, bovino de carne, ovino de carne, cabrún de carne, avicultura e cunicultura.
- Porcino de cría, bovino de cría, ovino de leite, cabrún de leite e apicultura.
- Bovino de leite.
- Outras actividades gandeiras non comprendidas expresamente noutros apartados.

Actividade 4: Servizos de cría, garda e engorde de gañado (incluídas aves)

Os servizos de cría, garda e engorde de gañado constitúen unha actividade á que resulta aplicable o método de estimación obxectiva do IRPE.

Non obstante, se a prestación a terceiros de servizos de cría, garda e engorde de gañado realizáse cos medios ordinariamente utilizados para o desenvolvemento dunha actividade agrícola, gandeira ou forestal propia incluída no Réxime Especial da Agricultura, Gandaría e Pesca do IVE e o volume de ingresos derivados dos mesmos canda os derivados dos outros traballos e servizos accesorios do citado réxime especial do IVE non superase no ano anterior o 20 por 100 do volume total da explotación, tales servizos non se considerarán como unha actividade independente para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva, senón que se computarán formando parte da actividade principal desenvolvida co carácter de servizos accesorios á mesma.

Actividade 5: Outros traballos, servizos e actividades accesorias realizados por agricultores ou gandeiros, que estean excluídos ou non incluídos no réxime especial da agricultura, gandaría e pesca do IVE (REAGP)

Non cabe realizar ningún tipo de comentario sobre esta actividade.

Actividade 6: Outros traballos, servizos e actividades accesorias realizados por titulares de actividades forestais, que estean excluídos ou non incluídos no réxime especial da agricultura, gandaría e pesca do IVE (REAGP)

Cada unha destas actividades, que se configuran como independentes para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva, inclúe os seguintes ámbitos ou sectores:

Traballos e servizos accesorios prestados por agricultores, gandeiros ou titulares de actividades forestais que estean excluídos do REAGP

Teñen esta consideración, os realizados por agricultores, gandeiros ou titulares de actividades forestais a terceiros cos medios que ordinariamente utilizan nas súas propias explotacións. Como exemplos poden citarse, entre outros, os seguintes:

- Os labores de plantación, sementeira, cultivo, recolleita e transporte.
- A embalaxe e acondicionamento dos produtos, incluído o seu secado, limpeza, escascado, torado, ensilado, almacenaxe e desinfección.
- A asistencia técnica.
- O arrendamento dos útiles, maquinaria e instalacións normalmente utilizados para a realización das súas actividades agrícolas ou gandeiras.
- A eliminación de plantas e animais daniños, e a fumigación de plantacións e terreos.
- A explotación de instalacións de rega ou drenaxe.
- A corta, entresaca, feito estelas e descortizado de árbores, a limpeza dos bosques e demais servizos complementarios da silvicultura de carácter análogo.

O requisito de accesoriadad determinante da inclusión dos mesmos no método de estimación obxectiva está condicionado a que o importe obtido pola realización dos devanditos traballos ou servizos, conxuntamente co das actividades accesorias que a continuación coméntanse, sexa inferior ao correspondente ás actividades agrícolas, gandeiras e forestais principais.

En caso contrario, ao faltar o requisito de accesoriadad, non se consideran os devanditos traballos e servizos incluídos no método de estimación obxectiva.

A exclusión dos traballos e servizos accesorios do REAGP prodúcese naqueles supostos en que a facturación polo conxunto dos realizados no exercicio anterior (2023), incluídos os ingresos polos servizos de cría, garda e engorde de gañado, superase o 20 por 100 do volume total de operacións da explotación agrícola, gandeira ou forestal principal.

Se no exercicio 2023 o volume de operacións dos traballos e servizos accesorios non excede o 20 por 100 do volume total de operacións da actividade principal, os ingresos derivados da realización dos citados traballos e servizos non constitúen obxecto das actividades numeradas coas claves 5 e 6, senón que se incluírán como un servizo diferenciado máis da actividade agrícola ou gandeira (clave 1) ou forestal (clave 2) desenvolvida.

Actividades accesorias realizadas por agricultores, gandeiros ou titulares de actividades forestais non incluídas no REAGP

Teñen a devandita consideración, o agroturismo, a artesanía, a caza e pesca, así como outras actividades recreativas e de lecer en que o agricultor, gandeiro ou titular da actividade forestal participe como monitor, guía ou experto.

Se as citadas actividades teñen o carácter de accesorias á actividade principal no sentido comentado anteriormente, ao non estar as mesmas incluídas no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE, declararanse sempre e en todo caso nas claves de actividade números 5 ou 6, segundo corresponda.

Actividade 7: Aproveitamentos que correspondan ao cedente nas actividades agrícolas desenvolvidas en réxime de parzaría

Non cabe realizar ningún tipo de comentario sobre esta actividade.

Actividade 8: Aproveitamentos que correspondan ao cedente nas actividades forestais desenvolvidas en réxime de parzaría

Segundo o que se dispón no Código Civil, o contrato de parzaría réxese, entre outras disposicións, polas relativas ao contrato de sociedade. Polo tanto, na medida en que o cedente asuma unha parte dos riscos e responsabilidades derivadas da explotación, a normativa tributaria atribúelle a consideración de empresario agrario ou cultivador directo.

O contrato de parzaría é aquel en virtude do que o propietario dun predio ou explotación cede temporalmente seu uso e goce, ou o dalgún dos seus aproveitamentos, así como o dos elementos de explotación, gañado, maquinaria ou capital circulante convindo co cesionario parceiro en repartirse os produtos por partes alícuotas en proporción ás súas respectivas achegas.

Tanto o cedente como o parceiro son agricultores e perciben rendementos de actividades empresariais cando o cedente interveña na ordenación de medios de produción e / ou de recursos humanos. En caso contrario, a súa cualificación será a de rendementos do capital inmobiliario, como rendas percibidas da titularidade dun ben inmovible.

Actividade 9: Procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais, vexetais ou animais, que requiran a alta nun epígrafe correspondente a actividades industriais nas tarifas do IAE e realícense polos titulares das explotacións das que se obteñan directamente ditos produtos naturais

Para os efectos de delimitar o ámbito obxectivo desta actividade, deberá terse en conta que non se consideran como tales procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais os actos de mera conservación dos bens, tales como a pasteurización, refrixeración, conxelación, secado, clasificación, limpeza, embalaxe ou acondicionamento, escascado, descortizado, feito estelas, torado, desinfección ou desinsectación. Tampouco ten a consideración de proceso de transformación, a simple obtención de materias primas agropecuarias que non requiran o sacrificio do gañado.

En todos eses supostos, a única actividade que terá que declararse, será a agrícola ou gandeira, sinalada coas claves 1 ou 3, ou a forestal, sinalada coa clave 2, de que se obteñan os correspondentes produtos.

Os procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais incluídos no método de estimación obxectiva requiren que os mesmos realícense exclusivamente sobre os produtos naturais, vexetais ou animais, obtidos polos titulares das explotacións de

que se obteñan. No suposto de que se transformen, elaboren ou manufacturen produtos adquiridos a terceiros, a devandita actividade non se encontra incluída no método de estimación obxectiva.

Cando se trate de transformación de produtos forestais non son deducibles amortizacións para determinar o rendemento neto previo da actividade e tampouco resulta aplicable ningún outro índice corrector distinto ao específico das actividades forestais para determinar o rendemento neto de módulos.

Determinación do rendemento neto

Introdución: esquema

Normativa: Véxanse Anexo I e instrucións para a aplicación dos signos, índices ou módulos no IRPF contido na mesma Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

O rendemento neto é o resultante da suma dos rendementos netos que correspondan a cada unha das [actividades agrícolas, gandeiras e forestais](#) desenvolvidas polo contribuínte.

O rendemento neto correspondente a cada actividade debe obterse efectuando de forma sucesiva as operacións que esquematicamente se indican a continuación:

Fase 1ª

INGRESOS ÍNTEGROS (incluídas subvencións, indemnizacións e axuda PAC pagamento único)

(×) ÍNDICE DE RENDEMENTO NETO

(*) Cando o perceptor da axuda directa de pagamento único da PAC obtivese ingresos por actividades agrícolas e gandeiras, distintos da axuda directa, por contía inferior ao 25 por 100 do importe do total dos ingresos de tales actividades, o índice de rendemento neto a aplicar sobre as axudas directas será o 0,56.

= RENDEMENTO NETO PREVIO

Fase 2ª

(-) REDUCCIÓN POR ADQUISICIÓN DE GASÓLEO AGRÍCOLA: 35 POR 100

(-) REDUCCIÓN POR ADQUISICIÓN DE FERTILIZANTES: 15 POR 100

(-) AMORTIZACIÓN DO INMOBILIZADO MATERIAL E INTANXIBLE (excluídas actividades forestais)

= RENDEMENTO NETO MINORADO

Fase 3ª

(×) ÍNDICES CORRECTORES (en función do tipo de actividade e determinadas circunstancias)

= RENDEMENTO NETO DE MÓDULOS

Fase 4ª

(-) REDUCCIÓN DE CARÁCTER XERAL: 5 POR 100

(-) REDUCCIÓN AGRICULTORES MOZOS: 25 POR 100

(-) REDUCCIÓN ESPECIAL PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS POLOS DANOS PRODUCIDOS POLA DANA : 25 POR 100

(-) REDUCCIÓN ESPECIAL PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS NA ILLA DE LA PALMA: 20 POR 100

(-) GASTOS EXTRAORDINARIOS POR CIRCUNSTANCIAS EXCEPCIONAIS (incendios, inundacións, afundimentos, etc., comunicadas á [AEAT](#) en tempo e forma)

= RENDEMENTO NETO DA ACTIVIDADE

Fase 5ª

(-) REDUCCIÓN POR IRREGULARIDADE: 30 POR 100 (Reducións de rendementos xerados en máis de 2 anos ou obtidos de forma notoriamente irregular)

= RENDEMENTO NETO REDUCIDO DA ACTIVIDADE

Fase 1ª: Determinación do rendemento neto previo

Normativa: Véxanse Anexo I e instrución 2.1 do citado Anexo I Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro)

a) Ingresos íntegros e índices de rendemento neto

En xeral

Para o cálculo do rendemento neto previo hai que ter en conta os ingresos obtidos por produtos ou servizos derivados de actividades agrícolas, gandeiras e forestais e os “índices de rendemento neto” aplicables a cada un deles.

Para iso dentro de cada actividade agrícola, gandeira e forestal que teña a consideración de independente, os ingresos íntegros procedentes de cada un dos tipos de produtos obtidos, ou de servizos prestados, consignaranse no apartado D3 da declaración no recadro que corresponda das numeradas do 1 ao 16 conforme á relación contida no [cadro](#) que se reproduce no seu apartado específico.

Aos devanditos ingresos se lles aplicará o “índice de rendemento neto” que en cada caso corresponda. Para o exercicio 2024 os índices de rendemento neto aplicables son os que figuran na relación contida no [cadro](#) que figura neste capítulo e que reproducen os aprobados no Anexo I e na disposición adicional segunda da Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Redución do rendemento por circunstancias excepcionais

Normativa: Art 37.4.1º e 2º Regulamento [IRPF](#). Véxase tamén Anexo III Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro).

Non obstante, nos supostos en que a ministra de Facenda autorizase a redución dos devanditos índices para un sector ou zona xeográfica determinada, por haberse visto afectado o desenvolvemento das actividades agrícolas ou gandeiras por incendios, inundacións ou outras circunstancias excepcionais, aplicaranse os índices de rendemento neto que se aproben nas Ordes ministeriais publicadas para tal fin.

Así mesmo, cando o desenvolvemento das actividades vísese afectado por incendios, inundacións, afundimentos ou grandes avarías no equipo industrial, que supoñan alteracións graves no desenvolvemento da actividade, os interesados poderán solicitar a redución dos signos, índices ou módulos aplicables na Administración ou Delegación da Axencia Tributaria correspondente ao seu domicilio fiscal, no prazo de 30 días contado desde a data en que se produzan, achegando as probas que consideren oportunas e facendo mención, se é o caso, das indemnizacións a percibir por razón de tales alteracións.

Acreditada a efectividade das devanditas alteracións, poderase autorizar a redución dos signos, índices ou módulos que proceda.

b) Índices de rendemento neto aplicables aos produtos ou servizos derivados de actividades agrícolas, gandeiras e forestais en estimación obxectiva

Normativa: Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Código produto	Tipos de produtos ou servizos que comprende	Índice de rendemento neto
1	Gañado porcino de carne	Produtos naturais: 0,13 Procesos de transformación: 0,23
2	Remolacha azucreira	
3	Gando bovino de carne, ovino de carne, cabrún de carne, avicultura e cunicultura	
4	Actividades forestais cun "período medio de curta" superior a 30 anos	
5	Gando bovino de leite	Produtos naturais: 0,20 Procesos de transformación: 0,30
6	Cereais, cítricos, froitos secos, produtos hortícolas, pataca, leguminosas, uva para viño de mesa sen denominación de orixe, produtos da oliveira, fungos para o consumo humano e tabaco	Produtos naturais: 0,26 Procesos de transformación: 0,36
7	Gañado porcino de cría, bovino de cría, ovino de leite, cabrún de leite e apicultura	

8	Actividades forestais cun "período medio de curto" igual ou inferior a 30 anos	
9	Uva de mesa, uva para viño de mesa con denominación de orixe, oleaxinosas, arroz e flores e plantas ornamentais	Produtos naturais: 0,32
10	Outras especies gandeiras non comprendidas expresamente noutros códigos	Procesos de transformación: 0,42
11	Actividade forestal dedicada á extracción de resina	
12	Raíces (agás remolacha azucreira), tubérculos, forraxes, algodón, froitos non cítricos e outros produtos agrícolas non comprendidos expresamente noutros códigos	Produtos naturais: 0,37 Procesos de transformación: 0,47
13	Plantas téxtiles	Produtos naturais: 0,42 Procesos de transformación: 0,52
14	Actividades accesorias realizadas por agricultores, gandeiros ou titulares de explotacións forestais	Índice de rendemento neto: 0,42
15	Outros traballos e servizos accesorios realizados por agricultores, gandeiros ou titulares de explotacións forestais	Índice de rendemento neto: 0,56
16	Servizos de cría, garda e engorde de calquera tipo de gañado	Índice de rendemento neto: 0,37

Nota aclaratoria: os índices de rendemento neto correspondentes á rúbrica "Procesos de transformación" soamente aplicaranse na actividade identificada coa clave 9, "Procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais, vexetais ou animais, que requiran a alta nun epígrafe correspondente a actividades industriais nas tarifas do IAE e realícense polos titulares das explotacións das que se obteñan directamente ditos produtos naturais".

c) Regras de cómputo dos ingresos correspondentes a cada tipo de produto ou servizo

1. Actividades de transformación, elaboración ou manufactura

Farase constar como ingreso o **valor dos produtos naturais, vexetais ou animais, utilizados no correspondente proceso produtivo, de acordo cos prezos de mercado** dos mesmos no momento da súa incorporación ao devandito proceso. Así mesmo, incluíranse, se é o caso, os ingresos correspondentes ao autoconsumo, subvencións e indemnizacións nos termos que máis adiante coméntanse.

Importante: se durante o ano 2024 transmitísense produtos elaborados en exercicios anteriores a 1998, deberá incluírse como ingreso do exercicio 2024 o valor dos produtos naturais utilizados no proceso produtivo, de acordo cos prezos de mercado dos mesmos no momento da súa incorporación aos procesos de transformación, elaboración ou manufactura.

2. Ventas ou prestacións de servizos

Comprende a totalidade dos ingresos íntegros, tanto se son en diñeiro como en especie, derivados da entrega dos produtos que constitúan o obxecto da actividade, así como, se é o caso, os procedentes da prestación de traballos e servizos accesorios á actividade principal.

No caso de retribucións en especie, computaranse como ingresos íntegros tanto a valoración fiscal da devandita retribución como o ingreso a conta correspondente á mesma, sempre que non se repercutise ao titular da actividade económica.

Cando medie contraprestación e esta sexa notoriamente inferior ao valor normal no mercado dos bens vendidos e dos servizos prestados, a valoración dos mesmos efectuarase polo seu valor normal no mercado.

Nas operacións económicas realizadas cunha sociedade coa que se dean relacións de vinculación, nos termos previstos no artigo 18 da LIS, o titular da actividade deberá efectuar de forma imperativa a súa valoración polo valor normal de mercado. Entenderase por valor normal de mercado aquel que se acordaría por persoas ou entidades independentes en condicións de libre competencia.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Persoas ou entidades vinculadas:

Para determinar cando hai vinculación ten que atenderse ao que se dispón no artigo 18.2 da LIS, en que se consideran persoas ou entidades vinculadas:

- Unha entidade e os seus socios ou partícipes.
- Unha entidade e os seus conselleiros ou administradores, agás no correspondente á retribución polo exercicio das súas funcións.
- Unha entidade e o cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco, en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grao dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores.

- Unha entidade e os conselleiros ou administradores doutra entidade, cando ambas as dúas entidades pertencen a un grupo.

Nos supostos en que a vinculación se defina en función da relación dos socios ou partícipes coa entidade, a participación deberá ser igual ou superior ao 25 por 100. A mención aos administradores incluírá aos de dereito e aos de feito. Nos supostos en que a vinculación non se defina en función da relación socios ou partícipes-entidade, a porcentaxe de participación a considerar será o 25 por 100.

Nestes supostos, o contribuínte do IRPE deberá cumprir as obrigas de documentación das operacións vinculadas nos termos e condicións establecidas no capítulo V (artigos 13 a 16) do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado por Real decreto 634/2015, do 10 de xullo (BOE do 11 de xullo).

Consideración das compensacións ou das cotas repercutidas do IVE :

- Tratándose de actividades incluídas no réxime especial da agricultura, gandería e pesca** do citado imposto, as compensacións percibidas deberán incluírse entre os correspondentes ingresos derivados das vendas ou procedentes das prestacións de traballos ou servizos.
- Se a actividade está acollida ao réxime simplificado do IVE**, o importe das cotas repercutidas non se computará como ingreso.

3. Autoconsumo e cesións gratuítas

Dentro destes conceptos compréndense as entregas de bens e prestacións de servizos cuxo destino sexa o uso ou consumo particular do titular da actividade ou dos restantes membros da súa unidade familiar (autoconsumo interno), así como as entregas de bens ou prestacións de servizos realizados a outras persoas de forma gratuíta (autoconsumo externo).

Nun ou outro caso, a valoración a efectos fiscais dos ingresos correspondentes a estas operacións debe realizarse imperativamente polo **valor normal de mercado** dos bens ou servizos cedidos, ou que fosen obxecto de autoconsumo.

4. Subvencións, axudas e demais transferencias recibidas

Subvencións correntes e de capital

En relación coas subvencións recibidas, deben distinguirse dentro destas as subvencións de capital e as correntes.

- **As subvencións de capital** son aquelas que teñen como finalidade primordial a de favorecer a instalación ou realización de investimentos en inmovilizado (terreos, edificios, maquinaria, instalacións, etc.) e impútanse como ingreso na mesma medida en que se amorticen os bens do inmovilizado en que se materializasen.

Non obstante, naqueles casos en que os bens non sexan susceptibles de amortización, a subvención aplicarase como ingreso íntegro do exercicio en que se produza o alleamento ou baixaa en inventario do activo financiado coa devandita subvención, aplicando a redución do 30 por 100 propia dos [rendementos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo](#).

- **As subvencións correntes** que son aquelas que se conceden normalmente para garantir unha rendibilidade mínima ou compensar perdas ocasionadas na actividade, compútanse na súa totalidade como un ingreso máis do período en que se recoñeza en firme a concesión da subvención e cuantifíquese a mesma, con independencia do momento en que se perciba a mesma e non sendo que o contribuínte optase polo criterio de cobramentos e pagamentos en cuxo caso computaranse no período en que se cobren.

Teñase en conta a respecto disto o [cadro-resumo](#) de medidas aprobadas como consecuencia da DANA contido no capítulo 2 deste Manual.

Importante: teñase en conta que tributan como subvencións correntes as seguintes axudas:

- *Axuda directa extraordinaria e temporal para sufragar o prezo do gasóleo consumido polos produtores agrarios que teñen dereito á devolución parcial do Imposto sobre Hidrocarburos polo gasóleo de uso profesional do artigo 52 ter da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais ou do Imposto Especial da Comunidade Autónoma das Canarias sobre Combustibles Derivados do Petróleo, prevista nos artigos 200 e seguintes do Real Decreto-lei 5/2023, do 28 de xuño, polo que se adoptan e prorrogan determinadas medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína, de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade; de transposición de directivas da Unión Europea en materia de modificacións estruturais de sociedades mercantís e conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os coidadores; e de execución e cumprimento do Dereito da Unión Europea (BOE do 29 de xuño).*
- *Ajudas directas ao sector agrario concedido en 2024 en compensación polo incremento de custos provocados polo aumento do prezo dos fertilizantes, derivado da situación creada pola invasión de Ucraína previstas no artigo 30 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro (BOE do 27 de decembro), desenvolvido na Orde ALA/122/2023, do 8 de febreiro (BOE do 13 de febreiro), pola que se concretan determinados requisitos e condicións.*

- **As subvencións que se concedan para financiar gastos específicos** : impútanse como ingresos no mesmo exercicio no que se devindiquen os gastos que estean a financiar.

Véxase ao respecto a norma de rexistro e valoración 18ª do Plan Xeral de Contabilidade.

Regras especiais aplicables a determinadas subvencións ou axudas

Sen prexuízo das peculiaridades que poidan derivarse da normativa reguladora ou das condicións concretas de cada unha delas, cabe facer mención do tratamento aplicable, con carácter xeral, ás seguintes subvencións ou axudas:

- **Axudas directas desensaixadas da Política Agraria Común** (axuda básica á renda para a sostibilidade, axuda redistributiva complementaria á renda, ou axuda complementaria para mozos agricultores) acumularanse aos ingresos procedentes dos

cultivos ou explotacións do perceptor en proporción aos seus respectivos importes.

Non obstante, **cando o perceptor da axuda directa obtivese ingresos por actividades agrícolas e gandeiras, distintos da axuda directa, por contía inferior ao 25 por 100 do importe do total dos ingresos de tales actividades, o índice de rendemento neto a aplicar sobre as axudas directas será o 0,56.**

Precisión: as únicas axudas da Política Agraria Común que están afectadas polo que se dispón no parágrafo anterior son as axudas directas desensaixadas, polo que todas as axudas vinculadas a producións específicas deberán acumularse aos ingresos obtidos das devanditas producións para a aplicación do índice de rendemento neto correspondente ás mesmas.

Nestes casos, ademais da redución xeral do 5 por 100 (2024) e a redución prevista para mozos agricultores, poderán aplicarse, se procede, os índices correctores que máis adiante coméntanse previstos para as actividades agrícolas e gandeiras, pois o feito de que non se obtivesen ingresos directos destas actividades non implica, en todo caso, que non se exercese actividade xa que a percepción da axuda directa esixe aos perceptores a realización de certos labores de mantemento das explotacións. Tamén se poderán minorar as amortizacións que resulten oportunas.

- **Axudas públicas previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural de España.** Neste caso, cando o perceptor da axuda directa non obtivese ingreso algún derivado do exercicio de actividades agrícolas e gandeiras, o índice de rendemento neto a aplicar será o 0,56.
- **Subvencións por interrupcións de cultivos ou explotacións.** Se a subvención ou axuda concédese pola interrupción dun determinado cultivo ou dunha concreta produción gandeira e está destinada a compensar os ingresos deixados de percibir, ao importe que, se é o caso, proceda computar no exercicio se lle aplicará o índice de rendemento neto correspondente ao cultivo ou produción que se viñese realizando anteriormente.
- **Subvencións non vinculadas a cultivos ou producións concretas.** Cando se reciban subvencións que non estean vinculadas cun cultivo ou produción concreta, como pode ser o caso das de retirada de terras da produción ou as de barbeito, o importe da subvención que proceda computar no exercicio, distribuirase entre os restantes cultivos ou explotacións que o agricultor ou gandeiro realice, en proporción aos ingresos procedentes de cada un deles, acumulándose posteriormente a estes para os efectos de aplicar os índices de rendemento neto que correspondan.
- **Subvencións percibidas para contratar seguros agrarios.** As subvencións percibidas polos agricultores ou gandeiros que subscriben pólizas do seguro agrario combinado, xa sexan percibidas da Entidade Estatal de Seguros Agrarios (ENESA) ou das Comunidades Autónomas, non deben incluírse entre os ingresos que se toman como base para determinar o rendemento neto, xa que para a fixación dos índices de rendemento neto aplicables a cada tipo de cultivo ou produto xa se tivo en conta como custo do seguro o que realmente paga o titular, unha vez deducida a parte subvencionada.
- **Indemnizacións por seguros.** O importe das indemnizacións percibidas de entidades aseguradoras como consecuencia de sinistros que afectasen produtos da explotación, en proceso ou terminados, computarase dentro dos ingresos íntegros correspondentes ao tipo de cultivo ou produción de que se trate.

Dentro deste tipo de sinistros ou perdas, non se encontran os gastos orixinados pola destrución de animais, polo que as **indemnizacións que se satisfagan polo seguro para a cobertura dos gastos derivados da destrución de animais**, non se integrarán no volume total de ingresos das actividades.

- **Determinadas subvencións ou axudas da política agraria comunitaria (PAC)**, así como outras de carácter público que teñan por obxecto reparar a destrución, en certas circunstancias, de elementos patrimoniais afectos, teñen un tratamento fiscal especial, que pode consultarse no [Capítulo 7](#) deste Manual.
- **Subvencións forestais**. Non se integrarán na base imponible as subvencións concedidas a quen exploten predios forestais xestionadas de acordo con plans técnicos de xestión forestal, ordenación de montes, plans dasocráticos ou plans de repoboación forestal aprobados pola Administración forestal competente, sempre que o período de produción medio, segundo a especie de que se trate, sexa igual ou superior a 20 anos.
- **Axuda extraordinaria para compensar a perda de renda nas explotacións agrarias afectadas**.

*O artigo 24 do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro establece unha axuda extraordinaria e temporal, de carácter complementario á do artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024 referida no punto anterior, **para compensar a perda de renda nas explotacións agrarias** que sufrisen danos como consecuencia da DANA, nos municipios incluídos no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro.*

*Esta axuda estará **exenta** por aplicación da disposición adicional quinta da Lei do IRPF. E, a diferenza da anterior, concédese baixo o sistema de axudas de minimeus polo que queda sometida aos topes establecidos nos Regulamentos (UE).*

A citada axuda concederáse aos titulares dalgunha explotación agrícola, gandeira ou parcela agrícola localizada nos citados municipios que sufrisen danos superiores ao 40 por 100 na súa produción, plantación, censo gandeiro ou sistema de protección de cultivos e infraestruturas, sempre que sexan susceptibles de aseguramento no Sistema de Seguros Agrarios Combinados, sempre que cumpran os requisitos esixidos no artigo 24 para tal fin.

O seu importe non superará o límite de 25.000 euros por persoa beneficiaria e se lle descontará, se é o caso, a axuda directa abonada polo artigo 11 do Real Decreto-lei 6/2024, sen que poida sobrepasarse en ningún caso os topes que para as axudas de minimeus establece a normativa comunitaria.

Teñanse en conta para estes fins os Regulamentos (UE) 1408/2013, do 18 de decembro de 2013, e 712/2014, do 27 de xuño de 2014, da Comisión.

Importante: as prestacións percibidas da Seguridade Social por incapacidade temporal, risco durante o embarazo ou invalidez provisional, se é o caso, tributarán como rendementos do traballo.

Exemplo: Determinación do rendemento neto previo da actividade

Dona M.J.I. obtivo en 2024 a cantidade de 13.800 euros en concepto de ingresos da súa explotación agrícola dedicada á produción de mazás, incluído o importe percibido en concepto de compensación do IVE (para os efectos do devandito imposto está acollida ao réxime especial da agricultura, gandería e pesca).

Na devandita cantidade non está computada a froita que destinou ao seu propio consumo familiar, que se valora en 30 euros, nin tampouco a regalada a diversas amizades, cuxo valor de mercado é de 200 euros (200 kg a 1 euro/kg). Ademais, en 2024 percibiu 1.800 euros dunha compañía aseguradora polos danos sufridos na colleita como consecuencia dunha tormenta de sarabia, así como 2.200 euros en concepto de axuda directa desensaixada da Política Agraria Común.

Determinar o rendimento neto previo da actividade no exercicio 2024.

Solución:

Dona M.J.I. deberá computar como ingresos a suma de:

- Venda de mazás: 13.800
- Autoconsumo: 30
- Cesións gratuítas: 200
- Indemnización sobre colleita mazás: 1.800 (*)
- Axuda directa desensaixada da PAC: 2.200(**)

Suma $(13.800 + 30 + 200 + 1.800 + 2.200) = 18.030$ euros

O índice de rendimento neto aplicable sobre os citados ingresos é o **0,37**

Rendemento neto previo: $(18.030 \times 0,37) = 6.671,10$ euros

Nota ao exemplo:

(*) Ao recibirse a indemnización pola perda de produtos da explotación, o seu importe non ten en ningún caso a consideración de ganancia ou perda patrimonial, senón que se computa entre os ingresos íntegros correspondentes ao tipo de produto danado ou perdido. [\(Volver\)](#)

(**) Neste caso, non se aplica índice de rendimento neto de 0,56 sobre a axuda directa desensaixada da PAC recibida, xa que o total de ingresos por actividades agrícolas e gandeiras, distintos da axuda directa, obtidos polo contribuínte non é inferior ao 25 por 100 do importe do total dos ingresos de tales actividades. Por iso, o importe da axuda directa recibida acumúlase aos ingresos procedentes dos distintos cultivos e explotacións. [\(Volver\)](#)

Fase 2ª: Determinación do rendimento neto minorado

Normativa : Véxanse Anexo I e instrución 2.2 do citado Anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

A determinación do rendimento neto minorado é o resultado de deducir do rendimento neto previo determinado na fase 1ª anterior os importes que correspondan polos conceptos que a continuación coméntanse:

Redución por adquisición de gasóleo agrícola: 35 por 100

Atención: esta redución constitúe unha medida excepcional que poderá ser aplicada polos titulares de actividades agrícolas e gandeiras en estimación obxectiva nos exercicios >2022, 2023 e 2024 para paliar o efecto producido polo incremento do prezo dos insumos de explotación nas actividades agrícolas e gandeiras.

Normativa: Disposición adicional terceira Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Porcentaxe de redución:

35 por 100 do prezo de adquisición do gasóleo agrícola necesario para o desenvolvemento das actividades agrícolas e gandeiras.

Teñase en conta que NON forman parte do devandito prezo de adquisición do gasóleo:

- Nin a bonificación extraordinaria e temporal de 0,20 euros no prezo de venda ao público de determinados produtos enerxéticos e aditivos, de aplicación xeral ou automática a calquera persoa que adquira os produtos enerxéticos sen necesidade de solicitar a bonificación establecida nos artigos 15 ao 20 do Real Decreto-lei 6/2022.
- Nin a cota do Imposto sobre Hidrocarburos susceptibles de devolución parcial polo artigo 52 ter da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais,

Atención: teñase en conta que a cota do Imposto sobre Hidrocarburos susceptibles de devolución parcial polo artigo 52 ter da Lei 38/1992, do 28 de decembro (BOE do 29 de decembro), de Impostos Especiais non forma parte do prezo de adquisición do gasóleo agrícola, sobre o que se aplica a mencionada redución.

Requisitos para aplicar a redución:

- Que se trate de adquisicións de gasóleo agrícola efectuadas no exercicio 2024 e documentadas en facturas emitidas no propio exercicio.
- Que o devandito prezo apareza debidamente documentado nas facturas expedidas con motivo da súa adquisición.
- Que as devanditas facturas cumpran os requisitos previstos no artigo 6.1 do Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación, aprobado por Real decreto 1619/2012, do 30 de novembro.

Véxase os requisitos que toda factura e as súas copias deben conter de acordo co que se dispón no artigo 6.1 do Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación, no Capítulo 10 do Manual práctico IVE 2024 ("Obrigas formais dos suxeitos pasivos do IVE: Facturas e Libros Rexistro", no apartado "[Obrigas en materia de facturación](#)").

Redución por adquisición de fertilizantes: 15 por 100

Atención: esta redución constitúe unha medida excepcional que poderá ser aplicada polos titulares de actividades agrícolas e gandeiras en estimación obxectiva nos exercicios 2022, 2023 e 2024 para paliar o efecto producido polo incremento do prezo dos insumos de explotación nas actividades agrícolas e gandeiras.

Normativa: Disposición adicional terceira Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Porcentaxe de redución

15 por 100 do prezo de adquisición dos fertilizantes necesarios para o desenvolvemento das actividades agrícolas e gandeiras.

Requisitos:

- Que se trate de adquisicións de fertilizantes efectuados no exercicio 2024 e documentadas en facturas emitidas no propio exercicio.
- Que o devandito prezo apareza debidamente documentado nas facturas expedidas con motivo da súa adquisición.
- Que as devanditas facturas cumpran os requisitos previstos no artigo 6.1 do Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación, aprobado por Real decreto 1619/2012, do 30 de novembro.

Véxanse os requisitos que toda factura e as súas copias deben conter de acordo co que se dispón no artigo 6.1 do Regulamento polo que se regulan as obrigas de facturación, no Capítulo 10 do Manual práctico IVE 2024 ("Obrigas formais dos suxeitos pasivos do IVE: Facturas e Libros Rexistro", no apartado "[Obrigas en materia de facturación](#)").

Amortización do inmovilizado material e inmaterial (agás actividades forestais)

Táboa de amortización

A determinación das cantidades que, en concepto de amortización do inmovilizado material ou intanxible afecto á actividade correspondan á depreciación efectiva que sufran os distintos elementos afectos por funcionamento, uso, gozo ou obsolescencia, efectuarase aplicando a táboa de amortización incluída na Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), que se reproduce a continuación:

Grupo	Descrición	Coefficiente lineal máximo	Período máximo
1	Edificios e outras construcións	5 por 100	40 anos
2	Útiles, ferramentas, equipos para o tratamento da información e sistemas e programas informáticos	40 por 100	5 anos
3	Batea	10 por 100	12 anos
4	Barco	10 por 100	25 anos
5	Elementos de transporte e resto de inmovilizado material	25 por 100	8 anos
6	Inmovilizado intanxible	15 por 100	10 anos
7	Gando vacún, porcino, ovino e cabrún	22 por 100	8 anos
8	Gando equino e froiteiros non cítricos	10 por 100	17 anos
9	Froiteiros cítricos e viñedos	5 por 100	45 anos
10	Olivar	3 por 100	80 anos

(*) Para as adquisicións de activos novos realizadas entre o 1 de xaneiro de 2003 e o 31 de decembro de 2004, os coeficientes de amortización lineal máximos aplicables serán o resultado de multiplicar por 1,1 os sinalados no cadro. O novo coeficiente así determinado será aplicable durante a vida útil dos activos novos adquiridos no período antes indicado. [\(Volver\)](#)

Importante: no caso de actividades forestais, non procederá aplicar minoración algunha en concepto de amortización do inmovilizado material e intanxible afecto ás mesmas.

Reglas particulares para a aplicación da táboa de amortización

Normativa: Instrucións 2.2 dos Anexos I e II Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro) e disposición adicional quincuaxésimo novena Lei [IRPF](#)

Novidade 2024: *posibilidade de aplicar o sistema de liberdade de amortización en determinados vehículos e novas infraestruturas de recarga*

O Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño, polo que se prorrogan determinadas medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo e adóptanse medidas urxentes en materia fiscal, enerxética e social ([BOE](#) do 27 de xuño) introduciu unha nova disposición adicional quincuaxésimo novena

na Lei do IRPF en virtude da que se posibilita a aplicación da liberdade de amortización prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS aos contribuíntes do IRPF que determinen o rendimento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación obxectiva.

Como consecuencia do anterior, desde o 1 de xaneiro de 2024, os contribuíntes que determinen o rendimento neto da súa actividade económica de acordo co método de estimación obxectiva, poderán aplicar esta liberdade de amortización, prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS, respecto das investimentos en vehículos e instalacións de recarga afecta á mesma.

- **O coeficiente de amortización utilizable pode ser calquera porcentaxe entre o máximo e o mínimo.** Esta última porcentaxe é o resultado de dividir 100 entre o período máximo que figura na táboa para cada grupo de elementos.
- **O coeficiente de amortización aplícase sobre o prezo de adquisición ou custo de produción**, se o elemento foi producido na propia empresa, excluíndo:
 - O valor residual, se é o caso, para todos os elementos.
 - O valor do solo para as edificacións. Cando non se coñeza a parte do prezo de adquisición correspondente ao valor do solo, este valor determinarase rateando o prezo de adquisición entre os valores catastrais do solo e da construción no ano de adquisición.
 - O IVE soportado na súa adquisición ou produción cando o ben se afecte a unha actividade económica incluída no réxime simplificado do citado Imposto.
- **A amortización deberá practicarse elemento por elemento**, aínda que cando se trate de elementos patrimoniais integrados no mesmo grupo da Táboa de Amortización, a amortización poderá practicarse sobre o conxunto deles, sempre que en todo momento poida coñecerse a amortización correspondente a cada elemento patrimonial.
- **Los elementos patrimoniais do inmovilizado material** empezarán a amortizarse desde a súa posta en condicións de funcionamento e os do **inmovilizado intanxible** desde o momento en que estean en condicións de producir ingresos. O período de amortización non pode exceder do período máximo de amortización establecida na táboa para cada tipo de elementos.
- **Tratándose de elementos patrimoniais do inmovilizado material que se adquiran usados**, a amortización efectuarase sobre o prezo de adquisición, ata o límite resultante de multiplicar por dous a cantidade derivada de aplicar o coeficiente de amortización lineal máximo.
- **No suposto de cesión de uso de bens con opción de compra ou renovación**, cando polas condicións económicas da operación non existan dúbidas razoables de que se exercerá unha ou outra opción, será deducible, para o cesionario, en concepto de

amortización, un importe equivalente ás cotas de amortización que corresponderían aos citados bens, aplicando os coeficientes previstos na táboa de amortización sobre o prezo de adquisición ou custo de produción do ben.

- Con respecto aos **elementos do inmovilizado material novo**, postos a disposición do contribuínte no exercicio 2024 cuxo valor unitario non exceda de 601,01 euros poderán amortizarse libremente, ata o límite de 3.005,06 euros anuais.
- En todo caso, deberá disporse dos **xustificantes documentais** da adquisición dos elementos amortizables e que os mesmos consten debidamente rexistrados no correspondente libro rexistro de bens de investimento.
- **Desde o 1 de xaneiro de 2024**, os contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica polo método de estimación obxectiva poderán aplicar a **liberdade de amortización** prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS para determinados vehículos e novas infraestruturas de recarga afecta á citada actividade económica, con suxeición a determinados requisitos.

Véxase para estes fins o apartado dedicado á “[Amortización de determinados vehículos e de novas infraestruturas de recarga](#)” do Capítulo 7 deste manual, en concreto, o subapartado correspondente “B. Resto de contribuíntes”.

Fase 3ª: Determinación do rendemento neto de módulos

Normativa: Véxanse Anexo I e instrución 2.3 do citado Anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

O rendemento neto de módulos obténse aplicando sobre o rendemento neto minorado o índice ou índices correctores que correspondan á actividade.

Estes índices correctores para o exercicio 2024 son:

Índice 1. Utilización exclusiva de medios de produción allea en actividades agrícolas

Normativa: Instrución 2.3.a) do anexo I > Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Aplicarase o índice 0,75 cando no desenvolvemento das actividades agrícolas utilícese *exclusivamente* medios de produción allea, sen considerar, para estes fins, o solo.

Enténdense como medios de produción allea tanto o traballo como o capital, a excepción da terra e dos elementos adheridos a ela de forma permanente como os pozos, árbores e construcións que formen parte da explotación. Polo tanto, para que resulte aplicable este índice corrector, o titular non debe traballar persoalmente na actividade (agás en tarefas propias de enderezo, organización e planificación da mesma) senón empregar integramente man de obra allea; ademais, todos os elementos da explotación distinta da terra nos termos anteriormente comentados deben ser achegados por terceiros.

Por excepción, non se aplicará este índice nos casos de parzaría e figuras similares.

Índice 2. Utilización de persoal asalariado

Normativa: Instrución 2.3.b) do anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Cando na actividade se utilice persoal asalariado cuxo custo supere o 10 por 100 do volume total de ingresos, será aplicable o índice corrector que en cada caso proceda de que se indican a continuación, en función da porcentaxe que o custo do persoal asalariado represente en relación co volume total de ingresos da actividade:

Índice corrector aplicable por utilización de persoal asalariado

Porcentaxe (custo persoal asalariado/volume ingresos x 100)	Índice
Máis do 10 por 100 e ata o 20 por 100	0,90
Máis do 20 por 100 e ata o 30 por 100	0,85
Máis do 30 por 100 e ata o 40 por 100	0,80
Máis do 40 por 100	0,75

Para determinar o índice por utilización do persoal asalariado, non se terán en conta o custo de persoal nin os ingresos das actividades forestais nin da de transformación de produtos forestais.

Incompatibilidade co índice 1: non se aplicará este índice cando o rendimento da actividade fose obxecto de redución por efecto do índice 1 ("Utilización exclusiva de medios de produción allea en actividades agrícolas").

Índice 3. Por cultivos realizados en terras arrendadas

Normativa: Instrución 2.3.c) do anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Aplicarase o índice 0,90 cando os cultivos se realicen, en todo ou en parte, en terras arrendadas. A redución aplicarase á parte do rendimento neto minorado da actividade que proceda dos devanditos cultivos (unha vez rectificada, se é o caso, por efecto da aplicación dos índices correctores anteriores).

Para delimitar a parte do rendimento neto minorado da actividade sobre a que procede a aplicación deste índice, será preciso distinguir a parte do rendimento neto previo da actividade e a amortización do inmovilizado afecto á mesma que corresponda aos cultivos realizados en terras arrendadas.

Cando non sexa posible delimitar o devandito rendemento ratearase en función da porcentaxe que supoñan as terras arrendadas dedicadas a cada cultivo con respecto á superficie total, propia e arrendada, dedicada a ese cultivo.

Índice 4. Pensos adquiridos a terceiros en máis do 50 por 100

Normativa: Instrución 2.3.d) do anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Cando nas actividades gandeiras se alimente o gando con pensos e outros produtos para a alimentación adquirida a terceiros, que representen máis do 50 por 100 do importe total dos consumidos, aos rendementos procedentes das devanditas actividades se lles aplicará en 2024 o índice do 0,50.

Con esta finalidade, a valoración do importe dos pensos e outros produtos propios efectuarase segundo o seu valor de mercado.

Índice 5. Actividades de agricultura ecolóxica

Normativa: Instrución 2.3.e) do anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Aplicarase o índice 0,95 cando a produción cumpra os requisitos establecidos en Regulamento (CE) 834/2007, do Consello do 28 de xuño de 2007 sobre produción e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos e polo que se derroga o Regulamento (CEE) Nº 2092/1991, na súa normativa específica de desenvolvemento e na normativa legal vixente das correspondentes Comunidades Autónomas sobre produción ecolóxica e quede correspondentemente acreditado polo seu certificado de operador ecolóxico.

Índice 6. Cultivos en terras de regadío que utilicen, para tal fin, enerxía eléctrica

Normativa: Instrución 2.3.f) do anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Aplicarase un índice de 0,75 cando os cultivos se realicen, en todo ou en parte, en terras de regadío por enerxía eléctrica, sempre que o contribuínte, ou a comunidade de regadores en que participe, estean inscritos no rexistro territorial correspondente á oficina xestora de Impostos Especiais a que se refire o artigo 102.2 da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais.

Este índice de 0,75 aplicarase sobre o **rendemento procedente dos cultivos realizados en terras de regadío por enerxía eléctrica**.

Cando non sexa posible delimitar o devandito rendemento, este índice aplicarase sobre o resultado de multiplicar o rendemento procedente de todos os cultivos pola porcentaxe que supoña a superficie dos cultivos en terras de regadío que utilicen, para tal fin, enerxía eléctrica sobre a superficie total da explotación agrícola.

Este índice poderá aplicarse por calquera das seguintes actividades que utilicen enerxía eléctrica para regar os seus cultivos, desde que o rendimento proceda de produtos agrícolas:

- Actividade agrícola susceptible de estar incluída no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido.
- Aproveitamentos que correspondan ao cedente nas actividades agrícolas desenvolvidas en réxime de parzaría.
- Procesos de transformación, elaboración ou manufactura de produtos naturais, vexetais ou animais, que requiran a alta nun epígrafe correspondente a actividades industriais das Tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas e realícense polos titulares das explotacións das que se obteñan directamente ditos produtos naturais.

Índice 7. Por ser empresa cuxo rendimento neto minorado non supera 9.447,91 euros

Normativa: Instrución 2.3.g) do anexo I Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro)

Aplicarase o índice corrector 0,90 cando a suma dos rendementos netos minorados do conxunto das actividades agrícolas e gandeiras desenvolvidas polo contribuínte non supere a cantidade de 9.447,91 euros anuais.

Para determinar o índice corrector por empresas cuxo rendimento neto minorado non supere 9.447,91 euros deben excluírse os rendementos netos minorados que deriven de actividades forestais, xa sexan con ou sen transformación.

Incompatibilidade: este índice non resulta aplicable nos casos de agricultores mozos ou asalariados agrarios que teñan dereito á redución especial do 25 por 100 a que se refire a disposición adicional sexta da Lei do [IRPE](#).

Índice 8. Índice corrector en determinadas actividades forestais

Normativa: Instrución 2.3.h) do anexo I Orde [HFP/1359/2023](#), do 19 de decembro ([BOE](#) do 21 de decembro)

Será de aplicación o índice corrector 0,80 sobre os rendementos procedentes da explotación de predios forestais xestionadas de acordo con plans técnicos de xestión forestal, ordenación de montes, plans dasocráticos ou plans de repoboación forestal aprobados pola Administración forestal competente, sempre que o período de produción medio, segundo a especie de que se trate, determinado en cada caso pola Administración forestal competente, sexa igual ou superior a 20 anos.

Atención: aos rendementos procedentes de actividades forestais unicamente poderálles ser de aplicación este índice corrector.

Fase 4ª: Determinación do rendemento neto da actividade

De acordo coa normativa reguladora do método de estimación obxectiva, contida no Anexo I e na disposición adicional primeira da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), para determinar o rendemento neto da actividade poderán practicarse as seguintes reducións:

1. Redución xeral: 5 por 100

Normativa: disposición adicional primeira Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro).

Para 2024 o rendemento neto de módulos das actividades agrícolas, gandeiras e forestais, así como dos procesos de transformación, determinado conforme ao comentado na fase 3ª anterior, **poderá reducirse na porcentaxe do 5 por 100.**

Importante: a disposición adicional primeira da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva do IRPE, reduciu do 15 ao 5 por 100 a redución xeral aplicable sobre o rendemento neto de módulos obtidos no período impositivo 2024 prevista no artigo 2 da Orde HAC/348/2024, do 17 de abril, pola que se modifican para o período impositivo 2023 os índices de rendemento neto e a redución xeral aplicable no método de estimación obxectiva do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas para as actividades agrícolas e gandeiras afectadas por diversas circunstancias excepcionais.

2. Redución para actividades económicas polos danos producidos pola DANA : 25 por 100

Normativa: art. 11 Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro (BOE do 12 de novembro) e disposición adicional quinta Orde HAC/1347/2024, do 28 de novembro

Tras aplicar a redución xeral do 5 por 100, aqueles contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica nos termos municipais citados no anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes de resposta ante os danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024, e determinen o rendemento neto da devandita actividade polo método de estimación obxectiva, **poderán reducir o rendemento neto de módulos de 2024 correspondente a tales actividades nun 25 por 100.**

A redución deberase consignar no recadro **[0162]** da declaración.

Véxase a respecto disto o [cadro - resumo](#) contido no Capítulo 2.

Atención: debido ás consecuencias dos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024, o artigo 11 do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes para o impulso do Plan de resposta inmediata, reconstrución e relanzamento fronte aos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 (BOE do 12 de novembro), estableceu para as actividades económicas desenvolvidas nos devanditos municipios, detallados no Anexo do Real decreto-lei 6/2024, unha redución especial, similar ás establecidas para o termo municipal de Lorca a causa do terremoto acontecido no devandito municipio, e para a illa da Palma tras a erupción volcánica de Cimeira Vella .

3. Redución para actividades económicas desenvolvidas na Illa da Palma: 20 por 100

Normativa: disposición adicional sexta Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Para aqueles contribuíntes que desenvolvan a súa actividade económica na Illa da Palma e determinen o rendimento neto da devandita actividade polo método de estimación obxectiva, **poderase reducir o rendimento neto de módulos de 2024 correspondente a tales actividades nun 20 por 100.**

A redución deberase consignar no recadro **[0160]** da declaración.

Atención : debido ás consecuencias das erupcións volcánicas ocorridas na Illa da Palma, mántense, pola disposición adicional sexta da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva, a redución especial, que xa se aplicou en 2022 e 2023, para as actividades económicas desenvolvidas na devandita illa similar á establecida para o termo municipal de Lorca, a causa do terremoto acontecido no devandito municipio.

4. Redución agricultores mozos: 25 por 100

Normativa: disposición adicional sexta Lei IRPF e instrución 3 do Anexo I Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Os agricultores mozos (maiores de 18 anos e menores de 40 anos) ou asalariados agrarios poderán reducir o rendimento neto de módulos, que resulte despois de aplicar a redución de carácter xeral, nun 25 por 100 en cada un dos períodos impositivos cerrados durante os cinco anos seguintes á súa primeira instalación como titulares dunha explotación que teña carácter de prioritario, realizada ao abeiro do previsto no Capítulo IV do Título I da Lei 19/1995, do 4 de xullo, de Modernización das Explotacións Agrarias, sempre que acrediten a realización dun plan de mellora da explotación.

Para estes efectos, o carácter de explotación prioritaria deberá acreditarse mediante a certificación expedida polo órgano correspondente da comunidade autónoma, ou da inclusión no Catálogo Xeral de Explotacións Prioritarias do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.

Véxase o Real decreto 613/2001, do 8 de xuño, sobre mellora e modernización das estruturas de produción das explotacións agrarias (BOE do 9 de xuño).

5. Gastos extraordinarios por circunstancias excepcionais

Normativa: Véxase a norma común 2 do Anexo III Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro)

Cando o desenvolvemento da actividade vísese afectado por incendios, inundacións, afundimentos ou outras circunstancias excepcionais que determinasen gastos extraordinarios alleos ao proceso normal do exercicio daquela, os interesados poderán minorar o rendemento neto resultante no importe dos devanditos gastos. Para iso, os contribuíntes deberán pór a devandita circunstancia en coñecemento da Administración ou, no seu defecto, Delegación da Axencia Tributaria, no prazo de 30 días contado desde a data en que se produza, achegando para tal fin, a xustificación correspondente e facendo mención, se é o caso, das indemnizacións a percibir por razón de tales alteracións, a fin de que a Administración tributaria verifique a certeza da causa que motiva a redución do rendemento e o importe da mesma.

Fase 5ª: Determinación do rendemento neto reducido da actividade

Normativa: Arts. 32.1 Lei IRPF e 25 Regulamento IRPF

No suposto de que no desenvolvemento da actividade agraria obtivésense rendementos cuxo período de xeración fose superior a dous anos ou outros cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, cando se imputen nun único período impositivo, poderá aplicarse unha redución do rendemento neto do 30 por 100 dos devanditos importes. O resultado así obtido é o rendemento neto reducido da actividade.

Teñen a consideración de rendementos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, para os efectos da aplicación da citada redución do 30 por 100, exclusivamente os seguintes, cando se imputen nun único período impositivo:

- Subvencións de capital para a adquisición de elementos do inmovilizado non amortizables.
- Indemnizacións e axudas por cesamento de actividades económicas.
- Indemnizacións percibidas en substitución de dereitos económicos de duración indefinida.

A contía do rendemento neto a que se refire este apartado sobre a que se aplicará a citada redución **non poderá superar o importe de 300.000 euros anuais**.

No caso de que se obteñan varios rendementos irregulares da mesma natureza, e que o seu importe supere o límite de 300.000 euros de contía máxima sobre a que aplicar a redución do 30 por 100, a redución máxima distribuirase proporcionalmente entre todos os rendementos desa natureza.

Lembre: as ganancias ou perdas patrimoniais derivadas do alleamento ou transmisión de elementos afectos á actividade económica non se inclúen no rendimento derivado da mesma, senón que tributan co resto de ganancias e perdas patrimoniais.

Determinación do rendimento neto reducido total

Para determinar o rendimento neto total, ao rendimento neto reducido da actividade calculada conforme ao explicado no apartado anterior poderá aplicarse a seguinte redución, cuxas condicións, contía e límite desta redución están recollidos no Capítulo 7:

Redución polo exercicio de determinadas actividades económicas para contribuíntes con rendas non exentas inferiores a 12.000 euros.

Normativa: (Art. 32.2.3º Lei IRPF.)

Caso práctico

Don L.H.I. é propietario dunha propiedade rústicas en que se dedica ás actividades de agricultura e explotación de gañado ovino de carne, cuxas cabezas se alimentan fundamentalmente cos pastos que se producen no propio predio, actividades todas elas incluídas no réxime especial da agricultura, gandería e pesca (IVE) do Imposto sobre o Valor Engadido (IVE). O titular non obtén rendementos do traballo nin desenvolve ningunha outra actividade económica.

- Os produtos que cultiva, todos eles destinados á venda, consisten en millo e produtos hortícolas varios (leitugas, xudías e acelgas).
- No exercicio 2024 o custo de persoal asalariado correspondente a unha persoa que traballa a xornada completa na actividade desde o ano 2008 ascendeu a 18.000 euros. As retribucións satisfeitas a este traballador no exercicio 2024, incluídas no custo de persoal asalariado, ascenden a 14.000 euros.
- No devandito exercicio o importe do gasóleo agrícola necesario para a actividade agrícola ascende a 6.000 euros, segundo consta documentado nas facturas de combustible que o titular conserva.
- Don L.H.I. opta por imputar os ingresos da súa actividade de acordo co criterio de cobramentos e pagamentos, de acordo co que, os ingresos correspondentes a 2024 que constan no libro rexistro de ingresos foron os seguintes:

Concepto	Importe	Compensación IVE	Total
Ingresos por venda de millo	49.000	5.880	54.880
Ingresos por venda de aÑos	27.000	2.835	29.835
Ingresos por venda produtos hortícolas	17.000	2.040	19.040
Ingresos por traballos realizados para outros Agricultores acollidos ao réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE (1)	4.760	-- (2)	4.760
Totais ingresos computables (euros)			108.515

Notas ao cadro:

(1) No ano anterior (2023), os ingresos correspondentes á realización de traballos para outros agricultores representaron unicamente o 6 por 100 do volume total de ingresos do devandito exercicio. Por conseguinte, en 2024 os devanditos traballos considéranse incluídos no réxime especial da agricultura, gandería e pesca para os efectos do IVE e non constitúen actividade independente para os efectos do método de estimación obxectiva do IRPE, debendo computarse como un produto ou servizo diferenciado máis dentro da única actividade agrícola e gandeira realizada polo seu titular. [\(Volver\)](#)

(2) Ao ser os destinatarios dos devanditos traballos outros agricultores acollidos tamén ao réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE, non procede o reintegro de compensacións en relación con estas operacións. [\(Volver\)](#)

- Ademais dos ingresos anteriores, don L.H.I. ten anotado no mencionado libro rexistro outro ingreso por importe de 6.250 euros, correspondente á cantidade percibida en 2024 en concepto de axuda directa desensaixada da Política Agraria Común (PAC).
- Pola súa banda, no seu libro rexistro de bens de investimento figuran as seguintes anotacións a 31 de decembro de 2023, relativas aos elementos do inmovilizado afecto á actividade de que o titular conserva xustificación documental completo:

Elemento	Entrada en funcionamento	Valor de adquisición	Amortización acumulada a 31-12-2023
Nave almacén e corte	10-02-2012	36.000 (1)	22.000
Remolque	10-02-2012	3.155	3.155
Máquina abonadora	10-02-2017	7.500	7.200
Instalación de rega	10-02-2019	2.500	1.015
Tractor, accesorios e apeiros	10-02-2019	28.800	9.800

(1) O valor de adquisición rexistrado (valor amortizable) non inclúe o valor do solo. [\(Volver\)](#)

- Finalmente, durante o exercicio 2024 adquiriu diversos útiles de labranza nova por 1.260 euros, sen que o valor unitario de ningún deles supere a cantidade de 601,01 euros.

Solución:

Cuestión previa: actividades realizadas.

As actividades realizadas por don L.H.I. están todas elas incluídas no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do Imposto sobre o Valor Engadido, polo que, para os efectos da aplicación do método de estimación obxectiva do IRPF, trátase dunha única actividade, cuxa clave identificativa é a 1 (agrícola ou gandeira susceptible de estar incluída no réxime especial da agricultura, gandería e pesca do IVE).

1ª Fase: Determinación do rendemento neto previo.

Como operación previa, cómpre determinar os ingresos computables correspondentes a cada un dos produtos obtidos e servizos prestados no exercicio da actividade, tendo en conta que, neste caso concreto, o importe da axuda directa desensaixada da Política Agraria Común (PAC) deberá acumularse aos ingresos procedentes dos distintos cultivos e explotacións, en proporción aos seus respectivos importes, sen incluír para tal fin os ingresos por outros traballos e servizos accesorios.

Polo tanto, os ingresos computables serán os seguintes:

Ingresos totais procedentes de cultivos e explotacións: 54.880 (Millo) + 29.835 (Años) + 19.040 (p. hortícolas) = 103.755 euros.

Ingresos computables por venda de millo

Ingresos rexistrados: 54.880

Parte proporcional da axuda directa desensaixada da PAC $(54.880 \div 103.755 \times 6.250) = 3.305,86$

Ingresos computables $(54.880 + 3.305,86) = 58.185,86$

Ingresos computables por venda de gañado ovino de carne

Ingresos rexistrados: 29.835

Parte proporcional da axuda directa desensaixada da PAC $(29.835 \div 103.755 \times 6.250) = 1.797,20$

Ingresos computables $(29.835 + 1.797,20) = 31.632,20$

Ingresos computables por venda de produtos de horticultura

Ingresos rexistrados: 19.040

Parte proporcional da axuda directa descaixada da PAC $(19.040 \div 103.755 \times 6.250)$:
1.146,93

Ingresos computables $(19.040 + 1.146,93) = 20.186,93$

Ingresos computables por outros traballos e servizos accesorios

Ingresos rexistrados e computables: 4.760

Aplicando aos ingresos procedentes de cada un dos produtos e servizos os correspondentes índices de rendemento neto, o rendemento neto previo determínase como segue:

Código produto	Tipo de produto/servizo	Ingresos computables	Índice de rendemento	Rendemento base produto
3	Gañado ovino de carne	31.632,20	0,09	2.846,90
6	Millo	58.185,86	0,26	15.128,32
	Produtos da horticultura	20.186,93	0,26	5.248,60
15	Outros traballos e servizos accesorios	4.760,00	0,56	2.665,60
Rendemento neto previo (suma)				25.889,42

2ª Fase: Determinación do rendemento neto minorado.

Redución do 35 por 100 do prezo de adquisición do gasóleo agrícola (D.A.3ª Orde HFP /1359/2023, do 19 de decembro- BOE do 21 de decembro-)

Ao tratarse de adquisicións de gasóleo agrícola necesario para o desenvolvemento da actividade documentada mediante as correspondentes facturas, procede aplicar esta redución polo seguinte importe:

$35\% \text{ s/ } 6.000 \text{ euros (importe do gasóleo agrícola 2024)} = 2.100 \text{ euros}$

Importe das amortizacións do inmovilizado afecto á actividade .

Utilizando a táboa de amortización contida na Orde HFP /1359/2023, do 19 de decembro (BOE do 21 de decembro), e de acordo coas regras para a súa aplicación establecida na mesma, o importe da amortización que pode deducirse do rendemento neto previo determínase do seguinte xeito:

Elemento patrimonial	Valor adquisición	Coefficiente máximo	Período amortizable	Amortización
Nave almacén e corte	36.000	5%	Todo o ano	1.800
Remolque	3.155	Irrelevante (1)		0
Máquina abonadora HFP	7.500	25%	Todo o ano	300 (2)
Instalación de rega	2.500	25%	Todo o ano	625
Tractor e accesorios	28.800	25%	Todo o ano	7.200
Útiles de labranza	1.260	100% (3)	Irrelevante	1.260
Totais amortizacións				11.185

Notas ao cadro:

(1) O 31-12-2024, o remolque xa estaba completamente amortizado, polo que non procede computar importe algún por este concepto en 2024. [\(Volver\)](#)

(2) Como o importe que resultaría da aplicación do coeficiente lineal máximo é superior á cantidade pendente de amortizar a 31-12-2023, que ascende a 300 euros (7.500 – 7.200), a amortización da máquina abonadora efectuouse por esta última cantidade. [\(Volver\)](#)

(3) Poden amortizarse libremente por ser o seu valor unitario inferior a 601,01 euros e porque, ademais, o importe global dos elementos patrimoniais novos adquiridos no ano 2024 non supera a cantidade de 3.005,06 euros. [\(Volver\)](#)

Rendemento neto minorado (resumo):

Rendemento neto previo: 25.889,42

menos: Redución por adquisición de gasóleo agrícola: 2.100

menos: Amortización do inmovilizado material e intanxible: 11.185

igual a: Rendemento neto minorado: 12.604,42

3ª Fase: Índices correctores e determinación do rendemento neto de módulos.

Unicamente resulta aplicable neste caso o índice corrector por utilización de persoal asalariado, cuxo custo representa o 16 por 100 respecto do volume total de ingresos ($18.000 \div 114.765 \times 100 = 15,68 \%$).

Como a citada porcentaxe está comprendida entre o 10 e o 20 por 100, procede aplicar o índice corrector 0,90. Polo tanto:

Rendemento neto de módulos: $(12.604,42 \times 0,90) = 11.343,98$ euros

4ª Fase: Determinación do rendemento neto da actividade.

- Redución de carácter xeral: $5\% \text{ s/}11.343,98 = 567,20$ euros

Comentario: a disposición adicional primeira da Orde HFP/1359/2023, do 19 de decembro, pola que se desenvolven para o ano 2024 o método de estimación obxectiva do IRPF, reduciu do 10 ao 5 por 100 a redución xeral aplicable sobre o rendemento neto de módulos obtidos no período impositivo 2024 prevista na disposición adicional primeira da Orde HFP/1172/2022.

- Ao non existir gastos extraordinarios por circunstancias excepcionais nin dereito á redución por agricultores novos, o rendemento neto da actividade é o seguinte:
 $11.343,98 - 567,20 = \mathbf{10.776,78 \text{ euros}}$

5ª Fase: Determinación do rendemento neto reducido da actividade.

Redución por irregularidade

Ao non computarse ningún tipo de rendemento con período de xeración superior a dous anos, nin tampouco ningún obtido de forma notoriamente irregular no tempo, non procede aplicar redución algunha por este concepto. Polo tanto:

Rendemento neto reducido da actividade = Rendemento neto da actividade (10.776,78 euros)

Determinación do rendemento neto reducido total da actividade

Redución polo exercicio de determinadas actividades económicas:

Ao ser os rendementos das actividades económicas inferiores a 12.000 euros aplícase a redución do artigo 32.2.3º da Lei do IRPF.

Ao estar comprendidos entre 8.000,1 euros e 12.000 euros (10.776,78 euros), o importe da redución a aplicar é o resultado da asiguiente operación: $1.620 - [0,405 \times (10.776,78 - 8.000)] = 495,40$

Polo tanto:

Rendemento neto da actividade = 10.776,78

menos: Redución do artigo 32.2.3º da Lei do IRPF = 495,40

igual a: Rendemento neto reducido total da actividade = $(10.776,78 - 495,40) = \mathbf{10.281,38}$

Apéndice: Relación de produtos naturais, servizos e actividades accesorias realizados por agricultores, gandeiros e titulares de actividades forestais e índices de rendimento aplicable no exercicio 2024

Explotacións agrícolas

Denominación grupo	Produtos	Índice
Cereal gran agás arroz	Trigo, centeo, orxo, avea, millo, sorgo, millo miúdo, panizo, alpiste, escaña, triticales e trigo sarraceno, etc.	0,26
Leguminoso gran	Alfarrobas, alhovas, almortas, chícharos do raposo, garavanzos, chícharos, fabas, xudías, lentellas, veza, yeros, etc.	0,26
Fungos para o consumo humano	Fungos para o consumo humano	0,26
Cítricos	Naranjo (doce ou amargo), mandarino, limoeiro, pomelo, lima, bergamota, etc.	0,26
Uva	Uva para viño de mesa sen denominación de orixe	0,26
	Uva para viño de mesa con denominación de orixe	0,32
	Uva de mesa	0,32
Froitos secos	Nogal, abeleira, amendoeira, castaño e outros froiteiros de casca (pistachos, piñóns), etc.	0,26
Oleaxinosas	Cacahuete, xirasol, soia, colza e nabina, cártamo e ricino, etc.	0,32
Arroz	Arroz	0,32
Produtos da oliveira	Aceituna (de almazara ou de mesa)	0,26
Forraxes	Plantas forraxeiras de escarda (nabo forraxeiro, remolacha forraxeira, col forraxeira, cabaza forraxeira, cenoria forraxeira, etc.) e outras plantas forraxeiras (alfalfa, cereal inverno forraxe, millo forraxeiro, veza, esparceta,	0,37

Denominación grupo	Produtos	Índice
	trevo, vallico, faba forraxe, zulla e outras), etc.	
Raíces, tubérculos (agás pataca)	Raíces, tubérculos (agás pataca)	
Froitos non cítricos	Mazá para mesa, mazá para sidra, pera, marmelo, nísola, outros froitos de pebida (acerola, serba e outros), cereixa, guinda, ameixa, albaricoque, pexego e outros froitos de óso, figo, granada, grosella, framboesa, outros pequenos froitos e bagas (casis, silveira, amora, etc.), plátano, aguacate, chirimoia, kiwi e outros froitos tropicais e subtropicais (caquis, figo chumbo, dátil, guayaba, papaia, mango, lichis, agás piña tropical).	0,37
Produtos hortícolas	Col repolo, col de Bruxelas, coliflor, outras coles, acelga, apio, porro, leituga, escarola, espinaca, espárrago, endivia, cardo, outras hortalizas de folia, tomate, alcachofa, cogombro, cogombro, berenxena, pemento, cabaza, cabaciña, outras hortalizas cultivadas polo seu froito ou a súa flor, remolacha de mesa, cenoria, allo, cebola, ceboliña, nabo, ravo, outras hortalizas cultivadas pola súa raíz, bulbo ou tubérculo, chícharo verde, xudía verde, faba verde, outras hortalizas con vaíña, sandía, melón, amorodo, amorodo grande, piña tropical e outra froitas de plantas non perennes.	0,26
	Remolacha azucreira	0,13
Pataca	Pataca	0,26
Outros produtos agrícolas	Lúpulo, cana de azucre, azafrán, chicoria, pemento para pemento, viveiros, etc.	0,37
	Flores e plantas ornamentais	0,32
Plantas téxtiles	Algodón	0,37
	Lino, Cañamo	0,42
Tabaco	Tabaco	0,26
Actividades accesorias realizadas por agricultores	Agroturismo, artesanía, caza, pesca e, actividades recreativas e de lecer, en que o agricultor ou gandeiro participe como monitor, guía ou experto, tales como excursionismo, sendeirismo, rutas ecolóxicas, etc.	0,42
Outros traballos e servizos accesorios prestados por agricultores		0,56

Explotacións gandeiras

Importante: o cadro seguinte inclúe os índices de rendimento neto aplicables en 2024 coas modificacións establecidas na Orde HAC /408/2025, do 28 de abril, pola que se reducen para o período impositivo 2024 os índices de rendimento neto aplicables no método de estimación obxectiva do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas para as actividades agrícolas e gandeiras afectadas por diversas circunstancias excepcionais (BOE do 30 de abril) que se identifican cun asterisco (*).

Denominación grupo	Produtos	Índices
Avicultura	Carne e ovos procedentes de polos, galiñas, parrulos, faisáns, perdices, paspallás, etc.	0,13
Bovino	Carne (intensiva)	0,13
	Carne (extensiva)	0,13
	Leite (intensiva)	0,20
	Leite (extensiva)	0,20
	Cría (intensiva)	0,26
	Cría (extensiva)	0,26
Cabrún	Carne (intensiva)	(*) 0,09
	Carne (extensiva)	(*) 0,09
	Leite (intensiva)	(*) 0,18
	Leite (extensiva)	(*) 0,18

Denominación grupo	Produtos	Índices
Cunicultura	Cunicultura	0,13
Ovino	Carne (intensiva)	(*) 0,09
	Carne (extensiva)	(*) 0,09
	Leite (intensiva)	(*) 0,18
	Leite (extensiva)	(*) 0,18
Porcino	Carne (intensiva)	0,13
	Carne (extensiva)	0,13
	Cría (intensiva)	0,26
	Cría (extensiva)	0,26
Actividades accesorias realizadas por gandeiros	Agrocutismo, artesanía, caza, pesca e, actividades recreativas e de lecer, en que o agricultor ou gandeiro participe como monitor, guía ou experto, tales como excursionismo, sendeirismo, rutas ecolóxicas, etc.	0,42
Servizos de cría, garda ou engorde de calquera tipo de gañado (incluídas aves)		0,37
Outros traballos e servizos accesorios prestados por gandeiros		0,56
Outras actividades gandeiras non incluídas expresamente noutros apartados	Apicultura	0,26
	Equinos, animais para peletaría (visón, chinchilla, etc.)	0,32

Explotacións forestais

Denominación grupo	Produtos	Índice
Especies arbóreas con período medio de curta superior a 30 anos	Castaño, bidueiro, freixo, pradairo, cerdeira, ameneiro, nogueira, piñeiro albar (P. Sylvestris), piñeiro laricio, abeto, piñeiro de Oregón, cedro, piñeiro carrasco, piñeiro canario, piñeiro piñonero, piñeiro bravo, ciprés, haxa, carballo (Q. robur, Q.Petraea), carballo, aciñeira, sobreira e resto de quercíneas	0,13
Especies arbóreas con período medio de curto igual ou inferior a 30 anos	Eucalipto, chopo, piñeiro insigne e piñeiro marítimo	0,26
Actividade forestal de extracción de resina		0,32
Actividades accesorias realizadas por titulares de explotacións forestais		0,42
Outros traballos e servizos accesorios prestados por titulares de explotacións forestais		0,56

Anexo: Redución dos índices de rendimento neto, aplicables en 2024, polas actividades agrícolas e gandeiras afectadas por circunstancias excepcionais agrupados por Comunidades Autónomas, Provincias, ámbitos territoriais e actividades

Normativa: Orde HAC/408/2025, do 28 de abril, pola que se modifican para o período impositivo 2024 os índices de rendimento neto aplicables no método de estimación obxectiva do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas para as actividades agrícolas e gandeiras afectadas por diversas circunstancias excepcionais (BOE do 30 de abril).

Advertencia : esta reprodución non ten validez xurídica algunha. Para fins xurídicos consulte o texto publicado no Boletín Oficial do Estado .

Andalucía

Todas as provincias		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior)	Apicultura	0,13

Provincia: Almería		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Centeo.	0,05
	Cereais: Sorgo.	0,09
	Cereais: Trigo.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Leguminosas: Faba gran.	0,05
	Leguminosas: Veza gran.	0,05
	Leguminosas: Yeros.	0,05
	Oleaxinosas: Cártamo.	0,06
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior).	Forraxes: Alfalfa.	0,26
	Produtos da	0,18

Provincia: Almería		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Albánchez e Albox.	oliveira.	
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Alcóntar, Bacares, Bayarque, Chercos, Cóbdar, Fines, Laroya, Líjar, Macael, Sierro e Suflí.	Apicultura.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Alcudia de Monteagud, Almería, Benahadux, Benitagla, Benizalón, Carboneras, Castro de Filabres, Gádor, Huércal de Almería, Lubrín, Lucainena de las Torres, Níjar, Olula de Castro, Pechina, Rioxa, Santa Fe de Mondújar, Senés, Sorbas, Tabernas, Tahal, Turrillas, Uleila del Campo, Velefique e Viator.	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Arboleas, Cantoria e Taberno.	Apicultura.	0,09
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Armuña de Almanzora.	Apicultura.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,07

Provincia: Almería		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos tropicais.	0,07
	Produtos da oliveira.	0,09
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,13
Termos municipais de: Chirivel, María, Vélez-Blanco e Vélez-Rubio.	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,18
Termos municipais de: Dalías.	Produtos hortícolas.	0,09
Termos municipais de: Lúcar.	Apicultura.	0,09
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Leguminosas: Garavanzo.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Olula del Río.	Apicultura.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Oria.	Apicultura.	0,09

Provincia: Almería		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Partaloa.	Apicultura.	0,09
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Purchena.	Apicultura.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Pataca.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Seirón.	Apicultura.	0,09
	Forraxes: Veza.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Leguminosas: Xudía gran.	0,05

Provincia: Almería		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Somontín.	Produtos da oliveira.	0,09
	Apicultura.	0,09
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Tíjola.	Produtos da oliveira.	0,09
	Apicultura.	0,09
	Forraxes: Alfalfa.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Urrácal.	Produtos da oliveira.	0,09
	Apicultura.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Zurgena.	Produtos da oliveira.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,05

Provincia: Cádiz		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendimento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Castaña.	0,05
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
Termos municipais de: Barbate, Chiclana de la Frontera e Vejer de la Frontera.	Pataca.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Tubérculos: Pataca doce.	0,13
Termos municipais de: Conil de la Frontera.	Pataca.	0,13
	Produtos hortícolas: Apio.	0,13
	Produtos hortícolas: Amorodo.	0,09
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Tubérculos: Pataca doce.	0,13
Termos municipais de: Chipiona, Rota e Sanlúcar de Barrameda.	Flores e plantas ornamentais.	0,16
	Pataca.	0,13
	Produtos hortícolas: Cabaciña.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18

Provincia: Córdoba		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Aguilar de la Frontera, Almodóvar del Río, Carpio (O), Córdoba, Espiel, Fuente Palmera, Guadalcázar, Hornachuelos, Lucena, Montoro, Moriles, Palma del Río, Pedro Abad, Pousadas, Puente Genil, Rambla (A), Santaella e Villa del Río.	Algodón	0,26

Provincia: Granada		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Centeo.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
Termos municipais de: Almuñécar.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,19
	Froitos tropicais: Mango.	0,26
Termos municipais de: Castelléjar.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Trigo.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Cúllar.	Produtos hortícolas: Brócoli.	0,18
Termos municipais de: Galera.	Cereais: Trigo.	0,18
	Leguminosas.	0,18
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
Termos municipais de: Gobernador.	Froitos secos: Almendra.	0,09

Provincia: Granada		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Huéscar.	Produtos da oliveira.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
Termos municipais de: Orce e Puebla de Don Fadrique.	Cereais: Trigo.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13

Provincia: Huelva		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharo do raposo doce.	0,18
	Pataca.	0,18

Provincia: Málaga		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Cítricos: Limón.	0,18
	Forraxes: Veza.	0,26
	Froitos secos: Castaña.	0,13
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Málaga		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Coliflor.	
	Produtos hortícolas: Chícharo verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior).	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,26
Termos municipais de: Alameda, Almargen, Antequera, Archidona, Campillos, Cañete la Real, Cuevas Bajas, Cuevas de San Marcos, Fuente de Piedra, Humilladero, Molina, Sierra de Yeguas, Valle de Abdalajís, Villanueva de Algaidas, Villanueva de Tapia, Villanueva da Concepción, Villanueva del Rosario e Villanueva del Trabuco.	Aceituna de mesa.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Alcaucín, Algarrobo, Almáchar, Arenas, Benamocarra, Borge (El), Canillas de Aceituno, Canillas de Albaida, Cómpeta, Frigiliana, Iznate, Macharaviaya, Nerja, Periana, Riogordo, Salares, Sayalonga, Sedella, Torrox, Viñuela e Árchez.	Cítricos.	0,18
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Froitos tropicais: Mango.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13

Provincia: Málaga		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alfarnate e Alfarnatejo.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
	Produtos hortícolas.	0,05
Termos municipais de: Algatocín, Alpandeire, Arriate, Atajate, Benadalid, Benalauría, Benaolán, Benarrabá, Cartajima, Cortes de la Frontera, Cuevas del Becerro, Faraján, Gaucín, Genalguacil, Igualeja, Jimera de Líbar, Jubrique, Júzcar, Montecorto, Montejaque, Parauta, Pujerra e Serrato.	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Alhaurín de la Torre, Alhaurín el Grande, Alozaina, Carratraca, Casarabonela, Coín, Cártama, Guaro, Monda, Pizarra, Tolox, Yunquera e Álora.	Aceituna de mesa.	0,09
	Cereais.	0,09
	Cítricos.	0,18
	Leguminosas.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Almogía e Casabermeja.	Apicultura.	0,09
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Ardales.	Aceituna de mesa.	0,18

Provincia: Málaga		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Benamargosa e Cútar.	Cítricos.	0,05
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Froitos tropicais: Mango.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Burgo (El).	Aceituna de mesa.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Colmenar e Mijas.	Apicultura.	0,09
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13

Provincia: Málaga		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Comares.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Froitos tropicais: Mango.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Málaga.	Apicultura.	0,09
	Cítricos.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Moclinejo, Rincón de la Victoria e Totalán.	Apicultura.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Ojén.	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Ronda.	Aceituna de mesa.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Teba.	Aceituna de mesa.	0,18

Provincia: Málaga		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Vélez-Málaga.	Cítricos.	0,05
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Froitos tropicais: Mango.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,05

Provincia: Sevilla		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Sorgo.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Froitos secos: Castaña.	0,18

Provincia: Sevilla		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,13
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
Termos municipais de: Aguadulce, Estepa, Gilena, Herrera, Lantejuela, Lora de Estepa, Martín de la Jara, Osuna e Pedrera.	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Alcalá del Río, Alcolea del Río, Algaba (A), Brenes, Burguillos, Cantillana, Corvo de Sevilla (O), Guillena, Lora del Río, Peñaflor, Rinconada (A), Sevilla, Tocina, Villanueva del Río y Minas e Villaverde del Río.	Algodón.	0,26
Termos municipais de: Algámitas, Corrales (Os), Pruna, Saucejo (O) e Villanueva de San Juan.	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Aznalcázar.	Arroz.	0,11
Termos municipais de: Badolatosa, Casariche e Roda de Andalucía (A).	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Cabezas de San Xoán (As).	Algodón.	0,26
	Arroz.	0,22
Termos municipais de: Dos Hermanas e Isla Mayor.	Arroz.	0,22
Termos municipais de: Cañada Rosal, Fuentes de Andalucía, Luisiana (A) e Écija.	Algodón.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipais de: Lebrija.	Algodón.	0,26
	Arroz.	0,11
Termos municipais de: Marinaleda e Rubio (O).	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22

Provincia: Sevilla		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Puebla del Río (La).	Arroz.	0,16

Aragón

Todas as provincias

Todas as provincias		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Apicultura.	0,13

Huesca

Provincia: Huesca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Albalate de Cinca.	Produtos hortícolas.	0,09
Termos municipais de: Albalatillo, Alberuela de Tubo, Alfántega, Almudévar, Monzón, Pueyo de Santa Cruz e San Esteban de Litera.	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Albelda, Ballobar e Sariñena.	Froitos non cítricos.	0,26
Termos municipais de: Alcalá de Gurrea.	Froitos secos.	0,18
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Alcolea de Cinca.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
Termos municipais de: Almunia de San Juan, Binaced e Peralta de Alcofea.	Produtos hortícolas.	0,13

Provincia: Huesca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Ayerbe.	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Azara, Lascellas-Ponzano, Salas Altas e Salas Bajas.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Bailo.	Cereais: Orxo.	0,18
Termos municipais de: Baldellou.	Cereais: Trigo brando.	0,18
Termos municipais de: Belver de Cinca.	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Berbegal, Castellazuelo, Grado (El) e Pozán de Vero.	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Biscarrués.	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Caldearenas e Sabinánigo.	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
Termos municipais de: Castejón de Monegros.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Castillonroy.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,05
	Froitos non cítricos.	0,26
Termos municipais de: Esplús.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13

Provincia: Huesca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Fonz.	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Fraga e Perarrúa.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Graus.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Gurrea de Gállego, Lupiñén-Ortilla e Tierz.	Froitos secos.	0,18
Termos municipais de: Monflorite-Lascasas.	Froitos secos.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Osso de Cinca.	Cereais: Orxo.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,26
Termos municipais de: Peñalba.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,13
Termos municipais de: Pertusa.	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Sena.	Froitos non cítricos.	0,19

Provincia: Huesca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Torres de Alcanadre.	Produtos hortícolas: Brócoli.	0,09
Termos municipais de: Torres de Barbués.	Produtos hortícolas: Brócoli.	0,18
Termos municipais de: Valfarta.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,05
	Froitos non cítricos.	0,26
Termos municipais de: Villanueva de Sigena.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
Termos municipais de: Zaidín.	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: San Miguel del Cinca.	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Sotonera (La).	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Hoz y Costean.	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Teruel

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Arroz.	0,06
	Fungos para consumo humano: Trufa.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,11
	Produtos da oliveira.	0,09
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior).	Cereais (agás millo).	0,18
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Ababuj, Aguilar del Alfambra, Alcalá de la Selva, Allepuz, Cabra de Mora, Cantavieja, Castellar (O), Cañada de Benatanduz, Cedrillas, Cuba (A), Formiche Alto, Fortanete, Fuentes de Rubielos, Gúdar, Jorcas, Linares de Mora, Mirambel, Miravete de la Sierra, Monteagudo del Castillo, Mora de Rubielos, Mosqueruela, Nogueruelas, Pitarque, Pobo (O), Puertomingalvo, Rubielos de Mora, Tronchón, Valdelinares, Villarluengo e Villarroya de los Pinares.	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,19
Termos municipais de: Abejuela, Aguaviva, Alcaine, Alcañiz, Aliaga, Alloza, Andorra, Arens de Lledó, Azaila, Beseit, Belmonte de San José, Bordón, Camarillas, Cañada de Verich (A), Cañizar del Olivar, Cerollera (A), Codoñera (A), Corbalán, Cortes de Aragón, Crivillén, Cuevas de Almudén, Ejulve, Escucha, Estercuel, Foz-Calanda, Fuentespalda, Fórnoles, Galve, Gargallo, Ginebrosa (A), Hinojosa de Jarque, Fouce da Vella (A), Huesa del Común, Jarque de la Val, Josa, Maicas, Mezquita de Jarque, Molinos, Monroyo, Muniesa, Obón, Olmos (Os), Palomar de Arroyos, Parras de Castellote (As), Peñarroya de Tastavins, Plou, Portellada (A), Pobo de Híjar (A), Ráfales, Samper de Calanda, Santo Agostiño, Seno, Torre de Arcas, Torre de las Arcas, Torre del Compte, Utrillas, Valbona, Valdealgorfa, Valderrobres, Vinaceite e Zoma (A).	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
Termos municipais de: Aguatón, Alfambra, Allueva, Anadón, Arcos de las Salinas, Argente, Barrachina, Bea, Camarena de la Sierra, Camañas, Castejón de Tornos, Cañada Vellida, Cella, Cousa, Cuevas Labradas, Escorihuela, Fonfría, Lanzuela, Lidón, Loscos, Pancrudo, Peralejos, Rillo, Riodeva, Rubielos de la Cérda, Salcedillo, San Martín del Río, Santa	Cereais (agás millo).	0,13
	Forraxes.	0,26

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Eulalia, Singra, Teruel, Torre los Negros, Torrecilla del Rebollar, Torremocha de Jiloca, Torrijas, Torrijo del Campo, Tramacastiel, Villafranca do Campo, Villanueva del Rebollar de la Sierra, Villarquemado, Villastar, Villel, Visiedo e Vivel del Río Martín.		
Termos municipais de: Alacón, Albalate del Arzobispo, Berge, Calaceite, Cretas, Mas de las Matas, Torrecilla de Alcañiz e Torrevelilla.	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Alba, Alpeñés, Bañón, Bueña, Bádenas, Caminreal, Celadas, Fuenferrada, Fuentes Calientes, Fuentes Claras, Monforte de Moyuela, Monreal del Campo, Nogueras, Orrios, Perales del Alfambra, Santa Cruz de Nogueras, Segura de los Baños, Tornos, Torralba de los Sisonos e Torrelacárcel.	Cereais (agás millo).	0,09
	Forraxes.	0,26
Termos municipais de: Albarracín, Almohaja, Alobras, Bezas, Bronchales, Calomarde, Corvo (O), Frías de Albarracín, Gea de Albarracín, Griegos, Guadalaviar, Jabaloyas, Monterde de Albarracín, Moscardo, Noguera de Albarracín, Orihuela del Tremedal, Peracense, Pozondón, Royuela, Rubiales, Ródenas, Saldón, Terriente, Toril y Masegoso, Tormón, Torres de Albarracín, Tramacastilla, Valdecuenca, Vallecillo (O), Veguillas de la Sierra, Villar del Cobo e Villar del Salz.	Pataca.	0,13
Termos municipais de: Albentosa, Manzanera e Olba.	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Alcorisa, Lledó e Mata dos Olmos (A).	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Ariño.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Báguena.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,13
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
Termos municipais de: Bello.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,09
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
Termos municipais de: Brancas, Odón, Ojos Negros e Pozuel del Campo.	Pataca.	0,13
	Cereais (agás millo).	0,09

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
Termos municipais de: Blesa, Castel de Cabra e Martín del Río.	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos.	0,09
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Burbáguena, Calamocha, Cucalón, Ferrerueta de Huerva, Lagueruela e Villahermosa del Campo.	Cereais (agás millo).	0,13
	Cereais: Millo.	0,05
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Calanda, Castelserás e Fresneda (A).	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Cascante del Río, Cubla e Pobo de Valverde (A).	Cereais (agás millo).	0,05

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Castelnou.	Forraxes.	0,26
	Cereais (agás millo).	0,05
	Cereais: Millo.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
Termos municipais de: Castellote.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,05
	Cereais: Millo.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Híjar.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Iglesuela do Cid (A).	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,19
	Froitos secos.	0,09
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Jatiel.	Cereais (agás millo).	0,05
	Cereais: Millo.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
	Froitos secos.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Libros.	Cereais (agás millo).	0,13
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
	Froitos secos.	0,09

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Mazaleón, Oliete e Valdeltormo.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Montalbán.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,05
	Cereais: Millo.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Sarrión.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais (agás millo).	0,05
	Cereais: Millo.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11

Provincia: Teruel		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Urrea de Gaén.	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
Termos municipais de: Valacloche.	Cereais (agás millo).	0,05
Termos municipais de: Valljunquera.	Cereais (agás millo).	0,05
	Forraxes.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05

Zaragoza

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Abanto, Aladrén, Aldehuela de Liestos, Atea, Balconchán, Berrueco, Cerveruela, Cubel, Cuerlas (As), Daroca, Fombuena, Gallocanta, Langa del Castillo, Lechón, Luesma, Mainar, Manchones, Murero, Nombrevilla, Orcajo, Retascón, Romanos, Santed, Torralba de los Frailes, Torralbilla, Used, Val de San Martín, Valdehorna, Villadoz, Villafeliche, Villanueva de Jiloca, Villarreal de Huerva, Villarroya del Campo e Vistabella.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo	0,18

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	duro.	
	Cereais: Triticale.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Aced. Aced.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Aguarón, Aguilón, Alfamén, Almonacid da Sierra, Alpartir, Arándiga, Calcena, Cariñena, Chodes, Codos, Cosuenda, Encinacorba, Longares, Lucena de Jalón, Lumpiaque, Mesones de Isuela, Mezalocha, Morata de Jalón, Muel, Nigüella, Purujosa, Rueda de Jalón, Salillas de Jalón, Santa Cruz de Grío, Tobed, Trasobares e Villanueva de Huerva.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Alagón, Alcalá de Ebro, Bardallur, Boquiñeni, Botorrita, Burgo de Ebro (O), Bárboles, Cabañas de Ebro, Cadrete, Cuarte de Huerva, Farlete, Figueruelas, Fuentes de Ebro, Gelsa, Grisén, Jaulín, Joyosa (A), Leciñena, Luceni, María de Huerva, Mediana de	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Aragón, Monegrillo, Moneva, Mozota, Moa (A), Nuez de Ebro, Osera de Ebro, Pastriz, Pedrola, Perdigueira, Pina de Ebro, Pinseque, Plenas, Puebla de Albortón, Pobo de Alfindén (A), Remolinos, San Mateo de Gállego, Sobradriel, Torres de Berrellén, Utebo, Valmadrid, Velilla de Ebro, Villafranca de Ebro, Villamayor de Gállego, Villanueva de Gállego, Zaragoza e Zuera.		
Termos municipais de: Alarba e Terror.	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Alborge, Alforque, Almolda (A), Bujaraloz, Cinco Olivas, Escatrón, Fabara, Fayón, Nonaspe, Sástago e Zaida (A).	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,09
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Alcalá de Moncayo.	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Alfajarín.	Cereais: Orxo.	0,13

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,09
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Almochuel, Almonacid de la Cuba, Codo, Fuendetodos, Lagata, Letux, Lécera, Moyuela e Samper del Salz.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Almunia de Dona Godina (A).	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,07
	Froitos non cítricos: Pera.	0,07
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Anento, Badules e Villar de los Navarros.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Millo.	0,05
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Ardisa, Artieda, Asín, Bagüés, Biel, Biota, Castejón de Valdejasa, Castiliscar, Ejea de los Caballeros, Erla, Frago (O), Isuerre, Layana, Lobera de Onsella, Longás, Luesia, Luna, Marracos, Mianos, Murillo de Gállego, Navardún, Orés, Pedrosas (As), Piedratajada, Pintanos (Os), Pradilla de Ebro, Puendeluna, Salvatierra de Esca, Santa Eulalia de Gállego, Sierra de Luna, Sigüés, Sos del Rey Católico, Sádaba, Uncastillo, Undués de Lerda, Urriés e Valpalmas.	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Azuara.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Leguminosas.	0,18

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Belchite.	Oleaxinosas.	0,16
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Belmonte de Gracián.	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Bureta, Miedes de Aragón e Tabuena.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Buste (O).	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Calatorao.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Campillo de Aragón.	Cereais: Millo.	0,05
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
Termos municipais de: Caspe.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,09
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Castejón de las Armas.	Cereais: Millo.	0,05
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Cervera de la Cañada.	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Cimballa e Moros.	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Produtos hortícolas.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Chiprana.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Millo.	0,05
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,09

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Produtos hortícolas.	0,09
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Épila.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Herrera de los Navarros.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Millo.	0,05
	Cereais: Trigo brando.	0,18

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Noz.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Jaraba.	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Maella.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,09
	Froitos non cítricos:	0,13

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ameixa.	
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Malón.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Mequinensa.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo brando.	0,13
	Cereais: Trigo duro.	0,09
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,09

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Monterde.	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Noz.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
Termos municipais de: Paniza.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,13

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Plasencia de Jalón.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Pleitas.	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
Termos municipais de: Quinto.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,19

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Ricla.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Tauste.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
Termos municipais de: Tierga.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non	0,26

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Ameixa.	
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Torralba de Ribota.	Cereais.	0,13
	Cereais: Millo.	0,05
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
	Froitos non cítricos: Pera.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Tosos.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Leguminosas.	0,18

Provincia: Zaragoza		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas.	0,22
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Urrea de Jalón.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Trigo duro.	0,18
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,19
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22

Principado de Asturias

Provincia: Asturias		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Boal, Proaza e Villayón.	Apicultura.	0,18
Termos municipais de: Castropol.	Apicultura.	0,13
Termos municipais de: Valdés.	Apicultura.	0,05
Termos municipais de: Ribadesella.	Apicultura.	0,09

Balears (Illes)

Provincia: Baleares		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alaró, Bunyola, Campanet, Escorca, Mancor de la Vall, Pollença, Puigpunyent e Selva.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Alaior, Ciutadella de Menorca e Migjorn Gran (Es).	Apicultura.	0,09
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Alcúdia.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Algaida, Artà e Petra.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Andratx.	Apicultura.	0,13

Provincia: Baleares		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Banyalbufar, Deià, Estellencs, Fornalutx e Sóller.	Cereais.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Binissalem, Búger, Consell, Inca, Lloseta, Llubí, Maria de la Salut, Marratxí, Muro, Pobla (Sa), Sant Llorenç des Cardassar, Santa Margalida, Santa María del Camí, Sencelles, Sineu e Son Servera.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Ariany, Calvià, Campos, Capdepera, Felanitx, Llucmajor, Montuïri, Palma, Porreres, Sant Joan, Santa Eugènia, Santanyí e Vilafranca de Bonany.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Costitx, Lloret de Vistalegre e Salines (Ses).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
Termos municipais de: Esporles e Valldemossa.	Forraxes.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,05

Provincia: Baleares		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Ferreries.	Apicultura.	0,09
	Forraxes.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Formentera.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
Termos municipais de: Eivissa.	Apicultura.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Maó-Maó e Sant Lluís.	Apicultura.	0,09
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Manacor.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Mercadal (É).	Apicultura.	0,09

Provincia: Baleares		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
Termos municipais de: Sant Antoni de Portmany, Sant Joan de Labritja, Sant Josep de sa Talaia e Santa Eulària des Riu.	Apicultura.	0,09
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,07
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Castell (É).	Apicultura.	0,09
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13

Canarias

Provincia: Las Palmas		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Agaete, Agüimes, Aldea de San Nicolás (A), Artenara, Ingenio, Mogán e Santa Lucía de Tirajana.	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Arrecife, Haría, San Bartolomé, Teguiise, Tinajo, Tías e Yaiza.	Bovino de carne.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,05
	Porcino de carne.	0,05
	Tubérculos: Pataca doce.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Firgas.	Pataca.	0,13
Termos municipais de: Gáldar, Moya, Palmas de Gran Canaria (As), Santa María de Guía de Gran Canaria, Teror e Valsequillo de Gran Canaria.	Pataca.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: San Bartolomé de Tirajana.	Cítricos.	0,05
	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,05

Provincia: Las Palmas		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Santa Brígida, Telde e Vega de San Mateo.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Pataca.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Tejeda.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Valleseco.	Pataca.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Adeje e Santiago del Teide.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,19
	Froitos tropicais: Plátano.	0,26
Termos municipais de: Agulo, Hermigua, San Sebastián de la Gomera, Valle Gran Rey e Vallehermoso.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,26

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos tropicais: Mango.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Alajeró.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Arafo.	Froitos non cítricos.	0,26
	Pataca.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Arico.	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Arona.	Pataca.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Barlovento, Fuencaliente de la Palma e Garafía.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,26
Termos municipais de: Buenavista del Norte, Garachico, Guancha (La), Icod de los Vinos, Santa Cruz de Tenerife, Silos (Los) e Tanque (El).	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Pataca.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Candelaria, Fasnia e Güímar.	Froitos non cítricos.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,22

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Fronteira.	Apicultura.	0,09
	Avicultura.	0,03
	Bovino de carne.	0,03
	Cítricos.	0,09
	Cunicultura.	0,03
	Froitos non cítricos.	0,07
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
	Froitos tropicais: Mango.	0,07
	Froitos tropicais: Papaia.	0,13
	Froitos tropicais: Plátano.	0,13
	Outros produtos agrícolas: Aloe Vera.	0,13
	Ovino e cabrún de leite.	0,09
	Pataca.	0,05
	Porcino de carne.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,05

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Piña tropical.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Granadilla de Abona, San Miguel de Abona e Vilaflor de Chasna.	Pataca.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Guía de Isora.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,19
	Froitos tropicais: Plátano.	0,26
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: San Cristóbal de La Laguna.	Cereais.	0,13
	Cítricos.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos tropicais: Plátano.	0,19
	Pataca.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Matanza de Acentejo (A).	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos:	0,13

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Aguacate.	
	Pataca.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Orotava (A) e Realejos (Os).	Cereais.	0,13
	Flores e plantas ornamentais.	0,06
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos tropicais: Plátano.	0,26
	Pataca.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Puerto de la Cruz.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos tropicais: Plátano.	0,26
Termos municipais de: Puntagorda.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Rosario (O).	Cereais.	0,13

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,19
	Pataca.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: San Juan de la Rambla.	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Pataca.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Santa Úrsula, Sauzal (O), Tacoronte e Vitoria de Acentejo (A).	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Pataca.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Tegueste.	Cereais.	0,13
	Cítricos.	0,13

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Pataca.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Tijarafe.	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Valverde.	Apicultura.	0,09
	Avicultura.	0,09
	Bovino de carne.	0,05
	Cítricos.	0,09
	Cunicultura.	0,05
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Froitos non cítricos: Figo.	0,13
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Froitos tropicais.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Aloe Vera.	0,19
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Pataca.	0,05
	Porcino de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Produtos hortícolas.	0,09
	Produtos hortícolas: Piña tropical.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Pinar del Hierro (EI).	Apicultura.	0,13
	Avicultura.	0,05
	Bovino de carne.	0,07
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Cunicultura.	0,05

Provincia: Tenerife		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos.	0,13
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos non cítricos: Figo.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Ovino e cabrún de leite.	0,09
	Pataca.	0,09
	Porcino de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Castela-A Mancha

Provincia: Albacete		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Abengibre, Alatoz, Albacete, Alcadozo, Ayna, Balazote, Balsa de Ves, Barrax, Carcelén, Casas de Juan Núñez, Casas de Lázaro, Casas de Ves, Casas-Ibáñez, Cenizate, Chinchilla de Monte-Aragón, Corral-Rubio, Fuensanta, Fuentealbilla, Gineta (La), Golosalvo, Herrera (A), Higuera, Hoya-Gonzalo, Jorquera, Madrigueras, Mahora, Minaya, Montalvos, Motilleja, Navas de Jorquera, Peñas de San Pedro, Pozo Cañada, Pozo-Lorente, Pozohondo, Pozuelo, Pérola, Recueja (A), Roda (La), San Pedro, Tarazona de la Mancha, Valdeganga, Villa de Ves, Villalgordo del Júcar, Villamalea, Villarrobleto, Villatoya e Villavieja.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Albatana, Almansa, Alpera, Bonete, Caudete, Fuente-Álamo, Hellín, Liétor, Montealegre del Castillo, Ontur e Tobarra.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Alborea e Alcalá del Júcar.	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Pistacho.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Elche de la Sierra, Férez, Letur, Molinicos, Socovos e Yeste.	Cereais.	0,09
	Produtos da	0,18

Provincia: Albacete		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Nerpio.	oliveira.	
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Noz.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,18

Provincia: Cidade Real		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alcázar de San Juan.	Cereais.	0,18
	Produtos hortícolas: Melón.	0,13
	Produtos hortícolas: Sandía.	0,13
Termos municipais de: Castellar de Santiago.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Froitos secos: Pistacho.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Casaríos (Os), Fernán Caballero, Fuente el Fresno, Malagón e Porzuna.	Froitos secos: Pistacho.	0,09

Provincia: Cuenca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Garaballa.	Fungos para consumo humano: Trufa.	0,18
Termos municipais de: Graja de Campalbo.	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Fungos para consumo humano: Trufa.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Fito (O).	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Hontanaya.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,18
Termos municipais de: Landete.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Froitos secos: Noz.	0,13
	Fungos para consumo humano: Trufa.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Minglanilla, Pereira (O), Pesquera (A) e Poboá del Salvador.	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Mira.	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22

Provincia: Cuenca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Moya.	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Noz.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Paracuellos.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Villalparado.	Froitos secos: Almendra.	0,18

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Abánades.	Cereais: Orxo.	0,09
	Cereais: Trigo.	0,13
Termos municipais de: Alaminos.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo.	0,18
	Leguminosas.	0,05
	Leguminosas: Garavanzo.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alcolea del Pinar.	Cereais: Trigo.	0,18
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Alcoroches e Guadalajara.	Cereais: Trigo.	0,18
Termos municipais de: Aldeanueva de Guadalajara.	Cereais: Orxo.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Alhóndiga.	Leguminosas.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
Termos municipais de: Almadrones, Brihuega e Muduex.	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,19
Termos municipais de: Anguita.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,18
	Leguminosas.	0,05
Termos municipais de: Aranzueque.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo.	0,18

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais: Triticale.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Leguminosas: Garavanzo.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,18
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas: Espárrago.	0,13
Termos municipais de: Argecilla.	Oleaxinosas.	0,06
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
Termos municipais de: Armuña de Tajuña.	Leguminosas: Garavanzo.	0,09
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipais de: Atanzón.	Cereais: Orxo.	0,09
	Leguminosas.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Atienza.	Cereais: Orxo.	0,09
	Cereais: Trigo.	0,18
	Leguminosas.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Berninches.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Oleaxinosas.	0,06
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Budia.	Cereais: Avea.	0,09
	Leguminosas: Lentellas.	0,05
Termos municipais de: Cabanillas del Campo.	Cereais: Millo.	0,18
Termos municipais de: Campillo de Dueñas.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Canredondo.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Casar (El) e Valdenuño Fernández.	Cereais: Avea.	0,09
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
Termos municipais de: Caspueñas.	Leguminosas: Garavanzo.	0,05
Termos municipais de: Castejón de Henares.	Leguminosas.	0,13
	Leguminosas: Chicharos gran.	0,05
Termos municipais de: Castellar de la Muela, Milmarcos, Molina de Aragón e Pobo de Dueñas (El).	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16
Termos municipais de: Cifuentes, Inviernas (As), Sacecorbo e San Andrés del Rey.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,05
	Oleaxinosas.	0,11
Termos municipais de: Cogollor.	Oleaxinosas: Colza.	0,11
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,19
Termos municipais de: Checa.	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
Termos municipais de: Fuentelencina.	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Fuentelsaz, Rueda de la Sierra, Setiles, Terzaga, Tordellego, Tordesilos, Traíd, Valhermoso e Villel de Mesa.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Fuentelviejo.	Leguminosas.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Oleaxinosas.	0,11
	Produtos da oliveira.	0,09

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Gajanejos.	Leguminosas.	0,09
	Leguminosas: Lentellas.	0,05
	Oleaxinosas.	0,16
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Galápagos.	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,11
Termos municipais de: Herrería.	Forraxes: Alfalfa.	0,13
	Oleaxinosas.	0,11
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
Termos municipais de: Híjes, Riofrío del Llano, San Andrés del Congosto, Santiuste, Saúca e Sigüenza.	Cereais.	0,18
	Leguminosas.	0,13
Termos municipais de: Hombrados.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16
Termos municipais de: Horche.	Cereais: Avea.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Hortezucla de Océn.	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16
Termos municipais de: Humanes, Pozo de Guadalajara, Tendilla, Valdarachas, Valdegrudas, Yebra e Yunquera de Henares.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Jadraque, Tierzo e Torrecuadradilla.	Cereais: Orxo.	0,18
Termos municipais de: Ledanca.	Cereais: Trigo.	0,13
	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Málaga del Fresno.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Trigo.	0,13
	Leguminosas: Garavanzo.	0,18
Termos municipais de: Mandayona.	Cereais: Trigo.	0,18
	Leguminosas.	0,05
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,19
Termos municipais de: Marchamalo.	Leguminosas: Chicharos gran.	0,18
Termos municipais de: Masegoso de Tajuña.	Leguminosas.	0,05
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16
Termos municipais de: Megina.	Cereais: Trigo.	0,13
	Leguminosas.	0,13

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
Termos municipais de: Mondéjar e Sacedón.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Moratilla de los Meleros.	Leguminosas.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,06
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Olivar (El), Romanones, Salmerón, Torrejón del Rey e Zaorejas.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Peñalver.	Cereais: Avea.	0,18
Termos municipais de: Pioz.	Forraxes: Veza.	0,07
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Sienes.	Leguminosas.	0,13
Termos municipais de: (A).	Cereais.	0,18
	Leguminosas.	0,05
Termos municipais de: Tortuera.	Cereais: Avea.	0,09
	Cereais: Orxo.	0,13
Termos municipais de: Valdelcubo.	Cereais: Orxo.	0,18

Provincia: Guadalajara		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Valderrebollo.	Oleaxinosas.	0,22
	Cereais: Orxo.	0,18
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
Termos municipais de: Valfermoso de Tajuña.	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Yebes.	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Leguminosas.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Yélamos de Arriba.	Cereais: Avea.	0,09
	Leguminosas: Garavanzo.	0,05
	Leguminosas: Lentellas.	0,05

Provincia: Toledo		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Forraxes: Veza.	0,19
	Froitos non cítricos:	0,26

Provincia: Toledo		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Pexego.	
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
	Leguminosas: Almorta.	0,09
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,13
Termos municipais de: Estrela (A).	Apicultura.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Manzaneque, Marjaliza, Mora e Yébenes (Os).	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18

Castela e León

Provincia: Ávila		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos non cítricos: Figo.	0,19
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Leguminosas: Garavanzo.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Leguminosas: Lentellas.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior).	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
Termos municipais de: Adanero, Aldeaseca, Aveinte, Barromán, Berlanas (Las), Blascosancho, Cabezas de Alambre, Donvidas, Espinosa de los Caballeros, Gimialcón e Sigeres.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Albornos, Bercial de Zapardiel, Blasconuño de Matababras, Bohodón (El), Cabezas del Pozo, Cabizuela, Collado de Contreras, Constanzana, Crespos, Donjimeno, Flores de Ávila, Fontiveros, Gotarrendura, Gutierre-Muñoz, Hernansancho, Mamblas, Monsalupe, Moraleja de Matababras, Muñogrande, Muñosancho, Nava de Arévalo, Oso (O), Pajares de Adaja, Papatrigo, Pedro-Rodríguez, Peñalba de Ávila, Pozanco, Rivilla de Barajas, Salvadiós, San Esteban de Zapardiel, San Pascual, San Pedro del Arroyo, San Vicente de Arévalo, Santo Domingo de las Posadas, Tiñosillos, Tolbaños, Velayos, Villafior, Villanueva de Gómez, Vita e Viñegra de Moraña.	Cereais.	0,13

Provincia: Ávila		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Arenal (El), Hornillo (El) e Mombeltrán.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
Termos municipais de: Arenas de San Pedro.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,13
Termos municipais de: Candeleda.	Remolacha azucreira.	0,03
Termos municipais de: Fuente el Saúz, Maello, Mingorría, Palacios de Goda e Vega de Santa María.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Langa.	Cereais.	0,18
	Remolacha azucreira.	0,07
Termos municipais de: Madrigal de las Altas Torres.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Niharra.	Outros produtos agrícolas: Viveiros.	0,13
Termos municipais de: Orbita.	Cereais.	0,13
	Remolacha azucreira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Rasueros.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,05

Provincia: Ávila		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Sinlabajos.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
Termos municipais de: Villanueva del Aeral.	Produtos hortícolas: Allo.	0,18

Provincia: Burgos		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Noz.	0,13
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior).	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Abajas, Arandilla, Arauzo de Salce, Arcos, Arenillas de Riopisuerga, Bahabón de Esgueva, Barrios de Bureba (Os), Burgos, Campolara, Castildelgado, Cebrecos, Cerezo de Río Tirón, Cilleruelo de Abajo, Cogollos, Covarrubias, Fresno de Rodilla, Galbarros, Grisaleña, Hontoria de la Cantera, Ibeas de Juarros, Ibrillos, Madrigal del Monte, Pineda Trasmonte, Pinilla Trasmonte, Poza de la Sal, Quintanapalla, Quintanilla del Agua y Tordueles, Quintanillas (As), Redecilla del Campo, Revilla del Campo, Rojas, Sasamón, Sordillos, Torrecilla del Monte, Valdorros e Valle de Santibáñez.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Adrada de Haza, Anguix, Aranda de Duero, Campillo de Aranda, Cueva de Roa (La), Fuentelcésped, Gumiel de Mercado, Milagros, Olmedillo de Roa, Pardilla, Pedrosa de Duero, San Juan del Monte,	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Burgos		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Santa Cruz de la Salceda, Sotillo de la Ribera, Villaescusa de Roa e Villatuelda.		
Termos municipais de: Aguilar de Bureba, Altos (Los), Balbases (Los), Briviesca, Busto de Bureba, Castrillo de Riopisuerga, Castrillo de la Vega, Castrojeriz, Ciruelos de Cervera, Estépar, Fontioso, Fresno de Río Tirón, Grijalba, Gumiel de Izán, Huerta de Rey, Huérmeces, Iglesiarrubia, Jaramillo Quemado, Lerma, Llano de Bureba, Melgar de Fernamental, Merindad de Cuesta-Urria, Merindad de Río Ubierna, Monasterio de Rodilla, Navas de Bureba, Oña, Padilla de Arriba, Pancorbo, Piérnigas, Quintanabureba, Quintanaélez, Quintanilla San García, Rebolledo de la Torre, Redecilla del Camino, Retuerta, Revilla Vallejera, Salinillas de Bureba, Santa María del Campo, Santa María del Mercadillo, Santa Olalla de Bureba, Santibáñez de Esgueva, Sargentos de la Lora, Sotresgudo, Torresandino, Trespaderne, Tubilla del Lago, Valle de Losa, Valle de Tobalina, Valle de Valdelucio, Valle de las Navas, Valluércanes, Vileña, Villadiego, Villaespasa, Villalbilla de Gumiel, Villamayor de los Montes, Villangómez, Villarcayo de Merindad de Castilla la Vieja, Villasandino, Villegas, Vitoria de Rioja e Zarzosa de Río Pisuerga.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Arlanzón, Ausines (Los), Bascuñana, Belorado, Berzosa de Bureba, Fresneña, Humada, Isar, Santa Gadea del Cid, Santa María Rivarredonda, Tórtolos de Esgueva, Villafruela, Villahoz, Villamayor de Treviño e Zuñeda.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Basconcillos del Tozo.	Cereais.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Berlangas de Roa, Hontangas, Moradillo de Roa e Vide e Barrios (A).	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Brazacorta, Haza e Valdezate.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Caleruega.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Provincia: Burgos		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Condado de Treviño.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Fuentenebro.	Froitos secos.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Horra (La).	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Junta de Traslaloma e Medina de Pomar.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Madrigalejo del Monte, Nebreda, Padilla de Abajo, Villaquirán de los Infantes e Villaverde del Monte.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Peñaranda de Duero.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Salas de Bureba.	Froitos non cítricos.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,13
Termos municipais de: Valdeande.	Cereais.	0,09

Provincia: Burgos		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: León		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Arganza.	Froitos non cítricos.	0,13
Termos municipais de: Bercianos del Páramo, Burgo Ranero (El), Grajal de Campos, Laguna Dalga, Matanza, Santas Martas, Urdiales del Páramo, Villadangos del Páramo e Villazanzo de Valderaduey.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Cabañas Raras e Cimanés del Tejar.	Remolacha azucreira.	0,07
Termos municipais de: Cacabelos.	Froitos non cítricos.	0,07
Termos municipais de: Camponaraya.	Froitos non cítricos.	0,26
Termos municipais de: Carracedelo.	Froitos non cítricos.	0,19
Termos municipais de: Chozas de Embaixo.	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Matadeón de los Oteros e Pajares de los Oteros.	Forraxes.	0,26
Termos municipais de: Pobladura de Pelayo García, Pozuelo del Páramo, Quintana del Castillo, Roperuelos del Páramo, San Pedro Bercianos, Santa María del Páramo, Valdefresno, Valderas, Villamoratiel de las Matas e Villarejo de Órbigo.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Riego de la Vega.	Remolacha azucreira.	0,09

Provincia: León		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Sahagún.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: San Cristóbal de la Polantera e Soto de la Vega.	Produtos hortícolas.	0,05
Termos municipais de: Santa Elena de Jamuz.	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Valdevimbre.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Toral dos Vaos.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Villafranca del Bierzo.	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Villaselán.	Cereais.	0,09

Provincia: Palencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Aguilar de Campoo, Alar del Rey, Amusco,	Cereais.	0,13

Provincia: Palencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Arconada, Autilla del Pino, Carrión de los Condes, Castrillo de Onielo, Collazos de Boedo, Espinosa de Villagonzalo, Fuentes de Nava, Lantadilla, Loma de Ucieza, Olmos de Ojeda, Osorno la Mayor, Palenzuela, Pino del Río, Población de Arroyo, Reinoso de Cerrato, Revenga de Campos, Torremormojón, Valde-Ucieza, Villalcón, Villamartín de Campos, Villameriel, Villasarracino, Villaviudas e Villerías de Campos.		
Termos municipais de: Alba de Cerrato, Autillo de Campos, Castromocho, Espinosa de Cerrato, Fresno del Río, Guaza de Campos, Herrera de Pisuegra, Páramo de Boedo, Quintanilla de Onsoña, San Mamés de Campos, Santa Cruz de Boedo, Sotobañado y Priorato, Venta de Baños, Villamuriel de Cerrato, Villarrabé e Villarramiel.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Ampudia.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,26
Termos municipais de: Antigüedad, Becerril de Campos, Boadilla de Rioseco, Bustillo del Páramo de Carrión, Bárcena de Campos, Castrillo de Villavega, Cervera de Pisuegra, Cisneros, Hornillos de Cerrato, Marcilla de Campos, Mazariegos, Meneses de Campos, Monzón de Campos, Paredes de Nava, Perales, Riberos de la Cueva, Saldaña, Tabanera de Cerrato, Valle del Retortillo, Vertavillo, Villada, Villaherreros, Villamuera de la Cueva, Villanuño de Valdavia e Villaumbrales.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Astudillo, Baltanás, Frómista, Fuentes de Valdepero e Palencia.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Baquerín de Campos.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,13
Termos municipais de: Pedraza de Campos.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
Termos municipais de: Torquemada.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
	Produtos hortícolas.	0,09

Provincia: Palencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Villovieco.	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26

Provincia: Salamanca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Almendra.	0,18
Termos municipais de: Aldeanueva de Figueroa, Almenara de Tormes, Calzada de Don Diego, Cantaracillo, Carrascal de Barregas, Castellanos de Villiquera, Espino de la Orbada, Forfoleda, Fonte de San Esteban (A), Gomecello, Mancera de Abajo, Orbada (La), Parada de Arriba, Pedroso da Armuña (O), Robliza de Cojos, Valdunciel e Vellés (A).	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Aldearrubia.	Froitos secos.	0,18
Termos municipais de: Barbadillo, Calvarrasa de Abajo, Parada de Rubiales, Paradinas de San Juan, Rágama, Salmoral e Santiago de la Puebla.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Canelas de Embaixo, Florida de Liébana, Rollán, San Muñoz, Topas e Valverdón.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Cantalapiedra e Maya (A).	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Cantalpino.	Cereais.	0,05
	Remolacha azucreira.	0,09
Termos municipais de: Lagunilla.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07

Provincia: Salamanca		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Sotoserrano.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,13
Termos municipais de: Villaflores.	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Villar de Gallimazo.	Produtos hortícolas: Allo.	0,13

Provincia: Segovia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Froitos non cítricos: Figo.	0,26
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Abades, Aguilafuente, Armuña, Añe, Bercial, Cantalejo, Cantimpalos, Escarabajosa de Cabezas, Escobar de Polendos, Garcillán, Hortos (Os), Ituero y Lama, Juarros de Riomoros, Juarros de Voltoya, Labajos, Languilla, Martín Miguel, Melque de Cercos, Montejo de	Cereais.	0,13

Provincia: Segovia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Arévalo, Olombrada, Ortigosa de Pestaño, Puebla de Pedraza, Sacramenia, Sangarcía, Santa María la Real de Nieva, Segovia, Sepúlveda, Tabanera la Luenga, Torreiglesias, Valverde del Majano e Villacastín.		
Termos municipais de: Aldeanueva del Codonal, Nava de la Asunción e Nieva.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Aldea Real, Cabanas de Polendos, Lastras del Pozo, Riaza, Valdevacas y Guijar e Yanguas de Eresma.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Aldehorno.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Aldehuela del Codonal.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Ayllón, Fuente el Olmo de Fuentidueña e Turégano.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Bernardos, Cabezuela, Carbonero el Mayor, Domingo García, Fuentepelayo, Marazoleja, Marazuela, Martín Muñoz de las Posadas, Marugán, Migueláñez, Muñopedro, Santa Marta del Cerro e Sauquillo de Cabezas.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Coca.	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Paspallás.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Cuéllar e Fuente de Santa Cruz.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas: Allo.	0,13

Provincia: Segovia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Chañe e Mata de Cuéllar.	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
Termos municipais de: Fuentepiñel e Tolocirio.	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Fuentesauco de Fuentidueña.	Produtos hortícolas: Allo.	0,05
Termos municipais de: Honrubia de la Cuesta.	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Montejo de la Vega de la Serrezuela.	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Rapariegos.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: San Cristóbal de la Vega.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Santiuste de San Juan Bautista e Valtiendas.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Valledado.	Produtos hortícolas: Allo.	0,13

Provincia: Soria		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Leguminosas: Chicharos gran.	0,18
	Leguminosas: Lentellas.	0,13
Termos municipais de: Adradas, Arcos de Jalón, Borjabad, Calatañazor, Caltojar, Carrascosa de Abajo, Cubo de la Solana, Espeja de San Marcelino, Fuentearmegil, Golmayo, Medinaceli, Lembra, Torlengua, Torreblacos, Valdenebro, Valderrodilla, Velamazán e Villanueva de Gormaz.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Alcubilla de las Peñas, Aldealafuente, Almenar de Soria, Baraona, Barca, Bayubas de Abajo, Berlanga de Duero, Bliccos, Burgo de Osma-Ciudad de Osma, Fuentelmonge, Fuentepinilla, Garray, Gómara, Matamala de Almazán, Momblona, Morón de Almazán, Quintana Redonda, Retortillo de Soria, Ribeira de Escalote (A), Rioseco de Soria, Rábanos (Los), Santa María de las Hoyas, Serón de Nágima, Tajueco, Tardelcuende, Torrubia de Soria, Velilla de los Ajos, Viana de Duero, Villaciervos, Yelo e Ágreda.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Alcubilla de Avellaneda e Langa de Duero.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Almaluez, Alpanseque, Arancón, Fuentelsaz de Soria, Maján, Miño de Medinaceli, Monteagudo de las Vicarías, Nepas, Nolay, Santa María de Huerta, Soliedra, Tejado e Villasayas.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Almazán.	Cereais.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,05
Termos municipais de: Cañamaque, Cidones, Montejo de Tiermes e Valdemaluque.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Castillejo de Robledo.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Soria		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Miño de San Esteban.	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: San Esteban de Gormaz.	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,07
	Produtos hortícolas.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06

Provincia: Valladolid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos hortícolas: Xudías verdes.	0,13
Termos municipais de: Aguasal, Canalejas de Peñafiel, Cubillas de Santa Marta, Olmos de Peñafiel, Piñel de Abajo, Piñel de Arriba, Pozal de Gallinas, Roturas, Tordesillas, Trigueros del Valle e Ventosa de la Cuesta.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Aguilar de Campos, Bolaños de Campos, Cabrereros del Monte, Castromonte, Monasterio de Vega, Montealegre de Campos, Moral de la Reina, Morales de Campos, Nava del Rey, Pedrajas de San Esteban, Salvador de Zapardiel, San Pablo de la Moraleja, San Pedro de Latarce, Valladolid, Villalar de los Comuneros e Villardefrades.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Alaejos e Olmedo.	Cereais.	0,13

Provincia: Valladolid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Alcazarén, Almenara de Adaja, Bocigas, Campillo (El), Llano de Olmedo e Torre de Peñafiel.	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Ataquines, Barcial de la Loma, Fuente-Olmedo, Mayorga e Villalba de los Alcores.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Bahabón, Cogeces del Monte, Portillo e Renedo de Esgueva.	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
Termos municipais de: Berrueces, Saelices de Mayorga, Unión de Campos (A) e Villalán de Campos.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Bobadilla del Campo e Villaverde de Medina.	Froitos secos.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Brahojos de Medina.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Campaspero, Cogeces de Íscar, Pozaldez e San Miguel del Arroyo.	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
Termos municipais de: Carpio.	Cereais.	0,09
	Froitos secos.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Castrejón de Trabancos, Hornillos de Eresma, Mojados e Moraleja de las Panaderas.	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Castrillo de Duero, Curiel de Duero, Manzanillo, Olivares de Duero, Pedrosa del Rey, Peñafiel, Quintanilla de Arriba, Rábano, San Román de Hornija, Serrada, Valdearcos de la Vega e Villanueva de Douro.	Uva para viño con D.Ou.	0,22

Provincia: Valladolid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Castronuevo de Esgueva.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
Termos municipais de: Castronuño, Cistérniga e Torrecilla de la Orden.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Cervillego de la Cruz.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Cigales, Lomoviejo e Medina del Campo.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Cuenca de Campos.	Forraxes.	0,13
Termos municipais de: Fompedraza.	Flores e plantas ornamentais.	0,16
	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Fresno el Viejo e Nueva Villa de las Torres.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Fuensaldaña.	Cereais.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Valladolid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Fuente el Sol.	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Laguna de Duero e Villanueva de los Caballeros.	Produtos hortícolas.	0,09
Termos municipais de: Matapozuelos.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Medina de Rioseco.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
Termos municipais de: Megeces.	Produtos hortícolas: Allo.	0,05
Termos municipais de: Montemayor de Pililla e Piña de Esgueva.	Produtos hortícolas: Allo.	0,09
Termos municipais de: Mucientes.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Olmos de Esgueva e Villarmentero de Esgueva.	Cereais.	0,18
	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
Termos municipais de: Grella (A).	Remolacha azucreira.	0,03
Termos municipais de: Pesquera de Duero, Tudela de Duero e Valbuena de Duero.	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Valladolid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Quintanilla de Onésimo e Ramiro.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Rubí de Bracamonte.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Santervás de Campos e Tiedra.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: San Vicente del Palacio.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Siete Iglesias de Trabancos.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Tordehumos.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,13
Termos municipais de: Valdestillas.	Cereais.	0,13
	Froitos secos.	0,05
	Produtos hortícolas: Allo.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Velascálvaro.	Cereais.	0,13

Provincia: Valladolid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Remolacha azucreira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Villabáñez.	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Villafrechós.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,13
Termos municipais de: Villagarcía de Campos.	Cereais.	0,13
	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Villalón de Campos.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,07
Termos municipais de: Villavaquerín.	Cereais.	0,09
	Produtos hortícolas: Allo.	0,09

Provincia: Zamora		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Noz.	0,13
Termos municipais de: Almaraz de Douro, Castroverde de Campos,	Cereais.	0,09

Provincia: Zamora		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Cañizal, Ferreras de Abajo, San Agustín del Pozo, San Miguel de la Ribera e Valdescorriel.		
Termos municipais de: Andavías, Arcenillas, Aspariegos, Castrillo de la Guareña, Castrogonzalo, Fuentes de Ropel, Moreruela de Tábara, San Cebrián de Castro, San Esteban del Molar, San Martín de Valderaduey, Villafáfila e Villalpando.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Argujillo, Cuelgamures, Fuentespreadas e Santa Clara de Avedillo.	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
Termos municipais de: Belver de los Montes, Cañizo, Cerecinos de Campos, Fuentelapeña, Guarrate, Madridanos, Matilla la Seca, Pajares de la Lampreana, Perdigón (O), Perilla de Castro, Revellinos, Tapioles, Tábara, Villamor de los Escuderos, Villanueva de Azoague, Villanueva del Campo, Villárdiga e Zamora.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Bóveda de Toro (A).	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas: Allo.	0,13
Termos municipais de: Coreses.	Cereais.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,05
Termos municipais de: Fuentesauco.	Cereais.	0,09
	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
Termos municipais de: Maderal (O).	Produtos hortícolas: Allo.	0,18
Termos municipais de: Malva.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Pego (O).	Cereais.	0,09

Provincia: Zamora		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Pinilla de Toro.	Cereais.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,05
Termos municipais de: Santa Eufemia del Barco.	Cereais.	0,13
	Froitos secos.	0,05
Termos municipais de: Toro.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Vadillo de la Guareña.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Villanueva de Campeán.	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Cataluña

Barcelona

Provincia: Barcelona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Abrera, Avinyonet del Penedès, Begues, Cabanyes (Lles), Canyelles, Castellví de Rosanes, Cubelles, Esparreguera, Gelida, Granada (La), Mediona, Olesa de Bonesvalls, Olivella, Olèrdola, Pacs do Penedès , Pla do Penedès (O), Pontons, Puigdàlber, Sant Cugat Sesgarrigues, Sant Esteve Sesrovires, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Quintí de Mediona, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Fe do Penedès , Santa Margarida i els Monjos, Sitges, Subirats, Torrelavit, Torrelles de Foix, Vilafranca do Penedès , Vilanova i la Geltrú e Vilobí do Penedès .	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Aguilar de Segarra e Castellfollit del Boix.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Argençola, Balsareny, Bellprat, Calaf, Callús, Calonge de Segarra, Capellades, Castellbell i el Vilar, Castellfollit de Riubregós, Castellgalí, Castellnou de Bages, Copons, Fonollosa, Igualada, Jorba, Manresa, Marganell, Masies de Roda (Lles), Monistrol de Montserrat, Montmaneu, Prats de Rei (Els), Pujalt, Rajadell, Rubió, Sant Bartomeu del Grau, Sant Fruitós de Bages, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Martí Sesgueioles, Sant Martí de Tous, Sant Pere Sallavinera, Sant Vicenç de Castellet, Tavèrnoles, Veciana e Vilanova del Camí.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Artés.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Avinyó, Cabrera d'Anoia e Santa Maria de Miralles.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Bruc (O), Cardona, Gironella, Navarcles, Navàs, Orpí, Pont de Vilomara i Rocafort (O), Prats de Lluçanès, Sallent, Sant Mateu de Bages, Sant Salvador de Guardiola, Santpedor, Súria e Talamanca.	Cereais.	0,13

Provincia: Barcelona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Calders, Castellcir e Granera.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Carme e Hostalets de Pierola (Els).	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Casserres, Puig-reig e Sagàs.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Castellet i la Gornal, Castellví de la Marca, Font-rubí, Llacuna (A) e Sant Martí Sarroca.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Castellolí, Folgueroles e Seva.	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Castellterçol, Estany (L) 'e Sant Quirze Safaja.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,19
Termos municipais de: Collsuspina e Monistrol de Calders.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,19
Termos municipais de: Gavà e Viladecans.	Pataca.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,13
	Produtos hortícolas: Allo.	0,09
	Produtos hortícolas:	0,13

Provincia: Barcelona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Brócoli.	
	Produtos hortícolas: Calçots.	0,09
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,13
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,13
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,13
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,13
	Produtos hortícolas: Rábano.	0,13
Termos municipais de: Malgrat de Mar e Palafolls.	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Apio.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaciña.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Barcelona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Escarola.	
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Xudías verdes.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Masquefa.	Cereais.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Moià.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,19
	Froitos secos.	0,09
Termos municipais de: Piera e Òdena.	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Pobla de Claramunt (A) e Torre de Claramunt (A).	Cereais.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Sant Climent de Llobregat e Torrelles de Llobregat.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Produtos da	0,13

Provincia: Barcelona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	oliveira.	
Termos municipais de: Santa Coloma de Cervelló.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
Termos municipais de: Santa Eulàlia de Ronçana.	Froitos secos: Abelá.	0,05
Termos municipais de: Santa Margarida de Montbui.	Cereais.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Santa Maria d'Oló.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,22

Girona

Provincia: Xirona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Agullana e Siurana.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Aiguaviva, Bescanó, Bordils, Campllong, Canet d'Adri, Cassà de la Selva, Celrà, Cervià de Ter, Flaçà, Fornells de la Selva, Girona, Juià, Llagostera, Llambilles, Madremanya, Palol de Revardit, Quart, Salt, Sant Andreu Salou, Sant Gregori, Sant Joan de Mollet, Sant Jordi Desvalls, Sant Julià de Ramis, Sant Martí Vell, Sant Martí de Llémena, Sarrià de Ter, Vilablareix e Viladasens.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
Termos municipais de: Albanyà, Avinyonet de Puigventós, Cabanelles, Far d'Empordà (O), Figueres, Fortià, Jonquera (A), Navata, Palau de Santa Eulàlia, Vila-sacra, Vilabertran, Vilajuïga, Vilamacolum, Vilamalla e Vilaür.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26

	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Albons, Begur, Calonge i Sant Antoni, Castell-Platja d'Aro, Corçà, Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura, Forallac, Mont-ras, Palafrugell, Palamós, Santa Cristina d'Aro, Torrent, Ullà, Vall-llobrega e Vilopriu.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Amer, Anglès e Santa Coloma de Farners.	Apicultura.	0,18
	Froitos secos: Abelá.	0,09
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
Termos municipais de: Argelaguer, Mieres, Preses (Lles), Riudaura, Sant Aniol de Finestres, Sant Feliu de Pallerols, Tortellà e Vall de Bianya (A).	Oleaxinosas: Colza.	0,11
Termos municipais de: Armentera (L)' e Sant Miquel de Fluvià.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13

	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Biure, Borrassà, Cantallops, Colera, Darnius, Espolla, Garriguella, Lladó, Masarac, Maçanet de Cabrenys, Mollet de Peralada, Palau-saverdera, Pau, Pedret i Marzà, Peralada, Pontós, Rabós, Roses, Sant Climent Sescebes, Sant Mori, Saus, Camallera i Llampàies, Vajol (A), Viladamat e Vilanant.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Banyoles e Cornellà del Terri.	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipais de: Bàscara e Ordís.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18

Termos municipais de: Bellcaire d'Empordà.	Apicultura.	0,13
	Arroz.	0,22
	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Besalú, Plans d'Hostoles (Lles) e Sant Joan les Fonts.	Oleaxinosas: Colza.	0,11
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16
Termos municipais de: Beuda.	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16
Termos municipais de: Bisbal d'Empordà (A).	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Bolvir, Fontanals de Cerdanya, Ger, Isòvol e Meranges.	Forraxes.	0,26

Termos municipais de: Brunyola i Sant Martí Sapresa, Cellera de Ter (A), Sant Julià do Llor i Bonmatí e Vilobí d'Onyar.	Froitos secos: Abelá.	0,09
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
Termos municipais de: Boadella i les Escaules, Garrigàs e Vilafant.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Cabanes, Cistella, Llers, Terrades, Torroella de Fluvià e Ventalló.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Cadaqués, Llançà, Pont de Molins, Port de Selva (O), Portbou e Selva de Mar (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Caldes de Malavella.	Froitos non cítricos: Mazá.	0,26
	Froitos secos: Abelá.	0,09
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Camós e Sant Miquel de Campmajor.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipais de: Capmany.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13

	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Castelló d'Empúries.	Apicultura.	0,13
	Arroz.	0,22
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Colomers, Garrigoles, Gualta, Pera (A), Rupió, Sant Feliu de Guíxols e Tallada d'Empordà (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da	0,05

	oliveira.	
Termos municipais de: Crespià.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos: Noz.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipais de: Dás.	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
Termos municipais de: Escala (L)' e Vilamaniscle.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Esponellà.	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos: Noz.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06

	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipals de: Foixà, Parlavà, Ullastret, Ultramort e Verges.	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Froitos non cítricos: Mazà.	0,26
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipals de: Fontanilles, Palau-sator e Torroella de Montgrí.	Apicultura.	0,13
	Arroz.	0,22
	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipals de: Fontcoberta e Vilademuls.	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
Termos municipals de: Guils de Cerdanya.	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,19
Termos municipals de: Hostalric, Massanes, Maçanet de la Selva, Riudellots de la Selva, Sant Feliu de Buixalleu, Sant Hilari Sacalm, Sils e Vidreres.	Oleaxinosas: Colza.	0,06

Termos municipais de: Jafre.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,26
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Lloret de Mar e Riells i Viabrea.	Apicultura.	0,18
Termos municipais de: Olot e Santa Pau.	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,11
Termos municipais de: Pals.	Apicultura.	0,13
	Arroz.	0,22
	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,26
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Porqueres.	Cereais.	0,18
	Cereais: Millo.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Colza.	0,06

Termos municipais de: Regencós e Serra de Daró.	Cereais.	0,13
	Forraxes: Alfalfa.	0,19
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Riudarenes.	Apicultura.	0,18
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
Termos municipais de: Riumors.	Apicultura.	0,13
	Arroz.	0,22
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Sant Llorenç de la Muga e Santa Llogaia d'Àlguema.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22

	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Sant Pere Pescador.	Apicultura.	0,13
	Bovino de cría.	0,18
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas.	0,22
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,18
Termos municipais de: Serinyà.	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
Termos municipais de: Vall d'en Bas (A).	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,11
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,16

Lleida

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Cabanabona, Oliola, Tiurana e Àger.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Agramunt.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Alamús (Els), Almenar, Benavent de Segrià, Corbins, Massalcoreig, Montoliu de Lleida, Portella (A), Rosselló, Soses, Sudanell, Torre-serona, Torrefarrera, Torres de Segre, Térmens, Vallfogona de Balaguer e Vilanova de Segrià.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Alàs i Cerc, Esterri d'Àneu, Fígols i Alinyà, Guingueta d'Àneu (A), Guixers, Oliana, Ribera d'Urgellet, Sant Llorenç de Morunys e Soriguera.	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
Termos municipais de: Albagés (L)'.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Albatàrrec, Alcoletge e Vilanova de la Barca.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Albesa e Torrelameu.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Albi (L)'.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alcanó.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Alcarràs e Almacelles.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Alfarràs.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,18
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Alfés.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
Termos municipais de: Algerri.	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Alguaire.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
	Ovino e cabrún	0,07

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	de carne.	
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Almatret.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Alòs de Balaguer, Baronia de Rialb (A), Foradada e Ponts.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Alpicat, Anglesola, Barbens, Bell-lloc d'Urgell, Bellpuig, Bellvís, Castellnou de Seana, Castellserà, Fondarella, Fuliola (A), Golmés, Ivars d'Urgell, Linyola, Miralcamp, Mollerussa, Palau d'Anglesola (O), Poal (O), Puiggròs, Sidamon, Tornabous, Torregrossa, Vila-sana e Vilanova de Bellpuig.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Arbeca.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Artesa de Lleida.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Artesa de Segre e Castelló de Farfanya.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non	0,19

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Pera.	
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Sentiu de Sió (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Uva para viño	0,06

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Aspa.	con D.Ou.	
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Avellanes i Santa Linya (Lles).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da	0,09

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Aitona.	oliveira.	
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Balaguer.	Produtos da oliveira.	0,13
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Belianes, Ciutadilla, Guimerà, Sant Martí de Riucorb e Vallbona de les Monges.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Belcaire d'Urgell.	Apicultura.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Bellmunt d'Urgell.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Bellver de Cerdanya.	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
Termos municipais de: Biosca.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,18

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Bovera.	Oleaxinosas.	0,16
	Apicultura.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Borges Blanques (Lles).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Camarasa.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non	0,19

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos.	
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Castellldans.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,19
	Froitos non cítricos.	0,07
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Cervera, Estaràs, Granyanella, Granyena de Segarra, Guissona, Ivorra, Massoteres, Montoliu de Segarra, Montornès de Segarra, Oluges (Lles), Plans de Sió (Els), Ribera d'Ondara, Sant Guim de Freixenet, Sant Guim de la Plana, Sant Ramon, Talavera e Tarroja de Segarra.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Cervià de les Garrigues.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Clariana de Cardener.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Cogul (El).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Cubells.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
Termos municipais de: Espluga Calba (L)' e Vilosell (EI).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Foresta (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Fulleda.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño	0,06

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	con D.Ou.	
Termos municipais de: Gavet de la Conca, Isona i Conca Dellà e Olius.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Bellaguarda e Granadella (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Granxa d'Escarp (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Granyena de les Garrigues.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Ivars de Noguera.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Juncosa.	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Apicultura.	0,13
	Forraxes.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Juneda.	Produtos da oliveira.	0,18
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Lleida.	Produtos da oliveira.	0,13
	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Llardecans.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Lles de Cerdanya, Montellà i Martinet e Prullans.	Forraxes.	0,26
Termos municipais de: Llobera e Odèn.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Maldà, Nalec e Omells de na Gaia (Els).	Apicultura.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendimento neto
	Cereais.	0,09
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Maials.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,18
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,18

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Menàrguens.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Molsosa (La).	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Montgai.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Navès.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Omellons (Els) e Pobla de Cérvoles (A).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Os de Balaguer.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non	0,19

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Pera.	
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Ossó de Sió.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Penelles.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Pinós.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Pont de Suert (El).	Froitos non cítricos: Mazá.	0,26
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Preixana.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Preixens.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Puigverd d'Agramunt.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Puigverd de Lleida.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos.	0,26

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendimento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Riner.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,13
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Sanaüja.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Sarroca de Lleida.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,18
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Seròs.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,18
	Leguminosas.	0,09

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Soleràs (O).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Solsona.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Sort.	Froitos secos: Noz.	0,18
Termos municipais de: Sunyer.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,18
	Froitos non	0,19

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Pera.	
	Leguminosas.	0,18
	Oleaxinosas.	0,22
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Tàrraga.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Tarrés.	Apicultura.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Torà.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Torms (Els).	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Torrebesses.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos.	0,09
	Leguminosas.	0,05
	Oleaxinosas.	0,06
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
Termos municipais de: Verdú.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Vilagrassa.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Vilanova de l'Aguda.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26
	Froitos non cítricos.	0,26
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
Termos municipais de: Vilanova de Meià.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,26

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos.	0,13
	Leguminosas.	0,13
	Oleaxinosas.	0,16
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Vinaixa.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,09
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Torrefeta i Florejacs.	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Apicultura.	0,13

Provincia: Lleida		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Pistacho.	0,13
	Leguminosas.	0,09
	Oleaxinosas.	0,11
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Gimènells i el Pla de la Font.	Apicultura.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Ovino e cabrún de carne.	0,07
	Ovino e cabrún de leite.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22

Tarragona

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Aiguamúrcia, Alió, Bràfim, Figuerola del Camp, Milà (O), Nulles, Pla de Santa Maria (O), Puigpelat, Vallmoll, Valls e Vila-rodona.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Albinyana, Bellvei, Bonastre, Calafell, Cunit e Sant Jaume dels Domenys.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos:	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Almendra.	
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Albiol (L)', Aleixar (L)', Alforja, Almoster, Argentera (L)", Borges do Camp (Lles), Castellvell del Camp, Colldejou, Duesaigües, Febró (La), Maspujols, Prasdip, Riudecanyes, Riudecols, Riudoms, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, Vilanova d'Escornalbou e Vilaplana.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún	0,03

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	de carne.	
	Produtos da oliveira.	0,05
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Alcanar, Amposta, Freginals, Galera (A), Mas de Barberans, Sant Carles de la Ràpita e Sénia (La).	Apicultura.	0,18
	Cítricos.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Alcover.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Aldover, Alfara de Carles, Benifallet, Perelló (O), Tivenys e Xerta.	Apicultura.	0,18
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Altafulla, Morell (El), Pallaresos (Els), Perafort, Pobra de Mafumet (A), Pobra de Montornès (A), Roda de Berà, Torredembarra e Vilallonga del Camp.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: L'Ametlla de Mar (L)'.	Apicultura.	0,18
	Cereais: Trigo brando.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Arbolí e Botarell.	Produtos da oliveira.	0,05
	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Arboç (L)', Banyeres del Penedès, Bisbal do Penedès (A), Montmell (EI) e Vendrell (EI).	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Arnes.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Ascó.	Cereais.	0,05
	Froitos secos:	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Almendra.	
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Barberà de la Conca, Blancafort, Montblanc e Pira.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Batea.	Apicultura.	0,09
	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Bellmunt del Priorat, Cornudella de Montsant e Vilella Alta (A).	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Benissanet, Flix, Miravet, Móra d'Ebre, Torre de	Cereais.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
l'Espanyol (A) e Vinebre.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Bisbal de Falset (A).	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Bot.	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Cabacés, Figuera (A) e Margalef.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Cabra del Camp.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Cambrils.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Capafonts.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Pataca.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,05
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Capçanes, Falset, Gratallops, Guiamets (Els), Lloar (O), Molar (O), Poboleda, Torroja del Priorat e Vilella Baixa (A).	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Caseres.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Catllar (El), Creixell, Renau, Riera de Gaià (A) e	Apicultura.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Salou.	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Conesa, Forès, Rocafort de Queralt, Sarra i Poblet.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos:	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Abelá.	
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Canonja (A), Constantí, Salomó, Tarragona, Vespella de Gaià e Vila-seca.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	sen D.Ou.	
Termos municipais de: Corbera d'Ebre.	Apicultura.	0,09
	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Espluga de Francolí (L)'. 	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Fatarella (A).	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Gandesa.	Cereais: Avea.	0,09
	Cereais: Orxo.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Garcia e Móra la Nova.	Cereais.	0,05
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Garidells (Els).	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Ginestar.	Cereais.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Pera.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Godall.	Apicultura.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cítricos.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Horta de Sant Joan.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Llorac, Passanant i Belltall, Piles (Lles), Pontils,	Apicultura.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Santa Coloma de Queralt, Savallà do Comtat , Senan, Solivella, Vallclara e Vallfogona de Riucorb.	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Llorenç do Penedès e Masllorenç.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Produtos	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	hortícolas.	
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Marçà, Masroig (El), Morera de Montsant (A), Porrera e Pradell de la Teixeta.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Masdenverge e Sant Jaume d'Enveja.	Cítricos.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Masó (La), Pont d'Armentera (O) e Querol.	Apicultura.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Montbrió del Camp, Reus e Vinyols i els Arcs.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos:	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Almendra.	
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Montferri, Rodonyà e Vilabella.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Mont-ral e Riba (La).	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
Termos municipais de: Mont-roig del Camp.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Nou de Gaià (A) e Secuita (La).	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Palma d'Ebre (A).	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Paüls.	Apicultura.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Pinell de Brai (El).	Apicultura.	0,09
	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Pobla de Massaluca (La).	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Prades.	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Pataca.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,05
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Prat de Comte.	Produtos da	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Rasquera.	oliveira.	
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Ribeira-vermella d'Ebre.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Roquetes e Tortosa.	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Apicultura.	0,18
	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos:	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Laranxa.	
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Rourell (El).	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
Termos municipais de: Santa Bàrbara.	Cereais: Orxo.	0,18
	Cítricos.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Santa Oliva.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Forraxes.	0,13
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,18
	Produtos hortícolas.	0,13
Termos municipais de: Selva del Camp (La).	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Cítricos.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos da oliveira.	0,09
	Produtos hortícolas.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Tivissa.	Apicultura.	0,13
	Cereais.	0,05
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Produtos da oliveira.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Torre de Fontaubella (A).	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Uldecona.	Apicultura.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,18
	Cítricos.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Ulldemolins.	Apicultura.	0,05
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Vilanova de Prades.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Pataca.	0,09
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Vilaverd.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,05
	Forraxes.	0,13

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Cereixa.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Ovino e cabrún de carne.	0,03
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Vilalba dels Arcs.	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Froitos secos: Abelá.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18
Termos municipais de: Deltebre.	Arroz.	0,11
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Ampolla (L)' e Camarles.	Apicultura.	0,18

Provincia: Tarragona		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Arroz.	0,11
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05
Termos municipais de: Aldea (L)'. 	Apicultura.	0,18
	Arroz.	0,11
	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,05

Estremadura

Provincia: Badaxoz		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Acedera, Guareña, Medellín, Mengabril, Rena e Santa Amalia.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Aceuchal, Ahillones, Alconera, Almendralejo, Atalaya, Azuaga, Benquerencia de la Serena, Berlanga, Cabeza del Buey, Calera de León, Calzadilla de los Barros, Campillo de Llerena, Capilla, Casas de Reina, Castuera, Esparragosa de la Serena, Feira, Fuente de Cantos, Fuente del Arco, Fuente del Maestre, Granja de Torrehermosa, Higuera de Llerena, Higuera de la Serena, Hinojosa del Valle, Hornachos, Lapa (A), Llera, Maguilla, Malcocinado, Malpartida da Serena, Medina de las Torres, Monesterio, Montemolín, Monterrubio de la Serena, Morera (A), Palomas, Parra (La), Peralada del Zaucejo, Peñalsordo, Poboá de Sancho Pérez, Puebla de la Reina, Puebla del Maestre, Puebla del Prior, Quintana de la Serena, Reina, Retamal de Llerena, Ribera del Fresno, Salvatierra de los Barros, Santa Marta, Santos de Maimona (Los), Solana de los Barros, Trasierra, Usagre, Valencia de las Torres, Valencia del Ventoso, Valle de la Serena, Valverde de Llerena, Villafranca de los Barros, Villagarcía de la Torre, Villalba de los Barros, Zafra, Zalamea de la Serena e Zarza-Capilla.	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Alange, Badajoz, Calamonte, Coronada (La), Garrovilla (A), Guadiana do Caudillo, Montijo, Mérida, Oliva de Mérida, Olivenza, Orellana la Vieja, Puebla de la Calzada, Talarrubias, Talavera la Real e Villanueva del Fresno.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
Termos municipais de: Arroyo de San Serván, Lobón, Navavillar de Pela, Pueblonuevo del Guadiana, Torremayor, Valdelacalzada, Villagonzalo e Zarza (La).	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
Termos municipais de: Bienvenida.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Campanario, Valdetorres e Villar de Rena.	Froitos non cítricos:	0,19

Provincia: Badaxoz		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ameixa.	
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
Termos municipais de: Don Benito e Villanueva de la Serena.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Llerena.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Produtos da oliveira.	0,13
Termos municipais de: Magacela.	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Abadía, Carcaboso, Guijo de Granadilla, Madrigal de la Vera, Robledillo de la Vera e Viandar de la Vera.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Acebo, Aceituna, Alía, Baños de Montemayor, Bohonal de Ibor, Cabañas del Castillo, Caminomorisco, Casares de las Hurdes, Castañar de Ibor, Cañamero, Cerezo, Descargamaría, Eljas, Fresnedoso de Ibor, Garciaz, Gordo (El), Herguijuela, Jarilla, Madroñera, Mesas de Ibor, Navalvillar de Ibor, Nuñomoral, Palomero, Perales del Puerto, Pinofranqueado, Robledillo de Gata, San Martín de Trevejo, Santa Cruz de Paniagua, Torre de Don Miguel, Torrecilla de los Ángeles, Valdelacasa de Tajo, Villamiel, Villanueva de la Sierra, Villar de Plasencia e Villasbuenas de Gata.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
Termos municipais de: Ahigal, Alcollarín, Belvís de Monroy, Campo Lugar, Escorial, Logrosán, Mirabel e Zorita.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
Termos municipais de: Alagón do Río, Aldeanueva de la Vera, Aldeanueva del Camino, Casas del Monte, Segura de Toro e Zarza de Granadilla.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
Termos municipais de: Aldehuela de Jerte, Serrejón e Valdeobispo.	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
Termos municipais de: Arroyomolinos de la Vera, Gargantilla, Guijo de Santa Bárbara e Torremenga.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Outros produtos	0,26

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	agrícolas: Pemento para pemento.	
Termos municipais de: Barrado, Cabezabellosa, Cabezuela del Valle, Cabrero, Casas del Castañar, Guadalupe, Hervás, Jerte, Marchagaz, Mohedas de Granadilla, Navezuelas, Pesga (A), Piornal, Rebollar, Tornavacas, Torno (O), Valdestillas e Villar del Pedroso.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
Termos municipais de: Berzocana.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
Termos municipais de: Cadalso, Garganta (A), Ladrillar e Robledollano.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
Termos municipais de: Calzadilla.	Cereais: Millo.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Casar de Palomero, Gargüera e Navaconcejo.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
Termos municipais de: Casas de Don Gómez e Portaje.	Cereais: Millo.	0,18

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Casatejada.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Tabaco.	0,13
Termos municipais de: Casillas de Coria.	Cereais: Millo.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,19
Termos municipais de: Cilleros.	Cereais: Millo.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Collado da Vera, Jaraíz de la Vera, Majadas e Pueblonuevo de Miramontes.	Froitos non cítricos: Cereixa e	0,26

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	guinda.	
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Tabaco.	0,18
Termos municipais de: Coria.	Cereais: Millo.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
	Tabaco.	0,18
Termos municipais de: Cuacos de Yuste.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos:	0,19

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Ameixa.	
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Tabaco.	0,13
Termos municipais de: Galisteo, Granxa (A), Jarandilla de la Vera, Losar de la Vera, Malpartida de Plasencia, Tiétar e Valverde de la Vera.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Tabaco.	0,18
Termos municipais de: Garganta la Olla.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,19
Termos municipais de: Gata e Huélaga.	Cereais: Millo.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Guijo de Coria.	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Cereais: Millo.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
Termos municipais de: Guijo de Galisteo e Torrejuncillo.	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
	Cereais: Millo.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,19
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
	Tabaco.	0,13

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Holguera.	Cereais: Millo.	0,13
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,19
	Tabaco.	0,13
Termos municipais de: Madrigalejo e Miajadas.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
Termos municipais de: Montehermoso, Navalmoral de la Mata, Rosalejo e Toril.	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Tabaco.	0,18
Termos municipais de: Moraleja.	Cereais: Millo.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
	Tabaco.	0,13
Termos municipais de: Morcillo.	Cereais: Millo.	0,13
	Froitos non	0,19

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Cereixa e guinda.	
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,19
	Tabaco.	0,13
Termos municipais de: Pasarón de la Vera e Plasencia.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
Termos municipais de: Pedroso de Acim.	Cereais: Millo.	0,13
Termos municipais de: Peraleda de la Mata.	Tabaco.	0,18
Termos municipais de: Riobos.	Cereais: Millo.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos	0,26

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	agrícolas: Pemento para pemento.	
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,13
	Tabaco.	0,18
Termos municipais de: Saucedilla.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
Termos municipais de: Talaveruela de la Vera.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,19
	Tabaco.	0,13
Termos municipais de: Talayuela, Tejeda de Tiétar e Villanueva da Vera.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Outros produtos agrícolas:	0,26

Provincia: Cáceres		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Vegaviana.	Pemento para pemento.	
	Tabaco.	0,18
	Cereais: Millo.	0,18
	Outros produtos agrícolas: Pemento para pemento.	0,26
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18

Galicia

Provincia: A Coruña		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Abegondo, Aranga, Arzúa, Baña (A), Betanzos, Boimorto, Boiro, Boqueixón, Brión, Cabana de Bergantiños, Cabanas, Cambre, Capea (A), Carballo, Carral, Cedeira, Cerceda, Coirós, Corcubión, Coristanco, Curtis, Dumbría, Frades, Irixoa, Laxe, Malpica de Bergantiños, Mazaricos, Melide, Mesía, Moeche, Monfero, Mugardos, Muxía, Narón, Negreira, Ordes, Oroso, Oza-Cesuras, Paderne, Pino (O), Ponteceso, Pontedeume, Pontes de García Rodríguez (As), Rianxo, San Sadurniño, Santa Comba, Santiso, Sobrado, Toques, Tordoia, Touro, Trazo, Val do Dubra, Valdoviño, Vedra, Vilarmador, Vilasantar, Vimianzo e Zas.	Forraxes: Millo.	0,13

Provincia: Lugo		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alfoz, Barreiros, Burela, Cervo, Foz, Lourenzá, Mondoñedo, Oulol, Pontenova (A), Ribadeo, Riotorto, Trabada, Valadouro (O), Vicedo (O), Viveiro e Xove.	Leguminosas: Xudía gran.	0,05
Termos municipais de: Cervantes, Fonsagrada (A), Navia de Suarna, Nogais (As), Pedrafita do Cebreiro e Triacastela.	Bovino de carne.	0,07

Provincia: Ourense		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Baltar, Brancos (Vos), Calvos de Randín, Porqueira, Rairiz de Veiga, Sandiás, Sarreaus, Trasmiras, Vilar de Barrio, Vilar de Santos, Vilardevós e Xinzo de Limia.	Cereais.	0,09
	Oleaxinosas: Colza.	0,11
	Pataca.	0,18

Madrid (Comunidade de)

Todas as provincias		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Froitos secos: Pistacho.	0,13

Provincia: Madrid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Ajalvir, Carabaña e Paracuellos de Jarama.	Leguminosas.	0,09
Termos municipais de: Alcorcón, Arganda del Rey, Griñón, San Martín de la Vega, Valdemoro e Álamo (El).	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Alcalá de Henares, Arroyomolinos, Batres, Ciempozuelos, Fuenlabrada, Moraleja de Enmedio e Serranillos del Valle.	Cereais.	0,09
Termos municipais de: Algete, Camarma de Esteruelas, Fresno de Torote, Fuente el Saz de Jarama, Madrid, Móstoles, Talamanca de Jarama, Valdeolmos-Alalpardo, Valverde de Alcalá, Villacanejos e Villanueva del Pardillo.	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Brunete, Estremera e Pozuelo del Rey.	Leguminosas.	0,05
Termos municipais de: Campo Real e Valdilecha.	Cereais.	0,18
	Leguminosas.	0,13
Termos municipais de: Cobefia.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,18
Termos municipais de: Colmenar del Arroyo.	Oleaxinosas.	0,06
Termos municipais de: Corpa e Torrelaguna.	Leguminosas.	0,18
Termos municipais de: Daganzo de Arriba.	Cereais.	0,18
	Leguminosas.	0,05
Termos municipais de: Fuentidueña de Texo, Leganés, Nuevo Baztán, Olmeda de las Fuentes, Pezuela de las Torres, Santorcaz e Villaviciosa de Odón.	Leguminosas.	0,13
Termos municipais de: Getafe e San Fernando de Henares.	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Loeches.	Oleaxinosas.	0,22
Termos municipais de: Navalcarnero.	Cereais.	0,05

Provincia: Madrid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Perales de Tajuña e Sevilla la Nueva.	Leguminosas.	0,13
	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Pinto e San Sebastián de los Reyes.	Leguminosas.	0,05
	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Quijorna.	Leguminosas.	0,05
	Cereais.	0,18
Termos municipais de: Ribatejada.	Leguminosas.	0,09
	Cereais.	0,18
	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Valdelaguna.	Oleaxinosas.	0,16
	Leguminosas.	0,05
	Cereais.	0,05
Termos municipais de: Valdetorres de Jarama.	Oleaxinosas.	0,06
	Cereais.	0,13
Termos municipais de: Velilla de San Antonio.	Oleaxinosas.	0,16
Termos municipais de: Villalbilla.	Oleaxinosas.	0,22
	Leguminosas.	0,18
Termos municipais de: Villanueva de Perales.	Oleaxinosas.	0,06
	Cereais.	0,09

Provincia: Madrid		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Villar del Olmo.	Cereais.	0,13
	Leguminosas.	0,13

Rexión de Murcia

Todas as provincias		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Apicultura.	0,18
	Cereais.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Produtos da oliveira.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13

Provincia: Murcia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Albudeite e Campos del Río.	Cítricos: Limón.	0,13
	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
Termos municipais de: Bullas.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,13
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07

Provincia: Murcia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,07
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,07
Termos municipais de: Calasparra e Jumella.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
Termos municipais de: Caravaca de la Cruz.	Leguminosas.	0,05
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,07
Termos municipais de: Cehegín.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
Termos municipais de: Cieza.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
Termos municipais de: Moratalla.	Leguminosas.	0,05
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,07
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Brócoli.	0,09
	Produtos hortícolas: Leitura.	0,05
	Produtos hortícolas: Melón.	0,05

Provincia: Murcia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Mula.	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
Termos municipais de: Pliego.	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,19
Termos municipais de: Puerto Lumbreras.	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,05
	Produtos hortícolas: Sandía.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,05
Termos municipais de: Totana.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,13
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,07

A Rioja

A Rioja		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alesón, Anguciana, Arenzana de Abajo, Arenzana de Arriba, Baños de Río Tobía, Berceo, Bezares, Bobadilla, Briñas, Camprovín, Canillas de Río Tuerto, Cañas, Cenicero, Cordovín, Gimileo, Haro, Hormilla, Hormilleja, Huércanos, Manjarrés, Nájera, Ollauri, San Asensio, San Vicente de la Sonsierra, Torrecilla sobre Alesanco, Torremontalbo, Tricio, Uruñuela, Ventosa, Vilalba de Rioja, Villar de Torre e Ábalos.	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Agoncillo, Alcanadre, Arnedo, Arrúbal, Ausejo, Bergasillas Bajera, Corera, Daroca de Rioja, Entrena, Fuenmayor, Herce, Hornos de Moncalvillo, Lagunilla del Jubera, Leza de Río Leza, Medrano, Murillo de Río Leza, Navarrete, Ocón, Redal (El), Ribafrecha, Santa Engracia del Jubera, Santa Eulalia Bajera, Sojuela, Sorzano e Sotés.	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Aguilar del Río Alhama, Autol, Quel e Villarroya.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Froitos non	0,19

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Pera.	
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Albelda de Iregua e Logroño.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Alberite e Lardero.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Aldeanueva de Ebro.	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Alesanco, Azofra, Bañares, Briones, Cihuri, Cirueña, Hervías e Sajazarra.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Centeo.	0,18
	Cereais: Trigo.	0,18
	Cereais: Triticale.	0,18

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,18
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,22
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Alfaro, Calahorra e Rincón de Soto.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Nectarina.	0,26
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Anguiano, Brieva de Cameros, Canales de la Sierra, Castroviejo, Ezcaray, Mansilla de la Sierra, Ojacastro,	Leguminosas: Xudía gran.	0,09

A Rioja		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Pazuengos, Pedroso, Tobía, Valgañón, Ventrosa, Villavelayo, Viniegra de Abajo, Viniegra de Arriba e Zorraquín.		
Termos municipais de: Arnedillo.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Badarán, Cellerigo, Cidamón, Cárdenas, Foncia, Galbárruli, Santa Coloma e Villarejo.	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Baños de Rioja, Casalarreina, Castañares de Rioja, Cuzcurrita de Río Tirón, Rodezno, Tirgo e Zarratón.	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Centeo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
	Produtos hortícolas:	0,13

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Pemento.	
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Bergasa e Pradejón.	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Cervera do Río Alhama, Grávalos, Igea, Tudelilla e Villar de Arnedo (El).	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Clavijo, Galilea e Villamediana de Iregua.	Froitos non cítricos: Pera.	0,19
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Cornago.	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Corporales, Grañón, Villalobar de Rioja e Villarta-Quintana.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Centeo.	0,05

A Rioja		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais: Trigo.	0,05
	Cereais: Triticale.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Estollo, Ledesma de la Cogolla, San Millán de la Cogolla, Santurde de Rioja, Santurdejo e Villaverde de Rioja.	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Fonzaleche.	Cereais: Avea.	0,18
	Cereais: Orxo.	0,18
	Cereais: Centeo.	0,18
	Cereais: Trigo.	0,18
	Cereais:	0,18

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Triticale.	
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,18
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,22
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Herramélluri.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Centeo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
	Cereais: Triticale.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Leiva e San Millán de Yécora.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Centeo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
	Cereais: Triticale.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Manzanares de Rioja.	Cereais: Avea.	0,09
	Cereais: Orxo.	0,09
	Cereais: Centeo.	0,09
	Cereais: Trigo.	0,09
	Cereais: Triticale.	0,09
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,09
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,11
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: Matute.	Leguminosas: Xudía gran.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Nalda.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Froitos non	0,19

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Pera.	
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Ochánduri.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Centeo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
	Cereais: Triticale.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas:	0,18

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Tomate.	
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
Termos municipais de: Santo Domingo de la Calzada.	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Centeo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
Termos municipais de: San Torcuato.	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Centeo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cereais: Triticale.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,16
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
Termos municipais de: Tormantos.	Cereais: Avea.	0,13
	Cereais: Orxo.	0,13
	Cereais: Centeo.	0,13
	Cereais: Trigo.	0,13
	Cereais: Triticale.	0,13
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,13
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,16

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
Termos municipais de: Treviana.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Centeo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
	Cereais: Triticale.	0,05
	Leguminosas: Chícharos gran.	0,05
	Leguminosas: Xudía gran.	0,13
	Oleaxinosas: Colza.	0,06
	Produtos hortícolas: Pemento.	0,13
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

A Rioxa		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Viguera.	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Comunitat Valenciana

Todas as provincias

Todas as provincias		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Apicultura.	0,18
	Leguminosas.	0,13
	Produtos da oliveira.	0,05
Todos os termos municipais (agás os que se detallen cun índice inferior).	Cereais: Avea.	0,09
	Cereais: Orxo.	0,09
	Cereais: Trigo.	0,09
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,26
	Froitos secos: Alfarroba.	0,09
	Froitos secos: Almendra.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,22
	Uva para viño sen D.Ou.	0,18

Alacante

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais (agás os que se detallan cun índice inferior).	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Atzúbia (L)', Beniarbeig, Benidoleig, Ondara, Sagra e Tormos.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Agres.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Aigües, Algueña, Famorca e Pilar de la Horadada.	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Albalera, Almoradí, Callosa de Segura, Catral, Dolores, Granja de Rocamora e Santa Pola.	Froitos non cítricos: Granado.	0,26
Termos municipais de: Alcalalí, Benissa, Benitachell/Poble Nou de Benitatxell (O), Calp e Jávea/Xàbia.	Cítricos: Mandarina.	0,18

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Alcosser.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Alcoleja.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Alcoy/Alcoi.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,07
	Froitos non	0,07

Provincia: Alicante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Mazá.	
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Alfafara.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Alfàs do Pi (L)', Altea, Beniardá, Benidorm, Bolulla, Castell del Castell de Guadalest (O), Finestrat, Nucia (A), Polop e La Vila Joiosa/Vila Joiosa (A).	Froitos non cítricos: Néspera.	0,26
Termos municipais de: Alicante/Alacant e Sax.	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva de mesa.	0,22
Termos municipais de: Almudaina, Balones e Tollos.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Alqueria d'Asnar (L)' e Benasau.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Banyeres de Mariola, Beneixama, Busot, Campello (O), Campo de Mirra/Camp de Mirra (O), Castalla, Ibi, Monóvar/Monòver, Mutxamel, San Vicente del Raspeig / Sant Vicent del Raspeig e Sant Joan d'Alacant.	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Beniarrés.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Benigembla e Parcent.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Benifallim, Benilloba, Confrides e Tibi.	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Benifato.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,13

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Benillup, Benimarfull, Benimassot e Millena.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Benimantell.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,13
	Froitos non cítricos: Néspere.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Benimeli, Orba, Pego, Ràfol d'Almúnia (O) e Sanet y Negrals.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
Termos municipais de: Biar.	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,07
	Froitos non cítricos: Pera.	0,07

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Calosa d'en Sarrià.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Froitos non cítricos: Néspera.	0,26
Termos municipais de: Cañada.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Castell de Castells e Fageca.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Cocentaina.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Crevillent.	Froitos non cítricos: Granado.	0,26
	Froitos non cítricos: Figo.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Quatretondeta.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Dénia.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,06

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Elx/Elx.	Froitos non cítricos: Granado.	0,26
	Froitos non cítricos: Figo.	0,19
Termos municipais de: Gata de Gorgos.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Uva de mesa.	0,11
Termos municipais de: Gaianes e Gorga.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Hondón de los Frailes e Petrer.	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Xaló.	Cítricos: Mandarina.	0,18

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Jijona / Xixona.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,07
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Lorcha/Orxa (L)'.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Llíber.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Monforte del Cid.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
Termos municipais de: Murla.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Muro de Alcoy.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Orihuela.	Froitos non cítricos: Granado.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,13
Termos municipais de: Pedreguer.	Cítricos: Mandarina.	0,18
Termos municipais de: Penàguila.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non	0,07

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	cítricos: Ameixa.	
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos non cítricos: Pera.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Plans.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Relleu.	Froitos non cítricos: Néspere.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,13

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Salinas.	Uva de mesa.	0,22
Termos municipais de: Sella.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Senija.	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Tàrbena.	Froitos non cítricos: Néspera.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Teulada.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Torremanzanas/Torre de Iles Maçanes (A).	Froitos non cítricos:	0,07

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Albaricoque.	
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Vall d'Ebo (A) e Vall d'Alcalà (A).	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Vall de Gallinera.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Vall de Laguar (A).	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Verger (O).	Cítricos: Mandarina.	0,18

Provincia: Alacante		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Alfarroba.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Villena.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos hortícolas: Melón.	0,13
	Produtos hortícolas: Cenoria.	0,09
	Uva de mesa.	0,22
Termos municipais de: Poblets (Els).	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Santo Isidro.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Froitos non cítricos: Granado.	0,19

Castellón

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Todos os termos municipais.	Cereais: Avea.	0,05
	Cereais: Orxo.	0,05
	Cereais: Trigo.	0,05
	Oleaxinosas: Xirasol.	0,11
Todos os termos municipais (agás os que se detallan cun índice inferior).	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Atzeneta del Maestrat, Benafigos e Sierra Engarcerán.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Algimia de Almonacid, Aín, Barracas, Chóvar, Gaibiel, Higueras, Llosa (A), Montán, Pavías, Pina de Montalgrao, Sacañet, Teresa, Toro (El), Torás, Vall de Almonacid e La Vilavella (A).	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Albocàsser, Catí, Figueroles, Serratella (A) e Tírig.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Alcalà de Xivert.	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Alcora (L)".	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Froitos secos: Noz.	0,05
Termos municipais de: Almedíjar, Altura, Benicàssim/Benicàssim, Caudiel, Costur, Jérica, Pobla Tornesa (A), Pobla de Benifassà (A), Puebla de Arenoso, Rossell, Torre d'En Besora (A), Torre d'en Doménec (A), Vallibona, Vilar de Canes e Zorita del Maestrazgo.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Ares do Maestrat .	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,09
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Benassal e Castellfort.	Froitos secos: Abelá.	0,05

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Fungos para consumo humano.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Benicarló, Peníscola / Peñíscola e Vinaròs.	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Brócoli.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,13
	Produtos hortícolas: Leitura.	0,13
Termos municipais de: Benlloc.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Cabanes.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Càlig.	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,13
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,13
Termos municipais de: Canet lo Roig e Xert.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Castellnovo.	Cítricos: Mandarina.	0,18
Termos municipais de: Castillo de Villamalefa e Villahermosa del Río.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Cervera del Maestre e Oropesa del Mar / Oropesa.	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
Termos municipais de: Cinto Torres, Forcall e Todolella.	Fungos para consumo humano.	0,09
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Cortes de Arenoso.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,19
	Froitos secos: Abelá.	0,09
	Froitos secos: Noz.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Coves de Vinromà (Lles).	Froitos secos: Abelá.	0,05
Termos municipais de: Culla.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Chodos / Xodos e Vistabella do Maestrat .	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Herbers e Villores.	Fungos para consumo humano.	0,13
	Fungos para consumo humano.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Jana (A) e Sant Mateu.	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Llucena/Lucena del Cid.	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Ludiente.	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Mata (A).	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Morella e Olocau del Rey.	Fungos para consumo humano.	0,09
	Outros produtos agrícolas: Plantas aromáticas.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Navajas.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
Termos municipais de: Portell de Morella e Vilafranca/Villafranca do Cid.	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Fungos para consumo humano.	0,09
Termos municipais de: Salzadella (A).	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,26
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: San Rafael del Río.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
Termos municipais de: Santa Magdalena de Pulpis.	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,13
Termos municipais de: Sot de Ferrer.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
Termos municipais de: Torreblanca.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
Termos municipais de: Useras/Useres (Lles).	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Vall d'Alba.	Froitos secos: Almendra.	0,05

Provincia: Castellón		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Vilafamés.	Froitos secos: Abelá.	0,05
	Uva de mesa.	0,16
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Vilanova d'Alcolea.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Zucaina.	Froitos secos: Abelá.	0,09
	Fungos para consumo humano.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13

Valencia

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Ademuz, Almiserà, Anna, Barx, Bicorp, Bolbaite, Canals, Casas Altas, Casas Bajas, Castellonet de la Conquesta, Chella, Enguera, Genovés (O), Llanera de Ranes, Llocnou de Sant Jeroni, Montesa, Navarrés, Pinet, Poboja de San Miguel (A), Rotglà i Corberà, Torrebaja, Torrella e Vallanca.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
Termos municipais de: Agullent.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
Termos municipais de: Alaquàs.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Produtos	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	hortícolas: Col-repolo.	
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,05
Termos municipais de: Albal.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,05
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Tubérculos: Pataca doce.	0,18
Termos municipais de: Albalat de la Ribera.	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	repolo.	
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Porro.	0,18
	Tubérculos: Pataca doce.	0,18
Termos municipais de: Alberic.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	hortícolas: Col-repolo.	
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Alborache.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Alcàsser.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Alcachofa.	
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinas.	0,18
	Tubérculos: Patata doce.	0,18
Termos municipais de: Alzira.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18

Provincia: Valencia

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Mandarina.	
	Cítricos: Laranxa.	0,05
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Outros produtos agrícolas: Viveiros.	0,07
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,05
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,05
Termos municipais de: Alfafar.	Cítricos: Mandarina.	0,05
	Cítricos: Laranxa.	0,09
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,09
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Alfauir e Jalance.	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Alfarp.	Cítricos: Limón.	0,13
	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Alfarrasí, Beniatjar e Ráfol de Salem.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Algemesí.	Cítricos.	0,18
	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col- repolo.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Escarola.	
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Algímia d'Alfara.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Alginet.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Almussafes.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinas.	0,18
Termos municipais de: Alpuente e Cofrentes.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Andilla.	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Aras de los Olmos.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Aiolo de Malferit.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Aiolo de Rugat e Terrateig.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Ayora.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Froitos secos: Pistacho.	0,05
Termos municipais de: Barxeta.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Bèlgida.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Bellús.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Benagéber, Cortes de Pallars, Olleria (L)' e Yátova.	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Benaguasil.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Benavites.	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,13
	Produtos hortícolas: Melón.	0,13
Termos municipais de: Beneixida.	Cítricos: Pomelo.	0,13
Termos municipais de: Benicolet, Carrícola e Montitxelvo / Montichelvo.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Benifaió.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col- repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Benigànim e Quatretonda.	Verduras chinesas.	
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Benimodo.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Benimuslem.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Beniparrell.	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,09
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
Termos municipais de: Benissuera.	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,13
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Bétera.	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Bétera.	Cítricos: Mandarina.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Bugarra.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Buñol.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,19
	Produtos	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	hortícolas: Cebolla.	
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Calles.	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
Termos municipais de: Carcaixent e Sant Joanet.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
Termos municipais de: Carlet.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Casinos.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Castelló de Rugat.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Castielfabib.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,07
	Froitos non cítricos: Mazá.	0,07
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Catadau.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Froitos non cítricos: Granado.	0,07
Termos municipais de: Catarroja.	Cítricos: Mandarina.	0,05
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Outros produtos agrícolas: Viveiros.	0,07
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,09
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,05
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Produtos	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	hortícolas: Coliflor.	
	Produtos hortícolas: Col- repolo.	0,05
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,05
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,18
	Produtos hortícolas: Porro.	0,18
	Produtos hortícolas: Rábano.	0,18
	Produtos hortícolas: Tomate.	0,05
	Produtos hortícolas: Verduras chinesas.	0,18
Termos municipais de: Caudete de las Fuentes.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
Termos municipais de: Corbera.	Cítricos: Mandarina.	0,13

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Quart de Poblet.	Cítricos: Mandarina.	0,05
	Cítricos: Laranxa.	0,05
	Cítricos: Pomelo.	0,05
	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,07
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Outros produtos agrícolas: Viveiros.	0,07
	Pataca.	0,05
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,05
	Produtos hortícolas:	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Cullera.	Leituga.	
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinesas.	0,18
Termos municipais de: Chelva.	Cítricos: Laranxa.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Chestre.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Xirivella.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,05
	Produtos hortícolas: Fiuncho.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,05
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,05
Termos municipais de: Chiba.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Uva para viño	0,11

Provincia: Valencia

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
de Chera e Tous.	Mandarina.	
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
Termos municipais de: Fontanars dels Alforins.	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
Termos municipais de: Fortaleny.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Fuenterrobles e Utiel.	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
Termos municipais de: Gestalgar.	Cítricos: Mandarina.	0,05
	Cítricos: Laranxa.	0,09
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
Termos municipais de: Godella.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Guadasséquies e Llutxent.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Guadassuar.	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,18
Termos municipais de: Xeraco.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
Termos municipais de: Xàtiva.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Llíria.	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Fiucho.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,18
	Produtos hortícolas: Porro.	0,18
Termos municipais de: Loriguilla.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
Termos municipais de: Losa del Obispo.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,19
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
Termos municipais de: Llaurí.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Llombai.	Cítricos.	0,18
	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
Termos municipais de: Macastre.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Uva para viño con D.Ou.	0,11

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Manises.	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Manuel.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
Termos municipais de: Marines.	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Massanassa.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,09
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Fiucho.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,05
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,05
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Porro.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinesas.	0,18
Termos municipais de: Millares.	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
Termos municipais de: Mislata.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
Termos municipais de: Mogente / Moixent.	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Montserrat.	Cítricos: Mandarina.	0,05
	Cítricos: Laranxa.	0,05
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Froitos tropicais.	0,13
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,05
Termos municipais de: Montaverner e Otos.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Montroi/Montroy.	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,07
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,18
Termos municipais de: Ontinyent.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Paiporta.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,05
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Pataca.	0,05
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,05
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Produtos hortícolas:	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Leituga.	
	Produtos hortícolas: Rábano.	0,05
Termos municipais de: Palomar (O).	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,13
Termos municipais de: Paterna.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Fiuncho.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,13
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col- repolo.	0,13

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,13
Termos municipais de: Pedralba.	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,09
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Flores e plantas ornamentais.	0,06
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Froitos tropicais.	0,07
Termos municipais de: Picanya.	Cítricos: Mandarina.	0,05
	Cítricos: Laranxa.	0,05
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Outros produtos agrícolas: Viveiros.	0,07
	Pataca.	0,05
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,05
	Produtos	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	hortícolas: Alcachofa.	
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,05
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,05
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,05
Termos municipais de: Picassent.	Cítricos.	0,18
	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,09
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cebolla.	
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Polinyà de Xúquer.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Aguacate.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
Termos municipais de: Pobla do Duc (A).	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Ameixa.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Froitos secos:	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Almendra.	
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Poble Llarga (A).	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
Termos municipais de: Quesa.	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Rafelguaraf.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Produtos	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Real.	hortícolas: Allo tenro.	
	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Requena.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
Termos municipais de: Riba-roja de Túria.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cabaza.	
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabos.	0,18
Termos municipais de: Riola.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinesas.	0,05
Termos municipais de: Rugat.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Froitos secos: Almendra.	0,05
Termos municipais de: Sagunto/Sagunt.	Produtos hortícolas: Melón.	0,13
Termos municipais de: Salem.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,13
	Froitos non cítricos: Pexego.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Sedaví.	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Col- repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Espinaca.	
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,18
Termos municipais de: Sempere.	Froitos non cítricos: Pexego.	0,26
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Siete Aguas.	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Froitos secos: Almendra.	0,09
Termos municipais de: Silla.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Flores e plantas ornamentais.	0,16
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,09

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,05
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabos.	0,18
	Produtos hortícolas: Rábano.	0,18
Termos municipais de: Sinarcas.	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
Termos municipais de: Sollana.	Cítricos: Mandarina.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Sueca.	Cítricos: Limón.	0,09
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,05
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,05
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,05

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabos.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinas.	0,18
Termos municipais de: Tavernes de la Valldigna.	Cítricos.	0,18
	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranja.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Flores e plantas ornamentais.	0,22
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,13
	Produtos hortícolas: Verduras chinas.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Titaguas.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,11
	Uva para viño sen D.Ou.	0,09
Termos municipais de: Torrent.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Froitos tropicais.	0,13
	Outros produtos agrícolas: Viveiros.	0,26
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,09
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabo.	0,18
	Produtos hortícolas: Rábano.	0,18
Termos municipais de: Tuéjar.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas:	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Turís.	Leituga.	
	Cítricos: Mandarina.	0,13
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,07
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col- repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: València.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Flores e plantas ornamentais.	0,11
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Pataca.	0,18
	Produtos hortícolas: Allo tenro.	0,18
	Produtos hortícolas: Acelga.	0,18
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Cardo.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Escarola.	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Produtos hortícolas: Espinaca.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
	Produtos hortícolas: Nabos.	0,18
	Produtos hortícolas: Porro.	0,18
	Produtos hortícolas: Rábano.	0,18
	Produtos hortícolas: Verduras chinesas.	0,18
Termos municipais de: Vallada.	Froitos non cítricos: Albaricoque.	0,26
	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Vilamarxant.	Cítricos: Mandarina.	0,09
	Cítricos: Laranxa.	0,13

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Flores e plantas ornamentais.	0,06
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cabaza.	0,18
	Produtos hortícolas: Coliflor.	0,18
	Produtos hortícolas: Col-repolo.	0,18
	Produtos hortícolas: Faba verde.	0,18
	Produtos hortícolas: Leituga.	0,18
Termos municipais de: Villanueva de Castellón.	Cítricos: Mandarina.	0,18
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Produtos	0,18

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
Termos municipais de: Villar del Arzobispo.	hortícolas: Alcachofa.	
	Cítricos: Laranxa.	0,18
	Cítricos: Pomelo.	0,18
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,19
	Froitos non cítricos: Cereixa e guinda.	0,07
	Produtos hortícolas: Alcachofa.	0,18
	Produtos hortícolas: Cebolla.	0,18
Termos municipais de: Yesa (A).	Froitos secos: Almendra.	0,05
	Uva para viño con D.Ou.	0,16
	Uva para viño sen D.Ou.	0,13
Termos municipais de: Zarra.	Froitos secos: Almendra.	0,09
	Uva para viño con D.Ou.	0,06
	Uva para viño sen D.Ou.	0,05
Termos municipais de: Benicull de Xúquer.	Cítricos: Mandarina.	0,13

Provincia: Valencia		
Ámbito territorial	Actividade	Índice rendemento neto
	Cítricos: Laranxa.	0,13
	Froitos non cítricos: Caqui.	0,13

Capítulo 10. Réximes especiais: Imputación e atribución de rendas

Introdución: imputacións de rendas

Normativa: Art. 6.2 e) Lei IRPE

Xunto aos rendementos (do traballo, do capital e de actividades económicas) e as ganancias e perdas patrimoniais, o terceiro compoñente da renda do contribuínte está constituído polas imputacións de renda establecidas por lei.

As imputacións de renda constitúen un réxime especial de tributación cuxa finalidade última consiste en lograr a plena identificación entre a base imponible e a capacidade económica do contribuínte, asegurando con iso a máxima eficacia na aplicación da progresividade do IRPE.

A materialización das imputacións de renda como categoría fiscal realízase incorporando, por unha parte, rendas que a Lei do IRPE presume que se derivan da titularidade de determinados bens inmoables urbanos e, por outra, facendo tributar ao contribuínte socio ou partícipe polas rendas obtidas a través de entidades interpostas.

A Lei do IRPE, baixo a denominación de réximes especiais, incorpora as seguintes categorías de imputación e atribución de rendas:

Réxime de imputación de rendas inmobiliarias

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar como declarar un inmoable baleiro a disposición do titular (segundas residencias).

Normativa: Art. 85 Lei IRPE

Concepto e requisitos da imputación de rendas inmobiliarias

Concepto

Teñen a consideración de rendas inmobiliarias imputadas aquelas rendas que o contribuínte debe incluír na súa base imponible por ser **propietario ou titular dun dereito real de gozo** sobre bens inmoables que reúnen os requisitos que se enumeran a continuación.

Tamén xera rendas inmobiliarias imputadas a titularidade dun **dereito real de aproveitamento por quenda sobre bens inmuebles urbanos**, nos termos que, así mesmo, máis adiante coméntanse.

En ambos os dous casos, debe tratarse de inmuebles **que non xeren rendementos do capital nin estean afectos a actividades económicas**.

Importante: *a concesión do dereito de uso de prazas de aparcadoiro para residentes non xera a imputación de rendas inmobiliarias, ao non constituír a devandita concesión un dereito real.*

Requisitos da imputación de rendas inmobiliarias

A imputación de rendas inmobiliarias está condicionada a que os inmuebles de que as devanditas rendas presuntas derivan cumpran os seguintes requisitos:

- **Que se trate de bens inmuebles urbanos** cualificados como tales no artigo 7 do texto refundido da Lei do Catastro Inmobiliario, aprobado por Real decreto Lexislativo 1/2004, do 5 de marzo ([BOE](#) do 8 de marzo), non afectos a actividades económicas.
- **Que se trate de inmuebles rústicos** con construcións que non resulten indispensables para o desenvolvemento de explotacións agrícolas, gandeiras ou forestais, non afectos a actividades económicas.

O [concepto de elementos patrimoniais afectos](#) a actividades económicas coméntase no Capítulo 6.

- **Que non xeren rendementos do capital** . Os rendementos do capital poden derivar do arrendamento de bens inmuebles, negocios ou minas ou da constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre bens inmuebles.

Os rendementos do capital coméntanse no [Capítulo 4](#) (Rendementos do capital inmobiliario) e [Capítulo 5](#) (Rendementos de capital mobiliaria) deste Manual

Teñase en conta que os bens inmuebles que non se encontren arrendados nin subarrendados, pero que estean destinados a sero (inmuebles en expectativa de alugamento), xeran imputación de renda inmobiliaria. Sentenza do Tribunal Supremo do 25 de febreiro de 2021, recaída en recurso de casación [núm. 1302/2020](#) ([ROJ](#) : STS 910/2021).

A diferenza do anterior, cando o inmovible se encontra afecto ao desenvolvemento da actividade económica de arrendamento de forma exclusiva, non existirá obriga de imputar rendas inmobiliarias, aínda que parte do período impositivo o inmovible non se encontre arrendado, pero si en expectativa de alugamento.

- **Que non constituán a vivenda habitual do contribuínte** . Con esta finalidade, enténdense que forman parte da vivenda habitual do contribuínte as prazas de garaxe adquiridas conxuntamente co inmovible ata un máximo de dous.

Tampouco procede a imputación de rendas inmobiliarias previstas no artigo 85 da Lei do IRPE pola vivenda familiar (de que sexa propietarios ambos os dous esposos ao 50 por 100), cando en caso de separación, a nulidade e o divorcio, o seu uso, de acordo co artigo 96 do Código Civil, atribúase pola

autoridade xudicial ao ex cónxuxe e, se é o caso, aos fillos en cuxa compañía queden, aínda que esta non constitúa a vivenda habitual do outro proxenitor.

Caso particular: vivendas contiguas

- Tratándose de dúas **vivendas contiguas e unidas interiormente**, as cales se habitan de forma permanente e durante todas as épocas do ano polos seus titulares, consideraríanse como unha única vivenda habitual, polo que en tales circunstancias quedaría excluída do réxime de imputación de rendas inmobiliarias.
 - Agora ben, **en caso de non encontrarse os dous piso unidos interiormente** procederá realizar a imputación de rendas inmobiliarias con respecto ao que non teña a consideración de vivenda habitual. A respecto disto, teñase en conta que, naqueles casos en que por duplicidade de domicilios puidese haber dúbidas sobre cal é o que constitúe a residencia habitual, as esixencias de continuidade e permanencia outorgarían o carácter de habitual soamente a aquel domicilio onde se residise por máis tempo ao longo de cada período impositivo, tendo en conta que un mesmo contribuínte non pode ter máis dunha vivenda habitual.
- **Que non se trate de solo non edificado, inmoables en construción nin de inmoables que, por razóns urbanísticas, non sexan susceptibles de uso.**

No caso dun inmoable baleiro ocupado ilegalmente por terceiros en contra da vontade do propietario, e unha vez iniciado un procedemento de desafuzamento polo propietario do inmoable e sempre que a mesma quede debidamente acreditada, considérase que non procede a imputación de renda inmobiliaria desde o momento en que se iniciou o devandito procedemento, sen necesidade de esperar á súa resolución.

Lembre: o réxime de imputación de rendas non ten en conta a utilización efectiva da segunda vivenda senón a súa dispoñibilidade a favor do seu titular, limitando a Lei do IRPE os casos en que **non procede** a imputación de rendas inmobiliarias unicamente aos seguintes: afectación do inmoable a unha actividade económica, que o inmoable xere rendementos de capital, que se encontre en construción e que non sexa susceptible de uso por razóns urbanísticas.

Determinación do importe da renda imputable

En xeral

A determinación da renda imputable que corresponda a cada un dos inmoables urbanos xeradores das devanditas rendas nos termos comentados no apartado anterior, realízase mediante a aplicación das seguintes porcentaxes:

O 2 por 100, con carácter xeral. A devandita porcentaxe debe aplicarse **sobre o valor catastral do inmoable** que figure no recibo do Imposto sobre Bens Inmoables (Urbana) correspondente ao exercicio 2024.

O 1,1 por 100 nos seguintes supostos :

- a. Do mesmo xeito que en 2023, durante 2024, a inmoables localizados en municipios en que os valores catastrais fosen revisados, modificados ou determinados mediante un procedemento de valoración colectiva de carácter xeral, de conformidade coa normativa catastral, sempre que entrasen en vigor a partir do 1 de xaneiro de 2012.

- b. Inmobles que, á data de devindicación do imposto (normalmente, o 31 de decembro), carecesen de valor catastral ou este non fose notificado ao titular.

A porcentaxe do 1,1 por 100 aplicarase sobre o 50 por 100 do maior dos seguintes valores:

- O prezo, contraprestación ou valor de adquisición do inmovible.
- O valor do inmovible comprobado pola Administración para os efectos doutros tributos.

Importante: sobre o importe resultante da aplicación da porcentaxe que, en cada caso, corresponda non procederá a dedución de ningún tipo de gasto.

Inmobles adquiridos, transmitidos ou destinados a distintos usos en 2024

Tratándose de inmobles adquiridos ou transmitidos no exercicio 2024 ou que estivesen arrendados, subarrendados ou afectos a unha actividade económica durante parte do ano, así como nos demais supostos en que o inmovible estivese a disposición dos seus propietarios ou usufrutuarios unicamente durante unha parte do exercicio, a renda imputable por este concepto será a que proporcionalmente corresponda ao número de días comprendidos no devandito período.

Suposto especial: dereitos reais de aproveitamento por quenda sobre bens inmobles

O dereito de aproveitamento por quenda que pode constituírse como dereito real limitado ou como contrato de arrendamento por tempada, dará lugar a imputación de rendas inmobiliarias **unicamente** nos supostos de dereitos reais de aproveitamento por quenda sobre bens inmobles.

Nestes casos a imputación deberá efectuara o titular do dereito real aplicando a porcentaxe do 2 por 100 ou o 1,1 por 100, segundo proceda, ao resultado de ratear o valor catastral do Imposto sobre Bens Inmobles (IBI) en función da duración anual (días, semanas ou meses) do período de aproveitamento.

Se á data de devindicación do IRPF os inmobles carecesen de valor catastral ou este non fose notificado ao titular, tomarase como base de imputación o prezo de adquisición do dereito de aproveitamento.

Non procederá a imputación de renda inmobiliaria aos titulares destes dereitos cando a súa duración non exceda de 2 semanas por ano.

Individualización das rendas inmobiliarias

As rendas inmobiliarias imputadas corresponden ás persoas que sexan titulares dos bens inmobles, ou dos dereitos reais de gozo sobre os mesmos, dos que procedan.

Polo tanto, no primeiro caso, serán os titulares dos bens inmobles quen deberán incluír as correspondentes rendas na súa declaración; mentres que no caso de que existan dereitos reais de gozo sobre o inmovible, a renda imputarase ao titular do dereito na mesma contía que a que correspondería ao propietario, sen que este último deba incluír cantidade algunha na súa declaración en concepto de imputación de rendas inmobiliarias.

Cando non resulte debidamente acreditada a titularidade dos bens ou dereitos, a Administración tributaria terá dereito a considerar como titular a quen figure como tal nun rexistro fiscal ou en calquera outro rexistro de carácter público.

Nos supostos en que a titularidade corresponda a varias persoas, a renda correspondente ao ben inmovible ou dereito real de gozo de que se trate, considerarase obtida por cada unha delas en proporción á súa participación na devandita titularidade.

Por conseguinte, cada un dos cotitulares deberá declarar como renda imputable a cantidade que resulte de aplicar á renda total imputada ao inmovible ou dereito, a porcentaxe que represente a súa participación na titularidade do mesmo.

Importante: en caso de matrimonio, a renda imputable aos bens e dereitos que, de acordo coas disposicións reguladoras do réxime económico do matrimonio, sexan comúns a ambos os dous cónxuxes, corresponderá por metade a cada un deles (non sendo que se xustifique outra cota distinta de participación). Pola contra, a renda imputable a bens ou dereitos que, de acordo coas mesmas normas, sexan de titularidade privativa dun calquera do cónxuxes, corresponderá integramente ao seu titular.

Declaración das rendas inmobiliarias imputadas

No [apartado "C" \(Bens inmobles\) da declaración](#) deben relacionarse todos os datos relativos aos inmobles a disposición dos seus propietarios ou usufrutuarios nalgún momento do exercicio, xa ostenten a titularidade sobre os mesmos de forma directa (propiedade ou usufruto) ou como consecuencia da súa participación nunha entidade en réxime de atribución de rendas, con excepción dos solares sen edificar e os que non sexan susceptibles de uso por razóns urbanísticas.

En concreto, deberán consignarse os seguintes datos por cada un deles :

- a. Parte do inmovible que está a disposición do contribuínte, recadro **[0087]**: se a totalidade do inmovible permaneceu a disposición do contribuínte no exercicio, consignarase a porcentaxe do 100 por 100.

Cando debido a un uso ou destino simultáneo do inmovible só unha parte do mesmo como, por exemplo, unha única planta do edificio, permanecese a disposición do contribuínte, indícase a porcentaxe, expresado con dous decimais, que representa a superficie da devandita parte en relación coa superficie total do inmovible.

- b. Período computable (nº de días), recadro **[0085]**: consignarase 365 cando o inmovible permanecese a disposición do contribuínte durante todo o ano. En caso contrario, expresarse o número de días que o inmovible estivo a disposición do contribuínte.

No caso excepcional de que o inmovible estea, nos mesmos días, parte a disposición do contribuínte e parte destinado a outros usos, marcátese unha X no recadro **[0086]**, indicándose o número de días que estivo a disposición do contribuínte no recadro **[0088]**.

c. Importe da [renda inmobiliaria imputada](#), recadro **[0089]**.

Exemplo: Imputación de rendas inmobiliarias

Don J.V.C., durante o ano 2024, foi titular dos seguintes bens inmoables:

- Vivenda habitual, cuxo valor catastral non revisado ascende a 34.800 euros.
- Plaza de garaxe adquirido conxuntamente co inmovible e cuxo valor catastral non revisado ascende a 3.900 euros.
- Apartamento na praia que só utiliza durante o mes de vacacións. O valor catastral do mesmo, que foi revisado con efectos de 2014, ascende a 40.800 euros.
- Apartamento adquirido por 105.000 euros o día 1 de xullo de 2024 e que, con data do 1 de setembro do devandito ano, alugou por unha renda mensual de 600 euros. A 31 de decembro de 2024, non lle foi notificado o valor catastral do inmovible. O valor declarado polo contribuínte para os efectos do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados é o de adquisición, sen que a Administración tributaria procedese á súa modificación.

Determinar a imputación de rendas inmobiliarias correspondentes aos devanditos inmoables:

Solución

- Vivenda habitual e praza de garaxe: non procede imputación de rendas inmobiliarias.
- Apartamento na praia. Renda inmobiliaria imputada:

$$1,1 \text{ por } 100 \text{ s/} 40.800 = 448,80 \text{ (1)}$$

- Apartamento adquirido en 2024. Renda inmobiliaria imputada:

$$1,1 \text{ por } 100 \text{ s/ } (50\% \times 105.000) \times 62 \div 365 = 98,10 \text{ (2)}$$

Totais rendas inmobiliarias imputadas $(448,80 + 98,10) = 546,90$

Notas ao exemplo:

(1) Ao haberse revisado o valor catastral en 2014, isto é, con posterioridade a 1 de xaneiro de 2012, a porcentaxe que hai que aplicar é do 1,1 por 100. [\(Volver\)](#)

(2) Ao non haberlle sido notificado ao seu titular o valor catastral do inmovible a 31 de decembro de 2024, a porcentaxe do 1,1 por 100 aplícase sobre o 50 por 100 do valor de adquisición do inmovible, valor que non foi modificado pola Administración para os efectos do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados. Ademais, a renda imputada debe determinarse en proporción ao número de días en que o inmovible estivo a disposición do seu titular (do 1 de xullo ao 31 de agosto). Finalmente, os rendementos derivados do arrendamento do inmovible teñen a consideración de rendementos do capital inmobiliario en cuxo apartado deben declararse. [\(Volver\)](#)

Réxime de atribución de rendas

Normativa: Arts. 8.3 e 86 Lei IRPE

De acordo coa regulación deste réxime especial, as rendas obtidas por determinadas entidades que non teñen a consideración de contribuíntes do Imposto sobre Sociedades deben tributar na imposición persoal dos seus membros: Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, Imposto sobre Sociedades ou Imposto sobre a Renda de non Residentes, segundo que os respectivos socios, comuneiros ou partícipes sexan contribuíntes de cada un dos devanditos impostos.

Os aspectos máis destacados deste réxime son os seguintes:

Entidades en réxime de atribución de rendas

Delimitación positiva

Normativa: Arts. 8.3 e 87 Lei IRPE. Véxase tamén arts. 35.4 LGT, 6 LIS e 37 texto refundido Lei IRNR

Teñen a consideración de entidades sometidas ao réxime especial de atribución de rendas, entre outras:

- As sociedades civís que non teñan personalidade xurídica.
- As sociedades civís con personalidade xurídica que non teñen obxecto mercantil (a partir do 1 de xaneiro de 2016).

Ata o 1 de xaneiro de 2016 aplicábase o réxime de atribución de rendas do IRPE a todas as sociedades civís. Porén, a partir da devandita data as sociedades civís con personalidade xurídica que teñan obxecto mercantil deixan de tributar polo indicado réxime e pasan a estar suxeitas ao Imposto sobre Sociedades.

Como consecuencia do anterior, seguen tributando no réxime de entidades en atribución de rendas do IRPE, en canto as súas actividades son alleas ao ámbito mercantil, as seguintes sociedades civís:

- As que se dediquen a actividades agrícolas, gandeiras, forestais, mineiras.
- As de carácter profesional (sección segunda do Imposto sobre Actividades Económicas).

Importante: o único contribuínte que se incorpora ao Imposto sobre Sociedades son as sociedades civís con personalidade xurídica e obxecto mercantil. A reforma non afecta ás comunidades de bens nin demais entes sen personalidade do artigo 35.4 da LGT, que seguen tributando como entidades en atribución de rendas conforme ao réxime especial regulado na Sección 2ª do Título X da Lei do IRPE.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

- As herdanzas xacentes.

- As comunidades de bens.
- Calquera entidade carente de personalidade xurídica que constitúa unha unidade económica ou un patrimonio separado susceptible de imposición.
- As entidades constituídas no estranxeiro cuxa natureza xurídica sexa idéntica ou análoga á das entidades en atribución de rendas constituídas de acordo coas leis españolas.

As características básicas que debe reunir unha entidade constituída no estranxeiro para ser considerada en España como unha entidade en atribución de rendas aos efectos do IRPF, do IS e do Imposto sobre a Renda de non Residentes, son as seguintes:

- a. Que a entidade non sexa contribuínte dun imposto persoal sobre a renda no Estado de constitución.
- b. Que as rendas xeradas pola entidade atribúanse fiscalmente aos seus socios ou partícipes, de acordo coa lexislación do seu Estado de constitución, sendo os socios ou partícipes os que tributen polas mesmas no seu imposto persoal. Esta atribución deberá producirse polo cherna feito da obtención da renda por parte da entidade, sen que sexa relevante para estes fins se as rendas foron ou non obxecto de distribución efectivamente aos socios ou partícipes.
- c. Que a renda obtida pola entidade en atribución de rendas e atribuída aos socios ou partícipes conserve, de acordo coa lexislación do seu Estado de constitución, a natureza da actividade ou fonte de que procedan para cada socio ou partícipe.

Nota : véxase ao respecto a Resolución do 6 de febreiro de 2020, da Dirección Xeral de Tributos, sobre a consideración como entidades en réxime de atribución de rendas a determinadas entidades constituídas no estranxeiro (BOE do 13 de febreiro).

Importante: as entidades Non residentes que carecen de NIF consignarán no recadro **[1562]** o Número de Identificación que teñan asignado as citadas entidades no País de residencia e marcarán o recadro **[1563]** para indicar esta circunstancia.

Delimitación negativa

Normativa: Art. 7 LIS

Non se inclúen no réxime especial de atribución de rendas, entre outras, as seguintes entidades:

- Os fondos de investimento, regulados na Lei 35/2003, do 4 de novembro, de Institucións de Investimento Colectivo.
- As unións temporais de empresas, reguladas na Lei 18/1982, do 26 de maio, sobre réxime fiscal das agrupacións e unións temporais de Empresas e das Sociedades de desenvolvemento industrial rexional.
- Os fondos de pensións, regulados no texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro.
- As comunidades titulares de montes veciñais en man común reguladas pola Lei 55/1980, do 11 de novembro, de montes veciñais en man común, ou na lexislación autonómica correspondente.

- As sociedades agrarias de transformación, reguladas no Real decreto 1776/1981, do 3 de agosto, polo que se aproba o Estatuto que regula as Sociedades Agrarias de Transformación.
- A partir do 1 de xaneiro de 2016 as sociedades civís con personalidade xurídica e obxecto mercantil suxeitas ao Imposto sobre Sociedades.

Enténdese por obxecto mercantil a realización dunha actividade económica de produción, intercambio ou prestación de servizos para o mercado nun sector non excluído do ámbito mercantil.

Con esta finalidade a actividade de alugamento de inmobles pode ter carácter mercantil, con independencia de que se cumpra ou non a definición de actividade económica prevista nos artigos 27.2 da Lei do IRPE e 5.1 a LIS, polo que as sociedades civís con personalidade xurídica cuxa actividade é o arrendamento de inmobles, son contribuíntes do Imposto sobre Sociedades.

- **A partir do 1 de xaneiro de 2022**, tributarán no Imposto sobre Sociedades, en calidade de contribuíntes, as entidades en réxime de atribución de rendas que se definen a continuación polas rendas positivas que se indican.
 - a. Ten que tratarse de **entidades en atribución de rendas en que** :
 - unha ou varias entidades, vinculadas entre si no sentido do apartado 13 do artigo 15.bis da LIS, participen directa ou indirectamente en calquera día do ano, no capital, nos fondos propios, nos resultados ou nos dereitos de voto nunha porcentaxe igual ou superior ao 50 por 100 e
 - sexan residentes en países ou territorios que cualifiquen á entidade en réxime de atribución como contribuínte por un imposto persoal sobre a renda,
 - b. Estas entidades en réxime de atribución de rendas tributarán polo Imposto sobre Sociedades, en calidade de contribuínte, **polas seguintes rendas positivas** que corresponda atribuír a todos os partícipes residentes en países ou territorios que consideren a entidade en atribución de rendas como contribuínte por imposición persoal sobre a renda:
 - Rendas obtidas en territorio español que estean suxeitas e exentas de tributación no Imposto sobre a Renda de non Residentes.
 - Rendas de fonte estranxeira que non estean suxeitas ou estean exentas de tributación por un imposto esixido polo país ou territorio da entidade ou entidades pagadoras de tales rendas.

O resto das rendas entidades en réxime de atribución de rendas serán atribuídas aos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes e tributarán de acordo co establecido para este réxime na Lei do IRPE, que se comenta neste mesmo Capítulo 10 nos apartados seguintes.

Cálculo da renda atribuíble e pagamentos a conta

Normativa: Art. 89 Lei IRPE

a) Regra xeral

A determinación da renda atribuíble realízase en sede da entidade que a obtén, de acordo coa normativa do IRPF aplicable a cada modalidade de renda segundo a súa orixe ou fonte, sen ter en conta as reducións nin minoracións que puidesen corresponder ás devanditas rendas. Non obstante, as reducións ou minoracións que correspondan poderán ser aplicadas polos membros da entidade en réxime de atribución de rendas que sexan contribuíntes do IRPF.

En definitiva, a determinación da renda atribuíble, en función da súa orixe ou fonte, efectuarase en sede da entidade que a obtén, de acordo cos criterios que se explican a continuación:

1. Rendementos de capital inmobiliario

A renda neta atribuíble determinarase por diferenza entre os ingresos íntegros e os gastos necesarios para a obtención dos mesmos, incluída a amortización do inmovible e dos demais bens cedidos con este, sen que proceda aplicar a [redución do 90, 70, 60 ou 50 por 100](#) que proceda sobre os rendementos netos positivos derivados do arrendamento de inmovibles destinados a vivenda a que se refire o artigo 23.2 da Lei do IRPF.

Serán os membros persoas físicas da entidade en réxime de atribución de rendas que sexan contribuíntes do IRPF os que poderán practicar na súa declaración estas reducións.

2. Rendementos de capital mobiliario

A renda neta atribuíble determinarase por diferenza entre os ingresos íntegros e os gastos deducibles a que se refire o artigo 26.1 da Lei do IRPF.

No caso dos rendementos de capital mobiliaria que van á base imponible do aforro, son gastos deducibles os de administración e depósito de valores negociables. Cando se trate de rendementos derivados da prestación de asistencia técnica, do arrendamento de bens móbiles, negocios ou minas ou de subarrendamentos, deduciranse dos rendementos íntegros os gastos necesarios para a súa obtención e, se é o caso, o importe da deterioración sufrida polos bens ou dereitos de que procedan os ingresos.

En ningún caso a entidade de réxime de atribución poderá aplicar a redución do 30 por 100 contemplada no artigo 26.2 da Lei do IRPF para os rendementos netos previstos no artigo 25.4 da citada Lei (rendementos de capital mobiliaria a integrar na base imponible xeral) que teñan un período de xeración superior a dous anos ou sexan cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo cando, en ambos os dous casos, impútense nun único período impositivo e a contía do rendimento neto sobre a que se aplica a redución non supere 300.000 euros anuais.

Serán os membros da entidade en réxime de atribución de rendas que sexan contribuíntes polo IRPF os que poderán practicar na súa declaración esta redución.

En función da natureza do rendimento do capital mobiliario atribuído, o contribuínte deberá integraro na súa declaración da seguinte forma:

- a. **Na base imponible xeral** os [rendementos previstos no artigo 25.4 da Lei do IRPF](#) baixo a denominación "outra rendementos do capital mobiliario", así como os derivados da [cesión a terceiros de capitais propias a que se refire o artigo 25.2 da Lei do IRPF](#) que procedan de entidades vinculadas co mesmo.
- b. **Na base imponible do aforro** os rendementos previstos nos apartados 1, 2, e 3 do artigo 25 da Lei do [IRPF](#) (rendementos obtidos pola participación nos fondos propios de calquera tipo de entidade; rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias; rendementos procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez e os procedentes de rendas derivadas da imposición de capitais). O comentario destes [rendementos a integrar na base imponible do aforro](#) cóntense no Capítulo 5.

3. Rendementos de actividades económicas

A determinación da renda atribuíble efectuarase de acordo co método de determinación do rendimento neto que resulte aplicable á entidade, sen que para o cálculo das rendas a atribuír a cada un dos seus membros poida aplicar a [redución do 30 por 100](#) sobre os rendementos con período de xeración superior a dous anos ou cualificados regulamentariamente como obtidos de forma notoriamente irregular no tempo, cando, en ambos os dous casos, impútense nun único período impositivo prevista no artigo 32.1 da Lei do [IRPF](#).

As [reducións polo exercicio de actividades económicas do artigo 32.2](#) da Lei do IRPF e [por inicio dunha nova actividade do artigo 32.3](#) da Lei do [IRPF](#) non son aplicables por entidades en réxime de atribución de rendas para determinar o rendimento neto das súas actividades económicas. Serán os membros da entidade en réxime de atribución de rendas que sexan contribuíntes polo [IRPF](#) os que poderán practicar na súa declaración estas reducións.

Os gastos propios de cada un dos comeneiros, socios ou partícipes que, por non haberse pactado o seu pagamento con cargo á entidade en réxime de atribución de renda, sexan satisfeitos por cada un deles terán o carácter de deducibles para eles, sempre que exista a debida correlación coa obtención dos ingresos. A deducibilidade destes gastos efectuarase polo comeneiro, socio ou partícipe que os satisfíxese minorando o rendimento a el atribuído pola entidade.

Os requisitos para a aplicación ás entidades en réxime de atribución de rendas do método de [estimación directa](#), tanto na modalidade normal coma na simplificada, e do método estimación obxectiva tanto de [actividades agrícolas, gandeiras e forestais](#) como dos [restantes actividades](#) poden consultarse, respectivamente, nos Capítulos 7, 9 e 8 deste Manual.

4. Ganancias e perdas patrimoniais

A determinación da renda atribuíble efectuarase de acordo coas normas do [IRPF](#).

En función de que a ganancia ou perda patrimonial atribuída derive ou non da transmisión de elementos patrimoniais, o contribuínte deberá integrara na súa declaración da seguinte forma:

- a. **Na base imponible xera** l as ganancias e perdas patrimoniais que non deriven de transmisións de elementos patrimoniais.
- b. **Na base imponible do aforro** as ganancias e perdas patrimoniais que deriven da transmisión de elementos patrimoniais calquera que sexa o seu período de xeración.

Nos casos de transmisión dun elemento patrimonial común o importe da ganancia ou perda patrimonial calcularase pola entidade respecto de cada socio, herdeiro, comuneiro ou partícipe, atendendo á súa participación na titularidade do elemento patrimonial ou do dereito real sobre o mesmo, por diferenza entre os seus valores de adquisición e transmisión, aplicándose, se é o caso, a disposición transitoria novena da Lei do IRPE unicamente sobre as ganancias patrimoniais correspondentes a aqueles socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes que adquirisen con anterioridade a 31 de decembro de 1994, o que esixe a comunicación por parte destes da información necesaria para aplicar o novo límite de 400.000 euros que establece a citada disposición transitoria novena (límite que é individual).

As especialidades relativas á aplicación dos [coeficientes redutores](#) ás ganancias patrimoniais derivadas de transmisións de elementos patrimoniais non afectos adquiridos antes do 31 de decembro de 1994, coméntanse no Capítulo 11.

Importante: para o cálculo da renda procedente de ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de elementos non afectos ao desenvolvemento de actividades económicas, que deba atribuírse aos membros destas entidades, que sexan contribuíntes do Imposto sobre Sociedades ou contribuíntes polo Imposto sobre a Renda de non Residentes con establecemento permanente ou sen establecemento permanente que non sexan persoas físicas, non resultarán de aplicación os coeficientes redutores ou de abatemento a que se refire a disposición transitoria novena da Lei do IRPE.

5. Imputación de rendas inmobiliarias

A determinación da renda atribuíble efectuarase conforme ás normas do IRPE que resulten aplicables a cada concepto incluído nesta categoría de rendas. Estas normas comentáronse anteriormente neste mesmo Capítulo no apartado correspondente ao "[Régime de imputación de rendas inmobiliarias](#)".

6. Retencións e ingresos a conta

As retencións e ingresos a conta soportadas pola entidade en réxime de atribución de rendas e **as bases das deducións correspondentes** á entidade atribuiranse aos seus membros na mesma proporción en que se atribúan as rendas.

b) Regras especiais

- **A renda atribuíble determinarase de acordo co previsto na normativa reguladora do Imposto sobre Sociedades**, nos supostos en que **todos** os membros da entidade en réxime de atribución de rendas sexan contribuíntes do Imposto sobre Sociedades e que non teñan a consideración de sociedades patrimoniais ou do Imposto sobre a Renda de

non Residentes con establecemento permanente.

- **A determinación da renda atribuíble aos contribuíntes do Imposto sobre a Renda de non Residentes sen establecemento permanente** efectuarase de acordo co previsto no Capítulo IV do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes, aprobado polo Real decreto Lexislativo 5/2004, do 5 de marzo ([BOE](#) do 12 de marzo).
- **Os contribuíntes do Imposto sobre Sociedades e do Imposto sobre a Renda de non Residentes con establecemento permanente**, que sexan membros dunha entidade en réxime de atribución de rendas que adquira accións ou participacións en institucións de investimento colectivo, integrarán na súa base imponible o importe das rendas contabilizadas ou que deban contabilizarse procedentes das citadas accións ou participacións. Así mesmo, integrarán na súa base imponible o importe dos rendementos do capital mobiliario derivados da cesión a terceiros de capitais propias que se devindicasen a favor da entidade en réxime de atribución de rendas.

Suposto especial: rendas negativas de fonte estranxeira

Cando a entidade en réxime de atribución de rendas obteña rendas de fonte estranxeira procedente dun país co que España non teña subscrito un convenio para evitar a dobre imposición con cláusula de intercambio de información, non se computarán as rendas negativas que excedan das positivas obtidas no mesmo país e procedan da mesma fonte. O exceso computarase nos catro anos seguintes conforme vaian obtendose rendas positivas do mesmo país e fonte.

Cualificación da renda atribuída e criterios de atribución

Normativa: Art. 88 Lei IRPF

As rendas obtidas polas entidades incluídas neste réxime que deban atribuírse aos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes terán a natureza derivada da actividade ou fonte de onde procedan para cada un deles. Nos casos en que un dos socios, comuneiros ou partícipes límitese a realizar unha achega de capital, os rendementos atribuídos a este terán a natureza de rendementos do capital mobiliario como consecuencia da cesión de capital.

As rendas atribuiranse anualmente aos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes segundo as normas ou pactos aplicables en cada caso e, se estes non constasen á Administración tributaria en forma fidedigno, atribuiranse por partes iguais.

No caso das comunidades de bens, de acordo co que se dispón no artigo 393 do Código Civil, a distribución aos comuneiros tanto nos beneficios coma nas cargas, será proporcional ás súas respectivas cotas. Presumíndose iguais, mentres non se probe o contrario, as porcións correspondentes aos partícipes na comunidade.

Non obstante, no caso das comunidades de propietarios as ganancias ou rendementos atribuiranse a cada un dos propietarios en función do seu coeficiente de participación no edificio, en canto, conforme ao artigo 3 da Lei 49/1960, do 21 de xullo, sobre Propiedade Horizontal, este é o módulo para determinar a participación de cada propietario nas cargas e beneficios por razón da comunidade, non sendo que nos estatutos da mesma dispuxécese outro reparto.

Declaración das rendas atribuídas

As rendas atribuídas deben declararse na rúbrica que corresponda do apartado "E" da declaración, identificando previamente o contribuínte que ten a condición de socio, comuneiro ou partícipe da entidade, o NIF da mesma ou, se carece deste, o Número de Identificación que teñan asignado a entidade no país de residencia e a súa porcentaxe de participación.

Tratándose de atribución de rendementos do capital inmobiliario, tamén deberá cubrirse o epígrafe "Relación de bens inmoables arrendados ou cedidos a terceiros por entidades en réxime de atribución de rendas", en que se incluírán os datos de identificación do inmovible e do socio comuneiro ou partícipe solicitado no mesmo.

Suposto especial: existencia de imputación de rendas inmobiliarias

No suposto de que existan imputacións de rendas inmobiliarias polo feito de que o inmovible estivese a disposición da entidade en réxime de atribución de rendas durante a totalidade ou parte do ano, ben por estar arrendado o inmovible só durante parte do ano, ben por haberse procedido á súa transmisión ao longo do ano, a imputación de rendas inmobiliarias deberá declararse no apartado "C" da declaración.

Obrigas tributarias das entidades en réxime de atribución de rendas

1. Obrigas de información

Normativa: Arts. 90 Lei IRPF e 70 Regulamento IRPF. Véxase tamén Orde HAP/2250/2015, do 23 de outubro, pola que se aproba o modelo 184 de declaración informativa anual a presentar polas entidades en réxime de atribución de rendas e pola que se modifican outras normas tributarias (BOE do 29 de outubro)

As entidades en réxime de atribución de rendas que exerzan unha actividade económica ou cuxas rendas excedan de 3.000 euros anuais deberán presentar entre o 1 e o 31 de xaneiro de cada ano unha declaración informativa en que, ademais dos seus datos identificativos e, se é o caso, os do seu representante, deberá constar a seguinte información:

- a. Identificación, domicilio fiscal e NIF dos seus membros**, residentes ou non en territorio español, incluíndose as variacións na composición da entidade ao longo de cada período impositivo.

No caso de membros non residentes en territorio español, deberá identificarse a quen ostente a representación fiscal do mesmo de acordo co que se establece no artigo 10 do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes, aprobado polo Real decreto Lexislativo 5/2004, do 5 de marzo.

No suposto de entidades en réxime de atribución de rendas constituídas no estranxeiro, deberase identificar os membros da entidade contribuíntes polo IRPF ou do Imposto sobre Sociedades, así como aos contribuíntes polo Imposto sobre a Renda de non Residentes respecto das rendas obtidas pola entidade suxeita ao devandito imposto.

- b. Importe total das rendas obtidas pola entidade e da renda atribuíble** a cada un dos seus membros, especificándose, se é o caso:

- Ingresos íntegros e gastos deducibles por cada fonte de renda.
- Importe das rendas de fonte estranxeira, sinalando o país de procedencia, con indicación dos rendementos íntegros e gastos.
- Identificación, se é o caso, da institución de investimento colectivo cuxas accións ou participacións adquirísense ou subscrito, data de adquisición ou subscripción e valor de adquisición das mesmas, así como identificación da persoa ou entidade, residente ou non residente, cesionaria dos capitais propios.

c. **Base das deducións** ás que teña dereito a entidade.

d. **Importe das retencións e ingresos a conta soportados** pola entidade e os atribuíbles a cada un dos seus membros.

e. **Importe neto da cifra de negocios** de acordo co que se dispón na normativa mercantil aplicable ao respecto.

Véxanse o artigo 35.2 do Código de Comercio; a Norma de elaboración contable 11ª do Plan Xeral de Contabilidade, aprobado por Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro (BOE do 20 de novembro), así como o texto refundido da Lei de Sociedades de Capital, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2010, do 2 de xullo (BOE do 3 de xullo).

A obriga de presentar a declaración informativa anual deberá ser cumprida por quen teña a consideración de representante da entidade de acordo co previsto na normativa xeral tributaria, ou polos seus membros contribuíntes polo IRPF ou polo Imposto sobre Sociedades no caso de entidades constituídas no estranxeiro.

Importante: as entidades en réxime de atribución de rendas deberán notificar por escrito aos seus membros, no prazo dun mes desde a finalización do prazo de presentación da declaración, a información a que se refiren os parágrafos b), c) e d) anteriores. Xa que a presentación da declaración realízase no mes de xaneiro de cada ano, a citada notificación efectuarase durante o mes de febreiro.

2. Outras obrigas tributarias

Aínda que as entidades en réxime de atribución de rendas non teñen a consideración de contribuíntes polo IRPF nin polo Imposto sobre Sociedades, porén, deben cumprir determinadas obrigas ou deberes tributarios derivados da aplicación do procedemento de xestión tributaria, especialmente no suposto de que realicen actividades económicas. Pola súa banda, os membros das citadas entidades tamén están obrigados ao cumprimento de determinadas obrigas ou deberes tributarios, á marxe dos correspondentes á entidade.

Polo que á xestión do IRPF respecta, as obrigas e deberes tributarios a cargo de entidades en réxime de atribución de rendas que desenvolvan actividades económicas e as de cada un dos seus membros distribúense da forma seguinte:

a. **Obrigas a cargo da entidade en réxime de atribución de rendas:**

- Presentación de declaracións censuais.

- Leva da contabilidade e / ou libros rexistros da actividade.
- Emisión de facturas.
- As propias dos retenedores ou obrigados a efectuar ingresos a conta.
- Determinación da renda atribuíble e pagamentos a conta.
- Obrigas de subministración de información.

b. Obrigas a cargo de cada un dos socios, comuneiros ou partícipes:

- Presentación de declaración censual.
- Realización de pagamentos fraccionados.
- Declaración da renda atribuída.

Imputación de rendas das agrupacións de interese económico, españolas e europeas, e das unións temporais de empresas

Normativa: Arts. 43 a 47 LIS

Ámbito de aplicación

O réxime especial de imputación de rendas é aplicable ás seguintes entidades:

- **Agrupacións de Interese Económico Español** regulado pola Lei 12/1991, do 29 de abril, de Agrupacións de Interese Económico.
- **Agrupacións Europeas de Interese Económico** reguladas polo Regulamento CEE/2137/1985, do 25 de xullo, do Consello.
- **Unións Temporais de Empresas** reguladas na Lei 18/1982, do 26 de maio, sobre Réxime Fiscal de Agrupacións e Unións Temporais de Empresas e de Sociedades de Desenvolvemento Industrial Rexional, que estean inscritas no Rexistro Especial do Ministerio de Facenda.

Contido do réxime especial

As especialidades deste réxime especial de imputación fiscal son as seguintes:

- a.** As entidades ás que resulta aplicable este réxime están suxeito Imposto sobre Sociedades, a excepción do pagamento da débeda tributaria pola parte de base imponible imputable aos socios residentes en territorio español.

b. A imputación aos socios residentes en territorio español ou non residentes con establecemento permanente no mesmo comprende os seguintes conceptos:

- Os gastos financeiros netos que, de acordo co artigo 16 da LIS, non fosen obxecto de dedución nestas entidades no período impositivo. Os gastos financeiros netos que se imputen aos socios non serán deducibles pola entidade.
- A reserva de capitalización que, de acordo co que se dispón no artigo 25 da LIS, non fose aplicada pola entidade no período impositivo. A reserva de capitalización que se impute aos seus socios non poderá ser aplicada pola entidade, non sendo que o socio sexa contribuínte do IRPE.
- As bases impoñibles, positivas (minoradas ou incrementadas, se é o caso, na reserva de nivelamento a que se refire o artigo 105 da LIS) ou negativas, obtidas por estas entidades. As bases impoñibles negativas que imputen aos seus socios non serán compensables pola entidade que as obtivo.
- As bases das deducións e das bonificacións na cota ás que teña dereito a entidade. As bases das deducións e bonificacións integraranse na liquidación dos socios, minorando a cota segundo corresponda por aplicación das normas do IRPE ou do Imposto sobre Sociedades, segundo que o socio sexa contribuínte, respectivamente, dos citados impostos.
- As retencións e ingresos a conta correspondentes á entidade.

A reserva de nivelamento de bases impoñibles a que se refire o artigo 105 da LIS se adicionará, se é o caso, á base impoñible da agrupación de interese económico.

c. As imputacións dos conceptos anteriormente comentados efectuaranse de acordo cos seguintes criterios:

- Cando os socios ou empresas membros sexan entidades sometidas a este réxime, na data de finalización do período impositivo da entidade sometida a este réxime.
- Nos demais supostos, no seguinte período impositivo, non sendo que se decida facero de maneira continuada na mesma data de finalización do período impositivo da entidade sometida a este réxime. A opción manifestarase na primeira declaración do IRPE en que teña que producir efecto e manterase durante tres anos.

d. Os dividendos e participacións en beneficios que correspondan a socios que deban soportar a imputación e procedan de períodos impositivos durante os cales a entidade se achase no presente réxime, non tributarán polo IRPE nin polo Imposto sobre Sociedades. O seu importe non se integrará no valor de adquisición das participacións dos socios a quen fosen imputadas. Tratándose dos socios que adquiran as participacións con posterioridade á imputación, diminuírase o seu valor de adquisición no devandito importe.

e. Na transmisión de participacións no capital, fondos propios ou resultados destas entidades, o valor de adquisición incrementarase no importe dos beneficios sociais que, sen efectiva distribución, fosen imputados aos socios como rendas das súas participacións no período de tempo comprendido entre a súa adquisición e transmisión.

Ademais, no caso de participacións en Unións Temporais de Empresas, o valor de adquisición minorarase no importe das perdas sociais que fosen imputadas aos socios.

Pola súa banda, no caso de Agrupacións de Interese Económico cando así establézano os criterios contables, o valor de adquisición minorarase no importe dos gastos financeiros, as bases impositibles negativas, a reserva de capitalización, e as deducións e bonificacións, que fosen imputadas aos socios no período de tempo comprendido entre a súa adquisición e transmisión, ata que se anule o referido valor, integrándose na base imponible igualmente o correspondente ingreso financeiro.

Imputación de rendas no réxime de transparencia fiscal internacional

Normativa: Art. 91 Lei IRPF

O réxime de transparencia fiscal internacional supón a imputación a unha persoa ou entidade residente en territorio español de determinadas rendas obtidas por unha entidade participada maioritariamente que resida no estranxeiro cando a imposición sobre esas rendas no estranxeiro é notoriamente inferior á que se producise en territorio español, imputación que se produce aínda que as rendas non fosen efectivamente distribuídas.

Ámbito de aplicación

Delimitación positiva

Normativa: Art. 91.1 Lei IRPF

Sen prexuízo do que se dispón nos tratados e convenios internacionais que pasasen a formar parte do noso ordenamento interno, **os contribuíntes do IRPF deberán incluír na base imponible xeral da renda do período impositivo**, como un compoñente máis independente e autónomo da mesma, a **renda positiva obtida por unha entidade non residente** en territorio español, en canto que a devandita renda pertenza a algunha das clases detállanse no apartado seguinte e concorran as seguintes circunstancias no referente ao grao de participación e ao nivel de tributación da entidade non residente:

a. Grado de participación na entidade non residente

A participación do contribuínte no capital, os fondos propios, os resultados ou os dereitos de voto da entidade non residente en territorio español, na data de peche do exercicio social desta última, **debe ser igual ou superior ao 50 por 100**.

Con esta finalidade a participación do contribuínte pode ser **directamente** na entidade non residente ou ben **indirectamente** a través doutra ou outras entidades non residentes.

O devandito grao de participación pode ostentalo o contribuínte por si mesmo ou conxuntamente con entidades vinculadas, segundo o previsto no artigo 18 da LIS, ou con outros contribuíntes unidos por vínculos de parentesco, incluído o cónxuxe, en liña directa ou colateral, consanguínea ou por afinidade, ata o segundo grao inclusive.

Precisión: para os efectos de determinar se a participación de todos eles é igual ou superior ao 50 por 100, xunto á participación do contribuínte debe terse en conta unicamente a do cónxuxe ou os familiares que sexan contribuíntes por IRPE, excluíndose en consecuencia para o devandito cómputo a participación dos non residentes.

b. Nivel de tributación da entidade non residente participada

O imposto de natureza idéntica ou análoga ao Imposto sobre Sociedades satisfeitas pola entidade non residente participada por razón das rendas que deban incluírse, **debe ser inferior ao 75 por 100 da tributación que correspondería** a esas mesmas rendas no Imposto sobre Sociedades españolas.

Delimitación negativa: entidades non residentes en territorio español excluídas do réxime de transparencia fiscal internacional

Normativa: Art. 91.14 Lei IRPE

A imputación de rendas no réxime de transparencia fiscal internacional non é de aplicación cando a entidade non residente en territorio español sexa residente noutro Estado membro da Unión Europea ou que forme parte do Acordo do Espazo Económico Europeo, sempre que o contribuínte acredite que realiza actividades económicas.

Tampouco é de aplicación cando se trate dunha institución de investimento colectiva regulada na Directiva 2009/65/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, pola que se coordinan as disposicións legais, regulamentarias e administrativas sobre determinados organismos de investimento colectivo en valores mobiliarios, constituída e domiciliada nalgún Estado membro da Unión Europea.

Polo tanto, para a aplicación deste réxime de imputación a entidade non residente en territorio español non pode ser residente noutro Estado membro da Unión Europea ou que forme parte do Acordo do Espazo Económico Europeo, ou sendo residente noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, o contribuínte non pode acreditar que realiza actividades económicas ou trátase dunha institución de investimento colectiva regulada pola Directiva 2009/65/CE.

Contido do réxime especial e momento da imputación

Rendas susceptibles de imputación

Hai que distinguir entre:

• Rendas obtidas de entidades que non desenvolvan actividades económicas

Normativa: Art. 91.2 Lei IRPF

Os contribuíntes imputarán a **renda total** obtida pola entidade non residente en territorio español cando esta non dispoña da correspondente organización de medios materiais e persoais para a súa obtención, mesmo se as operacións teñen carácter recorrente. É dicir, cando se considere que estas entidades non desenvolven actividades económicas.

Entenderase por renda total o importe da base imponible que resulte de aplicar os criterios e principios establecidos na LIS e nos restantes disposicións relativas ao Imposto sobre Sociedades para a determinación daquela .

Non obstante, o anterior non resultará de aplicación cando o contribuínte acredite que as referidas operacións realízanse cos medios materiais e persoais existentes nunha entidade non residente en territorio español pertencente ao mesmo grupo, no sentido do artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da súa residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas, ou ben que a súa constitución e operativa responde a motivos económicos válidos.

Entenderase que o grupo de sociedades a que se refire o artigo 42 do Código de Comercio inclúe as entidades multigrupo e asociadas nos termos da lexislación mercantil.

• Rendas obtidas de entidades que desenvolvan actividades económicas

Normativa: Art. 91.3 Lei IRPF

Como regra xeral e coas matizacións contidas no artigo 91.3 da Lei do IRPF, o socio residente cando non sexa imputable a renda total obtida conforme ao sinalado no apartado anterior ten a obriga de imputar na parte xeral da base imponible unicamente a renda positiva obtida pola entidade non residente en territorio español que proveña de cada unha das seguintes fontes:

- a. **Titularidade de bens inmoables**, rústicos e urbanos, **ou de dereitos reais que recaian sobre estes**, non sendo que estean afectos a unha actividade económica ou cedida en uso a outras entidades non residentes, pertencentes ao mesmo grupo de sociedades da titular no sentido do artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da súa residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas, e igualmente estiveren afectos a unha actividade económica.
- b. **Participación en fondos propios de calquera tipo de entidade e cesión a terceiros de capitais propias**, que teñan tal consideración de acordo co que se dispón na normativa do IRPF, agás as que proceda dos seguintes activos financeiros:
 - Os tidos para dar cumprimento a obrigas legais e regulamentarias orixinadas polo exercicio de actividades económicas.
 - Os que incorporen dereitos de crédito nado de relacións contractuais establecidas como consecuencia do desenvolvemento de actividades económicas.

- Os tidos como consecuencia do exercicio de actividades de intermediación en mercados oficiais de valores.
- Os tidos por entidades de crédito e aseguradoras como consecuencia do exercicio das súas actividades empresariais, sen prexuízo do que se establece na letra i).

c. **Operacións de capitalización e seguro**, que teñan como beneficiario á propia entidade.

d. **Propiedade industrial e intelectual, asistencia técnica, bens mobles, dereitos de imaxe e arrendamento ou subarrendamento de negocios ou minas**, que teñan tal consideración de acordo co que se dispón no artigo 25.4 da Lei do IRPF.

Non obstante, non será obxecto de imputación a renda procedente de dereitos de imaxe que deba imputarse conforme ao que se dispón no artigo 92 da Lei do IRPF

e. **Transmisión dos bens e dereitos** referidos nas letras a), b), c) e d) anteriores que xere rendas.

f. **Instrumentos financeiros derivados**, agás os designados para cubrir un risco especificamente identificado derivado da realización de actividades económicas.

g. **Actividades de seguros, crediticias, operacións de arrendamento financeiro e outro actividades financeiras** non sendo que se trate de rendas obtidas no exercicio de actividades económicas, sen prexuízo do que se establece na letra i).

h. **Operacións sobre bens e servizos realizados con persoas ou entidades vinculadas**, no sentido do artigo 18 da LIS, en que a entidade non residente ou establecemento engade un valor económico escaso ou nulo.

i. **Actividades crediticias, financeiras, aseguradoras e de prestación de servizos**, agás os directamente relacionados con actividades de exportación **realizada, directa ou indirectamente, con persoas ou entidades vinculadas**, nos termos do artigo 18 da LIS, residentes en territorio español, e **n canto determinen gastos fiscalmente deducibles** nas devanditas persoas ou entidades residentes.

Rendas non susceptibles de imputación

Normativa: Art. 91.3.i), 4, 5 e 9 Lei IRPF

Sen prexuízo do comentado anteriormente, non son susceptibles de imputación as seguintes rendas:

- As rendas positivas correspondentes a ingresos derivados de actividades crediticias, financeiras, aseguradoras ou de prestación de servizos, cando polo menos dous terzos dos ingresos correspondentes ás mesmas realizásen se con persoas ou entidades non vinculadas nos termos do artigo 18 da LIS.
- As rendas positivas a que se refire o apartado anterior "[Rendas susceptibles de imputación](#)" cando a suma dos seus importes sexa inferior ao 15 por 100 da renda total obtida pola entidade non residente.

Non obstante, imputaranse en todo caso as rendas ás que se refire a letra i) do apartado anterior sen prexuízo de que, así mesmo, sexan tomadas en consideración para os efectos de determinar que a suma dos seus importes sexa inferior ao 15 por 100 da renda total obtida pola entidade non residente.

- O importe do imposto ou impostos de natureza idéntica ou similar ao Imposto sobre Sociedades efectivamente satisfeito pola sociedade non residente pola parte de renda a incluír.
- Os dividendos ou participacións en beneficios, incluídos os dividendos a conta, na parte que corresponda á renda positiva que fose imputada.

En caso de distribución de reservas, atenderase á designación contida no acordo social, entendendose aplicadas as últimas cantidades abonadas ás devanditas reservas.

Importante: unha mesma renda positiva soamente poderá ser obxecto de imputación por unha soa vez, calquera que sexa a forma e a entidade en que se manifeste.

Determinación do importe da renda positiva a imputar e momento en que debe efectuarse a imputación

Determinación do importe da renda positiva a imputar

Normativa: Art. 91.7, 10 e 12.c) Lei IRPF

- **Importe da renda positiva**

O importe da renda positiva a imputar na base imponible calcularase de acordo cos principios e criterios establecidos na normativa reguladora do Imposto sobre Sociedades para a determinación da base imponible, utilizando o tipo de cambio vixente ao peche do exercicio social da entidade non residente en territorio español.

Cando a entidade participada sexa residente nun país ou territorio cualificado como xurisdición non cooperativa presumirase, agás proba en contrario, que a renda obtida pola entidade participada é o 15 por 100 do valor de adquisición da participación.

- **Imputación**

Unha vez determinado o importe da renda positiva, a imputación efectuarase na base imponible xeral en proporción á participación da persoa física residente nos resultados da entidade non residente e, no seu defecto, en proporción á participación no capital, os fondos propios ou os dereitos de voto da entidade.

No caso de que o contribuínte participe indirectamente na entidade residente a través doutra ou outras entidades non residentes, o importe da renda positiva a imputar será o correspondente á participación indirecta.

- **Límite**

En ningún caso, imputarase unha cantidade superior á renda total da entidade non residente.

Período impositivo en que debe realizarse a imputación

Normativa: Art. 91.6 Lei IRPF

A imputación realizarase no período impositivo que comprenda o día en que a entidade non residente conclúise o seu exercicio social que, para estes fins, non poderá entenderse de duración superior a 12 meses.

Medidas para evitar a dobre imposición

Dedución da cota líquida do IRPF

Normativa: Art. 91.9 Lei IRPF

Será deducible da cota líquida do IRPF o imposto ou gravame efectivamente satisfeito no estranxeiro por razón da distribución dos dividendos ou participacións en beneficios, sexa conforme a un convenio para evitar a dobre imposición ou de acordo coa lexislación interna do país ou territorio de que se trate, na parte que corresponda á renda positiva incluída na base imponible.

Esta dedución poderá practicarse, aínda cando os impostos ou gravames correspondan a períodos impositivos distintos a aquel en que se realizou a inclusión, sen que o seu importe poida exceder da cota íntegra que en España correspondería pagar pola renda positiva incluída na base imponible.

En ningún caso deduciranse os impostos satisfeitos en países ou territorios cualificados como xurisdicións non cooperativas.

Esta dedución non poderá exceder da cota íntegra que en España correspondería pagar pola renda positiva imputada na base imponible.

O importe que, de acordo co anteriormente indicado, resulte deducible deberá facerse constar no recadro **[0589]** da declaración.

Lembre: non se integran na base imponible do contribuínte os dividendos ou participacións en beneficios na parte que corresponda á renda positiva que fose imputada e que unha mesma renda positiva soamente poderá ser obxecto de imputación por unha soa vez, calquera que sexa a forma e a entidade en que se manifeste.

Transmisión da súa participación polo contribuínte

Normativa: Art. 91.10 Lei IRPF

Para determinar a ganancia ou perda patrimonial derivada da transmisión das participacións, directas ou indirectas, nas entidades non residentes cuxas rendas fosen imputadas, a Lei prevé a aplicación de regras valorativas específicas análogas ás utilizables no caso de transmisión de participacións de sociedades que tributaron como patrimonial [artigo 35.1.c) do texto refundido da Lei do IRPF, aprobado polo Real decreto lexislativo 3/2004, do 5 de marzo, vixente a 31 de decembro de 2006], coa excepción de que os beneficios sociais imputados e non distribuídos a que se refire a Lei no suposto de sociedades patrimoniais deben entenderse substituídos neste suposto polas rendas positivas imputadas na base impoñible.

De acordo co anterior, da transmisión das participacións, directas ou indirectas, nas entidades non residentes cuxas rendas fosen imputadas, a ganancia ou perda computarase pola diferenza entre o valor de adquisición e de titularidade e o valor de transmisión daquelas .

Para tal fin, o valor de adquisición e de titularidade estimarase integrado por:

(+) O prezo ou cantidade desembolsada para a súa adquisición.

(+) O importe dos beneficios sociais que, sen efectiva distribución, fosen obtidos pola sociedade non residente durante os períodos impositivos en que o contribuínte inclúise na súa base impoñible rendas positivas pola súa participación nela .

Pola súa banda o valor de transmisión a computar será, como mínimo, o teórico resultante do último balance cerrado, unha vez substituído o valor neto contable dos activos polo valor que terían para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio, ou polo seu valor de mercado se fose inferior.

Suposto especial: entidades residentes en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa

Normativa: Art. 91.12 Lei IRPF

Cando a entidade participada sexa residente nun país ou territorio cualificado como xurisdición non cooperativa, presumirase, agás proba en contrario, que se producen as seguintes circunstancias:

- Que a tributación da entidade non residente polas rendas obxecto de inclusión é inferior ao 75 por 100 do importe que correspondese a esas mesmas rendas aplicando as normas do Imposto sobre Sociedades españolas.
- Que a entidade é produtora das rendas enumeradas nas letras a), b), c), d), e), f) e g), h) e i) da rúbrica "Rendas obtidas de entidades que desenvolvan actividades económicas" dentro do apartado "[Contido do réxime e momento da imputación](#)", polo que as mesmas deben entenderse como imputables.
- Que a renda obtida pola entidade participada é o 15 por 100 do valor de adquisición da participación.

Véxase ao respecto a definición de xurisdición non cooperativa que recolle a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, así como a Orde [HFP/115/2023](#), do 9 de febreiro ([BOE](#) do 10 de febreiro), pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas, e que se comenta na "[Relación de países e territorios de xurisdición non cooperativa](#)" dentro do apartado dedicado á "Imputación de rendas por socios ou partícipes de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como de xurisdición non cooperativa" neste Capítulo.

Obrigas formais específicas derivadas do réxime de transparencia fiscal internacional

Normativa: Art. 91.11 Lei [IRPF](#). Véxase tamén orde de aprobación do modelo do [IRPF](#)

Os contribuíntes a quen resulte de aplicación este réxime deberán presentar conxuntamente coa declaración polo [IRPF](#) os seguintes datos relativos á entidade non residente en territorio español:

- Nome ou razón social e lugar do domicilio social.
- Relación de administradores do seu domicilio fiscal.
- O balance, conta de perdas e ganancias e memoria.
- Importe das rendas positivas que deban ser obxecto de imputación na base imponible.
- Xustificación, se é o caso, dos impostos satisfeitos respecto da renda positiva que deba ser obxecto de imputación.

Esta información que debe acompañar á declaración do [IRPF](#) pódese presentar a través do rexistro electrónico da Axencia Estatal de Administración Tributaria, na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria accedendo ao trámite de achega de documentación complementaria correspondente á declaración.

O rexistro electrónico da Axencia Estatal de Administración Tributaria encóntrase regulado en Resolución do 28 de decembro de 2009, da Presidencia da Axencia Estatal de Administración Tributaria pola que se crea a Sede electrónica e regúlanse os rexistros electrónicos da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Tamén poderán presentarse no rexistro presencial da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Todo iso entenderase sen prexuízo do que se dispón no apartado 4 do artigo 16 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas, que establece que os documentos que os interesados dirixan aos órganos das Administracións Públicas poderán presentarse:

- No rexistro electrónico da Administración ou Organismo ao que se dirixan, así como nos restantes rexistros electrónicos de calquera dos suxeitos aos que se refire o artigo 2.1.

- b. Nas oficinas de Correos, na forma que regulamentariamente se estableza.
- c. Nas representacións diplomáticas ou oficinas consulares de España no estranxeiro.
- d. Nas oficinas de asistencia en materia de rexistros.
- e. En calquera outro que establezan as disposicións vixentes.

Imputación de rendas pola cesión de dereitos de imaxe

Normativa: Arts. 92 Lei IRPF e 107 Regulamento IRPF

Concepto e ámbito de aplicación

Normativa: Art. 92.1 e 2 Lei IRPF

As cantidades percibidas directamente polo contribuínte pola cesión do dereito á explotación da súa imaxe ou do consentimento ou autorización para a súa utilización teñen a consideración de [rendementos do capital mobiliario](#), tal e como se comentou no Capítulo 5, incluso cando as devanditas cantidades sexan satisfeitas pola persoa ou entidade á que o contribuínte presta os seus servizos.

Porén, cando as devanditas retribucións se perciban por persoas ou sociedades cesionarias do dereito á explotación da imaxe ou do consentimento ou autorización para a súa utilización, xorde o **réxime especial de imputación de rendas pola cesión do dereito de imaxe** en cuxa virtude o cedente de tales dereitos debe imputar as rendas na parte xeral da súa base imponible do IRPF.

Para que resulte aplicable o réxime especial de imputación de rendas pola cesión de dereitos de imaxe, deben cumprirse todas e cada unha das seguintes circunstancias:

- a. Que o contribuínte titular do dereito de imaxe cedese o dereito á explotación da súa imaxe ou consentise ou autorizado a súa utilización a outra persoa ou entidade, residente ou non residente, denominada primeira cesionaria.

Con esta finalidade, resulta indiferente que a cesión, consentimento ou autorización, tivese lugar cando a persoa física non fose contribuínte polo IRPF.

- b. Que o contribuínte preste os seus servizos a unha persoa ou entidade, residente ou non residente, no ámbito dunha relación laboral.
- c. Que a persoa ou entidade coa que o contribuínte manteña a relación laboral, ou calquera outra persoa ou entidade vinculada con elas nos termos do artigo 18 da LIS, obtivese, mediante actos concertados con persoas ou entidades residentes ou non residentes, a cesión do dereito á explotación ou o consentimento ou autorización para a utilización da imaxe da persoa física, denominada segunda ou última cesionaria.

- d. Que os rendementos do traballo obtido no período impositivo polo contribuínte titular do dereito de imaxe sexan inferiores ao 85 por 100 da suma dos citados rendementos máis a total contraprestación a cargo da persoa ou entidade coa que o contribuínte mantén a relación laboral e que obtivo a cesión dos dereitos de imaxe.

Contido do réxime especial e momento da imputación

Cantidade a imputar

Normativa: Art. 92.4 Lei IRPF

A cantidade que hai que imputar será o valor da contraprestación que satisfíxese con anterioridade á contratación dos servizos laborais da persoa física ou que deba satisfacer a segunda cesionaria pola cesión do dereito á explotación ou o consentimento ou autorización para a utilización da imaxe da persoa física.

A devandita cantidade incrementárase no importe do ingreso a conta realizado pola segunda cesionaria sobre a contía total satisfeita á primeira cesionaria non residente e minorárase no valor da contraprestación obtida pola persoa física da primeira cesionaria como consecuencia da cesión, consentimento ou autorización da explotación da súa imaxe, sempre que a devandita prestación se obtivese nun período impositivo en que a persoa física titular da imaxe for contribuínte polo IRPF.

A porcentaxe para determinar o ingreso a conta foi do 19 por 100 en 2024 (art. 107 Regulamento IRPF).

A imputación da cantidade que corresponda farase constar no recadro **[0274]** do apartado "E" da declaración.

Período impositivo en que debe realizarse a imputación

Normativa: Art. 92.5 Lei IRPF

A imputación realizarase polo contribuínte no período que corresponda á data en que a entidade empregadora (segunda ou última cesionaria) efectúe o pagamento ou satisfaga a contraprestación acordada, non sendo que polo devandito período impositivo a persoa física non fose contribuínte por este imposto, en cuxo caso a imputación deberá efectuarse no primeiro ou no último período impositivo polo que deba tributar por este imposto, segundo os casos.

Con esta finalidade, utilizarase o tipo de cambio vixente ao día de pagamento ou satisfacción da contraprestación acordada por parte da segunda cesionaria.

Medidas para evitar a dobre imposición

Normativa: Art. 92.4 Lei IRPF

Cando proceder a imputación, serán deducibles da cota íntegra do IRPF correspondente ao contribuínte que efectúa a imputación das rendas as seguintes cantidades:

- a. O imposto ou impostos de natureza idéntica ou similar ao IRPF ou ao Imposto sobre Sociedades que, satisfeito no estranxeiro pola persoa ou entidade non residente primeira cesionaria, corresponda á parte da renda neta derivada da contía que debe incluír na súa base imponible.
- b. O IRPF ou o Imposto sobre Sociedades que, satisfeito en España pola persoa ou entidade residente primeira cesionaria, corresponda á parte da renda neta derivada da contía que debe incluír na súa base imponible.
- c. O imposto ou gravame efectivamente satisfeito no estranxeiro por razón da distribución dos dividendos ou participacións en beneficios distribuídos pola primeira cesionaria, sexa conforme a un convenio para evitar a dobre imposición ou de acordo coa lexislación interna do país ou territorio de que se trate, na parte que corresponda á contía incluída na base imponible.
- d. O imposto satisfeito en España, cando a persoa física non sexa residente, que corresponda á contraprestación obtida pola persoa física como consecuencia da primeira cesión do dereito á explotación da súa imaxe ou do consentimento ou autorización para a súa utilización.
- e. O imposto ou impostos de natureza idéntica ou similar ao IRPF satisfeito no estranxeiro, que corresponda á contraprestación obtida pola persoa física como consecuencia da primeira cesión do dereito á explotación da súa imaxe ou do consentimento ou autorización para a súa utilización.

Estas deducións practícaranse aínda cando os impostos correspondan a períodos impositivos distintos a aquel en que se realizou a imputación, sen que poidan exceder, no seu conxunto, da cota íntegra que corresponda satisfacer en España pola renda imputada na base imponible.

En ningún caso deduciranse os impostos satisfeitos en países ou territorios cualificados regulamentariamente como xurisdición non cooperativa.

Véxase ao respecto a definición de xurisdición non cooperativa que recolle a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal e que se comenta na "[Relación de países e territorios de xurisdición non cooperativa](#)" dentro do apartado dedicado á "Imputación de rendas por socios ou partícipes de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como de xurisdición non cooperativa" neste Capítulo.

O importe correspondente aos impostos que, de acordo co anteriormente especificado, resulten deducibles minorarán a cota líquida total, para o que deberán facerse constar no recadro **[0590]** do apartado "M" da declaración.

Outras medidas para evitar a sobreimposición das rendas imputadas

Normativa: Art. 92.6 da Lei IRPF

O réxime de imputación que se comenta neste apartado complementábase coas medidas establecidas para evitar a sobreimposición das rendas imputadas.

Para tal fin, non se imputarán no imposto persoal dos socios da primeira cesionaria os dividendos ou participacións en beneficios, incluídos os dividendos a conta, distribuídos por esta na parte que corresponda á contía que fose imputada polo contribuínte titular dos dereitos de imaxe como consecuencia do réxime de imputación.

En caso de distribución de reservas, atenderase á designación contida no acordo social, entendéndose aplicadas as últimas cantidades abonadas ás devanditas reservas.

Os dividendos ou participacións distribuídas pola primeira cesionaria que, en aplicación do anteriormente exposto, non fosen integrados na base imponible dos socios, non darán dereito a estes á dedución por dobre imposición internacional.

Importante: unha mesma contía soa poderá ser obxecto de imputación unha soa vez, calquera que sexa a forma e a persoa ou entidade en que se manifeste.

Réxime especial de traballadores desprazados a territorio español

Normativa: Art. 93 Lei IRPF

[O réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español](#) coméntase no Capítulo 2.

Imputación de rendas por socios ou partícipes de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa

Normativa: Art. 95 e disposición transitoria oitava Lei IRPF

A Lei do IRPF dedica unha sección (a Sección 6ª) do seu Título X e dous artigos (o 94 e 95) á tributación correspondente aos socios ou partícipes das seguintes institucións de investimento colectivo:

- As reguladas na Lei 35/2003, do 4 de novembro, de Institucións de Inversión Colectiva.

Conforme ao artigo 1 da Lei 35/2003 do 4 de novembro, de Institucións de Inversión Colectiva:

1. Son Institucións de Inversión Colectiva (IIC, de agora en diante) aquelas que teñen por obxecto a captación de fondos, bens ou dereitos do público para xestionaros e investilos en bens, dereitos, valores ou outros instrumentos, financeiros ou non, sempre que o rendemento do investidor establézase en función dos resultados colectivos.

Aquelas actividades cuxo obxecto sexa distinto do descrito no parágrafo anterior non terán o carácter de investimento colectiva. Así mesmo, aquelas entidades que non satisfagan os requisitos establecidos nesta lei non poderán constituírse como IIC.

2. O IIC revestirán a forma de sociedade de investimento ou fondo de investimento.

3. O IIC poderán ser de carácter financeiro ou non financeiro, nos termos establecidos no título III desta lei.

- As reguladas pola Directiva 2009/65/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, distintas das anteriores, que estean constituídas e domiciliadas nalgún Estado membro da Unión Europea e inscritas no rexistro especial da Comisión Nacional do Mercado de Valores, para os efectos da súa comercialización por entidades residentes en España e
- As constituídas en países ou territorios considerados como xurisdición non cooperativa.

A tributación correspondente aos socios ou partícipes das dous primeiras institucións de investimento colectivo regúlase no artigo 94 da Lei do IRPF e non presenta diferenzas de tratamento con respecto á renda obxecto de imputación aos socios ou partícipes, aplicándose a normativa do IRPF que corresponde a cada modalidade de renda segundo a súa orixe ou fonte, agás algunhas especialidades para os fondos de investimento cotizado e SICAV índice cotizado e na aplicación do réxime de adiamento por reinvestimento nas SICAV cuxo comentario se inclúe no capítulo correspondente deste Manual.

A diferenza dos incentivos fiscais que se establecen para o investimento nas institucións de investimento colectiva anteriores (réxime de adiamento fiscal), para a tributación correspondente aos socios ou partícipes en institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios considerados como xurisdición non cooperativa establécese un réxime fiscal especial no artigo 95 da Lei do IRPF que pretende o contrario, desincentivar aos contribuíntes que decidan investir neste tipo de institucións de investimento colectivo.

Este réxime fiscal especial de imputación é o seguinte:

Renda imputable

O réxime de imputación de rendas que regula o artigo 95 resulta aplicable aos contribuíntes do IRPF que participen en institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados regulamentariamente como xurisdición non cooperativa debendo distinguirse:

Cando non exista transmisión ou reembolso das accións ou participacións en institucións de investimento colectivo

Conforme a este réxime os socios ou partícipes en institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados regulamentariamente como xurisdición non cooperativa deben imputar cada ano, aínda que non se producise a transmisión ou reembolso, na parte xeral da base impoñible **a diferenza positiva entre o valor liquidativo da participación ao día do peche do período impositivo e o seu valor de adquisición ao inicio do citado período**. Con esta finalidade, presumirase, agás proba en contrario, que esta diferenza é o 15 por 100 do valor de adquisición da acción ou participación.

Esta renda cualifícase como imputación de renda (non como ganancia patrimonial) e debe integrarse na base impoñible xeral do IRPF en cada período impositivo.

A cantidade imputada considerarase maior valor de adquisición da acción ou participación.

Pola súa banda, os beneficios distribuídos pola institución de investimento colectiva non se imputarán e minorarán o valor de adquisición da participación.

Cando exista transmisión ou reembolso das accións ou participacións en institucións de investimento colectivo

Nestes casos, unha vez calculado o valor de adquisición conforme ao indicado no apartado anterior, a renda derivada da transmisión ou reembolso das accións ou participacións determinarase conforme ao previsto no artigo 37.1.c) da Lei do IRPF que se comenta no apartado "[Transmisións ou reembolsos de accións ou participacións en institucións de investimento colectivo reguladas na Lei 35/2003](#)" dentro das normas específicas de valoración para determinar o importe das ganancias ou perdas patrimoniais do Capítulo 11 deste Manual.

Lembre : *non se aplica á transmisión ou reembolso das accións ou participacións en institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados regulamentariamente como de xurisdición non cooperativa o réxime especial de adiamento da tributación previsto no artigo 94 da Lei do IRPF.*

Réxime transitorio

Normativa: Disposición transitoria oitava Lei IRPF

Participacións e accións adquiridas antes do 1 de xaneiro de 1999

Para os efectos de calcular o exceso do valor liquidativo, tomarase como valor de adquisición o valor liquidativo a día 1 de xaneiro de 1999, respecto das participacións e accións que no devandito exercicio se posúan polo contribuínte. A diferenza entre o devandito valor e o valor efectivo de adquisición non se tomará como valor de adquisición aos efectos da determinación das rendas derivadas da transmisión ou reembolso das accións ou participacións.

Beneficios obtidos con anterioridade a 1 de xaneiro de 1999

Os dividendos e participacións en beneficios distribuídos polas institucións de investimento colectiva, que procedan de beneficios obtidos con anterioridade a 1 de xaneiro de 1999, integraranse na base imponible dos socios ou partícipes dos mesmos. Con esta finalidade, entenderase que as primeiras reservas distribuídas foron dotadas cos primeiros beneficios gañados.

Exemplo:

Don S.M.G., é titular desde marzo de 1998 dunha participación nunha institución de investimento colectiva, constituída nun país cualificado regulamentariamente como xurisdición non cooperativa, cuxo valor de adquisición foi o equivalente a 12.020 euros.

O valor liquidativo da devandita participación a 31-12-2024 é de 31.800 euros.

Determinar a renda imputable ao exercicio 2024, sabendo que o valor liquidativo da participación a 01-01-1999 ascendía ao equivalente a 12.500 euros e que as rendas imputadas nos exercicios 1999 a 2023 ascenderon a 16.200 euros.

Solución:

Imputación de rendas correspondentes ao exercicio 2024:

- Valor liquidativo a 31-12-2024: 31.800
- Valor de adquisición a 01-01-2024: 28.700 [\(1\)](#)
- Renda imputable $(31.800 - 28.700) = 3.100$

Nota ao exemplo:

(1) A determinación do valor de adquisición ao inicio do período impositivo efectúase partindo do valor liquidativo a 01-01-1999 (12.500 euros) e sumando ao devandito importe as imputacións de renda realizadas nos exercicios 1999 a 2023 (16.200). Así pois: $12.500 + 16.200 = 28.700$. [\(Volver\)](#)

Relación de países e territorios cualificados como xurisdición non cooperativa

Definición de xurisdición non cooperativa

A disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal ([BOE](#) do 30 de novembro), tras a modificación introducida polo artigo décimo sexto da Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de evasión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo ([BOE](#) do 10 de xullo), contén a definición de países e territorios que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas que substitúe á de paraíso fiscal, de baixa ou nula tributación e de efectivo intercambio de información tributaria.

Respecto da definición de xurisdicións non cooperativas os seus apartados 1 e 2 establecen:

1. *Terán a consideración de xurisdicións non cooperativas os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que se determinen pola ministra de Facenda mediante Orde Ministerial conforme aos criterios que se establecen nos apartados seguintes deste artigo.*
2. *A relación de países e territorios que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas poderase actualizar atendendo aos seguintes criterios:*
 - a. *En materia de transparencia fiscal:*
 1. *A existencia co devandito país ou territorio de normativa sobre asistencia mutua en materia de intercambio de información tributaria nos termos previstos na Lei 58/2013, do 17 de decembro, Xeral Tributaria, que sexa de aplicación.*
 2. *O cumprimento dun efectivo intercambio de información tributaria con España.*
 3. *O resultado das avaliacións inter pares realizados polo Foro Global de Transparencia e Intercambio de Información con Fines Fiscal.*
 4. *O efectivo intercambio de información relativa ao titular real, definido nos termos da normativa española en materia de prevención de branqueo de capitais e financiamento do terrorismo.*
 - Aos efectos desta letra a) enténdese por efectivo intercambio de información, a aplicación da normativa sobre asistencia mutua en materia de intercambio de información tributaria atendendo aos termos de referencia aprobados polo Foro Global de Transparencia e Intercambio de Información con Fines Fiscal.*
 - b. *Que faciliten a celebración ou existencia de instrumentos ou de sociedades territoriais, dirixidos á atracción de beneficios que non reflictan unha actividade económica real nos devanditos países ou territorios.*
 - c. *A existencia de baixa ou nula tributación.*

Existe baixa tributación cando no país ou territorio de que se trate aplíquese un nivel impositivo efectivo considerablemente inferior, incluído o tipo cero, ao esixido en España nun imposto idéntico ou análogo ao Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, ao Imposto sobre Sociedades ou ao Imposto sobre a Renda de non Residentes.

Existe nula tributación cando no país ou territorio de que se trate non aplíquese un imposto idéntico ou análogo ao Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, ao Imposto sobre Sociedades ou ao Imposto sobre a Renda de non Residentes, segundo corresponda.

Terán a consideración de imposto idéntico ou análogo, os tributos que teñan como finalidade a imposición da renda, sequera parcialmente, con independencia de que o obxecto do mesmo constitúao a propia renda, os ingresos ou calquera outro elemento indiciario desta .

3. *A relación de réximes fiscais prexudiciais que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas poderase actualizar atendendo aos criterios do Código de Conduta en materia de Fiscalidade Empresarial da Unión Europea ou do Foro de Réximes Fiscais Prexudiciais da OCDE.*

Atención : todas referencias efectuadas na normativa do IRPF a paraísos fiscais, a países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou de nula ou baixa tributación entenderanse efectuadas á definición de xurisdición non cooperativa que establece a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, na súa redacción vixente a partir do 11 de xullo de 2021.

Relación de países e territorios cualificados como xurisdicións non cooperativas na Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro

A disposición transitoria segunda da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal establece que en tanto non se determinen por Orde Ministerial os países ou territorios que teñen a consideración de xurisdición non cooperativa, terán a devandita consideración os países ou territorios previstos no Real decreto 1080/1991.

Pois ben, con entrada en vigor 11 de febreiro de 2023, publicouse a Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas (BOE do 10 de febreiro), que actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo, aínda que en IRPF non foi de aplicación ata este período impositivo, 2024.

Na nova lista mantéñense países e territorios que xa figuran na lista en vigor do citado Real decreto 1080/1991 e, como novidade, incorpóranse os seguintes: Barbados, Guam, Palaos, Samoa Americana, Trinidad e Tobago e Samoa, no que fai ao réxime fiscal prexudicial (offshore business).

A determinación dos países e territorios que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas atende a determinados criterios, que serán tidos en conta para determinar a súa actualización, fundados nos traballos desenvolvidos no ámbito internacional, tanto no marco da Unión Europea como no da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico (OCDE), e ten en conta que países e territorios están xa intercambiando de forma efectiva información tributaria con España co fin de operar como incentivo a que sigan facendoo.

Respecto daqueles países ou territorios que teñan a consideración de xurisdicións non cooperativas cos que España teña subscrito un convenio para evitar a dobre imposición internacional, resultará tamén de aplicación, na medida en que non sexa contraria ás disposicións do citado convenio (é o caso de Barbados e de Trinidad e Tobago).

Conforme ao anteriormente exposto, saíron da lista orixinal, e polo tanto non figuran na lista de países relacionados na Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, os seguintes territorios: Antiga e Barbuda, Brunei, Illas Cook, Granada, Xordania, Líbano, Liberia, Liechtenstein,

Macau, Mauricio, Mónaco, Monserrat, Nauru, San Vicente e as Granadinas, e Santa Lucía.

Atención : non obstante, teñase en conta que a Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas (BOE do 10 de febreiro) actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo, incorporando a: Barbados, Guam, Palaos, Samoa Americana, Trinidad e Tobago e Samoa, no que fai ao réxime fiscal prexudicial (offshore business).

Esta nova relación resulta de aplicación en IRPF por primeira vez no IRPF no exercicio 2024.

(1) Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, BOE do 10 de febreiro

1. Anguía.
2. Bahrain.
3. Barbados.
4. Bermudas.
5. Dominica.
6. Fiji.
7. Xibraltar.
8. Guam.
9. Guernsey.
10. Illa de Man.
11. Illas Caimán.
12. Illas Malvinas.
13. Illas Marianas.
14. Illas Salomón.
15. Illas Turcas e Caicos.
16. Illas Virxes Británicas.
17. Illas Virxes dos Estados Unidos de América.
18. Xersei.
19. Palaos.
20. Samoa, no que fai ao réxime fiscal prexudicial (offshore business).
21. Samoa Americana.
22. Seixeles.
23. Trinidad e Tobago.
24. Vanuatu.

Régime especial: Ganancias patrimoniais por cambio de residencia

Normativa: Art. 95 bis Lei IRPF

O réxime fiscal especial denominado "[Ganancias patrimoniais por cambio de residencia](#)" é aplicable a determinados contribuíntes do IRPF, titulares de accións ou participacións de calquera tipo de entidade, que perdan a súa condición por cambio de residencia coméntase no Capítulo 11.

Caso práctico

A comunidade de bens "X", cuxo NIF é E28000000, está formada por dous comuneiros, cada un dos que ten unha porcentaxe de participación do 50 por 100. O comuneiro "E" é contribuínte polo NIF e o comuneiro "Z" é contribuínte do Imposto sobre Sociedades. A comunidade de bens obtivo no exercicio 2024 as seguintes rendas:

- 12.200 euros procedentes do arrendamento durante todo o ano dunha vivenda a un matrimonio. O devandito inmovible foi adquirido pola entidade no ano 2000, ascendendo o custo de adquisición satisfeito pola mesma a 250.000 euros. A referencia catastral do inmovible é 0052807VK4724A0003KI. O valor catastral do inmovible no exercicio 2024 foi de 58.500 euros, de que o 40 por 100 corresponden ao valor do solo.

Os gastos satisfeitos ao longo do exercicio 2024 pola entidade en relación co inmovible foron os seguintes:

- Recibo comunidade: 1.100 euros.
- Recibo IBI: 360 euros.
- Intereses derivados do financiamento do inmovible: 1.300 euros.
- 1.200 euros, en concepto de intereses derivados dunha imposición a prazo fixo de dous anos e un día. A liquidación dos citados intereses produciuse, ao vencemento do prazo, o día 2 de outubro de 2024.
- 1.800 euros, en concepto de dividendos procedentes de accións dunha entidade residente en territorio español. Os gastos de administración e depósito das accións ascenderon a 10 euros.
- A comunidade de bens exerce unha actividade económica empresarial cuxo rendemento neto se determina no método de estimación directa, modalidade normal. De acordo cos datos e rexistros contables da entidade, os ingresos do exercicio ascenderon a 50.000 euros, sendo os gastos deducibles, incluídas as amortizacións fiscalmente computables, de 20.000 euros.
- O día 10 de xaneiro de 2024 vendeu en bolsa por 150.000 euros, descontados os gastos inherentes á devandita transmisión satisfeita pola entidade, un paquete de accións adquirido o 1 de outubro de 1999 por 100.000 euros, incluídos os gastos

inherentes á devandita adquisición satisfeita pola entidade.

- O día 15 de novembro de 2024 vendeu por 150.000,00 euros, descontados os gastos e tributos inherentes á devandita transmisión satisfeita pola entidade, un inmovible non afecto á actividade económica adquirida o día 1 de outubro de 2001 por un importe equivalente a 100.000 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición satisfeita pola entidade. A referencia catastral do inmovible é 9872023VH5797S0001WX e o seu valor catastral, que non foi obxecto de revisión desde 2011, ascende no exercicio 2024 a un importe de 30.500 euros. O inmovible estivo desocupado desde a súa adquisición.
- O importe das retencións e ingresos a conta soportados pola entidade ascenderon a: 570 euros (228 efectuados sobre os intereses e 342 euros sobre os dividendos).

Determinar a renda atribuíble pola entidade a cada un dos seus membros e os importes que cada un deles debe incluír na declaración anual correspondente á súa imposición persoal.

Solución:

1. Determinación pola entidade da renda atribuíble a cada comuneiro segundo as normas do IRPF :

1.1. Rendementos do capital inmobiliario:

- Ingresos íntegros: 12.200
- Gastos deducibles:
 - Recibo comunidade: 1.100
 - Recibo IBI: 360
 - Intereses financiamento inmovible: 1.300
 - Amortización inmovible $3\% \text{ s}/(60\% \times 250.000,00) = 4.500$

Totais gastos deducibles: 7.260,00

- Rendemento neto $(12.200 - 7.260) = 4.940$
- Rendemento atribuíble a cada comuneiro $(50\% \text{ s}/4.940) = 2.470$

1.2. Rendementos do capital mobiliario:

- Rendemento neto dividendos $(1.800 - 10) = 1.790$
- Rendemento atribuíble a cada comuneiro $(50\% \text{ s}/1.790) = 895$
- Rendemento neto intereses: 1.200
- Rendemento atribuíble a cada comuneiro $(50\% \text{ s}/ 1.200) = 600$

1.3. Rendementos de actividade económica:

- Ingresos íntegros: 50.000
- Gastos deducibles, incluídas amortizacións: 20.000
- Rendemento neto $(50.000 - 20.000) = 30.000$
- Rendemento atribuíble a cada comuneiro $(50\% \text{ s}/ 30.000) = 15.000$

1.4. Ganancias e perdas patrimoniais (venta accións):

- Valor de transmisión: 150.000
- Valor adquisición: 100.000
- Ganancia patrimonial $(150.000 - 100.000) = 50.000$
- Renda atribuíble ao comuneiro "E" $(50\% \text{ s}/50.000) = 25.000$
- Renda atribuíble ao comuneiro "Z" $(50\% \text{ s}/50.000) = 25.000$

1.5. Ganancias e perdas patrimoniais (venta inmoble):

- Valor de transmisión: 150.000
- Valor adquisición: 100.000
- Ganancia patrimonial $(150.000 - 100.000) = 50.000$
- Renda atribuíble ao comuneiro "E" $(50\% \text{ s}/50.000) = 25.000$
- Renda atribuíble ao comuneiro "Z" $(50\% \text{ s}/50.000) = 25.000$

1.6. Renda inmobiliaria imputada (inmoble desocupado):

- Renda atribuíble $(2\% \text{ s}/30.500) \times (317 \div 365) = 529,78$
- Renda atribuíble a cada comuneiro $(50\% \text{ s}/ 529,78) = 264,89$

1.7. Retencións e ingresos a conta:

- Atribuíbles a cada un dos comuneiros $(50\% \text{ s}/570) = 285$

2. Declaración da renda atribuída polo comuneiro "E" contribuínte do IRPF :

2.1. Rendemento do capital inmobiliario:

- Rendemento neto atribuído: 2.470
- Redución arrendamento vivenda $(60\% \text{ s}/2.470) = 1.482$ ⁽¹⁾
- Rendemento neto computable $(2.470 - 1482) = 988$

2.2. Rendemento neto do capital mobiliario a integrar na base imponible do aforro:

- Dividendos
- Importe íntegro: 900
- Gastos deducibles imputables: 5
- Intereses:
 - Rendemento neto atribuído: 600

Total rendemento neto computable do capital mobiliario $(900 + 600 - 5) = 1.495$

2.3. Rendemento actividades económicas:

- Rendemento neto atribuído: 15.000

2.4. Ganancias patrimoniais a integrar na base imponible do aforro: ⁽²⁾

- Renda imputable $(25.000 + 25.000) = 50.000$

2.5. Renda inmobiliaria imputada:

- Importe atribuído: 264,89

Nota ao exemplo:

(1) Pártese da presunción de que o contrato se celebrou con anterioridade ao 26 de maio de 2023, polo que resulta de aplicación a disposición transitoria trixésimo oitava da Lei do IRPE, introducida pola Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda, conforme á cal aos rendementos netos positivos de capital inmobiliaria derivados de contratos de arrendamento de vivenda que se celebren con anterioridade ao 26 de maio de 2023, resultarálles aplicable a redución prevista no apartado 2 do artigo 23 desta lei na súa redacción vixente a 31 de decembro de 2021. Polo tanto, no suposto exposto, corresponde un 60% á parte do rendimento obtido. En caso de haberse celebrado un contrato con posterioridade ao 26 de maio de 2023, resultaralle aplicable a porcentaxe de redución do 50 por 100 ao non cumprirse os requisitos esixidos para a aplicación das porcentaxes de redución incrementada. [\(Volver\)](#)

(2) Ao tratarse en ambos os dous casos de ganancias obtidas pola transmisión de elementos patrimoniais (venta de accións e inmovible) o seu importe intégrase na base imponible do aforro. Con relación ás ganancias e perdas que integran a base imponible do aforro véxase o [Capítulo 11](#). [\(Volver\)](#)

Capítulo 11. Ganancias e perdas patrimoniais

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un “[Asistente virtual de Renda](#)” onde poderá consultar como calcular a ganancia ou perdas patrimoniais nos casos máis habituais incluíndo os supostos de transmisión de inmobles, como a venda da vivenda habitual, pero tamén o cobramento de axudas públicas ou as perdas noutros investimentos ou por roubo.

Concepto

Delimitación positiva

Normativa: Art. 33.1 e 2 Lei IRPF

De acordo co artigo 33.1 da Lei do IRPF son ganancias e perdas patrimoniais as variacións no valor do patrimonio do contribuínte que se poñan de manifesto con ocasión de calquera alteración na composición daquel, non sendo que por esta Lei cualifíquense como rendementos.

Desta definición pode concluírse que, para que se produza unha ganancia ou perda patrimonial, deben cumprirse os seguintes requisitos que se analizan a continuación:

1. Existencia dunha alteración na composición do patrimonio do contribuínte

A título de exemplo, **constitúen alteracións na composición do patrimonio** do contribuínte as seguintes:

- As transmisións onerosas ou lucrativas de bens ou dereitos. Entre as primeiras poden citarse, como exemplos, as vendas de vivendas, locais comerciais, prazas de garaxe, propiedades rústicas, accións, etc. e, entre as segundas, as herdanzas, legados e doazóns.
- A incorporación ao patrimonio do contribuínte de diñeiro, bens ou dereitos que non deriven dunha transmisión previa. É o caso, entre outros, da obtención de premios de calquera tipo, xa sexan en metálico ou en especie, de subvencións, etc.
- As permutas de bens ou dereitos.

- As perdas debidamente xustificadas en elementos patrimoniais.

Por contra, **a Lei estima que non existe alteración na composición do patrimonio e, polo tanto, non se producirá ganancia ou perda patrimonial** algunha nas seguintes operacións, sempre que a adxudicación se corresponda coa respectiva cota de titularidade:

- a. División da cousa común.
- b. Disolución da sociedade de gananciais ou extinción do réxime económico matrimonial de participación.
- c. Disolución de comunidades de bens ou separación de comuneiros.

Excesos de adxudicación na disolución das comunidades de bens ou separación de comuneiros

Para que o exercicio da acción de división da cousa común ou a disolución das comunidades de bens non implique unha alteración na composición do patrimonio, é preciso que as adxudicacións que se leven a cabo ao desfacerse a indivisión ou na extinción do condominio correspóndanse coa cota de titularidade, xa que, no caso de que se atribúan a un dos copropietarios ou comuneiros bens ou dereitos por maior valor ao que corresponda á súa cota de titularidade, existirá unha alteración patrimonial no outro ou outros copropietarios ou comuneiros, podéndose xerar, se é o caso e en función das variacións de valor que puidese experimentar o inmovible, unha ganancia ou unha perda patrimonial independentemente de que exista ou non exista compensación en metálico, cuxo importe se determinará, de acordo co que se dispón no artigo 34 da Lei do IRPF, por diferenza entre os valores de adquisición e de transmisión, valores que veñen definidos nos artigos 35 e 36 da Lei do **IRPF**, para as transmisións onerosas e lucrativas, respectivamente, que se desenvolven no apartado “[Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais](#)” deste Capítulo.

O anterior foi confirmado polo Tribunal Supremo na súa Sentenza do 10 de outubro de 2022, recaída en recurso de casación núm. 5110/2020 (ROJ: STS 3585/2022). A cuestión obxecto de interese casacional da citada sentenza era a de determinar en que casos a compensación percibida polo comuneiro, a quen non se adxudica o ben cando se dissolve un condominio, comporta para este a existencia dunha ganancia patrimonial suxeita ao **IRPF**, tendo en consideración a posible diferenza de valoración dese ben entre o momento da súa adquisición e o da súa adxudicación e, se é o caso, que aquela compensación fóra superior ao valor da parte proporcional que lle correspondese sobre ese ben.

No seu fundamento xurídico terceiro o Tribunal Supremo procede a contestar á citada pregunta, fixando o seu criterio interpretativo, no sentido de que a compensación percibida por un comuneiro, a quen non se adxudica o ben cando se dissolve o condominio, comportará para o devandito comuneiro a existencia dunha ganancia patrimonial suxeita ao **IRPF**, cando exista unha actualización do valor dese ben entre o momento da súa adquisición e o da súa adxudicación e esa diferenza de valor sexa positiva.

Esta doutrina xudicial foi reiterada recentemente polo Tribunal Supremo na súa Sentenza do 5 de decembro de 2023, recaída en recurso de casación núm. 6962/2022 (ROJ: STS 5535/2023).

Con respecto aos **excesos de adxudicación** debe terse en conta a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC) do 7 de xuño de 2018, Reclamación núm. 00/02488/2017, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio, cuxos criterios se recollen no [cadro resumo](#) ao que pode acceder ao final do capítulo.

Nestes tres supostos (división da cousa común, disolución da sociedade de gananciais ou extinción do réxime económico matrimonial de participación e disolución de comunidades de bens ou separación de comuneiros) non poderá procederse á actualización dos valores dos bens ou dereitos recibidos, polo que estes conservarán os seus orixinais valores e datas de adquisición.

d. Así mesmo, de acordo co que se establece na disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social (BOE do 31 de decembro), estimárase que non existe alteración na composición do patrimonio na entrega dos valores en préstamo nin na devolución doutros tantos valores homoxéneos ao vencemento do préstamo nos termos e cos requisitos establecidos na citada disposición adicional.

Teñase en conta que a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades (BOE do 28 de novembro), derogou canto a só ao devandito imposto, con efectos 1 de xaneiro de 2015, o apartado 2 da disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003, do 30 de decembro, que establece o réxime tributario aplicable ás operacións de préstamo de valores. Polo tanto, o tratamento fiscal previsto na citada disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003 cando o prestamista ou prestameiro sexa un contribuínte polo IRPF mántense vixente.

2. Que como consecuencia da devandita alteración prodúzase unha variación no valor do patrimonio do contribuínte

A mera variación no valor do patrimonio do contribuínte non pode cualificarse de ganancia ou perda patrimonial se non vai acompañada da correspondente alteración na súa composición. Así, a revalorización ou perda de valor de determinados bens como, por exemplo, accións, bens inmoables, etc., cuxa titularidade corresponda ao contribuínte, non orixina ganancia ou perda patrimonial a efectos fiscais ata que a mesma materialícese para o contribuínte.

3. Que non exista norma legal que expresamente exceptúe de gravame o devandito ganancia ou fágaa tributar como rendemento

Distinguímos entre:

A. Supostos de ganancias patrimoniais exceptuadas de gravame

Como supostos de ganancias patrimoniais exceptuadas de gravame poden citarse, entre outros, os seguintes:

- **Indemnizacións** como consecuencia de **responsabilidade civil** por danos persoais na contía legal ou xudicialmente recoñecida.

Véxase esta exención do [artigo 7.d\) Lei IRPF no Capítulo 2](#) deste Manual.

- **Premios** literarios, artísticos ou científicos, relevantes, expresamente declarados exentos.

Véxase esta exención do [artigo 7.i\) Lei IRPF no Capítulo 2](#) deste Manual.

- **Premios das lotarías e apostas** organizadas pola Sociedade Estatal das Loterías y Apuestas del Estado e polas Comunidades Autónomas, Cruz Vermella e Organización Nacional de Cegos, así como os organizados por determinados organismos públicos ou entidades establecidas noutros Estados membros da Unión Europea ou do Espazo

Económico Europeo, cuxo importe íntegro no exercicio 2024 sexa igual ou inferior a 40.000 euros ou ata o devandito importe cando se trate de premios que superen 40.000 euros.

Os premios **cuxo importe íntegro sexa superior a 40.000**, someteranse a tributación respecto da parte do mesmo que exceda do devandito importe.

Esta exención será de aplicación sempre que a contía do décimo, fracción, cupón de lotaría ou da aposta efectuada, sexa de, polo menos, **0,50 euros**. No caso de que fóra **inferior a 0,50 euros**, a contía máxima exenta reducirase de forma proporcional.

No suposto de que o premio fóra de titularidade compartida, a contía exenta ratearase entre os cotitulares en función da cota que lles corresponda.

Importante : a partir do 1 de xaneiro de 2013 estes premios que estaban totalmente exentos pasan a estar suxeitos ao IRPF mediante un gravame especial do 20 por 100 que se esixirá de forma independente respecto de cada décimo, fracción ou cupón de lotaría ou aposta premiada (disposición adicional trixésimo terceira.2 da Lei do IRPF).

- **Indemnizacións** satisfeitas polas **Administracións Públicas por danos persoais** como consecuencia do funcionamento dos servizos públicos, cando veñan establecidas de acordo cos procedementos previstos nas Leis 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas (BOE do 2 de outubro) e 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público (BOE do 2 de outubro).

Véxase esta exención do [artigo 7.q\) Lei IRPF no Capítulo 2](#) deste Manual.

B. Supostos de ganancias patrimoniais que, por expresa disposición da Lei do IRPF, tributan como rendementos

Como supostos de **ganancias patrimoniais que, por expresa disposición da Lei do IRPF, tributan como rendementos** poden citarse, entre outros, os seguintes:

- Constitución ou cesión de dereitos ou facultades de uso ou gozo sobre bens inmoables, que se cualifican legalmente como rendementos de capital inmobiliaria.
- Valores ou participacións que representen a participación nos fondos propios dunha entidade, que constitúen rendementos de capital mobiliaria.
- Transmisión, reembolso, amortización, troco ou conversión de calquera clase de activos representativos da captación e utilización de capitais alleas, que unicamente xeran rendementos de capital mobiliaria.
- Resultados derivados de operacións de capitalización e de contratos de seguro de vida ou invalidez, que dan lugar a rendementos de capital mobiliaria, non sendo que proveñan de sistemas de previsión social, en cuxo caso orixinan rendementos de traballo.

Os [sistemas de previsión social](#) cuxas prestacións constitúen rendementos do traballo detállanse no Capítulo 3 deste Manual.

Delimitación negativa

Normativa: Art. 33.3 Lei IRPF

En determinados supostos, a pesar de haberse producido unha variación na composición e no valor do patrimonio do contribuínte, a Lei do IRPF estima **que non existe ganancia ou perda patrimonial**. Os devanditos supostos son os seguintes:

a) Reducións do capital social

Ningunha das modalidades de redución do capital social, orixina, de forma inmediata, unha ganancia ou perda patrimonial derivada da devandita operación, senón que esta xerárase cando se transmitan os valores ou participacións afectadas pola redución do capital social, producíndose como consecuencia un adiamento na tributación destas rendas.

De acordo co que se dispón nos artigos 317 e seguintes do texto refundido da Lei de Sociedades de Capital, aprobado por Real decreto Lexislativo 1/2010, do 2 de xullo ([BOE](#) do 3 de xullo), que derroga, con efectos do 1 de setembro de 2010, o texto refundido da Lei de Sociedades Anónimas, a redución do capital pode ter por finalidade a devolución de achegas, a condonación de dividendos pasivos, a constitución ou o incremento da reserva legal ou de reservas voluntarias ou o restablecemento do equilibrio entre o capital e o patrimonio da sociedade diminuída por consecuencia de perdas. A redución poderá realizarse mediante a diminución do valor nominal das accións, a súa amortización ou a súa agrupación para trocaras.

Non obstante, nos supostos de redución de capital con devolución de achegas aos socios poden producirse efectos fiscais inmediatos, xa que o importe da devolución de achegas, ou o valor normal de mercado dos bens ou dereitos percibidos, se se reciben en especie, minorará o valor de adquisición dos valores ou participacións afectadas (tendo en conta que se consideran afectados os adquiridos en primeiro lugar) ata a súa anulación. O exceso que puidese resultar, tributará como rendemento do capital mobiliario na forma prevista para a distribución da prima de emisión.

Se a redución de capital procede de beneficios non distribuídos, a totalidade das cantidades percibidas tributarán como dividendos. Con esta finalidade, considerarase que as reducións de capital, calquera que sexa a súa finalidade, afectan en primeiro lugar á parte do capital social que non proveña de beneficios non distribuídos, ata a súa anulación

O tratamento fiscal aplicable nos supostos de redución de capital e distribución da prima de emisión efectuada con posterioridade ao 23 de setembro de 2010 por sociedades de investimento de capital variable ([SICAV](#)), [coméntase no Capítulo 5](#) deste Manual.

Tamén poden producirse efectos fiscais inmediatos no caso de redución de capital que teña por finalidade a devolución de achegas e non proceda de beneficios non distribuídos, correspondente a valores non admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores definidos na Directiva 2014/65/[UE](#) do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, e representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades.

Sinalar que aínda que o artigo 33.3 Lei IRPE refírese á Directiva 2004/39/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, a devandita directiva foi derogada, con efectos do 3 de xaneiro de 2017, pola Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94 dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

Neste caso o artigo 33.3 da Lei do IRPE considera rendemento do capital mobiliario o importe obtido ou o valor de mercado dos bens recibidos, ata o límite da diferenza positiva entre o valor da participación segundo os fondos propios correspondentes ao último exercicio cerrado con anterioridade á data de redución de capital e o valor de adquisición do título. Agora ben, o exceso sobre este límite minorará o valor de adquisición das accións ou participacións ata anularo e se o percibido supera tamén o importe do valor de adquisición, o novo exceso, tributará como rendementos do capital mobiliario.

Os rendementos de capital mobiliario no caso de [distribución da prima de emisión e de redución de capital con devolución de achegas](#), que non proceda de beneficios non distribuídos, correspondente a valores non admitidos a negociación, coméntanse no Capítulo 5 deste Manual, dentro do apartado "Rendementos obtidos pola participación en fondos propios de calquera tipo de entidade".

Reglas aplicables ás accións afectadas por redución do capital social.

Normativa: Art. 33.3 e disposición adicional oitava Lei IRPE

Para os efectos de determinar o importe da futura ganancia ou perda patrimonial, a Lei do IRPE incorpora regras precisas con obxecto de identificar os valores ou participacións afectadas pola redución de capital e as repercusións fiscais que esta orixina nos valores de adquisición e no de transmisión dos valores ou participacións non admitidos a negociación que se transmitan con posterioridade á redución do capital.

- Se a redución do capital social, calquera que sexa a súa finalidade, instrumentase mediante a amortización dos valores ou participacións, consideraranse amortizadas as accións adquiridas en primeiro lugar, e o seu valor de adquisición distribuirase proporcionalmente entre os restantes valores homoxéneos que permanezan no patrimonio do contribuínte.
- Cando a redución do capital social se efectúe por outros medios como, por exemplo, reducindo o valor nominal das accións e non afecte por igual a todos os valores ou participacións en circulación do contribuínte, entenderase referida ás adquiridas en primeiro lugar.

En caso contrario, a redución de capital entenderase producida en cada unha das accións ou participacións en que se efectuase.

- Cando se transmitan valores ou participacións non admitidas a negociación con posterioridade a unha redución de capital instrumentada mediante unha diminución do valor nominal que non afecte por igual a todos os valores ou participacións, consideraranse como valor de transmisión o que correspondería en función do valor nominal que resulte da aplicación do previsto no parágrafo anterior. No caso de que o contribuínte non transmitise a totalidade dos seus valores ou participacións, a diferenza positiva entre o valor de transmisión correspondente ao valor nominal dos valores ou participacións efectivamente transmitidos e o valor de transmisión, minorarase do valor de adquisición dos restantes valores ou participacións homoxéneas ata a súa anulación. O exceso que puidese resultar tributará como ganancia patrimonial.

b) Transmisións lucrativas por causa de morte do contribuínte

Nos supostos de transmisións lucrativas por falecemento do contribuínte, a Lei exclúe de gravame a posible ganancia (denominada "plusvalía do morto ") ou perda patrimonial que poida producirse pola transmisión do seu patrimonio aos seus herdeiros, con independencia

de quen sexa o beneficiario da sucesión.

Precisión: transmisión mediante pactos sucesorios (sucesión contractual)

A Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC) do 2 de marzo de 2016, Reclamación número 00-02796-2015, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio sinalou que á alteración patrimonial posta de manifesto con ocasión das transmisións realizadas mediante a institución da apartación regulada na Lei 2/2006, do 14 de xuño de Dereito Civil de Galicia resúltalle de aplicación o que se dispón no artigo 33.3.b) da Lei do IRPF, polo que se estima que nos devanditos supostos non existe ganancia ou perda patrimonial suxeita ao IRPF, por canto as características propias deste pacto sucesorio do dereito civil galego permiten concluír que nos encontramos ante unha adquisición mortis causa. Este criterio foi avalado pola Sentenza do Tribunal Supremo do 9 de febreiro de 2016, recaída no recurso de casación núm. 325/2015 (ROJ : STS 407/2016).

Como consecuencia do anterior, os supostos de transmisións de bens derivados de pactos sucesorios, incluídos os distintos ao de apartación, teñen a consideración de transmisións por causa de morte para os efectos da aplicación do que se dispón no artigo 33.3.b) da Lei do IRPF, e iso aínda que non se prodúcese o falecemento do transmitente.

A respecto disto, teñase en conta que a institución dos “pactos sucesorios” (sucesión contractual), prohibida no ámbito do Dereito común (artigos 1.271, 658 e 816 do Código Civil estatal), mántense nos dereitos civís, forais ou especiais, de determinadas Comunidades Autónomas onde a vixencia do Código Civil non é completa (Aragón, Illes Balears, Cataluña, Galicia, Navarra e o País Vasco).

A extensión deste criterio confírmase coa incorporación ao artigo 36 da Lei do IRPF da subrogación do beneficiario na posición do causante nos casos en que transmita o ben adquirido antes do transcurso de cinco anos desde a celebración do pacto sucesorio ou do falecemento do causante, se fóra anterior. Véxase a respecto disto o apartado denominado “[Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais](#)” deste Capítulo.

c) Transmisións lucrativas "inter vivo" (doazóns) de empresas ou participacións

Este suposto refírese ás doazóns en favor do cónxuxe, descendentes ou adoptados, de empresas individuais ou de participacións en entidades do doador ás que sexa de aplicación a redución do 95 por 100 contemplada no apartado 6 do artigo 20 da Lei 29/1987, do 18 de decembro, do Imposto sobre Sucesións e Doazóns (BOE do 19 de decembro).

O artigo 20.6 da Lei 29/1987, do 18 de decembro, do Imposto sobre Sucesións e Doazóns, dispón :

6. Nos casos de transmisión de participacións "ínter vivos", en favor do cónxuxe, descendentes ou adoptados, dunha empresa individual, un negocio profesional ou de participacións en entidades do doador aos que sexa de aplicación a exención regulada no apartado oitavo do artigo 4 da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio, aplicárase unha redución na base imponible para determinar a liquidable do 95 por 100 do valor de adquisición, sempre que concorran as condicións seguintes:

a) Que o doador tivese sesenta e cinco ou máis anos ou encontrácese en situación de incapacidade permanente, en grao de absoluta ou gran invalidez.

b) Que, se o doador viñer exercendo funcións de enderezo, deixase de exercer e de percibir remuneracións polo exercicio das devanditas funcións desde o momento da transmisión.

Con esta finalidade, non se entenderá comprendida entre as funcións de enderezo a mera pertenza ao Consello de administración da sociedade.

c) No referente ao donatario , deberá manter o adquirido e ter dereito á exención no Imposto sobre o Patrimonio durante os dez anos seguintes á data da escritura pública de doazón, non sendo que falecese dentro deste prazo.

Así mesmo, o donatario non poderá realizar actos de disposición e operacións societarias que, directa ou indirectamente, poidan dar lugar a unha minoración substancial do valor da adquisición. A devandita obriga tamén resultará de aplicación nos casos de adquisicións "mortis causa" a que se refire a letra c) do apartado 2 deste artigo.

No caso de non cumprirse os requisitos a que se refire o presente apartado, deberá pagarse a parte do imposto que se deixar de ingresar como consecuencia da redución practicada e os xuros de mora."

Con respecto ao artigo 4.8 da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do IP ao que alude o artigo 26.6 transcrito véxase o apartado "Patrimonio empresarial e profesional" das exencións xerais do artigo 4 da citada Lei, dentro do [Capítulo 2](#) do Manual práctico do Imposto sobre o Patrimonio 2024.

Tratándose de elementos patrimoniais que se afecten polo contribuínte á actividade económica con posterioridade á súa adquisición deberán estar afectos ininterrompidamente durante, polo menos, os cinco anos anteriores á data da transmisión.

Nestas adquisicións, o donatario subrogarase na posición do doador respecto dos valores e datas de adquisición dos devanditos bens (Art. 36 Lei IRPF).

d) Extinción do réxime económico matrimonial de separación de bens

Estimarase que non existe ganancia ou perda patrimonial na extinción do réxime económico matrimonial de separación de bens, cando por imposición legal ou resolución xudicial prodúzanse compensacións, monetarias ou mediante a adxudicación de bens, por causa distinta da pensión compensatoria entre cónxuxes.

Con esta finalidade debe terse en conta que a pensión compensatoria é a definida no artigo 97 do Código Civil, como aquela pensión á que ten dereito o cónxuxe ao que a separación ou divorcio produza desequilibrio económico en relación coa posición do outro, que implique un empeoramento na súa situación anterior no matrimonio.

Estas compensacións non darán dereito a reducir a base imponible do pagador nin constituirá renda para o perceptor.

Este suposto non poderá dar lugar, en ningún caso, á actualización dos valores dos bens ou dereitos adxudicados.

e) Achegas a patrimonios protexidos das persoas con discapacidade

Estimarase que non existe ganancia ou perda patrimonial nas achegas aos patrimonios protexidos constituídos en favor das persoas con discapacidade

O réxime tributario das achegas aos devanditos patrimonios, tanto para os [titulares dos mesmos](#) como para os [aportantes](#) que sexan familiares da persoa con discapacidade, coméntanse nos Capítulos 3 e 13, respectivamente, deste Manual.

Ganancias e perdas patrimoniais que non se integran na base imponible do IRPF

Por expresa disposición legal, as ganancias e perdas patrimoniais que a continuación cítanse non se integran na base imponible do IRPE e, en consecuencia, non se someten a tributación por este imposto.

Ganancias patrimoniais non suxeitas ao IRPF

Ganancias patrimoniais suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns

Normativa: Art. 6.4 Lei IRPF

Declárase non suxeitas ao IRPE, para evitar a dobre imposición sobre as mesmas, as ganancias patrimoniais derivadas da aceptación de doazóns, herdanzas ou legados por estar suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns -

Parte das ganancias patrimoniais xeradas con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 derivadas de elementos patrimoniais adquiridos antes do 31 de decembro de 1994.

Normativa: disposición transitoria novena Lei IRPF

Non está suxeita ao IRPE a parte da ganancia patrimonial (non así as perdas) xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 derivada de elementos patrimoniais non afectos a actividades económicas que a 31 de decembro de 1996 permanecesen no patrimonio do contribuínte un período de tempo, redondeado por exceso, superior a:

- **5 anos**, no caso de accións admitidas a negociación nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, e representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades, con excepción das accións representativas do capital social de Sociedades de Inversión Mobiliario e Inmobiliaria.

Sinalar que a Directiva 2004/39/CE á que se refire a disposición transitoria novena da Lei do IRPE foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65 / UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94 dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

- **10 anos**, se se trata de bens inmoables e dereitos sobre os mesmos ou valores das entidades comprendidas no actual artigo 338 da Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Inversión (BOE do 18 de marzo), con excepción das accións ou participacións representativas do capital social ou patrimonio das Sociedades ou Fondos de Inversión Inmobiliario.

O artigo 108 da Lei 24/1988, do 28 de xullo, do Mercado de Valores, canda o resto das súas disposicións incorporaron ao texto refundido da Lei do Mercado de Valores, aprobado polo Real decreto Lexislativo 4/2015, do 23 de outubro. Este último foi derogado pola Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento (BOE do 18 de marzo) aínda que se incorporou o contido do mencionado artigo 108 da Lei 24/1988 á Lei 6/2023, en concreto e canto ao devandito precepto, tén quese acudir ao seu artigo 338.

- **8 anos**, para o resto de bens e dereitos.

Importante: desde o 1 de xaneiro de 2015 establécese para todos os elementos patrimoniais aos que resulte de aplicación o anterior, un límite máximo e conxunto de 400.000 euros que opera sobre o valor de transmisión. A súa aplicación coméntase no epígrafe "[Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais](#)" deste capítulo.

Ganancias patrimoniais exentas

Están exentas do IRPF as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión de:

A. Doazóns de bens con dereito a dedución na cota

Normativa: Art. 33.4.a) Lei IRPF

As ganancias patrimoniais que poidan derivarse das doazóns de bens que cumpran os requisitos esixidos para dar dereito a practicar a dedución correspondente na cota, decláranse exentas para o doador, polo que non deben integrarse na declaración.

Véxase, dentro do Capítulo 16, no apartado "[Dedución por donativos](#)", os requisitos e condicións relativas ás doazóns de bens.

B. Transmisión de vivenda habitual por maiores de 65 anos ou por persoas en situación de dependencia severa ou de gran dependencia

Normativa: Art. 33.4.b) e disposición adicional décimo quinta Lei IRPF

Non debe integrarse na base imponible, a ganancia derivada da transmisión, onerosa ou lucrativa, da vivenda habitual de contribuíntes maiores de 65 anos, tanto se a vivenda habitual se transmite a cambio dunha capital coma se o é a cambio dunha renda, temporal ou vitalicia, sempre que se concorran as seguintes circunstancias:

- Que a vivenda transmitida constituíse a súa residencia habitual durante o prazo continuado de, polo menos, tres anos, e
- Que haxa ostentando durante o devandito período o pleno dominio da mesma.

Por iso, cando o pleno dominio dunha vivenda encóntrase desmembrado entre nó propietario e usufrutuario, a ningún deles resultarlle de aplicación as exencións previstas con ocasión da transmisión da mesma, aínda no caso de que se trate da súa vivenda habitual.

Nota: este criterio interpretativo foi fixado polo Tribunal Supremo na Sentenza núm. 1858/2018, do 20 de decembro, recaída no recurso contencioso-administrativo núm. 3392/2017 (ROJ: STS 4390/2018).

Sen prexuízo do anterior, se procede a aplicación da exención por cumprirse os requisitos anteriores, no suposto de que o titular, maior de 65 anos, que ha ostentando durante o prazo continuado de, polo menos, tres anos o pleno dominio da súa vivenda habitual, transmite a núa propiedade da mesma, reservandose o usufruto vitalicio sobre a devandita vivenda.

En idénticos termos, tamén se declara exenta a ganancia patrimonial derivada da transmisión da vivenda habitual realizada por persoas en situación de dependencia severa ou gran dependencia de conformidade coa Lei de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.

Importante: aos exclusivos efectos da aplicación desta exención, entenderase que o contribuínte está transmitindo a súa vivenda habitual cando a mesma constituía a súa vivenda habitual nese momento ou tivese tal consideración ata calquera día dos dous anos anteriores á data da transmisión.

Véxase o concepto de vivenda habitual para os efectos desta exención que contén a disposición adicional vixésimo terceira da Lei de IRPF.

C. Entrega de bens do Patrimonio Histórico en pagamento do IRPF

Normativa: Art. 33.4.c) Lei IRPF

Nos supostos en que o pagamento da débeda tributaria correspondente ao IRPF realícese, de acordo co que se dispón no artigo 73 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español, mediante entrega de bens integrantes do citado Patrimonio Histórico, está exenta do IRPF a ganancia patrimonial que poida pórse de manifesto por diferenza entre o valor de adquisición do ben entregado e o importe da débeda tributaria.

D. Dación en pagamento da vivenda habitual

Normativa: Art. 33.4.d) Lei IRPF

Declárase exenta do IRPF a ganancia patrimonial en que concorran as seguintes circunstancias:

- Que se poña de manifesto con ocasión da transmisión da vivenda habitual do debedor ou do garante do debedor.
- Que a transmisión da vivenda realícese por dación en pagamento ou en execucións hipotecarias xudiciais ou notariais.
- Que a súa finalidade sexa a cancelación de débedas garantidas con hipoteca que recaia sobre a devandita vivenda habitual, contraídas con entidades de crédito ou calquera outra entidade que, de maneira profesional, realice a actividade de concesión de préstamos ou

créditos hipotecarios.

- d. En todo caso cumprirá que o propietario da vivenda habitual non dispoña doutros bens ou dereitos en contía suficiente para satisfacer a totalidade da débeda e evitar o alleamento da vivenda.

E. Ganancias patrimoniais procedentes da transmisión de determinados inmoables

Normativa: disposición adicional trixésimo sétima Lei IRPF

Estarán exentas nun 50 por 100 as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión da transmisión de inmoables urbanos adquiridos a título oneroso entre o 12 de maio de 2012 e o 31 de decembro de 2012.

A exención acada a inmoables urbanos tanto afectos como non afectos a actividades económicas.

Esta exención parcial non resulta aplicable cando o contribuínte adquirise ou transmitido o inmoable ao seu cónxuxe, a calquera persoa unida a el por parentesco, en liña recta ou colateral, por consanguinidade ou afinidade, ata o segundo grao incluído, a unha entidade respecto da que se produza, co contribuínte ou con calquera das persoas anteriormente citadas, algunha das circunstancias establecidas no artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas.

Nos supostos de reinvestimento cando o inmoable transmitido sexa a vivenda habitual do contribuínte e o importe reinvestido sexa inferior ao total do percibido na transmisión, excluírase de tributación a parte proporcional da ganancia patrimonial obtida, unha vez aplicada a exención prevista nesta disposición adicional, que corresponda á cantidade reinvestida nos termos e condicións previstas para a exención por reinvestimento de vivenda habitual no artigo 38 da Lei do IRPF. É dicir, aplicarase en primeiro lugar a exención do 50 por 100 da ganancia obtida na transmisión. Do outro 50 por 100 da ganancia estará exenta a parte proporcional que corresponda á cantidade reinvestida.

As condicións e requisitos para a aplicación desta exención, coméntanse no apartado [Ganancias excluídas de gravame en supostos de reinvestimento](#), deste mesmo Capítulo.

F. Exención para accións ou participacións de entidades de nova ou recente creación adquirida antes do 29 de setembro de 2013

Normativa: disposición transitoria vixésimo sétima Lei IRPF

Os contribuíntes que obteñan ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión da transmisión, de accións ou participacións de entidades de nova ou recente creación adquirida desde o 7 de xullo de 2011 ata o 29 de setembro de 2013, e que permanecesen no patrimonio do contribuínte por un período superior a tres anos (contados de data a data) poderán aplicar a exención prevista na **disposición adicional trixésimo cuarta da Lei do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2012**, sempre que se cumpran os requisitos e condicións establecidas na devandita disposición adicional.

G. Rendas obtidas polo debedor en procedementos concursais

Normativa: disposición adicional cuadraxésimo terceira Lei IRPF

Están exentas as rendas obtidas polos debedores que se poñan de manifesto en procedementos concursais da Lei 22/2003, do 9 de xullo, e desde o 1 de setembro de 2020, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal, como consecuencia de:

1. Quitacións e dacións en pagamento de débedas establecidas en :

- Convenio aprobado xudicialmente.
- Acordo de refinanciamento xudicialmente homologado a que se refería o artigo 71 bis e a disposición adicional cuarta da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e que, desde o 1 de setembro de 2020, regúlase no Título II do libro segundo, artigos 596 a 630, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal,
- Acordo extraxudicial de pagamentos a que se refería o Título X da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e que, desde o 1 de setembro de 2020, regúlase no Título III do libro segundo, artigos 631 a 694, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.

2. Exoneracións do pasivo insatisfeito a que se refire o artigo 178 bis da Lei 22/2003 e que, desde o 1 de setembro de 2020, regúlase no Capítulo II do Título XI do libro primeiro, artigos 486 a 502, do Real decreto Lexislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.

En todos os casos é requisito necesario para que as rendas se declaren exentas que **as débedas non deriven do exercicio de actividades económicas**.

No caso de débedas que deriven do exercicio de actividades económicas o seu réxime está previsto na LIS. Véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Con respecto ao criterio de imputación no caso de perdas derivadas de créditos vencidos e non cobrados, cando adquira eficacia unha quitación establecida nun acordo de refinanciamento xudicialmente homologable, ou nun acordo extraxudicial de pagamentos, véxase o artigo 14.2.k) da Lei do IRPF.

H. Axudas para compensar os custos nas edificacións afectadas pola liberación do dividendo dixital**Normativa: disposición adicional quinta Lei IRPF**

Non se integrarán na base imponible deste Imposto, as axudas concedidas en virtude do disposto no Real decreto 920/2014, do 31 de outubro, polo que se regula a concesión directa de subvencións destinadas a compensar os custos derivados da recepción ou acceso aos servizos de comunicación audiovisual televisiva nas edificacións afectadas pola liberación do dividendo dixital.

I. Subvencións e axudas para actuacións de rehabilitación enerxética en edificios

Normativa: Disposición adicional quinta.4 Lei IRPF

Non se integrarán na base imponible do IRPF, no exercicio 2023 e seguintes, as axudas concedidas para actuacións de rehabilitación enerxética en edificios, en virtude dos programas establecidos nos seguintes Reais Decretos:

- Real decreto 691/2021, do 3 de agosto, polo que se regulan as subvencións que hai que outorgar a actuacións de rehabilitación enerxética en edificios existentes, en execución do Programa de rehabilitación enerxética para edificios existentes en municipios de reto demográfico (Programa PREE 5000), incluído no Programa de rexeneración e reto demográfico do Plan de rehabilitación e rexeneración urbana do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, así como a súa concesión directa ás comunidades autónomas;
- Real decreto 737/2020, do 4 de agosto, polo que se regula o programa de axudas para actuacións de rehabilitación enerxética en edificios existentes e regúlase a concesión directa das axudas deste programa ás comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla;
- Real decreto 853/2021, do 5 de outubro, polo que se regulan os programas de axuda en materia de rehabilitación residencial e vivenda social do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.
- Real decreto 477/2021, do 29 de xuño, polo que se aproba a concesión directa ás comunidades autónomas e ás cidades de Ceuta e Melilla de axudas para a execución de diversos programas de incentivos ligados ao autoconsumo e á almacenaxe, con fontes de enerxía renovable, así como á implantación de sistemas termos de enerxías renovables no sector residencial, no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

J. Ganancias exentas por reinvestimento**Normativa: Art. 38 Lei IRPF**

Véxase o seu [apartado específico](#) neste Capítulo.

Perdas patrimoniais que non se computan fiscalmente como tales**Normativa: Art. 33.5 Lei IRPF**

Non se computarán como perdas patrimoniais as seguintes:

A. As non xustificadas.**Caso particular: cómputo de perdas por roubo ou estafa**

Con esta finalidade, teñén que se diferenciar dous supostos:

- Que **se descoñeza a identidade** do autor do roubo ou estafa: neste caso, malia constituír unha perda patrimonial de acordo co que se dispón no artigo 33.1 da Lei do IRPF, non é posible determinar a existencia dun dereito de crédito en favor do contribuínte estafado contra aquel, polo que para que esta

perda teña incidencia no IRPE deberá estar xustificada. Polo tanto, só se poderá computar a perda unha vez acreditada suficientemente o feito (roubo) e a contía de subtraído, para o cal se estará ao que se dispón no artigo 106.1 LGT.

- **Que sexa posible coñecer a identidade** do estafador: neste suposto, cabe considerar existente un dereito de crédito a favor do contribuínte polo que, en virtude do artigo 14.2 k) da Lei do IRPE, será preciso iniciar un proceso xudicial, imputándose a perda patrimonial ao período impositivo en que se cumpra o prazo dun ano desde o inicio do procedemento xudicial distinto dos de concurso que teña por obxecto a execución do crédito sen que este fose satisfeito.

En ambos os dous casos, ao non proceder da transmisión de elementos patrimoniais, a perda patrimonial integrárase na base imponible xeral, de acordo o que se dispón no artigo 48 da Lei do IRPE.

B. As debidas a transmisións lucrativas por actos “inter vivo” ou a liberalidades.

Estas perdas patrimoniais derivadas de transmisións lucrativas inter vivo non se computan fiscalmente nin polo importe total do valor de adquisición, nin pola diferenza entre o valor de adquisición e o de transmisión. Resolución do TEAC do 31 de maio de 2021, Reclamación número 00/03746/2020, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio.

“As perdas patrimoniais que se producen por unha transmisión lucrativa inter vivo pola diferenza entre o valor de adquisición e o de transmisión, non teñen que computarse na base imponible do IRPE do transmitente, aínda que en unidade de acto compúntense ganancias patrimoniais tamén declaradas, derivadas dese mesmo tipo de transmisións.”

A respecto disto a citada sentenza sinala, que non cabe confundir a perda económica coa perda fiscal. A perda económica prodúcese sempre que se doa ou transmite un ben de forma gratuíta, tendo en conta que o ben sae do patrimonio do doador, que non recibe ningunha contraprestación. Esta perda económica nunca se ten en conta no IRPE. Pola súa banda, a perda fiscal non ten lugar en todos os casos en que se cede gratuitamente un ben se o valor de adquisición do ben é inferior ao seu valor de transmisión, entendendo por tal, tendo en conta que non hai prezo, conforme sinalan os artigos 34 e 36 Lei do IRPE, o que corresponda de acordo coas normas reguladoras do ISD.

Polo tanto, se a pesar da perda económica inherente a toda doazón, hai ganancia fiscal, o doador debe tributar por ela no IRPE. En cambio, se experimenta unha perda, non só económica senón tamén fiscal, o doador non se pódela deducir no seu IRPE de acordo co que se dispón no artigo 33.5.c) da Lei do IRPE.

Véxase o criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo (Sala do Contencioso - Administrativo) en seu FJ 4ª Sentenza núm. 616/2024, do 12 de abril, recaída no recurso de casación núm. 8830/2022 (ROJ: STS 2004/2024) e reiterado na Sentenza núm. 1675/2024, do 23 de outubro, recaída no recurso de casación núm. 1998/2023 (ROJ: STS 5122/2024)

C. Las debidas ao consumo.

Así no caso de bens perecedoiros ou, cando se trata de bens de consumo duradeiro, non se computarán por ser debidas ao consumo, as perdas de valor que veñan dadas por IRPE a súa utilización normal. Por exemplo, se se adquire un vehículo por 15.000 euros e véndese, transcorridos cinco anos, por 4.800 euros, coincidente co seu valor de mercado, non se produciu en realidade ningunha perda patrimonial a efectos fiscais, xa que a diferenza de valor se debe á depreciación polo uso do devandito vehículo.

O aboamento de cantidades en concepto de xuros de mora por parte do contribuínte á Administración, aínda que xera unha alteración patrimonial (diminución do seu patrimonio), configúrase como un suposto de aplicación de renda ao consumo do contribuínte, polo que non pode efectuarse o seu cómputo como perda

patrimonial e, polo tanto, non ten incidencia no IRPE de acordo co que se dispón no artigo 33.5.b) da Lei do IRPE.

Os gastos de avogado e procurador pola defensa en xuízo dos seus propios intereses tamén se configuran como un suposto de aplicación de renda a accións de consumo do contribuínte, neste caso a contraprestación pola prestación de servizos profesionais. Trátase de gastos satisfeitos no seu ámbito particular, sen vinculación algunha con rendementos de que puidese resultar a súa deducibilidade, polo que non poden computarse como perda patrimonial, non tendo incidencia na liquidación do imposto.

D. As debidas a perdas no xogo obtido no período impositivo que excedan das ganancias obtidas no xogo no mesmo período.

O cómputo das ganancias e perdas obtidas no xogo realízase de forma global (as obtidas polo contribuínte no período impositivo) tomándose as ganancias e perdas dos distintos xogos.

En ningún caso computaranse as perdas derivadas da participación nos xogos aos que se refire a disposición adicional trixésimo terceira da Lei do IRPE, que son os seguintes:

- a. Os premios das lotarías e apostas organizadas pola Sociedade Estatal Loterías y Apuestas del Estado e polos órganos ou entidades das Comunidades Autónomas, así como dos sorteos organizados pola Cruz Vermella Española e das modalidades de xogos autorizados á Organización Nacional de Cegos Españóis.
- b. Os premios das lotarías, apostas e sorteos organizados por organismos públicos ou entidades que exerzan actividades de carácter social ou asistencial sen ánimo de lucro establecido noutros Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo e que persigan obxectivos idénticos aos dos organismos ou entidades sinaladas na letra anterior.

Así mesmo, debe terse en conta que os premios derivados de programas desenvolvidos en medios de comunicación en que non se realice ningún tipo de desembolso económico para participar neles, e os premios derivados de combinacións aleatorias con fins publicitarios ou promocionais tampouco poderán minorarse no importe de perdas obtidas no xogo.

Atención: para os efectos do previsto no artigo 33.5 d) da Lei do IRPE, considerácese aplicable a definición de xogo a que se refire o artigo 3.a) da Lei 13/2011, do 27 de maio, de regulación do xogo, conforme ao cal se entende por xogo toda actividade en que se arrisquen cantidades de diñeiro ou obxectos economicamente avaliábles en calquera forma sobre resultados futuros e incertos, dependentes nalgunha medida do azar, e que permitan a súa transferencia entre os participantes, con independencia de que predomine neles o grao de destreza dos xogadores ou sexan exclusiva ou fundamentalmente de sorte, envite ou azar. Os premios poderán ser en metálico ou especie dependendo da modalidade de xogo.

E. As derivadas de transmisións con recompra do elemento patrimonial transmitido.

Non poderán integrarse a efectos liquidatorios como perdas patrimoniais no mesmo exercicio en que se xeran as derivadas da transmisión de elementos patrimoniais, cando se volvan a adquirir nun prazo determinado os mesmos elementos patrimoniais transmitidos ou, no suposto de que os elementos transmitidos fosen valores ou participacións, cando se adquiran valores ou participacións homoxéneas.

Teñen esta consideración, aqueles que procedan dun mesmo emisor e formen parte dunha mesma operación financeira ou respondan a unha unidade de propósito, incluída a obtención sistemática de financiamento, que teñan igual natureza e réxime de transmisión e atribúan aos seus titulares un contido substancialmente similar de dereitos e obrigas.

Non obstante, a homoxeneidade dun conxunto de valores non se verá afectada pola eventual existencia de diferenzas entre eles no relativo ao seu importe unitario; datas de posta en circulación, de entrega material ou de fixación de prezos; procedementos de colocación, incluída a existencia de tramos ou bloques destinados a categorías específicas de investidores; ou calquera outros aspectos de natureza accesorio. En particular, a homoxeneidade non resultará alterada polo fraccionamento da emisión en tramos sucesivos ou pola previsión de ampliacións.

A aplicación desta norma preventiva está condicionada a que a recompra se realice nos **seguintes prazos** :

- a. **Dous meses anteriores ou posteriores ás** transmisións, tratándose de valores ou participacións admitidas a negociación nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004 relativa aos mercados de instrumentos financeiros.

Teña en conta que a Directiva 2004/39/CE foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65 / UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94 dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

- b. **Un ano anterior ou posterior ás transmisións** , cando se trate de valores ou participacións non admitidos a negociación nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores anteriormente citados.
- c. **Un ano posterior á transmisión** , tratándose doutros elementos patrimoniais. Cabe precisar que en todo caso debe adquirirse o mesmo elemento patrimonial transmitido.

A perda patrimonial obtida, que deberá ser declarada e cuantificada na declaración do exercicio en que se xerase , integrárase a efectos liquidatorios cando se transmita o elemento patrimonial adquirido ou, tratándose de valores ou participacións, a medida que se transmitan os valores ou participacións que permanezan no patrimonio do contribuínte.

Exemplos

■ Exemplo 1: Doazón de accións

Dona P.S.M. adquiriu en Bolsa o día 1 de decembro de 1998 un paquete de accións da Sociedade Anónima “Z” por un importe equivalente a 6.000 euros. O día 30 de outubro de 2024 doounas ao seu fillo, con motivo do seu vixésimo aniversario.

A valoración das accións na citada data, segundo a súa cotización no mercado oficial, ascendeu a 7.500 euros, cantidade esta que o fillo declarou como valor das mesmas para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

Solución:

Nesta operación producíronse dúas ganancias patrimoniais:

- A primeira delas é a obtida por dona P.S.M. xa que, malia doar as accións ao seu fillo e non obter nada a cambio, o valor de mercado das mesmas durante o tempo en que estiveron no seu poder aumentou en 1.500 euros, cantidade que constitúe unha ganancia patrimonial suxeita ao IRPE, que debe entenderse imputable a dona P.S.M. ao efectuar a transmisión das mesmas.
- A segunda ganancia é a obtida polo seu fillo e cuxa contía ascende a 7.500 euros, cantidade esta que coincide co valor de mercado das accións recibidas. Porén, esta ganancia non está suxeita ao IRPE, senón ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns en que o fillo ten a consideración de suxeito pasivo.

Exemplo 2: Disolución das comunidades de bens sen alteración patrimonial

Dona R.L.M. e dona G.L.M. son irmás e adquiriron en xuño de 1995 por herdanza do seu pai unha propiedade rústica cuxa valoración para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns ascendeu a un importe equivalente a 3.000 euros, ascendendo os gastos de notaría, rexistro e Imposto sobre Sucesións e Doazóns ao equivalente a 500 euros.

En marzo de 2024 deciden dividir o predio en dúas parcelas iguais e adxudicarse cada unha en pleno dominio a correspondente, que se valora na escritura pública de división en 30.000 euros.

Solución:

Como a actuación realizada polas irmás consistiu unicamente na división da cousa común, adxudicándose cada unha delas unha parcela que se corresponde coa cota de titularidade, non se produce nese acto alteración patrimonial e, por iso, non existe ganancia patrimonial para ningunha delas. Cada unha das parcelas en que se dividiu o predio incorpórase ao patrimonio de cada irmá polo seu valor orixinario, $(3.000 + 500) \div 2 = 1.750$ euros, e coa antigüidade de xuño de 1995.

Exemplo 3: Disolución das comunidades de bens con exceso de adxudicación

O mesmo exemplo anterior se unha das irmás adxudicácese a totalidade do predio compensando en metálico á outra pola metade de importe en que se valora esta na escritura pública de división da mesma.

Solución:

Neste caso produciríase un exceso de adxudicación, entendido como a diferenza de valor, que xera unha alteración patrimonial.

A compensación percibida pola irmá a quen non se adxudica o ben cando se divide a cousa común, comportaría para ela unha ganancia patrimonial suxeita ao IRPF, ao existir unha actualización do valor dese ben entre o momento da súa adquisición ($3.500 \div 2 = 1.750$ euros) e o da súa adxudicación ($30.000 \div 2 = 15.000$ euros) e ser esa diferenza de valor positivo ($15.000 - 1.750 = 13.250$ euros).

Véxase ao respecto a Sentenza do Tribunal Supremo do 10 de outubro de 2022, recaída en recurso de casación núm. 5110/2020. (ROJ: STS 3585/2022).

Exemplo 4: Doazón de empresa individual

Don J.V.C, de 65 anos, doou ao seu fillo a súa empresa individual fundada facía 30 anos. A empresa cumpre os requisitos contemplados na Lei do Imposto sobre o Patrimonio para a súa exención, así como os esixibles para a aplicación da redución do 95 por 100 contemplada na Lei do Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

Solución:

Na transmisión lucrativa da empresa o fillo (donatario) poderá aplicar a redución do 95 por 100 contemplada no artigo 20.6 da Lei do Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

O pai (doador) non obterá ganancia ou perda patrimonial algunha na transmisión da súa empresa, subrogándose o donatario na posición do doador respecto dos valores e datas de adquisición dos bens integrantes da empresa. En definitiva, prodúcese un adiamento na tributación que se porá de manifesto cando o donatario efectúe a transmisión dos respectivos elementos patrimoniais.

Exemplo 5: Transmisión de vivenda habitual por maiores de 65 anos

O matrimonio formado por don M.P.T. e dona J.L.C., de 70 e 68 anos de idade, respectivamente, venderon a súa vivenda habitual o 25 de maio de 2024 por un importe de 250.000 euros.

A devandita vivenda foi adquirida por ambos os dous cónxuxes en réxime de sociedade legal de gananciais o 13 de marzo de 1980 por un importe equivalente a 60.000 euros incluídos, os gastos e tributos inherentes á devandita adquisición.

Determinar as consecuencias fiscais da devandita transmisión.

Solución:

Ao ter ambos os dous esposos unha idade superior a 65 anos, a ganancia patrimonial derivada da transmisión da súa vivenda habitual está exenta do IRPF

Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais

Derivadas de transmisións onerosas ou lucrativas

Regras xerais de cálculo

Normativa: Arts. 34 a 36 Lei IRPF e 40 Regulamento IRPF

Atención: teñanse en conta os cadros-resumo das regras xerais que figuran ao final deste apartado.

A determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais que procedan da transmisión, onerosa ou lucrativa, de elementos patrimoniais **non afectos** vén determinada pola **diferenza entre os valores de transmisión e de adquisición** dos elementos patrimoniais.

Precisión: para a determinación do importe da ganancia ou perda patrimonial que proceda da [transmisión de elementos patrimoniais afectos](#), véxase o apartado normas específicas de valoración deste Capítulo.

A. Valor de adquisición

O valor de adquisición estará formado pola suma de:

- a. **No caso de transmisións a título oneroso:** polo **importe real** polo que a devandita adquisición se efectúese.

No caso de transmisións a título oneroso, para determinar o valor de adquisición hai que partir do importe real polo que a adquisición se efectúese. De igual xeito, para determinar o valor de transmisión pátrese do importe real polo que o alleamento se efectúese, tomándose como tal o efectivamente satisfeito, sempre que non resulte inferior ao normal de mercado, en cuxo caso prevalecerá este. Polo tanto, esta será a forma de determinación os valores de adquisición e transmisión do inmovible transmitido aos efectos do cálculo da ganancia ou perda patrimonial no IRPF, con independencia do establecemento dun valor de referencia dos inmovibles para a determinación da base imponible no ITPAJD.

Non obstante, naqueles casos en que non exista valor de referencia ou este non poida ser certificado pola Dirección Xeral do Catastro, establecendose como base imponible no ITPAJD o valor de mercado tras unha previa comprobación administrativa, tomarase o devandito valor de mercado como valor de adquisición dos inmovibles no IRPF, ao ser superior ao prezo ou contraprestación pactada. Só en tales supostos é aplicable a Sentenza do Tribunal Supremo do 21 de decembro de 2015, recaída en recurso de casación para a unificación de doutrina núm. 2068/2014 (ROJ: STS 5470/2015) en relación co principio de unicidade de valores en contraposición co principio de estancquidade.

- b. **No caso de transmisións a título lucrativo ou gratuíto (herdanza, legado ou doazón):** polo **declarado ou o comprobado administrativamente** para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns, sen que este poida exceder do valor de mercado. Con esta finalidade, teñase en conta o seguinte:

- Para as adquisicións ou transmisións por herdanza, a título lucrativo, efectuadas con anterioridade ao 1 de xaneiro de 2022, o artigo 36 da Lei do IRPE establece que se tomará por importe real dos respectivos valores de adquisición e transmisión aqueles que resulten da aplicación das normas do ISD, sen que poidan exceder do valor de mercado.

De acordo coas citadas normas, tomarase o valor real dos bens e dereitos minorados polas cargas e débedas que foren deducibles.

A respecto disto, o Tribunal Supremo en reiterada xurisprudencia, asimila valor real a valor normal de mercado (véxase ao respecto a sentenza do Tribunal Supremo núm. 202/1991, do 7 de maio de 1991 (ROJ: STS 17245/1991)), e para a definición do mesmo remítese á Orde do 30 de novembro de 1994 sobre normas de valoración de bens inmobles para determinadas entidades financeiras (BOE do 13 de decembro), derogada pola Orde ECO/805/2003, do 27 de marzo, sobre normas de valoración de bens inmobles e de determinados dereitos para certas finalidades financeiras (BOE do 9 de abril), en que se define o valor de mercado como: “prezo ao que podería venderse o inmovible, mediante contrato privado entre un vendedor voluntario e un comprador independente na data da taxación no suposto de que o ben se ofrecer publicamente no mercado, que as condicións do mercado permitiren dispor do mesmo de maneira ordenada e que se dispuxer dun prazo normal, tendo en conta da natureza do inmovible, para negociar a venda.” Véxanse a respecto disto, entre outras, as sentenzas do Tribunal Supremo núms. 3379/1991, do 5 de outubro (ROJ: STS 4887/1995), ou 163/2019, do 26 de marzo (ROJ: STS 881/2019).

- Para as adquisicións ou transmisións por herdanza, a título lucrativo, efectuadas a partir do 1 de xaneiro de 2022, que na medida en que as normas do ISD establecen o valor de referencia dos inmobles como base impositible (non sendo que o valor declarado sexa superior en cuxo caso tomarase este), será este valor de referencia o que deba terse en conta como importe real polo que a adquisición ou transmisión efectuouse ao calcular a ganancia ou perda patrimonial no IRPF, sen que poidan exceder do valor de mercado. A Axencia Tributaria pode, por iso, regularizar a ganancia patrimonial declarada no IRPE tendo en conta o valor de referencia do inmovible, se o contribuínte declarou valores inferiores.

Non obstante, desde o 11 de xullo de 2021, no caso de adquisicións lucrativas por causa de morte, derivadas de **contratos ou pactos sucesorios con efectos de presente**, o beneficiario dos mesmos que transmita antes do transcurso de cinco anos desde a celebración do pacto sucesorio ou do falecemento do causante, se fóra anterior, os bens adquiridos, subrogarase na posición deste, con respecto ao valor e data de adquisición daqueles, cando este valor fóra inferior ao previsto no parágrafo anterior.

A Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de evasión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo, engadiu un novo parágrafo ao artigo 36 da Lei do IRPF para someter a tributación aqueles casos en que, nos cinco anos seguintes á celebración do pacto sucesorio ou do falecemento do causante (se fóra anterior), transmítense os bens polo beneficiario do pacto sucesorio. Nese caso, o sucesor perde a actualización de valor levada a cabo a través do ISD e subrógase na data e valor de adquisición do primixenio titular. O Tribunal Constitucional confirmou a constitucionalidade desta condición temporal previsto no novo parágrafo do artigo 36 Lei do IRPF (STC 62/2023, do 24 de maio).

Debe terse en conta que a institución dos “pactos sucesorios” (sucesión contractual) está prohibida no ámbito do Dereito común (artigos 1.271, 658 e 816 do Código Civil estatal), pero mántense nos dereitos civís, forais ou especiais, de determinadas Comunidades Autónomas onde a vixencia do Código Civil non é completa (Aragón, Illes Balears, Cataluña, Galicia, Navarra e o País Vasco).

Importante : o establecido para os pactos sucesorios soamente será de aplicación ás transmisións de bens efectuados con posterioridade ao 11 de xullo de 2021 que fosen adquiridos de forma lucrativa por causa de morte en virtude de contratos ou pactos sucesorios con efectos de presente.

Véxase ao respecto a disposición transitoria primeira.4 da Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de evasión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo (BOE do 10 de xullo)

Nas **transmisións lucrativas de empresas ou participacións** ás que se refire o artigo 20.6 da Lei 29/1987, do 18 de decembro, do Imposto sobre Sucesións e Doazóns (BOE do 19 de decembro), **o valor de adquisición coincidirá co orixinario do doador** xa que o donatario subrógase na posición daquel respecto dos valores e datas de adquisición dos devanditos bens.

- c. O **custo dos investimentos e melloras** efectuadas nos bens adquiridos, sen que se computen, para estes fins, os gastos de conservación e reparación.

Ten a consideración de mellora, para estes fins, a indemnización que satisfai o propietario ao seu inquilino para que este desaloxe o inmovible.

A Resolución do 1 de marzo de 2013, do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas, pola que se ditan normas de rexistro e valoración do inmovilizado material e dos investimentos inmobiliarias (BOE do 8 de marzo), no apartado 3 da súa norma segunda entende por “mellora” o conxunto de actividades mediante as que se produce unha alteración nun elemento do inmovilizado, aumentando a súa anterior eficiencia produtiva.

- d. Os **gastos** (comisións, Fedatario público, Rexistro, etc.) **e tributos inherentes á adquisición** (Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, IVE ou Imposto sobre Sucesións ou Doazóns se a adquisición se realizou a título gratuito), excluídos os intereses que fosen satisfeitos polo adquirente.

Teñase en conta que, en caso de haberse herdado un inmovible, pago o Imposto sobre o Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana e posteriormente transmitido, o herdeiro haberao incluído como maior valor de adquisición. Por iso, en caso de haberse obtido a devolución do imposto débese eliminar do valor de adquisición mediante a presentación dunha autoliquidación complementaria.

- e. Da suma correspondente ás anteriores cantidades **restarase, o importe das amortizacións fiscalmente deducibles**, computandose en todo caso a **amortización mínima**, con independencia da súa efectiva consideración como gasto.

A amortización mínima é a resultante do período máximo de amortización ou a porcentaxe fixa que corresponda, segundo cada caso.

Para inmovibles arrendados, o importe da amortización mínima determínase aplicando o 1,5 por 100 ata o 31 de decembro de 1998; o 2 por 100 ata 31 de decembro de 2002, e o 3 por 100 desde o 1 de xaneiro de 2003.

En relación co cómputo das amortizacións, debe terse en conta que:

- Non procede computar amortización por aqueles bens non susceptibles de depreciación como, por exemplo, os terreos, os valores mobiliarios, etc.
- As amortizacións "fiscalmente deducibles" corresponden aos inmobles ou mobles afectos a actividades económicas, aos inmobles ou mobles arrendados ou subarrendados, a dereitos reais de uso e goce sobre bens inmobles, aos supostos de prestación de asistencia técnica que non constitúa actividade económica e ao arrendamento de negocios ou minas ou subarrendamentos. Nestes casos, a amortización mínima computarase, con independencia da súa efectiva consideración como gasto.
- Tratandose da transmisión de elementos patrimoniais afectos a actividades económicas, considérase como valor de adquisición o valor contable, tendo en conta as amortizacións que fosen fiscalmente deducibles, **sen prexuízo da amortización mínima** a que se fixo referencia con anterioridade.
- Tratandose de bens inmobles que fosen arrendados considerárase que as amortizacións cumpren o requisito de efectividade cando, en cada ano, non excedan do resultado de aplicar a porcentaxe do 3 por 100 sobre o maior dos seguintes valores: custo de adquisición satisfeita ou o valor catastral, excluído o valor do solo. Cando non se coñeza o valor do solo, este calcularase rateando o custo de adquisición satisfeito entre os valores catastrais do solo e da construción de cada ano.

No caso de bens inmobles adquiridos a título lucrativo debe terse en conta que, no custo de adquisición satisfeito está incluído o valor do ben adquirido en aplicación das normas sobre Imposto sobre Sucesións ou Doazóns ou o seu valor comprobado nestes gravames (sen incluír o valor do solo). Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo (Sala do Contencioso-administrativo) na súa Sentenza núm. 1130/2021, do 15 de setembro, recaída no recurso de casación núm. 5664/2019 (ROJ: STS 3483/2021).

Inclúense tamén no custo de adquisición o importe dos tributos e os gastos inherentes á adquisición e, se é o caso, a totalidade dos investimentos e melloras efectuadas.

B. Valor de transmisión

O valor de transmisión estará formado por:

- a. O importe real polo que o alleamento se efectuase ou o valor declarado ou, se é o caso, o comprobado administrativamente para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns cando a transmisión se realizase a título lucrativo ou gratuíto, sen que este poida exceder do valor de mercado.

Por importe real do valor de alleamento tomarase o efectivamente satisfeito, sempre que non resulte inferior ao valor normal de mercado, en cuxo caso prevalecerá este.

- b. Da cantidade anterior poderán deducirse os gastos e tributos inherentes á transmisión, excluídos os intereses, en canto resultaren satisfeitos polo transmitente.

Precisión: tratamento das cantidades entregadas en concepto de arras en caso de transmisión dun inmovble.

O contrato de arras é un documento privado en virtude do que comprador e vendedor pactan a reserva da compravenda do ben inmovble, de xeito que o comprador aboa un pagamento anticipado (sinal) equivalente a unha porcentaxe do prezo do mesmo. O seu importe constitúese, polo tanto, como parte do prezo da compravenda do inmovble, que será descontado do mesmo.

Para o comprador:

- En caso de efectuarse a compravenda, a entrega dunha cantidade en concepto de arras non terá ningunha incidencia en IRPF.
- En caso de desistencia, producirase unha perda patrimonial a integrar na base liquidable xeral.
- En caso de incumprimento do vendedor, o comprador poderá entender producida unha perda patrimonial (con respecto ao importe entregado e non recuperado) cando, unha vez recoñecido o dereito de crédito con respecto ao importe entregado, concorra algunha das circunstancias establecidas na letra k) do artigo 14.2., para o cal cómpre que se trate dun procedemento xudicial destinado á execución do crédito.

Para o vendedor:

- En caso de efectuarse a venda, a cantidade percibida en concepto de arras, terá incidencia a súa declaración do IRPF correspondente ao período impositivo en que se efectúe a venda do ben, momento en que se descontará do prezo de venda.
- En caso de non efectuarse a transmisión por causa imputable ao comprador, as cantidades percibidas polo vendedor en concepto de arras cualificaranse como ganancia patrimonial e imputaranse ao período impositivo en que este poida proceder á súa execución, nos termos do contrato.

Esta ganancia patrimonial, ao non derivar dunha transmisión, formará parte da renda xeral, de acordo co que se dispón no artigo 45 da Lei do IRPF, e a súa integración efectuarase na base imponible xeral, na forma prevista no artigo 48 da mesma Lei.

Polo tanto, a sinatura do contrato de arras non dá lugar a unha variación no valor do seu patrimonio posta de manifesto como consecuencia dunha alteración na composición daquel para os efectos da súa cualificación como ganancia ou perda patrimonial senón que a devandita ganancia ou perda patrimonial producirase cando se efectúe, se é o caso, a transmisión.

C. Supuesto especial: transmisión de elementos patrimoniais en que se realizen melloras nun ano distinto ao da súa adquisición

Tratándose de elementos patrimoniais sobre os que se realizen melloras nun ano distinto ao da súa adquisición, será preciso distinguir a parte do valor de transmisión que corresponda ao elemento patrimonial e á mellora ou melloras realizadas, con obxecto de determinar, de forma separada e independente, tanto as ganancias ou perdas patrimoniais derivadas dun e outras, como a redución que, se é o caso, resulte aplicable. Con esta finalidade, tomaranse como valores e datas de adquisición os que correspondan, respectivamente, ao elemento patrimonial e a cada unha das melloras realizadas.

En consecuencia, as ganancias ou perdas patrimoniais así determinadas poderán ter diferentes períodos de xeración, resultando tamén diferentes as porcentaxes redutoras que, se é o caso, proceda aplicar sobre as ganancias patrimoniais en función das antigüidades que tivesen a 31 de decembro de 1996, o elemento patrimonial propiamente dito e cada unha das melloras realizadas, tendo en conta que se se efectuasen melloras nos elementos patrimoniais transmitidos tomarase como período de permanencia destas no patrimonio do contribuínte o número de anos que medie entre a data en que se realizen e o 31 de decembro de 1996, redondeado por exceso.

Esquemas-resumo

Os compoñentes dos respectivos valores de adquisición e transmisión, segundo trátase de transmisión onerosa ou lucrativa, son os que se indican nos cadros seguintes:

a) Esquema - resumen: transmisión onerosa

Normativa: Art. 35 Lei IRPF

(+) Importe real da adquisición.

(+) Inversións e melloras efectuadas nos bens adquiridos.

(+) Gastos e tributos inherentes á adquisición (agás intereses), satisfeitos polo adquirente.

(-) Amortizacións (inmóbiles ou móbiles arrendados e dereitos sobre os mesmos, así como nos supostos de prestación de asistencia técnica que non constituía actividade económica).

= Valor de adquisición

(+) Importe real da transmisión sempre que non resulte inferior ao valor de mercado., en cuxo caso, prevalece este.

(-) Gastos e tributos inherentes á transmisión satisfeita polo transmitente.

=Valor de transmisión

b) Esquema - resumo: transmisión lucrativa**Normativa: Art. 36 Lei IRPF**

(+) Valor de adquisición para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns co límite do valor de mercado.

(+) Inversións e melloras efectuadas nos bens adquiridos.

(+) Gastos e tributos inherentes á adquisición (agás intereses), satisfeitos polo adquirente.

(-) Amortizacións (inmóbiles ou móbiles arrendados e dereitos sobre os mesmos, así como nos supostos de prestación de asistencia técnica que non constituía actividade económica).

= Valor de adquisición

(+) Importe real da transmisión (ou Valor de transmisión para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns co límite do valor de mercado.

(-) Gastos e tributos inherentes á transmisión satisfeita polo transmitente.

=Valor de transmisión

Réxime transitorio aplicable ás ganancias patrimoniais derivadas de elementos patrimoniais adquiridos con anterioridade a 31 de decembro de 1994 (porcentaxes redutoras ou de abatemento)**Normativa: disposición transitoria novena Lei IRPF**

Unha vez determinada a ganancia patrimonial obtida, aplicando as regras xerais comentadas no apartado anterior ou, se é o caso, algunha das [normas especiais](#) que se examinan no seguinte apartado, o seu importe pode ser obxecto de redución por aplicación das correspondentes porcentaxes redutoras ou de abatemento do réxime transitorio, sempre que o valor do conxunto das transmisións realizadas a partir do 1 de xaneiro de 2015 con dereito á aplicación das porcentaxes non supere 400.000 euros.

1. Requisitos para a aplicación do réxime transitorio

Os requisitos que deben cumprirse para a aplicación das porcentaxes redutoras ou de abatemento sobre o importe das ganancias patrimoniais son os seguintes:

- a. **Que as ganancias patrimoniais procedan de transmisións, onerosas ou lucrativas, de bens ou dereitos ou ben da extinción de dereitos.**

Polo tanto, non resultan aplicables as porcentaxes de redución ás ganancias que se poñan de manifesto como consecuencia de incorporacións de bens ou dereitos ao patrimonio do contribuínte que non deriven dunha transmisión, como é o caso, por exemplo, dos premios obtidos en concursos ou as ganancias no xogo.

- b. **Que o ben ou dereito fose adquirido polo contribuínte antes do 31 de decembro de 1994.**

- c. **Que o ben ou dereito non estea afecto a unha actividade económica.**

Malia o anterior, se o elemento patrimonial estivese afecto a unha actividade económica é precisa que se haxa desafectado con máis de tres anos de antelación á data da transmisión.

- d. **Que o elemento patrimonial non fose adxudicado ao socio na disolución e liquidación de sociedades transparentes**, de acordo co que se establece na disposición transitoria décimo sexta do texto refundido da [LIS](#).

- e. **Que o elemento patrimonial transmitido non proceda de achegas realizadas ao patrimonio protexido das persoas con discapacidade**, de acordo co que se establece na disposición adicional décimo oitava da Lei do [IRPF](#).

- f. **Que o valor de transmisión de todos os elementos patrimoniais a cuxa ganancia patrimonial resultáselle de aplicación este réxime transitorio, transmitidos desde o 1 de xaneiro de 2015 ata agora de transmisión do elemento patrimonial, non superase 400.000 euros.**

2. Cálculo da parte da ganancia patrimonial xerada antes do 20 de xaneiro de 2006

Cumpridos os requisitos xerais anteriores, os porcentaxes de redución só resultarán aplicables sobre a parte da ganancia patrimonial xerada entre a data de compra do elemento e o 19 de xaneiro de 2006, ambos os dous incluídos, sen que poidan aplicarse sobre a parte da ganancia patrimonial xerada a partir do 20 de xaneiro de 2006 ata agora da transmisión.

A determinación da parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade e a partir do 20 de xaneiro de 2006 efectúase conforme ás seguintes regras:

2.1. Regra xeral: distribución lineal da ganancia patrimonial total

Conforme a esta regra xeral, **a ganancia patrimonial xerada con anterioridade ao 20 de xaneiro de 2006** virá determinada pola parte da ganancia que proporcionalmente corresponda ao número de días transcorridos entre a data de adquisición do elemento patrimonial e o 19 de xaneiro de 2006, ambos os dous incluídos, respecto do número total de días que o devandito elemento permanecese no patrimonio do contribuínte.

De forma resumida:

Ganancia xerada antes de 20-01-2006 = (Ganancia total x Nº días desde a adquisición ata o 19-01-2006) ÷ Nº de días desde a adquisición ata a transmisión

Pola súa banda, **a ganancia patrimonial xerada a partir do 20 de xaneiro de 2006** virá determinada polo resultado de multiplicar a ganancia total polo número de días transcorridos desde o 20 de xaneiro de 2006 ata agora da transmisión e de dividir o produto resultante entre o número de días que permaneceu o elemento patrimonial no patrimonio do contribuínte.

De forma resumida:

Ganancia xerada a partir do 20-01-2006 = (Ganancia total x Nº días desde 20-01-2006 ata a transmisión) ÷ Nº de días desde a adquisición ata a transmisión

Tamén pode determinarse este importe directamente por diferenza entre a ganancia total e a xerada con anterioridade ao 20 de xaneiro de 2006.

2.2. Regra especial: valores cotizados

Tratándose de valores admitidos a negociación nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros e de accións ou participacións en institucións de investimento colectivo, ao existir unha cotización oficial, estímase que o valor a 19 de xaneiro de 2006 coincide coa súa valoración para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005.

Teñase en conta que a Directiva 2004/39/CE foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94, dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

En definitiva, nestes supostos a determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade e con posterioridade a 20 de xaneiro de 2006 efectúase tomando en consideración os seguintes valores:

- a. **Valor de adquisición** dos valores, accións ou participacións (**VAI**).
- b. **Valor que corresponda** aos citados valores, accións ou participacións para os efectos do **Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005 (VP)**.

Tratándose de accións e participacións en institucións de investimento colectivo, a valoración para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005 realízase polo valor liquidativo das mesmas a 31 de decembro de 2005.

Para o resto de accións e participacións admitidas a negociación, a valoración para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio 2005 realízase polo valor de negociación media dos devanditos valores no cuarto trimestre de 2005. Esta valoración recóllese na Orde EHA/492/2006, do 17 de febreiro (BOE do 27 de febreiro).

- c. **Valor de transmisión dos valores, accións ou participacións (VT)**.

De acordo con estes valores, o cálculo da xeración da ganancia patrimonial efectúase tal e como se indica no esquema seguinte:

SITUACIÓN 1		SITUACIÓN 2
O Valor de Transmisión é igual ou superior ao Valor Patrimonio 2005		O Valor de Transmisión é menor que o Valor Patrimonio 2005
(VT ≥ VP2005)		(VT < VP2005)
O Valor de Adquisición é inferior ao Valor Patrimonio 2005 (VAI < VP2005)	Parte reducible da ganancia patrimonial: (+) Valor Patrimonio 2005 (-) Valor de Adquisición = Ganancia patrimonial xerada antes do 20-01-2006	A totalidade da ganancia patrimonial é reducible: (+) Valor de Transmisión (-) Valor de Adquisición = Ganancia patrimonial xerada antes do 20-01-2006
	Parte non reducible da ganancia patrimonial: (+) Valor de Transmisión (-) Valor Patrimonio 2005 = Ganancia patrimonial xerada a partir do 20-01-2006	
O Valor de Adquisición é superior ou igual ao Valor Patrimonio 2005	Ningunha parte da ganancia patrimonial é reducible:	

SITUACIÓN 1		SITUACIÓN 2
O Valor de Transmisión é igual ou superior ao Valor Patrimonio 2005		O Valor de Transmisión é menor que o Valor Patrimonio 2005
(VT ≥ VP2005)		(VT < VP2005)
(VAI ≥ VP2005)	(+) Valor de Transmisión (-) Valor de Adquisición = Ganancia patrimonial xerada a partir do 20-01-2006	

3. Cálculo da redución aplicable de acordo coa disposición transitoria novena da Lei do IRPF

Unha vez determinada a parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006, o seu importe reducirase, se é o caso, de acordo cos pasos que se describen a continuación:

3.1. Período de permanencia do elemento patrimonial no patrimonio do contribuínte con anterioridade a 31 de decembro de 1996.

Calcúlase o período de permanencia no patrimonio do contribuínte anterior a 31 de decembro de 1996 do elemento patrimonial.

Con esta finalidade, tomarase como período de permanencia no patrimonio do contribuínte o número de anos, redondeado por exceso, que medie entre a data de adquisición (que ten que ser anterior ao 31 de decembro de 1994) e o 31 de decembro de 1996. De acordo con esta regra, un ano e un día constituirán dous anos; dous anos e un día constituirán tres anos, e así sucesivamente.

No caso de dereitos de subscripción tomarase como período de permanencia o que corresponda aos valores dos que procedan. Cando non se transmitisen a totalidade dos dereitos de subscripción, entenderase que os transmitidos corresponderon aos valores adquiridos en primeiro lugar.

Se se efectuasen melloras nos elementos patrimoniais transmitidos tomarase como período de permanencia destas no patrimonio do contribuínte o número de anos que medie entre a data en que se realizasen e o 31 de decembro de 1996, redondeado por exceso.

3.2. Cálculo do valor do conxunto das transmisións realizadas a partir do 1 de xaneiro de 2015 para o límite de 400.000 euros

Calcúlase o valor de transmisión de todos os elementos patrimoniais a cuxa ganancia patrimonial resultáselle de aplicación este réxime, transmitidos desde o 1 de xaneiro de 2015 ata agora de transmisión do elemento patrimonial (sen incluír o valor deste último).

Unha vez calculado hai que ter en conta as seguintes situacións:

A. Valor de transmisión superior a 400.000 euros

Se este valor é superior a 400.000 euros, non se practicarán redución algunha na ganancia derivada da transmisión do inmovible, aínda no caso que exista unha parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006.

Teña en conta:

Para determinar se se acadan ou non os 400.000 euros non se tomarán en consideración os valores de transmisión correspondente, entre outros, ás ganancias patrimoniais orixinadas pola transmisión dos seguintes elementos patrimoniais non afectos a actividades económicas:

- a. Os valores de transmisión correspondentes a adquisicións efectuadas despois do 30 de decembro de 1994, ao non ser aplicables os coeficientes de abatemento.*
- b. Os valores de transmisión correspondentes a transmisións que orixinasen unha ganancia patrimonial non suxeita ao imposto en virtude do previsto no artigo 33 da Lei de IRPF ou que se encontre exenta do mesmo ou en caso de exención parcial por reinvestimento, excluírase o valor de transmisión que fóra obxecto de reinvestimento.*
- c. Os valores de transmisión correspondentes a transmisións de accións ou participacións cotizadas en mercados oficiais adquiridas con anterioridade ao 31 de decembro de 1994 cando o seu valor de adquisición sexa superior ao valor para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio de 2005, xa que nese caso non se aplicarían os coeficientes de abatemento.*

B. Valor de transmisión inferior a 400.000 euros

Se o valor de transmisión ao que se refire o apartado anterior é inferior a 400.000 euros sumarase o devandito valor e o valor de transmisión do elemento patrimonial, diferenciándose en función do resultado as seguintes situacións:

a. Que a suma sexa inferior a 400.000 euros

Neste caso, a parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 reducirase no importe resultante de aplicar as porcentaxes que se indican no apartado 3.3 seguinte, por cada ano de permanencia **no patrimonio do contribuínte desde a súa adquisición ata 31 de decembro de 1996** que exceda de dous.

b. Que a suma sexa superior a 400.000 euros

Neste caso practicarase a redución á parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 que proporcionalmente corresponda á parte do valor de transmisión do elemento patrimonial que, sumado á contía do apartado 3.2 anterior, non supere 400.000 euros.

Importante : se durante o exercicio se efectuasen transmisións a resúlteas aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPE, deberán cubrirse os datos adicionais que se solicitan no epígrafe F2 da declaración (declaración ("Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais a integrar na base imponible do aforro ") indicando o valor de transmisión de todos os elementos patrimoniais a cuxa ganancia patrimonial resultáselle de aplicación este réxime, transmitidos desde o 1 de xaneiro de 2015 ata agora de transmisión do elemento patrimonial (sen incluír o valor deste último).

Cadro - resumo

Situacións	Aplicación dos coeficientes de abatemento
VT1 > 400.000	Non se practicará redución ningunha.
$(VT1 + VT2) < 400.000$	Aplicaranse as porcentaxes redutoras que correspondan sobre o importe total da ganancia patrimonial xerada con anterioridade ao 20 de xaneiro de 2006 correspondente ao elemento patrimonial que se transmite.
$VT1 + VT2 > 400.000$ e, $VT1 < 400.000$	Aplicaranse as porcentaxes redutoras que correspondan sobre o importe de ganancia patrimonial xerada con anterioridade ao 20 de xaneiro de 2006 que proporcionalmente corresponda á diferenza entre 400.000 e $(VT1 + VT2)$.
Sendo: VT1: Valor de transmisión acumulada correspondente a todos os elementos patrimoniais a cuxa ganancia patrimonial resultáselle de aplicación este réxime, transmitidos desde 01-01-2015 ata agora de transmisión do elemento patrimonial a cuxa ganancia se quere aplicar o D.T. 9ª Lei do <u>IRPE</u>. VT2: Valor de transmisión do elemento patrimonial respecto de cuxa ganancia se calcula a redución.	

Importante: o límite de 400.000 euros aplícase non ao valor de transmisión de cada elemento patrimonial, senón ao conxunto dos valores de transmisión de todos os elementos patrimoniais aos que resultasen de aplicación os coeficientes de abatemento desde o 1 de xaneiro de 2015 ata o momento da imputación temporal da ganancia patrimonial. É dicir, trátase dun límite conxunto para todos os elementos patrimoniais con independencia de que a transmisión de cada un deles se produza en distintos momentos.

Precisións:

- O límite de 400.000 euros é individual, polo que se computa para cada contribuínte pola parte do valor de transmisión que lle corresponda dos elementos transmitidos a partir do 1 de xaneiro de 2015, dependendo de se a titularidade do elemento é privativa ou ganancial.
- O contribuínte pode aplicar a disposición transitoria novena ás ganancias patrimoniais derivadas das transmisións que considere convenientes e na orde que considere oportuna. Agora ben, unha vez que o contribuínte decide aplicar a disposición transitoria novena sobre a ganancia patrimonial derivada da transmisión dun elemento patrimonial, deberá aplicala sobre a contía máxima posible tendo en conta o citado límite de 400.000 euros, sen que, polo tanto, exista a posibilidade de aplicala exclusivamente sobre a parte do valor de transmisión do elemento patrimonial que o contribuínte determine. É dicir, non caben aplicacións parciais en cada transmisión considerada individualmente.
- A aplicación da disposición transitoria novena ha de realizarse de forma independente para cada unha das transmisións que se realicen no ano.

Polo tanto, no caso de que se produzan durante o período impositivo diferentes transmisións de accións ou participacións que teñan a consideración de valores homoxéneos, deberase determinar se a cada unha das transmisións lle puidese resultar de aplicación o establecido na mencionada disposición transitoria.

3.3. Aplicación os coeficientes redutores ou de abatemento que correspondan

Unha vez determinado o importe da ganancia patrimonial reducible, aplícanse os coeficientes redutores ou de abatemento que correspondan, en función da natureza do elemento patrimonial de que a ganancia patrimonial deriva, e determínase a redución aplicable.

Para tal fin, é preciso distinguir entre:

- **Accións admitidas a negociación** nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello do 21 de abril de 2004 relativa aos mercados de instrumentos financeiros, e representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades, con excepción das accións representativas do capital social de Sociedades de Investimento Mobiliario e Inmobiliaria: **a redución aplicable é o 25 por 100 por cada ano de permanencia que exceda de dous desde a súa adquisición ata o 31 de decembro de 1996.**

A Directiva 2004/39/CE foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65 / UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94, dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

- **Bens inmoables, dereitos sobre os mesmos ou valores** das entidades comprendidas no artigo 338 da Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento (BOE do 18 de marzo), con excepción das accións ou participacións representativas do capital social ou patrimonio das Sociedades ou Fondos de Investimento Inmobiliario: **a redución aplicable é o 11,11 por 100 por cada ano de permanencia que exceda de dous desde a súa adquisición ata 31 de decembro de 1996.**

Teñase en conta que, aínda que a disposición transitoria novena da Lei do IRPF alude ao artigo 108 da Lei 24/1988, do 28 de xullo, do Mercado de Valores, a devandita previsión encóntrase na actualidade no artigo 338 da Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento, polo que as referencias ao sinalado artigo 108 teñen que se entender realizadas ao artigo 338 da Lei 6/2023.

- **O resto de bens e dereitos**, a redución **aplicable é un 14,28 por 100 por cada ano de permanencia que exceda de dous desde a súa adquisición ata 31 de decembro de 1996**. Neste grupo de bens e dereitos inclúense, entre outros, as accións ou participacións representativas do capital social ou patrimonio das Sociedades ou Fondos de Inversión, Mobiliaria e Inmobiliaria.

No cadro seguinte figuran as porcentaxes redutoras aplicables á ganancia patrimonial reducible en función da natureza do elemento patrimonial que a xera e o período de permanencia do elemento no patrimonio do contribuínte a 31 de decembro de 1996.

Anos ata o 31-12-1996	Data de adquisición	Natureza do elemento patrimonial transmitido		
		Valores admitidos a negociación	Bens inmoables	Outros elementos
Ata 2	31-12-1994 a 31-12-1996	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ata 3	31-12-1993 a 30-12-1994	25,00 %	11,11 %	14,28 %
Ata 4	31-12-1992 a 30-12-1993	50,00 %	22,22 %	28,56 %
Ata 5	31-12-1991 a 30-12-1992	75,00 %	33,33 %	42,84 %
Ata 6	31-12-1990 a 30-12-1991	100,00 %	44,44 %	57,12 %
Ata 7	31-12-1989 a 30-12-1990	100,00 %	55,55 %	71,40 %
Ata 8	31-12-1988 a 30-12-1989	100,00 %	66,66 %	85,68 %
Ata 9	31-12-1987 a 30-12-1988	100,00 %	77,77 %	100,00 %
Ata 10	31-12-1986 a 30-12-1987	100,00 %	88,88 %	100,00 %
Ata 11	31-12-1985 a 30-12-1986	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Lembre: os porcentaxes de redución relacionados non se aplican en ningún caso ás perdas patrimoniais nin á parte da ganancia patrimonial xerada a partir do 20 de xaneiro de 2006 ata agora da transmisión.

Conforme o anterior, queda non suxeita ao IRPF a parte das ganancias patrimoniais procedentes de bens ou dereitos adquiridos antes do 31 de decembro de 1996 **cunha antelación superior a :**

- **5 anos, no caso de accións admitidas a negociación** en mercados secundarios oficiais. É dicir, as adquiridas antes do 31 de decembro de 1991.
- **10 anos, se se trata de bens inmoables e dereitos sobre os mesmos.** É dicir, os adquiridos antes do 31 de decembro de 1986.
- **8 anos, para o resto de bens e dereitos.** É dicir, os adquiridos antes do 31 de decembro de 1988.

Sempre que o valor de transmisión de todos os elementos patrimoniais a cuxa ganancia patrimonial resultáselle de aplicación este réxime, transmitidos desde o 1 de xaneiro de 2015 ata agora de transmisión do elemento patrimonial, non supere 400.000 euros.

Non derivadas de transmisións de elementos patrimoniais

Normativa: Art. 34.1.b) Lei IRPF

Nos demais supostos distintos de transmisión onerosa ou lucrativa o importe da ganancia ou perda patrimonial será o **valor de mercado dos elementos patrimoniais ou partes proporcionais**, se é o caso.

Deben incluírse dentro desta categoría de ganancias patrimoniais a incorporación de bens ou dereitos ao patrimonio do contribuínte que non deriven dunha transmisión previa como, por exemplo, a percepción de determinadas subvencións ou axudas para adquisición ou rehabilitación da vivenda habitual, as axudas ao alugamento, a axuda de 200 euros para persoas de baixo nivel de ingresos e patrimonio, o Bono Cultural Joven, as derivadas dos aproveitamentos forestais dos veciños en montes públicos, os intereses de natureza indemnizatoria orixinados polo atraso no cumprimento dunha obriga, incluída a do pagamento de salarios, así como os premios obtidos pola participación en xogos, concursos, rifas ou combinacións aleatorias.

Atención:

Axuda de 200 euros a persoas físicas de baixo nivel de ingresos e patrimonio

Aínda que para o exercicio 2024 non se aprobou unha medida deste tipo, se o contribuínte cobrase no devandito período impositivo a axuda de 200 euros establecidos polo artigo 74 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro, de medidas de resposta

ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína e de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade (BOE 28 de decembro), deberá consignar o seu importe na súa declaración de IRPF 2024, en virtude do artigo 14.2.c) da Lei do IRPE, ao ter para os seus beneficiarios a consideración de ganancia patrimonial *derivada de axuda pública*.

Bono cultural mozo:

A Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro) creou, con efectos 1 de xaneiro de 2022, o denominado “Bono Cultural Joven”, destinado a facilitar o acceso do público mozo á cultura.

Trátase dunha axuda para a adquisición de produtos e servizos culturais ofrecidos polas entidades que se adhiran ao programa, cuxo importe máximo ascende a 400 euros por beneficiario, e cuxo ámbito temporal de aplicación estendeuse, con vixencia indefinida, pola disposición adicional centésima cuarta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro) sendo beneficiarios do mesmo aqueles mozos que cumprisen 18 anos durante o ano 2024 e cumpran os requisitos esixidos polo Real decreto 191/2023, do 21 de marzo, polo que se establecen as normas reguladoras do Bono Cultural Joven (BOE do 22 de marzo).

O importe concédese por unha soa vez a cada beneficiario e debe utilizalo no prazo máximo dun ano desde a data da súa concesión. O aboamento do importe concedido realízase, nun único pagamento, en formato de tarxetas prepago virtuais. Transcorrido o mencionado prazo de 1 ano, o Bono Cultural Joven desactívase automaticamente, e a entidade colaboradora procede á devolución dos importes non gozados.

Por esta razón, só o importe monetario da axuda que foi efectivamente utilizada na adquisición de produtos e servizos culturais dá lugar a unha ganancia patrimonial para as persoas que se beneficiaron do mesmo, e procederá imputar ao respectivo período impositivo en que se adquirisen os produtos, servizos e actividades culturais subvencionables, pois é cando se entende que se produciu o cobramento da subvención.

Supostos específicos:

No caso das subvencións o importe da devandita ganancia será a contía monetaria da subvención.

En relación cos premios cabe distinguir:

- **Premios en metálico.** Estes premios están suxeitos a retención, polo que o importe computable como ganancia patrimonial estará constituído pola totalidade do premio sen descontar a retención soportada que se declarará como tal no apartado da declaración correspondente a retencións e demais pagamentos a conta.

Teñase en conta que, no caso particular de contas de xogo, a ganancia patrimonial corresponde exclusivamente ao titular, que deberá declarar a diferenza global positiva entre os premios obtidos e as achegas realizadas ao longo do exercicio en todas as contas de que sexa titular. Non pode computar perdas nin deducir ningún gasto.

- **Premios en especie.** Estes premios están suxeitos a ingreso a conta, polo que o importe total computable estará composto pola suma da valoración do premio recibido, que se efectuará polo valor de mercado do mesmo, máis o ingreso a conta, non sendo que este último fose repercutido ao contribuínte.

No caso de costas xudiciais deben distinguirse dúas situacións:

- a. Contribuínte obrigado —por sentenza xudicial— ao pagamento dos gastos de defensa xurídica en que incorreu a parte vencedora no proceso.

Trátase dunha perda patrimonial, tanto pola indemnización coma polos xuros legais resultantes da condena xudicial, que se imputará no período impositivo en que adquirise firmeza a sentenza condenatoria, pois é no devandito período impositivo cando ten lugar a alteración patrimonial que dá lugar á mesma. Intégrase na base imponible xeral na forma e cos límites establecidos no artigo 48 da lei do IRPF.

- b. Contribuínte que, como vencedor dun procedemento xudicial, perciba unha determinada cantidade pola condena a costas xudiciais á parte contraria.

Neste caso para determinar a ganancia patrimonial que pode supor para o vencedor do preito a condena a costas xudiciais á parte contraria, o litigante vencedor poderá deducir do importe que reciba en concepto de costas os gastos en que incorrese con motivo do preito, importe deducible que poderá acadar como máximo o importe que reciba, sen superaro. Polo tanto, se o importe da condena en costas correspóndese cos gastos incorridos —cualificables como costas— non se haberá producido unha ganancia patrimonial para o consultante con respecto ás costas. Véxase a Resolución do TEAC do 1 de xuño de 2020, Reclamación número 00/06582/2019, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio.

No caso de xuros de mora, a recente Sentenza do Tribunal Supremo núm. 24/2023, do 12 de xaneiro, recaída no recurso de casación núm. 2059/2020 (ROJ: STS 121/2023), que corrixe expresamente o criterio fixado polo devandito Tribunal en sentenza previa do 3 de decembro de 2020 (recurso de casación núm. 7763/2019) sobre a mesma cuestión de interese casacional, fixa como doutrina: "os xuros de mora abonados pola Axencia Tributaria ao efectuar unha devolución de ingresos indebidos encóntranse suxeitos e non exentos do IRPF, constituíndo unha ganancia patrimonial que constitúe renda xeral, de conformidade co que se dispón no artigo 46.b) da Lei do IRPF, interpretado a sensu contrario".

Este criterio tamén é aplicable aos xuros de mora abonados por outras Administracións, entidades ou suxeitos distintos da Axencia Tributaria e, en xeral, aos intereses indemnizatorios percibidos polos contribuíntes que, tras a sentenza do Tribunal Supremo, cualifícanse como ganancia patrimonial a integrar na base imponible xeral pois, como afirma o Tribunal, non se puxeron de manifesto con ocasión da transmisión de elementos patrimoniais.

A existencia de dous criterios sucesivos e opostos entre si do Tribunal Supremo sobre a mesma cuestión de interese casacional propón un problema relacionado directamente co principio de protección da confianza lexítima, principio de creación xurisprudencial cuxa eficacia depende das concretas circunstancias de cada

caso. Neste sentido, a actuación dun obrigado tributario que, a raíz da sentenza do Tribunal Supremo do 3 de decembro de 2020 (recurso de casación núm. 7763/2019), formulase a súa autoliquidación polo IRPE sen incorporar a ela os xuros de mora satisfeitos por unha Administración Tributaria como consecuencia dunha devolución de ingresos indebidos, quedaría amparada polo principio de protección da confianza lexítima se, posteriormente, tras a publicación da sentenza do Tribunal Supremo do 12 de xaneiro de 2023 (recurso de casación núm. 2059/2020) que considera suxeitos ao imposto o devandito intereses, a Administración tributaria pretendese regularizar a súa situación tributaria con apoio nesta última sentenza, tendo en conta que non se poden regularizar situacións pretéritas, en prexuízo do contribuínte, en que este aplicou na súa autoliquidación o criterio xurisprudencial fixado na sentenza do 3 de decembro de 2020, criterio que ao ser o vixente no momento de presentación da súa autoliquidación, era o criterio que, de acordo coa doutrina deste Tribunal Central, vinculaba á Administración Tributaria. Véxanse as Resolucións do TEAC do 29 de maio de 2023, recursos núm. 00-02478-2022 e 00-08937-2022, recaídas en senllos recursos extraordinarios de alzada para a unificación de criterio.

Importante: non se integrará na base imponible do IRPE a devolución, en efectivo ou a través doutras medidas de compensación, das cantidades previamente satisfeitas ás entidades financeiras en concepto de intereses pola aplicación de cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos (a denominada cláusula solo), canda os seus correspondentes intereses indemnizatorios, derivadas tanto de acordos celebrados coas entidades financeiras como do cumprimento de sentenzas ou laudos arbitrais.

No caso de gratificacións percibidas por quen participen nunha campaña promocional, e presenten novos clientes que contraten algún dos produtos comercializados, o seu importe considérase ganancia patrimonial, en canto comporta unha incorporación dun ben ao patrimonio do contribuínte, e integrárase na base imponible xeral.

Exemplos

Exemplo 1: Determinación do importe da ganancia derivada da transmisión onerosa dun inmovible adquirido con anterioridade a 31 de decembro de 1994

Don B.P.T. adquiriu o 10 de outubro de 1992 un chalé por un importe equivalente a 100.000 euros, satisfacendo en concepto de Imposto sobre Transmisións Patrimoniais un importe equivalente a 7.000 euros. Os restantes desembolsos efectuados por don B.P.T. con motivo da adquisición ascenderon á cantidade de 1.000 euros en concepto de notaría e rexistro.

En xullo de 2012 contratou a construción dunha piscina, así como a remodelación do interior do chalé. As devanditas obras efectuáronse durante o devandito mes de xullo e os seus importes ascenderon a 75.000 euros, incluído o IVE.

O día 3 de febreiro de 2024 vendeu o chalé no prezo de 500.000 euros, de que 150.000 euros, corresponden á mellora realizada en 2012, aboando en concepto de Imposto Municipal sobre Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana a cantidade de 15.000 euros. O chalé non estivo en ningún momento arrendado.

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida na devandita transmisión, tendo en conta que o contribuínte non realizou desde 2015 transmisión de elementos patrimoniais a cuxa ganancia lle fóra aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPE

Solución:

Ao haberse efectuadas melloras no chalé nun ano distinto ao da súa adquisición, debe distinguirse a parte do valor de alleamento que corresponde a cada compoñente, é dicir, ao chalé e á mellora, con obxecto de aplicar o coeficiente redutor correspondente á ganancia patrimonial derivada da transmisión do chalé.

A determinación da ganancia ou perda patrimonial obtida efectuarase distinguindo a que corresponda ao chalé e a que corresponda á mellora.

1. Determinación da ganancia patrimonial correspondente ao chalé (data de venda 03-02-2024).

a. Determinación da ganancia patrimonial obtida:

Valor de transmisión $(500.000 - 150.000 - 15.000)$ (1) = 335.000

Valor de adquisición $(100.000 + 7.000 + 1.000)$ (2) = 108.000

Ganancia patrimonial $(335.000 - 108.000) = 227.000$

b. Determinación da ganancia patrimonial xerada antes do 20-01-2006:

Ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006: $(227.000 \div 11.438 \text{ días}) \times 4.849 \text{ días}$ (3) = **96.233,87**

c. Cálculo da redución:

i. Ganancia patrimonial susceptible de redución (4)

Límite máximo de valores de transmisión: 400.000

Valor de transmisión acumulada doutros elementos patrimoniais transmitidos con dereito á redución desde 01-01-2015: 0

Valor de transmisión do elemento patrimonial ao que se aplica o D.T.9ª Lei do IRPE: 335.000

Ganancia patrimonial susceptible de redución: 96.233,87

ii. Redución aplicable

Nº de anos de permanencia a 31-12-1996: ata 5 anos

Redución por coeficientes de abatemento $(33,33\% \times 96.233,87) = 32.074,75$

iii. Ganancia patrimonial reducida

Ganancia patrimonial reducida $(96.233,87 - 32.074,75) = \mathbf{64.159,12}$

d. Determinación da ganancia patrimonial non susceptible de redución (xerada a partir do 20-01-2006):

Ganancia patrimonial xerada con posterioridade ao 20-01-2006: $(227.000 \div 11.438) \times 6.588(5) = \mathbf{130.746,28}$

2. Determinación da ganancia patrimonial correspondente á mellora:

Valor de transmisión: 150.000

Valor de adquisición: 75.000

Ganancia patrimonial $(150.000 - 75.000) = 75.000,00$

3. Ganancia patrimonial computable $(64.159,12 + 130.746,28 + 75.000,00) = \mathbf{269.905,40}$

Notas ao exemplo:

(1) Da parte do valor de transmisión correspondente ao chalé (350.000 euros), deduciuse o importe satisfeito en concepto de Imposto Municipal sobre Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana (15.000 euros).

[\(Volver\)](#)

(2) Lembre que a partir do 1 de xaneiro de 2015 suprimíense os coeficientes de actualización que se aplicaban para determinar os importes actualizados dos compoñentes do valor de adquisición. [\(Volver\)](#)

(3) A ganancia patrimonial xerada entre a data de adquisición do chalé (10-10-1992) e o 19 de xaneiro de 2006, ambos os dous incluídos, determínase repartindo proporcionalmente a ganancia patrimonial total (227.000) entre o número de días transcorridos (11.438) entre a data de adquisición do chalé e a data de transmisión do mesmo (03-02-2024), respecto do número total de días (4.849) comprendidos entre a data de adquisición e o 19-01-2006, ambos os dous incluídos. [\(Volver\)](#)

(4) Como o límite máximo aplicable sobre o valor de transmisión é de 400.000 euros e, neste caso, o valor de transmisión do chalé é de 335.000 euros e, ademais, trátase da primeira transmisión que realiza o contribuínte desde o 1 de xaneiro de 2015 a cuxa ganancia patrimonial poida resultar de aplicación o réxime transitorio, as porcentaxes redutoras que correspondan aplicaranse sobre todo o importe (96.233,87 euros) da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006. Queda un resto de 65.000 euros do límite máximo $(400.000 - 335.000)$ que poderá utilizarse na seguinte transmisión á que sexa aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPE. [\(Volver\)](#)

(5) A ganancia patrimonial xerada a partir do día 20 de xaneiro de 2006 ata o día 3 de febreiro de 2024 en que ten lugar a transmisión do chalé determínase repartindo proporcionalmente a ganancia patrimonial total (227.000) entre o número de días transcorridos (11.438) entre a data de adquisición do chalé e a data de transmisión do mesmo (03-02-2024), respecto do número total de días (6.588) comprendidos entre o 20-01-2006 e a data da transmisión.

Esta última cantidade tamén pode determinarse restando da ganancia patrimonial total obtida a parte xerada con anterioridade a 20-01-2006. É dicir, $(227.000,00 - 96.233,87 = 130.746,28)$ ganancia que non pode ser obxecto de redución. [\(Volver\)](#)

Exemplo 2: Determinación do importe da ganancia derivada da transmisión onerosa de accións cotizadas adquiridas con anterioridade a 31 de decembro de 1994

Don B.P.T., ademais do chalé ao que nos referimos no exemplo anterior, vendeu en bolsa o día 30 de outubro de 2024 a cantidade de 300 accións da Sociedade Anónima TAXA por un importe de 75.000 euros. As devanditas accións foron adquiridas o 31 de maio de 1991 por un importe total de 57.000 euros.

O valor das devanditas accións para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005 ascendeu a 66.000 euros.

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida na devandita operación.

Solución:

1. Determinación da ganancia ou perda patrimonial total :

Valor de transmisión das accións: 75.000

Valor de adquisición das accións: 57.000

Ganancia patrimonial total: 18.000

2. Determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006 :

Como o valor de transmisión das accións admitidas a negociación é superior á valoración das mesmas para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005, que ascende a 66.000 euros, debe determinarse a parte da ganancia patrimonial que se entende xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006, que é a única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores.

A devandita determinación efectúase da seguinte forma:

Valor para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio 2005 (valor de transmisión): 66.000

Valor de adquisición: 57.000

Ganancia patrimonial xerada antes de 20-01-2006 (66.000-57.000) = 9.000

3. Cálculo da redución

a. Ganancia xerada con anterioridade a 20-01-2006 susceptible de redución

Límite máximo: 400.000,00

Σ Valor de transmisión acumulada de elementos patrimoniais con dereito á redución desde 01-01-2015 = 335.000,00

Valor de transmisión do elemento patrimonial ao que se aplica o D.T.9ª Lei do IRPE [\(1\)](#)
= 65.000

Ganancia patrimonial susceptible de redución (9.000 x 65.000) ÷ 75.000 = 7.800

b. Redución aplicable

Nº de anos de permanencia a 31-12-1996: ata 6 anos

Redución por coeficientes de abatemento $(100\% \times 7.800) = 7.800$

c. Ganancia patrimonial reducida

Ganancia patrimonial reducida $(9.000 - 7.800) = 1.200$

4. Determinación da ganancia patrimonial non reducible (xerada a partir do 20-01-2006):

Valor de transmisión: 75.000,00

Valor para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio 2005 (valor de adquisición): 66.000

Ganancia patrimonial non reducible $(75.000 - 66.000) = 9.000$

5. Determinación da ganancia patrimonial computable: $(1.200 + 9.000)$ (2) = 10.200

Notas ao exemplo:

(1) Aínda que o valor da transmisión é de 75.000,00 euros, como do límite de 400.000 euros xa se utilizaron na anterior transmisión 335.000 euros (o chalé do exemplo 1), só restan 65.000 euros para utilizar na actual transmisión. Por iso, é susceptible de redución a parte da ganancia xerada antes de 20-01-2006 que corresponda proporcionalmente a un valor de transmisión de 65.000 euros. Na seguinte transmisión que se realice, aínda que o ben fose adquirido polo contribuínte antes do 31 de decembro de 1994, non se poderá aplicar as reducións da disposición transitoria novena da Lei do IRPE. [\(Volver\)](#)

(2) Esta última cantidade tamén pode determinarse directamente por diferenza entre a ganancia patrimonial total obtido e a redución aplicada. É dicir: $(18.000 - 7.800 = 10.200)$. [\(Volver\)](#)

Exemplo 3: Determinación do importe da ganancia non derivada da transmisión de elementos patrimoniais

En maio de 2024 don P.A.G. obtivo nun concurso de televisión un premio consistente nun apartamento na praia, cuxo custo de adquisición para a entidade concedente do premio, que coincide co seu valor de mercado, ascendeu a 60.000 euros. Os gastos inherentes á adquisición satisfeita por don P.A.G. foron 5.700 euros.

Determinar o importe da ganancia patrimonial computable.

Solución:

Valoración (valor de mercado) = 60.000

Ingreso a conta = 13.680 (1)

Ganancia patrimonial $(60.000 + 13.680) = 73.680$

Notas ao exemplo:

(1) O ingreso a conta realizado pola entidade concedente do premio determinouse tomando como base do mesmo o custo de adquisición incrementado nun 20 por 100 e aplicando sobre o mesmo a porcentaxe do 19 por 100 (vixente en 2024). É dicir: $19\% \text{ s}/(60.000 \times 1,2) = 13.680$ euros. Esta última cantidade poderá deducira na súa declaración o contribuínte canda os restantes retencións soportadas e ingresos a conta realizados. [\(Volver\)](#)

Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas específicas de valoración

Ademais das normas xerais ata aquí expostas, **a Lei contempla determinadas normas específicas de valoración** para a determinación dos valores de adquisición, de transmisión ou de ambos os dous, en relación coas ganancias e perdas patrimoniais derivadas dos seguintes bens ou dereitos:

1. Transmisións onerosas de valores admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores da Unión Europea

Normativa: Art. 37.1.a) Lei IRPF

En xeral: transmisións onerosas de valores cotizados

Cando a alteración no valor do patrimonio proceda da transmisión a título oneroso de valores admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, que sexan representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades, a ganancia ou perda patrimonial computarase pola diferenza entre o seu valor de adquisición e o valor de transmisión, tendo en conta as seguintes regras específicas:

Teñase en conta que a Directiva 2004/39/CE foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65 / UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94, dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

Valor de transmisión

O valor de transmisión virá determinado pola cotización nos devanditos mercados na data de producirse aquela ou polo prezo pactado cando sexa superior á cotización.

Valor de adquisición

Na determinación do valor de adquisición deben terse en conta as seguintes particularidades:

a. Valor de adquisición das accións parcialmente liberadas.

Cando se trate de accións parcialmente liberadas, o valor de adquisición das mesmas será o importe realmente satisfeito polo contribuínte.

b. Valor de adquisición das accións totalmente liberadas.

No caso de accións totalmente liberadas, o valor de adquisición, tanto destas como de que procedan, será o que resulte de repartir o custo total entre o número de títulos, tanto os antigos coma os liberados que correspondan. Considerarase como antigüidade destas accións a que corresponda ás accións das que procedan.

c. Valor de adquisición en caso de transmisións de dereitos de subscripción realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2017

Normativa: Disposición transitoria vixésimo novena Lei IRPF.

Para a determinación do valor de adquisición dos valores, deducirase o importe obtido polas transmisións de dereitos de subscripción realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2017, con excepción do importe de tales dereitos que tributase como ganancia patrimonial. Cando non se transmitisen a totalidade dos dereitos de subscripción, entenderase que os transmitidos corresponderon aos valores adquiridos en primeiro lugar.

Identificación dos títulos transmitidos

Normativa: art. 37.2 Lei IRPF.

Para poder individualizar os títulos alleados cando non se transmitise a totalidade dos posuídos, a Lei establece un criterio especial, segundo o cal cando existan valores homoxéneos e non se alleen todos, enténdese que os transmitidos polo contribuínte son aqueles que adquiriu en primeiro lugar (criterio FIFO).

Exemplo: venda de accións totais ou parcialmente liberadas

Don C.L.S. adquiriu o 5 de marzo de 2001, 900 accións da sociedade YY que cotiza en Bolsa por un importe de 10 euros por acción.

O 11 de maio de 2007 a sociedade YY reparte dividendos mediante a entrega de accións totalmente liberadas. Don C.L.S. recibe 600 accións.

O 14 de setembro de 2011 entréganse outras 500 accións parcialmente liberadas polas que satisfai 3.500 euros (5 euros por acción).

O 15 de outubro de 2024 don C.L.S. vende 1.600 accións por 16.000 euros (10 euros a acción).

Solución:

1. Valor de adquisición das accións totalmente liberadas.

As accións totalmente liberadas recibidas o 11 de maio de 2007 súmanse ás accións adquiridas o 5 de marzo de 2001 ($900 + 600 = 1.500$ accións) e o custo total (9.000 euros + 0 euros polas accións liberadas = 9.000 euros) repártese entre o número de accións (1.500) determinando un valor de adquisición de 6 euros por acción ($9.000/1.500$) considerandose como data de adquisición das accións totalmente liberadas recibidas a que corresponde ás accións de que proceden (5 de marzo de 2001).

Información	Accións adquiridas o 05-03-2001	Accións liberadas	Total
Número de accións	900	600	1.500
Custo de adquisición	9.000	0	9.000
Valor de adquisición/acción (9.000 € ÷ 1.500 accs.)			6

2. Valor de adquisición das accións parcialmente liberadas.

O valor de adquisición das mesmas será o importe realmente satisfeito polo contribuínte. Neste caso 2.500 euros (2.500 euros ÷ 500 accións = 5 euros/por acción).

3. Determinación da ganancia ou perda patrimonial total :

Información	Adquiridas o 05-03-2001	Adquiridas o 14-09-2011
Número de accións vendidas (1.600)	1.500 accs.(*)	100 accs.(*)
Valor de transmisión (10 euros por acción)	15.000	1.000
Valor de adquisición	9.000	500
Ganancia patrimonial	6.000	500

(*) Da transmisión das 1.600 accións, corresponden 1.500 ás adquiridas o 05-03-2001 (que inclúen as 600 accións totalmente liberadas) e 100 ás adquiridas parcialmente liberadas o 14-09-2011. [\(Volver\)](#)

Transmisión de dereitos de subscrición

Importante : equipásese desde o 1 de xaneiro de 2017 o tratamento fiscal derivado da transmisión de dereitos de subscrición, tanto se se trata de dereitos procedentes de valores admitidos a negociación como non admitidos a negociación. En ambos os dous casos, a transmisión dos dereitos de subscrición tributará como ganancia patrimonial no exercicio en que se produza.

Os dereitos de subscrición preferente son dereitos que outorgan ao socio fronte a terceiros a preferencia para subscribir novas accións ou participacións, en proporción ao valor nominal das accións ou participacións que posúan no momento de realizarse pola sociedade unha ampliación de capital social ou na emisión de obrigas convertibles en accións.

A partir do 1 de xaneiro de 2017, o importe obtido pola transmisión de dereitos de subscrición derivada de valores admitidos a negociación que correspondan ao contribuínte pola súa condición de socio ou partícipe no capital da entidade ten a consideración de ganancia patrimonial para o transmitente no período impositivo en que se produza a citada transmisión.

Na transmisión destes dereitos de subscrición, estará obrigado a reter ou ingresar a conta polo IRPE, a entidade depositaria e, no seu defecto, o intermediario financeiro ou o fedatario público que interviñese na transmisión. A retención que hai que practicar sobre as ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de dereitos de subscrición é o 19 por 100 sobre o importe obtido na operación ou, no caso de que o obrigado a practicara sexa a entidade depositaria, sobre o importe recibido por esta para a súa entrega ao contribuínte.

Réxime transitorio: ata o 31 de decembro de 2016, o importe obtido na transmisión de dereitos de subscrición non se consideraba ganancia patrimonial para o transmitente senón que minoraba o valor de adquisición das accións de que procedía para os efectos de futuras transmisións. Como consecuencia desta modificación, estableceuse un réxime transitorio que permite aos contribuíntes determinar o valor de adquisición dos valores admitidos a negociación deducindo o importe obtido polas transmisións de dereitos de subscrición realizada ata o 31 de decembro de 2016, con excepción do importe de tales dereitos que tributase como ganancia patrimonial.

Transmisión de accións ou participacións adquiridas antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerara con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 efectuarase de acordo coa [regra especial para estes valores](#) comentados neste mesmo Capítulo e aplicando, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) que correspondan de acordo co previsto na disposición adicional novena da Lei do IRPE.

No caso de dereitos de subscrición tomarase como período de permanencia o que corresponda aos valores dos que procedan. Cando non se transmitisen a totalidade dos dereitos de subscrición, entenderase que os transmitidos corresponderon aos valores adquiridos en primeiro lugar.

Suposto especial: adquisición ou transmisión polo prestameiro de valores homoxéneos aos tomados en préstamo

De acordo coa disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social (BOE do 31 de decembro), ás adquisicións ou transmisións realizadas polo prestameiro de valores homoxéneos aos tomados en préstamo durante a vixencia do mesmo, resúltalles aplicable o seguinte réxime fiscal especial:

- **As transmisións de valores homoxéneos** aos tomados en préstamo que se efectúen durante a vixencia do mesmo consideraranse que **afectan en primeiro lugar os valores tomados en préstamo**, e só consideraranse que afectan a carteira de valores homoxéneos preexistentes no patrimonio do contribuínte, na medida en que o número

dos transmitidos exceda dos tomados en préstamo.

- **As adquisicións** que se realicen durante a vixencia do préstamo **imputaranse á carteira de valores tomados en préstamo**, non sendo que excedan dos necesarios para a completa devolución do mesmo.
- **A renda derivada da transmisión** dos valores tomados en préstamo **imputarase ao período impositivo en que teña lugar a posterior adquisición doutros valores homoxéneos**, e calcularase pola diferenza entre o valor de transmisión e o valor de adquisición que corresponda aos adquiridos durante a duración do préstamo e con posterioridade á transmisión.
- **Cando para facer fronte á devolución dos valores o prestameiro tome a préstamo novo valores homoxéneos**, tomarase como valor de adquisición o de cotización dos novos valores homoxéneos na data de obtención do novo préstamo.
- **Se a devolución se efectúa polo prestameiro mediante a entrega de valores homoxéneos preexistentes no seu patrimonio**, tomarase como valor de adquisición o de cotización dos valores na data de cancelación do préstamo. Este valor de cotización tomarase como valor de transmisión para calcular a renda derivada da devolución efectuada con valores homoxéneos preexistentes.

Teñase en conta que, aínda que a disposición adicional décimo oitava da Lei 62/2003 foi derogada no tocante á o Imposto sobre Sociedades, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2015, pola Lei 27/2014, do 27 de novembro (BOE do 28 de novembro), mántense vixente para IRPF.

Exemplo:

O día 3 de maio de 2024, dona E.R.L. vendeu en Bolsa 400 accións da Sociedade Anónima "TAXA", de 6 euros de valor nominal, ao 300 por 100 segundo a cotización das mesmas na devandita data. As accións vendidas forman parte dun paquete de 550, que foron adquiridas por dona E.R.L. segundo o seguinte detalle:

Nº accións	Data de adquisición	Prezo de adquisición	Prezo / acción
250	02-02-1990	3.250 euros	13 euros
210	06-05-1995	3.570 euros	17 euros
90	13-01-1998	540 euros	6 euros

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida na devandita operación, sabendo que a valoración das accións para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005, ascendía a 15 euros por acción e tendo en conta que o contribuínte non realizou desde o 1 de xaneiro de 2015 transmisión de elementos patrimoniais a cuxa ganancia lle fóra aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPF

Solución :

Para proceder á determinación da ganancia ou perda patrimonial resultante da transmisión das 400 accións, é preciso, en primeiro lugar, identificar as vendidas dentro da totalidade das posuídas. Para iso, debe aplicarse o criterio legal de que as accións vendidas son aquelas que se adquiriron en primeiro lugar (criterio FIFO), co que as 400 accións vendidas corresponden ás 250 adquiridas o 02-02-1990, e a 150 das adquiridas o 06-05-1995.

Unha vez identificadas as accións vendidas, dentro da totalidade das posuídas, a ganancia ou perda patrimonial total debe calcularse separadamente para as 250 accións adquiridas o 02-02-1990 e para as 150 adquiridas 06-05-1995, de acordo co seguinte detalle:

1º. Determinación da ganancia ou perda patrimonial total :

Información	Adquiridas o 02-02-1990	Adquiridas o 06-05-1995
Número de accións vendidas (400)	250	150
Valor de transmisión (300 euros por 100)	4.500	2.700
Valor de adquisición	3.250	2.550
Ganancia patrimonial	1.250 (1)	150 (2)

2º. Determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006 :

Valor a efectos I. Patrimonio 2005 (valor de transmisión): 3.750

Valor de adquisición: 3.250

Ganancia patrimonial xerada antes de 20-01-2006 $(3.750 - 3.250) = 500$

3º. Cálculo da redución

a. Ganancia xerada con anterioridade a 20-01-2006 susceptible de redución [\(3\)](#)

Límite máximo: 400.000

Σ Valor de transmisión de elementos patrimoniais con dereito á redución desde 01-01-2015: 0

Valor de transmisión do elemento patrimonial ao que se aplica o D.T.9ª Lei do IRPF: 4.500

Ganancia patrimonial susceptible de redución: 500

b. Redución aplicable

Nº de anos de permanencia a 31-12-1996: ata 7 anos

Redución por coeficientes de abatemento (100 %): 500

c. Ganancia patrimonial reducida

Ganancia patrimonial computable: 0

4º. Determinación da ganancia patrimonial non reducible: (xerada a partir 20-01-2006):

Valor de transmisión: 4.500

Valor a efectos I. Patrimonio 2005 (valor de adquisición): 3.750

Ganancia patrimonial non reducible $(4.500 - 3.750) = 750$

5º. Determinación da ganancia patrimonial computable :

A ganancia patrimonial computable ascende a: $(750 + 150) = 900$

Notas ao exemplo

(1) Ao ser o valor de transmisión das accións (4.500 euros) superior á valoración das mesmas para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2005 ($250 \times 15 = 3.750$), debe determinarse a parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006, que é a única que resulta reducible. [\(Volver\)](#)

(2) Ao haberse adquirido as accións con posterioridade a 31-12-1994, non resultan aplicables coeficientes redutores da ganancia patrimonial obtida. [\(Volver\)](#)

(3) Como o límite máximo aplicable sobre o valor de transmisión é de 400.000 euros e, neste caso, o valor de transmisión das accións con dereito á aplicación de coeficientes redutores é de 4.500 euros sen que se producise desde o 1 de xaneiro de 2015 ningunha outra transmisión con dereito á aplicación da disposición transitoria novena da Lei do IRPE, os coeficientes redutores aplicánsense sobre todo o importe da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006. [\(Volver\)](#)

Suposto especial: pagamento de dividendos mediante a entrega de accións totalmente liberadas

É unha práctica habitual que as sociedades que cotizan en Bolsa substitúan o pagamento aos seus accionistas dun dividendo en efectivo por unha ampliación de capital mediante a emisión de accións novas totalmente liberadas con cargo a reservas procedentes de beneficios non distribuídos, outorgando aos seus accionistas os correspondentes dereitos de asignación gratuíta para a subscripción das mesmas.

Nestes casos os accionistas, titulares dos dereitos de asignación gratuíta poden subscribir as novas accións, ou ben transmitir os devanditos dereitos no mercado. No caso de que non se opte por ningunha destas dúas posibilidades, a sociedade acorda satisfacer os accionistas unha determinada compensación monetaria por cada dereito de asignación.

O tratamento fiscal aplicable aos socios persoas físicas que sexan contribuíntes do IRPE será o que se resume no seguinte cadro:

Opcións do accionista no “ scrip dividend” (dividendo flexible)	Tributación	
	A partir de 01-01-2017	Ata 31-12-2016
Venda de dereitos de asignación gratuíta no mercado secundario.	Ganancia patrimonial no exercicio en que se produce a transmisión, sometida a retención.	O importe obtido reducía o valor de adquisición das accións cando se producía a transmisión destas . Se o importe obtido era maior que o valor de adquisición das accións o exceso considerábase ganancia patrimonial.
Entrega aos accionistas de accións liberadas totalmente.	Non constitúe renda (*)	Non constitúe renda (*)
Compensación polos dereitos de asignación non exercidos nin transmitidos.	Dividendo: Rendemento do capital mobiliario sometido a retención.	Dividendo: Rendemento do capital mobiliario sometido a retención.

(*) O valor de adquisición, tanto das accións liberadas coma das accións de que procedan, resultará de repartir o custo total entre en número de título.

Exemplo

Don M.P.Z. adquiriu o 3 de marzo de 2007 en bolsa 200 accións da sociedade RR por importe de 2000 euros (10 euros por acción) segundo a cotización das mesmas na devandita data.

O 5 de xaneiro de 2011 a sociedade RR anuncia que, para mellorar a súa política de pagamento de dividendos, acorda un aumento de capital social mediante a emisión de novas accións totalmente liberadas con cargo a reservas procedentes de beneficios non distribuídos, outorgando aos seus accionistas os correspondentes dereitos de asignación gratuíta.

Respecto daqueles titulares de dereitos de asignación gratuíta que non subscriban novas accións nin transmitan os mesmos a sociedade RR comprometéase a aboar 1,50 euros brutos por cada un deles .

Don M.P.Z. vendeu o 15 de xaneiro de 2011 todos os dereitos de asignación gratuíta que lle correspondían por 300 euros.

O 5 de maio de 2024 a sociedade RR leva a cabo unha nova ampliación e Don M.P.Z. vende todos os seus dereitos obtendo 400 euros.

O 7 de agosto Don M.P.Z. vende todas as accións por 2.200 euros.

Solución:

1. Venda de dereitos de subscrición 5-05-2024

Ganancia patrimonial derivadas de transmisións de dereitos de subscrición = 400

2. Venda das accións da sociedade RR o 07-08-2024

a. Determinación do valor de adquisición das accións pola transmisión de dereitos de asignación gratuíta realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2017.

Nota: De acordo co previsto no artigo 306.2 do Texto Refundido da Lei de Sociedades de Capital, aprobado polo Real decreto Legislativo 1/2010, do 2 de xullo (BOE do 3 de xullo), aos dereitos de asignación gratuíta das novas accións nos casos de aumento de capital con cargo a reservas resultaránlles aplicables as regras de transmisibilidade previstas no devandito precepto para os dereitos de subscrición preferente.

En consecuencia, seguindo réxime fiscal establecido para os dereitos de subscrición preferente, e de acordo co previsto na disposición transitoria vixésimo novena da Lei do IRPE, dedúcese do valor polo que se adquiriron as accións o 3 de marzo de 2007 (2000 euros) o importe obtido pola venda de dereitos de asignación gratuíta realizada o 15 de xaneiro de 2011 (300 euros).

Valor de adquisición = 2000

Valor de dereitos de subscrición = 300

Novo valor de adquisición $(2000 - 300) = 1.700$

Valor de adquisición / acción $(1.700 \div 200) = 8,50$

b. Determinación da ganancia ou perda patrimonial

Valor de transmisión = 2.200

Valor de adquisición = 1.700

Ganancia patrimonial $(2.200 - 1.700) = 500$

c. Ganancia patrimonial derivada de transmisións de accións negociadas = 500

2. Transmisións onerosas de valores non admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores da Unión Europea

Normativa: Art. 37.1 b) Lei IRPE.

En xeral: transmisión de valores non cotizados

Norma específica de valoración

Cando a alteración no valor de patrimonio proceda da transmisión a título oneroso de valores non admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores definidos na Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros (DOUE do 12 de xuño), que sexan representativos

da participación en fondos propios de sociedades ou entidades, a ganancia ou perda patrimonial computarase pola diferenza entre o seu valor de adquisición e o valor de transmisión.

Teñase en conta que o artigo 37.1.b) da Lei do IRPE refírese aos valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, pero a devandita Directiva foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94, dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

Precisión: o feito de tratarse de accións dunha sociedade que deixou de cotizar nun mercado secundario oficial ou existan dificultades para a súa venda non comporta de forma automática a existencia dunha perda patrimonial para os socios, senón que é necesaria a disolución e liquidación da sociedade. Conforme ao anterior, se é o caso, poderase computar unha perda patrimonial nos termos establecidos no artigo 37.1. e) da Lei do IRPE.

• Valor de transmisión

Considerarase como valor de transmisión, agás proba de que o efectivamente satisfeito correspóndese co que convirían partes independentes en condicións normais de mercado, o maior dos dous seguintes:

- a. **O valor do patrimonio neto que corresponda aos valores transmitidos resultante do balance** correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á data da devindicación do IRPE.
- b. **O que resulte de capitalizar ao tipo do 20 por 100** o termo medio dos resultados dos tres exercicios sociais cerrados con anterioridade á data de devindicación do IRPE. A este último efecto, computaranse como beneficios os dividendos distribuídos e as asignacións a reservas, excluídas as de regularización ou de actualización de balances.

O valor de transmisión así calculado tera en contase para determinar o valor de adquisición dos valores ou participacións que corresponda ao adquirente.

Esta regra non é de aplicación cando, ao haberse constituído a sociedade participada no primeiro ou segundo exercicio social cerrado con anterioridade á data da devindicación do IRPE, a esta última data non se dispón dos resultados dos "tres exercicios sociais cerrados con anterioridade á data da devindicación do IRPF".

Pola contra, esta regra si é de aplicación cando a sociedade participada estivese inactiva non obtendo perda ou beneficio nalgún ou algúns dos tres exercicios sociais cerrados con anterioridade á data de devindicación do IRPE, debendose tomar como resultado nulo o do exercicio ou exercicios en que estivese inactiva, e a continuación promediando por tres. Resolución do Tribunal Económico-administrativo (TEAC) do 26 de abril de 2022, Reclamación número 00/7287/2021, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio.

• Valor de adquisición

Na determinación do valor de adquisición deben terse en conta as seguintes particularidades:

- a. **Valor de adquisición en caso de transmisión de dereitos de subscrición.**

Para determinar o valor de adquisición das accións transmitidas unicamente deducirase o importe dos dereitos de subscrición alleada antes do 23 de marzo de 1989, data de entrada en vigor do Real Decreto-lei 1/1989, do 22 de marzo (BOE do 23 de marzo).

O alleamento de dereitos de subscrición preferente derivados desta clase de accións **determina que o importe obtido teña en todo caso a consideración de ganancia patrimonial** para o transmitente no período impositivo en que se produza a devandita transmisión, sen que poida computarse, nestes casos, un valor de adquisición dos devanditos dereitos e para o que se tomará como período de permanencia o comprendido entre o momento da adquisición do valor de que proceda o dereito e o da transmisión deste último.

b. Valor de adquisición das accións parcialmente liberadas.

Cando se trate de accións parcialmente liberadas, o valor de adquisición das mesmas será o importe realmente satisfeito polo contribuínte.

c. Valor de adquisición das accións totalmente liberadas.

No caso de accións totalmente liberadas, o valor de adquisición, tanto destas como de que procedan, será o que resulte de repartir o custo total entre o número de títulos, tanto os antigos coma os liberados que correspondan. Estes últimos terán, para os efectos do período de permanencia, a mesma antigüidade que as accións de procedencia.

• Identificación dos títulos transmitidos

Para poder individualizar os títulos alleados, especialmente cando non se transmitise a totalidade dos posuídos, a Lei establece un criterio especial, segundo o cal **cando existan valores homoxéneos e non se alleen todos, enténdese que os transmitidos polo contribuínte son aqueles que adquiriu en primeiro lugar** (criterio FIFO).

Exemplo: Transmisións onerosas de valores non cotizados

Exemplo

Dona G.C.A. o 03-01-1991 subscribiu 1.500 accións de S.A. "Beta", que non cotiza en Bolsa, por un importe equivalente a 9.000 euros. O 21-12-2000 adquiriu 2000 accións da mesma sociedade, aboando por tal motivo 25.000 euros.

O día 05-11-2024 vende 3.000 títulos por 66.000 euros. O capital social de S.A. "Beta" está formado por 12.000 accións, sendo os resultados obtidos pola citada entidade nos tres últimos exercicios sociais cerrados con anterioridade a 31-12-2024 de 80.000, 60.000 e 40.000 euros, respectivamente.

O valor do patrimonio neto que corresponde aos valores transmitidos resultante do balance correspondente ao exercicio 2023 cerrado en xullo de 2024 é de 21 euros/acción.

Determinar a ganancia ou perda patrimonial obtida no suposto de que a contribuínte non conte con proba suficiente de que o importe da transmisión correspóndese co que convirían partes independentes en condicións normais de mercado e tendo en conta que

non se realizou desde o 1 de xaneiro de 2015 transmisión de elementos patrimoniais a cuxa ganancia lle fôra aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPE

Solución :

Para determinar a ganancia ou perda patrimonial obtida é preciso, en primeiro lugar, identificar as accións vendidas dentro da totalidade das posuídas. Para iso, debe aplicarse o criterio legal de que as accións vendidas son aquelas que se adquiriron en primeiro lugar (criterio FIFO). É dicir que as 3.000 accións vendidas corresponden ás 1.500 subscritas o 03-01-1991 e a 1.500 das adquiridas o 21-12-2000.

1. Determinación da ganancia ou perda patrimonial total :

Información	Adquiridas o 03-01-1991	Adquiridas o 21-12-2000
Número de accións vendidas (3.000)	1.500	1.500
Valor de transmisión (1.500 x 25)	37.500	37.500
Valor de adquisición	9.000	18.750
Ganancia patrimonial	28.500	18.750

2. Determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006 :

Ao haberse adquirido parte das accións con anterioridade a 31-12-1994, débese proceder á determinación da parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006 para aplicar sobre a mesma os coeficientes redutores ou de abatemento que procedan.

Ganancia xerada ata 20-01-2006: $(28.500 \div 12.360 \text{ días}) \times 5.496 \text{ días } (2) = 12.672,82$

3. Cálculo da redución

a. Ganancia xerada con anterioridade a 20-01-2006 susceptible de redución (3)

Límite máximo: 400.000,00

Σ Valor de transmisión de elementos patrimoniais con dereito á redución desde 01-01-2015: 0

Valor de transmisión do elemento patrimonial ao que se aplica o D.T.9ª Lei do IRPE = 37.500

Ganancia patrimonial susceptible de redución = 12.672,82

b. Redución aplicable

Número de anos de permanencia ata 31-12-1996: 6 anos

Redución por coeficientes de abatemento $(57,12\% \text{ s}/12.672,82) = 7.238,71$

c. Ganancia patrimonial reducida

Ganancia patrimonial reducida $(12.672,82 - 7.238,71) = 5.434,11$

5. Determinación da ganancia patrimonial non reducible (xerada a partir do 20-01-2006):

Ganancia xerada a partir do 20-01-2006: $(28.500 \div 12.360 \text{ días}) \times 6.864 \text{ días } (4) = 15.827,18$

6. Determinación da ganancia patrimonial computable :

$5.434,11 + 15.827,18 + 18.750,00 = 40.011,29$

Notas ao exemplo

(1) Ao non dispor a contribuínte de proba de que o importe da transmisión correspóndese co valor de mercado, é dicir, co que convirían partes independentes en condicións normais de mercado, o valor de transmisión non poderá ser inferior ao maior dos seguintes:

- Valor concertado na transmisión: 22 euros/acción.
- O valor do patrimonio neto que corresponde aos valores transmitidos segundo balance do último exercicio: 21 euros/acción.
- Ao 20 por 100 do termo medio dos resultados dos últimos tres exercicios sociais cerrados:
 $(80.000 + 60.000 + 40.000) \div 3 = 60.000$

$(60.000 \times 100) \div 20 = 300.000$

$300.000 \div 12.000 = 25 \text{ euros/acción } (Volver)$

(2) A ganancia patrimonial xerada entre a data de subscrición das accións (03-01-1991) e o 19 de xaneiro de 2006, ambos os dous incluídos, determínase repartindo proporcionalmente a ganancia patrimonial correspondente ás devanditas accións (28.500) entre o número de días transcorridos entre a data de subscrición e a data de transmisión das mesmas que foi o 05-11-2024 (12.360 días), respecto do número total de días comprendidos entre a data de subscrición das accións e o 19-01-2006, ambos os dous incluídos (5.496). [\(Volver\)](#)

(3) Como o límite máximo aplicable sobre o valor de transmisión é de 400.000 euros e, neste caso, o valor de transmisión das accións con dereito á aplicación de coeficientes redutores é de 37.500 euros sen que se producise no exercicio 2024 (nin nos dous anteriores) ningunha outra transmisión con dereito á aplicación da disposición transitoria novena da Lei do IRPE, os coeficientes redutores aplicásen sobre todo o importe da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006. [\(Volver\)](#)

(4) A ganancia patrimonial xerada a partir do 20-01-2006 determínase repartindo proporcionalmente a ganancia patrimonial correspondente ás devanditas accións (28.500) entre o número de días transcorridos entre a data de subscrición e a data de transmisión das mesmas (12.360 días), respecto do número total de días comprendidos entre o 20-01-2006 e a data da transmisión das mesmas (05-11-2024), que ascende a 6.864 días. [\(Volver\)](#)

Transmisión de accións ou participacións adquiridas antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerese con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) efectuarase de acordo coa regra xeral comentada neste mesmo Capítulo.

Especialidades na tributación dos socios contribuíntes do IRPF de sociedades civís que pasaron a ser contribuíntes do Imposto sobre Sociedades

Normativa: Disposición transitoria trixésimo segunda.3 e 4 LIS

Na transmisión por contribuíntes do IRPF da súa participación en sociedades civís que a partir do 1 de xaneiro de 2016 están suxeitas ao Imposto sobre Sociedades, hai que distinguir entre:

A. Sociedades civís que levasen contabilidade axustada ao Código de Comercio nos exercicios 2014 e 2015 conforme ao que se dispón no artigo 68 do Regulamento do IRPF

Computarase como ganancia ou perda patrimonial a diferenza entre o valor de adquisición ou de titularidade das participacións e o valor de transmisión daquelas . Para tal fin:

Valor de adquisición (VAI): É o prezo ou cantidade desembolsada para a súa adquisición

Valor de titularidade (Reservas) (VT): É o resultado de realizar, cando proceder, dous axustes sobre o valor de adquisición:

- Adición da parte correspondente ao socio do importe dos beneficios sociais, que, sen efectiva distribución, fosen obtidos pola sociedade durante os períodos impositivos en que resultou de aplicación o réxime de atribución de rendas no período de tempo comprendido entre a súa adquisición e alleamento **(VT1)**.
- Subtracción dos beneficios distribuídos ao socio, que se obtiveron pola sociedade durante os períodos impositivos en que resultou de aplicación o réxime de atribución de rendas no período de tempo comprendido antes da adquisición polo socio da súa participación na sociedade **(VT2)**.

En resumo:

$$VT = VAI + VT1 - VT2$$

B. Sociedades civís que non levasen contabilidade axustada ao Código de Comercio

Ao non levar contabilidade, non pode atribuírse un importe ás reservas contables ou ás partidas de fondos propios do balance, non existindo en consecuencia achegas de socios ou beneficios contabilizados.

En consecuencia, establécese para estas sociedades civís unha regra especial equivalente á anterior para o cálculo do valor de adquisición das participacións, tendo en conta a inexistencia de contabilidade e sen que existan neste caso axustes ao valor de adquisición derivada do custo de titularidade, que consiste en entender que a 1 de xaneiro de 2016, a efectos fiscais, a totalidade dos seus fondos propios están formados por achegas dos socios, co límite da diferenza entre o valor do inmovilizado material e investimentos inmobiliarios, reflectidos nos correspondentes libros rexistros, e o pasivo esixible, non sendo que se probe a existencia doutros elementos patrimoniais.

Polo tanto, o valor de adquisición das participacións a 1 de xaneiro de 2016 virá determinado pola diferenza entre o valor do inmovilizado material e investimentos inmobiliarios, reflectidos nos correspondentes libros rexistros, e o pasivo esixible, non sendo que se probe a existencia doutros elementos patrimoniais.

Exemplo

A sociedade civil X con personalidade xurídica e obxecto mercantil, que levou en 2014 e 2015 unha contabilidade axustada ao Código de Comercio, constituíuse en 2007 tributando os socios desde ese momento no réxime de atribución de rendas e pasando a tributar a partir do 1 de xaneiro de 2016 no Imposto sobre Sociedades.

O socio R.C. adquiriu o 1 de xuño de 2015 doutro socio unha participación do 30 por 100 na sociedade civil, pola que pagou 30.000 euros.

O 2 de marzo de 2024 o socio transmitiu a súa participación por 45.000 euros.

Calcular o valor de titularidade (VT) da participación transmitida, tendo en conta que na data da transmisión, a sociedade civil tiña contabilizadas unhas reservas de 20.000 euros, dos que 16.666,66 correspondían a beneficios xerados a partir do 1 de xuño de 2015 e polas que a sociedade tributara en réxime de atribución de rendas, e que o 2 de febreiro de 2024 ao socio R.C. se lle repartiron reservas por 4.200 euros, de que 4.000 euros correspondían a beneficios obtidos pola sociedade con anterioridade a 1 de xuño de 2015 e polas que a sociedade tributara en réxime de atribución de rendas.

Solución:

1º. Valor de transmisión : 45.000

2º. Valor de titularidade

Valor de adquisición das participacións sociais (VAI) = 30.000

Importe dos beneficios non distribuídos á data da transmisión, xerados pola sociedade entre a adquisición e a transmisión (VT1) [\(1\)](#) $(0,30 \times 16.666,66) = 5.000$

Importe dos beneficios distribuídos ao socio, xerados pola sociedade con anterioridade á adquisición (VT2) [\(2\)](#) = 4.000

Valor de titularidade (Reservas) VT = VAI + VT1 – VT2

VT = (VAI) 30.000 + (VT1) 5.000 – (VT2) 4.000 = **31.000**

3º. Ganancia patrimonial = Valor de transmisión – Valor de titularidade (VT) = 14.000

$$\text{Ganancia patrimonial} = 45.000 - 31.000 = 14.000$$

Notas ao exemplo:

(1) O socio R.C. xa tributou polas reservas xeradas a partir da data de adquisición da súa participación e que lle foron atribuídas por aplicación do réxime de atribución de rendas, polo que o valor de adquisición da súa participación debe ser corrixido no devandito importe para evitar a dobre imposición. Ao ser o importe total das devanditas reservas de 16.666,66 e ao ter o socio unha participación do 30 por 100 na sociedade, debe corrixirse o valor de adquisición en 5.000 ($0,30 \times 16.667$). ([Volver](#))

(2) O socio R.C non tributou polo reparto de beneficios realizado o 2 de febreiro de 2024, ao estar exento o seu reparto, e non tributou tampouco polos devanditos beneficios por aplicación do réxime de atribución de rendas, ao haberse obtido pola sociedade os beneficios con anterioridade á adquisición da súa participación por R.C. En consecuencia, o valor de adquisición debe minorarse no devandito importe para evitar a elusión do gravame sobre a devandita renda. ([Volver](#))

3. Transmisións ou reembolsos de accións ou participacións en institucións de investimento colectivo reguladas na Lei 35/2003

Normativa: Arts. 37.1.c); 94 e disposición transitoria trixésimo sexta Lei IRPF e 52 e disposición adicional cuarta Regulamento IRPF

Réxime xeral

Norma específica de valoración

Na transmisión ou o reembolso a título oneroso de accións ou participacións representativas do capital ou patrimonio das institucións de investimento colectivo reguladas na Lei 35/2003, do 4 de novembro (BOE do 5 de novembro), a ganancia ou perda patrimonial computarase pola diferenza entre o seu valor de adquisición e o valor de transmisión.

A. Valor de transmisión

O valor de transmisión virá determinado polo valor liquidativo aplicable na data en que a devandita transmisión ou reembolso prodúzanse ou, no seu defecto, polo último valor liquidativo publicado.

Cando non existise valor liquidativo tomarase o valor do patrimonio neto que corresponda ás accións ou participacións transmitidas resultante do balance correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á data de devindicación do imposto.

En supostos distintos de reembolso de participacións, o valor de transmisión así calculado non poderá ser inferior ao maior dos dous seguintes:

a. **O prezo efectivamente pactado na transmisión .**

b. **O valor de cotización en mercados secundarios oficiais de valores** definidos na Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros e, en particular, en sistemas

multilaterais de negociación de valores previstos no Capítulo I do Título X do texto refundido da Lei do Mercado de Valores, aprobado polo Real decreto Lexislativo 4/2015, do 23 de outubro (BOE do 24 de outubro), na data da transmisión.

Teñase en conta que o artigo 37.1.c) da Lei do IRPF refírese á Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros que foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65 / UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94, dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

Así mesmo, como consecuencia da derogación do Real decreto Lexislativo 4/2015 pola disposición derogatoria única.1.a) da Lei 6/2023, do 17 de marzo, dos Mercados de Valores e dos Servizos de Investimento, as referencias contidas no artigo 37.1.c) da Lei 35/2006 aos sistemas multilaterais previstos no devandito Real decreto teñen que se entender realizadas á sección 3ª do Capítulo I do Título IV, da mencionada Lei 6/2023.

B. Valor de adquisición

Na determinación do valor de adquisición das accións ou participacións deberán terse en conta, se é o caso, as mesmas particularidades comentadas para os supostos de transmisión de dereitos de subscrición e de recepción de accións totais ou parcialmente liberadas no caso de transmisións onerosas de valores admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores da Unión Europea e que son:

a. Valor de adquisición das accións parcialmente liberadas.

Cando se trate de accións parcialmente liberadas, o valor de adquisición das mesmas será o importe realmente satisfeito polo contribuínte.

b. Valor de adquisición das accións totalmente liberadas.

No caso de accións totalmente liberadas, o valor de adquisición, tanto destas como de que procedan, será o que resulte de repartir o custo total entre o número de títulos, tanto os antigos coma os liberados que correspondan. Considerarase como antigüidade destas accións a que corresponda ás accións das que procedan.

c. Valor de adquisición en caso de transmisións de dereitos de subscrición realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2017

Normativa: Disposición transitoria vixésimo novena Lei IRPF.

Para a determinación do valor de adquisición dos valores, deducirase o importe obtido polas transmisións de dereitos de subscrición realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2017, con excepción do importe de tales dereitos que tributase como ganancia patrimonial. Cando non se transmitisen a totalidade dos dereitos de subscrición, entenderase que os transmitidos corresponderon aos valores adquiridos en primeiro lugar.

C. Identificación dos valores transmitidos

Para poder individualizar os valores transmitidos, especialmente cando non se transmitise a totalidade dos posuídos, a Lei establece un criterio especial, segundo o cal **cando existan valores homoxéneos e non se alleen todos, enténdese que os transmitidos polo contribuínte son aqueles que adquiriu en primeiro lugar** (criterio FIFO).

Cando se trate de accións totalmente liberadas, considerarase como antigüidade das mesmas a que corresponda ás accións das que procedan.

Transmisión de accións ou participacións adquiridas antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerase con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) efectuarase de acordo coas regras comentadas no epígrafe anterior: Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais, deste mesmo Capítulo.

Suposto especial: transmisións de participacións en fondos de investimento cotizado

Sen prexuízo do comentado nos parágrafos anteriores, no caso de transmisións de participacións nos fondos de investimento cotizados ou de accións de SICAV índice cotizado, aos que se refire o artigo 79 do Regulamento da Lei 35/2003, do 4 de novembro, de institucións de investimento colectivo, aprobado polo Real decreto 1082/2012, do 13 de xullo, realizadas en bolsa de valores, o valor de transmisión virá determinado pola cotización nos devanditos mercados na data en que se produza a transmisión ou polo prezo pactado cando sexa superior á cotización.

Réxime especial de adiamento da tributación

Contido do réxime especial de adiamento da tributación e requisitos para a aplicación :

Cando o importe obtido como consecuencia do reembolso ou transmisión de participacións ou accións en institucións de investimento colectivo **destínese á adquisición ou subscripción doutras accións ou participacións nas devanditas institucións, non procederá computar a ganancia ou perda patrimonial**, conservando as novas accións ou participacións subscritas o valor e data de adquisición das transmitidas ou reembolsadas.

Este réxime de adiamento fiscal na tributación das ganancias patrimoniais **soas resulta aplicable nos seguintes casos :**

1. Nos reembolsos de participacións en institucións de investimento colectivo que teñan a consideración de fondos de investimento.
2. Nas transmisións de accións en institucións de investimento colectivo con forma societaria, sempre que cumpran as dúas condicións seguintes:
 - Que o número de socios da institución de investimento colectivo cuxas accións se transmitan sexa superior a 500.
 - Que o contribuínte non participase, nalgún momento dentro dos 12 meses anteriores á data da transmisión, en máis do 5 por 100 do capital da institución de investimento colectivo.

Con esta finalidade, o contribuínte deberá comunicar documentalmente esta circunstancia ás entidades a través das que se realizan as operacións de transmisión ou reembolso e de adquisición ou subscripción das accións.

Tamén resulta aplicable este réxime especial de adiamento fiscal aos socios ou partícipes de institucións de investimento colectivo, reguladas pola Directiva 2009/65/CE, do 13 de xullo, do Parlamento Europeo e do Consello, distintas das constituídas en paraísos ou territorios considerados como paraísos fiscais, constituídas e domiciliadas nalgún Estado membro da Unión Europea e inscritas no rexistro especial da Comisión Nacional do Mercado de Valores, para os efectos da súa comercialización por entidades residentes en España que cumpran os seguintes requisitos:

- Que a adquisición, subscripción, transmisión e reembolso das accións ou participacións realícese a través de entidades comercializadoras inscritas na Comisión Nacional de Mercado de Valores.
- Que, no caso de que a institución de investimento colectiva se estructure en compartimentos ou subfondos, o número de socios e a porcentaxe máximo de participación refírase a cada compartimento ou subfondo comercializado.

Nota: a Directiva 2009/65/CE, do 13 de xullo, do Parlamento Europeo e do Consello, no seu artigo 117 derroga, con efectos desde o 1 de xullo de 2011, a Directiva 85/611/CEE e establece que as referencias á Directiva derrogada entenderanse feitas á citada Directiva 2009/65/CE de acordo coa táboa de correspondencias que figura no seu Anexo IV.

Supostos en que non resulta aplicable o réxime de adiamento fiscal

O réxime de adiamento fiscal non resulta aplicable nos seguintes supostos:

1. Cando a transmisión ou reembolso ou, se é o caso, a subscripción ou adquisición teña por obxecto **participacións representativas do patrimonio dos fondos de investimento cotizado**, é dicir, aqueles cuxas participacións están admitidas a negociación en bolsa conforme ao previsto no artigo 79 do Regulamento da Lei 35/2003, do 4 de novembro, de institucións de investimento colectivo, aprobado polo Real decreto 1082/2012, do 13 de xullo (BOE do 20 de xullo), ou ben teña por obxecto **accións das denominadas sociedades de investimento de capital variable índice cotizado** (sigla SICAV índice cotizado), conforme ao mesmo precepto.

Ademais, a partir do 1 de xaneiro de 2022, tampouco será aplicable este réxime de adiamento cando o reembolso ou transmisión ou, se é o caso, a subscripción ou adquisición teña por obxecto **accións e participacións en institucións de investimento colectivo análogas aos fondos de investimento cotizado ou sociedades do mesmo tipo** mencionado no parágrafo anterior, calquera que sexa o mercado regulado ou o sistema multilateral de negociación en que coticen e a composición do índice que reproduzan, repliquen ou tomen como referencia. Nestes casos, a ganancia ou a perda patrimonial obtida como consecuencia da transmisión ou reembolso deste tipo de participacións debe computarse sempre.

Non obstante, a disposición transitoria trixésimo sexta da Lei do IRPF establece un réxime transitorio que permite seguir aplicando o adiamento ás accións ou participacións en fondos e sociedades de investimento cotizado estranxeiros sempre que fosen adquiridas antes do 1 de xaneiro de 2022, coa excepción de que o reinvestimento se debe efectuar noutras Institucións de Inversión Colectiva distintas dos fondos e sociedades de investimento cotizado.

Tampouco é aplicable o réxime de adiamento cando se trate de partícipes dos Fondos de Activos Bancarios, conforme ao previsto na disposición adicional décimo sétima da Lei 9/2012, do 14 de novembro, de reestruturación e resolución de entidades de crédito.

2. Cando, por calquera medio, **póñase a disposición do contribuínte o importe derivado do reembolso ou transmisión das accións ou participacións** de institucións de investimento colectivo.

Atención: la Ley 11/2021, de 9 de julio, de medidas de prevención y lucha contra el fraude fiscal, con efectos desde 1 de enero de 2022, modifica el artículo 94 de la Ley del IRPF con el fin de homogeneizar el tratamiento de las inversiones en determinadas instituciones de inversión colectiva, conocidas como fondos y sociedades de inversión cotizados (ETF, por sus siglas en inglés), con independencia del mercado, nacional o extranjero, en el que coticen. Así se extiende a las instituciones de inversión colectiva cotizadas que coticen en bolsa extranjera el tratamiento de las que cotizan en bolsa española respecto a la no aplicabilidad del régimen de diferimiento.

Exemplo

Dona F.L.M. solicitou o día 10 de xullo de 2024 á sociedade xestora do fondo de investimento mobiliario "Z" que efectúe os trámites necesarios para realizar o traspaso de 10 participacións de que é titular no devandito fondo ao fondo de investimento mobiliario "X".

O traspaso das participacións dun fondo a outro realízase o mesmo día 10 de xullo de 2024, sendo o valor liquidativo das mesmas á citada data de 6.000 euros por participación.

O valor e data de adquisición das participacións traspasadas é o seguinte:

Participacións	Data de adquisición	Prezo / participación	Valor de adquisición
3	02-04-1998	4.270	12.810
3	03-02-2000	4.900	14.700
4	05-06-2004	6.400	25.600
Total			53.110

Determinar o tratamento fiscal aplicable á transmisión de participacións efectuadas entre ambos os dous fondos de investimento mobiliario.

Solución:

Ao cumprirse os requisitos esixibles para a aplicación do réxime de adiamento da tributación, non procederá computar a ganancia ou perda patrimonial posta de manifesto na operación de traspaso, cuxa cuantificación vén determinada pola diferenza entre o valor liquidativo aplicable na data do traspaso ($6.000 \times 10 = 60.000$ euros) e o valor de adquisición das participacións (53.110 euros).

Para os efectos dunha futura transmisión ou reembolso das participacións adquiridas o día 10 de xullo de 2024, estas conservarán a data e valor de adquisición orixinaria, polo que no devandito momento deberá tributarse pola ganancia ou perda patrimonial que se obteña.

4. Achegas non monetarias a sociedades

Normativa: Art. 37.1.d) Lei IRPF

Réxime xeral

Norma específica de valoración

Nas achegas non monetarias a sociedades, a ganancia ou perda patrimonial determinarase pola diferenza entre o valor de adquisición dos bens ou dereitos achegados e a cantidade maior das seguintes:

- **O valor nominal das accións ou participacións sociais recibidas** pola achega ou, se é o caso, a parte correspondente do mesmo. A este valor engadirase o importe das primas de emisión.
- **O valor de cotización dos títulos recibidos**, no día en que se formalice a achega ou no inmediato anterior.
- **O valor de mercado do ben ou dereito achegado.**

O valor de transmisión que prevaleza deberá ser o que se considere como valor de adquisición dos títulos recibidos como consecuencia da achega non monetaria.

Precisión : nos supostos en que se regularice en sede de persoa física a ganancia ou perda patrimonial derivada de achegas non monetarias a unha sociedade vinculada, deben prevalecer as normas específicas de valoración dos artigos 37.1.d) Lei do IRPF e 17.4 da LIS sobre as regras especiais de valoración dos artigos 41 Lei do IRPF (a valoración das operacións entre persoas ou entidades vinculadas realizarase polo seu valor normal de mercado) e 18 LIS. Véxase para estes fins a doutrina fixada polo Tribunal Supremo no fundamento xurídico terceiro na súa Sentenza do 30 de maio de 2024, recaída en recurso de casación núm. 7097/2022 (ROJ : STS 3050/2024). Este criterio tamén foi adoptado polo TEAC na súa Resolución do 27 de maio de 2024, Reclamación número 00/08931/2021, recaída en recurso de alzada, o cal constitúe un cambio de criterio con respecto ao mantido na súa Resolución do 23 de novembro de 2016 (Reclamación número 00/03029/2013).

Achega de bens ou dereitos adquiridos antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerara con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 efectuarase de acordo coas [regras de distribución](#) comentadas neste mesmo Capítulo.

Exemplo

Dona M.A.P. achegou o día 12 de xuño de 2024 á sociedade anónima “DASA”, cuxas accións están admitidas a negociación en Bolsa, un solar cuxo valor catastral no citado ano era de 72.000 euros, recibindo da devandita sociedade 11.000 accións de 6 euros de valor nominal, sendo a cotización na devandita data do 210 por 100.

O terreo fora adquirido o día 3 de outubro de 1999 por un importe equivalente a 93.000 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición satisfeita por dona M.A.P., sendo o valor de mercado do mesmo na data da achega de 138.000 euros.

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida.

Solución :

Valor de transmisión:

1. Nominal dos títulos recibidos $(11.000 \times 6) = 66.000$
2. Valor cotización títulos recibidos $(11.000 \times 6 \times 210 \div 100) = 138.600$
3. Valor de mercado do solar: 138.000

Valor de transmisión que prevalece [\(1\)](#): 138.600

Valor de adquisición: 93.000

Ganancia patrimonial $(138.600 - 93.000) = 45.600$

Nota ao exemplo :

(1) O valor de transmisión así calculado tera en contase para determinar o valor de adquisición dos títulos recibidos como consecuencia da achega non monetaria. [\(Volver\)](#)

Réxime especial de adiamento da tributación

Requisitos

O réxime especial de adiamento fiscal previsto nos artigos 76 a 89 do Capítulo VII do Título VII da LIS, aplícase aos contribuíntes do IRPF que realicen as achegas que se indican a continuación, sempre que a entidade que recibe a achega sexa residente en territorio español ou realice actividades neste por medio dun establecemento permanente ao que se afecten os bens achegados e sempre que, unha vez realizadas as achegas, o contribuínte participe nos fondos propios da entidade que recibe a achega en, polo menos, o 5 por 100.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

As achegas teñen que consistir en:

- Achegas de ramas de actividade, entendidas como o conxunto de elementos que sexan susceptibles de constituír unha unidade económica autónoma.
- Achegas de elementos afectos a actividades económicas.

En ambos os dous casos, é preciso que o contribuínte leve a contabilidade da súa actividade económica de acordo ao que se dispón no Código de Comercio.

- Achegas de accións ou participacións sociais.

Neste caso, de acordo co que se dispón no artigo 87.1, letra c), da LIS, ademais dos requisitos indicados ao principio deste apartado, teranse que cumprir os seguintes:

1. Que á entidade de cuxo capital social sexan representativos non lle sexan de aplicación o réxime especial de agrupacións de interese económico, españolas ou europeas, e de unións temporais de empresas, previstos na LIS nin teña como actividade principal a xestión dun patrimonio mobiliario ou inmobiliario nos termos previstos no artigo 4.oito.dous da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio.
2. Que representen unha participación de, polo menos, un 5 por 100 dos fondos propios da entidade.
3. Que se posúan de maneira ininterrompida polo aportante durante o ano anterior á data do documento público en que se formalice a achega.

Valoración de activos recibidos

As ganancias de patrimonio que se poñan de manifesto como consecuencia das achegas non monetarias non se integran na base imponible do contribuínte, valorandose, para os efectos de futuras transmisións, as accións ou participacións adquiridas polo mesmo valor

fiscal que tiña a rama de actividade ou os elementos patrimoniais achegados (valor determinado de acordo co establecido IRPF) e tomando como antigüidade das mesmas a data de adquisición do elemento achegado.

Importante : non se aplicará o réxime especial de adiamento fiscal cando a operación realizada teña como principal obxectivo a fraude ou a evasión fiscal. En particular, o réxime non se aplicará cando a operación non se efectúe por motivos económicos válidos, tales como a reestruturación ou a racionalización das actividades das entidades que participan na operación, senón coa mera finalidade de conseguir unha vantaxe fiscal.

Obriga de comunicar

A realización das achegas sinaladas deberá ser obxecto de comunicación á Administración tributaria coa indicación, se é o caso, da non aplicación deste réxime fiscal especial do capítulo VII do Título VII da LIS. A comunicación deberá ser presentada pola entidade adquirente, non sendo que a mesma non sexa residente en territorio español, en cuxo caso a devandita comunicación efectuarase pola entidade transmitente. Non obstante, se ningunha delas (nin a entidade adquirente nin a transmitente) tivesen a súa residencia fiscal en España, a obriga de comunicar recaerá sobre os socios da entidade transmitente, sempre que sexan residentes en territorio español.

5. Separación de socios e disolución de sociedades

Normativa: Art. 37.1.e) Lei IRPF

Réxime xeral

Norma específica de valoración

Nos supostos en que se produza a separación dos socios, así como os supostos de disolución de sociedades, considerarase ganancia ou perda patrimonial, con independencia das correspondentes á sociedade, a diferenza entre:

- **Valor da cota de liquidación social ou o valor de mercado dos bens recibidos, e**
- **Valor de adquisición do título ou participación de capital que corresponda.**

O artigo 37.1.e) da Lei do IRPF unicamente refírese aos “casos de separación dos socios...”, sen distinguir ou precisar cales teñen que ser as causas de separación do socio da sociedade nin limitaras aos casos en que a normativa mercantil atribúe aos socios a posibilidade de exercer o dereito a separarse da sociedade, polo que debe entenderse que os supostos de ‘separación dos socios’ que contempla o citado artigo 37.1.e) recolle todos os casos en que o socio deixa de ostentar tal condición respecto da sociedade.

Por esta razón, se un socio persoa física transmite a totalidade das súas accións á sociedade en que participa para a súa amortización vía redución de capital, debemos ir ao resultado desta operación que é a “separación do socio”, en canto que este deixa de participar na sociedade e perde a condición de socio, o que comporta que sexa de aplicación preferente a norma específica de valoración contida no artigo 37.1.e)

Lei do IRPE que considera o importe percibido como ganancia patrimonial e non sexa aplicable a norma xeral prevista no artigo 33.3.a) da Lei do IRPE para a redución de capital con devolución de achegas que levaría a cualificar como rendementos de capital mobiliaria as rendas obtidas polo socio.

Agora ben, a perda da condición de socio do transmitente por allear a un terceiro, distinto da sociedade, a totalidade das súas accións ou participacións, non pode ser considerada "separación do socio" aos efectos de aplicar a norma de valoración do artigo 37.1.e) da Lei do IRPE, resultando aplicable a norma de valoración do artigo 37.1 b). Véxanse para estes fins as Sentenzas do Tribunal Supremo núm. 1680/2024, do 24 de outubro recaída no recurso de casación núm. 8613/2023 (ROJ: STS 5451/2024), e 1735/2024, do 30 de outubro, recaída no recurso de casación núm. 2228/2023 (ROJ: STS 5169/2024).

Caso particular: transmisión de accións suspendidas de cotización

A transmisión de accións coa cotización suspendida non comporta de forma automática a existencia dunha perda patrimonial para os socios, senón que é necesaria a disolución e liquidación da sociedade.

O art. 394.1 do Texto Refundido da Lei de Sociedades de Capital, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2010, do 2 de xullo dispón que, unha vez transcorrido o termo para impugnar o balance final de liquidación sen que contra el se formulasen reclamacións ou firme a sentenza que as resolverse, procederase ao pagamento da cota de liquidación aos socios.

Polo tanto, para poder computarse unha perda patrimonial nos termos establecidos no artigo 37.1, e) da Lei do IRPE, debe previamente procederse á disolución e liquidación da sociedade, sendo o período impositivo en que se produza a liquidación cando se considera producida a alteración patrimonial determinante, se é o caso, dunha perda patrimonial para o accionista.

Participacións societarias adquiridas antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerese con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) efectuarase de acordo coas regras de distribución comentadas neste mesmo Capítulo.

Exemplo: Separación de socios ou disolución de sociedades

Na disolución da sociedade anónima "MANSA" que non cotiza en Bolsa, o día 15 de marzo de 2024 adxudícase a don R.Ou.L., que posuía o 15 por 100 do capital social da mesma, un solar cuxo valor contable á citada data ascendía a 16.500 euros e, ademais, a cantidade de 6.000 euros, que corresponden a reservas voluntarias da sociedade. O valor de mercado do solar adxudicado estímase, segundo ditames periciais emitidos para ese fin, en 132.000 euros.

A participación societaria foi adquirida por don R.Ou.L. o día 3 de maio de 1993, desembolsando un importe equivalente a 153.000 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á devandita adquisición.

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida como consecuencia da disolución da devandita sociedade.

Solución :

Valor de transmisión: 138.000

Valor de mercado do solar: 132.000

Valor cota liquidación social: 6.000

Valor de adquisición da participación societaria: 153.000

Perda patrimonial $(138.000 - 153.000) = 15.000$

Aínda que o período de permanencia da participación societaria no patrimonio de don R.Ou.L. a 31-12-1996 é superior a dous anos, ao haberse obtido unha perda patrimonial, os coeficientes redutores non resultan aplicables.

Disolución e liquidación de determinadas sociedades civís: Réxime de adiamento fiscal

Normativa: disposición transitoria décimo novena Lei IRPF

Delimitación

Ás sociedades civís con personalidade xurídica e obxecto mercantil que, con anterioridade a 1 de xaneiro de 2016, aplicaban o réxime de atribución de rendas do IRPF e que, a partir desa data, cumprían os requisitos para adquirir a condición de contribuíntes do Imposto sobre Sociedades se lles ofreceu a posibilidade de adoptar validamente nos seis primeiros meses do exercicio 2016 un acordo de disolución con liquidación e realizar con posterioridade ao acordo, dentro do prazo dos seis meses seguintes á súa adopción, todos os actos ou negocios xurídicos necesarios para a extinción da sociedade civil.

Para os socios da sociedade civil que optou pola súa disolución e liquidación estableceuse que existía unha ganancia patrimonial cando percibisen créditos, diñeiro ou signo que o represente, mentres que para os restantes elementos de activo que se lle adxudicasen diferíase a tributación ao momento en que fosen transmitidos, determinándose entón a ganancia.

As regras para a valoración dos bens e a tributación aplicable ao socio en función do resultado obtido son as seguintes.

Valoración dos bens

O valor de adquisición e, se é o caso, de titularidade das accións ou participacións no capital da sociedade civil que se disolvía, aumentábase no importe das débedas adxudicadas e diminuíase no dos créditos e diñeiro ou signo que o represente adxudicado. Isto é:

(+) Valor de adquisición de accións ou participacións [\(1\)](#)

(+) Valor de titularidade [\(2\)](#)

(+) Débedas adxudicadas

(-) Créditos e diñeiro adxudicado

(=) Resultado

Notas:

(1) No caso de sociedades civís que levasen contabilidade axustada ao código de comercio nos exercicios 2014 e 2015 conforme ao que se dispón no artigo 68 do Regulamento do IRPE, é o prezo ou cantidade desembolsada para a adquisición das accións ou participacións. Nos restantes casos, o valor de adquisición das participacións a 1 de xaneiro de 2016 virá determinado pola diferenza entre o valor do inmovilizado material e investimentos inmobiliarios, reflectidos nos correspondentes libros rexistros, e o pasivo esixible, non sendo que se probe a existencia doutros elementos patrimoniais. [\(Volver\)](#)

(2) No caso de sociedades civís que levasen contabilidade axustada ao Código de Comercio nos exercicios 2014 e 2015 conforme ao que se dispón no artigo 68 do Regulamento do IRPE. [\(Volver\)](#)

Tributación en función do resultado

Resultado < 0

Se o resultado das operacións anteriores era negativo, o seu importe debía considerarse ganancia patrimonial no exercicio 2016 fixandose como valor de adquisición do resto de elementos adxudicados distintos dos créditos, diñeiro ou signo que o represente, 0.

Resultado = 0

Se o resultado era 0, non había ganancia ou perda patrimonial. O resto de elementos de activo adxudicado que non eran crédito, diñeiro ou signo que o represente, tiñan valor de adquisición 0.

Resultado > 0

Se o resultado era positiva (superior a 0), tampouco había ganancia ou perda patrimonial.

O valor de adquisición de cada un dos restantes elementos de activo adxudicado distintos dos créditos, diñeiro ou signo que o represente, era o que resultaba de distribuír o resultado positivo entre eles en función do valor de mercado que resulte do balance final de liquidación da sociedade que se extinguía.

Data de adquisición de elementos adxudicados distintos dos créditos, diñeiro ou signo que o represente

Os elementos adxudicados, distintos dos créditos ou diñeiro, considéranse adquiridos polo socio na data en que o foron pola sociedade civil que se extinguiu, de acordo coa disposición transitoria décimo novena da Lei do IRPE.

6. Escisión ou fusión de sociedades

Normativa: Art. 37.1.e) Lei IRPE

Réxime xeral

Norma específica de valoración

Cando se producen as operacións de fusión dunha ou máis entidades con outra xa existente (fusión por absorción) ou de dous ou máis entidades dando lugar a unha entidade nova (fusión nunha nova sociedade), así como nas operacións de escisión (total ou parcial) dunha entidade, os socios das sociedades fusionadas ou absorbidas, entregan as súas accións e reciben a cambio outras accións das sociedades adquirentes do patrimonio social daquelas. Iso dá lugar a unha alteración na composición do patrimonio dos socios que pode traducirse nunha ganancia ou perda patrimonial. A devandita ganancia ou perda patrimonial computarase pola diferenza entre:

- **Valor de adquisición dos títulos, dereitos ou valores representativos da participación do socio**, e
- **Valor de mercado dos títulos, numerario ou dereitos recibidos ou o valor de mercado dos entregados**.

Participacións societarias adquiridas antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerese con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) efectuarase de acordo coas regras de distribución comentadas no apartado "[Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais](#)", deste mesmo Capítulo.

Réxime especial de adiamento da tributación

Normativa: Arts. 37.3 Lei IRPF e 81 LIS

Requisitos

O réxime especial de adiamento fiscal previsto nos artigos 76 a 89 do Capítulo VII do Título VII da LIS, resulta aplicable aos contribuíntes do IRPF que sexan os socios nas operacións de fusión e escisión sempre que se cumpran os requisitos:

- Que sexan residentes en territorio español ou no dalgún outro Estado membro da Unión Europea ou no de calquera outro Estado sempre que, neste último caso, os valores sexan representativos do capital social dunha entidade residente en territorio español.

- Que nas operacións non interviñesen entidades domiciliadas ou establecidas en países ou territorios cualificados como paraísos fiscais ou que as rendas se obteñan a través deles .

Valoración de activos recibidos

Cando se cumpran os requisitos anteriores non se integrarán na base imponible do contribuínte as ganancias de patrimonio que se poñan de manifesto con ocasión da atribución aos socios das sociedades fusionadas ou escindidas de accións ou participacións da entidade adquirente.

A valoración e antigüidade das accións recibidas en virtude das operacións de fusión e escisión, deberá efectuarse, para os efectos de futuras transmisións, polo valor de adquisición e antigüidade das accións entregadas. A devandita valoración aumentárase ou diminuirá no importe da compensación complementaria en diñeiro entregado ou recibido.

Cando o socio teña a consideración de **entidade en réxime de atribución de rendas**, non se integrará na base imponible das persoas ou entidades que sexan socios, herdeiros, comeneiros ou partícipes no devandito socio, a ganancia xerada con ocasión da devandita atribución de valores, sempre que á operación lle sexa de aplicación o réxime fiscal establecido Capítulo VII do Título VII da LIS ou realícese ao abeiro da Directiva 2009/133/CE do Consello, do 19 de outubro, relativa ao réxime fiscal común aplicable ás fusións, escisións, escisións parciais, achegas de activos e troco de valores realizados entre sociedades de diferentes Estados membros e ao traslado do domicilio social dunha SE ou unha SCE dun Estado membro a outro, e os valores recibidos polo socio conserven a mesma valoración fiscal que tiñan trocádosos.

Importante : non se aplicará o réxime especial de adiamento fiscal cando a operación realizada teña como principal obxectivo a fraude ou a evasión fiscal. En particular, o réxime non se aplicará cando a operación non se efectúe por motivos económicos válidos, tales como a reestruturación ou a racionalización das actividades das entidades que participan na operación, senón coa mera finalidade de conseguir unha vantaxe fiscal.

Perda da condición de residente en territorio español

Normativa: Art. 81.3 LIS

• Imputación Temporal

No caso de que o socio que aplicou o réxime especial de adiamento fiscal perda a condición de residente en territorio español, integrarase na base imponible do IRPF do último período impositivo que deba declararse por este imposto, a diferenza entre o valor de mercado das accións ou participacións recibidas e o valor deste calculado conforme ao indicado antes (isto é, polo valor de adquisición e antigüidade das accións entregadas), non sendo que as accións ou participacións queden afectos a un establecemento permanente situado en territorio español.

- **Adiamento do pagamento da débeda por cambio de residencia a outros Estados da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo**

Non obstante, o pagamento da débeda tributaria resultante, cando o socio adquira a residencia nun Estado membro da Unión Europea, ou do Espazo Económico Europeo co que exista un efectivo intercambio de información tributaria nos termos previstos no apartado 2 da disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, **será adiado pola Administración tributaria a solicitude do contribuínte** ata agora da transmisión a terceiros das accións ou participacións afectadas, resultando de aplicación o que se dispón na LGT e a súa normativa de desenvolvemento, no referente á devindicación de xuros de mora e á constitución de garantías para o devandito adiamento.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

• Recuperación da condición de residente en territorio español

Se o obrigado tributario adquirise de novo a condición de contribuínte do IRPF sen transmitir a titularidade das accións ou participacións, poderá solicitar a rectificación da autoliquidación ao obxecto de obter a devolución das cantidades ingresadas correspondentes a estas ganancias patrimoniais. A solicitude de rectificación poderá presentarse a partir da finalización do prazo de declaración correspondente ao primeiro período impositivo en que deba presentarse unha autoliquidación do IRPF.

Obriga de comunicar

A realización de operacións de fusión e escisión ás que resulta de aplicación o réxime especial de adiamento fiscal previsto na LIS debe ser obxecto de comunicación á Administración tributaria pola entidade adquirente das operacións. Non obstante, se a entidade adquirente non é residente en territorio español, a devandita comunicación realizarase pola entidade transmitente. E se nin a entidade adquirente nin a transmitente son residente en territorio español, serán os socios, sempre que sexan residentes en territorio español os que deben presentar a comunicación.

7. Traspasos

Normativa: Art. 37.1.f) Lei IRPF

Norma específica de valoración

Nos supostos de traspaso, a ganancia patrimonial computarase no cedente (arrendatario) polo importe que lle corresponda no traspaso, unha vez descontado o importe correspondente ao propietario pola súa participación no devandito traspaso.

Cando o dereito de traspaso se adquirise mediante prezo, este terá a consideración de prezo de adquisición.

Os coeficientes redutores ou de abatemento do réxime transitorio non resultan aplicables ao tratarse nestes supostos de bens afectos, non sendo que a desafectación se producise con máis de tres anos de antelación á data do traspaso.

Importante : *as cantidades que, se é o caso, perciba o propietario do inmueble arrendado en concepto de participación no traspaso constitúen rendementos do capital inmobiliario.*

Exemplo

Don M.M.A., desenvolve a actividade de restaurante nun local alugado desde o día 10 de maio de 2000, determinando o rendimento neto da súa actividade polo método de estimación obxectiva.

Durante o mes de agosto de 2006, realizou obras de reforma do local, satisfacendo por tal motivo a cantidade de 20.000 euros.

O 25 de xuño de 2024, con motivo da súa xubilación, traspasa o local de negocio, percibindo a cantidade de 28.500 euros, unha vez descontada a cantidade correspondente ao arrendador en concepto de participación no traspaso.

Determinar o importe da ganancia patrimonial obtida como consecuencia do traspaso do local de negocio.

Solución :

- Importe correspondente ao traspaso: 28.500
- Prezo de adquisición ⁽¹⁾: 0
- Ganancia patrimonial obtida = 28.500

Nota ao exemplo:

(1) As obras de reforma do local non poden considerarse como prezo de adquisición do dereito de traspaso, xa que as devanditas cantidades non foron satisfeitas para adquirir o dereito de traspaso que, de acordo cos datos do exemplo, non foi adquirido mediante prezo. [\(Volver\)](#)

8. Indemnizacións ou capitais aseguradas por perdas ou sinistros en elementos patrimoniais

Normativa: Art. 37.1.g) Lei IRPF

Norma específica de valoración

Nos supostos de indemnizacións ou capitais aseguradas por perdas ou sinistros en elementos patrimoniais, computarase como ganancia ou perda patrimonial a diferenza entre:

- **A cantidade percibida como indemnización, e**
- **A parte proporcional do valor de adquisición que corresponda ao dano .**

Cando a indemnización non fose en metálico, computarase a diferenza entre o valor de mercado dos bens, dereitos ou servizos recibidos e a parte proporcional do valor de adquisición que corresponda ao dano.

Unicamente computarase ganancia patrimonial cando se derive un aumento no valor do patrimonio do contribuínte. En consecuencia, **en todos aqueles supostos en que unicamente se cubra a reparación do dano, non se computará a efectos fiscais ganancia patrimonial algunha.**

Exemplo: Indemnizacións ou capitais aseguradas por perdas ou sinistros en elementos patrimoniais

Don S.M.G., é titular desde 1990 dun chalé adquirido por un importe equivalente a 150.300 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición satisfeita polo mesmo.

O día 8 de setembro de 2024, como consecuencia dun incendio declarado no chalé, este quedou totalmente destruído, aboando a compañía de seguros a cantidade de 89.800 euros. De acordo coas especificacións do recibo do IBI, o valor do solo representa o 40 por 100 do total valor catastral do mesmo.

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida.

Solución:

- Indemnización percibida: 89.800
- Parte proporcional do valor de adquisición que corresponde ao dano [\(1\)](#): 90.180
- Perda patrimonial $(89.800 - 90.180) = -380$

Nota ao exemplo:

(1) A determinación da parte proporcional do valor de adquisición que corresponde ao dano determínase aplicando a porcentaxe do 60 por 100 ao valor de adquisición do chalé $(150.300 \times 60 \%) = 90.180$. [\(Volver\)](#)

9. Permuta de bens ou dereitos, incluído o troco de valores

Normativa: Art. 37.1.h) Lei IRPE

Réxime xeral

Norma específica de valoración

Nos supostos de permuta de bens ou dereitos, incluído o troco de valores, a ganancia ou perda patrimonial determinarase pola diferenza entre **o valor de adquisición do ben ou dereito que se cede e o maior dos dous seguintes** :

- O valor de mercado do ben ou dereito entregado.
- O valor de mercado do ben ou dereito que se recibe a cambio.

Caso especial: permuta de terreo por pisos ou locais a construír no mesmo

Neste suposto, a ganancia ou perda patrimonial do propietario do terreo producirase no momento en que proceda á transmisión do mesmo e determinarase aplicando a regra anteriormente comentada.

Unha vez determinada a ganancia ou perda patrimonial obtida, o contribuínte poderá optar por tributar no período impositivo en que ten lugar a alteración patrimonial (transmisión do terreo) ou ben imputara proporcionalmente a medida que lle sexan entregadas as edificacións ou, se é o caso, reciba pagamentos en efectivo, sempre que medie máis dun ano entre a transmisión do terreo e a entrega das edificacións ou do efectivo, por aplicación da regra especial de imputación temporal das operacións a prazo ou con pagamento adiado.

Bens ou dereitos entregados adquiridos antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerese con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#), efectuarase de acordo coas regras de distribución comentadas neste mesmo Capítulo.

Exemplo

Don A.Ou.P. transmitiu o día 25 de xuño de 2024 un solar da súa propiedade a cambio duns piso para uso propio que se entregará no mes de outubro de 2025 e cuxo valor de mercado estímase que ascenderá no devandito ano a 600.000 euros.

O terreo transmitido foi adquirido por don A.Ou.P. por herdanza o 10 de xaneiro de 1989, ascendendo o valor comprobado administrativamente para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns no devandito exercicio a un importe equivalente a 100.000 euros. O valor de mercado do solar na data da transmisión ascendía a 600.000 euros.

O contribuínte non realizou desde o 1 de xaneiro de 2015 transmisión de elementos patrimoniais a cuxa ganancia lle fóra aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPF.

Determinar a ganancia ou perda patrimonial obtida por don A.Ou.P. e a formalización da súa declaración IRPF, exercicio 2024, sabendo que o contribuínte optou por imputar a ganancia patrimonial ao exercicio 2024 en que lle será entregado os piso.

Solución:

1. Determinación da ganancia ou perda patrimonial obtida por don A.Ou.P.

a. Valor de mercado dos piso a recibir: 600.000

Valor de mercado do solar entregado: 600.000

b. Valor de adquisición do solar que cede: 100.000

c. Ganancia patrimonial (600.000 - 100.000) = 500.000

2. Determinación da ganancia patrimonial xerada antes do 20-01-2006 [\(1\)](#):

Ganancia patrimonial reducible (500.000 ÷ 12.950) x 6.219 = 240.115,83

3. Cálculo da redución:

a. Ganancia xerada con anterioridade a 20-01-2006 susceptible de redución [\(2\)](#)

Límite máximo: 400.000

Σ Valor de transmisión de elementos patrimoniais con dereito á redución desde 01-01-2015: 0

Valor de transmisión do elemento patrimonial ao que se aplica o D.T.9ª Lei do IRPF: 400.000

Ganancia patrimonial susceptible de redución (240.115,83 x 400.000) ÷ 600.000 = 160.077,22

b. Redución aplicable

Número de anos de permanencia ata 31-12-1996: ata 8 anos

Redución por coeficientes de abatemento (66,66% x 160.077,22) = 106.707,48

c. Ganancia patrimonial reducida

Ganancia patrimonial reducida: (240.115,83 – 106.707,48) = 133.408,35

4. Determinación da ganancia patrimonial non reducible (xerada a partir do 20-01-2006):

Ganancia patrimonial non reducible: (500.000 – 240.115,83) = 259.884,17

5. Ganancia patrimonial computable (133.408,35 + 259.884,17) = 393.292,52

6. Ganancia patrimonial imputable a 2024 : 0 [\(3\)](#)

Notas ao exemplo:

(1) A determinación desta parte da ganancia efectúase en proporción ao número de días transcorridos entre a data de adquisición (10-01-1989) e o 19-01-2006, inclusive, que ascende a 6.219 días, respecto do número total de días transcorridos entre a data de adquisición e a da transmisión (25-06 -2024), que é de 12.950 días. [\(Volver\)](#)

(2) Aínda que o valor da transmisión é de 600.000 euros o límite máximo é de 400.000 euros. Por iso, é susceptible de redución a parte da ganancia xerada antes de 20-01-2006 que corresponda proporcionalmente a un valor de transmisión de 400.000 euros. Na seguinte transmisión que se realice, aínda que o ben fose adquirido polo contribuínte antes do 31 de decembro de 1994, non poderá aplicar as reducións da disposición transitoria novena da Lei do IRPF. [\(Volver\)](#)

(3) Ao optar o contribuínte por imputar a ganancia patrimonial obtida en 2024 ao exercicio en que perciba a contraprestación pactada (entrega duns piso para uso propio) 2025, **será neste exercicio cando deba efectuar a imputación fiscal da totalidade da ganancia patrimonial obtida e consignada na declaración IRPF 2024.**

[\(Volver\)](#)

Réxime especial de adiamento fiscal do troco de valores

Normativa: Arts. 37.3 Lei IRPF e 80 LIS

Requisitos

O réxime especial de adiamento fiscal previsto no Capítulo VII do Título VII da LIS, resulta aplicable aos contribuíntes do IRPE que realicen o troco de valores que define o artigo 76.5 da LIS como a operación pola que unha entidade adquira unha participación no capital social doutra que lle permite obter a maioría dos dereitos de voto nela ou, se xa dispón da devandita maioría, adquirir unha maior participación, mediante a atribución aos socios, a cambio dos seus valores, doutros representativos do capital social da primeira entidade e, se é o caso, dunha compensación en diñeiro que non exceda do 10 por 100 do valor nominal ou, a falta de valor nominal, dun valor equivalente ao nominal dos devanditos valores deducido da súa contabilidade; sempre que se cumpran os requisitos:

- Que os socios que realicen o troco de valores residan en territorio español ou no dalgún outro Estado membro da Unión Europea ou no de calquera outro Estado sempre que, neste último caso, os valores recibidos sexan representativos do capital social dunha entidade residente en España.
- Que a entidade que adquira os valores sexa residentes en territorio español ou estea comprendida no ámbito de aplicación da Directiva 2009/133/CE.
- Que nas operacións non interviñesen entidades domiciliadas ou establecidas en países ou territorios cualificados como paraísos fiscais ou que as rendas se obteñan a través deles .

Valoración de activos recibidos

Cando se cumpran os requisitos anteriores non se integrarán na base imponible do contribuínte as ganancias de patrimonio que se poñan de manifesto con ocasión do troco de valores.

A **valoración e antigüidade** das accións recibidas polos socios en virtude do troco, deberá efectuarse, para os efectos de futuras transmisións, polo valor de adquisición e antigüidade das accións entregadas. A devandita valoración aumentaráse ou diminuirá no importe da compensación complementaria en diñeiro entregado ou recibido.

Cando o socio teña a consideración de **entidade en réxime de atribución de rendas**, non se integrará na base imponible das persoas ou entidades que sexan socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes no devandito socio, a ganancia xerada con ocasión do troco de valores, sempre que á operación lle sexa de aplicación o réxime fiscal establecido Capítulo VII do Título VII da LIS ou realícese ao abeiro da Directiva 2009/133/CE do Consello, do 19 de outubro, relativa ao réxime fiscal común aplicable ás fusións, escisións, escisións parciais, achegas de activos e troco de valores realizados entre sociedades de diferentes Estados membros e ao traslado do domicilio social dunha SE ou unha SCE dun Estado membro a outro, e os valores recibidos polo socio conserven a mesma valoración fiscal que tiñan trocadosos.

Importante : non se aplicará o réxime especial de adiamento fiscal cando a operación realizada teña como principal obxectivo a fraude ou a evasión fiscal. En particular, o réxime non se aplicará cando a operación non se efectúe por motivos económicos válidos, tales como a reestruturación ou a racionalización das actividades das entidades que participan na operación, senón coa mera finalidade de conseguir unha vantaxe fiscal.

Perda da condición de residente en territorio español

Normativa: Art. 80.4 LIS

• Imputación Temporal

No caso de que o socio que aplicou o réxime especial de adiamento fiscal perda a condición de residente en territorio español, integrárase na base imponible do IRPF do último período impositivo que deba declararse por este imposto, a diferenza entre o valor de mercado das accións ou participacións e o valor deste calculado conforme ao indicado antes (isto é, por valor fiscal dos entregados), non sendo que as accións ou participacións queden afectos a un establecemento permanente situado en territorio español.

• Adiamento do pagamento da débeda por cambio de residencia a outros Estados da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo

Non obstante, o pagamento da débeda tributaria resultante, cando o socio adquira a residencia nun Estado membro da Unión Europea, ou do Espazo Económico Europeo co que exista un efectivo intercambio de información tributaria nos termos previstos no apartado 3 da disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, será adiado pola Administración tributaria a solicitude do contribuínte ata agora da transmisión a terceiros das accións ou participacións afectadas, resultando de aplicación o que se dispón na LGT, e a súa normativa de desenvolvemento, no referente á devindicación de xuros de mora e á constitución de garantías para o devandito adiamento.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

• Recuperación da condición de residente en territorio español

Se o obrigado tributario adquirise de novo a condición de contribuínte do IRPF sen transmitir a titularidade das accións ou participacións, poderá solicitar a rectificación da autoliquidación ao obxecto de obter a devolución das cantidades ingresadas correspondentes a estas ganancias patrimoniais. A solicitude de rectificación poderá presentarse a partir da finalización do prazo de declaración correspondente ao primeiro período impositivo en que deba presentarse unha autoliquidación do IRPF.

Obriga de comunicar

A realización de operacións de troco de valores ás que resulta de aplicación o réxime especial de adiamento fiscal previsto na LIS debe ser obxecto de comunicación á Administración tributaria pola entidade adquirente das operacións. Non obstante, se a entidade adquirente non é residente en territorio español, a devandita comunicación realizarase pola entidade transmitente. E se nin a entidade adquirente nin a transmitente son residente en territorio español, serán os socios, sempre que sexan residentes en territorio español os que deben presentar a comunicación.

10. Extinción de rendas vitalicias ou temporais

Normativa: Art. 37.1.i) Lei IRPF

O contrato de renda vitalicia ou temporal pode definirse como aquel contrato aleatorio que obriga o debedor a pagar unha pensión ou rédito anual durante un tempo determinado ou durante a vida dunha ou máis persoas determinadas, a cambio dunha capital en bens mobles ou inmoables, cuxo dominio se lle transfire, desde logo, coa carga da pensión.

Na extinción de rendas vitalicias ou temporais a ganancia ou perda patrimonial computarase, para o obrigado ao pagamento daquelas, por **diferenza entre o valor de adquisición do capital recibido e a suma das rendas efectivamente satisfeitas**. No referente ao rendeiro, este esgota a súa tributación durante o cobramento da renda.

11. Transmisións de elementos patrimoniais a cambio dunha renda

Normativa: Art. 37.1.j) Lei IRPF

Norma específica de valoración

Nestes supostos de transmisións de elementos patrimoniais a cambio dunha renda temporal ou vitalicia, a ganancia ou perda patrimonial determinarase por diferenza entre os seguintes valores:

- Valor actual financeiro actuarial da renda.
- Valor de adquisición dos elementos patrimoniais transmitidos.

Importante : se o elemento patrimonial transmitido é a vivenda habitual e o transmitente da mesma é maior de 65 anos ou unha persoa en situación de dependencia severa ou gran dependencia, a ganancia patrimonial que poida derivarse desta operación está exenta do IRPF

Elementos patrimoniais adquiridos antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerese con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultarán aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con

posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) efectuarase de acordo coas regras de distribución comentadas neste mesmo Capítulo.

Exemplo

Don S.M.T., de 60 anos, transmite o 10 de novembro de 2024 a súa vivenda habitual a cambio dunha renda vitalicia, cuxo valor actual financeiro actuarial no momento da súa constitución ascende a 180.000 euros, importe que coincide co valor de mercado da vivenda. A anualidade correspondente ao exercicio 2024 é de 15.000 euros.

A vivenda foi adquirida o día 2 de abril de 1980 por un importe equivalente a 23.000 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á transmisión.

O contribuínte non realizara desde o 1 de xaneiro de 2015 transmisión de elementos patrimoniais a cuxa ganancia lle fóra aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPE.

Determinar as rendas fiscais derivadas da devandita operación no exercicio 2024.

Solución:

1. Determinación da ganancia ou perda patrimonial derivada da transmisión da vivenda.

Valor de transmisión: 180.000

Valor de adquisición: 23.000

Ganancia patrimonial $(180.000 - 23.000) = 157.000$

2. Determinación da ganancia patrimonial xerada antes do 20-01-2006 [\(1\)](#):

Ganancia patrimonial reducible $(157.000 \div 16.293) \times 9.424 = 90.810,04$

3. Cálculo da redución:

a. Ganancia xerada con anterioridade a 20-01-2006 susceptible de redución [\(2\)](#)

Límite máximo: 400.000

Σ Valor de transmisión de elementos patrimoniais con dereito á redución desde 01-01-2015: 0

Valor de transmisión do elemento patrimonial ao que se aplica o D.T.9ª Lei do IRPE: 180.000

Ganancia patrimonial susceptible de redución: 90.810,04

b. Redución aplicable

Número de anos de permanencia ata 31-12-1996: máis de 10 anos

Redución por coeficientes de abatemento $(100\% \times s/90.810,04) = 90.810,04$

c. Ganancia patrimonial reducida: 0

4. Determinación da ganancia patrimonial non reducible (xerada a partir do 20-01-2006):

Ganancia patrimonial non reducible $(157.000 - 90.810,04) = 66.189,96$

5. Ganancia patrimonial computable $(66.189,96 + 0,00) = 66.189,96$

6. Determinación do rendemento do capital mobiliario derivado da anualidade.

Rendementos do capital mobiliario: $(15.000 \times 24\%) \text{ (3)} = 3.600$

Notas ao exemplo:

(1) A ganancia patrimonial reducible é a que se estima xerada antes do 20-01-2006. A súa determinación efectúase en proporción ao número de días transcorridos entre a data de adquisición (02-04-1980) e o día 19-01-2006, inclusive, que ascende a 9.424 días, respecto do número total de días transcorridos entre a data de adquisición e a da transmisión (10-11-2024), que é de 16.293 días. [\(Volver\)](#)

(2) Como o límite máximo aplicable sobre o valor de transmisión é de 400.000 euros e, neste caso, o valor de transmisión con dereito á aplicación de coeficientes redutores é de 180.000 euros sen que se producise ningunha outra transmisión con dereito á aplicación da disposición transitoria novena da Lei do IRPF, os coeficientes redutores aplicaranse sobre todo o importe da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20-01-2006. [\(Volver\)](#)

(3) A porcentaxe do 24 por 100 é o correspondente á idade do rendeiro (60 anos) no momento de constitución da renda (ano 2024) e permanecerá constante durante toda a vixencia da mesma. Véxase, a respecto disto, dentro do Capítulo 5, o epígrafe "[Rendas vitalicias ou temporais derivados da imposición de capitais](#)". [\(Volver\)](#)

12. Transmisión ou extinción de dereitos reais de gozo ou gozo sobre inmoables

Normativa: Art. 37.1.k) Lei IRPF

Normas específicas de valoración

Como regra xeral, a ganancia ou perda patrimonial calcúlase pola diferenza entre o valor de transmisión (que é cero no caso de extinción do dereito) e o valor de adquisición.

Se o titular do dereito real de gozo ou gozo sobre bens inmoables arrendou o mesmo, puido deducirse como gasto na determinación dos rendementos do capital inmobiliario correspondentes a amortización do usufruto (co límite dos rendementos íntegros percibidos polo arrendamento). Por iso, ao producirse a transmisión ou extinción do dereito o valor de adquisición deberá minorarse no importe das amortizacións que puideron deducirse fiscalmente.

No caso de dereitos reais de gozo ou gozo constituído sobre inmobles que non xeren rendementos do capital inmobiliario, o dereito consúmese polo uso, polo que o valor de adquisición deberá minorarse proporcionalmente ao tempo de uso.

Dereitos reais de gozo ou gozo sobre inmobles adquiridos antes do 31 de decembro de 1994

Neste suposto, se se obtén unha ganancia patrimonial, deberá distinguirse a parte da ganancia patrimonial que se xerese con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 (única sobre a que resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento) da xerada con posterioridade á devandita data sobre a que non resultan aplicables os coeficientes redutores ou de abatemento.

A determinación da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 20 de xaneiro de 2006 e a aplicación, se é o caso, dos [coeficientes redutores](#) efectuarase de acordo coas regras de distribución comentadas neste mesmo Capítulo.

Exemplo: Transmisión ou extinción de dereitos reais de gozo ou gozo sobre inmobles

Don A.M.C adquiriu o 2 de xaneiro de 2005 un usufruto temporal por un período de 20 anos sobre un inmovible urbano, desembolsando un importe equivalente a 60.000 euros. O devandito inmovible urbano estivo arrendado durante os exercicios 2005 a 2009, cobrando o titular do dereito un alugamento anual por un importe equivalente a 3.000 euros durante 2005 e de 4.200 euros durante cada un dos restantes anos.

O día 2 de xaneiro de 2024 transmite o devandito dereito por un importe de 34.000 euros.

Determinar o importe da ganancia ou perda patrimonial obtida na transmisión do citado dereito real.

Solución:

Valor de transmisión: 34.000

Valor de adquisición: 3.000 [\(1\)](#)

Ganancia patrimonial $(34.000 - 3.000) = \mathbf{31.000}$

Notas ao exemplo:

(1) Polos exercicios 2009 a 2022 en que o inmovible non estivo arrendado, o valor de adquisición do dereito real minorarase na proporción que os devanditos períodos representan respecto da duración do dereito. Deben, pois, realizarse as seguintes operacións:

Importe de adquisición: 60.000

Minoración correspondente aos anos 2010 a 2023 $(60.000 \div 20) \times 14 = 42.000$

Importe de adquisición minorada $(60.000 - 42.000) = 18.000$

Menos amortizacións fiscalmente deducibles: [\(2\)](#)

Total valor amortizacións 2005 a 2009 [\(3\)](#) $(3.000 \times 5) = 15.000$

Total valor adquisición $(18.000 - 15.000) = 3.000$ [\(Volver\)](#)

(2) Ao tratarse dun usufruto temporal, a amortización anual deducible será a que resulte de dividir o custo de adquisición do dereito satisfeito entre o número de anos de duración do mesmo, sen que o devandito importe poida superar a contía dos rendementos íntegros derivados do dereito. É dicir, $60.000 \div 20 = 3.000$ euros. [\(Volver\)](#)

(3) O límite de amortización fiscalmente deducible non pode superar o importe dos ingresos percibidos en cada un dos exercicios. [\(Volver\)](#)

13. Incorporacións de bens ou dereitos que non deriven dunha transmisión

Normativa: Art. 37. 1. I) Lei IRPF

Nas incorporacións de bens ou dereitos que non deriven dunha transmisión, computarase como ganancia patrimonial o valor de mercado daqueles . O comentario máis detallado deste suposto de ganancias e perdas [non derivadas da de transmisións de elementos patrimoniais](#) cóntense no epígrafe "Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais", deste mesmo Capítulo.

14. Operacións realizadas nos mercados de futuros e opcións

Normativa: Art. 37. 1. m) Lei IRPF

As rendas obtidas nas operacións realizadas nos mercados de futuros e opcións teñen a consideración de ganancias ou perdas patrimoniais sempre que as mesmas realícense con finalidade especulativa e non co fin de cubrir riscos dunha actividade económica realizada polo contribuínte, en cuxo caso tributarán como rendementos das devanditas actividades.

As ganancias ou perdas patrimoniais obtidas como consecuencia das citadas operacións especulativas, deben imputarse ao período impositivo en que teña lugar a liquidación da posición ou a extinción do contrato.

Conforme á Comisión Nacional do Mercado de Valores

- **Un futuro** é un contrato polo que se acorda o intercambio dunha cantidade concreta de activo subxacente (valores, índices, produtos agrícolas, materias primas ...) nunha data futura predeterminada, a un prezo convido de antemán
- **Unha opción** é un contrato que implica un dereito para o comprador e unha obriga para o vendedor, a comprar (ou vender) unha determinada contía do activo subxacente nun prazo estipulado a un prezo convido de antemán (prezo de exercicio).

O *prezo da opción* é o que a compradora paga por obter ese dereito e denomínase "prima". Chegada a data de vencemento, ao comprador interesarlle ou non exercero en función da diferenza entre o prezo fixado para a operación e o prezo que nese momento teña o subxacente no mercado de contado.

15. Transmisión de elementos patrimoniais afectos ou desafectados con menos de tres anos de antelación

Elementos patrimoniais afectos

Norma específica de valoración

Normativa: Arts. 37.1.n) Lei IRPF e 40.2 Regulamento IRPF

Sen prexuízo da aplicación das normas específicas de valoración ata agora comentadas que, se é o caso, poidan resultar aplicables, para a determinación da ganancia ou perda patrimonial derivada de elementos afectos ou desafectados con menos de tres anos de antelación á data da transmisión, deberán terse en conta tamén as seguintes precisións:

1. O valor adquisición do elemento transmitido está constituído polo seu **valor contable**. Este valor está formado polos seguintes compoñentes:

Importante: a partir do 1 de xaneiro de 2015 desapareceron os coeficientes de corrección monetaria previstos no Imposto sobre Sociedades para actualizar o valor de adquisición do elemento patrimonial transmitido, nestes casos.

a. O valor de adquisición, se o elemento se adquiriu de terceiros.

O devandito valor será o importe real polo que se efectuase a mesma, incluídos os gastos adicionais que se produzan ata a súa posta en condicións de funcionamento, así como os gastos financeiros reportados antes da entrada en funcionamento do ben que, sendo susceptibles de activación segundo o Plan Xeral de Contabilidade, fosen capitalizados ou activados.

b. O custo de produción, se o elemento foi producido pola propia empresa do contribuínte .

O devandito valor será o custo de adquisición das materias primas consumidas e demais elementos incorporados, así como a parte proporcional dos custos directos e indirectos que deban imputarse á súa produción.

c. Tratandose de elementos patrimoniais que fosen afectados á actividade despois da súa adquisición, deben distinguirse os seguintes casos:

- **Afectación realizada a partir do 1 de xaneiro de 1999.** Neste caso, tomarase como valor de adquisición o que teña o elemento patrimonial no momento da afectación e como data de adquisición a que corresponda á adquisición orixinaria.
- **Afectación realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 1999.** Neste caso, deberá tomarse como valor de adquisición o que resulte dos criterios establecidos nas normas do Imposto sobre o Patrimonio no momento da afectación e como data de adquisición

a que corresponda á afectación.

- d. **Sexa cal for o valor** que prevaleza dos anteriores, **o seu importe verase aumentado ou diminuído** nas contías seguintes:

(+) O custo dos investimentos ou melloras efectuadas no elemento transmitido.

(-) O importe das amortizacións fiscalmente deducibles, computandose, en todo caso, a amortización mínima.

Desta última regra exceptúanse os elementos afectos a actividades económicas que se transmitan a partir do 31 de marzo de 2012, cando os mesmos gozasen da liberdade de amortización con ou sen mantemento de emprego previsto na disposición adicional trixésima da Lei IRPF.

Precisión: En relación coa amortización do inmovilizado intanxible de vida útil indefinida sinalar que, mentres que nos métodos de estimación directa, tanto normal coma simplificada, a amortización ten que facerse conforme á normativa do IS, no método de estimación obxectiva existe un réxime de amortización fiscal específico cunhas porcentaxes de amortización máximo do 15 por 100 e mínimo do 10 por 100, que non distingue entre inmovilizados intanxibles de duración definida ou indefinida e que permanece invariable ata os nosos días. Porén, fóra do método de estimación obxectiva, a regulación da amortización do inmovilizado intanxible de vida útil indefinida sufriu profundas modificacións tanto no seu aspecto mercantil como no contable e tamén no fiscal do IS. Neste último ata o 1 de xaneiro de 2016 non se admitiu a deducibilidade fiscal da amortización dos activos inmateriais de duración indefinida polo que non cabe falar en relación con períodos anteriores á devandita data dunha "amortización mínima" de tales activos no sentido que a menciona o artigo 40 do Regulamento do IRPF (Resolución do Tribunal Económico-administrativa Central do 10 de febreiro de 2020, en unificación de criterio).

Menos o importe dos alleamentos parciais que, se é o caso, realizásense con anterioridade, así como as perdas sufridas polo elemento patrimonial.

De forma resumida:

VALOR DE ADQUISICIÓN (Ou CUSTO DE PRODUCCIÓN Ou VALOR DE AFECTACIÓN)

(+) MELLORAS

(-) AMORTIZACIÓNS + ALLEAMENTOS PREVIOS + PERDAS

= VALOR CONTABLE DO ELEMENTO PATRIMONIAL

2. Os coeficientes redutores do réxime transitorio **non resultan aplicables** ás ganancias patrimoniais obtidas.

Importante: para os efectos da aplicación dos coeficientes redutores do réxime transitorio, consideraranse elementos patrimoniais non afectos a actividades económicas aqueles en que a desafectación destas actividades producíse con máis de tres anos de antelación á data de transmisión.

Regras especiais

Ademais das regras ata agora comentadas, existen determinadas regras especiais que afectan os seguintes elementos patrimoniais:

1. Elementos patrimoniais actualizados ao abeiro do Real Decreto-lei 7/1996 ou da Lei 16/2012

Tratándose de elementos patrimoniais actualizados de acordo co previsto no artigo 9 da Lei 16/2012, do 27 de decembro, pola que se adoptan diversas medidas tributarias dirixidas á consolidación das finanzas públicas e ao impulso da actividade económica ou, se é o caso, no artigo 5 do Real Decreto-lei 7/1996, do 7 de xuño, a determinación da ganancia ou perda patrimonial obtida efectuarase de acordo coas seguintes regras:

- A diferenza entre o prezo de adquisición e as amortizacións contabilizadas correspondentes ao mesmo, minorarase no importe do incremento neto de valor derivado das operacións de actualización prevista na Lei 16/2012, do 27 de decembro ou, se é o caso, no Real Decreto-lei 7/1996, sendo a diferenza positiva así determinada o importe da depreciación monetaria.
- A ganancia ou perda patrimonial será o resultado de minorar a diferenza entre o valor de transmisión e o valor contable no importe da depreciación monetaria a que se refire a regra anterior.

2. Activos fixos inmateriais (licenza do taxi) transmitidos na actividade de transporte por autotaxi incluído no réxime de estimación obxectiva

Normativa: Disposición adicional sétima Lei IRPF

Os contribuíntes que exerzan a actividade de transporte por autotaxis, clasificada en epígrafe 721.2 da sección primeira das tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas (IAE), que determinen o seu rendemento neto no método de estimación obxectiva, reducirán as ganancias patrimoniais que se produzan pola transmisión de activos fixos inmateriais, cando a transmisión estea motivada por incapacidade permanente, xubilación ou cesamento de actividade por reestruturación do sector ou cando, por outras causas, transmítanse a familiares ata o segundo grao.

As ganancias patrimoniais reduciranse de acordo coas seguintes regras:

- Distinguirase a parte da ganancia que se xerese con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, entendendo como tal a parte da ganancia patrimonial que proporcionalmente corresponda ao número de días transcorridos entre a data de adquisición e 31 de decembro de 2014, ambos os dous incluídos, respecto do número total de días que permanecese no patrimonio do contribuínte.
- A parte da ganancia patrimonial xerada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 reducirase aplicando as seguintes porcentaxes en función do número de anos transcorridos desde a data de adquisición ata 31 de decembro de 2014.

	Ata (ano)	Máis de (anos)									
Anos	1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Redución	4%	8%	12%	19%	26%	33%	40%	47%	54%	61%	74%

Exemplo

Don J.V.C, empresario do taxi, que determina o rendemento neto da súa actividade no método de estimación obxectiva, xubilouse o 10 de xaneiro de 2024. Por este motivo e co obxecto de que o seu fillo continúe co exercicio da actividade, transmitiulle na devandita data a súa licenza municipal por 60.000 euros. O valor contable na data de transmisión da licenza municipal, que foi adquirida o 5 de marzo de 2004, tendo en conta as amortizacións fiscalmente deducibles, é de 0 euros.

Determinar o importe da ganancia patrimonial reducida derivada da devandita operación.

Solución:

Valor de transmisión: 60.000

Valor contable: 0

Ganancia patrimonial = 60.000

Ganancia patrimonial xerada ata o 31-12-2014 [\(1\)](#)

$(60.000 \div 7.250) \times 3.954 = 32.722,76$

Redución aplicable $(32.722,76 \times 74 \%) = 24.214,84$

Ganancia patrimonial computable $(60.000 - 24.214,84) = 35.785,16$

Nota ao exemplo:

(1) A súa determinación efectúase en proporción ao número de días transcorridos entre a data de adquisición (05-03-2004) e o día 31-12-2014, inclusive, que ascende a 3.954 días, respecto do número total de días transcorridos entre a data de adquisición e a da transmisión (10-01-2024), excluído este último xa que deixa de formar parte do patrimonio, que é de 7.250 días. [\(Volver\)](#)

3. Transmisión elementos patrimoniais que gozasen de liberdade de amortización

Normativa: Disposicións adicionais trixésima e quincuaxésimo novena Lei IRPF

Nos supostos de transmisión no exercicio 2024 de vehículos ou instalacións de recarga que gozasen da liberdade de amortización prevista na disposición adicional décimo oitava da LIS así como nas transmisións de elementos afectos a actividades económicas que gozasen da liberdade de amortización por investimentos en elementos de inmovilizado material e dos

inversiones inmobiliarias afectas a actividades económicas tanto con mantemento do emprego (inversiones realizadas nos anos 2009 e 2010) como sen a existencia destes requisitos (inversiones efectuadas entre o 1 de xaneiro de 2011 e o 30 de marzo de 2012), para o cálculo da ganancia ou perda patrimonial non se minorará o valor de adquisición no importe das amortizacións fiscalmente deducidas que excedan de que fosen fiscalmente deducibles de non haberse aplicado aquela.

O citado exceso (isto é, a diferenza entre a amortización practicada e a que correspondese) terá, para o transmitente, a consideración de rendemento íntegro da actividade económica no período impositivo en que se efectúe a transmisión.

Para o caso concreto de transmisión de determinados vehículos e novas infraestruturas de recarga a que se refire a disposición adicional quincuagésima novena, esta regra aplicárase con independencia do método de determinación do rendemento neto da actividade económica (xa sexa [estimación directa](#) ou [obxectiva](#)).

Exemplo: Transmisión de elementos patrimoniais afectos

Don B.L.T., fabricante de mobles de madeira, que determina o rendemento neto da súa actividade na modalidade simplificada do réxime de estimación directa, transmitiu o día 30 de xuño de 2024 pola cantidade de 210.000 euros un inmovible afecto á súa actividade. Con motivo da venda satisfixo 3.000 euros en concepto de Imposto Municipal sobre Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana e 10.000 euros á axencia inmobiliaria que mediou na operación.

O inmovible foi adquirido por herdanza en 1985, sendo o valor declarado para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns un importe equivalente a 18.000 euros. No expediente de comprobación de valores realizados pola Administración tributaria a devandita valor fixouse nunha cantidade equivalente a 45.000 euros.

O inmovible estivo alugado desde a súa adquisición ata o 31 de decembro de 1997, procedéndose, con data 1 de xaneiro de 1998, á afectación do local á actividade económica desenvolvida polo seu titular. Segundo o recibo do [IBI](#), o valor catastral do inmovible no exercicio 1998 ascendía a un importe equivalente a 54.000 euros, de que o 40 por 100 correspondía ao valor do solo.

Determinar o importe e cualificación da ganancia ou perda patrimonial obtida na devandita transmisión, sabendo que o titular da actividade amortizou o devandito inmovible utilizando o coeficiente lineal máximo de amortización establecida para os elementos patrimoniais usados.

Solución:

Determinación da ganancia ou perda patrimonial obtida :

Valor de transmisión (210.000 – 13.000) = 197.000

Valor de adquisición:

Valor de afectación: [\(1\)](#) = 54.000

(-) Amortizacións: De 1998 a 2023: $3\% (60\% \text{ s/}54.000) \times 26 \text{ anos} = 25.272$

(-) Amortizacións exercicio 2024: $1/2 [3\% (60\% \text{ s/}54.000)] = 486$

Totais amortizacións: $(25.272 + 486) = 25.758$

Total valor de adquisición $(54.000 - 25.758) = 28.242$

Ganancia patrimonial $(197.000 - 28.242) = 168.758$

Nota ao exemplo:

(1) Ao haberse efectuado a afectación do inmovible con anterioridade ao 01-01-1999, tomouse como valor de adquisición o valor do inmovible para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio. É dicir, o valor maior dos tres seguintes: o catastral, o declarado para os efectos do Imposto sobre Sucesións e Doazóns e o comprobado pola Administración para os efectos deste último tributo. [\(Volver\)](#)

Cadro resumo das regras especiais

Regras especiais (cadro resumo)

Tipo de operación	Valoración da ganancia ou perda
Valores cotizados	A ganancia ou perda virá determinada pola diferenza entre o valor de adquisición e o valor de transmisión, determinado este pola cotización na data de transmisión ou o prezo pactado cando fose superior. O valor de adquisición minorarase no importe obtido polas transmisións de dereitos de subscrición realizada con anterioridade a 1 de xaneiro de 2017, con excepción do importe de tales dereitos que tributase como ganancia patrimonial.
Valores non cotizados Accións e participacións nos fondos propios de sociedades que non cotizan en bolsas españolas	A ganancia ou perda virá determinada pola diferenza entre o valor de adquisición e o valor de transmisión, sendo este último: • O importe efectivamente satisfeito (sempre que se probe que é o valor que se establecería para esa operación entre partes independentes en condicións normais de mercado). • Noutro caso, non poderá ser inferior ao maior de: ◦ O valor do patrimonio neto que corresponda aos valores transmitidos resultante do último balance da entidade cerrado con anterioridade á data de devindicación do IRPF. ◦ O valor resultante de capitalizar ao 20 por 100 o termo medio dos beneficios dos tres últimos exercicios sociais cerrados con anterioridade á data de devindicación do IRPF.
Accións totalmente liberadas	O valor de adquisición da acción transmitida e das orixinarias será o resultado de repartir o custo de adquisición total entre todas as accións, tanto antigas coma liberadas.
Transmisión de dereitos de subscrición preferente que procedan de accións ou participacións en sociedades de que sexa titular o contribuínte	O importe obtido pola transmisión de dereitos de subscrición derivada de valores non admitidos a negociación e desde o 1 de xaneiro de 2017 dos admitidos a negociación ten a consideración de ganancia patrimonial para o transmitente no período impositivo en que se produza a citada transmisión. A retención que hai que practicar sobre as ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de dereitos de subscrición é o 19 por 100.
Fondos de investimento	A ganancia ou perda virá determinada pola diferenza entre o valor de adquisición e o valor de transmisión, sendo este último,

	• O valor liquidativo e, se non existe • O valor do patrimonio neto que corresponda ás accións ou participacións transmitidas resultante do último balance cerrado (no caso de reembolso de participacións). Cando se transmita (traspaso total ou parcial) o investimento efectuado nun fondo a outro fondo non se computará nese momento a ganancia ou perda patrimonial obtida, e as novas accións ou participacións conservarán o valor e a data de adquisición das traspasadas. Aplícase aos fondos de investimento español e aos constituídos noutro país comunitario rexistrado na <u>CNMV</u>. Non se aplica a fondos de investimento cotizado ou de accións de SICAV índice cotizado nin cando se poña a disposición do contribuínte o importe do reembolso ou transmisión.
Achegas non monetarias a sociedades	A ganancia ou perda virá determinada pola diferenza entre o valor de adquisición e o valor de transmisión, sendo este último o maior de: • Valor nominal das accións ou participacións sociais recibidas. • Valor de cotización dos títulos recibidos. • Valor de mercado do ben ou dereito achegado. Réxime especial de adiamento fiscal para determinadas achegas.
Separación de socios ou disolución de sociedades	A ganancia ou perda virá determinada pola diferenza entre: • O valor da cota de liquidación social ou o valor de mercado dos bens recibidos, e • O valor de adquisición do título ou participación de capital que corresponda.
Escisión, fusión ou absorción de sociedades	A ganancia ou perda patrimonial virá determinada pola diferenza entre: • O valor de adquisición dos títulos, dereitos ou valores representativos da participación do socio, e • O valor de mercado dos títulos, numerario ou dereitos recibidos ou o valor de mercado dos entregados. Réxime especial de adiamento fiscal en determinados casos.
Traspasos	A ganancia patrimonial computarase ao cedente polo importe que lle corresponda no traspaso.

Indemnizacións ou capitais aseguradas por perdas ou sinistros en elementos patrimoniais	A ganancia ou perda virá determinada pola diferenza entre a cantidade percibida, ou o valor de mercado dos bens, dereitos ou servizos recibidos (se a indemnización non é en metálico) e a parte proporcional do valor de adquisición que corresponda ao dano. Cando unicamente se cubra a reparación do dano, non se computará a efectos fiscais ganancia patrimonial algunha.
Permuta de bens ou dereitos, incluído o troco de valores	A ganancia ou perda patrimonial virá determinada pola diferenza entre o valor de adquisición e o de transmisión, sendo este o maior dos dous seguintes: • O valor de mercado do ben ou dereito entregado. • O valor de mercado do ben ou dereito que se recibe a cambio. Caso especial: permuta de terreo por pisos ou locais a construír no mesmo. Réxime especial de adiamento fiscal no troco de accións en determinados casos.
Extinción de rendas vitalicias ou temporais	Para o obrigado ao pagamento de rendas a diferenza entre o valor de adquisición do capital recibido (en bens mobles ou inmoables) e as rendas satisfeitas.
Transmisión de elementos patrimoniais a cambio de rendas vitalicias ou temporais	A ganancia ou perda patrimonial virá determinada pola diferenza entre: • O valor actual financeiro actuarial da renda. • O valor de adquisición do elemento patrimonial transmitido.
Transmisión ou extinción de dereitos reais de gozo ou gozo sobre inmoables	A ganancia ou perda patrimonial virá determinada pola diferenza entre: • O valor de transmisión (que no caso de extinción do dereito é cero). • O valor de adquisición que debe minorase nas amortizacións deducidas se o dereito estivo arrendado. Se o dereito está constituído sobre inmoables que non xeren rendementos do capital inmobiliario, o dereito consúmese polo uso, polo que o valor de adquisición deberá minorarse proporcionalmente ao tempo de uso.
Incorporación de bens e dereitos que non deriven de transmisión	Computarase como ganancia patrimonial o valor de mercado daqueles .
Futuros e opcións	É ganancia ou perda patrimonial o rendemento obtido cando non se trate dunha operación de cobertura de riscos no desenvolvemento da actividade económica.

Elementos patrimoniais afectos á actividade ou desafectados con menos de tres anos de antelación

A ganancia ou perda patrimonial virá determinada pola diferenza entre:

- O valor de transmisión.
- O valor contable do elemento patrimonial que virá determinado por:

Valor de adquisición (ou custo de produción ou valor de afectación)

máis: Melloras

menos: Amortizacións + alleamentos previos + perdas

Os coeficientes redutores do réxime transitorio non resultan aplicables ás ganancias patrimoniais obtidas.

Moedas virtuais

Concepto

Con respecto ás **criptomonedas ou moedas virtuais**, o apartado 5 do artigo 1 da Lei 10/2010, do 28 de abril, de prevención do branqueo de capitais e do financiamento do terrorismo (BOE do 29 de abril), introducido con ocasión da transposición da Directiva (UE) 2018/843 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, define as mesmas do seguinte xeito:

"5. entenderase por moeda virtual aquela representación dixital de valor non emitida nin garantida por un banco central ou autoridade pública, non necesariamente asociada a unha moeda legalmente establecida e que non posúe estatuto xurídico de moeda ou diñeiro, pero que é aceptada como medio de cambio e pode ser transferida, almacenada ou negociada electronicamente."

A Directiva (UE) 2018/843 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, modificou a Directiva (UE) 2015/849, para engadir a definición legal de "moeda virtual", incorporada pola citada Lei 10/2010. Non obstante, debe terse en conta que a Directiva (UE) 2015/849 foi recentemente modificada polo Regulamento (UE) 2023/1113, do 31 de maio, para eliminar a definición de moedas virtuais e incorporar o termo moito máis amplo de "criptoactivos" que abarca distintos tipos de activos virtuais, entre os cales se encontrarían as "criptomonedas", aínda que o devandito Regulamento será aplicable a partir do 30 de decembro de 2024. Pola súa banda, o concepto de criptoactivo defínese no Regulamento (UE) 2023/1114 (Mica).

Tendo en conta esta definición as moedas virtuais ("criptomonedas") considéranse, a efectos fiscais, como **bens inmateriais**, computables por unidades ou fraccións de unidades, que non son moeda de curso legal, que poden ser intercambiados por outros bens, incluíndo outras moedas virtuais, dereitos ou servizos, se se aceptan pola persoa ou entidade que transmite o ben ou dereito ou presta o servizo, e que poden adquirirse ou transmitirse xeralmente a cambio de moeda de curso legal.

Atendendo a que cada moeda virtual ten a súa orixe nun protocolo informático específico, distinto ámbito de aceptación, distinta liquidez, valor e denominación, os distintos tipos de moedas virtuais son bens diferentes.

Obrigas de información relativa a tenza e operativa con moedas virtuais

Co fin de mellorar o control tributario dos feitos impositivos que poden derivarse da tenza de moedas virtuais e as operacións que se puidesen realizar coas mesmas, como se describiron no punto anterior, a Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, modificou a Lei do IRPE para incorporar certas obrigas de información que foron obxecto de desenvolvemento regulamentario nos artigos 39 bis e 39 ter do RGAT, dando lugar á aprobación dos modelos 172 e 173.

Vexase ao respecto a Orde HFP/887/2023, do 26 de xullo, pola que se aproban o modelo 172 "Declaración informativa sobre saldos en moedas virtuais" e o modelo 173 "Declaración informativa sobre operacións con moedas virtuais", e establécense as condicións e o procedemento para a súa

presentación (BOE do 29 de xullo).

Así mesmo, desenvólvese a obriga de informar acerca das moedas virtuais situadas no estranxeiro, que determinou a aprobación do modelo 721.

Para maior información pode consultar o seguinte [documento de preguntas frecuentes](#) sobre os devanditos modelos.

Compra e venda de moedas virtuais: tributación no IRPF do investidor

As persoas físicas, contribuíntes do IRPF, poden comprar e vender moedas virtuais e cando as devanditas operacións non se realicen no ámbito dunha actividade económica poden dar lugar a unha ganancia ou perda patrimonial pola diferenza entre o valor de transmisión e o valor de adquisición.

En función do tipo de transacción que se realice pódense distinguir os seguintes supostos:

a) Cambio de moedas virtuais por moeda de curso legal (moeda fiduciaria)

Normativa: Arts. 35, 14 e 46.b) Lei IRPF

Concepto

De acordo co artigo 1.6. da Lei 10/2010, do 28 de abril, de prevención do branqueo de capitais e do financiamento do terrorismo entenderase por “*cambio de moeda virtual por moeda fiduciaria*” a compra e venda de moedas virtuais mediante a entrega ou recepción de euros ou calquera outra moeda estranxeira de curso legal ou diñeiro electrónico aceptado como medio de pagamento no país en que fose emitido.

Ganancia ou perda patrimonial

A venda de moedas virtuais a cambio de euros ou outras moedas de curso legal, realizada á marxe dunha actividade económica, **dará lugar a unha ganancia ou perda patrimonial** cuxo importe virá determinado pola diferenza entre os respectivos **valores de transmisión e de adquisición**.

A ganancia ou perda patrimonial deberá determinarse, para cada operación de venda de cada tipo de criptomoneda, pola diferenza que exista entre o importe de euros obtidos na venda (non sendo que sexa inferior ao seu valor normal de mercado na data da venda, en cuxo caso prevalecerá este último) e o seu importe de adquisición en euros, determinado, se é o caso, aplicando o tipo de cambio a euros da divisa vixente na data de adquisición da criptomoneda obxecto da venda, tendo en conta os gastos e tributos que se orixinan pola realización das devanditas operacións, e aos que se refire o artigo 35 da Lei do IRPF, sempre que garden relación directa coas mesmas e sexan satisfeitos polo contribuínte.

Identificación das moedas transmitidas

As criptomonedas dun tipo, computables por unidades ou fraccións de unidades, teñen a súa orixe nun mesmo protocolo informático e todas as do mesmo tipo posúen as mesmas características, sendo iguais entre si, o que confire ás diferentes unidades ou fraccións de unidades da criptomoneda en cuestión a natureza de bens homoxéneos.

Para os efectos de determinar a correspondente ganancia ou perda patrimonial e na medida en que a Lei do IRPE non establece unha regra específica diferente para identificar, no caso de moedas virtuais homoxéneas (por exemplo, o bitcoin), as que se entenden transmitidas, debe considerarse que en caso de efectuarse vendas parciais de moedas virtuais que fosen adquiridas en diferentes momentos e a diferentes valores, as que se transmiten son as adquiridas en primeiro lugar (**criterio FIFO**).

Imputación temporal da ganancia ou perda patrimonial

De acordo co artigo 14 da Lei do IRPE, producirase no momento en que se proceda á entrega das moedas virtuais polo contribuínte en virtude do contrato de compravenda, con independencia do momento en que se perciba o prezo da venda, debendo, polo tanto, imputarse a ganancia ou perda patrimonial producida ao período impositivo en que se realizase a devandita entrega.

Clase de renda

O importe das ganancias ou perdas patrimoniais que se poñan de manifesto nas transmisións das moedas virtuais a cambio de diñeiro, constitúen **renda do aforro** conforme ao previsto no artigo 46. b) da Lei do IRPF e intégranse e compensan na base imponible do aforro na forma e cos límites establecidos no artigo 49 da mesma Lei.

As operacións de venda de moedas virtuais a cambio de euros realizados á marxe dunha actividade económica deberán ser incluídas na declaración do IRPF correspondente ao período impositivo en que as devanditas operacións se realizan no apartado específico "Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión ou permuta de moedas virtuais por particulares" da declaración.

Resumo:

- *Ganancia ou perda patrimonial.*
- *Importe: diferenza entre valor de transmisión e de adquisición*
- *Imputable ao exercicio en que se entrega a moeda en virtude do contrato de compravenda.*
- *Renda do aforro porque procede da transmisión dun elemento patrimonial*

b) Intercambio dunha moeda virtual por outra diferente

Normativa: Arts. 37.1.h), 14 e 46.b) Lei IRPF

Delimitación

O intercambio dunha moeda virtual por outra moeda virtual diferente constitúe, na medida en que son bens diferentes, unha permuta, conforme á definición contida no artigo 1.538 do Código Civil, que dispón: “A *permuta* é un contrato polo que cada un dos contratantes obrígase a dar unha cousa para recibir outra”.

Ganancia ou perda patrimonial

O devandito intercambio, cando se realiza á marxe dunha actividade económica, dá lugar a unha alteración na composición do patrimonio, xa que se substitúe unha cantidade dunha moeda virtual por unha cantidade doutra moeda virtual distinta, e con ocasión desta alteración ponse de manifesto unha variación no valor do patrimonio materializado no valor da moeda virtual que se adquire en relación co valor ao que se obtivo a moeda virtual que se entrega a cambio.

En consecuencia, o intercambio entre moedas virtuais diferentes realizadas por un contribuínte á marxe dunha actividade económica dá lugar á obtención de renda que se cualifica como ganancia ou perda patrimonial.

Para cuantificar a ganancia ou perda patrimonial aplícase a norma de valoración específica da permuta prevista no artigo 37.1.h) da Lei do IRPF conforme á cal a ganancia ou perda patrimonial determinárase pola diferenza entre o valor de adquisición da moeda virtual que se entrega e **o maior** dos dous seguintes:

- O valor de mercado da moeda virtual entregada.
- O valor de mercado do ben ou dereito que se recibe a cambio.

Para os efectos de posteriores transmisións, o valor de adquisición das moedas virtuais obtidas mediante permuta será o valor que tivese en conta o contribuínte por aplicación da regra prevista no citado artigo 37.1.h) como valor de transmisión na devandita permuta.

No que fai ao valor de mercado correspondente ás moedas virtuais que se permutan, é o que correspondería ao prezo acordado para a súa venda entre suxeitos independentes no momento da permuta.

Identificación das moedas transmitidas

As criptomonedas dun tipo, computables por unidades ou fraccións de unidades, teñen a súa orixe nun mesmo protocolo informático e todas as do mesmo tipo posúen as mesmas características, sendo iguais entre si, o que confire ás diferentes unidades ou fraccións de unidades da criptomoneda en cuestión a natureza de bens homoxéneos.

Para os efectos de determinar a correspondente ganancia ou perda patrimonial e na medida en que a Lei do IRPF non establece unha regra específica diferente para identificar, no caso de moedas virtuais homoxéneas (por exemplo, o bitcoin), as que se entenden transmitidas, debe considerarse que en caso de efectuarse vendas parciais de moedas virtuais que fosen adquiridas en diferentes momentos e a diferentes valores, as que se transmiten son as adquiridas en primeiro lugar (**criterio FIFO**).

Imputación temporal da ganancia

Esta imputación producirase, de acordo co artigo 14 da Lei do IRPF, no momento en que se proceda ao intercambio das moedas virtuais.

A perda patrimonial que poida orixinarse nun intercambio entre moedas virtuais diferentes debe ser obxecto de acreditación (a solicitude, se é o caso, dos órganos de xestión e inspección tributaria) a través dos medios de proba xeralmente admitidos en Dereito.

Clase de renda

O importe das ganancias ou perdas patrimoniais procedentes das operacións de permuta entre moedas virtuais diferentes, constitúen **renda do aforro** conforme ao previsto no artigo 46. b) da Lei do IRPF e intégranse e compensan na base imponible do aforro na forma e cos límites establecidos no artigo 49 da mesma Lei:

As operacións de intercambio entre moedas virtuais realizadas á marxe dunha actividade económica deberán ser incluídas na declaración do IRPF correspondente ao período impositivo en que as devanditas operacións se realizan, que, se é o caso, deba presentar o contribuínte no apartado "Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión ou permuta de moedas virtuais por particulares" da declaración.

Resumo:

- *O intercambio entre moedas virtuais diferentes dá lugar a ganancia ou perda patrimonial.*
- *A alteración patrimonial valórase coas normas específicas das permutas.*
- *O valor de mercado das moedas virtuais que se permutan é o que correspondería ao prezo acordado para a súa venda entre suxeitos independentes.*
- *As ganancias ou perdas son renda do aforro .*

c) Perdas patrimoniais. Por non devolución das moedas depositadas ou por quebra da plataforma de compravenda de moedas virtuais

Normativa: Arts. 14.2.k) e 45 Lei IRPF

Nestes casos, o importe dun crédito non devolto ao seu vencemento non constitúe de forma automática unha perda patrimonial, ao manter o acredor o seu dereito de crédito, debendo acudir á regra especial de imputación temporal prevista no artigo 14.2.k) da Lei do IRPF para estes supostos de créditos non cobrados.

Imputación temporal da perda

Segundo o artigo 14.2.k) da Lei do IRPF as perdas patrimoniais derivadas de créditos vencidos e non cobrados poderán imputarse ao período impositivo en que concorra algunha das seguintes circunstancias:

1. Que adquira eficacia unha quitación establecida nun acordo de refinanciamento xudicialmente homologable aos que se refire o artigo 71 bis e a disposición adicional cuarta da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal, ou nun acordo extraxudicial de

pagamentos aos que se refire o Título X da mesma Lei.

2. Que, encontrándose o debedor en situación de concurso, adquira eficacia o convenio en que se acorde unha quitación no importe do crédito conforme ao que se dispón no artigo 133 da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal, en cuxo caso a perda computarase pola contía da quitación.

Noutro caso, que conclúa o procedemento concursal sen que se satisfixese o crédito agás cando se acorde a conclusión do concurso polas causas ás que se refiren os apartados 1.º, 4.º e 5.º do artigo 176 da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal.

3. Que se cumpra o prazo dun ano desde o inicio do procedemento xudicial distinto dos de concurso que teña por obxecto a execución do crédito sen que este fose satisfeito.

Cando o crédito fóra cobrado con posterioridade ao cómputo da perda patrimonial a que se refire esta letra k), imputarase unha ganancia patrimonial polo importe cobrado no período impositivo en que se produza o devandito cobramento

Clase de renda

Ao tratarse dunha perda patrimonial que non se puxo de manifesto con ocasión de transmisións de elementos patrimoniais, formará parte da **renda xeral**, debendo integrarse na **base imponible xeral** do IRPE (artigos 45 e 48 da Lei do IRPE).

Resumo:

- *En canto importe dun crédito non devolto ao seu vencemento non constitúe unha perda patrimonial.*
- *Aplicase a regra especial de imputación temporal prevista no artigo 14.2.k) da Lei do IRPE para estes supostos de créditos non cobrados.*
- *Formará parte da renda xeral, debendo integrarse na base imponible xeral do IRPE.*

Declaración e tributación das ganancias e perdas patrimoniais

Normativa: Arts. 44 a 46 da Lei IRPE

Para os efectos do cálculo do imposto, as rendas do contribuínte, entre as que se encontran as ganancias e perdas patrimoniais, deben clasificarse como renda xeral ou como renda do aforro e, en consecuencia, irán á base imponible xeral ou do aforro.

Ganancias e perdas patrimoniais que integran a base imponible xeral

Normativa: Art. 45 Lei IRPE

As **ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais** integran a base imponible xeral e deben declararse no epígrafe F1 da declaración. Poden citarse, a título de exemplo, as seguintes:

a) Premios obtidos pola participación en xogos, concursos, rifas ou combinacións aleatorias.

Debe distinguir entre:

- i. Premios obtidos pola participación en xogos, rifas ou combinacións aleatorias **sen fins publicitarios**, en que poden compensarse as perdas ata o límite das ganancias obtidas.
- ii. Premios obtidos pola participación en xogos, rifas ou combinacións aleatorias **con fins publicitarios**, en que non poden compensarse as perdas.

En ambos os dous casos os premios poden ser en metálico ou en especie; os primeiros están suxeitos a retención e os segundos a ingreso a conta.

A declaración dos **premios en metálicos** suxeitos a retención efectuarase no epígrafe F1 da declaración polo importe total do premio, sen descontar a retención soportada que se declarará como tal no apartado da declaración correspondente a retencións e demais pagamentos a conta.

O importe total a declarar nos **premios en especie** estará composto pola suma da valoración do premio recibido, que se efectuará polo valor de mercado do mesmo, máis o ingreso a conta, non sendo que este último fose repercutido ao contribuínte. Este importe non poderá minorarse, se é o caso, nos gastos de escritura pública e rexistro ao constituír os mesmos un maior valor de adquisición para os efectos dunha futura transmisión do premio percibido.

En todo caso, a ganancia patrimonial derivada do premio imputarase ao período impositivo en que este sexa exixible de acordo coas bases do concurso.

b) Subvencións para a adquisición de vivendas de protección oficial ou de prezo taxado.

c) Subvencións ou axudas destinadas á entrada da vivenda habitual ou á reparación de defectos estruturais da vivenda habitual.

d) Axudas públicas a titulares de bens do Patrimonio Histórico Español inscrito no Rexistro xeral de bens de interese cultural.

A imputación temporal das subvencións ou axudas anteriormente comentadas poderá realizarse por cuartas partes no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

e) Axudas públicas para a primeira instalación de mozos agricultores previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural destinadas á adquisición dunha participación no capital de empresas agrícolas

Estas poderán imputarse por cuartas partes, no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

f) Ganancias patrimoniais obtidas polos veciños en 2024 como consecuencia de aproveitamentos forestais en montes públicos.

Esta ganancia patrimonial estivo suxeita en 2024 á retención do 19 por 100, polo que o importe desta última deberá declararse no apartado da declaración correspondente a retencións e demais pagamentos a conta.

g) Axudas públicas ao alugamento

Entre elas, encóntrase o **Bono Alquiler Joven**, regulado polo Real decreto 42/2022, do 18 de xaneiro, polo que se regula o Bono Alquiler Joven e o Plan Estatal para o acceso á vivenda 2022-2025.

A declaración destas cantidades percibidas en concepto de Bono de Alugamento Novo efectuarase no epígrafe F1 (Ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais) da declaración no recadro **[0303]**.

Precisión: o Bono de Alugamento Mozo configúrase como unha axuda que se concede por un prazo de dous anos por un importe de 250 euros mensuais para as persoas mozos de ata trinta e cinco anos incluídos, con obxecto de facilitar a súa emancipación. Esta axuda é expresamente compatible coa axuda ao alugamento do programa de axuda os mozos e para contribuír ao reto demográfico, que consiste nunha axuda directa concedida a mozos de ata trinta e cinco anos incluídos e con escasos medios económicos, na súa condición de arrendatarios ou cesionarios, coa finalidade de facilitar o acceso ao gozo dunha vivenda ou cuarto digno e axeitado en réxime de alugamento ou de cesión en uso.

h) Axuda de 200 euros para persoas físicas de baixo nivel de ingresos e patrimonio

Esta axuda denominada "Liña directa de axuda persoas físicas de baixo nivel de ingresos e patrimonio", estableceuse polo artigo 31 do Real Decreto-lei 11/2022, do 25 de xuño, polo que se adoptan e prorróganse determinadas medidas para responder ás consecuencias económicas e sociais da guerra en Ucraína, para facer fronte a situacións de vulnerabilidade social e económica, e para a recuperación económica e social da illa da Palma (BOE do 26 de xuño), coa finalidade de paliar o efecto prexudicial nos prezos ocasionados pola crise enerxética derivada da invasión de Ucraína, e que o artigo 74 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro, de medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína e de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade (BOE 28 de decembro) estableceu, para 2023, como medida extraordinaria, de maneira análoga a como o fixo o artigo 31 do Real Decreto-lei 11/2022.

Para 2024, non se aprobou ningunha medida como as anteriores, agora ben, se o contribuínte cobra no devandito período impositivo a axuda de 200 euros *d* eberá consignar o seu importe na súa declaración de IRPF 2024, en virtude do artigo 14.2.c) da Lei do IRPE, ao ter para os seus beneficiarios a consideración de ganancia patrimonial derivada de axuda pública.

A declaración desta axuda deberase efectuar no epígrafe F1 (Ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais) no recadro **[0356]**.

Precisión: trátase dunha axuda en réxime de pagamento único, cuxa contía ascende a 200 euros, e de que son beneficiarias as persoas físicas que realicen unha actividade por conta propia ou allea pola que estivesen dados de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade, ou fosen desempregados inscritos na oficina de emprego, ou beneficiarios ou non da prestación ou subsidio por desemprego, sempre que en 2022 percibisen ingresos inferiores a 27.000 euros anuais, e tivesen un patrimonio inferior a 75.000 euros anuais.

O cómputo de ingresos e de patrimonio efectúase de maneira conxunta, considerando o devandito importes de maneira conxunta co seu cónxuxe ou parella de feito inscrito no rexistro de unións de feito da respectiva Comunidade ou Cidade Autónoma, con aquelas persoas que puidesen dar dereito a aplicar o mínimo por descendentes regulados na Lei do IRPE, así como cos ascendentes ata segundo grao por liña directa que convivan no mesmo domicilio. Para a determinación destas circunstancias atenderase á situación existente a 31 de decembro de 2022.

i) Demais ganancias patrimoniais derivadas de axudas públicas

Entre elas está o "**Bono Social Térmico**", axuda creada polo Real Decreto-lei 15/2018, do 5 de outubro, de medidas urxentes para a transición enerxética e a protección dos consumidores (BOE do 6 de outubro), dirixida a paliar a pobreza enerxética en consumidores vulnerables, no que fai a enerxía destinada a calefacción, auga quente sanitaria ou cociña.

A declaración desta axuda débese efectuar no epígrafe F1 (Ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais) no recadro **[0301]**.

Precisión: configúrase como axuda directa de pagamento único con cargo aos Orzamentos Xerais do Estado, concedida polo Estado a través do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, aínda que a súa xestión e pagamento corresponden ás Comunidades Autónomas e as Cidades con Estatuto de Autonomía.

A súa finalidade é complementar a axuda percibida en concepto de Bono Social Eléctrico, polo que son beneficiarios da devandita axuda os que a 31 de decembro do ano anterior resultasen tamén beneficiarios do Bono Social Eléctrico, previsto na Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico.

A súa contía determinarase atendendo ao seu grao de vulnerabilidade segundo defínase na normativa reguladora do Bono Social Eléctrico, así como á zona climática en que se localice a vivenda en que se encontre empadroadado.

j) Bono Cultural Joven, axuda creada pola Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro), e cuxo ámbito temporal de aplicación estendeuse, con vixencia indefinida, pola disposición adicional centésima cuarta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).

O importe do bono que se gozase constitúe para os seus beneficiarios unha ganancia patrimonial non suxeita a retención.

A declaración do importe utilizado do bono na adquisición de produtos e servizos culturais efectuarase no epígrafe F1 (Ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais) da declaración no recadro **[0323]** denominada "**Bono Cultural Joven**".

Precisión: trátase dunha axuda de ata 400 euros por beneficiario que debe destinarse á adquisición de produtos e servizos culturais ofrecidos polas entidades que se adhiran ao programa. Os seus beneficiarios son aqueles mozos que cumprisen 18 anos durante o ano 2024 e cumpran os requisitos que establece o artigo 5 do Real decreto 191/2023, do 21 de marzo, polo que se establecen as normas reguladoras do Bono Cultural Joven.

Concédesese por unha soa vez a cada beneficiario e este debe utilizalo no prazo máximo dun ano desde a súa concesión. Aboarase o importe total concedido, nun único pagamento, en formato de tarxeta prepagamento virtual ou tarxeta física. Transcorrido ese prazo o Bono Cultural Joven desactivarase automaticamente, procedendo a entidade colaboradora á devolución dos importes non gozados.

Por iso, só o importe con cargo ao Bono Cultural Joven que fose utilizado durante o prazo para o que se concede (1 ano) na adquisición de produtos e servizos culturais considérase ganancia patrimonial.

Lembre: cando se trate de bonos culturais concedidos por Comunidades Autónomas ou entidades locais, o seu importe deberá consignarse no recadro **[0304]**. Teñase en conta que estas axudas se instrumentan mediante a entrega dos bonos para o seu desconto en produtos e servizos culturais.

k) Outras ganancias patrimoniais imputables a 2024 como, por exemplo, os xuros de mora

A declaración desta ganancia débese efectuar no epígrafe F1 (Ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais), no recadro **[0304]** dentro de apartado correspondente a "Outras ganancias e / ou perdas patrimoniais imputables a 2024", e corresponderase co importe que se perciba por este concepto.

Precisión: con respecto aos xuros de mora abonados ao contribuínte pola Axencia Tributaria ao efectuar unha devolución de ingresos indebidos, están suxeitos e non exentos ao IRPF, conforme ao criterio fixado pola Sentenza do Tribunal Supremo núm. 24/2023, do 12 de xaneiro, recaída no recurso de casación núm. 2059/2020 (ROJ: STS 121/2023).

O Tribunal Supremo na devandita sentenza cambiou o criterio anterior fixando como doutrina que: *"os xuros de mora abonados pola Axencia Tributaria ao efectuar unha devolución de ingresos indebidos **encóntranse suxeitos e non exentos do IRPF**, constituíndo unha ganancia patrimonial que **constitúe renda xeral**, de conformidade co que se dispón no artigo 46.b) da Lei do IRPF, interpretado a sensu contrario"*.

O mesmo criterio é aplicable aos xuros de mora abonados por outras Administracións, entidades ou suxeitos distintos da Axencia Tributaria que, como os anteriores, débense considerar ganancia patrimonial a integrar na base imponible xeral.

Polo tanto, tras a Sentenza núm. 24/2023, do 12 de xaneiro de 2023, os intereses indemnizatorios (en xeral) cualifícanse como ganancia patrimonial a integrar na base imponible xeral, xa que, como afirma o Tribunal Supremo non se puxeron de manifesto con ocasión da transmisión de elementos patrimoniais.

Ganancias e perdas patrimoniais que integran a base imponible do aforro

Normativa: Art. 46 Lei IRPF

As ganancias e perdas patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión de transmisións de elementos patrimoniais integran a base imponible do aforro e deben declararse na rúbrica que corresponda do epígrafe F2 da declaración.

Poden citarse, a título de exemplo, as seguintes:

- **Ganancias e perdas patrimoniais derivadas de transmisións ou reembolsos de accións ou participacións de institucións de investimento colectivo (sociedades e fondos de investimento).**

Estas ganancias patrimoniais estiveron suxeitas á retención ou ingreso a conta do 19 por 100 no exercicio 2024. O importe destas retencións e ingresos a conta deberá declararse no apartado da declaración correspondente a retencións e demais pagamentos a conta.

- **Ganancias e perdas patrimoniais derivadas de accións ou participacións negociadas en mercados oficiais.**
- **Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión ou permuta de moedas virtuais por particulares.**
- **Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de inmoables e dereitos reais sobre bens inmoables.**

Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da percepción das primas satisfeitas polo outorgamento dun contrato de opción de compra.

O contrato de opción de compra sobre un inmovible, é aquel en que unha das partes (concedente) concede á outra (optante) a facultade exclusiva de decidir sobre a celebración ou non dun contrato principal de compravenda, que terá que celebrarse nun determinado prazo e, nunhas determinadas condicións, podendo ir acompañado do pagamento dunha prima ou prezo por parte do optante.

Polo contrato de opción de compra o optante adquire un dereito, consistente en decidir unilateralmente respecto da realización da compra, e para o cedente xorde a correspondente obriga de venda do obxecto polo prezo convindo e no prazo establecido para o exercicio da opción. O concedente da opción queda vinculado a manter a oferta no prazo prefixado, dentro do cal o optante pode facer uso do seu dereito quedando entón extinguida ou consumada a opción de compra, a un tempo que se perfecciona o correspondente contrato de compravenda.

A concesión desta opción de compra (a cambio do pagamento dunha prima), supón un exercicio e limitación do "ius disponendi" do seu titular (en canto o concedente obrígase a non dispor do ben durante o prazo de opción), que representa unha alteración na composición do patrimonio do propietario do ben, situación susceptible de ser incluída no concepto de alteración patrimonial da previsión normativa do IRPF, polo que a renda obtida é unha ganancia patrimonial que tributa de maneira independente á que, se é o caso, pódase producir posteriormente con ocasión da formalización da venda.

A renda obtida a cambio de ofrecer o dereito de opción de compra (a prima do contrato) constitúe unha ganancia cuxa imputación deberá efectuarse, de acordo co previsto no artigo 14.1 da Lei do IRPF, no período impositivo en que se formalice o dereito de opción de compra sobre o inmovible e o seu importe virá determinado polo valor efectivamente satisfeito sempre que non sexa inferior ao valor de mercado, ao non existir custo de adquisición ou mellora, porque a devandita alteración non deriva dunha previa adquisición. Deste valor deduciranse os gastos e tributos inherentes á operación que fosen satisfeitos polo concedente.

No referente á integración das ganancias patrimoniais que se pon de manifesto con ocasión da percepción das primas satisfeitas polo outorgamento dun contrato de opción, as Sentenzas do Tribunal Supremo núm. 803/2022 e 804/2022, ambas as dúas do 21 de xuño (RQJ: STS 2599/2022 e STS 2598/2022, respectivamente) fixaron como criterio a súa integración na renda do aforro definido no artigo 46 da Lei do IRPF, por implicar unha transmisión, fundada na "traditio", derivada da entrega de facultades propias do dereito de propiedade ás que temporalmente renuncia o titular.

- **Ganancias e perdas patrimoniais derivadas de transmisións doutros elementos patrimoniais como, por exemplo, accións non admitidas a negociación, etc.**

Caso particular: venda de bens de segunda man en plataformas dixitais

Para os efectos da súa tributación en IRPE, deben diferenciarse dous tipos de vendedores nas operacións de venda que se efectúan a través destas plataformas: os particulares e os que realizan unha actividade económica.

- Transmisión de bens usados a través de plataformas dixitais, por parte de **vendedores particulares**:

Se obteñen ganancias patrimoniais pola venda ou vendas que realicen a través de plataformas (é dicir, se venden un produto por un prezo superior ao que o adquiriron) estarán obrigados a declarar a devandita ganancia patrimonial no IRPE, nos recadros [1624] e seguintes, no apartado denominado "Ganancias e perdas patrimoniais derivadas de transmisións doutros elementos patrimoniais (a integrar na base imponible do aforro)".

Para determinar a devandita ganancia patrimonial, os valores de adquisición e de transmisión serán os establecidos conforme ao que se dispón nos artigos 35 e seguintes da Lei do IRPF.

Porén, a diferenza do anterior, as perdas patrimoniais (se a venda de bens usada se realiza por un importe inferior ao de adquisición) derivadas destas vendas non serán deducibles ao derivarse do consumo persoal, de acordo co que se dispón no artigo 33.5 da Lei do IRPF.

- Transmisión de bens usados a través de plataformas dixitais, por parte de **vendedores empresarios ou profesionais**:

Os contribuíntes que realicen unha actividade económica a través das plataformas dixitais deberán tributar nas mesmas condicións que calquera outra actividade económica, emitindo unha factura con IVE ao comprador para cada artigo vendido, e incluír os rendementos netos da súa actividade na súa declaración de IRPF, conforme ao método de determinación do rendimento neto en que se encontren (estimación directa ou estimación obxectiva).

Con esta finalidade, teñase en conta que a Directiva (UE) 2021/514 do Consello, do 22 de marzo de 2021, coñecida como DAC 7, pola que se modifica a Directiva 2011/16/ UE, impón desde o 1 de xaneiro de 2024 aos operadores de plataformas dixitais da UE e externos á UE nova obrigas de rexistro e de comunicación de información sobre as vendas e servizos realizados a través delas por algúns dos seus usuarios.

Este intercambio de información no marco UE complementase a nivel internacional coa subscripción por España do Acordo Multilateral entre Autoridades Competentes sobre intercambio automático de información relativa a ingresos obtidos a través de plataformas dixitais no ámbito da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico (OCDE), así como outros acordos internacionais subscritos co mesmo obxectivo.

En España, a transposición de ambas as dúas normas internacionais realizouse, a nivel legal, mediante a Lei 13/2023, do 24 de maio, que modifica a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria introducindo unha nova disposición adicional 25ª, que regula as obrigas de información e de dilixencia debida relativas á declaración informativa dos operadores de plataforma obrigada no ámbito da asistencia mutua e, a nivel regulamentario, mediante o Real decreto 117/2024, do 30 de xaneiro e a Orde HAC/72/2024, do 1 de febreiro, pola que se aproban os modelos 040 para xestionar a alta, modificación e baixa no rexistro de operadores de plataforma e 238 para a comunicación de información. Pode consultar máis información a respecto disto a través desta [ligazón](#).

Así, no referente ás operacións de venda de bens materiais distintas do arrendamento ou a cesión temporal de uso de bens inmoables (modelo 179) a DAC 7 obriga os operadores de plataformas dixitais a informar a AEAT sobre aqueles vendedores que, durante un ano natural, completasen máis de 30 vendas e xerado máis de 2000 euros con estas vendas.

Especial referencia ás subvencións e axudas públicas que se cualifican como ganancia patrimonial

SUBVENCIONES E AXUDAS PÚBLICAS

Cualificaranse como ganancia patrimonial as SUBVENCIONES:

a) Cando a súa obtención está ligada a un elemento patrimonial non afecto a actividade económica.
Entre outras:

- Subvencións por adquisición ou rehabilitación de vivenda habitual (recadros **[0299]** e **[0300]**)

- Subvencións pola reparación de defectos estruturais na vivenda habitual (recadro **[0300]**)
- Axudas públicas para o pagamento do IBI (recadro **[0301]**)
- Axudas públicas derivadas do Plan Renove dos bens de que se trate (electrodomésticos, caldeiras, xanelas, aire acondicionado etc.) (recadro **[0301]**)
- Axudas públicas para a instalación de rampas, ascensores, aínda que se instalen para mellorar a mobilidade (recadro **[0301]**)
- Axudas públicas á adquisición de vehículos sostibles (MOVES III 2024) cando os beneficiarios son contribuíntes do IRPE que non realizan ningunha actividade económica (recadro **[0301]**)

Estas subvencións públicas aínda que están ligadas a un elemento patrimonial non derivan da súa transmisión e, polo tanto, deben ser incluídas na declaración de IRPE no apartado F1 dentro doutras "ganancias e perdas patrimoniais que non derivan da transmisión de elementos patrimoniais".

b) Cando a súa obtención non está ligada a un elemento patrimonial, e non se cualifica como rendemento do traballo ou da actividade económica, por exemplo:

- Axudas públicas ao alugamento (recadro **[0303]**)
- A "Axuda de 200 euros a persoas físicas de baixo nivel de ingresos e patrimonio" (recadro **[0356]**), regulada no artigo 74 do Real Decreto-lei 20/2022, do 27 de decembro
- O "Bono Social Térmico" (recadro **[0301]**)
- Bono Cultural Joven (recadro **[0323]**)
- Outros bonos culturais (recadro **[0304]**)
- Axudas públicas aos titulares de bens integrantes do Patrimonio Histórico Español destinado á súa conservación ou rehabilitación. (recadro **[0266]**)
- Axudas públicas para a primeira instalación de mozos agricultores previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural destinadas á adquisición dunha participación no capital de empresas agrícolas. (recadro **[0279]**)

Ganancias excluídas de gravame en supostos de reinvestimento

Normativa: Art. 38 Lei IRPE

Transmisión da vivenda habitual con reinvestimento do importe obtido noutra vivenda habitual

Exención

Normativa: Arts. 38.1 Lei IRPE, 41 Regulamento IRPE

As ganancias patrimoniais obtidas na transmisión da vivenda habitual do contribuínte poden resultar exentas, **cando o importe total obtido pola transmisión reinvístase na adquisición doutra vivenda habitual nas condicións que se indican a continuación:**

Sen prexuízo do anterior, teña en conta a exención da ganancia patrimonial derivada da transmisión da vivenda habitual por maiores de 65 anos ou por persoas en situación de dependencia severa ou gran dependencia coméntase no apartado "[Ganancias patrimoniais exentas](#)", deste mesmo Capítulo.

Con esta finalidade **a rehabilitación da** vivenda se asimila á adquisición da mesma, tendo tal consideración as obras na mesma que cumpran calquera dos seguintes requisitos:

- a. **Que se trate de actuacións subvencionadas** en materia de rehabilitación de vivendas nos termos previstos no Real decreto 233/2013, do 5 de abril, polo que se regula o Plan Estatal de fomento do alugamento de vivendas, a rehabilitación edificatoria, e a rexeneración e renovación urbana, 2013-2016.
- b. **Que teñan por obxecto principal a reconstrución da vivenda** mediante a consolidación e o tratamento das estruturas, fachadas ou cubertas e outras análogas sempre que o custo global das operacións de rehabilitación exceda do 25 por 100 do prezo de adquisición se se efectuase esta durante os dous anos inmediatamente anteriores ao inicio das obras de rehabilitación ou, noutro caso, do valor de mercado que tivese a vivenda no momento do devandito inicio. Con esta finalidade, descontarase do prezo de adquisición ou do valor de mercado da vivenda a parte proporcional correspondente ao chan.

Polo tanto, para que as obras poidan considerarse de rehabilitación, cumprirá en primeiro lugar que a maior parte do importe da obra destínese á consolidación ou tratamento de elementos estruturais da edificación (estructuras, fachadas, cubertas ou elementos estruturais análogos), sen que queden incluídas no devandito concepto as obras de readaptación, redistribución, reacondicionamento e mellora ou reforma da vivenda, tales como redistribución do espazo interior, cambio ou modernización de instalacións de fontanaría, calefacción, electricidade, gas, solado, azulexado, carpintaría, baixada de teitos, etc.

Así mesmo, o contribuínte tamén pode obter o beneficio fiscal da exención por reinvestimento se destina as cantidades obtidas no alleamento da vivenda habitual a satisfacer o prezo dunha **nova vivenda habitual en construción, incluída a posibilidade de autopromoción**.

Conforme á doutrina fixada pola Sentenza do Tribunal Supremo núm. 1098/2020, do 23 de xullo de 2020, recaída no recurso contencioso-administrativo núm. 4417/2017 (ROJ: STS 2698/2020) no caso do reinvestimento en construción futura deben cumprirse dous requisitos para que sexa de aplicación a exención por reinvestimento:

1º) Que se aplique a totalidade do importe percibido pola venda da anterior vivenda á construción da nova vivenda, dentro do prazo de reinvestimento de dous anos a partir da venda da antiga vivenda habitual.

2º) Que se cumpran os requisitos do artigo 55 do Regulamento do IRPE na redacción vixente a 31 de decembro de 2012, de acordo coa disposición transitoria décimo oitava da Lei do IRPE e a disposición transitoria duodécima do Regulamento do IRPE. Para o cal debe acreditarse a finalización das obras no prazo de catro anos, agás ampliación prevista nos apartados 3 e 4 do artigo 55 do Regulamento do IRPE.

En consecuencia, non procederá a aplicación da exención cando o interesado non acredítase que as obras foron finalizadas e fóronlle entregadas, dentro do prazo de catro anos regulamentariamente establecido, contado desde o inicio do investimento, non sendo que o devandito prazo se ampliase de conformidade co que se dispón nos apartados 3 e 4 do artigo 55 do Regulamento IRPE.

De acordo co anterior, a aplicación da totalidade do importe percibido pola venda da anterior vivenda á construción da nova vivenda, pode efectuarse dentro do prazo de reinvestimento de dous anos a partir da venda da antiga vivenda habitual e tamén nos dous anos anteriores á devandita venda, polo que, os pagamentos que non se realizasen dentro do devandito prazo non se considerarán importe reinvestido. Así mesmo, a vivenda deberá finalizarse nos prazos establecidos no artigo 55 do Regulamento IRPE, que se computarán desde que se realice o primeiro pagamento para a construción da vivenda que se considere importe reinvestido para os efectos da exención por reinvestimento en vivenda habitual.

Suposto especial: transmisión de vivenda habitual con cantidades pendientes de amortizar

Cando para adquirir a vivenda transmitida o contribuínte utilizase financiamento alleo, considerarase, exclusivamente para estes fins, como importe total obtido na transmisión o valor de transmisión nos termos previstos na Lei do IRPF menos o principal do préstamo pendente de amortizar. Nestes supostos, pois, non se considera que exista reinvestimento parcial, aínda que parte do importe obtido na transmisión da vivenda destináse a amortización do préstamo pendente.

Requisitos e condicións para a aplicación da exención

A aplicación da exención non opera automaticamente, senón que o propio contribuínte ten que manifestar a súa vontade de acollerse á mesma e está condicionada a que tanto a vivenda transmitida coma a adquirida ou, se é o caso, a rehabilitada teñan a consideración de vivenda habitual, así como a que o reinvestimento se efectúe nos prazos e condicións que se indican nos apartados seguintes:

Concepto de vivenda habitual

Normativa: disposición adicional vixésimo terceira Lei IRPF e 41 bis Regulamento IRPF. Véxase tamén art. 55.5 Regulamento IRPF, na redacción en vigor a 31 de decembro de 2012

Para os efectos da aplicación desta exención:

1. Considérase vivenda habitual do contribuínte a edificación en que o contribuínte resida durante un prazo continuado de, polo menos, tres anos.

Conforme á devandita definición, dentro do concepto de vivenda habitual regulado no IRPF inclúese todo tipo de edificación, aínda cando esta non cumpra coa normativa urbanística propia da mesma ou sitúese nun solo que non dispoña da cualificación requirida para edificar, con independencia da cualificación que puidese ter no Rexistro da Propiedade. Agora ben, para que a edificación poida ser considerada como vivenda habitual ten que estar acondicionada ou susceptible de ser acondicionada como vivenda, e reunir os requisitos de titularidade, residencia efectiva e permanencia por parte do contribuínte requirido pola normativa do Imposto; unha vez acondicionada como vivenda, poderá gozar de cantos beneficios fiscais estableza o IRPF para as vivendas habituais con carácter xeral, cos mesmos requisitos, condicións e limitacións.

- **Adquisición da propiedade en prol indiviso: cómputo do prazo de tres anos.**

En relación cos beneficios fiscais relacionados coa vivenda habitual, nos supostos de adquisición da propiedade en prol indiviso, habendo o obrigado tributario residido ininterrompidamente na vivenda desde a súa adquisición, para o cómputo do prazo de tres anos para determinar se o inmovible ten ou non a consideración de vivenda habitual, ten que estarse á data en que se produciu a adquisición da cota indivisa, sen ter para estes fins transcendencia a data en que se adquiriu a cota restante ata completar o 100 por 100 do dominio da cousa común con motivo da división da cousa común, a disolución da sociedade de gananciais, a extinción do réxime económico matrimonial de participación ou a disolución de comunidades de bens ou separación de comuneiros. (Resolución do TEAC do 10 de setembro de 2015, Reclamación número 00/06331/2013, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio).

- **Pleno dominio durante o prazo continuado de 3 anos.**

A Sentenza do Tribunal Supremo do 12 de decembro de 2022, recaída en recurso de casación núm. 7219/2020, (ROJ: STS 4569/2022), fixa como criterio interpretativo que para a aplicación da exención por reinvestimento para os efectos do IRPE, non resulta suficiente que a contribuínte ostentase a núa propiedade da vivenda que se transmite, durante unha parte do prazo continuado de, polo menos, tres anos senón que se esixe o seu pleno dominio durante todo ese tempo ao sinalar que "A exención da ganancia patrimonial obtida con ocasión da transmisión da vivenda habitual do contribuínte, sempre que o importe total obtido pola transmisión reinvéstase na adquisición dunha nova vivenda habitual, regulada no art. 38 da Lei do IRPE, require que a vivenda transmitida constituíse a súa residencia habitual durante o prazo continuado de, polo menos, tres anos continuados e que ostentase durante o devandito período o pleno dominio da mesma, sen que a núa propiedade resulte título suficiente a tales efectos".

Non obstante, entenderase que a vivenda tivo o carácter de habitual, cando, a pesar de non transcorrer o devandito prazo, prodúzase o falecemento do contribuínte ou concorran outras circunstancias que necesariamente esixan o cambio de domicilio, tales como celebración de matrimonio, separación matrimonial, traslado laboral, obtención do primeiro emprego ou cambio de emprego ou outras análogas xustificadas.

A expresión regulamentaria "circunstancias que necesariamente esixan o cambio de domicilio" comporta unha obrigatoriedade no devandito cambio. O termo "necesariamente" é un adverbio de xeito que, de acordo co Dicionario da Real Academia, significa con ou por necesidade ou precisión. Pola súa parte, o termo "necesidade" pode indicar todo aquilo ao que é imposible subtraerse, faltar ou resistir. Aínda é máis esclarecedor a substantiva precisión, incluído na definición de "necesariamente", pois supón obriga ou necesidade indispensable que forza e precisa a executar unha cousa. Por último, confirma o anterior unha das definicións de "necesario ": dícese do que se fai e executa obrigado doutra cousa, como oposto a voluntario e espontáneo.

En consecuencia, a súa aplicación require proporse se ante unha determinada situación, cambiar de domicilio é unha opción para o contribuínte ou queda á marxe da súa vontade ou conveniencia; é dicir, que o feito de que concorran unha das circunstancias enumeradas ou outras análogas non é determinante por si só, nin supón sen máis, unha excepción á esixencia do prazo xeral de residencia efectiva durante tres anos. No primeiro dos casos, é dicir, se o contribuínte mantén a posibilidade de elixir, non se estará en presenza dunha circunstancia que permita excepcionar o prazo de tres anos e, polo tanto, se o contribuínte decide cambiar de domicilio, non por iso a vivenda acadará a consideración de habitual. Na mesma liña, pode afirmarse que se se proba a concorrencia de circunstancias análogas ás enumeradas pola disposición adicional vixésimo terceira da Lei IRPE poderase excepcionar o prazo de tres anos, sempre que as mesmas esixan tamén o cambio de domicilio.

2. Para que a vivenda adquirida constitúa a residencia habitual do contribuínte, debe ser habitada de maneira efectiva e con carácter permanente polo propio contribuínte, nun prazo de doce meses, contados a partir da data de adquisición ou terminación das obras.

Non obstante, entenderase que a vivenda adquirida non perde o carácter de habitual cando concorran as seguintes circunstancias:

- Cando se produza o falecemento do contribuínte.

No caso de falecemento do contribuínte con anterioridade ao transcurso do prazo de reinvestimento, isto é, sen adquirir a nova vivenda habitual, tras optar por acollerse á exención por reinvestimento, e haberse comprometido a reinvestir o importe da venda na adquisición dunha nova vivenda habitual, non pode considerarse que se produza un incumprimento do requisito de reinvestimento ao que se comprometera.

- Cando concorran outras circunstancias que necesariamente impidan a ocupación da vivenda nos termos previstos anteriormente.
- Cando o contribuínte gozo de vivenda habitual por razón de cargo ou emprego e a adquirida non sexa obxecto de utilización, en cuxo caso o prazo dos doce meses comezará a contarse a partir da data do cesamento.

Cando a vivenda fose habitada de maneira efectiva e permanente polo contribuínte no prazo de doce meses, contados a partir da data de adquisición ou terminación das obras, o prazo de tres anos para considerara como vivenda habitual do contribuínte computarase desde esta última data.

Ocupación no prazo de doce meses.

No referente a este requisito de ocupación da vivenda habitual dentro dos doce meses que establece o artigo 41 bis do Regulamento do IRPE teñase en conta que non constitúe un requisito adicional para a consideración da edificación como vivenda habitual senón que vén a ampliar a dedución por investimento en vivenda tendo en conta que o contribuínte poderá aplicar a dedución aínda non residindo na mesma sempre que a ocupe nese prazo. Esta dedución, non obstante, non se consolidará ata que a residencia adquira a condición de vivenda habitual, feito que, como dixemos, producirase no momento en que o contribuínte resida nela durante un prazo continuado de tres anos.

3. Aos exclusivos efectos da aplicación da exención, entenderase que o contribuínte está transmitindo a súa vivenda habitual cando a mesma constituía a súa vivenda habitual nese momento ou tivese tal consideración **ata calquera día dos dous anos anteriores á data da transmisión.**

Cumprimento deste requisito:

- **Suposto de cónxuxes separado ou divorciado**

Teñase en conta o criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na súa sentenza núm. 553/2023, do 5 de maio, recaída en recurso contencioso-administrativo núm. 851/2021 (ROJ: STS 2021/2023), segundo o cal "nas situacións de separación, divorcio ou nulidade do matrimonio que determinaren o cesamento da ocupación efectiva como vivenda habitual para o cónxuxe que ten que abandonar o domicilio habitual por tales causas, o requisito de ocupación efectiva da vivenda habitual no momento da transmisión ou en calquera día dos dous anos anteriores á mesma, que esixe o apartado 3 do art. 41 bis do Regulamento do IRPE, entenderase cumprido cando tal situación concorra no cónxuxe que permaneceu na mesma ". Polo tanto, e aos exclusivos efectos da aplicación das exencións previstas nos artigos 33.4. b) e 38 da Lei do IRPE, entenderase que o contribuínte que debeu abandonar a vivenda habitual familiar por atribución do uso ao outro cónxuxe, está transmitindo a vivenda habitual cando, para o cónxuxe que permaneceu na mesma constituía a súa vivenda habitual nese momento ou tivese tal consideración ata calquera día dos dous anos anteriores á data de transmisión.

- **Suposto de contrato de arrendamento con opción a compra**

Por virtude do contrato de opción unha das partes, concedente da opción, atribúe á outra, beneficiaria da opción, o chamado dereito de opción ou mellor "facultade de configuración" en canto que se trata dunha facultade que permite a quen osténtaa configurar no futuro unha relación xurídica ao seu favor que permite decidir, dentro dun determinado período de tempo e unilateralmente, a celebración dun contrato, que no caso da opción de compra, é un contrato de compravenda. Exercitada a opción de compra consévese o contrato polo que se concede e perfecciónase a compravenda (Véxase a respecto disto a STS núm. 1012/2003 (ROJ STS 6894/2003), do 5 de novembro de 2003).

Polo tanto, de conformidade co artigo 41 bis.3, sempre que a opción se execute dentro do prazo dos dous anos seguintes a que a vivenda deixou de constituír a residencia habitual do matrimonio, entenderase que a que se transmite é a vivenda habitual destes e polo tanto resultará aplicable a exención por reinvestimento cando se reinvesta o importe obtido nunha nova vivenda habitual no prazo sinalado.

Outros requisitos e condicións para a aplicación da exención

A. Reinvestimento total ou parcial

O reinvestimento na adquisición dunha nova vivenda do importe obtido coa transmisión pode ser total ou parcial.

Para aplicar a exención por reinvestimento non resulta preciso empregar na súa totalidade o diñeiro obtido da venda da anterior vivenda sendo suficiente con aplicar para a mesma fin diñeiro tomado a préstamo dun terceiro, xa sexa directamente ou ben como consecuencia da subrogación nun préstamo previamente contratado polo transmitente do inmovible. Polo tanto, para considerar realizada o reinvestimento tera en contase a totalidade do valor de adquisición da nova vivenda con independencia de se o seu importe foi satisfeito ou financiado e se o devandito valor de adquisición da nova é igual ou superior ao da antiga, o reinvestimento será total. En caso contrario será parcial (Sentenza do Tribunal Supremo núm. 1230/2020, do 1 de outubro de 2020, recaída no recurso contencioso-administrativo núm. 809/2019-ROJ STS 3049/2020-).

No caso de que o importe do reinvestimento fóra inferior ao total obtido no alleamento, soamente excluírase de gravame a parte proporcional da ganancia patrimonial que corresponda á cantidade efectivamente reinvestida nas condicións sinaladas anteriormente.

Teñase en conta que en caso de reinvestimento parcial, excluírase de tributación a parte proporcional da ganancia patrimonial obtida, unha vez aplicada, se procede se é o caso, a exención prevista na disposición adicional trixésimo sétima da Lei do IRPE (exención do 50 por 100 da ganancia patrimonial obtida pola transmisión de inmovibles adquiridos entre 12 de maio de 2012 e 31 de decembro de 2012), que corresponda á cantidade reinvestida, nos termos e condicións previstas para a exención por reinvestimento de vivenda habitual.

B. Prazo de Reinvestimento

O reinvestimento do importe obtido no alleamento deberá efectuarse, dunha soa vez ou sucesivamente, nun período non superior a dous anos, contados de data a data, que poden ser non só os posteriores senón tamén os anteriores á venda da anterior vivenda habitual.

O reinvestimento á que se condiciona esta exención non supón investir na nova vivenda exactamente o diñeiro obtido específico e directamente na transmisión da antiga vivenda habitual, (...). O que quere beneficiar a normativa do IRPF, a través desta exención, é que o obrigado tributario invista no prazo de dous anos, posteriores ou anteriores á venda, unha contía equivalente ao importe total obtido pola transmisión, o que daría lugar a unha total exención da ganancia, ou se é o caso a unha exención parcial en proporción aos importes reinvestidos dentro do devandito prazo de dous anos. Resolución do recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio do TEAC de data 11 de setembro de 2014, Reclamación número 00/02463/2013, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

O reinvestimento non se efectúa fóra de prazo cando a venda se efectuar a prazos ou con prezo adiado, sempre que o importe dos prazos destínese á finalidade indicada dentro do período impositivo en que se vaian percibindo.

Criterio para determinar a data de adquisición de vivenda (reinvestimento)

A adquisición de vivenda debe entenderse en sentido xurídico, isto é, cando se produce conforme ao que se establece no artigo 1.462 do Código Civil, o cal dispón:

"Entenderase entregada a cousa vendida, cando se poña en poder e posesión do comprador.

Cando se faga a venda mediante escritura pública, o outorgamento desta equivalerá á entrega da cousa obxecto do contrato, se da mesma escritura non resultar ou deducirse claramente contráριο."

A demais, para determinar a data de adquisición, debe terse en consideración que o Dereito español, segundo o Tribunal Supremo e a opinión maioritaria da doutrina, recolle a teoría do título e o xeito, de tal xeito que "a constancia dun contrato de compravenda en documento privado non transfire por si soa o dominio se non se acredita a tradición da cousa vendida" (Sentenza do 27 de abril de 1983). A tradición pode realizarse de

múltiples formas, entre as que poden citarse para os bens inmobles: a posta en poder e posesión da cousa vendida, a entrega das chaves ou dos títulos de pertenza ou o outorgamento de escritura pública; o devandito outorgamento, conforme dispón o Código Civil, equivale á entrega desde que desta non resulte ou dedúzase o contrario.

En ningún caso a data de sinatura dun contrato de arras é sinónimo ao concepto de adquisición requirida. En consecuencia, de non producirse a adquisición (adquisición xurídica) dentro do devandito prazo de dous anos, o contribuínte perderá o dereito a exonerar de gravame a ganancia patrimonial xerada, se é o caso, na transmisión.

C. Opción pola aplicación da exención

En relación co xeito ou forma concreta a través de que debe exteriorizarse a opción pola exención por reinvestimento, deben distinguirse as seguintes situacións:

- a. **Reinvestimento producido no mesmo exercicio en que se obtén a ganancia patrimonial ou nos dous anos anteriores.** Neste suposto non resulta esixible ningunha obriga formal en relación coa opción pola exención, sempre que a aplicación da mesma non se desminta por algunha outra circunstancia da declaración do mesmo exercicio ou dos seguintes.
- b. **Reinvestimento producido nos dous exercicios seguintes.** Cando o contribuínte teña a intención de reinvestir nos dous anos seguintes deberá facer constar na declaración do exercicio en que obteña a ganancia patrimonial a súa intención de reinvestir nas condicións e prazos regulamentariamente establecidos, cubrindo para iso o epígrafe F2 e o apartado correspondente do Anexo C.2 de información adicional do modelo da declaración.

A formalización do apartado correspondente do Anexo C.2, que constitúe un deber formal, non ten, porén, carácter substancial ou obrigatorio para poder aplicar a exención por reinvestimento, sempre que a aplicación da exención non se desminta por algunha outra circunstancia da declaración do mesmo exercicio ou dos seguintes.

Véxase ao respecto a Resolución do [TEAC](#) do 8 de setembro de 2016, Reclamación número 00/06371/2015, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

D. Incumprimento das condicións do reinvestimento

O incumprimento de calquera das condicións do reinvestimento determina a sometemento a gravame da parte da ganancia patrimonial correspondente.

En tal caso, o contribuínte debe imputar a parte da ganancia patrimonial que resulte non exenta ao ano da súa obtención, practicando, para iso, autoliquidación complementaria con inclusión dos xuros de mora.

Esta última declaración presentarase no prazo que media entre a data en que se produza o incumprimento e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento.

Debe distinguirse coidadosamente, segundo que o incumprimento afecte ao prazo do reinvestimento ou ao importe reinvestido. Neste último caso, non se perde o dereito á exención da ganancia patrimonial obtida que corresponda á cantidade reinvestida.

Exemplo:

Don M.G.B., de 56 anos transmite a súa vivenda habitual en 2024 por un importe de 95.000 euros. A devandita vivenda foi adquirida en 1995 por unha cantidade equivalente a 60.000 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á devandita adquisición. O financiamento da devandita adquisición efectuouse mediante un préstamo hipotecario de que, no momento da venda, queda por amortizar un importe de 4.000 euros.

Do importe obtido na venda, destina 4.000 euros á amortización do préstamo pendente.

No mesmo ano 2024, compra unha nova vivenda habitual por un importe de 91.000 euros, investindo para tal fin o resto do importe obtido na venda da súa anterior vivenda.

Determinar a contía da ganancia patrimonial exenta por reinvestimento.

Solución:

Valor de transmisión: 95.000

Valor de adquisición: 60.000

Ganancia patrimonial $(95.000 - 60.000) = 35.000$

Ganancia patrimonial exenta por reinvestimento: 35.000

Ganancia patrimonial suxeita a gravame: 0

Nota ao exemplo: dada a existencia dun préstamo hipotecario sobre a vivenda transmitida, o importe que debe reinvestirse para obter a exención total da ganancia patrimonial obtida é a diferenza entre o valor de transmisión (95.000 euros) e a cantidade destinada á amortización pendente do préstamo hipotecario (4.000 euros), é dicir, 91.000 euros, cantidade que foi a efectivamente reinvestida.

Transmisión de accións ou participacións polas que se practicase a dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación con reinvestimento do importe obtido noutra entidade de nova ou recente creación

Exención

Normativa: Art. 38. 2 e disposición adicional trixésimo oitava Lei IRPF; art. 41 Regulamento IRPF

Declárase exenta a ganancia patrimonial que se poña de manifesto con ocasión da transmisión de accións ou participacións **polas que se practicase a dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación prevista no artigo 68.1 da Lei do IRPF**

Só terase dereito á exención cando o importe obtido pola citada transmisión reinvéstase na adquisición de accións ou participacións noutra entidade de nova ou recente creación que cumpran os requisitos e condicións previstas nos números 2.º, 3.º e 5.º do artigo 68.1 da Lei

do IRPE (requisitos sobre a entidade en que se inviste, con respecto ás accións e participacións que se adquiran e formais) que se comentan no apartado "[Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación](#)" do Capítulo 16, ao que nos remitimos.

Requisitos e condicións para a aplicación da exención

Os requisitos e condicións para a aplicación desta exención son os que a continuación coméntanse:

A. Reinvestimento total ou parcial

A exención poderá ser total, se se reinveste o importe total obtido pola transmisión das accións, ou parcial cando o importe reinvestido sexa inferior ao total percibido na transmisión. Neste último caso unicamente excluírase de tributación a parte proporcional da ganancia patrimonial obtida que corresponda á cantidade reinvestida.

B. Prazo do reinvestimento

O reinvestimento do importe obtido no alleamento deberá efectuarse, **dunha soa vez ou sucesivamente**, nun período **non superior a un ano desde a data de transmisión** das accións ou participacións.

C. Reinversión en ano distinto ao do alleamento

Cando o reinvestimento non se realice no mesmo ano do alleamento, o contribuínte virá obrigado a facer constar na declaración do IRPE do exercicio en que se obteña a ganancia de patrimonio a súa intención de reinvestir nas condicións e prazos sinalados.

D. Suposto excluídos

Non resultará de aplicación a exención por reinvestimento:

- Cando o contribuínte adquirise valores homoxéneos no ano anterior ou posterior á transmisión das accións. Neste caso, a exención non procederá respecto dos valores que permanezan no patrimonio do contribuínte.
- Cando as accións se transmitan ao cónxuxe, ou a parentes en liña recta ou colateral, por consanguinidade ou afinidade, ata o segundo grao incluído.
- Cando as accións ou participacións transmítanse a unha entidade respecto da que se produza, co contribuínte ou con calquera das persoas citadas no punto anterior, algunha das circunstancias establecidas no artigo 42 do Código de Comercio.

E. Incumprimento das condicións do reinvestimento

O incumprimento de calquera das condicións do reinvestimento determina a sometemento a gravame da parte da ganancia patrimonial correspondente.

En tal caso, o contribuínte debe imputar a parte da ganancia patrimonial que resulte non exenta ao ano da súa obtención, practicando, para iso, autoliquidación complementaria con inclusión dos xuros de mora.

A autoliquidación complementaria presentarse no prazo que media entre a data en que se produza o incumprimento e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento.

Transmisión de elementos patrimoniais por contribuíntes maiores de 65 anos con reinvestimento do importe obtido en rendas vitalicias

Exención

Normativa: Art. 38.3 e disposición adicional novena Lei IRPF ; art. 42 Regulamento IRPF

Quedan exentas de gravame as ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión da **transmisión de elementos patrimoniais por contribuíntes maiores de 65 anos, sempre que o importe total obtido pola transmisión destínese a constituír unha renda vitalicia asegurada ao seu favor.**

Teñase en conta que a exención por reinvestimento en rendas vitalicias tamén resulta aplicable ás ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais afectos a actividades económicas, así como ás obtidas a través de entidades en atribución de rendas cando o membro da entidade realice o reinvestimento cumprindo os requisitos esixidos.

Requisitos e outras condicións para a aplicación da exención

Requisitos da renda vitalicia asegurada

- a. **O contrato de renda vitalicia deberá subscribirse entre o contribuínte, que terá condición de beneficiario, e unha entidade aseguradora.**

Nos contratos de renda vitalicia poderán establecerse mecanismos de reversión ou períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento unha vez constituída a renda vitalicia.

O **mecanismo de reversión** nos contratos de seguro é o procedemento polo que, no caso de falecemento do asegurado (que neste caso é o contratante e beneficiario), a totalidade ou unha parte da renda vitalicia trasládase a un novo asegurado e beneficiario.

Os contratos de seguros de renda vitalicia con **períodos certos de prestación** son aqueles en que se garante que a renda se percibirá durante un número mínimo de anos aínda cando faleza o asegurado e beneficiario inicial da renda (loxicamente no caso de falecemento do asegurado a renda percibiraa o beneficiario designado para tal fin).

Finalmente, as **fórmulas de contraseguro** (as máis utilizadas na práctica aseguradora) son aquelas que garanten ao beneficiario designado unha capital no caso de falecemento do asegurado.

Agora ben, co fin de asegurar que a aplicación da exención da ganancia por reinvestimento previsto no artigo 38.3 da Lei do IRPE cumpre coa finalidade pretendida esíxese aos contratos celebrados con posterioridade a 1 de abril de 2019, en que se establezan mecanismos de reversión, períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento, o cumprimento dos seguintes requisitos (disposición adicional noveno Regulamento IRPE):

- No suposto de mecanismos de reversión no caso de falecemento do asegurado, unicamente poderá existir un potencial beneficiario da renda vitalicia que reverta.
- No suposto de períodos certos de prestación, os devanditos períodos non poderán exceder de 10 anos desde a constitución da renda vitalicia.
- No suposto de fórmulas de contraseguro, a contía total a percibir con motivo do falecemento do asegurado en ningún momento poderá exceder das seguintes porcentaxes respecto do importe destinado á constitución da renda vitalicia:

Anos desde a constitución da renda vitalicia	Porcentaxe aplicable
1.º	95 por 100
2.º	90 por 100
3.º	85 por 100
4.º	80 por 100
5.º	75 por 100
6.º	70 por 100
7.º	65 por 100
8.º	60 por 100
9.º	55 por 100
10.º de agora en diante	50 por 100

Importante : os novos requisitos que se establecen para os supostos en que existan mecanismos de reversión, períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento sobre contratos de rendas vitalicias aseguradas non resultará de aplicación aos contratos de seguro de vida celebrada con anterioridade a 1 de abril de 2019, con independencia de que a constitución da renda vitalicia realícese con posterioridade á devandita data.

- b. **A renda vitalicia deberá ter unha periodicidade inferior ou igual ao ano**, comezar a percibirse no prazo dun ano desde a súa constitución, e o importe anual das rendas non poderá decrecer en máis dun 5 por 100 respecto do ano anterior.
- c. **O contribuínte deberá comunicar á entidade aseguradora que a renda vitalicia que se contrata constitúe o reinvestimento do importe obtido** pola transmisión de elementos patrimoniais, para os efectos da aplicación da exención prevista neste artigo.

Outros requisitos e condicións para a aplicación da exención

A. Límite máximo do reinvestimento

A cantidade máxima total cuxa reinvestimento na constitución de rendas vitalicias dará dereito a aplicar a exención **será de 240.000 euros**.

Se como consecuencia do reinvestimento do importe dunha transmisión nunha renda vitalicia superásese, considerando os reinvestimentos anteriores, **a cantidade de 240.000 euros**, unicamente **considerarase reinvestido o importe da diferenza entre 240.000 euros e o importe dos reinvestimentos anteriores**.

B. Prazo do reinvestimento

A renda vitalicia deberá constituírse no prazo de **seis meses** desde a data de transmisión do elemento patrimonial.

Non obstante, cando a ganancia patrimonial estea sometida a retención e o valor de transmisión minorado no importe da retención destínese integramente a constituír unha renda vitalicia no citado prazo de seis meses, **o prazo para destinar o importe da retención á constitución da renda vitalicia ampliarase ata a finalización do exercicio seguinte a aquel en que se efectúe a transmisión**.

C. Reinversión en ano distinto ao do alleamento

Cando o reinvestimento non se realice no mesmo ano do alleamento, o contribuínte virá obrigado a facer constar na declaración do exercicio en que se obteña a ganancia de patrimonio a súa intención de reinvestir nas condicións e prazos sinalados, cubrindo para iso o epígrafe F2 da declaración e o apartado correspondente do Anexo C.2 de información adicional do modelo da declaración.

D. Reinvestimento parcial

Cando o importe reinvestido sexa inferior ao total do percibido na transmisión, unicamente excluírase de tributación **a parte proporcional da ganancia patrimonial obtida que corresponda á cantidade reinvestida**.

E. Incumprimento das condicións do reinvestimento ou anticipación, total ou parcial, dos dereitos económicos derivados da renda vitalicia constituída

O incumprimento de calquera das condicións establecidas neste artigo, ou a anticipación, total ou parcial, dos dereitos económicos derivados da renda vitalicia constituída, determinará a sometemento a gravame da ganancia patrimonial correspondente.

En tal caso, o contribuínte imputará a ganancia patrimonial non exenta ao ano da súa obtención, practicando autoliquidación complementaria, con inclusión dos xuros de mora, que se presentará no prazo que medie entre a data en que se produza o incumprimento e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento.

Exemplo: reinvestimento en rendas vitalicias

Dona P.P.G. vende o 7 de marzo de 2024 accións da sociedade "XX" que cotizan en Bolsa por un importe de 50.000 euros. As devanditas accións foron adquiridas en 1997 pola cantidade de 20.000 euros.

En agosto de 2024 constitúe unha renda vitalicia mediante o pagamento dunha prima de 50.000 euros.

Así mesmo, en setembro vende por 250.000 euros un inmovible que adquiriu no ano 1999 por 110.000 euros, incluídos os gastos e tributos inherentes á devandita adquisición.

O importe obtido na venda, destínase tamén á constitución da renda vitalicia.

Determinar a contía da ganancia patrimonial exenta por reinvestimento.

Solución:

1. Transmisión das accións da sociedade "XX"

Valor de transmisión: 50.000

Valor de adquisición: 20.000

Ganancia patrimonial $(50.000 - 20.000) = 30.000$

Ganancia patrimonial exenta por reinvestimento: 30.000

2. Transmisión o inmovible

Valor de transmisión: 250.000

Valor de adquisición: 110.000

Ganancia patrimonial $(250.000 - 110.000) = 140.000$

Ganancia patrimonial exenta [\(1\)](#) $(190.000 \times 140.000) \div 250.000 = 106.400$

Nota ao exemplo:

(1) Xa que a cantidade máxima a reinvestir en renda vitalicia é de 240.000 euros e o importe da transmisión supera, considerando os reinvestimentos anteriores, esta cantidade, unicamente considerarase reinvestido o importe da diferenza entre 240.000 euros e o importe dos reinvestimentos anteriores, isto é, 190.000 euros (240.000 – 50.000).

Como o importe que se considera reinvestido (190.000 euros) é inferior ao total do percibido na transmisión (250.000 euros), unicamente excluírase de tributación a parte proporcional da ganancia patrimonial obtida que corresponda á cantidade reinvestida. [\(Volver\)](#)

Imputación temporal das ganancias e perdas patrimoniais

Imputación das ganancias e perdas patrimoniais producidas en 2024

Criterio xeral

Normativa: Art. 14. 1. c) Lei IRPE

A declaración e determinación do importe das ganancias e perdas patrimoniais deben efectuarse e imputarse ao período impositivo en que teña lugar a alteración patrimonial.

Criterios especiais

Normativa: Art. 14.2.c), d), g), i), j) e k) Lei IRPE

A. Operacións a prazos ou con prezo adiado

Nestes casos, **o contribuínte poderá optar por imputar proporcionalmente** as ganancias ou perdas patrimoniais producidas, a medida que se fagan esixibles os cobramentos correspondentes.

Consideraranse operacións a prazo ou con prezo adiado aquelas cuxo prezo se perciba, total ou parcialmente, mediante pagamentos sucesivos, sempre que o período transcorrido entre a entrega do ben ou a posta a disposición do ben ou dereito e o vencemento do último prazo sexa superior ao ano.

Cando o pagamento dunha operación a prazos ou con prezo adiado instrumentácese, en todo ou en parte, mediante a emisión de efectos cambiarios e estes fosen transmitidos en firme antes do seu vencemento, a renda imputarase ao período impositivo da súa transmisión.

Importante: o exercicio da opción para a imputación temporal da aplicación do criterio de cobramentos adiados, efectuarase, elemento por elemento, no apartado "Ganancias e perdas patrimoniais con prezo adiado pendentes de imputación en exercicios futuros" do Anexo C.1 da declaración.

En ningún caso terán este tratamento, para o transmitente, as operacións derivadas de contratos de rendas vitalicias ou temporais. Cando se transmitan bens e dereitos a cambio dunha renda vitalicia ou temporal, a ganancia ou perda patrimonial para o rendeiro imputarase ao período impositivo en que se constituía a renda.

B. Axudas públicas

En xeral: As ganancias patrimoniais derivadas de **axudas públicas** imputaranse ao período impositivo **en que teña lugar o seu cobramento**, sen prexuízo das **opcións** que se recollen a continuación:

- **Axudas públicas percibidas como compensación polos defectos estruturais da vivenda habitual.** Cando as devanditas axudas se destinen á reparación da vivenda habitual poderán **imputarse por cuartas partes**, no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

Precisión: este criterio introdúcese, con efectos 1 de xaneiro de 2015, pola Lei 26/2014, do 27 de novembro, pola que se modifican a Lei 35/2006, do 28 de novembro, do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (BOE do 28 de novembro). Con anterioridade o criterio administrativo nestes supostos fixaba a imputación no momento en que o concedente comunicaba a concesión ao solicitante, independentemente do momento do pagamento. Non obstante, se de acordo cos requisitos da concesión, a exigibilidade do pagamento da subvención producíase con posterioridade ao ano da súa comunicación, a ganancia xerada pola subvención debía imputarse ao período impositivo en que fóra esixible o importe correspondente.

- **Axuda estatal directa á entrada da vivenda .** As axudas incluídas no ámbito dos plans estatais para o acceso, por primeira vez á vivenda en propiedade, percibidas polos contribuíntes, a partir do 1 de xaneiro de 2002, mediante pagamento único en concepto de Axuda Estatal Directa á Entrada (AEDE), **poderán imputarse por cuartas partes** no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.
- **Axudas públicas a titulares de bens do Patrimonio Histórico Español inscrito no Rexistro xeral de bens de interese cultural.** Estas axudas, destinadas exclusivamente á súa conservación ou rehabilitación, **poderán imputarse por cuartas partes** no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes, sempre que se cumpran as esixencias establecidas na Lei 16/1985 do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español, en particular respecto dos deberes de visita e exposición pública dos devanditos bens.
- **Desde o 1 de xaneiro de 2020 as axudas públicas para a primeira instalación de mozos agricultores** previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural de España **que se destinen á adquisición dunha participación no capital de empresas agrícolas societarias.** Estas poderán **imputarse por cuartas partes**, no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

Atención: tamén desde o 1 de xaneiro de 2020 as [axudas públicas para a primeira instalación de mozos agricultores](#) previstas no Marco Nacional de Desenvolvemento Rural de España que non se destinen á adquisición dunha participación no capital de empresas agrícolas societarias, poderán imputarse como **rendementos de actividades económicas** por cuartas partes, no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

C. Créditos vencidos e non cobrados

As perdas patrimoniais derivadas de créditos vencidos e non cobrados poderán imputarse ao período impositivo en que concorra **algunha** das seguintes circunstancias:

1. Que adquira eficacia unha quitación establecida nun **acordo de refinanciamento xudicialmente homologable** aos que se refire o artigo 71 bis e a disposición adicional cuarta da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal ou nun **acordo extraxudicial de pagamentos** aos que se refire o Título X (artigo 231 a 242 bis) da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, o Título III do libro segundo (artigos 631 a 694) do Real decreto Legislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.

Desde o 1 de setembro de 2020, o acordo de refinanciamento e o acordo extraxudicial de pagamentos rexíanse polo que se establece nos artigos 697 a 720 do texto refundido da Lei Concursal, na redacción dada polo Real decreto Legislativo 1/2020, do 5 de maio.

Non obstante, desde o 26 de setembro de 2022, a Lei 16/2022, do 5 de setembro, de reforma do texto refundido da Lei Concursal (BOE do 6 de setembro), **substitúe os acordos de refinanciamento e acordos extraxudiciais de pagamento, por unha nova institución, os plans de reestruturación**, que reúne ambas as dúas, aínda que con algunhas adaptacións para os debedores de menor activo, de menor cifra de negocios ou de menor número de traballadores. Os plans de reestruturación, a súa aprobación, a súa homologación xudicial e o réxime de impugnación regúlanse no Título III do Libro segundo do texto refundido da Lei Concursal.

2. Que, encontrándose o debedor en situación de concurso, **adquira eficacia o convenio en que se acorde unha quitación** no importe do crédito conforme ao que se dispón no artigo 133 da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal, en cuxo caso a perda computarase pola contía da quitación.

A partir do 1 de setembro de 2020 deben terse en conta os artigos 393, 394 e 395 do Real decreto Legislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal.

Noutro caso, se non se acorda a quitación, a perda pode imputarse **cando conclúa o procedemento concursal sen que se satisfixese o crédito** non sendo que se acorde a conclusión do concurso polas seguintes causas ás que se refiren os apartados 1.º, 4.º e 5.º do artigo 176 da Lei 22/2003, do 9 de xullo, Concursal e, desde o 1 de setembro de 2020, os apartados 1.º, 3.º e 5.º do artigo 465 do Real decreto Legislativo 1/2020, do 5 de maio, polo que se aproba o texto refundido da Lei Concursal:

- Unha vez firme o auto da Audiencia Provincial que revogue en apelación o auto de declaración de concurso.
- En calquera estado do procedemento, cando se comprobe o pagamento ou a consignación da totalidade dos créditos recoñecidos ou a íntegra satisfacción dos acredores por calquera outro medio ou que xa non existe a situación de insolvencia.

- Unha vez terminada a fase común do concurso, cando quede firme a resolución que acepte a desistencia ou a renuncia da totalidade dos acredores recoñecidos.

3. Que se cumpra o prazo dun ano desde o inicio do procedemento xudicial distinto dos de concurso que teña por obxecto a execución do crédito sen que este fose satisfeito.

Cando o crédito fóra cobrado con posterioridade ao cómputo da perda patrimonial imputarase unha ganancia patrimonial polo importe cobrado no período impositivo en que se produza o devandito cobramento.

D. Rendas pendentes de imputación

Normativa: Arts. 14.3 e 4 Lei IRPF e 63 Regulamento IRPF

1. Perda da condición de contribuínte por cambio de residencia

No suposto de que o contribuínte perda a súa condición por cambio de residencia, todas as rendas pendentes de imputación deberán integrarse na base imponible correspondente ao último período impositivo que deba declararse polo IRPF, practicándose, se é o caso, autoliquidación complementaria, sen sanción nin xuros de mora nin recarga algún.

Non obstante, se o traslado de residencia se produce **a outro Estado membro da Unión Europea**, dáse a opción ao contribuínte de aplicar a regra anterior ou de presentar, a medida en que se vaian obtendo cada unha das rendas pendentes de imputación, unha autoliquidación complementaria sen sanción, nin xuros de mora nin recarga algún, correspondente ao último período que deba declararse polo IRPF. A autoliquidación presentárase no prazo de declaración do período impositivo en que correspondese imputar as devanditas rendas en caso de non haberse producido a perda da condición de contribuínte.

Así mesmo, teñase en conta o réxime especial de ganancias patrimoniais por cambio de residencia do artigo 95 bis da lei do IRPF que se comenta no apartado "[Réxime especial: Ganancias patrimoniais por cambio de residencia](#)" deste Capítulo.

2. Falecemento do contribuínte

No caso de falecemento do contribuínte todas as rendas pendentes de imputación deberán integrarse na base imponible do último período impositivo que deba declararse.

Imputación das ganancias e perdas patrimoniais producidas en exercicios anteriores a 2024

Normativa: Arts. 45 e 46 Lei IRPF

A imputación das ganancias ou perdas patrimoniais producidas en exercicios anteriores a 2024 realizarase no presente exercicio de acordo coas seguintes regras:

a) Ganancias e perdas derivadas de transmisións de elementos patrimoniais realizadas a prazos ou con prezo adiado.

Calquera que sexa o período de xeración da ganancia ou perda patrimonial producida en exercicios anteriores por operacións a prazos ou con prezo adiado cuxo cobramento se produza, total ou parcialmente, no exercicio 2024, a imputación realízase á base imponible

do aforro. Para tal fin cubrirase o apartado F2 da declaración.

b) Ganancias e perdas patrimoniais non derivadas de transmisións de elementos patrimoniais.

A imputación que proceda realizar ao presente exercicio efectuarase na base imponible xeral, cubrindo para tal fin os recadros do apartado F1 da declaración, segundo corresponda.

Como exemplos das citadas ganancias patrimoniais poden citarse os premios cuxo cobramento se efectúe a prazos, así como as axudas públicas anteriormente comentadas acollidas a imputación por cuartas partes no período impositivo en que se obteñan e nos tres seguintes.

Imputación das ganancias patrimoniais derivadas de elementos afectos acollidas en exercicios anteriores a 2002 ao beneficio fiscal do adiamento por reinvestimento

As ganancias patrimoniais derivadas de elementos afectos reportadas en exercicios anteriores a 2002 que, por reinvestimento do importe obtido na adquisición de elementos afectos, acollénsese ao beneficio da imputación diferida e deban declararse no presente exercicio, incluíranse no apartado correspondente do epígrafe F2 da declaración, sexa cal for o período de xeración orixinario da ganancia patrimonial obtida no seu día.

Con esta finalidade, de acordo coa normativa vixente a 31 de decembro de 2001 (artigo 21 da Lei 43/1995, do 27 de decembro, do Imposto sobre Sociedades e artigo 34 do Regulamento do Imposto sobre Sociedades, aprobado polo Real decreto 537/1997, do 14 de abril), o importe das ganancias non integradas na base imponible do exercicio en que se devindicaron, incorporárase na parte xeral da base imponible do período impositivo en que se amorticen os elementos patrimoniais en que se materialice o reinvestimento, sempre que se trate de elementos patrimoniais amortizables.

Neste caso, integrárase na parte xeral da base imponible de cada período impositivo, a ganancia que proporcionalmente corresponda ao importe da amortización dos elementos patrimoniais en relación co seu valor de adquisición ou custo de produción.

O importe da amortización será o importe que deba ter a consideración de fiscalmente deducible, non podendo ser inferior ao resultado de aplicar o coeficiente resultante do período máximo de amortización establecida nas táboas de amortización oficialmente aprobadas.

No suposto de que o rendemento neto da actividade determínese mediante o método de estimación obxectiva, deberá tomarse como período de amortización para estes fins o período máximo establecido nas táboas de amortización oficialmente aprobadas.

Individualización das ganancias e perdas patrimoniais

Normativa: Art. 11.5 Lei IRPE

Ganancias e perdas patrimoniais obtidas no exercicio

Normativa: Art. 11.5 Lei IRPE

Para determinar a quen deben atribuírse as ganancias e perdas patrimoniais reportadas no exercicio, a Lei do IRPE establece unha regra xeral e outra especial.

Regra xeral

A. Cando resulte acreditada a titularidade dos bens ou dereitos

As ganancias e perdas patrimoniais considéranse obtidas pola persoa a quen corresponda a titularidade dos bens, dereitos e demais elementos patrimoniais de que proveñan, sendo a devandita persoa quen deberá declaralos.

Nos supostos en que a titularidade dos bens ou dereitos corresponda a varias persoas, os rendementos consideraranse obtidos por cada unha delas en proporción á súa participación na devandita titularidade.

No caso de matrimonio, e de acordo con esta regra xeral, as ganancias e perdas patrimoniais derivadas de bens e dereitos que, conforme ás disposicións ou pactos reguladores do correspondente réxime económico matrimonial, sexan comúns a ambos os dous cónxuxes, atribuiranse por metade a cada un deles, non sendo que xustifiquen outra cota de participación.

Pola contra, as ganancias ou perdas patrimoniais derivadas de bens ou dereitos privativos corresponden ao cónxuxe titular dos mesmos.

Achega gratuíta dun ben privativo por un do cónxuxes á sociedade de ganancias

A achega realizada por un do cónxuxes á sociedade de ganancias dun ben privativo considérase, tras a devandita achega, de titularidade de ambos os dous cónxuxes por metade. Supón para o aportante unha alteración na composición do seu patrimonio capaz de xerar unha ganancia ou perda patrimonial no IRPE de acordo co que se establece no artigo 33.1 da Lei do IRPE, que se determinará, en virtude do artigo 34 da devandita Lei pola diferenza entre os valores de adquisición e transmisión da metade do ben achegado. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 23 de xaneiro de 2024. Reclamación número 00/020204/2023, recaída en recurso extraordinario de alzada en unificación de criterio.

B. Cando non resulte debidamente acreditada a titularidade de bens ou dereitos

Cando non resulte debidamente acreditada a titularidade de bens ou dereitos, a Administración tributaria terá dereito a considerar como titular a quen figure como tal nun rexistro fiscal ou outro de carácter público, ao que lle serán atribuídas as ganancias ou perdas patrimoniais derivadas dos devanditos bens ou dereitos.

As ganancias non xustificadas imputaranse en función da titularidade dos bens ou dereitos en que se manifesten.

Teñen esta consideración os bens ou dereitos cuxa tenza, declaración ou adquisición non se corresponda coa renda ou patrimonio declarado polo contribuínte, así como a inclusión de débedas inexistentes en calquera declaración por este IRPE ou polo Imposto sobre o Patrimonio, ou o seu rexistro nos libros ou rexistros oficiais. Con esta finalidade, as ganancias non xustificadas integraranse pola Administración tributaria na base liquidable xeral do período impositivo respecto do que se descubran, non sendo que o contribuínte probe suficientemente que foi titular dos bens ou dereitos correspondentes desde unha data anterior á do período de prescrición. (Art. 39 Lei IRPE).

Nota : teñase en conta que o artigo 39 da Lei do IRPF foi modificado pola disposición final quinta da Lei 5/2022, do 9 de marzo, pola que se modifican a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades, e o texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes, aprobado mediante Real decreto Lexislativo 5/2004, do 5 de marzo, en relación coas asimetrías híbrida, como consecuencia da Sentenza (TXUE) do 27 de xaneiro de 2022 (asunto C-788/19) que esixiu axear á legalidade europea determinada aspectos do réxime xurídico asociado á obriga de declaración de bens e dereitos no estranxeiro (modelo 720).

Importante: as ganancias ou perdas patrimoniais derivadas de elementos afectos ao desenvolvemento de actividades económicas atribuiranse segundo as regras anteriormente comentadas polo que, tratándose de bens gananciais afectos, a ganancia ou perda patrimonial obtida atribuirase por metade a ambos os dous cónxuxes.

Regra especial

Conforme á regra especial, as ganancias patrimoniais que consistan en adquisicións de bens e dereitos que non se deriven dunha transmisión previa, como as ganancias no xogo e supostos análogos, atribúense á persoa a quen corresponda o dereito á súa obtención ou que as gañase directamente.

No caso das ganancias patrimoniais orixinadas por unha subvención, imputaranse unicamente ao contribuínte ao que se lle concedese a subvención, independentemente do uso que se lle dea á mesma.

Véxase ao respecto a resolución do TEAC do 1 de xuño de 2020, Reclamación número 00/00670/2019, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

Ganancias ou perdas patrimoniais procedentes de exercicios anteriores

As ganancias patrimoniais procedentes de exercicios anteriores que, por aplicación dos criterios especiais de imputación temporal, deban declararse no presente exercicio atribuiranse conforme ás regras de individualización anteriormente comentadas.

A compensación do saldo neto negativo de ganancias e perdas patrimoniais de 2020 a 2023 efectuarase da forma seguinte:

- a. **En tributación individual**, a compensación deberá realizarse polo contribuínte a quen correspondan, de acordo coas normas de individualización anteriormente comentadas.
- b. **En tributación conxunta**, a compensación deberá realizarse na declaración, calquera que sexa o membro da unidade familiar a quen correspondan.

Os mesmos conceptos determinados en tributación conxunta serán compensables exclusivamente, en caso de tributación individual posterior, por aqueles contribuíntes a quen correspondan de acordo coas regras sobre individualización destas rendas anteriormente comentadas.

Réxime especial: Ganancias patrimoniais por cambio de residencia

Normativa: Art. 95 bis Lei IRPF

Introdución e ámbito de aplicación

Da reforma fiscal que introduce no IRPF a Lei 26/2014, do 27 de novembro (BOE do 28 de novembro) destacou especialmente a figura, coñecida como "imposto de saída" ou "exit tax", concibida polo lexislador como instrumento para prever a evasión fiscal e medida para garantir os ingresos tributarios.

O imposto de saída que se establece no IRPF pretende gravar a ganancia patrimonial "latente" que se xerase pola titularidade das accións ou participacións do contribuínte que perda tal condición polo cambio de residencia, aínda que aínda non se materializase a devandita ganancia ao non ser transmitidas as devanditas accións ou participacións, pois o desprazamento dunha persoa física ou a outro país transfere a potestade tributaria a este último, dando lugar, cando se trata de patrimonios financeiros de elevada contía, a unha importante perda de ingresos tributarios para o país de orixe (España).

Ámbito de aplicación: requisitos subxectivos e obxectivos

Consideraranse ganancias patrimoniais as diferenzas positivas entre o valor de mercado das accións ou participacións de calquera tipo de entidade cuxa titularidade corresponda ao contribuínte, e o seu valor de adquisición, cando se dean os seguintes requisitos:

a) Requisitos subxectivos

Aplicase no suposto en que o contribuínte perda a súa condición por cambio de residencia, sempre que o devandito contribuínte tivese tal condición durante polo menos dez dos quince períodos impositivos anteriores ao último período impositivo que deba declararse por este imposto.

No caso de traballadores que optasen polo réxime fiscal especial aplicable a traballadores desprazados a territorio español, o prazo de dez exercicios comezará a computarse desde o primeiro período impositivo que non resulte de aplicación o réxime especial.

b) Requisitos obxectivos

Para a aplicación deste réxime cómpre ademais que concorra calquera das seguintes circunstancias:

- a. Que o **valor de mercado** das accións ou participacións exceda, conxuntamente, de **4.000.000 euros**.
- b. Cando non se cumpra o anterior, que na data de devindicación do último período impositivo que deba declararse por este imposto a **porcentaxe de participación** na entidade sexa superior ao **25 por 100**, sempre que o valor de mercado das accións ou participacións na citada entidade **exceda de 1.000.000 de euros**.

Neste caso unicamente aplicárase o réxime especial ás ganancias patrimoniais correspondentes ás accións ou participacións a que se refire esta circunstancia.

Regras xerais

Como se indicou, neste caso considéranse ganancias patrimoniais as **diferenzas positivas** entre o **valor de mercado das accións ou participacións** de calquera tipo de entidade cuxa titularidade corresponda ao contribuínte, e o **seu valor de adquisición**.

Para o cómputo da citada ganancia patrimonial tomarase o **valor de mercado das accións ou participacións na data de devindicación do último período impositivo** que deba declararse polo IRPF, determinado de acordo coas seguintes regras:

a) Os valores admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores definidos na Directiva 2004/39/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de abril de 2004, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, e representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades, **valoráranse pola súa cotización**.

A Directiva 2004/39/CE foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94, dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

b) Os valores non admitidos a negociación nalgún dos mercados regulados de valores definidos na Directiva 2014/65/UE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros, e representativos da participación en fondos propios de sociedades ou entidades, **valoráranse, agás proba dun valor de mercado distinto, polo maior dos dous seguintes** :

- O patrimonio neto que corresponda aos valores resultante do balance correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á data da devindicación do IRPF.
- O que resulte de capitalizar ao tipo do 20 por 100 o termo medio dos resultados dos tres exercicios sociais cerrados con anterioridade á data da devindicación do IRPF.

A este último efecto, computáranse como beneficios os dividendos distribuídos e as asignacións a reservas, excluídas as de regularización ou de actualización de balances.

Atención: teñase en conta que aínda que o artigo 95 bis da lei do IRPF refírase á Directiva 2004/39/CE, esta foi derogada con efectos do 3 de xaneiro de 2017 pola Directiva 2014/65/UE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de

2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros. Esta, no seu artigo 94 dispón que as referencias á Directiva 2004/39/CE entenderanse feitas á Directiva 2014/65/UE.

c) As accións ou participacións representativas do capital ou patrimonio das institucións de investimento colectivo, valoraranse por:

- O **valor liquidativo** aplicable na data de devindicación do último período impositivo que deba declararse por este imposto ou, no seu defecto, polo último valor liquidativo publicado.
- Cando non existise valor liquidativo tomarase o **valor do patrimonio neto** que corresponda ás accións ou participacións resultante do balance correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á citada data de devindicación, agás proba dun valor de mercado distinto.

Imputación temporal e declaración e ingreso

Atención: neste suposto en que a situación que motiva a regularización (perda da condición de contribuínte en 2024) afecta necesariamente a períodos impositivos anteriores a 2024 (pois o último exercicio en que tivo a condición de contribuínte, se é o caso, sería 2023), as ganancias patrimoniais deberán integrarse na base imponible correspondente ao último período que deba declararse por IRPE (2023).

Non obstante, se o obrigado tributario adquirise de novo a condición de contribuínte deberá regularizar a súa situación tributaria ao obxecto de obter a devolución das cantidades ingresadas correspondentes ás ganancias patrimoniais declaradas por aplicación deste réxime especial.

Consultese [este apartado](#) no manual práctico correspondente ao período impositivo que corresponda (no suposto exposto, 2023).

Regras especiais

Normativa: Art. 122 Regulamento IRPE

Adiamento do pagamento da débeda por desprazamentos temporais

a. Situacións que dan lugar ao cambio de residencia e permiten o adiamento do pagamento

A Administración tributaria, previa solicitude do contribuínte, pode aprazar o pagamento da débeda tributaria que corresponda ás ganancias patrimoniais a que se refire este epígrafe cando o cambio de residencia se deba a unha das seguintes situacións:

- Por un desprazamento temporal por motivos laborais a un país ou territorio que non teña a consideración de paraíso fiscal.
- Por calquera outro motivo, sempre que, neste caso, o desprazamento temporal prodúzase a un país ou territorio que teña subscrito con España un convenio para evitar a dobre imposición internacional que conteña cláusula de intercambio de información.

No devandito adiamento resultará de aplicación o que se dispón na LGT, e a súa normativa de desenvolvemento, e especificamente no relativo á devindicación de intereses e á constitución de garantías para o devandito adiamento.

Véxanse os artigos 65 e 82 da Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria (LGT) e os artigos 44 a 54 (ambos os dous incluídos) do Regulamento Xeral de Recadación, aprobado polo Real decreto 939/2005, do 29 de xullo. En concreto sobre a constitución de garantías e a devindicación de intereses para adiamentos teñase en conta os artigos 48 e 53 Regulamento Xeral de Recadación.

Para os efectos de constitución das garantías estas poderán constituírse, total ou parcialmente, en tanto resulten suficientes xurídicas e economicamente, sobre os valores aos que afectan as ganancias por cambio de residencia ás que é aplicable este réxime especial.

b. Especialidades do adiamento

O adiamento da débeda tributaria rexerase polas normas previstas no Regulamento Xeral de Recadación, aprobado polo Real decreto 939/2005, do 29 de xullo, coas seguintes especialidades:

- a. As solicitudes deberán formularse dentro do prazo de declaración do IRPE correspondente ao primeiro exercicio en que o contribuínte non tivese tal condición como consecuencia do cambio de residencia, e na solicitude deberá indicarse o país ou territorio ao que o contribuínte traslada a súa residencia.
- b. O adiamento vencerá como máximo o 30 de xuño do ano seguinte á finalización do prazo dos cinco exercicios seguintes ao último que deba declararse polo IRPE.

Non obstante, se se ampliase o citado prazo conforme indícase máis adiante, o vencemento do adiamento prorrogarase ata o 30 de xuño do ano seguinte á finalización do novo prazo.

- c. No caso de que o desprazamento realícese por motivos laborais, deberá achegarse un documento xustificativo da relación laboral que motiva o desprazamento emitido polo empregador.
- d. No caso de que o contribuínte transmita a titularidade das accións ou participacións con anterioridade á finalización do prazo dos cinco exercicios seguintes ao último que deba declararse polo IRPE por cambio de residencia, o adiamento vencerá no prazo de dous meses desde a transmisión das accións ou participacións.

c. Prazo do adiamento

O adiamento da débeda concederáse por cinco exercicios.

Non obstante, cando existan circunstancias que xustifiquen un desprazamento temporal por motivos laborais a un país ou territorio que non teña a consideración de [xurisdición non cooperativa](#) (cuxa duración non permita ao obrigado tributario adquirir de novo a condición de contribuínte por este imposto dentro do prazo dos cinco exercicios seguintes ao último que deba declararse polo [IRPE](#), o obrigado tributario poderá solicitar da Administración tributaria a ampliación do citado prazo para os efectos de prorrogar o vencemento do adiamento.

A ampliación en ningún caso pode exceder de cinco exercicios adicionais.

d. Solicitude de ampliación do prazo

A solicitude deberá presentarse en **prazo dos tres meses anteriores á finalización dos cinco exercicios seguintes** ao último que deba declararse por este imposto.

Na solicitude deberán constar os **motivos que xustifiquen o prolongamento do desprazamento**, así como o período de tempo que se considera necesario para adquirir de novo a condición de contribuínte por este imposto e acompañarase da xustificación correspondente.

Á vista da documentación achegada, a Administración tributaria decidirá sobre a procedencia da ampliación solicitada, así como respecto dos exercicios obxecto de ampliación.

Poderán entenderse desestimadas as solicitudes de ampliación que non fosen resoltas expresamente no prazo de tres meses.

e. Extinción da débeda obxecto de adiamento

No caso de que o obrigado tributario adquira de novo a condición de contribuínte por este imposto en calquera momento dentro do prazo dos cinco exercicios seguintes ao último que deba declararse por este imposto sen transmitir a titularidade das accións ou participacións, a débeda tributaria obxecto de adiamento quedará extinguida, así como os intereses que se devindicasen.

A citada extinción producirase no momento da presentación da declaración referida ao primeiro exercicio en que deba tributar por este imposto.

Nese suposto non procederá o reembolso de custo das garantías que se puidesen constituír.

Especialidades por cambio de residencia a outros Estados da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo

Normativa: Art. 123 Regulamento [IRPE](#)

Cando o cambio de residencia se produza a outro Estado membro da Unión Europea, ou do Espazo Económico Europeo **co que exista un efectivo intercambio de información tributaria, nos termos previstos no apartado 4 da disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro**, de medidas para a prevención da fraude fiscal, o contribuínte poderá optar por aplicar ás ganancias patrimoniais as seguintes **especialidades** :

a) A ganancia patrimonial unicamente deberá ser obxecto de autoliquidación cando no prazo dos dez exercicios seguintes ao último que deba declararse polo IRPE prodúzase algunha das seguintes circunstancias :

1. Que se transmitan inter vivo as accións ou participacións.
2. Que o contribuínte perda a condición de residente nun Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo.
3. Que se incumpra a obriga de comunicación a que se refire a letra c) deste apartado.

A ganancia patrimonial imputarase ao último período impositivo que deba declararse polo IRPE, presentandose, se é o caso, unha autoliquidación que modifique a presentada inicialmente, sen sanción nin xuros de mora nin recarga algún.

A autoliquidación presentarase no prazo que media entre a data en que se produza algunha das circunstancias referidas e o final do inmediato seguinte prazo de declaracións polo imposto ou no prazo de declaración do imposto correspondente ao primeiro exercicio en que o contribuínte non tivese tal condición como consecuencia do cambio de residencia, se este fóra posterior.

b) No suposto en que se transmitan inter vivo as accións ou participacións ao que se refire o número 1.º da letra a) anterior no prazo dos dez exercicios seguintes ao cambio de residencia, **a contía da ganancia patrimonial minorarase na diferenza positiva entre o valor de mercado das accións ou participacións e o seu valor de transmisión.**

Con esta finalidade, o valor de transmisión incrementarase no importe dos beneficios distribuídos ou de calquera outras percepcións que determinasen unha minoración do patrimonio neto da entidade con posterioridade á perda da condición de contribuínte, non sendo que tales percepcións tributasen polo Imposto sobre a Renda de non Residentes.

c) O contribuínte deberá comunicar á Administración tributaria a opción por aplicar as especialidades ás que nos referimos nas letras anteriores, a ganancia patrimonial posta de manifesto, o Estado ao que traslada a súa residencia, con indicación do domicilio, así como as posteriores variacións, e o mantemento da titularidade das accións ou participacións.

d) No caso de que transcorrese o prazo de dez anos sen haberse producido algunha das circunstancias previstas na letra a) deste apartado, **non será esixible autoliquidar a ganancia.**

Exercicio da opción para aplicar as especialidades

A opción pola aplicación das especialidades anteriores exercitarase polo contribuínte mediante comunicación á Administración tributaria a través do modelo 113, aprobado por Orde HAP/2835/2015, do 28 de decembro (BOE do 30 de decembro) en que se fará constar,

entre outros datos, os seguintes:

- Identificación das accións ou participacións que dan lugar ás ganancias patrimoniais por cambio de residencia.
- Valor de mercado das accións ou participacións.
- Estado ao que se traslada a residencia, con indicación do domicilio, así como as posteriores variacións no domicilio.

A comunicación deberá presentarse no prazo comprendido entre a data do desprazamento e a data de finalización do prazo de declaración do IRPE correspondente ao primeiro exercicio en que o contribuínte non tivese tal condición como consecuencia do cambio de residencia.

Especialidades por cambio de residencia a un país ou territorio considerado como xurisdición non cooperativa

Cando o cambio de residencia se produza a un país ou territorio cualificado como xurisdición non cooperativa e o contribuínte non perda a súa condición conforme artigo 8.2 da Lei do IRPE aplicaranse as seguintes **especialidades** :

- a. As ganancias patrimoniais imputaranse ao último período impositivo en que o contribuínte teña a súa residencia habitual en territorio español, e para o seu cómputo tomarase o valor de mercado das accións ou participacións na data de devindicación do devandito período impositivo.
- b. No caso de que se **transmitan as accións ou participacións nun período impositivo en que o contribuínte manteña tal condición**, para o cálculo da ganancia ou perda patrimonial correspondente á transmisión tomarase como valor de adquisición o valor de mercado das accións ou participacións que se tivese en conta para determinar a ganancia patrimonial prevista neste artigo.

Véxase ao respecto a definición de xurisdición non cooperativa que recolle a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal e que se comenta no apartado denominado "[Relación de países e territorios de xurisdición non cooperativa](#)" no Capítulo 10 deste Manual.

Caso práctico

Don J.P.C. realizou durante o exercicio 2024 as seguintes operacións con transcendencia fiscal:

- O día 3 de marzo de 2024 alleou 11,2568 participacións no fondo de investimento mobiliario "X", NIF G83000000, por 15.800 euros, descontados os gastos inherentes á transmisión satisfeita polo mesmo. As devanditas participacións foron adquiridas o 10-05-2004 por un importe de 15.000 euros, incluídos os gastos da adquisición.

- O día 1 de xullo de 2024 realizou a venda duns piso, sito na rúa Toledo, número 10, de Madrid, por un importe de 150.000 euros, aboando en concepto de Imposto Municipal sobre Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana 1.900 euros.

Os devanditos piso foi adquirido o día 20-12-1994 por un importe equivalente a 90.000 euros, sendo esta a cantidade declarada como base imponible para os efectos do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais. Os gastos inherentes á adquisición satisfeita polo adquirente en xaneiro de 1995, en concepto de notaría, rexistro e Imposto sobre Transmisións ascenderon a un importe equivalente a 8.000 euros.

O valor catastral dos piso no exercicio 1994 ascendía a un importe equivalente a 27.000 euros, de que o 40 por 100 correspondían ao valor do solo. Don J.P.C. tivo arrendados os devanditos piso nos anos 1995 e 1996. A referencia catastral do inmovible é 0042807VK4704A0003KI.

- O día 16 de xullo de 2024 procede á transmisión de 1.000 accións de T.S.A., que cotiza en Bolsa, obtendo un importe 12.000 euros, unha vez descontados os gastos inherentes á venda. As devanditas accións foron adquiridas o 25-05-2015, por un importe de 16.800 euros, incluídos os gastos accesorios á devandita adquisición.
- O día 16 de agosto de 2024 procede a adquirir 1.000 accións homoxéneas de T.S.A., por 16.500 euros, incluídos os gastos accesorios de adquisición.
- O día 23 de xuño de 2009 adquiriu participacións preferentes emitidas orixinalmente por unha Caixa de Aforros por importe de 15.500 euros. En febreiro de 2012 aceptou unha oferta de compra dos devanditos valores por un importe equivalente do 100 por 100 do seu valor nominal, que se aplicou á simultánea subscripción de 5.000 accións do banco Z.K en que se integrou o negocio financeiro da Caixa de Aforro. O 14-11-2024 vende a totalidade das accións por importe de 6.560 euros.

Determinar o importe e cualificación das ganancias ou perdas patrimoniais obtidas polo contribuínte no exercicio 2024, tendo en conta que non se realizou desde o 1 de xaneiro de 2015 transmisión de elementos patrimoniais a cuxa ganancia lle fóra aplicable a disposición transitoria novena da Lei do IRPF.

Solución:

1. Transmisión de participacións do fondo de investimento mobiliario "X":

Valor de transmisión: 15.800

Valor de adquisición: 15.000

Ganancia patrimonial $(15.800 - 15.000) = 800$

Cualificación e declaración da ganancia patrimonial

Ao proceder a ganancia patrimonial da transmisión de participacións dun fondo de investimento mobiliario debe declararse no subapartado "Ganancias e perdas patrimoniais sometidas a retención ou ingreso a conta derivadas de transmisións ou reembolsos de accións ou participacións de institucións de investimento colectivo (sociedades e fondos de

Investimento)" do apartado F2 da declaración.

2. Transmisión dos piso:

Valor de transmisión $(150.000 - 1.900)$ (1) = 148.100

Valor de adquisición (2): 96.380

Ganancia patrimonial $(148.100,00 - 96.380,00) = 51.720$

Ganancia patrimonial reducible (xerada ata 19-01-2006)

$(51.720 \times 4.049) \div 10.786$ (3) = 19.415,38

Nº de anos de permanencia a 31-12-1996: 3 anos

Redución por coeficientes de abatemento $(19.415,38 \times 11,11 \%) = 2.157,05$

Ganancia patrimonial reducida $(51.720 - 2.157,05) = 49.562,95$

Cualificación e declaración da ganancia patrimonial

Ao derivar a ganancia patrimonial dunha transmisión dun elemento patrimonial (inmóble) intégrase na base imponible do aforro e debe declararse dentro do subapartado "Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de inmoables e dereitos reais sobre bens inmoables" dentro do apartado F2 da declaración.

3. Venda de accións con recompra de valores homoxéneos:

Valor de transmisión: 12.000

Valor de adquisición: 16.800

Perda patrimonial $(12.000 - 16.800) = - 4.800$

Cualificación e declaración da perda patrimonial

Ao derivar a perda patrimonial dunha transmisión de accións negociadas en mercados oficiais (a integrar na base imponible aforro), debería declararse no subapartado "Ganancias e perdas patrimoniais derivadas de transmisións de accións ou participacións negociadas" do apartado F2 da declaración. Agora ben, ao haberse producido unha recompra de accións homoxéneas dentro do prazo fixado pola Lei (dous meses), non poderá efectuarse a integración desta perda na declaración do propio exercicio, senón na do exercicio en que se proceda á transmisión total ou parcial das accións adquiridas.

4. Venda de accións recibidas por troco de valores de participacións preferentes

Valor de transmisión: 6.560

Valor de adquisición: 15.500

Perda patrimonial $(6.560 - 15.500) = - 8.940$

Cualificación e declaración da perda patrimonial

Ao derivar a perda patrimonial dunha transmisión de accións negociadas en mercados oficiais que se recibiron por troco de valores de participacións preferentes (a integrar na base imponible do aforro), deberá declararse no subapartado "Ganancias e perdas patrimoniais derivadas de transmisións de accións ou participacións negociadas" do apartado F2 da declaración.

Notas ao exemplo:

(1) Do valor de transmisión deduciuse a cantidade abonada en concepto de Imposto Municipal sobre o Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana. [\(Volver\)](#)

(2) O valor de adquisición determínase da seguinte forma:

- Importe real da adquisición: (90.000): +90.000

- Gastos e tributos: (8.000): +8.000

- Amortización ano 1995 e 1996 $[(1,5\% \text{ s}/90.000 \times 0,6) \times 2] = -1.620$

Total valor de adquisición $(90.000+8.000-1.620) = 96.380$

As amortizacións correspondentes aos exercicios 1995 e 1996 calculáronse sobre o valor dos piso para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio, excluído o valor correspondente ao chan. O devandito valor, de acordo coas especificacións contidas no recibo do Imposto sobre Bens Inmóbles, representa o 40 por 100 do total. Así mesmo, utilizouse a porcentaxe do 1,5 por 100 para calcular as devanditas amortizacións ao ser este o que correspondía de acordo co que se dispón no anterior Regulamento do IRPF. [\(Volver\)](#)

(3) A ganancia patrimonial xerada ata o 19-01-2006, determinouse distribuindo a ganancia patrimonial total entre o número de días existentes entre a data de adquisición dos piso (20-12-1994) e o 19-01-2006, que ascende a 4.049 días, respecto do número total de días que os piso permaneceu no patrimonio do contribuínte, é dicir, entre os días 20-12-1994 e 01-07-2024, que ascende a 10.786 días. [\(Volver\)](#)

Cadro: Excesos de adxudicación na extinción do condominio. Resolución do TEAC do 7 de xuño de 2018

O seguinte cadro recolle os criterios fixados na Resolución do TEAC do 7 de xuño de 2018, Reclamación número 00/02488/2017, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

Excesos de adxudicación na extinción do condominio. Resolución do TEAC do 7 de xuño de 2018

Adxudicacións	Valor do inmovible na data de extinción do condominio	Tributación
As adxudicacións correspóndense coa cota de titularidade de cada comuneiro	Igual ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	Non existe alteración patrimonial para ningún dos comuneiros e, polo tanto, non se produce ganancia ou perda patrimonial. Artigo 33.2 Lei do <u>IRPE</u> .
	Maior ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	
O inmovible ao resultar indivisible ou desmerecer moito coa división, adxudícase na súa totalidade a un dos comuneiros con obriga de compensar en metálico aos restantes	Igual ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	Comuneiro ao que se adxudica na súa totalidade o inmovible e compensa en metálico aos demais: Tributa pola modalidade actos xurídicos documentados do ITPAJD pola parte que se adquire ex novo en virtude de tal operación (criterio fixado en Sentenza do TS 1.484/2018, do 9 de outubro).
	Maior ao valor do inmovible cando se	Resto dos comuneiros que transmiten as súas cotas indivisas de participación a cambio de prezo: Xa que o valor do inmovible non experimentou aumento de valor non se xeraría para eles ganancia ou perda patrimonial a título oneroso. Comuneiro ao que se adxudica na súa totalidade o inmovible e compensa en metálico aos demais: Tributa unicamente pola modalidade actos xurídicos

	constituíu o condominio	documentados do <u>ITPAJD</u> pola parte que se adquire ex novo en virtude de tal operación (criterio fixado en Sentenza do TS 1.484/2018, do 9 de outubro). Resto dos comuneiros que transmiten as súas cotas indivisas de participación a cambio de prezo: Xerárase para eles unha ganancia patrimonial a título oneroso.
Divídese entre os comuneiros sen respectar a cota de titularidade de cada un e sen compensar en metálico estas diferenzas	Igual ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	Comuneiro/s que recibe unha parte do inmovible superior á que lles correspondería pola súa cota de participación: Hai exceso de adxudicación ao adquirir a título gratuito a parte de cota indivisa correspondente a ese superávit e tributa no ISD polo devandito exceso de adxudicación. Comuneiro/s que reciben unha parte do inmovible inferior á que correspondería pola súa cota de participación: Estarían transmitindo ao primeiro a título gratuito a parte de cota indivisa correspondente a ese déficit, producíndose unha alteración na composición do seu patrimonio pero xa que o valor do inmovible non experimentou aumento non se xeraría para eles ganancia ou perda patrimonial a título lucrativo.
	Maior ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	Comuneiro/s que recibe unha parte do inmovible superior á que lles correspondería pola súa cota de participación. Hai exceso de adxudicación ao adquirir a título gratuito a parte de cota indivisa correspondente a ese superávit e tributa no ISD polo devandito exceso de adxudicación Comuneiro/s que reciben unha parte do inmovible inferior á que correspondería pola súa cota de participación: Estarían transmitindo ao primeiro a título gratuito a parte de cota indivisa correspondente a ese déficit, producíndose unha alteración na composición do seu patrimonio e xa que o valor do inmovible experimentou aumento xerárase para eles unha ganancia patrimonial a título lucrativo.
Divídese entre os comuneiros sen respectar a cota de titularidade de cada un, pero compensando en metálico estas diferenzas	Igual ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	Comuneiro/s que recibe unha parte do inmovible superior á que lles correspondería pola súa cota de participación. Hai exceso de adxudicación ao adquirir a título oneroso a parte de cota indivisa correspondente a ese superávit e tributa no ITP polo exceso de adxudicación Comuneiro/s que reciben unha parte do inmovible inferior á que correspondería pola súa cota de participación e compensación en metálico polo resto. Estarían transmitindo ao primeiro a título oneroso a parte de cota indivisa correspondente a ese déficit, producíndose unha alteración na composición do seu patrimonio pero

		xa que o valor do inmovible non experimentou aumento non se xeraría para eles ganancia ou perda patrimonial a título oneroso.
	Maior ao valor do inmovible cando se constituíu o condominio	Comuneiro/s que recibe unha parte do inmovible superior á que lles correspondería pola súa cota de participación. Hai exceso de adxudicación ao adquirir a título oneroso a parte de cota indivisa correspondente a ese superávit e tributa no ITP polo exceso de adxudicación Comuneiro/s que reciben unha parte do inmovible inferior á que correspondería pola súa cota de participación e compensación en metálico polo resto. Estarían transmitindo ao primeiro a título oneroso a parte de cota indivisa correspondente a ese déficit, producíndose unha alteración na composición do seu patrimonio e xa que o valor do inmovible experimentou aumento xerárase para eles unha ganancia patrimonial a título oneroso.

Nota: as diferentes situacións e os criterios xurídicos que establece o TEAC nesta resolución do 7 de xuño de 2018 van referidos á extinción do condominio sobre un **único** ben inmovible

Non obstante, a propia resolución do **TEAC** do 7 de xuño de 2018 sinala que en moitas ocasións a copropiedade recae sobre varios inmovibles. Aínda que a diversidade de situacións pode ser inabarcable, poden sinalarse algúns criterios relevantes que transcribimos a continuación:

- Con carácter previo, hai que determinar en cada caso a existencia dunha ou varias comunidades de bens. Neste sentido, e á vista das situacións fartas frecuentes na práctica, hai que ter en conta que, aínda que dous ou máis inmovibles sexan propiedade de dous ou máis titulares, iso non determina automaticamente a existencia dunha única comunidade de bens, senón que poderá haber unha ou máis comunidades en función da orixe da referida comunidade. Así acontece cando os bens comúns proceden, uns dunha adquisición hereditaria e outra por ser adquiridos por actos inter vivo, ou cando, aínda sendo adquiridos todos os bens a título hereditario, procedan de distintas herdanzas. En tales casos debe entenderse que concorren dúas comunidades, unha de orixe inter vivo e outra de orixe mortis causa, ou as dous de orixe mortis causa, sen que en nada obste ao anterior que os titulares das dúas comunidades sexan as mesmas persoas. No suposto de que se trate de dous ou máis condominios, a súa disolución suporá a existencia de dous ou máis negocios xurídicos diferentes que, como tales, deben ser tratados.
- No caso de que existan dous ou máis bens inmovibles na comunidade de bens, hai que atender o conxunto dos bens que integren a mesma aos efectos de determinar se a posterior adxudicación a cada un dos comuneiros correspóndese ou non coa respectiva cota de titularidade, de forma tal que poida non existir unha alteración na composición dos seus respectivos patrimonios. Só no caso de que se atribúisen a algún dos comuneiros bens ou dereitos por maior valor que o correspondente á súa cota de titularidade, existiría unha alteración patrimonial no outro, xerándose, neste último, unha ganancia ou perda patrimonial. De acordo co exposto, non existiría alteración patrimonial con motivo da disolución do condominio sobre os varios inmovibles sempre que os valores de adxudicación se correspondan co seu respectivo valor de mercado e que as adxudicacións efectuadas se correspondan coa respectiva cota de titularidade, conservando os bens adxudicados os valores e datas de adquisición orixinaria.

Cadros: usufruto sobre bens inmuebles

Usufruto e desmembramento da propiedade: concepto e definicións

USUFRUTO SOBRE BENS INMOBLES IRPE. Cadro I

Conceptos	Propiedade plena : Artigo 348 do Código Civil: "A propiedade é o dereito de gozar e dispor dunha cousa, sen máis limitacións que as establecidas nas leis". Desmembramento do dominio : O desmembramento do pleno dominio (a propiedade) comporta a separación das facultades que integran o dereito de propiedade mediante a constitución de dereitos reais de gozo sobre o ben (dereito de usufruto, dereitos de uso e cuarto e servidumes) e o dereito de núa propiedade. Usufruto : O dereito de usufruto concede a facultade de uso, gozo e aproveitamento de bens alleos sen alterar a súa forma nin a súa substancia (artigos 467 a 522 Código Civil). Núa propiedade : A núa propiedade constitúe o dereito a gozar plenamente da propiedade do ben cando se extinga o usufruto. Mentres perdure o usufruto o nó propietario unicamente ten a facultade de disposición sobre o ben pero non o uso, gozo e aproveitamento do mesmo.
Desmembramento do dominio	• O propietario resérvase a núa propiedade e constitúe a favor dun terceiro un dereito de usufruto : a persoa a favor da que se constitúe o usufruto como beneficiario debe tributar por <u>ITP</u> ou <u>ISD</u> (en función de que a constitución do usufruto ao seu favor fose a título oneroso ou lucrativo). O propietario obtén no <u>IRPE</u> pola constitución do usufruto rendementos de capital inmobiliaria. • O propietario transmite a núa propiedade e resérvase o usufruto : O adquirente da núa propiedade debe tributar pola transmisión por <u>ITP</u> ou <u>ISD</u> (en función do carácter oneroso ou gratuíto da transmisión) e o propietario está suxeito no <u>IRPE</u> pola ganancia ou perda patrimonial xerada pola devandita transmisión. Porén, non se produce tributación nin feito impositivo algún polo dereito de usufruto que permanece en poder do seu propietario. • O propietario constitúe o usufruto e transmite a núa propiedade a diferentes persoas : Cada un dos adquirentes deben tributar por <u>ITP</u> ou <u>ISD</u> (en función do carácter oneroso ou gratuíto) pola constitución de usufruto, e pola transmisión da núa propiedade. O propietario, agás nos casos de sucesión mortis causa, obtén no <u>IRPE</u> pola constitución do usufruto rendementos de capital inmobiliaria e pola transmisión da núa propiedade no <u>IRPE</u> unha ganancia ou perda patrimonial.
Usufruto	Valoración dos dereitos de usufruto (Artigos 49 e 51 Regulamento do <u>ISD</u> e artigos 10 texto refundido da Lei do <u>ITPAJD</u>)

	• Usufruto temporal : Se reputará proporcional ao valor total dos bens sobre que recaia, en razón dun 2 por 100 por cada período dun ano, sen exceder do 70 por 100. Non se computarán as fraccións de tempo inferiores ao ano, aínda que o usufruto por tempo inferior a un ano computarase no 2 por 100 do valor dos bens. • Usufruto vitalicio : Estimarase que o valor é igual o 70 por 100 do valor total dos bens cando o usufrutuário conte menos de vinte anos, minorándose a porcentaxe na proporción dun 1 por 100 por cada ano máis, co límite mínimo do 10 por 100. (Regra práctica para o cálculo do usufruto: restar ao número 89 a idade do usufrutuário. O resultado desta operación dános a porcentaxe do valor do usufruto: $[(89 - \text{idade do usufrutuário}) / 100]$). • Outros tipos de usufruto : ◦ Usufrutos vitalicios que pola súa parte son temporais (Artigo 49.c) Regulamento do ISD) ◦ Usufruto en favor de persoa xurídica (Artigo 49.d) Regulamento do ISD) ◦ Usufruto con condición resolutoria distinta da vida do usufrutuário (Artigo 51.7 Regulamento do ISD) ◦ Usufruto sucesivo (Artigo 51.5 Regulamento do ISD) ◦ Usufruto constituído en favor de cónxuxes (Artigo 51.5 Regulamento do ISD)
Núa propiedade	O valor da núa propiedade computarase pola diferenza entre o valor do usufruto e o valor total dos bens.

Este cadro ten carácter meramente informativo.

Constitución do usufruto

USUFRUTO SOBRE BENS INMOBLES IRPE. Cadro II

Xeitos de constituírse		Propietario que constitúe o usufruto	Persoa a favor da que se constitúe o usufruto
A favor dun terceiro Prodúcese o desmembramento do pleno dominio en núa propiedade e usufruto. O propietario crea “ex novo” o dereito de usufruto que non existía con anterioridade polo que non se transmite, senón que se constitúe.	A título oneroso Por actos inter vivo (venta por prezo)	Rendementos de capital inmobiliaria (<u>IRPE</u>): - Importe que por todos os conceptos satisfágalle a persoa a favor da que se constituía o dereito. Se a persoa a favor da que se constituía o dereito é o cónxuxe ou un parente, incluídos os afíns, ata o terceiro grao inclusive, o rendimento neto total non poderá ser inferior á renda imputada derivada do devandito inmovible (artigo 85 Lei do <u>IRPE</u>). - Se constitúe un usufruto vitalicio a favor do terceiro poderase aplicar a redución do 30 %por rendementos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo. [artigo 23.3 da Lei do <u>IRPE</u> e 15.c) do seu Regulamento].	O titular do dereito de usufruto (e non o nó propietario) é o que ten o dereito de uso e goce e percibe os froitos do ben polo que a el atribúense as seguintes rendas no <u>IRPE</u>: A. Se arrenda ou cede o inmovible: Rendementos de capital inmobiliaria. Para o cálculo do rendimento neto de capital inmobiliaria debe terse en conta que a amortización fiscalmente deducible é a que corresponda ao dereito de usufruto [artigo 23.1.b) da Lei do <u>IRPE</u> e 14.3 do seu Regulamento], que será: - Usufruto temporal: custo de adquisición entre o nº de anos de duración - Usufruto vitalicio: 3% do custo de adquisición satisfeita B. Se o inmovible está á súa disposición e non se arrenda ou cede: Imputación de rendas inmobiliarias. - O 2 %, con carácter xeral. A devandita porcentaxe debe aplicarse sobre o valor catastral do inmovible que figure no recibo do <u>IBI</u> do exercicio. - O 1,1% nos seguintes supostos: a. Inmobles cuxos valores catastrais
	A título gratuito a. Por actos inter vivo b: Por actos mortis causa: - Sucesión intestada (usufruto viudal) - Testamento	A. Se pode acreditarse que a constitución do usufruto foi a título gratuito ou se pola constitución do dereito de usufruto tributou o usufrutuario no <u>ISD</u> Por actos inter vivo (doazón) : obtén rendementos de capital inmobiliaria que, ao acreditarse a gratuidade, limítanse á imputación do rendimento neto previsto no artigo 85 da Lei do <u>IRPE</u> durante cada un dos anos de duración de usufruto.	

Xeitos de constituírse		Propietario que constitúe o usufruto	Persoa a favor da que se constitúe o usufruto
		B. Por mortis causa: Non tributan <u>IRPE</u>. Se non pode acreditarse que foi a título gratuito Agás proba en contrario, presúmese que a constitución do dereito de usufruto é retribuída (artigo 6.5 Lei do <u>IRPE</u>) polo que dá lugar á obtención de rendementos de capital inmobiliaria, que deben valorarse, de acordo co artigo 40 da Lei do <u>IRPE</u>, polo valor normal no mercado, sen prexuízo da aplicación das regras de rendemento mínimo no caso de constitución do usufruto a favor do cónxuxe ou dun parente, incluídos os afíns, ata o terceiro grao inclusive (artigo 24 da Lei do <u>IRPE</u>) ou da aplicación de redución do 30 %por rendementos obtidos de forma notoriamente irregular no tempo en caso de usufruto vitalicio (artigo 15 do Regulamento do <u>IRPE</u>).	fosen revisados, modificados ou determinados mediante un procedemento de valoración colectiva de carácter xeral, de conformidade coa normativa catastral e entrasen en vigor no período impositivo ou no prazo dos dez períodos impositivos anteriores. b. Inmobles que, á data de devindicación do <u>IRPE</u> (normalmente, o 31 de decembro), carecen de valor catastral ou este non fose notificado ao titular.

Este cadro ten carácter meramente informativo.

Transmisión do usufruto

USUFRUTO SOBRE BENS INMOBLES IRPE. Cadro III

Xeitos de transmitirse		Titular do dereito de usufruto	Persoa que o adquire (usufrutuario)
A favor dun terceiro distinto do nó propietario O usufrutuario transmite o seu dereito. Se se trata dun usufruto vitalicio o usufruto subsistirá ata que faleza a persoa sobre a que se constituíu o usufruto (a usufrutuaria orixinal). Se se trata dun usufruto temporal polo tempo que reste desde que se constituíu orixinalmente ata a súa extinción	A título oneroso: Por actos inter vivo (venta por prezo)	Obterá no <u>IRPE</u> unha ganancia ou perda patrimonial pola diferenza entre: Valor de transmisión (+) Importe real da transmisión (ou valor de transmisión para os efectos do <u>ISD</u> se a transmisión é a título gratuíto). (-) Gastos e tributos inherentes á transmisión satisfeita polo transmitente. Valor de Adquisición (a data de adquisición será a de constitución de usufruto ao seu favor) (+) Importe real da adquisición (ou valor de adquisición para os efectos do <u>ISD</u> se a adquisición foi a título gratuíto). (+) Inversións e melloras efectuadas nos bens adquiridos. (+) Gastos e tributos inherentes á adquisición (agás intereses), satisfeitos polo adquirente. (-) <i>Polos exercicios en que os bens inmobles sobre a que se constituíu o usufruto estiveron arrendado ou cedidos e polo que se obtivo rendementos de capital inmobiliaria</i> (artigo 40.1 do Regulamento do <u>IRPE</u>): importe das amortizacións fiscalmente deducibles, computándose en todo caso a amortización mínima, con independencia da efectiva consideración desta como gasto. Co límite dos rendementos íntegros obtidos polo devandito arrendamento.	O usufrutuario é o que ten o dereito de uso e goce e percibe os froitos do ben polo que a el atribúense as seguintes rendas no <u>IRPE</u>: A. Se arrenda ou cede o inmovible: Rendementos de capital inmobiliario Para o cálculo do rendemento neto de capital inmobiliaria debe terse en conta que a amortización fiscalmente deducible é a do dereito de usufruto ([artigo 23.1.b) da Lei do <u>IRPE</u> e 14.3 do seu Regulamento] que será: • Usufruto temporal: custo de adquisición entre o nº de anos de duración • Usufruto vitalicio: 3% do custo de adquisición satisfeita B. Se o inmovible está á súa disposición e non se arrenda ou cede: Imputación de rendas inmobiliarias • O 2%, con carácter xeral. A devandita porcentaxe debe aplicarse sobre o valor catastral do inmovible que figure no recibo do <u>IBI</u> do exercicio. • O 1,1 % nos seguintes supostos: a. Inmobles cuxos valores catastrais fosen revisados, modificados ou determinados mediante un procedemento de valoración colectiva de
	A título gratuíto: • Por actos inter vivo • Por actos mortis causa (usufruto temporal)		

Xeitos de transmitirse		Titular do dereito de usufruto	Persoa que o adquire (usufrutuario)
		<u>Amortizacións do dereito de usufruto</u> (artigo 14 Regulamento do <u>IRPF</u>): - Usufruto temporal: custo de adquisición ÷ número de anos de duración do mesmo - Usufruto vitalicio: custo de adquisición x 3% <i>(–) Polos exercicios en que os bens inmobles sobre a que se constituíu o usufruto estiveron a disposición do usufrutuario e non arrendados ou cedidos</i> (artigo 37.1.k) da Lei do <u>IRPF</u>): o valor de adquisición deberá minorarse proporcionalmente ao tempo de uso. - Usufruto temporal: custo de adquisición ÷ número de anos de duración do mesmo - Usufruto vitalicio: custo de adquisición x 3% Coeficientes de abatemento (D.T. 9ª da Lei do IRPF): Dereitos reais de gozo ou gozo sobre inmobles adquiridos antes do 31 de decembro de 1994. Ha concretarse cal é a data de adquisición, que estará en función do negocio xurídico en cuxa virtude se constituíu o usufruto.	carácter xeral, de conformidade coa normativa catastral e entrasen en vigor no período impositivo ou no prazo dos dez períodos impositivos anteriores. b. Inmobles que, á data de devindicación do <u>IRPF</u> (normalmente, o 31 de decembro), carecen de valor catastral ou este non fose notificado ao titular.
A favor do nó propietario	• A título oneroso • A título gratuíto	Determina a consolidación do dominio e a plena propiedade sobre o inmovible no nó propietario (Ver consolidación do dominio)	

Este cadro ten carácter meramente informativo.

Extinción do usufruto e consolidación do dominio

USUFRUTO SOBRE BENS INMOBLES IRPE. Cadro IV

Extinción do usufruto	Efecto	Usufrutuario	Nó propietario
Por morte do usufrutuario se non é sucesivo (usufruto vitalicio) a	Consolidación automática do dominio no nó propietario	Artigo 33.3.b) da Lei do <u>IRPE</u> : Estímase que non existe ganancia ou perda patrimonial nas transmisións lucrativas por causa de morte do contribuínte. Polo tanto, non tributa en <u>IRPE</u>	Na extinción do usufruto e conseguinte consolidación do dominio esixírase o <u>IRPE</u> que corresponda segundo o título de constitución do usufruto. • Por transmisión onerosa: tributará polo <u>ITP</u>. Esíxese ao nó propietario unha liquidación polo valor do usufruto que ingresa no seu patrimonio, o cal é o resultado de aplicar ao novo valor que o ben poida ter no momento da consolidación do dominio, a porcentaxe que correspondeu ao usufruto no momento da desmembración , polo que non pagou o imposto. Non obstante, se o tipo de gravame variase desde aquel momento, aplícase o novo que estea vixente no momento da consolidación. • Por transmisión lucrativa: tributará polo <u>ISD</u> aplicando o tipo medio efectivo do gravame correspondente á desmembración do dominio, e en función do valor que tiña o usufruto nese momento (no da desmembración do dominio). Non tributa no <u>IRPE</u> pola consolidación . O propietario que consolida o dominio obterá rendementos de capital inmobiliaria se arrenda ou cede o ben ou imputación de rendas inmobiliarias (agás se pasa a constituír a súa vivenda habitual)
Por vencemento do prazo polo que se constituíu se é a termo (usufruto temporal)	Consolidación automática do dominio no nó propietario	Xérase no <u>IRPE</u> unha perda patrimonial pola diferenza entre o valor de transmisión, que será cero e o valor de adquisición (<i>Véxase valor de adquisición no cadro anterior de transmisión do usufruto</i>)	
Por renuncia do usufrutuario	Consolidación do dominio no nó propietario	Xérase no <u>IRPE</u> unha ganancia ou perda patrimonial pola diferenza entre o valor de transmisión e o valor de adquisición	Ao extinguirse o usufruto por causa distinta ao cumprimento do prazo ou á morte do usufrutuario, o adquirente (o nó propietario) deberá tributar polo valor máis alto que resulte das liquidacións que

Extinción do usufruto	Efecto	Usufrutuario	Nó propietario
		(Véxase valor de transmisión e de adquisición na transmisión do usufruto) A renuncia dun usufruto xa aceptado, aínda que sexa pura e simple, considerarase a efectos fiscais como doazón do usufrutuario ao nó propietario. Coeficientes de abatemento (D.T. 9ª da Lei do IRPF): Non resultarán de aplicación, na medida que non se trataría da transmisión dun elemento patrimonial, senón dunha renuncia a un dereito, con independencia da mesma supoña a consolidación do pleno dominio no nó propietario.	procedan por: - A renuncia do usufrutuario (negocio xurídico en cuxa virtude se extingue o usufruto) que se considera como doazón a efectos fiscais: Tributará polo <u>ISD</u> polo concepto de doazón, ou - A pendente pola desmembración do dominio (segundo o título polo que se constituíu o usufruto), nuns casos de orixe inter vivo (<u>ITP</u>) e noutros de orixe mortis causa (<u>ISD</u>, concepto Sucesións). Non tributa no IRPF pola consolidación. O propietario que consolida o dominio obterá rendementos de capital inmobiliaria se arrenda ou cede o ben ou imputación de rendas inmobiliarias (agás se pasa a constituír a súa vivenda habitual)
Por reunión do usufruto e a núa propiedade nunha soa persoa por causas distintas	Consolidación do dominio no usufrutuario ou no nó propietario derivado dun negocio xurídico (por doazón ou por transmisión onerosa)	- Se o usufrutuario transmite o seu dereito ao nó propietario: Obterá no IRPF unha ganancia ou perda patrimonial pola diferenza entre o valor de transmisión e o valor de adquisición (Véxase valor de transmisión e de adquisición na transmisión do usufruto) - Se o usufrutuario adquire a núa propiedade e consolida o dominio: Esixirase o imposto correspondente ao negocio xurídico en cuxa virtude adquire a núa propiedade. - Por transmisión onerosa: a consolidación tributará polo <u>ITP</u>. - Por transmisión lucrativa: a consolidación tributará polo <u>ISD</u> polo concepto de doazón.	- Se o nó propietario transmite a súa núa propiedade a un 3º (ao usufrutuario): Obterá no <u>IRPF</u> unha ganancia ou perda patrimonial pola diferenza entre o valor de transmisión e o valor de adquisición da núa propiedade. - Se o nó propietario adquire o usufruto e consolida o dominio. Esixirase o imposto correspondente ao negocio xurídico en cuxa virtude adquiriu a núa propiedade. - Por transmisión onerosa: a consolidación tributará polo <u>ITP</u> - Por transmisión lucrativa: a consolidación tributará polo <u>ISD</u>. A consolidación do dominio no nó propietario tributará pola maior das liquidacións: entre a que se encontre pendente pola desmembración do dominio e a correspondente ao negocio xurídico en cuxa virtude se extingue o usufruto.

Extinción do usufruto	Efecto	Usufrutuario	Nó propietario
		Neste caso non tributa no IRPE pola consolidación pero obterá rendementos de capital inmobiliaria se arrenda ou cede o ben ou imputación de rendas inmobiliarias (agás se pasa a constituír a súa vivenda habitual)	Neste caso o nó propietario que adquire o usufruto e consolida o dominio non tributa no IRPE pola consolidación pero obterá rendementos de capital inmobiliaria se arrenda ou cede o ben ou imputación de rendas inmobiliarias (agás se pasa a constituír a súa vivenda habitual)
Nota ao cadro: (1) A extinción do usufruto por morte do usufrutuario non comporta unha nova adquisición por quen posúe a propiedade, senón que é o propio réxime legal deste dereito real de gozo ou gozo o que establece que a morte de usufrutuario extingueo (artigo 513.1º, Código Civil), recuperando o propietario as facultades de gozo de que se vira privado na súa constitución. (Volver)			

Este cadro ten carácter meramente informativo.

Transmisión do ben inmoible posterior á consolidación do dominio

USUFRUTO SOBRE BENS INMOBLES IRPF. Cadro V

Suposto que se analiza	CÁLCULO DA GANANCIA Ou PERDA PATRIMONIAL			
	ADQUISICIÓN		TRANSMISIÓN	
	Data de adquisición	Valor de adquisición	Data de transmisión	Valor de transmisión
Consolidación automática do dominio no nó propietario por morte do usufrutuário, vencemento do prazo ou renuncia ao usufruto.	Data da desmembración do dominio (constitución do usufruto)	Se adquiriu a núa propiedade a título oneroso: (+) Importe real da adquisición da núa propiedade. (+) Investimentos e melloras efectuadas nos bens adquiridos. (+) Gastos e tributos inherentes á adquisición (agás intereses), satisfeitos polo adquirente e, ademais, o <u>ITP</u> da liquidación do valor do usufruto.	Data da transmisión Teoría do título e o xeito (título ou contrato e a entrega ou tradición do inmoible).	Transmisión a título oneroso: (+) Importe real da transmisión. (-) Gastos e tributos inherentes á transmisión satisfeita polo transmitente.
		Se adquiriu a núa propiedade a título lucrativo: (+) Valor da núa propiedade <u>ISD</u> . (+) Valor do usufruto <u>ISD</u> . (+) Investimentos e melloras efectuadas nos bens adquiridos. (+) Gastos e tributos inherentes á adquisición (agás		Transmisión a título lucrativo: (+) Valor de transmisión para os efectos do <u>ISD</u> . (-) Gastos e tributos inherentes á transmisión satisfeita polo transmitente.

Suposto que se analiza	CÁLCULO DA GANANCIA Ou PERDA PATRIMONIAL			
	ADQUISICIÓN		TRANSMISIÓN	
	Data de adquisición	Valor de adquisición	Data de transmisión	Valor de transmisión
		intereses), satisfeitos polo adquirente no <u>ISD</u> da liquidación do valor do usufruto.		

Este cadro ten carácter meramente informativo.

Capítulo 12. Integración e compensación de rendas

Introducción

Clasificación das rendas segundo a súa orixe e fonte e clasificación para os efectos do cálculo do imposto

Normativa: Art. 6.2 Lei IRPF

A renda obtida polo contribuínte ao longo do período impositivo ordénase segundo a orixe ou fonte da mesma, en tres categorías fiscais:

- Rendementos.
- Imputacións de rendas.
- Ganancias e perdas patrimoniais.

Esta clasificación desprega os seus efectos especialmente na cuantificación das rendas. Así:

- Os rendementos netos obtéñense por diferenza entre os ingresos computables e os gastos deducibles, sen prexuízo da aplicación das reducións sobre o rendimento íntegro ou neto que, se é o caso, correspondan.
- As imputacións de renda cuantifícanse aplicando directamente os criterios e regras establecidas legalmente.
- As ganancias e perdas patrimoniais determínanse, con carácter xeral, por diferenza entre os valores de transmisión e de adquisición

Porén, para os efectos do cálculo do imposto, as rendas obtidas polo contribuínte no período impositivo, clasifícanse nos dous grupos seguintes:

1ª Renda xeral

Normativa: Arts. 44 e 45 Lei IRPF

Este grupo comprende os seguintes compoñentes da renda do contribuínte:

- **Rendementos** do traballo, do capital inmobiliario, do capital mobiliario (exclusivamente os previstos no apartado 4 do artigo 25 da Lei do IRPF. É dicir, entre outros, os derivados da propiedade intelectual, da prestación de asistencia técnica, do arrendamento de bens móbiles, negocios ou minas ou de subarrendamentos e da cesión do dereito á explotación

da imaxe) e os derivados do exercicio de actividades económicas.

- **Imputacións** de rendas inmobiliarias, de transparencia fiscal internacional, da cesión de dereitos de imaxe, de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa, de agrupacións de interese económico, españolas e europeas, e de unións temporais de empresas.
- **Ganancias e perdas patrimoniais** que non deriven da transmisión de elementos patrimoniais.

2ª Renda do aforro

Normativa: Arts. 44 e 46 Lei IRPF

A renda do aforro está constituída polos seguintes compoñentes:

- **Rendementos** do capital mobiliario previstos nos apartados 1, 2 e 3 do artigo 25 da Lei do IRPF. É dicir, os derivados da participación de fondos propios de calquera tipo de entidade, os obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias, os procedentes de operacións de capitalización e de contratos de seguros de vida ou invalidez, así como as rendas derivadas da imposición de capitais.

Non obstante, formarán parte da renda xeral os rendementos do capital mobiliario previstos no artigo 25.2 da Lei do IRPF, correspondentes ao exceso do importe dos capitais propios cedidos a unha entidade vinculada respecto do resultado de multiplicar por tres os fondos propios, na parte que corresponda á participación do contribuínte, desta última. No Capítulo 5 cóntense un exemplo en que se detallan as operacións necesarias para determinar a parte do rendimento que debe integrarse na base imponible xeral.

Teñase en conta que nos supostos en que a vinculación se defina en función da relación dos socios ou partícipes coa entidade, a participación deberá ser igual ou superior ao 25 por 100.

- **Ganancias e perdas patrimoniais** que se poñan de manifesto con ocasión de transmisións de elementos patrimoniais, con independencia do período de xeración.

Nos cadros seguintes recóllense, de forma gráfica, os compoñentes da renda xeral e da renda do aforro.

Cadros resumo de compoñentes da renda xeral e da renda do aforro

Compoñentes da renda xeral

Rendementos	Imputacións de rendas	Ganancias e perdas patrimoniais
Rendementos do traballo	Rendas inmobiliarias imputadas.	Ganancias e perdas patrimoniais non derivadas da transmisión de elementos patrimoniais.
Rendementos do capital inmobiliario	Transparencia fiscal internacional.	
Rendementos do capital mobiliario previstos no artigo 25.4 Lei do <u>IRPE</u> . Entre outros, os derivados de: • Propiedade intelectual e industrial. • Prestación de asistencia técnica. • Arrendamento de bens mobles, negocios ou minas e subarrendamentos. • Cesión do dereito á explotación da imaxe.	Cesión de dereitos de imaxe.	
Rendementos de actividades económicas.	Institucións de Investimento Colectivo en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa.	
	Imputacións do <u>AIE</u> e <u>UTE</u> .	
RENDA XERAL		

Compoñentes da renda do aforro

Rendementos		Ganancias e perdas patrimoniais
Rendementos do capital mobiliario (Art. 25.1, 2 e 3 Lei do IRPF) derivados de:	Participación nos fondos propios de entidades.	Ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais.
	Cesión a terceiros de capitais propias ✚	
	Operacións de capitalización	
	Contratos de seguro de vida ou invalidez.	
	Rendas que teñan por causa a imposición de capitais.	
RENDA DO AFORRO		

(*) Agás o exceso do importe dos capitais propios cedidos a unha entidade vinculada respecto do resultado de multiplicar por tres os fondos propios, na parte que corresponda á participación do contribuínte, desta última. Para os efectos de computar o devandito exceso, terase en consideración o importe dos fondos propios da entidade vinculada reflectidos no balance correspondente ao último exercicio cerrado con anterioridade á data de devindicación do imposto e a porcentaxe de participación do contribuínte existente na devandita data. Véxase este [suposto no Capítulo 5](#). [\(Volver\)](#)

Reglas de integración e compensación de rendas

Normativa: Art. 47 Lei IRPF

Como paso previo ao cálculo do imposto, debe procederse á integración e compensación das contías positivas e negativas das rendas do contribuínte.

A integración e compensación das rendas efectúase dentro de cada un dos grupos en que as mesmas clasifícanse: renda xeral e renda do aforro, conforme ás regras e principios que a continuación coméntanse, sen que poida efectuarse integración e compensación algunha entre as rendas integrantes de cada un dos devanditos grupos.

Como resultado da aplicación das regras de integración e compensación de rendas óbtense, respectivamente, a base imponible xeral e a base imponible do aforro.

Integración e compensación de rendas na base imponible xeral

Normativa: Art. 48 Lei IRPF

A integración e compensación de rendas na base imponible xeral realízase en dúas fases: a primeira, ten por obxecto determinar a base imponible xeral obtida no propio período e, a segunda, compensar as partidas negativas obtidas no propio período ou en exercicios anteriores que estean pendentes de compensación:

Fase 1ª. Integración e compensación de rendas obtidas no período impositivo

- a. **Os rendementos netos** do traballo, do capital inmobiliario, do capital mobiliario nos termos anteriormente comentados e de actividades económicas, cuxos resultados, se é o caso, reducidos poden ser positivos ou negativos, e as **imputacións de rendas** (inmobiliarias, de transparencia fiscal internacional, de cesión de dereitos de imaxe, de institucións de investimento colectivo constituídas en países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa e de agrupacións de interese económico, españolas e europeas, e de unións temporais de empresas), cuxos resultados, no caso de que existan estas rendas, sempre deben ser positivos, con excepción das derivadas das agrupacións de interese económico e das unións temporais de empresas que poden imputar bases impositivas negativas, **intégranse e compensan entre si sen ningunha limitación, obtendose un saldo total positivo ou negativo.**
- **O saldo positivo** resultante intégrase na base imponible xeral, sen prexuízo da compensación que máis adiante coméntase.
 - **O saldo negativo** debe compensarse co saldo positivo das ganancias e perdas patrimoniais obtidas, se é o caso, no propio período.

Estas ganancias e perdas patrimoniais son as que non deriven de transmisións de elementos patrimoniais.

Se tras a devandita compensación aínda restase saldo negativo, este integrarase con tal signo na base imponible xeral.

- b. **As ganancias e perdas patrimoniais que non deriven de transmisións de elementos patrimoniais intégranse e compensan exclusivamente entre si, orixinando como resultado un saldo positivo** (importe das ganancias superior ao das perdas) ou **negativo** (importe das perdas superior ao das ganancias).
- **O saldo positivo** intégrase na base imponible xeral.
 - **O saldo negativo** debe compensarse co saldo positivo de rendementos e imputacións de rendas obtidas no período impositivo, co **límite máximo do 25 por 100 do devandito saldo positivo.**

O resto non compensado compensarase nos **catro anos seguintes** nesta orde:

- En primeiro lugar, co **saldo positivo das ganancias e perdas** patrimoniais deste mesmo grupo que, se é o caso, obtéñanse.
- En segundo e último lugar, co **saldo positivo dos rendementos e imputacións de rendas**, unha vez minorado o devandito saldo pola **compensación do saldo negativo, se o houbese, de perdas e ganancias patrimoniais obtidas no exercicio** .

A compensación dos saldos negativos de perdas e ganancias patrimoniais do exercicio e de exercicios anteriores pendentes de compensación, non poderá superar conxuntamente o **límite do 25 por 100 do saldo positivo** dos rendementos e imputacións de rendas antes das devanditas compensacións.

A compensación efectuarase na contía máxima que permita cada un dos exercicios seguintes e en ningún caso efectuarase esta compensación fóra do prazo mediante acumulación a perdas patrimoniais de exercicios posteriores.

Fase 2ª. Compensación de partidas negativas pendentes de exercicios anteriores

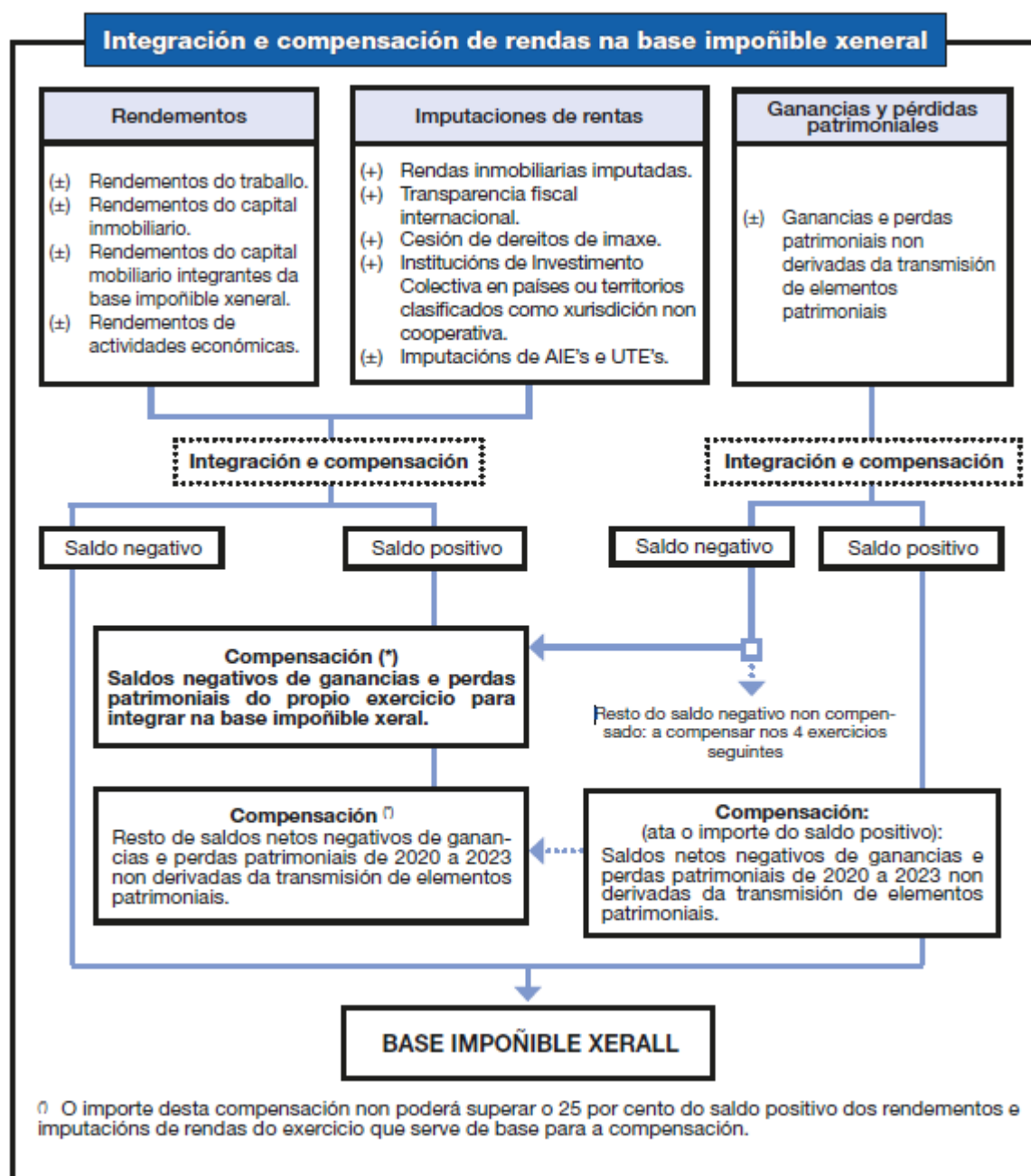
Os saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais non derivadas de transmisións de elementos patrimoniais correspondentes aos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023 pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2024, compénsanse na forma prevista para a compensación do saldo negativo de ganancias e perdas patrimoniais antes indicado, é dicir:

- En primeiro lugar, co saldo neto positivo de ganancias e perdas patrimoniais obtidas no propio exercicio **2024, ata a contía máxima do importe do devandito saldo**.
- En segundo e último lugar, co saldo positivo dos rendementos e imputacións de rendas, unha vez minorado o devandito saldo pola compensación do saldo negativo, se o houbese, de perdas e ganancias patrimoniais obtidas no exercicio.

A compensación dos saldos negativos de perdas e ganancias patrimoniais do exercicio e de exercicios anteriores pendentes de compensación, **non poderá superar conxuntamente o límite do 25 por 100 do saldo positivo** dos rendementos e imputacións de rendas antes das devanditas compensacións.

As operacións de integración e compensación de rendas na base impoñible xeral comentadas anteriormente recóllense no esquema seguinte :

Cadro-resumo de integración e compensación de rendas na base imponible xeral

Integración e compensación de rendas na base imponible do aforro

Normativa: Art. 49, disposición adicional trixésimo novena.1; e disposición transitoria sétima.5 Lei IRPF

A integración e compensación de rendas na base imponible do aforro realízase, de forma similar á comentada no epígrafe anterior, en dúas fases: a primeira ten por obxecto determinar a base imponible do aforro obtido no propio período impositivo e, a segunda compensar co saldo positivo, se é o caso, obtido, as partidas negativas procedentes de exercicios anteriores que estean pendentes de compensación.

Fase 1ª. Integración e compensación de rendas obtidas no período impositivo

- a. **Os rendementos do capital mobiliario integrantes da base imponible do aforro** (os derivados da participación en fondos propios de entidades, da cesión a terceiros de capitais propias, das operacións de capitalización, dos contratos de seguros de vida ou invalidez e as rendas que teñan por causa a imposición de capitais) **intégranse e compensan exclusivamente entre si en cada período impositivo**, orixinando como resultado un saldo positivo ou negativo.
- **O saldo positivo** resultante da devandita compensación intégrase na base imponible do aforro, sen prexuízo da compensación que máis adiante coméntase.
 - **O saldo negativo** compénsase co saldo positivo das ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais integrantes da base imponible do aforro, obtido no mesmo período impositivo, **co límite do 25 por 100 do devandito saldo positivo**.

Se tras a devandita compensación quedase saldo negativo, o seu importe compensarase nos catro anos seguintes na mesma orde establecida nos parágrafos anteriores.

- b. **As ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais**, calquera que fose o seu período de permanencia, intégranse e compensan exclusivamente entre si en cada período impositivo, orixinando como resultado un saldo positivo ou negativo.
- **O saldo positivo** resultante da devandita compensación intégrase na base imponible do aforro, sen prexuízo do réxime de compensacións que máis adiante coméntase.
 - **O saldo negativo** compensarase co saldo positivo dos rendementos do capital mobiliario integrantes da base imponible do aforro, obtido no mesmo período impositivo, **co límite do 25 por 100 do devandito saldo positivo**.

Se tras a devandita compensación quedase saldo negativo, **o seu importe compensarase nos catro anos seguintes** na mesma orde establecida nos parágrafos anteriores.

As compensacións anteriores deberán efectuarse na contía máxima que permita cada un dos exercicios seguintes e sen que poida practicarse fóra do prazo antes citado mediante a acumulación con rendas negativas de exercicios posteriores.

Fase 2ª. Compensación de partidas negativas pendientes de exercicios anteriores

Partidas negativas de exercicios anteriores pendientes de compensación

As partidas negativas procedentes de exercicios anteriores pendientes de compensación a 1 de xaneiro de 2024 poden ser:

- a. Saldos negativos de rendementos do capital mobiliario de 2020, 2021, 2022 e 2023 pendientes de compensación a 1 de xaneiro de 2024, a integrar na base imponible do aforro.
- b. Saldos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2020, 2021, 2022 e 2023, pendientes de compensación a 1 de xaneiro de 2024, a integrar na base imponible do aforro

Reglas para a compensación das partidas negativas de exercicios anteriores

Os saldos negativos anteriores compénsanse seguindo a orde e na forma que se expón a continuación:

1º. Compensación das partidas negativas pendientes de exercicios anteriores co seu respectivo saldo positivo de rendementos ou de ganancias e perdas do exercicio

- a. O saldo positivo de rendementos do capital mobiliario do exercicio 2024, unha vez minorado o devandito saldo pola compensación de perdas patrimoniais correspondentes ao exercicio 2024, compensarase polo contribuínte co saldo dos rendementos negativos do capital mobiliario pendientes de compensación dos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023.

Con relación a estes últimos debe ter en conta que comprende todos os rendementos negativos de capital mobiliaria pendientes de compensación dos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023 incluídas as derivadas de débeda subordinada ou de participacións preferentes.

- b. O saldo positivo de ganancias e perdas do exercicio 2024, unha vez minorado o devandito saldo pola compensación do saldo negativo, se o houbese, de rendementos de capital mobiliaria obtidas no exercicio 2024, compensarase polo contribuínte co saldo das perdas pendientes de compensación dos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023.

Con relación a estes últimos debe ter en conta que comprende todas as perdas patrimoniais pendientes de compensación dos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023 incluídas as derivadas de débeda subordinada ou de participacións preferentes.

En ningún caso efectuarase a compensación fóra do prazo de catro anos, mediante a acumulación a saldos netos negativos ou a perdas patrimoniais de exercicios posteriores.

Atención: o anexo “C” no modelo de declaración recolle en relación coa integración e compensación de rendas a información relativa ás perdas e aos rendementos de capital mobiliaria negativos pendentes de compensar nos exercicios seguintes.

2º. Compensación do resto dos saldos negativos de rendementos de capital mobiliaria e de ganancias e perdas pendentes de exercicios anteriores non compensados

Se houbese saldos negativos de rendementos de capital mobiliaria dos exercicios **2020, 2021, 2022 e 2023**, que non se compensasen segundo o indicado anteriormente, compensaranse co saldo positivo restante, se o houber, de ganancias patrimoniais do exercicio 2024 ata o límite do 25 por 100 do citado saldo positivo.

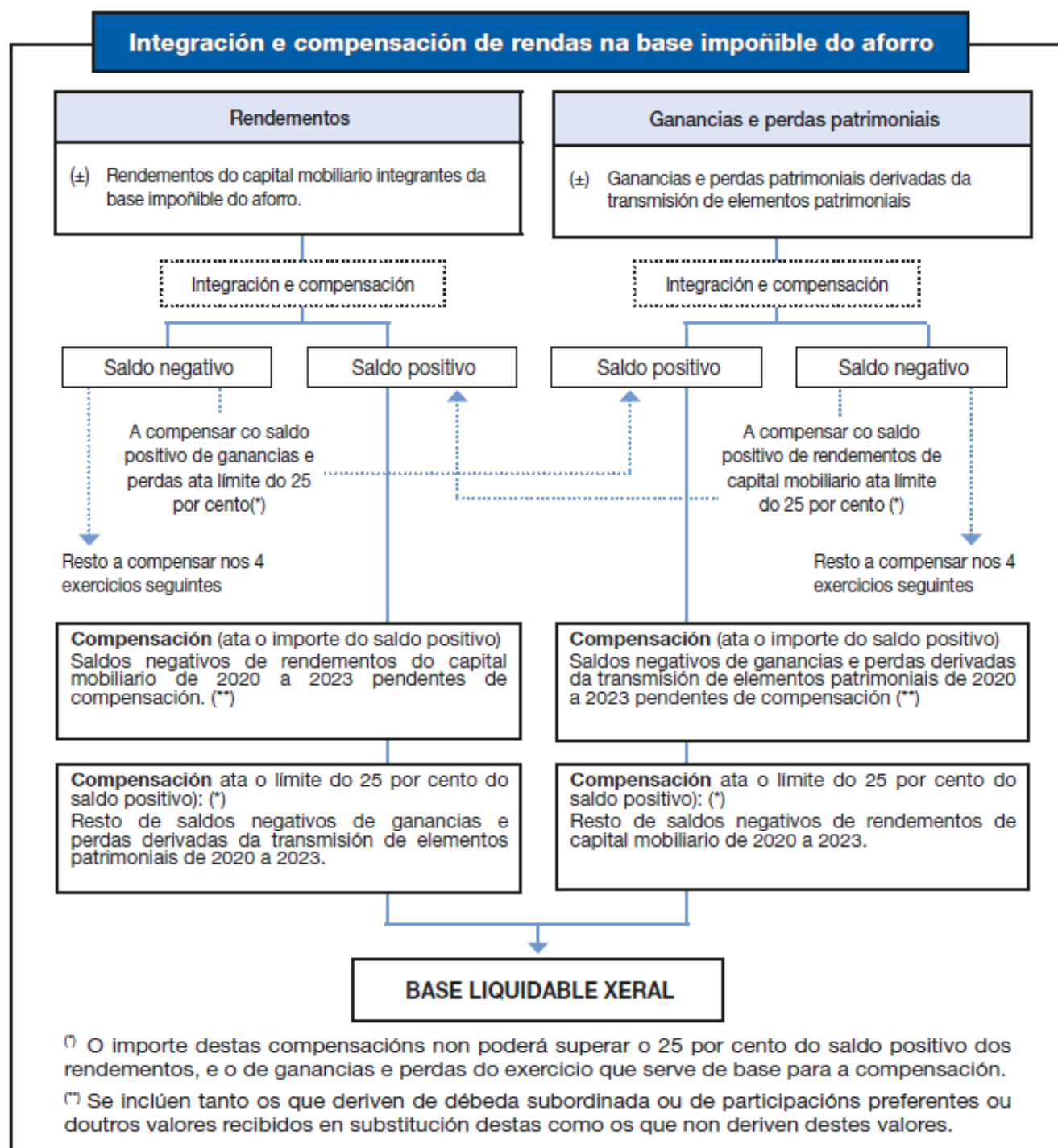
Esta compensación canda a dos saldos negativos de rendementos de capital mobiliaria de 2024 non poderá superar conxuntamente o límite do 25 por 100 do saldo positivo de ganancias e perdas de 2024.

O mesmo acontecerá se houbese saldos negativos de ganancias e perdas patrimoniais dos exercicios **2020, 2021, 2022 e 2023** que non se compensasen, en cuxo caso, compensaranse co saldo positivo restante, se o houber, de rendementos do capital mobiliario do exercicio 2024, ata o límite do 25 por 100 do citado saldo positivo.

Esta compensación canda a dos saldos negativos de ganancias e perdas de 2024 que se compensen co saldo positivo de rendementos de capital mobiliaria de 2024 non poderá superar conxuntamente o límite do 25 por 100 do saldo positivo de rendementos de capital mobiliaria de 2024 antes de compensacións.

As operacións de integración e compensación de rendas na base imponible do aforro que foron comentadas recóllense, de forma gráfica, no cadro seguinte:

Cadro-resumo de integración e compensación de rendas na base imponible do aforro

Reglas de integración e compensación en tributación conxunta

En tributación conxunta serán compensables de acordo coas normas anteriormente comentadas, as partidas negativas realizadas e non compensadas a 1 de xaneiro de 2024 polos contribuíntes compoñentes da unidade familiar, incluso aínda que deriven de períodos impositivos anteriores en que tributasen individualmente.

As partidas negativas determinadas en tributación conxunta serán compensables exclusivamente en caso de tributación individual posterior, por aqueles contribuíntes a quen correspondan de acordo coas regras de individualización de rendas contidas na Lei do IRPE.

Caso práctico

Don A.P.G. obtivo no ano 2024 as seguintes rendas:

- Rendemento neto reducido do traballo: 50.000
- Rendemento neto reducido de actividade económica: -5.000
- Imputación de rendas inmobiliarias: 300
- Ganancia patrimonial para integrar na base imponible xeral: 4.500
- Perda patrimonial para integrar na base imponible xeral: 9.600
- Rendemento negativo de capital mobiliaria a integrar na base imponible do aforro: -800
- Ganancia patrimonial para integrar na base imponible do aforro: 5.600
- Perda patrimonial para integrar na base imponible do aforro: 1.600

Así mesmo, o contribuínte ten pendente de compensación as seguintes partidas procedentes dos exercicios que se indican:

- Saldo neto negativo de ganancias e perdas patrimoniais non derivadas da transmisión de elementos patrimoniais correspondentes a 2020: 600
- Saldo neto negativo de ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais correspondentes a 2020: 700
- Rendementos do capital mobiliario negativos pendentes de compensar de 2020 na base imponible do aforro: 500
- Saldo neto negativo de ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais correspondentes a 2021: 2.100

Efectuar a integración e compensación das devanditas rendas na declaración do exercicio 2024.

Solución:

1. Integración e compensación de rendas na base imponible xeral:

- a. Rendementos e imputacións de rendas do exercicio 2024:

- Trabajo: 50.000
- Actividade económica: -5.000
- Imputación de rendas inmobiliarias: 300
- Saldo neto $(50.000 - 5.000 + 300) = 45.300$

b. Ganancias e perdas patrimoniais do exercicio 2024 a integrar na base imponible xeral:

- Ganancias: 4.500
- Perdas: 9.600
- Saldo neto negativo de ganancias e perdas do exercicio 2024 $(4.500 - 9.600) = -5.100$

c. Compensación do saldo negativo de perdas e ganancias patrimoniais do propio exercicio 2024:

Compensación do saldo neto negativo de 2024: 5.100

d. Compensación de partidas negativas de exercicios anteriores:
Compensación saldo neto negativo perdas 2020: 600

e. Totais compensacións $(5.100 + 600) \text{ (1)} = \mathbf{5.700}$

O importe máximo de compensación dos saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2020 e de 2024 é o 25 por 100 do saldo positivo dos rendementos e imputacións de rendas antes das devanditas compensacións. Neste caso 11.325 euros (25 por 100 s/45.300). Polo tanto, todo o importe pendente (5.700 euros) poderá ser compensado.

f. Base imponible xeral $(45.300 - 5.700) = \mathbf{39.600}$

2. Integración e compensación de rendas na base do aforro:

a. Ganancias e perdas patrimoniais do exercicio 2024 a integrar na base imponible do aforro:

- Ganancias: 5.600
- Perdas: 1.600
- Saldo neto positivo de ganancias e perdas do exercicio 2024: $(5.600 - 1.600) = 4.000$

b. Compensación do saldo negativo de rendementos de capital mobiliaria do propio exercicio 2024:

Rendementos negativos de capital mobiliaria imputables a 2024(2): 800

Os rendementos de capital mobiliario negativos do exercicio compensaranse co saldo positivo das ganancias e perdas patrimoniais do exercicio da base imponible do aforro co límite do 25 por 100 do devandito saldo positivo que ascende a 1.000 (25 por 100 s/4.000). Con iso compénsanse todos os saldos pendentes.

c. Compensación de saldos netos negativos de perdas e ganancias patrimoniais de exercicios anteriores:

- Compensación saldo neto negativo de perdas 2020: 700
- Compensación saldo neto negativo de perdas 2021: 2.100

d. Compensación saldo neto negativo de rendementos de capital mobiliaria procedentes de 2020(3): 200

Os rendementos de capital mobiliario negativo procedente de 2020 poden compensarse co saldo positivo de ganancias e perdas patrimoniais do exercicio 2024 ata o límite conxunto do 25 por 100 do devandito saldo. Neste caso ata 200 euros xa que a compensación do saldo negativo dos rendementos de capital mobiliaria do propio exercicio 2024 ascendía a 800 e o límite a 1.000 euros (25 por 100 s/4.000).

e. Totais compensacións $(700 + 2.100 + 200) = 3.000$

f. Compensacións para realizar (ata o importe do saldo positivo): $(800 + 3.000) = 3.800$

g. Base imponible do aforro $(4.000 - 3.800) = \mathbf{200}$

Capítulo 13. Determinación da renda da contribuínte suxeita a gravame: base líquida

Introdución

Normativa: Art. 50 Lei IRPF

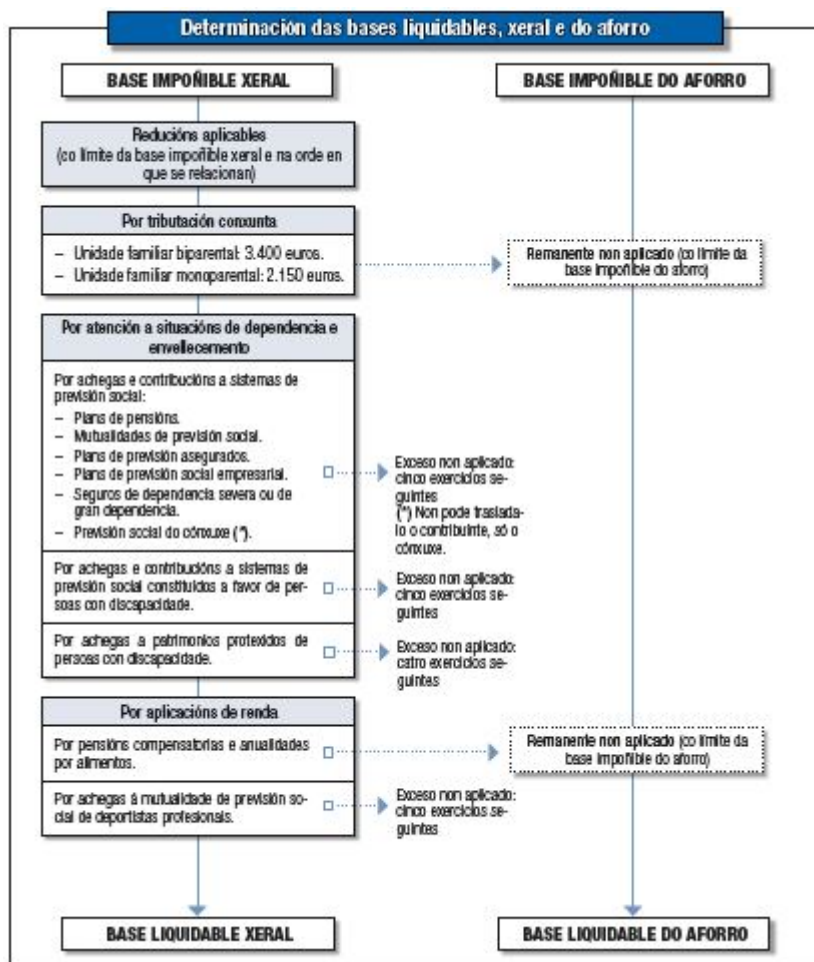
Unha vez determinada a base imponible xeral e a base imponible do aforro, como consecuencia do procedemento de integración e compensación de rendas comentadas no capítulo anterior, debe procederse á determinación da base líquida xeral e base líquida do aforro.

A base líquida xeral é o resultado de practicar na base imponible xeral, exclusivamente e por esta orde, as seguintes reducións, sen que poida resultar negativa como consecuencia das devanditas diminucións:

- Redución por tributación conxunta (art. 84 Lei IRPF).
- Redución por achegas e contribucións a sistemas de previsión social (art. 51 Lei IRPF).
- Redución por achegas e contribucións a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade (art. 53 Lei IRPF).
- Redución por achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade (art. 54 Lei IRPF).
- Redución por pensións compensatorias (art. 55 Lei IRPF).
- Redución por achegas á mutualidade de previsión social de deportistas profesionais (disposición adicional undécima Lei IRPF).

A base líquida do aforro é o resultado de diminuír a base imponible do aforro no remanente, se o houbese, das reducións por tributación conxunta e por pensións compensatorias, sen que poida resultar negativa como consecuencia de tales diminucións.

O proceso de determinación destas dúas magnitudes pode representarse esquematicamente da seguinte forma:

Reducións da base imponible xeral

Importante: as reducións da base imponible xeral aplicaranse na orde en que a continuación relaciónanse, sen que a mesma poida resultar negativa como consecuencia das devanditas reducións.

Redución por tributación conxunta

Normativa: Art. 84.2.3º e 4ª Lei IRPF

Unidades familiares integradas por ambos os dous cónxuxes

En declaracións conxuntas de unidades familiares integradas por ambos os dous cónxuxes non separados legalmente e, se os houbese, os fillos menores que convivan, así como os maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada, mentres non se dite unha nova resolución xudicial que a substitúa ou, se é o caso, os fillos maiores de idade con discapacidade para os que se estableza a curadoría representativa cando esta sexa exercida pola persoa ou persoas ás que lles correspondería a patria potestade se o fillo fóra menor de idade, **a base imponible reducirase en 3.400 euros anuais.**

Unidades familiares monoparentais

En declaracións conxuntas de unidades familiares monoparentais, é dicir, as formadas, nos casos de separación legal ou cando non exista vínculo matrimonial, polo pai ou a nai e todos os fillos menores ou maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada (ou a curadoría representativa) que convivan cun ou outra, **a base imponible reducirase en 2.150 euros anuais.**

Como consecuencia da Lei 8/2021, do 2 de xuño, pola que refórmase a lexislación civil e procesual para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica (BOE do 3 de xuño), as resolucións xudiciais polas que se establecía a prórroga ou rehabilitación da patria potestade só terán en conta mentres non se dite unha nova resolución xudicial que a substitúa.

Así mesmo, tras a citada Lei 8/2021, as referencias realizadas no artigo 82 da Lei do IRPF á patria potestade prorrogada ou rehabilitada, deben entenderse feitas ás resolucións xudiciais que establezan a curadoría representativa para os fillos maiores de idade con discapacidade cando esta sexa exercida pola persoa ou persoas ás que lles correspondería a patria potestade se o fillo fóra menor de idade.

Importante: non se aplicará esta redución cando o contribuínte conviva co pai ou a nai dalgún dos fillos que forman parte da súa unidade familiar.

En casos de separación legal ou ausencia de vínculo matrimonial en que a garda e custodia dos fillos sexa compartida, se non se xustifica a existencia de mutuo acordo entre os proxenitores para que á "tributación conxunta" se acolla un ou outro, mutuo acordo que deberá ser previo á presentación das declaracións, os dous proxenitores, e tamén todos os fillos, deberán tributar en réxime de "tributación individual", como obriga a

redacción dos artigos 82.1 2ª e 82.2 da Lei do IRPE, non sendo por iso aplicable nestes casos a redución do artigo 84.2.4º da citada Lei do IRPE. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 19 de xullo de 2024, Reclamación número 00/02172/2023, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio.

A redución que proceda das comentadas aplicarase, en primeiro lugar, á base imponible xeral, sen que poida resultar negativa como consecuencia de tal minoración. O remanente, se o houber, minorará a base imponible do aforro, que tampouco poderá resultar negativa.

Importante: teñase en conta que no caso de unidades familiares a que se refire o artigo 82.1 de Lei do IRPE, formadas por contribuíntes deste imposto e por residentes noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, estableceuse, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2018, unha dedución sobre a cota que se comenta no Capítulo 16 do Manual. Coa citada dedución preténdese, xa que tales unidades familiares non poden optar por declarar conxuntamente, equiparar a súa cota a pagar á que soportase o contribuínte no caso de que todos os membros da unidade familiar fosen residentes fiscais en España.

Non obstante, esta nova dedución non é aplicable cando algún dos membros integrados na unidade familiar optase por tributar de acordo co réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español previsto no artigo 93 da Lei do IRPE ao que nos referimos no Capítulo 2 deste Manual.

Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social

Normativa: Arts. 51, 52 e disposición adicional novena Lei IRPE ; arts. 49 a 51 e disposición transitoria décimo noveno Regulamento IRPE

Poderán reducirse da base imponible xeral as seguintes achegas e contribucións a sistemas de previsión social:

1. Achegas e contribucións a plans de pensións

Inclúe:

- As achegas realizadas polos partícipes a plans de pensións, incluíndo as contribucións empresariais imputadas en concepto de rendemento do traballo en especie polo promotor de plans de pensións do **sistema emprego (incluídos os simplificados)**. Todo iso, nos termos do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado por Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (BOE do 13 de decembro).

Modalidades de plans de pensións por razón dos suxeitos constituíntes (entidades promotoras e partícipes). Art. 4 do TR da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións :

- **Plans de pensións do sistema emprego:** corresponde a plans cuxo promotor é calquera entidade, corporación, sociedade ou empresa, así como o empresario individual que empregue traballadores en virtude dunha relación laboral, sempre que os partícipes sexan os empregados dos mesmos, incluído o persoal con relación laboral de carácter especial independentemente do réxime da Seguridade Social aplicable. A condición de partícipes tamén poderá estenderse aos socios traballadores e de traballo nos plans de emprego promovidos no ámbito das sociedades cooperativas e laborais e, ao propio empresario individual cando este promova un plan de pensións do sistema de emprego en interese dos seus traballadores.
- **Plans de pensións do sistema asociado:** corresponde a plans cuxo promotor é calquera asociación ou sindicato, sendo os partícipes os seus asociados, membros ou afiliados.
- **Plans de pensións do sistema individual:** corresponde a plans cuxo promotor ou promotores son unha ou varias entidades de carácter financeiro e cuxos partícipes son calquera persoas físicas.

- **As achegas realizadas polos partícipes aos plans de pensións reguladas na Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello, do 14 de decembro de 2016**, relativa ás actividades e a supervisión dos fondos de pensións de emprego (FPE), incluídas as contribucións efectuadas polas empresas promotoras, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- a. Que as contribucións se imputen fiscalmente ao partícipe a quen se vincula a prestación.
- b. Que se transmita ao partícipe de forma irrevogable o dereito á percepción da prestación futura.
- c. Que se transmita ao partícipe a titularidade dos recursos en que consista a contribución.
- d. Que as continxencias cubertas sexan as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro xubilación, incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez; morte do partícipe ou beneficiario e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe).

Precisión: teñase en conta que a Directiva 2003/41/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 3 de xuño de 2003, relativas ás actividades e supervisión de fondos de pensións de emprego, a que fai referencia o artigo 51 da Lei do IRPE foi derogada polo artigo 65 da Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello, do 14 de decembro de 2016, relativa ás actividades e a supervisión dos fondos de pensións de emprego (FPE) derogou a partir do 13 de xaneiro de 2019 e que as referencias á Directiva 2003/41/CE entenderanse feitas á citada Directiva (UE) 2016/2341. Tamén indicar que esta directiva foi incorporada ao ordenamento xurídico español a través do Real Decreto-lei 3/2020, do 4 de febreiro (BOE do 5 de febreiro).

2. Achegas e contribucións a mutualidades de previsión social

En relación coa redución das devanditas achegas e contribucións, deben terse en conta os seguintes requisitos:

Requisitos subxectivos

a. Profesionais non integrados nalgún dos réximes da Seguridade Social

Dan dereito a redución as cantidades abonadas en virtude de contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social por profesionais non integrados nalgún dos réximes da Seguridade Social, pola seus cónxuxes e familiares consanguíneos en primeiro grao, así como polos traballadores das citadas mutualidades, na parte que teña por obxecto a cobertura das continxencias previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (xubilación, incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez; morte do partícipe ou beneficiario e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe), sempre que as devanditas cantidades non tivesen a consideración de gasto deducible para a determinación do rendemento neto de actividades económicas.

Véxase, dentro do Capítulo 7, e dos "[Gastos do titular da actividade](#)" o punto "Especialidades no IRPF das achegas a Mutualidades de Previsión Social do propio empresario ou profesional".

b. Profesionais ou empresarios individuais integrados en calquera dos réximes da Seguridade Social

Dan dereito a redución as cantidades abonadas en virtude de contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social por profesionais ou empresarios individuais integrados en calquera dos réximes da Seguridade Social, pola seus cónxuxes e familiares consanguíneos en primeiro grao, así como polos traballadores das citadas mutualidades na parte que teña por obxecto a cobertura das continxencias do artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións comentadas no parágrafo anterior.

c. Traballadores por conta allea ou socios traballadores

Normativa: véxase tamén disposición adicional novena Lei IRPF

Dan dereito a redución as cantidades abonadas en virtude de contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social por traballadores por conta allea ou socios traballadores, **incluídas as contribucións do promotor** que lles fosen imputadas en concepto de rendementos do traballo, cando se efectúen de acordo co previsto na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación de Plans e Fondos de Pensións, relativa á protección dos compromisos por pensións cos traballadores, con inclusión do desemprego para os citados socios traballadores.

As continxencias que deberán instrumentarse nas condicións establecidas na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación de Plans e Fondos de Pensións serán as de xubilación, incapacidade, falecemento e dependencia prevista no artigo 8.6 do citado texto legal.

Así mesmo, dan dereito a redución as cantidades abonadas en virtude de contratos de seguro concertado coas mutualidades de previsión social que teñan establecidas os correspondentes Colexio Profesionais, polos mutualistas colexiados que sexan traballadores por conta allea, pola seus cónxuxes e familiares consanguíneos en primeiro

grao, así como polos traballadores das citadas mutualidades, desde que exista un acordo dos órganos correspondentes da mutualidade que só permita cobrar as prestacións cando concorran as continxencias previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (disposición adicional novena Lei IRPF).

Requisitos obxectivos

Os dereitos consolidados dos mutualistas sos poderán facerse efectivos nos supostos previstos para os plans de pensións polo artigo 8.8 do citado texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (desemprego de longa duración, enfermidade grave e a partir de 2025 por achegas con polo menos 10 anos de antigüidade).

As cantidades percibidas nestas situacións están suxeitas ao réxime fiscal establecido para as prestacións dos plans de pensións.

3. Primas satisfeitas aos plans de previsión asegurada

Os plans de previsión asegurados, cuxas primas poden ser obxecto de redución da base impositible xeral, defínense legalmente como contratos de seguro que, conforme ao artigo 51.3 da Lei do IRPF, deben cumprir os **seguintes requisitos** :

- a. O contribuínte deberá ser o tomador, asegurado e beneficiario.

Non obstante, no caso de falecemento, poderá xerar dereito a prestacións nos termos previstos na normativa reguladora dos plans e fondos de pensións.

- b. As continxencias cubertas deberán ser unicamente as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións aprobadas polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (xubilación, incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez; morte do partícipe ou beneficiario e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe), debendo ter como cobertura principal a de xubilación nos termos establecidos no artigo 49.1 do Regulamento do IRPF.

Só permitirase a disposición anticipada, total ou parcial, nestes contratos, nos supostos previstos no artigo 8.8 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (desemprego de longa duración, enfermidade grave e a partir de 2025 por achegas con polo menos 10 anos de antigüidade).

O dereito de disposición anticipada nos plans de previsión asegurados valorarase polo importe da provisión matemática á que non se poderán aplicar penalizacións, gastos ou descontos. Non obstante, no caso de que a entidade conte con investimentos afectos o dereito de disposición anticipada valorarase polo valor de mercado dos activos asignados.

- c. Os plans de previsión asegurados terán obrigatoriamente que ofrecer unha garantía de interese e utilizar técnicas actuariais.
- d. No condicionado da póliza debe constar de forma expresa e destacada que se trata dun plan de previsión asegurado.
- e. Os tomadores dos plans de previsión asegurada poderán, mediante decisión unilateral, mobilizar a súa provisión matemática a outro plan de previsión asegurada de que sexan tomadores, ou a un ou varios plans de pensións do sistema individual ou asociado de que

sexan partícipes. Unha vez acadada a continxencia, a mobilización soa será posible se as condicións do plan permíteno.

O procedemento para efectuar a mobilización da provisión matemática regúlase no artigo 49.3 do Regulamento do IRPE.

4. Achegas aos plans de previsión social empresarial

Dan dereito a redución as achegas realizadas polos traballadores aos plans de previsión social empresarial regulada na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro, relativa á protección dos compromisos por pensións cos traballadores, incluídas as contribucións do tomador.

En todo caso, os plans de previsión social empresarial deberán cumprir os **seguintes requisitos** :

- a. A este tipo de contratos deben resultar aplicables os principios de non discriminación, capitalización, irrevocabilidade de achegas e atribución de dereitos establecidos no artigo 5.1 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións.
- b. A póliza establecerá as primas que deba satisfacer o tomador, as cales serán obxecto de imputación aos asegurados.
- c. No condicionado da póliza debe constar de forma expresa e destacada que se trata dun Plan de Previsión Social Empresarial, quedando reservada esta denominación aos contratos de seguro que cumpran os requisitos legalmente establecidos.
- d. As continxencias cubertas deberán ser unicamente as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (xubilación, incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez; falecemento e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe), debendo ter como cobertura principal a de xubilación nos termos establecidos no artigo 49.1 do Regulamento do IRPE.

Só permitírase a disposición anticipada, total ou parcial, nestes contratos nos supostos previstos no artigo 8.8 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (desemprego de longa duración, enfermidade grave e a partir de 2025 por achegas con polo menos 10 anos de antigüidade).
- e. Os plans de previsión social empresarial terán obrigatoriamente que ofrecer unha garantía de interese e utilizar técnicas actuariais.

5. Primas satisfeitas a seguros privados que cubran exclusivamente o risco de dependencia severa ou de gran dependencia

Dan dereito a reducir a base impoñible xeral do IRPE as **primas satisfeitas aos seguros privados** que cubran exclusivamente o risco de dependencia severa ou de gran dependencia conforme ao que se dispón na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia (BOE do 15 de decembro),

cando se cumpran os seguintes requisitos:

Requisitos subxectivos

As primas poden ser **satisfeitas por** :

- a. O propio contribuínte.
- b. As persoas que teñan co contribuínte unha relación de parentesco, en liña directa ou colateral ata o terceiro grao inclusive.
- c. O cónxuxe do contribuínte.
- d. As persoas que tivesen ao contribuínte ao seu cargo en réxime de tutela ou acollemento.

As primas satisfeitas polas persoas a que se refiren as letras b), c) e d) anteriores non están suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns.

Requisitos obxectivos

Os mencionados seguros privados deberán cumprir en todo caso os seguintes **requisitos** :

- a. O contribuínte deberá ser o tomador, asegurado e beneficiario. Non obstante, no caso de falecemento poderá xerar dereito a prestacións nos termos previstos na normativa reguladora dos plans e fondos de pensións.
- b. O seguro terá obrigatoriamente que ofrecer unha garantía de interese e utilizar técnicas actuariais.

6. Normas comúns aplicables ás achegas a sistemas de previsión social

6.1 Réxime fiscal das prestacións percibidas e disposición anticipada de dereitos consolidados

a. Réxime fiscal das prestacións percibidas

As prestacións percibidas polas continxencias que cobren os plans de pensións (artigo 8.6 do texto refundido da Lei de regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro) tributarán na súa integridade como rendementos de traballo sen que en ningún caso poidan minorarse nas contías correspondentes aos excesos das achegas.

Con respecto á continxencia de “xubilación” debe indicarse que o artigo 8 do Regulamento de plans e fondos de pensións aprobadas polo Real decreto 304/2004, do 20 de febreiro, prevé a posibilidade de anticipar a prestación correspondente á devandita continxencia de xubilación en dous supostos.

- A partir de que o partícipe cumpra os 60 anos, sempre que as especificacións do plan así prevéxano e déanse as seguintes circunstancias:

1. Que cesase en toda actividade determinante da alta na Seguridade Social, sen prexuízo de que, se é o caso, continúe asimilado á alta nalgún réxime da Seguridade Social.
 2. Que no momento de solicitar a disposición anticipada non reúne aínda os requisitos para a obtención da prestación de xubilación no réxime da Seguridade Social correspondente.
- Cando o partícipe, calquera que sexa a súa idade, extinga a súa relación laboral e pase a situación legal de desemprego nos casos contemplados nos artigos 49.1.g) [por morte, xubilación ou incapacidade do empresario], 51 [despedimento colectivo], 52 [por causas obxectivas] e 57 [procedemento concursal] do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores aprobados polo Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro.

Ademais, con respecto ás prestacións percibidas teñase en conta a posible aplicación do [réxime transitorio de reducións](#) aplicables ás prestacións percibidas en forma de capital dos sistemas de previsión social e que deriven de continxencias acontecidas nos exercicios 2015 ou seguintes, pola parte correspondente a achegas realizadas ata 31 de decembro de 2006, que se comenta no Capítulo 3.

No caso de que a prestación se perciba en forma de renda vitalicia asegurada, poderanse establecer mecanismos de reversión ou períodos certos de prestación ou fórmulas de contraseguro no caso de falecemento unha vez constituída a renda vitalicia.

Lembre: de acordo co artigo 8.6 do texto refundido da Lei de regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro, as continxencias polas que se satisfarán as prestacións son:

- *Xubilación.*
- *Incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez, determinadas conforme ao Réxime correspondente de Seguridade Social.*
- *Morte do partícipe ou beneficiario, que pode xerar dereito a prestacións de viuvez, orfandade ou a favor doutros herdeiros ou persoas designadas.*
- *Dependencia severa ou gran dependencia do partícipe, regulada na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da Autonomía persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia.*

b. Disposición anticipada de dereitos consolidados

• Supostos excepcionais de liquidez

Os dereitos consolidados dos partícipes, mutualistas ou asegurados dos plans de pensións, plans de previsión asegurada, plans de previsión social empresarial e mutualidades de previsión social só poden facerse efectivos anticipadamente nos supostos previstos no artigo 8.8 do citado texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións aprobadas polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro, que son desemprego de longa duración, enfermidade grave e a partir de 2025 por achegas e contribucións empresariais realizadas con polo menos 10 anos de antigüidade.

No suposto de que o partícipe, mutualista ou asegurado dispuxese, total ou parcialmente, dos dereitos consolidados, así como dos dereitos económicos derivados dos sistemas de previsión social, **en supostos distintos** dos previstos na normativa de plans e fondos de pensións que indicamos, **deberá repor as reducións** na base impositible indebidamente practicadas mediante as oportunas autoliquidacións complementarias, con inclusión dos xuros de mora.

As devanditas autoliquidacións complementarias deberán presentarse no prazo que medie entre a data da disposición anticipada e o final do prazo regulamentario de presentación da declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a disposición anticipada.

Neste caso, as cantidades percibidas que excedan do importe das achegas realizadas, incluíndo, se é o caso, as contribucións imputadas polo promotor, tributarán como rendemento de traballo no período impositivo en que se perciban.

Atención: produtos paneuropeos de pensións individuais

Aos produtos paneuropeos de pensións individuais regulados no Regulamento (UE) 2019/1238 do Parlamento Europeo e do Consello, do 20 de xuño de 2019, relativo a un produto paneuropeo de pensións individuais, serálles de aplicación no IRPE o tratamento que corresponda aos plans de pensións.

En particular:

- As prestacións percibidas polos beneficiarios dos produtos paneuropeos de pensións individuais terán en todo caso a consideración de rendementos do traballo e non estarán suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns.*
- Se o contribuínte dispuxese dos dereitos de contido económico derivados das achegas a produtos paneuropeos de pensións individuais, total ou parcialmente, en supostos distintos dos previstos na normativa de plans e fondos de pensións, deberá repor as reducións na base impositible indebidamente practicadas, mediante as oportunas autoliquidacións complementarias, con inclusión dos xuros de mora. As cantidades percibidas que excedan do importe das achegas regularizadas tributarán como rendemento do traballo no período impositivo en que se perciban.*

• **Excepcionalmente, e só para os contribuíntes afectados pola DANA**

Non obstante, co obxecto de facilitar que os afectados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) poidan atender as necesidades sobrevidas de liquidez, o artigo 51 do Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes para o impulso do Plan de resposta inmediata, reconstrución e relanzamento fronte aos danos causados pola Depresión Illada en Niveis Altos (DANA) en diferentes municipios entre o 28 de outubro e o 4 de novembro de 2024 (BOE do 12 de novembro), **estableceu en todos estes casos, con carácter excepcional e exclusivamente durante o período comprendido entre o 13 de novembro de 2024 e o 12 de maio de 2025**, a posibilidade de que os partícipes de plans de pensións, así como os asegurados dos plans de previsión asegurada e plans de previsión social empresarial e os mutualistas de

mutualidades de previsión social, para os seus fondos complementarios, **poidan dispor anticipadamente dos seus dereitos consolidados** en determinados supostos e fixando un importe máximo de disposición.

Supostos

1. Cando sexan titulares de explotacións agrarias, forestais ou gandeiras, establecementos mercantís, industriais e de servizos, locais de traballo e similares, situados nos municipios incluídos no ámbito xeográfico de aplicación deste real decreto-lei e que sufrisen danos como consecuencia directa da depresión illada en niveis altos (DANA) ;
2. Cando sexan traballadores autónomos que se vexan obrigados a suspender ou cesar na actividade como consecuencia directa da DANA , por sinistros producidos nos municipios incluídos no ámbito xeográfico de aplicación deste real decreto-lei ;
3. No caso de persoas traballadoras afectadas polos expedientes de regulación temporal de emprego (ERTE) de acordo co previsto no artigo 47.5 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, aprobado polo Real decreto Lexislativo 2/2015, do 23 de outubro, de empresas con domicilio de actividade nos municipios incluídos no ámbito xeográfico de aplicación deste real decreto-lei que sufrisen danos consecuencia directa da DANA ;
4. No suposto de perda da vivenda habitual, ou de danos na citada vivenda, así como de danos nos efectos da devandita vivenda cando estes supostos producísense como consecuencia directa da DANA e a vivenda encóntrese situada nos municipios incluídos no ámbito xeográfico de aplicación deste real decreto-lei.

Teñase en conta que os municipios incluídos no ámbito xeográfico de aplicación deste real decreto-lei son os relacionados no Anexo do Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro (BOE do 6 de novembro).

Importe máximo de disposición

O límite máximo de disposición por partícipe, asegurado ou mutualista, para o conxunto de plans de pensións, plans de previsión asegurada, plans de previsión social empresarial e mutualidades de previsión social de que sexa titular e por todas as situacións indicadas, será o resultado de ratear o Indicador Público de Renda de Efectos Múltiples (IPREM) anual para 12 pagas vixentes para o exercicio 2024 (que ascende a 7.200 euros) multiplicado por tres para un período máximo de seis meses computados desde o 13 de novembro de 2024.

Polo tanto, $(7.200 \text{ euros} \times 3) \div 12 \times 6 = 10.800 \text{ euros}$.

Reembolso de dereitos consolidados

O reembolso de dereitos consolidados suxeitarase ao réxime fiscal establecido para as prestacións dos plans de pensións, isto é, tributan como rendementos do traballo imputándose ao ano en que sexan percibidos.

6.2 Límites e exceso de achegas

A. Achegas anuais máximas a sistemas de previsión social que poden dar dereito a reducir a base imponible

Normativa: Art. 51.6 e disposición adicional décimo sexta Lei IRPF

- **Achegas anuais máximas (agás para seguros colectivos de dependencia)**

A partir do 1 de xaneiro de 2023, o conxunto das achegas anuais máximas realizadas no exercicio aos sistemas de previsión social, incluíndo, se é o caso, as que fosen imputadas polos promotores, que poden dar dereito a reducir a base imponible xeral **non poderá exceder das seguintes cantidades:**

- **Límite xeral: 1.500 euros anuais** polo total de achegas e de contribucións empresariais.

No devandito límite xeral teñen cabida as achegas do traballador tanto a sistemas individuais coma a sistemas de previsión social de emprego, sen necesidade neste último caso de estar condicionadas á realización de contribucións empresariais.

- **Incremento do límite anterior:**

Hai que distinguir:

1. Incremento por contribucións empresariais e achegas do traballador ao mesmo sistema de previsión social: 8.500 euros

As achegas do traballador teñen que ser por importe igual ou inferior ás cantidades que resulten do seguinte cadro en función do rendemento íntegro que perciba o traballador do empregador que realice as contribucións e do importe anual da contribución empresarial:

8.500 euros sempre que este incremento proceda de contribucións empresariais a sistemas de emprego ou de achegas do traballador ao mesmo sistema de emprego por importe igual ou inferior a tales contribucións empresariais.

Rendementos íntegros de traballo do traballador (*)	Importe anual da contribución empresarial (**)	Achega máxima do traballador (***)
Rendementos íntegros do traballo igual ou inferior a 60.000 euros	Igual ou inferior a 500 euros.	O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 2,5.
	Entre 500,01 e 1.500 euros.	1.250 euros, máis o resultado de multiplicar por 0,25 a diferenza entre a contribución empresarial e 500 euros.

	Máis de 1.500 euros.	O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 1.
Rendementos íntegros do traballo superior a 60.000 euros	Calquera importe	O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 1.

Notas ao cadro :

(*) Non hai que considerar os rendementos íntegros totais que perciba o traballador, senón os rendementos íntegros que procedan **de cada empregador que efectúa a contribución**. Polo tanto, determinación do multiplicador debe efectuarse considerando os rendementos procedentes dos distintos empregadores de maneira individual.

(**) **Achegas a distintos sistemas de previsión social polo mesmo empregador** : debe tomarse en consideración o importe das contribucións empresariais que efectúe cada empregador a cada un dos sistemas de previsión social de maneira individual, sen que proceda sumar as contribucións empresariais para estes fins.

Achegas ao mesmo sistema de previsión social por distintos empregadores: teñen que tomarse en consideración as contribucións realizadas por cada un dos empregadores de maneira individual.

(***) As achegas deben gardar relación coas contribucións efectuadas ao mesmo sistema de previsión social.

As cantidades achegadas pola empresa **que deriven dunha decisión do traballador** terán a consideración de achegas do traballador.

Atención: a empresa que realiza a contribución deberá comunicar á entidade xestora ou aseguradora do instrumento de previsión social, con respecto a cada un dos seus traballadores, que non concorre a circunstancia de que o traballador obteña no exercicio rendementos íntegros do traballo superior a 60.000 euros procedentes da empresa.

2. Incremento por achegas propias de traballadores por conta propia / autónomos: 4.250 euros

Atención: o incremento neste límite de redución, de 4.250 euros, previsto no artigo 52.1.b) 2º da Lei do IRPE non pode ser multiplicado pola realización de achegas a diversos dos instrumentos dos mencionados no devandito precepto, e detallados a continuación.

Debe tratarse dunha das seguintes achegas:

- **Achegas aos plans de pensións sectoriais previstos no artigo 67.1.a)** do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, realizadas por traballadores por conta propia ou autónomos que se adhiran aos devanditos plans por razón da súa actividade.

Son os Plans de pensións de emprego promovidos polas empresas incluídas nos acordos colectivos de carácter sectorial que instrumenten compromisos por pensións en favor das súas persoas traballadoras, con especial atención a promover a súa implantación nas pequenas e medianas empresas.

- **Achegas aos plans de pensións de emprego simplificado de traballadores por conta propia ou autónomos previstos no artigo 67.1.c) do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións;**

Son os Plans de pensións de traballadores por conta propia ou autónomos, promovidos polas asociacións, federacións, confederacións ou unións de asociacións de traballadores por conta propia ou autónomos, por sindicatos, por colexios profesionais ou por mutualidades de previsión social, en que as súas persoas partícipes exclusivamente sexan persoas traballadoras por conta propia ou autónomos. Non se requirirá a condición previa de asociado ao partícipe que desexa adscribirse a un plan promovido por unha asociación de traballadores por conta propia ou autónomos.

- **Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a plans de pensións de emprego, de que sexa promotor e, ademais, partícipe.**
- **Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a Mutualidades de Previsión Social de que sexa mutualista.**
- **Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a plans de previsión social empresarial ou seguros colectivos de dependencia de que, pola súa parte, sexa tomador e asegurado.**

Importante: en todo caso, a contía máxima de redución por aplicación dos incrementos previstos nos números 1.º e 2.º anteriores será de 8.500 euros anuais.

- **Achega anual máxima para seguros colectivos de dependencia**

Ademais, para as primas satisfeitas pola empresa en virtude de contratos de seguro colectivo de dependencia contratada por esta para cubrir compromisos por pensións e imputados ao traballador establécese un límite adicional, propio e independente dos anteriores, de 5.000 euros anuais.

Estes límites aplicaranse individualmente a cada partícipe integrado na unidade familiar.

Excepcionalmente, a empresa promotora poderá realizar achegas a un plan de pensións de emprego de que sexa promotor cando sexa preciso para garantir as prestacións en curso ou os dereitos dos partícipes de plans que inclúa réximes de prestación definida para a xubilación e puxésese de manifesto, a través das revisións actuariais, a existencia dun déficit no plan de pensións.

Regra especial para os empresarios individuais: Aos efectos do cálculo deste límite as achegas propias que o empresario individual realice a seguros colectivos de dependencia de que, pola súa parte, sexa tomador e asegurado, consideraranse como **contribucións empresariais**.

Polo tanto, no caso dun empresario individual ou autónomo, ao non ter ao mesmo tempo a condición de traballador, asegurado e beneficiario, non resultará de aplicación o límite independente de 5.000 euros por primas a seguros colectivos de dependencia do artigo 52.1 da Lei do IRPF.

B. Límite máximo conxunto de redución na base imponible

Normativa: Art. 52.1 Lei IRPF

1. En xeral

O límite fiscal máximo conxunto de redución a aplicar na base imponible por achegas e contribucións imputadas polo promotor aos sistemas de previsión social, incluídos, se é o caso, os excesos pendentes de reducir, procedentes dos exercicios 2019 a 2023, está constituído pola **menor das cantidades seguintes**:

1. O 30 por 100 da suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas percibidos individualmente no exercicio.

O concepto de rendimento neto do traballo que debe terse en conta para aplicar o citado límite é o definido no artigo 19 da Lei do IRPF, isto é, o resultado de diminuír o rendimento íntegro (incluíndo a minoración por aplicación da redución do artigo 18) no importe dos gastos deducibles.

Polo que se refire ao rendimento neto de actividades económicas é o determinado con anterioridade á aplicación das reducións previstas artigo 32 da Lei de IRPF. Con esta finalidade, incluíranse na citada suma os rendementos netos de actividades económicas atribuídos por entidades en réxime de atribución de rendas, sempre que o contribuínte participe ou membro das mesmas exerza efectivamente a actividade económica.

2. 1.500 euros anuais

Este límite incrementarase nos seguintes supostos, nas contías que se indican:

1.º En 8.500 euros anuais, sempre que tal incremento proveña de contribucións empresariais, ou de achegas do traballador ao mesmo instrumento de previsión social por importe igual ou inferior ás cantidades que resulten do seguinte cadro, en función do rendimento íntegro que perciba o traballador do empregador que realice as contribucións e do importe anual da contribución empresarial:

Rendementos íntegros de traballo do traballador	Importe anual da contribución empresarial	Achega máxima do traballador

Rendementos íntegros do traballo igual ou inferior a 60.000 euros	Igual ou inferior a 500 euros.	O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 2,5.
	Entre 500,01 e 1.500 euros.	1.250 euros, máis o resultado de multiplicar por 0,25 a diferenza entre a contribución empresarial e 500 euros.
	Máis de 1.500 euros.	O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 1.
Rendementos íntegros do traballo superior a 60.000 euros	Calquera importe	O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 1.

Con esta finalidade, as cantidades achegadas pola empresa que deriven dunha decisión do traballador terán a consideración de achegas do traballador.

2º. En 4.250 euros anuais, sempre que tal incremento proveña de calquera das seguintes achegas:

Atención: o incremento neste límite de redución, de 4.250 euros, previsto no artigo 52.1.b) 2º da Lei do IRPF non pode ser multiplicado pola realización de achegas a diversos dos instrumentos dos mencionados no devandito precepto, e detallados a continuación.

- **Achegas aos plans de pensións de emprego sectorial** previstos no artigo 67.1.a) do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, realizadas por traballadores por conta propia ou autónomos que se adhiran aos devanditos plans por razón da súa actividade.
- **Achegas aos plans de pensións de emprego simplificado** de traballadores por conta propia ou autónomos previstos no artigo 67.1 c) do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións.
- **Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a plans de pensións de emprego**, de que sexa promotor e, ademais, participe.
- **Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a Mutualidades** de Previsión Social de que sexa mutualista.
- **Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a plans de previsión social empresarial.**

Lembre: en todo caso, a contía máxima de redución por aplicación dos incrementos previstos nos números 1.º e 2.º anteriores será de 8.500 euros anuais.

3º. Ademais, **5.000 euros anuais** para as primas a seguros colectivos de dependencia satisfeita pola empresa.

As achegas propias que o empresario individual realice seguros colectivos de dependencia de que, pola súa parte, sexa tomador e asegurado, consideraranse como contribucións empresariais, para os efectos do cómputo deste límite.

Importante: teñase en conta que a base imponible non pode resultar negativa como consecuencia das reducións, polo que o importe da mesma debe terse en conta tamén como límite da redución.

Atención: produtos paneuropeos de pensións individuais

Aos produtos paneuropeos de pensións individuais regulados no Regulamento (UE) 2019/1238 do Parlamento Europeo e do Consello, do 20 de xuño de 2019, relativo a un produto paneuropeo de pensións individuais, serálles de aplicación no IRPE o tratamento que corresponda aos plans de pensións.

En particular, a s achegas do aforrador aos produtos paneuropeos de pensións individuais poderán reducir a base imponible xeral nos mesmos termos que as realizadas aos plans de pensións e incluíranse no límite máximo conxunto previsto no artigo 52 da Lei do IRPE para sistemas de previsión social.

2. Particularidades relativas aos seguros de dependencia severa ou de gran dependencia

Cabe distinguir entre seguros privados e seguros colectivos.

- **Seguros privados:** sen prexuízo de que estean sometidas aos anteriores límites máximos de redución, no caso de primas satisfeitas a seguros privados que cubran o risco de dependencia severa ou de gran dependencia, deberá terse en conta, ademais, que o conxunto das reducións practicadas por todas as persoas que satisfagan primas a favor dun mesmo contribuínte, incluídas as do propio contribuínte, non poderá exceder de 1.500 euros anuais, con independencia da idade do contribuínte e, se é o caso, da idade do aportante .
- **Seguros colectivos:** os compromisos por pensións asumidas polas empresas, incluíndo as prestacións causadas, poderán instrumentarse, mediante contratos de seguros colectivos de dependencia efectuada de acordo co previsto na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro, en que como tomador do seguro figurará exclusivamente a empresa e a condición de asegurado e beneficiario corresponderá ao traballador. Neste caso, as primas satisfeitas pola empresa en virtude destes contratos de seguro e imputadas ao traballador terán un límite de redución propio e independente de 5.000 euros anuais.

Comentario: a disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións aprobadas por Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro foi modificada, con efectos desde o 4 de setembro de 2018, polo artigo primeiro do Real Decreto-lei 11/2018, do 31 de agosto, de transposición de directivas en materia de protección dos compromisos por pensións cos traballadores, prevención do branqueo de capitais e requisitos de entrada e residencia de nacionais de países terceiros e polo que se modifica a Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas (BOE do 4 de setembro).

Declaración Renda 2024 : no apartado "Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social" da declaración de IRPF distínguese entre:

- *Achegas do traballador, agás as consignadas nos recadros [0438] e [0426] . Recadro [0465]*
- *Achegas efectuadas pola empresa que deriven dunha decisión do traballador. Recadro [0438]*
- *Achegas do traballador ao plan de pensións de emprego, mutualidade de previsión social ou plan de previsión social empresarial, sempre que se efectuasen contribucións empresariais. Recadro [0426]*
- *Contribucións empresariais a sistemas de previsión social, agás as realizadas a seguros colectivos de dependencia e as achegas de empresarios individuais a sistemas de previsión social. Recadro [0427]*
- *Achegas de traballadores por conta propia ou autónomos, empresarios individuais ou profesionais. Recadro [0499]*
- *Contribucións a seguros colectivos de dependencia. Recadro [0466]*

C. Exceso de achegas e contribucións realizadas e non reducidas en exercicios anteriores

Normativa: Arts. 52.2 Lei IRPF ; art. 51 e disposición transitoria décimo noveno Regulamento IRPF

As cantidades achegadas polos partícipes, mutualistas ou asegurados a sistemas de previsión social, incluídas as realizadas polo promotor ou pola empresa que lles fosen imputadas que non puidesen ser obxecto de redución **nos exercicios 2019 a 2023** por insuficiencia de base imponible ou por aplicación do límite porcentual do 30 por 100 da suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas, **imputaranse ao presente exercicio, sempre que se solicitase nas respectivas declaracións** poder reducir o exceso nos cinco exercicios seguintes.

A redución dos excesos destes exercicios 2019 a 2023, realizarase con prioridade á que corresponda ás achegas efectuadas e contribucións imputadas no exercicio e efectuarase con suxeición aos límites máximos de redución que se indicaron con anterioridade.

No referente á **forma de aplicar os excesos** o Regulamento do IRPF permite a aplicación do límite máximo incrementado (1.500 + 8.500 euros) con independencia da procedencia das cantidades achegadas, entendendo que no ano en que se aboasen respectaron as achegas anuais máximas (artigo 51.6 e disposición adicional décimo sexta da Lei do IRPF).

Por outra banda, os excesos correspondentes ás primas de seguros colectivos de dependencia imputaranse respectando o seu propio límite.

No suposto de que o límite do 30 por 100 dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas ou a contía da base imponible xeral **non permitan aplicar** a totalidade das achegas e contribucións a sistemas de previsión social e das primas a seguros colectivos de dependencia, procederase da forma seguinte:

1. Para calcular a redución aplicable determinaranse os importes máximos que poden ser reducidos por cada un destes conceptos (isto é, por un lado, por achegas e contribucións a sistemas de previsión social e, por outro, primas de seguros colectivos de dependencia) en cada un dos anos, tendo en conta as cantidades reducidas por excesos de anos anteriores.

Con esta finalidade, **para as achegas e contribucións a sistemas de previsión social**, o límite do artigo 52.1.b) da Lei do IRPF opera polo seu importe total incrementado (1.500 + 8.500) sen distinguir a procedencia das achegas, sempre que no período en que se efectuasen cumprisen co límite financeiro da disposición adicional décimo sexta da Lei do IRPF na redacción que estivese en vigor no devandito período. O límite do 30 por 100 dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas, ou, en último termo, a contía da base imponible xeral, operará como límite global.

2. Aplicaranse por orde de antigüidade os importes reducibles en cada un dos anos e no caso de que, para un mesmo ano, non puidesen reducirse a totalidade dos importes e concorresen nas mesmas achegas e contribucións empresariais e primas a seguros colectivos de dependencia, **reduciranse, en primeiro lugar, as achegas e contribucións empresariais.**

Atención: o artigo 1 do Real decreto 1039/2022, do 27 de decembro (BOE do 29 de decembro) modificou o artigo 51 e a disposición transitoria décimo novena do Regulamento do IRPF para facilitar a aplicación dos excesos pendentes de redución e mitigar a súa complexidade. Para iso, elimínase a aplicación proporcional dos excesos entre achegas ou contribucións, e permítase a aplicación do límite máximo incrementado (1.500 + 8.500 euros) con independencia da procedencia das cantidades achegadas, entendendo que no ano en que se aboasen respectaron as achegas anuais máximas.

D. Exceso de achegas e contribucións correspondentes ao exercicio

Normativa: Arts. 52.2 Lei IRPF e 51 Regulamento IRPF

Como consecuencia da redución con carácter prioritario de cantidades pendentes de exercicios anteriores, é posible que non poidan reducirse a totalidade das cantidades achegadas **no exercicio** incluíndo, se é o caso, as contribucións do promotor ou as realizadas pola empresa que lles fosen imputadas, **por insuficiencia de base imponible ou por aplicación do límite porcentual do 30 por 100** da suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas anteriormente comentado, xerandose un exceso trasladable a exercicios futuros.

O devandito exceso **poderase aplicar nos cinco exercicios seguintes** respectando o límite total incrementado a que se refire o 52.1 da Lei do IRPE, con independencia da procedencia das cantidades achegadas, sen incluír o límite adicional aplicable ás primas a seguros colectivos de dependencia satisfeita pola empresa.

Atención: as cantidades correspondentes ao exceso de achegas realizadas e non reducidas nos exercicios 2019 a 2023 pendentes de aplicar ao inicio do exercicio, as aplicadas na declaración e o remanente pendente de aplicación en exercicios futuros así como as achegas e contribucións de 2024 non aplicadas cuxo importe se solicita poder reducir nos 5 exercicios seguintes, deben facerse constar no Anexo C.3 da declaración, nalgún dos seguintes apartados, segundo corresponda: "Exceso non reducido das achegas e contribucións empresariais a sistemas de previsión social correspondentes aos exercicios 2019 a 2023 pendentes de reducir agás por contribucións empresariais a seguros colectivos de dependencia", ou ben no apartado relativo a "Exceso non reducido derivado de contribucións empresariais a seguros colectivos de dependencia pendente de reducir nos exercicios seguintes".

Exemplo: achegas a sistemas de previsión social

Don S.M.G. solteiro, achegou no ano 2023 a cantidade de 2000 euros ao plan de pensións do sistema emprego cuxo promotor é a empresa en que traballa. Pola súa banda, a empresa realizou ao seu favor nese exercicio unha contribución empresarial de 4.000 euros ao citado plan de pensións e de 2000 euros a un contrato de seguro colectivo de dependencia que contratou para instrumentar os compromisos asumidos co seu persoal no convenio.

Ao non poder practicar redución da base imponible pola totalidade das achegas e contribucións Don S.M.G. solicitou, na súa declaración individual do IRPE do exercicio 2023, reducir nos cinco exercicios seguintes o exceso pendente que ascendía a 3.500 euros polas achegas e contribucións ao plan de pensións, e 1.500 euros pola contribución empresarial ao seguro colectivo de dependencia.

Polo que se refire ao exercicio 2024, o contribuínte efectuou achegas ao plan de pensións privadas por importe de 500 euros. Pola súa banda, a empresa realizou contribucións a un Plan de Pensións de emprego da mesma por importe de 1.400 euros e de 1.000 ao seguro colectivo de dependencia.

Ademais, a empresa onde traballa Don S.M.G implantou, de acordo cos seus traballadores, un "Sistema de Retribución Flexible", en virtude do que estes poden substituír retribucións monetarias por retribucións en especie ou retribucións en especie

por outras sempre que a cifra total destinada a retribución flexible non supere o 30 por 100 da súa retribución íntegra anual. En concreto, ofrécese aos empregados a posibilidade de achegar no seu nome cantidades ao mesmo plan de pensións do sistema de emprego da empresa. Con base ao anterior, Don S.M.G. solicita que acheguen 2.300 euros ao plan de pensións do sistema de emprego da empresa.

Determinar a redución aplicable por achegas a plans de pensións no exercicio 2024, sabendo que nese ano o contribuínte obtivo uns rendementos íntegros de traballo procedente da empresa "RP" en que traballa de 35.000 euros, e que os seus rendementos netos do traballo ascenden a 30.500 euros e coincide coa súa base imponible xeral, que tamén é de 30.500 euros.

Solución:

BASE IMPOÑIBLE XERAL = 30.500

REDUCIÓN POR ACHEGAS E CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE PENSIONES

Os pasos que hai que seguir son os seguintes:

1. Comprobar que as cantidades achegadas en 2024 non superan as achegas anuais máximas permitidas polo artigo 51.6 e a disposición adicional décimo sexta da Lei do IRPF:

- Achegas ao Plan de pensións individuais realizadas en 2024: 500 euros.

O importe anual máximo conxunto de achegas e contribucións empresariais é de 1.500 euros.

Polo tanto, as achegas ao Plan de pensións individuais realizadas en 2024 encóntranse dentro do citado límite.

- Contribucións empresariais e achegas do traballador no marco do Plan de Retribución flexible realizadas en 2024: 1.400 euros (contribucións) + 2.300 euros (achegas "Sistema de Retribución Flexible") = 3.700 euros.

O límite xeral anterior (1.500 euros) pódese incrementar ata 8.500 euros sempre que tal incremento proveña de contribucións empresariais a sistemas de emprego ou de achegas do traballador ao mesmo sistema de emprego por importe igual ou inferior á cantidade que resulte do cadro que recolle o artigo 52.1.1.º da Lei do IRPF.

Aos efectos deste límite adicional, como Don S.M.G obtivo no exercicio rendementos íntegros do traballo inferiores a 60.000 euros e o importe anual da contribución realizada pola empresa non supera 1.500 euros, a cantidade máxima que pode achegar ao plan de pensións de emprego é:

$1.250 \text{ euros} + 0,25 (1.400 \text{ euros} - 500 \text{ euros}) = 1.475 \text{ euros}.$

Atendendo ao anterior, no referente á redución das achegas realizadas por Don S.M.G ao plan de pensións de emprego (2.300 euros), encontrámonos co seguinte:

- Ata 1.475 euros, correspondente ás achegas máximas do traballador calculadas anteriormente, incluíranse no incremento do límite xeral por achegas do traballador ao mesmo sistema de previsión social e,
- Os 825 euros restantes ($2.300 - 1.475$), se lles aplica o límite xeral tendo en conta que este, o límite xeral, xa foi minorado no importe das achegas ao Plan de Pensións Individual ($1.500 - 500 = 1.000$).

Polo tanto, todas as cantidades por achegas e contribucións encóntranse dentro do límite anual.

- Primas a seguros colectivos de dependencia realizada en 2024: 1.000 euros.

Para seguros colectivos de dependencia establécese un límite adicional de 5.000 euros anuais para as primas satisfeitas pola empresa. Logo, as primas satisfeitas en 2024 encóntranse dentro deste límite.

2. Determinación do límite máximo conxunto para as reducións :

Como límite máximo conxunto para as reducións (tanto dos excesos correspondentes ao exercicio 2023 como polas achegas e contribucións a plans de pensións realizadas no exercicio 2024) aplícase a menor das seguintes cantidades:

- Límite porcentual:** 30% s/30.500 euros dos rendementos netos de traballo = 9.150 euros.
- Límite de achegas e contribucións:** 10.000 euros por achegas e contribucións + 5.000 euros por seguros colectivos de dependencia.
 - 1.500 euros anuais por achegas e contribucións.
 - Incremento do importe anterior en 8.500 euros, sempre que tal incremento proveña de contribucións empresariais, ou de achegas do traballador ao mesmo instrumento de previsión social por importe igual ou inferior ás cantidades que resulten do cadro previsto no artigo 52.1.1.º da Lei do IRPE en función do importe anual da contribución empresarial e de rendementos íntegros do traballo obtido polo contribuínte da empresa que realiza a contribución.
 - Adicionalmente, 5.000 euros polas contribucións ao seguro colectivo de dependencia.

c. O importe da base impositible xeral do contribuínte (30.500 euros)

Teñase en conta que a base impositible non pode resultar negativa como consecuencia das reducións polo que o importe da base impositible xeral debe terse en conta tamén como límite da redución.

Polo tanto , neste caso o límite máximo conxunto da redución será o límite porcentual do 30 por 100 sobre os rendementos de traballo que ascende a 9.150 euros.

3. Redución dos excesos correspondente ao exercicio anterior 2023: 5.000 euros

O importe pendente de reducir procedente de 2023, que ascende a 5.000 euros (3.500 euros por achegas e contribucións e 1.500 por contribucións ao seguro colectivo de dependencia) non supera o límite máximo conxunto de redución aplicable en 2024 (que é de 9.150 euros) e aplícase en primeiro lugar sobre a base imponible e polo seu importe total.

Unha vez aplicado o exceso do exercicio 2023, o importe con dereito a reducir na base imponible polas achegas e contribucións correspondentes ao exercicio 2024 non pode superar 4.150 euros (9.150 límite máximo conxunto – 5.000 excesos exercicio anterior).

4. Redución por achegas e contribucións correspondentes ao exercicio 2024:

9.150 euros (30 % RT) – 5.000 euros (exceso exercicio 2023) = **4.150 euros**

5. Cantidades obxecto de redución na base imponible por achegas e contribucións de 2024:

- Cantidades procedentes de achegas ao plan de pensións privadas: 500 euros.
- Cantidades procedentes de contribucións empresariais: 1.400 euros.
- Cantidades achegadas polo traballador en concepto de Retribución Flexible: 2.300 euros.
- Cantidades procedentes de contribucións ao seguro colectivo de dependencia: 1.000 euros.

Total achegado: 5.200 euros.

Do total achegado en 2024, que ascende a 5.200 euros, só é posible reducir ata 4.150 euros (9.150 euros – 5.000 euros de excesos procedentes do exercicio 2023), que se reparten do seguinte xeito:

- Por achegas e contribucións empresariais 4.150 euros.
- Por contribucións a seguros colectivos de dependencia: 0 euros.

Nota: no referente ao reparto dos 4.150 euros optouse por reducir en primeiro lugar as achegas e contribucións empresariais por ser máis beneficioso para o contribuínte na medida en que para os seguros colectivos de dependencia existe un límite propio, pero nada impide que o contribuínte aplique primeiro as cantidades correspondentes a estas primas.

BASE LIQUIDABLE XERAL (30.500 – 9.150) = 21.350

EXCESOS DO EXERCICIO 2024 A REDUCIR NOS 5 EXERCICIOS SEGUINTE

Ao reducir 4.150 euros en concepto de achegas e contribucións, quedarían pendentes para os cinco exercicios seguintes os seguintes importes, cubrindo os subapartados correspondentes dos Anexos C.3 e C.4 da declaración:

- 4.200 euros achegados - 4.150 (remanente do límite conxunto) = 50 euros de achegas e contribucións.
- 1.000 euros de contribucións a seguros colectivos de dependencia.

Xa que en exercicios futuros a aplicación de excesos non require distinguir entre achegas e contribucións, non se precisa coñecer que parte corresponde a cada concepto; tan só as contribucións a seguros colectivos de dependencia teñen un límite diferenciado.

En resumo:**Base imponible xeral = 30.500**

Redución por achegas e contribucións empresariais a plans de pensións:

- Redución de excesos 2023= **-5.000**
- Remanente de base imponible (30.000 - 5.000) = 25.500
- Redución por achegas e contribucións 2024(*) = **4.150** -
- Achegas realizadas (500 + 1.400 + 2.300 + 1.000) = 5.200

Achegas realizadas = 500

Contribucións empresariais = 1.400

Retrribución flexible = 2.300

Ao seguro colectivo de dependencia = 1.000

- Límite aplicable = 4.150

Base liquidable xeral (30.500 - 5.000 - 4.150) = 21.350**Excesos do exercicio 2024:**

Por achegas e contribucións = 50

Por contribucións a seguros colectivos de dependencia = 1.000

(*) O importe correspondente ao remanente do límite conxunto é inferior á suma das achegas e contribucións realizadas en 2024 ao conxunto de instrumentos de previsión social, polo que só poderá reducirse ata o devandito importe, 4.150 euros, quedando pendente de redución para os 5 exercicios seguintes o exceso tal e como se concretou con anterioridade.

Cadro: Reducións en base imponible aplicables por achegas e contribucións a sistemas de previsión social

A. Plans de pensións do sistema de emprego (incluídos os simplificados), Plans de Previsión Social e Mutualidades de Previsión Social

1. Achegas realizadas pola empresa

Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
Decide a empresa	Contribución empresarial	Retribución en especie sen ingreso a conta + Redución na Base Imponible Nota: para a empresa é gasto deducible en <u>IS</u> / <u>IRPF</u> (<u>EDN</u> / <u>EDS</u>)	1.500 + 8.500
Retribución flexible (decide o traballador): Límite do 30 %da retribución íntegra anual para todas as retribucións en especie (art. 26.1 do <u>ET</u>)	Achega do traballador	Retribución en especie sen ingreso a conta + Redución na Base Imponible	1.500 1. Traballadores con <u>RNT</u> = ou > 60.000 euros Resultado de multiplicar por 1 as contribucións empresariais. Máximo 4.250
Mediación no pagamento (por orde e conta do traballador)	Achega do traballador	(Retribución monetaria + retención) + Redución na Base Imponible	2. Traballadores con <u>RNT</u> < 60.000 euros - Contribución = ou < 500 euros. O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 2,5. Máximo 1.250 - Contribución entre 500,01 e 1.500 euros = $1.250 + 0,25 \times (\underline{CE} - 500 \text{ euros})$. Máximo 1.500 - Contribución entre + de 1.500 euros = $\underline{CE} \times$

Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
			1. Máximo 4.250
(*) Abreviaturas utilizadas no cadro: • IS: Imposto sobre sociedades • IRPF: Imposto sobre a renda das persoas Físicas • EDN/EDS: método de estimación directa para determinación do rendemento neto de actividades económicas en IRPF. Modalidade normal e modalidade simplificada • RNT: Rendemento neto do traballo • CE: Contribución empresarial			

2. Achegas realizadas polo traballador

Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
Pagamento directo - Achega voluntaria	Achega do traballador	Redución na base Imponible	1.500 1. Traballadores con <u>RNT</u> = ou > 60.000 euros Resultado de multiplicar por 1 as contribucións empresariais. Máximo 4.250 2. Traballadores con <u>RNT</u> < 60.000 euros • Contribución = ou < 500 euros. O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 2,5. Máximo 1.250 • Contribución entre 500,01 e 1.500 euros = 1.250 + 0,25 x (<u>CE</u> - 500 euros). Máximo 1.500 • Contribución entre + de 1.500 euros = <u>CE</u> x 1. Máximo 4.250

Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
(*) Abreviaturas utilizadas no cadro: • RNT: Rendemento neto do traballo • CE: Contribución empresarial			

B. Plans de Pensións do sistema asociado e Plans de Pensións do sistema individual e Plan de Previsión Asegurada

Aportante	Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
A empresa	O traballador elixe o produto de previsión social onde achegar (a empresa actúa como simple mediadora)	Achega do traballador	(Retribución monetaria + retención) + Redución na Base Imponible	1.500
O traballador	O traballador elixe o produto de previsión social onde achega.	Achega do traballador	Redución na base Imponible	
Traballador por conta propia ou autónomo / empresario individual ou profesional	Achegas realizadas polo propio autónomo empresario ou profesional para el	Contribución empresarial	Redución na base Imponible	1.500 + 4.250

C. Planes de pensións de emprego simplificado previstos no artigo 67 TRPFP e Mutualidades de Previsión Social

Aportante	Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
Traballador por conta propia ou autónomo / empresario individual ou profesional	Achegas realizadas polo propio autónomo empresario ou	Contribución empresarial	Redución na base Imponible	1.500 + 4.250

Aportante	Situacións	Cualificación para os efectos de aplicación de límites (Art.52 Lei <u>IRPF</u>)	Tratamento fiscal para o traballador	Límites
	profesional para el			

7. Achegas a sistemas de previsión social de que sexa partícipe, mutualista ou titular o cónxuxe do contribuínte

En xeral

Con independencia das reducións realizadas de acordo co réxime xeral de achegas a sistemas de previsión social anteriormente comentado, **as achegas realizadas a sistemas de previsión social do cónxuxe** poden reducir a base impoñible xeral do contribuínte co **límite máximo de 1.000 euros anuais**, sen que esta redución poida xerar unha base liquidable negativa, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- Que o cónxuxe non obteña rendementos netos do traballo nin de actividades económicas, ou obtéñaos en contía inferior a 8.000 euros anuais.
- Que as achegas se realicen a calquera dos sistemas de previsión social ata agora comentados de que sexa partícipe, mutualista ou titular o devandito cónxuxe.

Atención: as transmisións entre cónxuxes que se produzan como consecuencia deste réxime especial de redución non están suxeitas, por expresa disposición legal, ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns, ata o límite de 1.000 euros anuais.

Compatibilidade coas reducións aplicadas por achegas directas e contribucións imputadas a sistemas de previsión social do contribuínte

A aplicación desta redución en ningún caso pode supor unha dobre redución (para o contribuínte e o seu cónxuxe partícipe) polas mesmas achegas. Porén, non existe limitación algunha no referente a quen (o contribuínte ou o seu cónxuxe partícipe) é o que aplica a redución.

Se o cónxuxe do contribuínte obtén rendementos netos do traballo ou de actividades económicas en contía inferior a 8.000 euros anuais, e opta por aplicar a redución fiscal das achegas realizadas aos sistemas de previsión social de que é partícipe, mutualista ou titular, deberá determinar o importe da redución fiscal de acordo cos límites máximos de redución anteriormente comentados.

Se as achegas non puidesen ser reducidas na súa totalidade entre ambos os dous (o cónxuxe, de acordo cos límites xerais, e o contribuínte, segundo este réxime de redución adicional), será o cónxuxe partícipe, mutualista ou titular quen solicite trasladar o exceso de achegas non reducido a exercicios futuros. Ao ano seguinte, o exceso poderá ser reducido tendo en conta novamente os límites aplicables ás achegas.

Exemplo: Achegas a sistemas de previsión social de que sexa partícipe, mutualista ou titular o cónxuxe do contribuínte

No exercicio 2024, a base imponible xeral dun contribuínte, de 44 anos de idade, é de 49.800 euros, ascendendo a suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas obtidos polo mesmo a 45.000 euros.

Pola súa banda, a base imponible xeral do seu cónxuxe, de 41 anos de idade, é de 4.900 euros, sendo a suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas obtidos por este de 4.500 euros.

No devandito exercicio, o contribuínte e o seu cónxuxe realizaron achegas directas a senllos plans de pensións de que cada un deles é partícipe, ascendendo a 1.250 euros as achegas do contribuínte e a outros 1.500 euros as achegas do cónxuxe.

Determinar as reducións aplicables por razón das achegas directas realizadas polo cónxuxe.

Solución:

Con independencia da redución que, conforme ao réxime xeral, corresponda ás achegas realizadas polo contribuínte ao seu propio plan de pensións, para determinar as reducións aplicables por razón dos 1.500 euros achegados polo cónxuxe caben as seguintes opcións:

Redución aplicable	Opción 1	Opción 2
Redución aplicable polo contribuínte	150 (1)	Parte ata 1.000 (2)
Redución aplicable polo cónxuxe	1.350	Parte ata 500 (2)

Notas ao exemplo

(1) O cónxuxe titular das achegas aplica, conforme ao réxime xeral, a redución máxima posible correspondente ás súas achegas. O límite máximo de redución, 30 por 100 da suma dos seus rendementos netos do traballo e de actividades económicas obtidos no exercicio ($4.500 \times 30\% = 1.350$), é inferior ás cantidades ao importe total das achegas realizadas, 1.500 euros, polo que aplicará unha redución polo límite do 30 %. É dicir, por 1.350

O contribuínte, ao haberse reducido o cónxuxe 1.350 do total das achegas realizadas, poderá reducir o resto pendente ($1.500 - 1.350 = 150$) ao non superar o límite dos 1.000 euros. [\(Volver\)](#)

(2) Cada un do cónxuxes aplica a redución polo importe que desexe, sempre que a correspondente ao contribuínte non supere 1.000 euros (importe achegado dentro do límite máximo de redución adicional) e a correspondente ao cónxuxe non supere 1.350 euros, ($4.500 \times 30\%$) e sen que a suma total supere o importe total de 1.500 euros achegados polo cónxuxe. [\(Volver\)](#)

8. Produtos paneuropeos de pensións individuais

Normativa: disposición adicional quincuaxésimo segunda a Lei IRPE

Aos produtos paneuropeos de pensións individuais regulados no Regulamento (UE) 2019/1238 do Parlamento Europeo e do Consello, do 20 de xuño de 2019, relativo a un produto paneuropeo de pensións individuais, serálles de aplicación no IRPE o tratamento que corresponda aos plans de pensións.

En particular:

- a. As achegas do aforrador aos produtos paneuropeos de pensións individuais poderán reducir a base imponible xeral nos mesmos termos que as realizadas aos plans de pensións e incluíranse no límite máximo conxunto previsto no artigo 52 da Lei do IRPF e para sistemas de previsión social.
- b. As prestacións percibidas polos beneficiarios dos produtos paneuropeos de pensións individuais terán en todo caso a consideración de rendementos do traballo e non estarán suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns.
- c. Se o contribuínte dispuxese dos dereitos de contido económico derivados das achegas a produtos paneuropeos de pensións individuais, total ou parcialmente, en supostos distintos dos previstos na normativa de plans e fondos de pensións, deberá repor as reducións na base imponible indebidamente practicadas, mediante as oportunas autoliquidacións complementarias, con inclusión dos xuros de mora. As cantidades percibidas que excedan do importe das achegas regularizadas tributarán como rendemento do traballo no período impositivo en que se perciban.

Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade

Normativa: Arts. 53 e disposición adicional décima Lei IRPF ; 50 e 51 Regulamento IRPF

Véxase tamén a disposición adicional cuarta do Texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións.

As achegas realizadas a plans de pensións, mutualidades de previsión social, a plans de previsión asegurada, a plans de previsión social empresarial e aos seguros de dependencia constituída a favor de persoas con discapacidade dan dereito a reducir a base imponible xeral de acordo co seguinte réxime financeiro e fiscal:

1. Beneficiarios e aportantes

Beneficiarios

Os sistemas de previsión social deben estar constituídos a favor dalgunha das persoas con discapacidade que a continuación relaciónanse:

- a. Persoas afectadas dun grao de discapacidade **física ou sensorial igual ou superior ao 65 por 100**.
- b. Persoas afectadas dun grao de discapacidade **psíquica igual ou superior ao 33 por 100**.
- c. Persoas **suxeitas a curadoría establecida xudicialmente** :

Atención: o grao de discapacidade acreditarase mediante certificado expedido conforme á normativa aplicable ou por resolución xudicial firme (Art. 12 do Regulamento de plans e fondos de pensións).

Persoas que poden efectuar as achegas

- a. **A propia persoa con discapacidade partícipe.** Neste caso, as achegas darán dereito a reducir a base imponible xeral na declaración do contribuínte con discapacidade que as realiza.
- b. **Quen teñan coa persoa con discapacidade unha relación de parentesco en liña directa ou colateral ata o terceiro grao inclusive, así como o cónxuxe ou aqueles que lle tivesen ao seu cargo en réxime de tutela ou acollemento ou ao que fose designado xudicialmente como curador do partícipe,** sempre que a persoa con discapacidade sexa designada beneficiaria de maneira única e irrevogable para calquera continxencia.

Non obstante, a continxencia de morte da persoa con discapacidade poderá xerar dereito a prestacións de viuvez ou orfandade ou a favor de quen realizasen achegas a favor da persoa con discapacidade en proporción á achega destes .

Por expresa disposición legal contida no artigo 53.3 da Lei do IRPF, as achegas realizadas polas persoas mencionadas na letra b) **non están suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns.**

2. Límites e exceso de achegas

A. Achegas anuais máximas que poden dar dereito a reducir a base imponible

Normativa: Disposición adicional décima Lei IRPF

As achegas anuais máximas a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade, para os efectos do previsto no artigo 5.3 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, son:

- a. **24.250 euros anuais** para as achegas realizadas polas persoas con discapacidade partícipe.
- b. **10.000 euros anuais** para as achegas realizadas por cada unha das persoas coas que o partícipe con discapacidade teña relación de parentesco en liña directa ou colateral ata o terceiro grao inclusive, polo cónxuxe ou polos que lle tiveren ao seu cargo en réxime de tutela ou acollemento ou ao que fose designado xudicialmente como curador do partícipe. Todo iso, sen prexuízo das achegas que estas persoas poidan realizar ao seu respectivo plan de pensións.

A disposición adicional décima.2 e o artigo 53.1.b) da Lei do IRPF recoñecen o parente ou a quen fose designado xudicialmente como curador da persoa con discapacidade, a posibilidade de compatibilizar as achegas ao plan de pensións da persoa con discapacidade coas achegas que poidan realizar ao seu

propio plan de pensións do sistema xeral, respectando os límites marcados na lei. Porén, con respecto á propia persoa con discapacidade non se menciona a devandita posibilidade, razón pola que se consideran incompatibles as achegas que efectúe a propia persoa con discapacidade partícipe ao seu propio plan de pensións para persoas con discapacidade e ao mesmo tempo a realización por parte deste de achegas a sistemas de previsión social constituídos a favor doutras persoas con discapacidade coas que teña unha relación de parentesco ou de titoría ou ostenten a curadoría representativa.

- c. **24.250 euros anuais**, computando tanto as achegas realizadas pola persoa con discapacidade como as realizadas por todas aquelas outras que realicen achegas a favor do mesmo partícipe con discapacidade.

A inobservancia destes límites de achega anual será obxecto da sanción prevista no artigo 36.4 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións. Con esta finalidade, cando concorran varias achegas a favor da persoa con discapacidade, entenderase que o límite de 24.250 euros cóbrese, primeiro, coas achegas da propia persoa con discapacidade, e cando estas non superen o devandito límite cos restantes achegas en proporción á súa contía.

A aceptación de achegas a un plan de pensións, a nome dun mesmo beneficiario con discapacidade, por riba do límite de 24.250 euros anuais, terá a consideración de infracción moi grave, nos termos previstos no artigo 35.3.n) do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións.

B. Límite máximo de redución

As achegas anuais realizadas 2024 e, se é o caso, o exceso de achegas realizadas e non reducidas nos exercicios 2019 a 2023, poderán ser obxecto de redución da base imponible do IRPF do presente exercicio cos seguintes límites máximos:

- a. **24.250 euros anuais** para as achegas realizadas pola persoa con discapacidade partícipe.
- b. **10.000 euros anuais** para as achegas realizadas por cada un daqueles cos que a persoa con discapacidade teña relación de parentesco ou de titoría ou ostenten a curadoría representativa, así como polo cónxuxe. Todo iso, sen prexuízo das achegas que poidan realizar aos seus propios plans de pensións.
- c. **24.250 euros anuais para o conxunto das reducións practicadas** por todas as persoas que realicen achegas a favor dunha mesma persoa con discapacidade, incluídas as da propia persoa con discapacidade.

Cando concorran varias achegas a favor da mesma persoa con discapacidade, a redución efectuarase, en primeiro lugar, sobre as achegas realizadas pola propia persoa con discapacidade e, só se as mesmas non acadasen o límite de **24.250 euros anuais**, poderán ser obxecto de redución as achegas realizadas por outras persoas ao seu favor na base imponible destas, de forma proporcional á contía das devanditas achegas.

Véxase ao respecto, dentro do "[Caso práctico](#)" incluído neste mesmo Capítulo, o suposto de concorrencia de achegas a un plan de pensións constituído a favor dunha persoa con discapacidade.

Importante: cando a propia persoa con discapacidade realice simultaneamente achegas e contribucións a sistemas de previsión social en xeral e a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade, debe aplicarse como límite conxunto a ambos os dous réximes o límite maior que existe individualmente para cada réxime.

C. Excesos pendentes de reducir de achegas realizadas nos exercicios anteriores

As achegas realizadas a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade que, por insuficiencia de base imponible, non puidesen reducirse nas declaracións correspondentes aos exercicios 2019 a 2023, poderán reducirse no presente exercicio, sempre que se solicite nas respectivas declaracións poder reducir o exceso nos cinco exercicios seguintes.

A redución dos excesos, que se efectuará con suxeición aos límites máximos de redución que se comentaron no apartado anterior, realizarase con prioridade á que corresponda ás achegas directas ou contribucións empresariais imputadas no propio exercicio.

D. Exceso de achegas correspondentes ao exercicio que non puidesen ser obxecto de redución

Os contribuíntes que realizen achegas no exercicio a favor dunha mesma persoa con discapacidade nos termos anteriormente comentados poderán solicitar que as cantidades achegadas que, por insuficiencia de base imponible do exercicio, non puidesen ser obxecto de redución, séxano nos cinco exercicios seguintes.

Para tal fin, a solicitude deberá realizarse na declaración do IRPE do exercicio en que as achegas realizadas non puidesen ser reducidas por exceder dos límites antes mencionados.

Atención : as cantidades correspondentes aos excesos pendentes de reducir de achegas realizadas nos exercicios 2019 a 2023 pendentes de aplicar ao inicio do exercicio, as aplicadas na declaración e o remanente pendente de aplicación en exercicios futuros así como o exceso de achegas correspondentes ao exercicio 2024 non aplicadas cuxo importe se solicita poder reducir nos 5 exercicios seguintes, deben facerse constar no anexo C.4 da declaración no apartado "Exceso non reducido das achegas e contribucións a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade pendente de reducir nos exercicios seguintes".

3. Percepción de prestacións e disposición anticipada de dereitos consolidados

A [percepción das prestacións](#) e as consecuencias da [disposición anticipada de dereitos consolidados](#) en supostos distintos aos previstos na normativa reguladora dos sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade, son as comentadas

dentro das "Normas comúns aplicables ás achegas a sistemas de previsión social" neste mesmo Capítulo.

Véxanse os artigos 13, 14 e 15 do Regulamento de plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto 304/2004, do 20 de febreiro, na redacción dada aos mesmos, con efectos do 21 de xullo de 2023, polo artigo único do Real decreto 668/2023, do 18 de xullo (BOE do 20 de xullo).

Reducións por achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade

Normativa: Arts. 54 Lei IRPF e 71 Regulamento IRPF

Atención: teñase en conta que a Lei 13/2023, do 24 de maio (BOE do 25 de maio) modificou a citada Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade, para equiparar os patrimonios protexidos das persoas con discapacidade formalizada de acordo co dereito civil propio autonómico naquelas Comunidades Autónomas con competencias constitucionais para regular o seu propio dereito civil, foral ou especial, nesta materia, cos patrimonios protexidos constituídos de acordo coa citada Lei 41/2003, para os efectos da aplicación, nos mesmos termos e condicións, de todos os beneficios fiscais que lles afecten.

1. Beneficiarios e aportantes

Beneficiarios

Inclúe:

1. Titulares de patrimonios protexidos constituídos de acordo coa Lei 41/2003.

A Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Enxuízamento Civil e da Normativa Tributaria con esta finalidade (BOE do 19 de decembro), regula a figura do patrimonio especialmente protexido das persoas con discapacidade, que queda inmediata e directamente vinculado á satisfacción das necesidades vitais destas persoas, establecendo un conxunto de medidas tendentes a favorecer a constitución dos devanditos patrimonios e a achega, a título gratuito, de bens e dereitos aos mesmos.

De acordo co artigo 2 da citada Lei 41/2003, poden ser titulares dos patrimonios protexidos unicamente as persoas afectadas polos seguintes graos de discapacidade:

- Discapacidade psíquica igual ou superior ao 33 por 100.
- Discapacidade física ou sensorial igual ou superior ao 65 por 100.

2. Titulares de patrimonios protexidos constituídos de acordo co dereito civil propio autonómico (disposición final terceira da Lei 41/2003).

A partir do 26 de maio de 2023, de acordo co que se establece na disposición final terceira da Lei 41/2003, considérase beneficiario a calquera persoa con discapacidade que sexa titular dun patrimonio protexido que se formalizase de acordo coas respectivas leis que regulen esta figura coa mesma finalidade nas distintas Comunidades Autónomas con competencias constitucionais para regular o seu propio dereito civil, foral ou especial, nesta materia.

Aportantes

Debe distinguirse entre:

1. Contribuíntes cuxas achegas dan dereito á redución no IRPF

Darán dereito a reducir a base imponible xeral do IRPF do aportante, as achegas ao patrimonio protexido da persoa con discapacidade efectuada, en diñeiro ou en especie, polos seguintes contribuíntes:

- a. Os que teñan coa persoa con discapacidade unha relación de parentesco en liña directa ou colateral ata o terceiro grao inclusive.
- b. O cónxuxe da persoa con discapacidade.
- c. Os que tivesen ao seu cargo á persoa con discapacidade en réxime de tutela ou acollemento ou, tras a Lei 8/2021, ao que fose designado xudicialmente como curador do partícipe.

Atención: en relación á tutela teñase en conta que, a partir da entrada en vigor da Lei 8/2021, do 2 de xuño, de reforma do Código Civil, pola que refórmase a lexislación civil e procesual para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica, as referencias contidas na Lei do IRPF á mesma, para o caso das persoas maiores de idade con discapacidade, poden entenderse referidas:

- por un lado, aos titores designados por resolucións xudiciais anteriores á Lei 8/2021 (mentres non se ditase unha nova resolución xudicial que as substituíse por novas medidas adaptadas á Lei 8/2021), e,

- doutra banda, aos curadores con funcións representativas designados con posterioridade á entrada en vigor da Lei 8/2021 (tanto en resolucións xudiciais relativas a casos de novas situacións de discapacidade, como en resolucións xudiciais ditadas en substitución doutras resolucións anteriores á devandita Lei 8/2021).

2. Contribuíntes cuxas achegas non dan dereito á redución no IRPF

Normativa: Art. 54.4 e 5 Lei IRPF

Non xeran dereito a redución as seguintes achegas:

- a. As achegas de elementos afectos á actividade efectuada polos contribuíntes do IRPF que realicen actividades económicas.
- b. As achegas respecto das que o aportante teña coñecemento, á data de devindicación do IRPF, que foron obxecto de disposición polo titular do patrimonio protexido.
- c. As achegas efectuadas pola propia persoa con discapacidade titular do patrimonio protexido.

2. Límites máximos e exceso de achegas realizadas

Normativa: Art. 54.1 e 2 Lei IRPF

A. Límites máximos de redución

As achegas realizadas no exercicio ao patrimonio protexido das persoas con discapacidade e, se é o caso, o exceso de achegas realizadas e non reducidas nos exercicios 2020 a 2023, poderán ser obxecto de redución na base imponible do presente exercicio de acordo cos seguintes límites máximos:

- a. **10.000 euros anuais** para cada aportante e polo conxunto de patrimonios protexidos aos que efectúe achegas.
- b. **24.250 euros anuais** para o conxunto das reducións practicadas por todas as persoas que efectúen achegas a favor dun mesmo patrimonio protexido.

Cando concorran **varias achegas a favor dun mesmo patrimonio protexido** e supérese este último límite (24.250 euros), as reducións correspondentes ás devanditas achegas terán que ser minoradas de forma proporcional ao importe das respectivas achegas, de xeito que o conxunto das reducións practicadas por todas as persoas físicas que realicen achegas a favor dun mesmo patrimonio **protexido non exceda de 24.250 euros anuais**.

Véxase ao respecto, dentro do "[Caso práctico](#)" incluído neste mesmo Capítulo, o suposto de concorrencia de achegas ao patrimonio protexido dunha persoa con discapacidade.

Tratandose de achegas non monetarias, tomarase como importe da achega o que resulte do previsto no artigo 18 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro), non existindo ganancia nin perda patrimonial con ocasión das achegas aos patrimonios protexidos constituídos a favor de persoas con discapacidade.

Polo tanto:

No referente á valoración de achegas non monetarias consistentes en bens e dereitos, de acordo co artigo 18 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, o importe será o valor contable que tivesen o ben ou dereito no momento da transmisión e, no seu defecto, o valor determinado conforme ás normas do Imposto sobre o Patrimonio.

Polo que se refire ao seu tratamento fiscal para os aportantes non existe ganancia ou perda patrimonial [art. 33.3.e) da Lei do IRPF] ata os límites que dan dereito á redución. Pero polo exceso si.

Ademais, debe terse en conta que, de acordo coa disposición adicional terceira da Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Enxuzamento Civil e da Normativa Tributaria con esta finalidade (BOE do 19 de decembro), considerarase que a persoa con discapacidade a cuxo beneficio se constitúe o patrimonio protexido é o titular dos bens e dereitos que integran o devandito patrimonio e que as achegas realizadas ao mesmo por persoas distintas ao devandito titular constitúen transmisións a este a título lucrativo.

Importante : para a persoa con discapacidade titular do patrimonio protexido as achegas teñen a consideración de [rendementos de traballo](#) aos que será de aplicación a [exención prevista no artigo 7.w\)](#) Lei IRPF.

Véxase no capítulo 3 do Manual o [cadro de achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade](#).

B. Excesos pendentes de reducir de achegas realizadas nos exercicios anteriores

As achegas realizadas que non puidesen reducirse nos exercicios 2020 a 2023 por exceder dos límites cuantitativos de redución fiscal ou por insuficiencia da base imponible, imputaranse ao presente exercicio, sempre que se solicitase nas respectivas declaracións poder reducir o exceso nos catro exercicios seguintes. A redución dos excesos, que se efectuará con suxeición aos límites máximos de redución que a continuación coméntanse, realizarase con prioridade á que corresponda ás achegas efectuadas no exercicio.

C. Exceso de achegas correspondentes ao exercicio

As achegas realizadas no ano 2024 que excedan dos límites máximos anteriormente comentados, incluído o relativo ao importe positivo da base imponible xeral do contribuínte, **darán dereito a reducir a base imponible dos catro períodos impositivos seguintes**, ata esgotar, se é o caso, en cada un deles os importes máximos de redución.

Atención: as cantidades correspondentes aos excesos pendentes de reducir de achegas realizadas nos exercicios 2020 a 2023 pendentes de aplicar ao inicio do exercicio, as aplicadas na declaración e o remanente pendente de aplicación en exercicios futuros así como o exceso de achegas correspondentes ao exercicio 2024 non aplicadas cuxo importe se solicita poder reducir nos 4 exercicios seguintes, debe facerse constar no anexo C.4 da declaración no apartado "Exceso non reducido das achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade pendente de reducir nos exercicios seguintes".

3. Disposición anticipada dos bens ou dereitos achegados

Normativa: Art. 54. 5 Lei IRPF

Atención: non teñen a consideración de actos de disposición anticipada aqueles que, suxeitándose ao réxime de administración da citada Lei 41/2003, supoñan unha administración activa do patrimonio protexido tendente a manter a produtividade e integridade da masa patrimonial.

Os bens e dereitos achegados ao patrimonio protexido das persoas con discapacidade non poden ser obxecto de disposición no período impositivo en que se realiza a achega ou nos catro seguintes.

O gasto de diñeiro e o consumo de bens funxibles integrados no patrimonio protexido, cando se fagan para atender as necesidades vitais da persoa beneficiaria, non debe considerarse como disposición de bens ou dereitos para os efectos do requisito de mantemento das achegas realizadas durante os catro anos seguintes ao exercicio da súa achega, establecido no artigo 54.5 da Lei do IRPF.

Non obstante, xa que os beneficios fiscais quedan ligados á efectiva constitución dun patrimonio, deberá constituírse este último, o que implica que, agás en circunstancias excepcionais polas que puntualmente a persoa con discapacidade poida estar atravesando, o gasto de diñeiro ou bens funxibles antes do transcurso de catro anos desde a súa achega non debe impedir a constitución e o mantemento durante o tempo do citado patrimonio protexido.

O incumprimento deste requisito, agás nos casos de falecemento do titular do patrimonio protexido, do aportante ou dos traballadores a que se refire o actual artigo 37.2 da LIS, comporta as seguintes obrigas fiscais que a continuación coméntanse:

a) Obrigas para o aportante contribuínte do IRPF.

O aportante deberá repor as reducións na base imponible indebidamente practicadas mediante a presentación da oportuna autoliquidación complementaria con inclusión dos xuros de mora que procedan, no prazo que media entre a data en que se produza a disposición e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a devandita disposición.

b) Obrigas para o titular do patrimonio protexido.

O titular do patrimonio protexido que recibiu a achega, deberá integrar na base imponible a parte da achega recibida que deixase de integrar no período impositivo en que recibiu a achega por aplicación da [exención regulada no artigo 7.w\) da Lei do IRPF](#), mediante a presentación da oportuna autoliquidación complementaria con inclusión dos xuros de mora que procedan, no prazo que medie entre a data en que se produza a disposición e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a devandita disposición.

As achegas realizadas ao patrimonio protexido de persoas con discapacidade teñen a consideración para a persoa con discapacidade de rendemento de traballo, pero beneficianse da exención regulada no artigo 7.w) da Lei do IRPF que acada un importe anual máximo conxunto de tres veces o IPREM.

Nos casos en que a achega se realizase ao patrimonio protexido dos parentes, cónxuxes ou persoas a cargo dos traballadores en réxime de tutela ou acollemento, por un contribuínte do Imposto sobre Sociedades, a obriga de regularizar descrita no apartado anterior deberá ser cumprida polo devandito traballador.

O traballador titular do patrimonio protexido está obrigado a comunicar ao seu empregador aportante as disposicións anticipadas que se realizen no período impositivo.

Nos casos en que a disposición se efectuase no patrimonio protexido dos parentes, cónxuxes ou persoas a cargo dos traballadores en réxime de tutela ou acollemento, a citada comunicación tamén deberá efectuara o devandito traballador.

A falta de comunicación ou a realización de comunicacións falsas, incorrectas ou inexactas constituirá infracción tributaria leve sancionada con multa pecuniaria fixa de 400 euros.

Importante: *tratándose de bens ou dereitos homoxéneos, entenderase que foron dispostos os achegados en primeiro lugar.*

Reducións por pensións compensatorias e anualidades por alimentos

Normativa: Art. 55 Lei IRPF

1. Pensións compensatorias a favor do cónxuxe

De acordo coa lexislación civil (artigo 97 do Código Civil) o cónxuxe ao que a separación ou divorcio produza desequilibrio económico en relación coa posición do outro, que implique un empeoramento na súa situación anterior no matrimonio, ten dereito a unha pensión que se fixará na resolución xudicial de separación ou divorcio ou no convenio regulador formalizado ante o secretario xudicial (actualmente, Letrado da Administración de Xustiza) ou o Notario.

Para o pagador, a pensión compensatoria satisfeita, sempre que fose fixada na resolución xudicial, ou acordáseno o cónxuxes no convenio regulador da separación ou divorcio, reduce a súa base imponible xeral sen que poida resultar negativa como consecuencia desta diminución. O remanente, se o houbese, reducirá a base imponible do aforro sen que a mesma, tampouco, poida resultar negativa como consecuencia da devandita diminución.

Con esta finalidade, o Tribunal Supremo fixou o seguinte criterio interpretativo: *“a redución na base imponible por pensións compensatorias a favor do cónxuxe, satisfeitas por decisión xudicial, resulta aplicable desde a data en que se subscribe o convenio regulador entre as partes que establecer o seu pagamento, sempre que a ulterior sentenza xudicial que o ratifique non modifique o pactado no devandito convenio regulador.”* Véxanse as Sentenzas núms. 1.369/2024, do 22 de xullo (ROJ: STS 4251/2024) e 1.397/2024, do 23 de xullo (ROJ: STS 4248/2024). E, máis recentemente, a STS núm. 54/2025, do 21 de xaneiro (ROJ: STS 330/2025).

Para o perceptor, a pensión compensatoria recibida do cónxuxe constitúe, en todo caso, rendemento do traballo non sometido a retención por non estar obrigado a reter o cónxuxe pagador da pensión.

2. Anualidades por alimentos en favor de persoas distintas dos fillos

De acordo co que se dispón no artigo 143 do Código Civil, están obrigados reciprocamente a darse alimentos o cónxuxes, os ascendentes e descendentes, así como os irmáns nos supostos e termos sinalados no citado artigo.

Agora ben, cando recaia sobre o contribuínte a obriga de dar alimentos é preciso, para os efectos do seu tratamento no IRPE, distinguir dous supostos:

a. Anualidades por alimentos a favor dos fillos

Para o pagador, as cantidades satisfeitas en concepto de alimentos a favor dos fillos non reducen a base imponible xeral, senón que se suxeitan a un tratamento especial consistente en que, cando o importe das devanditas anualidades sexa inferior á base liquidable xeral e non se teña dereito á aplicación do mínimo por descendentes, sométense a gravame separadamente co fin de limitar a progresividade das escalas do imposto.

O tratamento liquidatorio das [anualidades por alimentos a favor dos fillos](#), cuxo importe sexa inferior ao da base liquidable xeral sometida a gravame, coméntase no Capítulo 15.

Para os fillos perceptores das devanditas anualidades, constitúen renda exenta, sempre que as mesmas percíbanse por decisión xudicial ou en virtude do convenio regulador decretado xudicialmente ou formalizado ante o secretario xudicial (actualmente, Letrado da Administración de Xustiza) ou en escritura pública ante Notario a que se refire o artigo 90 do Código Civil, ou do convenio equivalente previsto nos ordenamentos das Comunidades Autónomas.

b. Anualidades por alimentos a favor doutras persoas

Para o pagador, as cantidades satisfeitas en concepto de alimentos a favor doutras persoas distintas dos fillos, sempre que sexan fixadas por decisión xudicial, reducen a base imponible xeral do pagador sen que poida resultar negativa como consecuencia desta diminución. O remanente, se o houbese, reducirá a base imponible do aforro sen que a mesma, tampouco, poida resultar negativa como consecuencia da devandita diminución.

Para o receptor das mesmas, estas anualidades constitúen rendementos do traballo non sometidos a retención.

3. Suposto especial: pensión compensatoria e anualidades por alimentos sen distinción

Nos casos de separación legal ou divorcio, normalmente establecerase, por un lado, unha pensión compensatoria a favor dun do cónxuxes, e, por outro, a obriga de pagar unha cantidade en concepto de alimentos a favor dos fillos, para o proxenitor que non téñaos ao seu cargo.

No suposto especial de que se estableza a obriga dun pagamento único, sen precisar na resolución xudicial nin no convenio regulador que parte corresponde a pensión compensatoria e que parte a anualidades por alimentos, a imposibilidade de determinar a contía correspondente á pensión compensatoria impide aplicar a redución da base por este concepto. Todo iso sen prexuízo de que nun momento posterior poidan especificarse xudicialmente as cantidades que corresponden a cada concepto.

Cadro resumo do tratamento fiscal das pensións compensatorias e as anualidades por alimentos

Pensión compensatoria e anualidades por alimentos	Pagador	Perceptor
Pensión compensatoria ao cónxuxe	Reduce a Base Imponible	Rendemento do traballo
Anualidades por alimentos para os fillos	Regra especial para a determinación da cota íntegra estatal e autonómica (*)	Renda exenta
Anualidades por alimentos para persoa distinta dos fillos	Reduce a Base Imponible	Rendemento do traballo
Nota ao cadro : reciben o mesmo tratamento nos casos en que se adopten por un convenio equivalente previsto nos ordenamentos das Comunidades Autónomas, aprobado pola autoridade xudicial ou formalizada ante o Letrado da Administración de Xustiza ou en escritura pública ante Notario. (*) Véxanse, dentro do Capítulo 15 as especialidades para o pagador destas anualidades por alimentos a favor dos fillos e un exemplo en que se detallan as operacións de liquidación nestes supostos.		

Reducións por achegas á mutualidade de previsión social a prima fixa de deportistas profesionais e de alto nivel

Normativa: disposición adicional undécima Lei IRPF

Os deportistas profesionais e de alto nivel poderán reducir a base imponible xeral no importe das achegas realizadas á mutualidade de previsión social a prima fixa de deportistas profesionais, coas seguintes especialidades:

1. Requisitos subxectivos

A condición de mutualista e asegurado deberá recaer, en todo caso, no deportista profesional ou de alto nivel.

Con esta finalidade considéranse:

- **Deportistas profesionais:** os incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto 1006/1985, do 26 de xuño, polo que se regula a relación laboral especial dos deportistas profesionais.
- **Deportistas de alto nivel:** os incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto 971/2007, do 13 de xullo, sobre deportistas de alto nivel e alto rendemento (BOE do 25 de xullo).

2. Requisitos obxectivos

As continxencias que poden ser obxecto de cobertura son as previstas para os plans de pensións no artigo 8.6 da súa norma reguladora, é dicir, no texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado polo Real decreto Legislativo 1/2002, do 29 de novembro.

As continxencias que poden ser obxecto de cobertura son as seguintes: xubilación, incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a gran invalidez; falecemento e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe.

3. Límite máximo de redución

A. Achegas anuais máximas que poden dar dereito a reducir a base impoñible

As achegas anuais non poderán exceder a cantidade de **24.250 euros anuais**, incluídas as achegas efectuadas polos promotores en concepto de rendementos do traballo.

Non se admitirán achegas unha vez que finalice a vida laboral como deportista profesional ou prodúzase a perda da condición de deportista de alto nivel nos termos e condicións que se establezan regulamentariamente.

B. Límite máximo de redución

As achegas, directas ou imputadas, así como, se é o caso, os excesos procedentes dos exercicios 2019 a 2023 pendentes de redución, poderán ser obxecto de **redución exclusivamente na parte xeral da base impoñible**. Como límite máximo aplicarase a **menor** das seguintes cantidades:

- Suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas** percibidos individualmente polo contribuínte no exercicio.
- 24.250 euros anuais.**

4. Exceso de achegas

A. Excesos pendentes de reducir de achegas realizadas nos exercicios anteriores

As achegas que non puidesen ser obxecto de redución na base impoñible por insuficiencia da mesma ou por aplicación dos límites máximos de redución fiscal legalmente establecidos, poderán reducirse no presente exercicio, sempre que o contribuínte solicítase na declaración correspondente aos exercicios 2019 a 2023 poder reducir o exceso nos cinco exercicios seguintes.

A redución do exceso, que se efectuará con suxeición aos límites máximos que a continuación coméntanse, realizarase con prioridade á que corresponda ás achegas efectuadas no exercicio.

B. Exceso de achegas correspondentes ao exercicio

As achegas realizadas no ano 2024 que non fosen obxecto de redución na base impositible por insuficiencia da mesma ou por aplicación do límite comentado na letra a) anterior poderán reducirse nos cinco exercicios seguintes.

Neste suposto, o contribuínte deberá cubrir, dentro do apartado I da declaración, os recadros **[0488]** e **[0489]**, na última das que se fará constar o importe das achegas e contribucións realizadas en 2024.

Atención: as cantidades correspondentes aos excesos pendentes de reducir de achegas realizadas nos exercicios 2019 a 2023 pendentes de aplicar ao inicio do exercicio, as aplicadas na declaración e o remanente pendente de aplicación en exercicios futuros así como como o exceso de achegas correspondentes ao exercicio 2024 non aplicadas cuxo importe se solicita poder reducir nos 5 exercicios seguintes, debe facerse constar no anexo C.4 da declaración no apartado "Exceso non reducido das achegas á mutualidade de previsión social de deportistas profesionais pendentes de reducir nos exercicios seguintes".

5. Disposición de dereitos consolidados

Os dereitos consolidados dos mutualistas sos poderán facerse efectivos:

- Nos mesmos supostos previstos no artigo 8.8 do Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (desemprego de longa duración ou de enfermidade grave, e a partir de 2025 por achegas con polo menos 10 anos de antigüidade) e,
- Adicionalmente, unha vez transcorrido un ano desde que finalice a vida laboral dos deportistas profesionais ou desde que se perda a condición de deportista de alto nivel.

A disposición dos dereitos consolidados, total ou parcialmente, en supostos distintos dos anteriores, determinará a obriga para o contribuínte de repor na base impositible as reducións indebidamente realizadas, coa práctica das autoliquidacións complementarias, que incluírán os xuros de mora que procedan, no prazo que medie entre a data de disposición anticipada e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a disposición anticipada.

As cantidades percibidas que excedan do importe das achegas realizadas, incluíndo, se é o caso, as contribucións imputadas polo promotor, tributarán como rendemento do traballo no período impositivo en que se perciban.

6. Suposto especial: outras achegas á mutualidade de previsión social de deportistas profesionais e de alto nivel

Sen prexuízo do réxime especial de reducións por achegas á mutualidade de previsión social a prima fixa de deportistas profesionais e de alto nivel que acabamos de comentar, os deportistas profesionais e de alto nivel, aínda que finalizasen a súa vida laboral como deportistas profesionais ou perdesen a condición de deportistas de alto nivel, poderán realizar achegas, baixo o réxime xeral, á mutualidade de previsión social de deportistas profesionais e de alto nivel.

Tales achegas poderán ser obxecto de redución da base imponible, na contía que teña por obxecto a cobertura das continxencias previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de regulación dos Plans e Fondos de Pensións, sempre que se cumpran os requisitos anteriormente comentados para as achegas a sistemas de previsión social en xeral.

Como **límite máximo conxunto de redución** destas achegas aplicarase o indicado neste mesmo Capítulo para as [achegas e contribucións a sistemas de previsión social](#).

Lembre: a base liquidable xeral e a base liquidable do aforro non poden resultar negativas como consecuencia da aplicación das reducións ata agora comentadas.

Cadro resumo: Reducións da base imponible xeral

Reducións da base imponible		Importe euros/ano	Límite máximo conxunto anual
Redución por tributación conxunta	Unidades familiares integradas por ambos os dous cónxuxes	3.400	O remanente, se o houbese, reducirá a BI do aforro sen que a mesma poida resultar negativa
	Unidades familiares monoparentais	2.150	
Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social A) Réxime xeral	Achegas: - a plans de pensións - a mutualidades de previsión social - a plans de previsión asegurada - a plans de previsión social empresarial - a seguros privados de dependencia	Ata 1.500 (Importe anual máximo por achegas a sistemas individuais e de emprego, e contribucións empresariais a sistemas de emprego)	A menor de: 30 por 100 da suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas do exercicio 1.500 euros incrementados en: + 8.500 euros sempre que tal incremento proveña de contribucións empresariais, ou de achegas do traballador ao mesmo instrumento de previsión social por importe igual ou inferior ás cantidades que resulten do seguinte cadro, en función do rendemento íntegro que perciba o traballador do empregador que realice as contribucións e do importe anual da contribución empresarial. a. Traballadores con RNT = ou > 60.000 euros Resultado de multiplicar por 1 as contribucións empresariais. Máximo 4.250 b. Traballadores con RNT < 60.000 euros - Contribución = ou < 500 euros. O resultado de multiplicar a contribución empresarial por 2,5. Máximo 1.250 - Contribución entre 500,01 e 1.500 euros = $1.250 + 0,25 \times (CE - 500)$
	Contribucións empresariais (*): - a plans de pensións - a mutualidades de previsión social - a plans de previsión social empresarial + Achegas do traballador ao mesmo instrumento de previsión social por importe igual ou inferior á respectiva contribución empresarial.	8.500 adicionais (aos 1.500)	
	Primas satisfeitas pola empresa a seguros colectivos de	Ata 5.000	

Reducións da base imponible		Importe euros/ano	Límite máximo conxunto anual
	dependencia.	(límite propio e independente)	euros). Máximo 1.500 Contribución entre + de 1.500 euros = CE x 1. Máximo 4.250
Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social B) Réxime específico	Achegas a sistemas de previsión social de que é partícipe, mutualista ou titular o cónxuxe do contribuínte	Ata 1.000	+ 4.250 euros anuais sempre que tal incremento proveña de calquera das seguintes achegas: - Achegas aos plans de pensións de emprego sectorial previstos no artigo 67.1.a) do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, realizadas por traballadores por conta propia ou autónomos que se adhiran aos devanditos plans por razón da súa actividade. - Achegas aos plans de pensións de emprego simplificado de traballadores por conta propia ou autónomos previstos no artigo 67.1 c) do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións. - Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a plans de pensións de emprego, de que sexa promotor e, ademais, partícipe - Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a Mutualidades de Previsión Social de que sexa mutualista. - Achegas propias que o empresario individual ou o profesional realice a plans de previsión social empresaria I. Adicionalmente : límite de 5.000 euros para contribucións empresariais imputadas por seguros colectivos de dependencia. Nota: lembrese que as achegas a sistemas de previsión social do cónxuxe NON se inclúen dentro destes límites máximos conxuntos de

Reducións da base imponible		Importe euros/ano	Límite máximo conxunto anual
			redución que afectan ás achegas e contribucións do Réxime xeral do contribuínte.
Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade	Realizadas pola persoa con discapacidade	Ata 24.250	24.250 euros
	Realizadas por parentes, titor ou persoa que ostente a curadoría representativa, ou cónxuxe da persoa con discapacidade	Ata 10.000	
Reducións por achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade	Para cada aportante e polo conxunto de patrimonios protexidos aos que efectúe achegas	Ata 24.250	24.250 euros
	Para o conxunto das reducións practicadas por todas as persoas que efectúen achegas a favor dun mesmo patrimonio protexido	Ata 10.000	
Reducións por pensións compensatorias e anualidades por alimentos en favor de persoas distintas dos fillos	Pagamento de pensións compensatorias a favor do cónxuxe	A totalidade	O remanente, se o houberse, reducirá a <u>BI</u> do aforro sen que a mesma poida resultar negativa
	Pagamento de anualidades por alimentos a persoas distintas dos fillos Nota: no caso de anualidades por alimentos a favor dos fillos véxase as especialidades na determinación da cota íntegra no capítulo 15 .		
	Deportistas	Ata 24.250	

Reducións da base imponible		Importe euros/ano	Límite máximo conxunto anual
Reducións por achegas á mutualidade de previsión social a prima fixa de deportistas profesionais e de alto nivel	profesionais: Son os incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto 1006/1985, do 26 de xuño, polo que se regula a relación laboral especial dos deportistas profesionais.		A menor de: - Suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas do exercicio 24.250 euros
	Deportistas de alto nivel: Son os incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto 971/2007, do 13 de xullo, sobre deportistas de alto nivel e alto rendimento		

(*)As achegas propias que o empresario individual realice a plans de pensións de emprego ou a mutualidades de previsión social de que, pola súa parte, sexa promotor e, ademais, partícipe ou mutualista, así como as que realice a plans de previsión social empresarial ou seguros colectivos de dependencia de que, pola súa parte, sexa tomador e asegurado, **consideraranse como contribucións empresariais**

Base liquidable xeral e base liquidable xeral sometida a gravame

1. Determinación da base liquidable xeral

Normativa: Art. 50.1 e 3 Lei IRPF

A base liquidable xeral é o resultado de reducir a base imponible xeral no importe das [reducións](#) ata agora comentadas neste mesmo Capítulo.

As reducións aplícanse a reducir a base imponible xeral, na orde en que se comentaron, sen que esta poida resultar negativa como consecuencia de tales reducións.

Con esta finalidade a base liquidable xeral só pode ser negativa cando o sexa a base imponible xeral por ser os seus compoñentes negativos superiores aos positivos. Nestes casos, non poderá aplicarse ningunha das reducións ata agora comentadas.

Se a base liquidable xeral resultase negativa nos termos anteriormente comentados, o seu importe deberá ser compensado cos das bases liquidables xerais positivas que se obteñan nos **catro anos seguintes**.

A compensación deberá efectuarse na contía máxima que permita cada un dos exercicios seguintes e sen que poida practicarse fóra do prazo, a que se refire o parágrafo anterior, mediante a acumulación a bases liquidables xerais negativas de anos posteriores.

Atención: os importes das bases liquidables xerais negativas dos exercicios 2020 a 2023 pendentes de compensar ao inicio do exercicio, os aplicados na declaración e o remanente pendente de aplicación en exercicios futuros así como o importe da base liquidable xeral negativa de 2024 que quede pendente de compensar nos 4 exercicios seguintes, deben facerse constar no anexo C.4 da declaración no apartado "Bases liquidables xerais negativas pendentes de compensar nos exercicios seguintes".

2. Determinación da base liquidable xeral sometida a gravame

A base liquidable xeral sometida a gravame é o resultado de efectuar sobre o importe do saldo positivo da base liquidable xeral do exercicio as compensacións de bases liquidables negativas procedentes de exercicios anteriores, sen que o devandito resultado poida ser negativo.

Estas bases liquidables xerais negativas unicamente poden ser as correspondentes aos exercicios 2020 a 2023.

Reglas de compensación en tributación conxunta

Para os efectos das compensacións de bases liquidables negativas ten que terse en conta as seguintes regras:

- No réxime de tributación conxunta serán compensables, de acordo coas normas xerais do IRPE, as bases liquidables xerais negativas realizadas e non compensadas polos contribuíntes compoñentes da unidade familiar en períodos impositivos anteriores en que tributasen individualmente.
- En caso de tributación individual posterior, as bases liquidables xerais negativas determinadas en tributación conxunta serán compensables, exclusivamente, por aqueles contribuíntes a quen correspondan de acordo coas regras sobre individualización de rendas contidas na Lei do IRPE.

Base liquidable do aforro

Normativa: art. 50.2 Lei IRPF

A base liquidable do aforro está constituída pola base imponible do aforro, unha vez minorada, se é o caso, polo remanente non aplicado, se o houber, das reducións por tributación conxunta, por pensións compensatorias e anualidades por alimentos, sen que esta poida resultar negativa como consecuencia daquelas reducións.

En definitiva, **a base liquidable do aforro será sempre positiva ou cero.**

Caso práctico. Achegas a plan de pensións e patrimonio protexido de fillo con discapacidade

Don P.J.J., viúvo, de 58 anos de idade, convive co seu fillo don F.J.S, de 30 anos de idade, declarado incapaz por resolución xudicial e suxeito a patria potestade prorrogada que obtivo en 2024 unha base imponible xeral de 30.000 euros.

No exercicio 2024, ao abeiro do previsto na Lei 41/2003, do 18 de novembro, constituíu un patrimonio protexido a favor do seu fillo que ten acreditada unha discapacidade psíquica do 65 por 100. Con motivo da constitución do citado patrimonio protexido, don P.J.J. achegou de forma gratuíta ao mesmo a cantidade de 6.250 euros. Así mesmo, os seus catro restantes fillos achegaron ao patrimonio protexido do seu irmán a cantidade de 5.000 euros cada un.

Ademais, don P.J.J. achegou a un plan de pensións do sistema emprego de que é promotora a empresa en que presta os seus servizos a cantidade de 1.500 euros, ascendendo as contribucións empresariais que lle foron imputadas pola empresa no exercicio a 2.500 euros.

Finalmente, don P.J.J. achegou a un plan de pensións constituído a favor do seu fillo con discapacidade a cantidade de 4.250 euros. Así mesmo, achegou ao citado plan de pensións en representación do seu fillo con discapacidade e das rendas obtidas por este a cantidade de 20.000 euros.

Determinar a base liquidable xeral das declaracións individuais da persoa con discapacidade e do seu pai, correspondentes ao exercicio 2024, sabendo que os rendementos íntegros do traballo deste último (don. P.J.J.) e o rendemento neto de traballo de don. P.J.J., que coincide con seu a base imponible xeral é de 61.000 euros e 55.500 euros, respectivamente.

Solución:

Nota previa: con respecto á declaración de incapacidade do fillo que, como consecuencia da Lei 8/2021, do 2 de xuño (BOE do 3 de xuño), as resolucións xudiciais polas que se establecía a prórroga ou rehabilitación da patria potestade soa terán en conta mentres non

se dite unha nova resolución xudicial que a substitúa.

Ademais, as alusións á patria potestade prorrogada ou rehabilitada realizadas no artigo 82 da Lei do IRPF en relación á unidade familiar, deben entenderse feitas ás resolucións xudiciais que establezan a curadoría representativa para os fillos maiores de idade con discapacidade cando esta sexa exercida pola persoa ou persoas ás que lles correspondería a patria potestade se o fillo fóra menor de idade.

1. Declaración individual da persoa con discapacidade.

Base imponible xeral: 30.000

Redución por achegas a plans de pensións de persoas con discapacidade:

- Achega realizada: 20.000
- Límite máximo de redución: 24.250
- Redución aplicable: 20.000
- Base liquidable xeral $(30.000 - 20.000) = 10.000$

2. Declaración individual do pai, don P.J.J.:

Base imponible xeral: 55.500

2.1. Redución por achegas a sistemas de previsión social (plan de pensións do sistema emprego).

Achegas e contribucións do exercicio 2024 (1.500 achegados por el + 2.500 contribucións por parte a súa empresa) = 4.000

Límite da contía das achegas e contribucións máximas reducibles:

- Achegas propias (dentro do límite xeral por achegas e contribucións empresariais de 1.500 euros) = 1.500

Nota : lembrese que no devandito límite xeral teñen cabida as achegas do traballador tanto a sistemas individuais coma a sistema de previsión social de emprego, sen necesidade neste último caso de estar condicionadas á realización de contribucións empresariais.

- Contribucións empresariais (incremento de 8.500 euros máis) = 2.500

Nota : lembrese que, a partir do 1 de xaneiro de 2023, as achegas do traballador que superen o límite xeral de 1.500 euros, cando se realicen ao sistema de previsión social de emprego, están condicionadas a que se realicen contribucións empresariais, ao importe de tales contribucións, así como ao rendemento íntegro que perciba o traballador do empregador que realice as devanditas contribucións de acordo co cadro que establece o artigo 52.1.1º da Lei do IRPF. Véxase ao respecto neste capítulo o apartado "[Límites e exceso de achegas](#)" dentro de "Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social".

- Total $(1.500 + 2.500) = 4.000$

Límite porcentual de redución $(30\% \text{ s}/55.500) = 16.650$

Redución aplicable por achegas e contribucións 2024: 4.000

Remanente de base imponible xeral $(55.500 - 4.000) = 51.500$

2.2. Redución por achegas ao plan de pensións do fillo con discapacidade.

Achega realizada: 4.250

Límite máximo $(24.250 - 20.000)$ que é a achega da propia persoa con discapacidade ao seu plan) = 4.250

Redución aplicable [\(1\)](#) = 4.250

Remanente de base imponible xeral $(51.500 - 4.250) = 47.250$

Nota⁽¹⁾ Ao ter prioridade na aplicación da redución as achegas realizadas pola propia persoa con discapacidade (20.000 euros), o pai só poderá aplicar a redución polo exceso ata 24.250 euros, que constitúe o límite máximo conxunto de reducións practicables pola totalidade das persoas que realizan as achegas. En consecuencia, a achega reducible ascende a 4.250 euros. [\(Volver\)](#)

2.3. Redución por achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade.

Achega realizada: 6.250

Límite máximo conxunto dos aportantes : 24.250

Achega reducible proporcional $(24.250 \div 26.250) \times 6.250$ [\(2\)](#) = 5.773,81

Base liquidable xeral: $(47.250 - 5.773,81) = 41.476,19$

Nota⁽²⁾ Ao concorrer achegas a favor do mesmo patrimonio protexido realizadas tanto polo pai como os catro irmáns da persoa con discapacidade, o límite máximo conxunto de redución para todos os aportantes non pode exceder de 24.250 euros anuais. Ao producirse un exceso respecto desta cantidade, tendo en conta que o importe total das achegas realizadas ascende a 26.250 euros anuais $[6.250 + (5.000 \times 4)]$, debe efectuarse unha redución proporcional ás achegas realizadas.

Para a achega realizada polo pai, a devandita cantidade é o resultado da seguinte operación: $(24.250 \div 26.250) \times 6.250 = 5.773,81$.

Para as achegas realizadas por cada un dos irmáns, a devandita cantidade é o resultado da seguinte operación: $(24.250 \div 26.250) \times 5.000 = 4.619,05$. [\(Volver\)](#)

Capítulo 14. Adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares do contribuínte: mínimo persoal e familiar

Mínimo persoal e familiar

Normativa: Art. 56 Lei IRPE

A adecuación do IRPE ás circunstancias persoais e familiares do contribuínte se concreta no **mínimo persoal e familiar** cuxa función consiste en cuantificar aquela parte da renda que, por destinarse a satisfacer as necesidades básicas persoais e familiares do contribuínte, non se somete a tributación polo IRPE.

Para asegurar unha mesma diminución da carga tributaria para todos os contribuíntes con igual situación familiar, sexa cal for o seu nivel de renda, o importe correspondente ao mínimo persoal e familiar xa non reduce a renda do período impositivo para determinar a base imponible, senón que pasa a formar parte da base liquidable para gravarse a tipo cero. Desta forma, os contribuíntes con iguais circunstancias persoais e familiares logran o mesmo aforro fiscal, calquera que sexa o seu nivel de renda.

A aplicación do mínimo persoal e familiar na determinación das cotas íntegras do IRPE coméntase con máis detalle no Capítulo seguinte.

O mínimo persoal e familiar é o resultado de sumar as contías correspondentes ao :

- Mínimo do contribuínte.
- Mínimo por descendentes.
- Mínimo por ascendentes.
- Mínimo por discapacidade do contribuínte, dos seus ascendentes ou descendentes.

A Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro) **outorgou ás Comunidades Autónomas competencias normativas sobre o importe do mínimo persoal e familiar aplicable para o cálculo do gravame autonómico.**

Con esta finalidade, o artigo 46.1 a) da citada Lei 22/2009 dispón que as Comunidades Autónomas poderán establecer incrementos ou diminucións nas contías correspondentes ao mínimo do contribuínte e aos mínimos por descendentes, ascendentes e discapacidade

regulada nos artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPF, co límite do 10 por 100 para cada unha delas .

Agora ben, as Comunidades Autónomas non poden regular, de acordo co artigo 46.2.e) da Lei 22/2009, os conceptos nin as situacións persoais e familiares comprendidos en cada un dos mínimos a que se refiren os artigos 57, 58, 59 e 60, nin as normas para a súa aplicación prevista no artigo 61 da Lei do IRPF.

Precisamente porque as Comunidades Autónomas non poden regular os conceptos, nin as situacións persoais e familiares comprendidos en cada un dos mínimos, nin as normas para a súa aplicación, o Tribunal Constitucional na súa Sentenza 186/2021, do 28 de outubro, declarou nulo o artigo 88 da Lei do Parlamento de Cataluña 5/2020, do 29 de abril, de medidas fiscais, financeiras, administrativas e do sector público, e de creación do Imposto sobre instalacións que inciden no medio natural, que fixaba o incremento nun 10 por 100 do importe do mínimo persoal aplicable exclusivamente aos contribuíntes cuxa suma das bases liquidables xeral e do aforro non superase 12.450 euros, por exceder os límites que para o exercicio autonómico desa competencia cedida prevé o Estado no artigo 46 da Lei 22/2009.

En uso da citada competencia normativa, en 2024 a **Comunidade Autónoma de Andalucía, C omunidad Autónoma das Illes Balears, Comunidade Autónoma das Canarias, Comunidade Autónoma de Galicia, Comunidade de Madrid, Comunidade Autónoma de La Rioja e Comunitat Valenciana regularon o importe do mínimo persoal e familiar aplicable para o cálculo do seu gravame autonómico distinto do establecido na Lei do IRPF.**

Mínimo do contribuínte

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar o mínimo persoal que lle corresponde como contribuínte así como ao seu cónxuxe en caso de tributación conxunta, e os incrementos por razón da súa idade ou o seu grao de discapacidade.

Normativa: Arts. 57 e 61 Lei IRPF

Contía aplicable

O mínimo do contribuínte é, con carácter xeral, de **5.550 euros anuais**, con independencia do número de membros integrados na unidade familiar (ambos os dous cónxuxes e, se é o caso, os fillos que formen parte da mesma, ou o pai ou a nai e todos os fillos que convivan cun ou outro), e do réxime de tributación elixida, declaración individual ou conxunta.

Aínda que o importe do mínimo do contribuínte sexa de 5.550 euros, tanto tributación individual como conxunta, debe lembrarse que nos supostos de tributación conxunta resulta aplicable unha redución da base imponible de 3.400 euros para as unidades familiares integradas por ambos os dous cónxuxes e, se é o caso, os fillos que formen parte da devandita unidade familiar. Nos supostos de unidade familiar formada polo pai ou a nai e todos os fillos que convivan con un ou outro, pode resultar aplicable unha redución de 2.150 euros anuais.

A [redución por tributación conxunta](#) coméntase con máis detalle no Capítulo 13.

Incremento do mínimo do contribuínte por idade

Atendendo á idade do contribuínte en mínimo xeral, increméntase nas seguintes cantidades:

- **Contribuíntes de idade superior a 65 anos.** O importe anterior aumentarase en **1.150 euros anuais**.
- **Contribuíntes de idade superior a 75 anos.** O mínimo aumentarase adicionalmente en **1.400 euros anuais**.

Importante: para a cuantificación do incremento do mínimo correspondente a contribuíntes de idade igual ou superior a 65 anos ou a 75 anos, teran en contase as circunstancias persoais de cada un do cónxuxes integrado na unidade familiar que presenten declaración conxunta.

Condicións de aplicación

- **No suposto de falecemento do contribuínte**, a contía do mínimo do contribuínte aplicarase na súa integridade sen necesidade de efectuar rateo algún en función do número de días que integre o período impositivo.
- **En declaración conxunta de unidades familiares**, os fillos non dan dereito á aplicación do mínimo do contribuínte, sen prexuízo de que outorguen dereito ao mínimo familiar por descendentes e por discapacidade, sempre que cumpran os requisitos esixidos para ese fin. Tampouco dá dereito á aplicación do mínimo do contribuínte o outro cónxuxe, sen prexuízo de que si resulte computable o incremento do mínimo do contribuínte anteriormente comentado, se a súa idade é superior a 65 anos e a 75 anos, se é o caso.

Mínimo por descendentes

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#) », onde poderá consultar o mínimo correspondente ao descendente co que convive e requisitos que debe cumprir, así como os incrementos que lle correspondan por razón da súa idade ou o seu grao de discapacidade.

Normativa: Arts. 58 e 61 Lei IRPF e 53 Regulamento IRPF

Concepto e requisitos dos descendentes

Concepto

Teñen esta consideración de "descendentes" para os efectos da aplicación deste mínimo, **os fillos, netos, bisnetos, etc.**, que descenden do contribuínte e que están unidos a este por vínculo de parentesco en liña recta por consanguinidade ou por adopción, sen que se entendan incluídas as persoas unidas ao contribuínte por vínculo de parentesco en liña colateral (sobriños) ou por afinidade (fillastros).

Se asimilan aos descendentes, para estes fins, as persoas vinculadas ao contribuínte por razón **de tutela ou acollemento**, nos termos previstos na lexislación civil aplicable ou, **fóra dos casos anteriores, a quen teñan atribuída por resolución xudicial o seu garda e custodia**.

Tutela:

Teñase en conta que, a partir do 3 de setembro de 2021, data de entrada en vigor da Lei 8/2021, do 2 de xuño, que reforma a lexislación civil e procesual para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica, a **tutela** queda reducida aos menores de idade non sometidos a patria potestade ou non emancipados en situación de desamparo, suprimíndose para maiores de idade, para os que se establece a curadoría e outras medidas de apoio á súa capacidade xurídica.

De acordo co anterior as referencias contidas na Lei do **IRPE** á tutela, para o caso das persoas maiores de idade con discapacidade, enténdense referidas na actualidade tanto aos titores designados por resolucións xudiciais anteriores á Lei 8/2021 (mentres non se ditase unha nova resolución xudicial que as substituíse por novas medidas adaptadas á Lei 8/2021), como aos curadores con funcións representativas designados con posterioridade á entrada en vigor da Lei 8/2021 (tanto en resolucións xudiciais relativas a casos de novas situacións de discapacidade, como en resolucións xudiciais ditadas en substitución doutras resolucións anteriores á devandita Lei 8/2021).

Requisitos

Unicamente poderá aplicarse o mínimo polos descendentes e asimilados do contribuínte que cumpran todos e cada un dos **seguintes requisitos** :

a) Que o descendente, nos termos anteriormente comentados, **sexa menor de 25 anos** á data de devindicación do **IRPE** (normalmente, o 31 de decembro ou na data de falecemento do contribuínte se este falece nun día distinto do 31 de decembro), **non sendo que se trate de descendentes cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100**, en cuxo caso poderá aplicarse o mínimo por descendentes, calquera que sexa a súa idade, sempre que se cumpran os restantes requisitos.

b) Que o descendente conviva co contribuínte .

A ausencia dun fillo de forma esporádica da vivenda habitual durante os períodos lectivos do curso escolar non rompe o requisito de convivencia esixido para poder aplicar o contribuínte o mínimo por descendentes, desde que se cumpran o resto dos requisitos establecidos ao respecto.

Non obstante, nese caso debe terse en conta **que se asimila á convivencia a dependencia económica, non sendo que se satisfagan [anualidades por alimentos](#)** a favor dos devanditos fillos que sexan tidas en conta para o cálculo da cota íntegra.

Nos supostos de separación ou divorcio matrimonial ou ausencia de vínculo matrimonial, os criterios que hai que ter en conta son os seguintes:

a. O proxenitor **que teña asignada a garda e custodia dos fillos**, ten dereito á aplicación do mínimo por descendentes.

En caso de garda e custodia compartida dos fillos, o mínimo por descendentes ratearase por partes iguais entre ambos os dous proxenitores, con independencia de con quen conviva o descendente a data de devindicación.

O proxenitor que ten a garda e custodia exclusiva ou compartida dos fillos e satisfai alimentos por decisión xudicial ten dereito ao mínimo por descendentes pero non ás especialidades dos artigos 64 e 75 da Lei do IRPE.

- b. O proxenitor que **satisfaga anualidades por alimentos en favor dos fillos e que non teña asignada a garda e custodia destes**, nin sequera de forma compartida, aplicará o réxime previsto para as anualidades por alimentos, pero non o mínimo por descendentes. Polo tanto, a dependencia económica que supón o pagamento daquelas non pode asimilarse a convivencia para os efectos da aplicación do mínimo por descendentes.
- c. O proxenitor que **sen ter asignada a garda e custodia dos fillos, nin sequera de forma compartida, e sen satisfacer anualidades por alimentos en favor destes por decisión xudicial** contribúe, non obstante, ao mantemento económico daqueles, terá dereito á aplicación do mínimo por descendentes con base no criterio de dependencia ao que se refire o artigo 58 da Lei do IRPE, (dependencia económica que se asimila a convivencia), mínimo que deberá ser rateado por partes iguais co proxenitor que teña a garda e custodia.

Véxase ao respecto o cadro sobre [aplicación do mínimo por descendente e a opción por tributación conxunta](#) no caso de separacións xudiciais, divorcios e nulidades de cónxuxes con fillos.

Importante: conforme ás Resolucións do TEAC de 29 de maio de 2023, Reclamacións números 00/08646/2022 e 00/10590/2022, recaídas ambas as dúas en senllos recursos extraordinarios de alzada para unificación de criterio, o proxenitor que satisfaga anualidades por alimentos en favor dos fillos e que non teña asignada a garda e custodia destes, nin sequera de forma compartida, aplicará o réxime previsto para as anualidades por alimentos pero non o mínimo por descendentes, sen que neste suposto teña a posibilidade de optar entre a aplicación do mínimo por descendentes do artigo 58 da Lei do IRPE e as especialidades dos artigos 64 e 75 da Lei do IRPE.

c) Que o descendente non obtivese no exercicio 2024 rendas superiores a 8.000 euros anuais, excluídas as rendas exentas do imposto.

Importante: para estes fins, o concepto de renda anual está constituído pola suma alxébrica dos rendementos netos (do traballo, capital mobiliaria e inmobiliario, e de actividades económicas), de imputacións de rendas e das ganancias e perdas patrimoniais computadas no ano, sen aplicar as regras de integración e compensación. Agora ben, os rendementos deben computarse polo seu importe neto, isto é, unha vez deducidos os gastos pero sen aplicación das reducións correspondentes, agás no caso de rendementos do traballo, en que se poderán ter en conta a redución prevista no artigo 18 da Lei do IRPE ao aplicarse con carácter previo á dedución de gastos.

d) Que o descendente non presente declaración do IRPE con rendas superiores a 1.800 euros.

En relación con este requisito deben efectuarse as seguintes precisións:

- **Tributación individual do descendente.** Se o descendente presenta declaración individual do IRPE, xa consista esta nunha autoliquidación ou no borrador de declaración debidamente subscrito ou confirmado, con rendas iguais ou inferiores a 1.800 euros, os contribuíntes con dereito poden aplicar o mínimo por descendentes, sempre que se cumpran os restantes requisitos esixidos. Se as rendas son superiores a 1.800 euros, ningún deles pode aplicar o mínimo por descendentes.

- **Tributación conxunta do descendente con ambos os dous pais.** Se o descendente menor de idade presenta declaración conxunta cos seus pais, estes poden aplicar na devandita declaración o mínimo por descendentes que corresponda, sempre que se cumpran os restantes requisitos esixidos.
- **Tributación conxunta do descendente cun dos pais nos casos de separación legal ou cando non exista vínculo matrimonial.** Nestes casos, o pai ou a nai que tributa conxuntamente cos descendentes que forman parte da unidade familiar, aplicará integramente o mínimo por descendentes correspondente a estes, e o outro proxenitor non terá dereito ao mínimo ao presentar os fillos declaración, sempre que estes últimos teñan rendas superiores a 1.800 euros.

De non cumprirse o suposto de ter rendas superiores a 1.800 euros, o mínimo por descendentes distribuirase entre os pais co que conviva o descendente por partes iguais, aínda cando un deles tribute conxuntamente cos fillos.

Neste último suposto, se un dos proxenitores non aplica o mínimo por descendentes que lle corresponde (50 por 100), o outro proxenitor non ten dereito á aplicación na súa totalidade do sinalado mínimo por descendentes.

Esta mesma regra resulta aplicable nos casos en que os fillos sometidos a garda e custodia compartida tributan conxuntamente cun dos seus proxenitores.

Non obstante, se falece un dos proxenitores ao longo do período impositivo, e as rendas do descendente son superiores a 1.800 euros, o mínimo ratearase ao 50 por 100 entre os dous proxenitores, sempre que o proxenitor falecido á data do seu falecemento tivese dereito ao mínimo por descendentes, sendo irrelevante que o proxenitor supérstite tribute conxuntamente co descendente.

Véxase ao respecto o cadro sobre [aplicación do mínimo por descendente e a opción por tributación conxunta](#) no caso de separacións xudiciais, divorcios e nulidades de cónxuxes con fillos.

Atención: teñase en conta que entre as modalidades que figuran como unidades familiares, non se contempla a formada polo titor e a persoa tutelada, nin o caso de acollemento ou, fóra destes casos, de quen teñan atribuída por resolución xudicial o seu garda e custodia, o cal impide toda posibilidade de tributar conxuntamente polo IRPE en tales supostos.

Suposto especial: falecemento dun dos pais

Nos supostos en que un dos pais faleza no ano, medie ou non matrimonio entre eles, e os fillos menores de idade ou maiores de idade incapacitados xudicialmente e sometidos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada, convivisen con ambos os dous proxenitores ata agora de falecemento, o mínimo por descendentes ratearase en todo caso entre os pais, aínda que o outro proxenitor supérstite tribute conxuntamente cos fillos menores de idade e estes teñan rendas superiores a 1.800 euros, pois considérase que á data de devindicación do imposto os dous proxenitores teñen dereito á súa aplicación.

Lembre: nos termos anteriormente comentados, no presente exercicio 2024 o contribuínte pode aplicarse o mínimo por descendentes nos supostos en que estes descendentes para obter unha devolución presenten declaración individual polo IRPE, sempre que as rendas declaradas non superen 1.800 euros.

Contías aplicables

A. En xeral

- 2.400 euros anuais polo primeiro.
- 2.700 euros anuais polo segundo.
- 4.000 euros anuais polo terceiro.
- 4.500 euros anuais polo cuarto e seguintes.

No caso de falecemento dun descendente que xere dereito ao mínimo por este concepto, a contía aplicable é de **2.400 euros**.

Importante: o número de orde dos descendentes, incluídas as persoas vinculadas ao contribuínte por razón de tutela e acollemento nos termos previstos na lexislación civil ou, fóra dos casos anteriores, a quen teñan atribuída por resolución xudicial o seu garda e custodia, asignarase en función da idade de que dean dereito a aplicar este mínimo por descendentes, comezando polo de maior idade e sen computar para estes fins aqueles descendentes que, se é o caso, falecesen no exercicio con anterioridade á data de devindicación do imposto.

B. Incremento por descendentes menores de tres anos

Contía do incremento

Cando o descendente sexa menor de tres anos, o mínimo que corresponda dos indicados anteriormente incrementarase en **2.800 euros** anuais.

Importante: o incremento por descendentes menores de tres anos resulta aplicable nos casos en que o descendente falecese durante o período impositivo.

Aplicación do incremento en supostos de adopción ou de acollemento preadoptivo ou permanente

Nos supostos de adopción ou acollemento, tanto preadoptivo coma permanente, o devandito incremento, **con independencia da idade do menor**, aplicarase no período impositivo en que se inscriba no Rexistro Civil e nos dous seguintes. Cando a inscrición non sexa necesaria, o aumento poderase practicar no período impositivo en que se produza a resolución xudicial ou administrativa correspondente e nos dous seguintes.

Precisión:

A Lei 26/2015, do 28 de xullo, pola que se modifica o sistema de protección á infancia e á adolescencia (BOE do 29 de xullo) modificou, con efectos desde 18 de agosto de 2015, o artigo 173 bis do Código Civil regulando as seguintes modalidades de acollemento familiar: de urxencia, temporal e permanente.

Por outra banda, en relación co acollemento preadoptivo as disposicións adicionais segunda e sexta da devandita Lei 26/2015 establece que todas as referencias que nas leis e demais disposicións realizásense ao acollemento preadoptivo deberán entenderse feitas á delegación de garda para a convivencia preadoptiva prevista no artigo 176 bis do Código Civil, mentres que as referencias que se realizasen ao acollemento simple deberán entenderse feitas ao acollemento familiar temporal previsto no artigo 173 bis do Código Civil.

Acollemento familiar (Art. 173 bis do Código Civil)		Aplicación do mínimo por descendentes	Incremento por descendentes menores de tres anos
Ata o 17-08-2015	A partir do 18-08-2015		
-	Acollemento familiar de urxencia	SI	SI
Acollemento familiar simple	Acollemento familiar temporal	SI	SI
Acollemento familiar permanente	Acollemento familiar permanente	SI	SI (con independencia da idade do menor)
Acollemento familiar preadoptivo	Delegación de garda para a convivencia preadoptiva (Novo 176 bis do Código Civil)	SI	SI (con independencia da idade do menor)

Nota : nos supostos de adopción ou acollemento, tanto preadoptivo (actual delegación de garda para a convivencia preadoptiva) como permanente, o devandito aumento producirase, con independencia da idade do menor, no período impositivo en que se inscriba no Rexistro Civil e nos dous seguintes. Cando a inscrición non sexa necesaria, o aumento poderase practicar no período impositivo en que se produza a resolución xudicial ou administrativa correspondente e nos dous seguintes.

Cando teña lugar a adopción dun menor que estivese en réxime de acollemento, ou prodúzase un cambio na situación de acollemento, o incremento no importe do mínimo por descendentes practicarase durante os períodos impositivos restantes ata esgotar o prazo máximo de tres anos.

Atención: debe terse en conta que nos supostos de acollemento familiar de urxencia ou temporais o incremento do mínimo por descendentes sos será posible cando o descendente sexa menor de tres anos. Igualmente, nos casos de menores sobre os que se teña a garda e custodia por resolución xudicial, o incremento do mínimo por descendentes sos será aplicable se son menores de tres anos.

Condições para a aplicación do mínimo por descendentes

- A determinación das circunstancias familiares** que deben terse en conta para a aplicación deste mínimo, realizarase atendendo á **situación existente á data de devindicación do imposto** (normalmente, o 31 de decembro ou a data de falecemento)

do contribuínte se este falece nun día distinto do 31 de decembro).

- b. Cando varios contribuíntes (por exemplo, ambos os dous pais) teñan dereito á aplicación do mínimo familiar por un mesmo descendente (co mesmo grao de parentesco), **o seu importe ratearase entre eles por partes iguais**.

Non obstante, cando os contribuíntes teñan **distinto grao de parentesco** co descendente que dá dereito á aplicación do mínimo familiar (por exemplo, pais e avós), o seu importe corresponderá integramente aos de grao máis próximo (pais), non sendo que estes non teñan rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros anuais, en cuxo caso corresponderá aos do seguinte grao (avós).

Mínimo por ascendentes

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar o mínimo correspondente ao ascendente co que convive e requisitos que debe cumprir, así como os incrementos que lle correspondan por razón da súa idade ou o seu grao de discapacidade.

Normativa: Arts. 59 e 61 Lei IRPF

Concepto

Para os efectos da aplicación do mínimo por ascendentes, teñen tal consideración os pais, avós, bisavós, etc. de quen descenda o contribuínte e que estean unidos a este por vínculo de parentesco en liña recta por consanguinidade ou por adopción, sen que se entendan incluídas as persoas unidas ao contribuínte por vínculo de parentesco en liña colateral (tíos, ou tíos avós) ou por afinidade (sogros).

Requisitos

Os ascendentes deben cumprir os **seguintes requisitos** para dar dereito á aplicación do mínimo correspondente:

- a. **Que o ascendente sexa maior de 65 anos** á data de devindicación do imposto (normalmente o 31 de decembro) ou, calquera que sexa a súa idade, que se trate dunha persoa **cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100**.
- b. **Que convivan co contribuínte, polo menos, a metade do período impositivo**.

A esixencia deste requisito impide a posibilidade de aplicar o mínimo polo ascendente entre varios descendentes en caso de convivencia por períodos de tres ou catro meses ao ano con cada un deles . Só ratearase o mínimo cando o ascendente conviva cos descendentes durante seis meses de forma sucesiva ou cando conviva todo o ano con varios descendentes simultaneamente.

No que fai a este requisito, considérase que conviven co contribuínte os ascendentes con discapacidade que, dependendo do mesmo, sexan internados en centros especializados.

- c. **Que o ascendente non obtivese no exercicio 2024 rendas superiores a 8.000 euros anuais, excluídas as exentas do imposto.**

Importante: o concepto de renda anual, para estes fins, está constituído pola suma alxébrica dos rendementos netos (do traballo, capital mobiliaria e inmobiliario, e de actividades económicas), de imputacións de rendas e das ganancias e perdas patrimoniais computadas no ano, sen aplicar as regras de integración e compensación. Agora ben, os rendementos deben computarse polo seu importe neto, isto é, unha vez deducidos os gastos pero sen aplicación das reducións correspondentes, agás no caso de rendementos do traballo, en que se poderán ter en conta a redución prevista no artigo 18 da Lei do IRPF ao aplicarse con carácter previo á dedución de gastos.

- d. **Que o ascendente non presente declaración do IRPF con rendas superiores a 1.800 euros.**

Contías aplicables

- **1.150 euros anuais por cada ascendente de idade superior a 65 anos ou con discapacidade calquera que sexa a súa idade.**
- **1.400 euros anuais adicionais, por cada ascendente de idade superior a 75 anos.**

No caso de falecemento dun ascendente que xere dereito ao mínimo por este concepto, a contía aplicable é de 1.150 euros.

Condicións para a aplicación do mínimo por ascendentes

- a. **A determinación das circunstancias persoais e familiares** que deben terse en conta para a aplicación das citadas reducións realizarase atendendo á **situación existente á data de devindicación do imposto** (normalmente, o 31 de decembro ou na data de falecemento do contribuínte se este falece nun día distinto do 31 de decembro).

Non obstante, se o ascendente falece durante o ano só xérase dereito ao mínimo por ascendente cando existise convivencia co contribuínte durante, polo menos, a metade do período transcorrido entre o inicio do período impositivo e a data de falecemento.

- b. **Cando dous ou máis contribuíntes teñan dereito á aplicación do mínimo respecto dos mesmos ascendentes, o seu importe ratearase entre eles por partes iguais.**

Non obstante, cando os contribuíntes teñan distinto grao de parentesco co ascendente, a aplicación do mínimo corresponderá aos de grao máis próximo, non sendo que estes non teñan rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros, en cuxo caso corresponderá aos do seguinte grao.

Mínimo por discapacidade

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar os mínimos por discapacidade correspondente do contribuínte, dos ascendentes ou descendentes.

Normativa: Arts. 60 e 61 Lei IRPF

O mínimo por discapacidade é a suma dos importes que correspondan polos mínimos por discapacidade do contribuínte e por discapacidade de ascendentes ou descendentes.

Mínimo por discapacidade do contribuínte: contías aplicables

Contías aplicables

En función do grao de discapacidade do contribuínte, o mínimo poderá ser das seguintes contías:

- **3.000 euros anuais** cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.000 euros anuais** cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Incremento en concepto de gastos de asistencia

O mínimo por discapacidade do contribuínte incrementárase, en concepto de gastos de asistencia, **en 3.000 euros anuais** cando acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

En definitiva, o mínimo por discapacidade do contribuínte acadará as contías que se indican no **cadro seguinte** :

Grado de discapacidade	Discapacidade	Gastos asistencia	Total
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100	3.000	----	3.000
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100 e que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida	3.000	3.000	6.000
Igual ou superior ao 65 por 100	9.000	3.000	12.000

Mínimo por discapacidade de ascendentes ou descendentes: contías aplicables

Contías aplicables

O mínimo por discapacidade de ascendentes ou descendentes poderá ser das seguintes contías:

- **3.000 euros anuais por cada descendente ou ascendente** que xere dereito á aplicación do seu respectivo mínimo, que sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.000 euros anuais por cada descendente ou ascendente** que xere dereito á aplicación do seu respectivo mínimo, que sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Incremento en concepto de gastos de asistencia

O mínimo por discapacidade de ascendentes ou descendentes incrementárase, en concepto de gastos de asistencia, en **3.000 euros anuais** por cada ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

En definitiva, o mínimo por discapacidade de cada ascendente ou descendente, incluídos, se é o caso, o incremento en concepto de gastos de asistencia, acadará as seguintes contías:

Grado de discapacidade	Discapacidade por cada ascendente ou descendente	Asistencia por cada ascendente ou descendente	Total por cada ascendente ou descendente
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100	3.000	----	3.000
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100 e que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida	3.000	3.000	6.000
Igual ou superior ao 65 por 100	9.000	3.000	12.000

Acreditación da discapacidade, da necesidade de axuda de terceiras persoas ou da existencia de dificultades de mobilidade

Normativa: Art. 72 Regulamento IRPE.

Teñen a consideración de persoas con discapacidade, para os efectos do IRPE, os contribuíntes que acrediten un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100.

O grao de discapacidade deberá acreditarse mediante certificado ou resolución expedida polo Instituto de Migracións e Servizos Sociais (IMSESO) ou o órgano competente das Comunidades Autónomas.

No referente á regulación do procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade, desde o 20 de abril de 2023 resulta de aplicación o Real decreto 888/2022, do 18 de outubro (BOE do 20 de outubro), que entrou en vigor aos

seis meses da súa publicación no BOE .

Teñase en conta que, con efectos desde o 20 de abril de 2023, o Real decreto 888/2022, do 18 de outubro (BOE do 20 de outubro) derogou o Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade, polo que se rexía o citado procedemento ata entón.

Atención: os contribuíntes que, con anterioridade ao 20 de abril de 2023, tivesen recoñecido un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 de acordo co procedemento establecido no Real decreto 1723/1981, do 24 de xullo, ou no Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro, non precisarán dun novo recoñecemento. Cando se realice a revisión das devanditas valoracións, de oficio ou a instancia de parte, será cando se aplicará o previsto no novo Real decreto 888/2022. Véxase ao respecto a disposición transitoria primeira do citado Real decreto 888/2022.

Non obstante, considerarase afectado un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100:

- No caso de pensionistas da Seguridade Social que teñan recoñecida unha pensión de incapacidade permanente total, absoluta ou gran invalidez e

Neste sentido, véxase a Resolución do TEAC do 19 de xullo de 2024, Reclamación número 00/04263/2023, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio, en que o citado Tribunal fixou o seguinte criterio nos supostos en que existe un recoñecemento previo dunha pensión por incapacidade permanente (total, absoluta ou de gran invalidez), ao chegar á idade de xubilación: nestes casos, o contribuínte manterá o seu dereito a aplicar o mínimo por discapacidade do artigo 60 da Lei do IRPF sen que lle sexa esixible acreditar un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100.

- No caso de pensionistas de clases pasivas que teñan recoñecida unha pensión de xubilación ou retiro por incapacidade permanente para o servizo ou inutilidade.

Igualmente, considerarase acreditado un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100:

- Cando se trate de persoas cuxa incapacitación fose declarada en virtude de resolucións xudiciais anteriores á Lei 8/2021 (mentres non se ditase unha nova resolución xudicial que as substituíse por novas medidas adaptadas á Lei 8/2021).
- Cando se trate de persoas con discapacidade para as que se establecese a curadoría representativa en virtude de resolucións xudiciais ditadas con posterioridade á entrada en vigor da Lei 8/2021 (tanto en resolucións xudiciais relativas a casos de novas situacións, como en resolucións xudiciais ditadas en substitución doutras resolucións anteriores á devandita Lei 8/2021).

Teñase en conta que, a partir do 3 de setembro de 2021, data de entrada en vigor da Lei 8/2021, do 2 de xuño, que reforma a lexislación civil e procesual para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica, a **incapacitación xudicial** desaparece e, en consecuencia, a figura do incapaz, sendo substituída por unha resolución xudicial que determine os actos para os que a persoa con discapacidade requira o apoio para o exercicio da súa capacidade xurídica.

A devandita desaparición afecta ao artigo 60.3 da Lei do IRPF e, no mesmo sentido, ao artigo 72.1 do seu Regulamento, no tocante á a forma de acreditar un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

A necesidade de axuda de terceiras persoas para desprazarse ao seu lugar de traballo ou para desempeñar o mesmo, ou a mobilidade reducida para utilizar medios de transporte colectivo, deberá acreditarse mediante certificado ou resolución do IMSERSO ou o órgano competente das Comunidades Autónomas en materia de valoración das discapacidades, baseándose no ditame emitido polos Equipos de Valoración e Orientación dependentes das mesmas.

O recoñecemento dun dos graos de dependencia que contempla o artigo 26.1 da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia, correspóndese con outro ámbito competencial que non responde ás esixencias do artigo 72 do Regulamento do IRPE e, polo tanto, non acredita esta.

Condicións para a aplicación do mínimo por discapacidade

- a. **A determinación das circunstancias persoais e familiares** que deben terse en conta para a aplicación do mínimo por discapacidade realizarase atendendo á **situación existente á data de devindicación do imposto** (normalmente, o 31 de decembro ou na data de falecemento do contribuínte se este falece nun día distinto do 31 de decembro).

Sen prexuízo do anterior, o mínimo por discapacidade será aplicable nos casos en que o **descendente falecese durante o período impositivo**.

- b. **A aplicación do mínimo por discapacidade** de ascendentes ou descendentes **está condicionada a que cada un deles xere dereito á aplicación do respectivo mínimo**, é dicir, mínimo por ascendentes ou mínimo por descendentes.
- c. **Cando dous ou máis contribuíntes teñan dereito á aplicación do mínimo por discapacidade** respecto dos mesmos ascendentes ou descendentes, **o seu importe ratearase entre eles por partes iguais**.

Non obstante, cando os contribuíntes teñan distinto grao de parentesco co ascendente ou descendente, a aplicación do mínimo corresponderá **aos de grao máis próximo**, non sendo que estes non teñan rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros, en cuxo caso corresponderá aos do seguinte grao.

- d. **Non procederá a aplicación destes mínimos** cando os ascendentes ou descendentes presenten declaración polo IRPE con **rendas superiores a 1.800 euros**.

Cadro-resumo do mínimo persoal, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade

Mínimo do contribuínte	5.550 euros anuais, en xeral. + 1.150 euros anuais, se ten máis de 65 anos. + 1.400 euros anuais, se ten máis de 75 anos. Discapacidade do contribuínte : • 3.000 euros anuais, se o grao de discapacidade é igual ou maior do 33 por 100. • 9.000 euros anuais, se o grao de discapacidade é igual ou superior ao 65 por 100. + 3.000 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou ten un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
Mínimo por descendentes	• 2.400 euros anuais polo 1º. • 2.700 euros anuais polo 2º. • 4.000 euros anuais polo 3º. • 4.500 euros anuais polo 4º e seguintes. + 2.800 euros anuais, por descendente menor de tres anos. (*) No caso de falecemento do descendente 2.400 euros. Discapacidade do descendente : • 3.000 euros anuais, se o grao de discapacidade é igual ou maior do 33 por 100. • 9.000 euros anuais, se o grao de discapacidade é igual ou superior ao 65 por 100. + 3.000 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou ten un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
Mínimo por ascendentes	1.150 euros anuais por cada ascendente + 1.400 euros anuais, se ten máis de 75 anos. (*) No caso de falecemento do ascendente 1.150 euros. Discapacidade do ascendente: • 3.000 euros anuais, se o grao de discapacidade é igual ou maior do 33 por 100. • 9.000 euros anuais, se o grao de discapacidade é igual ou superior ao 65 por 100.

+ 3.000 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou ten un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Importes do mínimo persoal e familiar aprobado polas Comunidades Autónomas para o cálculo do gravame autonómico

En uso da competencia normativa que lles atribúe o artigo 46.1 a) da Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro), as seguintes Comunidades Autónomas aprobaron incrementos do importe do mínimo persoal e familiar:

Comunidade Autónoma de Andalucía: Importes do mínimo persoal e familiar

Normativa: Art. 23 bis Lei 5/2021, do 20 de outubro, de Tributos Cedidos da Comunidade Autónoma de Andalucía

Establécense os seguintes importes dos mínimos do contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade, que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade Autónoma de Andalucía para o cálculo do gravame autonómico:

Mínimo do contribuínte

- **5.790 euros anuais** con carácter xeral.
- **Máis 1.200 euros anuais** por contribuínte maior de 65 anos.
- **Adicionalmente 1.460 euros anuais** por contribuínte maior de 75 anos.

Mínimo por descendentes

- **2.510 euros anuais** polo primeiro descendente.
- **2.820 euros anuais** polo segundo.
- **4.170 euros anuais** polo terceiro.
- **4.700 euros anuais** polo cuarto e seguintes.

Cando un descendente sexa **menor de tres anos**, a contía que corresponda ao mínimo por descendentes, das indicadas anteriormente, aumentarase en **2.920 euros anuais**.

Mínimo por ascendentes

- **1.200 euros anuais** por cada ascendente de idade superior a 65 anos ou con discapacidade calquera que sexa a súa idade.
- **Máis 1.460 euros anuais** por cada ascendente maior de 75 anos.

Mínimo por discapacidade do contribuínte e de ascendentes ou descendentes

- **3.130 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.390 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- **Máis 3.130 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por cento.

Comunidade Autónoma das Illes Balears: Importes dos mínimos do contribuínte, por descendentes e por discapacidade

Normativa: Art. 2 Texto Refundido das Disposicións Legais da Comunidade Autónoma das Illes Balears en Materia de Tributos Cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Lexislativo 1/2014, do 6 de xuño

Mínimo do contribuínte maior de 65 anos

- **6.105 euros anuais** por importe do mínimo por contribuínte xeral
- **Máis 1.265 euros anuais** por contribuínte maior de 65 anos.
- **Adicionalmente 1.540 euros anuais** por contribuínte maior de 75 anos.

Mínimo polo segundo, o mínimo polo terceiro e o mínimo polo cuarto e seguintes descendentes

- **2970 euros anuais** polo segundo descendente.
- **4.400 euros anuais** polo terceiro descendente.
- **4.950 euros anuais** polo cuarto descendente e seguintes.

Mínimo por ascendentes

- **1.265 euros anuais** por cada ascendente de máis de 65 anos ou con discapacidade.
- **Máis 1.540 euros anuais** por cada ascendente maior de 75 anos.

Mínimo por discapacidade do contribuínte e de ascendentes ou descendentes

- **3.300 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.900 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- **Máis 3.300 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por cento.

Incremento en concepto de gastos de asistencia: 3.300 euros

Grado de discapacidade	Discapacidade	Gastos asistencia	Total
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100	3.300	----	3.300
Igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100 e que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida	3.300	3.300	6.600
Igual ou superior ao 65 por 100	9.900	3.300	13.200

Comunidade Autónoma das Canarias: Importe do mínimo do contribuínte, e por descendentes, ascendentes e discapacidade.

Normativa: Art. 18 quater Texto Refundido das disposicións legais vixentes ditas pola Comunidade autónoma das Canarias en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto-lexislativo 1/2009, do 21 de abril

Atención: teñase en conta que, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, o apartado Vinte e catro da disposición final décima, da Lei 5/2024, do 26 de decembro (BOC 30-12-2024) de Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma das Canarias para 2025 modificou o artigo 18 quater do Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma das Canarias en materia de tributos cedidos polo Estado para establecer as contías autonómicas correspondentes aos mínimos do contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade.

Establécense os seguintes importes dos mínimos do contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade, que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade Autónoma das Canarias para o cálculo do gravame autonómico:

Mínimo do contribuínte

- **5.606 euros anuais** con carácter xeral
- **Máis 1.162 euros anuais** por contribuínte maior de 65 anos.
- **Adicionalmente, 1.414 euros anuais** por contribuínte maior de 75 anos.

Mínimo por descendente s

- **2.424 euros anuais** polo primeiro descendente.
- **2.727 euros anuais** polo segundo.
- **4.040 euros anuais** polo terceiro.
- **4.545 euros anuais** polo cuarto e seguintes.

Cando o descendente sexa **menor de tres anos**, a contía que corresponda ao mínimo por descendentes, das indicadas neste artigo, aumentarase en **2.828 euros anuais**.

Mínimo por ascendentes

- **1.162 euros anuais**.
- **Máis 1.414 euros anuais** por cada ascendente maior de 75 anos.

Mínimo por discapacidade do contribuínte e de ascendentes ou descendentes

- **3.030 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.090 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- **Máis 3.030 euros anuais** en concepto de gastos de asistencia por cada contribuínte, ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Comunidade de Castilla y León: Importes do mínimo persoal e familiar

Normativa: Art. 1 bis Texto Refundido das disposicións legais da comunidade de Castilla y León en materia de tributos propios e cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2013, do 12 de setembro

Establécese os mesmos importes do mínimo do contribuínte, por descendentes e ascendentes e por discapacidade que fixan os artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPE, sen que se producise incremento ou diminución algunha na súa contía de acordo co previsto no artigo 46.1 a) Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro).

Comunidade Autónoma de Cataluña: Importes do mínimo persoal e familiar

Normativa: Art. 611-2 Texto Refundido dos preceptos legais vixentes en Catalunya en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2024, de 12 marzo, polo que se aproba o libro sexto do código tributario de Catalunya

Establécese o mesmo importe do mínimo persoal do contribuínte que fixa o artigo 57 da Lei do IRPE, con carácter xeral, sen que se producise incremento ou diminución algunha na súa contía de acordo co previsto no artigo 46.1 a) Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro).

Comunidade Autónoma de Galicia: Importes do mínimo persoal e familiar

Normativa: Art. 4 bis Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo

Establécense os seguintes importes dos mínimos do contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade, que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia para o cálculo do gravame autonómico:

Mínimo do contribuínte

- **5.789 euros anuais** con carácter xeral.
- **Máis 1.199 euros anuais** por contribuínte maior de 65 anos.
- **Adicionalmente 1.460 euros anuais** por contribuínte maior de 75 anos.

Mínimo por descendentes

- **2.503 euros anuais** polo primeiro descendente.
- **2.816 euros anuais** polo segundo.
- **4.172 euros anuais** polo terceiro.

- **4.694 euros anuais** polo cuarto e seguintes.

Cando un descendente sexa **menor de tres anos**, a contía que corresponda ao mínimo por descendentes, das indicadas anteriormente, aumentarase en **2.920 euros anuais**.

Mínimo por ascendentes

- **1.199 euros anuais** por cada ascendente maior de 65 anos ou con discapacidade calquera que sexa a súa idade.
- **Máis 1.460 euros anuais** por cada ascendente maior de 75 anos.

Mínimo por discapacidade do contribuínte e de ascendentes ou descendentes

- **3.129 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.387 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- **Máis 3.129 euros anuais** en concepto de gastos de asistencia por cada contribuínte, ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por cento.

Comunidade de Madrid: Importes do mínimo persoal e familiar

Normativa: Arts. 2, 2 bis, 2 ter e 2 quater Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade de Madrid en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Lexislativo 1/2010, de 21 outubro

Establécense os seguintes importes dos mínimos do contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade, que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade Autónoma de Madrid para o cálculo do gravame autonómico:

Mínimo do contribuínte

- **5.956,65 euros anuais** con carácter xeral
- **Máis 1.234,26 euros anuais** por contribuínte maior de 65 anos.
- **Adicionalmente, 1.502,58 euros anuais** por contribuínte maior de 75 anos.

Mínimo por descendente s

- **2.575,85 euros anuais** polo primeiro descendente.
- **2.897,83 euros anuais** polo segundo.

- **4.400 euros anuais** polo terceiro.
- **4.950 euros anuais** polo cuarto e seguintes.

Cando un descendente sexa menor de tres anos, a contía que corresponda ao mínimo por descendentes, das indicadas anteriormente, aumentarase en **3.005,16 euros anuais**.

Mínimo por ascendentes

- **1.234,26 euros anuais**.
- **Máis 1.502,58 euros anuais** por cada ascendente maior de 75 anos.

Mínimo por discapacidade do contribuínte e de ascendentes ou descendentes

- **3.219,81 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.659,44 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- **Máis 3.219,81 euros anuais** en concepto de gastos de asistencia por cada contribuínte, ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Comunidade Autónoma de La Rioja: Importes do mínimo por discapacidade de descendentes

Normativa: Art. 31 bis Lei 10/2017, do 27 de outubro, pola que se consolidan as disposicións legais da Comunidade Autónoma de La Rioja en materia de impostos propios e tributos cedidos

Establécense os seguintes importes do mínimo por discapacidade de descendentes que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade Autónoma de La Rioja para o cálculo do gravame autonómico:

Contías aplicables

- **3.300 euros anuais** cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.
- **9.900 euros anuais** cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Importante: a contía do concepto "gastos de asistencia" non se modifica polo que o incremento por cada descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida, ou un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por cento será de 3.000 euros, cantidade fixada no artigo 60.2 da Lei do IRPE

Comunitat Valenciana: Importes do mínimo persoal e familiar

Normativa: Art. 2 bis Lei 13/1997, do 23 de decembro, pola que se regula o tramo autonómico do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e restantes tributos cedidos, da Comunitat Valenciana

Establécense os seguintes importes dos mínimos do contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade, que deben aplicar os contribuíntes residentes no territorio da Comunitat Valenciana para o cálculo do gravame autonómico:

Mínimo do contribuínte

- **6.105 euros anuais** con carácter xeral.
- **Máis 1.265 euros anuais** por contribuínte maior de 65 anos.
- **Adicionalmente, 1.540 euros anuais** por contribuínte maior de 75 anos.

Mínimo por descendentes

- **2.640 euros anuais** polo primeiro descendente.
- **2.970 euros anuais** polo segundo.
- **4.400 euros anuais** polo terceiro.
- **4.950 euros anuais** polo cuarto e seguintes.

Cando un descendente sexa **menor de tres anos**, a contía que corresponda ao mínimo por descendentes, das indicadas anteriormente, aumentarase en **3.080 euros anuais**.

Mínimo por ascendentes

- **1.265 euros anuais**.
- **Máis 1.540 euros anuais** por cada ascendente maior de 75 anos.

Mínimo por discapacidade do contribuínte e de ascendentes ou descendentes

- **3.300 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100.

- **9.900 euros anuais** por cada contribuínte, ascendente ou descendente, cando sexa unha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- **Máis 3.300 euros anuais** en concepto de gastos de asistencia por cada contribuínte, ascendente ou descendente que acredite necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida e cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.

Cadro comparativo dos importes dos mínimos persoais e familiares, estatais e autonómicos para 2024

Importes do mínimo persoal e familiar	Mínimo por contribuínte	Mínimo por descendentes	Mínimo por ascendentes	Mínimo por discapacidade do contribuínte, descendentes e ascendentes
Estatal	5.550 euros anuais, en xeral. + 1.150 euros anuais, maior de 65 anos. + 1.400 euros anuais adicionais, maior de 75 anos.	• 2.400 euros anuais polo 1º. • 2.700 euros anuais polo 2º. • 4.000 euros anuais polo 3º. • 4.500 euros anuais polo 4º e seguintes. + 2.800 euros anuais, por descendente menor de tres anos. (*) No caso de falecemento do descendente 2.400 euros.	1.150 euros anuais por cada ascendente de máis de 65 anos ou con discapacidade. + 1.400 euros anuais, se ten máis de 75 anos. (*) No caso de falecemento do ascendente 1.150 euros.	• 3.000 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %. • 9.000 euros anuais, se o grao de discapacidade= ou > ao 65 %. + 3.000 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.
C.A Andalucía	5.790 euros anuais, en xeral. + 1.200 euros anuais, maior de 65 anos. + 1.460 euros anuais adicionais, maior de 75 anos.	• 2.510 euros anuais polo 1º. • 2.820 euros anuais polo 2º. • 4.170 euros anuais polo 3º. • 4.700 euros anuais polo 4º e seguintes. + 2.920 euros anuais, por descendente menor de tres anos.	1.200 euros anuais por cada ascendente maior de 65 anos ou con discapacidade. + 1.460 euros anuais, maior de 75 anos.	• 3.130 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %. • 9.390 euros anuais, se o grao de discapacidade= ou > ao 65 %. + 3.130 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.
C.A Illes Balears	5.550 euros anuais, en xeral.	• 2.400 euros anuais polo 1º. • 2.970 euros	1.265 euros anuais por cada ascendente de	• 3.300 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %.

	6.105 euros anuais se ten máis de 65 anos + 1.265 euros anuais, maior de 65 anos + 1.540 euros anuais adicionais, maior de 75 anos.	anuais polo 2º. • 4.400 euros anuais polo 3º. • 4.950 euros anuais polo 4º e seguintes. + 2.800 euros anuais, por descendente menor de tres anos.	máis de 65 anos ou con discapacidade. + 1.540 euros anuais, se ten máis de 75 anos.	• 9.900 euros anuais, se o grao de discapacidade= ou > ao 65 %. + 3.300 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.
C.A. Canarias	5.606 euros anuais, en xeral. + 1.162 euros anuais, maior de 65 anos. + 1.414 euros anuais adicionais, maior de 75 anos.	• 2.424 euros anuais polo 1º. • 2.727 euros anuais polo 2º. • 4.040 euros anuais polo 3º. • 4.545 euros anuais polo 4º e seguintes. + 2.828 euros anuais, por descendente menor de tres anos.	1.162 euros anuais por cada ascendente de máis de 65 anos ou con discapacidade. + 1.414 euros anuais, maior de 75 anos.	• 3.030 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %. • 9.090 euros anuais, se o grao de discapacidade= ou > ao 65 %. + 3.030 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.
Comunidade Castilla y León	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.
C.A. Cataluña	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.
C.A Galicia	5.789 euros anuais, en xeral. + 1.199 euros anuais, se é maior de 65 anos. + 1.460 euros anuais adicionais, se	• 2.503 euros anuais polo 1º. • 2.816 euros anuais polo 2º. • 4.172 euros anuais polo 3º. • 4.694 euros anuais polo 4º e seguintes.	1.199 euros anuais por cada ascendente maior de 65 anos ou con discapacidade. + 1.460 euros anuais, se ten máis de 75 anos.	• 3.129 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %. • 9.387 euros anuais, se o grao de discapacidade= ou > ao 65 %. + 3.129 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou

	é maior de 75 anos.	+ 2.920 euros anuais, por descendente menor de tres anos.		movilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.
Comunidade Madrid	5.956,65 euros anuais, en xeral. + 1.234,26 euros anuais, maior de 65 anos. + 1.502,58 euros anuais adicionais, maior de 75 anos.	• 2.575,85 euros anuais polo 1º. • 2.897,83 euros anuais polo 2º. • 4.400 euros anuais polo 3º. • 4.950 euros anuais polo 4º e seguintes. + 3.005,16 euros anuais, por descendente menor de tres anos.	1.234,26 euros anuais por cada ascendente de máis de 65 anos ou con discapacidade. + 1.502,58 euros anuais, maior de 75 anos.	• 3.219,81 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %. • 9.659,44 euros anuais, se o grao de discapacidad= ou > ao 65 %. + 3.219,81 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.
C.A La Rioja	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.	igual que os mínimos estatais.	Só para o caso do mínimo por descendentes: • 3.300 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33 %. • 9.900 euros anuais, se o grao de discapacidad= ou > ao 65 %. Porén, para o mínimo por contribuíntes, por descendentes e ascendentes cando necesiten axuda de terceiras persoas ou teñan mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %: + 3.000 euros anuais.
Comunitat Valenciana	6.105 euros anuais, en xeral.	• 2.640 euros anuais polo 1º. • 2.970 euros anuais polo 2º. • 4.400 euros	1.265 euros anuais por cada ascendente de	• 3.300 euros anuais, por discapacidade = ou > ao 33%. • 9.900 euros anuais, se o grao de

	+ 1.265 euros anuais, maior de 65 anos.	anuais polo 3º. • 4.950 euros anuais polo 4º e seguintes.	máis de 65 anos ou con discapacidade.	discapacidad= ou > ao 65 %.
	+ 1.540 euros anuais adicionais, maior de 75 anos.	+ 3.080 euros anuais, por descendente menor de tres anos.	+ 1.540 euros anuais, maior de 75 anos.	+ 3.300 euros anuais, se necesita axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida ou un grao de discapacidade = ou > ao 65 %.

Exemplos prácticos

A continuación, expónse unha serie de exemplos demostrativos do procedemento de cálculo e aplicación dos importes do mínimo persoal e familiar, tanto nos casos en que corresponde aplicar os importes fixados nos artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPF como nos supostos en que corresponda aplicar importes incrementados por tratarse de contribuíntes que residen nalgunha das Comunidades Autónomas que exerceron as competencias normativas que lles atribúe o artigo 46.1 a) da Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro).

Exemplo 1. Matrimonio con fillos comúns, residentes na Comunidade Autónoma de Principado de Asturias

O matrimonio composto por don A.T.C. e dona M.P.S., de 57 e 56 anos de idade, respectivamente, teñen tres fillos cos que conviven. O maior, de 27 anos, ten acreditado un grao de discapacidade do 33 por 100, o segundo ten 22 anos e o terceiro, 19 anos. Ningún dos fillos obtivo rendas, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros anuais nin presentou declaración do IRPF.

Determinar o importe do mínimo persoal e familiar de ambos os dous cónxuxes no suposto de tributación individual e de tributación conxunta da unidade familiar para os efectos do cálculo do gravame estatal e do gravame autonómico.

Solución :

Nota previa: xa que a Comunidade Autónoma de Principado de Asturias non exerceu competencias normativas na regulación das contías do mínimo persoal e familiar, o importe deste determinado conforme ao que se dispón na Lei do IRPF debe utilizarse para o cálculo tanto do gravame estatal coma do gravame autonómico

1. Tributación individual de don A.T.C.:

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550
	Total mínimo por contribuínte	5.550		Total mínimo por contribuínte	5.550
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (27 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (27 anos) (50% s/2.400)	1.200
	Fillo 2º (22 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (22 anos) (50% s/2.700)	1.350
	Fillo 3º (19 anos) (50% s/4.000)	2000		Fillo 3º (19 anos) (50% s/4.000)	2000
	Total mínimo por descendentes	4.550		Total mínimo por descendentes	4.550
Mínimo por discapacidade	Fillo 1º (27 anos) (50% s/3.000)	1.500	Mínimo por discapacidade	Fillo 1º (27 anos) (50% s/3.000)	1.500
Total mínimo persoal e familiar		11.600	Total mínimo persoal e familiar		11.600

2. Tributación individual de dona M.P.S.:

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550
	Total mínimo por contribuínte	5.550		Total mínimo por contribuínte	5.550
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (27 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (27 anos) (50% s/2.400)	1.200
	Fillo 2º (22 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (22 anos) (50% s/2.700)	1.350
	Fillo 3º (19 anos) (50% s/4.000)	2000		Fillo 3º (19 anos) (50% s/4.000)	2000
	Total mínimo por descendentes	4.550		Total mínimo por descendentes	4.550
Mínimo por discapacidade	Fillo 1º (27 anos) (50% s/3.000)	1.500	Mínimo por discapacidade	Fillo 1º (27 anos) (50% s/3.000)	1.500

Mínimo estatal		Mínimo autonómico	
Total mínimo persoal e familiar	11.600	Total mínimo persoal e familiar	11.600

3. Tributación conxunta da unidade familiar: [\(1\)](#)

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550
	Total mínimo por contribuínte	5.500		Total mínimo por contribuínte	5.550
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (27 anos)	2.400	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (27 anos)	2.400
	Fillo 2º (22 anos)	2.700		Fillo 2º (22 anos)	2.700
	Fillo 3º (19 anos)	4.000		Fillo 3º (19 anos)	4.000
	Total mínimo por descendentes	9.100		Total mínimo por descendentes	9.100
Mínimo por discapacidade	Fillo 1º (27 anos)	3.000	Mínimo por discapacidade	Fillo 1º (27 anos)	3.000
Total mínimo persoal e familiar		17.650	Total mínimo persoal e familiar		17.650

Nota ao exemplo:

(1) Con independencia do número de membros integrados na unidade familiar, o mínimo do contribuínte é, en todo caso, de 5.550 euros anuais. Non obstante, na tributación conxunta da unidade familiar, poderá reducirse a base imponible en 3.400 euros anuais con carácter previo ás reducións legalmente establecidas. Véxase, a respecto disto, o Capítulo 13 anterior en que se comentan as [reducións da base imponible xeral](#) e do [aforro](#). [\(Volver\)](#)

Exemplo 2. Pareja de feito con fillos comúns, residentes na Comunitat Valenciana

Don A.S.T. e dona M.V.V., conviven sen existencia de vínculo matrimonial e teñen en común tres fillos que conviven con eles e cuxas idades son 18, 12 e 6 anos, respectivamente. O fillo menor obtivo 4.050 euros de rendementos do capital mobiliario procedentes dunha carteira de valores doada polo seu avó materno ao nacer. Os restantes fillos non obtiveron rendas no exercicio.

Determinar o importe do mínimo persoal e familiar de ambos os dous contribuíntes no suposto de tributación individual e de tributación conxunta para os efectos do cálculo do gravame estatal e do gravame autonómico.

Solución:

Nota previa: a Comunitat Valenciana exerceu competencias normativas na regulación das contías do mínimo persoal e familiar, incrementando os importes dos mínimos persoais e familiares fixados na Lei do IRPE.

1. Tributación individual do pai (don A.S.T.) e da nai (dona M.V.V.):

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	6.105
	Total mínimo por contribuínte	5.550		Total mínimo por contribuínte	6.105
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (18 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (18 anos) (50% s/2.640)	1.320
	Fillo 2º (12 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (12 anos) (50% s/2.970)	1.485
	Fillo 3º (6 anos) ⁽¹⁾	0		Fillo 3º (6 anos) ⁽¹⁾	0
	Total mínimo por descendentes	2.550		Total mínimo por descendentes	2.805
Total mínimo persoal e familiar		8.100	Total mínimo persoal e familiar		8.910

Nota ao exemplo:

(1) O fillo de menor idade está obrigado a presentar declaración do IRPE por razón das rendas obtidas no exercicio (rendementos do capital mobiliario suxeitos a retención non exentos por un importe superior a 1.600 euros anuais).

Ao optar por tributar de forma individual o pai e a nai, o fillo de menor idade deberá presentar tamén a súa propia declaración individual do IRPE. Ademais, ao presentar declaración individual do IRPE con rendas superiores a 1.800 euros, non dará dereito a ningún dos seus pais á aplicación do mínimo por descendentes nas súas respectivas declaracións.

Debe notarse que na declaración individual do fillo de menor idade (fillo 3), deberá figurar en concepto de mínimo do contribuínte a cantidade de 5.550 euros (mínimo do contribuínte estatal) e 6.105 euros (mínimo do contribuínte autonómico). ([Volver mínimo estatal](#)) ([Volver mínimo autonómico](#))

2. Tributación conxunta do pai ou da nai cos fillos menores de idade: ⁽²⁾

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	6.105

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
	Total mínimo por contribuínte	5.550		Total mínimo por contribuínte	6.105
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (18 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (18 anos) (50% s/2.640)	1.320
	Fillo 2º (12 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (12 anos) (50% s/2.970)	1.485
	Fillo 3º (6 anos)	4.000		Fillo 3º (6 anos)	4.400
	Total mínimo por descendentes	6.550		Total mínimo por descendentes	7.205
Total mínimo persoal e familiar		12.100	Total mínimo persoal e familiar		13.310

Nota ao exemplo:

(2) Ao non existir vínculo matrimonial entre os pais, a unidade familiar poden formara, á súa elección, o pai ou a nai cos dous fillos menores de idade (fillos 2º e 3º), sen que sexa posible, a efectos fiscais, que ambos os dous proxenitores cos citados fillos formen unha única unidade familiar.

O Mínimo do contribuínte aplicable na tributación conxunta do pai ou a nai cos fillos menores de idade, é de 5.550 euros anuais (mínimo estatal) e 6.105 euros (mínimo autonómico para residentes na Comunitat Valenciana).

Así mesmo, ao convivir o pai e a nai cos fillos que forman parte da unidade familiar non resulta aplicable a redución da base imponible de 2.150 euros anuais a que se refire o artigo 84 da Lei do IRPF. Véxase, a respecto disto, o Capítulo 13 anterior en que se comenta as [reducións da base imponible xeral](#) e do [aforro](#).

Pola súa banda, no suposto de tributación conxunta do pai ou a nai cos fillos menores de idade (fillos 2º e 3º), o mínimo por descendentes debe distribuírse por partes iguais entre os pais con quen conviven os descendentes que non teñan rendas superiores a 1.800 euros, aínda que un deles tribute conxuntamente cos fillos. Esta é a razón pola que o mínimo por descendentes correspondente ao fillo de menor idade (fillo 3), con rendas superiores a 1.800 euros, corresponde integramente ao pai ou a nai con quen tributa conxuntamente. En consecuencia, o outro proxenitor non terá dereito á aplicación do Mínimo por descendentes polo devandito fillo.

O mínimo por descendentes correspondente ao fillo 1º, que por ser maior de idade non forma parte da unidade familiar, tamén corresponde a ambos os dous pais por partes iguais. Neste caso, aplícase o importe aprobado pola Comunitat Valenciana, que modifica o importe correspondente ao mínimo por descendentes. [\(Volver\)](#)

3. Tributación individual do outro proxenitor: [\(3\)](#)

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	6.105
	Total mínimo por contribuínte	5.550		Total mínimo por contribuínte	6.105

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (18 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (18 anos) (50% s/2.640)	1.320
	Fillo 2º (12 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (12 anos) (50% s/2.970)	1.485
	Fillo 3º (6 anos)	0		Fillo 3º (6 anos)	0
	Total mínimo por descendentes	2.550		Total mínimo por descendentes	2.805
Total mínimo persoal e familiar		8.100	Total mínimo persoal e familiar		8.910

Nota ao exemplo:

(3) O outro proxenitor na súa declaración individual unicamente ten dereito a aplicar a metade do mínimo por descendentes correspondentes aos fillos 1. e 2, ao non ter ningún deles rendas superiores a 1.800 euros. A respecto disto, na determinación do mínimo por descendentes aplicouse, novamente, o importe aprobado pola Comunitat Valenciana, que modifica o importe correspondente ao mínimo por descendentes. [\(Volver\)](#)

Exemplo 3. Matrimonio co que convive un neto e o pai dun do cónxuxes, residentes na Comunidade Autónoma de Aragón

Don S.C.B. e dona B.T.L. son matrimonio. O marido, de 67 anos de idade, ten acreditado un grao de discapacidade do 33 por 100. A muller, de 65 anos de idade, non traballa fóra do fogar familiar.

O matrimonio ten tres fillos que conviven con eles: o fillo maior, de 28 anos, ten acreditado un grao de discapacidade do 65 por 100. O fillo mediano, de 23 anos, é estudante. A filla menor, de 20 anos, ten un fillo dun ano. Ningún deles obtivo rendas no exercicio superior a 8.000 euros, nin presentada declaración polo IRPE.

No domicilio do matrimonio convive tamén o pai do marido, de 95 anos de idade, que ten acreditado un grao de discapacidade do 65 por 100 e cuxas rendas derivadas exclusivamente dunha pensión de xubilación ascenden no presente exercicio a 7.500 euros anuais. Polo exercicio 2024 non presentou declaración polo IRPE.

Determinar o importe do mínimo persoal e familiar do matrimonio no suposto de tributación conxunta da unidade familiar para os efectos do cálculo do gravame estatal e do gravame autonómico.

Solución:

Nota previa: xa que a Comunidade Autónoma de Aragón non exerceu competencias normativas na regulación das contías do mínimo persoal e familiar, o importe deste determinado conforme ao que se dispón na Lei do IRPE debe utilizarse para o cálculo tanto do gravame estatal coma do gravame autonómico.

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550
	Incremento por idade superior a 65 anos do marido	1.150		Incremento por idade superior a 65 anos do marido	1.150
	Incremento por idade superior a 65 anos da muller	1.150		Incremento por idade superior a 65 anos da muller	1.150
	Total mínimo por contribuínte	7.850		Total mínimo por contribuínte	7.850
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (28 anos)	2.400	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (28 anos)	2.400
	Fillo 2º (23 anos)	2.700		Fillo 2º (23 anos)	2.700
	Fillo 3º (20 anos)	4.000		Fillo 3º (6 anos)	4.000
	Nieto 4º (1 ano)	4.500		Nieto 4º (1 ano)	4.500
	Incremento por descendente menor de tres anos	2.800		Incremento por descendente menor de tres anos	2.800
	Total mínimo por descendentes	16.400		Total mínimo por descendentes	16.400
Mínimo por ascendentes ⁽¹⁾	Pai de Don S.C.B. (95 anos)	2.550	Mínimo por ascendentes ⁽¹⁾	Pai de Don S.C.B. (95 anos)	2.550
Mínimo por discapacidade	Do contribuínte (Don S.C.B. cun grao do 33 %)	3.000	Mínimo por discapacidade	Do contribuínte (Don S.C.B. cun grao do 33 %)	3.000
	Do descendente (Fillo 1º cun grao do 65 %)	9.000		Do descendente (Fillo 1º cun grao do 65 %)	9.000
	Do ascendente (cun grao do 65 %)	9.000		Do ascendente (cun grao do 65 %)	9.000
	Incremento en concepto de gastos de asistencia do descendente	3.000		Incremento en concepto de gastos de asistencia do descendente	3.000

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
	Incremento en concepto de gastos de asistencia do ascendente	3.000		Incremento en concepto de gastos de asistencia do ascendente	3.000
	Total mínimo por discapacidade	27.000		Total mínimo por discapacidade	27.000
Total mínimo persoal e familiar ⁽²⁾		53.800	Total mínimo persoal e familiar ⁽²⁾		53.800

Nota ao exemplo:

(1) 1.150 euros por maior de 65 anos + 1.400 por maior de 75 anos = 2.550 euros [\(Volver mínimo estatal\)](#) [\(Volver mínimo autonómico\)](#)

(2) Tamén poderá aplicarse na declaración conxunta da unidade familiar unha redución da base imponible de 3.400 euros anuais, con carácter previo ás reducións legalmente establecidas. Véxase, a respecto disto, o Capítulo 13 anterior en que se comentan as [reducións da base imponible xeral](#) e do [aforro](#). [\(Volver mínimo estatal\)](#) [\(Volver mínimo autonómico\)](#)

Exemplo 4. Matrimonio con fillos comúns e ascendentes que conviven con eles, residentes na Comunidade Autónoma de Andalucía

O matrimonio formado por don TV Z e dona M.G.M., de 46 e 50 anos de idade, respectivamente. Dona M.G.M. ten recoñecido un grao de discapacidade do 34 por 100.

Co matrimonio conviven os seus dous fillos. O maior ten 15 anos e o segundo 10 anos. Ambos os dous son estudantes, e dependen economicamente deles .

No domicilio do matrimonio viven tamén os pais de dona M.G.M. A nai, de 70 anos de idade, obteñen rendas que proceden exclusivamente dunha pensión contributiva por incapacidade permanente absoluta que percibe da Seguridade Social, sen que teña o correspondente certificado de discapacidade emitida polo organismo correspondente. O pai, de 77 anos, pensionista, percibiron en 2024 rendementos do traballo que ascende a 22.800 euros

Determinar o importe do mínimo persoal e familiar de ambos os dous cónxuxes no suposto de tributación individual e de tributación conxunta da unidade familiar para os efectos do cálculo do gravame estatal e do gravame autonómico.

Solución:

Nota previa: a Comunidade Autónoma de Andalucía exerceu competencias normativas na regulación das contías do mínimo persoal e familiar, incrementando os importes dos mínimos persoais e familiares fixados na Lei do IRPE.

1. Tributación individual de don TV Z: ⁽¹⁾

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte		5.550	Mínimo do contribuínte		5.790
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (15 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (15 anos) (50% s/2.510)	1.255
	Fillo 2º (10 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (10 anos) (50% s/2.820)	1.410
	Total mínimo por descendentes	2.550		Total mínimo por descendentes	2.665
Total mínimo persoal e familiar		8.100	Total mínimo persoal e familiar		8.455

Nota ao exemplo:

(1) Tanto na determinación do mínimo por contribuínte como por descendentes aplicáronse os importes autonómicos establecidos no artigo 23 bis da Lei 5/2021, do 20 de outubro, de Tributos Cedidos da Comunidade Autónoma de Andalucía. Ademais, don TV Z non aplica o mínimo por ascendentes. [\(Volver\)](#)

2. Tributación individual de dona M.G.M.:⁽²⁾

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte		5.550	Mínimo do contribuínte		5.790
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (15 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (15 anos) (50% s/2.510)	1.255
	Fillo 2º (10 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (10 anos) (50% s/2.820)	1.410
	Total mínimo por descendentes	2.550		Total mínimo por descendentes	2.665
Mínimo por ascendentes	Nai de dona M.G.M (70 anos)	1.150	Mínimo por ascendentes	Nai de dona M.G.M (70 anos)	1.200
Mínimo por discapacidade	Do contribuínte (dona M.G.M. cun grao do 34 %)	3.000	Mínimo por discapacidade	Do contribuínte (dona M.G.M. cun grao do 34 %)	3.130
	Do ascendente (se lle recoñece un grao do 33 %por pensión de	3.000		Do ascendente (se lle recoñece un grao do 33 %por pensión de	3.130

Mínimo estatal				Mínimo autonómico	
	incapacidade permanente absoluta de S.Social)			incapacidade permanente absoluta de S.Social)	
	Total mínimo por discapacidade	6.000		Total mínimo por discapacidade	6.260
Total mínimo persoal e familiar		15.250	Total mínimo persoal e familiar		15.915

Nota ao exemplo:

(2) Tanto no mínimo por contribuínte, por descendentes e por ascendente como no mínimo por discapacidade, do contribuínte e ascendente, aplicáronse os importes autonómicos establecidos no artigo 23 bis da Lei 5/2021, do 20 de outubro, de Tributos Cedidos da Comunidade Autónoma de Andalucía.

Con respecto ao mínimo por ascendentes, ten que terse en conta que a pensión por incapacidade permanente absoluta que percibe a nai de dona M.G.M. está exenta de acordo co que se dispón no artigo 7.f) da Lei IRPE e que, por iso, ao ser a súa única renda cumpre co requisito de non obter no exercicio rendas superiores a 8.000 euros anuais, excluídas as exentas do imposto, e, tamén co requisito de non presentar no exercicio declaración do IRPF con rendas superiores a 1.800 euros. Porén, o pai superaría o nivel de renda esixido para a aplicación do mínimo por ascendentes.

Por outra banda, con respecto ao mínimo por discapacidade por ascendente correspondente á nai de dona M.G.M., aínda que a maneira de acreditar o grao de discapacidade é a través dos certificados expedidos polo Instituto de Migracións e Servizos Sociais ou o órgano competente das Comunidades Autónoma, o artigo 60 da Lei de IRPF considerará acreditado un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 %no caso dos pensionistas da Seguridade Social que teñan recoñecida unha pensión de incapacidade permanente total, absoluta ou gran invalidez, polo que procede a súa aplicación recoñecendo unha discapacidade do 33 %. [\(Volver\)](#)

1. Tributación conxunta da unidade familiar [\(3\)](#)

Mínimo estatal				Mínimo autonómico	
Mínimo do contribuínte		5.550	Mínimo do contribuínte		5.790
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (15 anos)	2.400	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (15 anos)	2.510
	Fillo 2º (10 anos)	2.700		Fillo 2º (10 anos)	2.820
	Total mínimo por descendentes	5.100		Total mínimo por descendentes	5.330
Mínimo por ascendentes	Nai de dona M.G.M (70 anos)	1.150	Mínimo por ascendentes	Nai de dona M.G.M (70 anos)	1.200

Mínimo estatal				Mínimo autonómico	
Mínimo por discapacidad	Do contribuínte (dona M.G.M. cun grao do 34 %)	3.000	Mínimo por discapacidad	Do contribuínte (dona M.G.M. cun grao do 34 %)	3.130
	Do ascendente (se lle recoñece un grao do 33 % por pensión de incapacidade permanente absoluta de S.Social)	3.000		Do ascendente (se lle recoñece un grao do 33 % por pensión de incapacidade permanente absoluta de S.Social)	3.130
	Total mínimo por discapacidad	6.000		Total mínimo por discapacidad	6.260
Total mínimo persoal e familiar		17.800	Total mínimo persoal e familiar		18.580

Nota ao exemplo:

(3) Tanto no mínimo por contribuínte, por descendentes e por ascendente como no mínimo por discapacidad, do contribuínte e ascendente, aplicáronse os importes autonómicos establecidos no artigo 23 bis da Lei 5/2021, do 20 de outubro, de Tributos Cedidos da Comunidade Autónoma de Andalucía.

Así mesmo, con respecto ao mínimo por ascendentes e por discapacidad de ascendentes teñase en conta o indicado na nota 2.

Finalmente, sinalar que, con independencia do número de membros integrados na unidade familiar, o mínimo do contribuínte é, en todo caso, de 5.550 euros anuais (mínimo estatal) e 5.790 (mínimo autonómico para residentes na Comunidade Autónoma de Andalucía). Non obstante, na tributación conxunta da unidade familiar, poderá reducirse a base imponible en 3.400 euros anuais con carácter previo ás reducións legalmente establecidas. Véxase, a respecto disto, o Capítulo 13 anterior en que se comentan as [reducións da base imponible xeral](#) e do [aforro](#). [\(Volver\)](#)

Exemplo 5. Matrimonio con fillos comúns e non comúns, residentes na Comunidade Autónoma das Illes Balears

O matrimonio composto por don R.S.C e dona R.R.T., de 66 e 56 anos de idade, respectivamente. Don R.S.C ten recoñecido un grao de discapacidad do 33 por 100.

Co matrimonio conviven catro fillos. Dous fillos comúns, de 22 e 21 anos, respectivamente e outros dous, de 26 e 24 anos, froito dun matrimonio anterior de don R.S.C. Ningún dos fillos obtivo rendas, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros anuais nin presentou declaración do IRPF.

Determinar o importe do mínimo persoal e familiar de ambos os dous cónxuxes no caso de tributación individual de cada un do cónxuxes e en tributación conxunta da unidade familiar para os efectos do cálculo do gravame estatal e do gravame autonómico.

Solución:

Nota previa: a Comunidade Autónoma das Illes Balears exerceu competencias normativas na regulación das contías do mínimo persoal e familiar, incrementando nun 10 por 100 os importes correspondentes ao mínimo por contribuínte maior de 65 anos e maior de 75 anos, mínimo para o segundo, terceiro e os cuartos descendentes e os sucesivos descendentes, mínimo por ascendentes, e mínimo por discapacidade.

1. Tributación individual de don R.S.C:⁽¹⁾

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	6.105
	Máis de 65 anos	1.150		Máis de 65 anos	1.265
	Total mínimo por contribuínte	6.700		Total mínimo por contribuínte	7.370
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (24 anos)	2.400	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (24 anos)	2.400
	Fillo 2º (22 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (22 anos) (50% s/2.970)	1.485
	Fillo 3º (21 anos) (50% s/4.000)	2000		Fillo 3º (21 anos) (50% s/4.400)	2.200
	Total mínimo por descendentes	5.750		Total mínimo por descendentes	6.085
Mínimo por discapacidade	Contribuínte (Don R.S.C 33 %)	3.000	Mínimo por discapacidade	Contribuínte (Don R.S.C 33 %)	3.300
Total mínimo persoal e familiar		15.450	Total mínimo persoal e familiar		16.755

Nota ao exemplo:

(1) Na determinación do incremento do mínimo por contribuínte maior de 65 anos, mínimo para o segundo e terceiro descendente e o mínimo por discapacidade aplicouse o importe aprobado pola Comunidade Autónoma das Illes Balears que aumenta nun 10 por 100 os importes fixados nos artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPE.

Con respecto aos dous fillos do anterior matrimonio de don R.S.C. O maior de 26 anos non cumpre o requisito da idade (menor de 25 anos) polo que non dá dereito ao mínimo por descendentes. Polo segundo, don R.S.C., ao ser a persoa coa que o devandito descendente convive, ter este menos de 25 anos e sen rendas, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros anuais e non presentar declaración do IRPF, pode aplicar o mínimo por descendentes na súa totalidade, [\(Volver\)](#)

2. Tributación individual de dona R.R.T.⁽²⁾

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte		5.550	Mínimo do contribuínte		5.550
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (22 anos) (50% s/2.400)	1.200	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (22 anos) (50% s/2.400)	1.200
	Fillo 2º (21 anos) (50% s/2.700)	1.350		Fillo 2º (21 anos) (50% s/2.970)	1.485
	Total mínimo por descendentes	2.550		Total mínimo por descendentes	2.685
Total mínimo persoal e familiar		8.100	Total mínimo persoal e familiar		8.235

Nota ao exemplo:

(2) O mínimo autonómico por contribuínte ao non ser dona R.R.T. maior de 65 anos é de 5.550 euros. No caso do mínimo para o segundo e terceiro descendente e o mínimo por discapacidade aplicouse o importe aprobado pola Comunidade Autónoma das Illes Balears que aumenta nun 10 por 100 os importes fixados nos artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPE. [\(Volver\)](#)

3. Tributación conxunta da unidade familiar ⁽³⁾

Mínimo estatal			Mínimo autonómico:		
Mínimo do contribuínte	Xeral	5.550	Mínimo do contribuínte	Xeral	6.105
	Máis de 65 anos	1.150		Máis de 65 anos	1.265
	Total mínimo por contribuínte	6.700		Total mínimo por contribuínte	7.370
Mínimo por descendentes	Fillo 1º (24 anos) (100% s/2.400)	2.400	Mínimo por descendentes	Fillo 1º (24 anos) (100% s/2.400)	2.400
	Fillo 2º (22 anos) (100% s/2.700)	2.700		Fillo 2º (22 anos) (100% s/2.970)	2.970
	Fillo 3º (21 anos) (100% s/4.000)	4.000		Fillo 3º (21 anos) (100% s/4.400)	4.400
	Total mínimo por	9.100		Total mínimo por	9.770

Mínimo estatal			Mínimo autonómico:		
	descendentes			descendentes	
Mínimo por discapacidade	Contribuínte (Don R.S.C 33 %)	3.000	Mínimo por discapacidade	Contribuínte (Don R.S.C 33 %)	3.300
Total mínimo persoal e familiar		18.800	Total mínimo persoal e familiar		20.440

Nota ao exemplo:

(3) Na determinación do incremento do mínimo por contribuínte maior de 65 anos, mínimo para o segundo e terceiro descendente e o mínimo por discapacidade aplicouse o importe aprobado pola Comunidade Autónoma das Illes Balears que aumenta nun 10 por 100 os importes fixados nos artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPE.

O mínimo do contribuínte do artigo 57 da Lei do IRPE é en todo caso de 5.550 euros anuais (mínimo estatal) e 7.370 (mínimo autonómico para residentes nas Illes Balears maiores de 65 anos) con independencia do número de integrantes da unidade familiar. Non obstante, na tributación conxunta da unidade familiar pode reducirse a base imponible en 3.400 euros anuais, con carácter previo ás reducións legalmente establecidas. Véxase, a respecto disto, o Capítulo 13 anterior en que se comentan as [reducións da base imponible xeral](#) e do [aforro](#).

[\(Volver\)](#)

Exemplo 6. Contribuínte cun fillo adoptado no exercicio con discapacidade, residentes na Comunidade Autónoma de La Rioja

Dona M.M.A., de 31 anos de idade e residencia en Logroño adoptou con data 5 de maio de 2024, mediante resolución xudicial que foi inscrita no Rexistro Civil en novembro dese ano, a un menor de 5 anos de idade cun grao de discapacidade do 40 por 100 que convive con ela e que non obtivo rendas, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros anuais nin presentou declaración do IRPE.

Determinar o importe do mínimo persoal e familiar en tributación conxunta para os efectos do cálculo do gravame estatal e do gravame autonómico.

Solución:

Nota previa: A Comunidade Autónoma de La Rioja exerceu competencias normativas na regulación das contías do mínimo persoal e familiar, incrementando nun 10 por 100 o importe do mínimo por discapacidade de descendentes.

Tributación conxunta da unidade familiar [\(1\)](#):

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
Mínimo do contribuínte		5.550	Mínimo do contribuínte		5.550
Mínimo por descendentes	Fillo	2.400	Mínimo por descendentes	Fillo	2.400
Total mínimo persoal e familiar		13.750	Total mínimo persoal e familiar		14.050

Mínimo estatal			Mínimo autonómico		
	Incremento por menor 3 anos (2)	2.800		Incremento por menor 3 anos (2)	2.800
Mínimo por discapacidad	Fillo	3.000	Mínimo por discapacidad	Fillo (3)	3.300
Total mínimo persoal e familiar		13.750	Total mínimo persoal e familiar		14.050

Notas ao exemplo:

(1) O mínimo do contribuínte do artigo 57 da Lei do **IRPF** é, en todo caso, de 5.550 euros anuais con independencia do número de membros integrados na unidade familiar. Non obstante, na tributación conxunta da unidade familiar pode reducirse a base imponible en 2.150 euros anuais, ao tratarse da segunda das modalidades de unidade familiar a que se refire o artigo 82 da Lei do **IRPF**, con carácter previo ás reducións legalmente establecidas. Véxase, a respecto disto, o Capítulo 13 anterior en que se comentan as [reducións da base imponible xeral](#) e do [aforro](#). [\(Volver\)](#)

(2) Aplícase o aumento de mínimo por descendentes menores de 3 anos, de acordo co que se establece no artigo 58.2 da Lei do **IRPF** que sinala que "os supostos de adopción ou acollemento, tanto preadoptivo coma permanente, o devandito aumento producirase, con independencia da idade do menor, no período impositivo en que se inscriba no Rexistro Civil e nos dous seguintes. Cando a inscrición non sexa necesaria, o aumento poderase practicar no período impositivo en que se produza a resolución xudicial ou administrativa correspondente e nos dous seguintes". [\(Volver unidade familiar\)](#) [\(Volver incremento < 3 anos\)](#)

(3) Na determinación do mínimo por discapacidade do descendente aplícase o importe aprobado pola Comunidade Autónoma de La Rioja que modifica o importe correspondente ao mínimo por discapacidade de descendentes. [\(Volver fillo\)](#)

Cadro: Separacións xudiciais, divorcios ou nulidades (con fillos): Tributación conxunta e aplicación do mínimo por descendentes

Separacións xudiciais, divorcios ou nulidades (con fillos): fiscalidade no IRPE

Declaración do <u>IRPE</u>	Fillos cos seguintes requisitos	Condicións da resolución ou do convenio	Quen se o aplica no <u>IRPE</u>
Opción por tributar conxuntamente cos fillos	- Fillos menores de 18 anos, con excepción de que, co consentimento dos pais, vivan independentes destes e - Fillos maiores de idade que antes do 3 de setembro de 2021 fosen declarados xudicialmente incapacitados, suxeitos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada. - Fillos maiores de idade para os que se declarase a partir do 3 de setembro de 2021 xudicialmente a curadoría representativa.	Sen garda e custodia compartida	Corresponde ao proxenitor que teña atribuída a garda e custodia dos fillos á data de devindicación do imposto, isto é, a 31 de decembro
		Con garda e custodia compartida	A opción por tributar conxuntamente cos fillos pode exercitara calquera dos dous proxenitores (pero só un deles) Non obstante se falece un dos proxenitores durante o exercicio nun día distinto a 31 de decembro, só o proxenitor supervivente pode presentar declaración conxunta co descendente.
Mínimo por descendentes	- Fillos menores de 25 anos - Fillos con discapacidade, calquera que sexa a súa idade, Que cumpran os seguintes requisitos: 1º) Que convivan co contribuínte ou dependan economicamente del	Convivencia Dependencia	- Se a garda e custodia é compartida, ratearase o mínimo entre os dous proxenitores - Se a garda e custodia non é compartida, o proxenitor que teña atribuída a garda e custodia ou unha vez extinguida esta o proxenitor co que convivan os fillos terá dereito á totalidade do mínimo por descendentes, agás o indicado na suposta seguinte [dependencia económica] .

Declaración do <u>IRPE</u>	Fillos cos seguintes requisitos	Condicións da resolución ou do convenio	Quen se o aplica no <u>IRPE</u>
	2º) Que non obtivesen no exercicio rendas superiores a 8.000 euros anuais, excluídas as rendas exentas do IRPF.	económica	- Se a garda e custodia non é compartida, o proxenitor que sen ter asignada a garda e custodia dos fillos e sen satisfacer anualidades por alimentos en favor destes por decisión xudicial, contribúe, non obstante, ao mantemento económico daqueles , terá dereito á aplicación do mínimo por descendentes (dependencia económica que se asimila a convivencia), rateándose por partes iguais co proxenitor que teña a garda e custodia. - Pola contra, os proxenitores que NON convivan cos fillos, pero préstenlles alimentos por resolución xudicial, aplicarán o réxime previsto para as anualidades por alimentos, pero NON o mínimo por descendentes.
	3º) Que os fillos menores de 25 anos ou con discapacidade, calquera que sexa a súa idade, non presenten declaración do <u>IRPE</u> con rendas superiores a 1.800 euros.	Se o fillo declara conxuntamente cun dos pais	- Se o fillo ten rendas superiores a 1.800 euros, o proxenitor co que tribute conxuntamente aplícase todo o mínimo por descendentes e o outro en ningún caso teñen dereito ao mínimo. Non obstante, se falece un dos proxenitores ao longo do período impositivo, e as rendas do descendente son superiores a 1.800 euros, o mínimo ratearase ao 50 por 100 entre os dous proxenitores, sempre que o proxenitor falecido á data do seu falecemento tivese dereito ao mínimo por descendentes, sendo irrelevante que o proxenitor supérstite tribute conxuntamente co descendente. - Se o fillo ten rendas iguais ou inferiores a 1.800 euros ratearase o mínimo en caso de garda e custodia compartida ou convivencia cos dous pais ou no caso de dependencia económica non sendo que o proxenitor estea obrigado a aplicar anualidades por

Declaración do <u>IRPE</u>	Fillos cos seguintes requisitos	Condicións da resolución ou do convenio	Quen se o aplica no <u>IRPE</u>
			alimentos.
		Se o fillo declara individualmente	• Se o fillo ten rendas iguais ou inferiores a 1.800 euros, os contribuíntes con dereito poden aplicar o mínimo por descendentes, sempre que se cumbran os restantes requisitos esixidos. • Se as rendas son superiores a 1.800 euros, ningún deles pode aplicar o mínimo por descendentes.

Capítulo 15. Cálculo do imposto: determinación das cotas íntegras

Introdución

En xeral

A determinación das cotas íntegras do IRPF realízase a partir dos dous compoñentes en que se divide a base liquidable do contribuínte:

- **Base liquidable xeral** á que se aplican os tipos progresivos das escalas estatais e autonómica.
- **Base liquidable do aforro** á que se aplican os tipos das súas correspondentes escalas estatais e autonómicas.

Sobre este esquema xeral incorpóranse determinadas especialidades derivadas, por unha parte, da propia natureza do IRPF como tributo cedido parcialmente ás Comunidades Autónomas e, por outra, do réxime liquidatorio específico asignado ao mínimo persoal e familiar, ás rendas exentas, agás para determinar o tipo de gravame aplicable aos restantes rendas, tamén denominadas "rendas exentas con progresividade" e ás anualidades por alimentos en favor dos fillos satisfeitas por decisión xudicial.

Gravame estatal e gravame autonómico

O IRPF é un imposto cedido con carácter parcial, co límite do 50 por 100, nos termos establecidos na Lei Orgánica 8/1980, do 22 de setembro, de financiamento das Comunidades Autónomas, modificada, por última vez para os efectos do IRPF, pola Lei Orgánica 3/2009, do 18 de decembro (BOE do 19 de decembro).

Como consecuencia da cesión do IRPF, dentro do procedemento liquidatorio do imposto distínguense dúas fases: unha estatal e outra autonómica. Así, tanto a base liquidable xeral como a base liquidable do aforro sométense a un gravame estatal e a un gravame autonómico, que dan lugar a unha cota estatal e outra autonómica. A partir desta última, determínase a parte de débeda tributaria que se cede a cada Comunidade Autónoma de réxime común.

No concernente á **cota autonómica**, cómpre destacar que as Comunidades Autónomas de réxime común poden, de acordo co que se dispón no artigo 46.1 da Lei 22/2009, do 18 de decembro (BOE do 19 de decembro), asumir competencias normativas na determinación do importe do mínimo persoal e familiar aplicable para o cálculo do gravame autonómico e sobre a escala autonómica aplicable á base liquidable xeral.

Con respecto ao importe do mínimo persoal e familiar aplicable para o cálculo do gravame autonómico, tanto as Comunidades Autónomas de Andalucía, de Galicia, das Illes Balears, das Canarias, de La Rioja como as Comunidades de Castilla y León, de Cataluña, de Madrid e a Comunitat Valenciana, aprobaron os importes do mínimo persoal e familiar que deberán utilizar os contribuíntes residentes en 2024 no seu territorio para o cálculo do gravame autonómico. Os devanditos importes autonómicos coméntanse no [Capítulo 14](#).

Ás Comunidades de Castilla y León, e Cataluña (porque os seus importes non difiren) así como ao resto das Comunidades Autónomas que non exerceron tal competencia normativa, se lles aplican os importes do mínimo persoal e familiar establecido na Lei do [IRPF](#).

No referente ás escalas autonómicas, **todas as Comunidades autónomas teñen aprobadas**, de conformidade co previsto no artigo 46 da Lei 22/2009, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía, e no artigo 74 da Lei do [IRPF](#), **as correspondentes escalas autonómicas aplicables no exercicio 2024** que máis adiante detállanse.

Non obstante, aos contribuíntes con residencia habitual en Ceuta e Melilla resúltalles aplicable a escala autonómica recollida no artigo 65 da Lei do [IRPF](#) (disposición adicional trixésimo segunda Lei [IRPF](#)).

Así mesmo, no caso de contribuíntes con residencia habitual no estranxeiro por concorrer algunha das circunstancias ás que se refire os artigos 8.2 e 10.1 da Lei do [IRPF](#), a determinación da cota íntegra total presenta certas especialidades cuxo comentario se realiza nun apartado específico deste Capítulo ("[Gravame aplicable a contribuíntes do IRPF residentes no estranxeiro](#)").

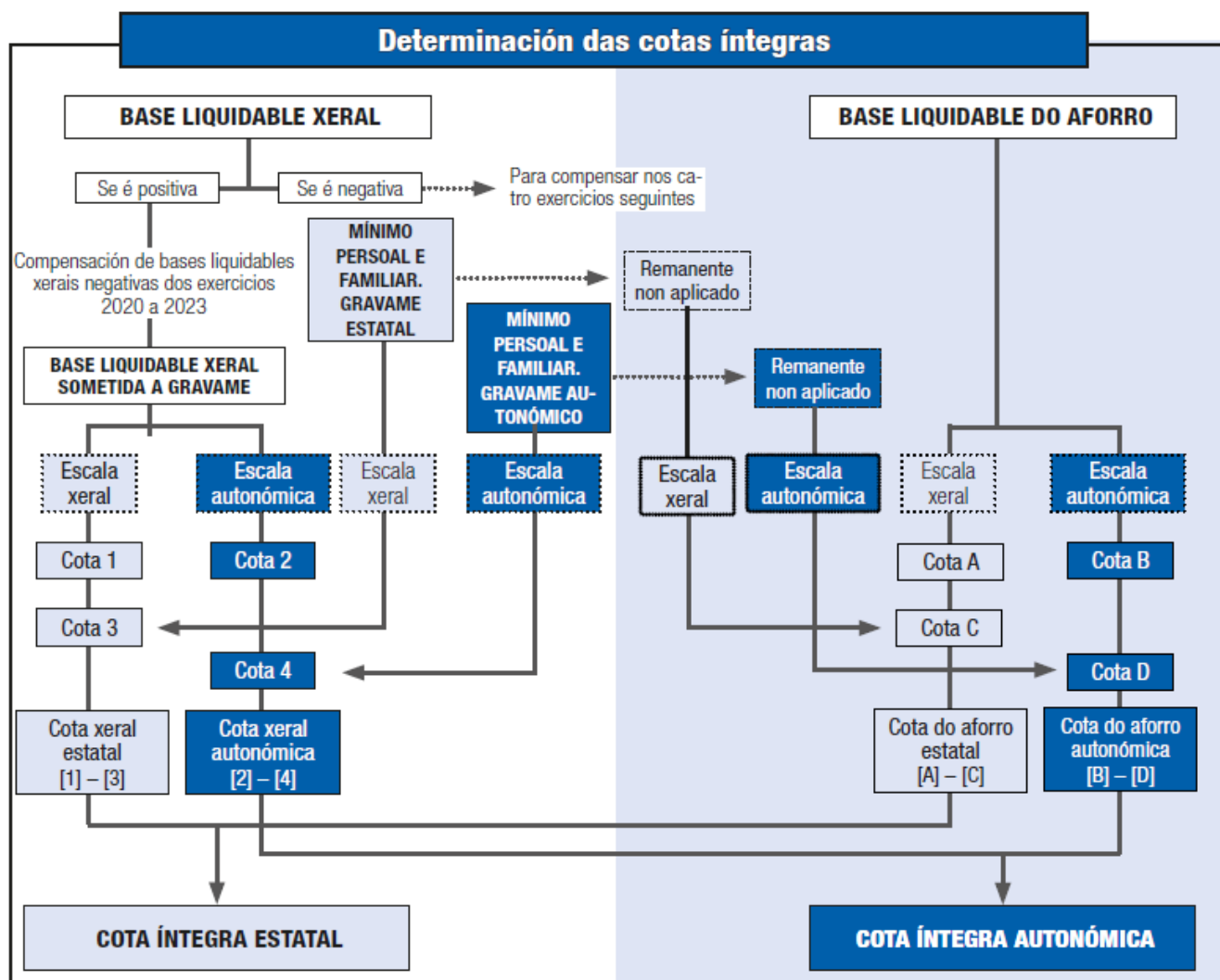
Aplicación do mínimo persoal e familiar

Normativa: Arts. 63.1.2º e 74.1.2º Lei [IRPF](#)

Con obxecto de asegurar un mesmo aforro fiscal para todos os contribuíntes con igual situación persoal e familiar, calquera que sexa o seu nivel de rendas, na actual Lei do [IRPF](#) o mínimo persoal e familiar non reduce a renda do período impositivo, senón que forma parte da base liquidable xeral ata o importe desta última e, se é o caso, da base liquidable do aforro polo resto.

A aplicación do mínimo persoal e familiar e a determinación das cotas íntegras do [IRPF](#), represéntanse de forma gráfica no esquema que figura no seguinte apartado:

Esquema gráfico: Aplicación de mínimo persoal e familiar e determinación das cotas íntegras

Gravame da base liquidable xeral

O gravame da base liquidable xeral do IRPF estrutúrase en catro fases:

Fase 1ª: Á totalidade da base liquidable xeral, incluída a correspondente ao importe do mínimo persoal e familiar que forma parte da mesma, se lle aplican as escalas, xeral e autonómica, do IRPF obtendose as correspondentes cotas parciais (Cota 1 e Cota 2).

Fase 2ª: Á parte da base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar estatal establecido no IRPF se lle aplica a escala xeral do IRPF, obtendose a cota parcial (Cota 3).

Fase 3ª: Á parte da base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar incrementado ou diminuído nos importes establecidos, se é o caso, pola Comunidade Autónoma na súa normativa autonómica se lle aplica a escala autonómica correspondente, obtendose a cota parcial (Cota 4).

A Comunidade Autónoma de Andalucía, a Comunidade Autónoma de Galicia, a Comunidade Autónoma das Illes Balears, a Comunidade Autónoma das Canarias, a Comunidade de Madrid, a Comunidade Autónoma de La Rioja e a Comunitat Valenciana regularon importes do mínimo persoal e familiar diferentes dos establecidos na Lei do IRPF. En consecuencia, os contribuíntes residentes no seu territorio deben aplicar, para os efectos do gravame autonómico (fase 3ª), os importes regulados na normativa da devandita Comunidade Autónoma.

O resto de contribuíntes (incluídos os das Comunidades Autónomas de Cataluña, e Castilla y León que fixou importes para o mínimo persoal e familiar de idéntica contía aos establecidos na Lei do IRPF) deben aplicar a mesma contía do mínimo persoal e familiar para os efectos do gravame estatal (fase 2ª) e do gravame autonómico (fase 3ª).

Fase 4ª: A partir das catro cotas parciais obtidas calcúlanse a cota íntegra xeral estatal (Cota 1 menos Cota 3) e cota íntegra xeral autonómica (Cota 2 menos Cota 4).

Gravame da base liquidable do aforro

O gravame da base liquidable do aforro do IRPF estrutúrase en catro fases:

Fase 1ª: O importe da base liquidable do aforro grávase aos tipos da escala do aforro, estatal e autonómica, fixados para 2024, obtendose as correspondentes cotas parciais (Cota A e Cota B).

Fase 2ª: A contía da cota estatal resultante de aplicar a escala á base liquidable do aforro (Cota A) minorarase, se é o caso, no importe derivado de aplicar ao remanente do mínimo persoal e familiar estatal non aplicado (isto é, ao exceso do citado mínimo sobre a contía da base liquidable xeral) a escala do aforro estatal fixado para 2024 (Cota C).

Fase 3ª: A contía da cota autonómica resultante de aplicar a escala á base liquidable do aforro (Cota B) minorarase no importe derivado de aplicar ao remanente non aplicado do mínimo persoal e familiar autonómico (isto é, ao exceso do citado mínimo sobre a contía da base liquidable xeral) a escala do aforro autonómico fixado para 2024 (Cota D).

Fase 4ª: A partir das catro cotas parciais obtidas calcúlanse a cota íntegra do aforro estatal (Cota A menos Cota C) e cota íntegra do aforro autonómico (Cota B menos Cota D).

Gravame da base liquidable xeral

Gravame estatal

Normativa: Art. 63.1.1º Lei IRPF

A base liquidable xeral do contribuínte debe ser gravada aos tipos que se indican na escala xeral do IRPF que a continuación reproducése:

Escala aplicable con independencia do seu lugar de residencia

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	12.450,00	9,50
12.450,00	1.182,75	7.750,00	12,00
20.200,00	2.112,75	15.000,00	15,00
35.200,00	4.362,75	24.800,00	18,50
60.000,00	8.950,75	240.000	22,50
300.000,00	62.950,75	De agora en diante	24,50

A contía resultante minorarase no importe derivado de aplicar á parte da base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar esta mesma escala.

Tipo medio de gravame xeral estatal

Normativa: Art. 63.2 Lei IRPF

Enténdese por tipo medio de gravame xeral estatal o derivado de multiplicar por 100 o cociente resultante de dividir a cota obtida por aplicación da anterior escala entre a base liquidable xeral. O tipo medio de gravame xeral estatal exprésase con dous decimais sen arredondamento.

Gravame autonómico

Normativa: Art. 74.1.1º e 2 Lei IRPF

Á base liquidable xeral se lle aplicarán os tipos da escala autonómica do IRPF que, conforme ao previsto na Lei 22/2009, polo que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía, fosen

aprobadas pola Comunidade Autónoma.

A contía resultante minorarase no importe derivado de aplicar á parte da base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar que resulte dos incrementos ou diminucións a que se refire o artigo 56.3 da Lei do IRPF, a escala autonómica aprobada por cada Comunidade Autónoma.

Tipo medio de gravame xeral autonómico

Normativa: Art. 74.2 Lei IRPF

Enténdese por tipo medio de gravame xeral autonómico o derivado de multiplicar por 100 o cociente resultante de dividir a cota obtida por aplicación da escala autonómica que corresponda entre a base liquidable xeral. O tipo medio de gravame xeral autonómico exprésase con dous decimais sen arredondamento.

Para o exercicio 2024 cada contribuínte deberá aplicar a escala autonómica que corresponda de que a continuación transcríbense:

Comunidade Autónoma de Andalucía

Normativa: Art. 23 Lei 5/2021, do 20 de outubro, de Tributos Cedidos da Comunidade Autónoma de Andalucía

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	13.000,00	9,50%
13.000,00	1.235,00	8.100,00	12,00%
21.100,00	2.207,00	14.100,00	15,00%
35.200,00	4.322,00	24.800,00	18,50%
60.000,00	8.910,00	De agora en diante	22,50%

Comunidade Autónoma de Aragón

Normativa: Art. 110-1 Texto Refundido das disposicións ditadas pola Comunidade Autónoma de Aragón en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2005, do 26 de setembro

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	13.072,50	9,50
13.072,50	1.241,89	8.137,50	12,00
21.210,00	2.218,39	15.750,00	15,00
36.960,00	4.580,89	15.540,00	18,50
52.500,00	7.455,79	7.500,00	20,50
60.000,00	8.993,29	20.000,00	23,00
80.000,00	13.593,29	10.000,00	24,00
90.000,00	15.993,29	40.000,00	25,00
130.000,00	25.993,29	En diante	25,50

Comunidade Autónoma do Principado de Asturias

Normativa: Art. 2 Texto Refundido das disposicións legais do Principado de Asturias en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 2/2014, do 22 de outubro

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	10,00
12.450,00	1.245,00	5.257,20	12,00
17.707,20	1.875,86	15.300,00	14,00
33.007,20	4.017,86	20.400,00	18,50
53.407,20	7.791,86	16.592,80	21,50

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
70.000,00	11.359,32	20.000,00	22,50
90.000,00	15.859,32	85.000,00	25,00
175.000,00	37.109,32	De agora en diante	25,50

Comunidade Autónoma das Illes Balears

Normativa: Art. 1 Texto Refundido das Disposicións Legais da Comunidade Autónoma das Illes Balears en Materia de Tributos Cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2014, do 6 de xuño

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable desde (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	10.000	9
10.000	900	8.000	11,25
18.000	1.800	12.000	14,25
30.000	3.510	18.000	17,5
48.000	6.660	22.000	19
70.000	10.840	20.000	21,75
90.000	15.190	30.000	22,75
120.000	22.015	55.000	23,75
175.000	35.077,50	De agora en diante	24,75

Nota : teñase en conta que a disposición final segunda.1 da Lei 12/2023, do 29 de decembro, de Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma. das Illes Balears para o ano 2024 (BOIB 30-12-2023 – BOE 29-01-2024) modificou, para o período impositivo 2024, a escala autonómica prevista no artigo 1 do Decreto Legislativo 1/2014, do 6 de xuño.

Comunidade Autónoma das Canarias

Normativa: Art.18 bis Texto Refundido das disposicións legais vixentes ditadas pola Comunidade Autónoma das Canarias en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto legislativo 1/2009, do 21 de abril

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable desde (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	13.465	9,00
13.465	1.211,85	5.557	11,50
19.022	1.850,91	16.163	14,00
35.185	4.113,73	21.197	18,50
56.382	8.035,17	34.968	23,50
91.350	16.252,65	29.850	25,00
121.200	23.715,15	De agora en diante	26,00

Nota: teñase en conta que o punto vinte e tres da disposición final Décima da Lei 5/2024, do 26 de decembro, de Orzamentos da Comunidade Autónoma das Canarias para o exercicio 2025 (BOC do 30 de decembro), modificou, con efectos 1 de xaneiro de 2024, a escala autonómica prevista no artigo 18 bis do Texto Refundido.

Comunidade Autónoma de Cantabria

Normativa: Art. 1 Texto Refundido da Lei de Medidas Fiscais en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 62/2008, do 19 de xuño

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	13.000	8,50
13.000	1.105	8.000	11,00
21.000	1985	14.200	14,50
35.200	4.044	24.800	18,00

Base liquidable (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable (euros)	Tipo aplicable (%)
60.000	8.508	30.000,00	22,50
90.000	15.258	De agora en diante	24,50

Nota: teñase en conta que o artigo 3.Un da Lei 3/2023, do 29 de decembro, de Medidas Fiscais e Administrativas de Cantabria ([BOC](#) 29-12-2023- [BOE](#) 25-01-2024) modificou, no período impositivo 2024, a escala autonómica prevista no artigo 1 do Decreto Legislativo 62/2008, do 19 de xuño.

Comunidade Autónoma de Castela-A Mancha

Normativa: Art. 13 bis Lei 8/2013, do 21 de novembro, da Comunidade Autónoma de Castela-A Mancha, de Medidas Tributarias

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	9,50
12.450,00	1.182,75	7.750,00	12,00
20.200,00	2.112,75	15.000,00	15,00
35.200,00	4.362,75	24.800,00	18,50
60.000,00	8.950,75	De agora en diante	22,50

Comunidade de Castilla y León

Normativa: Art. 1 Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade de Castilla y León en materia de tributos propios e cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2013, do 12 de setembro

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	9

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
12.450,00	1.120,50	7.750,00	12,00
20.200,00	2.050,50	15.000,00	14,00
35.200,00	4.150,50	18.207,20	18,50
53.407,20	7.518,83	De agora en diante	21,50

Comunidade Autónoma de Cataluña

Normativa: Art. 611-1 Decreto Lexislativo 1/2024, de 12 marzo, polo que se aproba o libro sexto do código tributario de Catalunya, que integra o texto refundido dos preceptos legais vixentes en Catalunya en materia de tributos cedidos

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	10,50
12.450,00	1.307,25	5.257,20	12,00
17.707,20	1.938,11	3.292,80	14,00
21.000,00	2.399,10	12.007,20	15,00
33.007,20	4.200,18	20.400,00	18,80
53.407,20	8.035,38	36.592,80	21,50
90.000,00	15.902,83	30.000,00	23,50
120.000,00	22.952,83	55.000,00	24,50
175.000,00	36.427,83	De agora en diante	25,50

Nota: teñase en conta a Comunitat de Cataluña integrou no Decreto Lexislativo 1/2024, do 12 de marzo (BOE do 9 de abril), as distintas leis de medidas tributarias que acompañan ás leis de orzamentos anuais así como decretos lei, que ata a súa entrada en vigor foron plenamente aplicables, derogando en consecuencia os mesmos, en materia de tributos cedidos.

Comunidade Autónoma de Extremadura

Normativa: Art. 1 Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Extremadura en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2018, do 10 de abril

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	12.450,00	8
12.450,00	996,00	7.750,00	10
20.200,00	1.771,00	4.000,00	16
24.200,00	2.411,00	11.000,00	17,5
35.200,00	4.336,00	24.800,00	21
60.000,00	9.544,00	20.200,00	23,50
80.200,00	14.291,00	19.000,00	24,00
99.200,00	18.851,00	21.000,00	24,50
120.200,00	23.996,00	De agora en diante.	25,00

Comunidade Autónoma de Galicia

Normativa: Art. 4 Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.985,35	9,00
12.985,35	1.168,68	8.083,25	11,65

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
21.068,60	2.110,38	14.131,40	14,90
35.200,00	4.215,96	24.800,00	18,40
60.000,00	8.779,16	De agora en diante	22,50

Comunidade de Madrid

Normativa: Art. 1 Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade de Madrid en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2010, de 21 outubro

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	13.362,22	8,50%
13.362,22	1.135,79	5.642,41	10,70%
19.004,63	1.739,53	16.421,05	12,80%
35.425,68	3.841,42	21.894,72	17,40%
57.320,40	7.651,10	De agora en diante	20,50%

Comunidade Autónoma da Rexión de Murcia

Normativa: Art. 2 Texto refundido das Disposicións Legais vixentes na Rexión de Murcia en materia de Tributos Cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2010, do 5 de novembro

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	12.450,00	9,50

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
12.450,00	1.182,75	7.750,00	11,20
20.200,00	2.050,75	13.800,00	13,30
34.000,00	3.886,15	26.000,00	17,90
60.000,00	8.540,15	De agora en diante.	22,50

Comunidade Autónoma de La Rioja

Normativa: Art. 31 Lei 10/2017, do 27 de outubro, pola que se consolidan as disposicións legais da Comunidade Autónoma de La Rioja en materia de impostos propios e tributos cedidos

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo porcentaxe aplicable
0,00	0,00	12.450,00	8,00
12.450,00	996,00	7.750,00	10,60
20.200,00	1.817,50	15.000,00	13,60
35.200,00	3.857,50	4.800,00	17,80
40.000	4.711,90	10.000	18,30
50.000,00	6.541,90	10.000,00	19,00
60.000,00	8.441,90	60.000,00	24,50
120.000,00	23.141,90	De agora en diante	27,00

Nota: teñase en conta que o artigo 1.Un da Lei 13/2023, do 28 de decembro, de Medidas Fiscais e Administrativas para o ano 2024 (BOR 30-12-2023 – BOE 31-01-2024) modificou, no período impositivo 2024, a escala autonómica prevista no artigo 31 da Lei 10/2017, do 27 de outubro.

Comunitat Valenciana

Normativa: Art. 2 Lei 13/1997, do 23 de decembro, pola que se regula o tramo autonómico do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e restantes tributos cedidos

Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	12.000	9,00
12.000	1.080,00	10.000	12,00
22.000	2.280,00	10.000	15,00
32.000	3.780,00	10.000	17,50
42.000	5.530,00	10.000	20,00
52.000	7.530,00	10.000	22,50
62.000	9.780,00	10.000	25,00
72.000	12.280,00	28.000	26,50
100.000	19.700,00	50.000	27,50
150.000	33.450,00	50.000	28,50
200.000	47.700,00	De agora en diante	29,50.

Especialidade: Escala autonómica para contribuíntes residentes en Ceuta ou Melilla

Normativa: Disposición adicional trixésimo segunda Lei IRPF

Aos contribuíntes que teñan a súa residencia habitual en Ceuta ou Melilla se lles aplica a escala prevista no artigo 65 da Lei do IRPF. A devandita escala é a seguinte:

Ceuta e Melilla. Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nestas Cidades Autónomas

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)

Ceuta e Melilla. Escala aplicable no exercicio 2024 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nestas Cidades Autónomas

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	9,50
12.450,00	1.182,75	7.750,00	12,00
20.200,00	2.112,75	15.000,00	15,00
35.200,00	4.362,75	24.800,00	18,50
60.000,00	8.950,75	De agora en diante	22,50

Gravame da base liquidable do aforro

Gravame estatal

Normativa: Art. 66.1 Lei IRPF

1. Para 2024 a base liquidable do aforro gravarase aos tipos que aparecen na seguinte escala:

Base liquidable ata (euros)	Incremento en cota íntegra estatal (euros)	Resto base liquidable do aforro ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	6.000	9,50
6.000,00	570	44.000	10,50
50.000,00	5.190	150.000	11,50
200.000,00	22.440	100.000	13,50
300.000	35.940	De agora en diante	14,00

2. A contía resultante minorarase no importe derivado de aplicar á parte da base liquidable do aforro correspondente ao mínimo persoal e familiar, a escala anterior.

Gravame autonómico

Normativa: Art. 76 Lei IRPF

1. Para 2024 a base liquidable do aforro gravarase aos tipos que aparecen na seguinte escala.

Base liquidable ata (euros)	Incremento en cota íntegra estatal (euros)	Resto base liquidable do aforro ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	6.000	9,50
6.000,00	570	44.000	10,50
50.000,00	5.190	150.000	11,50
200.000,00	22.440	100.000	13,50
300.000	35.940	De agora en diante	14,00

2. A contía resultante minorarase no importe derivado de aplicar á parte da base liquidable do aforro correspondente ao mínimo persoal e familiar que resulte dos incrementos ou diminucións a que se refire o artigo 56.3 desta Lei, a escala anterior.

Exemplo práctico: cálculo das cotas íntegras estatais e autonómica

Don A.B.C., residente na Comunidade Autónoma de Aragón, obtivo no exercicio 2024 unha base liquidable xeral de 23.900 euros e unha base liquidable do aforro de 2.800 euros.

O importe do o seu mínimo persoal e familiar ascende a 5.550 euros.

Determinar o importe das cotas íntegras, estatal e autonómica, correspondente ao devandito contribuínte.

Solución:

1. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral (23.900)

a. Escala xeral do IRPF

Ata 20.200 = 2.112,75

Resto: 3.700 ao 15 %= 555

Cota 1 resultante (2.112,75 + 555) = 2.667,75

b. Escala autonómica do IRPF

Ata 21.210 = 2.218,39

Resto: $2.690 \text{ ao } 15,00 \% = 403,5$

Cota 2 resultante = $2.218,39 + 403,5 = 2.621,89$

2. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar

Xa que o importe da base liquidable xeral (23.900) é superior ao do mínimo persoal e familiar (5.550), esta forma parte na súa integridade da base liquidable xeral

a. Escala xeral do IRPF

5.550 ao 9,50 % = 527,25

Cota 3 resultante = 527,25

b. Escala autonómica do IRPF

5.550 ao 9,50 % = 527,25

Cota 4 resultante = 527,25

3. Determinación da cota íntegra xeral, estatal e autonómica

Cota íntegra xeral estatal (Cota 1 - Cota 3): $2.667,75 - 527,25 = 2.140,50$

Cota íntegra xeral autonómica (Cota 2 - Cota 4): $2.621,89 - 527,25 = 2.094,64$

4. Gravame da base liquidable do aforro (2.800)

Gravame estatal $2.800 \times 9,50\% = 266$

Gravame autonómico $2.800 \times 9,50\% = 266$

5. Determinación das cotas íntegras

Cota íntegra estatal $(2.140,50 + 266) = 2.406,50$

Cota íntegra autonómica $(2.094,64 + 266) = 2.360,64$

Gravame aplicable a contribuíntes do IRPF residentes no estranxeiro

Delimitación

Normativa: Arts. 8.2 e 10.1 Lei IRPF

A determinación da cota íntegra total correspondente a persoas físicas de nacionalidade española que, tendo a consideración de contribuíntes do IRPF residan no estranxeiro, presenta determinadas especialidades respecto do procedemento liquidatorio ata agora

comentado, polo feito de que, ao non poder ser considerados residentes no territorio de ningunha Comunidade Autónoma, estas carecen de competencia normativa sobre o IRPF aplicable aos mesmos.

Son contribuíntes do IRPF, residentes no estranxeiro, as persoas de nacionalidade española, o seu cónxuxe non separado legalmente e fillos menores de idade que, nos termos establecidos nos artigos 8.2 e 10.1 da Lei do IRPF, teñan a súa residencia habitual no estranxeiro, pola súa condición de:

- Membros de misións diplomáticas españolas.
- Membros de oficinas consulares españolas, con excepción dos vicecónsules honorarios ou axentes consulares honorarios e do persoal dependente deles .
- Titulares de cargo ou emprego oficial do Estado español como membros das delegacións e representacións permanentes acreditadas ante organismos internacionais ou que formen parte de delegacións ou misións de observadores no estranxeiro.
- Funcionarios en activo que exerzan no estranxeiro cargo ou emprego oficial que non teña carácter diplomático ou consular.
- Quen acrediten a súa nova residencia fiscal nun país ou territorio considerado como paraíso fiscal, durante o período impositivo en que se efectúe o cambio de residencia e os catro seguintes.

As especialidades que presenta a determinación da cota íntegra do IRPF nestes contribuíntes son as que se indican nos apartados seguintes.

Gravame da base liquidable xeral

Normativa: Arts. 63.1 e 65 Lei IRPF

A base liquidable xeral someterase a gravame aplicando as seguintes escalas:

Escala do artigo 63.1 Lei IRPF

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	9,50
12.450,00	1.182,75	7.750,00	12,00
20.200,00	2.112,75	15.000,00	15,00
35.200,00	4.362,75	24.800,00	18,50
60.000,00	8.950,75	240.000,00	22,50
300.000,00	62.950,75	De agora en diante	24,50

Escala do artigo 65 Lei IRPE

Base liquidable ata (euros)	Cota íntegra (euros)	Resto base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0,00	0,00	12.450,00	9,50
12.450,00	1.182,75	7.750,00	12,00
20.200,00	2.112,75	15.000,00	15,00
35.200,00	4.362,75	24.800,00	18,50
60.000,00	8.950,75	De agora en diante	22,50

Gravame da base liquidable do aforro

Normativa: Arts. 66.2 Lei IRPE

Á base liquidable do aforro se lle aplicarán os tipos que se indican na seguinte escala:

Base liquidable ata (euros)	Incremento en cota íntegra estatal (euros)	Resto base liquidable do aforro ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	6.000	19
6.000,00	1.140	44.000	21
50.000,00	10.380	150.000	23
200.000,00	44.880	100.000,00	27
300.000,00	71.880	De agora en diante	28

A contía resultante minorarase no importe derivado de aplicar á parte da base liquidable do aforro correspondente ao mínimo persoal e familiar, a escala anterior.

Importante: o remanente do mínimo persoal e familiar non aplicado na base liquidable xeral non reduce a base liquidable do aforro, senón que ao seu importe se lle aplican as escalas estatais e autonómicas e a cota resultante minora a contía obtida de aplicar as citadas escalas á totalidade da base liquidable do aforro, de forma equivalente a como opera na base liquidable xeral.

Réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español

Normativa: Art. 93.2.e) Lei IRPF

Atención : teñase en conta que o [réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español](#) coméntase no Capítulo 2.

As persoas físicas que adquiran a súa residencia fiscal en España como consecuencia do seu desprazamento a territorio español e que opten por tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes, coas regras especiais no artigo 93.2 da Lei do IRPF, mantendo a condición de contribuíntes polo IRPF durante o período impositivo en que se efectúe o cambio de residencia e durante os cinco períodos impositivos seguintes se lles aplicará as seguintes escalas:

1. Á base liquidable, agás a parte da mesma correspondente ás rendas a que se refire o artigo 25.1.f) do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes (dividendos e outros rendementos derivados da participación nos fondos propios dunha entidade, intereses e outros rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias, e ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión de transmisións de elementos patrimoniais), se lle aplicarán os tipos que se indican na seguinte escala:

Base liquidable ata (euros)	Tipo aplicable (%)
Ata 600.000	24
Desde 600.000,01 euros de agora en diante	47

2. Á parte da base liquidable correspondente ás rendas a que se refire o artigo 25.1.f) do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes (dividendos e outros rendementos derivados da participación nos fondos propios dunha entidade, intereses e outros rendementos obtidos pola cesión a terceiros de capitais propias, e ganancias patrimoniais que se poñan de manifesto con ocasión de transmisións de elementos patrimoniais), se lle aplicarán os tipos que se indican na seguinte escala:

Base liquidable ata (euros)	Incremento en cota íntegra estatal (euros)	Resto base liquidable do aforro ata (euros)	Tipo aplicable (%)
0	0	6.000	19
6.000,00	1.140	44.000	21

Base liquidable ata (euros)	Incremento en cota íntegra estatal (euros)	Resto base liquidable do aforro ata (euros)	Tipo aplicable (%)
50.000,00	10.380	150.000	23
200.000,00	44.880	100.000,00	27
300.000,00	71.880	De agora en diante	28

Especialidades na determinación da cota íntegra estatal e autonómica

Anualidades por alimentos en favor dos fillos

Especialidade no tratamento das anualidades por alimentos a favor dos fillos

Normativa: Arts. 64 e 75 Lei do IRPE

As anualidades por alimentos fixados a favor dos fillos e satisfeitas polo contribuínte **non reducen** a base imponible xeral do pagador, pero si se teñen en conta para calcular a súa cota íntegra estatal e autonómica do IRPE mediante as especialidades que establecen, respectivamente, os artigos 64 e 75 da Lei do IRPE, cuxa finalidade é reducir nestes casos a progresividade do imposto.

Para os fillos que reciben as devanditas anualidades por alimentos estas constitúen [rendas exentas](#) conforme o artigo 7 da Lei do IRPE.

Por outra banda, lembrar que, no caso de [pensións compensatorias e anualidades por alimentos en favor de persoas distintas dos fillos](#), o pagador poderá aplicar as reducións na base imponible que establece o artigo 55 da Lei do IRPE que se comenta no Capítulo 13 deste Manual.

Para iso, os contribuíntes que satisfagan no exercicio 2024 anualidades por alimentos aos seus fillos por decisión xudicial (ou fixadas a través dun convenio regulador decretado xudicialmente ou formalizado ante o secretario xudicial ou en escritura pública ante Notario) sen dereito á aplicación do [mínimo por descendentes](#) previstos no artigo 58 da Lei do IRPE determinarán, cando o importe das anualidades sexa inferior á base liquidable xeral, as cotas correspondentes á base liquidable xeral (parte estatal e parte autonómica) de acordo co seguinte procedemento:

1. O importe das anualidades por alimentos diferenciarase do resto da base liquidable xeral, obtendose deste xeito dúas bases para a aplicación das escalas de gravame:
 - Base "A": importe da anualidade por alimentos.
 - Base "B": resto da base liquidable xeral.

2. A cada unha das citadas bases se lle aplicará, na parte estatal, a escala de gravame xeral para 2024 e, na parte autonómica, a escala autonómica que corresponda. Como consecuencia da devandita aplicación, obtéñense para a base "A" unha cota 1 e unha cota 2, e para a base "B" unha cota 3 e unha cota 4.
3. Sumaranse as cotas obtidas na fase anterior para determinar a cota xeral estatal e a cota xeral autonómica. A devandita suma é a seguinte:
 - Cota xeral estatal (cota 5) = cota 1 + cota 3
 - Cota xeral autonómica (cota 6) = cota 2 + cota 4
4. Aplicación das escalas de gravame xeral e autonómico, á parte de base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar incrementado en 1980 euros anuais. Como resultado desta operación, obtéñense a cota 7 (cota xeral estatal) e a cota 8 (cota autonómica).
5. Minoración das cotas 5 e 6 determinadas no paso 3 anterior no importe das cotas 7 e 8, sen que poidan resultar negativas como consecuencia da devandita minoración.
 - Cota xeral estatal = cota 5 – cota 7.
 - Cota xeral autonómica = cota 6 – cota 8.

Precisións

- **Quen aplícase as especialidades na determinación da cota íntegra estatal e autonómica polo pagamento de anualidades por alimentos a favor dos fillos?**

O proxenitor ou proxenitores **que teñan a garda e custodia dos fillos** poderán aplicarse o mínimo por descendentes, polos descendentes que con eles **conviven**, e **non poderán aplicar** as especialidades aplicables nos supostos de anualidades por alimentos a favor dos fillos recollidas nos artigos 64 e 75 da Lei do IRPF. No caso de que se extinga a garda e custodia sobre un fillo por acadar este a maioría de idade, aplicarase o anteriormente reflectido mentres que o contribuínte proxenitor de que se trate manteña a convivencia co fillo.

Doutra banda, o **proxenitor que satisfaga anualidades por alimentos en favor dos fillos** nos termos previstos polo artigo 7. k) da Lei do IRPF e **que non teña asignada a garda e custodia** destes, nin sequera de forma compartida, **aplicará o réxime previsto para as anualidades por alimentos, pero non o mínimo por descendentes**. Polo tanto, a dependencia económica que supón o pagamento daquelas non pode asimilarse a convivencia para os efectos da aplicación do mínimo por descendentes. Véxanse ao respecto as resolucións do TEAC do 29 de maio de 2023 (reclamacións números 00/08646/2022/00/00 e 00/10590/2022), recaídas en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

En resumo, o réxime previsto nos artigos 64 e 75 da Lei do IRPF só é aplicable aos proxenitores que satisfacendo anualidades por alimentos en favor dos fillos por decisión xudicial non conviven en ningunha medida con eles. A diferenza destes, os proxenitores que teñan a garda e custodia exclusiva ou compartida terán dereito á

aplicación polos fillos do mínimo por descendentes.

- **Onde teñen que estar fixadas as anualidades por alimentos a favor dos fillos?**

A partir das modificacións introducidas pola Lei 15/2015, do 2 de xullo, da Xurisdición Voluntaria, o réxime establecido nos artigos 64 e 75 da Lei do IRPF para as anualidades por alimentos a favor dos fillos satisfeitas por decisión xudicial, **esténdese** ás acordadas no convenio regulador formulado polo cónxuxes ante o secretario xudicial ou en escritura pública ante Notario, a que se refire o artigo 90 do Código Civil, teña ou non carácter obrigatorio a súa inclusión.

- **Cúal é a data desde a que teñen incidencia na tributación do IRPF, os pagamentos efectuados en concepto de anualidades por alimentos en favor dos fillos?**

De acordo co que se establece no artigo 89 do Código Civil, “Os efectos da disolución do matrimonio por divorcio produciranse desde a firmeza da sentenza ou decreto que así decláreo ou desde a manifestación do consentimento de ambos os dous cónxuxes outorgado en escritura pública conforme ao que se dispón no artigo 87.”

Polo tanto, para os efectos da aplicación do réxime de especialidades aplicables nos supostos de anualidades por alimentos a favor dos fillos previsto nos artigos 64 e 75 da Lei do IRPF, deberán terse en conta unicamente as cantidades satisfeitas polo devandito concepto desde a firmeza da sentenza xudicial ou decreto, ou desde o outorgamento de escritura pública que declare o divorcio.

- **Como calcúlase o importe das anualidades por alimentos a favor dos fillos ás que se aplica o réxime de especialidades?**

Para o cálculo das anualidades por alimentos a favor dos fillos ás que se aplica o réxime de especialidades dos artigos 64 e 75 da Lei do IRPF tomarase en conta o **importe monetario que efectivamente se satisfíxese** en concepto de anualidade por alimentos, tendo en conta o que se dispón no artigo 142 do Código Civil que sinala o seguinte:

“Enténdese por alimentos todo o que é indispensable para o sustento, cuarto, vestido e asistencia médica.

Os alimentos comprenden tamén a educación e instrución do alimentista mentres sexa menor de idade e aínda despois, cando non terminase a súa formación por causa que non lle sexa imputable.

Entre os alimentos inclúiranse os gastos de embarazo e parto, en canto non estean cubertos doutro xeito ”.

Teñase en conta que a actualización do importe das anualidades por alimentos conforme ao IPC se **declarará no período impositivo en que se satisfaga a devandita actualización.**

Atención: os contribuíntes que satisfagan anualidades por alimentos aos seus fillos previstos no artigo 7 da Lei do IRPF aplicarán a escala xeral de gravame separadamente ás anualidades por alimentos do resto da base liquidable xeral, pero non o mínimo por descendentes. Véxanse ao respecto as Resolucións do TEAC de 29 de maio de 2023, Reclamacións números 00/08646/2022/00/00 e 00/10590/2022, recaídas ambas as dúas en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

Exemplo: Anualidades por alimentos en favor dos fillos

Don L.D.Z., residente na Comunitat Valenciana, obtivo no exercicio 2024 unha base liquidable xeral de 63.000 euros. Durante o devandito exercicio, satisfixo anualidades por alimentos aos seus fillos por importe de 12.000 euros, segundo o previsto no convenio regulador do divorcio aprobado xudicialmente.

Así mesmo, a base liquidable do aforro do devandito contribuínte ascende a 5.000 euros.

Determinar as cotas íntegras correspondentes a 2024 sabendo que o importe do seu mínimo persoal e familiar ascende a 5.550 euros.

Solución:

Ao satisfacer no exercicio anualidades aos seus fillos por decisión xudicial e resultar a súa contía inferior ao importe da súa base liquidable xeral, a escala xeral estatal para 2024 e a autonómica do IRPF deben aplicarse separadamente ao importe das anualidades e ao importe do resto da base liquidable xeral.

1. Aplicación das escalas do IRPF ao importe das anualidades, base "A" (12.000 euros)

a. Escala xeral do IRPF

12.000 ao 9,50 % = 1.140

Cota 1 = 1.140

b. Escala autonómica aprobada para 2024 pola Comunitat Valenciana

12.000 ao 9 % = 1.080

Cota 2 = 1.080

2. Aplicación das escalas de gravame ao resto de base liquidable xeral, base "B" (51.000 euros)

a. Escala xeral do IRPF

Ata 35.200 = 4.362,75

Resto: 15.800 ao 18,50 % = 2.923

Cota 3 = 7.285,75

b. Escala autonómica aprobada para 2024 pola Comunitat Valenciana

Ata 42.000 = 5.530

Resto: 9.000 ao 20,00 % = 1.800

Cota 4 = 7.330

3. Determinación das cotas resultantes pola aplicación das escalas en ambas as dúas bases

Cota 5 = cota 1 + cota 3: $(1.140 + 7.285,75) = 8.425,75$

Cota 6 = cota 2 + cota 4: $(1.080 + 7.330) = 8.410$

4. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar incrementado en 1980 euros

a. Escala xeral

Xa que o importe da base liquidable xeral (63.000) é superior ao do mínimo persoal e familiar incrementado en 1980 euros $(5.550 + 1980 = 7.530)$, esta forma parte na súa integridade da base liquidable xeral.

7.530 ao 9,50 % = 715,35

Cota 7 = 715,35

b. Escala autonómica aprobada para 2024 pola Comunitat Valenciana

Neste caso, a contía autonómica do mínimo do contribuínte (fixada en 6.105 euros) incrementada en 1980 euros $(6.105 + 1980)$ determina un importe de 8.085, inferior á base liquidable xeral (63.000), polo que o devandito importe forma parte na súa integridade da base liquidable xeral.

8.085 ao 9 % = 727,65

Cota 8 = 727,65

5. Determinación das diferenzas de cotas

Cota xeral estatal (Cota 5 – Cota 7): $8.425,75 - 715,35 = 7.710,40$

Cota xeral autonómica (Cota 6 – Cota 8): $8.410 - 727,65 = 7.682,35$

6. Gravame da base liquidable do aforro (5.000)

Gravame estatal $(5.000 \times 9,50 \%) = 475$

Gravame autonómico $(5.000 \times 9,50 \%) = 475$

7. Determinación das cotas íntegras:

Cota íntegra estatal $(7.710,40 + 475) = 8.185,40$

Cota íntegra autonómica $(7.682,35 + 475) = 8.157,35$

Rendas exentas con progresividade

Delimitación

Normativa: Disposición adicional vixésima Lei IRPF

Teñen a consideración de rendas exentas con progresividade aquelas rendas que, **sen someterse a tributación**, deben **terse en conta para os efectos de calcular o tipo de gravame aplicable aos restantes rendas** do período impositivo.

Como exemplo destas rendas poden citarse as previstas nos **Convenios para evitar a dobre imposición subscrita por España**.

As rendas exentas con progresividade engadiranse á base liquidable xeral ou do aforro , segundo corresponda á natureza das rendas, **ao obxecto de calcular o tipo medio de gravame** que corresponda para a determinación da cota íntegra estatal e autonómica.

O **tipo medio de gravame** así calculado aplicarase sobre **a base liquidable xeral ou do aforro, sen incluír as rendas exentas con progresividade**.

En determinados Convenios para evitar a dobre imposición subscrita por España establécese que, cando as rendas obtidas por unha contribuínte estean exenta, conforme ás disposicións do propio Convenio, as mesmas deben terse en conta para os efectos de calcular o tipo de gravame aplicable sobre o resto das rendas obtidas polo devandito contribuínte no exercicio.

Tratamento liquidatorio das rendas exentas con progresividade en Base Impoñible Xeral

O tratamento liquidatorio das rendas exentas con progresividade que, segundo a súa natureza, formen parte da base impoñible xeral estrutúrase nas seguintes fases:

1. O importe das rendas exentas con progresividade debe sumarse á base liquidable xeral e ao importe resultante da devandita suma se lle aplicarán a escala de gravame xeral e a aprobada pola Comunidade Autónoma que corresponda, na parte autonómica. Como resultado obtéñense as cotas parciais 1 e 2.
2. Ao importe do mínimo persoal e familiar (sempre que non supere a base liquidable xeral ou, se é o caso, a base liquidable xeral incrementada coas rendas exentas con progresividade) se lle aplican, sucesivamente, a escala de gravame xeral, obtendose deste xeito a cota parcial 3 e a escala de gravame autonómica ou complementaria obtendose a cota parcial 4.

3. A partir das catro cotas parciais obtidas nas fases anteriores calcúlanse as seguintes magnitudes:
- Cota resultante 1 = cota parcial 1 - cota parcial 3
 - Cota resultante 2 = cota parcial 2 - cota parcial 4
4. A partir das cotas resultantes 1 e 2 calculadas na fase anterior, determínase o tipo medio de gravame, estatal e autonómico. En ambos os dous casos, o devandito tipo medio é o resultado de multiplicar por 100 o cociente resultante de dividir as cotas resultantes 1 e 2 entre a base para a aplicación da escala de gravame (suma obtida na fase 1ª).
5. Unha vez obtidos os devanditos tipos medios, estes aplicaranse exclusivamente sobre a base liquidable xeral, sen incluír as rendas exentas con progresividade. Desta forma obterase a cota íntegra estatal e autonómica, respectivamente, correspondentes á base liquidable xeral.

Exemplo

Dona P.C.A., residente na Comunidade de Castilla y León, obtivo no exercicio 2024 unha base liquidable xeral de 23.900 euros e unha base liquidable do aforro de 2.800 euros.

O importe do o seu mínimo persoal e familiar ascende a 5.550 euros. Ademais, percibiu en Alemaña unha renda de 2.900 euros que, por aplicación do Convenio entre o Reino de España e a República Federal de Alemaña para evitar a dobre imposición e prever a evasión fiscal en materia de impostos sobre a renda e sobre o patrimonio e o seu protocolo, do 3 de febreiro de 2011, está declarada en España exenta con progresividade.

Determinar o importe das cotas íntegras correspondentes ao devandito contribuínte.

Solución:

1. Suma da base liquidable xeral e o importe das rendas exentas con progresividade

$$23.900 + 2.900 = 26.800$$

2. Aplicación das escalas do IRPE ao resultado da suma anterior (26.800)

a. Escala xeral do IRPE

$$\text{Ata } 20.200 = 2.112,75$$

$$\text{Resto: } 6.600 \text{ ao } 15 \% = 990$$

$$\text{Cota 1 } (2.112,75 + 990) = 3.102,75$$

b. Escala autonómica do IRPE

$$\text{Ata } 20.200 = 2.050,50$$

$$\text{Resto: } 6.600 \text{ ao } 14 \% = 924$$

$$\text{Cota 2 } (2.050,50 + 924) = 2.974,50$$

3. Aplicación das escalas de gravame ao importe do mínimo persoal e familiar

Escala xeral do IRPF

$$5.550 \text{ ao } 9,50 \% = 527,25$$

$$\text{Cota 3} = 527,25$$

Escala autonómica do IRPF

Nota: aínda que a Comunidade de Castilla y León ten aprobadas contías autonómicas do mínimo persoal e familiar, estas coinciden cos importes do mínimo do contribuínte, por descendentes e ascendentes e por discapacidade que fixan os artigos 57, 58, 59 e 60 da Lei do IRPF.

$$5.550 \text{ ao } 9 \% = 499,50$$

$$\text{Cota 4} = 499,50$$

4. Determinación das diferenzas de cotas:

$$\text{Cota resultante 1 (cota 1 - cota 3): } 3.102,75 - 527,25 = 2.575,50$$

$$\text{Cota resultante 2 (cota 2 - cota 4): } 2.974,50 - 499,50 = 2.475$$

5. Determinación dos tipos medios de gravame

a. Tipo medio de gravame estatal (TME): $\text{TME} = (2.575,50 \div 26.800) \times 100 = 9,61\%$

b. Tipo medio de gravame autonómico (TMA): $\text{TMA} = (2.475 \div 26.800) \times 100 = 9,23\%$

6. Determinación das cotas correspondentes á base liquidable xeral (23.900):

$$\text{Cota estatal: } (23.900 \times 9,61 \%) = 2.296,79$$

$$\text{Cota autonómica: } (23.900 \times 9,23 \%) = 2.205,97$$

7. Gravame da base liquidable do aforro (2.800)

Gravame estatal

$$2.800 \times 9,5\% = 266$$

Gravame autonómico

$$2.800 \times 9,5\% = 266$$

8. Determinación das cotas íntegras

$$\text{Cota íntegra estatal } (2.296,79 + 266) = 2.562,79$$

$$\text{Cota íntegra autonómica } (2.205,97 + 266) = 2.471,97$$

Tratamento liquidatorio das rendas exentas con progresividade que forman parte da base imponible do aforro

Naqueles supostos en que exista un remanente do mínimo persoal e familiar que ao non poder aplicarse na base liquidable xeral para determinar as cotas íntegras, pase a formar parte da base liquidable do aforro, así como cando o importe deste incrementado na contía das rendas exentas con progresividade supere a cantidade de 6.000 euros, o tratamento liquidatorio das rendas exentas con progresividade que, segundo a súa natureza formen parte da base imponible do aforro, estrutúrase nas seguintes fases:

1. O importe das rendas exentas con progresividade debe sumarse á base liquidable do aforro sometido a gravame, con obxecto de aplicar ao seu resultado os tipos de gravame das escalas do aforro, estatal e autonómica, que correspondan. Como resultado obtéñense as cotas parciais A e B.
2. Se houber remanente do mínimo persoal e familiar non aplicado na base liquidable xeral áchanse as cotas que corresponda ao devandito remanente aplicando os tipos de gravame das escalas do aforro, estatal e autonómica. Como resultado obtéñense as cotas parciais C e D.
3. A partir das catro cotas parciais obtidas nas fases anteriores calcúlanse as seguintes magnitudes:
 - Cota 1 = cota parcial A - cota parcial C.
 - Cota 2 = cota parcial B - cota parcial D.
4. A partir das cotas 1 e 2 calculadas na fase anterior, determínase o tipo medio de gravame, estatal e autonómico. En ambos os dous casos, a cota resultante divídese entre a suma da base liquidable do aforro e as rendas exentas con progresividade a integrar na base imponible do aforro. O cociente así obtido multiplícase por 100 para determinar deste xeito o tipo medio de gravame.
5. Unha vez obtidos os devanditos tipos medios, estes aplicaranse exclusivamente sobre a base liquidable do aforro, sen incluír as rendas exentas con progresividade. Desta forma obterase a cota íntegra estatal e autonómica, respectivamente, correspondentes á base liquidable do aforro.

Importante: naqueles supostos en que non exista remanente de mínimo persoal e familiar, se a contía da base liquidable do aforro incrementado no importe das rendas exentas con progresividade, non supera a cifra de 6.000 euros, non será preciso efectuar os cálculos anteriormente comentados.

Exemplo

Na declaración do IRPF correspondente a 2024 de don J.L.M., residente en Aragón, constan as seguintes cantidades relativas á base liquidable do aforro:

- Base liquidable do aforro: 50.000
- Importe do mínimo persoal e familiar que forma parte da base liquidable do aforro: 4.200

No exercicio 2024 o contribuínte procedeu á venda dun inmovible urbano sito en Holanda de que obtivo unha ganancia patrimonial de 80.000 euros determinados de acordo coa normativa reguladora do IRPF.

Determinar o importe da parte estatal e a parte autonómica das cotas correspondentes á base liquidable do aforro.

Solución:

De acordo co que se dispón no artigo 25.3 do Convenio entre o Goberno do Estado español e o Goberno do Reino dos Países Baixos para evitar a dobre imposición en materia de impostos sobre a renda e sobre o patrimonio e o seu protocolo, feito en Madrid o 16 de xuño de 1971 (BOE do 16 de outubro), a ganancia patrimonial derivada da transmisión do ben inmovible está exenta do IRPF, pero esta renda tera en contase para calcular o IRPF correspondente aos restantes rendas a integrar na base liquidable do aforro do contribuínte.

Xa que existe un remanente do mínimo persoal e familiar que reduce a base liquidable do aforro para determinar o importe da mesma que se somete a gravame, debe terse en conta a exención con progresividade da ganancia patrimonial derivada da transmisión do inmovible urbano sito en Holanda. Os cálculos que deben realizarse para tal fin son os seguintes:

1. Suma da base liquidable do aforro e o importe das rendas exentas con progresividade

$$50.000 + 80.000 = 130.000$$

2. Aplicación das escalas do IRPF ao resultado da suma anterior (130.000)

Escala do aforro estatal

$$\text{Ata } 50.000 = 5.190$$

$$\text{Resto (80.000 ao 11,5 \%)} = 9.200$$

$$\text{Cota A (5.190 + 9.200)} = 14.390$$

Escala do aforro autonómica

$$\text{Ata } 50.000 = 5.190$$

$$\text{Resto (80.000 ao 11,5 \%)} = 9.200$$

$$\text{Cota B (5.190 + 9.200)} = 14.390$$

3. Aplicación das escalas de gravame ao importe do mínimo persoal e familiar

Escala do aforro estatal

4.200 ao 9,50 % = 399

Cota C = 399

Escala do aforro autonómica

4.200 ao 9,50 % = 399

Cota D = 399

4. Determinación das diferenzas de cotas

Cota resultante 1 (cota A - cota C): $14.390 - 399 = 13.991$

Cota resultante 2 (cota B - cota D): $14.390 - 399 = 13.991$

5. Determinación dos tipos medios de gravame

- a. Tipo medio de gravame do aforro estatal (TMAE) = $(13.991 \div 130.000) \times 100 = 10,76\%$
- b. Tipo medio de gravame do aforro autonómico (TMGAA) = $(13.991 \div 130.000) \times 100 = 10,76\%$

6. Determinación das cotas correspondentes á base liquidable do aforro (50.000):

Cota do aforro estatal: $(50.000 \times 10,76 \%) = 5.380$

Cota do aforro autonómica: $(50.000 \times 10,76 \%) = 5.380$

Supostos especiais de concorrencia de rendas: Anualidades por alimentos en favor dos fillos e rendas exentas con progresividade

O procedemento aplicable no suposto de que existan simultaneamente anualidades por alimentos en favor dos fillos e rendas exentas con progresividade incorpora as especialidades liquidatorias de cada unha das devanditas rendas tal e como se comenta no exemplo seguinte.

Exemplo:

Don J.R.F., residente na Comunidade de Madrid, obtivo no exercicio 2024 unha base liquidable xeral de 23.900 euros. Tamén obtivo rendas exentas con progresividade que ascenden 2.950 euros.

Durante o exercicio satisfixo anualidades por alimentos aos seus fillos por importe de 2.800 euros, segundo o previsto no convenio regulador do divorcio aprobado xudicialmente.

Determinar as cotas íntegras correspondentes ao exercicio 2024, sabendo que o importe do mínimo persoal e familiar ascende a 5.550 euros.

Solución:**1. Determinación das bases para a aplicación das escalas de gravame**

Ao satisfacer no exercicio anualidades aos seus fillos por decisión xudicial e resultar a súa contía inferior ao importe da súa base liquidable xeral, a escala xeral e a autonómica do IRPF deben aplicarse separadamente ao importe das anualidades (2.800) e ao importe do resto da base liquidable xeral.

Este último importe determínase incrementando a base liquidable xeral (23.900 euros) na contía das rendas exentas con progresividade (2.950) e diminuindo o resultado no importe das anualidades por alimentos satisfeitos no exercicio (2.800). En definitiva:

Base "A" = 2.800

Base "B" = $(23.900 + 2.950) - 2.800 = 24.050$

2. Aplicación das escalas do IRPF ao importe das anualidades, base "A" (2.800 euros)**Escala xeral do IRPF**

$2.800 \times 9,50\% = 266$

Cota 1 = 266

Escala autonómica do IRPF

$2.800 \times 8,50\% = 238$

Cota 2 = 238

3. Aplicación das escalas de gravame ao resto de base liquidable xeral, base "B" (24.050 euros)**Escala xeral do IRPF**

Ata 20.200 = 2.112,75

Resto: 3.850 ao 15 % = 577,50

Cota 3 = 2.690,25

Escala autonómica do IRPF

Ata: 19.004,63 = 1.739,53

Resto: 5.045,37 ao 12,80 % = 645,80

Cota 4 = 2.385,33

4. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar incrementado en 1980 euros

Xa que o importe da base liquidable xeral (23.900) é superior ao do mínimo persoal e familiar incrementado en 1980 euros ($5.550 + 1980 = 7.530$), esta forma parte na súa integridade da base liquidable xeral.

Escala xeral do IRPF

Xa que o importe da base liquidable xeral (23.900) é superior ao do mínimo persoal e familiar incrementado en 1980 euros ($5.550 + 1980 = 7.530$), esta forma parte na súa integridade da base liquidable xeral.

7.530 ao 9,50 % = 715,35

Cota 5 = 715,35

Escala autonómica do IRPF

Neste caso, a contía autonómica do mínimo do contribuínte (fixada en 5.777,55 euros) incrementada en 1980 euros ($5.777,55 + 1980$) determina un importe de 7.757,55 euros, inferior á base liquidable xeral (23.900), polo que o devandito importe forma parte na súa integridade da base liquidable xeral.

7.757,55 ao 8,50 % = 659,39

Cota 6 = 659,39

5. Cálculo das cotas para os efectos de determinar os tipos medios de gravame

Para determinar os tipos medios de gravame, estatal e autonómico, é preciso calcular previamente as respectivas cotas estatais e autonómicas. As devanditas cotas calcúlanse da seguinte forma:

Cota estatal = (cota 1 + cota 3 - cota 5):

$266 + 2.690,25 - 715,35 = 2.240,90$

Cota autonómica = (cota 2 + cota 4 - cota 6):

$238 + 2.385,33 - 659,39 = 1.963,94$

6. Determinación dos tipos medios de gravame

- Tipo medio de gravame estatal TME: $2.240,90 \div 26.850 \times 100 = 8,34\%$
- Tipo medio de gravame autonómico = TMA = $1.963,94 \div 26.850 \times 100 = 7,31\%$

7. Determinación da cota íntegra xeral estatal e autonómica

Cota íntegra xeral estatal (base liquidable xeral x TME) $23.900 \times 8,34\% = 1.993,26$

Cota íntegra xeral autonómica: $(\text{base liquidable xeral} \times \text{TMA}) \ 23.900 \times 7,31\% = 1.747,09$

Capítulo 16. Deducións xerais da cota no exercicio 2024

Introdución

Deducións xerais e autonómicas aplicables en 2024

Normativa: Arts. 67 e 77 Lei do IRPF

Unha vez determinadas as cotas íntegras, estatal e autonómica, a fase liquidatoria seguinte do IRPF ten por obxecto determinar as respectivas cotas líquidas, estatal e autonómica. Para iso, deben aplicarse sobre o importe das cotas íntegras os seguintes grupos de deducións:

1. Dedución por investimento en vivenda habitual: Réxime transitorio

A partir do 1 de xaneiro de 2013 quedou suprimida a dedución por investimento en vivenda habitual. Non obstante, para aqueles contribuíntes que, antes desa data, adquirisen a súa vivenda habitual ou satisfeitas cantidades para a súa construción, ampliación, rehabilitación ou realizadas obras por razóns de discapacidade nesta (con excepción das achegas a contas vivenda) e gozasen deste beneficio fiscal, establécese un réxime transitorio que lles permite continuar practicando a dedución nas mesmas condicións en que o estaban facendo.

Para tales contribuíntes a contía da dedución por investimento en vivenda habitual analizarase en dous tramos: un, estatal e outro, autonómico.

- **O tramo estatal**, cuxo importe se calcula de acordo co que se dispón no artigo 68.1 da Lei do IRPF na redacción vixente ata o 31 de decembro de 2012, aplicarase **na súa totalidade a minorar a cota íntegra estatal**.
- **O tramo autonómico**, cuxo importe vén determinado polo que se establece no artigo 78 da Lei do IRPF na redacción vixente ata o 31 de decembro de 2012, aplicarase **na súa totalidade a minorar a cota íntegra autonómica**.

A porcentaxe que hai que aplicar será ben o aprobado por cada unha das Comunidades Autónomas conforme ao artigo 46 da Lei 22/2009, de 18 decembro ou, no seu defecto, as porcentaxes establecidas no artigo 78.2 da Lei do IRPF na redacción vixente a 31 de decembro de 2012.

2. Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación

Os contribuíntes poden deducir integramente da cota íntegra estatal o importe que corresponda pola dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación que regula o artigo 68.1 da Lei de IRPE, cando cumpran os requisitos e condicións esixidas para gozar deste novo incentivo.

3. Deducións xerais de normativa estatal

As deducións que se relacionan a continuación, cuxa regulación se contén na propia Lei do IRPE (artigo 68. 2, 3, 4 e 5) e, en relación co réxime transitorio da dedución por alugamento de vivenda habitual, na disposición transitoria décimo quinta que remite, pola súa parte, no referente á súa regulación para os contribuíntes que teñan dereito a este réxime transitorio á normativa da Lei do IRPE vixente a 31 de decembro de 2014, poden ser aplicadas, con carácter xeral, por todos os contribuíntes que cumpran os requisitos legalmente esixidos para ter dereito ás mesmas, con independencia da Comunidade Autónoma de réxime común en que residisen durante 2024, coa excepción das especialidades que se derivan da dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla e, para este exercicio 2024, por rendas obtidas polos contribuíntes con residencia habitual e efectiva na illa da Palma.

- Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial
- Deducións por donativos e outras achegas
- Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla
- Dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma (só aplicable nos exercicios 2022, 2023 e 2024).
- Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial.
- Dedución por alugamento da vivenda habitual. Réxime transitorio

O importe destas deducións repártese da seguinte forma:

- **O 50 por 100 do importe total aplícase a minorar a cota íntegra estatal.**
- **O 50 por 100 do importe total aplícase a minorar a cota íntegra autonómica.**

4. Deducións por obras de mellora da eficiencia enerxética de vivendas

As seguintes deducións introdúcense desde o 6 de outubro de 2021 con carácter temporal, aplicándose en 2021, 2022, 2023 e 2024 as dous primeiras e a terceira estendéndose tamén a 2025:

1. Dedución por obras de mellora que reduzan a demanda de calefacción e refrixeración.
2. Dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable.
3. Dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios de uso predominante residencial.

5. Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos «enchufables» e de pila de combustible e puntos de recarga

Con efectos desde o 30 de xuño de 2023 introducíronse dúas novas deducións que serán aplicables ata o 31 de decembro de 2025. Estas deducións son:

1. Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos «enchufables» e de pila de combustible novo.
2. Dedución para a instalación de puntos de recarga para vehículos eléctricos

Nota: o importe das **deducións por obras de mellora da eficiencia enerxética de vivendas e por adquisición de vehículos eléctricos «enchufables» e de pila de combustible e puntos de recarga** recae sobre a **cota íntegra estatal** despois de restar o importe da dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación prevista no artigo 68.1 Lei do IRPF e o 50 por 100 do importe total das deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial, por donativos e outras achegas, por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla, por residencial habitual e efectiva na illa da Palma e por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens declarados Patrimonio Mundial previstas nos apartados 2, 3, 4, e 5 do artigo 68 da Lei do IRPF.

6. Deducións autonómicas

As Comunidades Autónomas de réxime común, facendo uso das competencias normativas asumidas en relación coa parte cedida do IRPF, aprobaron deducións autonómicas que unicamente poderán aplicar os contribuíntes que, cumprindo os requisitos establecidos para ter dereito ás mesmas, residisen durante o exercicio 2024 nos seus respectivos territorios.

O importe destas deducións aplícase totalmente a minorar a cota íntegra autonómica.

Importante: a aplicación das deducións xerais e autonómicas non poderá dar lugar a unha cota líquida negativa. As deducións xerais que non poidan ser aplicadas por insuficiencia de cota íntegra estatal, non poderán deducirse da cota íntegra autonómica. Do mesmo xeito, as deducións autonómicas que non poidan ser aplicadas por insuficiencia da cota íntegra autonómica, non poderán deducirse da cota íntegra estatal.

Finalmente, o contribuínte deberá conservar no seu poder os xustificantes das deducións practicadas para calquera comprobación por parte da Administración tributaria, sen que cumpra que anexe á súa declaración os xustificantes das deducións practicadas.

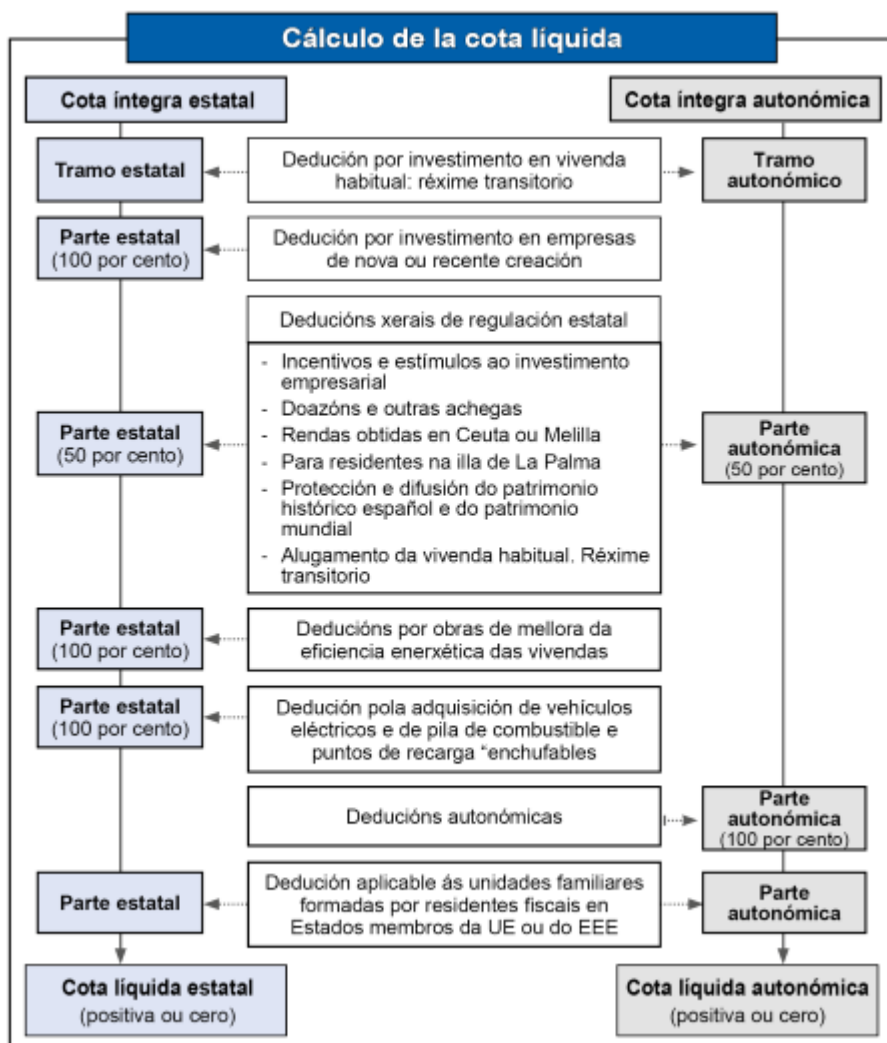
7. Dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo

Esta dedución introdúcese, desde 1 de xaneiro de 2018, a favor daqueles contribuíntes do IRPE, integrantes dunha unidade familiar en que un dos seus membros resida noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, o que lles impide presentar declaración conxunta. Mediante esta dedución equipásese, cando sexa máis favorable, a cota a pagar por estes contribuíntes residentes en España á que lles correspondería no caso de que todos os membros da unidade familiar fosen residentes fiscais en España e optasen por tributar conxuntamente.

O importe desta dedución non se reparte ao 50 por 100 entre a cota íntegra estatal e autonómica, senón que minora cada unha delas na forma que establece a disposición adicional cuadraxésimo oitava da Lei do IRPF e que se comenta no apartado referido á devandita dedución.

Esquema gráfico da aplicación sobre o importe das cotas integras das deducións xerais e autonómicas

No cadro seguinte represéntase, de forma esquemática, a aplicación das deducións xerais e autonómicas a que se fixo referencia no exercicio 2024:

Deducción por investimento en vivenda habitual: Réxime transitorio

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#) », onde poderá consultar se ten dereito á dedución, os efectos sobre a dedución por cambios no uso da vivenda, por modificacións no préstamo hipotecario que financia a vivenda habitual, entre outros supostos.

Réxime transitorio

Normativa: Disposición transitoria décimo oitava Lei IRPF ; Disposición transitoria duodécima Regulamento IRPF

A Lei 16/2012, do 27 de decembro, pola que se adoptan diversas medidas tributarias dirixidas á consolidación das finanzas públicas e ao impulso da actividade económica (BOE do 28 de decembro) suprimiu, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2013, a dedución por investimento en vivenda habitual.

Non obstante, para os contribuíntes que viñan deducíndose por vivenda habitual con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 (agás por achegas a contas vivenda), a citada Lei 16/2012 introduciu un réxime transitorio que lles permite seguir gozando da dedución nos mesmos termos e coas mesmas condicións existentes a 31 de decembro de 2012.

A quen aplícase o réxime transitorio?

Só terán dereito a aplicar en 2024 a dedución por investimento en vivenda habitual polas cantidades satisfeitas no período os seguintes contribuíntes:

- a. Os contribuíntes que adquirisen a súa vivenda habitual con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, ou a partir da devandita data, sempre que neste último caso satisfíxese as cantidades para a construción da mesma antes do 1 de xaneiro de 2013 e a finalización das obras producíse nos prazos que fixaba a normativa do IRPF aplicable.

En todo caso, resultará necesario que o contribuínte practicase a dedución en relación coas cantidades satisfeitas para a adquisición ou construción da devandita vivenda nun período impositivo reportado con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, agás naqueles casos en que o contribuínte non puido practicara debido a que o importe investido acumulado na mesma non superase (a 31 de decembro de 2012) as cantidades investidas en vivendas anteriores, na medida que fosen obxecto de dedución, e, se é o caso, o importe de ganancias patrimoniais exentas por reinvestimento.

Atención: a modalidade de “construción da vivenda habitual” deixou de ser posible no exercicio 2022 ao concluír o prazo de catro anos, máis a prórroga, se é o caso, doutros catro anos adicionais e engadindo os 78 días correspondentes ao período comprendido entre o 14 de marzo e o 30 de maio de 2020 durante o que estivo suspendido o cómputo de prazos previsto na disposición adicional novena do Real Decreto-lei 11/2020.

Conforme ao anterior, o contribuínte debe finalizar as obras construción da súa vivenda habitual e habera adquirido xuridicamente antes do 20 de marzo de 2021 para seguir tendo dereito a réxime transitorio desta dedución. Non obstante, o dereito á aplicación do réxime transitorio continúa respecto das cantidades que siga satisfacendo o contribuínte en relación á construción ou adquisición, cando utilizase financiamento alleo, desde que se cumpran os requisitos de terminación en prazo, ocupación e residencia efectiva e permanente.

Nestes casos, os contribuíntes deberán incluír as cantidades satisfeitas no exercicio dentro da modalidade “adquisición e / ou construción da vivenda habitual” no Anexo A.1 da declaración , indicando a data da escritura de adquisición ou de obra nova da vivenda.

- b. Os contribuíntes que satisfixesen cantidades con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 por obras de rehabilitación ou ampliación da vivenda habitual, sempre que as citadas obras terminásense antes do 1 de xaneiro de 2017.
- c. Os contribuíntes que satisfixesen cantidades para a realización de obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual das persoas con discapacidade con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, desde que as citadas obras ou instalacións estivesen concluídas antes do 1 de xaneiro de 2017.

Atención: a Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 22 de abril de 2024, Reclamación número 00/00765/2023, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio, fixou o criterio para a aplicación da dedución por investimento en vivenda habitual nos anos ou períodos posteriores ao 2012 por parte de contribuíntes que adquirisen a súa vivenda habitual antes do 1 de xaneiro de 2013 e que non practicasen nin consignado tal dedución en ningún dos anos ou períodos anteriores ao 2013 desde que a adquiriron. Como consecuencia, quienes non practicasen nin consignado a dedución antes de 2013, poderán aplicar a citada dedución nos seguintes casos:

- Cando non presentasen declaración **por non resultar obrigado** a iso por razón das rendas obtidas.
- Cando non practicasen nin consignado a dedución antes de 2013 porque estando obrigados a presentar declaración por razón das rendas e habendoa presentado, **non tivesen en ningún de tales períodos cota íntegra** para poder aplicara.

Pola contra, non poderán aplicar a dedución por investimento en vivenda habitual os contribuíntes que, estando obrigado a presentar declaración por razón das rendas e habendoa presentado, non practicasen a dedución antes de 2013 a pesar de ter nalgún de tales períodos cotas íntegras ás que poder aplicara.

Como aplícase a dedución no réxime transitorio

A disposición transitoria décimo oitava da Lei de IRPE mantén, para os contribuíntes que teñan dereito ao réxime transitorio, a aplicación da regulación contida nos artigos 67.1, 68.1, 70.1, 77.1, e 78 da Lei do IRPE na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2012, sen prexuízo das porcentaxes de dedución que conforme ao que se dispón na Lei 22/2009 fosen aprobados pola Comunidade Autónoma.

Así mesmo, a nova disposición transitoria duodécima do Regulamento do IRPE prevé para os contribuíntes que teñan dereito ao réxime transitorio da dedución por investimento en vivenda habitual a aplicación do que se dispón no seu capítulo I do Título IV, na redacción en vigor a 31 de decembro de 2012.

Obriga de presentar declaración

Os contribuíntes que desexen exercer o dereito á dedución por investimento en vivenda habitual do réxime transitorio estarán obrigados, en todo caso, **a presentar declaración polo IRPE.**

Condicións e requisitos de carácter xeral

Concepto de vivenda habitual

Normativa: Arts. 68.1 3º e 4º f) Lei IRPE, redacción a 31-12-2012; 54 e 55.2 Regulamento IRPE, redacción a 31-12-2012

Enténdese por vivenda habitual, para os efectos desta dedución, a edificación que cumpra os seguintes requisitos:

1. Que constitúa a residencia do contribuínte durante un prazo continuado de, polo menos, tres anos

Non obstante, entenderase que a vivenda tivo o carácter de habitual cando, a pesar de non transcorrer os tres anos indicados, prodúzase o falecemento do contribuínte ou concorran outras circunstancias que necesariamente esixan o cambio de domicilio, tales como celebración de matrimonio, separación matrimonial, traslado laboral, obtención do primeiro emprego, cambio de emprego, ou outras circunstancias análogas xustificadas.

Entenderase igualmente como circunstancia que necesariamente esixe o cambio de vivenda, o feito de que a anterior resulte desaxeitada como consecuencia da discapacidade do propio contribuínte ou do seu cónxuxe ou un parente, en liña directa ou colateral, consanguínea ou por afinidade, ata o terceiro grao inclusive, que conviva con el.

Véxase ao respecto os comentarios sobre esta cuestión que aparecen ao explicar o [concepto de vivenda habitual](#) no Capítulo 11 deste Manual dentro da exención por transmisión da vivenda habitual con reinvestimento do importe obtido noutra vivenda habitual

O prazo de tres anos éo aos efectos de cualificar a vivenda como habitual, sen que sexa preciso que transcorrese o devandito prazo para empezar a practicar a dedución que corresponda nos termos que máis adiante coméntanse. Non obstante, se unha vez habitada a vivenda incumprísese o prazo de residencia de tres anos, si que habería que reintegrar as deducións practicadas, non sendo que concorra algún dos supostos anteriormente mencionados.

Atención: para os efectos dos beneficios fiscais relacionados coa vivenda habitual, nos supostos de adquisición da propiedade en prol indiviso, se o obrigado tributario residise ininterrompidamente na vivenda desde a súa adquisición, para o cómputo do prazo de tres anos para determinar se o inmovible ten ou non a consideración de vivenda habitual, ten que estarse á data en que se produciu a adquisición da cota indivisa, sen ter para estes fins transcendencia a data en que se adquiriu a cota restante ata completar o 100 por 100 do dominio da cousa común. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 10 de setembro de 2015, Reclamación número 00/06331/2013, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

2. Que o contribuínte habítea de maneira efectiva e con carácter permanente, nun prazo non superior a doce meses, contados desde a data de adquisición ou de terminación das obras

Non obstante, entenderase que a vivenda non perde o carácter de habitual, a pesar de non producirse a ocupación no prazo de doce meses, nos seguintes supostos:

- Cando se produza o falecemento do contribuínte ou concorra algunha outra das circunstancias mencionadas no número 1º anterior (celebración do matrimonio, separación matrimonial, traslado laboral, etc.) que impidan a ocupación da vivenda.
- Cando a vivenda resulte desaxeitada por razón da discapacidade padecida polo contribuínte, polo seu cónxuxe ou parentes, en liña directa ou colateral, consanguínea ou por afinidade, ata o terceiro grao inclusive, que convivan con el.
- Cando o contribuínte gozo de vivenda habitual por razón de cargo ou emprego e a vivenda adquirida non sexa obxecto de utilización. Neste suposto, o prazo de doce meses comezará a contarse a partir da data do cesamento no correspondente cargo ou emprego.

Cando se produza algunha das circunstancias sinaladas neste número ou no anterior, determinantes do cambio de domicilio ou que impidan a ocupación da vivenda, a dedución practicarase ata o momento en que se produzan as devanditas circunstancias. Por excepción, cando o contribuínte gozo de vivenda habitual por razón de cargo ou emprego, poderá seguir practicándose deducións por este concepto mentres se manteña a devandita circunstancia e a vivenda non sexa obxecto de utilización.

3. Conceptos que se consideran vivenda habitual, para os efectos da dedución

- **Os anexos** ou calquera outro elemento que non constitúa a vivenda propiamente dita, tales como xardíns, parques, piscinas e instalacións deportivas, **sempre que se adquieran conxuntamente coa vivenda.**
- **As prazas de garaxe adquiridas conxuntamente con esta, co máximo de dous.** Para os efectos da dedución, enténdense adquiridas coa vivenda as prazas de garaxe que cumpran os seguintes requisitos:
 - a. Que se encontren no mesmo edificio ou complexo inmobiliario e entréguese no mesmo momento.
 - b. Que a súa transmisión se efectúe no mesmo acto, aínda que o sexa en distinto documento.
 - c. Que sexan utilizadas ou estean en disposición de utilizarse polo adquirente, é dicir, que o seu uso non estea cedido a terceiros.

Comprobación da situación patrimonial: base efectiva de investimento deducible

Normativa: Art. 70.1 Lei IRPE, redacción a 31-12-2012

Sen prexuízo da existencia de bases máximas de dedución para os diferentes conceptos de investimentos que se examinan máis adiante, o gozo efectivo da dedución por investimento en vivenda habitual está condicionado a que o importe comprobado do patrimonio do contribuínte ao finalizar o período impositivo exceda do valor que guindase a súa comprobación ao comezo do mesmo polo menos na contía dos investimentos realizados, sen computar os intereses e demais gastos de financiamento.

A comprobación da situación patrimonial ten como obxectivo asegurar que os investimentos en vivenda habitual e en empresas de nova ou recente creación con dereito a dedución realízanse coa renda xerada no período, evitando que se efectúen deducións respecto de cantidades que correspondan a rendas xeradas en períodos anteriores.

A comparación do patrimonio ao final e ao comezo do período impositivo efectuarase en función do valor de adquisición da totalidade dos bens e dereitos que integran o patrimonio do contribuínte, incluíndo os exentos no Imposto sobre o Patrimonio, **sen que se computen, polo tanto, as variacións de valor experimentadas durante o período impositivo polos elementos patrimoniais que ao final do mesmo sigan formando parte do patrimonio do contribuínte.**

Malia o anterior, **no caso de rehabilitación ou ampliación da vivenda habitual**, os investimentos realizados no exercicio valoraranse no patrimonio final de forma independente da vivenda.

De forma análoga, **no caso de obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual por razóns de discapacidade**, debe incluírse na valoración do patrimonio final do período impositivo as cantidades satisfeitas para sufragar estas obras, tanto no suposto de que estas últimas teñan a consideración de investimento (as realizadas sobre a vivenda habitual do contribuínte) como de gastos (as realizadas sobre a vivenda arrendada ou subarrendada polo contribuínte).

No suposto de que o aumento do patrimonio á finalización do período impositivo fóra inferior á cantidade investida ou ao importe das obras e instalacións de adecuación realizada por razóns de discapacidade, sen computar dentro destas os intereses e demais gastos de financiamento, só poderase efectuar a dedución por investimento en vivenda ou por obras e instalacións de adecuación da mesma sobre a contía en que aumentase o patrimonio do contribuínte, incrementada nos intereses e demais gastos de financiamento satisfeito.

Exemplo

Don A.G.E., adquiriu o 30 de novembro de 2006 a súa vivenda habitual por un prezo total de 150.000 euros. Esta vivenda financiose en parte cun préstamo hipotecario por importe de 120.000 euros.

No exercicio 2024, don A.G.E. investiu na súa vivenda habitual 9.000 euros de que 1.000 euros corresponden a intereses do préstamo e o resto a amortización do principal.

O patrimonio do contribuínte, a 1 de xaneiro de 2024, estaba formado pola vivenda; participacións nun fondo de investimento valoradas en 55.200 euros; unha conta bancaria de 5.700 euros e un automóbil adquirido en 2023 por un importe de 25.242 euros e cuxa valoración actual estímase en 21.035 euros. O importe do préstamo pendente á devandita data era de 95.000 euros.

O patrimonio, a 31 de decembro de 2024, está constituído pola vivenda, os fondos de investimento cuxo valor liquidativo á devandita data ascende a 52.200 euros; 3.000 euros na conta bancaria e o automóbil cuxo valor, á devandita data, estímase en 15.625 euros.

En 2024 obtén rendementos de traballo por importe 54.000 euros.

Determinar se cumpre a esixencia de incremento comprobado no patrimonio na contía do investimento.

Solución:

a. Patrimonio final (31-12-2024) = 66.000

- Vivenda (150.000 – 87.000) = 63.000
- Conta bancaria: =3.000

b. Patrimonio inicial (01-01-2024) = 60.700

- Vivenda (150.000 – 95.000) = 55.000

- Conta bancaria = 5.700

Aumento de patrimonio = 5.300

Investimento realizado en 2024= 9.000

Base efectiva de investimento deducible (aumento de patrimonio sen computar intereses e demais gastos de financiamento) =5.300

Nota ao exemplo:

Á base efectiva de investimento deducible (5.300 euros) ten que adicionarse os intereses do préstamo (1.000 euros) e o resultado (6.300 euros) será o importe da base de dedución que corresponde ao contribuínte no exercicio 2024.

Así mesmo, indicar que na solución do exemplo non se ten en conta o automóbil nin os fondos de investimento, xa que os mesmos seguen formando parte do patrimonio do contribuínte ao final de período impositivo.

Modalidades da dedución

A disposición transitoria décimo oitava da Lei de IRPE mantén tres das catro modalidades de dedución por investimento en vivenda que ata 2012 regulaba o artigo 68.1 da citada Lei, que son:

Adquisición, construción, rehabilitación e ampliación da vivenda habitual

Normativa: Arts. 68.1 e 78.2 Lei IRPE, redacción a 31-12-2012; 55 Regulamento IRPE, redacción a 31-12-2012

Quen teñen dereito a esta dedución?

Terán dereito a aplicar o réxime de dedución por investimento en vivenda habitual polas cantidades satisfeitas no exercicio 2024, os contribuíntes que cumpran os seguintes requisitos:

- a. Se se trata de adquisición de vivenda habitual, cando a vivenda se adquirise xuridicamente con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 ou con posterioridade á devandita data, sempre que neste último caso satisfixésense cantidades para a construción da mesma antes do 1 de xaneiro de 2013 e a finalización das obras producísese nos prazos que fixaba a normativa do IRPE aplicable adicionando, se é o caso, o período de suspensión establecido pola disposición adicional novena do Real Decreto-lei 11/2020.
- b. Se se trata de obras de rehabilitación da vivenda habitual, cando se satisfixesen cantidades por tal concepto con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, sempre que ademais as obras terminásense antes do 1 de xaneiro de 2017.
- c. Os contribuíntes que satisfixesen cantidades con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 por obras de ampliación da vivenda habitual, sempre que as citadas obras terminásense antes do 1 de xaneiro de 2017.

En todo caso, cómpre que o contribuínte practicase a dedución por investimento en vivenda habitual en relación coas cantidades satisfeitas para a adquisición, construción, rehabilitación ou ampliación da devandita vivenda nun período impositivo reportado con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, non sendo que non puidese practicarse por non superar ás cantidades investidas en vivendas anteriores, na medida que fosen obxecto de dedución ao integrar bases efectivas de dedución, máis, se é o caso, o importe de ganancias patrimoniais exentas por reinvestimento.

Ademais, como consecuencia da Resolución do Tribunal Económico-administrativo Central (TEAC), do 22 de abril de 2024, Reclamación número 00/00765/2023, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio, **quen non practicasen nin consignado a dedución antes de 2013, poderán aplicar a citada dedución nos seguintes casos:**

- Cando non presentasen declaración por non resultar obrigado a iso por razón das rendas obtidas.
- Cando non practicasen nin consignado a dedución antes de 2013 porque estando obrigados a presentar declaración por razón das rendas e habendoa presentado, non tivesen en ningún de tales períodos cota íntegra para poder aplicara.

Pola contra, non poderán aplicar a dedución por investimento en vivenda habitual os contribuíntes que, estando obrigado a presentar declaración por razón das rendas e habendoa presentado, non practicasen a dedución antes de 2013 a pesar de ter nalgún de tales períodos cotas íntegras ás que poder aplicara.

Atención: desaparición da modalidade de construción en 2022 e aplicación do réxime transitorio.

O artigo 55 do Regulamento do IRPE, na redacción vixente a 31 de decembro de 2012, asimilaba á adquisición da vivenda habitual a súa "construción" nos supostos en que o contribuínte satisfíxese directamente os gastos derivados da execución das obras, ou entregase cantidades a conta ao promotor daquelas, sempre que as obras finalizasen nun prazo non superior a catro anos desde o inicio do investimento ou, nos supostos excepcionais previstos nos apartados 3 e 4 do citado artigo 55 do Regulamento, concedécese unha ampliación do devandito prazo que non podía exceder, en ningún caso, doutros catro anos máis.

Como consecuencia do anterior, a aplicación do réxime transitorio da dedución na modalidade de "construción da vivenda habitual" esixía:

1º. Que o contribuínte practicase a dedución por investimento en vivenda habitual en relación coas cantidades satisfeitas pola construción da devandita vivenda nun período impositivo reportado con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 (non sendo que resultase de aplicación o que se dispón no artigo 68.1.2º da Lei do IRPE na súa redacción vixente a 31 de decembro de 2012) e

2º. Que as citadas obras, computado o prazo de 4 anos, terminasen, en todo caso , antes do 1 de xaneiro de 2017 ou, no caso de ampliación, como máximo ata o 19 de marzo de 2021, producíndose tamén a adquisición xurídica da vivenda.

Precisión: para os efectos do cómputo do prazo de catro anos para o caso de ampliación do prazo de terminación das obras e adquisición xurídica da vivenda nos termos sinalados, non se tivo en conta o período comprendido desde o 14 de marzo ata o 30 de maio, en virtude do que se dispón na disposición adicional novena do Real Decreto-lei 11/2020, do 31 de marzo, polo que se adoptan medidas urxentes complementarias no ámbito social e económico para facer fronte ao Covid-19 (BOE do 1 de abril) e da modificación das referencias temporais previstos na disposición adicional primeira do Real decreto-lei 15/2020, do 21 de abril, de medidas urxentes complementarias para apoiar a economía e o emprego (BOE do 22 de abril). Polo tanto, o prazo para a finalización das obras e adquisición xurídica da vivenda expiró o 19 de marzo de 2021.

Para estes efectos:

- Nos supostos de construción mediante execución directa por parte do contribuínte-autopromoción-, a adquisición xurídica enténdese obtida coa finalización das obras, feito que deberá poder ser debidamente probado, tomándose no seu defecto a data de escritura de declaración de obra nova.
- Nos supostos de construción mediante entregas a promotor ou cooperativa, a adquisición xurídica enténdese obtida conforme coas disposicións do Código Civil, cando concorran o contrato (título) e a tradición ou entrega da vivenda (xeito).

Conforme ao anterior, no exercicio 2024 nos casos de construción de vivenda habitual, cumpridos os prazos, para seguir aplicando a dedución débese producir a finalización das obras e a adquisición xurídica da vivenda nos termos comentados antes do 20 de marzo de 2021. Por esta razón, **o contribuínte que utilice financiamento alleo poderá seguir practicando a dedución polas cantidades satisfeitas no exercicio (principal e intereses) para a construción da vivenda habitual dentro da rúbrica "Adquisición e / ou construción da vivenda habitual da vivenda habitual "** no Anexo A.1 da declaración, pero debendo consignar como datos adicionais na declaración do IRPF a data da escritura de adquisición ou de obra nova da vivenda.

Concepto de adquisición, rehabilitación e ampliación da vivenda habitual

Concepto de adquisición de vivenda habitual

Enténdese por adquisición de vivenda habitual, para os efectos da dedución, a adquisición en sentido xurídico do dereito de propiedade ou pleno dominio da mesma, aínda que este sexa compartido, sendo indiferente o negocio xurídico que a orixine. Así, a adquisición poderá efectuarse por compravenda, permuta, herdanza, legado ou doazón. Exclúese, pois, do concepto de adquisición válida para a aplicación da dedución, a adquisición da núa propiedade, usufruto ou outros dereitos reais de gozo ou gozo sobre a vivenda habitual.

A dedución por adquisición de vivenda habitual poderá aplicarse se con anterioridade ao 1 de xaneiro de 2013 adquirísese xuridicamente a propiedade da mesma. É dicir, se con anterioridade á devandita data concorren o contrato (título) e a tradición ou entrega da

vivenda (xeito).

Precisións :

- **Nulidade matrimonial, divorcio ou separación xudicial.**

- a. Nos supostos de nulidade matrimonial, divorcio ou separación xudicial, o contribuínte poderá seguir practicando esta dedución polas cantidades satisfeitas no período impositivo para a adquisición de que foi durante a vixencia do matrimonio a súa vivenda habitual, sempre que continúe tendo esta condición para os fillos comúns e o proxenitor en cuxa compañía queden.

Tamén poderá practicar dedución polas cantidades satisfeitas, se é o caso, para a adquisición da vivenda que constituía ou vaia a constituír a súa vivenda habitual, co límite conxunto de 9.040 euros anuais.

- b. Así mesmo se o contribuínte, en virtude de sentenza xudicial de divorcio, satisfai a totalidade dos pagamentos do préstamo para a adquisición da vivenda habitual que, no seu día, foille concedido conxuntamente a ambos os dous cónxuxes e por cuxa amortización viñan practicando os dous antes do 1 de xaneiro de 2013 a dedución por adquisición de vivenda habitual, ten dereito á aplicación da devandita dedución pola totalidade das cantidades pagas por tal concepto aínda cando só sexa propietario do 50 por 100 da vivenda por non haberse liquidado a sociedade de gananciais, tanto no caso de que a vivenda continúe tendo para el e os fillos comúns a condición de habitual como no suposto de que a vivenda teña a devandita condición para os fillos comúns e o outro proxenitor. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 23 de novembro de 2021. Reclamación número 00/00629/2021, recaída en recurso extraordinario de alzada en unificación de criterio.

- **Desmembración do domino (usufruto e núa propiedade) mortis causa, límite temporal do dereito á dedución.**

Recoñécese o dereito de aplicarse a dedución por investimento en vivenda habitual aínda non sendo titular do pleno dominio cando se trate de supostos en que a vivenda habitual se adquiriu orixinariamente en plena propiedade polo cónxuxes en prol indiviso ou para a sociedade conxugal e, constituíndo aquela a vivenda habitual de ambos os dous e dos seus fillos menores, sobrevén a desmembración do dominio, non voluntariamente, senón mortis causa polo falecemento dun do cónxuxes, e a vivenda siga constituíndo a residencia habitual da unidade familiar. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC de 8 de maio de 2014. Reclamación número 00/00990/2012, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

En supostos en que a vivenda habitual se adquirise antes do 1 de xaneiro de 2013 nas condicións antes indicadas (isto é, en plena propiedade polo ambos os dous cónxuxes en prol indiviso ou para a sociedade conxugal), e, tras o falecemento dun deles, sobreveña a desmembración do dominio, adquirindo o cónxuxe viúvo o usufruto por herdanza, a aplicación da dedución por investimento en vivenda habitual dependerá da data en que se producise o falecemento:

- a. Se o falecemento se produciu con anterioridade ao 1 de xaneiro de 2013, o cónxuxe supérstite poderase aplicar a dedución por investimento en vivenda habitual polas cantidades que se aboan, non só polo parte do inmovible sobre a que ostenta o pleno dominio, senón tamén pola parte do usufruto que adquire sempre que siga constituíndo a súa residencia habitual
- b. Se o falecemento se produce a partir do 1 de xaneiro de 2013 o cónxuxe supérstite só poderase aplicar a dedución por investimento en vivenda habitual pola parte do inmovible sobre a que ostenta o pleno dominio mentres que con respecto ao usufruto que adquire non será de aplicación o réxime transitorio de dedución prevista na disposición transitoria décimo oitava da Lei do IRPF e, en consecuencia, non poderá practicar a dedución por investimento en vivenda habitual polas cantidades que satisfaga vinculadas á devandita adquisición do usufruto.

- **Extinción do condominio despois do 1 de xaneiro de 2013.**

- a. En caso de extinción dun condominio sobre a vivenda habitual a partir do 1 de xaneiro de 2013, se unha das partes obtén o 100 por 100 da vivenda, terá dereito a aplicarse o 100 por 100 da dedución por adquisición de vivenda habitual, ata un total de 9.040 euros de base, sempre que se aplicase nun exercicio anterior a 2013 a devandita dedución na porcentaxe correspondente á súa participación no condominio.

Neste caso a aplicación da dedución pola parte adquirida ata completar o 100 por 100 do pleno dominio do inmovible terá como límite o importe que tería dereito a deducirse desde a data de extinción do condominio o comuneiro que deixa de ser titular do inmovible se a devandita extinción non tivese lugar. A dedución estará condicionada tamén a que ao comuneiro que deixa de ser propietario non se lle esgotase á data de extinción do condominio a posibilidade de seguir practicando a dedución por adquisición de vivenda habitual.

Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 1 de outubro de 2020. Reclamación número 00/00561/2020, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

- b. Porén, a diferenza suposto anterior, no caso de adquisición dunha porcentaxe da vivenda habitual por falecemento do cónxuxe cómpre diferenciar a parte adquirida pola disolución do réxime económico matrimonial, que si xera dereito á dedución, da parte adquirida por herdanza que non dará dereito a dedución.

De acordo co anterior, no suposto de dous cónxuxes, cuxo réxime económico matrimonial é o de gananciais, que só son propietarios dun único ben – vivenda habitual adquirida antes de 2013 –, se un falece con posterioridade a 1 de xaneiro de 2013 e o supérstite adquire por herdanza a outra metade da vivenda, pagando o 100 por 100 das cotas do préstamo, este non poderá practicar a dedución por investimento en vivenda habitual polo 100 por 100 da vivenda a partir do falecemento – tan só polo 50 por 100 do que xa era propietario con anterioridade a 2013 –, debido a que a adquisición da outra metade non deriva da disolución da sociedade de gananciais senón da herdanza, sendo a devandita adquisición acontecida a partir de 2013, e polo tanto, unha vez suprimida a dedución por investimento en vivenda habitual non lle resultará de aplicación a disposición transitoria décimo oitava da Lei do IRPF, por incumprir o requirido no apartado 1, letra a), da devandita disposición.

Concepto de rehabilitación de vivenda habitual

Normativa: Art. 55.5 Regulamento IRPF. redacción a 31-12-2012

Para os efectos desta modalidade de dedución, considérase rehabilitación de vivenda habitual as obras realizadas na mesma que cumprisen calquera dos seguintes requisitos:

- a. **Que as obras fosen cualificadas ou declaradas como actuación protexida en materia de rehabilitación de vivendas**, nos termos previstos no Real decreto 1186/1998, do 12 de xuño, sobre medidas de financiamento de actuacións protexidas en materia de vivenda e solo do Plan 1998-2001 (BOE do 26 de xuño); no Real decreto 1/2002, do 11 de xaneiro, sobre medidas de financiamento de actuacións protexidas en materia de vivenda e solo do Plan 2001-2005 (BOE do 12 de xaneiro); no Real decreto 801/2005, do 1 de xullo, polo que se aproba o Plan Estatal 2005-2008, para favorecer o acceso dos cidadáns á vivenda (BOE do 13 de xullo), no Real decreto 2066/2008, do 12 de decembro, polo que se regula o Plan Estatal de Vivenda e Rehabilitación 2009-2012" (BOE do 24 de decembro); no Real decreto 106/2018, do 9 de marzo, polo que se regula o Plan Estatal de Vivenda 2018-2021 (BOE do 10 de marzo),; no Real decreto 42/2022, do 18 de xaneiro, polo que se regula o Bono Alquiler Joven e o Plan Estatal para o acceso á vivenda 2022-2025 (BOE do 19 de xaneiro).
- b. **Que as obras teñan por obxecto principal a reconstrución da vivenda mediante a consolidación e o tratamento das estruturas, fachadas ou cubertas e outras análogas**, sempre que o custo global das operacións de rehabilitación exceda do 25 por 100 do prezo de adquisición se se efectuase a adquisición durante os dous anos inmediatamente anteriores ao inicio das obras de rehabilitación ou, noutro caso, do valor

de mercado que tivese a vivenda no momento do devandito inicio. Con esta finalidade, descontarase do prezo de adquisición ou do valor de mercado da vivenda a parte proporcional correspondente ao chan.

Concepto de ampliación da vivenda habitual

Normativa: Art. 55.1 Regulamento IRPF. redacción a 31-12-2012

Enténdese por ampliación de vivenda habitual o **aumento da súa superficie habitable**, producido mediante cerramento de parte descuberta ou por calquera outro medio, de forma permanente e durante todas as épocas do ano. Así, dentro deste concepto enténdese comprendida tanto a adquisición dunha vivenda contigua como dunha vivenda situada nun nivel inmediatamente superior ou inferior, co fin de unira á vivenda habitual e aumentar deste xeito a superficie habitable da mesma.

Lembre: as obras de rehabilitación ou de ampliación da vivenda habitual darán dereito á dedución cando se satisfixesen cantidades por tales conceptos con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, sempre que ademais as obras terminásense antes do 1 de xaneiro de 2017.

Conceptos que non dan dereito a dedución

Normativa: Art. 55.2 Regulamento IRPF. redacción a 31-12-2012

Para os efectos da dedución, en ningún caso teñen a consideración de investimento en vivenda habitual os seguintes conceptos:

- a. **Os gastos de conservación e reparación** efectuada regularmente coa finalidade de manter o uso normal dos bens materiais, como o pintado, revogo ou arranxo de instalacións e similares.
- b. **Os gastos de substitución de elementos** tales como instalacións de calefacción, ascensor, portas de seguridade e outros.
- c. **As melloras**, entendendo por tales as obras que redundan nun aumento da capacidade ou habitabilidade dos inmobles, ou nun alongamento da súa vida útil.
- d. **As prazas de garaxe** adquiridas conxuntamente coa vivenda que excedan de dous.
- e. **A adquisición de prazas de garaxe, xardíns, parques, piscinas e instalacións deportivas** e, en xeral, os anexos ou calquera outro elemento que non constitúa vivenda propiamente dita, **sempre que se adquiran independentemente desta**.

Cantidades satisfeitas con dereito a dedución e base máxima deducible

Base de dedución

Normativa: Art. 68.1.1º Lei IRPF. redacción a 31-12-2012

Con suxeición ao límite de 9.040 euros, a base da dedución está constituída polas **cantidades satisfeitas polo contribuínte no exercicio** para a adquisición, construción, rehabilitación e ampliación da vivenda habitual, incluídos os gastos e tributos orixinados que corresen a cargo do contribuínte, tales como Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, IVE, honorarios de arquitecto e aparelador, licenza de obras, declaración de obra nova, gastos de notaría e rexistro, gastos de axencia, etc.

Tratandose de **investimento mediante financiamento alleo**, a dedución practicarase a medida que se vaia devolvendo o principal do préstamo e abóense, se é o caso, os correspondentes intereses, desde que se cumpran todos os requisitos esixidos para a aplicación da dedución.

Precisións :

- **Caso de novación, subrogación ou a substitución dun préstamo ou crédito por outro, ou ampliación:**

A novación, subrogación ou a substitución dun préstamo ou crédito por outro, incluso a súa ampliación, calquera que sexa a forma acordada-coas garantías e condicións que calquera deles teña-, non supón entender que nese momento conclúe o proceso de financiamento do investimento correspondente nin que se esgotan as posibilidades de practicar a dedución. Unicamente implica a modificación das condicións de financiamento inicialmente acordadas, sempre que, evidentemente, o préstamo resultante dedíquese efectivamente á amortización do anterior.

Por iso, as anualidades (cota de amortización e intereses) e demais contías que se satisfagan polo préstamo ou crédito resultante-na súa constitución, vida e cancelación-, na parte proporcional que, da total capital obtida neste , sexa atribuíble á amortización ou cancelación do préstamo orixinario-cando este destinácese exclusivamente á adquisición da vivenda habitual-, incluída se é o caso a cancelación rexistral hipotecaria, darán dereito a dedución por investimento en vivenda habitual, formando parte da base de dedución do período impositivo en que se satisfagan, sempre que se cumpran os demais requisitos legais e regulamentarios esixidos. No caso de ampliación do principal, se na súa totalidade destinácese a cubrir estritamente os custos asociados á cancelación do préstamo primixenio, tamén poderá ser obxecto de dedución. Pola contra, non será susceptible de integrar a base de dedución a parte proporcional das indicadas anualidades que se correspondesen co incremento do principal, que se destinase a financiar outras cousas, diferentes á propia adquisición da vivenda, sexa cal fose.

Respecto do novo préstamo ou crédito, o contribuínte deberá poder acreditar o seu destino vinculado á vivenda e a xustificación da súa devolución.

Véxase tamén as precisións que aparecen no "[Concepto de adquisición de vivenda habitual](#)" desta dedución.

- **Suposto de cancelación, parcial ou total, da débeda e contratación dun novo préstamo ou crédito:**

Se, nun mesmo acto, de forma simultánea, producíse a operación de cancelación e a sinatura dun novo contrato de préstamo ou crédito, empregando para a súa cancelación, parte ou o total do principal obtido neste novo contrato, non se producirá a perda do dereito a dedución, e terán a consideración de deducibles tanto os gastos que se xeren con motivo da cancelación do préstamo orixinario como os de constitución do novo préstamo.

Para demostrar a continuidade do financiamento, non se require, necesariamente, que os gastos asociados ao cambio ou substitución de préstamos satisfáganse precisamente con parte do principal do novo préstamo.

Respecto do novo préstamo ou crédito e o seu vínculo co precedente, como de calquera outro, o contribuínte deberá poder acreditar a conexión co prestamista, o seu destino vinculado á vivenda e a xustificación da súa devolución.

Nestes supostos, **formarán parte da base da dedución, ademais da amortización do capital e dos intereses, os demais gastos derivados do devandito financiamento** entre os que poden citarse os seguintes:

- **O custo dos instrumentos de cobertura do risco de tipo de xuro dos préstamos hipotecarios** regulados no artigo décimo noveno da Lei 36/2003, do 11 de novembro, de medidas de reforma económica (BOE do 12 de novembro). No caso de aplicación dos citados instrumentos de cobertura, os intereses satisfeitos polo contribuínte minoraranse nas cantidades obtidas pola aplicación do citado instrumento.
- **As primas dos contratos de seguro de vida e de incendios**, sempre que estean incluídos nas condicións dos préstamos hipotecarios obtidos para a adquisición (ou, se é o caso, para a construción), rehabilitación ou ampliación da vivenda habitual.

Importante: de acordo coa disposición adicional cuadraxésimo quinta Lei IRPF non se integrarán na base da dedución por investimento en vivenda habitual nin das deducións por este concepto establecido pola Comunidade Autónoma as seguintes cantidades:

- *As cantidades que pola aplicación de cláusulas solo fosen satisfeitas polo contribuínte en 2024, cando antes de finalizar o prazo de presentación de autoliquidación do IRPF polo devandito exercicio acádese un acordo de devolución das mesmas coa entidade financeira, ou tal devolución proceda como consecuencia da execución ou cumprimento de sentenzas xudiciais ou laudos arbitrais.*
- *Aquelas cantidades satisfeitas en exercicios anteriores polo contribuínte en aplicación das cláusulas solo obxecto da devolución que se destinen directamente pola entidade financeira no exercicio, tras o acordo co contribuínte afectado, sentenza ou laudo arbitral, a minorar o principal do préstamo.*

Base máxima de investimento deducible

Normativa: Art. 68.1 1ª Lei IRPF, redacción a 31-12-2012

A base máxima de dedución para investimentos en adquisición, rehabilitación ou ampliación da vivenda habitual é de **9.040 euros anuais**.

Este límite será único para o conxunto dos conceptos de investimento indicado e aplicarase **en idéntica contía en tributación conxunta**.

O exceso das cantidades investidas sobre os devanditos importes non pode trasladarse a exercicios futuros.

En caso de extinción dun condominio sobre a vivenda habitual a partir do 1 de xaneiro de 2013, se unha das partes obtén o 100 por 100 da vivenda, terá dereito a aplicarse o 100 por 100 da dedución por adquisición de vivenda habitual, ata un total de 9.040 euros de base, sempre que se aplicase nun exercicio anterior a 2013 a devandita dedución na porcentaxe correspondente á súa participación no condominio.

Neste caso, a aplicación da dedución pola parte adquirida ata completar o 100 por 100 do pleno dominio do inmovible terá como límite o importe que tería dereito a deducirse desde a data de extinción do condominio o comuneiro que deixa de ser titular do inmovible se a devandita extinción non tivese lugar. A dedución estará condicionada tamén a que ao comuneiro que deixa de ser propietario non se lle esgotase á data de extinción do condominio a posibilidade de seguir practicando a dedución por adquisición de vivenda habitual. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 1 de outubro de 2020, Reclamación número 00/00561/2020, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

Outras condicións para a aplicación da dedución

Normativa: Art. 68.1.2º Lei IRPF. redacción a 31-12-2012

Para determinar a base da dedución, é dicir, as cantidades investidas con dereito a dedución, deben terse en conta, ademais dos requisitos sinalados anteriormente, as seguintes regras especiais:

- **Cando se adquira unha vivenda habitual gozando da dedución por adquisición doutras vivendas habituais anteriores**, non se poderán practicar deducións pola adquisición, rehabilitación ou ampliación da nova vivenda ata que o importe investido nela exceda das cantidades investidas nas anteriores que gozasen de dedución.
- **Cando a transmisión da vivenda habitual xerase unha ganancia patrimonial exenta por reinvestimento, a base de dedución por adquisición, rehabilitación ou ampliación da nova vivenda habitual minorarase no** importe da ganancia patrimonial exenta, non podendo practicarse deducións ata que o importe investido supere a suma do prezo de adquisición das vivendas anteriores, na medida en que gozase de dedución, máis a ganancia patrimonial exenta nas anteriores.

De igual xeito, cando **a transmisión da vivenda habitual xerase unha ganancia patrimonial parcialmente non suxeita** por aplicación da disposición transitoria novena da Lei do IRPF (por ser a data de adquisición anterior a 31 de decembro de 1994), a dedución por adquisición da nova vivenda non poderá comezar ata que o importe investido na mesma non supere as cantidades investidas nas anteriores vivendas habituais, na medida en que gozasen de dedución, máis a ganancia patrimonial que resulte exenta por reinvestimento.

A aplicación dos coeficientes redutores ou de abatemento para determinar a parte da ganancia patrimonial obtida na transmisión de vivendas adquiridas antes do 31 de decembro de 1994 que queda non suxeita ao IRPF por aplicación do que se dispón na disposición transitoria novena da Lei de IRPF coméntase con máis detalle no Capítulo 11.

Lembre: os contribuíntes que satisfixesen cantidades para a construción da vivenda habitual con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013 e terminasen as obras terán dereito a seguir practicando a dedución baixo a modalidade de "adquisición de vivenda habitual" cando utilizasen financiamento alleo, e cumpran os requisitos de terminación en prazo, ocupación e residencia efectiva e permanente previstas para a mesma.

Porcentaxes de dedución

Normativa: Art. 68.1.1º Lei IRPF. redacción a 31-12-2012

Os porcentaxes de dedución aplicables na adquisición, rehabilitación ou ampliación da vivenda habitual son os que se indican no cadro seguinte:

Investimento	Tramo estatal da dedución	Tramo autonómico da dedución		
		Cataluña		Restantes Comunidades Autónomas
		Con carácter xeral	Réxime especial	
Investimento realizado no exercicio ata 9.040 euros	7,5%	7,5%	9%	7,5%

Notas ao cadro:

(1) O réxime especial (9 %) é aplicable polos contribuíntes residentes na Comunidade Autónoma de Cataluña que adquiriron a súa vivenda habitual antes do 30-07-2011 ou satisfíxeron cantidades para a construción da vivenda habitual antes do 30-07-2011 (non inclúe a rehabilitación nin a ampliación da vivenda habitual) e encóntrense nalgunha das seguintes situacións:

- Ter 32 anos ou menos de idade na data de devindicación do IRPE.
- Estar no paro durante 183 días ou máis durante o exercicio.
- Ter un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 por 100.
- Formar parte dunha unidade familiar que inclúa polo menos un fillo na data de devindicación do IRPF.

Para poder gozar da porcentaxe do 9 por 100 de dedución, cómpre que a base impositible total, menos o mínimo persoal e familiar, non sexa superior a 30.000 euros. En caso de tributación conxunta, este límite compútase de maneira individual para cada un dos contribuíntes que teña dereito á dedución por realizar investimentos na vivenda habitual no exercicio. [\(Volver\)](#)

(2) Inclúe os restantes Comunidades Autónomas de réxime común e as Cidades con Estatuto de Autonomía de Ceuta e Melilla ás que se aplica o artigo 78.2 da Lei IRPF, na redacción en vigor a 31 de decembro de 2012. [\(Volver\)](#)

Obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual por razóns de discapacidade

Normativa: Arts. 68.1.4º e 78.2 Lei IRPE ; 57 Regulamento IRPE, redacción a 31-12 - 2012

Quen teñen dereito a esta dedución?

Terán dereito a aplicar o réxime transitorio de dedución por investimento en vivenda habitual:

- Os contribuíntes que satisfíxesen cantidades para a realización de obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual das persoas con discapacidade con anterioridade a 1 de xaneiro de 2013, desde que as citadas obras ou instalacións conclúsen antes do 1 de xaneiro de 2017.
- Os contribuíntes que sexan copropietarios do inmovible en que residan as persoas con discapacidade e en que se realicen as obras de modificación dos elementos comúns do edificio que sirvan de camiño necesario entre o predio urbana e a vía pública, tales como

escaleiras, ascensores, corredores, portais ou calquera outro elemento arquitectónico, así como as necesarias para a aplicación de dispositivos electrónicos que sirvan para superar as barreiras de comunicación sensorial ou de promoción da súa seguridade.

Concepto de obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual

Para os efectos da dedución, teñen a consideración de obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual as seguintes:

- a. As obras que impliquen unha reforma do interior da vivenda.
- b. As obras de modificación de elementos comúns do edificio que sirvan de camiño necesario entre a vía pública e o predio urbano, tales como escaleiras, ascensores, corredores, portais ou calquera outro elemento arquitectónico.
- c. As obras necesarias para a aplicación de dispositivos electrónicos que sirvan para superar barreiras de comunicación sensorial ou de promoción da seguridade.

Acreditación da necesidade das obras e instalacións

As obras e instalacións de adecuación deberán ser cualificadas como necesarias para a accesibilidade e comunicación sensorial que facilite o desenvolvemento digno e axeitado da persoa con discapacidade, mediante certificado ou resolución expedida polo IMSERSO ou órgano competente das Comunidades Autónomas en materia de valoración de discapacidades baseándose no ditame emitido polos Equipos de Valoración e Orientación dependentes da mesma.

Requisitos subxectivos da dedución

Os requisitos subxectivos que deben cumprirse para aplicar esta dedución son os seguintes:

- a. Que a persoa con discapacidade sexa o propio contribuínte ou o seu cónxuxe ou un parente, en liña directa ou colateral, consanguínea ou por afinidade, ata o terceiro grao inclusive, que conviva con el.
- b. Que a vivenda estea ocupada por calquera das persoas a que se refire o parágrafo anterior a título de propietario, arrendatario, subarrendatario ou usufrutuario.

Cantidades investidas con dereito a dedución

A base da dedución está constituída polo importe satisfeito no exercicio polo contribuínte en concepto de obras e instalacións de adecuación da vivenda por razóns de discapacidade nos termos anteriormente comentados.

Base máxima de investimento deducible

Normativa: Arts. 68.1. 4º d) Lei IRPF, redacción a 31-12-2012

A base máxima de dedución anual por cantidades destinadas á realización de obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual do contribuínte por razón de discapacidade é de **12.080 euros anuais**.

Este límite aplicarase en idéntica contía en tributación conxunta.

O exceso das cantidades investidas sobre os devanditos importes non pode trasladarse a exercicios futuros.

Lembre: o límite de 12.080 euros anuais por obras e instalacións de adecuación da vivenda habitual por razóns de discapacidade é independente do límite de 9.040 euros anuais fixado para os demais conceptos deducibles por investimento en vivenda habitual.

Porcentaxes de dedución

Os porcentaxes de dedución aplicables no presente exercicio son os que se indican no seguinte cadro:

Investimento	Tramo estatal da dedución	Tramo autonómico da dedución	
		Cataluña	Restantes Comunidades Autónomas
Investimento realizado no exercicio ata 12.080 euros	10%	15%	10%

Nota ao cadro:

(1) Inclúe ás demais Comunidades Autónomas de réxime común e as Cidades con Estatuto de Autonomía de Ceuta e Melilla ás que se aplica o artigo 78.2 da Lei IRPF, na redacción en vigor a 31 de decembro de 2012.
[\(Volver\)](#)

Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación

Normativa: Arts. 68.1 e disposición adicional trixésimo oitava.2 Lei IRPF

A dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación introdúcese no IRPF coa finalidade de favorecer a captación por empresas, de nova ou recente creación, de fondos propios procedentes de contribuíntes que, ademais do capital financeiro, desexen achegar os seus coñecementos empresariais ou profesionais para o desenvolvemento da sociedade en que invisten (investidor de proximidade ou “business angel”), ou tamén daqueles contribuíntes que só estean interesados en achegar capital (capital semente).

Os aspectos máis destacados desta dedución son os seguintes:

Obxecto, base máxima e porcentaxe da dedución

Obxecto da dedución

Os contribuíntes poderán aplicar esta dedución polas cantidades satisfeitas no exercicio para a **subscrición de accións ou participacións en empresas de nova ou recente creación** cando se cumpran os requisitos e condicións que máis adiante indícanse, podendo, ademais de achegar capital, colaborar cos seus coñecementos empresariais ou profesionais no desenvolvemento da entidade en que invisten nos termos que estableza o acordo de investimento entre o contribuínte e a entidade.

Para os efectos desta dedución, pode considerarse que é un investimento válido que permite gozar da mesma a realizada polo que, nunha ampliación de capital dunha sociedade de nova ou recente creación, achega un crédito que ten fronte á mesma, sempre que se cumpran os demais requisitos que esixe o artigo 68.1 da Lei do IRPE. Véxase ao respecto a Resolución do TEAC do 1 de xuño de 2020. Reclamación número 00/06580/2019, recaída en recurso de alzada para a unificación de criterio.

Atención : esta dedución é exclusivamente estatal e, por iso, minora só a cota íntegra estatal.

Base de dedución e importe máximo

A base máxima de dedución é, desde o 1 de xaneiro de 2023, de **100.000 euros anuais** e está formada polo valor de adquisición das accións ou participacións subscritas.

As cantidades satisfeitas pola subscrición de accións ou participacións non deducidas por exceder da base máxima anual de dedución non poderán deducirse nos exercicios seguintes.

Non formará parte da base de dedución as cantidades satisfeitas pola subscrición de accións ou participacións cando respecto de tales cantidades o contribuínte **practique unha dedución establecida pola Comunidade Autónoma no exercicio das súas competencias**.

Ademais, cando o contribuínte transmita accións ou participacións e opte pola aplicación da exención por reinvestimento regulado no artigo 38.2 da Lei do IRPE, **unicamente formará parte da base da dedución correspondente ás novas accións ou participacións subscritas a parte do reinvestimento que exceda do importe total obtido na transmisión daquelas**.

En ningún caso pódese practicar dedución polas novas accións ou participacións mentres as cantidades investidas non superen a contía de 100.000 euros anuais, antes citada.

Con respecto á exención por reinvestimento de ganancias patrimoniais obtidas pola transmisión de accións ou participacións en empresas de nova ou recente creación véxase o Capítulo 11.

Porcentaxe de dedución

O porcentaxe de dedución aplicable sobre as cantidades satisfeitas no exercicio pola subscripción de accións ou participacións en empresas de nova ou recente creación, nos termos anteriormente comentados, desde o 1 de xaneiro de 2023 é **o 50 por 100**.

Lembre: con efectos desde o 1 de xaneiro de 2023 elevouse de 60.000 a 100.000 euros anuais a base máxima desta dedución, e do 30 ao 50 por 100 a porcentaxe de dedución das cantidades satisfeitas. Así mesmo, ampliáronse e eliminados determinados requisitos para a aplicación desta dedución ás empresas emerxentes que se recollen no apartado seguinte.

Requisitos e condicións para a súa aplicación

1. Requisitos que debe cumprir a entidade en que se invista

Normativa: Art. 68.1.2º Lei IRPF

A entidade cuxas accións ou participacións adquiranse debe cumprir os seguintes requisitos:

- a. **Revestir a forma de** Sociedade Anónima, Sociedade de responsabilidade limitada, Sociedade Anónima Laboral ou Sociedade de responsabilidade limitada Laboral, nos termos previstos no texto refundido da Lei de Sociedades de Capital, aprobado polo Real decreto Lexislativo 1/2010, do 2 de xullo, e na Lei 44/2015, do 14 de outubro, de Sociedades Laborais, e **non estar admitida a negociación en ningún mercado organizado**, tanto mercado regulado como sistemas multilaterais de negociación.

Este requisito deberá cumprirse durante todos os anos de tenza da acción ou participación.

- b. **Exercer unha actividade económica** que conte cos medios persoais e materiais para o desenvolvemento da mesma.

En particular, non poderá ter por actividade a xestión dun patrimonio mobiliario ou inmobiliario a que se refire o artigo 4.8.Dous.a) da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio, en ningún dos períodos impositivos da entidade concluídos con anterioridade á transmisión da participación.

- c. O **importe da cifra dos fondos propios** da entidade non poderá ser superior a **400.000 euros** no inicio do período impositivo da mesma en que o contribuínte adquira as accións ou participacións.

Cando a entidade forme parte dun grupo de sociedades no sentido do artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas, o importe dos fondos propios referirase ao conxunto de entidades pertencentes ao devandito grupo.

2. Condicións que deben cumprir as accións ou participacións en que se invista

Normativa: Art. 68.1.3º Lei IRPF

Deben cumprirse tamén as seguintes condicións:

a. As **accións ou participacións na entidade deben adquirirse** polo contribuínte ben no momento **da constitución** daquela ou **mediante ampliación de capital** efectuada nos seguintes prazos:

- Con carácter xeral nos cinco anos seguintes á devandita constitución.
- No caso de empresas emerxentes ás que se refire o apartado 1 do artigo 3 da Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, nos sete anos seguintes á devandita constitución.

Ademais, deberán **permanecer no seu patrimonio por un prazo superior a tres anos e inferior a doce anos**.

Empresas emerxentes

De acordo con apartado 1 do artigo 3 da Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, enténdese por “*empresa emerxente*” toda persoa xurídica, incluídas as empresas de base tecnolóxica creadas ao abeiro da Lei 14/2011, do 1 de xuño, da Ciencia, a Tecnoloxía e a Innovación, que reúne simultaneamente as seguintes condicións:

1. Ser de nova creación ou, non sendo de nova creación,

- con carácter xeral, cando non transcorresen máis de cinco anos desde a data de inscrición no Rexistro Mercantil, ou Rexistro de Cooperativa competente, da escritura pública de constitución, ou
- no caso de empresas de biotecnoloxía, enerxía, industriais e outros sectores estratéxicos ou que desenvolvesen tecnoloxía propia, deseñada integramente en España, cando non transcorresen de sete anos.

2. Non xurdir dunha operación de fusión, escisión ou transformación de empresas que non teñan consideración de empresas emerxentes. Os termos concentración ou segregación considéranse incluídos nas anteriores operacións.

3. Non distribuír nin distribuír dividendos, ou retornos no caso de cooperativas.

4. Non cotizar nun mercado regulado.

5. Ter a súa sede social, domicilio social ou establecemento permanente en España.

6. Ter ao 60 por 100 do cadro de persoal cun contrato laboral en España. Nas cooperativas computaranse dentro do cadro de persoal, aos sos efectos da citada porcentaxe, os socios traballadores e os socios de traballo, cuxa relación sexa de natureza societaria.

7. Desenvolver un proxecto de emprendemento innovador que conte cun modelo de negocio escalable.

Cando a empresa pertenza a un grupo de empresas definido no artigo 42 do Código de Comercio, o grupo ou **cada unha das empresas que o compoñen deberá cumprir cos requisitos anteriores**.

Os emprendedores que queiran acollerse aos beneficios e especialidades da Lei 28/2022 deberán obter a “**certificación do emprendemento innovador e escalable do modelo de negocio**” a que se refire o artigo 4 da citada lei e estar inscrita como tal no Rexistro Mercantil ou no Rexistro de Cooperativa competente.

En relación coa certificación de emprendemento véxase a Orde PCM/825/2023, do 20 de xullo, pola que se regulan os criterios e o procedemento de certificación de empresas emerxentes que dan acceso aos beneficios e especialidades recoñecidas na Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes.

- b. A **participación directa ou indirecta do contribuínte**, canda a que posúan na mesma entidade o seu cónxuxe ou calquera persoa unida ao contribuínte por parentesco, en liña recta ou colateral, por consanguinidade ou afinidade, ata o segundo grao incluído, **non pode ser, durante ningún día dos anos naturais de tenza da participación, superior ao 40 por 100** do capital social da entidade ou dos seus dereitos de voto.

Excepción: este requisito non resultará de aplicación aos socios fundadores dunha empresa emerxente ás que se refire a Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, entendidos como aqueles que figuren na escritura pública de constitución da mesma.

- c. Que non se trate de accións ou participacións nunha entidade a través da que se exerza a **mesma actividade que se viña exercendo** anteriormente mediante outra titularidade.

3. Requisitos formais

Normativa: Art. 68.1.5º Lei IRPF

O cumprimento destes requisitos **debe ser acreditado mediante certificación expedida pola devandita entidade** no período impositivo en que se produciu a adquisición das mesma.

Para iso, a entidade que cumpra os requisitos ten que presentar unha **declaración informativa** en relación co cumprimento de requisitos, identificación dos seus accionistas ou partícipes, porcentaxe e período de tenza da participación.

Nota: a obriga de presentar unha declaración informativa polas entidades de nova ou recente creación e a información que debe incluír establécese no artigo 69.1 do Regulamento do IRPF.

Así mesmo, en relación con esta declaración informativa véxase a Orde HAP/2455/2013, do 27 de decembro, pola que se aproba o modelo 165, "Declaración informativa de certificacións individuais emitidas aos socios ou partícipes de entidades de nova ou recente creación" e determínase o lugar, forma, prazo e o procedemento para a súa presentación, e modifícase a Orde do 27 de xullo de 2001, pola que se aproban os modelos 043, 044, 045, 181, 182, 190, 311, 371, 345, 480, 650, 652 e 651, en euros, así como o modelo 777, documento de ingreso ou devolución no caso de declaracións-liquidacións extemporáneas e complementarias, e pola que se establece a obriga de utilizar necesariamente os modelos en euros a partir do 1 de xaneiro de 2002 (BOE do 31 de decembro).

Límite da dedución: comprobación da situación patrimonial

Normativa: Art. 70 Lei IRPF

A aplicación desta dedución requirirá que o importe comprobado do patrimonio do contribuínte ao finalizar o período da imposición exceda do valor que guindase a súa comprobación ao comezo do mesmo polo menos na contía dos investimentos realizados.

Con esta finalidade, non se computarán os incrementos ou diminucións de valor experimentado durante o período impositivo polos elementos patrimoniais que ao final do mesmo sigan formando parte do patrimonio do contribuínte.

O obxectivo desta última esixencia é asegurar que as cantidades investidas con dereito a practicar a dedución, proceden da renda xerada no período, xa estea ou non suxeita ao IRPF, evitando que se practiquen deducións de acordo con cantidades que procedan de rendas xeradas en exercicios precedentes.

Atención: con respecto á [comprobación da situación patrimonial](#) véxase o comentado no apartado correspondente da "Dedución por investimento en vivenda habitual: Réxime transitorio" neste Capítulo.

Exemplo: Aplicación da dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación

Tras o peche da óptica en que traballaban catro traballadores da mesma deciden abrir un novo establecemento deste tipo en Zaragoza para o que constitúen en xaneiro de 2024 a sociedade anónima XX cunha capital inicial de 300.000 euros (300 accións).

Don J.A.S.M, residente en Zaragoza (antigo cliente da óptica que se pechou) decide investir no novo negocio e subscribe no ano 2024 un total de 110 accións da sociedade anónima "XX":

- 50 accións en marzo (50.000 euros)
- 60 accións en novembro (60.000 euros)

Determinar o importe da dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación en 2024 supondo que se cumpren os requisitos esixidos para aplicar a mesma.

Solución:

Nota previa: os contribuíntes residentes na Comunidade Autónoma de Aragón poden aplicar no exercicio 2024 tanto a dedución estatal por investimento na adquisición de accións e participacións sociais de novas entidades ou de recente creación como a dedución autonómica. Non obstante, de acordo coa normativa autonómica aplicable no exercicio 2024 o contribuínte só pode aplicar a dedución autonómica sobre a contía investida que supere a base máxima da dedución estatal por investimento na adquisición de accións ou participacións sociais de novas entidades ou de recente creación prevista no citado artigo 68.1 da Lei do IRPF.

Importe total investido en 2024 $(50.000 + 60.000) = 110.000$

Dedución na cota íntegra estatal

- Importe do investimento con dereito a dedución (1) = 100.000
 - Base máxima de dedución: 100.000
 - Base efectiva de dedución: 110.000
- Importe da dedución $(100.000 \times 50 \%) = 50.000$

Dedución na cota íntegra autonómica

- Importe do investimento con dereito a dedución (2) = 10.000
- Importe da dedución $(10.000 \times 20 \%)$ (3) = 2000

Notas ao exemplo:

(1) As cantidades investidas en 2024 terán dereito á dedución sempre que cumpran os requisitos esixidos polo artigo 68.1.1.º de Lei do IRPF tendo como base máxima de dedución, desde o 1 de xaneiro de 2023, a cantidade de 100.000 euros anuais e como porcentaxe aplicable o 50%. Teñase en conta, ademais, que se as accións se manteñen un mínimo de 3 anos desde a data do investimento, a súa venda ou transmisión poderá beneficiarse da exención da ganancia patrimonial que se xere sempre que o importe obtido se reinvesta en accións de empresas novas ou de recente creación. [\(Volver\)](#)

(2) Os 10.000 euros dos 110.000 investidos en 2024 que superan a base máxima da dedución estatal poden servir de base da dedución por investimento na adquisición de accións ou participacións sociais en entidades novas ou de recente creación establecida pola Comunidade Autónoma Aragón no exercicio das súas competencias, sempre que cumpran os requisitos e condicións esixidas. [\(Volver\)](#)

(3) Na dedución autonómica o porcentaxe de dedución aplicable é do 20 por 100 cun importe máximo de 4.000 euros que neste caso non se superan. [\(Volver\)](#)

Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación directa

Normativa: Arts. 68.2 e 69.2 Lei IRPF

Os contribuíntes que desenvolvan actividades económicas en estimación directa poderán aplicar os incentivos e estímulos ao investimento empresarial establecido ou que se establezan na normativa do Imposto sobre Sociedades con igualdade de porcentaxes e límites de dedución, **con dúas excepcións** :

1. Non resulta de aplicación aos contribuíntes do IRPF o previsto no artigo 39.2 da LIS que establece a posibilidade de aplicar a dedución por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica dos apartados 1 e 2 do artigo 35 da LIS, aplicándose a mesma cun desconto do 20 por 100 do seu importe, sen quedar sometida ao límite conxunto da cota íntegra e podendo solicitar, se é o caso, o seu aboamento, sempre que se cumpran determinados requisitos.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

2. Tampouco resulta de aplicación aos contribuíntes do IRPF o previsto no artigo 39.3 da LIS que permite, en relación coa dedución por producións cinematográficas estranxeiras en España prevista no apartado 2 do artigo 36 da LIS, solicitar, no caso de insuficiencia de cota, o aboamento anticipado de dedución por investimento en produción estranxeira de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais.

Ademais das deducións que establece a LIS, coas excepcións antes indicadas, os contribuíntes do IRPF cuxas actividades cumpran os requisitos para ser consideradas entidades de reducida dimensión poderán deducir os rendementos netos de actividades económicas do período impositivo que se invistan en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios afectos a actividades económicas nos termos que máis adiante coméntanse.

En consecuencia, no presente exercicio 2024 as deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial que poden aplicar os contribuíntes titulares de actividades económicas no método de estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, normal ou simplificada, poden estruturarse nas seguintes categorías ou réximes:

Réxime xeral e réximes especiais de deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial da Lei do Imposto sobre Sociedades

1. Normas comúns ás deducións

a) Porcentaxes e límites para a aplicación das deducións do Imposto sobre Sociedades

Normativa: Arts. 68.2 e 69.2 Lei IRPF

A porcentaxe de dedución que corresponde a cada modalidade de investimento e os límites (conxunto ou específicos) aplicables ás deducións xeradas aparecen reflectidos, respectivamente, no cadro do [Réxime Xeral de Deducións](#) e no cadro dos [Réximes Especiais de Deducións](#).

Os devanditos límites aplícanse sobre a cota que resulte de minorar a suma das cotas íntegras, estatal e autonómica, no importe total das deducións por investimento en empresas de nova ou recente creación e por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens declarados Patrimonio Mundial.

b) Deducións non aplicadas no exercicio por insuficiencia de cota

Normativa: Art. 39.1 e disposición transitoria vixésimo cuarta LIS

Deducións do propio exercicio: de acordo co artigo 39.1 da LIS as cantidades correspondentes ao período impositivo non deducidas poderán aplicarse nas liquidacións dos períodos impositivos que conclúan nos 15 anos inmediatos e sucesivos. Non obstante, as

cantidades correspondentes á dedución por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica do artigo 35 da LIS poderán aplicarse nas liquidacións dos períodos impositivos que conclúan nos 18 anos inmediatos e sucesivos.

Deducións de exercicios anteriores: as deducións previstas no Capítulo IV do Título VI da Lei 43/1995, do 27 de decembro, do Imposto sobre Sociedades, e no Capítulo IV do Título VI do texto refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades, aprobado polo Real decreto Lexislativo 4/2004, do 5 de marzo, que estivesen pendentes de aplicar ao inicio do primeiro período impositivo que se inicie a partir do 1 de xaneiro de 2015, poderán deducirse a partir do devandito período impositivo, cos requisitos previstos na súa respectiva normativa de aplicación con anterioridade a esa data, no prazo e coas condicións establecidas no artigo 39 da actual Lei do Imposto sobre Sociedades.

c) Supostos de adiamento do cómputo dos prazos

Normativa: Art. 39.1 LIS

O cómputo dos prazos para a aplicación das deducións poderá diferirse ata o primeiro exercicio en que, dentro do período de prescrición, prodúzanse resultados positivos, nos seguintes casos:

- a. Nas entidades de nova creación.
- b. Nas entidades que saneen perdas de exercicios anteriores mediante a achega efectiva de novos recursos, sen que se considere como tal a aplicación ou capitalización de reservas.

d) Incompatibilidades

Normativa: Art. 39.4 LIS

Como regra xeral, un mesmo investimento non poderá dar lugar á aplicación de máis dunha dedución polo mesmo contribuínte agás disposición expresa, nin poderá dar lugar á aplicación dunha dedución en máis dun contribuínte.

e) Mantemento dos investimentos

Normativa: Art. 39.5 LIS

Os elementos patrimoniais afectos ás deducións deberán permanecer en funcionamento durante 5 anos ou 3 anos, se se trata de bens mobles, ou durante a súa vida útil se fóra inferior.

No caso de producións cinematográficas e series audiovisuais, este requisito enténdese cumprido na medida que a produtora manteña a mesma porcentaxe de titularidade da obra durante o prazo de 3 anos, sen prexuízo da súa facultade para comercializar total ou parcialmente os dereitos de explotación derivados da mesma a un ou máis terceiros.

f) Prescrición do dereito para comprobar as deducións

Normativa: Art. 39.6 LIS

O dereito da Administración para iniciar o procedemento de comprobación das deducións para incentivar a realización de determinadas actividades da LIS previstas neste apartado aplicado ou pendentes de aplicar prescribirá aos 10 anos contado desde o día seguinte a aquel en que finalice o prazo establecido para presentar a declaración ou autoliquidación correspondente ao período impositivo en que se xerou o dereito á súa aplicación.

Transcorrido o devandito prazo, o contribuínte deberá acreditar as deducións cuxa aplicación pretenda, mediante a exhibición da liquidación ou autoliquidación e a contabilidade, con acreditación do seu depósito durante o citado prazo no Rexistro Mercantil.

g) Outras condicións e requisitos xerais de aplicación

As deducións comentadas neste apartado unicamente resultan aplicables aos contribuíntes que exerzan actividades económicas e determinen o rendemento neto das mesmas no método de estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades.

Non obstante, as deducións pendentes de aplicar procedentes de investimentos realizados en exercicios anteriores en que o contribuínte estivese incluído no método de estimación directa e cumprise os requisitos establecidos para ese fin, poderán deducirse nesta declaración e ata a terminación do prazo legal concedido para iso, aínda que os contribuíntes titulares estean acollidos neste exercicio ao método de estimación obxectiva.

Importante: os contribuíntes do IRPE, socios de sociedades civís ás que resultase de aplicación o réxime de atribución de rendas e que adquiriron a partir do 1 de xaneiro de 2016 a condición de contribuíntes do Imposto sobre Sociedades, poderán seguir aplicando na súa cota íntegra as deducións por investimento en actividades económicas previstas no artigo 68.2 da Lei do IRPE que estivesen pendentes de aplicación a 1 de xaneiro de 2016 nos termos previstos no artigo 69 da Lei do IRPE, sempre que se cumpran as condicións e requisitos establecidos na LIS (disposición transitoria trixésima Lei IRPE).

2. Réxime xeral de deducións

Os investimentos empresariais que determinan o dereito a deducir por este concepto contéñense nos **artigos 35, 36, 38** e, desde o 1 de xaneiro de 2023, no **novo artigo 38 ter da LIS**.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Ademais, de acordo co que se establece no apartado 5 da disposición transitoria vixésimo cuarta da LIS, é aplicable en 2024 a **dedución por investimentos do artigo 37 do texto refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades**, aprobado polo Real decreto Lexislativo 4/2004, naqueles supostos en que o investimento en elementos patrimoniais afectos a actividades económicas realícese de acordo cun plan especial de investimento aprobado pola Administración tributaria a proposta do suxeito pasivo e o devandito plan permita que os rendementos netos de actividades económicas do período impositivo 2014 invístanse en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios no exercicio 2024.

A continuación, móstrase o cadro onde se recollen cada unha destas modalidades de dedución, a súa porcentaxe de dedución e o límite conxunto, así como estudo e comentario específico de cada unha delas :

Cadro réxime xeral de dedución (Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades)

Deducións para incentivar a realización de determinadas actividades: modalidades de investimento		Porcentaxe de dedución	Límite conxunto
Por investimento en actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica (art. 35 <u>LIS</u>)	En actividades de investigación e desenvolvemento (art. 35.1 <u>LIS</u>)	25/42/8 por 100 17 por 100 (adicional)	25/50 por 100
	En actividades de innovación tecnolóxica (art. 35.2 <u>LIS</u>)	12 por 100	
Por investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais (art. 36 <u>LIS</u>)	En producións españolas de longametraxes, curtametraxes cinematográficas e de series audiovisuais (art. 36.1 <u>LIS</u>)	30/25 por 100	
	En producións estranxeiras de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais -polos gastos de execución realizados en territorio español - (art. 36.2 <u>LIS</u>)	30/25 por 100 (excluída do límite conxunto)	
	En espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais-gastos de produción e exhibición- (art. 36.3 <u>LIS</u>)	20 por 100	
Por investimento en beneficios do antigo art. 37 Texto Refundido LIS (D.T.24ª <u>LIS</u>)		10/5 por 100	
Por creación de emprego para traballadores con discapacidade (art. 38 <u>LIS</u>)		9.000/12.000 euros persoa/ano	
Por contribucións empresariais a sistemas de previsión social empresariais imputadas a favor dos traballadores (art. 38 ter <u>LIS</u>)		10 por 100	

Importante: os investimentos realizados no exercicio por entidades en réxime de atribución de rendas (sociedades civís que nos sexan contribuíntes do Imposto sobre Sociedades, herdanzas xacentes, comunidades de bens, etc.) que determinen os seus rendementos netos en estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, poderán ser obxecto de dedución por cada un dos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes en proporción á súa participación no resultado da entidade.

Artigo 35 LIS "Dedución por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica"

Importante: debe terse en conta que, de acordo co que se establece no artigo 68.2 da Lei do IRPE, aos contribuíntes do IRPF que exerzan actividades económicas sonlles aplicables as deducións por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica do artigo 35.1 e 2 de LIS, **con excepción do que se dispón no apartado 2 do artigo 39 da LIS**, isto é, non poderán, opcionalmente, quedar excluídos do límite conxunto do 50 por 100, nin aplicar as devanditas deducións cun desconto do 20 por 100 do seu importe cando se cumpran determinados requisitos nin, por último, solicitar, en caso de insuficiencia de cota, o seu aboamento á Administración nos termos que determina a LIS.

As modalidades e aspectos máis relevantes a examinar na dedución por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica do artigo 35 da LIS son os seguintes:

A. Dedución por actividades de Investigación e Desenvolvemento (art. 35.1 LIS)

Concepto

Normativa: Art. 35.1.a) LIS

O artigo 35.1.a) da LIS define **investigación e desenvolvemento** nos seguintes termos:

- Considérase investigación, a indagación orixinal planificada que persiga descubrir novos coñecementos e unha superior comprensión no ámbito científico e tecnolóxico.
- Considérase desenvolvemento, a aplicación dos resultados da investigación ou de calquera outro tipo de coñecemento científico para a fabricación de novos materiais ou produtos ou para o deseño de novos procesos ou sistemas de produción, así como para a mellora tecnolóxica substancial de materiais, produtos, procesos ou sistemas preexistentes.

Ademais, o citado apartado considera especificamente ás seguintes actividades como actividades investigación e desenvolvemento que dan dereito a practicar esta dedución:

- A materialización dos novos produtos ou procesos nun plano, esquema ou deseño, así como a creación dun primeiro prototipo non comerciable e os proxectos de demostración inicial ou proxectos piloto, sempre que estes non poidan converterse ou utilizarse para aplicacións industriais ou para a súa explotación comercial.
- O deseño e elaboración do mostrario para o lanzamento de novos produtos. Con esta finalidade, entenderase como lanzamento dun novo produto a súa introdución no mercado e como novo produto, aquel cuxa novidade sexa esencial e non meramente formal ou

accidental.

- A creación, combinación e configuración de software avanzado, mediante novos teoremas e algoritmos ou sistemas operativos, linguaxes, interfaces e aplicacións destinadas á elaboración de produtos, procesos ou servizos novos ou mellorados substancialmente. Se asimilará a este concepto o software destinado a facilitar o acceso aos servizos da sociedade da información ás persoas con discapacidade, cando se realice sen fin de lucro. Non se inclúen as actividades habituais ou rutineiras relacionadas co mantemento do software ou as súas actualizacións menores.

Base da dedución

Normativa: Art. 35.1.b) LIS

A base da dedución está constituída polo importe dos gastos de investigación e desenvolvemento e, se é o caso, polos investimentos en elementos de inmovilizado material e intanxible excluído os edificios e terreos.

Con esta finalidade, consideraranse gastos de investigación e desenvolvemento os realizados polo contribuínte, incluídas as amortizacións dos bens afectos as citadas actividades, en canto estean directamente relacionados coas actividades antes indicadas e aplíquense efectivamente á realización destas, constanding especificamente individualizados por proxectos.

Precisión : o concepto de gasto non é outro que o gasto en termos contables; isto é, a base de dedución son os gastos contables do exercicio aplicados á actividade de investigación e desenvolvemento, polo que non forma parte da mesma o exceso de amortización fiscal sobre a contable, derivada das normas sobre liberdade de amortización correspondente aos investimentos efectuados en elementos patrimoniais aplicados a estas actividades.

A base da dedución minorarase no importe das subvencións recibidas para o fomento das devanditas actividades e imputables como ingreso no período impositivo.

Os gastos de investigación e desenvolvemento que integran a base da dedución deben corresponder a actividades efectuadas en España ou en calquera Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo.

Igualmente terán a consideración de gastos de investigación e desenvolvemento as cantidades pagas para a realización das devanditas actividades en España ou en calquera Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, por encargo do contribuínte, individualmente ou en colaboración con outras entidades.

Os investimentos serán considerados realizados cando os elementos patrimoniais sexan postos en condicións de funcionamento.

Porcentaxes de dedución

Normativa: Art. 35.1.c) LIS

As porcentaxes de dedución son:

- Con carácter xeral o **25 por 100** dos gastos efectuados no período impositivo por este concepto.

Non obstante, no caso de que os gastos efectuados na realización de actividades de investigación e desenvolvemento no período impositivo sexan maiores que a media dos efectuados nos 2 anos anteriores, aplicarase o **25 por 100** ata a devandita media, e o **42 por 100** sobre o exceso respecto desta .

Ademais, poderase practicar unha **dedución adicional do 17 por 100** do importe dos gastos de persoal da entidade correspondente a investigadores cualificados adscritos en exclusiva a actividades de investigación e desenvolvemento.

- O **8 por 100** dos investimentos en elementos de inmovilizado material e intanxible, excluídos os edificios e terreos, sempre que estean afectos exclusivamente ás actividades de investigación e desenvolvemento.

Así mesmo, esíxese que os elementos en que se materialice o investimento permanezan no patrimonio do contribuínte, agás perdas xustificadas, ata que cumpran a súa finalidade específica nas actividades de investigación e desenvolvemento, agás que a súa vida útil conforme ao método de amortización, admitido na letra a) do artigo 12.1 da LIS, que se aplique, fose inferior.

En resumo:

Base de dedución	Porcentaxe dedución
Gastos do período en I+D, ata a media dos 2 anos anteriores.	25%
Gastos do período en I+D, sobre o exceso respecto da media dos 2 anos anteriores.	42%
Gastos de persoal de investigadores cualificados de I+D.	17%
Investimentos afectos a I+D (agás edificios e terreos).	8%

B. Dedución por actividades de innovación tecnolóxica (art. 35.2 LIS)

Concepto de innovación tecnolóxica

Normativa: Art. 35.2.a) LIS

Considérase innovación tecnolóxica a actividade cuxo resultado sexa un avance tecnolóxico na obtención de novos produtos ou procesos de produción ou melloras substanciais dos xa existentes. Consideraranse novos aqueles produtos ou procesos cuxas características ou aplicacións, desde o punto de vista tecnolóxico, difiran substancialmente das existentes con anterioridade.

Precisión:

A novidade non ten que ser meramente formal ou accesoria, senón que supón a existencia dun cambio esencial, unha modificación dalgunha das características básicas e intrínsecas do produto ou proceso, que atribúen unha nova natureza ao elemento modificado.

Non se require a obtención dun novo produto ou proceso inexistente no mercado, senón o desenvolvemento dun novo produto ou proceso que non foi desenvolvido ata o momento pola entidade que o leva a cabo.

Esta actividade incluírá a materialización dos novos produtos ou procesos nun plano, esquema ou deseño, a creación dun primeiro prototipo non comerciable, os proxectos de demostración inicial ou proxectos piloto, incluídos os relacionados coa animación e os videoxogos e os mostrarios téxtiles, da industria do calzado, do curtido, da marroquinaría, do xoguete, do moble e da madeira, sempre que non poidan converterse ou utilizarse para aplicacións industriais ou para a súa explotación comercial.

Base da dedución

Normativa: Art. 35.2.b) LIS

1. Actividades de innovación tecnolóxica cuxos gastos se inclúen na base de dedución

A base da dedución por actividades de innovación tecnolóxica estará constituída polo importe dos gastos do período que correspondan aos seguintes conceptos:

- a. Actividades de diagnóstico tecnolóxico tendentes á identificación, a definición e a orientación de solucións tecnolóxicas avanzadas, con independencia dos resultados en que culminen.
- b. Deseño industrial e enxeñaría de procesos de produción, que incluírán a concepción e a elaboración dos planos, debuxos e soportes destinados a definir os elementos descritivos, especificacións técnicas e características de funcionamento necesarios para a fabricación, proba, instalación e utilización dun produto, así como a elaboración de mostrarios téxtiles, da industria do calzado, do curtido, da marroquinaría, do xoguete, do moble e da madeira.
- c. Adquisición de tecnoloxía avanzada en forma de patentes, licenzas, «know-how» e deseños.

Non darán dereito á dedución as cantidades satisfeitas a persoas ou entidades vinculadas ao contribuínte.

A base correspondente a este concepto non poderá superar a contía de 1 millón de euros.

- d. Obtención do certificado de cumprimento das normas de aseguramento da calidade da serie ISO 9000, GMP ou similares, sen incluír aqueles gastos correspondentes á implantación das referidas normas.

2. Delimitación dos gastos de innovación tecnolóxica

Considéranse gastos de innovación tecnolóxica os realizados polo contribuínte en canto estean directamente relacionados coas actividades de innovación tecnolóxica, aplíquense efectivamente á realización destas e consten especificamente individualizados por proxectos.

Os gastos de innovación tecnolóxica que integran a base da dedución deben corresponder a actividades efectuadas en España ou en calquera Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo.

Igualmente, terán a consideración de gastos de innovación tecnolóxica as cantidades pagas para a realización das devanditas actividades en España ou en calquera Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, por encargo do contribuínte, individualmente ou en colaboración con outras entidades.

A base da dedución minorarase no importe das subvencións recibidas para o fomento das devanditas actividades e imputables como ingreso no período impositivo.

Porcentaxe de dedución

Normativa: Art. 35.2.c) LIS

Neste caso a porcentaxe de dedución será de **12 por 100** dos gastos efectuados no período impositivo por este concepto.

C. Exclusiones e valoración previa de gastos

Exclusións

Normativa: Art. 35.3 LIS

Os supostos que **non** se consideran actividades de investigación e desenvolvemento **nin** de innovación tecnolóxica son os seguintes:

- a. **As actividades que non impliquen unha novidade científica ou tecnolóxica significativa.** En particular, os esforzos rutineiros para mellorar a calidade de produtos ou procesos, a adaptación dun produto ou proceso de produción xa existente aos requisitos específicos impostos por un cliente, os cambios xornais ou de tempada, agás os mostrarios téxtiles e da industria do calzado, do curtido, da marroquinaría, do xoguete, do moble e da madeira, así como as modificacións estéticas ou menores de produtos xa existentes para diferenciaros doutros similares.
- b. **As actividades de produción industrial e provisión de servizos ou de distribución de bens e servizos.** En particular, a planificación da actividade produtiva: a preparación e o inicio da produción, incluíndo o reglaje de ferramentas e aquelas outras actividades distintas das referidas nos números 1º a 4º da letra b) do apartado 2 do artigo 35 da LIS; a incorporación ou modificación de instalacións, máquinas, equipos e sistemas para a produción que non estean afectados a actividades cualificadas como de investigación e desenvolvemento ou de innovación; a solución de problemas técnicos de procesos produtivos interrompidos; o control de calidade e a normalización de produtos e procesos;

a prospección en materia de ciencias sociais e os estudos de mercado; o establecemento de redes ou instalacións para a comercialización; o adestramento e a formación do persoal relacionada coas devanditas actividades.

c. A exploración, sondaxe ou prospección de minerais e hidrocarburos.

Valoración previa de gastos correspondentes a proxectos de investigación científica ou de innovación tecnolóxica

Normativa: Art. 38 Regulamento IS

De acordo co que se establece no artigo 38 do Regulamento do IS, aprobado polo Real decreto 634/2015, do 10 de xullo, as persoas ou entidades que teñan o propósito de realizar actividades de investigación científica ou de innovación tecnolóxica poderán solicitar á Administración tributaria a valoración, conforme ás regras do Imposto sobre Sociedades e, con carácter previo e vinculante, dos gastos correspondentes ás devanditas actividades que consideren susceptibles de gozar desta dedución fixando o citado precepto regulamentario o contido da solicitude e o procedemento que hai que seguir.

Artigo 36 LIS "Dedución por investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais"

O artigo 36 da LIS regula a dedución investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais distinguindo en apartados diferenciados entre producións españolas, gastos de execución dunha produción estranxeira en España e gastos realizados na produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais.

Estas deducións se examinan nos seguintes apartados:

A. Dedución por investimentos en producións cinematográficas e series audiovisuais españolas (art. 36.1 LIS)

Beneficiarios da dedución

Normativa: véxase tamén o art. 39.7 LIS

- a. **Produtores:** os contribuíntes que realicen as producións españolas de longametraxes e curtametraxes cinematográficas e de series audiovisuais de ficción, animación ou documental.

As claves para a delimitación do concepto de produtor, para os efectos desta dedución son:

- Iniciativa: entendida como capacidade de decisión sobre a realización da obra e a súa factura (entendido o termo non como documento que reflicte un prezo senón como feita ou xeito de quedar definitivamente plasmada a obra);
- Responsabilidade ou asunción do risco de produción;

- Titularidade dos dereitos derivados da propiedade da obra audiovisual.

Criterio fixado na Resolución do TEAC do 12 de marzo de 2020 (reclamación núm. 00/04680/2017/00/00) e reiterado en Resolución do TEAC de 22-09-2022 (reclamación núm. 00/00530/2022/00/00)

b. Financiadores: desde o 1 de xaneiro de 2021, permítese que poidan aplicar esta dedución, nas mesmas condicións que os produtores que xeran o dereito á mesma, os empresarios ou profesionais, que participen na financiamento de producións españolas de longametraxes, curtametraxes cinematográficas, series audiovisuais de ficción, animación ou documental, cando se dean as seguintes circunstancias:

- Que acheguen cantidades en concepto de financiamento, para sufragar a totalidade ou parte dos custos da produción, así como os gastos para a obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor **ata o límite do 30 por 100 dos custos de produción**.

Momento en que debe achegarse o financiamento:

- As **cantidades destinadas a financiar custos de produción** poderán achegarse en calquera fase da produción, con carácter previo ou posterior ao momento en que o produtor incorra nos citados custos de produción ata a obtención dos certificados a que se refire a letra a)' do apartado 1 do artigo 36 da LIS.

Para tal fin, deberá tomarse en consideración a data e a hora de emisión do certificado de nacionalidade e do certificado do carácter cultural da obra, emitidos polo Instituto da Cinematografía e das Artes Audiovisuais ou pola Comunidade Autónoma que proceda de acordo co que se dispón nos artigos 12 da Lei 55/2007, do 28 de decembro, do Cine, e 5 e 22 do Real decreto 1084/2015, do 4 de decembro, polo que se desenvolve a Lei 55/2007, do 28 de decembro, do Cine, respectivamente.

- As **cantidades destinadas a financiar gastos para obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor** poderán achegarse con carácter previo ou posterior ao momento en que o produtor incorra nos citados gastos, pero nunca despois do período impositivo en que o produtor incorra nos mesmos.

- **Que non adquiren dereitos de propiedade intelectual ou doutra índole respecto dos resultados da produción**, cuxa propiedade deberá ser en todo caso do produtor.
- **Que non estean vinculados**, no sentido do artigo 18 da LIS, co contribuínte que xere o dereito á dedución (o produtor).

Importante : o produtor e os contribuíntes que participen no financiamento (**financiadores**) da produción deberán subscribir un ou máis contratos de financiamento, que poderán asinarse así mesmo en calquera fase da produción cumprindo que ambos os dous **comuniquen** á Administración tributaria con anterioridade á finalización do período impositivo en que este último (produtor) teña dereito a aplicar a dedución esta circunstancia, achegando tanto o contrato de financiamento subscrito como as certificacións do cumprimento dos requisitos esixidos no artigo 36.1 para a aplicación da dedución.

No suposto de que financiador e produtor acordasen unha modificación do contrato de financiamento inicialmente subscrito, con posterioridade á data en que se producise a súa presentación á Administración tributaria, a aplicación da dedución prevista no artigo 39.7 da LIS, por parte do financiador, require que este último presente o novo contrato de financiamento acordado, desde que tanto a modificación mencionada como a presentación do novo contrato realícense con anterioridade á finalización do período impositivo en que o contribuínte que participación no financiamento da produción (financiador) teña dereito a aplicar a dedución.

Para realizar esta comunicación regulada en art. 39.7 LIS creouse a xestión "[Presentación de comunicación regulada no art. 39.7 LIS](#)" na Sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Base de dedución

A base da dedución estará constituída polo custo total da produción, así como polos gastos para a obtención de copias e os gastos de publicidade e promoción a cargo do produtor **ata o límite para ambos os dous do 40 por 100 do custo de produción.**

Polo menos o **50 por 100** da base da dedución deberá corresponderse con **gastos realizados en territorio español.**

No suposto dunha coprodución, os importes determinaranse, para cada coprodutor, en función da súa respectiva porcentaxe de participación naquela .

A base da dedución **minorarase** no importe das subvencións recibidas para financiar os investimentos que xeran dereito a dedución.

Porcentaxe de dedución e importe máximo da dedución

a. Porcentaxe

Os investimentos en **produccións españolas de longametraxes e curtametraxes cinematográficas e de series audiovisuais de ficción, animación ou documental**, que permitan a confección dun soporte físico previo á súa produción industrial seriada darán dereito ao produtor ou aos contribuíntes que participen no financiamento (financiador), a unha dedución que será:

- Do **30 por 100** respecto do primeiro millón de base da dedución.
- Do **25 por 100** sobre o exceso do devandito importe.

No referente á definición de producións españolas de longametraxes e curtametraxes cinematográficas e de series audiovisuais de ficción, animación ou documental, véxase o artigo 4 da Lei 55/2007, do 28 de decembro, do Cine ([BOE](#) 29 de decembro).

b. Importe máximo da dedución

- **Para o produtor:**
 - En xeral, o importe desta dedución non poderá ser superior a **20 millóns de euros**.
 - No caso de series audiovisuais, a dedución determinarase por episodio e o límite a que se refire o parágrafo anterior será de **10 millóns de euros por cada episodio producido**.

No suposto dunha coprodución, os importes que acabamos de indicar determinaranse, **para cada coprodutor**, en función da súa respectiva **porcentaxe de participación** naquela .

Lembre: o importe máximo da dedución non poderá exceder de 20 millóns de euros, agás para o caso de series audiovisuais, que será de 10 millóns de euros por cada episodio producido

- **Para o financiador:** aínda que pode determinar o importe da dedución nas mesmas condicións que se aplicasen ao produtor, sempre que fosen xeradas por este último, o importe máximo da mesma **será o resultado de multiplicar por 1,20 o importe das cantidades que achegase** para financiar os citados custos de produción e os gastos para a obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor.

O exceso de dedución poderá ser aplicado polo produtor que xerase o dereito á mesma.

Se con posterioridade á finalización da obra, concorresen determinadas circunstancias que impliquen unha redución da dedución, co fin de que o aproveitamento da dedución prodúzase, en primeiro lugar, en sede do contribuínte que participou no financiamento, deberá minorarse, en primeiro lugar, a dedución que fose aplicada polo produtor, se é o caso, ata anulara e, no suposto de que restase dedución que debese minorarse, reducirase a dedución que fose trasladada ao contribuínte que participou no financiamento na parte que corresponda. No suposto de que toda a dedución do artigo 36.1 da LIS, xerada polo produtor, fose trasladada ao contribuínte que participou no financiamento, a minoración da dedución practicarase neste último.

Atención: no caso do financiador , poderá aplicar a dedución prevista no apartado 1 do artigo 36 da LIS cando achegue cantidades destinadas a financiar a totalidade ou parte dos custos da produción, así como os gastos para a obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor ata o límite do 30 por 100 dos custos de produción.

Requisitos

Para a aplicación da dedución establecida neste apartado, cumprirá o cumprimento dos seguintes requisitos:

1. Que a produción obteña o correspondente certificado de nacionalidade e o certificado que acredite o carácter cultural en relación co seu contido, a súa vinculación coa realidade cultural española ou a súa contribución ao enriquecemento da diversidade cultural das

obras cinematográficas que se exhiben en España, emitidos polo Instituto de Cinematografía e das Artes Audiovisuais, ou polo órgano correspondente da Comunidade Autónoma con competencia na materia.

En relación ao certificado de nacionalidade véxase ao respecto o artigo 5 do Real decreto 1084/2015, do 4 de decembro, en desenvolvemento do que se establece no artigo 5 da Lei 55/2007, do Cine.

Os devanditos certificados serán vinculantes para a Administración tributaria competente en materia de acreditación e aplicación dos anteriores incentivos fiscais e identificación do produtor beneficiario, con independencia do momento de emisión dos mesmos.

2. Que se entregue unha copia nova e en perfecto estado da produción na Filmoteca Española ou a filmoteca oficialmente recoñecida pola respectiva Comunidade Autónoma.

En resumo:

Porcentaxe dedución	Base de dedución	Importe máximo
30% Ata 1 millón € da base de dedución	(+) Custo total de produción canda gastos de obtención de copias, gastos de publicidade e promoción a cargo do produtor ata límite do 40 %do custo de produción.	En xeral: 20 millóns € por cada produción realizada. Para series audiovisuais: 10 millóns € por cada episodio producido
25% Sobre o exceso de 1 millón €	No caso do financiador custos da produción e os gastos para a obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor ata o límite do 30 %dos custos de produción Polo menos o 50% desta base debe corresponder a gastos realizados en territorio español (-) Importe das subvencións recibidas para financiar os investimentos que xeran dereito a dedución.	Ademais, no caso do financiador o resultado de multiplicar por 1,20 o importe das cantidades que achegase para financiar os custos de produción ou os gastos para a obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produto. Sen que supere os límites que se indican a continuación

Límites

- a. **Límite xeral:** o importe desta dedución, conxuntamente co resto de axudas percibidas polo contribuínte, non poderá superar o **50 por 100 do custo de produción**.

- b. **Límites incrementados**

Non obstante, o devandito límite elévase ata:

- O **85 por 100** para as curtametraxes.

- O **80 por 100** para as producións dirixidas por unha persoa que non dirixise ou codirixido máis de dúas longametraxes cualificadas para a súa explotación comercial en salas de exhibición cinematográfica, cuxo orzamento de produción non supere 1.500.000 euros.
- O **80 por 100** no caso das producións rodeiras integramente nalgunha das linguas cooficiais distintas ao castelán que se proxecten en España no devandito idioma cooficial ou subtítuloado.
- O **80 por 100** no caso de producións dirixidas exclusivamente por persoas cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 por 100 recoñecido polo órgano competente.
- O **75 por 100** no caso de producións realizadas exclusivamente por directoras.
- O **75 por 100** no caso de producións cun especial valor cultural e artístico que necesiten un apoio excepcional de financiamento segundo os criterios que se establezan mediante Orde Ministerial ou nas correspondentes convocatorias de axudas.
- O **75 por 100** no caso dos documentais.
- O **75 por 100** no caso das obras de animación cuxo orzamento de produción non supere 2.500.000 euros.
- O **60 por 100** no caso de producións transfronteirizas financiadas por máis dun Estado membro da Unión Europea e en que participen produtores de máis dun Estado membro.
- O **60 por 100** no caso de coproducións internacionais con países iberoamericanos.

Período impositivo en que se aplica a dedución

A dedución xerarase **en cada período impositivo** polo custo de produción incorrido no mesmo, aínda que se aplicará a partir do período impositivo en que finalice a produción da obra.

Non obstante, no suposto de **producións de animación**, a dedución aplicarase a partir do período impositivo en que se obteña o certificado de nacionalidade sinalado na letra a)' do artigo 36.1 da LIS.

Atención: *I a aplicación da dedución polo contribuínte que participa no financiamento será incompatible, total ou parcialmente, coa dedución á que tería dereito o produtor.*

B. Dedución por producións cinematográficas estranxeiras en España (art. 36.2 LIS)

Importante: debe terse en conta que, de acordo co que se establece no artigo 68.2 da Lei do IRPE, os contribuíntes do IRPF que exerzan actividades económicas poden aplicar esta dedución do artigo 36.2 de LIS, **con excepción do que se dispón no apartado 3 do artigo 39 da LIS**, isto é, non poderán, en caso de insuficiencia de cota, solicitar o seu aboamento á Administración nos termos que determina a LIS.

Os produtores rexistrados no Rexistro Administrativo de Empresas Cinematográficas e Audiovisuais do Instituto da Cinematografía e das Artes Audiovisuais que se encarguen da execución dunha produción estranxeira de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais que permitan a confección dun soporte físico previo á súa produción industrial seriada, terán dereito á dedución polos **gastos realizados en territorio español**.

No referente á definición de produción estranxeira de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais, véxase o artigo 4 da Lei 55/2007, do 28 de decembro, do Cine (BOE 29 de decembro).

Base de dedución e base máxima

Normativa: véxase tamén o art. 45 Regulamento IS

a. Base de dedución

A base da dedución está constituída polos seguintes gastos realizados en territorio español directamente relacionados coa produción:

- Os gastos de persoal creativo, sempre que teña residencia fiscal en España ou nalgún Estado membro do Espazo Económico Europeo
- Os gastos derivados da utilización de industrias técnicas e outros provedores.

No caso particular dunha obra audiovisual cuxa entrega se realice por episodios (por exemplo, unha serie de televisión), a determinación da base da dedución, o importe da dedución, así como a contía máxima da devandita dedución determinaranse por cada un dos episodios que integren a mesma.

En consecuencia, a base da dedución de cada un dos capítulos estará constituída polos gastos directos incorridos na execución de cada capítulo, que se correspondan con gastos de persoal creativo e gastos derivados da utilización de industrias técnicas e outros provedores, sempre que os devanditos gastos se realizasen en territorio español. Con respecto a aqueles gastos que, cumprindo os requisitos anteriores, fosen comúns a varios episodios, deberán atribuírse a cada episodio atendendo a un criterio de imputación razoable.

Atención: só xeran dereito a esta dedución as producións cun custo mínimo de 2 millóns de euros. Tratandose dunha obra por episodios, o devandito custo mínimo será o correspondente a todos os episodios que conformen a obra incluíndo tanto os custos incorridos en territorio español como no estranxeiro.

b. Base máxima da dedución: o 80 por 100 do custo total da produción

Porcentaxes de dedución e importe máximo da dedución

O importe da dedución será:

a. En xeral

- Do **30 por 100** respecto do primeiro millón de base da dedución.
- Do **25 por 100** sobre o exceso do devandito importe.

A dedución aplicarase sempre que tales gastos realizados en territorio español sexan, polo menos, de **1 millón de euros**. Non obstante, no suposto de producións de animación o importe de tales gastos establécese, polo menos, en **200.000 euros**.

Importe máximo:

- O importe desta dedución non poderá ser superior a **20 millóns de euros**, por cada produción realizada.
- No caso de series audiovisuais, a dedución determinarase por episodio e o límite a que se refire o parágrafo anterior será de 10 millóns de euros por cada episodio producido

Así mesmo, o artigo 36.2 da LIS tamén establece que o importe desta dedución, conxuntamente co resto de axudas percibidas polo contribuínte, **non poderá superar o 50 por 100 do custo de produción**.

Lembre: o importe máximo da dedución por cada produción realizada ascende a 20 millóns de euros, agás para o caso de series audiovisuais, que será de 10 millóns de euros por cada episodio producido.

b. Cando o produtor encárguese da execución de servizos de efectos visuais e os gastos realizados en territorio español sexan inferiores a 1 millón de euros: do 30 por 100 da base da dedución.

O importe desta dedución non poderá superar o importe que establece o Regulamento (UE) 1407/2013 da Comisión, do 18 de decembro de 2013, relativo á aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado de Funcionamento da Unión ás axudas de "*minimeus*".

En resumo:

Porcentaxe dedución	Base de dedución	Importe máximo
30%	Os seguintes gastos realizados en territorio español directamente relacionados coa produción: • Os gastos de persoal creativo, sempre que teña	• En xeral: 20 millóns € por cada produción realizada. • Para series audiovisuais 10 millóns € por cada episodio producido.
Ata 1 millón € de base da dedución.		
25%		

Porcentaxe dedución	Base de dedución	Importe máximo
Sobre o exceso de 1 millón €.	residencia fiscal en España ou nalgún Estado membro do Espazo Económico Europeo. Os gastos derivados da utilización de industrias técnicas e outros provedores. Base máxima: o 80 % do custo total da produción.	Sen que supere conxuntamente co resto de axudas percibidas polo contribuínte o 50% do custo de produción. Requisito: a dedución aplicarase sempre que os gastos realizados en territorio español sexan, polo menos, de 1 millón €. Non obstante, no suposto de producións de animación o importe de tales gastos establécese, polo menos, en 200.000 €.
30% Cando o produtor encárguese da execución de servizos de efectos visuais e os gastos realizados en territorio español sexan inferiores a 1 millón €.	Os gastos realizados en territorio español directamente relacionados coa produción: - Os gastos de persoal creativo, sempre que teña residencia fiscal en España ou nalgún Estado membro do EEE . - Os gastos derivados da utilización de industrias técnicas e outros provedores. Base máxima: o 80 % do custo total da produción.	Non poderá superar o importe que establece ás axudas de "minimeus" o Regulamento (UE) 1407/2013. Actualmente o importe é de 200 000 € durante calquera período de tres exercicios fiscais.

Requisitos

Para aplicar a dedución, cumprirá o cumprimento dos seguintes requisitos:

a)' Que a produción obteña o correspondente certificado que acredite o carácter cultural en relación co seu contido ou a súa vinculación coa realidade cultural española ou europea, emitido polo Instituto de Cinematografía e das Artes Audiovisuais, ou polo órgano correspondente da Comunidade Autónoma con competencia na materia.

Atención: non cómpre obter o certificado a que se refire esta letra a)' para a aplicación da dedución d o 30 por 100 da base da dedución, aplicable cando o produtor encárguese da execución de servizos de efectos visuais e os gastos realizados en territorio español sexan inferiores a 1 millón de euros do artigo 36.2.b) LIS.

b)' Que se incorpore nos títulos de crédito finais da produción unha referencia específica a haberse acollido ao incentivo fiscal; a colaboración, se é o caso, do Goberno de España, as Comunidades Autónomas, o Filme Commissions ou o Filme Offices que interviñesen de forma directa na realización da rodaxe ou outros procesos de produción desenvolvida en

España, así como, se é o caso, os lugares específicos de rodaxe en España e, para o caso de obras audiovisuais de animación, o lugar onde radique o estudo ao que se lle encargou o servizo de produción.

c)' Que os titulares dos dereitos autoricen o uso do título da obra e de material gráfico e audiovisual de prensa que inclúa de forma expresa lugares específicos da rodaxe ou de calquera outro proceso de produción realizada en España, para a realización de actividades e elaboración de materiais de promoción en España e no estranxeiro con fins culturais ou turísticos, que poidan levar a cabo as entidades estatais, autonómicas ou locais con competencias en materia de cultura, turismo e economía, así como polo Filme Commissions ou Filme Offices que interviñesen na realización da rodaxe ou produción.

Atención: os requisitos establecidos nas letras b)' e c)' non son esixibles no caso de producións estranxeiras de longametraxes cinematográficas e obras audiovisuais en que o contrato polo que se encargou a execución da produción asináse con anterioridade ao 11 de xullo de 2021, por aplicación do que se dispón na disposición transitoria cuadraxésimo segunda da LIS.

Límites

Esta dedución **queda excluída do límite conxunto (25/50 por 100) previsto o artigo 39.1 LIS** para as deducións para incentivar a realización de determinadas actividades e, polo tanto, esta dedución por gastos de execución dunha produción estranxeira non se computa para o cálculo do devandito límite.

Finalmente, teñase en conta que, en caso de insuficiencia de cota na aplicación desta dedución do artigo 36.2 da LIS, a posibilidade de poder solicitar o seu aboamento á Administración que se concede no artigo 39.3 da LIS, **non é aplicable ao IRPE**, de acordo co que se dispón no artigo 68.2 da Lei do IRPE.

Período impositivo en que se aplica a dedución

O dereito a aplicar a dedución xerarase **no período impositivo en que, unha vez finalizada a produción, cúmplanse todos e cada un dos requisitos expostos**, aínda que se aplicará no período impositivo en que finalice a produción executiva en España da obra estranxeira.

Caso particular: entrega de unidades de obra executada

O artigo 1.592 do Código Civil, “o que se obriga a facer unha obra por pezas ou por medida, pode esixir do dono que a reciba por partes e que a pague en proporción. Presúmese aprobada e recibida a parte satisfeita”.

Sobre a base do anterior, sempre que nas condicións contractuais se estableza que as certificacións de obra supoñen a entrega das unidades de obra executada, as devanditas certificacións determinarán a posta a disposición desa unidade de obra. Sendo isto así, o contribuínte poderá aplicar a citada dedución polos gastos incorridos en cada período impositivo en que se produza a entrega parcial das unidades de obra executada, desde que os devanditos gastos se xustifiquen coa correspondente certificación de obra, atendendo á redacción do artigo 36.2 da LIS vixente na data en que conclúa cada un dos períodos impositivos sinalados. Todo iso sen prexuízo de que os límites establecidos no devandito precepto determinaranse atendendo ao importe total da produción realizada en España.

C. Deducción por producción de determinados espectáculos en vivo (art. 36.3 LIS)

Beneficiarios da dedución

Normativa: véxase tamén o art. 39.7 LIS

- a. **Produtores:** os contribuíntes que realicen a produción e exhibición de determinados espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais.
- b. **Financiadores:** desde o 1 de xaneiro de 2021, permítese que poidan aplicar esta dedución, nas mesmas condicións que os produtores que xeran o dereito á mesma, os empresarios ou profesionais, que participen no financiamento da produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais cando se dean as seguintes circunstancias:
- Acheguen cantidades en concepto de financiamento, para sufragar a totalidade ou parte dos custos directos de carácter artístico e técnico da produción, así como os gastos de publicidade e promoción a cargo do produtor ata o límite do 30 por 100 dos custos de produción.

Momento en que debe achegarse o financiamento:

- As **cantidades destinadas a financiar custos de produción** poderán achegarse en calquera fase da produción, con carácter previo ou posterior ao momento en que o produtor incorra nos citados custos de produción ata a obtención do certificado a que se refire a letra a) do apartado 3 do artigo 36 da LIS.
 - As **cantidades destinadas a financiar gastos para obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor** poderán achegarse con carácter previo ou posterior ao momento en que o produtor incorra nos citados gastos, pero nunca despois do período impositivo en que o produtor incorra nos mesmos.
- Non adquieran **dereitos de propiedade intelectual ou doutra índole respecto dos resultados da produción**, cuxa propiedade deberá ser en todo caso do produtor.
 - **Non estean vinculados**, no sentido do artigo 18 da LIS, co contribuínte que xere o dereito á dedución (o produtor).

Importante : o produtor e os contribuíntes que participen no financiamento (**financiadores**) da produción deberán subscribir un ou máis contratos de financiamento, que poderán asinarse en calquera fase da produción, cumprindo que ambos os dous **comuniquen** á Administración tributaria con anterioridade á finalización do período impositivo en que este último (produtor) teña dereito a aplicar a

dedución esta circunstancia, achegando tanto o contrato de financiamento subscrito como as certificacións do cumprimento dos requisitos esixidos no artigo 36.3 para a aplicación da dedución.

Para realizar esta comunicación regulada en art. 39.7 LIS creouse a xestión "[Presentación de comunicación regulada no art. 39.7 LIS](#)" na sede electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Porcentaxe de dedución

Os gastos realizados na produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais terán unha dedución do **20 por 100**.

Base de dedución

A base da dedución estará constituída polos **custos directos de carácter artístico, técnico e promocional** incorrido nas referidas actividades.

De acordo co anterior, poderán formar parte da base da dedución gastos como: os correspondentes aos dereitos de autor xerado con cada espectáculo en **vivo**; outros gastos directamente relacionados con cada un dos **espectáculos** en **vivo**, tales como equipos de son, técnicos de montaxe e desmontaxe ou as amortizacións de bens directamente afectos á realización das obras teatrais e musicais; os gastos correspondentes a nóminas ou gastos de seguridade social do persoal técnico de teatro e os gastos de publicidade ou promoción de cada espectáculo en **vivo** producido polo contribuínte.

Porén, non teñen a consideración de custos directos de carácter artístico, técnico ou promocional, as comisións pagas ás canles de venda para a xestión de entradas; os gastos de alugamento do local onde se realiza a exhibición; os gastos de limpeza, reparacións e mantemento do local; outros gastos tales como tributos ([IAE](#), [IBI](#), taxas municipais), seguros contratados (seguro de responsabilidade civil, seguro do edificio), subministracións (auga, luz, teléfono e Internet do local) nin os gastos do persoal que non estea directamente implicado na obra teatral (taquilleros e persoal de sala).

Esta base desta dedución **minorarase** no importe das **subvencións recibidas** para financiar os gastos que xeren o dereito á mesma.

Importe máximo da dedución

- **Para o produtor:** a dedución xerada en cada período impositivo non poderá superar o importe de **500.000 euros por contribuínte e período**.
- **Para o financiador:** aínda que pode determinar o importe da dedución nas mesmas condicións que se aplicasen ao produtor, sempre que fosen xeradas por este último, o importe máximo da mesma será o resultado de **multiplicar por 1,20 o importe das cantidades que achegase** para financiar os custos de produción e os gastos de publicidade e promoción a cargo do produtor.

O exceso de dedución poderá ser aplicado polo produtor que xerase o dereito á mesma.

Lembre: no caso do financiador , poderá aplicar a dedución prevista no apartado 3 do artigo 36 da LIS cando achegue cantidades destinadas a financiar a totalidade ou parte dos custos de produción, así como os gastos para a obtención de copias, publicidade e promoción a cargo do produtor ata o límite do 30 por 100 dos custos de produción.

En resumo:

Porcentaxe de dedución	Base de dedución	Importe máximo
20% da base de dedución	(+) Custos directos de carácter artístico, técnico e promocional incorrido. No caso do financiador , os custos de produción e os gastos directamente relacionados coa publicidade e promoción das referidas actuacións a cargo do produtor ata o límite do 30 %dos custos de produción. (-) Importe das subvencións recibidas para financiar os gastos que xeran dereito a dedución	500.000 euros por contribuínte Sen que o importe da dedución, canda as subvencións percibidas polo contribuínte, supere o 80% dos gastos No caso do financiador , co límites anteriores, o importe máximo será o resultado de multiplicar por 1,20 o importe das cantidades que achegase para financiar os custos da produción, así como os gastos de publicidade e promoción a cargo do produtor.

Requisitos

Os requisitos necesarios para a aplicación da dedución son:

- Que o contribuínte obtivese un certificado para ese fin, nos termos que se establezan por orde ministerial, do Instituto Nacional das Artes Escénicas e da Música.

Véxase ao respecto a Orde ECD/2836/2015, do 18 de decembro, pola que se regula o procedemento para a obtención do certificado do Instituto Nacional das Artes Escénicas e da Música, previsto na LIS.

- Que, dos beneficios obtidos no desenvolvemento destas actividades no exercicio en que se xere o dereito á dedución, o contribuínte destine polo menos o **50 por 100** á realización de actividades que dan dereito á aplicación da dedución prevista neste apartado.

Enténdese por beneficio obtido, obxecto de reinvestimento, os derivados dos ingresos directamente relacionados coa produción e exhibición do espectáculo en vivo (ventas de entradas, excluídos as vendas de bebidas, produtos de merchandising, etc.).

O prazo para o cumprimento da obriga desta letra b. será o comprendido entre o inicio do exercicio en que se obtivesen os referidos beneficios e **os 4 anos seguintes** ao peche do devandito exercicio.

Límite

O importe da dedución, canda as subvencións percibidas polo contribuínte, non poderá superar o **80 por 100** dos devanditos gastos.

Período impositivo en que se aplica a dedución

A dedución **non poderá aplicarse ata que obteña o certificado do Instituto Nacional das Artes Escénicas e da Música que se esixe.**

Unha vez obtido **aplicarase a dedución polos gastos que realice en cada período impositivo** na produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais.

Atención: a aplicación da dedución polo contribuínte que participa no financiamento será incompatible, total ou parcialmente, coa dedución á que tería dereito o produtor.

Dedución por investimento de beneficios (anterior art. 37 TRLIS)

A disposición transitoria vixésimo cuarta da LIS, establece no seu apartado 5 que “As rendas acollidas á **dedución por investimento de beneficios previstos no artigo 37 do texto refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades**, segundo redacción vixente en períodos impositivos iniciados con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, regularanse polo nel establecido e nas súas normas de desenvolvemento, aínda cando o investimento e os demais requisitos prodúzanse en períodos impositivos iniciados a partir do 1 de xaneiro de 2015”.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Con esta finalidade, o citado artigo 37 TRLIS sinalaba no seu apartado 2 que : “O investimento en elementos patrimoniais afectos a actividades económicas deberá realizarse no prazo comprendido entre o inicio do período impositivo en que se obteñen os beneficios obxecto de investimento e os dous anos posteriores ou, excepcionalmente, de acordo cun plan especial de investimento aprobado pola Administración tributaria a proposta do suxeito pasivo”, e no seu apartado 3 que “A dedución se practicará na cota íntegra correspondente ao período impositivo en que se efectúe o investimento”.

De acordo co anterior, para 2024 os rendementos netos de actividades económicas do período impositivo 2014 que, no ano 2024, invístanse en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios, excepcionalmente, de acordo cun **plan especial de investimento aprobado pola Administración tributaria a proposta** do contribuínte, poden dar lugar á aplicación da dedución por investimentos do artigo 37 do texto refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades, coas especialidades que establecía para esta dedución o artigo 68.2 da Lei do IRPE, na súa redacción vixente a 31 de decembro de 2014, se cumpren as condicións e requisitos que nestas esixíanse.

Atención: non obstante, teñase en conta que a redacción do artigo 68.2.b) da Lei do IRPE que regula a dedución por investimento en elementos novos do inmovilizado material e investimentos inmobiliarios que entrou en vigor o 1 de xaneiro de 2015 afecta

aos rendementos obtidos a partir desa data que se invistan entre o inicio do período impositivo en que se obteñen os rendementos obxecto de investimento e o período impositivo seguinte.

Incompatibilidade

Esta dedución é **incompatible** coa aplicación da liberdade de amortización, coa dedución por investimentos nas Canarias e coa reserva para investimentos nas Canarias.

Artigo 38 LIS "Dedución por creación de emprego para traballadores con discapacidade "

O artigo 38 da LIS inclúe a **dedución por creación de emprego para traballadores con discapacidade** .

Prévese a posibilidade de practicar unha dedución por cada persoa/ano de **incremento do termo medio do cadro de persoal** de traballadores con discapacidade, contratados polo contribuínte, experimentado durante o período impositivo respecto da cadro de persoal medio de traballadores con discapacidade do período inmediatamente anterior.

Importes deducibles

Esta dedución determina as seguintes cantidades deducibles en función do grao de discapacidade dos traballadores:

- **9.000 euros** por cada persoa/ano de incremento do termo medio de cadro de persoal de traballadores con discapacidade nun grao igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 100, contratados polo contribuínte experimentado durante o período impositivo, con respecto ao cadro de persoal media de traballadores da mesma natureza do período inmediato anterior.
- **12.000 euros** por cada persoa/ano de incremento do termo medio de cadro de persoal de traballadores, coas mesmas condicións, se o grao de discapacidade é igual ou superior ao 65 por 100.

Atención : o artigo 38 da LIS establece dúas cantidades diferentes a deducir atendendo ao grao de discapacidade dos traballadores (igual ou superior ao 33 por 100 e inferior ao 65 por 10 e, por outra banda, igual ou superior ao 65 por 100) polo que para aplicar a dedución tera en contase o incremento do termo medio de cadro de persoal de traballadores con discapacidade nun determinado grao experimentado durante o período impositivo, con respecto ao cadro de persoal media de traballadores da mesma natureza do período inmediato anterior.

Incompatibilidade

Ademais, mántense a **incompatibilidade** no cómputo de traballadores contratados entre esta dedución e a aplicación da [liberdade de amortización con creación de emprego](#) establecida para as entidades de reducida dimensión establecida no artigo 102 de LIS. Véxase ao respecto o Capítulo 7.

Artigo 38 ter LIS "Dedución por contribucións empresariais a sistemas de previsión social empresarial"

Atención: o artigo 38 ter da LIS foi engadido pola disposición final quinta da Lei 12/2022, do 30 de xuño de regulación para o impulso dos plans de pensións de emprego, pola que se modifica o texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado por Real decreto Lexislativo 1/2002, do 29 de novembro (BOE do 1 de xullo).

Para os contribuíntes do IRPE, a disposición adicional terceira do Real Decreto-lei 13/2022, do 26 de xullo, polo que se establece un novo sistema de cotización para os traballadores por conta propia ou autónomos e mellórase a protección por cesamento de actividade (BOE do 27 de xullo), concretou que, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2023, as persoas traballadoras autónomas con traballadores ao seu cargo poderán practicar esta dedución nos termos e condicións previstas no artigo 68.2 da Lei do IRPE.

Requisitos para a aplicación da dedución

Os contribuíntes poderán aplicar esta dedución cando se cumpran os seguintes requisitos:

- Realizar contribucións empresariais a sistemas de previsión social imputadas a favor dos seus traballadores.
- Tales contribucións empresariais a favor destes traballadores teñen que realizarse en concreto a algún dos seguintes sistemas de previsión social:
 - Plans de pensións de emprego
 - Plans de previsión social empresarial
 - Plans de pensións reguladas na Directiva (UE) 2016/2341 do Parlamento Europeo e do Consello, do 14 de decembro de 2016, relativa ás actividades e a supervisión dos fondos de pensións de emprego
 - Mutualidades de previsión social que actúen como instrumento de **previsión social de que sexa promotor o contribuínte**

Véxase no capítulo 13 o apartado relativo a "[Reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social](#)".

Importe da dedución

Para determinar o importe total deducible deberá diferenciarse entre:

- Contribucións empresariais imputadas a favor de traballadores con retribucións brutas anuais inferiores a 27.000 euros: neste caso poderase practicar unha dedución do 10 por 100 de tales contribucións.
- Contribucións empresariais imputadas a favor de traballadores con retribucións brutas anuais iguais ou superiores a 27.000 euros: neste caso a dedución que hai que practicar será o resultado de aplicar a porcentaxe do 10 por 100 sobre a parte proporcional das contribucións empresariais imputadas que correspondan ao importe da retribución bruta anual indicado no punto anterior.

Exemplo

Don J.M.A.Z. desenvolve unha actividade económica cuxo rendemento neto se determina polo método de estimación directa.

O seu cadro de persoal é de 4 persoas empregadas. Unha delas percibe unha retribución bruta anual de 41.800 euros e as outras tres retribucións brutas anuais inferiores a 27.000 euros.

Durante 2024 achegou a un plan de pensións de emprego as seguintes cantidades a favor dos seus traballadores (que foron imputadas a estes en concepto de rendemento do traballo en especie):

- O traballador con retribución bruta anual de 41.800 euros: 2.500 euros
- Os traballadores con retribucións brutas anuais inferiores a 27.000 euros: 2000 euros (cada un)

Determinar o importe da dedución por contribucións empresariais a sistemas de previsión social empresarial que lle correspondería aplicar no exercicio 2024.

Solución :

- a. Polos traballadores con retribucións brutas anuais inferiores a 27.000 euros

$$10\% \text{ s/ } (2000 \text{ € contribución anual} \times 3 \text{ traballadores}) = 600 \text{ euros}$$

- b. Polo traballador con retribución bruta anual de 41.800 euros

$$10\% \text{ s/ } [(27.000 \div 41.800) \times 2.500 \text{ contribución anual}] = 161,48 \text{ euros}$$

Total a deducir $(600 + 161,48) = 761,48$

Artigo 39.1 LIS (Límite conxunto)

Normativa: Art. 69.2 Lei IRPF e 39.1 e 7. LIS

Os límites de dedución previstos no artigo 39.1 da LIS aplícanse no IRPF sobre a cota que resulte de minorar a suma das cotas íntegras, estatal e autonómica (recadros **[0545]** e **[0546]** da declaración), no importe total das deducións por investimento en vivenda habitual (no caso de contribuíntes aos que lles é aplicable o réxime transitorio desta dedución), por

investimento en empresas de nova ou recente creación, prevista no artigo 68.1 da Lei do IRPE, e por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial (Σ recadros **[0547]** e **[0548]**; recadros **[0549]**; **[0550]** e **[0551]**, respectivamente).

En relación con estes límites, o artigo 39.1 da LIS, establece que o importe das deducións para incentivar a realización de determinadas actividades (excluída a dedución por gastos de execución dunha produción estranxeira de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais ás que se refire o artigo 36.2 da LIS que non se suxeita a estes límites), aplicadas no período impositivo, **non poderán exceder conxuntamente do 25 por 100** da cota antes definida.

Non obstante, o devandito límite elévase **ao 50 por 100** cando o importe das deducións previstas nos **artigos 35** (deducións por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica) e **36 da LIS** (deducións por investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais), que corresponda a gastos e investimentos efectuados no propio período impositivo, **exceda do 10 por 100** da cota antes definida (isto é, a cota íntegra total do IRPF, minorada nas deducións por protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial e por investimentos en vivenda habitual e en empresas de nova ou recente creación).

Importante: o importe da dedución que aplique o contribuínte que participa no financiamento (financiador) deberá terse en conta aos efectos da aplicación do límite conxunto do 25 por 100. Non obstante, o devandito límite elevarase ao 50 por 100 cando o importe da dedución prevista nos apartados 1 e 3 do artigo 36 da LIS, que corresponda ao contribuínte que participa no financiamento, sexa igual ou superior ao 25 por 100 da cota á que se fai referencia ao inicio deste apartado. [(Σ recadros **[0545]** e **[0546]**) - (Σ recadros **[0547]** e **[0548]**; recadros **[0549]**; **[0550]** e **[0551]**)]. Véxanse os artigos 39.7 da LIS e 69 da Lei do IRPE.

Cando existan saldos pendentes de deducións de exercicios anteriores, o límite que proceda (25 por 100 ou 50 por 100) **aplicarase conxuntamente ás deducións do exercicio 2024 e aos saldos pendentes de exercicios anteriores**.

Atención: para os efectos do cálculo deste límite conxunto (25 por 100 ou 50 por 100) non se computará a dedución por producións cinematográficas estranxeiras en España prevista no artigo 36.2 da LIS).

3. Réximes especiais de deducións (Programas de apoio a acontecementos de excepcional interese público)

3.1. Regulación xeral e límites

Normativa: Art. 27 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro).

Delimitación de acontecemento de excepcional interese público

O artigo 27.1 da Lei 49/2002 define aos **programas de apoio a acontecementos de excepcional interese público** como "o conxunto de incentivos fiscais específicos aplicables ás actuacións que se realicen para asegurar o axeitado desenvolvemento dos acontecementos que, se é o caso, determinénse por Lei".

Porcentaxe e base de dedución

Pola súa banda, o artigo 27.2.d) e 3 da Lei 49/2002 establece como beneficio fiscal para os contribuíntes do **IRPF** que realicen actividades económicas en réxime de estimación directa a posibilidade de **deducir da cota íntegra do imposto ata o 15 por 100 dos gastos que**, en cumprimento dos plans e programas de actividades establecidas polo consorcio ou polo órgano administrativo correspondente, **realicen na propaganda e publicidade de proxección plurianual** que sirvan directamente para a promoción do respectivo acontecemento.

Con esta finalidade, considérase que os gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual cumpren os requisitos sinalados cando reúnen as condicións a que se refire o apartado 1 do artigo 8 do Real decreto 1270/2003, do 10 de outubro, polo que se aproba o Regulamento para a aplicación do réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado.

Nota: para estes fins, teñase en conta:

- A Resolución do 25 de xaneiro de 2018, da Dirección Xeral de Tributos, pola que aproba o Manual de aplicación dos beneficios fiscais correspondentes aos gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual, que sirvan para a promoción dos acontecementos de excepcional interese público (**BOE** do 2 de febreiro) contén as regras aplicables e,
- A Resolución do 9 de xuño de 2022, da Dirección Xeral de Tributos, pola que se interpretan criterios do Manual de aplicación dos beneficios fiscais previstos no apartado primeiro do artigo 27.3 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado, correspondentes aos gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual, que sirvan para a promoción dos acontecementos de excepcional interese público, aprobado pola Resolución do 25 de xaneiro de 2018 (**BOE** do 11 de xuño).

Cando o contido do soporte publicitario refírase de xeito esencial á divulgación do acontecemento, **a base da dedución** será o **importe total do gasto realizado**. **En caso contrario**, a base de dedución será o **25 por 100 do devandito gasto**.

Límites

a. Límite conxunto das deducións para incentivar a realización de determinadas actividades

Esta dedución computarase **conxuntamente** coas deducións reguladas nos artigos 35, 36, 38 e 38 ter da **LIS**, aos efectos dos límites que establece o artigo 39.1 da **LIS**.

Estes límites para o conxunto das deducións previstas no artigo 39.1 da LIS aplícanse no IRPE sobre a cota que resulte de minorar a suma das cotas íntegras, estatal e autonómica (recadros **[0545]** e **[0546]** da declaración), no importe total das deducións por investimento en vivenda habitual (no caso de contribuíntes ás que lle é aplicable o réxime transitorio desta dedución), por investimento en empresas de nova ou recente creación, prevista no artigo 68.1 da Lei do IRPE, e por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial (Σ recadros **[0547]** e **[0548]**; **[0549]**; **[0550]** e **[0551]**).

En relación con estes límites, o artigo 39.1 da LIS establece que o importe das deducións (excluída a dedución por gastos execución dunha produción estranxeira de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais ás que se refire o artigo 36.2 da LIS que non se suxeita a estes límites), aplicadas no período impositivo, **non poderán exceder conxuntamente do 25 por 100 da cota antes definida.**

Non obstante, o devandito límite **elévase ao 50 por 100 cando o importe das deducións previstas nos artigos 35 e 36 da LIS** (este último desde o 1 de xaneiro de 2021), que corresponda a gastos e investimentos efectuados no propio período impositivo, **exceda do 10 por 100 da cota total do imposto**, minorada nas deducións por protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial e por investimentos en vivenda habitual e en empresas de nova ou recente creación.

Cando existan saldos pendentes de deducións de exercicios anteriores, o límite que proceda (25 por 100 ou 50 por 100) aplicarase conxuntamente ás deducións do exercicio 2024 e aos saldos pendentes de exercicios anteriores.

b. Límite adicional

No referente aos límites da dedución, ademais do xeral ao que se fixo referencia no apartado anterior, o importe desta dedución está suxeito a outro adicional que consiste en que **non pode exceder do 90 por 100 das doazóns efectuadas ao consorcio, entidades de titularidade pública ou entidades** a que se refire o artigo 2 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, encargadas da realización de programas e actividades relacionadas co acontecemento ao longo de toda a duración do programa.

De aplicarse a dedución obxecto de exame neste apartado por gastos vinculados a acontecementos de excepcional interese público, as doazóns a que se refire o parágrafo anterior non poderán acollerse a calquera dos incentivos fiscais previstos na citada Lei 49/2002.

3.2. Gastos realizados no exercicio vinculado a acontecementos de excepcional interese publico

Cadro réximes especiais de dedución (Acontecementos de excepcional interese público vixente no exercicio)

Réximes especiais de dedución

Acontecementos de excepcional interese público	% dedución	Límite conxunto
"Alacant 2021. Saída Volta ao Mundo a Vela"	15 por 100	25/50 por 100
"Plan de Fomento da ópera na Rúa do Teatro Real "	15 por 100	25/50 por 100
"Andalucía Valderrama Masters 2022/2024"	15 por 100	25/50 por 100
"IX Centenario da Reconquista de Sigüenza"	15 por 100	25/50 por 100
"50 aniversario do falecemento de Clara Campoamor. 90 anos do inicio dunha democracia plena"	15 por 100	25/50 por 100
"Novas Metas II"	15 por 100	25/50 por 100
"Programa Deporte Inclusivo II"	15 por 100	25/50 por 100
"Bicentenario da Policía Nacional"	15 por 100	25/50 por 100
"Plan 2030 de Apoio ao Deporte de Base"	15 por 100	25/50 por 100
"Universo Muller III"	15 por 100	25/50 por 100
"Programa de preparación dos deportistas españois dos Xogos de París 2024"	15 por 100	25/50 por 100
"100 anos do falecemento de Joaquín Sorolla"	15 por 100	25/50 por 100
"20 Aniversario da primavera Sound"	15 por 100	25/50 por 100
"Centenario do nacemento de Vitoria da Ángeles "	15 por 100	25/50 por 100
"Conmemoración do 50 aniversario da morte do artista español Pablo Picasso "	15 por 100	25/50 por 100
"Todos contra o cancro"	15 por 100	25/50 por 100
"Ano de Investigación Santiago Ramón y Cajal 2022"	15 por 100	25/50 por 100
"Ano Xubilar Lebaniego 2023-2024"	15 por 100	25/50 por 100

Acontecementos de excepcional interese público	% dedución	Límite conxunto
"7ª Conferencia Mundial sobre Turismo Enolóxico da OMT 2023"	15 por 100	25/50 por 100
"Caravaca de la Cruz 2024. Ano Xubilar"	15 por 100	25/50 por 100
"Bicentenario do Ateneo de Madrid"	15 por 100	25/50 por 100
"Barcelona Equestrian Challenge (4ª Edición)"	15 por 100	25/50 por 100
"200 ANIVERSARIO DO PASSEIG DE GRÁCIA"	15 por 100	25/50 por 100
"Reconstrución da Piscina Histórica cuberta de saltos do Club Natació Barcelona (CNB)"	15 por 100	25/50 por 100
"ALIMENTARIA 2022"	15 por 100	25/50 por 100
"HOSTELCO 2022"	15 por 100	25/50 por 100
"Barcelona Music Lab. O futuro da música "	15 por 100	25/50 por 100
"South Summit 2022-2024"	15 por 100	25/50 por 100
"Inauguración da Galería das Coleccións Reais"	15 por 100	25/50 por 100
"Centenario do Hóckey 1923-2023"	15 por 100	25/50 por 100
"60 aniversario do Festival Porta Ferrada"	15 por 100	25/50 por 100
"Programa EN PLAN BEN"	15 por 100	25/50 por 100
"Ryder Cup 2031"	15 por 100	25/50 por 100
"Open Barcelona-trofeo Conde de Godó"	15 por 100	25/50 por 100
"125 aniversario do Real Club de Tennis Barcelona"	15 por 100	25/50 por 100
"750 aniversario do Consolat do Mar "	15 por 100	25/50 por 100
"Congreso da Unión Internacional de Arquitectos"	15 por 100	25/50 por 100

Acontecementos de excepcional interese público	% dedución	Límite conxunto
"Festival Internacional Sónar de Música, Creativitat i Tecnologia"	15 por 100	25/50 por 100
"XXXVII Copa América Barcelona"	15 por 100	25/50 por 100
"Programa deportivo "RETO DE"	15 por 100	25/50 por 100
"Celebración da Bienal Manifesta 15 Barcelona"	15 por 100	25/50 por 100

Importante: os investimentos realizados no exercicio por entidades en réxime de atribución de rendas (sociedades civís que non sexan contribuíntes do Imposto sobre Sociedades, herdanzas xacentes, comunidades de bens, etc.) que determinen os seus rendementos netos en estimación directa, en calquera das súas dúas modalidades, poderán ser obxecto de dedución por cada un dos socios, herdeiros, comuneiros ou partícipes en proporción á súa participación no resultado da entidade.

Regulación específica de cada acontecemento

Coa finalidade de incentivar a participación privada na celebración de determinados acontecementos de excepcional interese público, no exercicio 2024 poden acollerse aos réximes especiais de deducións e gastos realizados no devandito exercicio que estean vinculados aos seguintes eventos:

- **"Alacant 2021. Saída Volta ao Mundo a Vela"** establecida na disposición adicional terceira do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio) e modificado pola disposición final oitava da Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes (BOE do 22 de decembro).
- **"Plan de Fomento da ópera na Rúa do Teatro Real"** establecido, para as tempadas artísticas 2020/2021, 2021/2022 e 2022/2023, na disposición adicional quinta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio), e, para as tempadas artísticas 2023/2024, 2024/2025 e 2025/2026, pola disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **"Andalucía Valderrama Masters 2022/2024"** establecido pola disposición adicional septuaxésimo terceira da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).
- **"IX Centenario da Reconquista de Sigüenza"** establecido pola disposición adicional septuaxésimo oitava da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).
- **"50 aniversario do falecemento de Clara Campoamor. 90 anos do inicio dunha**

democracia plena” establecida pola disposición adicional octoxésimo terceira da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).

- **“Novas Metas II**” establecido pola disposición adicional octoxésimo quinta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).
- **“Programa Deporte Inclusivo II**” establecido pola disposición adicional nonaxésimo cuarta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).
- **“Bicentenario da Policía Nacional**” establecido pola disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Plan 2030 de Apoio ao Deporte de Base**” establecido pola disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Universo Muller III**” establecido pola disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Programa de preparación dos deportistas españois dos Xogos de París 2024**”, establecido pola disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“100 anos do falecemento de Joaquín Sorolla**”, establecido pola disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“20 Aniversario da primavera Sound**”, establecido pola disposición adicional sesaxésimo quinta da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Centenario do nacemento de Vitoria da Ángeles ”**, establecido pola disposición adicional sesaxésimo sexta da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Conmemoración do 50 aniversario da morte do artista español Pablo Picasso ”**, establecido pola disposición adicional sesaxésimo sétima de Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Todos contra o cancro**”, establecido pola disposición adicional sesaxésimo oitava da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Ano de Investigación Santiago Ramón y Cajal 2022**”, establecido pola disposición adicional sesaxésimo novena da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Ano Xubilar Lebaniego 2023-2024**”, establecido pola disposición adicional septuaxésima da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“7.ª Conferencia Mundial sobre Turismo Enolóxico da OMT 2023**”, establecido pola disposición adicional septuaxésimo segunda da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Caravaca de la Cruz 2024. Ano Xubilar**”, establecido pola disposición adicional septuaxésimo terceira da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Bicentenario do Ateneo de Madrid**”, establecido pola disposición adicional

septuaxésimo cuarta da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).

- **“Barcelona Equestrian Challenge (4ª Edición)”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo quinta da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“200 ANIVERSARIO DO PASSEIG DE GRÁCIA”** establecido pola disposición adicional septuaxésimo sexta da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Reconstrución da Piscina Histórica cuberta de saltos do Club Natació Barcelona (CNB)”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo oitava da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“ALIMENTARIA 2022”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo novena de Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“HOSTELCO 2022”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo novena da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“Barcelona Music Lab. O futuro da música ”**, establecido pola disposición adicional octoxésima da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 (BOE do 29 de decembro).
- **“South Summit 2022-2024”** establecido pola disposición adicional sexta eal Decreto-lei 10/2022, do 13 de maio, polo que se establece con carácter temporal un mecanismo de axuste de custos de produción para a redución do prezo da electricidade no mercado maiorista (BOE do 14 de maio) e pola disposición adicional oitava da Lei 17/2022, do 5 de setembro, pola que se modifica a Lei 14/2011, do 1 de xuño, da Ciencia, a Tecnoloxía e a Innovación (BOE do 6 de setembro).
- **“Inauguración da Galería das Coleccións Reais”** establecido pola disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“Centenario do Hóckey 1923-2023”** establecido pola disposición adicional sesaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“60 aniversario do Festival Porta Ferrada”** establecido pola disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“Programa EN PLAN BEN”** establecido pola disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“Ryder Cup 2031”** establecido pola disposición adicional sesaxésimo quinta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“Open Barcelona-trofeo Conde de Godó”** establecido pola disposición adicional sesaxésimo sexta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“125 aniversario do Real Club de Tennis Barcelona”** establecido pola disposición adicional sesaxésimo sexta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“750 aniversario do Consolat do Mar ”** establecido pola disposición adicional

sesaxésimo sétima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).

- **“Congreso da Unión Internacional de Arquitectos”** establecidos pola disposición adicional sesaxésimo oitava da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“Festival Internacional Sónar de Música, Creativitat i Tecnologia”** establecido pola disposición adicional sesaxésimo novena da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **“XXXVII Copa América Barcelona”** establecido pola disposición adicional cuarta da Lei 26/2022, do 19 de decembro, pola que se modifica a Lei 38/2015, do 29 de setembro, do sector ferroviario (BOE do 20 de decembro), e o seu réxime fiscal específico pola disposición final trixésimo sexta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
- **Programa deportivo “RETO DE”** establecido pola disposición adicional décimo oitava da Lei 39/2022, do 30 de decembro, do Deporte (BOE do 31 de decembro).
- **Celebración da Bienal Manifesta 15 Barcelona** establecido pola disposición adicional décimo quinta do Real Decreto-lei 1/2023, do 10 de xaneiro, de medidas urxentes en materia de incentivos á contratación laboral e mellora da protección social das persoas artistas (BOE do 11 de xaneiro).

Importante: a certificación da adecuación dos gastos realizados aos obxectivos e plans de cada un dos programas anteriormente sinalados será competencia do respectivo consorcio ou órgano administrativo, conforme ao que se dispón no artigo 27.2. b) da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro).

3.3. Saldos pendentes de aplicación de programas de apoio finalizado con anterioridade a 1 de xaneiro de 2024

Importante: teñase en conta que os acontecementos "Alacant 2021. Saída Volta ao Mundo a Vela", "Plan de Fomento da ópera na Rúa do Teatro Real", "Andalucía Valderrama Masters 2022/2024", "IX Centenario da Reconquista de Sigüenza", "50 aniversario do falecemento de Clara Campoamor. 90 anos do inicio dunha democracia plena", "Novas Metas II", "Programa Deporte Inclusivo II", "Bicentenario da Policía Nacional", "Plan 2030 de Apoio ao Deporte de Base", "Universo Muller III", "Programa de preparación dos deportistas españois dos Xogos de París 2024", "100 anos do falecemento de Joaquín Sorolla", "20 Aniversario da primavera Sound", "Centenario do nacemento de Vitoria da Ángeles", "Commemoración do 50 aniversario da morte do artista español Pablo Picasso", "Todos contra o cancro", "Ano de Investigación Santiago Ramón y Cajal 2022", "Ano Xubilar Lebaniego 2023-2024", "7.ª Conferencia Mundial sobre Turismo Enolóxico da OMT 2023", "Caravaca de la Cruz 2024. Ano Xubilar", "Bicentenario do Ateneo de Madrid", "Barcelona Equestrian Challenge (4ª Edición)", "200 ANIVERSARIO DO PASSEIG DE GRÀCIA", "Reconstrución da Piscina Histórica cuberta de saltos do Club Natació Barcelona (CNB)", "ALIMENTARIA 2022" e "HOSTELCO 22", "Barcelona Music Lab. O futuro da música", "Global Mobility Call -GMC", "South

Summit 2022-2024”, “Inauguración da Galería das Coleccións Reais”, “Centenario do Hóckey 1923-2023”, 60 aniversario do Festival Porta Ferrada”, “Programa EN PLAN BEN”, “Ryder Cup 2031”, “Open Barcelona-trofeo Conde de Godó”, “125 aniversario do Real Club de Tennis Barcelona”, “750 aniversario do Consolat do Mar”, “Congreso da Unión Internacional de Arquitectos”, “Festival Internacional Sónar de Música, Creativitat i Tecnologia”, “XXXVII Copa América Barcelona”, Programa deportivo “RETO DE” e “Celebración da Bienal Manifesta 15 Barcelona”, iniciaron a súa vixencia nos exercicios 2020, 2021, 2022 e 2023 aínda que manteñan a mesma en, polo que xunto ás deducións gastos realizados no exercicio 2024 poden quedar saldos pendentes de aplicar de tales réximes de exercicios anteriores.

As cantidades correspondentes a gastos realizados vinculados a acontecementos de excepcional interese público que non poidan ser deducidas no período impositivo poderán aplicarse nas liquidacións dos períodos impositivos que conclúan nos 15 anos inmediatos e sucesivos, e o cómputo dos prazos para a aplicación das deducións poderá diferirse nos termos previstos no artigo 39.1 da LIS.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Por esta razón, malia finalizar a súa vixencia con anterioridade ao inicio do presente exercicio, aínda resulta aplicable a dedución correspondente aos saldos pendentes que correspondan, entre outros, aos seguintes réximes especiais:

- **“Alacant 2008. Volta ao Mundo a Vela”** establecida na disposición adicional décimo quinta da Lei 42/2006, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2007 (BOE do 29 de decembro).
- **“Barcelona World Race”** establecido na disposición adicional décimo sexta da Lei 42/2006, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2007 (BOE do 29 de decembro).
- **“33ª Copa do América”** establecido na disposición adicional trixésimo primeira da Lei 51/2007, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2008 (BOE do 27 de decembro).
- **“Guadalquivir Río de Historia”** establecida na disposición adicional trixésimo segunda da Lei 51/2007, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2008 (BOE do 27 de decembro) e disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Conmemoración do Bicentenario da Constitución de 1812”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 51/2007, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2008 (BOE do 27 de decembro) e na disposición final undécima da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Londres 2012”** establecido na disposición adicional quincuaxésima da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“Ano Santo Xacobeo 2010”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo primeira da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“IX Centenario de Santo Domingo de la Calzada e do Ano Xubilar Calceatense”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo segunda da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“Caravaca Xubilar 2010”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“Ano Internacional para a Investigación en Alzheimer e enfermidades neurodexenerativas relacionadas: Alzheimer Internacional 2011”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“Ano Hernandiano. Orihuela 2010”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo quinta da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“Centenario da Costa Brava”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo sexta da Lei 2/2008, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2009 (BOE do 24 de decembro).
- **“Symposium Conmemorativo do 90 Aniversario do Salón Internacional do Automóbil de Barcelona 2009”**

establecido na disposición final primeira da Lei 4/2008, do 23 de decembro (BOE do 25 de decembro).

- **“Misteri de Elx”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo segunda da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Ano Xubilar Guadalupense 2010”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Xornadas Mundiais da mocidade 2011”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Conmemoración do Milenio da fundación do Reino de Granada”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Solar Decathlon Europe 2010 e 2012”** establecido na disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **“Volta ao mundo a Vela, Alacant 2011”** establecido na disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro), coa modificación introducida pola disposición adicional terceira da Lei 31/2011, do 4 de outubro (BOE do 5 de outubro).
- **“Google Lunar X Prize”** establecido na disposición adicional sesaxésimo sétima da Lei 26/2009, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2010 (BOE do 24 de decembro).
- **V centenario do nacemento en Trujillo de Francisco de Orellana, descubridor das Amazonas “2011: ANO ORELLANA”** establecido na disposición adicional quincuaxésima da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2011 (BOE do 23 de decembro).
- **Campionato do Mundo de Baloncesto de Seleccións Nacionais en Categoría Absoluta “Mundobasket 2014”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo primeira da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2011 (BOE do 23 de decembro).
- **“Campionato do Mundo de Balonmán Absoluto Masculino de 2013”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo segunda da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2011 (BOE do 23 de decembro).
- **“Tricentenario da Biblioteca Nacional de España”** establecida na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2011 (BOE do 23 de decembro).
- **“IV Centenario do falecemento do pintor Doménico Theotocópuli, coñecido como O Greco”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2011 (BOE do 23 de decembro) e na disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“VIII Centenario da Catedral de Santiago de Compostela”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo sexta da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2011 (BOE do 23 de decembro) e na disposición adicional sesaxésimo sexta da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Vitoria-Gasteiz Capital Verde Europea 2012”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo primeira da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Campionato do Mundo de Vela (ISAF) Santander 2014”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo segunda da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“A Árbore é Vida”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **IV Centenario das relacións de España e o Xapón a través do programa de actividades do “Ano de España no Xapón”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Patrimonio Novo e 4º Foro Xuvenil Iberoamericano do Patrimonio Mundial”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sexta da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Programa Universiada do inverno de Granada 2015”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño), modificada pola disposición final décima oitava da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Campionato do Mundo de Ciclismo en Carretera Ponferrada 2014”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño), modificada pola disposición final segunda da Lei 13/2014, do 14 de xullo, de transformación do Fondo para o Financiamento dos Pagamentos a Provedores (BOE do 15 de xullo).
- **“Creación do Centro de Categoría 2 UNESCO en España, dedicado á Arte Rupestre e Patrimonio Mundial”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).

- **“Barcelona World Jumping Challenge”**, establecido na disposición adicional sesaxésima da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Campionato do Mundo de Natación Barcelona 2013”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“40º aniversario da Convención do Patrimonio Mundial (París, 1972)”** establecido na disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **Campionato do Mundo de Tiro Olímpico “Las Gabias 2014”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo quinta da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“500 anos de Bula Papal”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo sétima da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“2012 Ano das Culturas, a Paz e a Liberdade”** establecida na disposición adicional sesaxésimo oitava da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Ano da Neurociencia”** establecido na disposición adicional sesaxésimo novena da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Conmemorativo do VIII Centenario da Batalla da Navas de Tolosa (1212) e do V da conquista, anexión e incorporación de Navarra ao reino de Castilla (1512)”** establecido na disposición adicional septuaxésimo sexta da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Ano Santo Xubilar Mariano 2012-2013 en Almonte (Huelva)”**, establecido na disposición adicional septuaxésimo oitava da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“2014 Ano Internacional da Dieta Mediterránea”**, establecido na disposición adicional octoxésima da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2012 (BOE do 30 de xuño).
- **“Candidatura de Madrid 2020”**, establecido na disposición adicional décimo sétima do Real Decreto-lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade (BOE do 14 de xullo).
- **“3ª edición do Barcelona World Race”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **Programa de preparación dos deportistas españois dos xogos do “Río de Xaneiro 2016”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **Actos de celebración do “VIII Centenario da Peregrinación de San Francisco de Asís a Santiago de Compostela (1214-2014)”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **“V Centenario do Nacimiento de Santa Teresa a celebrar no ano 2015”**, establecido na disposición adicional sesaxésima da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **“Ano Junípero Serra 2013”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **Volta ao mundo a vela “Alacant 2014”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **“Ano Santo Xubilar Mariano 2013-2014 no Real Ilustre e Fervoroso Irmandade e Confraría de Nazarenos da nosa Señora da Rosario, O noso Pai Jesús da Sentenza e María Santísima da Esperanza Macarena na cidade de Sevilla”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013 (BOE do 28 de decembro).
- **“Donostia/San Sebastián, Capital Europea da Cultura 2016”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo segunda da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Expo Milán 2015”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Campionato do Mundo de Escalada 2014, Xixón”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Campionato do Mundo de Patinaxe Artística Reus 2014”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo quinta da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Madrid Horse Week”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo sexta da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“III Centenario da Real Academia Española”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“A Coruña 2015 - 120 anos despois”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei

22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro), modificada por disposición adicional novena do Real Decreto-lei 8/2014, do 4 de xullo, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia (BOE do 5 de xullo).

- **“IV Centenario da segunda parte do Quixote ”** establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“World Challenge LFP/85.º Aniversario da Liga ”** establecido na disposición adicional sesaxésima da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Xogos do Mediterráneo de 2018”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro) e modificado pola disposición final vixésimo quinta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“Sesenta Edición do Festival Internacional de Teatro Clásico de Mérida”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Ano da Biotecnoloxía en España”** establecida na disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 22/2013, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2014 (BOE do 26 de decembro).
- **“Plan director para a recuperación do Patrimonio Cultural de Lorca”**, establecido na disposición adicional décimo terceira da Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia. (BOE do 17 de outubro).
- **“200 Aniversario do Teatro Real e o Vixésimo Aniversario da reapertura do Teatro Real ”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro) e modificado pola disposición final vixésimo novena da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“IV Centenario da morte de Miguel de Cervantes”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“VIII Centenario da Universidade de Salamanca”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo quinta da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro) e modificado pola disposición final trixésimo cuarta. Dous da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **“Programa Xerez, Capital mundial do Motociclismo ”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sexta da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Cantabria 2017, Liébana Ano Xubilar”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro) e modificado pola disposición final trixésimo cuarta. Tres da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **“Programa Universo Muller”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro) e modificado pola disposición final vixésimo novena da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“60 Aniversario da Fundación da Escola de Organización Industrial”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro) e modificado pola disposición final vixésimo novena da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“Encontro Mundial nas Estrelas (EME) 2017”**, establecido na disposición adicional sesaxésima da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Ano internacional da luz e das tecnoloxías baseadas na luz ”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“ORC Barcelona World Championship 2015”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Barcelona Equestrian Challenge”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Women’s Hóckey World League Round 3 Events 2015”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo quinta da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Centenario da Real Federación Andaluza de Fútbol 2015”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo oitava da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro).
- **“Barcelona Mobile World Capital”**, establecido pola disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 36/2014,

do 26 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2015 (BOE do 30 de decembro)

- **“Foro Iberoamericano de Cidades”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo primeira da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“II Centenario do Museo Nacional do Prado ”**, establecido na disposición adicional cuadraxésimo novena da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“20 Aniversario da Reapertura do Gran Teatro do Liceo de Barcelona e o bicentenario da creación da Societat dAccionistes”**, establecido na disposición adicional quincuaxésima da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro) e modificado pola disposición final cuadraxésimo primeira. Un da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **“Plan Decenio Málaga Cultura Innovadora 2025”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo segunda da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“XX Aniversario da Declaración de Cuenca como Cidade Patrimonio da Humanidade ”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo terceira da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro) e modificado pola disposición final trixésimo terceira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“Campionatos do Mundo FIS de Freestyle e Snowboard Sierra Nevada 2017”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo cuarta da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Vixésimo quinto aniversario do Museo Thyssen-bornemisza ”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo quinta da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Campionato de Europa de Wáter-polo Barcelona 2018”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sexta da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Centenario do nacemento de Camilo José Cela”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro) e modificado pola disposición final trixésimo terceira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“2017: Ano da retina en España”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Caravaca de la Cruz 2017. Ano Xubilar”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Plan 2020 de Apoio ao Deporte de Base”**, establecido na disposición adicional sesaxésima da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“2150 aniversario de Numancia”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“V Centenario do falecemento de Fernando o Católico ”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“525 Aniversario do Descubrimento de América en Palos de la Frontera (Huelva)”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Prevención da Obesidade. Alixeira a túa vida”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro) e modificado pola disposición final cuadraxésimo primeira. Dous da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **“75 Aniversario de William Martin; O legado inglés”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo quinta da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **Evento da saída desde a cidade de Alacant da volta ao mundo a vela “Alacant 2017”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo sexta da Lei 48/2015, do 29 de outubro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2016 (BOE do 30 de outubro).
- **“Programa de preparación dos deportistas españois dos Xogos de Toquio 2020”**, establecido pola disposición final primeira do Real Decreto-lei 3/2017, do 17 de febreiro, polo que se modifica a Lei Orgánica 3/2013, do 20 de xuño, de protección da saúde do deportista e loita contra a dopaxe na actividade deportiva, e adáptase ás modificacións introducidas polo Código Mundial Antidopaxe de 2015 (BOE do 18 de febreiro).
- **“25 Aniversario da Casa América”**, establecido na disposición adicional quincuaxésimo novena da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **“World Roller Games Barcelona 2019”**, establecido na disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).

- **"Madrid Horse Week 17/19"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo segunda da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"A Liga World Challenge"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo terceira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"V Centenario da expedición da primeira volta ao mundo de Fernando de Magallanes e Juan Sebastián Elcano"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño) e modificado pola disposición final cuarta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **"25 aniversario da declaración pola Unesco de Mérida como Patrimonio da Humanidade"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo quinta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño) e modificado pola disposición final cuadraxésimo segunda. Cinco da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Campeonatos do Mundo de Canoa 2019"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo sexta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"250 Aniversario do Foro de Poboación de 1767 e Fundación das Novas Poboacións de Serra Morena e Andalucía"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo sétima da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"IV Centenario do nacemento de Bartolomé Esteban Murillo"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo oitava da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"Numancia 2017"**, establecido na disposición adicional sesaxésimo novena da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"PHotoEspaña. 20 aniversario"**, establecido na disposición adicional septuaxésima da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"IV Centenario da Plaza Mayor de Madrid"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo primeira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"XXX Aniversario da Declaración de Toledo como Cidade Patrimonio da Humanidade"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo segunda da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"VII Centenario do Arquivo da Coroa de Aragón"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo terceira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"Lorca, Aula da Historia"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo cuarta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"Plan de Fomento da Lectura (2017-2020)"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo quinta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"Plan 2020 de Apoio aos Novos Creadores Cinematográficos e á conservación e difusión da historia do cine español"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo sexta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"40 Aniversario do Festival Internacional de Teatro Clásico de Almagro"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo sétima da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño) e modificado pola disposición final cuadraxésimo segunda. Seis da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"I Centenario da Lei de Parques Nacionais de 1916"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo oitava da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **Beneficios fiscais aplicables ao "I Centenario do Parque Nacional de Ordesa e Monte Perdido"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo novena da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño) e modificado pola disposición final cuadraxésimo segunda. Sete da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **Beneficios fiscais aplicables ao "I Centenario do Parque Nacional dos Picos de Europa"**, establecido na disposición adicional octoxésima da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño) e modificado pola disposición final cuadraxésimo segunda. Oito da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"75º Aniversario da Escola Diplomática"**, establecido na disposición adicional octoxésimo primeira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"Teruel 2017. 800 Anos dos Amantes"**, establecido na disposición adicional octoxésimo segunda da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"40 Aniversario da Constitución Española"**, establecido na disposición adicional octoxésimo terceira da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"50º aniversario de Sitges-festival Internacional de Cine Fantástico de Catalunya"**, establecido na

disposición adicional octoxésimo cuarta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).

- **"Beneficios fiscais aplicables ao 50 aniversario da Universidade Autónoma de Madrid"**, establecido na disposición adicional octoxésimo quinta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"Ano Hernandiano 2017"**, establecido na disposición adicional octoxésimo sexta da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2017 (BOE do 28 de xuño).
- **"50 Edición do Festival Internacional de Jazz de Barcelona"** establecido na disposición adicional septuaxésimo segunda da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Centenarios do Real Sitio de Covadonga"**, establecido na disposición adicional septuaxésimo terceira da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Campionato Mundial Junior Balonmano Masculino 2019"** establecido na disposición adicional septuaxésimo cuarta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Campionato Mundial Balonmán Feminino 2021"** establecido na disposición adicional septuaxésimo quinta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **Andalucía Valderrama Masters** establecido na disposición adicional septuaxésimo sexta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo) e modificado pola disposición final quinta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **"A Transición: 40 anos de Liberdade de Expresión"** establecida na disposición adicional septuaxésimo sétima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Ceuta e a Lexión, 100 anos de unión"** establecida na disposición adicional septuaxésimo novena da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Campionato do Mundo de Tríatlon Multideporte Pontevedra 2019"** establecido na disposición adicional octoxésima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Bádminton World Tour"** establecido na disposición adicional octoxésimo primeira da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Novas Metas"** establecidas na disposición adicional octoxésimo segunda da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Barcelona Equestrian Challenge (3ª Edición)"** establecido na disposición adicional octoxésimo terceira da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Universo Muller II"** establecido na disposición adicional octoxésimo cuarta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Logroño 2021, noso V Centenario"** establecido na disposición adicional octoxésimo quinta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Centenario Delibes"** establecido na disposición adicional octoxésimo sexta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo) e modificado pola disposición final quinta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **"Ano Santo Xacobeo 2021"** establecido na disposición adicional octoxésimo sétima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo) e modificado pola disposición final quinta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **"VIII Centenario da Catedral de Burgos 2021"** establecido na disposición adicional octoxésimo oitava da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo) e modificado pola disposición final sétima da Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes (BOE do 22 de decembro).
- **"Deporte Inclusivo"** establecido na disposición adicional octoxésimo novena da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Plan 2020 de Apoio ao Deporte Base II"**, establecido na disposición adicional nonaxésima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"España, Capital do Talento Mozo"** establecido na disposición adicional nonaxésimo primeira da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Conmemoración do Centenario da Coroación da nosa Señora da Rocío (1919-2019)"** establecido na disposición adicional nonaxésimo segunda da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Traslado da Imaxe da nosa Señora da Rocío desde a Aldea á Vila de Almonte"** establecido na disposición adicional nonaxésimo terceira da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).

- **"Camino Lebaniego"** establecido na disposición adicional nonaxésimo cuarta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Ano Europeo do Patrimonio Cultural (2018)"** establecido na disposición adicional nonaxésimo quinta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Expo Dubai 2020"** establecido na disposición adicional nonaxésimo sexta da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo) e modificado pola disposición final décimo cuarta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **Enfermidades "Neurodexenerativas 2020. Ano Internacional da Investigación e Innovación"** establecida na disposición adicional nonaxésimo sétima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"Camiño da Cruz de Caravaca"** establecida na disposición adicional nonaxésimo oitava da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **XXV "Aniversario da Declaración pola UNESCO (Organización da Nacións Unidas para a Educación) do Real Monasterio de Santa María de Guadalupe como Patrimonio da Humanidade"** establecido na disposición adicional nonaxésimo novena da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo).
- **"AUTOMOBILE BARCELONA 2019"** establecido na disposición adicional centésima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2018 (BOE do 4 de xullo) e modificado pola disposición final quinta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **"Vixésimo quinta sesión da Conferencia das Partes da Convención Marco da Nacións Unidas sobre o Cambio Climático (COP25), décimo quinta sesión da Conferencia das Partes en Calidade de Reunión das Partes do Protocolo de Kyoto (COP-MOP15) e a segunda sesión da Conferencia das Partes como Reunión das Partes do Acordo de París (CMA2) e quincuaxésimo primeira reunión dos Órganos Subsidiarios da Convención, tanto do Órgano Subsidiario de Asesoramento Científico e Tecnolóxico (SBSTA) como do Órgano Subsidiario de Implantación (SBI)"** establecido no artigo 1 do Real Decreto-lei 15/2019, do 8 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes para a organización en España da XXV Conferencia da Nacións Unidas sobre o Cambio Climático (BOE do 11 de novembro).
- **Alacant 2021. Saída Volta ao Mundo a Vela**, establecido na disposición adicional terceira do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio) e modificado pola disposición final cuadraxésimo segunda. Un da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro), e pola disposición final oitava da Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes (BOE do 22 de decembro).
- **España País Convidado de Honor na Feira do Libro de Frankfurt en 2022** establecido na disposición adicional cuarta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio) e modificado pola disposición final cuadraxésimo segunda. Dous da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).
- **"Plan de Fomento da ópera na Rúa do Teatro Real"**, establecido na disposición adicional quinta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio) e modificado pola disposición adicional quincuaxésimo oitava, da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023. (BOE do 24 de decembro).
- **"175 Aniversario da construción do Gran Teatre do Liceu"**, establecido na disposición adicional sexta do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio).
- **"O tempo da Liberdade. Comuneiros V Centenario"** establecido pola disposición adicional novena do Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 6 de maio). Esta disposición adicional novena foi engadida polo artigo décimo primeiro da Lei 14/2021, do 11 de outubro, pola que se modifica o Real Decreto-lei 17/2020, do 5 de maio, polo que se aproban medidas de apoio ao sector cultural e de carácter tributario para facer fronte ao impacto económico e social do Covid-2019 (BOE do 13 de outubro).
- **"Gran Premio de España de Fórmula 1"**, establecido pola disposición adicional terceira do Real decreto - lei 26/2020, do 7 de xullo, de medidas de reactivación económica para facer fronte ao impacto do COVID-19 nos ámbitos de transportes e vivenda.
- **"Bicentenarios da independencia das Repúblicas Iberoamericanas"**, establecido pola disposición adicional sesaxésimo sétima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31 de decembro).
- **"150 Aniversario de creación da Academia de España en Roma"**, establecido pola disposición adicional

sesaxésimo oitava da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).

- **“125 aniversario da Asociación de Prensa de Madrid”** establecida pola disposición adicional sesaxésimo novena da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **Celebración do Summit “MADBLUE”**, establecido pola disposición adicional septuaxésima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“30 Aniversario da Escola Superior de Música Raíña Sofía ”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo primeira da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Ano Santo Guadalupense 2021”** establecido pola disposición adicional septuaxésimo segunda da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Torneo Davis Cup Madrid”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo cuarta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro) e modificado pola disposición final trixésimo primeira da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 ([BOE](#) do 29 de decembro).
- **“MADRID HORSE WEEK 21/23”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo quinta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Centenario do Rugby en España e da Uniu Esportiva Santboiana”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo sexta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Solheim Cup 2023”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo sétima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Barcelona Mobile World Capital”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo novena da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Valencia, Capital Mundial do Deseño 2022 / Valencia World Design Capital 2022”**, establecido pola disposición adicional octoxésima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Cincuenta aniversario da Universidade Nacional de Educación a Distancia (UNED)”** establecido pola disposición adicional octoxésimo primeira da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Centenario de Revista de Occidente”**, establecido pola disposición adicional octoxésimo segunda da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **V Centenario do falecemento de Elio Antonio de Nebrija”**, establecido pola disposición adicional octoxésimo cuarta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“250 aniversario do Museo Nacional de Ciencias Naturais (CSIC-MNCN)”** establecido pola disposición adicional octoxésimo sexta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Andalucía Rexión Europea do Deporte 2021”**, establecido pola disposición adicional octoxésimo sétima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“75 aniversario da Ópera en Oviedo”**, establecido pola disposición adicional octoxésimo oitava da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **Hábitos Saudables para o control do risco Cardiovascular “Aprender a coidarnos”**, establecido pola disposición adicional octoxésimo novena da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Mundiais Bádminton España”**, establecido pola disposición adicional nonaxésima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Centenario da Batalla de Covadonga-Cuadonga”**, establecido pola disposición adicional nonaxésimo primeira da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“VII Centenario da Catedral de Palencia 2021-2022”**, establecido pola disposición adicional nonaxésimo segunda da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“FITUR especial: recuperación turismo”**, establecido pola disposición adicional nonaxésimo terceira da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Valencia 2020-2021, Ano Xubilar. Camiño do Santo Cáliz”** establecido pola disposición adicional nonaxésimo quinta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Enfermedades Neurodegenerativas. Ano Internacional da Investigación e Innovación. Período 2021-2022”** establecido pola disposición adicional nonaxésimo sexta da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de

Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).

- **“50 aniversario do Hospital Sant Joan de Deu”**, establecido pola disposición adicional nonaxésimo sétima da Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2021 ([BOE](#) do 31 de decembro).
- **“Centenaria Federación Aragonesa de Fútbol”**, establecido pola disposición adicional sesaxésima da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 ([BOE](#) do 29 de decembro).
- **“Mundo Voluntario 2030 / 35.º Aniversario Plataforma do Voluntariado de España”**, establecido pola disposición adicional septuaxésimo primeira da Lei 22/2021, do 28 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2022 ([BOE](#) do 29 de decembro).
- **“Global Mobility Call”**, establecido pola disposición adicional quinta do Real Decreto-lei 3/2022, do 1 de marzo, de medidas para a mellora da sostibilidade do transporte de mercadorías por estrada e do funcionamento da cadea loxística, e polo que se traspón a Directiva (UE) 2020/1057, do 15 de xullo de 2020, pola que se fixan normas específicas con respecto á Directiva 96/71/CE e a Directiva 2014/67/UE para o desprazamento dos condutores no sector do transporte por estrada, e de medidas excepcionais en materia de revisión de prezos nos contratos públicos de obras ([BOE](#) do 2 de marzo).
- **Ano Santo Xubilar Santo Isidro Labrador**, establecido pola disposición adicional vixésimo novena da Lei 11/2022, do 28 de xuño, Xeral de Telecomunicacións ([BOE](#) do 29 de xuño).
- **“60 Aniversario Rallye Blendio Princesa de Asturias Cidade de Oviedo**, establecido pola disposición adicional sesaxésimo primeira da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023. ([BOE](#) do 24 de decembro).
- **“125 aniversario do Athletic Club 1898-2023”**, establecido pola disposición adicional sesaxésimo cuarta da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023. ([BOE](#) do 24 de decembro).

Dedución por investimento en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios afectos a actividades económicas

Aspectos a ter en conta para a súa aplicación

Normativa: Art. 68.2.b) Lei [IRPE](#)

1. Contribuíntes que poden aplicar a dedución

Poden aplicar esta dedución os contribuíntes do [IRPE](#) que realicen actividades económicas e que cumpran os requisitos para ser considerados como entidade de reducida dimensión, no exercicio en que se obteñan os rendementos obxecto de investimento.

Véxase o [concepto de entidade de reducida dimensión](#) que se comenta no Capítulo 7.

2. Obxecto e base da dedución

Darán dereito á dedución os **rendementos netos de actividades económicas dos exercicios 2023 ou do 2024 que se invistan en 2024** en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios afectos a actividades económicas desenvolvidas polo contribuínte.

Con esta finalidade enténdese que os rendementos netos de actividades económicas do período impositivo son obxecto de investimento cando se invista unha contía equivalente á parte da base liquidable xeral positiva do período impositivo que corresponda a tales rendementos, sen que en ningún caso a mesma contía poida entenderse investida en máis dun activo.

A base da dedución será a contía investida, isto é, a parte da base liquidable xeral positiva do período impositivo correspondente aos rendementos netos de actividades económicas do período impositivo obxecto de investimento en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios.

3. Prazo para realizar o investimento

O investimento en elementos patrimoniais afectos a actividades económicas deberá realizarse **no período impositivo en que se obteñan os rendementos obxecto de reinvestimento ou no período impositivo seguinte.**

O dereito á aplicación da dedución producirase no período impositivo en que se realiza o investimento, aínda que, estará condicionado á afectación do elemento patrimonial á actividade económica dentro do prazo de investimento.

O investimento entenderase efectuada na data en que se produza a posta a disposición dos elementos patrimoniais, incluso no suposto de elementos patrimoniais que sexan obxecto dos contratos de arrendamento financeiro aos que se refire o apartado 1 da disposición adicional terceira da Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito. Non obstante, neste último caso, a dedución estará condicionada, con carácter resolutorio, ao exercicio da opción de compra.

Precisión: a Lei 26/1988, do 29 de xullo, sobre disciplina e intervención das entidades de crédito foi derogada, con efectos a partir do 28 de xuño de 2014, pola letra e) da disposición derogatoria da Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito

A posta a disposición dos elementos patrimoniais ten que ser entendida como dispoñibilidade da cousa obxecto do contrato, isto é, a entrega da mesma que constitúe o xeito de adquisición do dominio por parte do adquirente.

A dedución practicarase na **cota íntegra correspondente ao período impositivo en que se efectúe o investimento.**

4. Porcentaxe de dedución

- ◦ **5 por 100**, con carácter xeral.
- **2,5 por 100**, nos seguintes casos:
 - a) Se no exercicio en que se obtiveron os rendementos reinvestidos aplicouse a redución do 20 por 100 do rendimento neto positivo declarado, prevista no artigo 32.3 da Lei do IRPF para os contribuíntes que inicien o exercicio dunha actividade económica e determinen o rendimento neto da mesma conforme ao método de estimación directa.
 - b) Se os rendementos reinvestidos orixinaron o dereito á dedución polas rendas obtidas en Ceuta ou Melilla do artigo 68.4 da Lei do IRPF no exercicio en que se obtiveron ou orixinou o dereito á dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma 2024, previsto na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei do IRPF.

Resultará aplicable a porcentaxe do 5 por 100 se no exercicio en que se obtiveron os rendementos reinvestidos non se aplicou a dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla ou, se é o caso, a dedución polas rendas obtidas na illa da Palma, nin a redución por inicio de actividade do artigo 32.3 da Lei do IRPE, aínda que a devandita dedución ou redución aplíquesse no exercicio seguinte (exercicio do investimento).

5. Límites

O importe da dedución **non poderá exceder da suma da cota íntegra estatal e autonómica** do período impositivo en que se obtiveron os rendementos netos de actividades económicas.

Cando se aplique a dedución en 2024 como consecuencia do investimento dos rendementos netos obtidos en 2023 e neste último período optásese pola tributación conxunta, o límite da cota anteriormente citado será o que corresponda ao contribuínte que realiza o investimento.

6. Permanencia no patrimonio do contribuínte de elementos patrimoniais obxecto de investimento

Os elementos patrimoniais obxecto de investimento deberán permanecer en funcionamento no patrimonio do contribuínte, agás perda xustificada, durante un prazo de 5 anos, ou durante a súa vida útil de resultar inferior.

A transmisión dos elementos patrimoniais obxecto do investimento antes da finalización do prazo de tempo esixido de mantemento, determinará a perda da dedución e, polo tanto, o importe da devandita dedución debe ingresarse na liquidación do período impositivo en que se manifesta o incumprimento, canda os xuros de mora que correspondan.

Non obstante, non se perderá a dedución se se produce a transmisión dos elementos patrimoniais obxecto de investimento antes da finalización do prazo sinalado no parágrafo anterior e invístese o importe obtido ou o valor neto contable, se fóra menor, nos termos establecidos para ter dereito a esta dedución.

En relación con este requisito, a entidade conta cun prazo de dous anos desde o inicio do período impositivo en que se produce a transmisión ata a finalización do período impositivo seguinte, para efectuar o investimento.

7. Incompatibilidade

Esta dedución é incompatible, en relación cos mesmos bens coa aplicación da liberdade de amortización, coa dedución por investimentos regulados no artigo 94 da Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias, e coa reserva para investimentos nas Canarias regulada no artigo 27 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias.

Exemplo: Dedución por investimento en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios afectos a actividades económicas

Don P.H.V. é titular dunha actividade económica cuxo rendemento neto se determina polo método de estimación directa, modalidade normal.

Durante 2024 cumpre os requisitos para ser considerada entidade de reducida dimensión e obtén uns rendementos netos da actividade por importe de 45.000 euros, sendo a base liquidable xeral do exercicio que se corresponde con eses rendementos de 43.200 euros e a suma da súa cota íntegra estatal e autonómica de 10.673 euros.

O 5 de setembro de 2024 cos rendementos obtidos no exercicio adquire maquinaria nova para a súa empresa por un importe de 25.000 euros que lle é entregada en novembro dese ano.

Determinar o importe da dedución por investimento.

Solución:

Rendementos netos de actividades económicas do exercicio 2024: 45.000

Cantidade investida en 2024⁽¹⁾ = 25.000

Base da dedución (cantidade investida co límite de 43.200) ⁽²⁾ = 25.000

Importe da dedución: $(25.000 \times 5 \%)$ ⁽³⁾ = 1.250

Límite máximo do importe (suma da súa cota íntegra estatal e autonómica) = 10.673

Notas ao exemplo:

(1) O importe dos rendementos netos de actividades económicas obtidos en 2024 que se invisten en elementos novos afectos farase constar no recadro **[0833]** do anexo A.5 da declaración. [\(Volver\)](#)

(2) É o importe con dereito a dedución co límite da base liquidable xeral positiva do 2024 que corresponda a tales rendementos e consignarase no recadro **[0834]** do anexo A.5 da declaración. [\(Volver\)](#)

(3) O importe da dedución non excede da suma da cota íntegra estatal e autonómica do exercicio 2024 polo que, neste caso, consignarase na súa totalidade no recadro **[0835]** do anexo A.5 da declaración. [\(Volver\)](#)

Atención: no anexo A.6 da declaración, farase constar no recadro **[0830]** o importe dos rendementos netos de actividades económicas obtidos en 2023 que se invisten en 2024 en elementos novos afectos e nos recadros **[0831]** e **[0832]**, respectivamente, o importe con dereito a dedución e o importe da dedución. De igual xeito cando se trate de rendementos obtidos no 2024 que se invisten nese mesmo exercicio en elementos novos afectos, consignarase o seu importe no recadro **[0833]** e nos recadros **[0834]** e **[0835]**, respectivamente, o importe con dereito a dedución e o importe da dedución.

Réxime especial dos investimentos empresariais nas Canarias

1. Deducións por investimentos nas Canarias

Cadro: Dedución por investimentos nas Canarias

Os investimentos que permanezan no arquipélago canario, realizadas por persoas físicas que desenvolvan actividades económicas nas Canarias e determinen os seus rendementos en estimación directa, poderán acollerse ao Réxime Xeral de deducións previstas na LIS coas porcentaxes e límites específicos sinalados no cadro seguinte.

Nota: teñase en conta que aínda que se inclúe neste cadro a nova dedución por contribucións empresariais a sistemas de previsión social empresarial do artigo 38 ter da LIS, a devandita dedución aplícase nas Canarias sen ningunha especialidade con respecto ao réxime xeral.

Importante: estas deducións son incompatibles coa dedución por investimento en elementos novos do inmovilizado material ou investimentos inmobiliarios afectos a actividades económicas.

Modalidades de investimentos		Porcentaxe de dedución	Límite conxunto
Por investimentos en actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica (art. 35 <u>LIS</u>):	En investigación e desenvolvemento (art. 35.1 LIS)	45/75,6/28 por 100 37 por 100 (adicional)	60 por 100 ou 90 por 100, en xeral para Canarias
	En innovación tecnolóxica (art. 35.2 LIS)	45 por 100	70 por 100 ou 100 por 100 (para illas da Palma, A Gomera e El Hierro) (1)
Por investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais (art. 36 <u>LIS</u>):	En producións españolas de longametraxes, curtametraxes cinematográficas e de series audiovisuais (art. 36.1 LIS)	54/45 por 100	
	En producións estranxeiras de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais -por gastos de execución realizada en territorio español - (art. 36.2 LIS)	54/45 por 100 (excluída do límite conxunto)	
	En espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais-Por gastos de produción e exhibición - (art. 36.3 LIS)	40 por 100	
Por creación de emprego para traballadores con discapacidade (art. 38 <u>LIS</u>)		11.700/15.600 euros persoa/ano	
Por contribucións empresariais a sistemas de previsión social empresariais imputadas a favor dos traballadores (art. 38 ter <u>LIS</u>)		10 por 100	25 por 100 ou 50 por 100
Por investimentos en territorios da África Occidental [art. 27 bis.1.a) Lei 19/1994]		15/10 por 100	25 por 100 ou 50 por 100

Modalidades de investimentos	Porcentaxe de dedución	Límite conxunto
Por gastos de propaganda e publicidade [art. 27 bis.1.b) Lei 19/1994]	15/10 por 100	25 por 100 ou 50 por 100
Por investimentos en adquisición de activos fixos	25 por 100	70 por 100, en xeral para Canarias 80 por 100 (para illas da Palma, A Gomera e El Hierro) (2)

Notas:

(1) Para as illas da Palma, A Gomera e El Hierro os límites conxuntos (do 60 por 100 ou 90 por 100) elévanse, respectivamente, ao 70 por 100 e ao 100 por 100, cando a normativa comunitaria de axudas de Estado así permítalo e trátase de investimentos contemplados na Lei 2/2016, do 27 de setembro e demais leis de medidas para a ordenación da actividade económica destas illas. [\(Volver\)](#)

(2) Como consecuencia do criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na súa Sentenza núm. 605/2024, do 10 de abril, para as illas da Palma, A Gomera e El Hierro o límite único do 70 por 100 elévase ao 80 por 100 cando a normativa comunitaria de axudas de Estado así permítalo e trátase de investimentos contemplados na Lei 2/2016, do 27 de setembro e demais leis de medidas para a ordenación da actividade económica destas illas. [\(Volver\)](#)

A. Deducións da Lei do Imposto sobre Sociedades aplicables nas Canarias

Normativa: Art. 94 e 94 bis Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias.

As seguintes deducións previstas na LIS son aplicables nas Canarias con incrementos tanto nos porcentaxes de dedución correspondentes e nas contías fixadas, como con respecto ao límite máximo conxunto aplicable.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Atención: teñase en conta que a nova dedución por contribucións empresariais a sistemas de previsión social empresarial do artigo 38 ter da LIS aplícase nas Canarias sen ningunha especialidade. Por esta razón para a súa aplicación véxanse os comentarios sobre a mesma no "[Réxime xeral de deducións](#)" do apartado "Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación directa" deste capítulo.

Aplicación nas Canarias das deducións dos artigos 35 e 36 LIS

Normativa: Art. 94 Lei 20/1991, do 7 de xuño de 1991, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal

A aplicación aos investimentos empresariais realizados nas Canarias das deducións dos artigos 35 e 36 da LIS con porcentaxes incrementadas encontra o seu fundamento no que se dispón no artigo 94 da Lei 20/1991, do 7 de xuño. O devandito artigo 94 da Lei 20/1991 establece a aplicación do réxime xeral de deducións do artigo 26 da Lei 61/1978, do 27 de decembro, cuns porcentaxes de dedución incrementados, sempre que o investimento se realice e permaneza nas Canarias.

Como consecuencia do anterior os porcentaxes de dedución incrementados do artigo 94 da Lei 20/1991 só aplícanse sobre o novo sistema de deducións establecidas no Capítulo IV do Título VI da LIS, alí onde sexa equivalente coas deducións do artigo 26 da Lei 61/1978. Isto é, nas deducións dos artigos 35 e 36 da LIS.

Atención: teñase en conta que, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2021, establécese a posibilidade de que os contribuíntes, empresarios ou profesionais que financien as producións cinematográficas e series audiovisuais españolas e as de determinados espectáculos en vivo, poidan aplicar as deducións dos apartados 1 e 3 do artigo 36 da LIS e, así mesmo, inclúense estas deducións entre as que xeran o dereito a aplicar o límite conxunto do 50 por 100 (límite que para Canarias é do 90 por 100 en xeral, e do 100 por 100 para illas da Palma, A Gomera e El Hierro).

a. Porcentaxes de dedución

De acordo co artigo 94.1.a) Lei 20/1991, do 7 de xuño de 1991, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias (BOE do 8 de xuño) os tipos aplicables sobre os investimentos realizadas serán superiores nun 80 por 100 aos do réxime xeral, cun diferencial mínimo de 20 puntos porcentuais.

Non obstante, existe unha excepción xa que de acordo co que se establece na disposición adicional décimo terceira da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias, engadida, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2015, polo Real Decreto-lei 15/2014, do 19 de decembro, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias (BOE do 20 de decembro) debe terse en conta que a porcentaxe da dedución por actividades de **innovación tecnolóxica** que se realicen nas Canarias e cumpran os criterios establecidos no apartado 2 do artigo 35 da LIS, **será do 45 por 100**, sen que lle resulte de aplicación o que se dispón no artigo 94.1.a) da Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias.

Polo tanto, as porcentaxes aplicables e a base dedución en cada unha das deducións dos artigos 35 e 36 da LIS son:

Modalidades de investimento	Porcentaxe	Base de dedución	
Dedución por actividades de I+D (art. 35.1 LIS)	45 por 100	Gastos do período en I+D, ata a media dos 2 anos anteriores	
	75,6 por 100	Gastos do período en I+D, sobre o exceso respecto da media dos 2 anos anteriores	
	37 por 100 (adicional)	Gastos de persoal de investigadores cualificados de I+D	
	28 por 100	Investimentos afectos a I+D (agás edificios e terreos).	
Dedución por actividades de innovación tecnolóxica (art. 35.2 LIS)	45 por 100	Gastos do período en Innovación tecnolóxica.	
Dedución por investimentos en producións cinematográficas españolas (art. 36.1 LIS)	54 por 100	Ata 1 millón €	Custo total de produción canda gastos de obtención de copias, gastos de publicidade e promoción a cargo do produtor ata o límite do 40 %do custo de produción. Ter en conta o importe máximo establecido D.A.14ª Lei 19/1994: • 36 millóns € por cada produción realizada • Para series audiovisuais 18 millóns € por cada episodio producido
	45 por 100	Sobre o exceso de 1 millón €	
Dedución por producións cinematográficas estranxeiras en España (art. 36.2 LIS)	54 por 100	Ata 1millón €	Gastos realizados en España directamente relacionados coa produción, sempre que sexan polo menos de 1millón €. Ter en conta o que se establece no D. A.14ª Lei 19/1994: • importe máximo da dedución por deducións realizadas nas Canarias: ◦ 36 millóns € por cada produción realizada ◦ Para series audiovisuais 18 millóns € por cada episodio producido • importe mínimo en caso de execución de servizos de post-produción ou animación nunha produción estranxeira: 200.000 €
	45 por 100	Sobre o exceso de 1 millón €	
Dedución por produción de determinados espectáculos en vivo (art. 36.3 LIS)	40 por 100	Custos directos Importe máximo de 900.000 € por contribuínte en caso de produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais	

b. Requisitos e condicións para a aplicación das deducións

Con respecto aos requisitos e condicións determinantes da aplicación destas deducións da LIS (artigos 35, 36 da LIS) o seu comentario cóntense neste Capítulo no apartado relativo ao "[Régime xeral de deducións](#) por incentivos e estímulos ao investimento empresarial da Lei do Imposto sobre Sociedades".

c. Límites específicos das deducións por investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais realizados nas Canarias

Sen prexuízo do anterior, con respecto ao artigo 36 da LIS ten que terse en conta que a disposición adicional décimo cuarta da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Régime Económico e Fiscal das Canarias, establece os seguintes límites específicos para as deducións por investimentos en producións cinematográficas, series audiovisuais e espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais realizados nas Canarias:

- Importes máximos:

- O importe da dedución por investimentos en producións españolas de longametraxes e curtametraxes cinematográficas e de series audiovisuais de ficción, animación ou documental do artigo 36.1 da LIS non poderá ser superior cando se trate de producións realizadas nas Canarias das seguintes cantidades:
 - **36 millóns de euros**, por cada produción realizada.
 - No caso de series audiovisuais: **18 millóns de euros por cada episodio producido**.
- O importe da dedución por gastos realizados en territorio español por producións estranxeiras de longametraxes cinematográficas ou de obras audiovisuais do artigo 36.2 da LIS non poderá ser superior cando se trate de gastos realizados nas Canarias ás seguintes cantidades:
 - **36 millóns de euros**, por cada produción realizada
 - No caso de series audiovisuais: **18 millóns de euros por cada episodio producido**.
- Importe máximo en caso de produción e exhibición de espectáculos en vivo de artes escénicas e musicais (artigo 36.3 LIS) non poderá ser superior a 900.000 euros por produción.

Lembre: desde o 1 de xaneiro de 2021, o límite absoluto das deducións dos apartados 1 e 2 do artigo 36 LIS non pode ser superior ao resultado de incrementar nun 80 por 100 o importe máximo a nivel estatal desta dedución. Polo tanto, o límite desta dedución nas Canarias é de 36.000.000 euros, con carácter xeral, por cada produción realizada 18 millóns de euros por cada episodio producido, no caso de series audiovisuais.

- Importes mínimos:

Establécese un importe mínimo **de 200.000 euros** cando se trate de gastos realizados nas Canarias ou de animación nunha produción estranxeira (artigo 36.2 [LIS](#)).

Aplicación nas Canarias da dedución do artigo 38 LIS

Normativa: Art. 94 bis Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias

Polo que se refire á dedución por traballadores con discapacidade do artigo 38 da [LIS](#) a súa aplicación nas Canarias cun importe incrementado é consecuencia do artigo 94 bis da Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias engadido, con efectos 7 de novembro de 2018, polo artigo Dous da Lei 8/2018, do 5 de novembro, pola que se modifica a Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias ([BOE](#) do 6 de xullo).

O devandito artigo 94 bis da Lei 20/1991 establece que as entidades que contraten un traballador para realizar a súa actividade nas Canarias terán dereito ao gozo dos beneficios fiscais que por creación de emprego establézanse pola normativa fiscal conforme aos requisitos que nela establézanse, incrementandoos nun 30 por 100.

a. Contía da dedución

As contías deducibles previstas no artigo 38 da [LIS](#) **incrementáanse nun 30 por 100**.

Polo tanto:

Modalidades de investimentos	Contías deducibles
Dedución do artigo 38 LIS	11.700 € Por cada persoa/ano de incremento do termo medio do cadro de persoal con discapacidade $\geq 33\%$ e $< 65\%$
	15.600 € Por cada persoa/ano de incremento do termo medio do cadro de persoal con discapacidade $\geq 65\%$

b. Requisitos e condicións para a aplicación da dedución

Con respecto aos requisitos e condicións determinantes da aplicación desta dedución do artigo 38 da LIS o seu comentario cóntense neste Capítulo no apartado relativo ao [Réxime xeral de deducións](#) por incentivos e estímulos ao investimento empresarial da Lei do Imposto sobre Sociedades.

Deducións non aplicadas no exercicio por insuficiencia de cota

Normativa: Disposición transitoria cuarta Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

Con efectos 1 de xaneiro de 2015, a disposición transitoria cuarta da Lei 19/1994 modificouse polo Real Decreto-lei 15/2014, do 19 de decembro, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias ([BOE](#) do 20 de decembro), para establecer que as cantidades non deducidas (incluídos os saldos das deducións pendentes de aplicación a 1 de xaneiro de 2015) pódense aplicar, respectando os límites que lles resulten de aplicación, nas liquidacións dos períodos impositivos que **conclúan nos 15 anos inmediatos e sucesivos**.

Límite conxunto das deducións dos artigos 35, 36 e 38 LIS nas Canarias

- **Límite conxunto xeral: 60 por 100 ou ao 90 por 100**

De acordo co artigo 94.1.b) da Lei 20/1991, do 7 de xuño de 1991, o límite conxunto sobre a cota será sempre superior nun 80 por 100 ao que se fixe no réxime xeral, cun diferencial mínimo de 35 puntos porcentuais.

Polo tanto, os [límites conxuntos do artigo 39.1 LIS](#) elévanse ao **60 por 100 ou ao 90 por 100**.

En consecuencia, as deducións por investimentos dos artigos 35, 36 e 38 [LIS](#), aplicadas nas Canarias no período impositivo, non poderán exceder conxuntamente do **60 por 100** da cota que resulte de minorar a suma das cotas íntegras, estatal e autonómica (recadros [\[0545\]](#) e [\[0546\]](#) da declaración), no importe total das deducións por investimento en vivenda habitual (no caso de contribuíntes ás que lle é aplicable o réxime transitorio desta dedución), por investimento en empresas de nova ou recente creación, prevista no artigo 68.1 da Lei do [IRPF](#), e por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial (Σ recadros [\[0547\]](#) e [\[0548\]](#); recadros [\[0549\]](#); [\[0550\]](#) e [\[0551\]](#), respectivamente).

Non obstante, elevarase **ao 90 por 100** cando o importe das deducións dos artigos 35 e 36 exceda do 10 por 100 da mencionada cota.

Atención: á dedución do artigo 38 da [LIS](#) resúltanlle de aplicación os límites de dedución do artigo 94.1.b) da Lei 20/1991, xa que o artigo 26 da Lei 61/1978 continúa, no seu apartado seis, unha dedución por traballadores con discapacidade no momento da súa derogación. Polo tanto, esta dedución estará suxeita ao límite conxunto do 60/90 ou do 70/100 (A Palma, A Gomera e El Hierro).

- **Limite conxunto para as illas da Palma, A Gomera e El Hierro: 70 por 100 ou ao 100 por 100**

A partir do exercicio 2019 para as illas da Palma, A Gomera e El Hierro, o tope mínimo do 80 por 100 increméntase ao 100 por 100 e o diferencial mínimo pasa a 45 puntos porcentuais cando a normativa comunitaria de axudas de Estado así permítalo e trátase de investimentos contemplados na Lei 2/2016, do 27 de setembro e demais leis de

medidas para a ordenación da actividade económica destas illas de acordo co que establece o artigo 1.ª da Lei 8/2018, do 5 de novembro, pola que se modifica a Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias (BOE do 6 de xullo]. En consecuencia, nestes casos, para as **illas da Palma, A Gomera e El Hierro** os límites conxuntos (do 60 por 100 ou 90 por 100) elévanse, respectivamente, ao **70 por 100 e ao 100 por 100**.

A aplicación dos límites previstos para as illas da Palma, A Gomera e El Hierro naqueles casos en que o contribuínte tamén xere deducións noutros territorios das Canarias deberá atender simultaneamente **ás seguintes regras**:

1. As deducións xeradas nas illas da Palma, A Gomera e El Hierro deberán respectar o seu propio límite mellorado (70/100 por 100). Igualmente, as deducións xeradas no resto do territorio canario tamén deberán respectar o seu propio límite mellorado (60/90 por 100).
2. No caso de que existan tanto deducións nas tres illas mencionadas (A Palma, A Gomera e El Hierro) como no resto do territorio canario, o límite máximo **para ambos os dous tipos** de deducións será o superior, é dicir, o límite mellorado das tres illas (70/100 por 100).
3. No suposto de que concorran deducións nas tres illas mencionadas e no resto do territorio canario, estas últimas **non poderán** beneficiarse do límite incrementado das tres illas.

• **Aplicación do límite conxunto**

Finalmente sinalar que este límite conxunto sobre a cota **é independente** de que corresponda polos investimentos acollidas ao Réxime Xeral de deducións da LIS e aos Réximes de apoio a acontecementos de excepcional interese público recollido nos anexos A.3 e A.4 da declaración.

B. Dedución por investimentos en territorios da África Occidental e por gastos de propaganda e publicidade

Normativa: artigo 27 bis Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

Inclúe dúas deducións:

1. Dedución por investimentos en territorios da África Occidental

É aplicable polos contribuíntes que realicen actividades económicas nas Canarias cando realicen investimentos destinados á constitución de filiais ou establecementos permanentes en Marrocos, Mauritania, Senegal, Gambia, Guinea Bissau e Cabo Verde.

a) Porcentaxes da dedución

O **15 por 100** dos investimentos no caso de que o importe neto da cifra de negocios no período impositivo inmediato anterior sexa igual ou inferior a 10 millóns de euros e cun cadro de persoal media no devandito período inferior a 50 persoas.

Se o período impositivo inmediato anterior tiver unha duración inferior ao ano, ou a actividade desenvolverse durante un prazo tamén inferior, o importe neto da cifra de negocios elevarase ao ano.

b) Requisitos para a aplicación da dedución

- As filiais ou establecementos permanentes que se constitúan en Marrocos, Mauritania, Senegal, Gambia, Guinea Bissau e Cabo Verde deben realizar actividades económicas nos devanditos territorios no prazo de 1 ano desde o momento do investimento.
- A entidade que realice o investimento por si soa ou conxuntamente con outras entidades con domicilio fiscal nas Canarias debe ostentar unha porcentaxe de participación no capital ou nos fondos propios da filial de, polo menos, o 50 por cento.
- O investimento ten que manterse durante un prazo de, polo menos, 3 anos.
- A dedución aplicarase no período impositivo en que se inicie a actividade económica e estará condicionada a un incremento do cadro de persoal media nas Canarias do contribuínte nese período impositivo respecto da cadro de persoal medio existente no período impositivo anterior e ao mantemento do devandito incremento durante un prazo de 3 anos.

2. Dedución por gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual

É aplicable polos contribuíntes que realicen actividades económicas nas Canarias polos importes satisfeitos en concepto de gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual.

a) Porcentaxes da dedución

- O **15 por 100** do importe satisfeito por estes gastos de propaganda e publicidade no caso de que o importe neto da cifra de negocios no período impositivo inmediato anterior sexa igual ou inferior a 10 millóns de euros e cun cadro de persoal media no devandito período inferior a 50 persoas.
- O **10 por 100** do importe satisfeito por estes gastos de propaganda e publicidade cando o importe neto da cifra de negocios non exceda de 50 millóns de euros e o cadro de persoal media sexa inferior a 250 persoas.

Se o período impositivo inmediato anterior tiver unha duración inferior ao ano, ou a actividade desenvolverse durante un prazo tamén inferior, o importe neto da cifra de negocios elevarase ao ano.

b) Requisitos para a aplicación da dedución

Ten que tratarse de gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual para lanzamento de produtos, de apertura e prospección de mercados no estranxeiro e de concorrencia a feiras, exposicións e manifestacións análogas incluíndo neste caso as celebradas en España con carácter internacional.

3. Límite conxunto da dedución por investimentos en territorios da África Occidental e por gastos de propaganda e publicidade: 25 por 100 ou 50 por 100

A dedución por investimentos en territorios da África Occidental e por gastos de propaganda e publicidade do artigo 27 bis da Lei 19/1994 está sometida aos [límites establecidos no artigo 39.1 da LIS](#) do 25 ou 50 por 100 sobre a cota.

Con respecto á [LIS](#) véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

C. Deducción por Inversiones en adquisición de activos fijos

Normativa: Art. 94 Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias

Atención : *para os efectos da aplicación da dedución por investimentos en activos fijos novos nas Canarias, a normativa que debe aplicarse, á luz do previsto na disposición transitoria cuarta da Lei 19/1994, é o sistema de dedución por investimentos nas Canarias contemplado no artigo 26 da Lei 61/1978, do 27 de decembro, do Imposto de Sociedades, e no seu Regulamento, aprobado polo Real decreto 2631/1982, do 15 de outubro, normativa vixente no momento da súa supresión, ao entender que non existe un réxime substitutivo equivalente na LIS actual. Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo no fundamento xurídico terceiro da Sentenza núm. 605/2024, do 10 de abril, recaída no recurso de casación contencioso-administrativo núm. 1299/2022 (ROJ: STS 2022/2024).*

Conforme ao anterior, non cabe considerar a disposición adicional duodécima da Lei 43/1995, do 27 de decembro, do Imposto sobre Sociedades, como réxime substitutivo equivalente da dedución por activos fijos novos.

a. Activos fijos novos

Os contribuíntes poden deducir da cota íntegra o **25 por 100** dos investimentos que efectivamente realicen en activos fijos novos.

De acordo co artigo 94.1.a) Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias ([BOE](#) do 8 de xuño) os tipos aplicables sobre os investimentos realizadas serán superiores nun 80 por 100 aos do réxime xeral, cun diferencial mínimo de 20 puntos porcentuais. Tendo en conta o anterior, e tras a citada Sentenza do Tribunal Supremo 2022/2024, pola que considera aplicable á dedución por investimento en activos fijos novos o artigo 26 da aludida Lei 61/1978 na súa última redacción, dada polo artigo 74 da Lei 41/1994, do 30 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para 1995, o tipo de dedución aplicable será do 5 por 100. Polo tanto, a porcentaxe de dedución será do 25 por 100.

Véxanse os artigos 214, 215 e 216 do Real decreto 2631/1982, do 15 de outubro, para a consideración dun elemento como activo fixo novo para os efectos da citada dedución.

En ningún caso consideraranse activos fixos novos os terreos.

Os contribuíntes que se dediquen, a través dunha explotación económica, ao arrendamento ou cesión a terceiros para o seu uso de activos fixos poderán gozar da dedución por investimentos polos activos fixos novos, sempre que cumpran os restantes requisitos previstos e non exista vinculación, directa ou indirecta, cos arrendatarios ou cesionarios dos devanditos bens nin se trate de operacións de arrendamento financeiro.

Investimento en bens mobles en réxime de arrendamento financeiro:

Poderanse acoller á dedución os bens mobles adquiridos en réxime de arrendamento financeiro que teñan sinalado nas táboas de amortización aprobadas pola Orde do 12 de maio de 1993 un coeficiente de amortización igual ou superior ao 10 por 100. Neste caso, o porcentaxe de dedución aplicable, que en ningún caso será superior ao establecido con carácter xeral, calcularase conforme ao que se establece no artigo 26. Quinta da Lei 61/1978.

b. Activos fixos usados

Así mesmo, os contribuíntes poden deducir da cota íntegra o **25 por 100** do importe dos investimentos para a adquisición do elemento de activo fixo usado que non gozase anteriormente desta dedución por investimentos en elementos do inmovilizado material.

Os activos fixos usados que dan dereito a dedución deben pertencer a algunha das seguintes categorías (Real decreto 241/1992):

- Maquinaria, instalacións e utensilios.
- Equipos para procesos de información.
- Elementos de transporte interior e exterior, excluídos os vehículos susceptibles de uso propio por persoas vinculadas directa ou indirectamente á empresa.

Para ter dereito a esta dedución, a adquisición do elemento de activo fixo usado ten que supor unha evidente mellora tecnolóxica para a empresa, debendose acreditar esta circunstancia, en caso de comprobación ou investigación da situación tributaria do contribuínte, mediante a xustificación de que o elemento obxecto da dedución vai producir ou produciu algún dos seguintes efectos:

- Diminución do custo de produción unitaria do ben ou servizo.
- Mellora da calidade do ben ou servizo.

c. Momento de cómputo da dedución

Os investimentos en activos fixos materiais que dean dereito á dedución por investimentos entenderanse realizadas no período impositivo en que entren en funcionamento.

Véxase o apartado 3 do artigo 218 do Real decreto 2631/1982 sobre a posibilidade de optar por un criterio de cómputo nos exercicios en que se realicen os pagamentos en casos en que o prazo de pagamento do investimento sexa superior a 2 anos ou se o prazo transcorrido entre o encargo en firme dos bens e a

recepción dos mesmos é superior a 2 anos.

d. Base da dedución

A base da dedución comprenderá a totalidade da contraprestación convida, con exclusión dos intereses, impostos estatais indirectos e as súas recargas, que non se computarán nela, con independencia da súa consideración para os efectos da valoración dos activos.

Ademais, a mesma non pode resultar superior ao prezo que sería acordado en condicións normais de mercado entre suxeitos independentes nas operacións realizadas entre nos supostos contemplados no artigo 26.Nove.Segunda da Lei 61/1978.

e. Mantemento do investimento

Será requisito para o gozo da dedución por investimentos que os elementos permanezan en funcionamento na empresa do mesmo contribuínte durante cinco anos como mínimo ou durante a súa vida útil, se fóra inferior, sen ser obxecto de transmisión, arrendamento ou cesión a terceiros para o seu uso.

f. Xustificación

O contribuínte deberá conservar a disposición da Administración Tributaria certificación expedida polo transmitente en que se faga constar que o elemento obxecto da transmisión non gozou anteriormente da dedución por investimentos nin do réxime do Fondo de Previsión para Investimentos.

g. Deducións non aplicadas por insuficiencia de cota

Como consecuencia de que Canarias continúe aplicando a dedución por investimentos en elementos do inmovilizado material debe terse en conta que, do mesmo xeito que no resto das modalidades de deducións por investimento, as cantidades non deducidas por este concepto (incluídos os saldos das deducións pendentes de aplicación a 1 de xaneiro de 2015) poderanse aplicar, respectando os límites que lles resulten de aplicación, nas liquidacións dos períodos impositivos que conclúan nos 15 anos inmediatos e sucesivos.

O cómputo do prazo para a aplicación da citada dedución poderá diferirse ata o primeiro exercicio en que, dentro do período de prescrición, prodúzanse resultados positivos nos casos previstos no artigo 26.Sexta da Lei 61/1978.

h. Límite

O contribuínte poderá deducirse o importe da dedución por investimentos en activos fixos novos nas Canarias que proceda tanto de períodos impositivos anteriores que estean pendentes de aplicación como do propio período impositivo, cun único límite do **70 por 100**.

Este límite determínase por aplicación do que se dispón no o apartado Sete.Primeiro do artigo 26 da Lei 61/1978, que fixa un límite conxunto do 35 por 100, máis o diferencial mínimo de 35 puntos porcentuais que establece o artigo 94 da Lei 20/1991.

O límite da dedución por investimentos nas Canarias en activos fixos novos aplícase, de acordo coa Resolución do TEAC do 9 de abril de 2015, Reclamación número 00/05445/2014, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio, **sobre a totalidade da cota íntegra** e non unicamente sobre a parte da mesma que corresponda a rendementos das actividades económicas desenvolvidas nas Canarias.

Atención: no caso das illas da Palma, A Gomera e El Hierro, a porcentaxe do 70 por 100 elévase ao 80 por 100.

2. Dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias

Normativa: Art. 26 e disposición adicional undécima Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

Contía da dedución

O **50 por 100** da parte da cota íntegra minorada, se é o caso, no importe da dedución pola [reserva para investimentos nas Canarias](#), na parte que proporcionalmente corresponda aos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias polos beneficiarios da dedución, sen prexuízo dos **límites establecidos no ordenamento comunitario que lle poidan afectar**.

A respecto disto, a disposición adicional segunda do Real Decreto-lei 15/2014, do 19 de decembro, establece que con efectos desde o 1 de xaneiro de 2015, a aplicación desta bonificación, así como a dos beneficios fiscais que teñan a consideración de axudas rexionais ao funcionamento (Libro II e artigo 94 da Lei 20/1991, Lei da Comunidade Autónoma das Canarias, 4/2014, do 26 de xuño, artigo 27 e Título V da Lei 19/1994, e disposición adicional duodécima da Lei 43/1995, do 27 de decembro), e as axudas ao transporte de mercadorías comprendidas no ámbito do Real decreto 362/2009, do 20 de marzo e da Orde do 31 de xullo de 2009 do conselleiro de Obras Públicas e Transportes do Goberno das Canarias, estarán **suxeitas ao límite do 30 por 100 do volume de negocios anuais do beneficiario obtido nas Illas Canarias**.

Teñase en conta que o citado Real decreto 362/2009, do 20 de marzo foi derogado con efectos do 2 de abril de 2019, pola disposición derogatoria única do Real decreto 147/2019, do 15 de marzo.

Aos efectos do cálculo dos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias, debe terse en conta que formarán parte dos mesmos:

- Os importes das axudas derivadas do réxime específico de abastecemento, establecido en virtude do artigo 3.1.a) do Regulamento (UE) n.º 228/2013 do Parlamento Europeo e do Consello.
- Os importes das axudas aos produtores derivadas do Programa Comunitario de Apoio ás Producións Agrarias das Canarias, establecido en virtude do artigo 3.1.b) do Regulamento (UE) n.º 228/2013 do Parlamento Europeo e do Consello.

O Organismo Pagador de tales fondos certificará á Administración tributaria competente o importe ou importes das axudas percibidas polos produtores procedentes das medidas de apoio previsto no parágrafo anterior.

Requisitos

Para a aplicación da dedución deben cumprirse os seguintes requisitos:

- Que os bens corporais producidos nas Canarias deriven do exercicio de actividades agrícolas, gandeiras, industriais e pesqueiras, sempre que, neste último caso, a pesca de altura desembarquese nos portos canarios e manipúlese ou transforme no arquipélago.
- Que os contribuíntes estean domiciliados nas Canarias. Se os contribuíntes están domiciliados noutros territorios, deben dedicarse á produción dos bens anteriormente sinalados nas Canarias mediante sucursal ou establecemento permanente.
- Que determinen os seus rendementos en réxime de estimación directa.
- Que os rendementos netos con dereito a bonificación sexan positivos.

Atención: teñase en conta que a bonificación regulada no artigo 26 da Lei 19/1994, non é de aplicación aos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias, propios de actividades de construción naval, fibras sintéticas, industria do automóbil, siderurxia e industria do carbón.

3. Dedución por dotacións á reserva para investimentos nas Canarias

Normativa: Art. 27 e disposición adicional undécima Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

a) Contía e límites da dedución

Normativa: Art. 27.15 Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

Contía da dedución

Os contribuíntes do IRPE que desenvolvan actividades económicas en estimación directa terán dereito a unha dedución na cota íntegra polos rendementos netos de explotación que se destinen á reserva para investimentos, desde que estes proveñan de actividades económicas realizadas mediante establecementos situados nas Canarias.

A contía desta dedución é variable e determínase aplicando o tipo medio de gravame (suma dos tipos medios de gravame xeral e autonómico, recadros **[0534]** e **[0535]** da declaración) ás dotacións dos rendementos netos de explotación do exercicio que se destinen á reserva para investimentos nas Canarias, prevista no artigo 27 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias.

Véxase tamén o Real decreto 1758/2007, do 28 de decembro, polo que se aproba o Regulamento de desenvolvemento da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias, en materias referentes aos incentivos fiscais na imposición indirecta, a reserva para investimentos nas

Canarias e a Zona Especial Canaria (BOE do 16 de xaneiro de 2008).

Importante: non poderá acollerse ao réxime da reserva para investimentos nas Canarias establecido no artigo 27 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, a parte do beneficio obtido no exercicio de actividades propias da construción naval, fibras sintéticas, industria do automóbil, siderurxia e industria do carbón.

Límites da dedución

O importe desta dedución non poderá exceder do **80 por 100** da parte da cota íntegra que proporcionalmente corresponda á contía dos rendementos netos de explotación que proveñan de establecementos situados nas Canarias.

En tributación conxunta o límite máximo da dedución **aplícase individualmente a cada un dos cónxuxes**, se ambos os dous tivesen dereito á dedución, sen que como resultado desta aplicación poida resultar unha dedución superior ao 80 por 100 da cota íntegra.

b) Requisitos para a aplicación da dedución

Normativa: Art. 27, apartados 3 a 14 e disposición transitoria oitava Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

Para a aplicación desta dedución deben cumprirse os requisitos que a continuación coméntanse:

- **Que o contribuínte determine os rendementos netos da súa actividade económica de acordo co método de estimación directa** e que os devanditos rendementos proveñan de actividades realizadas mediante establecementos situados nas Canarias.
- **Que a reserva para investimentos figure contabilizada de forma separada**, e que non se dispoña dela en tanto que os bens en que se materializase deban permanecer na empresa.
- **Que as cantidades destinadas á devandita reserva materialícense no prazo máximo de tres anos**, contados desde a data de devindicación do imposto correspondente ao exercicio en que se dotou a mesma.

Teñase en conta que como consecuencia da situación de crise sanitaria ocasionada co Covid-19, quedaron suspendidos os prazos para materializar o investimento e dotar a reserva materializada anticipadamente, desde o 14 de marzo ata o 30 de maio de 2020. A devandita paralización afecta ás materializacións das reservas dotadas con beneficios obtidos nos exercicios 2019 e 2020.

- Que a devandita **materialización** se realiza na realización dalgunha dos investimentos que se detallan no **artigo 27.4 da Lei 19/1994** (BOE do 30 de xullo).

Os investimentos que se detallan no artigo 27.4 da Lei 19/1994 se examinan no seu apartado específico "[Investimentos onde debe materializarse as cantidades destinadas á RIC](#)" deste Capítulo.

- **Que os elementos patrimoniais en que se materialice o investimento estean situado ou sexan recibidos no arquipélago canario**, que sexan utilizados no mesmo, que estean afectos e sexan necesarios para o desenvolvemento das actividades económicas do contribuínte, agás no caso de que contribúan á mellora e protección do medio natural canario. Investimentos que se detallan no artigo 27.4 da Lei 19/1994.

O artigo 27.5 da Lei 19/1994 determina para tal fin que elementos entenderanse situados e utilizados no arquipélago.

- **Que os activos** en que se materializase a reserva para investimentos relacionados nas letras A e C do artigo 27.4 da Lei 19/1994, así como os adquiridos en virtude do que se dispón na letra D do citado apartado 4 do artigo 27, **permanezan en funcionamento na empresa do mesmo contribuínte durante cinco anos como mínimo**, sen ser obxecto de transmisión, arrendamento ou cesión a terceiros para o seu uso. Cando a súa permanencia fóra inferior ao devandito período, non se considerará incumplido este requisito cando se proceda á adquisición doutro elemento patrimonial que o substitúa polo seu valor neto contable, con anterioridade ou no prazo de 6 meses desde seu baixa no balance que reúne os requisitos esixidos para a aplicación da dedución e que permaneza en funcionamento durante o tempo necesario para completar o devandito período. No caso de adquisición de solo, o prazo será de dez anos.

Os contribuíntes que se dediquen á actividade económica de arrendamento ou cesión a terceiros para o seu uso de inmovilizado poderán gozar da reserva para investimentos, sempre que non exista vinculación, directa ou indirecta, cos arrendatarios ou cesionarios dos devanditos bens, nos termos definidos no artigo 18.2 da LIS, nin se trate de operacións de arrendamento financeiro.

Tratandose de arrendamento de bens inmoables, ademais das condicións previstas no parágrafo anterior, deberán cumprirse os requisitos establecidos no cuarto parágrafo do apartado 8 do artigo 27 da citada Lei 19/1994, do 6 de xullo.

Para os efectos do cómputo do prazo de mantemento debe terse en conta que, para os investimentos do artigo 27.4. A) e C), entenderase producida a materialización, incluso nos casos da adquisición mediante arrendamento financeiro, no momento en que os activos entren en funcionamento.

Importante: o artigo único.Un do Real Decreto-lei 15/2014, do 19 de decembro, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias (BOE do 20 de decembro) **derrogou o apartado 10 do artigo 27 da Lei 19/1994**, polo que xa non cómpre que o contribuínte presente por vía telemática o plan de investimento dentro dos prazos de

declaración do imposto en que se practique a dedución correspondente á reserva para investimentos nas Canarias e a través do formulario que figuraba na páxina da Axencia Estatal de Administración Tributaria en Internet.

Incumprimento dos requisitos

Normativa: Art. 27.16 Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

A disposición da reserva para investimentos con anterioridade á finalización do prazo de mantemento do investimento ou para investimentos diferentes ás previstas no apartado 4 deste artigo, así como o incumprimento de calquera outro dos requisitos establecidos neste artigo, agás o requisito da súa contabilización separada e da información que sobre o RIC ten que constar a memoria das contas anuais, dará lugar a que o contribuínte proceda á integración, na base imponible do IRPF do exercicio en que ocorren estas circunstancias, das cantidades que no seu día deron lugar á redución daquela ou á dedución desta, sen prexuízo das sancións que resulten procedentes.

No caso do incumprimento da obriga do exercicio da opción de compra prevista nos contratos de arrendamento financeiro, a integración na base imponible terá lugar no exercicio en que contractualmente estivese previsto que esta debese haberse exercitado.

Liquidaranse xuros de mora nos termos previstos na Lei 58/2003 e na súa normativa de desenvolvemento.

c) Investimentos onde deben materializarse as cantidades destinadas á RIC

Normativa: Art. 27.4 Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

As cantidades destinadas á reserva de investimentos nas Canarias deberán materializarse nalguna dos seguintes investimentos:

- **Artigo 27.4.A: Investimentos iniciais** consistentes, entre outras, na adquisición de elementos patrimoniais novos do activo fixo material ou inmaterial como consecuencia de:
 - A creación dun establecemento.
 - A ampliación dun establecemento.
 - A diversificación da actividade dun establecemento para a elaboración de novos produtos.
 - A transformación substancial no proceso de produción dun establecemento.

En ningún caso, poderase materializar a reserva para investimentos nas Canarias na adquisición de inmobles destinados a vivendas con fins turísticos.

Tamén teñen a consideración de iniciais os investimentos en solo, edificado ou non, sempre que cumpran os requisitos establecidos no citado precepto legal.

Cando se trate de contribuíntes que cumpran as condicións do artigo 101 da LIS para ser consideradas entidades de reducida dimensión, no período impositivo en que se obtén o beneficio con cargo ao que se dota a reserva, o investimento poderá consistir na adquisición de elementos usados do inmovilizado, sempre que os bens adquiridos non se beneficiasen anteriormente do réxime da reserva para investimentos nas Canarias, Tratándose de solo, deberán cumprirse en todo caso as condicións previstas nesta letra A do artigo 27.4 da Lei 19/1994.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

- **Artigo 27.4.B: Creación de postos de traballo** relacionados de forma directa cos investimentos previstos na letra A), que se produza dentro dun período de seis meses contado desde a data de entrada en funcionamento do devandito investimento e cumpran determinados requisitos de incremento de cadro de persoal.
- **Artigo 27.4.B bis: Creación de postos de traballo** efectuados no período impositivo que non poida ser considerada como investimento inicial por non reunir algún dos requisitos establecidos na letra B do artigo 27, co límite do 50 por 100 das dotacións á Reserva efectuada polo contribuínte no período impositivo.
- **Artigo 27.4.C: Adquisición de elementos patrimoniais** do activo fixo material ou intanxible que non poida ser considerada como investimento inicial por non reunir algunha das condicións establecidas na letra A) anterior, así como o investimento en activos que contribúan á mellora e protección do medio natural no territorio canario, así como aqueles gastos de investigación e desenvolvemento que regulamentariamente se determinen.

En ningún caso, poderase materializar a reserva para investimentos nas Canarias na rehabilitación ou reforma de inmoables destinados a vivendas con fins turísticos.

- **Artigo 27.4.D: A subscrición dos seguintes títulos:**
 1. Accións ou participacións no capital emitido por sociedades como consecuencia da súa constitución ou ampliación de capital que desenvolvan no arquipélago a súa actividade, sempre que se cumpran os requisitos establecidos no citado precepto legal.
 2. Accións ou participacións no capital emitido por entidades da Zona Especial Canaria como consecuencia da súa constitución ou ampliación de capital, sempre que se cumpran os requisitos e condicións legalmente establecidos.
 3. Calquera instrumento financeiro emitido por entidades financeiras sempre que os fondos captados co obxecto de materializar a Reserva sexan destinada ao financiamento nas Canarias de proxectos privados, cuxas investimentos sexan aptas de acordo co regulado neste artigo, sempre que as emisións estean supervisadas polo Goberno de Canarias, e contén cun informe vinculante da Axencia Estatal de Administración Tributaria.

4. Títulos valores de débeda pública da Comunidade Autónoma das Canarias, das Corporacións Locais canarios ou das súas empresas públicas ou Organismos autónomos, sempre que a mesma destínese a financiar investimentos en infraestrutura e equipamento ou de mellora e protección do medio natural no territorio canario, co límite do 50 por 100 das dotacións efectuadas en cada exercicio.

5. Títulos valores emitidos por organismos públicos que procedan á construción ou explotación de infraestruturas ou equipamentos de interese público para as Administracións Públicas nas Canarias, cando o financiamento obtido coa devandita emisión destínese de forma exclusiva a tal construción ou explotación, co límite do 50 por 100 das dotacións efectuadas en cada exercicio.

6. Títulos valores emitidos por entidades que procedan á construción ou explotación de infraestruturas ou equipamentos de interese público para as Administracións Públicas nas Canarias, unha vez obtida a correspondente concesión administrativa ou título administrativo habitante, cando o financiamento obtido coa devandita emisión destínese de forma exclusiva a tal construción ou explotación, co límite do 50 por 100 das dotacións efectuadas en cada exercicio e nos termos que se prevexan regulamentariamente. A emisión dos correspondentes títulos valores estará suxeita a autorización administrativa previa por parte da Administración competente para o outorgamento do correspondente título administrativo habitante.

Nota: teña en conta que os apartados 2, 4.A) e C), 5, 8 e 12 do artigo 27 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, modificáronse, para os períodos impositivos que se inician a partir do 7 de novembro de 2018, polo artigo un.Trinta e catro da Lei 8/2018, do 5 de novembro, pola que se modifica a Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias (BOE do 11 de novembro).

d) Incompatibilidades

Esta dedución é **incompatible, para os mesmos bens e gastos**, coas [deducións para incentivar a realización de determinadas actividades](#) do artigo 68.2 da Lei IRPF, e coa [dedución por investimentos](#) regulados no artigo 94 da Lei 20/1991, do 7 de xuño, de modificación dos aspectos fiscais do Réxime Económico Fiscal das Canarias.

Tratándose de **activos usados e de solo, estes non poderán haberse beneficiado anteriormente do réxime da reserva para investimentos nas Canarias**, por dotacións que se realizasen con beneficios de períodos impositivos iniciados a partir do 1 de xaneiro de 2007 nin das deducións para incentivar a realización de determinadas actividades reguladas na LIS, nin da dedución por investimentos regulados no artigo 94 da Lei 20/1991. Considerarase apta o investimento que recaia en activos usados que sos parcialmente beneficiásemse do réxime da reserva para investimentos nas Canarias na parte proporcional correspondente.

e) Investimentos anticipados de futuras dotacións

Normativa: Art. 27.11 e disposición transitoria oitava.2 Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias

De acordo co que se establece no artigo 27.11 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, do Réxime Económico e Fiscal das Canarias, os contribuíntes poden levar a cabo investimentos anticipadas, que se considerarán como materialización da reserva para investimentos que se dote con cargo a beneficios obtidos no período impositivo **en que se realiza o investimento ou nos tres posteriores**, sempre que se cumpran os restantes requisitos esixidos no mesmo.

Non obstante, o prazo será de catro anos (en vez de tres anos) para os investimentos anticipados materializadas en 2017.

Teña en conta que como consecuencia da situación de crise sanitaria ocasionada co Covid-19, quedaron suspendidos os prazos para materializar o investimento e dotar a reserva materializada anticipadamente, desde o 14 de marzo ata o 30 de maio de 2020.

As citadas dotacións terán que realizarse con cargo a beneficios obtidos **dentro do período de vixencia do Regulamento (UE) 651/2014 da Comisión do 17 de xuño de 2014** polo que se declaran determinadas categorías de axudas compatibles co mercado interior en aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado, ou da norma que o substitúa.

Teñase en conta que a vixencia do citado Regulamento (UE) 651/2014 esténdese ata o 31 de decembro de 2026.

A citada materialización e o seu sistema de financiamento comunicarase conxuntamente coa declaración do IRPE do período impositivo en que se realicen os investimentos anticipados.

f) Información a subministrar na declaración do IRPF

O prazo máximo para materializar a reserva por investimentos nas Canarias (RIC) é de tres anos, en virtude do que se dispón no artigo 27.4 da Lei 19/1994, do 6 de xullo, de modificación do Réxime Económico e Fiscal das Canarias.

Este prazo de tres anos débese contar desde a data da devindicación do imposto correspondente ao exercicio en que se produce a dotación (contabilización) da reserva e a devandita dotación no caso das persoas físicas pode ser:

- ao peche do exercicio contable o 31 de decembro de cada ano.
- no exercicio seguinte ao de obtención do beneficio.

O anterior determina que as persoas físicas contarán cun prazo efectivo para materializar a reserva por investimentos nas Canarias de tres ou catros anos, en función de cando realízen o asento contable da dotación da reserva (ao peche do exercicio ou no exercicio seguinte). A esta dualidade (que non acontece no caso de Sociedades) responde o deseño do modelo de IRPE.

A información sobre dotacións e materializacións efectuadas en 2024 da reserva para investimentos nas Canarias correspondente aos exercicios 2019 a 2024 e investimentos anticipados de futuras dotacións subministrarase de acordo co desagregación contida no

epígrafe correspondente do anexo A.2 da declaración da seguinte forma:

Dotacións e materializacións efectuadas en 2024

- Casillas **[1681], [0733], [0735], [0738], [0742] e [0746]**

Indicarase o importe das dotacións correspondentes a rendementos obtidos nas Canarias nos exercicios 2019 a 2024 que fosen destinados ao RIC .

- Casillas **[1682], [0734] [0789], [0792], [0794] e [0802]**

Indicarase o ano da dotación (2019 a 2024) que, tal e como se comentou antes, poderá ser ao peche do exercicio en que se obtiveron os rendementos netos de explotación ou no exercicio seguinte.

- Casillas **[1684], [0777], [0736], [0739], [0743], [0747] e [0750]**

Indicarase o importe das materializacións efectuadas con cargo á dotación previamente declarada nos investimentos previstos nas letras A, B, B bis e D 1º do artigo 27.4 da Lei 19/1994.

- Casillas **[1685], [0778], [0737], [0740], [0744], [0748] e [0751]**

Indicarase o importe das materializacións efectuadas con cargo á dotación previamente declarada nos investimentos previstos nas letras C e D 2º a 6º do artigo 27.4 da Lei 19/1994.

- Casillas **[0790], [0741], [0745] e [0749]**

Indicarase o importe de cada unha das dotacións previamente declaradas que se encontre pendente de materializar a 31 de decembro de 2024.

Covid-19: en relación á información que debe subministrarse con respecto a dotacións e materializacións da RIC sinalar que a disposición adicional novena do Real Decreto-lei 11/2020, do 31 de marzo, polo que se adoptan medidas urxentes complementarias no ámbito social e económico para facer fronte ao Covid-19, estableceu que os prazos de prescrición e caducidade de calquera accións e dereitos contemplados na normativa tributaria quedaban suspendidos desde o 14 de marzo (data da entrada en vigor do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo Covid-19), ata o 30 de maio de 2020.

Por iso, para os efectos de cubrir o recadro **[0790]**, teña en conta que, de acordo co antes indicado, con respecto ao exercicio **20 20**, se a reserva constituída con beneficios de 2020 dotouse contablemente nese ano 2020, o prazo para materializar o investimento que finalizaba o 31 de decembro de 2023 amplíase 78 días máis.

Investimentos anticipados de futuras dotacións á reserva para investimentos nas Canarias, efectuadas en 2024

A información efectuarase de acordo co seguinte desagregación:

- Recadro **[0750]**.

Indicarase o importe dos investimentos efectuados en 2024 en concepto de materialización anticipada de futuras dotacións nas previstas no artigo 27.4. A, B, B bis e D 1º, Lei 19/1994.

- Recadro **[0751]**.

Indicarase o importe dos investimentos efectuados en 2024 en concepto de materialización anticipada de futuras dotacións nas previstas no artigo 27.4. C e D 2º a 6º, Lei 19/1994.

Covid-19: teña en conta, con respecto aos investimentos anticipadas de futuras dotacións á RIC realizadas en exercicios anteriores, que a disposición adicional novena do Real Decreto-lei 11/2020, do 31 de marzo, estableceu que os prazos de prescripción e caducidade de calquera accións e dereitos contemplados na normativa tributaria quedan suspendidos desde o 14 de marzo (data de entrada en vigor do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo Covid-19), ata o 30 de maio de 2020.

Por esta razón, os prazos para efectuar a dotación que correspondan aos investimentos anticipados realizados no exercicio 2019, cuxo prazo para a dotación finalizaba no exercicio 2022, pasan ao exercicio 2023 como consecuencia da devandita ampliación e as do exercicio 2020 pasan ao exercicio 2024.

Réxime fiscal especial das Illes Balears

Normativa: Disposición adicional septuaxésima Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Obxecto e ámbito temporal de aplicación

Establécese un réxime fiscal especial para as Illes Balear, cuxo obxecto é o recoñecemento do feito específico e diferencial da súa insularidade, mediante a aprobación dun conxunto de medidas fiscais que, en relación a IRPE, serán aplicables nos exercicios 2023 a 2028, ambos os dous incluídos.

Importante: con data 24 de xullo de 2024 aprobouse o Real decreto 710/2024, do 23 de xullo, polo que se aproba o Regulamento de desenvolvemento do Réxime fiscal especial das Illes Balears (BOE do 24 de xullo), con efectos para os períodos impositivos que se inicien entre o 1 de xaneiro de 2023 e o 31 de decembro de 2028.

Ámbito espacial de aplicación

Este réxime fiscal é aplicable no ámbito territorial da Comunidade Autónoma das Illes Balears, definido no artigo 2 do seu Estatuto de Autonomía, formado polo das illas de Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera e Cabrera e polo das outras illas menores adxacentes.

Beneficios fiscais previstos neste réxime

O réxime especial para as Illes Balear comprende as seguintes medidas de carácter fiscal:

1. Dedución por dotacións á reserva para investimentos nas Illes Balears

Normativa: Disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Ámbito temporal : esta dedución é aplicable ás dotacións que se fagan á reserva para investimentos nos exercicios 2023, 2024, 2025, 2026, 2027 e 2028.

a) Contía e límites da dedución

Normativa: número 13 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Contía da dedución

Os contribuíntes do IRPE que desenvolvan actividades económicas en estimación directa terán dereito a unha dedución na súa cota íntegra polos rendementos netos de explotación que se destinen á reserva para investimentos, desde que estes proveñan de actividades económicas realizadas mediante establecementos situados nas Illes Balears.

A contía desta dedución é variable e determínase **aplicando o tipo medio de gravame** (suma dos tipos medios de gravame xeral e autonómico, recadros **[0534]** e **[0535]** da declaración) **ás dotacións** dos rendementos netos de explotación do exercicio que se destinen á reserva para investimentos nas Illes Balears.

Límites da dedución

O importe desta dedución **non poderá exceder do 80 por 100** da parte da cota íntegra que proporcionalmente corresponda á contía dos rendementos netos de explotación que proveñan de establecementos situados nas Illes Balears, sempre que non se superen os límites establecidos no Ordenamento comunitario que, en cada caso, resulten de aplicación e que se indican no cadro sobre os límites de axudas a *mínimis*, que son aplicables aos beneficios fiscais do Réxime fiscal especial das Illes Balears e recóllense no apartado 3.

En tributación conxunta o límite máximo da dedución **aplícase individualmente a cada un do cónxuxes**, se ambos os dous tivesen dereito á dedución, **sen que como resultado desta aplicación poida resultar unha dedución superior ao 80 por 100 da cota íntegra**.

b) Requisitos para a aplicación da dedución

Para a aplicación desta dedución deben cumprirse os requisitos que a continuación coméntanse:

- ***Contribuíntes en estimación directa***

Normativa: número 13 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Esíxese que o contribuínte determine os rendementos netos da súa actividade económica de acordo co método de estimación directa.

Véxase tamén art. 2.3 Regulamento de desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo (BOE do 24 de xullo).

En concreto, requírese que leven contabilidade na forma esixida polo Código de Comercio e a súa normativa de desenvolvemento desde o exercicio en que se obtiveron os beneficios que se destinan a dotar a reserva para investimentos nas Illes Balears ata aquel en que deban permanecer en funcionamento os bens obxecto da materialización do investimento.

- ***Contabilización separada da dotación para a reserva para investimentos e información que debe constar nas contas anuais ou en libro rexistro de bens de investimento***

Normativa: números 3 e 12 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Esíxese que a reserva para investimentos figure **contabilizada de forma separada**, e que non se dispoña dela en tanto que os bens en que se materializase deban permanecer na empresa.

Ademais, os contribuíntes deben facer constar **na memoria das contas anuais a información** que se detalla no número 12 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022.

- ***Establecementos situados nas Illes Balears***

Véxase art. 3 Regulamento de desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo (BOE do 24 de xullo).

Os rendementos obtidos deben provir de actividades realizadas mediante establecementos situados nas Illes Balears.

Con esta finalidade son establecementos os que cumpran os requisitos previstos no artigo 22.3 da LIS.

Tendo en conta o que se dispón no artigo 22.3 LIS son establecementos situados nas Illes Balears cando, por calquera título, de maneira continuada ou habitual dispoñan nas Illes Balears, de instalacións ou lugares de traballo en que realice toda ou parte da súa actividade, ou actuen nel por medio dun axente autorizado para contratar, en nome e por conta do contribuínte, que exerza con habitualidade a devandita poderes. En particular, entenderase que constitúen establecemento permanente as sedes de enderezo, as sucursais, as oficinas, as fábricas, os talleres, os almacéns, tendas ou outros establecementos, as minas, os pozos de petróleo ou de gas, as canteiras, as explotacións agrícolas, forestais ou pecuarias ou calquera outro lugar de exploración ou de extracción de recursos naturais, e as obras de construción, instalación ou montaxe cuxa duración exceda de 6 meses.

En todo caso, entenderase que un establecemento está situado no territorio das Illes Balears cando estea nas súas augas territoriais ata o límite exterior do mar territorial, de acordo coa Lei 10/1977, do 4 de xaneiro, sobre mar territorial.

O límite exterior do mar territorial estará determinado por unha liña trazada de xeito que os puntos que a constitúen encóntrense a unha distancia de doce millas náuticas dos puntos máis próximos das liñas de base a que se refire o artigo anterior.

- ***Prazo máximo de 3 anos para a materialización de reserva para investimentos.***

Normativa: número 4 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Esíxese que as cantidades destinadas á devandita reserva materialícense no prazo máximo de tres anos, contados desde a data de devindicación do imposto correspondente ao exercicio en que se dotou a mesma.

Tal e como sinala o artigo 18 do Regulamento de desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo (BOE do 24 de xullo), o prazo máximo de materialización dos investimentos non quedará afectado polo feito de que a devandita materialización poida ter lugar con posterioridade ao 31 de decembro de 2028, sempre que a dotación ou as dotacións da reserva para investimentos nas Illes Balears vinculadas a tales investimentos efectuásense **nos períodos impositivos iniciados entre o 1 de xaneiro de 2023 e o 31 de decembro de 2028**.

- ***Materialización nos investimentos especificamente establecidas.***

Normativa: número 4 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

Esíxese que a devandita **materialización se realice nalgunha dos investimentos que se detallan** máis adiante, nun apartado específico "[Investimentos onde debe materializarse as cantidades destinadas á RIB](#)" deste Capítulo.

- ***Situación e utilización dos elementos patrimoniais en que se materialice o investimento no arquipélago balear***

Normativa: número 5 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

Esíxese que os elementos patrimoniais en que se materialice o investimento cumpran as seguintes condicións:

- estean situados ou sexan recibidos no arquipélago balear,
- sexan utilizados no arquipélago balear,
- estean afectos e sexan necesarios para o desenvolvemento das actividades económicas do contribuínte, agás no caso de que contribúan á mellora e protección do medio natural balear.

Para tal fin, o número 5 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022 determina que elementos entenderanse situados e utilizados no arquipélago.

Conforme ao citado número 5 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022 entenderanse situados e utilizados no arquipélago:

1. As aeronaves que, polo seu destino, contribúan a mellorar as conexións das Illes Balears, nos termos que regulamentariamente se determinen.
2. Os buques con pavillón español e con porto base nas Illes Balears.
3. As redes de transporte e de comunicacións que conecten o arquipélago balear co exterior, polo tramo da mesma que se encontre dentro do territorio das Illes Balears e á parte situada fóra do mesmo que se utilice para conectar entre si as distintas illas do arquipélago.
4. As aplicacións informáticas e os dereitos de propiedade industrial, que non sexan meros signos distintivos do contribuínte ou dos seus produtos, e que vaian aplicarse exclusivamente en procesos produtivos ou actividades comerciais que se desenvolvan no ámbito territorial balear, así como os dereitos de propiedade intelectual que sexan obxecto de reprodución e distribución exclusivamente no arquipélago balear.
5. As concesións administrativas de uso de bens de dominio público radicados nas Illes Balears.
6. As concesións administrativas de prestación de servizos públicos que se desenvolvan exclusivamente no arquipélago.
7. As concesións administrativas de obra pública para a execución ou explotación de infraestruturas públicas radicadas nas Illes Balears.

• **Mantemento do investimento**

Normativa: número 8 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

Esíxese que os elementos patrimoniais en que se materializase a reserva para investimentos mantéñase durante os seguintes prazos:

1. **Cando se trate de elementos patrimoniais do inmovilizado material ou intanxible** a que se refire a letra A do número 4 da disposición adicional septuaxésima. Catro da Lei 31/2022, así como dos elementos patrimoniais adquiridos en virtude do que se dispón na letra C dese mesmo número, deberán permanecer **en funcionamento na empresa do mesmo contribuínte durante:**

- **En xeral:** cinco anos como mínimo, sen ser obxecto de transmisión, arrendamento ou cesión a terceiros para o seu uso.

- **No caso da adquisición de solo** : dez anos como mínimo

Para os efectos do **cómputo do prazo de mantemento** debe terse en conta que se entenderá producida a materialización, incluso nos casos da adquisición mediante arrendamento financeiro, no momento en que os elementos patrimoniais entren en funcionamento.

Non obstante, se finalmente non se exerce a opción de compra, o suxeito pasivo deba regularizar o beneficio fiscal de acordo co establecido máis adiante. Véxase o número 14 do apartado catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro.

Cando a vida útil dos elementos patrimoniais sexa inferior ao devandito período, non se considerará incumprido este requisito cando se proceda á adquisición doutro elemento patrimonial que o substitúa polo seu valor neto contable, no prazo de 6 meses desde seu baixa no balance que reúne os requisitos esixidos para a aplicación da dedución e que permaneza en funcionamento durante o tempo necesario para completar o devandito período.

Agora ben, en ningún caso poderá entenderse que esta nova adquisición supón a materialización das cantidades destinadas á reserva para investimentos nas Illes Balears, agás **polo importe da mesma que excede do valor neto contable** do elemento patrimonial que se substitúe e que tivo a consideración de materialización da reserva regulada neste apartado.

Nos casos de perda do elemento patrimonial deberase proceder á súa substitución nos termos previstos no parágrafo anterior.

2. **Cando se trate dos valores** a que se refire a letra C do número 4 da disposición adicional septuaxésima. Catro da Lei 31/2022, deberán permanecer no patrimonio do contribuínte durante **cinco anos ininterrompidos**, sen que os dereitos de uso ou gozo asociado aos mesmos poidan ser obxecto de cesión a terceiros.

- **Outros requisitos:**

Normativa: número 8 da disposición adicional septuaxésima. Catro Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

- Os contribuíntes que se dediquen á **actividade económica de arrendamento ou cesión a terceiros para o seu uso de inmovilizado** poderán gozar da reserva para investimentos, sempre que non exista vinculación, directa ou indirecta, cos arrendatarios ou cesionarios dos devanditos bens, nos termos definidos no artigo 18.2 da LIS, nin se trate de operacións de arrendamento financeiro.
- **Tratandose de arrendamento de bens inmoables**, ademais das condicións previstas no parágrafo anterior, deberán cumprirse as especificamente establecidas en para estes casos no número 8 da disposición adicional septuaxésima. Catro da Lei 31/2022.

Con esta finalidade, entenderase que o arrendamento de inmoables se realiza como actividade económica unicamente cando concorran as circunstancias previstas no artigo 27.2 da Lei do IRPE (isto é, cando se dispoña dunha persoa con contrato laboral

e xornada completa para a ordenación da actividade).

Véxase tamén o artigo 15 do Regulamento de desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo, que precisa as condicións para o arrendamento de inmobles.

Incumprimento dos requisitos

Normativa: número 14 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

A disposición da reserva para investimentos **con anterioridade á finalización do prazo de mantemento do investimento ou para investimentos diferentes** ás previstas no número 4 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022, así como o incumprimento de calquera outro dos requisitos establecidos na citada disposición, **agás** o requisito da súa contabilización separada e da información que sobre a reserva de investimentos nas Illes Balears ten que constar a memoria das contas anuais, **dará lugar a que** o contribuínte proceda á integración, na cota íntegra do IRPE do exercicio en que ocorren estas circunstancias, das cantidades que no seu día deron lugar á dedución desta, sen prexuízo das sancións que resulten procedentes.

No caso do incumprimento da obriga **do exercicio da opción de compra prevista nos contratos de arrendamento financeiro**, a integración na base imponible terá lugar no exercicio en que contractualmente estivese previsto que esta debese haberse exercitado.

Liquidaranse xuros de mora nos termos previstos na LGT e na súa normativa de desenvolvemento.

c) Investimentos onde deben materializarse as cantidades destinadas á RIB e importe da materialización

Normativa: número 4 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

As cantidades destinadas á reserva de investimentos nas Illes Balears deberán materializarse nalguna dos seguintes investimentos:

Letra A:

1º. Elementos patrimoniais do inmovilizado material ou intanxible

Entenderase por elementos patrimoniais do inmovilizado material ou intanxible aqueles elementos aos que se refiren as correspondentes normas de rexistro e valoración ditada en desenvolvemento do Plan Xeral de Contabilidade aprobada mediante Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro.

Os elementos patrimoniais poderán ser novos ou usados, sempre que, en caso destes últimos, os devanditos bens non formasen parte, integramente, da materialización da reserva para investimentos nas Illes Balears respecto doutro contribuínte.

Precisións:

a. Tratándose de investimentos para **adquisición de solo, edificado ou non**, este debe afectarse:

- Á promoción de vivendas protexidas, cando proceder esta cualificación de acordo co previsto na normativa autonómica reguladora do Decreto 27/2006, do 7 de marzo, polo que se regulan as actuacións do Plan de Vivenda das Illes Balears, e sexan destinadas ao arrendamento pola sociedade promotora.
- Ao desenvolvemento de actividades industriais incluídas nas divisións 1 a 4 da sección primeira das tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas, aprobadas polo Real decreto Lexislativo 1175/1990, do 28 de setembro, polo que se aproban as tarifas e a instrución do Imposto sobre Actividades Económicas.

Polo tanto, na medida en que as actividades desenvolvidas non se encontren incluídas entre as actividades das divisións 1 a 4 da sección primeira das tarifas do Imposto sobre Actividades Económicas, o investimento no chan que ocupe o inmovible en que vai desenvolver a súa actividade non poderá considerarse apta para materializar a RIB.

- Ás actividades sociosanitarias, centros residenciais de maiores, xeriátricos e centros de rehabilitación neurolóxica e física.
- Ás zonas comerciais que sexan obxecto dun proceso de rehabilitación. Véxase art. 6.1.a) do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo.
- Ás actividades turísticas reguladas no artigo 3.b) da Lei 8/2012, do 19 de xullo do Turismo das Illes Balears, cuxa adquisición teña por obxecto a rehabilitación dun establecemento turístico, dos definidos no artigo 3.h) da citada lei 8/2012. Véxase art. 6.1.b) e c) do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo.

Aos sos efectos de entender incluído no importe da materialización da reserva o valor correspondente ao chan, consideraranse obras de rehabilitación as actuacións dirixidas á renovación, ampliación ou mellora de establecementos turísticos, sempre que reúnen as condicións necesarias para ser incorporadas ao inmovilizado material como maior valor do inmovible.

b. No caso de adquisición do **inmovilizado intanxible**, a reserva non poderá materializarse en marcas nin en coñecementos non patentados, nos termos que establece o artigo 7 Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, de 710/2024, do 23 de xullo.

Con esta finalidade o artigo 7 do citado Regulamento sinala que terán a consideración de coñecementos técnicos non patentados, os dereitos para a explotación económica de fórmulas ou procedementos secretos, os dereitos sobre informacións relativas a experiencias industriais, comerciais ou científicas e o conxunto non divulgado de informacións técnicas necesarias para a reprodución industrial, directamente e nas mesmas condicións, dun produto ou dun procedemento.

c. Tratándose de adquisición de medios de transporte, a reserva para investimentos nas Illes Balears poderase materializar en calquera tipo de elemento de transporte afecto á actividade económica, xa sexa de uso interno ou externo sen prexuízo das seguintes particularidades:

- En caso de **adquisición de elementos de transporte de pasaxeiros por vía marítima** deberán dedicarse exclusivamente a servizos públicos no ámbito de funcións de interese xeral que se correspondan coas necesidades públicas das Illes Balears. Véxanse os arts. 10.2 e 13 do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real

decreto, 710/2024, do 23 de xullo.

- No suposto de **adquisición de vehículos de transporte de pasaxeiros por estrada** cumprirá que a empresa teña o domicilio fiscal no territorio das Illes Balears. Véxanse os arts. 10, apartados 3 e 4, e 13 do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo.

2º. Investimentos que contribúan á mellora ou á protección do medio natural no territorio das Illes Balears

Considéranse investimentos que contribúen á mellora ou á protección do medio natural no territorio das Illes Balears, aquelas ás que se refire o artigo 8 do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo.

Investimentos que contribúen á mellora ou á protección do medio natural

Para os efectos de entendero cumprido o requisito de materialización, teñen esta consideración as seguintes:

- a. As realizadas en elementos patrimoniais do inmovilizado material destinado á protección do medio natural consistente en instalacións que eviten a contaminación atmosférica ou acústica procedente de instalacións industriais, ou contra a contaminación de augas superficiais, subterráneas e mariñas, ou para a redución, recuperación ou tratamento de residuos industriais propios, ou para optimizar o consumo e tratamento de recursos hídricos agrícolas ou industriais, sempre que se estea cumprindo a normativa vixente nos devanditos ámbitos de actuación e realícense para mellorar as esixencias establecidas na devandita normativa.
- b. As realizadas en bens do activo material consistente en instalacións e equipos destinados ao aproveitamento, para autoconsumo, de fontes de enerxía renovable para a súa transformación en electricidade.

Para os efectos do que se dispón nas letras a) e b) anteriores, o órgano competente en materia ambiental da Administración das Illes Balears deberá expedir a certificación da validación do investimento en todo caso antes do termo do prazo regulamentario de presentación da autoliquidación correspondente ao último período impositivo en que o contribuínte pode levar a cabo a materialización da reserva para investimentos (tres anos desde a data de devindicación do IRPF correspondente ao exercicio en que se dotou a mesma ou, tratándose de investimentos anticipados, no período impositivo en que se realiza o investimento ou nos tres posteriores). Véxanse para estes fins os números 4 e 10 do apartado catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro.

No caso de que non se valide o investimento no citado prazo, o contribuínte deberá proceder á integración das cantidades que no seu día deron lugar á citada dedución na cota íntegra do IRPF do exercicio en que ocorren estas circunstancias, conforme ao que se dispón no punto 14 do apartado catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro.

3ª. Gastos de investigación e desenvolvemento derivado de actividades de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica

Teñen a consideración de gastos de investigación e desenvolvemento os derivados de actividades de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica a que se refire o artigo 35 da LIS.

A materialización da reserva en gastos de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica non estará condicionada á súa activación posterior e considerárase realizada a medida que se vaian devindicando os devanditos gastos.

Atención: entenderase producida a materialización, incluso nos casos da adquisición mediante arrendamento financeiro, no momento en que os elementos patrimoniais entren en funcionamento.

Importe da materialización dos investimentos da letra A:

Normativa: véxase o número 6 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

- **Investimento en elementos patrimoniais:** o importe da materialización acada ao **prezo de adquisición ou custo de produción dos elementos patrimoniais**, con exclusión dos intereses, impostos estatais indirectos e as súas recargas, sen que poida resultar superior ao seu valor de mercado.
- **Gastos de investigación e desenvolvemento:** o importe da materialización da reserva en gastos de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica **tamén acadará** aos proxectos contratados con universidades, organismos públicos de investigación ou centros de innovación e tecnoloxía, oficialmente recoñecidos e rexistrados e situados nas Illes Balears.

Límites do importe da materialización dos investimentos da letra A

Normativa: véxase o número 6 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

- **Inmovilizado intanxible:** o importe da materialización da reserva en elementos patrimoniais do inmovilizado intanxible non poderá exceder do 50 por 100 do valor total do proxecto de investimento de que formen parte, non sendo que se trate de contribuíntes que teñan a consideración de entidades de reducida dimensión (artigo 101 LIS) no período impositivo en que se obtén o beneficio con cargo ao que se dota a reserva.
- **Estudos preparatorios e de consultoría:** computarase o 50 100 do importe dos custos de estudos preparatorios e de consultoría, cando estean directamente relacionados cos investimentos previstos nesta letra A e trátense contribuíntes que teñan a consideración de entidades de reducida dimensión (artigo 101 LIS), no período impositivo en que se obtén o beneficio con cargo ao que se dota a reserva.

Letra B:

Véxase art. 11 do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo.

Creación de postos de traballo relacionados de forma directa cos investimentos previstos na letra A), que se produza dentro dun período de seis meses contado desde a data de entrada en funcionamento do devandito investimento e cumpran determinados requisitos de incremento de cadro de persoal.

A creación de postos de traballo determínase polo incremento do cadro de persoal media total do contribuínte producido no devandito período respecto da cadro de persoal medio dos 12 meses anteriores á data da entrada en funcionamento do investimento, sempre que o devandito incremento se manteña durante un período de cinco anos, agás no caso de contribuíntes que cumpran as condicións do artigo 101 da LIS no período impositivo en que se obtén o beneficio con cargo ao que se dota a reserva, quen deberán manter o devandito incremento durante tres anos.

Para o cálculo do cadro de persoal media total da empresa e do seu incremento tomaranse as persoas empregadas, nos termos que dispoña a lexislación laboral, tendo en conta a xornada contratada en relación coa xornada completa.

Importe da materialización dos investimentos da letra B

Normativa: véxase o número 6 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Nos casos de creación de postos de traballo, considerarase producida a materialización unicamente durante os dous primeiros anos desde que se produce o incremento de cadro de persoal e computarase, en cada período impositivo, polo importe do custo medio dos salarios brutos e as cotizacións sociais obrigatorias que se corresponda co devandito incremento.

Precisións:

- A creación de postos de traballo e as variacións de cadro de persoal media serán as producidas no conxunto de actividades económicas do contribuínte que se desenvolvan nos establecementos situados nas Illes Balears.
- Non resultará necesario que os novos postos de traballo sexan ocupados polos novos traballadores contratados.

Letra C:

Véxase art. 11 do Regulamento desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, de 710/2024, do 23 de xullo.

A subscrición de accións ou participacións no capital emitido por sociedades como consecuencia da súa constitución ou ampliación de capital que desenvolvan no arquipélago a súa actividade, sempre que se cumpran os requisitos establecidos na letra C do número 4 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

Estes requisitos son:

- Estas sociedades realizarán os investimentos previstos nas letras A e B anteriores, nas condicións reguladas neste apartado. Sempre que tanto a entidade subscriptora do capital como a que efectúa o investimento cumpran as condicións do artigo 101 da LIS (isto é, a que se esixen para ser entidades de reducida dimensión), no período impositivo en que se obtén o beneficio con cargo ao que se dota a reserva, será posible efectuar os investimentos das citadas letras A e B nos termos e condicións previstas para este tipo de contribuíntes.

- Estas sociedades deberán efectuar estes investimentos no prazo de tres anos contado desde a data da devindicación do imposto correspondente ao exercicio en que o contribuínte que adquire as accións ou as participacións na súa capital dotase a reserva regulada neste apartado.
- Os elementos patrimoniais así adquiridos deberán manterse en funcionamento nas Illes Balears cinco anos como mínimo nos termos previstos no último parágrafo do número 8 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.
- O importe do valor de adquisición dos investimentos realizadas pola sociedade participada deberá acadar, como mínimo, o importe desembolsado das accións ou participacións adquiridas polo contribuínte.

Os investimentos realizados pola sociedade participada **non darán lugar á aplicación de ningún outro beneficio fiscal**.

Con esta finalidade, a entidade subscriptora do capital procederá a comunicar fidedignamente á sociedade emisora o valor nominal das accións ou participacións adquiridas, así como a data en que termina o prazo para a materialización do seu investimento. A sociedade emisora comunicará fidedignamente á entidade subscriptora da súa capital os investimentos efectuados con cargo ás súas accións ou participacións cuxa subscripción supuxese a materialización da reserva, así como a súa data. Os investimentos realizados entenderanse financiadas cos fondos derivados das accións ou participacións emitidas segundo a orde en que se producise o seu desembolso efectivo. No caso de desembolsos efectuados na mesma data, considerarase que contribúen de forma proporcional ao financiamento do investimento.

Importe da materialización dos investimentos da letra C

Normativa: véxase o número 6 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Considerarase producida a materialización no importe desembolsado con ocasión da súa subscripción.

Tamén terá esta consideración o importe desembolsado en concepto de prima de emisión.

Importante: *a parte do investimento financiado con subvencións non se considerará como importe de materialización da reserva.*

d) Incompatibilidades

Normativa: número 11 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Esta dedución **é incompatible, para os mesmos bens e gastos**, coas [deducións para incentivar a realización de determinadas actividades do artigo 68.2 da Lei IRPF](#), e con calquera beneficio fiscal ou medida de distinta natureza que teña a condición de axuda estatal baixo o Dereito da Unión Europea, se a devandita acumulación excedese dos límites establecidos no Ordenamento comunitario que, en cada caso, resulten de aplicación e que se indican no [cadro sobre límites de axuda a minimeus](#) que inclúe o apartado 3 do Réxime fiscal especial das Illes Balears do presente Manual.

Tratándose de **activos usados e de solo**, estes non poderán haberse beneficiado anteriormente do réxime da reserva para investimentos nas Illes Balears nin das deducións para incentivar a realización de determinadas actividades reguladas na LIS.

Atención: teña en conta que a reserva para investimentos nas Illes Balears **si é compatible**, canto á creación de postos de traballo, coa dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears.

e) Incentivos anticipados de futuras dotacións

Normativa: número 10 do apartado Catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023

Os contribuíntes poden levar a cabo investimentos anticipados, que se considerarán como materialización da reserva para investimentos que se dote con cargo a beneficios obtidos no período impositivo **en que se realiza o investimento ou nos tres posteriores**, sempre que se cumpran os restantes requisitos esixidos no mesmo.

A citada materialización e o seu sistema de financiamento comunicarase conxuntamente coa declaración do IRPE do período impositivo en que se realicen os investimentos anticipados.

f) Información a subministrar na declaración do IRPE

O prazo máximo para materializar a reserva por investimentos nas Illes Balears (RIB) é de tres anos, en virtude do que se dispón en disposición adicional septuaxésima. Catro da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

Este prazo de tres anos débese contar desde a data da devindicación do imposto correspondente ao exercicio en que se produce a dotación (contabilización) da reserva e a devandita dotación no caso das persoas físicas pode ser:

- ao peche do exercicio contable o 31 de decembro de cada ano.
- no exercicio seguinte ao de obtención do beneficio.

O anterior determina que as persoas físicas contarán cun prazo efectivo para materializar a reserva por investimentos nas Illes Balears de tres ou catros anos, en función de cando realízen o asento contable da dotación da reserva (ao peche do exercicio ou no exercicio seguinte). A esta dualidade (que non acontece no caso de Sociedades) responde o deseño do modelo de IRPE.

A información sobre dotacións e materializacións efectuadas en 2024 da reserva para investimentos nas Illes Balears correspondentes ao exercicio 2024 e investimentos anticipados de futuras dotacións subministrarase de acordo co desagregación contida no epígrafe correspondente do anexo A.4 da declaración da seguinte forma:

Dotacións e materializacións efectuadas en 2024

- Recadro **[1780]** e **[1937]**

Se indicará o importe da dotación para a reserva para Investimentos nas Illes Balears efectuadas en 2023 e 2024.

- Recadro **[1781] e [1938]**

Indicarase o ano en que se efectúa a dotación (2023 e 2024).

- Recadro **[1782] e [1939]**

Indicarase o importe das materializacións efectuadas con cargo á dotación previamente declarada nos investimentos previstos nas letras A e B do número 4 do apartado catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

- Recadro **[1783] e [1940]**

Indicarase o importe das materializacións efectuadas con cargo á dotación previamente declarada nos investimentos previstos na letra C do número 4 do apartado catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

- Recadro **[1784] e [1940]**

Indicarase o importe da dotación previamente declarada que se encontre pendente de materializar a 31 de decembro de 2024.

Investimentos anticipados de futuras dotacións á reserva para Investimentos nas Illes Balears, efectuadas en 2024

Indicarase nos recadros **[1942] e [1943]**, respectivamente, o importe dos investimentos efectuados en 2024 en concepto de materialización anticipada de futuras dotacións nas previstas, por un lado, nas letras A e B e, por outro, na letra C, do número 4 do apartado catro da disposición adicional septuaxésima. Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.

2. Dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears

Normativa: Disposición adicional septuaxésima. Cinco da Lei 31/2022, do 23 de decembro de Orzamentos Xerais do Estado para 2023.

Ámbito temporal: esta bonificación será aplicable nos exercicios 2023, 2024, 2025, 2026, 2027 e 2028.

Contía da dedución

- En xeral

O **10 por 100** da parte da cota íntegra minorada, se é o caso, no importe da dedución pola [reserva para investimentos nas Canarias](#), na parte que proporcionalmente corresponda aos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears polos beneficiarios da dedución, sen prexuízo dos **límites establecidos no ordenamento comunitario que lle poidan afectar**.

Véxase o [cadro sobre os límites de axudas a mínimos](#), que son aplicables aos beneficios fiscais do Réxime fiscal especial das Illes Balears e recóllense no apartado 3 deste apartado sobre o réxime fiscal especial das Illes Balears.

• Incremento da porcentaxe da bonificación

A bonificación **incrementarase ata o 25 por 100** naqueles períodos impositivos en que, ademais producíse un incremento de cadro de persoal medio nos termos que se indican no seguinte apartado.

Precisións:

Naqueles supostos en que resulte de aplicación no IRPE, ademais desta bonificación (dedución), a dedución pola reserva para investimentos nas Illes Balears, a cota susceptible de bonificación será a cota íntegra minorada no importe da dedución pola reserva para investimentos nas Illes Balears, na parte que proporcionalmente corresponda aos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears.

Así mesmo, en caso de matrimonio, se ambos os dous cónxuxes cumpren os requisitos para practicar esta bonificación, pero só a un deles resultáselle aplicable a porcentaxe incrementada, e sempre que a cota íntegra da declaración conxunta fóra inferior á suma das bonificacións de ambos os dous, estes poden optar por aplicar en primeiro lugar a bonificación do cónxuxe ao que corresponda a porcentaxe incrementada.

Exemplo:

Declarante

- Rendementos derivados bens corporais situados nas Illes Balears: 15.000
- Porcentaxe de bonificación aplicable: 25%

Cónxuxe

- Rendementos derivados bens corporais nas Illes Balears: 5.000
- Porcentaxe de bonificación aplicable: 10%

Base Imponible declaración conxunta (por existir rendementos negativos): 18.000

Cota íntegra xeral declaración conxunta: 1.800

Cota que corresponde aos rendementos do declarante: $1.800 \times 15.000 / 18.000 = 1.500$

Cota que corresponde aos rendementos do cónxuxe: $1.800 \times 5.000 / 18.000 = 500$

A suma da cota que corresponde aos rendementos de ambos os dous excede da cota íntegra xeral polo que o importe máximo ao que se pode aplicar a bonificación será o importe desta (1.800).

Bonificación declarante: $1.500 \times 25\% = 375$

Bonificación declarante: $300 (*) \times 10\% = 30$

(*) Ao aplicar o declarante a bonificación sobre 1.500, o cónxuxe só poderá aplicar a bonificación sobre o importe restante da cota: $1.800 - 1.500 = 300$

O importe da bonificación en tributación conxunta será $375 + 30 = 405$

Requisitos

Para a aplicación da bonificación deben cumprirse os seguintes requisitos:

- Que os **bens corporais producidos nas Illes Balears deriven do exercicio de actividades agrícolas, gandeiras, industriais e pesqueiras**, neste último caso en relación coas capturas efectuadas na súa zona pesqueira e acuícola.
- Que os contribuíntes **estean domiciliados nas Illes Balears**. Se os contribuíntes están domiciliados noutros territorios, deben dedicarse á produción dos bens anteriormente sinalados nas Illes Balears mediante sucursal ou establecemento permanente.

Atención: teñase en conta que esta bonificación, non é de aplicación aos rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears, propios de actividades de construción naval, fibras sintéticas, industria do automóbil, siderurxia e industria do carbón.

- Que os contribuíntes determinen os seus rendementos **en réxime de estimación directa**.
- **Mantemento ou incremento do cadro de persoal.**

- a. **Para a aplicación da porcentaxe do 10 por 100** esíxese que o cadro de persoal media da entidade no devandito período non sexa inferior ao cadro de persoal media correspondente aos doce meses anteriores ao inicio do primeiro período impositivo en que teña efectos o réxime previsto neste apartado.

Cando a entidade se constituíse dentro do sinalado prazo anterior de doce meses tera en contase o cadro de persoal media que resulte dese período.

Para o cálculo do cadro de persoal media tomaranse as persoas empregadas, nos termos que dispoña a lexislación laboral, tendo en conta a xornada contratada en relación coa xornada completa.

- b. **Para a aplicación da porcentaxe incrementada do 25 por 100**, ademais do requisito anterior (mantemento do cadro de persoal media), cumprirá que se producise un incremento de cadro de persoal medio non inferior á unidade respecto da cadro de

persoal medio do período impositivo anterior e o devandito incremento mantéñase durante, polo menos, un prazo de tres anos a partir da data de finalización do período impositivo en que aplíquese esta bonificación incrementada.

Para o cálculo do cadro de persoal media da entidade tomaranse as persoas empregadas, nos termos que dispoña a lexislación laboral, tendo en conta a xornada contratada en relación coa xornada completa.

Cando a entidade se constituíse no primeiro período impositivo en que teña efectos o réxime previsto neste apartado, a aplicación da bonificación requirirá que cumpra os requisitos para que resulte de aplicación o tipo de gravame reducido para entidades de nova creación regulados no artigo 29.1 da LIS.

Con esta finalidade, non se entenderá iniciada unha actividade económica, de acordo co artigo 29.1 da LIS, nos seguintes supostos:

1. Cando a actividade económica fose realizada con carácter previo por outras persoas ou entidades vinculadas no sentido do artigo 18 desta lei e transmitida, por calquera título xurídico, á entidade de nova creación.
2. Cando a actividade económica fose exercida, durante o ano anterior á constitución da entidade, por unha persoa física que ostente unha participación, directa ou indirecta, no capital ou nos fondos propios da entidade de nova creación superior ao 50 por cento.

Tampouco teñen a consideración de entidades de nova creación aquelas que formen parte dun grupo nos termos establecidos no artigo 42 do Código de Comercio, con independencia da residencia e da obriga de formular contas anuais consolidadas.

Neste caso, seguiranse as seguintes regras:

- a. O cumprimento do requisito de mantemento de emprego en períodos impositivos sucesivos virá referido ao cadro de persoal media do primeiro período impositivo da entidade.
- b. Para determinar o cumprimento do requisito de incremento do cadro de persoal media da entidade entenderase que a correspondente ao primeiro período impositivo anterior á constitución é cero.

- **Que os rendementos netos con dereito a bonificación sexan positivos.**

Atención: teñase en conta que esta bonificación **si é compatible**, canto á creación de postos de traballo, coa reserva de investimentos nas Illes Balears.

3. Adecuación destes beneficios ao que se establece no Dereito da Unión Europea: límites, seguimento e control

Normativa: Disposición adicional septuaxésima. Seis e Sete da Lei 31/2022, do 23 de decembro de Orzamentos Xerais do Estado para 2023.

Límites dos beneficios fiscais do réxime fiscal especial das Illes Balears

Estes beneficios fiscais (dedución por dotacións á reserva para Investimentos e dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears), conxuntamente con calquera outra axuda percibida ao abeiro da normativa sobre axudas de “*minimeus*”, non poderán superar os importes que, para o seu respectivo ámbito de aplicación, establecen os Regulamentos que se recollen no seguinte cadro:

Normativa	sector/actividade	Límites
REGULAMENTO (UE) 2023/2831 DA COMISIÓN, do 13 de decembro de 2023, relativo á aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea ás axudas de <i>minimeus</i>. Vixencia: desde o 01-01-2024 ata 31-12-2030 A respecto disto, teñase en conta que, de acordo coa disposición transitoria prevista no seu artigo 7, o citado Regulamento aplicarase ás axudas concedidas antes da súa entrada en vigor se tales axudas reúnen todas as condicións establecidas nel .	Todas agás as dos regulamentos seguintes Nota: non se inclúen nas axudas de <i>minimeus</i> as seguintes: - As axudas condicionadas á utilización de produtos e servizos nacionais en lugar de importados. - As axudas a actividades de exportación.	300.000 euros durante calquera período de tres anos. Notas: teñase en conta que o límite máximo foi incrementado, a partir do 1 de xaneiro de 2024, de 200.000 a 300.000 euros, sendo único para todos os tipos de actividade, tamén no caso de transporte de mercadorías por estrada. Polo tanto, desaparece o límite específico para a actividade de transporte de mercadorías por estrada existente ata entón. Así mesmo modificouse o sistema de cómputo ao pasar de tres exercicios fiscais a tres anos. O período de tres anos que debe terse en conta para os efectos do Regulamento 2023/2831 debe avaliarse de forma continua. En cada nova concesión dunha axuda de minimeus debe terse en conta o importe total das axudas das miñas concedidas nos tres anos previos (cómputo de data a data). Por último, indicar que, a partir do 1 de xaneiro de 2026, o Regulamento (UE) 2023/2831 da Comisión, do 13 de decembro de 2023, obriga a que a información sobre axudas das miñas concedidas consígnese nun rexistro central a escala nacional ou da Unión.
REGULAMENTO (UE) 1408/2013 DA COMISIÓN , do 18 de decembro de 2013, relativo á aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea ás axudas de <i>minimeus</i> no sector agrícola.	Agrícola e gandeira Só aplícase ás empresas dedicadas á produción primaria de produtos agrícolas. Nota : exclúense as empresas dedicadas á transformación e comercialización de produtos agrícolas que se suxeitan ao límite do Regulamento (UE) 2023/2831.	25.000 euros durante calquera período de tres exercicios fiscais. Nestes casos, compútase no exercicio fiscal de concesión e os dous anteriores. Nota : España elevou de 20.000 a 25.000 euros por Real decreto 1139/2024, do 11 de novembro, polo que se regulan o límite máximo das axudas de minimeus no sector agrícola e pesqueiro e o procedemento para garantir que non se sobrepasan os topes nacionais e sectoriais establecidos na normativa europea. IMPORTANTE: teñase en conta que o Regulamento (UE) 2024/3118 da Comisión, do 10 de decembro de 2024, con entrada en vigor o 16 de decembro, elevou o límite máximo das axudas de minimos no sector agrícola de 25.000 a 50.000 euros durante calquera período de

Normativa	sector/actividade	Límites
		tres anos. Polo tanto, as axudas concedidas a partir da citada data beneficiaranse do novo límite de 50.000 euros no IRPF de 2024. Así mesmo, modificouse o sistema de cómputo ao pasar de tres exercicios fiscais a tres anos. O período de tres anos que debe terse en conta para os efectos do Regulamento 1408/2013 debe avaliarse de forma continua. En cada nova concesión dunha axuda de minimeus debe terse en conta o importe total das axudas das miñas concedidas nos tres anos previos (cómputo de data a data). Por último, indicar que, a partir do 1 de xaneiro de 2027, o Regulamento (UE) 2024/3118 da Comisión, obriga a que a información sobre axudas das miñas concedidas consígnese nun rexistro central a escala nacional ou da Unión.
REGULAMENTO (UE) 717/2014 DA COMISIÓN, do 27 de xuño de 2014, relativo á aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea ás axudas de <i>minimeus</i> no sector da pesca e da acuicultura.	Pesca e acuicultura Só aplícase ás empresas dedicadas á produción primaria de produtos da pesca e a acuicultura. Nota: exclúense as empresas dedicadas á transformación e comercialización de produtos da pesca e da acuicultura que se suxeitan ao límite do Regulamento (UE) 2023/2831 [véxase Regulamento (UE) 2023/2391].	30.000 euros durante calquera período de tres exercicios fiscais. Nestes casos, compútase no exercicio fiscal de concesión e os dous anteriores. Nota : España elevou de 30.000 a 40.000 euros por Real decreto 1139/2024, do 11 de novembro, polo que se regulan o límite máximo das axudas de minimeus no sector agrícola e pesqueiro e o procedemento para garantir que non se sobrepasan os topes nacionais e sectoriais establecidos na normativa europea.
REGULAMENTO (UE) 2023/2832 DA COMISIÓN, do 13 de decembro de 2023, relativos á aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea ás axudas das <i>miñas</i> concedidas a empresas que prestan servizos de interese económico xeral.	Servizos de interese económico xeral	750.000 euros durante calquera período de tres anos. Notas: teñase en conta que o límite máximo foi incrementado, a partir do 1 de xaneiro de 2024, de 500.000 a 750.000 euros. Así mesmo modificouse o sistema de cómputo ao pasar de tres exercicios fiscais a tres anos. O período de tres anos que

Normativa	sector/actividade	Límites
Vixencia: desde o 01-01-2024 ata 31-12-2030 A respecto disto, teñase en conta que, de acordo coa disposición transitoria prevista no seu artigo 7, o citado Regulamento aplicarase ás axudas concedidas antes da súa entrada en vigor se tales axudas reúnen todas as condicións establecidas nel .		debe terse en conta para os efectos do Regulamento 2023/2831 debe avaliarse de forma continua. En cada nova concesión dunha axuda de minimeus debe terse en conta o importe total das axudas das miñas concedidas nos tres anos previos (cómputo de data a data). Por último, indicar que, a partir do 1 de xaneiro de 2026, o Regulamento (UE) 2023/2832 da Comisión, do 13 de decembro de 2023, obriga a que a información sobre axudas das miñas concedidas consígnese nun rexistro central a escala nacional ou da Unión.
Notas comúns: 1. Para o cómputo dos exercicios fiscais tomarase en conta o período en que se concede a axuda, independentemente de cando cóbrese (criterio de imputación que se aplica ás subvencións correntes). Para o cómputo dos anos tomarase o momento en que se concede a axuda. 2. Os límites fixados refírense ao importe total das axudas das miñas concedidas por un Estado membro a unha única empresa.		

Seguimento e control dos beneficios fiscais.

- A Comisión Mixta de Economía e Facenda entre o Estado e a Comunidade Autónoma das Illes Balears previstas no artigo 125 do Estatuto de Autonomía das Illes Balears será a encargada de facer o seguimento da aplicación do réxime fiscal especial das Illes Balears.

Para iso, anualmente realizarase un informe de seguimento da aplicación dos beneficios fiscais e en 2028 realizarase un control de eficacia que permita coñecer o logro dos obxectivos económicos perseguidos polos beneficios fiscais. A concreción dos devanditos obxectivos, así como o órgano encargado da realización do control de eficacia determinaranse regulamentariamente.

O seguimento da eficacia do Réxime fiscal especial das Illes Balears deberá realizarse pola comisión de intercambio e análise de datos estatísticos prevista no artigo 3.2 do Real Decreto-lei 4/2019, do 22 de febreiro, do Réxime Especial das Illes Balears, baixo a coordinación superior da Comisión Mixta de Economía e Facenda entre o Estado e a Comunidade Autónoma das Illes Balears.

- Con esta finalidade, os beneficiarios deberán presentar dentro do prazo de declaración do **IRPE**, e con carácter previo á presentación do modelo 100, unha declaración informativa relativa ás distintas medidas ou réximes de axudas percibidas. Esta declaración incluírá información detallada dos aludidos incentivos, que serán obxecto de comprobación.

A respecto disto, véxase o artigo 32 do Regulamento de desenvolvemento do Réxime Fiscal Especial das Illes Balears, aprobado por Real decreto, 710/2024, do 23 de xullo, en virtude do que se aproba a Orde **HAC/1031/2024**, do 25 de setembro, pola que se aproba o modelo 283, "Declaración informativa anual de

axudas recibidas no marco do Réxime Fiscal especial das Illes Balears ”e determináanse as condicións e procedemento para a súa presentación.

Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación obxectiva

Normativa: Arts. 68.2 e 69.2 Lei IRPF

Cando se trate de contribuíntes que exerzan actividades económicas e determinen o seu rendemento neto polo método de estimación obxectiva, os incentivos e estímulos ao investimento empresarial establecido ou que se establezan na normativa do Imposto sobre Sociedades soas seránlles de aplicación cando así se estableza regulamentariamente tendo en conta as características e obrigas formais do citado método.

Durante o exercicio 2024 non se estableceu regulamentariamente a aplicación de ningún destes incentivos.

Deducións por donativos e outras achegas

Normativa: Arts. 68.3, 69.1 Lei IRPF ; 69.2 Regulamento IRPF

Donativos realizados a entidades incluídas no ámbito da Lei 49/2002

Normativa: Art. 68.3.a) Lei IRPF e Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

En xeral, donativos e doazóns Entidades beneficiarias do mecenado

1. Entidades beneficiarias do mecenado

Normativa: véxanse arts. 2 e 16 e disposicións adicionais quinta, sexta, sétima, oitava, novena, décima, décimo oitava e décimo novena Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

Dan dereito á dedución os donativos, as doazóns e achegas realizadas polo contribuínte a calquera das entidades que a continuación relaciónanse:

- As fundacións e as asociacións declaradas de utilidade pública, incluídas no ámbito de aplicación da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro).

- b. As organizacións non gobernamentais de desenvolvemento a que se refire a Lei 23/1998, do 7 de xullo, de Cooperación Internacional para o Desenvolvemento sempre que teñan a forma xurídica de fundacións e as asociacións declaradas de utilidade pública, incluídas no ámbito de aplicación da Lei 49/2002.
- c. As federacións deportivas españolas, as federacións deportivas territoriais de ámbito autonómico integradas naquelas , o Comité Olímpico Español e o Comité Paralímpico Español.
- d. As federacións e asociacións das entidades sen fins lucrativos a que se refiren os parágrafos anteriores.
- e. As entidades non residentes en territorio español que operen no mesmo con establecemento permanente e sexan análogas a algunhas das previstas nas letras anteriores.

Quedarán excluídas aquelas entidades residentes nunha xurisdición non cooperativa, agás que se trate dun Estado membro da Unión Europea e acredítese que a súa constitución e operativa responden a motivos económicos válidos.

- f. As entidades residentes nun Estado membro da Unión Europea ou doutros Estados integrantes do Espazo Económico Europeo cos que exista normativa sobre asistencia mutua en materia de intercambio de información tributaria nos termos previstos na LGT, que sexa de aplicación, sen establecemento permanente en territorio español, que sexan análogas a algunha das previstas nas letras anteriores.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

Quedarán excluídas aquelas entidades residentes nunha xurisdición non cooperativa, agás que se acredite que a súa constitución e operativa responde a motivos económicos válidos.

- g. O Estado, as Comunidades Autónomas e as Entidades Locais, así como os Organismos autónomos do Estado e as entidades autónomas de carácter análogo das Comunidades Autónomas e das Entidades Locais.
- h. As universidades públicas e os colexios maiores adscritos ás mesmas.
- i. O Instituto Cervantes.
- j. O Institut Ramón Llull e as demais institucións con fins análogos das Comunidades Autónomas con lingua oficial propia.
- k. Os Organismos Públicos de Investigación dependentes da Administración Xeral do Estado.
- l. A Cruz Vermella Española e a Organización Nacional de Cegos Españois.
- m. A Obra Pía dos Santos Lugares.
- n. Os consorcios Casa de América, Casa de Asia, "Institut Europeu da Casa da Mediterrània" e o Museo Nacional de Arte de Cataluña.

- o. As fundacións propias de entidades relixiosas inscritas no Rexistro de Entidades Relixiosas que cumpran os requisitos das entidades sen fins lucrativos establecidos na Lei 49/2002.
- p. As entidades da Igrexa Católica contemplada nos artigos IV e V do Acordo sobre Asuntos Económicos suscrito entre o Estado español e a Santa Sé e as entidades doutras igrexas, confesións ou comunidades relixiosas, que teñan subscritos acordos de cooperación co Estado español.
- q. O Instituto de España e as Reais Academias integradas no mesmo, así como das institucións das Comunidades Autónomas que teñan fins análogos aos da Real Academia Española.
- r. O Museo Nacional do Prado.
- s. O Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.

2. Conceptos deducibles e base da dedución

Normativa: véxanse arts. 17 e 18 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

Darán dereito a dedución os donativos, doazóns e achegas de carácter irrevogable, puro e simple, isto é, que non supoñan para o doador unha contraprestación presente ou futura dun ben ou servizo. Conforme ao anterior, as modalidades de doazóns que dan dereito á dedución e a base da mesma son as seguintes:

- **Donativos monetarios.** A base da dedución está constituída polo importe do donativo.
- **Donativos ou doazóns de bens ou dereitos.** A base da dedución será o valor contable que os citados bens ou dereitos tivesen no momento da súa transmisión e, no seu defecto, o valor determinado conforme ás normas do Imposto sobre o Patrimonio.
- **Cotas de afiliación a asociacións, distintas dos partidos políticos, que non se correspondan co dereito a percibir unha prestación presente ou futura.** A base da dedución está constituída polo importe das cotas.
- **Constitución do dereito real de usufruto sobre bens, dereitos ou valores, realizadas sen contraprestación.** Nestes supostos, a base de dedución estará constituída por:
 - a. **Usufruto sobre bens inmoables.** O 2 por 100 do valor catastral do inmoable cada ano de duración do usufruto, determinándose proporcionalmente ao número de días que corresponda en cada período impositivo.
 - b. **Usufruto sobre valores.** O importe anual dos dividendos ou intereses percibidos polo usufrutuário en cada un dos períodos impositivos de duración do usufruto.
 - c. **Usufruto sobre outros bens ou dereitos.** O importe anual resultante de aplicar o xuro legal do diñeiro en cada exercicio ao valor do usufruto no momento da súa constitución conforme ás normas do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados.

- **Donativos ou doazóns de bens que formen parte do Patrimonio Histórico Español ou de bens culturais de calidade garantida.** En ambos os dous supostos, a base da dedución será a valoración efectuada para ese fin pola Xunta de cualificación, valoración e exportación.
- A partir do 1 de xaneiro de 2024, a **cesión de uso dun ben moble ou inmovle**, por un tempo determinado, realizada **sen contraprestación**.

A base de dedución estará constituída polo importe dos gastos soportados polo cedente en relación con tales bens durante o período de cesión, sempre que tivesen a consideración de gastos fiscalmente deducibles de haberse cedido de forma onerosa e estean debidamente contabilizados cando o cedente estea obrigado a levar contabilidade de acordo co Código de Comercio ou lexislación equivalente.

En ningún caso formarán parte da base da dedución os tributos nin os intereses dos capitais alleos investidos na adquisición ou mellora do ben e demais gastos de financiamento.

O valor determinado de acordo coas regras anteriores **ten como límite máximo** o valor normal de mercado do ben ou dereito transmitido no momento da súa transmisión.

Atención: o artigo 23.1 da Lei 49/2002 declara que estarán exentas do IRPF que grave a renda do doador ou aportante as ganancias patrimoniais e as rendas positivas que se poñan de manifesto con motivo dos donativos, doazóns e achegas a que se refire o artigo 17 desa mesma Lei.

Regra especial: dereito a dedución no caso de contraprestacións meramente simbólicas

Como novidade para este exercicio, o artigo 17.2 da Lei 49/2022, establece que tamén darán dereito a dedución os donativos, doazóns e achegas aínda cando o doador ou aportante puidese recibir bens ou servizos, de carácter simbólico, entregados ou prestados polo donatario ou beneficiario, desde que o valor dos bens e servizos recibidos:

- non represente máis do 15 por 100 do valor do donativo, doazón ou achega, e
- non supere o importe de 25.000 euros.

Con iso preténdese que non se perda o carácter irrevogable, puro e simple dos donativos, doazóns e achegas, xerando dereito á dedución, naqueles supostos en que o doador puidese recibir unha mención honorífica ou un recoñecemento reputacional, pola súa mera condición de doador, sempre que tal mención ou recoñecemento careza de relevancia económica, de xeito que non poida ser considerada unha contraprestación para os efectos do dereito á dedución.

Para precisar que bens e servizos recibidos polo doador do donatario carecen de relevancia económica, evitando que a doazón poida adquirir un carácter oneroso, non perseguido polo lexislador, cóutase o importe que puidese recibir o doador ao 15 por 100 do valor do donativo, doazón ou achega realizada, e en calquera caso establécese un límite máximo de 25.000 euros.

Atención: como regra xeral, só dan dereito a dedución os donativos, doazóns e achegas de carácter irrevogable, puro e simple, isto é, as realizadas polo doador de forma gratuíta e sen contraprestación.

Non obstante, esta regra amplíase desde o 1 de xaneiro de 2024 a aquelas doazóns en que exista unha contraprestación meramente simbólica. En tales casos, xerarase tamén dereito á dedución desde que:

- o valor da contraprestación recibida non represente máis do 15 por 100 do valor do donativo, doazón ou achega realizada, e
- cun límite máximo de 25.000 euros.

3. Porcentaxes de dedución

Normativa: véxase art. 19 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

Atención: o importe desta dedución consignarase no recadro [0723] do anexo A.1. da declaración.

a. En xeral

Os contribuíntes terán dereito a deducir da cota íntegra o resultado de aplicar á base da dedución correspondente ao conxunto de donativos, doazóns e achegas con dereito a dedución, determinada de acordo co que se establece no apartado anterior, a seguinte escala aplicable durante o período impositivo 2024:

Base de dedución Importe ata	Porcentaxe de dedución
250 euros	80
Resto base de dedución	40
Tipo incrementado por reiteración de doazóns a unha mesma entidade	45

b. Tipo incrementado por reiteración das doazóns a unha mesma entidade

Novidade 2024: a aplicación da porcentaxe de dedución por **donativos a unha mesma entidade** esixe a realización de donativos **durante, polo menos, tres anos consecutivos**. Polo tanto, redúcese de 4 a 3 anos o número de exercicios en que se

*teñen que realizar os donativos a unha mesma entidade por importe igual ou superior aos do exercicio anterior, para que resulte de aplicación o incremento de 5 puntos na porcentaxe de dedución, que **se eleva do 40 ao 45 por 100**.*

En consecuencia, para poder aplicar en 2024 o porcentaxe de dedución incrementado por donativos efectuados a unha mesma entidade, resulta necesario realizar donativos á mesma en 2022 e 2023, e que a contía do donativo efectuado en 2024 e en 2023 sexa igual ou superior, en cada un deles, ao realizado no ano inmediato anterior.

Se nos dous períodos impositivos inmediatos anteriores ao propio exercicio da declaración realizásenos donativos, doazóns ou achegas con dereito a dedución en favor dunha mesma entidade, sendo o importe do donativo, doazón ou achega deste exercicio e o do período impositivo anterior, igual ou superior, en cada un deles, ao do exercicio inmediato anterior, o porcentaxe de dedución aplicable á base da dedución en favor desa mesma entidade que exceda de 250 euros, será do **45 por 100**.

Donativos, doazóns e achegas para actividades prioritarias de mecenado

1. Porcentaxes aplicables

Normativa: Véxase art. 22 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

Atención: o importe desta dedución consignarase no recadro **[0722]** do anexo A.1 da declaración.

Cando se trate de cantidades doadas ou satisfeitas ás entidades anteriormente relacionadas e que se destinen polas mesmas á realización e desenvolvemento de actividades e programas prioritarios de mecenado, as porcentaxes anteriores elevásenos en cinco puntos porcentuais, é dicir:

Base de dedución Importe ata	Porcentaxe de dedución
250 euros	85
Resto base de dedución	45
Tipo incrementado por reiteración de doazóns a unha mesma entidade	50

Atención : teñase en conta que, xa que non se produciu a aprobación dos Orzamentos Xerais do Estado para 2024, encóntranse prorrogados os Orzamentos Xerais do Estado para 2023. Polo tanto, mantéñense vixentes as actividades prioritarias do mecenado regulado pola disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 31/2022.

Canto ás porcentaxes e límites de dedución establecida no artigo 19 da citada Lei 49/2002, do 23 de decembro, para 2024 resulta aplicable o artigo 19 na redacción dada polo Real Decreto-lei 6/2023, do 19 de decembro, aínda que como consecuencia da prórroga dos Orzamentos Xerais do Estado de 2023 ten que entenderse que as citadas porcentaxes elevaranse, se é o caso, en cinco puntos porcentuais en relación coas actividades prioritarias de mecenado conforme ao que se dispón no apartado Dous da disposición adicional quincuaxésimo sétima da citada Lei de Orzamentos de 2023.

2. Actividades prioritarias de mecenado en 2024

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (**BOE** do 24 de decembro)

Atención: de acordo co artigo 134.4 da Constitución Española, encóntranse prorrogados os Orzamentos Xerais do Estado para 2023, polo que se manteñen vixentes as actividades prioritarias do mecenado e as porcentaxes vixentes durante 2023.

Por iso, as actividades prioritarias de mecenado no exercicio 2024 son as seguintes:

1. As levadas a cabo polo Instituto Cervantes para a promoción e difusión da lingua española e da cultura mediante redes telemáticas, novas tecnoloxías e outros medios.
2. As actividades levadas a cabo polo Museo Nacional do Prado para a consecución dos seus fins establecidos na Lei 46/2003, do 25 de novembro, reguladora do Museo Nacional do Prado e no Real decreto 433/2004, do 12 de marzo, polo que se aproba o Estatuto do Museo Nacional do Prado.
3. As actividades levadas a cabo polo Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía en cumprimento dos fins establecido pola Lei 34/2011, do 4 de outubro, reguladora do Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía e polo Real decreto 188/2013, do 15 de marzo, polo que se aproba o Estatuto do Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.
4. As levadas a cabo pola Biblioteca Nacional de España en cumprimento dos fins e funcións de carácter cultural e de investigación científica establecidos pola Lei 1/2015, do 24 de marzo, reguladora da Biblioteca Nacional de España e polo Real decreto 640/2016, do 9 de decembro, polo que se aproba o Estatuto da Biblioteca Nacional de España.
5. As levadas a cabo pola Fundación Deporte Novo en colaboración co Consello Superior de Deportes no marco do proxecto «España Compite: na Empresa como no Deporte »coa finalidade de contribuír ao impulso e proxección das PEMES españolas no ámbito interno

e internacional, a potenciación do deporte e a promoción do empresario como motor de crecemento asociado aos valores do deporte.

Os donativos, doazóns e achegas ás actividades sinaladas no parágrafo anterior que, de conformidade co apartado Dous da disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023, poden beneficiarse da elevación en cinco puntos porcentuais das porcentaxes e límites das deducións establecidas nos artigos 19, 20 e 21 da citada Lei 49/2002 terán o límite de 50.000 euros anuais para cada aportante.

6. A conservación, restauración ou rehabilitación dos bens do Patrimonio Histórico Español que se relacionan no anexo XIII da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023.
7. As actividades de fomento, promoción e difusión das artes escénicas e musicais levados a cabo polas Administracións Públicas ou co apoio destas .
8. As levadas a cabo polo Instituto da Cinematografía e das Artes Audiovisuais para o fomento, promoción, difusión e exhibición da actividade cinematográfica e audiovisual, así como todas aquelas medidas orientadas á recuperación, restauración, conservación e difusión do patrimonio cinematográfico e audiovisual, todo iso nun contexto de defensa e promoción da identidade e a diversidade cultural.
9. A investigación, desenvolvemento e innovación nas infraestruturas que forman parte do Mapa nacional de Infraestruturas Científicas e Técnicas Singulares (ICTS) en vigor e que, a este efecto, relaciónanse no anexo XIV da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro).
10. A investigación, o desenvolvemento e a innovación orientada a resolver os retos da sociedade identificada na Estratexia Española de Ciencia e Tecnoloxía e de Innovación vixente e financiada ou realizados polas entidades que, para estes fins, recoñézanse polo Ministerio de Facenda e Función Pública (actual Ministerio de Facenda), a proposta do Ministerio de Ciencia e Innovación (actual Ministerio de Ciencia, Innovación e Universidades).
11. A investigación, o desenvolvemento e a innovación orientada a resolver os retos da sociedade realizada polos Organismos Públicos de Investigación Consello Superior de Investigacións Científicas, Instituto de Saúde Carlos III, Centro de Investigacións Enerxéticas, Medioambientais E Tecnolóxicas, e Instituto de Astrofísica das Canarias
12. O fomento da difusión, divulgación e comunicación da cultura científica e da innovación levada a cabo pola Fundación Española para a Ciencia e a Tecnoloxía.
13. As levadas a cabo pola Axencia Estatal de Investigación para o fomento e financiamento das actuacións que derivan das políticas de I+D da Administración Xeral do Estado.
14. A I+D+I en Biomedicina e Ciencias da Saúde da Acción Estratéxica en Saúde levada a cabo polo CÍBER e CIBERNED.
15. Os programas de formación e promoción do voluntariado que fosen obxecto de subvención por parte das Administracións Públicas.

16. As levadas a cabo pola Fundación ONCE no marco do Programa de Bolsas "Oportunidade ao Talento ", así como as actividades desenvolvidas por esta entidade no marco do Programa de Formación en Competencias e Profesións Dixitais e Tecnolóxicas "Por Talento Dixital".
17. As levadas a cabo pola Fundación ONCE do Can Guía no marco do Proxecto 2022-2023 «Avances para a mobilidade das persoas cegas asistidas por cans guía».
18. Os programas dirixidos á erradicación da violencia de xénero que fosen obxecto de subvención por parte das Administracións Públicas ou realícense en colaboración con estas.
19. As levadas a cabo polo Fondo de Bolsas Soledad Cazorla para orfos da violencia de xénero (Fundación Mulleres).
20. As levadas a cabo polas Universidades Públicas en cumprimento dos fins e funcións de carácter, educativo, científico, tecnolóxico, cultural e de transferencia do coñecemento, establecidos pola Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro, de Universidades.
21. Os programas e actividades relacionadas coa celebración dos seguintes acontecementos de excepcional interese público, sempre que fosen aprobados polo respectivo Consorcio:
 - "Alacant 2021. Saída Volta ao Mundo a Vela"
 - "Plan de Fomento da ópera na Rúa do Teatro Real "
 - "Andalucía Valderrama Masters 2022/2024"
 - "IX Centenario da Reconquista de Sigüenza"
 - "50 aniversario do falecemento de Clara Campoamor. 90 anos do inicio dunha democracia plena"
 - "Novas Metas II"
 - "Programa Deporte Inclusivo II"
 - "Bicentenario da Policía Nacional"
 - "Plan 2030 de Apoio ao Deporte de Base"
 - "Universo Muller III"
 - "Programa de preparación dos deportistas españois dos Xogos de París 2024"
 - "100 anos do falecemento de Joaquín Sorolla"
 - "20 Aniversario da primavera Sound"
 - "Centenario do nacemento de Vitoria da Ángeles "
 - "Conmemoración do 50 aniversario da morte do artista español Pablo Picasso "
 - "Todos contra o cancro"
 - "Ano de Investigación Santiago Ramón y Cajal 2022"
 - "Ano Xubilar Lebaniego 2023-2024"
 - "7.ª Conferencia Mundial sobre Turismo Enolóxico da OMT 2023"
 - "Caravaca de la Cruz 2024. Ano Xubilar"
 - "Bicentenario do Ateneo de Madrid"
 - "Barcelona Equestrian Challenge (4ª Edición)"
 - "200 ANIVERSARIO DO PASSEIG DE GRÁCIA"
 - "Reconstrución da Piscina Histórica cuberta de saltos do Club Natació Barcelona (CNB)"
 - "ALIMENTARIA 2022"
 - "HOSTELCO 2022"

- “Barcelona Music Lab. O futuro da música ”
- “South Summit 2022-2024”
- “Inauguración da Galería das Coleccións Reais”
- “Centenario do Hóckey 1923-2023”
- “60 Aniversario Rallye Blendio Princesa de Asturias Cidade de Oviedo”
- “Programa EN PLAN BEN”
- “Ryder Cup 2031”
- “Open Barcelona-trofeo Conde de Godó”
- “125 aniversario do Real Club de Tenis Barcelona”
- “750 aniversario do Consolat do Mar ”
- “Congreso da Unión Internacional de Arquitectos”
- “Festival Internacional Sónar de Música, Creativitat i Tecnologia”
- “XXXVII Copa América Barcelona”
- Programa deportivo “RETO DE”
- "Celebración da Bienal Manifesta 15 Barcelona"

Nota: véxase o artigo 27.3.Segundo da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado e a Resolución do 25 de xaneiro de 2018, da Dirección Xeral de Tributos, pola que se aproba o Manual de aplicación dos beneficios fiscais previstos no apartado primeiro do artigo 27.3 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado, correspondentes aos gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual, que sirvan para a promoción dos acontecementos de excepcional interese público (BOE do 2 de febreiro) que contén as regras aplicables.

Teñase en conta tamén a Resolución do 9 de xuño de 2022, da Dirección Xeral de Tributos, pola que se interpretan criterios do Manual de aplicación dos beneficios fiscais previstos no apartado primeiro do artigo 27.3 da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado, correspondentes aos gastos de propaganda e publicidade de proxección plurianual, que sirvan para a promoción dos acontecementos de excepcional interese público, aprobado pola Resolución do 25 de xaneiro de 2018.

Exemplo: Dedución por donativos realizados a entidades incluídas no ámbito da Lei 49/2002

Don S.M.A. realizou as seguintes doazóns:

- Á ONG “TT” incluída no ámbito da Lei 49/2002 á que con anterioridade non efectuaran doazón algunha, a cantidade de 1.000 euros en 2024.
- Á fundación “XX” incluída no ámbito da Lei 49/2002 á que se efectuou desde 2021 as seguintes doazóns para actividades prioritarias de mecenado:

Exercicio	2021	2022	2023	2024
Doazón	500 euros	700 euros	1.000 euros	1.000 euros

Determinar o importe da dedución por donativos que lle corresponde en 2024.

Solución:

Base de dedución $(1.000 + 1.000) = 2000$

Importe da dedución por donativos = 1.000

Desagregación de importes:

a. Doazóns á ONG “TT”

(1.000 euros) [\(1\)](#)

250 euros ao 80 % = 200

750 ao 40 % = 300

b. Doazóns á fundación “XX”

(1.000 euros) [\(2\)](#)

1.000 euros ao 50 % = 500

Total $(200 + 300 + 500) = 1.000$

Notas ao exemplo:

(1) Aos 1.000 euros doados por primeira vez á ONG “TT” que non foron destinados a actividades e programas prioritarios de mecenado se lles aplican as porcentaxes previstas no artigo 19 da Lei 49/2002 para cantidades doadas. Teñase en conta que se ampliou a contía do primeiro tramo da base de dedución, á que se aplica a porcentaxe do 80 por 100, de 150 a 250 euros. Así mesmo, incrementouse en cinco puntos porcentuais o porcentaxe de dedución aplicable con carácter xeral, pasando 35% ao 40 % sobre o importe restante). [\(Volver\)](#)

(2) Aos 1.000 euros doados á fundación “XX” con destino a actividades e programas prioritarios de mecenado aplícase a porcentaxe do 50 por 100, resultado de elevar en cinco puntos porcentuais a porcentaxe prevista no artigo 19 da Lei 49/2002 para os supostos en que o contribuínte, nos dous períodos impositivos inmediatos anteriores, realizase doazóns en favor da mesma entidade por importe igual ou superior, en cada un deles , ao do exercicio anterior $(45\% + 5\% = 50\%)$.

Como novidade, en 2024, e como consecuencia da redución de 4 a 3 do número de exercicios en que se teñen que realizar donativos a unha mesma entidade por importe igual ou superior aos do exercicio anterior, en 2024 tiveron en cóntase só os importes doados en 2022 e 2023, non así os de 2021 como ocorría ata o 31 de decembro de 2023. [\(Volver\)](#)

Donativos realizados a entidades non incluídas no ámbito da Lei 49/2002

Normativa: Art. 68.3.b) Lei IRPF

Dan dereito a dedución do **10 por 100** as cantidades doadas a fundacións legalmente recoñecidas que rendan contas ao órgano do protectorado correspondente, así como a asociacións declaradas de utilidade pública, non comprendidas no ámbito de aplicación da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro).

Atención: o importe desta dedución consignarase no recadro **[0724]** do anexo A.1 da declaración.

Achegas a Partidos Políticos, Federacións, Coalicións ou Agrupacións de Electores

Normativa: Art. 68.3.c) Lei IRPF

Dan dereito a unha dedución do **20 por 100** as cotas de afiliación e as achegas a Partidos Políticos, Federacións, Coalicións ou Agrupacións de Electores.

A base máxima desta dedución será de **600 euros anuais** e estará constituída polas cotas de afiliación e achegas previstas na letra a) do apartado Dous do artigo 2 da Lei Orgánica 8/2007, do 4 de xullo, sobre financiamento dos partidos políticos.

Atención: o importe desta dedución consignarase no recadro **[0725]** do anexo A.1 da declaración.

Requisitos comúns das deducións por donativos, doazóns e achegas

Como requisito común de carácter xeral, para ter dereito a practicar deducións por calquera dos conceptos enumerados anteriormente, deberá acreditarse a **efectividade da doazón realizada**.

En particular,

a. Na dedución por donativos a entidades incluídas no ámbito da Lei 49/2002

Normativa: véxase art. 24 Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado

As deducións por razón de donativos, doazóns e achegas deducibles, realizadas ao abeiro do réxime de deducións establecidas pola Lei 49/2002 terán que acreditarse mediante **certificación** expedida pola entidade beneficiaria, en que, ademais do número de identificación fiscal do doador e da entidade, fágase constar o seguinte:

1. Mención expresa de que a entidade donataria encóntrase incluída entre as reguladas na mencionada lei.
2. Data e importe do donativo, cando este sexa monetario.
3. Documento público ou outro documento auténtico que acredite a entrega do ben doado, cando non se trate de donativos en diñeiro.

4. Destino que a entidade donataria dará ao obxecto doado no cumprimento da súa finalidade específica.
5. Mención expresa do carácter irrevogable da doazón, sen prexuízo do que se establece nas normas imperativas civís que regulan a revogación de doazóns. A respecto disto cabe sinalar que de acordo co que se dispón no artigo 4º da Lei Orgánica 8/2007, do 4 de xullo, sobre financiamento dos partidos políticos (BOE do 5 de xullo), as doazóns realizadas conforme ao que se dispón na devandita Lei teñen carácter irrevogable.

b. Nas achegas a Partidos Políticos, Federacións, Coalicións ou Agrupacións de Electores

Normativa: véxase art. 13 Lei Orgánica 8/2007, do 4 de xullo, sobre financiamento dos partidos políticos

A aplicación da dedución por achegas efectuadas aos partidos políticos está condicionada a que o contribuínte dispoña do documento acreditativo da achega, doazón ou cota satisfeita ao partido político perceptor.

c. Na dedución por donativos a entidades non incluídas no ámbito da Lei 49/2002

Normativa: véxase art. 69.2 do Regulamento do IRPF

Por último, **as entidades beneficiarias** de donativos que dan dereito á dedución do 10 por 100 deberán remitir unha declaración informativa sobre os donativos recibidos durante cada ano natural, en que, ademais dos seus datos de identificación, farán constar a seguinte información referida aos doadores:

- a. Nome e apelidos.
- b. Número de identificación fiscal.
- c. Importe do donativo.
- d. Indicación de se o donativo dá dereito á aplicación dalgunha das deducións aprobadas polas comunidades autónomas.

Importante: no caso de que, unha vez efectuada a doazón, esta fose revogada posteriormente, na declaración do período impositivo en que a devandita revogación se produza deberán ingresarse as cantidades correspondentes aos beneficios fiscais gozados, sen prexuízo dos xuros de mora que procedan.

Límite aplicable

Normativa: Art. 69.1 Lei IRPF

A base da dedución por donativos, doazóns e outras achegas non poderá superar, con carácter xeral o **10 por 100 da base liquidable do exercicio**.

Malia o anterior, a base da dedución por donativos, doazóns e achegas destinadas á realización e desenvolvemento de actividades e programas prioritarios de mecenado anteriormente relacionados no punto 1.2 anterior, poderá acadar o **15 por 100 da base liquidable do exercicio**.

A base liquidable do exercicio está constituída pola suma dos recadros **[0500]** e **[0510]** da declaración.

No caso de ter bases impositibles negativas de exercicios anteriores, tomarase, para calcular ese límite, o importe da base liquidable xeral sometida a gravame, recadros **[0505]** da declaración.

Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla

Normativa: Arts. 68.4 Lei IRPE e 58 Regulamento IRPE

Modalidades

A aplicación da dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla presenta diferentes modalidades en función de que o contribuínte resida ou non en Ceuta ou Melilla e, tratándose de contribuíntes residentes nas devanditas cidades, en función de que o período de residencia sexa inferior ou igual ou superior a 3 anos. En consecuencia, a dedución presenta as seguintes modalidades:

a. Contribuíntes con residencia en Ceuta ou Melilla durante un prazo inferior a tres anos

Para os contribuíntes que teñan a súa residencia habitual e efectiva en Ceuta ou Melilla a dedución consiste no **60 por 100** da parte da **suma das cotas íntegras** estatal e autonómica que proporcionalmente corresponda ás rendas computadas para a determinación das bases liquidables que fosen obtidas en Ceuta ou Melilla.

b. Contribuíntes con residencia en Ceuta ou Melilla durante un prazo igual ou superior a tres anos

Os contribuíntes que manteñan a súa residencia habitual e efectiva en Ceuta ou Melilla durante un prazo non inferior a tres anos, nos períodos impositivos iniciados con posterioridade ao final dese prazo, **poderán aplicar a mesma dedución tamén polas rendas obtidas fóra das devanditas cidades**.

Para iso, é preciso que se cumpra o seguinte **requisito: que, polo menos, a terceira parte do patrimonio neto do contribuínte**, determinado conforme á normativa do Imposto sobre o Patrimonio, **esteá situado en Ceuta ou Melilla**.

A **contía máxima** das rendas, obtidas fóra das devanditas cidades, que poden gozar da dedución será o **importe neto dos rendementos e ganancias e perdas patrimoniais obtidos nas devanditas cidades**.

c. Contribuíntes sen residencia en Ceuta ou Melilla

Os contribuíntes que non teñan a súa residencia habitual e efectiva en Ceuta ou Melilla poderán deducir o **60 por 100** da parte da **suma das cotas íntegras** estatal e autonómica que proporcionalmente corresponda ás rendas computadas para a determinación das bases liquidables **positivas** que fosen obtidas en Ceuta ou Melilla.

Importante: en ningún caso pódese aplicar a dedución, nesta modalidade (contribuíntes non residentes en Ceuta e Melilla), sobre as seguintes rendas:

- As procedentes de Institucións de Investimento Colectivo, agás cando a totalidade dos seus activos estea investida en Ceuta ou Melilla.
- Os rendementos do traballo.
- As ganancias patrimoniais que procedan de bens mobles situados en Ceuta ou Melilla.
- Os rendementos procedentes de depósitos ou contas en toda clase de institucións financeiras situadas en Ceuta ou Melilla.

Rendas que se consideran obtidas en Ceuta ou Melilla

Considéranse obtidas en Ceuta ou Melilla, para estes fins, as rendas seguintes

- **Os rendementos do traballo**, cando deriven de traballos de calquera clase realizada nos devanditos territorios e, en particular, as prestacións por desemprego e as reguladas no artigo 17.2.a) da Lei do IRPE (pensións e haberes pasivos, prestacións percibidas polos beneficiarios de mutualidades, plans de pensións, contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social que orixinen rendementos do traballo de acordo co que se dispón no citado artigo, plans de previsión asegurada e as prestacións percibidas polos beneficiarios de plans de previsión social empresarial e dos seguros de dependencia).

Atención: para os efectos de aplicar esta dedución a residencia vén dada polo feito de residir ou morar como realidade material e efectiva.

Por iso, o contribuínte que, polo menos durante unha parte do período impositivo residise en Ceuta ou Melilla, ten dereito á dedución en proporción ao tempo da súa residencia nas devanditas cidades. Criterio interpretativo fixado polo Tribunal Supremo na Sentenza núm. 1219/2020, do 29 de setembro, recaída no recurso contencioso-administrativo núm. 1735/2019 (ROJ: STS 3175/2020).

O orzamento fáctico anterior que fixou o Tribunal Supremo na Sentenza núm. 1219/2020 inclúe o cherna feito de vivir ou residir “temporalmente” nos devanditos territorios con pernoita incluída. Resolución do Tribunal Económico-administrativa

Central (TEAC), do 24 de xullo de 2023, Reclamación número 00/00453/2023, recaída en recurso extraordinario de alzada para unificación de criterio.

- **Os rendementos que procedan da titularidade de bens inmobles** situados en Ceuta ou Melilla ou de dereitos reais que recaian sobre os mesmos.
- **Os rendementos que procedan do exercicio de actividades económicas** efectivamente realizadas en Ceuta ou Melilla. Con esta finalidade, teñen a consideración de actividades económicas efectivamente realizadas en Ceuta ou Melilla aquelas que pechen nestes territorios un ciclo mercantil que determine resultados económicos ou supoña a prestación dun servizo profesional nos devanditos territorios.

Estímase que non concorren esas circunstancias cando se trate de operacións illadas de extracción, fabricación, compra, transporte, entrada e saída de xéneros ou efectos e, en xeral, cando as operacións non determinen por si soas rendas.

Cando se trate de actividades pesqueiras e marítimas, serán de aplicación as regras establecidas no artigo 33.4 e 5 da LIS. Véxase ao respecto a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades (BOE do 28 de novembro).

- **As ganancias patrimoniais** que procedan de bens inmobles radicados en Ceuta ou Melilla ou de bens mobles situados nos devanditos territorios.
- **Os rendementos do capital mobiliario** procedentes de obrigas ou préstamos, cando os capitais áchense investidos nos devanditos territorios e alí xérense as rendas correspondentes.
- **Os rendementos do capital mobiliario** procedentes do arrendamento de bens mobles, negocios ou minas, cando o obxecto do arrendamento estea situado en Ceuta ou Melilla e utilícese efectivamente nos devanditos territorios.
- **As rendas procedentes de sociedades** que operen efectiva e materialmente en Ceuta ou Melilla que correspondan a rendas ás que resulte de aplicación a bonificación establecida no artigo 33 da LIS, nos seguintes supostos:
 1. Cando teñan o seu domicilio e obxecto social exclusivo nos devanditos territorios.
 2. Os rendementos procedentes de depósitos ou contas en toda clase de institucións financeiras situadas en Ceuta ou Melilla.
 3. Cando operen efectiva e materialmente en Ceuta ou Melilla durante un prazo non inferior a tres anos e obteñan rendas fóra das devanditas cidades, sempre que respecto destas rendas teñan dereito á aplicación da bonificación prevista no apartado 6 do artigo 33 da LIS. Con esta finalidade deberán identificarse as reservas procedentes de rendas ás que resultasen de aplicación a bonificación establecida no artigo 33 da LIS.

Para identificar as reservas procedentes destas rendas as entidades que obteñan rendas con dereito á aplicación da bonificación prevista no artigo 33.6 da LIS deberán incluír na memoria das contas anuais a información que determina o artigo 58.2 do Regulamento do IRPE

Precisión: o artigo 33 da LIS establece para os contribuíntes do citado imposto unha bonificación do 50 por 100 na parte de cota íntegra que corresponda ás rendas obtidas en Ceuta ou Melilla por entidades que operen efectiva e materialmente nos devanditos territorios.

O apartado 6 do citado artigo 33 da LIS determina que as entidades que operen efectiva e materialmente en Ceuta ou Melilla durante un prazo non inferior a 3 anos, poderán aplicar a bonificación prevista no devandito artigo 33 polas rendas obtidas fóra das devanditas cidades nos períodos impositivos que finalicen unha vez transcorrido o citado prazo cando, polo menos, a metade dos seus activos estean situados naquelas. Non obstante, quedan exceptuadas do previsto neste apartado as rendas que procedan do arrendamento de bens inmobles situados fóra dos devanditos territorios. O importe máximo de rendas con dereito a bonificación será o das rendas obtidas en Ceuta ou Melilla.

- **Os rendementos procedentes de depósitos ou contas** en toda clase de institucións financeiras situadas en Ceuta ou Melilla.

Límite máximo da dedución

O importe da dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla non poderá superar en ningún caso o **60 por 100** da parte da **suma das cotas íntegras estatal e autonómica do imposto**.

Atención : o importe total da dedución por razón das rendas obtidas en Ceuta ou en Melilla consignarase no recadro **[0727]** do anexo A.2 da declaración.

Exemplo: Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla

Don M.V.C., solteiro e sen fillos, trasladou a súa residencia de Cádiz a Ceuta o 20 de agosto de 2022, residindo nesta cidade desde a devandita data. Durante o exercicio 2024 obtivo as seguintes rendas:

- Rendemento neto reducido do traballo: 31.000
- Rendemento neto reducido de capital mobiliaria: 500
- Rendemento neto reducido de capital inmobiliaria: 3.200
- Ganancia patrimonial reducida imputable a 2024: 20.000

Os rendementos netos do traballo proceden da súa relación laboral cunha empresa situada en Ceuta. Os rendementos do capital mobiliario corresponden a intereses de contas de entidades financeiras situadas en Ceuta. Pola súa banda, os rendementos de capital inmobiliario corresponden a uns piso da súa propiedade situada en Cádiz e que estivo alugado desde o 1 de xaneiro a 30 de setembro de 2024. O día 1 de outubro de 2024 procedeu á venda dos devanditos piso obtendo como consecuencia da transmisión unha ganancia patrimonial reducida de 20.000 euros.

Determinar o importe da dedución polas rendas obtidas en Ceuta no exercicio 2024.

Solución:

Nota previa: ao residir en Ceuta durante un prazo inferior a tres anos, a dedución por rendas obtidas en Ceuta unicamente poderá aplicarse sobre as cotas íntegras, estatal e autonómica, que proporcionalmente correspondan ás rendas obtidas en Ceuta (rendementos netos do traballo e rendementos netos do capital mobiliario).

Base imponible xeral e base liquidable xeral $(31.000 + 3.200) = 34.200$

Base imponible do aforro e base liquidable do aforro $(20.000 + 500) = 20.500$

Mínimo persoal e familiar = 5.550

1. Cota íntegra correspondente á base liquidable xeral

a. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral (34.200,00)

Escala xeral

Ata 20.200,00: 2.112,75

Resto 14.000,00 ao 15 %: 2.100

Cota 1 $(2.112,75 + 2.100) = 4.212,75$

Escala autonómica

Ata 20.200,00: 2.112,75

Resto 14.000,00 ao 15 %: 2.100

Cota 2 $(2.112,75 + 2.100) = 4.212,75$

b. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar

Escala xeral 5.550 ao 9,50 %: 527,25

Cota 3 = 527,25

Escala autonómica 5.550 ao 9,50 %: 527,25

Cota 4 = 527,25

c. Determinación da cota íntegra xeral, estatal e autonómica

Cota íntegra xeral estatal (Cota 1 - Cota 3): $4.212,75 - 527,25 = 3.685,50$

Cota íntegra xeral autonómica (Cota 2 - Cota 4): $4.212,75 - 527,25 = 3.685,50$

2. Cota correspondente á base liquidable do aforro (20.500,00)

- **Gravame estatal**

Ata 6.000,00: 570

Resto 14.500,00 ao 10,50 %: 1.522,50

Cota gravame estatal (570 + 1.522,50) = 2.092,50

- **Gravame autonómico**

Ata 6.000: 570

Resto 14.500,00 ao 10,50 %: 1.522,50

Cota gravame autonómico (570 + 1.522,50) = 2.092,50

- **Determinación das cotas íntegras**

Parte estatal (3.685,50 + 2.092,50) = 5.778

Parte autonómica (3.685,50 + 2.092,50) = 5.778

3. Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla

Para o seu cálculo deben seguirse os seguintes pasos:

- Cálculo da dedución correspondente ás rendas obtidas en Ceuta:

[60% x Cota íntegra xeral / Base liquidable xeral x Base liquidable xeral obtida en Ceuta]

60% [(3.685,50 + 3.685,50) ÷ 34.200 x 31.000] = 4.008,78

- Cálculo da dedución correspondente ás rendas obtidas en Ceuta incluída na base liquidable do aforro:

[60% x Cota íntegra do aforro / Base liquidable do aforro x Base liquidable do aforro obtido en Ceuta]

60% [(2.092,50 + 2.092,50) ÷ 20.500 x 500] = 61,24

- Total importe da dedución por rendas obtidas en Ceuta (4.008,78 + 61,24) = 4.070,02 euros
- O devandito importe debe distribuírse ao 50 por 100 na parte estatal e a parte autonómica, de acordo co que establecen os artigos 67 e 77 da Lei do IRPF

Parte estatal: 2.035,01

Parte autonómica: 2.035,01

4. Cota líquida

- Parte estatal $(5.778 - 2.035,01) = 3.742,99$
- Parte autonómica $((5.778 - 2.035,01) = 4.107,68$

Dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma durante o exercicio 2024.

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo sétima Lei IRPF

Atención: o artigo 3. Tres. do Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño, polo que se prorrogan determinadas medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo e adóptanse medidas urxentes en materia fiscal, enerxética e social (BOE do 27 de xuño) modificou, con efectos desde o 1 de xaneiro de 2024, a disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei do IRPF, prorrogando para o período impositivo 2024 a aplicación da dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma .

O artigo 67 da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro) engadiu unha nova disposición adicional quincuaxésimo sétima á Lei do IRPF para establecer a aplicación da dedución nos períodos impositivos 2022 e 2023, aos contribuíntes con residencia habitual e efectiva na illa da Palma, a dedución prevista en artigo 68.4.1º de Lei de IRPF, nos seus termos e condicións, debendo entenderse, para estes fins, que as referencias realizadas a Ceuta e Melilla no devandito artigo 68.4. 1º e no artigo 58 do Regulamento sono á illa da Palma. O ámbito temporal de aplicación da devandita dedución foi ampliado ao período impositivo 2024 polo Real Decreto-lei 4/2024, do 26 de xuño.

Ámbito subxectivo e modalidades

Esta dedución aplícase aos contribuíntes con residencia habitual e efectiva na illa da Palma, distinguíndose en función de que o período de residencia sexa inferior ou igual ou superior a 3 anos as seguintes modalidades:

a. Contribuíntes con residencia na illa da Palma durante un prazo inferior a tres anos

Para os contribuíntes que teñan a súa residencia habitual e efectiva na illa da Palma, a dedución consiste no 60 por 100 da parte da suma das cotas íntegras estatal e autonómica que proporcionalmente corresponda ás rendas computadas para a determinación das bases liquidables que fosen obtidas en illa da Palma.

b. Contribuíntes con residencia na illa da Palma durante un prazo igual ou superior a tres anos

Os contribuíntes que mantivesen a súa residencia habitual e efectiva na illa da Palma durante un prazo non inferior a tres anos, nos períodos impositivos iniciados con posterioridade ao final dese prazo, poderán aplicar a mesma dedución tamén polas rendas obtidas fóra das devanditas cidades.

Para iso, é preciso que se cumpra o seguinte requisito: que, polo menos, a terceira parte do patrimonio neto do contribuínte, determinado conforme á normativa do Imposto sobre o Patrimonio, estea situado na Palma.

A contía máxima das rendas, obtidas fóra das devanditas cidades, que poden gozar da dedución será o importe neto dos rendementos e ganancias e perdas patrimoniais obtidos nas devanditas cidades.

Atención: a diferenza da dedución por rendas obtidas en Ceuta e Melilla, a presente dedución non se aplica aos contribuíntes que non teñan a súa residencia habitual e efectiva na illa da Palma, aínda que obteñan rendas na mesma.

Rendas obtidas na illa da Palma

Considéranse obtidas na illa da Palma, para estes fins, as rendas seguintes:

- **Os rendementos do traballo**, cando deriven de traballos de calquera clase realizada nos devanditos territorios e, en particular, as prestacións por desemprego e as reguladas no artigo 17.2.a) da Lei do IRPE (pensións e haberes pasivos, prestacións percibidas polos beneficiarios de mutualidades, plans de pensións, contratos de seguro concertado con mutualidades de previsión social que orixinen rendementos do traballo de acordo co que se dispón no citado artigo, plans de previsión asegurada e as prestacións percibidas polos beneficiarios de plans de previsión social empresarial e dos seguros de dependencia).
- **Os rendementos que procedan da titularidade de bens inmobles** situados na illa da Palma ou de dereitos reais que recaian sobre os mesmos.
- **Os rendementos que procedan do exercicio de actividades económicas** efectivamente realizadas na illa da Palma. Con esta finalidade, teñen a consideración de actividades económicas efectivamente realizadas na illa da Palma aquelas que pechen nestes territorios un ciclo mercantil que determine resultados económicos ou supoña a prestación dun servizo profesional nos devanditos territorios.

Estímase que non concorren esas circunstancias cando se trate de operacións illadas de extracción, fabricación, compra, transporte, entrada e saída de xéneros ou efectos e, en xeral, cando as operacións non determinen por si soas rendas.

Cando se trate de actividades pesqueiras e marítimas, serán de aplicación as regras establecidas no artigo 33.4 e 5 da LIS. Véxase ao respecto a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades (BOE do 28 de novembro).

- **As ganancias patrimoniais** que procedan de bens inmobles radicados na illa da Palma ou de bens mobles situados nos devanditos territorios.
- **Os rendementos do capital mobiliario** procedentes de obrigas ou préstamos, cando os capitais áchense investidos nos devanditos territorios e alí xérense as rendas correspondentes.

- **Os rendementos do capital mobiliario** procedentes do arrendamento de bens mobles, negocios ou minas, cando o obxecto do arrendamento estea situado na illa da Palma e utilícese efectivamente nos devanditos territorios.
- **Os rendementos procedentes de depósitos ou contas** en toda clase de institucións financeiras situadas na illa da Palma.

Límite máximo da dedución

O importe da dedución por rendas obtidas na illa da Palma non poderá superar en ningún caso o **60 por 100** da parte da **suma das cotas íntegras estatal e autonómica do imposto**.

Atención : o importe total da dedución por razón das rendas obtidas en illa da Palma consignarase no recadro **[1847]** do Anexo A.7 da declaración.

Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial

Normativa: Arts. 68.5 e 69.1 Lei IRPF

Contía e conceptos deducibles

O 15 por 100 dos investimentos ou gastos realizados no exercicio polos seguintes conceptos:

- **Adquisición de bens do Patrimonio Histórico Español**, realizada fóra do territorio español para a súa introdución dentro do devandito territorio, sempre que os bens sexan declarados de interese cultural ou incluído no Inventario xeral de bens mobles no prazo dun ano desde a súa introdución. A base desta dedución nesta modalidade está constituída pola valoración efectuada pola Xunta de cualificación, valoración e exportación de bens do patrimonio histórico español.
- **Conservación, reparación, restauración, difusión e exposición dos bens da súa propiedade que estean declarados de interese cultural** conforme á normativa do Patrimonio Histórico do Estado e das Comunidades Autónomas.
- **Rehabilitación de edificios, o mantemento e reparación dos seus tellados e fachadas, así como a mellora de infraestruturas** da súa propiedade, situados no medio que sexa obxecto de protección das cidades españolas ou dos conxuntos arquitectónicos, arqueolóxicos, naturais ou paisaxísticos e dos bens declarados Patrimonio Mundial pola Unesco situada en España.

A relación de cidades, conxuntos e bens declarados Patrimonio Mundial pola Unesco contéñense no Anexo da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE do 24 de decembro).

Requisitos adicionais

- **Adquisición de bens do Patrimonio Histórico Español.** É preciso que os mesmos permanezan no territorio español e dentro do patrimonio do titular durante polo menos catro anos.
- **Investimentos ou gastos en Bens de Interese Cultural.** A aplicación da dedución está condicionada ao cumprimento das esixencias establecidas na normativa do Patrimonio Histórico Español do Estado e das Comunidades Autónomas, en particular respecto dos deberes de visita e exposición pública dos devanditos bens.

Límites aplicables

A base da dedución por actuacións para a protección do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial **non poderá superar o 10 por 100 da base liquidable do exercicio.**

A base liquidable do exercicio está constituída pola suma dos recadros **[0505]** e **[0510]** da declaración.

Atención : o importe da dedución por *Investimentos e gastos para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens situados en España declarada Patrimonio Mundial pola UNESCO* consignarase no recadro **[0726]** do anexo A.2 da declaración.

Dedución por arrendamento da vivenda habitual: Réxime transitorio

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «[Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar se ten dereito á dedución, os efectos sobre a dedución por cambios na titularidade do contrato de alugamento ou por quen realiza os pagamentos.

Normativa: Disposición transitoria décimo quinta Lei IRPF ; Arts. 67.1, 68.7 e 77.1 Lei IRPF, na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014

A Lei 26/2014, do 27 de novembro, pola que se modifican a Lei 35/2006, do 28 de novembro, do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, o texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes, aprobado polo Real decreto Lexislativo 5/2004, do 5 de marzo, e outras normas tributarias (BOE do 28 de marzo) suprimiu desde o 1 de xaneiro de 2015, a dedución por alugamento da vivenda habitual.

Non obstante, para os contribuíntes que viñan deducíndose por alugamento con anterioridade á devandita data introduciuse un réxime transitorio que lles permite seguir gozando da dedución nos mesmos termos e coas mesmas condicións existentes a 31 de decembro de 2014.

A quen aplícase o réxime transitorio?

Poderán aplicar a dedución por alugamento da vivenda habitual os contribuíntes que cumpran as seguintes condicións:

- a. Que celebren un contrato de arrendamento con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015 e siga co mesmo contrato de arrendamento (xa sexa mediante prórrogas sucesivas ou ben subscribindo outro contrato que sexa considerado como continuación do contrato de arrendamento inicial).

O contribuínte terá dereito á dedución por alugamento de vivenda habitual durante os períodos impositivos en que, como consecuencia da súa prórroga, mantéñase a vixencia do contrato de arrendamento celebrado con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015.

Non obstante, a subscrición dun novo contrato de arrendamento sobre a mesma vivenda habitual á finalización do contrato inicial ou para modificar as condicións pactadas, entre outras, o prezo do alugamento, considérase, aos exclusivos efectos da aplicación do réxime transitorio, como continuación do anterior, polo que non impedirá o dereito a seguir practicando a dedución.

De igual xeito considerarase, aos exclusivos efectos da aplicación do réxime transitorio, como continuación do anterior a subscrición dun novo contrato de arrendamento nos supostos de cambio de arrendador por transmisión da vivenda, tales como substitución do antigo arrendador polo seu herdeiro por causa de falecemento do primeiro, compravenda ou dación en pagamento.

- b. Que polos devanditos contratos satisfixesen, con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, cantidades polo alugamento da súa vivenda habitual.
- c. Que tivesen dereito á dedución por alugamento da vivenda habitual nun período impositivo reportado con anterioridade a 1 de xaneiro de 2015, aínda que non exercitase tal dereito.

Polo tanto, aplicarase o réxime transitorio se o contrato se celebrou con anterioridade a 2015 aínda que en 2014 e / ou exercicios anteriores non se aplicase a dedución por alugamento de vivenda habitual malia haberse cumprido os requisitos para a súa aplicación.

Como aplícase a dedución no réxime transitorio

A disposición transitoria décimo quinta da Lei de IRPE mantén, para os contribuíntes que teñan dereito ao réxime transitorio, a aplicación da regulación contida nos artigos 67.1, 68.7 e 77.1 da Lei do IRPE, na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2014.

Contía e requisitos para a aplicación da dedución

Sen prexuízo da dedución por alugamento de vivenda habitual que, se é o caso, aprobase cada Comunidade Autónoma para o exercicio 2024, os contribuíntes poderán deducir o **10,05 por 100 das cantidades satisfeitas no período impositivo** polo alugamento da súa vivenda habitual, **sempre que a súa base impositiva sexa inferior a 24.107,20 euros anuais**.

A base impositiva do contribuínte está formada pola suma das cantidades consignadas nos recadros **[0435]** (base impositiva xeral) e **[0460]** (base impositiva do aforro) da declaración.

Base de dedución

Incluíranse dentro da mesma, ademais do importe do alugamento, os gastos e tributos que corresponda satisfacer o arrendador na súa condición de propietario da vivenda e que, segundo as condicións do contrato de arrendamento, séxanlle repercutidos ao arrendatario, tales como cotas da Comunidade de Propietarios e Imposto sobre Bens Inmóbles.

Non formará parte da base de dedución nin o importe da Taxa por Prestación do Servizo de Xestión de Residuos Urbanos, en que o arrendatario ten a condición de contribuínte, nin o importe dos gastos de subministracións da vivenda arrendada (auga, electricidade, gas, etc.) que corresponden ao consumo de subministracións da vivenda do propio contribuínte, nin os gastos por pequenas reparacións que esixa o desgaste polo uso ordinario da vivenda e que ten que asumir o arrendatario de acordo co estipulado no apartado 4 do artigo 21 da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de Arrendamentos Urbanos (BOE do 25 de novembro).

Non obstante, si formará parte da base da dedución o importe da prima do seguro do fogar que cubra o continente do inmovible, e que vén esixido polo arrendador.

Base máxima da dedución

A base máxima desta dedución é de:

- a. **9.040 euros anuais**, cando a base imponible sexa igual ou inferior a 17.707,20 euros anuais.
- b. **9.040 – [1,4125 x (BI – 17.707,20)]**, cando a base imponible estea comprendida entre 17.707,20 e 24.107,20 euros anuais.

Sendo BI a base imponible do contribuínte. É dicir, a suma das cantidades reflectidas nos recadros **[0435]** (base imponible xeral) e **[0460]** (base imponible do aforro) da declaración.

Importante: os contribuíntes con dereito á aplicación do réxime transitorio cuxa base imponible, nos termos anteriormente comentados, sexa igual ou superior a 24.107,20 euros anuais, en tributación individual ou en tributación conxunta, non poderán aplicar a presente dedución.

Exemplo

Don M.A.V. ten desde o exercicio 2012 a súa vivenda habitual en alugamento e veu deducíndose por este concepto no IRPF. No exercicio 2024 satisfixo por este concepto ao arrendador a cantidade de 6.900 euros anuais.

A base imponible xeral do contribuínte no exercicio 2024, que tributa de forma individual, ascendeu a 21.500 euros e a base imponible do aforro a 600 euros.

Determinar o importe da dedución polo alugamento da vivenda habitual no exercicio 2024.

Solución :

Cantidades satisfeitas polo alugamento da vivenda habitual = 6.900

Base máxima da dedución :

Ao ser a súa base imponible superior a 17.707,20 euros, a base máxima de dedución determinarase restando de 9.040 euros o resultado de multiplicar por 1,4125 a diferenza entre a base imponible e 17.707,20 euros anuais.

É dicir: $9.040 - [1,4125 \times (22.100 - 17.707,20)] = 2.835,17$

Importe da dedución: $(2.835,17 \times 10,05 \%) = 284,93$

O importe da dedución así determinado farase constar nos recadros **[0562]** e **[0563]** da declaración consignando en cada unha delas o 50 por 100 do total da dedución.

É dicir, $284,93 \times 50\% = 142,46$.

Deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética en vivendas

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «[Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar que obras dan dereito á dedución, o prazo para realizalas, base e porcentaxe da dedución e o período impositivo en que aplicarlas.

Normativa: Disposición adicional quincuaxésima Lei IRPE

O artigo 1 da Lei 10/2022, do 14 de xuño, de medidas urxentes para impulsar a actividade de rehabilitación edificatoria no contexto do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia. (que procede da tramitación do Real Decreto-lei 19/2021, do 5 de outubro, de medidas urxentes para impulsar a actividade de rehabilitación edificatoria no contexto do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia), modificou a Lei do IRPE para introducir tres novas deducións temporais na cota íntegra estatal que son aplicables sobre as cantidades investidas en obras de rehabilitación que contribúan a acadar determinadas melloras da eficiencia enerxética da vivenda habitual ou arrendada e nos edificios residenciais, acreditadas a través do certificado de eficiencia enerxética.

Atención: o importe destas deducións restarase da cota íntegra estatal despois das deducións previstas nos apartados 1 (Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación), 2 (Deducións en actividades económicas), 3 (Deducións por donativos e outras achegas), 4 (Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla e, por aplicación do que se dispón na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei do IRPE, a dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma), e 5 (Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens declarados Patrimonio Mundial) do artigo 68 da Lei do IRPE.

Estas deducións son:

1. Dedución por obras de mellora para a redución da demanda de calefacción e refrixeración

Normativa: Disposición adicional quincuaxésima.1, 4 e 5 Lei IRPE

Ámbitos temporais, subxectivo e obxectivo da dedución

Ámbito temporal da dedución e período impositivo en que se aplica a dedución

A dedución resulta aplicable ás cantidades satisfeitas desde o **6 de outubro de 2021** ata o **31 de decembro de 2024** por obras realizadas durante o devandito período que cumpran as condicións e requisitos que se indican nos apartados seguintes.

Ampliación do ámbito temporal desta dedución ata o 31 de decembro de 2024: o artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro) modificou, con efectos 1 de xaneiro de 2024, o ámbito temporal desta dedución ata o 31 de decembro de 2024.

Non obstante, a dedución **practicarase** no período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética emitido **despois da realización das obras**.

A pesar de que satisfíxese cantidades polas obras realizadas, a Lei do IRPE non permite a dedución de tales cantidades en exercicios posteriores por insuficiencia de cota íntegra. Polo tanto, se no exercicio en que se expida o certificado de eficiencia enerxética, o contribuínte tivese unha cota íntegra igual a cero, non procederá a aplicación da dedución.

Cando o certificado **se expida nun período impositivo posterior** a aquel en que se aboaron cantidades por tales obras, a dedución practicarase no devandito período impositivo posterior tomando en consideración as cantidades satisfeitas desde o 6 de outubro de 2021 (data da entrada en vigor do Real Decreto-lei 19/2021, do 5 de outubro, de medidas urxentes para impulsar a actividade de rehabilitación edificatoria no contexto do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia), ata o 31 de decembro do período impositivo en que se expida en certificado.

En todo caso, o devandito certificado deberá ser expedido **antes do 1 de xaneiro de 2025** (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro).

Lembre: tanto esta dedución como a dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable practicaranse no período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética emitido despois da realización das obras, con independencia do exercicio en que se pagaron as cantidades ou realizouse a obra.

Por iso, nos casos en que o certificado de eficiencia enerxética posterior á realización das obras fose expedido en 2024 deberá incluír, se é o caso, as cantidades satisfeitas desde o 6 de outubro de 2021 no recadro [1660].

A diferenza destas, a dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios de uso predominante residencial practícase nos períodos impositivos 2021, 2022, 2023, 2024 e 2025 tras a ampliación polo Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, en relación coas cantidades satisfeitas en cada un deles, sempre que se expedise, antes da finalización do período impositivo en que se vaia a practicar a dedución, o certificado de eficiencia enerxética.

Ámbito obxectivo da dedución

A. Tipo de vivendas que dan dereito á dedución

Dan dereito á dedución as obras realizadas para a redución da demanda de calefacción e refrixeración das seguintes vivendas:

- A vivenda habitual do contribuínte
- Calquera outra vivenda de que sexa titular o contribuínte que teña arrendada para o seu uso como vivenda nese momento ou en expectativa de alugamento, sempre que, neste último caso, a vivenda alúguese antes do 31 de decembro de 2025 (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro).

Considérase que se trata dun arrendamento dun ben inmovible para o seu uso como vivenda cando, de acordo co que se dispón no artigo 2 da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de Arrendamentos Urbanos (LAU), o arrendamento recaía "sobre unha edificación habitable cuxo destino primordial sexa satisfacer a necesidade permanente de vivenda do arrendatario".

Atención: así mesmo, poderase aplicar esta dedución respecto das obras realizadas en vivendas de tipo unifamiliar.

Quedan excluídas as obras que se realicen en:

- As partes das vivendas afectas a unha actividade económica.
- As prazas de garaxe, rochos, xardíns, parques, piscinas e instalacións deportivas e outras elementos análogos.
- As vivendas a disposición dos seus propietarios (as segundas vivendas) e que non se encontren arrendadas ou en expectativa de alugamento (aínda que neste último caso, se a vivenda non se aluga antes do 31 de decembro de 2025-tras a modificación introducida polo artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, - tamén quedan excluídas da posibilidade de aplicar a dedución).

Importante: esta dedución non resulta aplicable en vivendas de obra nova ou de nova construción xa que, ao non existir nestes casos un certificado de eficiencia enerxética anterior e outro posterior ás obras, como esixe a norma, non pode acreditarse a correspondente redución respecto da situación previa.

Situación distinta é a daquelas vivendas de nova construción en que se realicen obras que melloren a cualificación de eficiencia enerxética recollida no certificado de obra terminada (certificado inicial), e existise certificado posterior á realización das mesmas, en cuxo caso, se se cumpren os requisitos esixidos, terase dereito á dedución que corresponda.

B. Obras de mellora que dan dereito á dedución

- As obras que permiten beneficiarse da dedución son as realizadas **desde o 6 de outubro de 2021 ata o 31 de decembro de 2024** (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro) para a redución da demanda de calefacción e refrixeración.

A demanda enerxética de calefacción e refrixeración é a enerxía necesaria para manter as condicións internas de confort do edificio.

Con esta finalidade entenderase que se reduciu a demanda de calefacción e refrixeración da vivenda cando **se reduza en polo menos un 7 por 100** a suma dos indicadores de demanda de calefacción e refrixeración do certificado de eficiencia enerxética expedido polo técnico competente despois da realización das obras, respecto do expedido antes do inicio das mesmas.

Atención: teñase en conta que **non** se benefician da dedución as cantidades satisfeitas que correspondan a custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil.

- Para acreditar o cumprimento dos requisitos esixidos para a práctica desta dedución serán necesarios os **certificados de eficiencia enerxética expedidos antes e despois das obras**.

Os certificados de eficiencia enerxética expedidos **antes do inicio das obras** serán válidos para acreditar o cumprimento dos requisitos sempre que non transcorrese un prazo de dous anos entre a data da súa expedición e a do inicio destas.

Se o certificado enerxético previo á realización das obras, expedido nos dous anos anteriores á data de inicio das mesmas, **non foi inscrito no correspondente rexistro de certificados enerxéticos**, transcorrendo o prazo establecido na normativa para a devandita inscrición, non procede a dedución. De non transcorrer o devandito prazo, non resultará de aplicación a referida dedución en tanto non se proceda á inscrición do certificado emitido.

Tampouco é posible acreditar a eficiencia enerxética da vivenda previa ás obras mediante un certificado emitido con posterioridade ás mesmas.

Os certificados de eficiencia enerxética emitido **despois da realización das obras** determinan o **período impositivo en que se practica a dedución** e deberá ser expedido **antes do 1 de xaneiro de 2025** (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 18/2022, do 18 de outubro).

Aínda que a dedución se xera no período impositivo en que se expide o certificado enerxético, ata que o certificado non estea inscrito no correspondente rexistro, o contribuínte non poderá aplicarse a dedución. En consecuencia, se se expide en 2023 e rexístrase en 2024 o dereito á dedución haberase xerado en 2023, con independencia de que o rexistro se produza no ano 2024.

Atención: os certificados constitúen o único medio establecido pola Lei do IRPF para acreditar a redución ou mellora. Polo tanto, se non se dispón do correspondente certificado previo ao inicio das obras ou do expedido polo técnico competente con posterioridade ás mesmas non queda acreditado o cumprimento dos requisitos esixidos e, en consecuencia, non procede a aplicación da dedución.

- En todo caso os certificados de eficiencia enerxética deberán ser expedidos e rexistrados de acordo co que se dispón no Real decreto 390/2021, do 1 de xuño, polo que se aproba o procedemento básico para a certificación da eficiencia enerxética dos edificios.

Importante: os contribuíntes con dereito a esta dedución deberán cubrir no apartado correspondente á mesma do **Anexo A.2** da declaración a información que se solicita sobre o inmovible, o NIF ou NIE da persoa ou entidade que realizou as obras, as datas dos certificados de eficiencia enerxética anterior e posterior ás obras así como a demanda enerxética de calefacción e refrixeración que figure en cada un deles, dato que poderá extraerse da suma dos indicadores globais de demanda de calefacción e refrixeración contida no apartado 3 do Anexo II de cada un dos certificados, e as cantidades satisfeitas.

Ámbito subxectivo da dedución

Unicamente poderán aplicar a presente dedución **os contribuíntes que ostenten o título de propietarios** da vivenda obxecto de tales obras.

Cada copropietario da vivenda poderá practicar a dedución polas cantidades que satisfíxese pola realización das obras na parte que proporcionalmente se corresponda coa súa porcentaxe de titularidade na vivenda habitual, con independencia de que a factura correspondente ás obras expédísease unicamente a nome dun dos cotitulares da vivenda.

Polo tanto, **quedan excluídos** os nós propietarios, usufrutuarios e arrendatarios.

Importe da dedución e incompatibilidades cos restantes deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética

Importe da dedución

A. Base da dedución

A base desta dedución estará constituída polas cantidades satisfeitas, **recadro [1660]** mediante **tarxeta de crédito ou débito, transferencia bancaria, cheque nominativo ou ingreso en conta en entidades de crédito**, ás persoas ou entidades que realicen tales obras, así como ás persoas ou entidades que expidan os citados certificados.

No referente ás cantidades que hai que incluír na base de dedución, o contribuínte poderá incluír as cotas do IVE que satisfíxese pola realización das obras.

Non obstante, **descontaranse aquelas contías que, se é o caso, fosen subvencionadas** a través dun programa de axudas públicas ou fosen a sero en virtude de resolución definitiva da concesión de tales axudas.

Precisións:

Ata que o consultante non reciba resolución definitiva sobre a súa concesión, non debería descontar o importe da subvención da base de dedución.

Se se practica a dedución na correspondente declaración do **IRPE** e, con posterioridade, concédese unha subvención cuxa contía se corresponden con cantidades que formasen parte da base da dedución, deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución). Para iso, de acordo co artigo 59 do Regulamento do **IRPE**, engadirase á cota líquida estatal da declaración do IRPF correspondente ao exercicio en que se concedesen a subvención o importe da dedución indebidamente practicada.

No caso de que se conceda unha subvención pola realización destas obras a unha comunidade de propietarios, a devandita axuda atribuirase a cada un dos propietarios en función do seu coeficiente de participación no edificio. Con esta finalidade, teñase en conta que a súa atribución deberá efectuarse a quen ostente a condición de propietario de cada piso no momento de cobramento da subvención.

Atención: en ningún caso, darán dereito a practicar dedución **as cantidades satisfeitas mediante entregas de diñeiro de curso legal**.

Con esta finalidade, **consideraranse como cantidades satisfeitas** polas obras realizadas aquelas necesarias para a súa execución, incluíndo os honorarios profesionais, custos de redacción de proxectos técnicos, enderezo de obras, custo de execución de obras ou instalacións, investimento en equipos e materiais e outros gastos necesarios para o seu desenvolvemento, así como a emisión dos correspondentes certificados de eficiencia enerxética.

Atención: en todo caso, **non** se considerarán nas devanditas cantidades os custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil.

No caso de vivendas de natureza ganancial, as cantidades satisfeitas con cargo á sociedade de gananciais por un matrimonio en réxime de sociedade legal de gananciais, atribuiranse a cada cónxuxe ao **50 por 100**.

En caso de vivenda de titularidade compartida, cada copropietario da vivenda poderá practicar a dedución polas cantidades que satisfíxese pola realización das obras na parte que proporcionalmente se corresponda coa súa porcentaxe de titularidade na vivenda habitual, con independencia, de que a factura correspondente ás obras expidíse unicamente a nome dun dos cotitulares da vivenda.

B. Base máxima de dedución

A base máxima anual desta dedución será de **5.000 euros**.

Este límite é idéntico en tributación individual e en conxunta.

C. Porcentaxe de dedución

O porcentaxe de dedución aplicable sobre a base de dedución, nos termos anteriormente comentados, é o **20 por 100**.

Incompatibilidades

En ningún caso, unha mesma obra realizada nunha vivenda dará dereito a esta dedución e á dedución “[Por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable](#)” examinada no apartado 2).

Tampouco resultará de aplicación naqueles casos en que a mellora acreditada e as contías satisfeitas correspondan a actuacións realizadas no conxunto do edificio e proceda a aplicación da dedución “[Por obras de rehabilitación enerxética de edificios](#)” (examinada no apartado 3).

Exemplo: Dedución por obras de mellora para a redución da demanda de calefacción e refrixeración

O matrimonio formado por don J.P e dona R.L, casados en réxime legal de gananciais, realiza o 27 de xuño de 2024 na súa vivenda habitual a substitución de todas as xanelas (marco e acristalamento) por dobres xanelas para conseguir maior eficiencia no illamento térmico da vivenda por un importe total de 8.900 euros que se fixeron efectivos o 30 de xuño de 2024 mediante transferencia bancaria.

Polo cambio de xanelas solicitou e obtivo unha axuda da súa Comunidade Autónoma de residencia que ascendeu a 1.500 euros.

Ademais, noutra vivenda da súa titularidade alugada realizou durante o mes de decembro o cambio da caldeira de gas por unha de biomasa, o que supón un 13 por 100 de aforro enerxético. O custo total da nova caldeira ascende a 3.500 euros, que se satisfixeron o 15 de decembro de 2024.

Para acreditar o cumprimento dos requisitos esixidos para a práctica desta dedución solicitouse en ambas as dúas vivendas a expedición dun certificado de eficiencia enerxética antes e despois das obras.

Na súa vivenda habitual emitíuse un certificado o 15 de maio de 2024 que foi inscrito no correspondente rexistro (antes das obras) e outro o 22 de xullo de 2024 (inscrito o 25 de novembro de 2024), resultando unha redución dun 20 por 100 na suma dos indicadores de demanda de calefacción e refrixeración do certificado de eficiencia enerxética expedido polo técnico competente. O importe dos certificados ascendeu a 100 euros.

No caso da vivenda alugada, dispúñase dun certificado de eficiencia enerxética de menos de dous anos de antigüidade e tras o cambio de caldeira en decembro de 2024 expediuse novo certificado o 30 de decembro de 2024 por importe de 80 euros que acredita o citado aforro do 13 por 100.

Determinar o importe da dedución para 2024 en tributación individual e en conxunta.

Solución:

Teñase en conta que inicialmente esta dedución estendíase ata o 31 de decembro de 2022, pero que, primeiro, o artigo 21 do Real Decreto-lei 18/2022, do 18 de outubro, polo que se aproban medidas de reforzo da protección dos consumidores de enerxía e de contribución á redución do consumo de gas natural en aplicación do "Plan + seguridade para a túa enerxía (+SE)" así como medidas en materia de retribucións do persoal ao servizo do sector público e de protección das persoas traballadoras agrarias eventuais afectadas pola seca (BOE do 19 de outubro), despois, o artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro).

Contribuínte don J.P.

- Base de dedución: 3.750

8.900 euros (obras) + 100 euros (certificados) – 1.500 euros (axuda obtida) ÷ 2 = 3.750 euros

Teñase en conta que as subvencións derivadas do Plan Renove de substitución de xanelas das distintas Comunidades Autónomas son obtidas polo xeral polos beneficiarios en forma de desconto que, na factura de adquisición e instalación dos bens, aplícanlles as entidades colaboradoras do programa, as cales tramitan a subvención en representación do beneficiario, aplicandoa na factura en concepto de anticipo ao mesmo.

- Base máxima da dedución: 5.000 euros
- Importe da dedución: $(3.750 \times 20 \%) = 750$

Contribuínte dona R.L.

- Base de dedución:

8.900 euros (obras) + 100 euros (certificados) – 1.500 euros (axuda obtida) ÷ 2 = 3.750 euros

- Base máxima da dedución: 5.000 euros
- Importe da dedución: $(3.750 \times 20 \%) = 750$

Declaración conxunta de don J.P. e dona R.L.

- Base de dedución:

8.900 euros (obras) + 100 euros (certificados) – 1.500 euros (axuda obtida) = 7.500 euros

- Base máxima da dedución: 5.000 euros
- Importe da dedución: $(5.000 \times 20 \%) = 1.000$

2. Dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable

Normativa: Disposición adicional quincuaxésima.2, 4 e 5 Lei IRPF

Ámbitos temporais, subxectivo e obxectivo da dedución

Ámbito temporal da dedución e período impositivo en que se aplica a dedución

A dedución resulta aplicable ás cantidades satisfeitas desde o **6 de outubro de 2021** ata o **31 de decembro de 2024** por obras realizadas durante o devandito período que cumpran as condicións e requisitos que se indican a continuación.

***Ampliación do ámbito temporal desta dedución ata o 31 de decembro de 2024:** o artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro) modificou, con efectos 1 de xaneiro de 2024, o ámbito temporal desta dedución ata o 31 de decembro de 2024.*

Non obstante, a dedución **practicarase** no período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética emitido **despois da realización das obras**.

A pesar de que satisfíxese cantidades polas obras realizadas, a Lei de IRPF non permite a dedución de tales cantidades en exercicios posteriores por insuficiencia de cota íntegra. Polo tanto, se no exercicio en que se expida o certificado de eficiencia enerxética, o contribuínte tivese unha cota íntegra igual a cero, non procederá a aplicación da dedución.

Cando o certificado **se expida nun período impositivo posterior** a aquel en que se aboaron cantidades por tales obras, a dedución practicarase no devandito período impositivo posterior tomando en consideración as cantidades satisfeitas desde o 6 de outubro de 2021 (data da entrada en vigor do Real Decreto-lei 19/2021, do 5 de outubro, de medidas urxentes para impulsar a actividade de rehabilitación edificatoria no contexto do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia), ata o 31 de decembro do período impositivo en que se expida en certificado.

En todo caso, o devandito certificado deberá ser expedido **antes do 1 de xaneiro de 2025 (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro)**.

Lembre: tanto esta dedución como a dedución por obras de mellora para a redución da demanda de calefacción e refrixeración practícaranse no período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética emitido despois da realización das obras, con independencia do exercicio en que se pagaron as cantidades ou realizouse a obra. Por iso, nos casos en que o certificado de eficiencia enerxética posterior á realización das obras fose expedido en 2024 deberá incluír as cantidades satisfeitas desde o 6 de outubro de 2021 no recadro **[1668]**.

A diferenza destas, a dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios de uso predominante residencial practícarase nos períodos impositivos 2021, 2022, 2023, 2024 e 2025 tras a ampliación polo Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, en relación coas cantidades satisfeitas en cada un deles, sempre que se expedise, antes da finalización do período impositivo en que se vaia a practicar a dedución, o certificado de eficiencia enerxética.

Ámbito obxectivo da dedución

A. Tipo de vivendas que dan dereito á dedución

Dan dereito á dedución as obras realizadas para a mellora no consumo de enerxía primaria non renovable nas seguintes vivendas:

- A vivenda habitual do contribuínte
- Calquera outra vivenda de que sexa titular o contribuínte que teña arrendada para o seu uso como vivenda nese momento ou en expectativa de alugamento, sempre que, neste último caso, a vivenda alúguese antes do 31 de decembro de 2025 (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro).

Considérase que se trata dun arrendamento dun ben inmovible para o seu uso como vivenda cando, de acordo co que se dispón no artigo 2 da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de Arrendamentos Urbanos (LAU), o arrendamento recaía "sobre unha edificación habitable cuxo destino primordial sexa satisfacer a necesidade permanente de vivenda do arrendatario".

Quedan excluídas as obras que se realicen en:

- As partes das vivendas afectas a unha actividade económica.
- As prazas de garaxe, rochos, xardíns, parques, piscinas e instalacións deportivas e outras elementos análogos.
- As vivendas a disposición dos seus propietarios (as segundas vivendas) e que non se encontren arrendadas ou en expectativa de alugamento (aínda que neste último caso se a vivenda non se aluga antes do 31 de decembro de 2025-tras a modificación introducida polo artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, - tamén quedan excluídas da posibilidade de aplicar a dedución).

Importante: esta dedución non resulta aplicable en vivendas de obra nova ou de nova construción xa que, ao non existir nestes casos un certificado de eficiencia enerxética anterior e outro posterior ás obras, como esixe a norma non pode acreditarse a correspondente redución ou mellora respecto da situación previa.

Situación distinta é a daquelas vivendas de nova construción en que se realicen obras que melloren a cualificación de eficiencia enerxética recollida no certificado de obra terminada (certificado inicial), e existise certificado posterior á realización das mesmas, en cuxo caso, se se cumpren os requisitos esixidos, terase dereito á dedución que corresponda.

B. Obras de mellora que dan dereito á dedución

- As obras que permiten beneficiarse da dedución son unicamente **as realizadas desde o 6 de outubro de 2021 ata o 31 de decembro de 2024** (tras a modificación previsto artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro) para a mellora no consumo de enerxía primaria non renovable.

Con esta finalidade, unicamente entenderase que se mellorou o consumo de enerxía primaria non renovable na vivenda en que se realizan tales obras cando:

- Redúzase en **polo menos un 30 por 100 o indicador de consumo de enerxía primaria non renovable**, ou ben
- Consígase **unha mellora da cualificación enerxética da vivenda para obter unha clase enerxética «A» ou «B»**, na mesma escala de cualificación (a do consumo enerxético), acreditado mediante certificado de eficiencia enerxética expedido polo técnico competente despois da realización daquelas, respecto do expedido antes do inicio das mesmas.

Atención: non obstante, **non** se benefician da dedución as cantidades satisfeitas que correspondan a custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil.

- Para acreditar o cumprimento dos requisitos esixidos para a práctica desta dedución cumprirá o **certificado de eficiencia enerxética expedidos antes e despois das obras**.

Os certificados de eficiencia enerxética expedidos **antes do inicio das obras** serán válidos para acreditar o cumprimento dos requisitos sempre que non transcorrese un prazo de dous anos entre a data da súa expedición e a do inicio destas.

Se o certificado enerxético previo á realización das obras, expedido nos dous anos anteriores á data de inicio das mesmas, **non foi inscrito no correspondente rexistro de certificados enerxéticos**, transcorrendo o prazo establecido na normativa para a devandita inscrición, non procede a dedución. De non transcorrer o devandito prazo, non resultará de aplicación a referida dedución en tanto non se proceda á inscrición do certificado emitido.

Tampouco é posible acreditar a eficiencia enerxética da vivenda previa ás obras mediante un certificado emitido con posterioridade ás mesmas

Os certificados de eficiencia enerxética emitido **despois da realización das obras** determinan o **período impositivo en que se practica a dedución** e deberá ser expedido **antes do 1 de xaneiro de 2025** (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 18/2022, do 18 de outubro).

Aínda que a dedución se xera no período impositivo en que se expide o certificado enerxético, ata que o certificado non estea inscrito no correspondente rexistro, o contribuínte non poderá aplicarse a dedución. En consecuencia, se se expide en 2023 e rexístrase en 2024 o dereito á dedución haberase xerado en 2023, con independencia de que o rexistro se produza no ano 2024.

Atención : os certificados constitúen o único medio establecido pola Lei do IRPF para acreditar a redución ou mellora. Polo tanto, se non se dispón do correspondente certificado previo ao inicio das obras ou do expedido polo técnico competente con posterioridade ás mesmas non queda acreditado o cumprimento dos requisitos esixidos e, en consecuencia, non procede a aplicación da dedución

- En todo caso os certificados de eficiencia enerxética deberán ser expedidos e rexistrados de acordo co que se dispón no Real decreto 390/2021, do 1 de xuño, polo que se aproba o procedemento básico para a certificación da eficiencia enerxética dos edificios.

Importante: os contribuíntes con dereito a esta dedución deberán cubrir no apartado correspondente á mesma do **Anexo A.2** da declaración a información que se solicita sobre o inmovible, o NIF ou NIE da persoa ou entidade que realizou as obras, as datas dos certificados de eficiencia enerxética anterior e posterior ás obras, o consumo de enerxía primaria non renovable que figure en cada un deles , dato que poderá extraerse do indicador global contido no apartado 2) do Anexo II, a letra da cualificación enerxética obtida e as cantidades satisfeitas.

Ámbito subxectivo da dedución

Unicamente poderán aplicar a presente dedución **os contribuíntes que ostenten o título de propietarios** da vivenda obxecto de tales obras.

Cada copropietario da vivenda poderá practicar a dedución polas cantidades que satisfíxese pola realización das obras na parte que proporcionalmente se corresponda coa súa porcentaxe de titularidade na vivenda habitual, con independencia de que a factura correspondente ás obras expédísese unicamente a nome dun dos cotitulares da vivenda.

Polo tanto, **quedan excluídos** os nós propietarios, usufrutuarios e arrendatarios.

Importe da dedución e incompatibilidades cos restantes deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética

Importe da dedución

A. Base da dedución

A base desta dedución estará constituída polas cantidades satisfeitas, **recadro [1668]** da declaración, mediante **tarxeta de crédito ou débito, transferencia bancaria, cheque nominativo ou ingreso en contas en entidades de crédito**, ás persoas ou entidades que realicen tales obras, así como ás persoas ou entidades que expidan os citados certificados.

No referente ás cantidades que hai que incluír na base de dedución, o contribuínte poderá incluír as cotas do IVE que satisfíxese pola realización das obras.

Non obstante, **descontaranse aquelas contías que, se é o caso, fosen subvencionadas** a través dun programa de axudas públicas ou fosen a sero en virtude de resolución definitiva da concesión de tales axudas.

Precisións:

Ata que o consultante non reciba resolución definitiva sobre a súa concesión, non debería descontar o importe da subvención da base de dedución.

Se se practica a dedución na correspondente declaración do **IRPE**, e, con posterioridade, concédese unha subvención cuxa contía se corresponden con cantidades que formasen parte da base da dedución, deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución). Para iso, de acordo co artigo 59 do Regulamento do **IRPE**, engadirase á cota líquida estatal da declaración do IRPF correspondente ao exercicio en que se concedesen a subvención o importe da dedución indebidamente practicada.

No caso de que se conceda unha subvención pola realización destas obras a unha comunidade de propietarios, a devandita axuda atribuirase a cada un dos propietarios en función do seu coeficiente de participación no edificio. Con esta finalidade, teñase en conta que a súa atribución deberá efectuarse a quen ostente a condición de propietario de cada piso no momento de cobramento da subvención.

Atención: en ningún caso, darán dereito a practicar dedución **as cantidades satisfeitas mediante entregas de diñeiro de curso legal**.

Con esta finalidade, **consideraranse como cantidades satisfeitas** polas obras realizadas aquelas necesarias para a súa execución, incluíndo os honorarios profesionais, custos de redacción de proxectos técnicos, enderezo de obras, custo de execución de obras ou instalacións, investimento en equipos e materiais e outros gastos necesarios para o seu desenvolvemento, así como a emisión dos correspondentes certificados de eficiencia enerxética.

Importante: en todo caso, **non se considerarán nas devanditas cantidades os custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil**.

No caso de vivendas de natureza ganancial, as cantidades satisfeitas con cargo á sociedade de gananciais por un matrimonio en réxime de sociedade legal de gananciais, atribuiranse a cada cónxuxe ao **50 por 100**.

En caso de vivenda de titularidade compartida, cada copropietario da vivenda poderá practicar a dedución polas cantidades que satisfíxese pola realización das obras na parte que proporcionalmente se corresponda coa súa porcentaxe de titularidade na vivenda habitual, con independencia, de que a factura correspondente ás obras expidíse unicamente a nome dun dos cotitulares da vivenda.

B. Base máxima de dedución

A base máxima anual desta dedución será de **7.500 euros**.

Este límite é idéntico en tributación individual e en conxunta.

C. Porcentaxe de dedución

O porcentaxe de dedución aplicable sobre a base de dedución, nos termos anteriormente comentados, é o **40 por 100**.

Incompatibilidades

En ningún caso, unha mesma obra realizada nunha vivenda dará dereito a esta dedución e á dedución “[Por obras de mellora que reduzan a demanda de calefacción e refrixeración](#)” que examinamos no apartado 1).

Tampouco resultará de aplicación naqueles casos en que a mellora acreditada e as contías satisfeitas correspondan a actuacións realizadas no conxunto do edificio e proceda a aplicación da dedución “[Por obras de rehabilitación enerxética de edificios](#)” (que examinamos no apartado 3).

Exemplo: Dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable

O matrimonio formado por don T.P e dona P.Z, casados en réxime legal de gananciais, realizan en marzo de 2024 obras na súa vivenda habitual (situado nun edificio de uso residencial) que consistiron na instalación de paneis illantes (trasdosados) nas paredes e de illamento térmico nos falsos teitos. Así mesmo, instalouse un novo sistema de calefacción e de aire acondicionado por aerotermia na vivenda.

O importe total (incluída a expedición e rexistro dos certificados de eficiencia enerxética) ascendeu a 28.000 euros. O importe fíxose efectivo en dous pagamentos. Un ao inicio da obra por unha contía de 20.000 euros e outro ao final polo resto (8.000 euros). Os pagamentos leváronse a cabo mediante cheques nominativos.

Ademais, solicitouse e obtívose unha subvención do programa de fomento da mellora da eficiencia enerxética e a sostibilidade en vivendas por contía de 8.000 euros.

Para acreditar o cumprimento dos requisitos esixidos para a práctica desta dedución solicitouse a expedición dun certificado eficiencia enerxética antes e despois das obras. Este último foi expedido o 20 de decembro de 2024 e supuxo a cualificación da vivenda como clase enerxética «B», na escala de consumo de enerxía.

Determinar o importe da dedución para 2024, tanto en tributación individual como en conxunta.

Solución:

Contribuínte don T.P:

- Base de dedución: $20.000 \text{ euros} \div 2 = 10.000$. (2 cónxuxes)

Nota: do total importe pago (28.000 euros) descóntase o importe da subvención pública obtida (8.000 euros).
Polo tanto, $28.000 - 8.000 = 20.000$

- Base máxima da dedución: 7.500 euros
- Importe da dedución: $(7.500 \times 40 \%) = 3.000$

Contribuínte dona P.Z:

- Base de dedución: $20.000 \text{ euros} \div 2 = 10.000$. (2 cónxuxes)

Nota: do total importe pago (28.000 euros) descóntase o importe da subvención pública obtida (8.000 euros).
Polo tanto, $28.000 - 8.000 = 20.000$

- Base máxima da dedución: 7.500 euros
- Importe da dedución: $(7.500 \times 40 \%) = 3.000$

Declaración conxunta de don T.P. e dona P.Z

- Base de dedución: 20.000 euros = 20.000
- Base máxima da dedución: 7.500 euros
- Importe da dedución: $(7.500 \times 40 \%) = 3.000$

3. Dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios de uso predominante residencial

Normativa: Disposición adicional quincuaxésima.3, 4 e 5 Lei IRPF

Ámbito temporal, subxectivo e obxectivo da dedución

Ámbito temporal da dedución e período impositivo en que se aplica a dedución

A dedución resulta aplicable polas cantidades satisfeitas desde **o 6 de outubro de 2021** ata **o 31 de decembro de 2025** polas obras realizadas durante o devandito período que cumpran as condicións e requisitos que se indican a continuación.

Ampliación do ámbito temporal desta dedución ata o 31 de decembro de 2025: o artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro, polo que se adoptan medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos conflitos en Ucraína

e Oriente Próximo, así como para paliar os efectos da seca (BOE do 28 de decembro) modificou, con efectos 1 de xaneiro de 2024, o ámbito temporal desta dedución ata o 31 de decembro de 2025.

A dedución practicarase nos períodos impositivos **2021, 2022, 2023, 2024 e 2025** (tras a modificación operada no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro) en relación coas cantidades satisfeitas en cada un deles , **sempre que se expedise, antes da finalización do período impositivo en que se vaia a practicar a dedución, o certificado de eficiencia enerxética.**

Cando o certificado **se expida nun período impositivo posterior** a aquel en que se aboaron cantidades por tales obras, **a dedución practicarase no devandito período impositivo posterior** tomando en consideración as cantidades satisfeitas desde o 6 de outubro de 2021 (data da entrada en vigor do Real Decreto-lei 19/2021, do 5 de outubro, de medidas urxentes para impulsar a actividade de rehabilitación edificatoria no contexto do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia), ata o 31 de decembro do citado período impositivo en que se expida en certificado.

En todo caso, o devandito certificado deberá ser expedido **antes do 1 de xaneiro de 2026** (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro).

Lembre: *esta dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios de uso predominante residencial practicarase nos períodos impositivos 2021, 2022, 2023, 2024 e 2025 (tras o Real Decreto-lei 8/2023) en relación coas cantidades satisfeitas en cada un deles , sempre que se expedise, antes da finalización do período impositivo en que se vaia a practicar a dedución, o certificado de eficiencia enerxética.*

A diferenza desta , as deducións por obras de mellora para a redución da demanda de calefacción e refrixeración ou do consumo de enerxía primaria non renovable que se han examinado nos apartados anteriores practicaranse no período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética emitido despois da realización das obras, con independencia do exercicio en que se pagaron as cantidades ou realizouse a obra.

Importante: *tratandose de obras levadas a cabo por unha comunidade de propietarios a dedución practicarase polo contribuínte no período impositivo en que a comunidade de propietarios satisfaga o importe das obras de mellora realizada (exista ou non financiamento allea) sempre que se expedise o certificado de eficiencia enerxética con anterioridade á finalización do devandito período.*

Ámbito obxectivo da dedución

A. Tipo de vivendas que dan dereito á dedución

Dan dereito á dedución as obras de rehabilitación enerxética realizadas en **edificios de uso predominante residencial** onde estea situada a vivenda ou vivendas propiedade do contribuínte.

Pode tratarse de calquera tipo de vivenda (tanto na vivenda habitual como en segundas residencias ou vivendas arrendadas) que sexa de propiedade do contribuínte, agás as vivendas afectas a actividades económicas.

Se asimilarán a vivendas as **prazas de garaxe e rochos** que se adquirisen con estas.

Terán dereito á dedución as obras levadas a cabo en elementos comúns do edificio que se efectúen en xardíns, parques, piscinas e instalacións deportivas e outras elementos análogos.

Non darán dereito a practicar esta dedución polas obras realizadas na parte da vivenda que se encontre afecta a unha actividade económica.

Importante: esta dedución non resulta aplicable en vivendas de obra nova ou en edificios de nova construción xa que, ao non existir nestes casos un certificado de eficiencia enerxética anterior e outro posterior ás obras, como esixe a norma non pode acreditarse a correspondente redución ou mellora respecto da situación previa.

Situación distinta é a daquelas vivendas de nova construción en que se realicen obras que melloren a cualificación de eficiencia enerxética recollida no certificado de obra terminada (certificado inicial), e existise certificado posterior á realización das mesmas, en cuxo caso, se se cumpren os requisitos esixidos, terase dereito á dedución que corresponda.

B. Obras de mellora que dan dereito á dedución

- As obras que permiten beneficiarse da dedución son as de **rehabilitación enerxética do edificio**.

Con esta finalidade, terán a consideración de obras de rehabilitación enerxética do edificio aquelas que contribúan á mellora da eficiencia enerxética do edificio en que se sitúa a vivenda, debendo acreditarse co certificado de eficiencia enerxética expedido polo técnico competente despois da realización daquelas :

- unha redución do consumo de enerxía primaria non renovable, referida á certificación enerxética, dun 30 por cento como mínimo, ou ben,
- a mellora da cualificación enerxética do edificio para obter unha clase enerxética «A» ou «B», na mesma escala de cualificación (a do consumo enerxético), respecto do expedido antes do inicio das mesmas.

Atención: para acceder á devandita dedución as obras ás que se fai referencia teñen que realizarse sobre o conxunto do edificio (vivenda unifamiliar) ou sobre un bloque completo (edificio plurifamiliar).

- Para acreditar o cumprimento dos requisitos esixidos para a práctica desta dedución cumprirá o **certificado de eficiencia enerxética expedidos antes e despois das obras**.

Os certificados de eficiencia enerxética expedidos **antes do inicio das obras** serán válidos para acreditar o cumprimento dos requisitos sempre que non transcorrese un prazo dous anos entre a data da súa expedición e a do inicio destas .

Se o certificado enerxético previo á realización das obras, expedido nos dous anos anteriores á data de inicio das mesmas, **non foi inscrito no correspondente rexistro de certificados enerxéticos**, transcorrendo o prazo establecido na normativa para a devandita inscrición, non procede a dedución. De non transcorrer o devandito prazo, non resultará de aplicación a referida dedución en tanto non se proceda á inscrición do certificado emitido.

Tampouco é posible acreditar a eficiencia enerxética da vivenda previa ás obras mediante un certificado emitido con posterioridade ás mesmas.

Os certificados de eficiencia enerxética emitidos **despois da realización das obras** determinan o **período impositivo en que se practica a dedución** e deberá ser expedidos **antes do 1 de xaneiro de 2026** (tras a modificación prevista no artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro).

Atención : *os certificados constitúen o único medio establecido pola Lei do IRPF para acreditar a redución ou mellora. Polo tanto, se non se dispón do correspondente certificado previo ao inicio das obras ou do expedido polo técnico competente con posterioridade ás mesmas non queda acreditado o cumprimento dos requisitos esixidos e, en consecuencia, non procede a aplicación da dedución.*

- En todo caso os certificados de eficiencia enerxética deberán ser expedidos e rexistrados de acordo co que se dispón no Real decreto 390/2021, do 1 de xuño, polo que se aproba o procedemento básico para a certificación da eficiencia enerxética dos edificios.

Importante: *os contribuíntes con dereito a esta dedución deberán cubrir no apartado correspondente á mesma do **Anexo A.2** da declaración a información que se solicita sobre o inmovible, o NIF ou NIE da persoa ou entidade que realizou as obras, as datas dos certificados de eficiencia enerxética anterior e posterior ás obras, o consumo de enerxía primaria non renovable que figure en cada un deles , dato que poderá extraerse do indicador global contido no apartado 2) do Anexo II, a letra da cualificación enerxética **do edificio** e as cantidades satisfeitas.*

Ámbito subxectivo da dedución

Unicamente poderán aplicar a presente dedución os contribuíntes, propietarios das vivendas situadas no edificio.

Polo tanto, **quedan excluídos** os nós propietarios, usufrutuarios e arrendatarios.

Importe da dedución e incompatibilidades cos restantes deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética

Importe da dedución

A. Base da dedución

Para o exercicio 2024 a base desta dedución estará constituída polas cantidades satisfeitas, **recadro [1677]** da declaración, mediante **tarxeta de crédito ou débito, transferencia bancaria, cheque nominativo ou ingreso en contas en entidades de crédito**, ás persoas ou entidades que realicen tales obras, así como ás persoas ou entidades que expidan os citados certificados.

Non obstante, descontaranse aquelas contías que, se é o caso, fosen **subvencionadas** a través dun programa de axudas públicas **ou fosen a sero** en virtude de resolución definitiva da concesión de tales axudas.

Precisións:

- Ata que o consultante non reciba resolución definitiva sobre a súa concesión, non debería descontar o importe da subvención da base de dedución.
- Se se practica a dedución na correspondente declaración do **IRPE** e, con posterioridade, concédese unha subvención cuxa contía se corresponden con cantidades que formasen parte da base da dedución, deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución). Para iso, de acordo co artigo 59 do Regulamento do **IRPE**, engadirase á cota líquida estatal da declaración do **IRPE** correspondente ao exercicio en que se concedesen a subvención o importe da dedución indebidamente practicada.
- No caso de que se conceda unha subvención pola realización destas obras a unha comunidade de propietarios, a devandita axuda atribuirase a cada un dos propietarios en función do seu coeficiente de participación no edificio. Con esta finalidade, teñase en conta que a súa atribución deberá efectuarse a quen ostente a condición de propietario de cada piso no momento de cobramento da subvención.

Atención: *en ningún caso, darán dereito a practicar dedución as cantidades satisfeitas mediante entregas de diñeiro de curso legal.*

Con esta finalidade, consideraranse como cantidades satisfeitas polas obras realizadas aquelas necesarias para a súa execución, incluíndo os honorarios profesionais, custos de redacción de proxectos técnicos, enderezo de obras, custo de execución de obras ou instalacións, investimento en equipos e materiais e outros gastos necesarios para o seu desenvolvemento, así como a emisión dos correspondentes certificados de eficiencia enerxética.

Atención: *en todo caso, non se considerarán nas devanditas cantidades os custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil.*

No caso de vivendas de natureza ganancial, as cantidades satisfeitas con cargo á sociedade de gananciais por un matrimonio en réxime de sociedade legal de gananciais, atribuiranse a cada cónxuxe ao **50 por 100**.

En caso de vivenda de titularidade compartida, cada copropietario da vivenda poderá practicar a dedución polas cantidades que satisfíxese pola realización das obras na parte que proporcionalmente se corresponda coa súa porcentaxe de titularidade na vivenda habitual, con independencia, de que a factura correspondente ás obras expédísease unicamente a nome dun dos cotitulares da vivenda

• Obras levadas a cabo por unha Comunidade de propietarios

Neste caso, os referidos medios de pagamento (tarxetas de crédito ou débito, transferencia bancaria, cheque nominativo ou ingreso en contas en entidades de crédito) deben ser utilizados pola comunidade de propietarios ao satisfacer as obras ás persoas ou entidades que realicen as mesmas.

Esta dedución por obras de mellora aplícase sobre as cantidades satisfeitas, sen que a normativa reguladora da mesma estableza regras especiais para os casos en que se utilice financiamento alleo.

A contía susceptible de formar a base da dedución de cada contribuínte, virá determinada polo resultado de aplicar ás cantidades satisfeitas pola comunidade de propietarios, o coeficiente de participación que tivese na mesma.

Se na factura se identifica á comunidade de propietarios como destinataria final, o contribuínte poderá xustificar o investimento e gasto realizado mediante os recibos emitidos pola comunidade en que se lle esixa o pagamento das cantidades que proporcionalmente correspóndanlle, os documentos acreditativos do pagamento das mesmas, os documentos xustificativos das obras realizadas e demais medios de proba admitida en Dereito.

B. Base máxima de dedución

A base máxima anual por declaración desta dedución será de **5.000 euros anuais**.

C. Exceso sobre a base máxima de dedución, traslado aos catro exercicios seguintes e base máxima acumulada da dedución

As cantidades satisfeitas non deducidas (bases pendentes de dedución) **por exceder da base máxima anual de dedución** poderán deducirse, co mesmo límite, **nos catro exercicios seguintes**, sen que en ningún caso **a base acumulada da dedución** poida exceder de **15.000 euros** (límite máximo plurianual).

O límite de 15.000 euros da base acumulada de dedución debe entenderse como límite aplicable de maneira individual a cada contribuínte, en relación coas cantidades que satisfaga polo conxunto das obras que realice e que xeren o dereito á dedución.

Non obstante, cando as obras se realicen nun inmovible de natureza ganancial, cabe diferenciar, para os efectos de aplicación dos límites de base acumulada e de base máxima anual de dedución polo cónxuxes contribuíntes do IRPF, entre as seguintes situacións:

- Se o cónxuxes optan por tributar de **maneira individual** tanto no período impositivo en que se xere o dereito a aplicar a dedución como nos períodos impositivos sucesivos, os límites de 15.000 euros e de 5.000 euros serán, respectivamente, os límites de base acumulada e de base máxima anual de dedución que se aplicarán a cada un dos contribuíntes.

- No caso de que opten por tributar de **maneira conxunta**, tanto no período impositivo en que se xere o dereito a aplicar a dedución como nos períodos impositivos sucesivos, límite da base máxima de dedución será de 5.000 euros en cada exercicio impositivo mentres que o límite acumulado será de 15.000 euros.
- No caso de que opten por tributar **individualmente nuns períodos impositivos e de maneira conxunta noutros**, no período impositivo en que se vaia a practicar a dedución, tera en contase, para os efectos da base máxima de dedución, e **o sumatorio das cantidades obxecto de dedución de períodos impositivos anteriores** (xa sexa en tributación individual ou en conxunta) practicados polo contribuínte, se é unha declaración individual ou por ambos os dous, se é unha declaración conxunta, co límite acumulado de 15.000 euros.

Importante: as cantidades satisfeitas en 2021 pendentes de aplicación ao principio do período 2024 consignarase no recadro **[1695]**, as que se apliquen no exercicio no recadro **[1696]** e as pendentes de aplicar en exercicios futuros no recadro **[1697]**, no Anexo C.5 da declaración.

As cantidades satisfeitas en 2022 pendentes de aplicación ao principio do período 2024 consignarase no recadro **[1854]**, as que se apliquen no exercicio no recadro **[1855]** e as pendentes de aplicar en exercicios futuros no recadro **[1856]**, no Anexo C.5 da declaración.

As cantidades satisfeitas en 2023 pendentes de aplicación ao principio do período 2024 consignarase no recadro **[1854]**, as que se apliquen no exercicio no recadro **[1855]** e as pendentes de aplicar en exercicios futuros no recadro **[1856]**, no Anexo C.5 da declaración.

No caso das cantidades satisfeitas en 2024 con dereito á dedución o seu importe consígnase no recadro **[1677]** do Anexo A.3 e a pendente de aplicar en exercicios futuros no recadro **[1857]** do Anexo C.5 da declaración.

D. Porcentaxe de dedución

O porcentaxe de dedución aplicable sobre a base de dedución, nos termos anteriormente comentados, é o **60 por 100**.

Incompatibilidades

Esta dedución resultará incompatible coas deducións “[Por obras de mellora que reduzan a demanda de calefacción e refrixeración](#)” e “[Por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable](#)” naqueles casos en que a mellora acreditada e as contías satisfeitas correspondan a actuacións realizadas no conxunto do edificio.

Exemplo: Dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios de uso predominante residencial

A comunidade de propietarios da rúa XXXX número 23 levou a cabo unha serie de obras de mellora da eficiencia enerxética do edificio destinado a aforrar do 50 por 100 da enerxía consumida e conseguir a mellora da cualificación enerxética do edificio para obter unha

clase enerxética «B». Estas obras consisten en melloras no illamento das fachadas, melloras na envolvente térmica, cubertas e na rotura das pontes térmicas, así como a integración no edificio de sistemas ou instalacións de enerxías renovables.

As obras, que serán abonadas por todos os propietarios (incluídos locais comerciais, vivendas e garaxe) segundo a súa cota de participación, iníciáanse en decembro de 2024 e terminarán en abril de 2025. Pedíuse un préstamo para realizar as indicadas obras que será pago polos propietarios a través dos recibos mensuais. Obtido o devandito financiamento a comunidade de propietarios realizará tres pagamentos polas obras de mellora. Un primeiro pagamento o 1 de decembro de 2024 mediante cheque nominativo, constando na factura emitida polo contratista como "Certificación a conta de contrato de obra de mellora da eficiencia enerxética", e outros dous pagamentos que serán abonados ao contratista o 1 de marzo e o 1 de maio de 2025, respectivamente.

O matrimonio formado por don J.G e dona T.K, casados en réxime legal de gananciais, son propietarios dunha vivenda situada na devandita comunidade (a súa vivenda habitual) e polo coeficiente de participación na devandita comunidade correspóndelles das cantidades satisfeitas (incluída a expedición dos certificados de eficiencia enerxética), 8.000 euros do primeiro pagamento e 2000 euros nos outros dous pagamentos que serán abonados pola Comunidade de Propietarios ao contratista o 1 de marzo e o 1 de maio de 2025.

Emitíronse os correspondentes certificados de eficiencia enerxética antes e despois das obras. Este último será expedido o 20 de maio de 2025 e suporá a cualificación da vivenda como clase enerxética «B».

Determinar o importe da dedución que poden practicar en 2024 e 2025 tanto se optan por declaración individual como conxunta, e os excesos que poden deducirse nos exercicios seguintes.

Solución:

Ano 2024

Non terán dereito a practicar a dedución.

A razón é que, a pesar de satisfacer en 2024 cantidades pola realización das obras, neste período impositivo **non foi expedido o certificado** senón que este expídese nun período impositivo posterior (2025), por iso a dedución practicarase no devandito período impositivo posterior (2025) tomando en consideración neste caso as cantidades satisfeitas o 1 de decembro de 2024 (8.000 euros) e as abonadas o 1 de marzo e o 1 de maio de 2025 (2000 euros en cada un deles).

Ano 2025

Don J.G:

- Base de dedución: $(8.000 \text{ euros} + 4.000 \text{ euros}) \div 2 = 6.000$
- Base máxima: 5.000

- Importe da dedución = $5.000 \times 60\% = 3.000$
- Resto de base de dedución, deducible nos catro anos seguintes: $6.000 - 5.000 = 1.000$ euros
- Base acumulada: $15.000 - 5.000 = 10.000$

Dona T.K.

- Base de dedución: $(8.000 \text{ euros} + 4.000 \text{ euros}) \div 2 = 6.000$
- Base máxima = 5.000 euros
- Importe da dedución = $5.000 \times 60\% = 3.000$
- Resto de base de dedución, deducible nos catro anos seguintes: $6.000 - 5.000 = 1.000$ euros
- Base acumulada: $15.000 - 5.000 = 10.000$

Conxunta J.G e T.K.

- Base de dedución: 12.000 euros
- Base máxima = 5.000 euros
- Importe da dedución = $5.000 \times 60\% = 3.000$
- Resto de base de dedución, deducible nos catro anos seguintes: $12.000 - 5.000 = 7.000$ euros
- Base acumulada: $15.000 - 5.000 = 10.000$

Ano 2026**A. Se Don J.G e Dona T.K. presentan declaración individual nese exercicio 2026****1. Cando en 2025 presentaron declaración individual**

- Cantidades pendentes 2024: 1.000
- Base máxima de dedución (a menor de):
 - Base máxima anual por declaración: 5.000
 - Base acumulada: 10.000
 - Cantidades pendentes de deducir: 1.000
- Importe da dedución = $1.000 \times 60\% = 600$

- Remanente pendente = 0

2. Cando en 2025 presentaron declaración conxunta

- Cantidades pendentes 2024: $7.000 \text{ euros} \div 2 = 3.500$
- Base máxima de dedución (a menor de):
 - Base máxima anual por declaración: 5.000
 - Base acumulada: 10.000
 - Cantidades pendentes de deducir: 3.500
- Importe da dedución = $3.500 \times 60\% = 2.100$
- Remanente pendente = 0

B. Se Don J.G e Dona T.K. presentan declaración conxunta en 2026

1. Cando en 2025 presentaron declaración individual

- Cantidades pendentes 2024: $1.000 \times 2 = 2000$
- Base máxima de dedución (a menor de):
 - Base máxima anual por declaración: 5.000
 - Base acumulada [$15.000 - 5.000 \text{ individual J.G} - 5.000 \text{ individual T.K}$] = 5.000
 - Cantidades pendentes de deducir: 2000
- Importe da dedución = $2000 \times 60\% = 1.200$
- Remanente pendente = 0

2. Cando en 2025 presentaron declaración conxunta

- Cantidades pendentes 2024: 7.000 euros
- Base máxima de dedución (a menor de):
 - Base máxima anual por declaración: 5.000
 - Base acumulada: 10.000
 - Cantidades pendentes de deducir: 7.000
- Importe da dedución = $5.000 \times 60\% = 3.000$
- Remanente pendente = $(7.000 - 5.000) = 2000$
- Base acumulada: $10.000 - 5.000 = 5.000$

Nota: as cantidades satisfeitas non deducidas por exceder da base máxima anual de dedución (2000 euros) poderán deducirse no exercicio 2027.

Cadro-resumo: Deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética en vivendas

Atención: o cadro ten en conta que o artigo 16 do Real Decreto-lei 8/2023, do 27 de decembro (BOE do 28 de decembro) modificou, con efectos 1 de xaneiro de 2024, a disposición adicional quincuaxésima da Lei do IRPF que regula as deducións por obras de mellora da eficiencia enerxética de vivendas, ampliando o seu ámbito temporal.

Diferenzas	Dedución por obras de mellora que reduzan a demanda de calefacción e refrixeración (1)	Dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable (2)	Dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios (3)
Tipo de vivenda (en propiedade)	- Habitual - Alugada como vivenda ou en expectativa sempre que se alugue antes 31.12.2025. - Excluídas: segundas residencias, vivendas turísticas, parte afecta a actividade económica, prazas de garaxe, rochos, xardíns, piscinas, instalacións deportivas e elementos análogos.	- Habitual - Alugada como vivenda ou en expectativa sempre que se alugue antes 31.12.2025. Excluídas: segundas residencias, vivendas turísticas, parte afecta a actividade económica, prazas de garaxe, rochos, xardíns, piscinas, instalacións deportivas e elementos análogos.	Todo tipo de vivendas en propiedade, agás as vivendas afectas a actividades económicas. Se asimilan ás vivendas as prazas de garaxe e rochos adquiridos conxuntamente.
Prazo para realizar as obras e aboaras	Desde 06-10-2021 ata 31.12.2024	Desde 06.10.2021 ata 31.12.2024	Desde 06.10.2021 ata 31.12.2025
Período impositivo en que pode practicarse a dedución	No período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética . Se se satisfan cantidades con anterioridade á súa expedición incluíranse todas no período en que se practique a dedución. O certificado de despois das obras, debe ser expedido antes de 01.01.2025.	No período impositivo en que se expida o certificado de eficiencia enerxética . Se se satisfan cantidades con anterioridade á súa expedición incluíranse todas no período en que se practique a dedución. O certificado	A dedución practícarase nos períodos impositivos 2021, 2022, 2023, 2024 e 2025 en relación coas cantidades satisfeitas en cada un deles, sempre que se expidise, antes da finalización do período impositivo en que se vaia a practicar a dedución, o certificado de eficiencia

Diferenzas	Dedución por obras de mellora que reduzan a demanda de calefacción e refrixeración (1)	Dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable (2)	Dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios (3)
		de despois das obras, debe ser expedido antes de 01.01.2025.	enerxética . O certificado expedido despois das obras debe ser expedido antes de 01.01.2026.
Certificado eficiencia enerxética	Redución de polo menos un 7% a suma dos indicadores de demanda de calefacción e refrixeración (certificado de eficiencia enerxética da vivenda posterior ás obras respecto do anterior)	Redución de polo menos un 30% o indicador de consumo de enerxía primaria non renovable ou obtéñase unha cualificación enerxética "A" ou "B" (certificado de eficiencia enerxética da vivenda posterior ás obras respecto do anterior)	Redución de polo menos un 30% o indicador de consumo de enerxía primaria non renovable ou obtéñase unha cualificación enerxética "A" ou "B" (certificado de eficiencia enerxética edificio posterior ás obras respecto do anterior)
Porcentaxe de dedución	20%	40%	60%
Base de dedución	As cantidades satisfeitas pola realización das obras que se paguen por calquera medio excluído as entregas de diñeiro de curso legal. Non se inclúen nas devanditas cantidades os custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil. Descontaranse da base as subvencións concedidas.	As cantidades satisfeitas pola realización das obras que se paguen por calquera medio excluído as entregas de diñeiro de curso legal. Non se inclúen nas devanditas cantidades os custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil. Descontaranse da base as subvencións concedidas.	As cantidades satisfeitas pola realización das obras que se paguen por calquera medio excluído as entregas de diñeiro de curso legal. Non se inclúen nas devanditas cantidades os custos relativos á instalación ou substitución de equipos que utilicen combustibles de orixe fósil. Para obras realizadas polas Comunidades de propietarios. A base será o resultado de aplicar ás cantidades satisfeitas pola comunidade o coeficiente de participación que o contribuínte tivese na mesma. Descontaranse da base as subvencións concedidas.
Base anual máxima por	5.000 €	7.500 €	5.000 €

Diferenzas	Dedución por obras de mellora que reduzan a demanda de calefacción e refrixeración (1)	Dedución por obras de mellora que reduzan o consumo de enerxía primaria non renovable (2)	Dedución por obras de rehabilitación enerxética de edificios (3)
declaración			
Límite máximo plurianual (base acumulada)	Non	Non	15.000 €
Remanente para os exercicios seguintes	Non	Non	As cantidades satisfeitas non deducidas por exceder da base máxima anual de dedución poderán deducirse, co mesmo límite, nos catro exercicios seguintes , sen que en ningún caso a base acumulada da dedución poida exceder de 15.000 euros.

Deducións pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible e puntos de recarga

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «[Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar quen ten dereito a estas deducións, a porcentaxe de dedución en cada unha delas e o período impositivo aplícase, a base máxima de dedución e, no caso de vehículos eléctricos, os requisitos que deben cumprir.

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo oitava Lei IRPE

Para fomentar a mobilidade eléctrica e reducir a dependencia de combustibles fósiles, o artigo 189 do Real Decreto-lei 5/2023, do 28 de xuño, polo que se adoptan e prorrogan determinadas medidas de resposta ás consecuencias económicas e sociais da Guerra de Ucraína, de apoio á reconstrución da illa da Palma e a outras situacións de vulnerabilidade; de transposición de directivas da Unión Europea en materia de modificacións estruturais de sociedades mercantís e conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os coidadores; e de execución e cumprimento do Dereito da Unión Europea (BOE do 29 de xuño) modificou, con efectos do 30 de xuño de 2023, a Lei do IRPE para establecer **dúas novas deducións temporais na cota íntegra estatal**. A primeira destinada a promover a adquisición de vehículos eléctricos por particulares e, a segunda, a incentivar a instalación por parte dos devanditos particulares de puntos de recarga de baterías para os devanditos vehículos eléctricos.

Atención: o importe destas deducións restarase da cota íntegra estatal despois das deducións previstas nos apartados 1 (Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación), 2 (Deducións en actividades económicas), 3 (Deducións por donativos e outras achegas), 4 (Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla e, por aplicación do que se dispón na disposición adicional quincuaxésimo sétima da Lei do IRPE, a dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma), e 5 (Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens declarados Patrimonio Mundial) do artigo 68 da Lei do IRPE.

Estas deducións son:

1. Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible

Ámbito temporal, obxecto, período impositivo en que se aplica e importe da dedución

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo oitava.1, 2 e 4 Lei IRPF

Ámbito temporal da dedución

A dedución resulta aplicable á adquisición de determinados vehículos eléctricos novos "enchufables" e de pila de combustible, que se efectúe desde **o 30 de xuño de 2023 ata o 31 de decembro de 2024**, sempre que se cumpran as condicións e requisitos que se indican nos apartados seguintes.

Obxecto da dedución e período impositivo en que se aplica a dedución

O obxecto da dedución é a compra polo contribuínte dun **único vehículo eléctrico novo**, en calquera das seguintes circunstancias:

a. Adquisición mediante un só pagamento:

Neste caso, a dedución practicarase no período impositivo en que o vehículo sexa matriculado e practicarase polo contribuínte a cuxo nome este matriculado o vehículo.

Así, nos casos en que a primeira matrícula do vehículo en España non se realizase a nome do contribuínte, senón a nome do concesionario, non se estaría cumprindo o citado requisito, polo que non poderá aplicarse a dedución por adquisición de vehículos eléctricos novos.

Tampouco resultaría aplicable en caso de adquisición dun vehículo usado no estranxeiro, matriculado en España en 2023 ou 2024 ao tratarse dun vehículo usado.

Adquisición de vehículos por un matrimonio casado en réxime económico de gananciais

Nos supostos de matrimonios casados en réxime económico de gananciais, sempre que se cumpran os requisitos esixidos, a dedución practicarase exclusivamente polo cónxuxe a cuxo nome se matriculou o vehículo, con independencia de que este adquirísese con fondos gananciais.

b. Adquisición mediante un primeiro pagamento a conta e pagamentos posteriores:

Neste caso, os contribuíntes poderán practicar a dedución cando aboen, entre o 30 de xuño de 2023 ata o 31 de decembro de 2024, unha cantidade a conta para a futura adquisición do vehículo que represente, polo menos, o 25 por 100 do valor de adquisición do mesmo, debendo aboarse o resto e adquirirse o vehículo antes de que finalice o segundo período impositivo inmediato posterior a aquel en que se produciu o pagamento de tal cantidade.

Neste caso a expresión "valor de adquisición" refírese ao prezo de venda do vehículo. Polo tanto, é suficiente que a cantidade a conta abonada supoña o 25 por 100 do prezo de venda do vehículo.

A dedución practicarase no período impositivo en que se aboe tal cantidade a conta.

Lembre: o contribuínte poderá aplicar a dedución por unha única compra dalgún dos vehículos que se relacionan no apartado “[requisitos e condicións para a súa aplicación](#)” debendo optar en relación á mesma pola aplicación do que se dispón na letra a) ou b) anteriores.

Base e base máxima da dedución

A base da dedución estará constituída polo **valor de adquisición do vehículo**, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición.

Non obstante, descontaranse aquelas contías que, se é o caso, fosen **subvencionadas ou fosen a sero** a través dun programa de axudas públicas.

A base máxima anual desta dedución será de **20.000 euros**

Este límite é idéntico en tributación individual e en conxunta

Porcentaxe de dedución

O porcentaxe de dedución aplicable sobre a base de dedución, nos termos anteriormente comentados, é o **15 por 100 do valor de adquisición dun vehículo eléctrico novo**.

Requisitos e condicións para a aplicación da dedución

Soamente darán dereito á práctica desta dedución os vehículos que cumpran os seguintes requisitos e condicións:

- Ten que ser vehículo **novo e non poderá estar afecto a unha actividade económica**.

Importante: no caso de que con posterioridade á súa adquisición o vehículo afectáse a unha actividade económica perderase o dereito á dedución practicada

- Debe pertencer a algunha das seguintes **categorías** :
 - a. **Turismos M1:** Vehículos de motor con polo menos catro rodas deseñadas e fabricadas para o transporte de pasaxeiros, que teñan, ademais do asento do condutor, oito prazas como máximo.
 - b. **Cuadriciclos lixeiros L6e:** Cuadriciclos lixeiros cuxa masa en baleiro sexa inferior ou igual a 425 kg, non incluída a masa das baterías, cuxa velocidade máxima por construción sexa inferior ou igual a 45 km/h, e potencia máxima inferior ou igual a 6 kW.

c. **Cuadriciclos pesados L7e:** Vehículos de catro rodas, cunha masa en orde de marcha (non incluído o peso das baterías) inferior ou igual a 450 kg no caso de transporte de pasaxeiros e a 600 kg no caso de transporte de mercadorías, e que non poidan clasificarse como cuadriciclos lixeiros.

d. **Motocicletas L3e, L4e, L5e:** Vehículos con dúas rodas, ou con tres rodas simétricas ou asimétricas con respecto ao eixe medio lonxitudinal do vehículo, de máis de 50 cm³ ou velocidade maior a 50 km/h e cuxo peso bruto vehicular non exceda dunha tonelada.

- O modelo do vehículo adquirido **deberá figurar na Base de Vehículos do IDAE** (<https://coches.idae.é/base-datos/vehiculos-elegibles-programa-MOVES-III>).

O Instituto para a Diversificación e Aforro da Enerxía (IDAE), está adscrito ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.

- Se se trata dun vehículo da **categoría M** deberán pertencer a algún dos seguintes **tipos** :
 - **Vehículos eléctricos puros (BEV)**, pulsado total e exclusivamente mediante motores eléctricos cuxa enerxía procede, parcial ou totalmente, da electricidade das súas baterías, utilizando para a súa recarga a enerxía dunha fonte exterior ao vehículo, por exemplo, a rede eléctrica.
 - **Vehículos eléctricos de autonomía estendida (EREV)**, pulsado total e exclusivamente mediante motores eléctricos cuxa enerxía procede, parcial ou totalmente, da electricidade das súas baterías, utilizando para a súa recarga a enerxía dunha fonte exterior ao vehículo e que incorporan motor de combustión interna de gasolina ou gasóleo para a recarga das mesmas.
 - **Vehículos híbridos "enchufables" (PHEV)**, pulsado total ou parcialmente mediante motores de combustión interna de gasolina ou gasóleo e eléctricos cuxa enerxía procede, parcial ou totalmente, da electricidade das súas baterías, utilizando para a súa recarga a enerxía dunha fonte exterior ao vehículo, por exemplo, a rede eléctrica. O motor eléctrico deberá estar alimentado con baterías cargadas desde unha fonte de enerxía externa.
 - **Vehículo eléctrico de células de combustible (FCV):** Vehículo eléctrico que utiliza exclusivamente enerxía eléctrica procedente dunha pila de combustible de hidróxeno embarcado.
 - **Vehículo eléctrico híbrido de células de combustible (FCHV):** Vehículo eléctrico de células de combustible que equipa, ademais, baterías eléctricas recargables.
- Se se trata dun vehículo da **categoría L** deberá cumprir as seguintes esixencias:
 - Estar propulsado exclusivamente por motores eléctricos e estar homologado como vehículo eléctrico.
 - No caso de motocicletas eléctricas novas (categorías L3e, L4e e L5e) susceptibles de axuda teñen que ter baterías de litio, motor eléctrico cunha potencia do motor igual ou superior a 3 kW, e unha autonomía mínima de 70 km.

- O **prezo de venda do vehículo adquirido** (antes de IVE ou IXIC) **non pode superar os importes máximos** que se recollen no seguinte cadro, establecidos, se é o caso, para cada tipo de vehículo no **Anexo III do Real decreto 266/2021, do 13 de abril**, polo que se aproba a concesión directa de axudas as comunidades autónomas e ás cidades de Ceuta e Melilla para a execución de programas de incentivos ligados á mobilidade eléctrica (MOVES III) no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia Europeo, calculado nos termos establecidos na devandita norma.

Categoría	Tipos Motorización	Autonomía en modo de funcionamento eléctrico (km) segundo ciclo WLTP	Límite prezo venda vehículo (€) sen <u>IVE</u> ou <u>IXIC</u>
M1	Pila de combustible (FCV, FCHV)	-	-
	<u>PHEV</u> , <u>EREV</u> , <u>BEV</u>	Maior ou igual de 30 e menor de 90	45.000 (53.000 para vehículos BEV de 8 ou 9 prazas)
		Maior ou igual de 90	
L6e	<u>BEV</u>	-	-
L7e	<u>BEV</u>		
L3e, L4e, L5e, con P ≥ 3 kW	<u>BEV</u>	Maior ou igual de 70	10.000

2. Dedución pola instalación de infraestrutura de recarga

Normativa: Disposición adicional quincuaxésimo oitava. 3 e 4 Lei IRPF

Ámbito temporal da dedución e requisitos para a súa aplicación

A dedución resulta aplicable ás cantidades satisfeitas polos contribuíntes desde o **30 de xuño de 2023** ata o **31 de decembro de 2024**, para a instalación durante o devandito período de sistemas de recarga de baterías para vehículos eléctricos que cumpra as seguintes condicións:

- A instalación debe realizarse **nun inmovible de propiedade do contribuínte**.

Inclúense tanto instalacións en aparcadoiros de vivendas unifamiliares ou dunha soa propiedade como aparcadoiros ou estacionamentos colectivos en edificios ou conxuntos inmobiliarios en réxime de propiedade horizontal en que o contribuínte sexa copropietario.

- A instalación **nou poderá estar afecta a unha actividade económica**.

Importante: no caso de que con posterioridade á instalación afectásense a unha actividade económica os sistemas de recarga de baterías perderase o dereito á dedución practicada.

- A instalación deberá estar **finalizada antes do 31 de decembro de 2024**.

Para a aplicación da dedución deberase contar coas autorizacións e permisos establecidos na lexislación vixente.

Véxase ao respecto o Real decreto 1053/2014, do 12 de decembro, polo que se aproba unha nova Instrución Técnica Complementaria (ITC) BT 52 "Instalacións con fins especiais. Infraestrutura para a recarga de vehículos eléctricos", do Regulamento electrotécnico para baixa tensión, aprobado por Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, e modifícanse outras instrucións técnicas complementarias do mesmo.

Período impositivo en que se aplica a dedución

A dedución practicarase **no período impositivo en que finalice a instalación**, que non poderá ser posterior a 2024.

Cando a instalación finalice nun período impositivo posterior a aquel en que se aboaron cantidades por tal instalación, **a dedución practicarase neste último** tomando en consideración as cantidades satisfeitas desde o 30 de xuño de 2023 ata o 31 de decembro do devandito período impositivo.

Base e base máxima da dedución

A. Base de dedución

A base da dedución estará constituída polas cantidades satisfeitas, mediante **tarxeta de crédito ou débito, transferencia bancaria, cheque nominativo ou ingreso en contas en entidades de crédito**, ás persoas ou entidades que realicen a instalación.

Non obstante, **descontaranse aquelas contías que, se é o caso, fosen subvencionadas** a través dun programa de axudas públicas.

Teñase en conta que se practicada a dedución na correspondente declaración do IRPF concédese a subvención e as contías subvencionadas correspóndense con cantidades que formasen parte da base da dedución, deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución).

Para iso, de acordo co artigo 59 do Regulamento do IRPF, engadirase á cota líquida estatal da declaración do IRPF correspondente ao exercicio en que se concedesen a subvención o importe da dedución indebidamente practicada.

Atención: en ningún caso darán dereito a practicar dedución as cantidades satisfeitas mediante entregas de diñeiro de curso legal.

Con esta finalidade, consideraranse como cantidades satisfeitas para a instalación dos sistemas de recarga **as necesarias** para levar a cabo, tales como, **o investimento en equipos e materiais, gastos de instalación dos mesmos e as obras necesarias para o seu desenvolvemento**

B. Base máxima de dedución

A base máxima anual desta dedución será de **4.000 euros**

Este límite é idéntico en tributación individual e en conxunta

Porcentaxe de dedución

O porcentaxe de dedución aplicable sobre a base de dedución, nos termos anteriormente comentados, é o **15 por 100** das **cantidades satisfeitas para a instalación de sistemas de recarga de baterías para vehículos eléctricos**.

Cadro-resumo - Deducións pola adquisición de vehículos eléctricos e puntos de recarga

Diferenzas	Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible	Dedución pola instalación de infraestrutura de recarga
Ámbito temporal	Aplícase ás adquisicións de vehículos novos ou pagamentos a conta con esta finalidade, realizados entre o 30.06.2023 e o 31.12.2024 .	Aplícase ás cantidades satisfeitas para a instalación desde o 30.06.2023 ata o 31.12.2024 .
Obxecto da dedución e requisitos	A compra dun único vehículo eléctrico: • Novo. • Incluído nalgunha das categorías e tipos establecidos no D. A. 58ª Lei do <u>IRPF</u>. • Non afecto a actividade económica. • Matriculado por primeira vez antes de 31.12.2024, ou en caso adquisición mediante varios pagamentos, antes de que finalice o segundo período impositivo inmediato posterior a aquel en que se produciu o pagamento da cantidade a conta. • Cuyo prezo de venda (antes de IVE ou IXIC) non supere os importes máximos do Anexo III do Real decreto 266/2021, do 13 de abril (MOVES III).	A instalación de sistemas de recarga de baterías para vehículos eléctricos: • Que finalice antes do 31.12.2024. • Nun inmovible propiedade do contribuínte. • Non afecta a actividade económica.
Período impositivo en que se aplica a dedución	a. En caso de adquisición mediante un só pagamento: practicarase no período impositivo de matriculación. b. En caso de adquisición mediante varios pagamentos: practicarase no período impositivo en que se aboe ao primeiro pagamento a conta, que se deberá realizar entre o 30.06.2023 e o 31.12.2024 sempre que, ademais: • represente, polo menos, o 25 por 100 do seu valor de adquisición e, • abóese o resto e adquírase o vehículo antes de que finalice o segundo período impositivo inmediato posterior a aquel en que se produciu o devandito primeiro pagamento.	No período impositivo en que finalice a instalación. Cando a instalación finalice nun período impositivo posterior a aquel en que se aboaron cantidades por tal instalación, a dedución practicarase neste último tomando en consideración as cantidades satisfeitas desde o 30.06.2023 ata o 31.12.2024.

Diferenzas	Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos “enchufables” e de pila de combustible	Dedución pola instalación de infraestrutura de recarga
Base da dedución	O valor de adquisición do vehículo, incluídos os gastos e tributos inherentes á adquisición. Descontaranse da base as contías que fosen subvencionadas ou fosen a sero a través dun programa de axudas públicas.	As cantidades satisfeitas entre o 30.06.2023 e o 31.12.2024, mediante tarxeta de crédito ou débito, transferencia bancaria, cheque nominativo ou ingreso en contas en entidades de crédito, quedando excluídas as entregas de diñeiro de curso legal. Consideraranse como cantidades satisfeitas para a instalación dos sistemas de recarga as necesarias para levar a cabo, tales como, o investimento en equipos e materiais, gastos de instalación dos mesmos e as obras necesarias para o seu desenvolvemento. Descontaranse da base as contías que fosen subvencionadas a través dun programa de axudas públicas.
Base máxima da dedución	20.000 euros	4.000 euros
Porcentaxe de dedución	15%	15%

Exemplo: Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos e puntos de recarga

Dona A.P.R. aboou o día 11 de xullo de 2024, tras a sinatura do acordo de compra, a cantidade de 14.400 euros ao concesionario XXX, en concepto de pagamento a conta da futura adquisición dun vehículo eléctrico puro (BEV) da categoría M, dunha casa comercial cuxo modelo figura na Base de Vehículos da IDEA, que vai destinar ao seu uso particular.

O prezo de venda ao público (incluído os impostos) do citado vehículo é de 48.000 euros e o importe pendente ata a súa adquisición aboarase a razón de tres pagamentos de 11.200 euros. Un en decembro de 2024, o segundo en decembro de 2025 e o último coa entrega do vehículo matriculado (prevista para primeiros de 2026).

Ademais, o concesionario, coa conformidade de dona A.P.R., realizou os trámites para solicitar a axuda de 4.500 euros do programa de incentivos ligados á mobilidade eléctrica (MOVES III) no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia Europeo.

Sen prexuízo do anterior, a contribuínte, que dispón dunha praza individual de aparcadoiro no garaxe comunitario do edificio onde reside, contratou en novembro de 2024 cunha empresa autorizada a instalación dun punto de recarga para o seu futuro automóbil, elixindo entre as alternativas posibles, a de instalar un punto de recarga na súa praza de aparcadoiro conectada por cable co contador eléctrico da súa vivenda (isto é, a través do Esquema 2 que recolle a Instrución Técnica Complementaria (ITC) BT-52 "Esquema individual cun contador común para a vivenda e a estación de recarga), xa que a estrutura do edificio e garaxe así permitían.

Para iso, con carácter previo, e de acordo co artigo 17.5 da Lei 49/1960, do 21 de xullo, sobre propiedade horizontal, comunico á comunidade de propietarios a súa intención de instalar un punto de recarga de vehículos eléctricos na súa praza, achegando unha memoria técnica do trazado que ía seguir a canalización do cableado.

A instalación realizouse de acordo co Regulamento electrotécnico de baixa tensión, aprobado polo Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, concretamente ITC-BT-52. Grado de protección IP e IK axeitado en función da situación segundo REBT, polo que unha vez finalizada se emitiu pola empresa instaladora o oportuno Certificado de Instalación Eléctrica (CIE).

O custo total acadou 2.500 euros que foron satisfeito por Dona A.P.R. mediante transferencia bancaria o 20 de decembro de 2024. Solicitouse a axuda do programa de incentivos ligados á mobilidade eléctrica (MOVES III) prevista para infraestrutura de recarga de "Uso privado en sector residencia" que podería acadar 1.700 euros pero que aínda non foi concedida.

Nota: véxase la INSTRUCCIÓN TÉCNICA COMPLEMENTARIA (ITC) BT-52 do Real decreto 1053/2014, do 12 de decembro, polo que se aproba unha nova Instrución Técnica Complementaria (ITC) BT 52 "Instalacións con fins especiais. Infraestrutura para a recarga de vehículos eléctricos", do Regulamento electrotécnico para baixa tensión, aprobado por Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, e modifícanse outras instrucións técnicas complementarias do mesmo, a instrución 3. Esquemas de instalación para a recarga de vehículos eléctricos.

Determinar o importe da dedución que poderá aplicar en 2024.

Solución:

A. Dedución no IRPE pola adquisición de vehículos eléctricos novos

Nota previa: a contribuínte ten dereito a aplicar esta dedución por tratarse da compra para uso privado dun único vehículo novo de categoría M, pertencente ao tipo dos vehículos eléctricos puros (BEV) que figura na Base de Vehículos do IDAE e cuxo prezo de venda do vehículo non supera o importe máximo establecido para este tipo de vehículo no Anexo III do Real decreto 266/2021, que é de 45.000 euros sen IVE (21 %).

Ademais, pode aplicara en 2024 porque a contribuínte optou polo pagamento dunha cantidade a conta (14.400 euros) que supera o 25 por 100 do valor de adquisición do mesmo (48.000 euros) e, conforme ás estipulacións pactadas co concesionario, o pagamento completo e a adquisición do vehículo producírase antes de que finalice o segundo período impositivo inmediato posterior a aquel en que se produciu o pagamento da cantidade a conta.

- Base de dedución: 43.500

Nota: do valor de adquisición (48.000 euros) descóntase o importe da subvención pública (axuda Moves III) solicitada (4.500 euros). Polo tanto, $48.000 - 4.500 = 43.500$

- Base máxima da dedución: 20.000 euros
- Importe da dedución: $(20.000 \times 15 \%) = 3.000$

B. Dedución no IRPE pola instalación de infraestruturas de recarga

Nota previa: a contribuínte ten dereito a aplicar esta dedución xa que a instalación do punto de recarga realizouse en 2024 nun inmovible da súa propiedade (praza de aparcadoiro no garaxe comunitario), destínase a uso privado e conta coas autorizacións e permisos establecidos na lexislación vixente.

- Base de dedución: 2.500

Nota: ata que a contribuínte non reciba resolución definitiva sobre a concesión da axuda que ha solicita para a infraestrutura de recarga, non debe descontar o importe da subvención da base de dedución.

No caso da dedución por instalación de infraestruturas de recarga, a diferenza da dedución por adquisición de vehículos eléctricos novos, o D.A.58ª da Lei do IRPE non permite que se poidan descontar da base “aquelas contías que, se é o caso, fosen subvencionadas **ou fosen a sero** a través dun programa de axudas públicas” senón que no seu apartado 3 alude única e exclusivamente á posibilidade de descontar da base “aquelas contías que, se é o caso, **fosen subvencionadas** a través dun programa de axudas públicas”. Por iso, non procederá a súa dedución ata que non sexan concedidas.

Agora ben, unha vez concedida deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución). Para iso, de acordo co artigo 59 do Regulamento do IRPE, engadirase á cota líquida estatal da declaración do IRPE correspondente ao exercicio en que se concedesen a subvención o importe da dedución indebidamente practicada.

- Base máxima da dedución: 4.000 euros
- Importe da dedución: $(2.500 \times 15 \%) = 375$

Dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo

Normativa: Disposición adicional cuadraxésimo oitava Lei IRPF

Delimitación e condicións para a súa aplicación

Desde o 1 de xaneiro de 2018, e en prol de de axeitar a nosa normativa ao Dereito da Unión Europea, establécese esta dedución sobre a cota a favor daqueles contribuíntes integrantes dunha unidade familiar en que un dos seus membros resida noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, o que lles impide presentar declaración conxunta. Desta forma equipácese a cota a pagar do contribuínte residente en territorio español á que soportase no caso de que todos os membros da unidade familiar fosen residentes fiscais en España.

Condicións para a aplicación da dedución

A dedución poderase aplicar por aqueles contribuíntes que cumpran as seguintes condicións:

- Que forme parte dunha das seguintes modalidades de unidade familiar a que se refire o artigo 82.1 da Lei do IRPF :
 1. A integrada polo cónxuxes non separados legalmente e, se os houbese:
 - Os fillos menores, con excepción de que, co consentimento dos pais, vivan independentes destes .
 - Os fillos maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada.
 2. Nos casos de separación legal, ou cando non existise vínculo matrimonial, a formada polo pai ou a nai e todos os fillos que convivan cun ou outro e que reúnen os requisitos a que se refire a regra 1.ª deste artigo.
- Que a unidade familiar estea formada por contribuíntes polo IRPF e por residentes noutro Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo.
- Que no Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo en que resida calquera dos membros da unidade familiar exista normativa sobre asistencia mutua en materia de intercambio de información tributaria nos termos previstos na LGT, que sexa de aplicación.

En relación á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria.

Atención: teñase en conta que, con efectos 11 de xullo de 2021, o artigo décimo sexto da Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de evasión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo (BOE do 10 de xullo) modificou a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, substituíndo, de acordo cos novos parámetros internacionais, os conceptos de paraísos fiscais, países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou países de nula ou baixa tributación, polo de xurisdicións non cooperativas.

Así mesmo, a citada Lei 11/2021 engade unha nova disposición adicional décima á Lei 36/2006, en que se establece no apartado 2 que "Se entenderán suprimidas as referencias efectuadas aos apartados 2, 3 e 4 da disposición adicional primeira desta Lei, na súa redacción anterior á entrada en vigor da Lei 11/2021, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal e de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo, pola que se establecen normas contra as prácticas de evasión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo".

Pola súa banda, o apartado 3 da nova disposición adicional décima da Lei 36/2006 sinala que "L as referencias normativas efectuadas a Estados cos que exista un efectivo intercambio de información tributaria ou en materia tributaria, entenderanse efectuadas a Estados cos que exista normativa sobre asistencia mutua en materia de intercambio de información tributaria nos termos previstos na Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria, que sexa de aplicación".

Supostos excluídos da aplicación da dedución

Non resultará de aplicación esta dedución cando algún dos membros da unidade familiar:

- Optase por tributar no réxime especial aplicable aos [traballadores desprazados a territorio español](#) de acordo co que se dispón no artigo 93 da Lei do IRPF
- Optase por tributar no réxime previsto para [contribuíntes residentes noutros Estados membros da Unión Europea](#) no artigo 46 do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes.
- Non dispoña de número de identificación fiscal.

Cálculo da dedución

Os contribuíntes poderán deducir da cota íntegra que corresponda á súa declaración individual polo IRPF o resultado das seguintes operacións:

1º. súmanse as seguintes cantidades:

- As cotas íntegras estatais e autonómicas minoradas nas deducións previstas nos artigos 67 e 77 da Lei do IRPF, dos membros da unidade familiar contribuíntes polo IRPF
- As cotas polo Imposto sobre a Renda de non Residentes correspondentes ás rendas obtidas en territorio español nese mesmo período impositivo polo resto de membros da unidade familiar.

A continuación, represéntase de forma gráfica esta operación 1.

Esquema de operación 1ª

Cota líquida previa estatal =	Cota líquida previa autonómica =
(+) Cota íntegra estatal	(+) Cota íntegra autonómica
(-) Deducións do artigo 67 Lei do IRPF: • 50% Dedución por investimento en vivenda habitual • 100% Dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación • 50% Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens declarados de Patrimonio Mundial • 50% Dedución por donativos e outras achegas • 50% Dedución por incentivos e estímulos ao investimento empresarial • 50% Dedución por dotacións á Reserva para Inversións nas Canarias (Lei 19/1994) • 50% Dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias (Lei 19/1994) • 50% Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla • 50% Dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma • 50% Dedución por alugamento da vivenda habitual. Réxime transitorio • 100 % Deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética en vivendas • 100% Deducións pola adquisición de vehículos eléctricos “enchufables” e de pila de combustible e por puntos de recarga	(-) Deducións do artigo 77 Lei do IRPF: • 50% Dedución por investimento en vivenda habitual • 50% Dedución por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e das cidades, conxuntos e bens declarados de Patrimonio Mundial • 50% Dedución por donativos e outras achegas • 50% Dedución por incentivos e estímulos ao investimento empresarial • 50% Dedución por dotacións á Reserva para Inversións nas Canarias (Lei 19/1994) • 50% Dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias (Lei 19/1994) • 50% Dedución por rendas obtidas en Ceuta ou Melilla • 50% Dedución por residencial habitual e efectiva na illa da Palma • 50% Dedución por alugamento da vivenda habitual. Réxime transitorio • 100% Deducións autonómicas
Σ Cota líquida previa estatal + Cota líquida previa autonómica + Cota IRNR = Contía obtida (C ¹)	

2º. determínase a cota líquida total que resultase de poder optar por tributar conxuntamente co resto dos membros da unidade familiar (C²).

Para o devandito cálculo soamente teran en contase, para cada fonte de renda, a parte das rendas positivas dos membros non residentes integrados na unidade familiar que excedan das rendas negativas obtidas por estes últimos.

Importante: entenderase, a estes exclusivos efectos, que todos os membros da unidade familiar son contribuíntes polo IRPE.

3º. réstase da contía obtida no número 1. (C^1) a cota a que se refire o número 2. (C^2). Cando a devandita diferenza sexa negativa, a cantidade que hai que computar será cero. Polo tanto:

- $C^1 - C^2$ é menor ou igual que 0: **Non procede dedución**
- $C^1 - C^2$ é maior que 0: **Procede dedución**

4º. deducirase da cota íntegra estatal e autonómica, unha vez efectuadas as deducións previstas nos artigos 67 e 77 da Lei do IRPE, a contía prevista no número 3. da forma seguinte :

- Minorarase a cota íntegra estatal na proporción que representen as cotas do Imposto sobre a Renda de non Residentes respecto da contía total prevista no número 1., e
- o resto minorará a cota íntegra estatal e autonómica por partes iguais.

Cando sexan varios os contribuíntes do IRPE integrado na unidade familiar, esta minoración efectuarase de forma proporcional ás respectivas cotas íntegras, unha vez efectuadas as deducións previstas nos artigos 67 e 77 desta Lei, de cada un deles .

Exemplo: Dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo

Unidade familiar integrada polo cónxuxes don "A", residente en España e dona "B", residente durante 2024 en Alemaña, cun grao de discapacidade recoñecido do 40 por 100 e o fillo dos anteriores, don "C", menor de 18 anos, que convive con don A.R.M en España.

Determinar se procede ou non a dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais en Estados membros da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo, e, en caso afirmativo, o importe que corresponde deducir na cota íntegra estatal e na cota íntegra autonómica da declaración do IRPE, exercicio 2024 por don "A" e, o fillo deste , don "C", tendo en conta os seguintes datos:

- Na declaración de IRPE de 2024 de don "Á" súa cota íntegra estatal ascende a 15.250 euros e a súa cota íntegra autonómica a 16.000 euros tendo dereito a deducións xerais da cota por importe de 1.550 euros.
- Na declaración de IRPE de 2024 de don "C" a suma das súas cotas íntegras, estatal e autonómica, ascenden a 300 euros, e non teñen dereito a dedución algunha.
- O membro da unidade familia non residente, dona "B" ingresou pola cota do Imposto sobre a Renda de non Residentes correspondentes ás rendas obtidas en territorio español nese exercicio 2024, a cantidade de 380 euros.

- A cota líquida total que resultase de poder optar por tributar conxuntamente todos os membros da unidade familiar sería de 29.280 euros.

Solución :

Nota previa: os datos numéricos utilizados neste exemplo son simulados e teñen como única finalidade explicar a forma en que se calcula esta dedución e como distribúese o seu importe cando son varios os contribuíntes do IRPF, integrados na unidade familiar, que teñen dereito á mesma. Polo tanto, advértese que as cantidades sobre cotas íntegras e cota líquida non coinciden coas que poderían resultar nun suposto real.

1º. Cálculo da dedución aplicable ás unidades familiares formadas por residentes fiscais na UE /EEE

- **Suma das seguintes cotas:**

- *Contribuínte don "A":* Suma de cotas íntegras estatais e autonómicas minoradas nas deducións: $(31.250 - 1.550) = 29.700$

- *Contribuínte don "C":* Suma de cotas íntegras estatais e autonómicas minoradas nas deducións $(300 - 0) = 300$

- *Non residente dona "B":* Cota por Imposto sobre a Renda de non Residentes: 380

Contía total (C1): $(29.700 + 300 + 380) = 30.380$

- **Contía da cota líquida se todos fosen residentes e tributasen conxuntamente (C2):** 29.280

- **Diferenza (C1 -C2):** $(30.380 - 29.280) = 1.100$

Nota: ao ser a diferenza positiva (1.100) procede aplicar a dedución por este importe. Se a devandita diferenza fose negativa, a cantidade que hai que computar sería cero.

2º. Cálculo do importe total da dedución que corresponde aplicar a cada residente, contribuínte do IRNR:

Suma de cotas íntegras estatais e autonómicas minoradas nas deducións dos contribuíntes don "A" e don "B": $(29.700 + 300) = 30.000$

- Importe que corresponde ao contribuínte don "A": $(29.700 \times 1.100 \div 30.000) = 1.089,00$
- Importe que corresponde ao contribuínte don "C": $(300 \times 1.100 \div 30.000) = 11,00$

Nota: o cálculo do importe da dedución que corresponde aplicar a cada residente efectuarase de forma proporcional ás respectivas cotas íntegras minoradas nas deducións.

3º. Importe da dedución que se deducirá na cota íntegra estatal e na cota íntegra autonómica

- a. **Calcúlase a porcentaxe que representen as cotas do IRPF respecto da contía C1 e aplícase esta porcentaxe sobre o importe da dedución que corresponde a cada residente.**

Porcentaxe cota IRNR respecto C1: $(380 \div 30.380) \times 100 = 1,25\%$

Parte que corresponde a don "A": $1.089 \times (1,25 \div 100)$ (*) = 13,61

Parte que corresponde a don "C": $11 \times (1,25 \div 100)$ (*) = 0,14

(*) Estes importes minorarán a cota íntegra estatal

- b. **O resto divídese entre dous**

Parte que corresponde a don "A": $(1.089 - 13,61) \div 2$ (**) = 537,70

Parte que corresponde a don "C": $(11 - 0,14) \div 2$ (**) = 5,43

(**) Estes importes minorarán a cota íntegra estatal e a cota íntegra autonómica

- c. **Importe da dedución que minorará as cotas íntegras estatais e autonómicas**

Don "A":

Importe que minora a cota íntegra estatal $(13,61 + 537,70) = 551,31$

Importe que minora a cota íntegra autonómica = 537,69

Don "C ":

Importe que minora a cota íntegra estatal $(0,14 + 5,43) = 5,57$

Importe que minora a cota íntegra autonómica = 5,43

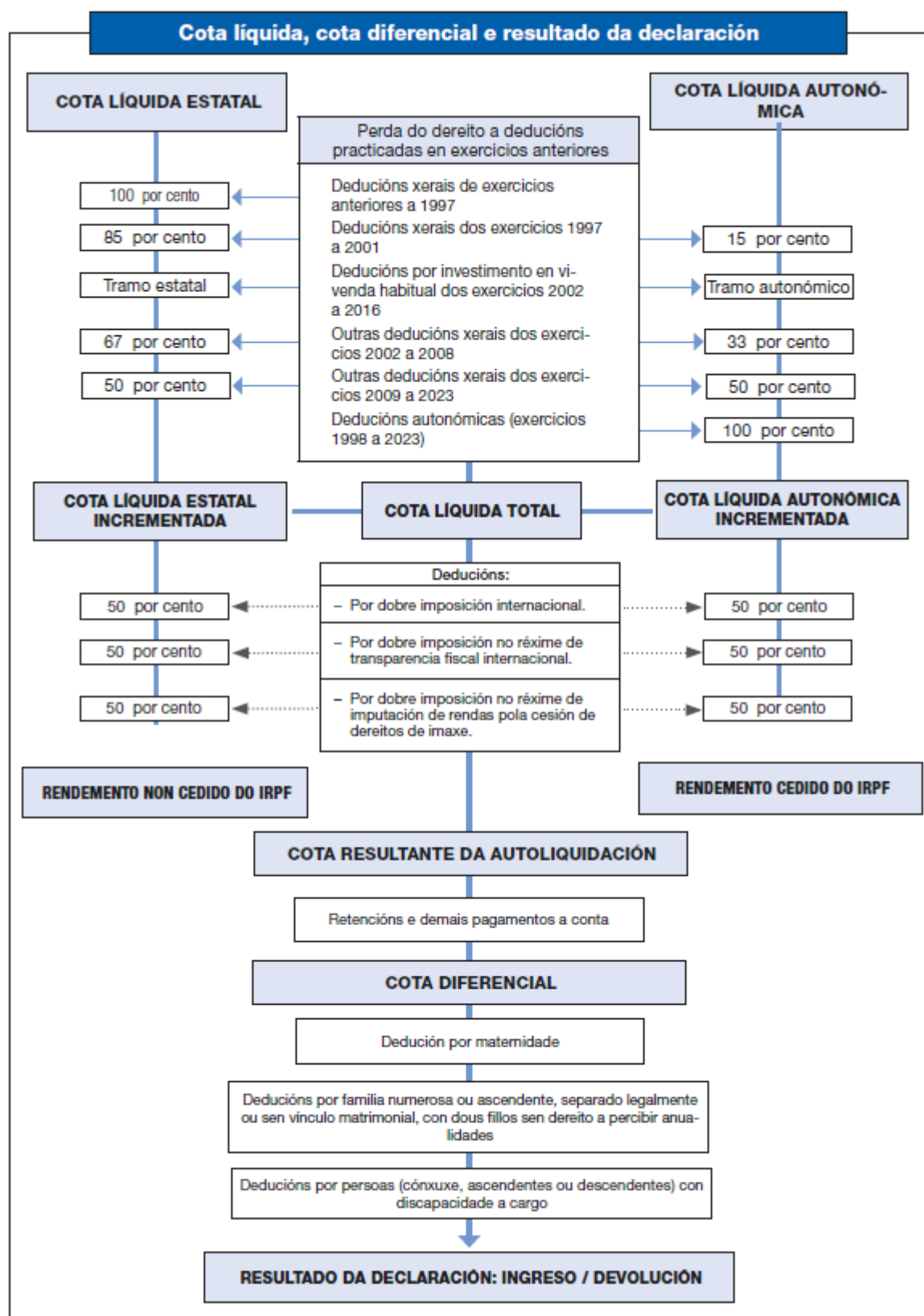
Capítulo 17. Deduccions autonómicas da cota aplicable no exercicio 2024

Pode consultar as deduccions aprobadas por cada Comunidade Autónoma para 2024 na [Parte 2](#) deste Manual.

Capítulo 18. Cota líquida, cota resultante da autoliquidación, cota diferencial e resultado da declaración

Introdución

Unha vez cuantificado o importe das cotas líquidas, estatal e autonómica, e tendo en conta a cesión do IRPE ás Comunidades Autónomas, as operacións restantes que deben realizarse para determinar o resultado da declaración recóllense, de forma gráfica e resumida, no seguinte cadro:

Incremento das cotas líquidas, estatal e autonómica, por perda do dereito a deducións de exercicios anteriores

Introdución

Normativa: Art. 59 e disposición transitoria terceira Regulamento IRPF. Véxase tamén art. 122.2, segundo parágrafo, LGT

Cando no ano 2024 incumprísease algún dos requisitos esixibles para consolidar o dereito ás deducións xa practicadas e, en consecuencia, pérdase, en todo ou en parte, o dereito ás mesmas, o contribuínte virá obrigado a sumar á cota líquida estatal e á cota líquida autonómica reportada no exercicio 2024, as cantidades indebidamente deducidas, máis os correspondentes xuros de mora.

As contías en que proceda incrementar as cotas líquidas, estatal e autonómica, deberán determinarse de acordo co seguinte detalle:

- **Deducións xerais da cota correspondente a exercicios anteriores a 1997:**

O importe das deducións indebidadas, calquera que for a súa natureza ou concepto, máis os xuros de mora aplicaranse na súa totalidade a incrementar a cota líquida estatal.

- **Deducións xerais da cota correspondente aos exercicios 1997 a 2001:**

O importe das deducións indebidadas, calquera que for a súa natureza ou concepto, máis os xuros de mora aplicaranse nun 85 por 100 a incrementar a cota líquida estatal e nun 15 por 100 a incrementar a cota líquida autonómica.

- **Dedución por investimento en vivenda habitual dos exercicios 2002 a 2023.**

O importe do tramo estatal da dedución indebida máis os xuros de mora aplicarase a incrementar a cota líquida estatal e o importe do tramo autonómico máis os correspondentes xuros de mora aplicarase a incrementar a cota líquida autonómica.

O importe do tramo estatal e o importe do tramo autonómico serán os practicados nas declaracións correspondentes aos exercicios 2002 a 2023 que deban regularizarse. Así, por exemplo:

Para o exercicio 2008, se se perde o dereito á dedución por investimento en vivenda habitual practicada na declaración dese exercicio 2008, o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0700]** e o do tramo autonómico no recadro **[0701]**, da declaración do citado exercicio.

Para o exercicio 2009, se a regularización afecta ao citado exercicio, a determinación do tramo autonómico da dedución por investimento en vivenda habitual debe efectuarse considerando unha cesión do 50 por 100, así como o exercicio de competencias normativas realizadas pola respectiva Comunidade Autónoma. O tramo estatal, pola súa banda, virá determinado pola diferenza entre o importe total da dedución por investimento en vivenda habitual practicada e o tramo autonómico da mesma.

Teñase en conta que, no citado exercicio, aínda que se liquidou tomando como referencia unha cesión do 33 por 100 e a normativa vixente a 31 de decembro de 2009, o rendemento que se cede ás Comunidades Autónomas é do 50 por 100, polo que o importe correspondente ao tramo estatal e ao tramo autonómico da dedución por investimento en vivenda habitual correspondente ao exercicio 2009 pode determinarse da seguinte forma:

a. Contribuíntes residentes en 2009 na Comunidade Autónoma de Cataluña ou na Comunidade Autónoma das Illes Balears:

- **Tramo estatal**, é o resultado de sumar os importes reflectidos nos recadros **[0700]** e **[0701]** da declaración dese exercicio e de restar do mesmo o importe consignado no recadro **[0772]** da declaración. É dicir $([0700] + [0701] - [0772])$.

- **Tramo autonómico**, é o importe consignado no recadro **[0772]** da declaración dese exercicio.

b. Contribuíntes residentes en 2009 nos restantes Comunidades Autónomas:

O tramo estatal e o tramo autonómico son iguais e o seu importe coincide para cada un deles co reflectido no recadro **[0772]** da declaración dese exercicio.

c. Para os exercicios 2010, 2011 e 2012 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0700]** e o do tramo autonómico no recadro **[0701]**, da declaración do exercicio que corresponda.

Para o exercicio 2013 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0470]** e o do tramo autonómico no recadro **[0471]**, da declaración do citado exercicio.

Para o exercicio 2014 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0547]** e o do tramo autonómico no recadro **[0548]**, da declaración do citado exercicio.

Para o exercicio 2015 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0492]** e o do tramo autonómico no recadro **[0493]**, da declaración do citado exercicio.

Para o exercicio 2016 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0501]** e o do tramo autonómico no recadro **[5002]**, da declaración do citado exercicio.

Para o exercicio 2017 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0516]** e o do tramo autonómico no recadro **[0517]**, da declaración do citado exercicio.

Para os exercicios 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 e 2023 o importe do tramo estatal será o consignado no recadro **[0547]** e o do tramo autonómico no recadro **[0548]**, da declaración do citado exercicio.

- **Restantes deducións xerais da cota dos exercicios 2002 a 2008:**

O importe das deducións indebidas máis os xuros de mora aplicaranse nun 67 por 100 a incrementar a cota líquida estatal e nun 33 por 100 a incrementar a cota líquida autonómica.

- **Restantes deducións xerais da cota dos exercicios 2009 a 2023:**

O importe total resultante de sumar a parte estatal e a parte autonómica das deducións consignadas nas declaracións dos exercicios 2009 a 2023 que, se é o caso, pola perda do dereito ás mesmas, proceda regularizar no exercicio 2024 máis os xuros de mora, aplicaranse nun 50 por 100 a incrementar a cota líquida estatal e nun 50 por 100 a incrementar a cota líquida autonómica.

Non obstante, no caso da dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación do artigo 68.1 da lei do IRPF, das deducións temporais por obras de mellora da eficiencia enerxética de vivendas da disposición adicional quincuaxésima na Lei, e as deducións pola adquisición de vehículos eléctricos “enchufables” e de pila de combustible e puntos de recarga da disposición adicional quincuaxésimo oitava na Lei do IRPF ao recaer exclusivamente sobre a cota íntegra estatal, se se perde o dereito, en todo ou en parte, ás deducións practicadas por incumprir os requisitos, deberase proceder a regularizar engadindo o importe das deducións indebidas máis os xuros de mora á cota líquida estatal. O importe das deducións ás que se perdeu o dereito en 2024 consignarase no recadro **[0574]** e os xuros de mora no recadro **[0576]**.

- **Deducións autonómicas da cota dos exercicios 1998 a 2023:**

O importe das deducións autonómicas indebidas máis os xuros de mora aplicaranse na súa totalidade a incrementar a cota líquida autonómica.

Importante : As deducións incorrectas ou indebidamente practicadas no exercicio en que se aplicaron deberán regularizarse mediante a presentación da correspondente autoliquidación complementaria á orixinariamente presentada no devandito exercicio, sen que resulte aplicable este procedemento de regularización.

Principais deducións practicadas en exercicios anteriores cuxa perda do dereito determina a obriga de incrementar as cotas líquidas

Entre as deducións practicadas en declaracións de exercicios anteriores cuxa perda sobrevida do dereito determina a obriga de incrementar a cota líquida da declaración do exercicio 2024, cómpre destacar as seguintes:

Deducións xerais ou autonómicas por investimento na vivenda habitual e por obras de adecuación da vivenda habitual por persoas con discapacidade

En xeral: circunstancias que determinan a perda do dereito ás deducións practicadas

De acordo coa normativa vixente nos exercicios en que se aplicaron as deducións por este concepto, perderase o dereito ás mesmas cando, con posterioridade aos devanditos exercicios, incumpra o prazo continuado de tres anos de ocupación da vivenda, non sendo que concorran circunstancias excepcionais que necesariamente esixan o cambio de domicilio.

Véxase dentro do Capítulo 16, o [concepto de vivenda habitual](#).

Importante: o réxime transitorio da dedución por investimento en vivenda permite aos contribuíntes que teñan dereito ao mesmo, seguir aplicando a partir do 2013 esta dedución, de acordo coa regulación contida na Lei e o Regulamento do IRPF na súa redacción en vigor a 31 de decembro de 2012.

Suposto especial: cantidades percibidas pola devolución das cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos (cláusulas solo) que formasen parte en exercicios anteriores da base da dedución por investimento en vivenda habitual ou de deducións establecidas pola Comunidade Autónoma

Normativa: Disposición adicional cuadraxésimo quinta Lei IRPF

Non se integrará na base imponible do IRPF a devolución, en efectivo ou a través doutras medidas de compensación, das cantidades previamente satisfeitas ás entidades financeiras en concepto de intereses pola aplicación de cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos (as denominadas cláusulas solo), canda os seus correspondentes intereses indemnizatorios, derivadas tanto de acordos celebrados coas entidades financeiras como do cumprimento de sentenzas ou laudos arbitrais.

Teñase en conta que no Capítulo 2 inclúese un estudo xeral e detallado do tratamento fiscal das cantidades percibidas pola devolución das [cláusulas de limitación de tipos de xuro](#) de préstamos derivados de acordos celebrados coas entidades financeiras ou do cumprimento de sentenzas ou laudos arbitrais.

Agora ben, cando tales cantidades previamente satisfeitas polo contribuínte obxecto da devolución, **formasen parte, en exercicios anteriores, da base da dedución por investimento en vivenda habitual ou de deducións establecidas pola Comunidade Autónoma**, débense diferenciar os seguintes supostos para os efectos do seu tratamento fiscal:

a. Se a devolución destas cantidades prodúcese en efectivo:

- O contribuínte **perderá o dereito ás deducións practicadas** en relación coas mesmas, **debendo sumar á cota líquida estatal e autonómica**, reportada no exercicio en que se celebre o acordo coa entidade financeira ou en que se dite unha sentenza xudicial ou un laudo arbitral (firmeza da sentenza, se é o caso), **exclusivamente as cantidades indebidamente deducidas** en exercicios anteriores nos termos previstos no artigo 59 do Regulamento do IRPE, **sen inclusión de xuros de mora**.

A devandita regularización unicamente realizarase respecto dos **exercicios en que non prescribise** o dereito da Administración para determinar a débeda tributaria mediante a oportuna liquidación.

***Lembre:** a regularización incrementa a cota líquida estatal e autonómica nas cantidades indebidamente deducidas en exercicios anteriores sen incluír xuros de mora, é dicir, non se deberán cubrir os recadros [0573], [0576], [0578] e [0581] da declaración, destinadas aos xuros de mora.*

- Non obstante, as cantidades que fosen **satisfeitas polo contribuínte en 2024 e en relación coas que, antes de finalizar o prazo de presentación de autoliquidación do IRPE polo devandito exercicio** (30 de xuño de 2025), **acádese o acordo de devolución** das mesmas coa entidade financeira ou como consecuencia dunha sentenza xudicial ou un laudo arbitral, non formarán parte da base de dedución por investimento en vivenda habitual nin de dedución autonómica algunha do citado exercicio 2024.

b. Se a devolución destas cantidades prodúcese a través da compensación destas cunha parte do capital pendente de amortización non resultará de aplicación a adición á cota líquida estatal e autonómica antes comentada respecto da parte das cantidades que se destine directamente pola entidade financeira, tras o acordo co contribuínte afectado, a minorar o principal do préstamo.

Agora ben, as cantidades obxecto de devolución que se destinen a minorar o principal do préstamo en 2024 **tampouco formarán parte da base de dedución por investimento en vivenda habitual nin de dedución autonómica algunha do IRPE do citado exercicio**.

Deducións estatais por cantidades investidas para a subscripción de accións ou participacións en empresas de nova ou recente creación

Perderase o dereito, en todo ou en parte, á dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación practicada en exercicios anteriores cando se incumpran algún dos [requisitos esixidos no artigo 68.1 da Lei do IRPE](#). Entre outros supostos:

- Cando a entidade pase a estar admitida a negociación nalgún mercado organizado durante os anos de tenza da acción ou participación polo contribuínte.

- Cando a entidade non conte cos medios persoais e materiais para o desenvolvemento da actividade económica. En particular, cando exerza unha actividade a xestión dun patrimonio mobiliario ou inmobiliario a que se refire o artigo 4.8.Dous.a) da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio, nalgún dos períodos impositivos da entidade concluídos con anterioridade á transmisión da participación.
- Cando se transmitan as accións ou participacións sen permanecer no patrimonio do contribuínte por un prazo superior a tres anos e inferior a doce anos.
- Cando a participación directa ou indirecta do contribuínte, canda a que posúan na mesma entidade o seu cónxuxe ou calquera persoa unida ao contribuínte por parentesco, en liña recta ou colateral, por consanguinidade ou afinidade, ata o segundo grao incluído, supere, durante calquera día dos anos naturais de tenza da participación, o 40 por 100 do capital social da entidade ou dos seus dereitos de voto.

Este requisito non resulta de aplicación e, polo tanto, non determina a perda do dereito desde o 1 de xaneiro de 2023 cando o contribuínte sexa socio fundador dunha empresa emerxente ás que se refire a Lei 28/2022, do 21 de decembro, de fomento do ecosistema das empresas emerxentes, entendidos como aqueles que figuren na escritura pública de constitución da mesma.

O contribuínte estará obrigado a sumar á cota líquida estatal a totalidade das deducións indebidamente practicadas máis os xuros de mora correspondentes.

Outras deducións xerais de exercicios anteriores

Deducións xerais de exercicios anteriores por investimento empresarial

Cando nun exercicio posterior a aquel en que se aplicasen as deducións por investimento empresarial, prodúzase o incumprimento dalgún dos requisitos establecidos na normativa reguladora do Imposto sobre Sociedades para consolidar o dereito ás devanditas deducións, a regularización deberá realizala o propio contribuínte na declaración do exercicio en que tivese lugar o incumprimento, sumando á cota líquida do imposto, nos termos comentados nos dous primeiros puntos anteriores, o importe das deducións practicadas cuxo dereito se perdese por esta causa, máis os xuros de mora correspondentes ao período durante o cal se gozase da dedución.

De igual xeito procederase en caso de incumprimento das obrigas esixidas para a reserva para investimentos nas Canarias ou da dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Canarias e, desde o 1 de xaneiro de 2023, para a reserva para investimentos nas Illes Balears e a dedución por rendementos derivados da venda de bens corporais producidos nas Illes Balears, aplicables durante os exercicios 2023 a 2028.

Con esta finalidade debe terse en conta que, aínda que a dedución por creación de emprego do artigo 37 da LIS non é aplicable desde o exercicio 2020, o incumprimento de calquera dos seus requisitos determinará a perda do dereito ás deducións practicadas en exercicios anteriores.

Non obstante, a obriga de mantemento da relación laboral durante polo menos tres anos desde a data do seu inicio non se entenderá incumprida cando o contrato de traballo se extinga, unha vez transcorrido o período de proba dun ano, por causas obxectivas ou despedimento disciplinario cando un ou outro sexa declarado ou recoñecido como procedente, dimisión, morte, xubilación ou incapacidade permanente total, absoluta ou gran invalidez do traballador.

Precisión : véxanse no Manual práctico de Renda 2019 os requisitos e importe desta dedución.

Deducións por doazóns de bens ou obras de arte acollidas á Lei 30/1994 ou á Lei 49/2002

A perda do dereito á dedución correspondente pola realización de doazóns de bens ou obras de arte en favor de fundacións ou asociacións declaradas de utilidade pública incluídas no ámbito de aplicación da Lei 30/1994, do 24 de novembro, de Fundacións e de Incentivos Fiscais á Participación Privada en Actividades de Interese Xeral, ou no ámbito de aplicación da Lei 49/2002, do 23 de decembro, de Réxime Fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado, pode producirse como consecuencia da revogación das devanditas doazóns.

Deducións por investimentos ou gastos en bens de interese cultural e por actuacións para a protección e difusión do Patrimonio Histórico Español e do Patrimonio Mundial

A perda do dereito a deducións practicadas en exercicios anteriores polos citados conceptos pode producirse polo incumprimento do requisito de permanencia dos bens do Patrimonio Histórico Español no patrimonio do adquirente durante un prazo de catro anos

Véxase, dentro do Capítulo 16, ao examinar [esta dedución](#) o período de permanencia destes bens no patrimonio do seu titular.

Dedución por obras de mellora da eficiencia enerxética de vivendas

A perda do dereito a estas deducións pódese producir polo incumprimento dos requisitos esixidos. Entre outros, os seguintes:

- Cando se conceda unha subvención e as contías subvencionadas correspóndense con cantidades que formasen parte da base da dedución. Neste caso deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución).
- Cando as obras se realizaron nunha vivenda en expectativa de alugamento e incúmprese o requisito de que a vivenda se alugue antes do 31 de decembro de 2026.
- Incluír na base de dedución cantidades satisfeitas polas obras realizadas nas vivendas ou en partes das mesmas ou inmobles excluídos da dedución.

Dedución pola adquisición de vehículos eléctricos “enchufables” e de pila de combustible

A perda do dereito a esta dedución pódese producir polo incumprimento dos requisitos esixidos para consolidara. Entre outros, os seguintes:

- Non adquirir o vehículo antes de que finalice o segundo período impositivo inmediato posterior a aquel en que se satisfixese a cantidade a conta correspondente polo menos ao 25 por 100 do valor de adquisición do mesmo.
- Cando, con posterioridade á súa adquisición, o vehículo afectáse unha a actividade económica.
- Cando se conceda unha subvención e as contías subvencionadas correspóndense con cantidades que formasen parte da base da dedución. Neste caso, recibida a resolución definitiva sobre a súa concesión, deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución).
- Que o prezo de venda do vehículo adquirido (antes de IVE ou IXIC) supere os importes máximos establecidos, se é o caso, para cada tipo de vehículo no Anexo III do Real decreto 266/2021, do 13 de abril, polo que se aproba a concesión directa de axudas as comunidades autónomas e ás cidades de Ceuta e Melilla para a execución de programas de incentivos ligados á mobilidade eléctrica (MOVES III) no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia Europeo, calculado nos termos establecidos na devandita norma.

Dedución pola instalación de infraestrutura de recarga

A perda do dereito a esta dedución pódese producir polo incumprimento dos requisitos esixidos para consolidara. Entre outros, os seguintes:

- Cando habendose practicado a dedución sen descontar da base de dedución unha subvención por acharse pendente de resolución definitiva a concesión da mesma, esta fose finalmente concedida, deberase regularizar a situación tributaria de xeito que non se inclúan na base da dedución as contías correspondentes á devandita subvención (tendo como límite a base máxima anual de dedución). A diferenza da dedución por adquisición de vehículos eléctricos novos, o contribuínte non debe descontar o importe da subvención da base de dedución ata que non reciba resolución definitiva sobre a concesión da axuda solicitada.
- Cando con posterioridade á instalación do punto de recarga afectásense á actividade económica os sistemas de recarga de baterías a que se refire a disposición adicional quincuaxésimo oitava da Lei do IRPF.
- Non contar coas autorizacións e permisos establecidos na lexislación vixente para a instalación de puntos de recarga.

Cálculo dos xuros de mora

Normativa: Art. 26 LGT

Cuestións xerais

Cando as deducións que proceda regularizar na declaración correspondente ao presente exercicio practicásense en declaracións de diferentes exercicios, os xuros de mora deberán determinarse por separado respecto das cantidades deducidas en cada declaración, trasladando posteriormente a suma ao recadro que corresponda das reflectidas na declaración cos números **[0573], [0576], [0578] e [0581]**.

- Se as declaracións en que se practicasen as mencionadas deducións resultaron a ingresar, os xuros de mora correspondentes ás cantidades deducidas en cada unha delas determinaranse en función do tempo transcorrido entre a data de vencemento do prazo de declaración do exercicio de que se trate e a data en que se presente a declaración do exercicio 2024.
- Se como resultado da declaración en que se practicaron as deducións que agora se restitúen obtívose unha devolución, o período de demora computarase desde o día seguinte á data en que esta percíbíse ata agora de presentación da declaración do exercicio 2024.

Cadro de datas de vencemento dos prazos de presentación e tipos de xuro de demora vixente

Para os efectos do cálculo dos xuros de mora, as datas de vencemento dos prazos de presentación das declaracións positivas dos últimos exercicios anteriores ao 2024 e os tipos de xuro de demora vixentes en cada un dos devanditos exercicios de acordo co que se establece nas respectivas Leis de Orzamentos Xerais do Estado son os que se recollen nos cadros seguintes:

Vencemento do prazo de presentación das declaracións a ingresar		Tipos de xuros de mora vixentes en cada un dos exercicios que se indican	
Exercicio	Data	Exercicio	Tipo vixente
1993	20-06-1994	1994	11,00
1994	20-06-1995	1995	11,00
1995	20-06-1996	1996	11,00
1996	20-06-1997	1997	9,50
1997	22-06-1998	1998	7,50

Vencemento do prazo de presentación das declaracións a ingresar		Tipos de xuros de mora vixentes en cada un dos exercicios que se indican	
Exercicio	Data	Exercicio	Tipo vixente
1998	21-06-1999	1999	5,50
1999	20-06-2000	2000	5,50
2000	20-06-2001	2001	6,50
2001	01-07-2002	2002	5,50
2002	30-06-2003	2003	5,50
2003	01-07-2004	2004	4,75
2004	30-06-2005	2005	5,00
2005	30-06-2006	2006	5,00
2006	02-07-2007	2007	6,25
2007	30-06-2008	2008	7,00
2008	30-06-2009	2009 (ata o 31 de marzo)	7,00
2009	30-06-2010	2009 (desde o 1 de abril)	5,00
2010	30-06-2011	2010	5,00
2011	02-07-2012	2011	5,00
2012	01-07-2013	2012	5,00
2013	30-06-2014	2013	5,00
2014	30-06-2015	2014	5,00
2015	30-06-2016	2015	4,375
2016	30-06-2017	2016	3,75
2017	02-07-2018	2017	3,75

Vencemento do prazo de presentación das declaracións a ingresar		Tipos de xuros de mora vixentes en cada un dos exercicios que se indican	
Exercicio	Data	Exercicio	Tipo vixente
2018	01-07-2019	2018	3,75
2019	30-06-2020	2019	3,75
2020	30-06-2021	2020	3,75
2021	30-06-2022	2021	3,75
2022	30-06-2023	2022	3,75
2023	01-07-2024	2023	4,0625
2024	30-06-2025	2024	4,0625
		2025	4,0625

Regras de cálculo

Os intereses calcularanse aplicando ao importe da dedución indebida o tipo de xuro de demora vixente en cada un dos exercicios comprendidos entre a data de vencemento do prazo de declaración do exercicio en que se efectuou a dedución indebida (ou, se é o caso, desde o día seguinte á data en que se obtivo a devolución) e a data en que se presente a declaración correspondente ao exercicio 2024.

A suma dos xuros de mora correspondentes a cada un dos devanditos exercicios determinará o importe total dos xuros de mora correspondentes á dedución indebida.

Na determinación dos xuros de mora poden distinguirse, para estes fins, tres períodos:

• Período inicial

Comprenderá o número de días transcorrido dende o seguinte ao que finalizou o prazo de declaración correspondente ao exercicio en que se practicou a dedución que agora se restitúe (ou, se é o caso, dende o día seguinte á data en que se obtivo a devolución) e o día 31 de decembro dese ano.

A determinación do importe dos xuros de mora correspondentes a este período pode realizarse utilizando a seguinte fórmula de cálculo:

Intereses demora período inicial = Importe da dedución x (tipo de xuro ÷ 100) x (período (nº de días) ÷ 365 ou 366)

Como tipo de xuro, tomarase, expresado en tanto por 100, o tipo de xuro de mora vixente no exercicio ao que corresponda o período inicial.

• Período intermedio

Comprenderá cada un dos anos completos seguintes ao período inicial, ata o 31 de decembro de 2024.

A determinación dos xuros de mora correspondentes a cada un dos anos naturais comprendidos neste período pode realizarse mediante a seguinte fórmula:

Intereses demora de cada ano = Importe da dedución x (tipo de xuro ÷ 100)

Como tipo de xuro tomarase, expresado en tanto por 100, o tipo de xuro de demora vixente en cada un dos anos integrantes deste período.

Non obstante, xa que nos exercicios 1994, 1995 e 1996 estivo vixente o mesmo tipo de xuro de demora (11 por 100), os intereses correspondentes a aqueles dos devanditos exercicios que formen parte do período intermedio, poderán determinarse de forma global, multiplicando o mencionado tipo de xuro de demora polo número dos devanditos anos que integren o referido período. Esta mesma regra poderá aplicarse nos exercicios 1999 e 2000 para os que estivo vixente o mesmo tipo de xuro de demora (5,5 por 100); para os exercicios 2002 e 2003 en que estivo vixente o mesmo tipo de xuro de demora (5,5 por 100); para os exercicios 2005 e 2006 en que estivo vixente o mesmo tipo de xuro de demora (5 por 100) e para os exercicios 2008 e 2009 (ata o 31 de marzo de 2009) en que o tipo de xuro de demora foi do 7 por 100. A partir do 1 de abril de 2009 ata 31 de decembro de 2014 o tipo de xuro de demora é do 5 por 100. O xuro de mora establecido para o ano 2015 foi o 4,375 por 100; para 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 e 2022 o 3,75 por 100, e para os anos 2023 e 2024 o 4,0625 por 100.

• Período final

É o comprendido entre o 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do exercicio 2024 (30 de xuño de 2025).

A determinación dos intereses correspondentes a este período pode realizarse mediante a seguinte fórmula:

Xuros de mora período final = Importe da dedución x (4,0625 ÷ 100) x (T24 ÷ 366)

T24 representa o número de días do período de demora comprendida no ano 2025, é dicir, os transcorridos entre o 1 de xaneiro e a data de presentación da declaración do exercicio 2024.

Nota: para 2025 aplícase o tipo de xuro de demora do 4,0625 por 100 ata que se aprobe e entre en vigor a Lei de Orzamentos Xerais do Estado para 2025 que pode establecer un novo tipo de xuro.

Exemplo: cálculo de xuros de mora por deducións indebidas

Don R.I.T. para comprar unha vivenda de nova construción sobre plano subscribiu o 28 de novembro de 2012 un contrato privado de compravenda coa promotora "ZZ" en que se establecía o seguinte calendario de pagamentos: Un primeiro pagamento a conta de 9.000 euros á data de sinatura do contrato privado e 3 pagamentos anuais de 6.000 euros, sendo o último vencemento o 5 de novembro de 2015 e o resto 173.000 euros á entrega da vivenda en outubro de 2016 mediante a subscrición dun préstamo hipotecario.

Malia o anterior, por circunstancias excepcionais non imputables ao contribuínte paralizáronse as obras procedendo Don R.I.T. a solicitar da Administración tributaria unha ampliación do prazo de catro anos para a terminación das obras. Esta ampliación se lle concedeu por cinco anos máis, razón pola que no ano 2016, 2017, 2018, 2019 e 2020 non entregou cantidade algunha nin practico dedución.

Finalizadas as obras en 2021 asinouse a escritura pública de compravenda o 14 de outubro de 2021 e en novembro do devandito ano don R.I.T trasládase á mesma. Non obstante, por motivos económicos o 1 de febreiro de 2024 procede ao seu alugamento incumprindo o requisito de que a devandita vivenda constituía a súa residencia durante un prazo continuado de, polo menos, tres anos e, en consecuencia, perdendo o dereito ás deducións practicadas.

As cantidades investidas e as deducións practicadas foron:

Ano	Cantidades investidas	Deducións practicadas
2012	9.000 euros	1.350 euros (15 %)
2013	6.000 euros	900 euros (15 %)
2014	6.000 euros	900 euros (15 %)
2015	6.000 euros	900 euros (15 %)
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0

Ano	Cantidades investidas	Deducións practicadas
2019	0	0
2020	0	0
2021	9.040 euros	1.356 euros (15 %)
2022	9.040 euros	1.356 euros (15 %)
2023	9.040 euros	1.356 euros (15 %)
2024	9.040 euros	1.356 euros (15 %)

En que cantidade deberá incrementar a cota líquida estatal e autonómica da declaración de 2024, se a devandita declaración se presenta e ingresa o día 30 de xuño de 2025 e, en relación coas declaracións en que practicou a dedución, a do exercicio 2012 resultou a devolver e a devandita devolución produciuse o día 29 de novembro de 2013, mentres que as dos exercicios 2013, 2014, 2015, 2019, 2020, 2021, 2022 e 2023 foron positivas?

Solución:

1. Importe das deducións indebidas

O contribuínte incumpriu o requisito de que a vivenda constituía a súa residencia habitual durante un prazo continuado de, polo menos, tres anos.

Por conseguinte, o importe das deducións que procede reintegrar é:

- Dedución practicada na declaración de 2012: 1.350,00
- Dedución practicada na declaración de 2013: 900,00
- Dedución practicada na declaración de 2014: 900,00
- Dedución practicada na declaración de 2015: 900,00
- Dedución practicada na declaración de 2016: 0,00
- Dedución practicada na declaración de 2017: 0,00
- Dedución practicada na declaración de 2018: 0,00
- Dedución practicada na declaración de 2019: 0,00
- Dedución practicada na declaración de 2020: 0,00
- Dedución practicada na declaración de 2021: 1.356,00

- Dedución practicada na declaración de 2022: 1.356,00
- Dedución practicada na declaración de 2023: 1.356,00
- **Total 8.118,00**

Do total das deducións indebidas:

- A suma dos importes das deducións practicadas nas declaracións de 2012, 2013, 2014, 2015, 2021, 2022 e 2023 correspondentes ao tramo estatal (50% s/8.118,00 = 4.059,00) incrementará a cota líquida estatal,
- A suma dos importes das deducións practicadas nas declaracións de 2012, 2013, 2014, 2015, 2021, 2022 e 2023 correspondentes ao tramo autonómico (50% s/8.118,00 = 4.059,00) incrementará a cota líquida autonómica.

A estas cantidades haberá que engadir os correspondentes Xuros de mora, calculados por separado para as cantidades deducidas en cada un dos exercicios.

2. Importe dos Xuros de mora

Advertencia : para o cálculo dos Xuros de mora do período comprendido 01-01-25 ao 30-06-25 aplícase o 4,0625 por 100, que é o tipo de xuro de demora que estará vixente ata que se aprobe e entre en vigor a Lei de Orzamentos Xerais do Estado para 2025, o que a data de peche deste Manual aínda non se produciu.

2.1 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2012 (1.350 euros)

a. Período inicial: do 30-11-13 ao 31-12-13 (32 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data en que se produciu a devolución que foi o día 30 de novembro de 2013 e o último día do devandito ano. O tipo de xuro de demora vixente na devandita data era o 5 por 100:

- Xuros de mora: $(1.350 \times 5 \div 100) \times 32 \div 365 = 5,92$

b. Período intermedio: do 01-01-14 ao 31-12-24 (4.018 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2014 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2014 era o 5 por 100, no 2015 era o 4,375 por 100 e no 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 e 2022 o 3,750 por 100, e en 2023 e 2024, o 4,0625 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2014: $(1.350 \times 5 \div 100) = 67,50$
- Xuros de mora ano 2015: $(1.350 \times 4,375 \div 100) = 59,06$
- Xuros de mora ano 2016: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$
- Xuros de mora ano 2017: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$
- Xuros de mora ano 2018: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$

- Xuros de mora ano 2019: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$
- Xuros de mora ano 2020: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$
- Xuros de mora ano 2021: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$
- Xuros de mora ano 2022: $(1.350 \times 3,75 \div 100) = 50,63$
- Xuros de mora ano 2023: $(1.350 \times 4,0625 \div 100) = 54,84$
- Xuros de mora ano 2024: $(1.350 \times 4,0625 \div 100) = 54,84$
- **Total** $(67,50+59,06+50,63+50,63+50,63+50,63+50,63+50,63+50,63+54,84+54,84) = 590,65$

c. Período final: do 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente en 2025, ata que se aprobe a Lei de Presupostos Xerais do Estado para 2025, que pode establecer un novo tipo de xuro é o 4,0625 por 100.

- Xuros de mora: $(1.350 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365 = 27,20$

d. Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2012.

Xuros de mora totais: $5,92 + 590,65 + 27,20 = 623,77$ euros

2.2. Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2013 (900 euros)

a. Período inicial : do 01-07-14 ao 31-12-14 (184 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data de vencemento do prazo de declaración do exercicio 2013, que foi o 30 de xuño de 2014 e o último día do devandito ano. O tipo de xuro vixente neste período era do 5 por 100.

- Xuros de mora: $[(900 \times 5 \div 100) \times 184 \div 365] = 22,68$

b. Período intermedio : do 01-01-15 ao 31-12-24 (3.653 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2015 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2015 era o 4,375 por 100 e nos anos 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 o 3,75 por 100, e en 2023 e 2024 o 4,0625. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2015: $(900 \times 4,375 \div 100) = 39,38$
- Xuros de mora ano 2016: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2017: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2018: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2019: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2020: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2021: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2022: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2023: $(900 \times 4,0625 \div 100) = 36,56$
- Xuros de mora ano 2024: $(900 \times 4,0625 \div 100) = 36,56$
- **Total** $(39,38 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 36,56 + 36,56) = 348,75$

c. Período final : do 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente en 2025, ata que se aprobe a Lei de Presupostos Xerais do Estado para 2025, que pode establecer un novo tipo de xuro é o 4,0625 por 100.

- Xuros de mora: $(900 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365 = 18,13$

Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2013.

Xuros de mora totais: $22,68 + 348,75 + 18,13 = 389,56$ euros

2.3 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2014 (900 euros)
a. Período inicial : do 01-07-15 ao 31-12-15 (184 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data de vencemento do prazo de declaración do exercicio 2014, que foi o 30 de xuño de 2015 e o último día do devandito ano. O tipo de xuro vixente neste período era do 4,375 por 100.

- Xuros de mora: $[(900 \times 4,375 \div 100) \times 184 \div 365] = 19,85$

b. Período intermedio : do 01-01-16 ao 31-12-24 (3.288 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2016 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 era o 3,750 por 100, e en 2023 e 2024 o 4,0625 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2016: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2017: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2018: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2019: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2020: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2021: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2022: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2023: $(900 \times 4,0625 \div 100) = 36,56$
- Xuros de mora ano 2024: $(900 \times 4,0625 \div 100) = 36,56$
- **Total** $(33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 36,56 + 36,56) = 309,37$

c. Período final : o 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente en 2025, ata que se aprobe a Lei de Presupostos Xerais do Estado para 2025, que pode establecer un novo tipo de xuro, é o 4,0625 por 100.

- Xuros de mora: $(900 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365 = 18,13$

d. Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2014.

Xuros de mora totais: $19,85 + 309,37 + 18,13 = 347,35$ euros

2.4 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2015 (900 euros)

a. Período inicial : do 01-07-16 ao 31-12-16 (184 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data de vencemento do prazo de declaración do exercicio 2015, que foi o 30 de xuño de 2016 e 31 de decembro de 2016. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2016 era o 3,750 por 100. Polo tanto:

Xuros de mora ano 2016: $[(900 \times 3,75 \div 100) \times 184 \div 366] = 16,97$

b. Período intermedio : do 01-01-17 ao 31-12-24 (2.922 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2017 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente nos anos 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 era o 3,750 por 100, e en 2023 e 2024 o 4,0625. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2017: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2018: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2019: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2020: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2021: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2022: $(900 \times 3,75 \div 100) = 33,75$
- Xuros de mora ano 2023: $(900 \times 4,0625 \div 100) = 36,56$
- Xuros de mora ano 2024: $(900 \times 4,0625 \div 100) = 36,56$
- **Total** $(33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 33,75 + 36,56 + 36,56) = 275,62$

c. Período final : o 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente en 2025, ata que se aprobe a Lei de Orzamentos Xerais do Estado para 2025, que pode establecer un novo tipo de xuro, é o 4,0625 por 100.

- Xuros de mora: $(900 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365 = 18,13$

d. Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2015.

Xuros de mora totais: $16,97 + 275,62 + 18,13 = 310,72$ euros

2.5 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2016 (non se practicou dedución)

Non hai dedución e polo tanto non existe dedución indebida nin xuros de mora

2.6 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2017 (non se practicou dedución)

Non hai dedución e polo tanto non existe dedución indebida nin xuros de mora

2.7 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2018 (non se practicou dedución)

Non hai dedución e polo tanto non existe dedución indebida nin xuros de mora

2.8 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2019 (non se practicou dedución)

Non hai dedución e polo tanto non existe dedución indebida nin xuros de mora

2.9 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2020 (non se practicou dedución)

Non hai dedución e polo tanto non existe dedución indebida nin xuros de mora.

2.10 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2021 (1.356 euros)

a. Período inicial : do 01-07-22 ao 31-12-22 (184 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data de vencemento do prazo de declaración do exercicio 2021, que foi o 30 de xuño de 2022 e 31 de decembro de 2022. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2022 era o 3,750 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2022: $[(1.356 \times 3,75 \div 100) \times 184 \div 365] = 25,63$

b. Período intermedio : do 01-01-23 ao 31-12-24 (731 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2023 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2023 e en 2024 era o 4,0625 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2023: $[(1.356 \times 4,0625 \div 100)] = 55,09$
- Xuros de mora ano 2024: $[(1.356 \times 4,0625 \div 100)] = 55,09$
- **Total (55,09 + 55,09) = 110,18**

c. Período final : o 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente en 2025, ata que se aprobe a Lei de Presupostos do Estado para 2025, que pode establecer un novo tipo de xuro, é o 4,0625 por 100.

- Xuros de mora: $(1.356 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365 = 27,32$

d. Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2021

Xuros de mora totais: $25,63 + 110,18 + 27,32 = 163,13$ euros

2.11 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2022 (1.356 euros)

a. Período inicial : do 01-07-23 ao 31-12-23 (184 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data de vencemento do prazo de declaración do exercicio 2022, que foi o 30 de xuño de 2023 e 31 de decembro de 2023. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2023 era o 4,0625 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2023: $[(1.356 \times 4,0625 \div 100) \times 184 \div 365] = 27,77$

b. Período intermedio : do 01-01-24 ao 31-12-24 (366 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2024 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2024 era o 4,0625 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2024: $[(1.356 \times 4,0625 \div 100)] = 55,08$

c. Período final : o 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente en 2025, ata que se aprobe a Lei de Presupostos do Estado para 2025, que pode establecer un novo tipo de xuro, é o 4,0625 por 100.

- Xuros de mora: $(1.356 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365 = 27,32$

d. Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2022

Xuros de mora totais: $27,77 + 55,08 + 27,32 = 110,17$ euros

2.12 Xuros de mora correspondentes á dedución indebida de 2023 (1.356 euros)

a. Período inicial : do 02-07-24 ao 31-12-24 (183 días)

É o período comprendido entre o día seguinte á data de vencemento do prazo de declaración do exercicio 2023, que foi o 1 de xullo de 2024 e 31 de decembro de 2024. O tipo de xuro de demora vixente no ano 2024 era o 4,0625 por 100. Polo tanto:

- Xuros de mora ano 2024: $[(1.356 \times 4,0625 \div 100) \times 183 \div 366] = 27,54$

b. Período final : do 01-01-25 ao 30-06-25 (181 días)

É o período comprendido entre o día 1 de xaneiro de 2025 e o día de presentación da declaración do IRPF do exercicio 2024, neste caso, o 30 de xuño de 2025. O tipo de xuro de demora vixente no devandito período é de 4,0625 por 100.

Xuros de mora: $[(1.356 \times 4,0625 \div 100) \times 181 \div 365] = 27,32$

c. Xuros de mora totais correspondentes á dedución do exercicio 2023

Xuros de mora totais: $27,54 + 27,32 = 54,86$ euros

2.13 Xuros de mora a computar na declaración de 2024

- Correspondentes á dedución indebida de 2012: 623,77
- Correspondentes á dedución indebida de 2013: 389,56
- Correspondentes á dedución indebida de 2014: 347,35
- Correspondentes á dedución indebida de 2015: 310,72
- Correspondentes á dedución indebida de 2021: 163,13
- Correspondentes á dedución indebida de 2022: 110,17
- Correspondentes á dedución indebida de 2023: 54,86
- **Totais intereses: 1.999,56**

O 50 por 100 dos xuros de mora correspondentes aos exercicios 2012, 2013, 2014, 2015, 2021, 2022 e 2023 incrementará a cota líquida estatal (999,78 euros) e o 50 por 100 restante (999,78 euros) a cota líquida autonómica ou viceversa.

Deducións da cota líquido total

Dedución por dobre imposición internacional, por razón das rendas obtidas e gravadas no estranxeiro

Normativa: Art. 80 Lei IRPF

Obxecto e réxime xeral da dedución

Obxecto da dedución

Esta dedución ten por obxecto evitar que unha renda obtida no estranxeiro por contribuíntes do IRPF estea suxeita a este imposto en España e tamén a un imposto de natureza análoga no estranxeiro.

Réxime xeral de dedución

Nos supostos en que, entre as rendas do contribuínte, figuren rendementos ou ganancias patrimoniais obtidas e gravadas no estranxeiro, **deducirase a menor das dúas cantidades seguintes:**

- a. **O importe efectivo do satisfeito no estranxeiro** por razón dun imposto de natureza idéntica ou análoga ao IRPF ou ao Imposto sobre a Renda de non Residentes como consecuencia da obtención dos devanditos rendementos ou ganancias patrimoniais.
- b. O resultado de aplicar **o tipo medio efectivo de gravame á parte de base liquidable gravada no estranxeiro.**

Con esta finalidade, o tipo medio efectivo de gravame será o resultado de multiplicar por 100 o cociente obtido de dividir a cota líquida total pola base liquidable. Para tal fin, debe diferenciarse o tipo de gravame que corresponda ás rendas xerais e do aforro, segundo proceda. O tipo de gravame así determinado expresarase con dous decimais.

Para a aplicación da dedución por dobre imposición internacional ás rendas obtidas no estranxeiro que forman parte da base liquidable do aforro, o tipo medio efectivo (TME) correspondente á base liquidable do aforro (sen descomposición algunha desta base) aplicarase á parte da base liquidable do aforro obtido no estranxeiro, diferenciando, en relación con esta última, segundo a renda obtida no estranxeiro sexa un rendemento ou unha ganancia de patrimonio.

En cambio, o tipo medio efectivo (TME) correspondente á base liquidable xeral aplicarase á parte da base liquidable xeral obtida no estranxeiro sen analizar con respecto a esta última entre rendementos e ganancias.

Importante: cando se obteñan rendas no estranxeiro ou a través dun establecemento permanente practicarase a dedución por dobre imposición internacional comentada, sen que resulte de aplicación o procedemento de eliminación da dobre imposición prevista no artigo 22 da LIS.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Exemplo: Dedución por dobre imposición internacional

Na declaración de renda do exercicio 2024 de don A.B.T., de 30 anos de idade, solteiro e residente en Málaga, figuran as seguintes magnitudes:

- Base imponible xeral: 36.000
- Base imponible do aforro: 12.000

Dentro da base imponible xeral, cuxos compoñentes son todos positivos, figuran 6.000 euros obtidos no estranxeiro, satisfacendo o contribuínte no país de obtención por un imposto de natureza análoga ao IRPE a cantidade de 1.100 euros.

De forma análoga, na base imponible do aforro, cuxos compoñentes son todos positivos inclúense rendementos netos de capital mobiliaria por importe de 6.000 euros e unha ganancia patrimonial derivada da transmisión dun elemento patrimonial por importe de 6.000 euros e pola que satisfixo no estranxeiro por un imposto análogo ao IRPE a cantidade de 1.080 euros.

Determinar a dedución por dobre imposición internacional aplicable na declaración do IRPE, exercicio 2024, supondo que non existe convenio de dobre imposición internacional entre España e o país de obtención das rendas e que o contribuínte ten dereito a unha redución da base imponible xeral de 4.800 euros e a deducións xerais da cota por importe de 1.500 euros.

Solución :

Base imponible xeral : 36.000

Reducións da base imponible xeral : 4.800

Base liquidable xeral : 31.200

Base imponible do aforro e base liquidable do aforro : 12.000

1. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral (31.200)

Escala xeral do imposto

Ata 20.200 = 2.112,75

Resto: 11.000 ao 15 % = 1.650

Cota 1 resultante: 3.762,75

Escala autonómica do imposto

Ata 21.100: 2.207

Resto: 10.100 ao 15 % = 1.515

Cota 2 resultante: (2.207 + 1.515) = 3.722

2. Aplicación das escalas de gravame á base liquidable xeral correspondente ao mínimo persoal e familiar

Xa que o importe da base liquidable xeral (31.200) é superior ao do mínimo persoal e familiar (5.550), esta forma parte na súa integridade da base liquidable xeral.

Escala xeral : 5.550 ao 9,50 % = 527,25

Cota 3 resultante: 527,25

Escala autonómica 5.550 ao 9,50 % = 527,25

Cota 4 resultante: 527,25

3. Determinación da cota íntegra xeral, estatal e autonómica.

Cota íntegra xeral estatal (Cota 1 - Cota 3): 3.762,75 - 527,25 = 3.235,50

Cota íntegra xeral autonómica (Cota 2 - Cota 4): 3.722 - 527,25 = 3.194,75

4. Gravame da base liquidable do aforro (12.000)

Gravame estatal

Ata 6.000 ao 9,5 % = 570

Resto 6.000 x 10,5% = 630

Suma: 1.200

Gravame autonómico

Ata 6.000 ao 9,5 % = 570

Resto 6.000 x 10,5% = 630

Suma: 1.200

5. Determinación das cotas íntegras

Cota íntegra xeral (3.235,50 + 3.194,75) = 6.430,25

Cota íntegra do aforro (1.200 + 1.200) = 2.400

Cota íntegra total (6.430,25 + 2.400) = 8.830,25

6. Determinación da cota líquida

Deducións: 1.500,00

Cota líquida total (8.830,25 - 1.500) = 7.330,25

7. Deducións da cota líquido total

Dedución por dobre imposición internacional (a menor da ou B)

A. Importe efectivo satisfeito no estranxeiro

Por rendementos: 1.100

Por ganancia patrimonial: 1.080

B. Resultado de aplicar o tipo medio efectivo de gravame, xeral e do aforro, á parte de base liquidable, xeral e do aforro, gravada no estranxeiro .

B.1. Tipo medio efectivo de gravame xeral

O tipo de gravame xeral determínase mediante a seguinte operación: Cota líquida total x (cota íntegra xeral/cota íntegra total) ÷ Base liquidable xeral

$$[7.330,25 \times (6.430,25 \div 8.830,25)] \div 31.200 \times 100 = 17,10\%$$

B.2. Tipo de gravame do aforro:

O tipo de gravame do aforro determínase mediante a seguinte operación: Cota líquida total x (cota íntegra do aforro / cota íntegra total) ÷ Base liquidable do aforro

$$[7.330,25 \times (2.400 \div 8.830,25)] \div 12.000 \times 100 = 16,60\%$$

B.3. Parte de base liquidable xeral gravada no estranxeiro

A parte de base liquidable xeral gravada no estranxeiro determínase aplicando a redución que proporcionalmente corresponde aos rendementos obtidos no estranxeiro e integrados na base liquidable. A devandita operación pode representarse mediante a seguinte fórmula:

Base liquidable xeral x rendementos obtidos no estranxeiro) ÷ Componentes positivos da base imponible xeral

$$(31.200 \times 6.000) \div 36.000 = 5.200$$

B.4. Parte de base liquidable do aforro gravado no estranxeiro: 6.000

Nota: xa que no presente exemplo todos os compoñentes da base liquidable do aforro son positivos, a parte de base liquidable do aforro gravado no estranxeiro coincide co importe obtido no estranxeiro, ao non ser aplicable á base liquidable do aforro minoración algunha, tendo en conta que a mínima persoal forma parte na súa totalidade da base imponible xeral e sobre a mesma non se aplicou ningunha redución.

B.5. Imposto soportado en España

- Parte da base liquidable xeral $(5.200 \times 17,10 \%) = 889,20$
- Parte da base liquidable do aforro $(6.000 \times 16,60 \%) = 996$

Importe da dedución por dobre imposición internacional (a menor de A ou B)

Por rendementos (889,20) + Por ganancia patrimonial (996) = 1.885,20

Dedución por dobre imposición internacional nos supostos de aplicación do réxime de transparencia fiscal internacional

Normativa: Art. 91.10 Lei IRPF

Nos supostos en que proceda a [imputación de rendas no réxime de transparencia fiscal internacional](#), será deducible por este concepto o imposto ou gravame efectivamente satisfeito no estranxeiro por razón da distribución dos dividendos ou participacións en beneficios, sexa conforme a un convenio para evitar a dobre imposición ou de acordo coa lexislación interna do país ou territorio de que se trate, na parte que corresponda á renda positiva incluída na base imponible.

Esta dedución practicarase aínda cando os impostos correspondan a períodos impositivos distintos a aquel en que se realizou a inclusión.

A dedución non poderá exceder da cota íntegra que en España correspondería pagar pola renda positiva imputada na base imponible.

Importante: en ningún caso, poderán deducirse os impostos satisfeitos en países ou territorios cualificados como xurisdicións non cooperativas.

Con esta finalidade sinalar que a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal (BOE do 30 de novembro), tras a modificación introducida polo artigo décimo sexto da Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal (BOE do 10 de xullo), contén a definición de países e territorios que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas que substitúe á de paraísos fiscais, a países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou de nula ou baixa tributación.

A respecto disto, teñase en conta que con entrada en vigor 11 de febreiro de 2023, publicouse a Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas (BOE do 10 de febreiro), que actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo, aínda que en IRPE non foi de aplicación ata este período impositivo, 2024.

Dedución por dobre imposición nos supostos de imputacións de rendas pola cesión de dereitos de imaxe

Normativa: Art. 92.4 Lei IRPE

Nos supostos de imputación de rendas pola cesión de dereitos de imaxe, os impostos que poden deducir por este concepto os declarantes que inclúsen as rendas derivadas da devandita cesión son os seguintes:

- a. O imposto persoal pago, en España ou no estranxeiro, pola persoa ou entidade primeira cesionaria dos dereitos de imaxe na parte que corresponda á parte da renda neta derivada da contía que fose obxecto de inclusión no presente exercicio.
- b. O imposto ou gravame efectivamente satisfeito no estranxeiro por razón de distribución dos dividendos ou participacións en beneficios distribuídos pola primeira cesionaria, sexa conforme a un convenio para evitar a dobre imposición ou de acordo coa lexislación interna do país ou territorio de que se trate, na parte que corresponda á contía incluída na súa base imponible polo declarante.
- c. O imposto persoal de natureza análoga ao imposto sobre a renda satisfeito pola persoa física titular da imaxe no estranxeiro ou en España como contribuínte do Imposto sobre a Renda de non Residentes que corresponda á contraprestación obtida como consecuencia da primeira cesión dos dereitos de imaxe á cesionaria.

Estas deducións practícaranse aínda cando os impostos correspondan a períodos impositivos distintos a aquel en que se realizou a inclusión.

Importante: *en ningún caso, poderán deducirse os impostos satisfeitos en países ou territorios cualificados como xurisdicións non cooperativas.*

Con esta finalidade sinalar que a disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal (BOE do 30 de novembro), tras a modificación introducida polo artigo décimo sexto da Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal (BOE do 10 de xullo), contén a definición de países e territorios que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas que substitúe á de paraísos fiscais, a países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou de nula ou baixa tributación.

A respecto disto, teñase en conta que con entrada en vigor 11 de febreiro de 2023, publicouse a Orde HFP/115/2023, do 9 de febreiro, pola que se determinan os países e territorios, así como os réximes fiscais prexudiciais, que teñen a consideración de xurisdicións non cooperativas (BOE do 10 de febreiro), que actualiza a lista de países e territorios que figuran no Real decreto 1080/1991, do 5 de xullo, < aínda que en IRPF non foi de aplicación ata este período impositivo, 2024.

Límite máximo

O importe destas deducións non poderá exceder, no seu conxunto, da cota íntegra que corresponda satisfacer en España pola imputación de renda pola cesión de dereitos de imaxe incluída na base imponible.

Retencións deducibles correspondentes a rendementos bonificados

Normativa: Disposición transitoria sexta LIS

Os beneficios procedentes do Imposto sobre as Rendas da Capital recoñecida ás sociedades concesionarias de autoestradas de peaxe e aos restantes entidades a que se refire a disposición transitoria sexta da LIS, continúan aplicándose na actualidade de acordo coas normas do Imposto sobre as Rendas da Capital.

Con respecto á LIS véxase a Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades.

Xa que o tipo de gravame aplicable sobre os intereses no Imposto sobre as Rendas da Capital era o 24 por 100 e que a bonificación outorgada ascendía ao 95 por 100, o contribuínte perceptor deste tipo de rendementos unicamente soporta unha retención efectiva do 1,2 por 100 ($24 \times 5 \%$). Porén, o importe total da bonificación que ascende ao 22,8 por 100 ($24 \times 95 \%$) tamén resulta deducible por aplicación do beneficio fiscal que transitoriamente segue sendo aplicable. Agora ben, esta última contía opera como unha dedución de cota sen xerar dereito a devolución, por canto este dereito deriva das cantidades efectivamente retidas.

En consecuencia, no recadro **[0591]** de declaración, farase constar o importe das retencións non practicadas efectivamente que, non obstante, ten a consideración de fiscalmente deducibles da cota, consignándose as retencións efectivamente soportadas no recadro correspondente ás mesmas.

Cota resultante da autoliquidación

A cota resultante da autoliquidación é o resultado de aplicar sobre a cota líquido total ou, se é o caso, sobre a cota líquido total incrementado as deducións por dobre imposición internacional, por dobre imposición internacional nos supostos de aplicación do réxime de

transparencia fiscal internacional, por dobre imposición pola imputación de rendas pola cesión de dereitos de imaxe, así como as retencións reducibles correspondentes a rendementos bonificados.

De acordo co que se dispón no artigo 103 da Lei do IRPE, o exceso de pagamentos a conta respecto da cota resultante da liquidación determinará a devolución derivada da normativa do IRPE que, en cada caso, proceda efectuar.

Importante: a cota resultante da autoliquidación terá que resultar unha cantidade positiva ou cero.

Cota diferencial

Normativa: Art. 79 Lei IRPE

Da cota resultante da autoliquidación deducirase o importe dos pagamentos a conta correspondentes ao exercicio 2024 (retencións e ingresos a conta, pagamentos fraccionados e, se é o caso, as cotas do Imposto sobre a Renda de non Residentes satisfeitas por contribuíntes que adquiriron a devandita consideración por cambio de residencia), obtendose a cota diferencial.

Retencións e ingresos a conta

As retencións e ingresos a conta poden provir das seguintes clases de rendas:

- Rendementos do traballo.
- Rendementos do capital mobiliario.
- Por arrendamentos de inmobles urbanos (constitúa ou non actividade económica).
- Por rendementos derivados de actividades económicas (agás arrendamentos de inmobles urbanos).
- Por aplicación do réxime especial de atribución de rendas.
- Por imputacións de agrupacións de interese económico e unións temporais de empresas.
- Por imputacións de rendas derivadas da cesión de dereitos de imaxe.
- Por ganancias patrimoniais, incluídos premios e dereitos de subscrición.

As persoas e entidades obrigadas a reter ou a ingresar a conta están obrigadas a expedir, en favor do contribuínte, certificación acreditativa da retención practicada ou dos ingresos a conta efectuados, así como dos restantes datos referentes ao contribuínte que fosen incluídos no correspondente resumo anual de retencións e ingresos a conta do IRPE.

Véxase ao respecto a Resolución do Departamento de Xestión Tributaria da AEAT do 15 de decembro de 1999 (BOE do 22 de decembro), así como a Resolución 3/2001, do 22 de outubro, do citado Departamento de Xestión Tributaria da AEAT (BOE do 31 de outubro).

A certificación cos requisitos anteriormente mencionados, deberá pórse a disposición do contribuínte con anterioridade á apertura do prazo de declaración do IRPE (artigo 108.3 Regulamento IRPE).

Pagamentos fraccionados

Os contribuíntes que desenvolvan actividades económicas, deducirán os pagamentos fraccionados correspondentes ao exercicio 2024, segundo conste nos modelos 130 ou 131 presentados.

Cotas do Imposto sobre a Renda de non Residentes satisfeitas por contribuíntes que adquiriron a devandita condición por cambio de residencia

As persoas físicas que no exercicio 2024 adquirisen a condición de contribuíntes do IRPE, por pasar a ter a súa residencia habitual en territorio español para os efectos deste imposto, poderán deducir o importe que, se é o caso, satisfixesen en concepto de cotas do Imposto sobre a Renda de non Residentes, sempre que se trate de cotas deste imposto reportado no exercicio 2024.

As retencións e ingresos a conta do Imposto sobre a Renda de non Residentes que, se é o caso, fosen practicadas durante o exercicio 2024, terán para estes contribuíntes a consideración de pagamentos a conta do IRPE, polo que o importe das mesmas incluírase entre as retencións e ingresos a conta que corresponda, atendendo á natureza das rendas sobre a que se practicaron.

Retencións a conta efectivamente practicadas en virtude da Directiva 2003/48/CE do Consello reportado con anterioridade ao 1 de xaneiro de 2017

Normativa: Art. 99.11 Lei IRPE

Teñen a consideración de pagamentos a conta do IRPE as retencións a conta efectivamente practicadas en virtude do que se dispón no artigo 11 da Directiva 2003/48/CE do Consello, do 3 de xuño de 2003, en materia de fiscalidade dos rendementos do aforro en forma de pagamento de intereses, reportadas con anterioridade ao 1 de xaneiro de 2017.

Ao respecto debe indicarse que a Directiva 2003/48/CE do Consello establecía un dobre sistema de tributación das rendas do aforro: o intercambio de información e a retención na fonte.

Este último sistema era seguida por Luxemburgo e Austria á data de adopción do acordo polo que entrou en vigor a nova Directiva (UE) 2015/2060 do Consello, do 10 de novembro de 2015 que derroga a Directiva 2003/48/CE do Consello. A eses países débense engadir outros países non comunitarios como a Confederación Suíza, o Principado de Liechtenstein, a República de San Marino, o Principado de Mónaco, o Principado de Andorra cos que se asinaron acordos en que se establecían medidas equivalentes ás previstas na Directiva 2003/48/CE.

Coa entrada en vigor da nova directiva establécese un único sistema de intercambio de información para cuxa adopción se estableceu un período transitorio para os países que utilizaban o sistema de retención na fonte (en concreto, para Austria, dentro da Unión Europea e Suíza, Liechtenstein, San Marino, Mónaco e Andorra, fóra da Unión Europea).

Período que finalizou en 2017.

Non obstante, en todos os acordos asinados cos países non pertencentes á Unión Europea inclúense supostos en que aínda será de aplicación o sistema anterior de retención na fonte a pesar de entrar en vigor o novo protocolo. Estes supostos están vinculados principalmente con obrigas pendentes antes da entrada en vigor do sistema de intercambio de información.

Resultado da declaración

Introdución

A cota diferencial, como regra xeral, constitúe o resultado da declaración. Porén, naqueles supostos en que o contribuínte teña dereito á dedución por maternidade establecida no artigo 81 da Lei do IRPE, ou ás deducións por familia numerosa ou persoas con discapacidade a cargo previstas no artigo 81 bis da Lei do IRPE, o resultado da declaración virá determinado polas seguintes operacións que se indican:

(±) Cota diferencial

(-) Dedución por maternidade e incremento por gastos de custodia en gardarías ou centros de educación infantil autorizados

(-) Dedución por descendentes con discapacidade a cargo

(-) Dedución por ascendentes con discapacidade a cargo

(-) Dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade a cargo

(-) Dedución por familia numerosa

(-) Dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos

(+) Importe do aboamento anticipado da Dedución por maternidade

(+) Importe do aboamento anticipado da "Dedución por descendentes con discapacidade a cargo"

(+) Importe do aboamento anticipado da "Dedución por ascendentes con discapacidade a cargo"

(+) Importe do aboamento anticipado da "Dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade a cargo"

(+) Importe do aboamento anticipado da "Dedución por familia numerosa"

(+) Importe do aboamento anticipado da "Dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos"

(=) Resultado da declaración (a ingresar ou a devolver)

Se o resultado da declaración é unha cantidade positiva, non esqueza ingresar o seu importe, ben sexa a totalidade ou o primeiro prazo, dentro do período comprendido entre os días 2 de abril e 30 de xuño de 2025, ambos os dous incluídos.

Se o resultado da declaración é unha cantidade negativa, o contribuínte ten dereito a solicitar a devolución da cantidade que resulte ao seu favor, solicitude que debe efectuarse no documento de ingreso ou devolución modelo 100.

O importe da devolución non poderá exceder da suma da cantidade reflectida no recadro [0609] en concepto de pagamentos a conta máis a suma, de ser positiva, da diferenza entre as cantidades reflectidas nos recadros [0611] e [0612] máis o recadro [0613] na dedución por maternidade, da diferenza dos recadros [0623] e [0624] na dedución por descendentes con discapacidade a cargo; dos recadros [0636] e [0637] na dedución por ascendentes con discapacidade a cargo e, dos recadros [0248] e [0249] na dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade; dos recadros [0660] e [0661] na dedución por familia numerosa e, por último dos recadros [0662] e [0663] na dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos.

Dedución por maternidade e incremento adicional por gastos de custodia

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un « [Asistente virtual de Renda](#)», onde poderá consultar os requisitos, límites, contías, e modalidades de cobramento da dedución por maternidade e o incremento adicional por gastos de gardaría ou centros de educación infantil autorizados.

Normativa: Art. 81 e disposición transitoria trixésimo sétima Lei IRPF; art. 60 Regulamento IRPF

Dedución por maternidade

Beneficiarios e fillos que dan dereito á aplicación da dedución

Importante: o artigo 64 da Lei 31/2022, do 23 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2023 (BOE do 24 de decembro), modificou a Lei do IRPF para ampliar os supostos de aplicación da dedución por maternidade ás mulleres que se encontren nalgunhas das seguintes circunstancias:

- que no momento do nacemento do menor perciban prestacións contributivas ou asistenciais do sistema de protección de desemprego, ou
- que estean dadas de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade no momento do nacemento do menor, ou
- que en calquera momento posterior ao nacemento do menor estean dadas de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade cun período mínimo de 30 días cotizados.

Desapareceu tamén o requisito de exercer unha actividade por conta propia ou allea para ter dereito á mesma e a limitación do importe da dedución ás cotizacións reportadas no período impositivo.

O novo réxime resulta aplicable **desde o 1 de xaneiro de 2023** non só aos fillos nados durante ese ano, 2023, senón tamén aos nados con anterioridade que non acadasen a idade de 3 anos, cando no momento do nacemento ou nun momento posterior déanse algunha das circunstancias antes sinaladas.

A. Beneficiarios da dedución

O artigo 81 da Lei do IRPF regula a dedución por maternidade que minora a cota diferencial do IRPF e que poderán aplicar as seguintes persoas:

1. As mulleres con fillos menores de tres anos con dereito á aplicación do mínimo por descendentes que cumpran algún dos seguintes requisitos:

- a. Que **no momento do nacemento** do menor **perciban prestacións contributivas ou asistenciais** do sistema de protección de desemprego.
- b. Que **estean dadas de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou Mutualidade**:
 - **no momento do nacemento do menor ou**
 - **en calquera momento posterior ao nacemento cun período mínimo de 30 días cotizados.**

Para os efectos do cómputo do período mínimo de 30 días cotizados, terán en contase os días de cotización previos ao nacemento, acollemento ou adopción cumprindo que con posterioridade ao nacemento, acollemento ou adopción prodúzase a alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade.

Importante: cando no período impositivo 2022 tivésese dereito á dedución por maternidade e ao complemento de axuda para a infancia prevista na Lei 19/2021 en relación co mesmo descendente, **poderase seguir practicando a dedución por maternidade a partir do 1 de xaneiro de 2023, aínda cando algún dos proxenitores tivese dereito ao citado complemento respecto do devandito descendente, sempre que se cumpran o resto dos requisitos** esixidos a partir do 1 de xaneiro de 2023, aos que se fixo referencia con anterioridade (disposición transitoria 37ª da Lei do IRPF).

Polo tanto, ambos os dous beneficios sos serán compatibles con respecto ao mesmo descendente no caso de haberse recoñecido o dereito a percibir en 2022 o complemento de axuda para a infancia, previa solicitude do mesmo, sempre que se cumpran o resto dos requisitos establecidos a partir do 1 de xaneiro de 2023.

2. No caso de falecemento da nai ou cando a garda e custodia atribúase de forma exclusiva ao pai ou, se é o caso, a un titor, sempre que cumpran os requisitos previstos no artigo 81 da Lei do IRPF, comentados con anterioridade, este terá dereito á práctica da dedución pendente.

Polo tanto, neste suposto, o pai supérstite ou titor con fillos menores de tres anos con dereito á aplicación do mínimo por descendentes, que no momento do nacemento do menor perciba prestacións contributivas ou asistenciais do sistema de protección de desemprego, ou que no devandito momento ou en calquera momento posterior estea dado de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade cun período mínimo, neste último caso, de 30 días cotizados, terá dereito á dedución por maternidade pendente, isto é, a que corresponda ao tempo que reste ata que o fillo ou tutelado alcance os tres anos de idade.

No suposto de existencia de varios contribuíntes con dereito á dedución por maternidade respecto do **mesmo tutelado ou acollido ou menor baixo o seu garda e custodia para a convivencia preadoptiva ou por resolución xudicial**, o seu importe deberá repartirse entre eles por partes iguais.

Importante: coa única excepción dos supostos sinalados na letra b) anterior, a dedución por maternidade corresponde íntegra e exclusivamente á nai, sempre que cumpra os requisitos indicados para ter dereito á mesma. En consecuencia, en ningún caso distinto dos mencionados será admisible a aplicación da dedución por parte do pai nin tampouco o reparto ou rateo da mesma entre o pai e a nai.

B. Fillos que dan dereito á aplicación da dedución

- **Os fillos por natureza**, desde o mes do seu nacemento ata o mes anterior a aquel en que cumpran os tres anos de idade, ambos os dous incluídos.
- **Os fillos adoptados e os menores vinculados ao contribuínte por razón de tutela ou acollemento permanente ou de delegación de garda** para a convivencia preadoptiva.

Lembre: poderá aplicarse **desde o 1 de xaneiro de 2023** a dedución polos fillos menores de 3 anos que nacesen **con anterioridade á devandita data** sempre que dean dereito á aplicación do mínimo familiar por descendentes, e cumprese algún dos requisitos esixidos polo artigo 81 na súa redacción actual.

Nos supostos de adopción ou acollemento permanente ou de delegación de garda para a convivencia, a dedución poderase practicar, con independencia da idade do menor, durante os tres anos seguintes á data da inscrición no Rexistro Civil.

Cando a inscrición non sexa necesaria, a dedución poderase practicar durante os tres anos posteriores á data da resolución xudicial ou administrativa que a declare.

Cando teña lugar a **adopción dun menor que estivese en réxime de acollemento, permanente, de delegación de garda para a convivencia** ou cando se produza un cambio na situación do acollemento, a dedución practicarase durante o tempo que reste ata esgotar o prazo máximo de tres anos anteriormente citado.

Nos casos de tutela, o titor terá dereito ao importe da dedución que corresponda ao tempo que reste ata que o tutelado alcance os tres anos de idade.

Importante: a dedución non resulta aplicable no caso de netos e demais descendentes por consanguinidade distinta dos fillos, nin cando se trate de acollementos familiares simples, de urxencia ou temporais, nin nos casos de menores respecto dos que se teña a garda e custodia por resolución xudicial.

Contía e límite da dedución

Contía da dedución

A. En xeral

- O importe da dedución (que pode ser ata 1.200 euros) calcularase de forma proporcional ao número de meses do período impositivo posterior ao momento en que se cumpren os requisitos antes sinalados (tanto en relación aos beneficiarios como aos fillos que dan dereito á dedución) sempre que, durante os devanditos meses, **ningún dos proxenitores perciba, en relación ao fillo que outorgue o dereito, o complemento de axuda para a infancia**, non sendo que se tivese dereito ao mesmo antes do 1 de xaneiro de 2023.

Polo tanto, 100 euros por cada mes.

Importante: a partir do 1 de xaneiro de 2023, NON se terá dereito á dedución por maternidade, os meses en que algún dos proxenitores perciba o complemento de axuda para a infancia prevista na Lei 19/2021, do 20 de decembro, pola que se establece o ingreso mínimo vital, en relación co mesmo descendente.

Non obstante, cando no período impositivo 2022 tivésese dereito á dedución por maternidade e percíbíse o ao complemento de axuda para a infancia no devandito exercicio en relación co mesmo descendente, poderase seguir practicando a dedución por maternidade no exercicio 2024, sempre que se cumpran o resto dos requisitos establecidos. Véxase a respecto disto o ["réxime transitorio aplicable a situacións anteriores a 1 de xaneiro de 2023"](#).

- Incremento adicional:** cando se teña dereito á dedución en relación con ese descendente por haberse dado de alta na Seguridade social ou mutualidade con posterioridade ao nacemento do menor, a dedución correspondente ao mes en que se cumpra o período de cotización de 30 días, incrementarase en 150 euros, de tal xeito que o importe da dedución correspondente ao devandito mes será 250 euros (100 euros por mes + incremento adicional de 150 euros sos neste caso).

Precisións:

- A determinación dos fillos realizarase de acordo coa súa situación o último día de cada mes. En consecuencia, en caso de fillos por natureza computarase por enteiro o mes de nacemento, sen que se compute o mes en que o fillo cumpra os tres anos de idade.
- Aos efectos do cálculo da dedución, computarase o mes correspondente ao momento do nacemento ou aquel en que con posterioridade cumprense os requisitos para ter dereito á dedución.

B. Réxime transitorio aplicable a situacións anteriores a 1 de xaneiro de 2023

Cando no período impositivo 2022 tivésese dereito á dedución por maternidade e ao complemento de axuda para a infancia prevista na Lei 19/2021 en relación co mesmo descendente, **poderase seguir practicando a dedución por maternidade a partir do 1 de xaneiro de 2023, aínda cando algún dos proxenitores tivese dereito ao citado complemento respecto do devandito descendente, sempre que se cumpran o resto dos requisitos** esixidos a partir do 1 de xaneiro de 2023, aos que se fixo referencia con anterioridade.

Límite da dedución

O importe da dedución por maternidade por cada fillo que outorgue dereito á mesma **non poderá superar 1.200 euros anuais, agás no suposto en que resulte de aplicación o incremento de 150 euros, en cuxo caso, o devandito límite elévase no devandito exercicio ata 1.350 euros anuais.**

Aboamento anticipado da dedución por maternidade

Importante: teñase en conta que só poderá solicitarse o aboamento anticipado do importe que corresponda á dedución por maternidade sen incluír o incremento adicional por gastos de custodia en gardarías ou centros de educación infantil autorizados que se examina no apartado seguinte.

Os **contribuíntes con dereito á aplicación da dedución por maternidade poden solicitar** á Axencia Estatal de Administración Tributaria o seu aboamento de forma anticipada.

O aboamento da dedución de forma anticipada efectuarase, mediante transferencia bancaria, pola Axencia Estatal de Administración Tributaria mensualmente e sen rateos por un importe de 100 euros por cada fillo.

A solicitude do aboamento anticipado da dedución debe axustarse ao modelo 140 aprobado pola Orde [HAC/177/2020](#), do 27 de febreiro.

Atención: a partir do 1 de xaneiro de 2023, a solicitude de aboamento anticipado da dedución por maternidade xa non esixe un período mínimo de cotización.

Incremento adicional por gastos de custodia en gardarías ou centros de educación infantil autorizados

O importe da dedución por maternidade poderase incrementar ata en 1.000 euros adicionais cando o contribuínte que teña dereito á mesma satisfíxese no período impositivo gastos de custodia do fillo menor de tres anos en gardarías ou centros de educación infantil autorizados.

Importante : a diferenza da dedución xeral por maternidade, os contribuíntes con dereito á aplicación do incremento adicional por gastos de custodia non poden solicitar á Axencia Estatal de Administración Tributaria o seu aboamento de forma anticipada, senón que deberán solicitar o incremento que corresponda directamente na declaración do IRPF.

Requisitos e condicións para aplicar o incremento adicional

Para que a dedución por maternidade increméntese ata en 1.000 euros adicionais cómpre que se dean os seguintes requisitos:

1º. Débense cumprir os requisitos anteriormente comentados sobre [beneficiarios e fillos que dan dereito á dedución por maternidade](#).

Teñase en conta que o incremento por gastos en gardaría ou centros de educación infantil autorizados corresponde á nai tanto polo importe satisfeito por ela como o pago polo outro proxenitor e con independencia de que ela teña a garda e custodia en exclusiva ou compartida.

2º. Ademais, cómpre que o contribuínte satisfíxese no período impositivo **gastos de custodia do fillo menor de tres anos**.

Considéranse GASTOS DE CUSTODIA ás cantidades satisfeitas polo contribuínte que cumpran **as seguintes condicións** :

a. Que sexan satisfeitas a gardarías ou centros de educación infantil **autorizados**.

A Sentenza do Tribunal Supremo núm. 7/2024, do 8 de xaneiro (Sala do Contencioso), recaída no recurso de casación núm. 4995/2022 (ROJ: STS 41/2024) fixou como doutrina xurisprudencial que a expresión "gardarías ou centros de educación infantil autorizados" debe entenderse no sentido de que a autorización esixida polo citado precepto ás gardarías ou centros de educación infantil non é a outorgada pola Administración educativa correspondente, que tan só será esixible aos centros de educación infantil, senón a que resulte precisa para a apertura e funcionamento da actividade de custodia de menores en gardarías, segundo as disposicións normativas aplicables a este tipo de centros.

b. Que se aboen os seguintes **conceptos** :

- a preinscrición e matrícula de menores de 3 anos,

- a asistencia, en horario xeral e ampliado, e
- a alimentación.

c. Que o seu aboamento corresponda a gastos que se producisen por **meses completos**.

d. Que **non teñan para o contribuínte a consideración de rendementos do traballo en especie exenta** por aplicación do que se dispón no artigo 42.3. b) ou d) da Lei do IRPF, é dicir, por:

- A contratación directa ou indirectamente por empresas ou empregadores do servizo de primeiro ciclo de educación infantil para os fillos dos seus traballadores en gardarías ou centros de educación infantil autorizados [Art. 42.3.b) Lei IRPF].
- A prestación do servizo de educación preescolar, infantil, primaria, secundaria obrigatoria, bacharelato e formación profesional por centros educativos autorizados, aos fillos dos seus empregados, con carácter gratuíto ou por prezo inferior ao normal de mercado [Art. 42.3.d) Lei IRPF].

Especialidade: aplicación do incremento ata que o fillo comece o segundo ciclo de educación infantil

No período impositivo en que o fillo menor cumpra tres anos, o incremento poderá resultar de aplicación respecto dos gastos incorridos con posterioridade ao cumprimento da devandita idade ata o mes anterior a aquel en que poida comezar o segundo ciclo de educación infantil.

Con esta finalidade teñase en conta que no suposto de que o descendente cumpra os tres anos no mes de xaneiro ou no caso de que a nai comece a traballar no ano en que o fillo cumpre esa idade, pero despois de habera cumprido, non se poderá aplicar a dedución por maternidade, aínda que iso non impedirá aplicar o incremento de gastos de gardaría ou centro de educación infantil autorizado polos gastos orixinados ata o mes anterior a aquel en que poida comezar o segundo ciclo de educación infantil.

Obriga de información por parte de gardarías ou centros de educación infantil autorizados :

O artigo 69.9 do Regulamento do IRPF, en desenvolvemento do que se dispón no apartado 5 do citado artigo 81 da Lei do IRPF, establece para as gardarías ou centros de educación infantil autorizados a obriga de presentar unha declaración informativa sobre os menores e os gastos que dean dereito á aplicación do incremento da dedución.

A Orde HAC/1400/2018, do 21 de decembro, pola que se aproba o modelo 233, "Declaración informativa por gastos en gardarías ou centros de educación infantil autorizados" e determínanse o lugar, forma, prazo e o procedemento para a súa presentación, e modifícase a Orde HAP/2194/2013, do 22 de novembro, pola que se regulan os procedementos e as condicións xerais para a presentación de determinadas autoliquidacións, declaracións informativas, declaracións censuais, comunicacións e solicitudes de devolución, de natureza tributaria (BOE do 27 de novembro).

Tras a doutrina fixada polo Tribunal Supremo na Sentenza núm. 7/2024, do 8 de xaneiro, as gardarías que non conten con autorización da autoridade educativa competente (que ata agora estaban excluídas), poden presentar a declaración informativa a que se refire o artigo 69.9 do Regulamento do IRPF (modelo 233).

Para máis información, poden consultar a nota informativa e as preguntas frecuentes dentro do apartado da Sede electrónica da Axencia Tributaria destinada ao [modelo 233](#).

Contía do incremento adicional

- O incremento da dedución poderá ser de **ata 83,33 euros por cada mes** do período impositivo **en** que concorran de forma simultánea os requisitos anteriormente comentados sobre beneficiarios, fillos que dan dereito á dedución e gastos de custodia.
- Para os efectos do cómputo do número de meses para o cálculo do incremento teran en contase as seguintes **regras** :
 1. A determinación dos fillos realizarase de acordo coa súa **situación o último día de cada mes**.

Importante: *non obstante, no período impositivo en que o fillo menor cumpra tres anos, o número de meses do devandito exercicio ampliarase, en caso de cumprimento do resto de requisitos, aos meses posteriores ao cumprimento da devandita idade ata o mes anterior a aquel en que poida comezar o segundo ciclo de educación infantil.*

2. Aos efectos do cálculo do incremento por gastos de custodia en gardarías ou centros de educación infantil autorizados, computarase o mes correspondente ao momento en que se cumpran os requisitos indicados con anterioridade.
3. Os meses que hai que tomar en consideración serán exclusivamente aqueles en que os gastos abonados se efectúen **por mes completo**.

Con esta finalidade, entenderanse incluídos os meses contratados por completo aínda cando parte dos mesmos teñan o carácter de non lectivos.

- No suposto de existencia de varios contribuíntes con dereito á aplicación do incremento respecto do mesmo acollido ou tutelado, **o seu importe ratearase entre eles por partes iguais**.

Límites da dedución

O incremento da dedución por cada fillo que outorgue dereito á mesma **non poderá superar** para cada fillo **ningún** dos dous límites que a continuación sinálanse:

- **1.000 euros anuais.**
- **O importe anual total do gasto efectivo non subvencionado** satisfeito no devandito período á gardaría ou centro educativo en relación con ese fillo, sexa ou non por meses completos.

Para os efectos de determinar o importe total do gasto efectivo non subvencionado satisfeito, considerarase tanto o importe pago pola nai ou o contribuínte con dereito ao referido incremento, como o satisfeito polo outro proxenitor, adoptante, titor, gardador con fins de adopción ou acolledor.

Aplicación da dedución na declaración do IRPF

A dedución por maternidade minora a cota diferencial, con independencia de que a devandita cota diferencial resulte positiva ou negativa.

En consecuencia, o importe da dedución deberá facerse constar na declaración do exercicio no apartado correspondente a "Cota diferencial e resultado da declaración", recadro **[0611]** da declaración.

Os contribuíntes a quen, por habero solicitado no seu momento, a Axencia Tributaria satisfíxese cantidades mensuais en concepto de aboamento anticipado da dedución por maternidade, deberán consignar no recadro **[0612]** da declaración a suma das devanditas cantidades que correspondan ao exercicio 2024.

Importante: non serán esixibles xuros de mora pola percepción, a través do aboamento anticipado e por causa non imputable ao contribuínte, de cantidades superiores á dedución por maternidade que corresponda.

Por último, aqueles contribuíntes con dereito ao incremento da dedución por gastos en gardarías ou centros de educación infantil autorizados, deberán facer constar o importe que corresponda no recadro **[0613]** da declaración.

Exemplo. Deducción por maternidade e incremento por gastos de custodia

Dona M.D.Ou, tivo xemelgos en xaneiro de 2024. Ademais, ten un fillo nado o 2 de setembro de 2021, que estivo matriculado durante o exercicio agás o mes de agosto nun centro de educación infantil privado autorizado da Comunidade de Madrid.

Os gastos satisfeitos polos servizos prestados por este centro son os seguintes:

- 300 euros pola matrícula.
- 500 euros/mes (importe que corresponde a cada un dos meses completos de xaneiro a xuño, ambos os dous incluídos)
- 250 euros (importe que corresponde a 15 días do mes de xullo).

En relación co devandito importe solicitouse e obtivo para o exercicio 2024 da Comunidade Autónoma unha bolsa polo concepto de cheque gardaría que acadou 700 euros, cantidade que foi abonada directamente ao centro de educación infantil pola Consellaría de Educación.

Así mesmo, ao outro proxenitor aboáronlle na empresa onde traballa, en concepto de axuda para o centro de educación infantil, un total de 80 euros mensuais por cada mes en que acreditou a asistencia do seu fillo ao devandito centro, retribución en especie exenta para o seu traballador.

O resto do importe dos gastos foi satisfeito ao 50 por 100 por cada proxenitor.

Determinar nos seguintes casos o importe da dedución por maternidade e o incremento adicional por gastos de gardaría correspondente ao exercicio 2024 e calcular o resultado da súa declaración, sabendo que a cota diferencial da mesma ascende a 1.500 euros e que a contribuínte non solicitou o aboamento anticipado da dedución por maternidade.

Caso a) Alta na Seguridade Social con posterioridade ao nacemento e 30 días cotizados no mes de maio

Dona M.D.Ou non estaba no momento do nacemento dos seus xemelgos dada de alta na Seguridade Social nin nalgunha mutualidade, pero en abril foi contratada pola empresa TT e dada de alta na Seguridade Social, cumprindo co requisito de ter un período mínimo de 30 días cotizados ata o día 20 de maio de 2024 e o importe total das cotizacións anuais ascende a 475 euros.

A contribuínte non traballara con anterioridade a esta data.

Solución:

1. Importe da dedución por maternidade

Dedución correspondente a cada un dos xemelgos:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 8 meses
- Importe da dedución: $[(8 \text{ meses} \times 100 \text{ euros}) + (1 \text{ mes} \times 150)] = 950$
- Límite da dedución por fillo (1.350 euros).
- Importe total da dedución correspondente aos xemelgos = $950 \times 2 = \mathbf{1.900}$

Nota: neste suposto, a contribuínte, con posterioridade ao nacemento dos xemelgos pasou a estar de alta na Seguridade Social con posterioridade ao nacemento, acadando os 30 días cotizados que esixe o artigo 81 da Lei do IRPF en maio, polo que lle corresponden 100 euros por cada mes a partir dese momento (incluído maio) máis o incremento de 150 euros correspondentes ao mes en que acada o devandito período mínimo.

Polo tanto, dona M.D.Ou terá dereito á dedución por un importe total de 1.900 euros (950 euros x cada xemelgo, ao terse en conta 8 meses – de maio a decembro - máis o incremento de 150 euros correspondentes ao mes de maio, en que acada o período mínimo de cotización).

Non se tiveron en conta as cotizacións para determinar o importe deducible porque a partir do 1 de xaneiro de 2023 desaparece esta limitación do importe da dedución ás cotizacións reportadas no período impositivo.

Dedución correspondente ao fillo maior:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 4 meses
- Importe da dedución $[(4 \text{ meses} \times 100 \text{ euros}) + (1 \text{ mes} \times 150)] = 550$
- Límite da dedución por fillo (1.350 euros)

Nota : como dona M.D.Ou non traballou con anterioridade a maio de 2024 nunca tivo dereito á dedución por maternidade polo fillo maior. Non obstante, como a partir do 1 de xaneiro de 2023 ampliáronse os supostos que dan dereito a esta, do mesmo xeito que no caso dos xemelgos, dona M.D.Ou xera tamén dereito á dedución por maternidade polo fillo maior a partir do mes de maio incluído, mes en que cumpre o requisito de acadar os 30 días cotizados e mánteno ata o mes anterior a que o neno alcance a idade de 3 anos, isto é, de maio a agosto ambos os dous incluídos, pois o día 2 de setembro de 2024 o neno cumpre 3 anos.

Ao desaparecer o límite das cotizacións reportadas no período impositivo o importe correspondente á dedución por maternidade por este fillo ascende a 550 euros (100 euros por cada mes a partir de maio, máis o incremento de 150 euros correspondentes ao mes de maio en que acada o devandito período mínimo de 30 días cotizados).

Importe total dedución por maternidade 2024: $(1.900 + 550) = 2.450$

2. Incremento adicional por gastos de custodia

Incremento adicional correspondente ao fillo maior:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 2 meses
- Importe do incremento $(1.000 \text{ euros} \div 12 \text{ meses} \times 2 \text{ meses}) = 166,67$

Nota : no presente caso, o incremento adicional por gastos de custodia do fillo menor de tres anos en gardarías ou centros de educación infantil autorizados pode acadar ata 1.000 euros anuais e calcularase proporcionalmente ao número de meses en que se cumpran de forma simultánea os requisitos esixidos no artigo 81.1 e 2 da Lei do IRPF. Os meses que hai que tomar en consideración son exclusivamente aqueles en que os gastos abonados se efectúen por mes completo. Polo tanto, na medida en que só ten dereito á dedución por maternidade a partir do mes de maio, incluído, e o incremento por gasto en gardaría só se pode estender ata o mes previo ao inicio do segundo ciclo de educación infantil (setembro) computando os meses completos, só se teñen en conta 2 meses completos (maio e xuño), polo que o cálculo será $1000 \text{ euros} \div 12 \text{ meses} \times 2 \text{ meses}) = 166,67 \text{ euros}$.

- Límite do incremento: 166,67 euros.
- O incremento de 166,67 euros **non supera** o límite do importe total do gasto efectivo non subvencionado dos gastos de custodia: 2.290 euros.

Nota : de acordo co artigo 81 da Lei do IRPF e o artigo 60 do Regulamento do IRPF, o gasto total non subvencionado correspondente ás cantidades totais anuais (por meses completos ou incompletos) satisfeitas a gardarías ou centros de educación infantil autorizados pola preinscrición e matrícula dos devanditos menores, a asistencia, en horario xeral e ampliado, e a alimentación, minorácese nas cantidades dos devanditos gastos que fosen satisfeitas polas empresas empregadoras dos beneficiarios que tivesen a consideración de rendementos do traballo en especie exenta por aplicación do que se dispón nas letras b) ou d) do apartado 3 do artigo 42 da Lei do IRPF.

Polo tanto, no presente caso os gastos de custodia serán: 300 (matrícula) + 3.000 (6 meses completos) + 250 (mes de xullo incompleto) – 700 (importe subvencionado) – 560 (80 x 7 meses, correspondente á retribución en especie exenta) = 2.290 euros.

Atención: aínda que fose pago por ambos os dous proxenitores ao 50 por 100, considerarase tanto o importe pago pola nai ou o contribuínte con dereito ao referido incremento, como o satisfeito polo outro proxenitor.

3. Resultado da declaración

Cota diferencial: 1.500

Dedución por maternidade

- Importe da dedución (1.900 + 550) = 2.450
- Incremento por gastos en gardarías (166,67) = 166,67

Resultado da declaración (1.500 – 2.450 – 166,67): -1.116,67

Caso b) Cobramento de prestación por desemprego desde decembro de 2022 e subsidio por maternidade do 21 de xaneiro ao 3 de febreiro

Dona M.D.Ou, que estaba percibindo a prestación de desemprego desde o 1 de decembro de 2023, solicitou antes do parto dos seus xemelgos a prestación por maternidade cuxo importe percibiu desde o 24 de xaneiro ao 15 de maio (unha vez finalizadas as 16 semanas de duración da prestación), reemprendéndose despois o cobramento da prestación de desemprego pendente. Teñase en conta que a contribuínte estivo traballando desde o ano 2021 ata o 30 de novembro de 2023 para unha multinacional.

Solución:

1. Importe da dedución por maternidade

Dedución correspondente a cada un dos xemelgos:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses
- Importe da dedución: (12 meses x 100 euros) = 1.200
- Límite da dedución por fillo (1.200 euros).
- Importe total da dedución correspondente aos xemelgos = 1.200 x 2 fillos = **2.400 euros**

Nota: a partir do 1 de xaneiro de 2023, poden aplicar a dedución por maternidade por cada fillo ata que o menor alcance os tres anos de idade, as mulleres que teñan dereito á aplicación do mínimo por descendentes cando no momento do nacemento do menor perciban prestacións contributivas ou asistenciais do sistema de protección de desemprego.

Neste caso, a contribuínte no momento do nacemento tiña dereito á percepción da prestación de desemprego, sen prexuízo de que se suspendese o seu cobramento por ser substituída por prestación por nacemento e coidado de menor (prestación por maternidade). Mentres dure a devandita situación (percepción da prestación por nacemento e coidado de menor), non se consumen días da prestación por desemprego; o cobramento da mesma suspéndese e reempréndese unha vez finalizada aquela polo tempo que restase antes da súa suspensión.

Polo tanto, o número de meses con dereito respecto de cada fillo é 12 (xaneiro a decembro) pois no momento do seu nacemento (mes de xaneiro) a nai estaba cobrando a prestación por desemprego, polo que cumpría requisitos, e terá dereito á dedución ata que os nenos acaden a idade de 3 anos.

Dedución correspondente ao fillo maior:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 8 meses
- Importe da dedución (8 meses x 100 euros) = **800**
- Límite da dedución por fillo (1.200 euros)

Nota: dona M.D.Ou terá dereito á dedución por maternidade en 2024 desde o mes de xaneiro incluído pois no momento de nacemento do seu fillo maior (exercicio 2021) estaba traballando por conta allea, de alta na Seguridade Social e con cotizacións, polo que xerou dereito á dedución por maternidade, e mánteno ata que o neno cumpra 3 anos (polo tanto, ata agosto incluído). O mesmo acontecería se estivese de alta no RETA no momento do nacemento do fillo maior.

Importe total dedución por maternidade 2024: (2.400 + 800) = **3.200**

2. Incremento adicional por gastos de custodia

Incremento adicional correspondente ao fillo maior:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 6 meses
- Importe do incremento (1.000 euros ÷ 12 meses x 6 meses) = **500**

Nota: no presente caso, o incremento adicional por gastos de custodia do fillo menor de tres anos en gardarías ou centros de educación infantil autorizados pode acadar ata 1.000 euros anuais e calcularase proporcionalmente ao número de meses en que se cumpran de forma simultánea os requisitos esixidos no artigo 81.1 e 2 da Lei do IRPE. Os meses que hai que tomar en consideración son exclusivamente aqueles en que os gastos abonados se efectúen por mes completo. Polo tanto, na medida en que ten dereito á dedución por maternidade desde o mes de xaneiro, e o incremento por gasto en gardaría só se pode estender ata o mes previo ao inicio do segundo ciclo de educación infantil (setembro) computando os meses completos, só se teñen en conta 6 meses completos (de xaneiro a xuño), polo que o cálculo será 1000 euros ÷ 12 meses x 6 meses) = 500 euros.

- Límite do incremento: 500 euros.
- O incremento de 500 euros **non supera** o límite do importe total do gasto efectivo non subvencionado dos gastos de custodia: 2.290 euros.

Nota: de acordo co artigo 81 da Lei do IRPE e o artigo 60 do Regulamento do IRPE, o gasto total non subvencionado correspondente ás cantidades totais anuais (por meses completos ou incompletos) satisfeitas a gardarías ou centros de educación infantil autorizados pola preinscrición e matricula dos devanditos menores, a asistencia, en horario xeral e ampliado, e a alimentación, minorátese nas cantidades dos devanditos gastos que fosen satisfeitas polas empresas empregadoras dos beneficiarios que tivesen a consideración de rendementos do traballo en especie exenta por aplicación do que se dispón nas letras b) ou d) do apartado 3 do artigo 42 da Lei do IRPE.

Polo tanto, no presente caso os gastos de custodia serán: 300 (matrícula) + 3.000 (6 meses completos) + 250 (mes de xullo incompleto) – 700 (importe subvencionado) – 560 (80 x 7 meses, correspondente á retribución en especie exenta) = 2.290 euros.

Atención: aínda que fose pago por ambos os dous proxenitores ao 50 por 100, considerarase tanto o importe pago pola nai ou o contribuínte con dereito ao referido incremento, como o satisfeito polo outro proxenitor.

3. Resultado da declaración

Cota diferencial : 1.500

Dedución por maternidade

- Importe da dedución (2.400 + 800) = 3.200
- Incremento por gastos en gardarías (500) = 500

Resultado da declaración (1.500 – 3.200 – 500): -2.200

Caso c) Traballadora de alta na Seguridade Social no momento do nacemento

Dona M.D.Ou traballa para unha multinacional desde o ano 2010 e no momento do nacemento encóntrase dada de alta no réxime correspondente da Seguridade Social.

Solución:

Para os efectos de cálculo, a solución sería idéntica á contemplada no suposto b) anterior (cobramento da prestación por desemprego no momento do nacemento).

A partir do 1 de xaneiro de 2023, poderán aplicar a dedución por maternidade por cada fillo ata que o menor alcance os tres anos de idade as mulleres que teñan dereito á aplicación do mínimo por descendentes que, no momento do nacemento do menor, estean dadas de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade, eliminándose o requisito de que a muller teña que exercer unha actividade por conta propia ou allea para ter dereito á dedución polo que se ten que ter en conta o seguinte:

- No momento do nacemento de cada un dos menores, Dona M.D.Ou cumpría o requisito de estar dada de alta na Seguridade Social, polo que terá dereito a cobrar por cada un deles a dedución por maternidade ata que os mesmos acaden a idade de 3 anos.
- No caso concreto do seu fillo maior, terá dereito á citada dedución ata o mes de agosto incluído, pois en setembro cumpre 3 anos, e por cada un dos xemelgos terá dereito á mesma de xaneiro (mes de nacemento) a decembro (12 meses en total).
- No que fai ao incremento do gasto en gardaría correspondente ao fillo maior, xa que este calcúlase proporcionalmente ao número de meses en que se cumpran de forma simultánea os requisitos esixidos no artigo 81.1 e 2 da Lei do IRPF. Resultará aplicable

o sinalado a respecto disto no caso b).

Deducións por familia numerosa ou por persoas con discapacidade a cargo

A Sede electrónica da Axencia Tributaria incorpora un «Asistente virtual de Renda», onde poderá consultar os requisitos, límites, contías, e modalidades de cobramento da [dedución por familia numerosa](#) ou [persoas con discapacidade a cargo](#) e [dedución por ascendentes con dous fillos a cargo](#).

Normativa: Artigo 81 bis e disposición adicional cuadraxésimo segunda Lei IRPF ; art. 60 bis Regulamento IRPF .

Deducións que inclúe

Establécense cinco deducións destinadas a reducir a tributación dos contribuíntes con maiores cargas familiares, que minorarán a cota diferencial de forma análoga a como o fai a dedución por maternidade, isto é, con independencia de que a devandita cota diferencial resulte positiva ou negativa, podendo solicitarse tamén o seu aboamento anticipado.

Estas deducións son:

- Dedución por cada descendente con discapacidade
- Dedución por cada ascendente con discapacidade.
- Dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade.
- Dedución por familia numerosa.
- Dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos.

Requisitos e outras condicións para a aplicación das deducións

A. En xeral

Poderán aplicar estas deducións os seguintes contribuíntes:

- a. Os que realicen unha actividade por conta propia **ou allea** pola que estean dados de alta **no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade**.
- b. Os que perciban **prestacións** contributivas e asistenciais **do sistema de protección do desemprego**.

No suposto dos desempregados, para ter dereito a aplicar as deducións cómpre estar cobrando unha prestación, contributiva ou asistencial, do sistema de protección do desemprego. Non sendo suficiente con estar inscrito como demandante de emprego.

c. Os que perciban **pensións** abonadas polo Réxime Xeral e os Réximes especiais da **Seguridade Social** ou polo Réxime de **Clases Pasivas do Estado**.

Non dan dereito ás deducións as prestacións xeradas pola Lei 39/2006, do 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia.

d. Os que perciban **prestacións análogas ás anteriores recoñecidas aos profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social** dos traballadores por conta propia ou autónomos polas Mutualidades de Previsión Social que actúen como alternativas ao réxime especial da Seguridade Social mencionado, sempre que se trate de prestacións por situacións idénticas ás previstas para a correspondente pensión da Seguridade Social.

A aplicación das deducións esténdese aos contribuíntes dados de alta no estranxeiro en sistemas públicos de protección social análogos á Seguridade Social española ou ás mutualidades de previsión social alternativas á Seguridade Social, e aos que reciben prestacións por desemprego ou pensións de réximes públicos de previsión social correspondentes a Estados distintos de España.

No caso de que o contribuínte perciba prestacións obtidas dun plan de pensións, non se cumpre o requisito esixido legalmente de que o beneficiario, realice unha actividade por conta propia ou allea pola que estea dada de alta no réxime correspondente de Seguridade Social ou mutualidade, ou ben que perciba prestacións contributivas e asistenciais do sistema de protección do desemprego, pensións abonadas polo Réxime Xeral e os Réximes especiais da SS ou polo Réxime de Clases Pasivas do Estado, así como os contribuíntes que perciban prestacións análogas ás anteriores recoñecidas aos profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social, polo que non teñen dereito á dedución.

B. En particular, segundo a situación familiar que dá dereito á dedución

Ademais do anterior e, en función da dedución que se pretenda aplicar, terán dereito a minorar a cota diferencial os contribuíntes en que concorran as seguintes circunstancias:

a. **Por cada descendente con discapacidade**, os contribuíntes que teñan dereito á aplicación do [mínimo por descendentes](#), previstos no artigo 58 da Lei do **IRPF**.

b. **Por cada ascendente con discapacidade**, os contribuíntes que teñan dereito á aplicación do [mínimo por ascendentes](#), previstos no artigo 59 da Lei do **IRPF**.

c. **Polo cónxuxe non separado legalmente con discapacidade**, os contribuíntes cuxo cónxuxe con discapacidade non teña rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros nin xere o dereito ás deducións previstas nas letras a) e b) anteriores.

Renda anual: o concepto de renda anual, para estes fins, está constituído pola suma alxébrica dos rendementos netos (do traballo, capital mobiliaria e inmobiliario, e de actividades económicas), de imputacións de rendas e das ganancias e perdas patrimoniais computadas no ano, sen aplicar as regras de integración e compensación. Agora ben, os rendementos deben computarse polo seu importe neto, isto é, unha vez deducidos os gastos pero sen aplicación das reducións correspondentes, agás no caso de rendementos do traballo, en que se poderán ter en conta a redución prevista no artigo 18 da Lei do **IRPF** ao aplicarse con carácter previo á dedución de gastos.

De acordo co anterior, o concepto de rendimento neto do traballo que debe terse en conta para aplicar o citado límite debe ser o definido no artigo 19 da Lei do **IRPF** -incluíndo a minoración por aplicación da redución do artigo 18 da Lei do **IRPF**-, quedando, en consecuencia, o devandito rendimento minorado en todos os

gastos do artigo 19.2, incluído o gasto específico de 2000 euros da súa letra f).

d. Por familia numerosa, os contribuíntes que sexan un ascendente, ou un irmán orfo de pai e nai, que forme parte dunha familia numerosa conforme á Lei 40/2003, do 18 de novembro, de Protección ás Familias Numerosas.

Importante : o contribuínte deberá contar co título de familia numerosa ou, se é o caso, acreditar a condición de persoa con discapacidade do cónxuxe non separado legalmente, ascendente ou descendente de acordo co que se establece no [artigo 72 do Regulamento do IRPF](#).

Non obstante, debe terse en conta en relación co título de familia numerosa que a Resolución do [TEAC](#) do 24 de xuño de 2021, Reclamación número 00/00816/2021, recaída en recurso extraordinario de alzada para a unificación de criterio, fixou o criterio de que para poder aplicar a dedución por familia numerosa cómpre acreditar a concorrencia dos requisitos e condicións establecidas nos artigos 2 e 3 da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de Protección ás Familias Numerosas, por calquera medio de proba admisible en Dereito e non exclusivamente mediante o título oficial de familia numerosa ao que se refire o artigo 5.1 desta última lei.

e. Por ser un ascendente con dous fillos e cumprir todas e cada unha das seguintes condicións:

- **Estar separado legalmente, ou sen vínculo matrimonial,**
- **Non ter dereito a percibir anualidades por alimentos polos fillos,**

Aos efectos establecidos no artigo 81 bis da Lei do [IRPF](#), o dereito a percibir alimentos esixe unha resolución xudicial que así determino. Non obstante, debe terse en conta que, a partir das modificacións introducidas pola Lei 15/2015, do 2 de xullo, da Xurisdición Voluntaria, á resolución xudicial de divorcio equipásese o acordo do cónxuxes mediante a formulación dun convenio regulador ante o secretario xudicial ou en escritura pública ante Notario.

Esta dedución será aplicable aos ascendentes separados legalmente, ou sen vínculo matrimonial con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos nos supostos en que **quede probado que non perciben eses alimentos** a pesar de estar recoñecidos por sentenza xudicial. Véxase ao respecto a Sentenza do Tribunal Supremo núm. 1.368/2022, do 25 de outubro (Sala do Contencioso), recaída no recurso de casación núm. 6568/2020 ([ROJ](#): STS 3926/2022).

- **Ter dereito polos fillos á totalidade do [mínimo por descendentes](#)** previstos no artigo 58 da Lei do [IRPF](#).

Os contribuíntes **separados legalmente** con dous fillos sen dereito a anualidades por alimentos, teñen dereito á totalidade do mínimo cando teñan atribuída a garda e custodia dos fillos en exclusiva. Polo tanto, a diferenza do anterior, cando a garda e custodia sexa compartida o mínimo por descendente ratearase entre ambos os dous pais e non se terá dereito a aplicar esta dedución.

Pola súa banda os ascendentes **sen vínculo matrimonial** con dous fillos sen dereito a anualidades por alimentos, terán dereito a aplicar a totalidade do mínimo cando non haxa convivencia co outro proxenitor e ambos os dous fillos convivan única e exclusivamente cun ascendente.

Contía máxima das deducións

- **Dedución por descendentes con discapacidade a cargo**

Ata **1.200 euros anuais** por cada descendente con discapacidade con dereito á aplicación do mínimo por descendentes

- **Dedución por ascendentes con discapacidade a cargo**

Ata **1.200 euros anuais** por cada ascendente con discapacidade con dereito á aplicación do mínimo por ascendentes.

- **Dedución por cónxuxe con discapacidade a cargo**

Ata **1.200 euros anuais** polo cónxuxe non separado legalmente con discapacidade, sempre que non teña rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros nin xere o dereito ás deducións anteriores por descendentes ou ascendentes con discapacidade.

- **Dedución por familia numerosa**

- Ata **1.200 euros anuais** por ser un ascendente, ou un irmán orfo de pai e nai, que forme parte dunha **familia numerosa de categoría xeral** conforme á Lei 40/2003, do 18 de novembro, de Protección ás Familias Numerosas.
- Este importe incrementarase nun 100 por 100, é dicir, ata **2.400 euros anuais** no caso de **familia numerosa de categoría especial** conforme á Lei 40/2003, do 18 de novembro, de Protección ás Familias Numerosas.
- A contía da dedución a que se refiren os puntos anteriores (1.200 euros ou 2.400 euros), **incrementarase ata en 600 euros anuais adicionais por cada un dos fillos que formen parte da familia numerosa que exceda do número mínimo de fillo s** esixido para que a devandita familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral ou especial, segundo corresponda.

- **Dedución por ascendente separado legalmente, ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos**

Ata **1.200 euros anuais** por ser un ascendente separado legalmente, ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos e polos que teña dereito á totalidade do mínimo por descendentes.

Rateo, cálculo do importe e límite das deducións

Rateo

Cando dous ou máis contribuíntes teñan dereito á aplicación dalgunha das anteriores deducións respecto dun mesmo descendente, ascendente ou familia numerosa, o seu importe ratearase entre eles por partes iguais, sen prexuízo da solicitude de aboamento

anticipado á que máis adiante referímosnos.

Cálculo do importe

As deducións aplícanse, para cada contribuínte con dereito ás mesmas, **proporcionalmente ao número de meses** en que se cumpran de forma simultánea os requisitos previstos para aplicara.

Para os efectos do cómputo do número de meses para o cálculo do importe da dedución a que se refire o apartado anterior teran en contase as **seguintes regras**:

- a. A determinación da condición de familia numerosa, do estado civil do contribuínte, do número de fillos que exceda do número mínimo de fillos esixidos para que a familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral ou especial e da situación de discapacidade realizárase de acordo coa súa situación o **último día de cada mes**.

No mesmo sentido, se se produce o cesamento da discapacidade, a caducidade do título de familia numerosa, a disolución do matrimonio (sendo o cónxuxe con discapacidade) con efectos desde o último día do mes, non se terá dereito a aplicar a dedución correspondente por ese mes.

Por último, no caso de que se produza o falecemento da persoa que orixina o dereito á dedución, ou o falecemento do contribuínte, tendo en conta de que debe terse en conta a situación existente no último día do mes non se terá dereito á aplicación da dedución por ese mes.

- b. Para contribuíntes que realicen unha actividade por conta propia ou allea, o requisito de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou Mutualidade entenderase cumprido cando esta situación se produza en **calquera día do mes**.
- c. Para contribuíntes que perciban as prestacións contributivas e asistenciais do sistema de protección do desemprego, pensións da Seguridade Social ou Clases Pasivas e prestacións análogas ás anteriores, o requisito de percibir as citadas prestacións entenderase cumprido cando tales prestacións percíbanse **en calquera día do mes**, e **non será aplicable o requisito de alta** no réxime correspondente da Seguridade Social ou Mutualidade.

Límite das deducións

A. En xeral:

No caso dos contribuíntes que realicen unha **actividade por conta propia ou allea** pola que estean dados de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade, o **límite** para cada unha das deducións será o **importe das cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades** de carácter alternativo reportadas en cada período impositivo con posterioridade ao momento en que se cumpran os requisitos previstos para a súa aplicación. Porén, no período impositivo en que se produza a situación que orixina a finalización do dereito á dedución (fin da discapacidade, falecemento do descendente ou do

ascendente, caducidade do título de familia numerosa, disolución do matrimonio) só deben terse en conta as cotizacións á Seguridade Social reportada durante o período en que se ten dereito a aplicar a dedución e non as de todo o ano.

Con esta finalidade tera en contase de forma conxunta, tanto o número de meses en que se cumpran de forma simultánea os requisitos previstos para a súa aplicación como as cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades correspondentes a todos os contribuíntes que tivesen dereito á dedución.

Atención: para os efectos do cálculo deste límite computaranse as cotizacións e cotas polos seus importes íntegros, sen tomar en consideración as bonificacións que puidesen corresponder.

B. Regras especiais:

- Se o contribuínte tivese dereito á dedución respecto de varios ascendentes ou descendentes con discapacidade, **o citado límite aplicarase de forma independente respecto de cada un deles**.
- **En caso de familias numerosas de categoría especial, o incremento nun 100 por 100 da dedución (1.200 euros) non se terá en conta para os efectos do citado límite.**
- **Tampouco se terá en conta para os efectos do citado límite o incremento de ata en 600 euros anuais por cada un dos fillos** que formen parte da familia numerosa **que exceda do número mínimo de fillo** s esixido para que a devandita familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral ou especial.

C. Excluídos do Límite:

Aos contribuíntes que perciban as prestacións contributivas e asistenciais do **sistema de protección do desemprego, pensións** da Seguridade Social ou Clases Pasivas e **prestacións análogas** ás anteriores, **non lles resulta de aplicación o límite anterior** do importe das cotizacións e cotas satisfeitas á Seguridade Social e Mutualidades de carácter alternativo reportadas en cada período impositivo **nin, no caso de que se cedese ao seu favor o dereito á dedución**, teran en contase de forma conxunta as cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades correspondentes a todos os contribuíntes que tivesen dereito á dedución.

Incompatibilidades entre as deducións

- A dedución por cónxuxe non separado legalmente é incompatible coa dedución por descendentes e ascendentes con discapacidade con respecto á mesma persoa.
- A dedución por familia numerosa e a dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos son incompatibles entre si.

Aboamento anticipado das deducións

Supostos e requisitos

Os contribuíntes con dereito á aplicación destas deducións poderán solicitar á Axencia Estatal de Administración Tributaria o seu aboamento de forma anticipada nos seguintes supostos e con requisitos que se indican:

1. No caso dos contribuíntes que realicen unha **actividade por conta propia ou allea** pola que estean dados de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou mutualidade, **por cada un dos meses en que estean dados de alta na Seguridade Social ou Mutualidade e coticen os prazos mínimos** que a continuación indícanse:
 - a. Traballadores con contrato de traballo a xornada completa, en alta durante polo menos quince días de cada mes no Réxime Xeral ou nos Réximes especiais da Minaría do Carbón e dos Traballadores do Mar.
 - b. Traballadores con contrato de traballo a tempo parcial cuxa xornada laboral sexa de, polo menos, o 50 por 100 da xornada ordinaria na empresa, en cómputo mensual, e encóntrense en alta durante todo o mes nos réximes citados no parágrafo anterior.
 - c. No caso de traballadores por conta allea en alta no Sistema Especial para Traballadores por Conta Allea Agraria incluída no Réxime Xeral da Seguridade Social cando se optase por bases diarias de cotización, que realicen, polo menos, dez xornadas reais no devandito período.
 - d. Traballadores incluídos nos restantes Réximes Especiais da Seguridade Social non citados nos parágrafos anteriores ou mutualistas das respectivas mutualidades alternativas á Seguridade Social que se encontren en alta durante quince días no mes.
2. No caso dos contribuíntes que perciban as prestacións contributivas e asistenciais do **sistema de protección do desemprego, pensións** da Seguridade Social ou Clases Pasivas e **prestacións análogas** ás anteriores, **por cada un dos meses en que se perciban tales prestacións**.

O Servizo Público de Emprego Estatal, a Seguridade Social, e as mutualidades de previsión social alternativas ás da Seguridade Social e calquera outro organismo que aboan as prestacións e pensións estarán obrigados a subministrar por vía electrónica á Axencia Estatal de Administración Tributaria durante os dez primeiros días de cada mes os datos das persoas ás que satisfíxesen as citadas prestacións ou pensións durante o mes anterior.
3. Para o aboamento anticipado da **dedución por cónxuxe non separado legalmente**, a contía **das rendas anuais a tomar en consideración** serán as correspondentes ao último período impositivo cuxo prazo de presentación de autoliquidación finalizase ao inicio do exercicio en que se solicita o seu aboamento anticipado.

Solicitude de aboamento anticipado e a súa tramitación

A tramitación do aboamento anticipado efectuarase de acordo co seguinte procedemento:

1. Presentación da solicitude para o aboamento anticipado

Poderá presentarse a solicitude de aboamento anticipado a partir do momento en que, cumpríndose os requisitos e condicións establecidas para o dereito á súa percepción, o contribuínte opte pola modalidade de aboamento anticipado da mesma.

A solicitude axustarase ao modelo 143 aprobado pola Orde HAP/2486/2014, do 29 de decembro (BOE do 31 de decembro), modificada por Ordénalas HAP/410/2015, do 11 de marzo (BOE do 12 de marzo) e HAC/763/2018, do 10 de xullo (BOE do 18 de xullo), debendose cubrir os datos do devandito modelo que correspondan á modalidade de dedución que se estea solicitando.

A Orde HAC/763/2018, do 10 de xullo, modificou, para as solicitudes do aboamento anticipado das deducións por familia numerosa e persoas con discapacidade a cargo presentadas a partir do 1 de agosto de 2018, o modelo 143 para introducir a nova dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade.

Porén, con respecto ao incremento da dedución por familia numerosa por cada un dos fillos que formen parte da familia numerosa, que exceda do número mínimo de fillos esixidos para que os devanditos familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral ou especial, non se inclúe ningunha modificación no apartado "Dedución por familia numerosa" do modelo 143 xa que, coa información de que dispón, será a propia Axencia Tributaria a que calcule e aboe directamente o citado incremento aos contribuíntes que, tendo dereito, soliciten o aboamento anticipado desta dedución, sen que cumpra que se achegue información adicional.

Unha vez presentada a solicitude de aboamento anticipado, non será preciso reiterar a mesma durante todo o período en que se teña dereito ao aboamento anticipado da dedución, agás para comunicar as variacións sobrevidas posteriormente.

Presentarase unha solicitude por cada dedución á que se poida ter dereito e, no caso da dedución por ascendentes ou descendentes con discapacidade a cargo, respecto de cada ascendente ou descendente que de dereito á dedución.

2. Modalidades de solicitude de aboamento anticipado e a súa tramitación

A solicitude poderase presentar utilizando unha das dúas modalidades seguintes:

a. Modalidade individual.

Presentarase unha solicitude por cada contribuínte con dereito a dedución.

Neste tipo de solicitude aboarase ao solicitante a cantidade que resulte de dividir o importe que proceda entre o número de contribuíntes con dereito á aplicación do mínimo respecto do mesmo descendente ou ascendente con discapacidade, ou entre o número de ascendentes ou irmáns orfos de pai e nai que formen parte da mesma familia numerosa, segundo a modalidade de dedución de que se trate.

O importe do aboamento mensual da dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade será de 100 euros e a solicitude sempre será individual, correspondendo a un só contribuínte.

b. Modalidade colectiva.

A solicitude presentarase por todos os contribuíntes que puidesen ter dereito á dedución respecto dun mesmo descendente, ascendente ou familia numerosa.

Neste tipo de solicitude deberase designar como primeiro solicitante a un contribuínte que cumpra, no momento de presentar a solicitude, os requisitos previstos para a aplicación da dedución que corresponda.

O aboamento anticipado efectuarase mensualmente sen rateo algún, por importe de **100 euros** por cada descendente, ascendente ou familia numerosa. O devandito importe será de **200 euros** se se trata dunha familia numerosa de categoría especial. Nos supostos de familia numerosa, o devandito importe incrementarase en **50 euros** mensuais por cada un dos fillos que formen parte da familia numerosa, **que exceda** do número mínimo de fillos esixidos para que os devanditos familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral ou especial, segundo corresponda.

Cada mes de xaneiro poderase modificar a modalidade de solicitude respecto de cada unha das deducións.

Os solicitantes, o cónxuxe non separado legalmente con discapacidade e os descendentes ou ascendentes con discapacidade que se relacionen na solicitude, deberán dispor de número de identificación fiscal.

3. Resolución

A Axencia Estatal de Administración Tributaria, á vista da solicitude recibida, e dos datos que constan no seu poder, se considera procedente a solicitude aboará de oficio de forma anticipada e a conta o importe de cada dedución ao solicitante.

No suposto de que non procedese o aboamento anticipado da dedución, a Axencia Estatal de Administración Tributaria procederá a ditar resolución expresa que será notificada ao interesado. O acordo que denegue a solicitude terá que ser en todo caso motivado.

4. Cobramento

O aboamento das deducións de forma anticipada efectuarase mensualmente pola Axencia Estatal de Administración Tributaria, mediante transferencia bancaria, polo importe que corresponda en función de se é unha solicitude individual ou colectiva e dos meses en que se cumpran as condicións. O ministro de Facenda (na actualidade, ministra de Facenda), poderá autorizar o aboamento por cheque cruzado ou nominativo cando concorran circunstancias que o xustifiquen.

Comunicación de variacións que afecte ao aboamento anticipado

Os contribuíntes con dereito ao aboamento anticipado das devanditas deducións virán obrigados a comunicar á Administración tributaria as variacións que afecten ao seu aboamento anticipado, así como cando, por algunha causa ou circunstancia sobrevida, incumpran algún dos requisitos para a súa percepción.

A comunicación das devanditas variacións deberá facerse no prazo dos quince días naturais seguintes a aquel en que se producise a variación ou incumprimento dos requisitos, utilizando o modelo 143.

Regularización pola percepción do importe do aboamento anticipado de forma indebida, total ou parcialmente

Deben distinguirse dous supostos:

• Contribuíntes non obrigados a declarar

Os contribuíntes non obrigados a presentar declaración polo IRPE deberán regularizar a súa situación tributaria cando o importe percibido por cada unha das deducións por familia numerosa, por persoas con discapacidade ou por ascendentes con dous fillos non se corresponda co do seu aboamento anticipado, mediante o ingreso das cantidades percibidas en exceso. Para iso deben presentar o modelo 122 no prazo comprendido entre a data en que os pagamentos anticipados se percibisen de forma indebida ata que finalice o prazo para a presentación da declaración do IRPE correspondente ao exercicio en que se percibise o pagamento anticipado de forma indebida.

Atención: véxase a Orde HFP/105/2017, do 6 de febreiro, pola que se aproba o modelo 122 "Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas. Deducións por familia numerosa, por persoas con discapacidade a cargo ou por ascendente con dous fillos separados legalmente ou sen vínculo matrimonial. Regularización do dereito á dedución por contribuíntes non obrigados a presentar declaración" (BOE do 10 de outubro).

• Contribuíntes obrigados a declarar

No caso de contribuíntes obrigados a declarar que percibisen o importe do aboamento anticipado de forma indebida, total ou parcialmente, deberán proceder a regularizar a súa situación na declaración do IRPE correspondente ao exercicio en que se percibise o aboamento anticipado indebidamente.

Cesión do dereito á dedución

En que consiste

Cando dous ou máis contribuíntes teñan dereito á aplicación dalgunha das deducións respecto dun mesmo descendente, ascendente ou familia numerosa, poderá ceder o dereito á dedución a un deles .

Considérase que **non existe transmisión lucrativa** a efectos fiscais por esta cesión.

Supostos en que se entende cedido o dereito a favor doutro contribuínte

Enténdese cedido o dereito nos seguintes casos:

- Cando dous ou máis contribuíntes teñan dereito á aplicación dalgunha das deducións e presentasen unha solicitude de aboamento anticipado de forma colectiva, entenderase cedido o dereito á dedución a favor do primeiro solicitante, quen deberá consignar na declaración do IRPF o importe da dedución e a totalidade do pagamento anticipado percibido.
- Nos restantes casos, entenderase cedido o dereito á dedución en favor do contribuínte que aplique a dedución na súa declaración, debendo constar esta circunstancia na declaración de todos os contribuíntes que tivesen dereito á dedución, non sendo que o cedente **sexa un non obrigado a declarar**, en cuxo caso tal cesión efectuarase mediante a presentación do modelo 121 que deberá presentarse no prazo establecido en cada exercicio para a presentación da declaración do IRPF.

Véxase ao respecto a Orde HFP/105/2017, do 6 de febreiro, pola que se aproba o modelo 121 "Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas. Deducións por familia numerosa ou por persoas con discapacidade a cargo. Comunicación da cesión do dereito á dedución por contribuíntes non obrigados a presentar declaración" (BOE do 10 de febreiro).

Atención: no caso de cesión do dereito a favor doutro contribuínte este deberase indicar na declaración, dentro da dedución que corresponda, que lle cederon o dereito á dedución e se é o caso o NIF do cedente.

Regras especiais para o cálculo da dedución cando se ceda o dereito

Cando se leve a cabo a cesión, para os efectos do cálculo da dedución, aplicaranse as seguintes regras especiais:

- a. O importe da dedución non se rateará entre eles, senón que se aplicará integramente polo contribuínte en cuxo favor se cedese a dedución.
- b. Computaranse os meses en que calquera dos contribuíntes que tivesen dereito á dedución cumpra os requisitos.
- c. Terán en contase de forma conxunta as cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades correspondentes a todos os contribuíntes que tivesen dereito á dedución.
- d. Os importes que, se é o caso, percíbísen se anticipadamente, consideraranse obtidos polo contribuínte en cuxo favor se cedese a dedución.

Aplicación das deducións na declaración do IRPF

As deducións minoran a cota diferencial, con independencia de que a devandita cota diferencial resulte positiva ou negativa. En consecuencia, o importe das deducións que proceda aplicar deberá facerse constar na declaración do exercicio no apartado correspondente a "Cota diferencial e resultado da declaración", do modelo de declaración, recadros **[0623]** para a dedución por descendentes con discapacidade a cargo, **[0636]** para a dedución por ascendentes con discapacidade a cargo, **[0248]** para a dedución por cónxuxe

non separado legalmente con discapacidade, **[0660]** para a dedución por familia numerosa e **[0662]** para a dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos.

Importante: os descendentes ou ascendentes e o cónxuxe non separado legalmente con discapacidade que se relacionen nas deducións por persoas con discapacidade a cargo deberán dispor de NIE.

Os contribuíntes a quen, por habero solicitado no seu momento, a Axencia Tributaria satisfíxese cantidades mensuais en concepto de aboamento anticipado, deberán consignar a suma destas, en función da dedución que corresponda, nos recadros **[0624]** (dedución por descendentes con discapacidade a cargo), **[0637]** (dedución por ascendentes con discapacidade a cargo), **[0249]** (dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade a cargo) **[0661]** (dedución por familia numerosa) e **[0663]** (dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos) da declaración.

Así mesmo, cando se cobrase cantidades anticipadamente e o contribuínte, no caso de persoas con discapacidade a cargo, non teña dereito ao mínimo por descendentes ou por ascendentes, deberá regularizar tal situación na súa declaración polo IRPE consignando nos recadros **[0664]** ou **[0666]**, segundo corresponda, o importe cobrado que debe regularizar.

No suposto de contribuíntes **non obrigados a declarar**, tal regularización efectuarase mediante o ingreso das cantidades percibidas en exceso no lugar, forma e prazo que determine a ministra de Facenda.

Véxase ao respecto a Orde HFP/105/2017, do 6 de febreiro, pola que se aproba os modelos 121 e 122 (BOE do 10 de febreiro).

Importante: non serán esixibles xuros de mora pola percepción, a través do aboamento anticipado e por causa non imputable ao contribuínte, de cantidades superiores ás que correspondan polas deducións por familia numerosa ou por persoas con discapacidade a cargo.

Exemplos

Exemplo 1. Dedución por descendentes con discapacidade a cargo con aboamento anticipado

O matrimonio formado por don F.G.D, que percibe unha pensión de xubilación da Seguridade Social de 1.600 euros mensuais, e doa TV J conviven co seu fillo de 35 anos que teñen acreditado desde 1992 un grao de discapacidade do 33 por 100 e que percibe unha renda exenta.

Determinar o importe da dedución por descendentes con discapacidade a cargo correspondente ao exercicio 2024 sabendo que a cota diferencial da declaración conxunta do matrimonio ascende a 2.300 euros e que en xullo de 2024 solicitaron e percibiron de forma colectiva o pagamento anticipado da dedución.

Solución :

Nota previa: don F.G.D., cumpre os requisitos para aplicar a dedución ao ser pensionista e ter dereito ao mínimo por descendentes neste caso ao tratarse dun fillo con discapacidade calquera que sexa a súa idade, que convive co contribuínte e non teñen rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros, nin presenta declaración. Pola súa banda, Dona TV J non ten dereito á dedución ao non realizar ningún tipo dunha actividade por conta propia ou allea nin percibir prestacións como pensionista ou desempleado.

Cota diferencial: + 2.300

Dedución por descendente con discapacidade a cargo:

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses
- Importe da dedución = - 1.200
- Límite da dedución por fillo (1.200 euros) [\(1\)](#)

Aboamento anticipado:

- Número de meses que percibiu o aboamento anticipado: 6 meses [\(2\)](#)
- Importe do aboamento anticipado da dedución (6 meses x 100 euros) = + 600

Diferenza (1.200 - 600) = - 600

Resultado da declaración (2.300 - 600): 1.700 (a ingresar)

Notas ao exemplo:

(1) Ao tratarse dun contribuínte que percibe unha pensión da Seguridade Social non lles resulta de aplicación o límite do importe das cotizacións e cotas satisfeitas á Seguridade Social e Mutualidades que se establece para contribuíntes que realizan unha actividade por conta propia ou allea.

O límite será a contía anual da dedución 1.200 euros e na medida en que se cumpriu todo o ano os requisitos esixidos poderá deducir o seu importe íntegro. [Volver](#)

(2) Desde xullo a decembro recibiu 6 meses o aboamento anticipado por importe de 100 euros cada mes (600 euros). [Volver](#)

Exemplo 2. Dedución por ascendentes con discapacidade a cargo sen aboamento anticipado nin cesión do dereito

Don G.V.V de 77 anos, cun 45 por 100 de discapacidade, percibe unha pensión de xubilación de 6.500 euros anuais e non presenta declaración do IRPF.

Ten 2 fillos cos que convive ao longo do ano (6 meses con cada un). O primeiro deles , don P.V.P, traballo por conta allea de xaneiro a outubro de 2024 cunhas cotizacións á Seguridade Social de 1.400 euros. O segundo, don L.V.P traballo tamén por conta allea de xaneiro a maio de 2024 cumprindo o requisito do prazo mínimo de alta e cotizando 50 euros cada un dos meses e desde xuño a decembro 2024 estivo percibindo a prestación de desemprego.

A cota diferencial IRPE no ano 2024 foi para cada un dos irmáns-1.100 euros para don P.V.P e 250 para don L.V.P.

Determinar para cada un dos contribuíntes o importe da dedución por ascendentes con discapacidade a cargo correspondente ao exercicio 2024 e o resultado da súa declaración, tendo en conta que ningún solicitó o aboamento anticipado da dedución nin cedeu o seu dereito ao outro.

Solución :

A) Contribuínte don P.V.P

Cota diferencial: -1.100

Dedución por ascendente con discapacidade a cargo [\(1\)](#):

Número de meses de cumprimento dos requisitos: 10 meses

- Importe da dedución: -500
- Límite da dedución (500 euros)

Aboamento anticipado : 0

Resultado da declaración $(1.100 + 500) = -1.600$ (a devolver)

B) Contribuínte don L.V.P

Cota diferencial : + 250

Dedución por ascendente con discapacidade a cargo

Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses

- Importe da dedución = - 600
- Límite da dedución = 600 (durante todo o ano cúmprense todos os requisitos) [\(2\)](#)

Aboamento anticipado: 0

Resultado da declaración $(250 - 600) = -350$ (a devolver)

Notas ao exemplo :

(1) Ao ter os dous irmáns dereito á dedución, a contía desta ratearase entre eles por partes iguais (o ascendente convive 6 meses con cada un). O importe resultante $(1.200 / 2 = 600$ euros) aplícase por cada contribuínte con dereito á dedución proporcionalmente ao número de meses en que se cumpran de forma simultanea os requisitos previstos para aplicara (neste caso cumpre os requisitos de alta no réxime correspondente da Seguridade Social

e dereito ao mínimo por ascendente 10 meses).

Polo tanto, $600 \div 12 \text{ meses} \times 10 \text{ meses} = 500$ euros corresponden ao contribuínte deducir e este importe prevalece xa que o importe das cotizacións e cotas reportadas á Seguridade Social é superior (1.400 euros).

[Volver](#)

(2) O contribuínte ten dereito á metade da dedución (600 euros). O devandito importe debe aplicarlo proporcionalmente ao número de meses en que se cumpren de forma simultánea os requisitos. Neste caso cumpre durante todo o ano pois 5 meses estivo de alta na seguridade social e o resto percibiu prestación por desemprego. O importe mensual da devandita dedución será polo tanto de 50 euros ($600 \div 12$).

Hai que ter en conta que a cifra de 250 euros do importe total da devandita dedución (50×5 meses en que estivo traballando), ten como límite o importe das cotizacións e cotas reportadas á Seguridade Social ($50 \times 5 = 250$ euros). Como neste caso non se supera o devandito límite, o contribuínte poderá deducirse os 250 euros na súa totalidade. Mentres que con respecto aos 350 euros restantes da devandita dedución (50×7 meses percibindo a prestación por desemprego), o contribuínte tamén poderá deducir o devandito importe na súa totalidade, xa que, con respecto ás prestacións por desemprego percibido, non lles será de aplicación a devandita límite.

Polo tanto, o importe da dedución será: 250 euros polos meses estivo de alta na seguridade social (non supera o límite cotizacións á Seguridade Social) + 350 euros (polos meses en que percibiu a prestación por desemprego sen límite, con respecto ás cotizacións á Seguridade Social) = 600 [Volver](#)

Exemplo 3. Dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade a cargo con aboamento anticipado

Don T.F.P. de 85 anos percibe unha pensión de xubilación de 16.500 euros anuais. A súa muller dona A.P.A. de 82 anos, que ten un grao de discapacidade recoñecido do 85 por 100, obtivo no ano 2023 rendas, excluídas as exentas, por importe de 250 euros e no exercicio 2024 por 300 euros. Ambos os dous cónxuxes viven sos.

Determinar o importe da dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade correspondente exercicio 2024 e o resultado da súa declaración sabendo que a cota diferencial da declaración conxunta do matrimonio ascende a -1.300 euros e que Don T.F.P. solicitou o aboamento anticipado da dedución o 1 de outubro de 2024.

Solución :

Cota diferencial: - 1.300

Dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade a cargo. [\(1\)](#)

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses [\(2\)](#)
- Importe da dedución = -1.200
- Límite da dedución (1.200 euros)

Aboamento anticipado : [\(3\)](#)

- Número de meses que percibiu o aboamento anticipado: 3 meses
- Importe do aboamento anticipado da dedución ($3 \text{ meses} \times 100 \text{ euros}$) = +300

Diferenza ($1.200 - 300$) = -900

Resultado da declaración: $-(1.300 + 900) = -2.200$ (a devolver)

Notas ao exemplo

(1) Dona A.P.A. non obtivo no exercicio 2024 rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 euros nin xerou o dereito á dedución por ascendente con discapacidade ao non cumprir o requisito de convivencia con ningún dos seus fillos, Don T.F.P. ten dereito á dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade. [Volver](#)

(2) Na medida en que o importe total da devandita dedución (1.200 euros) aplícase proporcionalmente ao número de meses en que se cumpran os requisitos, o importe e límite neste caso é de 1.200 euros.

Por outra banda, ao tratarse dun pensionista, non lles resulta de aplicación o límite do importe das cotizacións e cotas satisfeitas á Seguridade Social e Mutualidades de carácter alternativo reportadas en cada período impositivo. [Volver](#)

(3) Para o aboamento anticipado da dedución por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade, segundo o artigo 60 bis do Regulamento do IRPE, a contía das rendas anuais a tomar en consideración serán as correspondentes ao último período impositivo cuxo prazo de presentación de autoliquidación finalizase ao inicio do exercicio en que se solicita o seu aboamento anticipado, isto é, as do exercicio 2023 que foron de 250 euros. Polo tanto, tendo dereito, o importe do aboamento mensual da dedución de forma anticipada por cónxuxe non separado legalmente con discapacidade será de 100 euros desde o mes en que presenta a solicitude (outubro) ata decembro, isto é, durante 3 meses de 2024. [Volver](#)

Exemplo 4. Dedución por familia numerosa con cesión do dereito e aboamento anticipado

Matrimonio formado don R.P.G. e dona M.G.B., ambos os dous traballaron en 2024. El como funcionario dun Ministerio, cun desconto por cotas á MUFACE por importe anual de 527 euros. Ela desenvolvendo unha actividade profesional pola que estivo dada de alta durante todos os meses do ano no Réxime Especial de traballadores autónomos e pola que cotizou por un importe anual de 2.100 euros.

O matrimonio ten catro fillos de 20, 18, 15 e 13 anos, respectivamente, dedicados en 2024 aos seus estudos e está en posesión do título de familia numerosa de categoría xeral.

Determinar o importe da dedución por familia numerosa correspondente exercicio 2024 e o resultado da súa declaración, tendo en conta que don R.P.G cedeu ao outro proxenitor o seu dereito á dedución, que solicitaron en marzo de forma colectiva o aboamento anticipado e que a cota diferencial IRPE de doa M.G.B. foi no ano 2024 de 300 euros.

Solución :

Declaración da contribuínte dona M.G.B.

Nota previa: don R.P.G. non deberá consignar nada na súa declaración de IRPE nos recadros relativos á dedución por familia numerosa por ceder o seu dereito no momento de solicitar o aboamento anticipado de forma colectiva.

Cota diferencial: + 300

Dedución familia numerosa

1. Por familia numerosa de categoría xeral: [\(1\)](#)

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses

- Importe da dedución = -1.200
- Límite da dedución (1.200 euros) [\(2\)](#)

2. Incremento polos fillos que, formando parte da familia numerosa, exceden do número mínimo de fillos esixidos para ser familia numerosa de categoría xeral:

- Número de fillos que exceden do mínimo: 1 fillo [\(3\)](#)
- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses
- Incremento da dedución = -600 [\(4\)](#)

3. Total dedución por familia numerosa $(1.200 + 600) = -1.800$

Aboamento anticipado

1. Por familia numerosa de categoría xeral: [\(5\)](#)

- Número de meses que percibiu o aboamento anticipado: 10 meses
- Importe do aboamento anticipado da dedución $(10 \text{ meses} \times 100 \text{ euros}) = +1.000$

2. Incremento polos fillos que, formando parte da familia numerosa, exceden do número mínimo de fillos esixidos para ser familia numerosa de categoría xeral: [\(6\)](#)

- Número de meses que percibiu o aboamento anticipado: 10 meses
- Importe do aboamento anticipado da dedución $(10 \text{ meses} \times 50 \text{ euros}) = +500$

3. Total aboamento anticipado $(1000 + 500) = -1.500$

Diferenza (dedución 1.800 - aboamento anticipado 1.500) = -300

Resultado da declaración $(300 - 300) = 0$

Notas ao exemplo:

(1) Como consecuencia da cesión computaranse os meses en que calquera dos contribuíntes que tivesen dereito á dedución cumpra os requisitos (neste caso 12 meses) e doa M.G.B. aplicase integramente na súa declaración de [IRPE](#) de 2024 o importe da dedución que corresponda e a totalidade do pagamento anticipado percibido. [Volver](#)

(2) Ao haber cesión teñen en cónctase de forma conxunta as cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades correspondentes aos dous proxenitores $(2.100 + 527 = 2.627)$. Ao ser superior o importe das cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e á MUFACE a contía máxima da dedución prevalece esta última. [Volver](#)

(3) De acordo co artigo 2 da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de Protección ás Familias Numerosas, neste caso, o mínimo de fillos esixidos para ser familia numerosa de categoría xeral son 3. Ao ter 4 fillos que formaron parte da familia numerosa durante 2024, o exceso será de 1 fillo. [Volver](#)

(4) Na medida en que o importe total da devandita dedución (ata 600 euros por cada un dos fillos) aplícase proporcionalmente ao número de meses en que se cumpran os requisitos, o importe e límite neste caso é de 600 euros.

Por outra banda, este incremento, como establece o artigo 81 bis da Lei do [IRPE](#) non se terá en conta para os efectos do límite do importe das cotizacións e cotas satisfeitas á Seguridade Social e Mutualidades de carácter alternativo reportadas en cada período impositivo. [Volver](#)

(5) Percibiuse o pagamento anticipado desde marzo a decembro (1.000 euros). Este importe considerárase obtido polo contribuínte en cuxo favor se cedese a dedución. [Volver](#)

(6) Para o aboamento anticipado do incremento, ao tratarse neste caso dunha solicitude colectiva, a dedución anticipada incrementouse en 50 euros mensuais polo fillo que excede do número mínimo de fillos esixidos para que os devanditos familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral.

Sinalar, ademais, que conforme expón a Orde HAC/763/2018, do 10 de xullo (BOE do 18 de xullo), ao ter en conta a información de que dispón a Axencia Tributaria en virtude do que se dispón no artigo 60 bis.6 do Regulamento do IRPE, non cumprirá que os contribuíntes que soliciten o aboamento do pagamento anticipado da dedución por familia numerosa, acheguen información adicional, xa que a Axencia Tributaria será a que calcule o incremento desta dedución que corresponda por cada fillo que excede do número mínimo de fillos esixidos para que os devanditos familia adquirise a condición de familia numerosa de categoría xeral ou especial e proceda, canda o importe da dedución por familia numerosa, ao seu aboamento anticipado. [Volver](#)

Exemplo 5. Dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos

Dona M.B.A. divorciada con dous fillos cuxa garda e custodia ten atribuída. Un dos fillos ten unha discapacidade do 33 por 100. O outro proxenitor non está obrigado a satisfacer anualidades por alimentos a favor dos fillos.

Determinar o importe da dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos e o resultado da declaración tendo en conta que dona M.B.A. recibiu unha prestación ata outubro de 2024 e un subsidio por desemprego os meses de novembro e decembro de 2024, que a súa cota diferencial é de -400 euros e que solicitou o aboamento anticipado que lle correspondía desde xaneiro.

Solución :

Nota previa : no presente exemplo cúmprense tanto os requisitos para aplicar a dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos como os requisitos para aplicar a dedución por familia numerosa xa que de acordo co establecido polo artigo 2 da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de Protección ás Familias Numerosas xa equipase a familia numerosa a constituída por un ascendente con dous fillos, en que un deles teña como neste caso unha discapacidade. O contribuínte debe optar por aplicar unha ou outra dedución, pero non as dous. Neste caso conforme ao enunciado do exemplo opta por aplicar a dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos.

Agora ben, ao existir un descendente con discapacidade polo que Dona M.B.A teñen dereito á totalidade do mínimo por descendentes ademais da dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos, pode aplicar tamén a dedución por descendentes con discapacidade a cargo (ambas as dúas deducións son compatibles entre si).

Cota diferencial = -400

A) Dedución por ascendente, separado legalmente ou sen vínculo matrimonial, con dous fillos sen dereito a percibir anualidades por alimentos:

- **Importe da dedución**

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses
- Importe da dedución (12 meses x 100 euros) = -1.200
- Límite da dedución (1.200 euros) [\(1\)](#)

• **Aboamento anticipado:**

- Número de meses que percibiu o aboamento anticipado: 12 meses [\(2\)](#)
- Importe do aboamento anticipado da dedución (12 meses x 100 euros) = +1.200

• **Diferenza** (1.200 - 1.200) = 0

B) Dedución por descendente con discapacidade a cargo:

• **Importe da dedución**

- Número de meses de cumprimento dos requisitos: 12 meses
- Importe da dedución (12 meses x 100 euros) = -1.200
- Límite da dedución por fillo (1.200 euros) [\(1\)](#)

• **Aboamento anticipado :**

- Número de meses que percibiu o aboamento anticipado: 12 meses [\(2\)](#)
- Importe do aboamento anticipado da dedución (12 meses x 100 euros) = +1.200

• **Diferenza:** (Dedución 1.200 - Aboamento anticipado 1.200) = 0

Resultado da declaración : -400 (a devolver)

Notas ao exemplo:

(1) Ao tratarse dun contribuínte que percibe unha prestación de asistencia (xaneiro a outubro) e outra por desemprego (novembro e decembro), non lle resulta de aplicación o límite do importe das cotizacións e cotas satisfeitas á Seguridade Social e Mutualidades que se establece para os contribuíntes que realizan unha actividade por conta propia ou allea.

O límite será a contía anual da dedución 1.200 euros e na medida en que se cumpriu todo o ano os requisitos esixidos poderá deducir o seu importe íntegro. [\(volver ao a\)](#) [\(volver ao b\)](#)

(2) Desde xaneiro a decembro recibiu 12 meses o aboamento anticipado por importe de 100 euros cada mes (1.200 euros). [\(volver ao a\)](#) [\(volver ao b\)](#)

Importe do IRPF que corresponde á Comunidade Autónoma de residencia do contribuínte no exercicio 2024

Desde o 1 de xaneiro de 2009, a cesión parcial do IRPF ten como límite máximo o 50 por 100 do rendemento producido no territorio de cada Comunidade Autónoma, de acordo co que se establece na Lei Orgánica 8/1980, do 22 de setembro, de Financiamento das Comunidades Autónomas (LOFCA), modificada, por última vez, pola Lei Orgánica 9/2022, do 28 de xullo (BOE do 29 de xullo).

A determinación do importe do IRPF que corresponde á Comunidade Autónoma de residencia do contribuínte no exercicio 2024 permite dar cumprimento ao que se dispón no artigo 46 da Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e modifícanse determinadas normas tributarias (BOE do 19 de decembro), relativo á necesidade de que os modelos de declaración do IRPF permitan facer visible o carácter cedido deste imposto.

Para tal fin, os contribuíntes, con excepción de que no exercicio 2024 tivesen a súa residencia habitual no estranxeiro ou nas Cidades con Estatuto de Autonomía de Ceuta ou Melilla, cubrirán o apartado "N" da declaración para determinar o importe do IRPF que corresponde á súa Comunidade Autónoma de residencia.

A determinación deste importe realizarase conforme ás seguintes operacións:

(+) Cota líquida autonómica incrementada, recadro [0586]

(-) O 50 por 100 dos importes correspondentes a:

- Dedución por dobre imposición internacional, por razón das rendas obtidas e gravadas no estranxeiro, recadro [0588].
- Dedución por dobre imposición internacional nos supostos de aplicación do réxime de transparencia fiscal internacional, recadro [0589].
- Dedución por dobre imposición nos supostos do réxime de imputación de rendas derivadas da cesión de dereitos de imaxe, recadro [0590].

(=) Importe do IRPF que corresponde á Comunidade Autónoma de residencia do contribuínte.

Regularización de situacións tributarias: a autoliquidación rectificativa

A. En xeral

Normativa: art. 67 bis Regulamento IRPE

Novidade 2024: a partir do 14 de marzo, data de aprobación da Orde HAC/242/2025, do 13 de marzo, pola que se aproban os modelos de declaración do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e do Imposto sobre o Patrimonio, exercicio 2024, establécese, no ámbito do IRPE, a aplicación efectiva da autoliquidación rectificativa **como sistema único para a corrección** de autoliquidacións, en substitución do actual sistema dual de autoliquidación complementaria e solicitude de rectificación. Este novo sistema de rectificación configúrase como o procedemento xeral de modificación de declaracións de IRPE correspondente ao período impositivo 2024. Malia o anterior, o tradicional procedemento de solicitude de rectificación de autoliquidacións mántense nas condicións establecidas no artigo 67 bis do Regulamento de IRPE na redacción dada polo Real decreto 1074/2017, do 29 de decembro, que se aplicará para a corrección de erros de autoliquidacións de IRPE correspondente a 2023 e exercicios anteriores.

Como **regra xeral**, para rectificar, completar ou modificar as autoliquidacións presentadas de IRPE 2024, os contribuíntes deberán presentar unha autoliquidación rectificativa, con independencia do resultado da mesma, utilizando para estes fins o modelo de declaración de IRPE.

Véxase para estes fins, a continuación, o apartado “Contido”.

Como **excepción**, cando o motivo da rectificación da autoliquidación sexa exclusivamente a eventual vulneración pola norma aplicada na autoliquidación previa dos preceptos doutra norma de rango superior legal, constitucional, de Dereito da Unión Europea ou dun Tratado ou Convenio internacional poderase instar a rectificación a través do procedemento previsto no artigo 120.3 da LGT, e desenvolvido nos artigos 126 a 128 do RGAT, ou ben presentar unha autoliquidación rectificativa.

No caso en que proceda instar o devandito procedemento pode consultar as [fases](#) do mesmo no Manual de Renda 2023 ou do exercicio a que se refira a modificación correspondente.

Agora ben, se este motivo concorrese con outros de distinta natureza, por estes últimos o obrigado tributario deberá presentar unha autoliquidación rectificativa.

Teñase en conta que as autoliquidacións rectificativas **non permitirán a presentación de documentación adxunta**.

Prazo de presentación

A autoliquidación rectificativa dunha autoliquidación previa de 2024 poderase presentar tanto dentro coma fóra do prazo de presentación da autoliquidación, pero sempre **antes de que prescribise** o dereito da Administración para determinar a débeda tributaria mediante liquidación ou o dereito a solicitar a devolución que, se é o caso, proceda. Cando se presente fóra do prazo de declaración terá o carácter de extemporánea.

Contido

A autoliquidación rectificativa presentárase a través do modelo 100, de declaración do IRPE, en que o contribuínte deberá indicar expresamente que se trata dunha autoliquidación rectificativa doutra autoliquidación anterior de 2024 correspondente ao mesmo concepto, exercicio (2024) e período, marcando cunha X o recadro [103].

No devandito suposto, ademais, deberá consignar o Número de xustificante da autoliquidación cuxa rectificación se solicita no recadro [104].

Así mesmo, deberá indicar o motivo da presentación da autoliquidación rectificativa de que se trate, de xeito que:

- Cando da autoliquidación rectificativa resulte un importe a ingresar, o contribuínte deberá seleccionar o motivo de presentación da mesma (recadros [108] a [121]) da declaración.
- Cando o motivo da autoliquidación rectificativa sexa un distinto dos comprendidos nos recadros [108] a [121], o contribuínte deberá indicalo marcando o recadro [107].

Con esta finalidade, á autoliquidación rectificativa incorporaranse os datos incluídos na autoliquidación presentada con anterioridade que non sexan obxecto de modificación, os que sexan obxecto de modificación e os de nova inclusión.

Nos casos en que o motivo de presentación dunha autoliquidación rectificativa sexa unha discrepancia de criterio administrativo, o contribuínte deberá indicalo marcando o recadro [122], incluída na páxina 3 do modelo 100, consignando ademais o importe que considere correcto no recadro que corresponda do modelo sempre que sexa posible. Cando o axuste a través dos restantes recadros do modelo non sexa posible, poderase cubrir o recadro [0669], cuxo importe sera tido en conta no cálculo do resultado da declaración (recadro [0670]).

O recadro de discrepancia de criterio administrativo comprenderá os supostos en que, **non existindo vulneración de norma de rango superior**, exista discrepancia na interpretación da mesma.

Importante : a formalización do citado recadro [0669] terá carácter excepcional; só se efectuará cando, existindo discrepancia de criterio administrativo, non sexa posible realizar a modificación de que se trate a través dos restantes recadros do modelo de declaración.

Efectos

Con carácter xeral, coa presentación da autoliquidación rectificativa entenderase emendado o erro.

En particular:

- Cando da modificación efectuada **resulte un importe a ingresar superior** ao da autoliquidación anterior **ou unha cantidade a devolver inferior** á anteriormente autoliquidada, aplicarase o réxime establecido para as autoliquidacións complementarias no artigo 122.2 da LGT e 119 do RGAT.

Polo tanto, deste xeito corríxanse os erros ou omisións padecidas en declaracións xa presentadas que motivasen a realización dun ingreso inferior ao que legalmente correspondese ou a realización dunha devolución superior á procedente. E, así mesmo, deberanse regularizar aquelas situacións ou circunstancias sobrevidas que motiven a perda do dereito a unha exención, dedución ou incentivo fiscal xa aplicada nunha declaración anterior.

Non obstante, a perda do dereito a determinadas deducións, tal e como se comentou neste mesmo Capítulo no epígrafe "[Incremento das cotas líquidas, estatal e autonómica, por perda do dereito a deducións de exercicios anteriores](#)", debe regularizarse na autoliquidación do exercicio en que se producise o incumprimento dalgún dos requisitos esixidos para a consolidación do dereito ás devanditas deducións. Polo tanto, se a citada autoliquidación fóra de períodos impositivos anteriores a 2024, procederase utilizando o sistema anterior, de acordo co artigo 67 bis do Regulamento do IRPE, na redacción dada polo Real decreto 1074/2017, do 29 de decembro, que se aplicará para a corrección de erros de autoliquidacións de IRPE correspondente a 2023 e exercicios anteriores (véxase para estes fins, por exemplo, o apartado relativo á "[Regularización de situacións tributarias](#)" do Manual de IRPE 2023).

Importante: o ingreso das autoliquidacións rectificativas nunca poderá fraccionarse en dous prazos.

Nestes supostos, o contribuínte terá que indicar un motivo de entre os contemplados nos recadros [108] a [121], ou se é o caso [122], que se detallarán no apartado denominado "[Suposto específicos de IRPE](#)".

- Cando da autoliquidación rectificativa **resultase unha cantidade a devolver**, coa presentación da devandita autoliquidación iniciárase o procedemento de devolución previsto nos artigos 124 a 127 da LGT. Polo tanto:
 - O prazo para efectuar a devolución será de seis meses desde a finalización do prazo regulamentario para a presentación da autoliquidación (en xeral, o 30 de xuño) ou desde a presentación da autoliquidación rectificativa se aquel finalizase.

No referente ao prazo de resolución, teñanse en conta as recentes Sentenzas do Tribunal Supremo núms. 275/2022, do 4 de marzo (ROJ: STS 1040/2022) e 888/2024, do 23 de maio (ROJ: STS 2851/2024) en que fixa como criterio interpretativo que, nos casos en que transcorrido o prazo de seis meses non se ditase resolución acerca da solicitude de devolución, producíranse os seguintes efectos:

- Entenderase acordada a devolución por silencio positivo e deberá procederse a efectuar a mesma.
- O obrigado tributario poderá reclamar da Administración a devolución solicitada e se esta non procede a efectuar a mesma no prazo dos 3 meses seguintes, poderá deducir recurso contencioso-administrativo contra a inactividade da Administración (art. 29.1 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da Xurisdición Contencioso-administrativa).

- Se coa presentación da autoliquidación previa solicitáse unha devolución e esta non se efectuase, coa presentación da autoliquidación rectificativa entenderase finalizado o procedemento iniciado mediante a presentación da autoliquidación previa.
- Cando da rectificación efectuada resultase **unha minoración do importe a ingresar** da autoliquidación previa **e non proceda unha cantidade a devolver**:
 - Manterase a obriga de pagamento ata o límite do importe a ingresar resultante da autoliquidación rectificativa.
 - Se a débeda resultante da autoliquidación previa estivese adiada ou fraccionada, coa presentación da autoliquidación rectificativa entenderase solicitada a modificación nas condicións do adiamento ou fraccionamento conforme ao previsto no segundo parágrafo do apartado 3 do artigo 52 do Regulamento Xeral de Recadación, aprobado por Real decreto 939/2005, do 29 de xullo.
 - Se o ingreso procedente da autoliquidación previa estivese domiciliado e a autoliquidación (con resultado tamén a ingresar) presentáse dentro do prazo de domiciliación, o novo importe resultante da autoliquidación rectificativa poderá ser domiciliado.

Importante : a autoliquidación rectificativa non producirá efectos respecto daqueles elementos que fosen regularizados mediante liquidación definitiva ou provisional nos termos do artigo 126.2 e 3 do Regulamento Xeral das actuacións e os procedementos de xestión e inspección tributaria e de desenvolvemento das normas comúns dos procedementos de aplicación dos tributos, aprobado polo Real decreto 1065/2007.

B. Supostos específicos do IRPF

Lembre: as modificacións de declaracións correspondentes a períodos impositivos anteriores a 2024 efectuaranse de acordo co sistema anterior previsto no artigo 67 bis, na redacción dada polo Real decreto 1074/2017, do 29 de decembro. Polo tanto, nos supostos que se analizan a continuación, as referencias efectuadas á autoliquidación rectificativa teñen que entenderse realizadas ás autoliquidacións complementarias na medida en que afecten a autoliquidacións de exercicios anteriores a 2024 e, en consecuencia, terá que consultarse o [manual de renda](#) que corresponda ao período impositivo afectado.

Cando o resultado da autoliquidación rectificativa sexa un importe a ingresar superior ou a devolver inferior ao da autoliquidación inicial o contribuínte deberá indicar o motivo concreto de corrección sinalando o que corresponda de entre algún dos seguintes supostos:

1. Percepción de atrasos de rendementos do traballo

Normativa: Art. 14.2 b) Lei IRPF

Lembre: as modificacións de declaracións correspondentes a períodos impositivos anteriores a 2024 efectuaranse de acordo co sistema anterior previsto no artigo 67 bis do Regulamento do IRPF, na redacción dada polo Real decreto 1074/2017, do 29 de decembro. Polo tanto, nos supostos que se analizan a continuación, as referencias efectuadas á autoliquidación rectificativa teñen que entenderse realizadas ás autoliquidacións complementarias na medida en que afecten a autoliquidacións de exercicios anteriores a 2024 e, en consecuencia, terá que consultarse o [manual de renda](#) que corresponda ao período impositivo afectado.

Procederá sinalar este motivo de regularización cando, por circunstancias xustificadas non imputables ao contribuínte, os rendementos derivados do traballo percíbanse en períodos impositivos distintos a aqueles en que foron esixibles. As devanditas cantidades deberán imputarse aos períodos impositivos en que foron esixibles, practicándose, se é o caso, a correspondente autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024.

Véxase ao respecto o epígrafe "[Imputación temporal dos rendementos do traballo](#)" do Capítulo 3.

A autoliquidación rectificativa, que non comportará sanción nin xuros de mora nin recarga algún, presentarse no prazo que media entre a data en que se perciban os atrasos e o final do prazo inmediato seguinte de declaracións polo IRPF.

Polo tanto, en función de se os atrasos se perciben antes do inicio do prazo de presentación das declaracións do IRPF correspondente ao exercicio 2024, durante o devandito prazo ou con posterioridade ao mesmo e dependendo de se se trata de atrasos de exercicios anteriores a 2024 ou do propio exercicio 2024, encontrámonos coas seguintes situacións:

a. **Se os atrasos se perciben entre o 1 de xaneiro de 2025 e o 1 de abril de 2025, isto é, antes do inicio do prazo de presentación das declaracións do IRPF correspondente ao exercicio 2024 podemos distinguir:**

- Cando se trate de atrasos dun exercicio anterior ao 2024, a autoliquidación complementaria do exercicio ao que correspondan deberá presentarse no devandito ano antes de finalizar o prazo de presentación (ata o 30 de xuño de 2025).
- Cando se trate de atrasos do propio exercicio 2024, estes débense incluír na propia autoliquidación do devandito exercicio.
- Se os atrasos se perciben entre o 2 de abril e o 30 de xuño de 2025, isto é, durante o prazo de presentación das declaracións do IRPF correspondente ao exercicio 2024 podemos distinguir:
 - Cando se trate de atrasos dun exercicio anterior ao 2024, a autoliquidación complementaria do exercicio ao que correspondan deberá presentarse no prazo existente entre a percepción dos atrasos e o final do prazo de declaración do exercicio 2025.

Lembrese para estes fins que as modificacións de declaracións correspondentes a períodos impositivos anteriores a 2024 efectuaranse de acordo co sistema anterior, isto é, mediante a presentación da autoliquidación complementaria do exercicio ao que correspondan os citados atrasos.

- Cando se trate de atrasos do propio exercicio 2024, estes poderán incluírse na propia autoliquidación do devandito exercicio ou incluíros nunha autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 que deberá presentarse antes do final do prazo de declaración do exercicio 2025.

- Se os atrasos se perciben con posterioridade ao fin do prazo de presentación das declaracións do IRPF c orrespondiente ao exercicio 2024 (é dicir, despois do 30 de xuño de 2025), a autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 (poderían ser de exercicios anteriores a 2024; autoliquidacións complementarias de exercicios anteriores a 2024) deberá presentarse no prazo existente entre a percepción dos atrasos e o final do prazo de declaración do exercicio 2025.

Atención: se a declaración rectificativa correspondente ao exercicio 2024 responde a esta circunstancia, o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[108]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

2. Devolución de cantidades derivadas das cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos (cláusulas solo) que tivesen a consideración de gasto deducible en exercicios anteriores

Normativa: Disposición adicional cuadraxésimo quinta Lei IRPF

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Non se integrará na base imponible do IRPF a devolución, en efectivo ou a través doutras medidas de compensación, das cantidades previamente satisfeitas ás entidades financeiras en concepto de intereses pola aplicación de cláusulas de limitación de tipos de xuro de préstamos (a denominada cláusula solo), canda os seus correspondentes intereses indemnizatorios, derivadas tanto de acordos celebrados coas entidades financeiras como do cumprimento de sentenzas ou laudos arbitrais.

Para un comentario detallado sobre as "[cláusulas solo](#)" véxase o Capítulo 2.

Cando tales cantidades obxecto de devolución inclúísense en declaración correspondente ao exercicio 2024 como gasto deducible, perderán tal consideración debendo practicarse autoliquidación rectificativa correspondente a este exercicio, sen sanción, nin xuros de mora, nin recarga algún no prazo comprendido entre a data do acordo e a finalización do seguinte prazo de presentación de autoliquidación polo IRPF.

Lembrese para estes fins que as modificacións de declaracións correspondentes a períodos impositivos anteriores a 2024 efectuaranse de acordo co sistema anterior, isto é, mediante a presentación da autoliquidación complementaria do exercicio en que se inclúsen como gasto deducible.

Esta regularización afectará unicamente aos exercicios respecto dos cales non prescribise o dereito da Administración para determinar a débeda tributaria mediante a oportuna liquidación.

Non obstante, se se trata de cantidades derivadas da aplicación de cláusulas solo que fosen satisfeitas polo contribuínte en 2024 e o acordo de devolución das mesmas coa entidade financeira ou como consecuencia dunha sentenza xudicial ou un laudo arbitral prodúcese antes de finalizar o prazo de presentación de autoliquidación do IRPE de 2024 (30 de xuño de 2025), non se terán en conta como gasto deducible no devandito exercicio.

Atención: se a declaración rectificativa correspondente ao exercicio 2024 responde a esta circunstancia, o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[109]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

3. Cambios de residencia entre Comunidades Autónomas cuxo obxecto principal consista en lograr unha menor tributación efectiva

Normativa: Art. 72.2 e 3 Lei IRPE

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltese o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Nos supostos en que o cambio de residencia a outra Comunidade Autónoma teña por obxecto lograr unha menor tributación efectiva no IRPE e, en virtude do previsto no artigo 72.3 da Lei do IRPE, estímese que non se produciu o devandito cambio a efectos fiscais, o contribuínte deberá presentar as autoliquidacións rectificativas correspondentes ao exercicio 2024 que correspondan.

As devanditas autoliquidacións xerarán xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

De acordo co que se establece no artigo 72.3 da Lei do IRPE, presumirase, non sendo que a nova residencia prolónguese de maneira continuada durante, polo menos, tres anos, que non existiu cambio, en relación co rendemento cedido do IRPE, cando concorran as seguintes circunstancias:

- Que no ano no que se produce o cambio de residencia ou no seguinte, a base imponible do IRPE sexa superior en, polo menos, un 50 por 100 á do ano anterior ao cambio. En caso de tributación conxunta determinarase de acordo coas normas de individualización.
- Que no ano no que se produce a situación a que se refire o parágrafo a) anterior, a súa tributación efectiva polo IRPE sexa inferior á que correspondese de acordo coa normativa aplicable na Comunidade Autónoma en que residía con anterioridade ao cambio.
- Que no ano seguinte a aquel no que se produce a situación a que se refire o parágrafo a) anterior, ou no seguinte, volva ter a súa residencia habitual no territorio da Comunidade Autónoma en que residiu con anterioridade ao cambio.

O prazo de presentación destas autoliquidacións rectificativas correspondentes ao exercicio 2024 finalizará o mesmo día que conclúa o prazo de presentación da declaración polo IRPE correspondente ao ano en que concorran as circunstancias que determinen a inexistencia do

cambio de residencia a efectos fiscais.

Atención: se a declaración rectificativa correspondente ao exercicio 2024 responde a esta circunstancia, o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[114]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

4. Disposición de dereitos consolidados por mutualistas, partícipes ou asegurados

Normativa: Arts. 51.8, disposición adicional undécima Lei IRPF e 50 do Regulamento IRPF

Lembre: e n aqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltese o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Nos casos de disposición de dereitos consolidados por mutualistas de mutualidades de previsión social, incluída a mutualidade de previsión social de deportistas profesionais, así como polos partícipes dos plans de pensións reguladas na Directiva 2003/41/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 3 de xuño, relativa ás actividades e a supervisión de fondos de pensións de emprego, en supostos distintos dos previstos no texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, o contribuínte deberá repor as reducións na base imponible indebidamente practicadas, presentando autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024. A reposición das reducións na base imponible indebidamente practicadas en exercicios anteriores realizarase mediante a presentación de declaración complementaria en cada exercicio en que se aplicou a redución. Con esta finalidade, consulte o [manual práctico](#) correspondente ao período impositivo afectado.

As devanditas autoliquidacións xerarán xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

As autoliquidacións rectificativas correspondentes ao exercicio 2024 presentaranse no prazo que media entre a data da disposición anticipada e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a disposición anticipada.

Véxanse, dentro do Capítulo 13, o apartado "Reducións por achegas e contribucións a [sistemas de previsión social](#)", así como o relativo ás "Reducións por achegas á mutualidade de previsión social a prima fixa de [deportistas profesionais e de alto nivel](#)".

Atención: se a declaración rectificativa correspondente ao exercicio 2024 responde a esta circunstancia o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[115]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración .

5. Disposición de bens ou dereitos achegados ao patrimonio protexido de persoas con discapacidade

Normativa: Art. 54.5 a) e b) Lei IRPF

Lembre: *naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consulte o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.*

A disposición de calquera ben ou dereito achegado ao patrimonio protexido de persoas con discapacidade efectuada no período impositivo en que se realizou a achega ou nos catro seguintes ten as seguintes consecuencias fiscais:

O gasto de diñeiro e o consumo de bens funxibles integrados no patrimonio protexido, cando se fagan para atender as necesidades vitais da persoa beneficiaria, non debe considerarse como disposición de bens ou dereitos e, polo tanto, non lle é aplicable o que se establece no artigo 54.5 da Lei do IRPF. Agora ben, para que tal conclusión sexa posible, xa que os beneficios fiscais quedan ligados á efectiva constitución dun patrimonio, deberá constituírse este último, o que implica que, agás en circunstancias excepcionais polas que puntualmente a persoa con discapacidade poida estar atravesando, o gasto de diñeiro ou bens funxibles antes do transcurso de catro anos desde a súa achega non debe impedir a constitución e o mantemento durante o tempo do citado patrimonio protexido.

a) No aportante contribuínte do IRPF

O aportante deberá repor as reducións na base imponible indebidamente practicadas mediante a presentación da correspondente autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024.

A devandita autoliquidación xerará xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

A autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 deberá presentarse no prazo que media entre a data en que se produza a disposición e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a devandita disposición.

b) No titular do patrimonio protexido que recibiu a achega

O titular do patrimonio protexido que recibiu a achega deberá integrar na súa base imponible a parte da achega recibida que deixase de integrar no período impositivo en que recibiu a achega como consecuencia da aplicación da exención recollida na letra w) do artigo 7 da Lei do IRPF, mediante a presentación da correspondente autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024.

A devandita autoliquidación xerará xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

Informar que o comentario da exención correspondente aos rendementos do traballo derivado das achegas realizadas a patrimonios protexidos, así como aos derivados das prestacións obtidas en forma de renda polas [persoas con discapacidade](#) realízase no Capítulo 2.

A autoliquidación rectificativa do exercicio 2024 deberá presentarse no prazo que media entre a data en que se produza a disposición e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a devandita disposición.

c) Se o aportante foi un contribuínte do Imposto sobre Sociedades

Neste suposto deberá distinguirse segundo que o titular do patrimonio protexido sexa traballador da sociedade ou a devandita condición téña algún dos seus parentes, o seu cónxuxe ou a persoa que o teña ao seu cargo.

No primeiro caso, a regularización, nos termos anteriormente comentados deberá efectuara o propio titular do patrimonio protexido e, no segundo caso, a devandita regularización deberá efectuara o parente, cónxuxe ou persoa que o teña ao seu cargo e que sexa traballador da sociedade.

O traballador titular do patrimonio protexido deberá comunicar ao empregador que efectuou as achegas as disposicións que se realizen no período impositivo. Cando a disposición se efectuase no patrimonio protexido dos parentes, cónxuxes ou persoas a cargo dos traballadores en réxime de tutela ou acollemento, a citada comunicación tamén deberá efectuara o devandito traballador.

Atención: se a declaración rectificativa correspondente ao exercicio 2024 responde a esta circunstancia o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[116]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

6. Perda total ou parcial do dereito á exención por reinvestimento en vivenda habitual e en entidades de nova ou recente creación

Normativa: Art. 41.5 Regulamento IRPF

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Deberá presentarse autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 cando, con posterioridade á aplicación da exención por reinvestimento da ganancia patrimonial derivada da transmisión da vivenda habitual ou de accións ou participacións en entidades de nova ou recente creación, perdésese, total ou parcialmente, o dereito ás devanditas exencións.

A perda do dereito á citada exención pode producirse como consecuencia de:

- Non haberse efectuado o reinvestimento dentro do prazo legalmente establecido.

- Haberse incumplido calquera outra das condicións que determinan o dereito ao mencionado beneficio fiscal.

Precisión: véxase ao respecto, dentro do Capítulo 11, as condicións e requisitos que determinan tanto a exención da ganancia patrimonial obtida na transmisión da [vivenda habitual](#) do contribuínte por reinvestimento noutra vivenda habitual do importe obtido na transmisión da anterior, como a exención da ganancia patrimonial obtida na transmisión de [accións ou participacións](#) polas que se practicase a dedución por investimento en empresas de nova ou recente creación prevista no artigo 68.1 da Lei do [IRPE](#), cando o importe obtido pola citada transmisión reinvéstase na adquisición de accións ou participacións noutra entidade de nova ou recente creación.

A autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 presentase no prazo que media entre a data en que se produza o incumprimento e a finalización do prazo regulamentario de declaración, correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento.

Neste suposto os xuros de mora liquídanse polos órganos de xestión tributaria.

O período de liquidación computarase desde a finalización do prazo de presentación da declaración do exercicio ao que se refire a rectificativa ata agora de ingreso, sempre que se realizase no prazo previsto na normativa que se indica.

Atención: se a declaración rectificativa correspondente ao exercicio 2024 responde a esta circunstancia, o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[117]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

7. Perda do dereito á exención por reinvestimento en rendas vitalicias

Normativa: Art. 42.5 Regulamento [IRPE](#)

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

O incumprimento de calquera das condicións establecidas para a aplicación da exención por reinvestimento en rendas vitalicias, ou a anticipación, total ou parcial, dos dereitos económicos derivados da renda vitalicia constituída, determinará a sometemento a gravame da ganancia patrimonial correspondente.

En tal caso, o contribuínte imputará a ganancia patrimonial non exenta ao ano da súa obtención, practicando autoliquidación rectificativa do exercicio 2024 e presentase no prazo que medie entre a data en que se produza o incumprimento e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento.

A devandita autoliquidación xerará xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

Atención: se a declaración rectificativa do exercicio 2024 responde a esta circunstancia o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[118]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

8. Perda da exención de determinadas retribucións en especie

Normativa: Art. 43.2.3º Regulamento IRPE

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Deberá presentarse autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 cando, con posterioridade á aplicación da exención, perdécese por parte dos traballadores en activo das sociedades, o dereito a non considerar como retribución en especie a percepción de accións ou participacións da sociedade para a que traballan, ou ben doutra sociedade do grupo, nos termos e condicións establecidas no artigo 43 do Regulamento do IRPE.

A perda da exención prevista no artigo 42.3.f) da Lei do IRPE poderá producirse como consecuencia de haberse incumplido o prazo de mantemento das devanditas accións ou participacións ou calquera outro dos requisitos previstos no citado artigo.

Con esta finalidade informar que as condicións e requisitos que deben cumprirse para que a entrega de accións ou participacións aos traballadores en activo non teña a consideración de retribucións en especie coméntanse no Capítulo 3, dentro do apartado relativo aos "[Rendementos de traballo en especie exenta](#)".

A autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 deberá presentarse no prazo que media entre a data en que se incumpra o requisito e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza o devandito incumprimento.

A devandita autoliquidación xerará xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

Atención: se a declaración rectificativa do exercicio 2024 responde a esta circunstancia o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[119]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

9. Perda da exención da indemnización percibida por despedimento ou cesamento

Normativa: Art. 73.1 Regulamento IRPE

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Cando, con posterioridade á aplicación da exención da indemnización por despedimento ou cesamento do traballador, prodúzase a perda do dereito á mesma, deberá presentarse a correspondente autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024.

A perda do dereito á exención producírase no suposto de que, dentro dos tres anos seguintes ao despedimento ou cesamento do traballador, este volva prestar servizos á mesma empresa ou a outra empresa vinculada a aquela.

Véxase, dentro do Capítulo 2, os requisitos establecidos para a exención da [indemnización por despedimento ou cesamento do traballador](#).

A autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 deberá presentarse entre a data en que o traballador volva prestar servizos e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se produza a devandita circunstancia.

A devandita autoliquidación xerará xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

Atención: se a declaración rectificativa do exercicio 2024 responde a esta circunstancia o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[120]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

10. Recompra de elementos patrimoniais que orixinasen perdas computadas na declaración

Normativa: Art. 73.2 Regulamento IRPF

Lembre: naqueles supostos en que a situación que motive a regularización afecte a períodos impositivos anteriores a 2024, consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao citado período impositivo.

Nos supostos previstos no artigo 33.5, letras e) e g) da Lei do IRPF, cando o contribuínte realice a adquisición dos elementos patrimoniais ou dos valores ou participacións homoxéneas non admitidos a negociación nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores definidos na Directiva 2014/65/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014, relativa aos mercados de instrumentos financeiros e pola que se modifican a Directiva 2002/92/CE e a Directiva 2011/61/UE, con posterioridade á finalización do prazo regulamentario de declaración do período impositivo en que computou a perda patrimonial derivada da transmisión, deberá regularizar a súa situación tributaria.

Véxase, dentro do Capítulo 11, o tratamento das [perdas patrimoniais derivadas de transmisións de elementos patrimoniais](#) cando se volvan a comprar nun determinado prazo os mesmos elementos ou, no suposto de transmisión de valores ou participacións, cando se adquiran valores ou participacións homoxéneas.

Para iso, deberá presentar a correspondente autoliquidación rectificativa correspondente ao exercicio 2024 no prazo que media entre a data en que se produza a adquisición e a finalización do prazo regulamentario de declaración correspondente ao período impositivo en que se realice a recompra do elemento patrimonial.

A devandita autoliquidación xerará xuros de mora que, se é o caso, serán liquidados pola Administración.

Atención: se a declaración rectificativa do exercicio 2024 responde a esta circunstancia o contribuínte deberá marcar cunha "X" o recadro **[121]** do apartado "Autoliquidación rectificativa" da declaración.

C. Supuesto específico do IRPF que afecta necesariamente a autoliquidacións de exercicios anteriores a 2024: perda da condición de contribuínte por cambio de residencia

Normativa: Arts. 14.3 e 95 bis Lei IRPF, 63.2 e 121 Regulamento IRPF

Atención: neste suposto en que a situación que motiva a regularización (perda da condición de contribuínte en 2024) afecta necesariamente a períodos impositivos anteriores a 2024 (o último exercicio en que tivo a condición de contribuínte, se é o caso, sería 2023), consúltase o [manual práctico](#) correspondente ao período impositivo que corresponda (no suposto exposto, [2023](#)).

Recargas aplicables

Normativa: Art. 27 LGT

Deberá terse en conta que, con excepción dos supostos de autoliquidación rectificativa anteriormente comentados dentro de "[Supostos específicos do IRPF](#)" deste apartado sobre autoliquidacións rectificativas, os ingresos correspondentes ás declaracións **que se presenten voluntariamente** con posterioridade ao termo do prazo de declaración sen requirimento previo da Administración tributaria ao respecto, terán un recarga de contía variable en función do atraso, con exclusión das sancións que, noutro caso, puidesen esixirse.

As recargas aplicables son os seguintes:

- A recarga será unha porcentaxe igual ao 1 por 100 máis outro 1 por 100 adicional, por cada mes completo de atraso con que se presente a autoliquidación ou declaración con respecto ao termo do prazo establecido para a presentación e ingreso.

A devandita recarga exclúe as sancións que puidesen esixirse e os xuros de mora reportados ata a presentación da autoliquidación ou declaración.

- Se a presentación da autoliquidación ou declaración efectúase unha vez transcorridos 12 meses desde o termo do prazo establecido para a presentación, a recarga será do 15 por 100 e excluírá as sancións que puidesen esixirse.

Nestes casos, esixíranse os xuros de mora polo período transcorrido desde o día seguinte ao termo dos 12 meses posteriores á finalización do prazo establecido para a presentación ata o momento en que a autoliquidación ou declaración presentácese.

Todo iso, sen prexuízo de que a recarga poida verse reducido nun 25 por 100 do seu importe nos casos e cos requisitos previstos no artigo 27.5 da LGT.

Con respecto á LGT véxase a Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeral Tributaria (BOE do 18 de decembro).

Atraso	Recarga aplicable
Dentro do mes seguinte ao fin do prazo de declaración	1 por 100
Dentro dos 2 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	2 por 100
Dentro dos 3 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	3 por 100
Dentro dos 4 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	4 por 100
Dentro dos 5 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	5 por 100
Dentro dos 6 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	6 por 100
Dentro dos 7 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	7 por 100
Dentro dos 8 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	8 por 100
Dentro dos 9 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	9 por 100
Dentro dos 10 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	10 por 100
Dentro dos 11 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	11 por 100
Dentro dos 12 meses seguintes ao fin do prazo de declaración	12 por 100
Máis de 12 meses	15 por 100 + xuros de mora

ANEXO: Índice por capítulos dos esquemas e cadros resumos incluídos no Manual

Capítulo 1. Campaña da declaración de renda 2024

- Quen están obrigados a presentar declaración do IRPF 2024?

[Cadro-resumo: contribuíntes non obrigados a declarar](#)

- Pagamento da débeda tributaria do IRPF

[Cadro-resumo: modalidades de ingreso dispoñible segundo a opción de pagamento elixido \(fraccionado ou non fraccionado\)](#)

- Domiciliación bancaria do pagamento

[Cadro-resumo: prazos e condicións para efectuar a domiciliación bancaria e ingresar a débeda segundo a opción de pagamento elixido, fraccionado ou non fraccionado](#)

Capítulo 2. Cuestións xerais

- Rendas exentas artigo 7 Lei de IRPF

- Indemnizacións por despedimento ou cesamento do traballador

[Cadro - resumo: exención de indemnizacións por despedimento ou cesamento do traballador](#)

- Bolsas

[Cadro-resumo: dotación económica máxima anual exenta das bolsas](#)

- Outras rendas exentas

- [Cadro - resumo: medidas aprobadas **exclusivamente para contribuíntes titulares de actividades económicas** como consecuencia da DANA que afectan ao IRPF: Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro e Real decreto 8/2024, do 28 de novembro](#)

- [Cadro - resumo: medidas aprobadas **para todos os contribuíntes afectados en xeral** como consecuencia da DANA que afectan ao IRPF: Real Decreto-lei 6/2024, do 5 de novembro, Real Decreto-lei 7/2024, do 11 de novembro e Real decreto 8/2024,](#)

[do 28 de novembro](#)

- **Réxime fiscal especial aplicable aos traballadores desprazados a territorio español e á súa familia**

[Cadro - resumo: ámbito de aplicación e contido do réxime](#)

Capítulo 3. Rendementos do traballo

- **Rendementos de traballo por expresa disposición legal**

[Cadro: achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade](#)

Teñase en conta que este cadro inclúe contido que tamén afecta aos seguintes capítulos:

- **Capítulo 2:** rendas exentas do artigo 7 da Lei do IRPF por "[Rendementos do traballo derivados das prestacións obtidas en forma de renda polas persoas con discapacidade correspondente ás achegas a patrimonios protexidos](#)".
- **Capítulo 13 :** "[Reducións na base imponible xeral por achegas a patrimonios protexidos de persoas con discapacidade](#)"

- **Regras especiais de valoración dos rendementos de traballo en especie**

[Cadro-resumo: utilización de vivenda polo empregado](#)

[Cadro-resumo: entrega ou utilización de vehículos automóbiles](#)

[Cadro: entrega de accións de forma gratuíta ou por prezo inferior ao normal de mercado pola empresa aos seus traballadores](#)

- **Consideración fiscal das dietas e asignacións para gastos de viaxe**

[Cadro-resumo: asignacións para gastos de manutención e estancia exceptuada de gravame](#)

- **Rendemento neto do traballo a integrar na base imponible**

[Esquema xeral: determinación do rendemento neto reducido do traballo](#)

[Cadro-resumo: redución por rendementos de traballo con período de xeración superior a dous anos ou obtidos de forma notoriamente irregular](#)

[Cadro-resumo: réxime transitorio: reducións aplicables sobre prestacións percibidas en forma de capital derivada de sistemas privados de previsión social](#)

[Cadro-resumo: despedimentos colectivos: indemnización exenta, redución por irregularidade do 30 por 100 do importe non exento e rescate anticipado](#)

Teñase en conta que este cadro inclúe contido que tamén afecta ao **capítulo 2** deste Manual no apartado das rendas exentas do artigo 7 da Lei do IRPE por "Indemnizacións por despedimento ou cesamento do traballador "en caso de [despedimento colectivo](#).

Capítulo 4. Rendementos do capital inmobiliario

- [Esquema xeral: determinación do rendemento neto do capital inmobiliario](#)
- [Cadro-resumo: tratamento da indemnización por resolución anticipada do contrato de arrendamento](#)
- [Cadro - resumo: reducións por arrendamento de vivendas do artigo 23.2 da Lei do IRPE aplicable en 2024](#)

Capítulo 5. Rendementos do capital mobiliario

- **Cuestións xerais:**
 - [Esquema xeral: clasificación segundo a súa integración na base imponible](#)
 - [Cadro: clasificación dos rendementos segundo a súa procedencia](#)
- **Rendementos procedentes da cesión a terceiros de capitais propias**
 - Determinación do rendemento íntegro: [esquema do Réxime fiscal da Débeda Pública do Estado](#)
 - Determinación do rendemento neto: [esquema xeral](#)
- **Fiscalidade dos contratos de seguros de vida ou invalidez e operacións de capitalización**

[Cadro-resumo](#)

Capítulo 6. Rendementos de actividades económicas. Cuestións xerais

- **Delimitación dos rendementos de actividades económicas**
[Cadro: cualificación fiscal dos rendementos obtidos no desenvolvemento de determinadas actividades](#)
- **Elementos patrimoniais afectos a unha actividade económica**
[Cadro - resumo: criterios de afectación a fins da actividade económica](#)

Teñase en conta que este cadro inclúe contido que tamén afecta ao **capítulo 6** do Manual no apartado "[Tratamento das ganancias ou perdas patrimoniais derivadas de elementos afectos ao exercicio de actividades económicas](#)".

- **Método e modalidades de determinación do rendemento neto das actividades económicas**
 - [Cadro-resumo: métodos e modalidades de determinación do rendemento neto de actividades económicas: estimación directa](#)
 - [Cadro-resumo: métodos e modalidades de determinación do rendemento neto de actividades económicas: estimación obxectiva](#)
- **Obrigas contables e rexistrais:**
[Cadro-resumo](#)

Capítulo 7. Rendementos de actividades económicas. Método de estimación directa

- **Fase 1ª. Determinación do rendemento neto**
[Cadro-resumo: determinación do rendemento neto \(Ingresos - Gastos\)](#)
[Amortizacións: táboa coeficiente de amortización lineal](#)
[Amortizacións: táboa de amortizacións simplificadas](#)
- **Cadro-resumo de todas as fases:**
[Cálculo do rendemento neto a integrar na base imponible en EDN e EDS](#)

Capítulo 8. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva (I) (Actividades distintas das agrícolas, gandeiras e forestais)

- **Actividades incluídas no exercicio 2024 no método de estimación obxectiva**
[Relación de actividades coa indicación do Grupo ou epígrafe do Imposto sobre Actividades Económicas \(IAE\) que lle corresponde e os signos ou módulos previstos para cada actividade](#)
- **Determinación do rendemento neto reducido**
[Esquema xeral: determinación do rendemento neto reducido](#)
- **Apéndice: Rendementos anuais por unidade de módulo antes de amortización aplicable no exercicio 2024**
[Módulos aplicables a cada unha das actividades, incluídos no Anexo II da Orde HFP/1359/2023, con indicación do seu correspondente epígrafe no Imposto de Actividades Económicas \(IAE\)](#)

Capítulo 9. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva (II) (Actividades agrícolas, gandeiras e forestais)

- **Actividades agrícolas, gandeiras, forestais e de transformación de produtos naturais ás que resulta aplicable o método de estimación obxectiva en 2024**

[Cadro: relación de Actividades](#)

- **Determinación do rendemento neto**

- [Esquema xeral: determinación do rendemento neto](#)
- Fase 1ª: Determinación do rendemento neto previo:

[Índices de rendemento neto aplicables](#)

- Fase 2ª: Determinación do rendemento neto minorado

[Táboa de amortización do inmovilizado material e inmaterial \(agás actividades forestais\)](#)

- **Apéndice: Relación de produtos naturais, servizos e actividades accesorias realizados por agricultores, gandeiros e titulares de actividades forestais e índices de rendemento aplicable no exercicio 2024**

- [Explotacións agrícolas](#)
- [Explotacións gandeiras](#)
- [Explotacións forestais](#)

Capítulo 11. Ganancias e perdas patrimoniais

- **Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas xerais**

Derivadas de transmisións onerosas ou lucrativas:

- Regras xerais de cálculo: [esquemas-resumo](#)
- Réxime transitorio (disposición transitoria novena Lei IRPF):

Cálculo da ganancia xerada: [regra especial en valores cotizados](#)

Cálculo da redución aplicable:

- [Cadro-resumo: aplicación dos coeficientes de abatemento](#)
- [Cadro: porcentaxes redutoras aplicables á ganancia patrimonial reducible en función da natureza do elemento patrimonial](#)

- **Determinación do importe das ganancias ou perdas patrimoniais: normas específicas de valoración**

- [Suposto especial: pagamento de dividendos mediante a entrega de accións totalmente liberadas](#)

- [Cadro-resumo: regras específicas de valoración](#)
- **Declaración e tributación das ganancias e perdas patrimoniais**
[Especial referencia ás subvencións e axudas públicas](#)
- **Excesos de adxudicación na extinción do condominio :**
[Cadro: excesos de adxudicación na extinción do condominio. Resolución do TEAC do 7 de xuño de 2018](#)
- **Cadros: tributación do usufruto sobre bens inmobles**
 - [Usufruto e desmembramento da propiedade](#)
 - [Constitución do usufruto](#)
 - [Transmisión do usufruto](#)
 - [Extinción do usufruto e consolidación do dominio](#)
 - [Transmisión do ben inmovible posterior á consolidación do dominio](#)

Capítulo 12. Integración e compensación de rendas

- **Compoñentes da renda xeral e da renda do aforro:**
[Cadros-resumo](#)
- **Integración e compensación de rendas na base imponible xeral:**
[Cadro - resumo](#)
- **Integración e compensación de rendas na base imponible do aforro:**
[Cadro - resumo](#)

Capítulo 13. Determinación da renda da contribuínte suxeita a gravame: base liquidable

- **Determinación das bases liquidables xeral e do aforro:**[esquema xeral](#)
- **Reducións da base imponible xeral**
 - [Cadro - resumo: reducións da base imponible xeral](#)
 - [Cadro-resumo: reducións por achegas e contribucións a sistemas de previsión social](#)
 - [Cadro-resumo: reducións por pensións compensatorias e anualidades por alimentos](#)

Teñase en conta que este cadro inclúe contido que tamén afecta aos seguintes capítulos:

- **Capítulo 2** : rendas exentas do artigo 7 da Lei do IRPF por "[Anualidades por alimentos a favor dos fillos](#)".
- **Capítulo 3**: rendementos de traballo por expresa disposición legal por "[Pensións compensatorias recibidas do cónxuxe e anualidades por alimentos](#)."
- **Capítulo 15** : especialidades na determinación da cota íntegra estatal e autonómica por "[Anualidades por alimentos en favor dos fillos](#)".

Capítulo 14. Adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares do contribuínte: mínimo persoal e familiar

- [Cadro-resumo do mínimo persoal, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade](#)
- [Cadro comparativo dos importes dos mínimos persoais e familiares, estatais e autonómicos para 2024](#)
- [Cadro: separacións xudiciais, divorcios ou nulidades \(con fillos\): Tributación conxunta e aplicación do mínimo por descendentes](#)

Capítulo 15. Cálculo do imposto: determinación das cotas íntegras

[Esquema gráfico: aplicación de mínimo persoal e familiar e determinación das cotas íntegras](#)

Capítulo 16. Deducións xerais da cota no exercicio 2024

- **Esquema deducións aplicables**

[Esquema gráfico da aplicación sobre o importe das cotas íntegras das deducións xerais e autonómicas](#)

- **Deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial en actividades económicas en estimación directa**
 - Réxime xeral e réximes especiais de deducións por incentivos e estímulos ao investimento empresarial da Lei do Imposto sobre Sociedades
 - [Cadro: réxime xeral de deducións](#)
 - [Cadro: réximes especiais de deducións \(programas de apoio a acontecementos de excepcional interese público\)](#)
 - Réxime especial dos investimentos empresariais nas Canarias
 - [Cadro-resumo: deducións por investimentos nas Canarias](#)

- [Cadro das porcentaxes aplicables e a base dedución en cada unha das deducións dos artigos 35 e 36 da LIS](#)
- Réxime fiscal especial das Illes Balears: [cadro límite das axudas de "minimeus"](#)
- **Deducións por obras de mellora de eficiencia enerxética en vivendas:**
[Cadro-resumo](#)
- **Deducións pola adquisición de vehículos eléctricos "enchufables" e de pila de combustible e puntos de recarga:**
[Cadro-resumo](#)

Capítulo 18. Cota líquida, cota resultante da autoliquidación, cota diferencial e resultado da declaración

- **Determinación da cota líquida, cota diferencial e cota resultante da declaración**
[Esquema gráfico operacións para a determinación da cota líquida, cota diferencial e do resultado da declaración](#)
- **Incremento das cotas líquidas, estatal e autonómica, por perda do dereito a deducións de exercicios anteriores**
[Cadro de datas de vencemento dos prazos de presentación e tipos de xuro de demora vixente](#)
- **Resultado da declaración**
[Esquema xeral: cálculo do resultado da declaración](#)
- **Regularización de situacións tributarias: a autoliquidación rectificativa**
[Recargas aplicables](#)

Normativa

Na normativa tanto estatal optouse pola ligazón ao **texto consolidado** do BOE, en canto documento que integra no **texto orixinal** da norma as **modificacións e correccións** que tivo desde a súa orixe. Non obstante, cando non exista texto consolidado indicárase, especificamente, na normativa afectada, esa condición.

A Axencia Estatal Boletín Oficial do Estado ofrece ademais do **último texto consolidado e actualizado** das principais normas do ordenamento xurídico, as **versións intermedias** que corresponden a cada unha das modificacións que sufriu ao longo do tempo.

Cada vez que unha norma consolidada é obxecto dunha modificación posterior, aparece no texto consolidado do BOE un aviso debaixo da listaxe de versións, indicando que a última actualización está en proceso. O tempo que media entre a publicación no BOE da modificación e a elaboración dunha nova versión consolidada que a incorpore, habitualmente é de entre 1 e 3 días laborables, segundo informa o portal web do BOE.

Advertencia : para determinar a normativa aplicable en 2024 teña en conta, no texto consolidado, as entradas en vigor e as datas desde as que producen efecto as modificacións introducidas nos distintos artigos e disposicións.

Normativa básica estatal

Ley 35/2006, de 28 de novembro,
del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y de modificación parcial de las leyes de los Impuestos sobre Sociedades, sobre la Renta de no Residentes y sobre el Patrimonio. (BOE, 29-noviembre-2006)

Real Decreto 439/2007, de 30 de marzo,
por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y se modifica el Reglamento de Planes y Fondos de Pensiones, aprobado por Real Decreto 304/2004, de 20 de febrero. (BOE, 31-marzo-2007)

Orden HAC/242/2025, de 13 de marzo,
por la que se aprueban los modelos de declaración del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y del Impuesto sobre el Patrimonio, ejercicio 2024, se determinan el lugar, forma y plazos de presentación de los mismos, se establecen los procedimientos de obtención, modificación, confirmación y presentación del borrador de declaración del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, se determinan las condiciones generales y el procedimiento para la presentación de ambos por medios electrónicos y se desarrolla la disposición final décima sexta de la Ley 7/2024, de 20 de diciembre, por la que se establecen un Impuesto Complementario para garantizar un nivel mínimo global de imposición para los grupos multinacionales y los grupos nacionales de gran magnitud, un Impuesto sobre el margen de intereses y comisiones de determinadas entidades financieras y un Impuesto sobre los líquidos para cigarrillos electrónicos y otros productos relacionados con el tabaco, y se modifican otras normas tributarias. (BOE, 14-marzo-2025)

Orden HFP/1359/2023, de 19 de diciembre, por la que se desarrollan para el año 2024 el método de estimación objetiva del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y el régimen especial simplificado del Impuesto Sobre el Valor Añadido. (BOE, 22-diciembre-2023)

Orden HAC/408/2025, de 28 de abril, por la que se modifican para el período impositivo 2024 los índices de rendimiento neto aplicables en el método de estimación objetiva del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas para las actividades agrícolas y ganaderas afectadas por diversas circunstancias excepcionales. (BOE, 30-abril-2025)

Real Decreto-ley 6/2024, de 5 de noviembre, por el que se adoptan medidas urgentes de respuesta ante los daños causados por la Depresión Aislada en Niveles Altos (DANA) en diferentes municipios entre el 28 de octubre y el 4 de noviembre de 2024. (BOE, 06-noviembre-2024)

Real Decreto-ley 7/2024, de 11 de noviembre, por el que se adoptan medidas urgentes para el impulso del Plan de respuesta inmediata, reconstrucción y relanzamiento frente a los daños causados por la Depresión Aislada en Niveles Altos (DANA) en diferentes municipios entre el 28 de octubre y el 4 de noviembre de 2024. (BOE, 12-noviembre-2024)

Disposición adicional septuagésima de la Ley 31/2022, de 23 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para el año 2023. (BOE, 24-diciembre-2022)

Normativa consolidada a 31 de decembro de 2024

A continuación, recóllense os textos da Lei 35/2006, do 28 de novembro ([BOE](#) do 29 de novembro), e o Regulamento aprobado por Real decreto 439/2007, do 30 de marzo ([BOE](#) do 31 de marzo), na súa versión consolidada, actualizada a 31 de decembro de 2024.

Esta versión reflicte a normativa aplicable ao período impositivo 2024, incluíndo todas as modificacións legais e regulamentarias vixentes.

[Lei 35/2006, do 28 de novembro \(432 kB- pdf \)](#)

[Real decreto 439/2007, do 30 de marzo \(780 kB- pdf \)](#)

Normas autonómicas en relación ao IRPF (disposicións legais)

Para consultar a normativa autonómica ten que acceder ao tomo 2, dedicado ás deducións aprobadas polas distintas Comunidades Autónomas. Pode facelo a través da seguinte [ligazón](#).

Glosario de abreviaturas

1. : Boletín Oficial do Estado
2. ADI: Administración Dixital Integral
3. AEAT: Axencia Estatal de Administración Tributaria
4. AIE: Agrupacións de interese económico
5. AJD: Actos xurídicos documentados
6. ALA: Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación
7. Art.: Artigo
8. Arts.: Artigos
9. BEV: Vehículo eléctrico de baterías
10. BI: Base Imponible
11. BOC: Boletín Oficial das Canarias
12. BOE: Boletín Oficial do Estado
13. BOIB: Boletín Oficial Illes Balears
14. BOR: Boletín Oficial de La Rioja
15. CE: Comunidade Europea
16. CEE: Comunidade Económica Europea
17. CNMV.: Comisión Nacional do Mercado de Valores
18. CVF: Cabalo de Vapor Fiscal
19. D.A.: Disposición adicional
20. D.T.: Disposición transitoria
21. DNI: Documento Nacional de Identidade
22. DOUE: Diario Oficial da Unión Europea
23. EDN: Estimación Directa Normal
24. EDS: Estimación Directa Simplificada
25. EEE: Espazo Económico Europeo

- 26. EHA: Ministerio de Economía e Facenda
- 27. EO: Estimación Obxectiva
- 28. ERE: Expediente de regulación de emprego
- 29. EREV: Vehículos eléctricos de autonomía estendida
- 30. ERTE: Expediente de regulación temporal de emprego
- 31. ET: Estatuto dos Traballadores
- 32. ETD: Ministerio de Asuntos Económicos e Transformación Dixital
- 33. FCHV: Vehículo eléctrico híbrido de células de combustible
- 34. FCV: Vehículo eléctrico de células de combustible
- 35. FOM: Ministerio de Fomento
- 36. HAC: Ministerio de Facenda
- 37. HAP: Ministerio de Facenda e Administracións Públicas
- 38. HFP: Ministerio de Facenda e Función Pública
- 39. HTML: Hyper Text Markup Language
- 40. IAE: Imposto sobre actividades económicas
- 41. IBAN: Código Internacional de Conta Bancaria
- 42. IBI: Imposto sobre bens inmuebles
- 43. IEDMT: Imposto Especial sobre determinados Medios de Transporte / Imposto de matriculación
- 44. IMSERSO: Instituto de Maiores e Servizos Sociais
- 45. INSS: Instituto Nacional da Seguridade Social
- 46. INT: Ministerio do Interior
- 47. IP: Imposto sobre o patrimonio
- 48. IPREM: Indicador Público de Renda de Efectos Múltiples
- 49. IRNR: Imposto sobre a renda de non residentes
- 50. IRPF: Imposto sobre a renda das persoas físicas
- 51. IS: Imposto sobre sociedades

- 52. ISD: Imposto de Sucesións e Doazóns
- 53. ISFAS: Instituto Social das Forzas Armadas
- 54. ITP: Imposto sobre Transmisións Patrimoniais
- 55. ITPAJD: Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados
- 56. IVE: Imposto sobre o valor engadido
- 57. IXIC: Imposto Xeral Indirecto Canario
- 58. Kwh: quilovatio hora
- 59. LAU: Lei de Arrendamentos Urbanos
- 60. LGT: Lei xeral tributaria
- 61. LIS: Lei do Imposto sobre Sociedades
- 62. MUFACE: Mutualidade Xeral de Funcionarios Cívís do Estado
- 63. MUGEJU: Mutualidade Xeral Xudicial
- 64. NIE: Número de Identificación de Estranxeiro
- 65. NIF: Número de Identificación Fiscal
- 66. NRC: Número de Referencia Completa
- 67. OCDE: Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico
- 68. ONCE: Organización Nacional de Cegos Españóis
- 69. ONG: Organización non gobernamental
- 70. PAC: Política Agraria Común
- 71. PCM: Ministerio da Presidencia, Relacións coas Cortes e Memoria Democrática
- 72. PDF: Portable Document Format
- 73. PHEV: Vehículo eléctrico híbrido enchufable
- 74. PIAS: Plan individual de aforro sistemático
- 75. PJC: Ministerio da Presidencia, Xustiza e Relacións coas Cortes
- 76. PXC: Plan Xeral de Contabilidade
- 77. REAGP: Réxime especial da Agricultura, Gandaría e Pesca
- 78. REEV: Vehículo eléctrico de autonomía estendida

- 79. RETA: Réxime Especial de Traballadores Autónomos
- 80. RETM: Réxime Especial de Traballadores do Mar
- 81. RGAT: Regulamento Gral. Das Actuacións e os Procedementos de Xestión e Inspección Tributaria e de desenvolvemento de...
- 82. RIB: Réxime fiscal especial das Illes Balears
- 83. RIC: Reserva por investimentos nas Canarias
- 84. RNT: Rendemento neto de traballo
- 85. ROJ: Repertorio Oficial de Xurisprudencia
- 86. RT: Rendementos de traballo
- 87. SA: Sociedade Anónima
- 88. SICAV: Sociedades de Investimento de Capital Variable
- 89. STC: Sentenza do Tribunal Constitucional
- 90. STS: Sentenza do Tribunal Supremo
- 91. TEAC: Tribunal Económico Administrativa Central
- 92. TR: Texto Refundido
- 93. TRLIRNR: Texto Refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes
- 94. TRLIS: Texto Refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades
- 95. TRPFP: texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións
- 96. TS: Tribunal Supremo
- 97. UE: Unión Europea
- 98. UNESCO: Organización da Nacións Unidas para a Educación
- 99. UTE: Unións temporais de empresas
- 100. VC: valor catastral
- 101. Zona SEPA: Zona Única de Pagamentos en Euros
- 102. cm3: centímetros cúbicos
- 103. dm2: decímetro cadrado
- 104. etc.: etcetera

- 105. kW: quilovatio
- 106. kWh: quilovatio hora
- 107. kg: quilograma
- 108. km: quilómetros
- 109. km/h: quilómetros hora
- 110. m²: metro cadrado
- 111. n.c.o.p.: non comprendidos noutras partes
- 112. núm.: número
- 113. pdf: Arquivo PDF
- 114. ss: seguintes
- 115. Σ : sumatorio

Documento xerado con data 15/Xaneiro/2026 no enderezo web
<https://sede.agenciatributaria.gob.es> na ruta:

Inicio / Axuda / Manuais, vídeos e folletos / Manuais prácticos

